NAZIONALE
8
25 D
7
ROMA
BIBLIOTECA
VITTORIO EMANUELE

Ex Bibliotheca
majori Coll. Rom.
Societ. Jesu

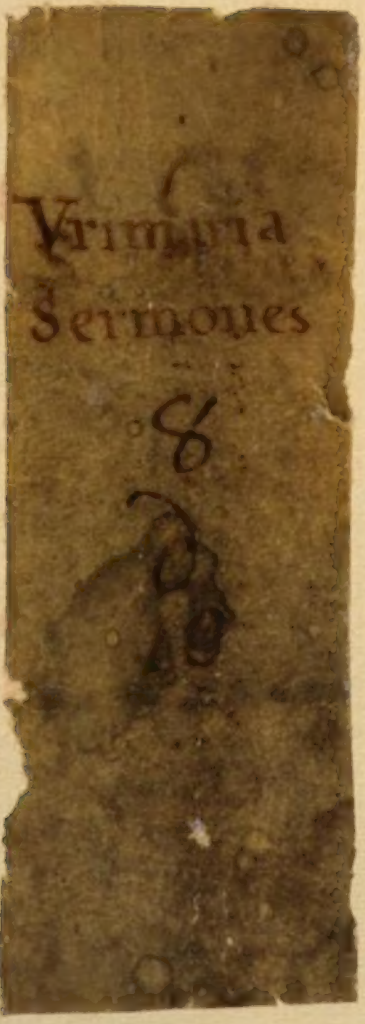

Digitized by Google

8-25-D-7

Opus sermonũ exactissi/

mozũ de Sanctis/per excellentẽ ac vere Seraphicũ doctozem/sacreqz theologie pzofessozem: Henricum de Yrimaria/ozdinis Heremitaꝝ diui Augustini cõpilatum: summa vigilantia reuisum ac castigatum

Yrimaria

Digitized by Google

8 25 D 7

Epistola

Spectabili prudētiqz viro Joanni Rynman/artis literatorie officineqz impressorie architecto/Matthias Hirschberg artium sacrorūqz canonū Baccalaureꝰ ꝛc. S. p. d.

Miraberis fortasse vir optime cur tue prestātie alteras iā ifas dare sategerī: quū te nec facie nozim/nec mihi dulciuscula famiiaritas: sed neqz vlla recū aliqñ quersatio fuit. Verū si diui Augustini meminisse velis sñie: q̄ inuisa q̄dez amari/incognita ꝓo nequaqz posse/ꝓfirmat Desines admirari. Nempe tuꝰ amicissimꝰ scientificꝰ mgr Thomas Spyss/vnacū Jacobo Thanner etiā ifatorie artis industrio: tue prudētie pulcerrimū: de tua industria/ciuisceqz artis impssorie/ꝛ opa nauata/ꝛ pia sollicitudine/q̄ plurimū calles/ꝛ eccl'ie per ꝺ catholice admodū ꝓdes: testimoniū fidei: re: ac mihi splēdidū reddidit ꝛ sincere dilectū. Hinc est q̄ eoz relatu affectꝰ ꝛ acēsus vehemētius q̄dē haud qui: nō paruspēdēdā de te spē ꝓcipe: q̄ id qō dudū salutarit mēte ꝓcepi/effectū scñ deducerē i opꝰ. Exin supioribꝰ amicete lris 2ueni. vt eximij ꝛ sine inuidia doctoꝝ cereroꝝ celebriū/pstantissimi doctoris Hērici de Urimaria exactissimos de Sctis sermōes officine tue traderes excudēdos. Quocōtra nbi cūcratio nōnulla ingerit/ne vl' indigni sint sollicitudie tua: vel paruulꝰ liber aut tractatꝰ eoz: qō velle videris/dū tam anxie/ꝛ eiusdē fmōes de tpe q̄ris Ast ne te sollicitū reddā/nullibi tales apō nos credas posse repiri. Sed ne tibi de Henrico nro villa besitatio surripiat id ꝑmū tibi de ipō psuasum velis. q: talis ac tantꝰ oino repit/q̄ tuo felici auspicio i plurimoꝝ etiā nō mediocriter eruditoꝝ virorꝝ publicū cōspectū pdire mereat. ꝛ q̄si q̄ dudū in puluere (ita ei se vitas bz: qō eñ nō nescio/me eloq necesse est) veluti ꝓcēptus ꝛ inglorius delituerat: tuo ductu in christicolarū multoꝝ luculentissimā instructionem piarūqz mentiū tocūdum solamen ꝛ delectatiōem ineffabilem in lucem ꝓdeat spendidus ꝛ glorioſus. Q si meritum dignitatis illius perquiris: cum accipe: vniuersitatis Parisiēn. sacre theologie pfessorem doctissimū. sicuti elicitū est ex sermonum themate partim: ꝛ eis q̄ sermone scōo Lōceptionis sacratissime Marie vginis sub L. litera exarant. Si ꝺo religionē venari pgis: frater ordinis heremitarum diui Augustini cuasit. Sub cuius regula mirumimodum flozuit: ꝛ irreprehensibiliter militauit: vti liquido claret ex sermonibꝰ. cl'vij. F. ꝛ. clxj. in pnci. Si denicqz mozes vitaeqz sanctitatem lustrare percupis: quātum pie opinari fas est: Dic vir honestissime conuersationis: vite pariter eximia sanctitate decorate: feruentissima diuina dilectione ꝛ suauissima contemplatione/sanctissimi sui patris Augustini emulans vestigia: ad summe perfectionis conscendit culmen. Haud eñ (quod verbosorum declamatorū ꝓpriuz est/qui iuxta veritatis infallibilis eulogium dicunt ꝛ nō faciunt. quicqz quod dissertione luculenta in plebibꝰ extruunt ꝛ plantant/morum peruersitate/ꝛ vita infami diruunt eradicant. qz) conditiones pnciosas in se gessit. Verū qō ꝺbo docuit/ope ꝑmū ꝑmōstrauit: oris doctrinā manuū sanctissima operatione cō-

Epistola

firmās Eius vestigijs firmiter inherens. qui ꝑmū facere cepit: post hec docere: Jugiter apud se illud aplī. j. Cor. ix. reuoluens Castigo corp⁹ meum & in seruitutē redigo: ne cū alijs ꝑdicauero ipe reprobꝰ efficiar. Et id ad Roma. xv. c. Non em̄ audeo aliquid loqui cor̄ que per me nō efficit chr̄s. Astipulat autē huic testimonio necnō preconio fideli nō cuncter/immensa charitas qua mens ipsius rāsuauissime in deum exarsit/flagrauit ardentissime. que dominē sui saucium haud ociari sinit: fm beatissimi Gregorij dictū. sed operatur ingentia. Cuius in eo flagrantissime charitatis aperta indicia/argumentaq; haud fallacia hec sunt: q̄ vix aut numq; reperies quēpiā sermonuz ipius/in quo nō vel feruorem charitatis/vl̄ diuini amoris dulcorem. itemq; feruidum diligendi deum: tum conatū: tūq; desiderium: rursumq; amoris diuini dulcedinez saporēq; intimū: & reliqua id genus efficacissima dissertione placido ore & sine dubio vehemētissimo cordis amore/frequenti⁹ sinceriusve deprompsit. que nō nisi ex flagrāti charitate diuinaq; dilectione ꝓcesserе. Quia fm Augustinū Lingua amoris nō nisi ea q̄ amoris sunt nouit loqui. Unde si: imo quia/vera & irrefragabilis est chr̄i sentētia/qua Matth. xij. dicit Ex abundantia cordis os loquit. Et bonus homo de bono thesauro profert bona: Huc nostrum Henricū ardentissima charitate ꝓstat abūdasse. tantūq; in his sermonibz thesaurū de diuina protulit dilectione. vt haud immerito/imo rectissime sibi epigraphiū Seraphici doctoris attribuat. Videatur directoriolū/quod recens inter scribendū congessi: vbi amor/charitas/dilectio & mira stupendaq; ꝓspicies. Si demū doctrine ipius dexteritatē recto rationis oculo intueri velis: audeo dicere: quia stilo suaui mediocriter/fastus tumore/curiositatis vicio inanisq; gloriole semotis ornate satis vt par est & disertus incedit/modo depresso iamq; mediocri/modo item grandi dicendi genere decurrens/peccatoribz antidotū saluberrimū ingerit/incipientibz blanditur/proficientes hortatur: diuinam vo sapientiam redolet inter ꝓfectos Denicq; in peregrinarum sententiarū expositionibz reperis acutus & nimis admirandꝰ. In figuris rarissimis coaptādis callens atq; subtiliter ingeniosus: vt iure illi aptetur quod Job. xxviij. exaratum est. videlicet Omne ꝓciosum vidit oculus eius: profunda q̄z fluuiorum scrutatus est: & abscondita pduxit in lucem. Quid plura? Talis ac tantus est vt merito nulli doctorum (ni fallor iudicio) sit posthabendus. Quis rogo rerum labentiū contemptū eo efficacius cuiuis dominū persuasit? adeo vt miserum earum sectatorem veluti famelicū panem pictum lingere dicat. Quis inq; mētis deuote suauissimā & inenarrabiliter sapidissimam diuine per contemplatiōis fastigium/in deum sublimationē clarius disertiusq; descripsit? Quis demum dominem deo ineuulsibiliter inherentem/nedum cunctis rebus caducis/& vniuersitati totius creature: verum & sibīpsi & cūctis animē tam inferioribz q̄z superioribz viribus/per Anagogen omnimodis/placidissima iocūdissima felicissimaq; morte defungi: inq; deum totaliter per morphoseon transformari planius edocuit & immergi? Q̄ si pregnātes eius sententias/siue de diuinissima trinitate/siue de intemerate dei genitricis excellentissima dignitate/singularissimisq; prerogatiuis eiusdem: siue etiam

de reliquis sanctis/quorũ p̄conijs in hoc libro summo immorat studio/virtuali perfectione in mundo: ⁊ inenarrabili retributione in solo patrio/disserẽtes/dicere pergã/añ deficiet me dies: ⁊ ingeniolo meo penitus ip̄e succũbo. Sat igitur de his supq; satis. Reliqua sedulo lectori lustranda relinquo. Rectissime itaq; mi Joannes ꝯsultiusq; facies: si hunc ip̄m nostrum doctorem tuis impendijs imp̄mi cures atq; demandes/ad plurimorum id anxie deposcentium/pia vota complenda. In quo (nihil dubites velim) christiane reipublice plurimũ conferes vtilitatis/diuini verbi seminatoribus: sed ⁊ culmen theorie conscendere gliscentib; rem gratogratiorem prestabis. qui te lustrato Henrico gratib; imortalib; cumulantes ad sidera tollent. Demuz apud deum retributorem piorum/tibi hinc ad meliora migranti/merces inenarrabilis est reposta. Ualeas iocundus ⁊ felix Nestorios in annos. Data Zittauie. iij. Nonas Martias Anno chr̄i dñi. M. d. xiij.

Digitized by Google

Sermones de Sāctis p magistꝝ Henricū de Urimaria/sacre Theologie doctorem eximiū compilati. Et pmo de sancto Andrea apostolo

Sermo. I.

Ascēdam in palmā ⁊ apprehēdam fructus eius. Lanc. vij. Sicut dicit Bern. in sermōe. p palmā arbor crucis intelligit: pciosior cunctis: fructuosior vniuersis. Stillat em̄ misericordie oleū: sudat gratie balsamū: ⁊ germinat vite fructū. Verba g̃ ꝓposita sanctus Andreas singulariter ꝓferre potuit: cū vidēs crucē in hāc vocem ꝓrupit dicēs. Ascendam in palmā ⁊c. ¶ In quib⁹ verbis ei⁹ passio gloriosa dscribit quo ad tria. Primo quo ad modū susceptiuū. Scdo quo ad tormentū afflictiuuz. Tertio q̄ ad pmiuz oblectatiuū. Primū notat cū pmittit Ascēdam: motu. s. affectiōis voluntarie. Scdm notat cum subditur: in palmaz passionis. s. afflictiue. Tertiū notat cum annectit: ⁊ apprehendā fruct⁹ eius. h est pmiū retributiōis plenarie A ¶ Circa pmum est sciendū Q ad faciliter ascēdendū in motu corpali tria requirunt. videlicet leuitas oneris/agilitas corpis/⁊ vigorositas roboris. Que q̄dez in ascēsione bti Andree ad crucem spūaliter ꝯcurrebant. In ipo em̄ pmo fuit leuitas oneris: quia tenuit apostolicam paupertatē. Scdo agilitas corporis q̄a seruauit euangelicā puritatē. Tertio vigorositas roboris: quia habuit feruidam charitatē. ¶ De pmo patet Nam btūs Andreas rōnabilr fuit leuis in ascendēdo. qz p paupertatē euangelicā ⁊ chri imitationē a se reiecit triplicem sarcinā deprimentē. vicz amorem terrenū per ꝯtemptum oim temporalium Matth. xix. Ecce nos reliquimus omnia ⁊c. Itē amorē domesticum p ꝯtēptum carnaliū parentū. Qd est ꝯtra eos q̄ per amorē parentū retrahunt a cultu diuino. q̄b⁹ verendum est qd scribitur Matth. x. Qui amat patrē ac matrē plus q̄z me/nō est me dignus. Itē amorem ꝑuatū p ꝯtemptū ⁊ abnegatōem suij ꝑius Luce. ix Qui vult veire post me abneget semetipm oib⁹. s. carnalib⁹ desiderijs ⁊ inordinatis ꝯcupiscētijs reluctādo Et iste triplex ꝯtempt⁹ notat in euāgelio hodierno. Nam ꝯtempt⁹ amoris terreni notat in hoc q Andreas ⁊ Petrus Jacob⁹ ⁊ Joānes nauem et retia dimiserunt: qz allodia nō habuerunt. Cōtempt⁹ amoris domestici notatur in h: q patrem suum Jacob⁹ ⁊ Joannes in naui reliquerūt. Sed cōtemptus amoris priuati notat in h q volūtatē ꝓpriā abdicauerūt ⁊ christo adheserunt. Ideo scribitur: secuti sunt eū. Propter qd btūs Andreas recte potuit dicere illd Job. xxiij. Vestigia eius secutus est pes meus/⁊ nō declinaui ex ea. Ille aūt vestigia christi sequitur qui eius virtutes quas nobis exemplariter ꝑtulit imitat: puta christi puritatē/charitatē/māsuetudinem ⁊ pietatē. Qui istā viam incōcusse seruauerit/secure dicere poterit: Et nō declinaui ex ea. ¶ De scdo patz. Nam agilitas bti Andree ꝓprie dependet ex trib⁹. Primo q fuit ieiunijs/laborib⁹/ac omniū ꝟtutū exercitijs attenuat⁹. Scdo: quia totus fuit igne charitatis inflammat⁹. ⁊ ideo suus affectus icessanter mouebat in deuz. Quia fm Dionysiū q̄nto aliq̄d

plus habet de calore: tanto plus habz de mobilitate, ꝛ ideo ignis quia est in summo caliditatis: est etiā i summo mobilitatis. Unde ardor diuini amoris in ꝑ apparet in apostolis ꝑm Hugonē, quia hoc ip̄m ꝙ nihil habebant ꝛ omnia ꝓpter chr̄m ꝯtempserāt: ꝑ sibi summas diuitias ꝛ sūmas delicias estimabāt. Tertio qꝛ totꝰ fuit ꝟtutibꝫ pennatꝰ. Et ideo sine difficultate cuiuscunqꝫ retardantis ad christi amplexum per crucis ascensum potuit volare. Unde de beatꝭ apl'is scribit Esaie. lx. Qui sūt hi qui vt nubes volant: ꝛ q̄si columbe ad fenestras suas ¶ Signant aūt apl'i volatu nubiuꝫ compant. qꝛ sicut nubes ꝟtute caloris solaris a terra eleuat: ꝛ in aere suspenditur: motu venti ꝓpellitur. Sic mētes apl'ice fuerūt ꝟtute luminis diuine gr̄e ab omni terrena affectiōe segregate: ꝛ in solo desiderio diuini amorꝭ suspense ꝛ in omnibꝫ suis motibꝫ fuerunt ꝑ diuinū instinctū regulate ¶ De tertio ptz. Nā feruor charitatꝭ est robur mētis: qꝛ affectuꝫ anie ita in deū transformat: ꝛ tantū in bono diuino ip̄m roborat ꝙ facit oēm amaritudinē p̄sentis miserie ꝓpter deū ferre nō solum patienter: verū ꝛ alacrit: Teste sctō Augustino q̄ dt ꝙ oīa grauia ꝛ quecūqꝫ imania leuia ꝛ ꝓpe nulla facit amor. Propter quod amor recte dicit mater totiꝰ suauitatis. qꝛ sicut claritas solis sue splendore absorbet oēm stellarū claritatē: Ita dulcor diuini amoris ex sua suauitate indicibili absorbet omnē amaritudinē p̄sentis pene. Cuius exemplū patuit i beato Laurētio: qui decio cesari insultās dixit Disce miser virtutem chr̄i: quia carbones tui nō ardorem sed refrigerium mihi p̄stant. ¶ Ex quo patet ꝙ vigor ꝛ dulcor amorꝭ diuini facit hominē quecūqꝫ aduersa ꝓ deo gaudēter ꝛ alacriter sustinere. Exemplum i apostolis Actuū. v. qui ibant gaudētes a conspectu ꝯcilij: qm̄ digni habiti sunt pro nomine Jesu ꝯtumeliā pati. Et hoc aperte claruit in beato Andrea qui graue crucis suppliciū nō solum alacriter inchoauit: sed etiam viriliter tolerauit. ꝛ feliciter cōsummauit. Propter quod aperte sibi ꝯuenit quod scribitur de Dauid. ij. Regum xv. Ascendebat Dauid cliuū oliuarū scandēs ꝛ flens: ꝛ operto capite ꝛ nudis pedibꝫ incedebat. Cliuꝰ habet in ascensu grauedinem ꝛ difficultatem. Oliua habet in fructu pinguedinem ꝛ suauitatem. Cliuus ergo oliuaꝝ est crucis supplicium: quia exterius pungit carnem: sed interius per charitatis dulcedinem vngit mentem. Hūc cliuum Dauid qui interp̄tat virilis: nudis pedibꝫ ascendit. quia btūs Andreas crucis penā viriliter inchoauit ꝛ alacriter sustinuit. Ille em̄ cliuum montis nudis pedibꝫ scandit: qui pro chr̄i nomine quālibet penā iocūdis affectionibꝫ apprehendit. Cooperto etiā capite incedebat: quia in crucis pena iocundo animo finaliter p̄seuerabat. Caput em̄ est sup̄ma ꝛ nobilior pars corporis: ꝛ ideo finalē perseuerantiaꝫ designat: que sola ꝑm Bern̄. triūphātibꝫ coronā eterne retributiōis iponit Cuiꝰ corone nos ꝑtici. ꝛc.

¶ De sctō Andrea apostolo Sermo. II.

Circa secūdū est sciendū: ꝙ crucis penalitas recte ꝑ palmā intelligit triplici rōne A ¶ Palma nāqꝫ habet in cortice rugositatē: in stipite nodositatē: sed in statura ꝓceritatē

In rugositate q̄dez designat̄ vilitas cōuicij. In nodositate penalitas supplicij. sed in stature ꝓceritate ꝓlixitas suspēdij. Cōstat em̄ ꝙ crucifixi vilius ꝑimunt̄: acriꝰ puniunt̄: ⁊ tardiꝰ moriunt̄. ¶ Primū ptz. Crux nāq; int̄ oīa tormētoꝝ genera vilissimū genꝰ reputat̄. Et iō in exaggerationē huiꝰ vilitatis scribit̄ Sapiē. ij. Morte turpissima. i. exprobratissima ꝯdēnemꝰ eum. ¶ Scdm ptz. Nā suspēsi i cruce per oīa mēbra distendunt̄: ⁊ i singul̄ nodis ⁊ iūcturis membroꝝ penis acerrimis affligunt̄. Sed hāc pene acerbitatē dulcorauit in btō Andrea vnctio diuine gr̄e. Et iō apte figurat̄ ꝑ Saul q̄ fuit vnctꝰ oleo: cuiꝰ corpꝰ philistijm suspēderūt in patibulo: vt ptz. j. Regū. xxxj. Itē deuotio interne leticie. ꝑ cuiꝰ magnitudine lachrymas deuotionis emisit cū crucē ascēdit. Itē iocūda ꝯtēplatio maiestat̄ diuine quā expssit pēdēs in cruce cū diceret. Jā em̄ video regē meū. Et bn̄ dr̄ regē. q̄r ꝑ eū i ꝓmptu debuit corona eterne gl̄ie coronari. ¶ Tertiū patz. Nā btūs Andreas toto corꝑe in cruce extēsus ꝑ biduū vixit: ⁊ tꝑe intermedio infatigabil̄r ꝓpl̄m instruxit q̄usq; splēdor radij intolerabilis sicut fulgur sup̄ eū emicuit. Et in illa claritate celestis lumis spm̄ deo tradidit. ⁊ iō nō fuit mirum si gaudent̄ in cruce ꝑseuerauit. Propter qd̄ apte dicere potuit illud Job. xxix. In nidulo meo moriar: ⁊ sicut palma multiplicabo dies. Nidꝰ ē asper exteriꝰ/⁊ suauis interiꝰ: ⁊ iō signat penā crucis. q̄r licz habebat asperitatē in corꝑe ꝓpter magnitudinē: tn̄ ꝑmij habet suauitatē in mēte. Et ideo btūs Andreas noluit ab ea separi. sz potius exemplo christi voluit in cruce mori. Un̄ rogabat deū vt eū nō ꝑmitteret de cruce deponi. Ex q̄ factuz est ꝙ cū carnifices manus extenderēt vt eum de cruce deponerent/stupentibꝰ eoꝝ brachijs ipsum attingere non poterant. ¶ De his tribꝰ simul potest exponi illud Cañ. v. Come eius sicut elate palmarum nigre quasi coruus. Per comas ipius chr̄i itelligunt̄ beati apostoli Andreas ⁊ Petrꝰ: q̄ crucis martyrio comitati/sibi tanq̄ come ⁊ capilli suo capiti adheserunt. q̄ etiam recte dicunt̄ quasi elate palmarum: q̄ sūt rami ꝓductiores ꝓpt̄ mortis ꝓlixitatem. Sed dicunt̄ nigre ꝓpter liuoris penalitatez. Est em̄ nigredo color liuidus q̄ remanet ex ꝑcussione doloris. Sed dicunt̄ quasi coruus ꝓpter pene vilitatē. In coruo em̄ qui rebꝰ putridis ⁊ vilibꝰ insidet/supplicij vilitas designat̄. B ¶ Circa tertiū est sciendum: ꝙ premiū crucis finaliter delectans ꝑ fructum palme cōuenienter intelligitur triplici ratione. Fructus em̄ palme est calidus humidus ⁊ sapidus. Et ideo ex sua caliditate habet virtutē mūdificatiuaz. ex sua humiditate habet virtutem mollificatiuam. ⁊ ex sua saporositate habet virtutez oblectatiuam. Sic pena crucis pro christo voluntarie assumpta mentem rationalem mundificat: quia liberat a culpa. Iram dei mollificat: quia reconciliat ab offensa. Sz spiritū indicibiliter oblectat: quia collocat in gloria. Et hec tria sunt viuifice crucis beneficia siue remedia nobis prouisa cōtra tria mala que homo ex ꝑma ꝑuaricatione ligni vetiti incurrit. videlicz culpe iniquitatem: ire seueritatem ⁊ pene calamitatem. a quibus per triplicem crucis fructum diuinitus expiamur. C ¶ De ꝑmo ptz Apocal̄. j. Dilexit nos ⁊ lauit nos a pctis no. i san. suo. Ubi icidit rōnabil̄ dubitatō. Cū ei sāguis suo rubore

plus habeat inficere q̃ dalbare. Quō ergo sanguis chr̃i nos potuit abluere a macula peccati? Ad quod dicendū: q̄ sicut tradūt physici naturales Sāguis in māmillis ꝑ̄ virtute caloris naturalis decoctus in lactis nitorem conuertitur. Et quia sanguis christi fuit decoctus triplici calore. s. feruore charitatis qua ꝓ nobis pati voluit/ ⁊ dolore passionis quā pro nobis voluntarie sustinuit. ⁊ ardore compassionis q̄ materno dolori pie compassus fuit. Quia sicut dicit Anselm⁹: plus doluit de materno dolore q̃ de ꝓprio liuore. Ideo nō est mirum si sanguis chr̃i virtute huius triplicis coloris in lactis formā versus fuit: ratiōe cuius virtutē dealbatiuam habuit: iuxta illud Apoca. xxij. Lauerūt stolas suas ⁊ dealbauerunt eas in sanguine agni ¶ De secūdo patet. Pena em̄ crucis ꝑ chr̃m volūtarie ꝓ nobis assumpta iram dei placauit: ⁊ nos patri recōciliauit. Et ideo scribit Ephes. v. Tradidit semetip̄m ꝓ nobis. i. pro nostra recōciliatione oblationē ⁊ hostiā deo vt videlicz iram dei placarz: ⁊ diuine iusticie ꝓ nobis satisfaceret. quia peccatum nō remittitur sine pene satisfactione. Et ideo vt esset copiosa apud deum redemptō: nō solum per suum sanguinem: sed ⁊ omnē penam nobis pro peccato debitam ꝓ nobis sustinuit: iuxta illud Esaie. liij. Vere languores nostros ip̄e tulit. D ¶ De tertio patz. Nā huius fructus suauitas ꝯuenienter designat fructum celestis glorie/ qui mentez rōnalem indicibili suauitate delectat. De q̄ scribit Prouerb. iij. Bonoꝝ laboꝝ gloriosus est fructus. Hūc autē fructum hic prelibam⁹ in ꝯscientie iocūditate que prouenit ex mētis interna puritate: quaz dū mēs pura in seip̄a ꝯtemplat inestimabili gaudio reficitur: cui nulla delectatio transitoria poterit comparari. quia secura mēs quasi iuge ꝯuiuium. Prelibam⁹ etiā ip̄m i ꝯtēplationis serenitate: q̄ mirabiles delectationes affert firmitate ⁊ puritate: vtz. iiij Eth. De q̄ pōt exponi qd̄ scribit Deu. xxxij. Cōstituit eum sup̄ excelsam terram vt come. fru. agro. Mēs em̄ cōtemplatiua sup̄ excelsam terram ꝯstituitur: qñ omnia terrena desideria supergrediens in capite cōtemplatiōis erigit. Et tūc comedit fructus agroꝝ quia ibi reficit iocūda cōtemplatione creaturarū. Sed quia in ꝯtemplatiōe creaturaꝝ nō quietat mentis desiderium q̄usq̄ p̄mū ⁊ summū bonū apprehendat: Ideo pro ꝯtemplatōe creatoris subdit: vt sugeret mel de petra oleumq̄ de saxo durissimo. Per mel nāq̄ intelligit dulcissima suauitas q̄ habet in fruitione diuinitatis. Per oleum v̄o intelligit affluētissima iocunditas que habet in contemplatiōe humanitatis: q̄ bene ꝑ saxum durissimū intelligit. quia christ⁹ nulli tribulationi vnq̄ cessit: sed semp̄ in iocūda patientia immobilis ꝑmansit. ¶ Et iste fruct⁹ bñ in beato Andrea apparuit qñ pre interno dulcore diuini amoris penā crucis alacriter sustinuit. ⁊ in tāta claritate celestis luminis spiritum exhalauit. Cuius dulcoris nos participes faciat ⁊c.

¶ De sctō Nicolao ser. p̄mus Et in ordine. III.

Petra fundebat mihi riuos olei. Job. xxix. Verba ꝓposita ꝯuenient exp̄munt in ꝑsona toti⁹ eccl'ie vel etiā cuiuslibet anīe deuote/ beati Nicolai

merita attollentis: z de suis patrocinijs gloriatis. vt sit sensus. Petra. i. b. Nicolaꝰ i roꝰ ꝓtuꝭ pfectõe ad modũ petre firmꝰ z solidꝰ: fũdebat mihi id est i me liberaliꝫ effundebat riuos olei. ℬ est pietatẽ multiplicꝫ sui patrocinij. In q̃bꝰ ꝯbis beãs Nicolaꝰ commẽdat. Primo a sue sctitatis pfectõe cũ ꝓmittit: petra. Scõo a sue pietatis diffusiõe: cũ subdit: fundebat mihi riuos olei. ℬ ¶ Circa ꝓmũ est ꝑsiderandũ: q̃ pfectio sctitatis bti Nicolai ꝓuenienꝫ p petrã dat intelligi. quia fuit illi petre q̃ roꝰ nr̃e sctitatis ẽ fortis et cãle ꝓnm pfectissime ꝑformatꝰ. De q̃ ꝺt Aug. in de vera religiõe. Q̃ tota vita cbi in terris disciplina morũ fuit. Q̃ ꝓbat p ℬ: q̃ nullum peccãm cõmitti põt: nisi dñi appetitꝰ q̃ ille cõtempsit. vel fugiunt̃ que ille sustinuit ¶ Sed diceret aliq̃s. Cũ determinato rũ effectuũ determinate sint causę. oleum aũ naturaliter fluit de oliua: nõ de petra: videt̃ mirabile q̃ ꝺt petrã fudisse riuos olei. Ad q̃ dicẽdũ q̃ fm doctrinã Dionysij pfectões q̃ i supioribꝰ sunt simpliciter z vnite: sũt in inferioribꝰ sparsim z multiplicate. Et ió ꝓpter pfectã repũtationẽ spũalitꝫ p corpalia: oportet a diuersis rebꝰ varias similitudines mẽdicare ad ipãꝝ pfectionẽ diuersimode exprimẽdã. Vñ bẽus Nicolaꝰ compat oliue ꝓpter abũdantiaz pietatis. Petre ꝙo ꝓpter ꝙstantiã firmitatis z sctitatis. ℬ ¶ Põt aũt dici q̃ pfectio sctitatis bti Nicolai cõparat petre acutissime q̃ꝰ seruoꝝ sue deuotiõis. petre durissime ꝓpter vigorẽ sue dilectiõis. z petre sublimissime ꝓpter honorẽ sue p̃ arõis. ¶ De ꝓmo põt intelligi q̃ scribit Exo. iij. q̃ Sephora tulit petrã acutissimã z pcidit ꝓpuciũ filij sui. Sephora interpretat auis eiꝰ: vel placens adhesit: z signat btm̃ Nicolaũ: q̃ fuit auis p volatũ sue pterne ꝯtẽplatiõis. z cbo placẽs adhesit p gustũ interne deuotiõis. Dicat aũ rẽ tulit petrã acutissimã: q̃ appbẽdit deuotione feruentissimã. z pcidit ꝓpuciuꝫ filij sui: q̃ a corde suo segregauit oẽs illicitas cogitationes: z ipudicas affectões: vt merito dicere possit illꝫ Job. xxvij. Nõ repbendit me cor meum i tota vita mea. Ut aũt feruoꝝ sue deuotiõis meritꝰ duceret̃: põt dici q̃ eius deuotionẽ ꝓbat ꝙsciẽtie puritas quã semꝑ seruauit adhesiõs ꝙsilio sapientie ꝓuer. iij. Omni custodia serua cor tuum: q̃m ex ipo vita ꝓcedit. Jrẽ oratonis assiduitas q̃ vacauit etiã in sua iuuẽture. Vñ de ipo legit̃ q̃ ad huc puer/eccl̃ie limina frequẽtabat z in senectute. Vñ ꝺ: q̃ factꝰ epus in oratione vigilabat. z etiã in morte: quia tũc legit̃ dixisse: In manꝰ tuas domine cõmẽdo spm̃ meũ. Jrẽ ꝑsse austeritas quã puerul̃ inchoauit. Naz ad vbera matris pendẽs/feria q̃rta z sexta tm̃ semel i die lac sugebat. Feria q̃dem quarta in afflictionẽ corꝑis q̃ est compositũ ex q̃tuor elemẽtis. Feria ꝟo sexta in renouationẽ spũs: q̃ sexta die qua cõditꝰ est a gratia lapsus fuit. ¶ Ubi diligẽter ꝙsiderãti mirabilis occurrit ieunij inchoatio. Sed mirabilior dicẽdi distinctio. Maxime ꝟo mirabilis est future gre p̃figuratio. que vtiq̃ ipum mire sctitatis bominẽ futuꝝ ostẽdit: q̃ sic mature i puero refulsit. ℒ ¶ Sed ꝓbdolor ab ℬ feruore deuotiõis multi deficiũt Nã q̃dã a pura ꝙsciẽtia defluũt p animales cogitatões: q: si facultas desit pcm̃ explẽdi in opẽ: saltẽ volũt eo fruari in cogitatõe. De q̃bꝰ scribit Esa. lxvj. In abominatiõibꝰ suis ania eorũ delectata est. Quidam aũt ab oratione deuota defluũt p oblocutões z de-

tractiōes. qui siq̄d boni in aliis vide-
rint ꝑ detractiōem suffocant. Et siq̄d
mali suspicant̄ sua temeritate aggra-
uāt ⁊ augmentāt. De q̄bꝰ scribit̄ Eccl.
xj. Bona in mala ꝯuertit insidiator ⁊
in electis imponit maculā. Quidā ꝟo
ab austera pnia defluūt ꝑ carnales de-
delectatōes: q̄ computruerūt sicut iu-
mēta in stercore suo: vt scribit̄ Joel. j.
A q̄bꝰ maxime ꝟitatis amatores caue-
re debēt, q̄ nihil tantū impedit a veri-
tatis ꝑceptiōe q̄ntū vita libidini de-
dita: vt dt̄ Aug. in de vera religiōe
D ¶ De scdo pōt intelligi q̄d scribi-
tur Deut. viij. Eduxit riuos de petra
durissima. Q̄d bene ꝯgruit btō Nico-
lao: q̄ riuos bone opationis eduxit de
petra solidissime dilectiōis. Recte nā
q̄ soliditas dilectōis petre durissime
compat̄. Est em̄ dura: quia nulla pro-
speritate seu voluptate emollit̄. duri-
or: q̄ nulla aduersitate frangitur. sed
durissimia: q̄ nulla tribulatione nec
etiam morte superat̄. Est em̄ fortis vt
mors dilectio: dura vt infernus emu-
latio: sicut scribit̄ Cañ. viij. Ideo bea-
tus Nicolaus propter soliditatē sue
dilectionis bene dicere potuit cū apo-
stolo Rhoma. viij. Quis nos separa-
bit a charitate dei: tribulatio: persecu-
tio an gladius? Unde bene signatur
per virum sapientem qui domū suaꝫ
fundauit supra firmā petram: vt scri-
bitur Matth. vij. Quia beat⁹ Nico-
laus mentem suam solidauit sup̄ cha-
ritatem robustissimā, ⁊ ideo dom⁹
eius (sicut ibidem scribit̄) nec poterat
moueri per pluuias carnalium dele-
ctationuꝫ: nec per ventos tentationū:
nec per flumina quarūcunq̄ tribula-
tionū. Sunt em̄ tria que maxime cō-
sueuerunt animū hominis immuta-
re: videlicꝫ etas/dignitas/⁊ prosperi-
tas. Sed beat⁹ Nicolaus in charita-
te solidatus nec fuit mutatus ꝓpt̄ eta-
tem. quia sicut dies iuuētutis ita ⁊ se-
nectutis eius. Deut. xxxiij. Nec pro-
pter dignitatem. quia eandem humi-
litatem seruauit in p̄latione quam p̄-
us seruauerat in subiectōe. Nec ꝓpter
ꝓsperitatē: quia equanimiter se habu-
it in diebꝰ ꝓsperitatis sicut in aduer-
sitatis. Unde de ip̄o legit̄ ꝙ eandem
humilitatem ⁊ eandem morū graui-
tatem quā p̄us habuit/in pontificatu
seruauit: Imo sicut flatus venti ignē
accendit: ita labores ⁊ sollicitudines
beato Nicolao ex pastorali officio im-
minētes charitatem in eo fouebant ⁊
nutriebant. Quod maxime patuit in
afflictoꝝ compassiōe. Unde de ip̄o le-
gitur ꝙ fuit valde compatiens ⁊ sup̄
afflictos pia gestans viscera. ¶ Item
in periculoꝝ liberatione. Unde legit̄
ꝙ tres pueros iniuste damnatos con-
stanter eripuit ⁊ iudicem rep̄hendit.
¶ Item in subditorū sollicita infor-
matione. Unde legit̄ ꝙ factus ep̄us
sollicite ꝓpl'o p̄dicabat. E ¶ De
tertio potest intelligi quod scribit̄ in
psal. Dum anxiaret̄ cor meū in petra
exaltasti me. Que ꝟba recte possunt
cōuenire beato Nicolao: qui dum de
statu humilitatis ⁊ declinatiōe tanti-
oneris ⁊ honoris esset anxius: fuit in
petra pontificalis dignitatis ꝑ diui-
nam gratiam sublimit̄ exaltat⁹. Un-
de recte potuit dicere illud ps̄. Sta-
tuit supra petram pedes meos ⁊ dire-
xit gressus meos. Bene siquidem de-
us beatum Nicolaum supra petram
statuit: quādo ip̄m in dignitate pon-
tificali propter eius sanctitatem miri-
fice sublimauit. Bene etiam gressus
suos direxit: quia sua voluntas ⁊ af-
fectio a rectitudine iusticie nunq̄ de-
clinauit. Unde sibi cōgruit quod scri-
bitur Job. xxix. Justicia indut⁹ sum

⁊ vestiui me quasi diademate iudicio meo. F ¶ Qꝛ autē beatus Nicolaus ꝓpter eius sanctitatem ad pontificalem dignitatem fuerit sublimatꝰ euidenter apparet. Primo si ꝯsideremus p̄rogatiuā sue ꝓmotionis Fuit em̄ diuino oraculo p̄mōstratus quādo voce lapsa de celo ip̄m fore dignū summo sacerdotio declarauit. Secūdo si consideremꝰ resistētiam ꝓprie excusatōis/qua se tanti status indignū humiliter restabat. Unde legit ꝙ sue coronationi multū renitēs obstiterit: ⁊ pontificalem infulaz q̄z plurimū recusauit. Tertio si ꝯsideremus efficaciam diuine inspirationis. quia ⁊ per orōnem fuit impetratus: ⁊ ab omnibus cōcorditer approbatus. Unde legitur ꝙ viso eo certatim omnes laudauerūt magnalia dei. Unde d̄ eius sublimatione mirifica potest appropriate intelligi qd̄ scribit Sapien. xj. Sitiuerūt ⁊ inuocauerūt te domine: ⁊ data est illis aqua de petra altissima. vt sit verbū directiuū episcopis ⁊ alijs electoribus beati Nicolai qui reuera sitiuerūt: quia suam ꝓmotionez ardenter petiuerunt ⁊ inuocauerunt te domine: ⁊ hoc per instantiam orationis deuote Et data est illis aqua de petra altissima. quia per diuinā reuelationem sunt consolati ⁊ refrigerati d̄ beati Nicolai sublimatione. Et hoc de p̄mo. in quo beatꝰ Nicolaus ostēditur venerabil' ex sue sctitatis ꝑfectione. Cuiꝰ nos partici. ⁊c.

¶ De sctō Nicolao ser. scd̄o Et in ordine. IIII.

SEcūdo nobis proponit vt amabilis ex sue pietatis diffusiōe: cum subdit: fundebat mihi riuos olei A ¶ In q̄bus verbis sue pietatis diffusio attollit ex tribꝰ ¶ Primo ab eiꝰ liberalitate: ⁊ ideo dicit fundebat nō vendebat seu distillabat. sed liberaliter effundebat. ¶ Secūdo ab eius copiositate. Et iō dicit riuos/nō guttas: vt sue pietatis copiositas declaretur. ¶ Tertio ab eiꝰ multiformitate: ⁊ ideo dicit olei. qd̄ s̄m Bern̄. sup Canti. sermōe. xv. multiplicez effectū ⁊ ꝓprietatem habz. ¶ Primo dico ꝙ sue pietatis diffusio attollit ab eiꝰ liberalitate. quia totum suuz patrimonium pro christo liberaliter distribuit ⁊ effudit. vt patet in hoc/ꝙ triplici pondere auri trium virginū stupruz prohibuit: ⁊ patris earū inopiam releuauit. Unde cōuenienter potuit dicere illud quod scribitur Esaie. xliiij. Effundam aquam super sitientem: et fluenta super aridam. quia aquam tēporalis substantie per pietatem liberaliter effudit super sitientem: hoc est super indigentem. ⁊ fluenta super aridam: quia affluenter releuauit eiꝰ inopiam. Propter quod sibi congruit quod scribit in psal. Dispersit dedit pauperibꝰ. Ip̄e est em̄ ille beatus diues qui post aurum nō abijt nec sperauit in pecunie thesauris. Ubi signāter triplex gradus perfectionis implicatur B ¶ Magnum est enim diuitias nō appetere cum nō habent Et ideo d̄t: btūs diues q̄ post aurū nō abijt. Maiꝰ est in eis spem nō ponere cum habent. ideo d̄t: nec sperauit i pecunie thesauris. Sed maximum est eas dispergere vt cōmunicent. ⁊ ideo dicit: Quis est hic et laudabimus eū Sed nos possumus respōdere: ꝙ reuera iste est beatus Nicolaus: qui iō fuit beatꝰ. qꝛ aurū nō appetijt: sed abiecit. Beatior ꝟo: qꝛ i ip̄o nō sp̄auit sz ꝯtēpsit. Uñ legit ꝙ gl̄iaz mdi spreuit

cum fuis oblectationibꝫ. Sed fuit beatissimus: quia diuitias semp pie dispersit ⁊ liberaliter erogauit. Ūñ dicit Grego. xxiij. moral. Sanctis viris ipa rerū affluentia onerosa est: quia hoc ꝑpm grauiter tolerant ꝙ festinantes ad patriam in itinere multa portant. Et ideo aut despiciendo deserūt aut largiendo distribuunt. ℒ

¶ Secūdo sue pietatis diffusio attollitur ab eius copiositate: cum subdit Riuos. In quo verbo copiositas sue pietatis decenter exprimit. Nam quia pietas miserationis diuine generaliter in omnē creaturā diffundit: Ideo nomine fluuij exprimit Eccli. xxiij. Ego sapientia effudi flumina. Pietas vo hominis quia particularis est ⁊ solū respicit primū: decenter nomine riui intelligitur. Et hanc differentiā videtur innuere sapiens Eccli. xviij. Miseratio hominis circa ꝓximū suū. Miseratio aūt dei super omnē carnem. Et ideo ō hac eius copiosa pietate potest intelligi quod scribitur Esaie. xxxij. Locus fluuiorū riui latissimi ⁊ patētes. In quibꝫ verbis circa suam copiositatem tria notabiliter implicant. Primū est sua capabilitas ad tantorum donorū receptionē: ideo signanter dicitur locus fluuiorū: quia in eo fuit plena capabilitas celestiū donorum. Hec capabilitas fuit sua ꝓfunda humilitas: quia ſm Augustinuꝫ fluenta gratiarum declinant cacumina montium ⁊ defluunt ad ima conuallium. Secundū est sue copiositatis diffusibilitas: ideo dicitur riui latissimi. quia riui sue pietatis fuerunt in omnes vsqꝫ quaqꝫ diffusi: vt statim patebit. Tertium est sue diffusionis facilitas: quia ⁊ ipe etiam se faciliter diffudit ad omnes ipm deuote inuocantes. Quod patet. Nam adest languentibꝫ in sanitatis restitutiōe. Ad est peregrinantibꝫ in naufragij libertatione. ⁊ adest esurientibꝫ in fructus augmentatiōe. Que tria tanguñ in ꝓsa sua cum dicitur. Solpitati dedit egros olea perfusio: quo ad ꝑmū. Nicolaus naufragantium affuit presidio: quo ad secundū. Et infra. O qꝫ sanctū dei ꝓbat fructus augmētatio quo ad tertium. D ¶ Tertio sue pietatis diffusio attollit ab eius multiformitate cuꝫ annectitur: olei. Fundebat inquit mihi riuos olei: ⁊ boc cōuenienter. Nam istos riuos olei fudit de celo: fudit ō tumulo: ⁊ fudit ō mūdo. De celo siquidem fudit oleum singularis exultatiōis. de tumulo fudit oleum spūalis consolationis. sed de mūdo fudit oleum generalis miserationis. Primū ergo quod fudit de celo potest dici oleum letitie quo conscientie serenantur. De quo scribitur in psal. Dilexisti iusticiam ⁊ odisti iniquitatem: ꝓpterea vnxit te deus deus tuus oleo letitie. Tunc eñ oleo letitie ⁊ gaudij spiritualis vngitur conscientia quando nec in cogitationibꝫ aliquid inhonestum: nec in affectionibꝫ aliqd impudicum: nec in actionibꝫ aliquid sordidū inuenit. Et ideo scribit Prouerbiorū. xv. Secura mens quasi iugge cōuiuium. ¶ Secundū quod fudit de tumulo est oleū medicine: quo infirmi ⁊ debiles restaurant. De quo potest intelligi quod scribitur Deut. xxxij. Ut sugeret mel de petra oleūqꝫ de saxo durissimo. Ubi signanter liquor sue pietatis dicitur mel. quia infirmos delectat. sed dicit oleum quia egros sanat. Uerūqꝫ tñ sugi ō: de petra durissima. qz ꝑ deuotā inuocationē verūqꝫ trahit ad lram de ipius tūba lapidea Juxta illud: Ex eius tumba marmorea sacrum defudat oleum

quo liniti sanant infirmi. cecis visus: surdis auditus reddit. ⁊ debilis q̄sq; recipit sospitatem. Tertiuz qd̄ fudit i mdo est oleū miscōie q̄ oēs nostre necessitates ⁊ indigentie releuant. De h pōt intelligi qd̄ scribit Lañ.). Oleum effusum nomē tuū. Sed nota q̄ illd̄ oleum signāter dr̄ effusum ⁊ nō infusum. Sunt em̄ q̄dam q̄ illud oleum pietatis habēt tm̄ infusum ⁊ nō effusum. ⁊ isti sunt q̄ dona gr̄e participāt q̄ ad suam sufficientiam: sed aliis nō influūt p redundantiā. Qui recte dicere possunt illud. iiij. Regū. iiij. Uiuit dn̄s quia nō habeo nisi parū olei quo vngar. Sed brūs Nicolaus oleum miserationis nō soluz habuit infusum q̄ ad ꝓpriam sufficientiā: sed etiā effusum in alios p liberalē redūdantiam. Bene em̄ isto oleo miserationis abūdat qd̄ ab eo indeficienter manat Et h bene figuratū est p illud qd̄ scribit. iiij. Regū. iiij. Nec dicit dn̄s Farina hydrie nō d̄ficiet: nec lechyt⁹ olei minuet. Bene siq̄dem illud oleū indeficiēs ꝑhibet: quia nec sibi deficit ad p̄miuz: nec nobis ad suffragiū: nec lāguentibꝰ ad remediū. Om̄es g̃ ad beatū Nicolaū toto mētis desiderio recurram⁹: vt suis meritis nobis impetret oleum gratie in p̄senti ⁊ glorie in futuro Amen.

¶ De Cōceptiōe btē Marie v̄ginis sermo p̄m⁹ Et in ordine. V.

Sanctificauit tabernaculū suū altissimus In ps̄. In v̄bis ꝓpositis mystice intellectis festum Conceptionis gloriose v̄ginis describit quo ad tria Primo q̄ntum ad sanctificatiōis effectiuū p̄ncipium/cū dicit altissim⁹. Scd̄o q̄ntum ad sanctificatōis actū cum dicit/sanctificauit. Tertio q̄ntū ad sanctificatiōis subiectum: cū dicit tabernaculum suū. In sctificationis p̄ncipio apparet dignitatis excellentia qua sup omnē creaturā est eminētius sublimata. In sctificatiōis actu ⁊ modo lucet vbertatis affluentia: q̄ mens btē Marie donis ⁊ gratijs vltra omnē purā creaturā vberi⁹ est repleta. Sed in sanctificatōis subiecto apparet habilitatis ꝯgruentia ꝓpter quā in matrē verbi ab eterno singulariter est electa. Uñ ad istoꝝ euidentiam sunt p̄mittende due q̄stiones anteq̄ ad ꝓpositum accedamus A

¶ Prima ē: qualit̄ ista dies ꝓprie debet nominari. Secūda est: an iuste ⁊ rōnabiliter debeat celebrari. ¶ Ad p̄mā dicendū q̄ hec dies pōt tripl'r nominari. Primo dicit dies sue ꝯceptionis: q: beata virgo fuit in vtero materno concepta. qd̄ ex hoc colligit. q̄a ab isto die vsq; ad diem natiuitatis eius nouē menses fluxerūt. Secūdo dicit dies sue sanctificatōis: quia nō longe post eius corporalem ꝯceptionem fuit in materno vtero sanctificata. vt infra clarius apparebit. Tertio dicit dies sue eterne electiōis: qua ab eterno fuit in matrem verbi ⁊ in templum dei singulariter electa. q̄ q̄dem electio hodie fuit in effectu completa. Cui attestat etiā sanctificatio singularis. ¶ Ad scd̄am q̄stionē est dicendum: q̄ triplex est ꝯceptio beate v̄ginis. Una corporalis q̄ ꝯsistit in cōiūctione seminū. Alia humana/q̄ consistit i vnione anime ⁊ corporis. Tertia diuina/que ꝯsistit in infusiōe gratie: per quam beata virgo fuit in vtero matris sanctificata. Licz aūt p̄ma conceptio nō sit celebrabilis: quia in ea nulla sctitas apparet. eo q̄ illa mas

sa corpalis cū sit inaniata: etiam ania sensitiua nō ē gratie susceptiua. Nec etiā scd̄a celebrabilis est. quia statim vt ania illa bñdicta fuit corpori vnita in eodem instanti ex ꝯtactu ei⁹ ad corpus fuit ꝑ peccatum originale maculata ⁊ infecta. ⁊ hoc ꝓpter morbidā infectionē preexistentē in corpore ex corruptione fomitis: vt cōmuniter tenet a doctoribꝰ. Tertia tñ ꝯceptio est celebrabilis ⁊ in ordine ad istā sanctificationē illud festū est celebrabile. Et ideo ꝓprie loquēdo magis deberet dici festū sanctificationis q̄ꝫ Conceptionis: q̄ꝫuis vtrūq̄ꝫ dici possit. quia ꝑ illam sanctificationē etiā in gratia cōcepta fuit. ¶ Quo p̄misso circa principale ꝓpositum duo p̄ncipal'r sūt videnda. Primū vicꝫ de hui⁹ diei sanctitate. Scd̄m de sue celebritatis ⁊ obseruantie fructu ⁊ vtilitate. B

¶ Circa p̄mū tria sūt videnda q̄ ꝓprie suā sanctificationē ꝯcernūt. Primū est qñ btā ꝟgo fuerit in vtero sanctificata. Scd̄m qualit' fuerit sanctificata. Tertiū qualiter sua sanctificatio differat ab alijs simil'r ī vtero sanctificatis. ¶ Propter p̄muꝫ est sciendum: q̄ licꝫ aliqui doctores ob reuerētiam ꝟginis voluerūt dicere q̄ beata ꝟgo nunq̄ꝫ ꝯtraxerit pctm̄ originale: quia ab hoc vt dicūt fuit p̄seruata ex speciali p̄uilegio gratie. hoc tamē cōmunit' nō tenet: quia repugnat sacre scp̄ture apl'o dicēte: Q̄ sicut in Adaꝫ omnes moriunt: ita ⁊ in chr̄o oēs viuificabunt. Unde licꝫ hoc dictū videatur tendere in quandam specialē reuerentiam virginis gloriose: tollit tamen maiorē reuerentiā in ip̄o christo qui ex hoc est cōmunis redemptor omnium hominū: q̄ omnes homines ꝑ ip̄m sunt liberati a damnatione prime preuaricationis. quod nō habuisset locum in beata ꝟgine: quia nulla redemptione indiguisset/si in peccato originali concepta nō fuisset. Et ideo alij dicunt: q̄ licꝫ concepta fuerit in originali/in eodeꝫ tamē instanti realiter: sed in alio signo instātis fuerit emundata per gr̄am. Sed nec b̄ stare potest. quia ꝓpter repugnantiaꝫ culpe ⁊ gratie impossibile est q̄ in eodem instanti realiter ania sit sub culpa ⁊ gratia. Et ideo alij dicunt ꝓbabilius q̄ nō in eodem instanti quo fuit per originale infecta: sed in alio instāti proximo/sicut nature possibile fuit est per gratiā purgata ⁊ sanctificata. Et in hoc apparet q̄ꝫsollicite diuina prouidentia beatam virginē in puritate ꝟuauerit. quia tempe breuissimo ⁊ quasi imꝑceptibili ip̄am in originali permisit. ⁊ q̄ꝫcitius vnq̄ꝫ fieri potuit ip̄am per gratiam emundauit. C

¶ Propter scd̄m est sciendū: q̄ tota sanctificatio beate virginis ꝯsistit in quadā larga influentia diuine gratie Et licꝫ omnes persone diuine illā gratie influentiam operent' cōmuniter et indiuise. dicere tamē possum⁹ ꝟm q̄ndā adaptationē: q̄ quelibet diuinarū ꝑsonarum in hac sanctificatiōe aliq̄d appropriate fuerit opata. per qd̄ beata virgo in templū dei ⁊ in matrē verbi fuit diuinitus cōsecrata. Nam spiritussanctus per suā influentiā ip̄am appropriate purgauit a macula originali. ⁊ imaginē rationaleꝫ ornauit tāto decore ꝟtuali/q̄ reducta est ad nitorem primeue puritatis: in qua creata fuit ad similitudinē beatissime trinitatis. Persona ꝟo filij ip̄am appropriate repleuit splēdore sapiētie ⁊ deiformis claritatis: ex qua mens sua ꝓducta fuit in perfectam cōformitateꝫ diuine assimilationis: ⁊ in quandam deiformitateꝫ diuine puritatis. Sed

persona patris appropriate per suam virtutem omnes vires anie sue firmauit in tam soliditate virtutis z gratie: q infectio fomitis nunq̄ sui ap/petitum potuit inclinare ad aliquam cōcupiscentiā venialis peccati: que tamen in alijs cōmuniter naturā dupliciter sauciare cōsueuit. Primo p̄ pronitatem ad malum. Secūdo p̄ difficultatem ad bonum: quorum vtrūq̄ efficacia gratie p̄tribuit in Maria. qa virtute sue sanctificatiōis fomes ita fuit ligatus q nullam habuit p̄nitatem ad aliquā cōcupiscentiam inordinatam. Omnes etiam vires anime ita fuerūt firmate in bono rōnis q stabant in quadā mentis puritate: etiam sue vires iugiter erant ad actū virtutū delectabiliter inclinate. Un̄ poterat dicere cum sponsa Cant. ij. Dilectus meus mihi z ego illi. quia diuinus amor ita plene cor suū sibi vendicauerat/q ad nullū aliud bonū creatum poterat delectabiliter inclinari. D ¶ Propter tertiū est sciendum: q sanctificatio beate virginis emplicter excedit sanctificationē aliorum in vtero sanctificatorū. Primo q̄dem in tempore celeritate. Nam beata vgo fuit per gratiam sanctificantē p̄uenta celerius alijs in vtero sanctificatis Quod patz. quia Hieremias non lōge p̄us q̄ nasceret sanctificatus fuit. vt pōt elici ex circūstantia verborum sue sanctificationis: vbi dicit absolute: Anteqū exires de ventre sanctificaui te. Joānes aūt baptista in ventre mē se ex p̄sentia xp̄i z salutatione Marie. Unde dixit Elisabeth. Ecquo facta est vox salutationis tue in auribus meis/exultauit in gaudio infans in vtero meo. Hec em exultatio Joannis in vtero fm glosam fuit quoddā internū gaudium quod ipse concepit ex xp̄isti p̄sentia z ex gratie sanctificātis influētia. Sed beata virgo vt est visum fuit sanctificata in proximo in stanti signaculi per naturam/post eius infectionem. ¶ Secūdo in muneris largitate. Nam sicut beata virgo fuit p̄uenta celeri⁹: ita fuit munere gratie ditata copiosius. Quod patet ex hoq: alijs i vtero sctificatis fuit collatū q postea nunq̄ peccauerūt mortaliter. Marie aut̄ vltra hoc collatus est q nunq̄ peccauit etiam venialiter. Et h̄ fuit iudicium maxime gratie que nō solū vulnus nature sanaret. Sed etiam ipam naturam supra omnē legez nature corrupte extolleret. Unde dicit Bernar. Puto copiosius munus gratie descendisse in virginem que nō solum eius mentē sanctificaret: verū etiam ip̄am ab oīni peccato deincepo custodiret immunē. Quod vtiq̄ rationabiliter factū fuit. Nam fm Dionysium quanto aliquid est primo lumini propinquior: tanto copiosius influentiā lucis participat. Ecquia maria inter omnes creaturas fuit propinquior ipsi xp̄isto/qui fm naturaz diuinitatis est causale principium omnis luminis gratie z virtutis: Ideo oportuit vt lumen gratie copiosius p̄ omnib⁹ alijs participaret. ¶ Tertio excedit alios in effluentis gratie vbertate. Quod patz. Nam licz abūdanā gratia in Joānem ac in patrem z matrem eius effluxerit: qui ambo ex hoc receperūt gratiaz p̄betādi: ab ipa vgine gratie copiositas i oēs se diffudit. Jō taciter possum⁹ dicere de matre sicut z de filio: q de plenitudie ei⁹ nos oēs accepim⁹ Un̄ ōt Bern. Acui ei⁹ intuemi q̄nto devotōis affectu cā a nob bonorare voluerit q tot⁹ boni

plenitudinẽ posuit in Maria. vt pin de si q̃d speꝛ/si quid ℞ructis in nobis sit: nõ nisi ab ea in nos nouerimus re dũdare. Cuius gratie participes nos faciat ꝛc.

¶ De Cõceptiõe bt̃ ℣gis ser. scõs Et in ordine. VI.

SEcundo videndũz est de hui⁹ festi celebrationis z obseruãtie fructu z vtilita te. De q̃ patet intelligi illud qđ scribit Eccli. xxxij. Præcurre ꝓz i domũ tuam: illic aduocare: z illic lu de z age cõceptiones tuas. z in bis oi bus bñdicito dñm inebriantẽ te ab oi bus bonis suis. In quibꝫ verbis spũs sanct⁹ tria facit. Primo ostendit cele brantis habilitatẽ: cũ præmittit: Præcur re in domuz tuam. Secundo indicit celebrationis actũ z solennitatẽ: cũ sub dit/z age ꝛceptiões tuas. Tertio sub iungit celebrationis fructũ z vtilitatẽ cum annectit: z in bis omnib⁹ benedi cito dñm ꝛc. ℟ ¶ Circa ꝑmũ est sciendum: q̃ ad ℟ q̃ aliqs ꝛueniẽter celebret illud festuz tria necessaria re/ quirunt: que in quocunq; defuerint nõ est huius festi idoneus celebrator. Primũ est sue intentionis ordinata di rectio. Secũdũ est sue mentis inter/ na recollectio. Tertiũ pie deuotionis sincera affectio. Que quidem tria in ꝑma auctoritatis particula ꝛueniẽ ter innuunt. Primũ ibi Præcurre in domũ tuã ꝓz. Secõm ibi: z illuc ad/ uocare. Tertiũ ibi: z illic lude. ¶ Ad euidentiã ꝑmi sciendũ est: q̃ q̃ boc fe/ stum deuotissimũ celebrare voluerit: oportet q̃ suam intentionez ordinate dirigat: nõ ad cõceptionem carnis/q̃ feda fuit. sed ad ꝛceptiõem spũs q̃ be ata ℣go fuit in vtero sctificata. ¶ Ad cui⁹ maiorez intellectũ est sciendũ: q̃ triplex est ꝛceptio bt̃ ℣ginis: vicz se/ minis/boie z flaminis. In ꝑma nec inficit culpa: nec infundit gr̃a. qz illa massa seminalis est inanimata. culpa ℣o z gr̃a solum est in ania. In secũda ꝛtrahit originale: z boc i infusiõe ani me. Cuius causa est. Naz licet in illa massa nõ sit aliqua culpa vt dictũ est Est tñ in ea quedam morbida infectiõ ex qua mox vt ania infundit ꝛtrahit originale. Et ponit familiare exẽplum in lapide calcis: qui licz in se nõ sit foz maliter calidus. si tamen aqua frigida ꝑfundat resultat ibi calor ꝓter dispositionẽ ꝑsistentẽ in lapide. Sic etiam in ꝓposito: ex bonitate q̃ ania ra tionalis carni infectiue ꝛiungit: pec/ cato originali inficit. In tertia ℣o cõ ceptiõe infundit gratia habitual⁹: per quã qđ in vtero sctificat. Et ad istam ꝛceptionem virginis referri debz in tentio boc festum celebrantis. ꝓpter quod magis ꝓprie dici posset festũ sanctificationis q̃ conceptionis. ℟

¶ Sciẽdũ tñ q̃ hec sanctificatio nõ est facta illa die q̃ solũ fuit ꝛceptio se minis: sed post. xxx v. die. qz circa tale tẽpus fm̃ pbr̃icos femine⁹ fet⁹ in vtero aniat⁹. Sed diceres. Cũ in ista die bt̃ ℣go nihil gr̃e susceperit pori⁹ vide/ret q̃ ℟ festũ celebrari deberet illa die qua fuit sanctificata q̃ ista i qua fuit seminaliter cõcepta. Dicendũ q̃ hac ratiõe mori quidam olim negauerũt ℟ festum esse celebrandũ nescientes ni/ si ꝑsentia cogitare. Contra quos inue hit Anselmus ita dicens. Erubescãt insani qui hãc diem colere nolunt: id/ circo q̃ aliorum sanctorum concepti onem minime celebrat ecclesia. Ma/ gna quippe rusticitas est eã in ℟ aliis sanctis comparari: in q̃ deꝰ carnẽ hu manã assumpsit. ¶ Dicẽdũ est q̃ q̃ ℟

festū celebrat hodie: nō ꝙ beata ꝟgo ista die grām suscepit: sed quia ista dies pro celebritate huius festi per beatam ꝟginem existit reuelata: vt patet in tribꝫ miraculis in legenda. C

Quare aūt beata ꝟgo potius hūc diem celebrandū reuelauerit q̄ꝫ. xxxv. in qua sanctificata fuit: huiꝰ possunt esse tres ratiōes. Prima ꝓpter suorū parentū cōmemorationē: de qbꝫ nulla memoria cōmuniter in ecclīa celebratur. Secūda ꝓpter sue miraculose cōceptiōis venerationē: qꝛ ex homine sene ⁊ matre sterili ꝯcepta fuit. Tertia ꝓpter matrimonialis ꝯcubitus excusationē. in q̄ licꝫ ratio absorbeat ꝓpter vehementiam delectatiōis. hec tamē difformitas excusat ꝓpter fidez thori ⁊ intētionem ꝓlis educande ad laudem dei. Et sic patꝫ de ꝑmo ꝙ est debita intētiōis ordinatio. qꝛ h festuꝫ debite celebrare volens debet suā intētiōem dirigere/ nō ad corꝑalem ꝯceptiōem seminis: sed ad spūalē ꝯceptionem sue sanctificatiōis. Cuiꝰ simile apparet in h: ꝙ cum Parisiꝰ celebramus dedicationē basilice saluatoris in Roma dicimꝰ in collecta. Deꝰ qui nobis ꝑ singulos annos huius sancti templi tui ꝯsecratiōis reparas diem. Ubi vtiq; dicentis intentio nō referꝫ ad templuꝫ parisius in quo sumꝰ. sed ad tēplū qd̄ ē Rome: ita ꝙ ly huiꝰ nō dmōstrat ibi templū qd̄ est p̄sens sensui: sed potius intellectui. Sic etiam in ꝓposito est dicendū. D ¶ Secundū qd̄ requirit ad huius festi dignaꝫ celebrationē/ est mentis interne recollectio. que notat cum subditur: ⁊ illic aduocare. Multi em̄ sūt absentes a seipīs. quia anima ſm Augustinū plus est vbi amat/ q̄ꝫ vbi animat Et tales sunt qui toto conatu desiderij exterioribus dediti/ nolūt attendere ꝙ omnis gr̄ia filie regis ab intus ē Uñ isti sanctificationē spūs nō respiciūt: sed tm̄ materialem ꝯceptionē attēdunt. Et qui talis est nō pōt hoc festū digne celebrare/ nisi aduocꝫ semet ipm in seipm ꝑ mentalem suijpius recollectiōem. Et hec mētalis collectio designari videt Joā. xj. cū dicit. Magister adest ⁊ vocat te. Iste magister i anima est ratio supior/ q̄ vocare debꝫ Mariā flentem. i. animā rationalez adhuc ꝯtra suū desideriū/ curis ⁊ tumultibꝫ seculi sua sollicitudie fluctuantē: ꝓponēs sibi illd̄ Cassiodori. Cur ꝑ multa vagaris homūtio: ama vnū bonū in q̄ sunt om̄ia. Et sic iste magister salubriter vocat Mariā a varijs distractiōibꝫ ad vnitatē/ ⁊ a seculi tumultibus ad mentis quietem E

¶ Tertiū est pie deuotiōis sincera affectio: q̄ notat cum annectit: ⁊ illic lude. Per ludū em̄ anime debemꝰ intelligere gaudiū ⁊ tripudium q̄ mēs delectat in actu deuotiōis interioris: Ex quo pōt elici ꝙ illud festū nullus digne poterit celebrare/ nisi specialiter deuotꝰ ꝟgini existat. Unde dicit Anselmus in legēda. Nō est verus amator ꝟginis qui nō vult colere diē eius ꝯceptionis. Et iste ludus mētalis deuotionis p̄figuratus est in Dauid: q̄ p̄cinctus lusit ante arcam dñi: vt patet. ij. Regū. vj. vbi per arcam dñi cōgrue b:ā virgo intelligit. Nam sicut arca ꝯtinebat vrnaꝫ auream plenam manna: ita beata ꝟgo ꝯclusit in eius vtero chr̄i humanitatē: q̄ ꝓpter sui nobilitatē ⁊ feruētissimā charitatē d̄r vrna aurea. Sed ꝓpter eius diuinitatez suauissimā d̄r plena māna. Ante istā arcā Dauid p̄cinctus ludit/ quando mens rationalis cū plena cordis deuotione illud festum peragit. ¶ Secundo spūssanctꝰ indicit huiꝰ celebra

tiōis actū ⁊ solēnitatē cū subiūgit̄/et age ꝯceptiōes tuas. Ubi signāter dicit/ꝯceptiōes in plurali: ꝓpter q̄druplicē ꝯceptionē ꝟginis gl'iose. Quaꝝ p̄ma est eterna: de qua Prouer. viij. Necdū erant abyssi ⁊ ego iam concepta eram. Alie tres sunt tēporales: vt superi⁹ visum fuit. Et licet om̄es iste ꝯceptiōes nō debēt peragi veneratiōe principali: oēs tamē ꝑagunt̄ q̄dā colligātia naturali: inq̄tū vltima. s. scti-ficationis oēs alias p̄supponit/sicut gr̄a p̄supponit naturā. Signant̄ etiā dicit tuas: ꝓpt̄ singularis deuotiōis attributionē: innuēs ꝑ b̄ ꝙ istud festū cū singulari deuotiōe debeat celebrari. Licz ḡ q̄dā veneratiōe scrīcitatis sola cōceptio sue scrīficatiōis sit principal'r celebrāda: ꝓ alijs tñ ꝯceptiōib⁹ q̄ ordinant̄ ad istā/ip̄m deū debem⁹ bñdicere ⁊ ei⁹ misericordiā collaudare. ꝓpt̄ qd̄ rōnabil'r subdit̄: et in his oīb⁹ bñdicite dñm inebriātē te ab oīb⁹ bonis suis: inq̄tū gl'iosam ꝟginē nostre salutis repatricē ab eterno misericordit̄ elegit. ¶ Pōt aūt dici/ꝙ istd festū est singulari deuotiōe ꝑagēdū ꝓpter tres vtilitates q̄s exinde cōseq̄mur. ¶ Pria: qꝛ illud festū digne colētes in oī sua necessitate et āgustia ꝑ beatā ꝟginē liberant̄. Exēplū in abbate Elsino: q̄ postq̄ illd festū celebrare ꝓmisit/fuit ꝑ beatā ꝟginē a naufragij ꝑiculo liberat⁹. Qd̄ etiā rōnabil'r contingit. Licz em̄ btā ꝟgo oīb⁹ ī suis necessitatib⁹ eā inuocātib⁹ misericorditer subueniat: iux̄ illd Bern̄. Sileat misericordiā tuā o ꝟgo bñdicta ⁊c. precipue tñ subuenit hāc festiuitatē deuote celebrantib⁹. Cui⁹ rō est: Nā cū btā ꝟgo sit in ista ꝯceptione quā colim⁹ a maxia sua necitate liberata: puta ab originali culpa: qua mai⁹ ꝑiculū sue salutis nūq̄ sibi iminebat: pie presumendū est vt deuote illā liberationē ꝑ celebritatē hui⁹ festi recolentes/per ip̄am in oī sua necitate misericordit̄ liberent̄. ¶ Scd̄m est: qꝛ tales ī ꝑfecta puritate mētis ⁊ corꝑis per ip̄am cōseruant̄: ⁊ gradu honoris sui nūq̄ p̄uabunt̄. Exēplū p̄mi patet in filio carnali regis vngarie: q̄ cū ad parētū impulsum nubere vellet: fuit ꝑ beatā virginē in ꝟginali pudicitia ꝯseruat⁹: vt patet in legēda. De scd̄o dicit Ansel. ibidē: Quisq̄s p̄sul aut abbas aut p̄latus es/recole diligēter hanc festiuitatē: ⁊ cunctis iube ip̄am coli: quia si eā toto corde amaueris: nūq̄ de gradu tuo deposit⁹ eris. Quorū vtrūq̄ rationabil'r cōtingit. Nam quia beata ꝟgo fuit in ista sua conceptiōe per priuilegiū scrīficatiōis suꝑ oēs scrōs a deo singl'ariter honorata. Per quā etiā fuit in templū ꝟginalis pudicitie ꝯsecrata. Cōgruū est ꝙ hoc festū deuote recolētes/a cuiuslibet dedecoris infamia p̄seruent̄: et in suo honore ac etiā in perfecta puritate anime et corporis meritis beate ꝟginis cōseruentur. ¶ Tertia vtilitas est/ꝙ ꝑ ipsam in extrema mortis hora a damnatiōe perpetua liberātur. Exemplū in clerico fornicante et in secana submerso: cuius animā ab inferis reductā beata virgo corpori restituit: et eidē festū sue conceptiōis celebrandum indixit Qui statim vitā heremiticā assumēs beneficium ab ipsa receptū omnibus enarrauit: et diē sue cōceptiōis q̄diu vixit deuotissime celebrauit. Predictas aūt vtilitates btā ꝟgo festū illd deuote colētib⁹ ore ꝓp̄o pollicet̄: ꝓuer. viij. Qui mane vigilauerit ad me inueniet me. q. d. Qui primariū festū mee sanctificatiōis vigilāter ⁊ deuote peregerit/talis vtiq̄ inueniet me adiutricem/scilz fidelissimā in omni sua an-

gustia ⁊ ꝓsolatione ꝑfectissimā in omni sua miseria. Quod nobis prestare dignetur ꝛc.

¶ De sctā Lucia ser. ꝑmus Et in ordine. VII.

Fortitudo et decor indumentū eius ⁊ ridebit i die nouissimo. Prouerbioꝝ. xxxj. Uerba ꝓposita scribunt ad ifam de forti muliere: quā Salomō multis laudibꝰ attollit. Sed ꝑfecte cōuenienter intelligi de brā Lucia: cuius ꝓfecto i ꝑfectis ꝓpositis egregie cōmendat. Primo nāq; attollit a vigore insuperabilis potestatis: cū ꝑmittit. Fortitudo. Scdo a decore incōparabilis puritatis: cū subdit. ⁊ decor. Tertio a duplicore interminabilis felicitatis: cū annectitur. ⁊ ridebit in die nouissimo.

B ¶ Circa ꝑmū Sciēdū: q; vigor siue potestatis colligit ex tribꝰ. Primo nāq; ostendit fortis ex omniū vitioꝝ virtuosa extirpatiōe. Scdo ostendit fortior ex torméroꝝ victoriosa superatiōe. Tertio ostendit fortissima ex miraculoꝝ prodigiosa operatiōe. ¶ Primū patz. Nam oia vicia reducunt: aut ad carnalē lasciuiaz: aut ad mentalē superbiā: aut ad mundanā cōcupiscentiā: vt patz. j. Joā. ij. Beata aūt Lucia oēm carnis lasciuiā extirpauit ꝑ ꝑginalē castitatē: quā in tanta puritate mētis ⁊ corꝑis ꝓseruauit: q; nunq; aliquā impressionez cogitatiōis illicite ꝑginitas ei nobilē ⁊ ꝑciosa admittere voluit. Hoc aūt donū ꝑginalis castitatis est adeo magnū ⁊ nobile: q; ꝑ nullū aliud bonū etiā ꝑ martirium ꝓprie ꝓcuratū ꝓcuratur. Nec mirū: q; de bene terreno celestem facit. vt patz ꝑ Hieronymū: qui dicit: In carne ꝑter carnē viuere: nō terrena vita est sed celestis. B ¶ Propter quod ꝑginitas inter ceteras virtutes est maximo studio cōseruanda: quia est deo summe grata triplici ratiōe. Primo quia est reclinatoriū amabile diuine ꝓsentie ad inhabitādum ꝓpter eius planam sanctitatem. Psalmista Elegit dominꝰ sion: elegit eam in habitationem sibi. Per sion intelligitur mens virginea a carnis illecebris segregata: ⁊ in puritate diuine contemplationis suspensa: quam ipse dominus sibi ad inhabitādum elegit. quia in eius puritate celica ⁊ sanctitate angelica singulariter delectatur. ¶ Secundo quia est ꝓtū floridum ⁊ delectabile diuine ꝓsentie ad ꝓpiuandū: ꝓpter eius dulcissimā suauitatem. Cant. ij. Dilectus meus mihi: ⁊ ego illi: qui pascit inter lilia. i. inter corda ꝑginea: q; ad modum liliorū nitent incōparabili puritate: ⁊ sponso redolēt odoris suauitate. Et in huius signū ipse christus cenaculum grande stratum. i. magno studio preparatum elegit: quando cū discipulis suis cenare voluit. L

¶ Secundū patet. Ipsa enim omnē inanem gloriam extirpauit: per eius profundam humilitatem. quod patz per hoc: quia de se semp humilia sentit. Licet eā esset christo per fidem desponsata: ⁊ ei per charitatem ⁊ gratiam in filiam adoptata: noluit tamen se sponsam christi vel etiam filiam appellare. sed solum ancillaz eius cum

beata Agatha se nominauit dicens: Ancilla chr̄i sum. Sciebat em̄ p̄ chri stū ed octa: q̄ p̄ viā humilitatis ascē dere oportuit ad celsitudinez diuine maiestatis. Et ideo quanto magis ex creuit in ꝟtutum p̄fectione: tanto ma gis scip̄am deiecit in ꝓpria reputatio ne. Ad moduz palme: q̄ q̄nto magis crescit in altū/tanto amplius mittit radices in ꝓfundum. Hanc humili tatem feruenter emulari debem⁹. q̄ sm̄ Grego. ip̄a custodit alias ꝟtutes. Qd̄ patz p̄ hoc q̄ ip̄a est quasi q̄ddaz scriniū omnes ꝟtutes ꝯseruans: ne a vento elatiōis dispergant. Vn̄ Gre go. xix. moral. Qui ceteras ꝟtutes si ne humilitate congregat/quasi pulue rem in ventū portat. D ¶ Terti um patz. Ip̄a em̄ cim̄ rerum ꝯcupi scentiam exterminauit p̄ voluntariā paup̄tatem ꝛ p̄ effluentē largitatem: quia totū suum patrimoniū pauperi bus erogauit: ꝛ chr̄m omniū bonorū suoꝝ heredez fecit. Propter quod re cte sibi ꝯgruit quod scribit Prouer. vlti. Manū suam aperuit inopi: ꝛ pal mas suas extendit ad pauperē. In q̄ bus verbis innuit q̄ beata Lucia su um patrimoniū tripliciter cōmunica uit. Primo q̄dem incessanter: q̄ sem per manū apertā habuit/quod ē cō tra diuites tenaces ꝛ parcos: q̄ manū ad pauperes clausam habent: semp̄ terrena cōgregātes ꝛ egeni ꝟtutibus existētes. iuxta illud Eccs. Est qui cō gregat/terrena. s. ꝛ trāsitoria. ꝛ tamē quo ad ꝟtutes ꝛ veras diuitias sem per in egestate viuit. Scdo indifferē ter: quia cuicūq̄ indigēti liberaliter subuenit. qd̄ innuit p̄ hoc q̄ manū su am cuicunq̄ pauperi indistincte ape ruit. Qd̄ est cōtra illos q̄ solū sua be neficia ꝓpinquis vel ad quos specia liter afficiunt cōmunicant: ꝛ alijs ma gis indigentibꝫ ꝛ q̄nq̄ melioribꝫ sub trahūt. Tertio affluenter: q̄ nō vnaz manū solū/sed ambas palmas exten dit ad omnes sua bn̄ficia postulātes Et ideo tria exempla imitatiōe digna nobis reliquit. Nam exemplū pieta tis ad parentes nobis reliquit. Inq̄n tum matri: suis p̄cibꝫ sanitatē restitu it. Exemplū liberalitatis oñdit: q̄ oīa sua in vita pauperibꝫ erogauit. Exem plum ꝟo sanctitatis nobis reliq̄t in quātū p̄fectā charitatē ad deū semp̄ habuit: ꝛ in om̄i sua ꝯuersatōe humi litatem ostēdit E ¶ Secūdo fu it fortior in tormentoꝝ victoriosa su peratiōe. Tria em̄ genera tormentoꝝ passa fuit: que omnia victoriose ꝛ tri umphaliter sup̄auit. Primū tormen tū fuit ip̄ius ignis violentia: a qua tn̄ diuina ꝟtute illesa p̄mā sit/ꝓpter tria. Primo: quia fuit rore diuino celitus p̄fusa: rōne cui⁹ corp⁹ suū ꝟgineū ab ignis ardore nullū p̄rsus icēdiū passū fuit. Secūdo: q̄ fuit igne charitatis feruenti⁹ inflammata. Et q̄ naturale est q̄ maior ardor suffocat minorem. Sicut etiaz lux maior solis offuscat minorem lucem stellaꝝ/ita q̄ de die stelle videri nō possunt. q̄re ardor ve hementior charitatis quo ardebat in mēte/rationabiliter suffocabat ignez materialē in corp̄e. Tertio quia fuit ī q̄ndam ꝓprietatez nature celestis do no gratie trāsformata. Cum ergo cor pus celeste nō capiat peregrinas im p̄ssiōes: ideo rōnabiliter rōne dicte ꝓ prietatis corpus suū celicum ab igne materiali ledi nō debuit. Secunduz fuit tyranni malicia: quam etiam vi ctorialiter sup̄auit in tribꝫ. Primo in enormi criminatione cū diceret: Pa trimonium tuum cū corruptoribus expendisti: ꝛ ideo quasi meretrix loq̄ ris. Hanc autem maliciam sup̄auit

matura ⁊ sobria respōsione: cum diceret. Patrimoniū meū in loco tuto cōstitui: corruptores autē mentis ⁊ corporis nunq̄ admisi. Scdo in graui cōminatōe: cū diceret Ego te faciam duci ad lupanar: vt cum scortata fueris fugiet a te spūssctūs. Hāc autem maliciā supauit ꝟitatis attestatōe: cū diceret Nunq̄ ꝯtaminat̄ corpus nisi de ꝯsensu mentis. Etsi me inuitā feceris violari/castitas mihi duplicabit̄ ad coronā. Tertio in violēta impulsione. Nā cum ipam p̄cepit duci ad lupanar: tāto pōdere eaꝫ fixit spūssctūs scꝫ q̄ nec p mille viros: nec per multa boū paria ipam trahētia/de loco suo moueri poterat. Uñ hāc violētiā superauit ex diuine ꝟtutis mirifica ostensione: q̄ in se ꝯfidentibꝫ deesse nō pōt, quia ꝓpe est dñs oībꝫ inuocantibꝫ eū in veritate: h̄ est in mentis plena fiducia ⁊ sinceritate. F ¶ Tertiū fuit mortis seuicia. Hanc em victoriali ter supauit/qñ iussu Aspasij gladio i gutture suo merso necari nō potuit. sed q̄ꝫdiu voluit supuixit. Impetrauit em̄ a domino viuēdi inducias ꝓpter q̄ttuor vtilitates. Primo vt corpꝰ dominicū a p̄sbyterꝭ sumeret. Secundo vt eccl'am deo recōmendaret. Tertio vt p suā exhortationē bonis timorē mortis auferret. Quarto vt imperatore mortuo pacem eccl'ie nunciaret. G ¶ Tertio fuit fortissima ex miraculoꝝ ꝓdigiosa opatiōe, que q̄dem miracula fuerūt tria. Primuꝫ attendit̄ in hoc q̄ matri p firmitatem sue fidei sanitatem restituit. Uñ dicebat sibi beata Agatha: Matri tue fides tua subuenit: ⁊ ecce sanata est, qꝛ iocundum deo in tua virginitate habitaculum p̄parasti. Secūdum in h̄ q̄ ad modum trium pueroꝝ nullam ab igne lesiōem sensit: quia ipsam oīno nō tetigit ignis quantū ad caloris impressionem, neq̄ cōtristauit quantum ad fumi fatigationē: nec quicq̄ molestie sibi intulit/quantū ad doloris afflictionem. Tertium in hoc q̄ p diuinam virtutem sibi assistentē om̄ino immobilis facta fuit. Unde d̄ ipa cantat̄: Columna es immobilis Lucia sponsa christi: quia om̄is plebs te expectat: accipias coronam vite. Quā nobis ⁊c.

¶ De sctā Lucia ser. scdꝰ Et in ordine. VIII.

Secundo cōmendatur a decore incōtamiate puritatis: cū subdit̄/⁊ decor indumētum eius. Circa quod est sciendum Q puritas ⁊ serenitas mentis a decore virtuali ꝯsurgit. Decor autem virtualis aliter inuenit̄ in incipientibꝫ: aliter in ꝓficientibꝫ: ⁊ aliter in perfectis. Nam ipis incipientibus decor virtutis datur in ornamētum ꝯtra deformationē peccati. Ipꝭ ꝓficientibꝫ dat̄ in munimentuꝫ cōtra tentatōem diaboli. Sed ipis ꝑfectis datur i oblectamentū interioris gaudij/ꝯtra vanam delectationē carnis ⁊ mūdi. A ¶ De p̄mo patꝫ. Naꝫ incipientes per donuꝫ gratie reducti de statu culpe ad statum innocentie: maliciam peccati maxime detestant̄. ⁊ ideo contra infectionē ⁊ detestationem culpe rationabiliter decor virtutis ipis datur in ornamentū puritatis ⁊ innocentie. De quo pōt intelligi quod scribitur Ezechielis. xvj. Uestiui te discoloribus. i. varijs virtutum splendoribus. qui s̄m Macrobium multo clariꝰ fulgent in animo q̄ꝫ stelle in celo. Et ad illud indumentū hortatur apostolꝰ Ephes. iiij. Renoua-

mini spū mentis vestre: ⁊ induite no-
num hominem: qui ſm deuz: id ē ſm
diuine volūtatis beneplacitū creat⁹
est: in iusticia ⁊ sctitate ꝟitatis. In q̄-
bus ꝟbis subtiliter innuit ꝑfecta re-
nouatio nostre mentis. Nam intelle
ctus renouat per veritatez: voluntas
ꝑ iusticie rectitudinem: ⁊ totus homo
interior ꝑ sanctitatē. B ¶ De se-
cundo patz. Nam ipis ꝓficientib: h
est feruidū ōsideriū ꝓficiendi haben
tib multo fortior pugna imminet ex
parte diaboli q̄z alijs. Quod ptz ꝑ h
q ipe hostis nō multū impugnat pec
catores: qz tenet eos in vinculis. Nec
etiam multū impugnat iustos/in q̄-
dam tepiditate stantes ⁊ nō ꝓficien-
tes: quia ꝑ tales nō multū cruciatur.
Nec etiaz ꝑfectos multū impugnat:
cum hostem iam vicerint: ⁊ in fugam
verterint. ergo relinquit q soli ꝓficiē
tes ꝑ ipm acrius impugnent: quia ꝑ
tales hostis maxime affligit. Cui⁹ ra-
tio est: qz ipe atrocissime odit opa vir
tuosa: que ex ꝑuersitate sue voluntas
tis sibi maxime displicēt: eo q ipe ta
lia ſuare ꝯtempserat. In quolibz etiā
actu ꝟtutis diabol⁹ cruciat: quia ſm
Origenem perdit vim tentandi/quo
tiens a sanctis superat. Et ideo ꝓfici-
entib decor virtualis datur rationa-
biliter in munimentum ⁊ fulcimen-
tum virtutis contra tentationem ho
stis: propter quod etiam virtutes ar
ma dicuntur. Quia sicut sine armis
materialib nemo potest sine lesione
sustinere preliuz: ita sine armis virtu
tum nemo potest vincere aduersariū
De quib armis scribit Eph. vj. In-
duite vos armatura dei/vt possitis sta
re aduersus insidias diaboli. C
¶ De tertio patz. Nam quia perfecti
seipsos abnegauerunt: ⁊ omnes mū-
di vanas delectationes propter chri-
stum libere contempserūt: iugiter re-
uoluentes illud ꝓpheticum: Renuit
consolari anima mea. in rebꝰ. s. cadu-
cis ⁊ trāsitorijs. Ideo talib decor vir
tutis rationabiliter datur i oblectamē
tum interioris gaudij ꝯtra vanam de
lectatiōem carnis ⁊ mūdi. Et inde est
q ꝓpter triplices effect⁹ p̄dictos/vir-
tutes tria nomia sortiunt. Nam quia
sunt in ornamentum contra peccati
infectōem: ideo dicunt vestimentum
salutis: ⁊ indumentū leticie. Esa. lxj.
Quia ꝟo sunt in munimentū contra
diaboli tentatōem: ideo dicunt arma
quib mēs a iaculis ignitis maligni
hostis ꝓtegitur. Sed quia sunt i ob-
lectamentum interioris gaudij ꝯ va-
nā delectationē carnis ⁊ mūdi: iō dicū-
tur arma lucis. Roma. xiij. Abijcia-
mus inq̄t opera tenebrarum ⁊ indua
mur arma lucis. Bene autez ꝟtutes
ꝓpter internaz mentis delectationem
dicunt arma lucis. quia sicut aquila
delectatur in radijs solis: sic oculꝰ di-
uinus ⁊ mens interior delectat in ra-
dijs virtuose claritatis. Quod etiam
faret ipe sponsus cum sponsam allo-
quitur Canti. ij. Ostende mihi faciez
tuam/radijs. s. virtuose claritatis il-
lustrataz. Vox eīn tua. i. tui desiderij
est dulcis in auribꝰ meis: ⁊ facies tua
decora: quia virtutum coloribꝰ venu-
stata. D ¶ Est eīn sciendum q sic
decor virtualis sub diuersa ratiōe hu
ic triplici statui hominū accōmodat.
Ita in quolibz statu sub diuerso gra
du perfectiōis reperitur. quia sub mi
nori gradu reperitur in incipientib:
sub maiori in proficientibus. sed sub
gradu supremo reperitur i perfectis.
Quod sic est videre. Nam per virtu
tes cardinales modificatur homo in
viribus anime: ⁊ armatur contra vi-
cia ne vnq̄z a rationis iudicio per pas

sionū violētiā abducat. Et ideo dicū
tur cardinales: quia sicut ostium ver
tit in cardine: ita in his virtutibus vertit
z regit tota vita homis: ne vnq̄ deflec
tat a iudicio rōnis. Verbi gr̄a: Tē
perātie ꝓut est virtus politica/ ꝓpriū
est fm Macrobiū nihil penitēdū ap
petere: in nullo actu legē moderatio
nis excedere: sub iugo ratiōis oēs cu
piditates passionū restrigere. Et hoc
modo decor virtualis cōpetit incipiē
tibus: qui quotidie laborāt ꝓ reꝑmē
dis violentijs passionū. Inquātū au
tē est virtus purgatoria/ sic iam est in
victoria passionū: et eius ꝓpriū est oīa
relinquere que corꝑis vsus req̄rit in
q̄tuꝫ natura patit. Et hoc mō decor
virtualis ꝓprie cōpetit ꝓficiētibus. In
quātū vo est virtus purgatiua animi
sic eius ꝓpriū est nō solū cupiditates
reꝑmere/ sed penitꝰ obliuisci: ita ꝙ ta
libus mentibus est penale ꝙ vnq̄ ali
qua delectatiōe cōmodi naturalis af
fici debeant: per quā delectatio mētis
interior ad momentū intercipiat. Et
hoc modo decor virtualis ꝓprie cōpe
tit ꝑfectis: qui sunt in mētis serenita
te constituti/ z ab omī passionū nubi
lo (ꝓut statꝰ p̄sentis vite patit) segre
gati. Quā puritatē nobis ꝯcedat. zc.

¶ De sancta Lucia Sermo tertius
et in ordine Ser. IX.

Tertio cōmendatur
a dulcore interminabilis fe
licitatis/ cū annectit: et ride
bit in die nouissimo. ¶ Cir
ca quod est sciendū ꝙ risus ꝓprie cau
satur ex interiori gaudio z leticia co
dis. Et ideo per risum cōueniēter dul
cedo celestis gaudij intelligit. Quod
quidē gaudiū recte in die nouissimo
conferri dicit: quia tunc beatis ꝓpo
netur illud verbū gaudiosum Mat
thei. xxv. Venite bn̄dicti patris mei/
ꝑcipite regnū q̄d vobis paratū est ab
origine mūdi. A ¶ Pōt aūt di
ci ꝙ iste dulcor eterne felicitatis con
sistit in tribus. Primo quidē in clara
visione diuine essentie: in qua totum
cōplet desideriū potentie rationalis.
Secūdo in firma tentiōe diuīe pre
sentie: ꝑ quod complet totū deside
riū potentie memoratiue. Tertio in
delitiosa fruitione bonitatis diuine:
per quod complet totū desideriū po
tētie volitiue. ¶ Et ꝓpter ista tria di
cit Bern̄. sup Lan̄. ꝙ deus semꝑ erit
rōni plenitudo lucis: volūtati multi
tudo pacis. Quia tūc homo est in ꝑ
fecta pace sui desiderij/ qn̄ delectabi
liter fruitur eo quod amat. Memo
rie vo erit ꝯtinuatio eternitatis: inq̄
tū memoria diuinā presentiā ardēter
z indesinēter semꝑ tenet z amplectit.
B ¶ Sciendū autē ꝙ p̄dicta tria
puta visio/ tentio et fruitio sunt tres
dotes per quas anima beata īmedia
te z primo cōiūgit ipsi deo. Que etiā
per quandā appropriationē conueni
re possunt tribꝰ personis. Ita vt ipsa
tentio memorie cōueniat persone pa
tris: quia diuinā presentiā iugiter et
delectabiliter meditat. Ipsa vero vi
sio conueniat persone filij: cuiꝰ sapiē
tiam ipa nostra intelligētia delecta
biliter contemplat. Sed ipsa fruitio
cōueniat persone spūssancti: in cuius
bonitate nostra volūtas per actū frui
tionis z amoris delectabiliter volu
ptatur. Predicta autē tria hoc ordi
ne se habēt. Nā clara visio ꝯcernit in
se rei vise presentiā firmā. Tentio con
cernit rei vise amplexū et contingen
tiā. Sed ipsa fruitio vel dilectio con
cernit ipsius amantis ad rem amatā
indissolubilē colligātiā. Et isto tripli
ci mō aīma sctā cū beata lucia de tor

rente diuine voluptatis delectabilit̄ potat̄: ⁊ de fonte diuīe bonitatis suauiter inebriat̄: iuxta illud quod ꝓpheta p̄dixerat in ps̄. Inebriabuntur ab vb̄tate domus tue: ⁊ torrente voluptatis tue potabis eos L ¶ Sciendū etiā q̄ p̄dicte tres dotes ꝯueniēter figurant̄ ꝑ illa tria que in paradiso terrestri fuisse legunt̄: puta per lignum scientie ⁊ ꝑ lignum vite: ⁊ ꝑ locum voluptatis. Nam ꝑ p̄mū aperte designat̄ claritas cognitionis. Per secundū designat̄ firmitas tētionis: quia ꝑ illam tentionem in virore vite iugiter subsistunt. Sed ꝑ tertium q̄ erat locus voluptatis aperte designatur suauitas fruitiōis. Hec aūt tria ꝑ quandam participationem in p̄senti vita ꝑ efficaciam ⁊ donū gratie aliqualiter attingunt̄. Quod patz. Naz cognitio diuina hic attingit̄ ꝑ quandam diuine lucis irradiationez. de q̄ loquit̄ apostol⁹. ij. Corinth. iiij. Deus qui dixit de tenebris lumē splendescere. in p̄ma. s. mundi ꝯditione: ip̄e illuxit in cordib⁹ nostris ad illuminationem sciētie claritatis dei. Inquantuz deus quādoqz suis amicis multa diuine mysteria claritatis manifestat ꝑ influentiam sue lucis. Tentio etiā diuina hic quandoqz attingit̄ ꝑ diuine p̄sentie firmā inhesionē: De qua scribit̄: Lignum vite est his q̄ apprehēderint eam: ⁊ qui tenuerit eaz bt̄ūs. Nā sicut lignum vite comestū valuit s̄m glosam ad ꝑpetuā sanitatis ꝯseruationem. sic feruens desiderium diuine p̄sentie causat in anima amorosa iugem ip̄ius meditation̄. De qua pulcre loquit̄ Hugo in de laudib⁹ charitatis. Ad te me cōuerto dulcis amor Jesu/in quo totū bonū anīe mee dependet. Tu em̄ quadam vi suauissima mentez in te transformas. Si qñ q̄d agat: si quando quiescat: aut quicquid in corde gerat: tu dulcis amor a memoria nō recedis. Si qñ taceat d̄ te cogitat. Siqñ loquit̄/de te loq̄ desiderat. om̄ib⁹ credit dulce q̄d sibi sapit. Fruitio etiā diuina hic quādoqz p̄libat̄ ꝑ quandā diuine suauitatis pregustatiōem. De qua scribit̄ Cañ. viij. Que est ista que ascēdit de deserto delicijs affluens innixa sup̄ dilectū suū. Et bene dicit innixa: quia anīa deuota ad istam p̄gustationem sublimata suo dilecto tripliciter innitit̄ s̄m tres partes imaginis. Nā p̄mo ꝑ memoriam iugi meditatione ita figit̄ in bono diuino q̄ nullius alteri⁹ rei q̄ solius dilecti pōt delectabil'r recordari: teste Augusti. qui dicit. x. ꝯfes. Itaqz exq̄ te didici dñe manes in memoria mea: ⁊ illic te inuenio cum reminiscor tui: ⁊ delector in te. Et he sunt sācte delicie quas donasti mihi misericordia tua respiciens me. Secūdo figit̄ in dilecto ꝑ intelligentiam q̄ ita fixa cogitatione p̄me bōitati inheret q̄ nihil aliud ip̄am cogitare delectat q̄ sola claritas ⁊ refulgētia p̄me veritatis iugit̄ reuoluēs in anīo illud v̄buz Augus. Ex omnis copia q̄ deus me⁹ nō est/egestas mihi est. Cui⁹ causam assignat Origenes dicēs. Quia creatorem meū solum videre quero: ideo omnis creatura mihi grauis est ad videndum. Tertio figit̄ in dilecto ꝑ voluntatē amorosam: q̄ tanto amore cū dilecto vnitur q̄ pre suauitate diuini amoris cuiuslib⁹ alterius rei dilectio quasi totaliter absorbet̄. Et ideo solū in bono diuino per suam affectionez poterit delectari. Talem delectationem sensit Augustin⁹ cum dixit. x. cōfessio. Intromittis me quādoqz in affectum multum inusitatū introrsus ac nescio quam dulcedinem. q̄ si ꝑfi

ceretur in me: nescio quid erit. Unuz scio q vita ista nō erit. Cui⁹ dulcedis nos ꝑticipes faciat ꝛc.

¶ De btō Thoma apl'o ser. ꝑm⁹ Et in ordine. X.

Infer digitū tuum huc/ ꝛ vide man⁹ meas. ꝛ affer manū tuā ꝛ mitte in latus meum: ꝛ noli esse incredul⁹: sed fidelis. Joan. xx. In serie ꝑsentis euangelij fides dominice resurrectionis nobis ꝓponit: vt ꝓbata sensibilit: vt approbata certitudialiter: ꝛ vt remunerata eternaliter. Primū ꝑtz ex vulneris ostensiōe cum ꝑmittit: Infer digitū tuū huc. Secundū patz ex certa fidei ꝯfessione: cū subditur Respondit Thomas ꝛ dixit: dn̄s meus ꝛ deus meus. Tertiū patz ex beatitudinis ꝓmissione: cum annectit Quia vidisti me Thoma credististi. Beati qui nō viderūt ꝛ crediderunt. A

¶ Circa ꝑmū est sciendū: q qꝛ Thomas alijs discipul' r̄ferētibꝫ sibi Uidimus dn̄m: responderat. Nisi videro i manibꝫ ei⁹ fixurā clauoꝝ: ꝛ mittā digitū meū in locum clauoꝝ: ꝛ mittam manū meam in latus eius/ nō credā. Que q̄dem ꝟba licz videant dubitationem aliquā sue mētis ꝑtendere: nō tamē ꝑm Grego. ꝛ Augustinū ex aliq̄ infidelitate ꝓtulit. sed ob hoc de fide resurrectiōis certificari voluit: vt irrefragabilis testis resurrectionis fieret. ꝛ vt de nostro pectore omnē scrupulum dubitationis auferret. Et ideo chr̄s volens pio desiderio electi discipuli satisfacere/ ipm̄ de fide resurrectiōis triplicit certificauit. ꝛ sic de nostro pectore omne vulnus dubitationis amputauit. Et ꝑmo ipm̄ certificauit quantū ad auditū. Unū christus sibi loq̄ns dixit Infer digitū tuū huc Sed quia ad plenam certitudinē nō sufficit solus auditus: iō secūdo ipm̄ certificauit ꝑ visum/ subdens: ꝛ vide manus meas. Et quia de ꝑsentia corporali ꝛ identitate reali eiusdē corꝑis magis certificamur ꝑ tactū q̄z per visum. vt si forte ꝑm Augusti. aliquis vellet dicere delusos esse ei⁹ oculos: nequaq̄z possit dicere manus esse delusas. Jō tertio ipm̄ certificauit ꝑ tactum/ cū dixit Mitte manū tuam in latus meū. Et ad istam triplicez fidei ꝓbationem Thomas fidelis ꝛ iustus ꝑm Augustinū sollicite requisiuit: nō q ipe in aliquo dubitaret: sed vt oēm suspicionē incredulitatis a nobis excluderet. Quia vt dicit Gregor. plus nobis Thome dubitatio q̄z alioꝝ discipuloꝝ credulitas ꝓfuit ad fidem. Nam cū ille ad fidem palpādo reducitur/ mens nostra om̄i dubitatione postposita i fide solidat B ¶ Et vt aliq̄d spūalis edificationis ex ꝑdictis ꝟbis possim⁹ elicere/ dici pōt Q chr̄s quālibet animā deuotaz in ꝟbis istis ad tria inuitat. Primo ad suorū beneficioꝝ que nobis impēdit deuotā recognitionem. Secūdo ad tormētoꝝ q̄ ꝓ nobis sustinuit intimā cōpassionem. Tertio ad suoꝝ exemploꝝ q̄ nobis reliq̄t feruidam imitationem. Primū notat cum dr̄ Infer digitū tuū huc. Scd̄m cū subdit: ꝛ vide manus meas. Tertiū cū annectit: ꝛ mitte manū tuā in lat⁹ meū. Primo ergo ania inducit ad diuinoꝝ beneficiorū deuotā meditationē: cū ꝑmittit Infer digi. tu. huc. ꝛ h̄ rōnabilr. Nā ꝑ digitū mēs vl' spūs intelligit. qꝛ sicut digit⁹ dei est spūs dei: vt patz Exo. viij. [illegible] ois ē spūs hois. Hūc g̃ digitū i thesauꝝ diuie pietatꝫ inferim⁹ qn̄ iugi meditatiōe diuia bn̄ficia de-

uota mente cum grāꝝ actione reuoluimus. Ad qd̄ hortat̄ Aug. cum dic̄. Sicut nullum momentū quo homo diuina beneficia non ꝑcipiat: sic nullum debet esse momentū quo eū presentē ꝑ gratiarū actionez in memoria nō teneat. Et hoc rōnabile est. Creatura eīm rōnalis in hoc mundo quasi in medio creaturaꝝ constituitur. Ut ei a creaturis omib̄ seruiat̄. ⁊ ipa soli deo pro perceptis beneficijs famulet̄. Unde sibi incūbit ex officio deo psallere ⁊ ꝑ perceptis beneficijs deuotas gratiaꝝ actiones exoluere. vt sic quotidie in ore sue mētis resonet gratiaꝝ actio ⁊ vox laudis. L ¶ Debem⁹ autē deo psallere laudes in psalterio decacordo: vt vicz ꝑ decē generib̄ bn̄ficioꝝ sibi laudis preconium exoluamus. Que quidez beneficia sic docet colligere Augusti. Nam primū beneficiū est/ ꝙ te de nihilo creauit. Secundum: ꝙ te imagine ꝓpria insigniuit. Tertiū ꝙ naturam nostram assumendo nos super omnē dignitatem angelicam nobilitauit. Quartum ꝙ nos precioso suo sanguine ab eterna morte liberauit. Quintuz ꝙ nobis ꝑ suam resurrectionē certaz spem īmortalitatis contulit. Sextū ꝙ nos in p̄senti exilio alimēto sui corporis ⁊ sanguinis educauit. Septimuz ꝙ ipsos innocētes a petōꝝ laq̄is tā misericorditer p̄seruauit. Octauū ꝙ ml'tos in sentinā petōꝝ lapsos tam pie ꝑ grām reuocauit. Nonū ꝙ ml'tos bonos sic ꝑ grām ꝯfortauit/ ꝙ modicā aut nullā habent ꝓnitatē peccandi. Decimū ꝙ de⁹ ita feruēter et indesinēter saluti nr̄e intendit: vt s̄m Aug. cuilibet miserationes diuinas circa se reuoluēti videri possit. Qd̄ si phas ē dicere de⁹ nihil aliud agat q̄ꝫ ꝙ nostre saluti intendat. Unde dic̄ Bern̄. ⁊ Hugo. Cū eius miseratōes circa me attendo: ita ip̄m totū ad meā custodiā occupatū video. vt q̄si oīm alioꝝ sit oblitus et mee saluti vacare velit. Et ī isto psalterio decacordo ꝓpheta deuota mēte psallebat cuz diceret ita. Lauda anīa mea dn̄m. Laudabo dominū in vita mea: psallaz deo m. q̄ꝫdiu fuero. D ¶ Scd̄o anīa rōnalis inducit̄ ad tormentoꝝ ⁊ penaꝝ quas ꝑ nobis sustinuit ꝓfundā ꝯsideratiōnē ⁊ intimaz ꝯpassionē cum subdit̄. ⁊ vide manus meas. et b̄ rōnabilit̄. Nam q̄libet aīa deuota ꝓfunda meditatiōe etiā intima cōpassione dz in manib̄ chr̄i tria ꝯsiderare Primo q̄dē penaꝝ varietatem. Scd̄o tormentoꝝ acerbitatem. Tertio plagaꝝ ⁊ vulnerū īmensitatē ¶ Primū patz Nam ip̄e christ⁹ patiebat̄ ex oī ꝑte sensuū acerrimā passionē. Quia in visu patiebat̄ feruidā lachrymationē ⁊ derisiuā oclꝰoꝝ velationē. In auditu vero ꝯtumeliosā exꝓbrationē. In gustu aceti ⁊ fell' amaritudinē. In odore cadauerū fetorē. Quia crucifixus est in Caluaria vbi malefactores occidi cōsueuerant. In tactu vero in manib̄ ⁊ pedib̄ diram clauoꝝ ꝑforationem. ¶ Scd̄m patz Nam exterius patiebatur omniū mēbrorum distensionem: totius corporis flagellationem ⁊ totius sanguinis effusionem. Propter qd̄ etiam corpus suuz ita fuit aridum ⁊ desiccatum in cruce/ ꝙ ipsemet clamat per prophetam. Ossa mea tanq̄ꝫ cremium aruerunt. Ab interiori vero patiebatur tripliciter. Primo quia matrē suam amarissime flere cernebat. Secundo quia omnes discipulos quos tanto studio nut̄uerat in fide lapsos videbat. Tertio quia hominem tantis beneficijs ingratum presciebat. Et hec ingratitudo fuit causa s̄m Ber-

nardum quare christus fleuit in cru/
ce: quia talis ingratitudo plus chri/
stum afflixit q̄ omnis pena quā sen/
sit exterius: vt pulcre deducit Bern̄.
in sermone. ¶ Tertiū patet: nam pla
garum imensitas in hoc apparet si at
tendat̄ qualis fuerit clauus: in cuius
plagam digitus inferri potuit. ⁊ quā/
ta fuerit lancea: in cuius plagam ma
nus potuit īmitti. vnde ꝓpter istaruz
plagaꝝ magnitudinez ꝓpha signāter
dr: Foderūt man⁹ meas ⁊ pedes me/
os. E ¶ Ubi querit Chry. Cū cor
pus christi fuerit incorruptibile ⁊ glo
riosum: quō potuit hr̄e vulnera cla/
uorum? Et respondet: ꝙ christus hec
dispensatiue retinuit in corpe suo glo
rioso: vt per hoc probaret veritatē sue
resurrectionis ⁊ idētitatem ꝓprij cor
poris demonstraret. Sed s̄m Aug⁹.
ideo cicatrices in suo corpore reserua
uit: quas etiā in iudicio timentib⁹ de
monstrabit: vt ex hoc malos euiden/
tius ꝯuincat ⁊ iustius ipsos condem
net. Unde veritas dicet eis: Ecce ho/
minez quē crucifixistis. videt s latus
quod ꝑpugistis. agnoscitis vulnera
que inflixistis: que ꝑ vos ⁊ ꝓpter vos
aperta sūt/ nec tamē intrare voluistis?
Ite ergo maledicti in ignem eternuz.
Sciendū tamē ꝙ in christo ⁊ in alijs
martyribus cicatrices vulnerū tunc
nō erunt causa alicuius deformitat/
sz mirabilis pulcritudinis ⁊ venusta
tis: quia ille partes speciali decore ve/
lut gēme fulgebunt: vt dicit Aug⁹. in
Ench. F ¶ Tertio ania rationa
lis inducit̄ ad exemploꝝ christi et sue
penalitatis feruidam imitationē/ cuz
annectit̄: Et mitte manū tuam. i. vir/
tuosam operationē in latus meuz per
studiosam scz imitationem. ad quaz
hortatur spūssanctus. j. Pet. ij. Chri
stus inquit pro nobis passus est vo/
bis relinquēs exemplū vt sequamini
vestigia eius. Qualiter autē ⁊ in qui/
bus christuz imitari debeamus: hoc
docet ipse saluator Matth. xvj. cum
dicit. Qui vult venire post me abne.
semet. ⁊ tol. cru. suam ⁊ se. me. In qui
bus verbis innuit̄ ꝙ ista imitatio cō
sistit in tribus. Primo quidem in sui
perfecta abnegatione: ⁊ ideo dicit. ab
neget semetip̄m. quod fit omnib⁹ de
siderijs carnis ⁊ mundi ꝯcupiscētijs
perfecte reluctando: ⁊ in bonis actib⁹
nullam ꝯplacentiā propriā vel huma
nam captando: sed solum diuinū ho
norem in omnib⁹ que gerimus inten/
dendo. vt sic veraciter possimus dice
re cum christo: Non veni facere volū
tatem meā/ sed volun. eius qui misit
me. Secundo in sue crucis ⁊ cuiusli
bet penalitatis ꝓ christo volūtaria as
sumptione. ⁊ ideo dicit: tollat crucem
suam. Tunc autem s̄m Aug⁹. crucez
nostram tollimus: quando penalita/
tes quaslibet ꝓ christo volūtarie assu
mimus. G ¶ Tertio in exēploꝝ
christi feruida imitatione: ⁊ ideo sub
iungit̄. Et sequat̄ me. Et q̄ s̄m Aug.
in Ench. Quicq̄d gestum est in passi
one ⁊ morte chr̄i: hoc ita gestuz est vt
his rebus mystice eōfiguret̄ vita chri
stiana. Et ideo tunc ꝓprie christum se
quimur: quādo sue passiōi ⁊ morti ex
emplarit̄ ꝯformamur. qd̄ vtiq; fit qn̄
toto mētis desiderio in ei⁹ cruce deifi
ca mystice nosipsos appendim⁹. Cui⁹
latitudo quo pendētis man⁹ extendū
tur: s̄m Aug. signat opera charitatis
q̄ sunt ad oēs generaliter extendenda.
Longitudo ꝟo ipsius signat ꝑseuerā/
tiam boni opis: q̄ in tota longitudine
pn̄tis tp̄is est habēda. Altitudo autē
que est a capite sursum signat rectaz
intentionē qua in honorē dei p̄cise cū/
cta bona opa referunt̄. Profunditas

aūt ip̄ius q̄ in terra figit̄ signat ꝓfun
ditatē diuine gratie que com p̄hendi
nō pōt: a qua totum meritū nostrum
depēdet. Isti ꝗ cruci deifice mens ra
tionalis debet affigere manū dexterā
clauo iusticie in omnib̄ operib̄ que
sunt ad alterum: equalitatis rationē
obseruādo. Sinistram ꝟo clauo tem
perantie omnē ꝯcupiscētiam delecta
bilium rationabil'r refrenādo. Pedē
ꝟo dextrum debes affigere clauo pru
dentie/omnē tuū cogitatū in deū ia
ctando: ⁊ de suis bn̄ficijs ingiter me
ditando. Sinistrū ꝟo debes affigere
clauo fortitudinis/ip̄am sensualita
tem sub iugo ratiōis fortiter rep̄men
do: ⁊ quecūq; aduersa p̄sentꝫ vite eq̄
nimiter tolerādo. Ut autē morti chri
sti plenius conformeris: studeas mo
ri peccato s̄m carnez: ⁊ viuere iusticie
s̄m sp̄m. Deinde vulneret cor tuū ser
mo dei viuus ⁊ efficax: ⁊ ꝓducat de la
tere tuo tanq̄ de latere templi dexte
ro fontem sanguinis ⁊ aque: h̄ est: fer
uorē intime dilectōis ad deū: ⁊ pie cō
passiōis ad ꝓxim. vt posset dicere cū
ap̄lo. j. Coꝝ. xj. Quis ifirmat̄ ⁊ ego n̄
infirmor? Resurrectiōi etiā chr̄i con
formari debes: vt sicut chr̄s resurre
xit a mortuis i corpore luminoso: ita
nos i nouitate vite ambulem⁹: exēpla
lumiosa bonoꝝ opeꝝ oib̄ exhibētes.
ita vt oēs nr̄am ꝯuersatōez attēdētes
cogant̄ dicere illd̄ Esa. lxj. Oēs q̄ vide
rint agnoscent. i. approbabunt illos ⁊
dicent: Qm̄ hoc est semen cui bn̄dixit
dn̄s. Qd̄ nobis ⁊c.

¶ De eodē sermo scd̄s
Et in ordine. XI.

Secūdo fides resur
rectionis nobis ꝓponit̄ vt ꝓ
bata certitudinaliter: quod
apparet ex certa fidei ꝯfessi
one: cū subdit̄ Rn̄dit Thomas ⁊ di
xit: Dn̄s me⁹ ⁊ deus me⁹. Que q̄dem
fidei ꝯfessio reddit̄ cōmedabil' ex tri
bus. Primo ex ꝯfessiōis sincerissima
veritate. Scd̄o ex eius ꝑfectissima in
tegritate. Tertio ex ꝯfitentis certissi
ma firmitate A ¶ Primū ptz ꝑ h̄
q̄ ꝯfessus est chr̄m verū deuz ⁊ verū
dn̄m. ideo dicit/dn̄s meus ⁊ de⁹ me
us. Ip̄e em̄ chr̄s s̄m naturam diuinā
s̄m quā est p̄mariū obiectuz fidei: est
verus de⁹ ⁊ solus dn̄s. ⁊ ideo sibi so
li tanq̄ vero domio debet̄ ꝑfecta sub
iectio timoris. Sed eidem tanq̄ ve
ro deo debet̄ summa affectio amoris
¶ Perfecta aūt subiectio timoris si
bi debet̄ ex trib̄. Primo ex h̄ q̄ habz
potentiā inuincibilē quā nullus pōt
effugere. Scd̄o q̄ habet sapientiam
infallibilem/qua omnia occulta pōt
cognoscere. Tertio qꝛ habet iusticiaz
inobliquabilē q̄ digna ꝓ meritis cui
q̄ pōt retribuere. ¶ Ex eius potentia
inuincibili summe nobis timēd⁹ est:
ne vnq̄ ip̄m vel leuiter offendamus:
⁊ ne vnq̄ p̄cepta ip̄ius in minimo p̄
tereamus: semp̄ i mēte reuoluētes il
lud ꝓpheticū: Ulciscēs dn̄s in hostes
suos. Maiestas em̄ diuina tantū est
zelatiua sui honorꝫ q̄ nūq̄ patit̄ fieri
aliquē actū deordiatū ꝯ diuinā reue
rētiā/q̄n ip̄m vlciscat̄ ⁊ r̄ducat ad de
bitū ordinē ꝑ suā iusticiā. Nec h̄ est ꝯ
diuinā mīam q̄ petā penitētib̄ ꝯdo
nat. qꝛ ꝑ h̄ satisfit honori diuie iusticie
q̄ hō ꝑ dolorē pn̄ie in seip̄o volūtarie
puniat: ꝑ qd̄ diuinū honorē volūtarie
ꝯtēpserat. Et ad istuz timorē inducit
nos saluator Matt. x. Nolite inq̄t ti
mere eos q̄ occidūt corp⁹: ⁊ post h̄ nō
habēt ampli⁹ q̄d faciāt. Sed poti⁹ eū
timete q̄ postq̄ occiderit p̄t corpus ⁊
aīam mittere i gehennā. Quo contra
prohdolor multi sunt q̄ plus timent

potestatē terrenā q̄ diuinam. ⁊ plus damnū terrenū/q̄ eterne salutis dis-spēdiū. Sed isti nō sunt boni estimatores rer̄. qꝛ sicut dicit Aug. p̄mo de doctrīa chr̄iana. Ille iuste ⁊ sancte viuit/q̄ rerū integer estimator est. Ipse aūt est q̄ ordinatam habet dilectionē ne aut diligat qd̄ nō est diligendum. aut nō diligat quod est diligendum. aut amplius vel eque diligat/qd̄ est minus vel ampli⁹ diligendū. B

¶ Ex ei⁹ etiam sapientia infallibili q̄ secreta cordiū intuet̄ nobis summe timendū ⁊ cauendū est: ne vnq̄ in aliq̄ loco q̄cq̄ presumam⁹ cogitare/dicere vel agere: qd̄ rubor nobis esset coraꝫ vno mortali homine attentare. Et iō dicit Boeti⁹ libro de ꝯsolatiōe. Magna necessitas probitatis nobis indicta est in omni loco bene opandi cuꝫ semp̄ versemur coram oculis iudicis cuncta cernentis ¶ Unde legit̄ q̄ q̄dam sanct⁹ episcop⁹ hospitat⁹ fuerat apud q̄ndam dominā lasciuā ⁊ procacem/q̄ ip̄m ad carnis lenociniū incitauit. Qui prudenter ei⁹ sollicitationem declinās sibi respōdit. Si potes me p̄ducere ad locum ita secretum q̄ nō videamur ab aliq̄/libenter tibi cōsentiam. Que cū ip̄m ad multa loca p̄uata ⁊ solitaria induxisset. ⁊ semper episcop⁹ responderet/q̄ nō esset tutū ibi peccare: qꝛ timeret q̄ ab aliquo videret̄. Illa subiūxit. Ecce ducā te ad vnū locum in quem intra multos annos nunq̄ aliquis hominū introiuit. Quem cū ingressi essent: dixit episcopus. Hic nō peccabo/qꝛ statim videret̄. Cui cū mulier diceret Quomodo hoc fieri posset: cuꝫ ille sit locus secretissimus. statim episcop⁹ subiunxit: q̄ omnia nuda ⁊ aperta sunt oculis ei⁹: quem in omni loco reuereri debem⁹. Ad quod verbū mulier p̄re verecundia compuncta fuit: ⁊ de lasciuia attētata penituit. C

¶ Ex eius ꝟo iusticia iobliquabili q̄ digna p̄ meritis cuiq̄ retribuit: summe nobis cauendum est ne cōtra veritū suoꝝ p̄ceptorum: siue ꝯtra sue volūtatis beneplacitum vnq̄ aliq̄d opemur: iugiter reuoluētes in cordibꝰ nostris illud Hebreo. x. q̄ graue ⁊ horrendū sit incidere in manus dei viuentis. Terribilis nanq̄ est expectatio iudicij: vt d̄r ibidem. Cuius rō ponit̄ Prouer. vj. Zelus em̄ ⁊ furor viri. i. zelus ⁊ furor districti iudicij non parcet in die vindicte: nec adq̄escꝫ cuiusq̄ p̄cibꝰ. nec suscipiet p̄ redemptione dona plurima. Et ideo ꝯtra quālibet peccati delectationē momētaneā opponere debem⁹ gehenne penam eternā. quia s̄m Augustinū Momētaneū est qd̄ d̄lectat sed eternū qd̄ cruciat. Sic ergo chr̄o tanq̄ vero dn̄o debet̄ summa subiectio timoris. D

¶ Sed eidē tanq̄ vero deo debet̄ sūma affectio amoris vt ip̄m toto corde ⁊ tota ꝟtute diligamus. Tūc aūt deum p̄fecte diligimus/quādo nostꝝ amorē sue dilectioni ꝯformam⁹. Constat autē s̄m Bernardū q̄ de⁹ nos dilexit fortiter/dulciter ⁊ ꝯstanter. ¶ Fortiter q̄dem: q̄a christus tam sitibundo desiderio nostram salutē appetiuit/q̄ coram Pilato respondere noluit: ne ex mora responsionis p̄rogaret̄ tp̄us sue passionis ⁊ nostre redemptōis. ¶ Dulciter autē: quia ex charitatis dulcore adeo letanter p̄ nobis opus redemptionis expleuit: acsi passionis acerbitatē sibi summas delicias reputaret. ¶ Constanter ꝟo: quia vinculū amoris quo nature humane cōiunctus fuit: nec p̄ mortis acerbitatem: nec p̄ opprobriorum vilitatē vnq̄ potuit ad momentum dissolui. Sic ⁊ tu si velis impris

mi forme exemplari sue dilectõis debeas ipm diligere adeo fortiter z ardẽter vt feruor sue dilectionis oẽm trãsitoriaz affectionẽ in te absorbeat. Et adeo dulcit ꝙ in dulcore sue dilectionis: oñia tibi aduersitas transitoria dulcescat. Et adõ psueranter/ꝙ nulla res trãsitoria te ab eius amore euellat vt veracit possz dicere cũ apl'o. Quis nos separabit a charitate christi. ℣ ¶ Scõo sua pfessio reddit laudabilis ex eius pfectissima integritate: qõ pz Nam tota integritas fidei pbendit in articulo diuinitatis z bũanitatis: qrũ vterqz fm Theophilũ in his verbis innuit/cũ dicit. dñs meus z deus meus Ut dñs referat ad articulũ humanitatis. Deus vo ad articulũ diuinitatis. Et licz diuinitatis natura: dignitate z pfectione sit prior humanitate: tñ fm nostrũ modũ cognoscẽdi ꝙ ex sensibilibus pcedit ad intelligibilia/prior est bũanitas diuinitate/qz ex cognitione bũanitatis ascendim9 ad cognitionẽ diuinitatis. Et ex ista rõne Thomas hic prius pfitet fidem bũanitatis cũ dicit: dñs meus deinde fidem diuinitatis: cũ subdit: deus meus. Nam ipa cognitio bũanitatis est nobis qdã via z scala ad diuinitatẽ cognoscẽdã Vñ etiaz innuit saluator Joan. xiiij. Ego sum via vitas z vita. qsi dicat Ego pz bũanitatẽ quã gero erteruus sum via/q ducit ad claram cognitionẽ prime veritatis z ad vitã brãm eterne felicitatis. Et ideo subdit ibidẽ. nemo venit ad patrẽ nisi p me. i. ad cognitionẽ patris claritatis nisi p me. i. nisi per fidẽ meã illuminet/z mea exẽpla fidelit imitetur. ℣ ¶ Tertio sua confessio reddit laudabilis ex cõfitentis certissima firmitate qz certissime confessus est christũ esse verũ dñm z verũ deũ. Et qz fm Ambro. dñs est nomẽ potestatis/deus vero est nomẽ naturre diuine z p psequẽs misericordie z pietatis. Quia sibi ex ingenita bonitate pprium est misereri semp z parcere. Jõo pot dicit ꝙ brũs Thomas ram christi potestatẽ/qz ei9 misericordiaz z pietatẽ ex triplici indicio certissime cognouit. Nã ei9 potestatẽ primo cognouit ex eo qd flatu sensibili spũs scm discipl'is prius dat. Vñ legit in pcenti euangelio: ꝙ cuz dixisset. Pax vobis/insufflauit z dixit eis. Accipite spũm scm qrũ remiseritis pcã remittunt eis. Sciendum aũt ꝙ fm Greg. prius discipl'is dat spiritus sanctus in terra. postmodũ eis mittit de celo/ad insinuandũ ꝙ duo sũt precepta charitatis/dilectio vicz dei: z dilectio primi. Naz in terra dat vt diligatur primus: de celo vero vt diligatur deus. Sicut g est vna charitas z duo pcepta: Ita est vnus spũs z duo data. Prius tñ dat i terra fm Greg. z postmodũ in celo/q: prius discim9 i amore primi qualit pueniri debeat ad amorem dei. Nam sicut dicit in canonica Joãnis: si homo nõ diligit fratrem suum quẽ videt/deũ quem nõ videt quõ pot diligere? ¶ Est etiã fm Greg. diligẽter notandus ordo/quẽ christus hic circa discipl'os tenuit. Nam pmo ipos in animi securitate restituit: cum eis dixit. pax vobis: vt sic verbũ salutis libere z intrepide pdicarẽt. Secũdo ipsis principatũ super iudicij tribuit cũ dixit. qrũ remiseritis. pcã remittent eis: vt sic vice dei pcã relaxarent. ¶ Scõo eam cognouit in ꝙ christus corpus suuz clausis ostijs ad discipl'os introduxit: qõ fuit miraculosum fm Aug. qz vt ipe dicit. Ille virtute diuinitatis ad discipulos clausis ostijs intrare potuit/q in sua natiuitate clauso vtero virginis exijt Jn hoc etiã nobis innuit fm Theo-

philū/ꝙ sic̄ miraculose ad discipulos clauso itrauit ostio: ita miraculose resurrexit clauso monumēto. Lapis eī fuit per angelum reuolutus ab ostio monumēti postq̄ christus resurrexerat: vt mulieribus christū querentibꝰ locum vacuū angeli ostenderēt ⁊ eas de fide resurrectiōis plenius instruerent. ¶ Tertio eaꝫ cognouit ex eo ꝙ chr̄s post resurrectionē / vniuersalem potestatē omniū sibi datam asseruit. Matth. vlti. Data est mihi oīs potestas in celo ⁊ in terra. Nam ꝑ humilitatē passionis sibi ꝓmeruit gloriā exaltatiōis: vt ptꝫ Phil. ij. per quā etiā cōstitutus est iudex viuoꝝ ⁊ mortuorū: vt scribit Act. x. B ¶ Silr̄ etiā ipsius diuinitatis miscdiaꝫ ⁊ pietatē cognouit ex tribꝰ. Primo q̄dez ex eiꝰ incarnatiōe qua ex magna pietate ꝓ nr̄a salute carnē assumpsit. qd̄ innuit per hoc ꝙ christus in medio stetit: q̄a duo extrema in vna ꝑsona cōiunxit. Scd̄o ex eiꝰ passione qua tam dira et amara supplicia ꝓ nobis pati voluit Qd̄ innuit per hoc ꝙ loca clauorū discipulo palpāti ostendit. Unde dr̄ Chry. Considera magnā dominatorꝭ clemētiā/hic qualit̄ ꝓ vna anīa ostendit se ip̄m vulnera habentē: ⁊ tangi se ꝑmittit vt solū vnū saluaret. Tertio ex discipuloꝝ gaudiosa cōsolatiōe/quoruꝫ mesticiā sua gratiosa p̄sentia repulit/ ⁊ eos magno gaudio repleuit. Unde legitur hic: Gauisi sunt g̃ discipli viso dn̄o. Cuiꝰ gau. nos pti. fa. ⁊c̄.

¶ De sancto Thoma Ser. tertius Et in ordine. XII.

Tertio fides resurrectionis nobis ꝓponit/vt remunerata eternalit̄: qd̄ apparet ex beatitudinis ꝓmissiōe cū subdit: Quia vidisti me Tho. cre. beati q̄ nō vi. ⁊ cre. In quibꝰ ꝟbis primo innuit meritū fidei cū p̄mittitur qꝛ vidisti me tho. cre. Scd̄o inuitur remūeratio p̄mij cū subdit. bti q̄ non vi. ⁊ cre. A ¶ Sꝫ h̄ incidit rōnabilis dubitatio: Cum em̄ fides sit rerū nō apparentiū: qꝛ que apparēt nō hn̄t fidē/sed agnitionē: vt dr̄ Greg. Thomas aūt non solū chr̄m vidit/sed palpauit. Cur g̃ sibi dicit: q̄a vidisti me credidisti? Ad hoc respōdet Greg. ꝙ aliud vidit ⁊ aliud credidit. hominez nāq̄ vidit: ⁊ deū cōfessus est. Idē dic̄ etiā Aug. Thomas inq̄t videbat hominē: sed cōfitebat deū quē nec videbat/nec tangebat. ¶ Circa primū est sciēdū ꝙ meritū fidei attollit ex tribꝰ q̄ nālit̄ difficultatē generāt ne homo alicui ꝑ fidē firmit̄ assentiat. Primo quidē hec difficultas innascit ratiōe obiecti. Primariū em̄ obiectuꝫ fidei est veritas p̄ma/q̄ est lux inaccessibilis. j. Tim̄. vj. Lucē inhabitat iaccessibilē: quā nullus hoīm vidit/sed nec videre pōt. Et quia difficile est homini credere sic occulta ⁊ oēm humanā rationē excedentia: ideo ad hoc vt veritas fidei firmit̄ credatur/duo sunt necessaria. Primū est illustratio veritatis mentē eleuās quodā lumine supernaturali menti rationabili per gratiam diuinitꝰ infuso: ⁊ hoc fit per habitum fidei formatū/quo mēs hominis eleuat vt prime ꝟitati firmit̄ ⁊ infallibilit̄ assentiat. ¶ Scd̄m est testificatio auctoritatꝭ aīam in tali assensu firmans ⁊ roborās: qd̄ fit ꝑ scripturā autēticā diuinitꝰ inspiratam. Nec em̄ aūcitas p̄bet fulcimentū fidei vt anīa ꝑ fidē imobilit̄ adhereat credite ꝟitati. Unde dr̄ Aug. Qd̄ intelligimus demus rationi: qd̄ credimꝰ demꝰ auctoritati. sed quod opinamur demus errori. Et qꝛ vtrunq̄ istoꝝ habemus

p'chēm. Ideo rōne p̄mi dicit splēdor p̄ne gl'. ē. qz mentē p fidem illuminat Sed rōne scī dicit paterne ꝺ̄ intelligēie: qz p scīpturē auctoritatē/virtutē creditā manifestat z roborat. B

¶ S:ōo hec difficultas innascit rōne subiecti mentis. s. humane: q̄ est q̄dam tenebra respectu p̄me veritatis q̄ est claritas incōprehēsibilis. Mens nanq; humana rōnabil'r ōz tenebra. Tū ꝓpter tenebras ignorantie. qz anima nascit sicut tabula nuda z rasa in qua nihil ē scriptū/apta tn̄ ad scribēdum: vt ōz. iij. de Ania. Tū ꝓpter tenebras erroris z fallacie/quibꝫ frequēter decipimur. Quia sicut dicit Bernar. Si veritatē intelligere q̄rim⁹/frequēter decipimur. Si conamur agere bonū/etiam frequēter deficimus. Un̄ dicit Aug. Septus p̄tingit cum tibi videt odisse inimicū. amicū odisti z nescias. Tum etiā ꝓpter tenebras obūbrationis phantastice. quia p peccatū p̄mi bois mens humana tātū ē ad sensibilia depssa: q̄ nullā veritatem cognoscere possum⁹ nisi obnubilataz phātasmate. Un̄ ꝓpter triplices tenebras p̄dictas rōnabil'ter scribit Job xxvij. Nos quippe inuoluimur tenebris z̄c. ¶ Tertio hec difficultas innascit rōne medij/in q̄ veritatem creditam intuemur: quod est speculum et enigma veritatez creditaz obnubilās. Et ex hoc p̄cipo parit fidei meritū. quia quicūq; fidelis fuerit in vmbra enigmatis fidei/ducem diuine p̄sentie sine dubio obtinebit: vt dicit Bern̄. in q̄dam sermone. Un̄ ōr Augusti. in libro de ouib⁹. Ille apud deum pl⁹ habet meriti/qui plus habet fidei. quia fm fidei magnitudinem cuilibet mē surabit claritas diuinevisionis. quia clara visio est tota merces fidei: vt dicit Augustin⁹ super Joānem. L

¶ Scdo in eisdē vbis innuit remuneratio p̄mij cum subdit: Beati qui nō viderūt. Qō vbum fm Theophilū refert ad alios discipulos q̄ nec loca clauoz/nec latus tetigerūt: z tamē crediderūt. Sed fm Grego. in h̄ verbo nos specialiter designamur/q̄ euz quē in carne nō vidimus fideli mente retinemus: si tamē fidem nostram op̄ibꝫ comprobem⁹. Ille em̄ vere credit q̄ exercet opando qō credit. Et q̄ p̄z q⁹ nō q̄libet fides est eterna remuneratione dignā: sed solū fides p gratiam formata z bonis op̄ibꝫ approbata. Et ideo p̄t dici q⁹ ad hoc vt fides hominē beatificet faciens ip̄m eternā remuneratōe dignū/oportet q⁹ sit triplici ꝓpietate informata. Prima est q: fides formata omnē potentiā mūdanā/z ei⁹ diuitias potēt expugnat. Secūda est: quia omnes vsurias bonis prudēter declinat. Tertia est: qa mentē humanā in adhesiōe p̄me veritatis imobiliter firmat. D ¶ Primū patet euidenter in sanctis/in qbꝫ fides claruit fm operationem sue ꝓprietatis. Tales em̄ p fidem vicerūt regna: vt scribit Heb. xj. Et h̄ rōnabiliter cōtingit. Nam fides est de rebꝫ superceleſtibꝫ. z ideo merito deuincit regna terrena. Est etiā de rebꝫ eternis: z ideo merito deuincit omnes delectationes transitorias. Est etiā de rebꝫ diuinis: z ō merito deuicit p̄tates mūdanas. Et ideo sancti merito ex diuina virtute z eoz fide diuinit⁹ operante vicerūt oīa regna terrena: z omnes potestates mundanas: z omnes delectationes transitorias. Et ideo dicit Augustin⁹ in de vbis domini. Nulle maiores diuitie: nulli thesauri: nulli honores: nulla mūdi huius maior est substantia q̄ fides christiana. que peccatores saluat: cecos illuminat: in

firmos curat/fideles iustificat/virgines/viduas & ꝓiugatos casto pudore ꝓseruat & in eterna beatitudine cum sctis angel' collocat. ℰ ¶Scom pater ¶Nam fides oēs ꝓsutias hostis prudent' declinat: & oēm terrenā sapientiā euacuat. Et ꝟ habet fides ex eo q̄ est de reb⁹ oēm rōnem excedentib⁹ & que būana rōne ꝓphendi non pñt. Ideo dicit Bern⁹. q̄ fides hz lincees oc'los: quia suo iuitu penetrat oēm ꝓfunditatē instrumēta diuine ꝓuidētie vt pater ꝑ eundē sup Lan. q̄ ōr. Quid nō inuenitat fides: attingit inaccessa: depphendit ignota: ꝓphendit imensa. ipam denīq; eternitatē ex suo vastissimo ſynu quodāmō circūcludit. Propter qō nulla creatura q̄nūcūq; sublimis & alta pōt fidem hominī inspirare: nisi sol⁹ de⁹. qui est ei⁹ causa efficiens imediata. Et inde est q̄ donū fidei largit' hoi talē ſtruē ꝑ quā facilit̄er oīa rela ignita nequissimi demonis pōt extinguere. & oīa argumenta fidei aduersantia pōt facilit̄er infringere. q̄ cū ipsa infallibilit̄ intra tur prime veritati: cōstat ſm Aug. q̄ quicq̄d sibi resistit/ non dubitamus esse falsissimū. Insuper ꝑ lumen fidei sancti viri oīes versutias falsas diaboli depphendunt: teste apl'o qui dicit ¶Non em ignoram⁹ versutias ei⁹. propter qō idem ¶Paulus ꝓtra oīa machinamēta diaboli docet nos assumere scutū fidei in quo possum⁹ omnia tela neqssimi hostis ignea extinguere vt patz Ephe. vj. ℱ ¶Tertium patet ¶Nam prima veritas infallibil': est fundamentū & obiectum ꝓmariū fidei. ꝓpter qō lumen fidei vestit animā quadaz veste deifica que tantam assimilationē et ꝓformitatē habet cū fide prima. & tantā affectionē menti pstat ad assentiendū firmit' & incon cusse veritati diuine q̄ ꝑ nulla pena vitanda homo vellet ꝓtradicere bto que fides tenet. Et ideo dicit apl'us. j. Cor. iij. Fundamētū aliud nemo pt ponere (scz ipsi⁹ fidei vt dic̄ glosa) p̄ter id qō positū est qō est chr̄s Jesus Ideo dr Crisost. in tractatu de symbolo fides religionis Catholice lumen est anime: ostium vite fundamentū salutis eterne. Cui⁹ causā assignat Aug. ꝑ ꝟ q̄ nemo pōt habere aliquā spem eterne salutis nisi in vnitate fidei catholice pmanserit. Et si quis diligent' attendat. Chrisost. hic videt inuere tres causas ꝓpter quas fides boiem beatificat. Prima est q̄ cor homis purificat ꝑ peccō ꝓ remissionē Act. xv. Fide purificans corda eor. et ibidē. Huic oīes ꝓphete testimoniū phibent remissionē peccō ꝓ accipe ꝑ nomen eius oīes qui credūt in eum. Et ꝟ innuit ꝑ hoc qō dicit eā esse lumen anie ꝑ qō peccō ꝓ tenebre ꝓpellunt. Scōa est q̄ mentē hois iustificat ꝑ gr̄e infusionē Roma. v. Justificati igit̄ ex fide pacem habem⁹ ꝑ ip̄m. et hoc innuit ꝑ ꝟ q̄ dicit eam esse ostium vite. Quia ꝑ ipsam gr̄am tanq̄ ꝑ ostiū est imediatus accessus ad gl'iam Tertia est/ q̄ totū hominē beatificat ꝑ gl'ie adeptionem. Qō innuit ꝑ ꝟ q̄ dicit eaz esse fundamentū salutis eterne. Qō ideo dicit/ q̄ fides est ꝓmari⁹ habit⁹ q̄ tāq̄ fundamentū substernit toti edificio spūali tam gr̄e q̄ gl'ie/ quoꝝ neutrū haberi pōt nec fide carbolica supposita q̄ facit nos filios dei ꝑ adeptionis gr̄am Joan. j. Dedit eis p̄tātem filios dei fieri tē. Quibꝰ filijs adoptionis debet hereditas eterne salutis Quia si filij & heredes Roma. viij.

¶De natiuitate chr̄isti dñi. Sermo ꝓmus. Et est in ordine. XIII.

Paruulus natus est nobis ⁊ filiꝰ datꝰ est nobis Esa. ix. In verbis ꝓpositis mens humana vehementer ad amorē diuinū accendit/ ꝓpter duo q̄ ipam charitatē diuinā erga nos singulariter attollunt. Nā magnitudo amoris diuini erga nos p̄mo innuit ex magnitudine opatiōis quā ꝓ nr̄a salute fecit. Scdo ex magnitudine cōicationis ⁊ doni qd nobis salubriter cōtulit. Magnitudo opatiōis in h̄ apparet/ q̄ ille q̄ est imensus/ hodie nob ⁊ ꝓ nob a mr̄e natus est puulꝰ. Et iō p̄mittit. puulus natꝰ est nobis. Magnitudo doni exhibiti in h̄ apparet q̄ hodie ꝓ nr̄a salute a patre nob datus est filiꝰ. Et ideo subdit/ ⁊ filiꝰ datꝰ est nob. Nā puuli nati hūilitas destruit funditꝰ oēm supbiā. doni collati liberalitas destruit oēm auariciam. A

¶ Primo ḡ deus pater magnitudinē sue charitatis cōmendat ex eo q̄ ꝓ nr̄a salute/ diuia clemētia tātū suā imensitatē ꝯtraxit q̄ ꝓ nobis puulus hodie nasci voluit. Qd vtiq; fuit maximū charitatis ⁊ pietatis indiciū. Et ideo ꝯuenienter dici pōt q̄ iste puulus omnib nobis reddit multiplicit amabilis ⁊ singulariter appetibil ꝓpter tria Primo ꝓpter suā naturalē dispositionem s̄m quā in vtraq; natura psonalit subsistit. Scdo ꝓpter eiꝰ salutarē opationē q̄ nos ab eterna morte misericordit redemit. Tertio ꝓpter suoꝝ donoꝝ largifluā diffusionē. quib oēm creaturā rōnalem mentaliter reficit.

¶ Primū patz Nam nimis amabil ⁊ supra modū mirabil est dispositio istiꝰ puuli hodie nati. Qd patz Nam ex eius facie lucet fulgor inestimabil claritatis. Ex eiꝰ dorso nitet candor inobfuscabilis puritatis. Per faciē a ūt intelligo fulgorē diuinitatis. ꝑ dorsū vero candorē hūanitatis. De fulgore diuinitatis scribit Apoca. j. Eiꝰ facies sic sol lucet in ꝟtute sua. Uñ claritas huiꝰ faciei/ est oi hoi in hac vita mortali inuisibil de lege cōmuni/ nisi aliquis ad hoc dispensatiue ꝑ raptū diuinitꝰ subleuet/ vt pz in raptu Pauli. Cuius ratio est: qz lucē habitat inaccessibilē/ quā nemo hoim vidit: nec videre pōt vt scribit. j. Thimo. vj. vñ Moysi hāc faciē videre postulāti: respondit nō videbit hō faciē meā ⁊ viuet. Ex quo apte inuit q̄ nemo q̄ndiu vtitur sensib carnis potest huiꝰ pueri faciē videre. i. trinitatis mysteriū mentis intuitu penetrare. Quia h̄ scīs in futuro ad gl̄iam resuat. Juxta illud Joan. xvij. Hec est vita eterna vt cognoscāt te solū verū deū ⁊c. ¶ Sciēdum aūt q̄ hec facies diuitatis triplici ꝓprietate describit. Est em̄ candida ꝓpter nitorē p̄me veritatis: qz est primū intelligibile. Rubicunda ꝓpter ardorē sūme bonitatis qz est primū appetibile. Sed ē electa ex milib ꝓpter gustū nostre felicitatis qz est primū fruibile. Qd q̄dem sponsa suo sponso ascribit Cant. ij. Dilectꝰ meꝰ candidꝰ ⁊ rubicundꝰ electꝰ ex milib. Ipe em̄ solꝰ ex milib. i. ex oibus entib est electꝰ ad restaurandū lapsuz nr̄e p̄uaricatiōis ⁊ ad satiandū gustuz nostre fruitionis. B

¶ De candore vero hūanitatis pōt intelligi qd scribit Matth. xvij. vbi in transfiguratione dñi vestimēta eiꝰ apparuerūt candida sic nix. Ubi per vestimēta s̄m Chrys. candor ⁊ puritas hūanitatis intelligit. Ubi ē aduertendū. Q̄ iste puulꝰ nob attulit tria vestimēta. Prima vestis fuit innocentie puritas. Scda fuit voluntaria paupertas. Tertia fuit penalitatis austeritas. Primā nobis cōmenda-

uit in eius natiuitate qñ de matre pu-
rissima nasci voluit. Scdam in eius
totali ꝯuersatione: qꝛ q̃ꝫdiu in mũdo
fuit vitã pauprimã duxit: ⁊ nũq̃ ali-
quid ꝓpriũ habere voluit. Tertiã no-
bis cõmendauit in eius morte ⁊ passio-
nẽ: qꝛ penam crucis acerbissimã susti-
nuit. ¶ Et hec tria vestimẽta fuerũt
figurata ꝑ hoc ꝙ chr̃s reliquit in se-
pulcro duo linteamina et sudarium
qđ fuerat sup caput eius. Nã ꝑ vnũ lin-
teamẽ ꝯgrue designat innocẽtie puri-
tas: ꝑ aliud volũtaria pauptas: ꝑ su-
dariũ ꝟo laborꝫ austeritas. ¶ Sciẽ-
dũ aũt ꝙ licꝫ facies. i. diuinitas hui⁹
pueri/dorsum eius. i. hũanitatẽ eterna-
liꝫ ꝓcesserit. per cognitionẽ tñ hũani-
tatꝫ q̃ est posterior: fit ascensus ad co-
gnitionẽ faciei ipsius deitatꝫ: vt sic gra-
datim ſm modũ humanũ ab inferio-
ribꝰ ad supiora ꝯscendam⁹. Propter
qđ ipa hũanitas est nobis via ⁊ scala
ꝑ quã ad verã ⁊ eternã btitudinẽ ascẽ-
dam⁹ Joã. xiiij. Ego sum via veritas
⁊ vita. Sed sciendũ est ꝙ istuꝫ ascen-
sum null⁹ hr̃e potest nisi stet in fora-
mine petre. Propter qđ Moysi etiã
visionẽ faciei re q̃renti. dictuꝫ est. sta
in foramine petre. i. in soliditate fidei
ipsius chr̃i: ⁊ in transitu videbis poste-
riora mea. i. hũanitatẽ meã que poste-
rior est diuitate. Et bene dicit in tran-
situ: qꝛ ipe ꝑ mortẽ quã in natura hu-
mana suscepit trãsiuit: ⁊ nos ipos trã-
sire fecit de morte ad vitã/đ terra ad
celũ/de mđo ad patrẽ. Et sic ꝑ cogni-
tionem dorsi fit ascensus ad ꝯgnitio-
nem faciei. Ille q̃ stat in foramine pe-
tre q̃ credit illũ hoiem qui passus est
esse verũ deũ ⁊ ptãte ꝓpria resurrexis-
se. Et talis a fide candide hũanitatis
ascendit ad nudã ꝯtẽplationẽ lucidis-
sime ꝟitatis. L ¶ Scđm pꝫ Nã
iste puul⁹ est ille puer paup ⁊ sapiens.
Qui iđ paup dicit/qꝛ fuit pauptatis
amator pauptatꝫ doctor: ⁊ est eius re-
munerator. Qui etiã recte đr sapiens
qꝛ sapienꝫ se i natura hũana occulta-
uit. ita ꝙ misteriũ incarnatõnis/etiã
ipm diabolũ latuit. vñ iste puer recte
sapiẽs đr. qꝛ diabolũ nõ ꝑ violentiã.
sed iuste ⁊ sapienꝫ vicit/⁊ nos de eius
ptãte ⁊ ab eterna morte libauit. Qđ de-
clarat Aug. ꝑ hoc/ꝙ cõueniẽs fuit ꝙ
hõ q̃ ꝑ supbiã lapsus fuerat ꝑ chr̃i hu-
militatẽ resurgeret. Et q̃ hoiem sibi ꝑ
fallaciã subiecerat/ab hoie ꝑ sapiẽtiã
⁊ iusticiã vinceret. vt sicut hõ hoiez ꝑ
didit. ita hõ hoiem liberaret. Nã nisi
essꝫ hõ qui diabolũ vinceret: nõ iuste
sꝫ potius violenꝫ hõ sibi tolli videret: q̃
se sibi spõte subiecerat. Sed ꝯstat q̃a
pur⁹ hõ diabolũ vincere nõ potuisset
cũ natura hũana sit peccabil sicut et
angelica. Et ido necesse fuit ꝙ iste pu-
er sapiens esset deus ⁊ hõ q̃ nos a po-
testate diaboli liberaret. Nã iste par-
uulus alligauit fortẽ vinculis scꝫ sue
passionis: ⁊ intrauit potenꝫ in domũ
eius. Quia in cordibus eoꝝ vbi dia-
bol⁹ pri⁹ habitauerat ꝑ maliciã: illuc
christus ꝟtute sue passiõis intrauit ꝑ
gratiam. Et vasa eius diripuit qꝛ ho-
minẽ liberauit. Et vasa q̃ prius erant
repleta fellis amaritudine: christus
repleuit gr̃e dulcedine. D ¶ Nõ
solum autẽꝫ iste puer nos a potestate
diaboli liberauit. Sed etiam ab eter-
na morte nos misericordiꝫ suscitauit
Et hoc cõgrue figuratũ est in heliseo
ꝓpheta. iiij. Regũ. iiij. Qui ad pre-
ces sunamitꝫ de mõte descendit/⁊ ei⁹
filium mortuũ suscitauit. Quia chri-
stus mot⁹ gemitibꝰ ⁊ desiderijs san-
ctorum patrũ aduentũ christi suspi-
rantiũ: de monte. i. de celsitudine pa-
terne maiestatꝫ descendit qñ vsqꝫ ad
assũptionẽ nr̃e carnis se misericordi-

ter inclinauit. Heliseus aūt ad mortuū veniēs seip̄m ꝯtraxit: q̄ in natura hūana seip̄m exinaniuit/ ⁊ coaptauit se puero mortuo. Quia s̄m apl'm fuit in sil'itudine hoim facto ⁊ habitu iuent⁹ vt hō. ¶ Sciendū aūt q̄ i mō q̄liter se puero mortuo coaptauerit: mod⁹ nostre spūalis viuificatōis eleganter exprimit. Nā ascendit ⁊ incubuit sup̄ puerū. Ascendit/ qñ amorē diuinū sup̄ om̄e volitū nostre voluntati imprimit. Sup̄ ip̄m aūt incumbit quādo p̄ infusionē sue gratie nostram voluntatē ⁊ appetitū sibi p̄fecte coaptat ⁊ cōiungit/ vt ad nihil diuine voluntati repugnans valeat inclinari. Unde sequit/ posuitq̄ os suū .i. saporem diuine dulcedinis/ super os pueri .i. sup̄ gustum interioris hominis/ ⁊ oculos suos diuine scz illuminationis/ super oculos eius interiores videlicet mentis. Ut sic homo q̄ recta sunt videre incipiat .i. amare/ et manus suas .i. efficaciā virtuose operationis: posuit sup̄ manus eius dando sibi efficaciam et virtutem virtuose operandi. et sic calefacta est caro pueri/ quia per inflāmationē perfecte caritatis: omnis affectio que pri⁹ carnalis erat amore diuino accēditur et inflāmatur. et tunc puer reuiuiscens incipit septies oscitare: quia p̄ dona spiritussancti/ viciosam radicem viciorum capitalium/ incipit funditus extirpare. et septem dona spiritussancti salubriter sibi attrahere/ sicut ille qui oscitat eijcit aerem venenosum cor opprimentē: ⁊ attrahit aerem sincerū cor recreantē. Et isto mō spūalit̄ mortu⁹/ p̄ heliseū .i. chr̄i gr̄am suscitatur. Cui⁹ nos p̄ti. faciat ⁊c.

¶ Secund⁹ de natiuitate christi/ et est Sermo. XIIII.

Tertio iste puer om̄ibus redditur amabil' p̄ter suoꝝ donoꝝ largifluam cōmunicationē. Qd̄ pt̄z Nam iste puer trifaria sua dona liberaliter cōmunicat quib⁹ oēm creaturā rationalē dulciter reficit ⁊ saginat. A ¶ Prima dona possunt dici ei⁹ essētiales p̄fectiōes quas ab eterno a patre p̄ generationē accepit. vt est nature ꝯsubstātialitas/ eius cuz patre coeternitas/ ⁊ coequalitas. Scd̄a dona sunt ei⁹ figurales p̄signationes quibus aduentus christi p̄missus fuit. Tertia dona sunt eius p̄sonales opationes quas in carne veniēs nobis salubriter exhibuit. Qd̄ patet. nam iste puer īfirmis reddidit sanitatē: captiuis tribuit libertatē: exulibus ⁊ p̄scriptis donauit eternam hereditatē. Et hoc isti puero hodie nato triplici iure ꝯgruit. ¶ Primo quidē iure naturalis dominij: q̄ est verus heres ⁊ naturalis fili⁹ dei patris: ⁊ ideo sibi cōpetit hereditatē paternā naturalr̄ possidere ⁊ cui voluerit erogare. ¶ Secundo iure triūphalis stipendij quia est triūphator victoriosus q̄ s̄m apl'm ip̄m tyrannū q̄ habebat mortꝭ imperium sup̄auit ⁊ hominē de eius potētia liberauit. ¶ Tertio iure singularis priuilegij: q̄ iste puer v̄tute hypostatice vnionis vsq̄ ad gloriam paterne maiestatꝭ ꝯscendit vt scribit̄ Daniel. vij. ⁊ ideo data est ei gl'ia regnū ⁊ honor: ⁊ om̄es p̄pl'i/ trib⁹ ⁊ lingue seruient ei. De hac potestate ip̄emet gl'iat̄ Matth. vltimo. Data est mihi om̄is ptās in celo ⁊ in t̄ra. B ¶ Et istꝭ trib⁹ gener. b⁹ donoꝝ puer: oēs mentes rationales cuiuscūq̄ stat⁹ mentaliter reficit ⁊ suauit̄ nutrit. Quod pz. nam p̄ naturales suas p̄prietas mentes reficit angeloꝝ/ qui eius claritatē

nude ꝛ absq; velamine cōtēplant. qꝛ ipe est in quē angeli desiderant ꝓspicere. vt scribit. j. Pet. j. per figurales reficit mētes sctōꝝ patrū: q̄ eiꝰ corpalem p̄sentiā feruentibꝰ desiderijs affectabāt Esa. lxiiij. Utinā disrūperes ꝛc. vñ dicit Bern̄ sup Can. ser. ij. Pudet me miserabiliuꝫ tēpoꝝ hoꝝ: quē em̄ nostrū tātū oblectat veritatꝭ exhibitio/ quātū antiq̄s patres oblectauit sola ꝓmissio. Ex h̄ em̄ solo (vt dic̄ glosa) ineffabile gaudiū cōceperūt: q̄ chr̄m venturū ꝑ figurarū enigmata cognouerūt. Uñ christꝰ dixit iudeis Joan. viij. Abrahā pater vester exultauit. i. ineffabile gaudiū mente ꝯcepit. Ex h̄ solo videlicet. vt dic̄ meū. i. natiuitatis mee sola fide videret ꝑ figuras ꝛ enigmata rep̄sentatū ꝯspiceret. Per eius v̄o ꝑsonales opationes reficit mentes oim viatoꝝ q̄ suis doctrinis ꝛ exēplis mirabilit̄ inflāmant̄ ꝛ feruido conatu ip̄m dulcit̄ imitant̄. Nec mirū. Quē em̄ non oblectat vt dt Bern̄. q̄ singularis illa maiestas voluit mori/ vt viueremꝰ. fuire vt regnaremꝰ: exulare vt repatriaremus.

L ¶ Et ista tripharia dona quibus iste puer mentes rōnales suauit̄ reficit. legislator latenter insinuat. Leui. xxiij. Comedetꝭ inq̄t vetustissima veterū: ꝛ nouis supuenientibꝰ vetera ꝓijcietꝭ. nam ꝑ vetustissima intelligūt̄ essētiales ꝓprietates quas iste puer a patre ꝑ generationē ab et̄no accepit. Per vetera intelligunt̄ figurales pre signatiōes quibꝰ christꝰ in carnē venturꝰ sctis patribꝰ ꝓmissus fuit. Per noua vero intelligo naturā humanā quā ipse in tpe suscepit ꝛ opatiōes eiꝰ salutares quas nob̄ exhibuit. Uetustissima g̃ sunt comedenda: qꝛ ex coꝝ clara visione angeli ꝛ bti eternalt̄ satiant̄. Juxta illd̄. Satiabor cū apparuerit gl̄ia tua. Noua sil̄r hic sūt edēda vt q̄ꝫdiu hic paruuli simꝰ lacte humanitatꝭ nutriamur: sub q̄ panis angeloꝝ scip̄m nob̄ in cibuꝫ dedit. ¶ Et ideo signant̄ iste puer in bethleem nasci voluit q̄ domus panis interp̄tat̄. Quia ibi ad litterā natꝰ est panis viuus qui de celo descēdit ꝛ dat vitam mundo Joan. vj. Ideo aūt reclinari voluit in p̄sepio vbi pascebat̄ bos cū asino: vt ꝑ penā crucꝭ duos ꝓpl'os: iudaicū ꝛ gentilē deo recōciliaret ꝛ pane celesti reficeret. Et licꝫ scti p̄res per figuras christū p̄signātes suauit̄ reficerent̄/ vt visum est. Nouis tñ supuenientibꝰ vetera sunt ꝓijcienda: qꝛ luce veritatꝭ apparente: abijciende sunt eiꝰ figure. Cessat em̄ ꝓmissio cū facta fuerit debiti exolutio. Et inde est q̄ nūc mortalit̄ peccaret q̄ post diuulgationē euāgelij legales cerimonias obseruaret. Et ideo dicit apl'us. vetera transierūt ꝛ ecce facta sūt om̄ia noua Quia ille venit q̄ om̄ia innouat et in veritatꝭ ꝑfectione ꝯsūmat: ꝑ cuiꝰ ortū malis om̄ibꝰ euacuamur ꝛ bonis oībus replemur. Uñ merito sibi dicere possumꝰ illud Tobie. xij. Per te bonis oībus repleti sumꝰ. Quod quidē Bern̄. deuote ꝯsiderans dicit. Quis digne cogitare pōt q̄ꝫ pie dñs ꝑuenit nos: q̄ꝫ misericorditer venit ad nos: ꝛ subuenit nob̄. Uenit em̄ saluator ad ꝑditos: medicꝰ ad egros: ad errantes via. ad mortuos vita. Uñ ꝓpt̄ tantā donoꝝ affluentiā merito cantat eccl'ia. Hodie ꝑ totū mūdū mellifluī facti sūt celi. D ¶ Signāter autē hic celi pluralit̄ ponunt̄. quia hodie triplex celum factum est mellifluū. Primo quidē celū sp̄uale mellifluuꝫ factū fuit q̄n beata v̄go nobis melleū dulcorē genuit. Scdo celum intellectuale. i. angelice nature melli-

fluum factū fuit/qñ tanta suauitate refecti toto mundo gaudiū maximū nūciauit Luc. ij. Annūcio vobis gaudiū magnū. Merito autē angel⁹ natiuitatez christi annūciauit qz rex angeloꝝ natus erat. Dignum etiaz fuit vt cum magna luce angel⁹ apperet: qz solem iusticie declarauit exortum. Digne hoc pastoribꝫ nunciatū est: qa ille nat⁹ est qui dicit. Ego sum pastor bonus. ¶ Per stellā autē regibꝫ nūciatus est/qz ille natus est q̄ in Apoc. dicit̄ rex regū ⁊ dñs dñantiū. Merito etiaz pastoribꝫ ⁊ regibꝫ reuelatur. Quia ipse est rex ⁊ sacerdos: nat⁹ de regali ⁊ sacerdotali genere. ¶ Tertio celū supsubstantiale. i. toti⁹ trinitatis mellifluū factū fuit. qz in verbo eternalit̄ genito celest̄ mane dulcedinē nobis effudit. Ps. Pluit illis māma ad manducandū: ⁊ panē celi dedit eis. Quē nob̄ sincera hodie mente ⁊ feruida deuotione degustare concedat ⁊c.

¶ Sermo tertius de natiuitate Et in ordine. XV.

Paruulus natus est nobis. Quia ad pfecte exp̄mendū amabilitatez pueri hodie nobis nati om̄es lingue deficiūt. ideo p eius laude: ⁊ nr̄a spūali edificatōe adhuc alit̄ dici pōt. A ¶ Ex iste puul⁹ oībꝫ nob̄ summe amabil̄ reddit̄ ꝓpter tria. Primo ex sua singulari nobilitate. Scdo ex sua liberali cōicabilitate. Tertio ex sui fructus mltiplici vtilitate. Hec em̄ tria quālibet rem faciūt amabilem ⁊ gratiosaz. videlicz suijpsi⁹ nobilitas: sui cōicabilitas. ⁊ sui fruct⁹ mltiplex vtilitas. ¶ De primo patz Nam cōstat: qz iste puer habet sūmam nobilitatē ⁊ ex pte diuinitat̄/⁊ ex pte hūanitatis. Qd̄ patet Nam ex parte diuinitat̄ iste puulus est fons om̄is interne suauitat̄: p̄ncipiuz ⁊ origo totius eterne felicitat̄. Nobilitas vero humanitat̄ ex hoc apparet/q̄ ex pte corpis fuit sūme generosus: qz de regia stirpe ortus ⁊ de purissimis sanguinibꝫ ꝟginis cōceptus. Fuit sūme speciosus: qz virtute ⁊ magisterio spiritussancti format⁹. Fuit summe delicatus. Quia in qualitatibꝫ cōplexionalibꝫ marie fuit ad mediū reductus Ex pte etiā anie fuit om̄ibꝫ ꝟtutibꝫ ⁊ gratijs copiosissime replet⁹ Joan. j. Vidim⁹ eum plenū gratia ⁊ veritate Ex pte ꝟo vtriusqz fuit ip̄o ꝟbo eterno psonalit̄ vnit⁹ q̄ tantā nobilitatez in natura hūana causabat q̄ in om̄ibus creaturis nulla sil̄is poterit inueniri. B ¶ De scdo patz Nā amabilitas cōicabilitat̄ isti⁹ pueri in hoc apparet q̄ se reddit om̄ibꝫ gratiosuz Hoc em̄ habēt om̄es pueri p naturā q̄ ludus ip̄oꝝ est oībꝫ gratiosus ⁊ q̄ oēs in eoꝝ actibꝫ delectant̄. Sed iste p excellentiā hoc habet. Itē se reddit om̄ibꝫ gaudiosuz ⁊ deliciosuz. Qd̄ pz in quadaz scrimoniali: que dum diu isti⁹ pueri p̄sentiā ardentissime suspirasset. tandē sibi in tali deuotione cōstituta christ⁹ puer apparuit: ⁊ quis esset dulcit̄ reqsiuit. Qui respondit se esse filiū illi⁹ de q̄ dicit̄: bñdict⁹ fructus venter̄ tui ⁊ statim ex oculis ei⁹ euanuit. Sed ꝟgo illa ex ei⁹ p̄sentia tantū gaudiū ꝯcepit q̄ p. xxx. dies cōtinuos. ip̄m ad se redeundū infatigabilit̄ inuitauit. Deinde. xxx. die sibi iocunde apparuit ⁊ eius aīam ad celestem gl̄iam cū gl̄ioso comitatu deduxit. Item tertio se exhibet om̄ibꝫ seruilem ⁊ officiosuz: qd̄ patz ex triplici signo. Primū est qz p om̄es transit: et

in corde cuiuslibet q̄escere petit. Assumens illud Can. ij. Aperi mihi soror mea: columba mea: formosa mea. Mens em̄ deuota dicit̄ soror ꝟbi ꝓpter nature germanitatē: q̄ vt̄q̄ spiritus est. Dicit̄ colūba ꝓpter virtutū z donoꝝ fecunditatē. Sed dicit̄ formosa ꝓpter ꝟtualis decoris venustatem. Sed ve illis q̄ isti deifico puero cor suū claudunt: z prauis cogitationibꝫ z sordidis affectionibꝫ apiūt: q̄ illis ianua celestis gl̄ie p̄cludet̄. Secundū est q̄ hodie circūit z a singul̄ munera dari sibi querit: nec mirū q̄a puer est qui semp̄ aliq̄d volūt ꝓ suo ludo habere in manibꝫ. z ideo ab oībꝫ postulāt aliquid sibi dari. Qd̄ patet Nam nullū est opꝰ bonū ita exiguū: nec aliqua oratio adeo breuis: nec aliq̄ deuotio adeo tenuis: quā iste puer accipe dedignet̄. Sed bri sunt: q̄ talia munera sibi offerūt: q̄ eius regiaz maiestatē deceant z sue ꝓprie saluti ꝓficiant. ¶ Tertiū est q̄ se in diuersorio z cōi loco reponi voluit: vt om̄es cōmunit̄ diuites z pauperes: reges z pastores ad ipsum possint accedere: z vt ip̄e possit votis satisfacere singulorū. Nam q̄ suā p̄sentiā brutis animalibꝫ obtulit: quō eam deuotis mentibus negabit? Propter qd̄ etiam flori campi se compar. Ut quilibet ipsum possit ꝓ libito carpe z de ip̄o dulciter meditando suauitatē eius desiderijs ꝯgruam reportare. L ¶ De Tertio patet Nam multiplex fructꝰ huiꝰ natiuitatꝭ apparet ex tribꝫ. Primo ex ꝑditoꝝ mirabili restauratiōe. Scd̄o ex ꝓscriptoꝝ amabili recōciliatione. Tertio ex afflictoꝝ z oppressoꝝ eternali p̄miatione. ¶ Primū ptz. ex p̄ma nāq̄ transgressione totū genꝰ humanū fuisset eternalit̄ dānatū z ꝑditum/nisi pueri hodie nascentꝭ clemētia nob̄ pie z misericordit̄ subuenissz z nos mirabilit̄ restaurassz. Qd̄ q̄dē pietatꝭ opꝰ Ber̄. admirans d̄t. Quis digne cogitare pōt q̄z pie dn̄s p̄uenit nos: q̄z misericordit̄ venit ad nos et subuenit nob̄ ꝛc̄. ꝓut patz in fine sermonis p̄cedentꝭ. Scd̄m ptz. ex merito nāq̄ p̄me p̄uaricatōnis totū genꝰ hūanū irā diuine maledictōis incurrebat: q̄usq̄ puer hodie nascēs offensam diuinā placauit z nos deo patri recōciliauit. Et h̄ rōnabilit̄ factū fuit Nā sic̄ hūana natura ex h̄ iraz dei incurrebat: q̄ hō ꝯtra dei p̄ceptuz se temere z sup̄be erexerat. Ita ꝑ h̄ q̄ ꝟbū eternū suā celsitudinē q̄ paterne gl̄ie coeq̄lis existit vsq̄ ad assumptionez hūane fragilitatꝭ ex pat̄na obediētia hūilit̄ inclinauit: merito ira diuīe offense placata fuit. ¶ Sciendū tn̄ q̄ alit̄ natura hūana fuit d̄o recōciliata in icarnatiōe: z alit̄ in passiōe. Nā in incarnatiōe fuit deo recōciliata ꝑ diuine offense placatōez. In passiōe ꝟo ꝑ p̄cij ꝓ pctō debiti exolutionez inq̄ztū penā ꝓ pctō nob̄ debitā tūc exoluit Jux̄ illd̄. j. Pet̄. ij. Qui pctā nr̄a corpore suo ꝑtulit sup̄ lignū ꝛc̄. Hec aūt recōciliatio ꝑ hoc potissime in carne facta fuit: q̄ in carne assumpta de p̄uaricatione p̄mi ꝑentis in q̄ hō diuinū honorē sibi vsurpauerat d̄o p̄ri ꝓ nob̄ plenarie satisfecit. D ¶ Sed diceres. si ꝑ incarnatōis mysteriū ira dei placata fuit: q̄ videt̄ q̄ statim ꝑ h̄ etiā aditꝰ regni celestꝭ debuerit apiri. qd̄ tn̄ solum tp̄e mortꝭ z passiōis chr̄i ponit̄ eē factū. Ad qd̄ dicēdū q̄ ostiū gl̄ie celestis ex pctō primi ꝑentis nob̄ duobꝫ vectibꝫ clausuz fuit. Primus fuit iam diuīe offense. Scd̄s fuit reatus pene satisfactorie q̄ ꝓ pctō exoluēda erat. Et ideo licz ꝑ nimiā charitatē z maximā hūilitatē chr̄i quā ī incar-

natione ostendit/ira dei placata fuerit. Adhuc tñ remãsit aliud ipedimẽtũ scz reat⁹ pene satisfactorie q̃ in passione soluta fuit: ⁊ ido tũc plenarie regni celestis interit⁹ fuit hoĩ reseratus. Non autẽ in incarnatiõe. Propt̃ istã recõciliationẽ puer iste recte dicit̃ mediator dei ⁊ hoĩm: vt scribit̃. j. Thim̃ ij. Ido nãq; ꝑm Aug. mediator dicit̃ qz nos patri recõciliauit ⁊ irã diuine offense placauit Rom̃. v. Cũ inimici essem⁹ recõciliati sum⁹ deo ꝑ mortez filij ei⁹. De qua recõciliatione pulcre loquit̃ Aug⁹ in libro ꝯtra q̃nq; hereses in ꝑsona christi sic dicẽs. Cũ esses inimic⁹ patri recõciliaui te ꝑ me. cum tãq̃ ouis ꝑdita oberrares quesiui te humerꝫ meis portaui te/pri meo reddidi te: sanguinẽ meũ ꝓ te fudi: aiam meã ꝓ te posui: vt ꝯiungerẽ te mihi ⁊ tu recedis a me. tñ reuertere ad me: ⁊ ego suscipiã te. E ¶ Tertiũ patz Nã iste puer in pñti oppressos ⁊ afflictos misericordit̃ ad se vocat vt ab eo recreent̃: ⁊ ab ipo eternalit̃ p̃mientur Matth. xj. Uenite ad me oẽs q̃ laboratis: ⁊ b̃ ꝯtra vicia virilit̃ decertando: ⁊ onerati estis: ꝑsecutões scz malorꝫ eq̃nimit̃ tolerãdo. ⁊ ego reficiam vos vtiq; eternis gaudijs felicit̃ premiãdo. Hanc em̃ coronã eterne gl̃ie null⁹ assequi poterit nisi ille q̃ ꝓ ea in pñti virilit̃ decertauerit. Ut dicit̃. ij. Thim̃. ij. Et qz tot ⁊ tanta bona nobis ꝑ istũ puerꝫ bñdictũ ꝓueniũt. Iõ anĩe deuote merito debẽt ad ei⁹ amplexũ feruẽti⁹ aspirare. Assumẽs illd̃ Can. j. Exultabim⁹ ⁊ letabimur in te: ⁊ bñ in te. qui ꝑm Aug. es omni luce clarior/om̃i suauitate dulcior/⁊ om̃i honore sublimior. q. d. ex ꝯsideratiõe donorꝫ ⁊ ꝑfectionũ tuarꝫ merito exultabim⁹ in te gaudio scz corꝑali: ⁊ letabimur ĩ te: tripudio scz mẽtali. Memores vberũ tuorꝫ sup̃ vinũ. Ubi sciendũ q̃ iste puer habet duo vbera q̃bus lacrat ⁊ recreat mẽtes deuotas. Primũ vber est puritas hñanitatꝫ: ⁊ hui⁹ gust⁹ excedit vinũ oĩs corꝑalis delectatiõis. Scd̃m ẽ dulcor ⁊ sapor diuinitatꝫ. ⁊ hui⁹ gust⁹ excedit vinũ oĩs mẽtalis suauitatꝫ: q̃ in pñti ꝯferri põt. Nec mirum cum talis gustus sit intimus amplex⁹ beate fruitionis Cuius nos ꝑti. faciat ⁊ c̃.

¶ Sermo quart⁹ de natiuitate. Et in ordine. XVI.

Filius datus est nobis. vbi sup̃. In verbo ꝓposito euident̃ attollit̃ magnitudo diuini amoris: ex magnitudine doni nob̃ hodie salubrit̃ collati. Pater em̃ celestꝫ ex affluentia sue pietatꝫ dando nobis suũ filiuz dedit tantũ donũ/quo maius dare nõ potuit. Uñ scrã mater eccl̃ia. ⁊ q̃libet fidelis anĩa isti⁹ doni magnitudinẽ recognoscẽs ꝓ tanto bñficio in gratiarũ actiones ꝓrumpit dicens. Filius datus est nobis. A ¶ Sciendũ aũt q̃ pat̃ misericordiarꝫ hodie nobis suũ filiũ dedit/om̃i modo q̃ donabilis fuit. Et b̃ q̃ttuor modis. Primo nãq; ipm nobis dedit in sociũ amabilis ꝯuersatiõis. Scd̃o in solacium delectabil̃ refectionis. Tertio in p̃ciũ triũphalis redemptionis. Quarto in p̃miũ eternalis retributõis. ¶ De p̃mo puta de amabili ꝯuersatione põt ĩtelligi qd̃ scribit̃ Sap̃. viij. Non em̃ habet amaritudinẽ ꝯuersatio ei⁹: neq; tediũ ꝯuict⁹ illi⁹. sed leticiã ⁊ gaudiuz. In quibꝫ v̄bis innuit̃ q̃ christi ꝯuersatio in pñti exilio fuit om̃ibus gratiosa ⁊ ideo p̃mittit/nõ em̃ habet amaritudinẽ. Fuit om̃ibꝫ gaudiosa:

ideo subdit: neq; tediū cōuict⁹ illius. Fuit oībꝫ vtilis ⁊ fructuosa: cum annectit: sed leticiā ⁊ gaudiuꝫ. Hoc em̄ consueuit ingerere leticiā ⁊ gaudiuꝫ qd̄ est habenti vtile et fructuosum. ¶ Primo dico q̄ ei⁹ cōuersatio fuit omībꝫ gr̄osa: ꝓpter ei⁹ clementiā ⁊ pietatem/ q̄ nullū se puro corde inuocātem vnq̄ deseruit. In cui⁹ argumētū om̄i se deuote inuocanti exauditionis p̄iociniū ꝓmittit dicēs. Clamabit ad me ⁊ ego exaudiā eum. Sup̄ quo verbo dicit Bern̄. in expositiōe eiusdem p̄s. Dulcis lex diuine miserationis que totū meritū exauditionis in solo clamore cōstituit postulationis. Clamauit inq̄t ad me ⁊ ego exaudiaꝫ eum. Et q̄ diuina miseratio semper plura ⁊ maiora tribuat/ q̄ꝫ homo petere p̄sumat: hic euidenter aperit cum subiūgit: cū ipso sū in tribulatiōe ⁊c̄. Ex quo apparet/ q̄ nō solum exaudit ad se clamantē. Uerꝫ etiā i tribulatione positū sustentat ⁊ roborat: ⁊ ideo dicit: cum ipso suꝫ in tribulatiōe. imo ⁊ triumphantē eternaliter corōat: ideo subdit: erip. e. ⁊ gl'i. eum. ¶ Secūdo ei⁹ ꝯuersatio fuit oībꝫ gaudiosa: ꝓpter eius p̄ñtiaꝫ ⁊ iocunditateꝫ/ q̄ mentes deuotas singl'ari gaudio ⁊ exultatiōe p̄fundit. Exemplū in q̄dam sermoni ali: cui chr̄s in nocte q̄dā sue natiuitatis appuit/ ⁊ ex ei⁹ p̄ñtia tantū gaudium ꝯcepit/ q̄ p̄. xxx. dies ip̄m ad redeundū magnis gemitibꝫ infatigabil'r inuitauit. Deinde. xxx. die sibi appuit ⁊ ei⁹ aniam cū gl'oso comitatu ad celestē gl'iam deduxit. Uñ dicit Bern̄. in quadā epl'a. Gemina dulcedo suauitatis exuberat in pectore dñi Jesu: videlicet longanimitas in expectādo: ⁊ facilitas in donando. Ex qua quidē suauitate ei⁹ p̄ñtia merito reddit oībꝫ gaudiosa. ¶ Tertio fuit ei⁹ ꝯuersatio oībꝫ vtilis ⁊ fructuosa/ ꝓpter doctrine affluentiā ⁊ exēploꝝ sctitatem. Nā sicut dic̄ Aug. in de vera religiōe Tota vita chr̄i in terr̄ disciplina morū fuit. Oia em̄ bona mūdi chr̄s contempsit: q̄ ꝯtēnenda docuit/ ⁊ omnia mala sustinuit q̄ sustinenda p̄ecepit ¶ Est aūt sciendū/ q̄ sue doctrine affluētia ⁊ exemploꝝ p̄claritas ab ipsis cunabulis sumpsit exordiū. Quia ex actibꝫ suis etiā puerilibꝫ nos docuit: quid eligere: q̄dve respuere debeam⁹. Ad hoc em̄ s̄m Bern̄. mōi dñs in stabulo nascit: ⁊ in p̄sepi ponit: vt mūdi gloriā reprobaret. Ad hoc aūt tenera ⁊ infantilia membra super fenum aridū reclinant: vt in seipso carnis lasciuiam ꝯdemnaret. Necdū loquit lingua/ ⁊ tñ stabulum ⁊ presepe clamāt Fuge mundi vanitatē infantilia mēbra lachryme ⁊ vagit⁹ nobis indicāt penitentie austeritateꝫ ⁊ oīno condemnant carnis lasciuiā ⁊ voluptatem. Erq: christus in suis puerilibꝫ actibꝫ sic docuit nos eligere bona ⁊ respuere mala: Ideo bene de eo scribit Esa. vij. Butyrum ⁊ mel comedet ⁊c̄. Ubi per butyrū: qd̄ est pingue: nos inuitat ad donorum ⁊ gr̄aꝝ affluentiā q̄bus sua humanitas plenissime abūdabat Per mel ꝟo qd̄ est dulce/ nos inuitat ad dulcorē diuinitatis quē eius ania ab instanti sue conceptiōis sup̄ om̄es alios spirit⁹ felicissime degustabat. Quia licet christ⁹ iuxta passibilitateꝫ corporis fuerit verissim⁹ viator/ s̄m animā tñ ab instanti sue conceptiōis fuit p̄fectissimus cōprehensor. B

¶ Secundo nobis datus est in solatium delectabilis refectiōis. Ex triplici em̄ substātia i eo hypostatice vnita christus tripliciter nos reficit. Qd̄ patet: Nam virtute sui corporis reficit irascibilem/ quia p̄ ipsum in presenti

exilio ꝯfortamur. Uirtute anie reficit ꝯcupiscibilē: qꝛ ꝑ exēpla sue vite ⁊ doctrine: i nr̄is actib⁹ regulamur. Uirtute vero diuinitatꝭ reficit rōnalem: qꝛ ꝑ ipsam diuinitatē in p̄senti exilio sctificamur ⁊ a pctōꝝ scoria emundamur. Quod sic est videre. Nam christus ex singulari amore nobis dedit corpus ꝓpriū ad manducādū. vt nos virtute sui corporis in hoc exilio ꝯfortaret/ qđ bene figuratuꝫ est in Helia iij. Reg. xix. Qui virtute panis subcinericij quē comederat ambulabat ꝑ desertū. xl. diebꝫ ⁊. xl. noctibꝫ/ vsqꝫ ad montē dei Oreb. Sic ⁊ nos v̄rtute sacramēti dñici corpis sustētari ōbem⁹ in p̄senti exilio: quousqꝫ ipsam supnā refectionē: q̄ ꝑ montem Oreb intelligit̄. attingam⁹. Oreb em̄ iterp̄tat̄ mēsa vel satietas/ ⁊ ideo congrue celestē refectionez signat/ in qua plena satietas inuenit̄. Ipsam etiā aniam nobis dedit ad informandū: vt nos ꝑ exempla sue vite ⁊ doctrine in nostrꝭ actib⁹ regularet. Qđ ptz. Feruēs em̄ desideriū q̄ ꝓ nostra salute iugiter estuabat ⁊ labor ꝯtinu⁹ q̄ nostrā salutē verbo ⁊ ope tam sollicite ꝓcurabat/ nos sufficienter instruūt q̄ꝫ feruide ⁊ indesinenter nr̄am salutē bonis opib⁹ ꝓcurare debeam⁹. Ad qđ hortatur apl's Phil. ij. Cū om̄i sollicitudine salutez vestrā opemini. Ipsam vero diuinitatē nobis dedit ad sctificandum/ vt nos eternaliter btificaret. Ideo dicit Bern. ꝙ christ⁹ dedit nobis corpus ꝓprium in tormentis/ aniam in documentis/ diuinitatē vero in sacramentis. Qđ ptz: qꝛ virtute sacramētoꝝ in quib⁹ ip̄a diuinitas opat̄/ ⁊ sctificamur: ⁊ a peccatis emūdamur. Qđ pz Nam ꝑ baptismū ⁊ penitentiā diuina clementia nos a pctis emundat. ꝑ baptismū quidē ab originali/ ꝑ penitentiam vero ab actuali/ per cōfirmationem vero ⁊ eucharistiā nos in bonis actib⁹ roborat ⁊ cōfirmat. Sed ꝑ extremā vnctionē ad introitū regni celestis nos dispōit ⁊ p̄parat. Et iō bñ dicit Ambro. Nobis om̄ia christus est Si vulnus curare desideras medic⁹ est. Si febrib⁹ estuas fons est. Si auxilio indiges virtus est. Si mortē times vita est. Si tenebras fugis lux ē Si celū desideras via est. Si cibum queris alimentū est. Gustate igit̄ ⁊ videre qm̄ suauis est dñs. Quā suauitatem ⁊c. L ¶ Tertio nobis datus est in preciū triumphalis redēptionis. Qđ quidez preciū fuit sanguis p̄ciosus agni incōtamiati. vt. j. Pet. j. Et ideo scribit̄ Apocal. v. Redemisti nos domine deus i sanguine tuo. Sciendū autem ꝙ illud precium nostre redemptiōis tante dignitatꝭ ⁊ nobilitatis fuit: ꝙ ei⁹ valor in tota vniuersitate rerum inueniri non potuit. Et ideo oportuit ꝙ ipsum diuina sapientia extra oēm reꝝ ordinē de vltimis finib⁹ apportaret. Jux̄ illđ Prouerb. vlt. Procul ⁊ đ vltimis finib⁹ p̄ciū ei⁹. Ex q̄ dat̄ intelligi: ꝙ p̄ciū hūane redēptiōis ꝑ diuinā sapiaz fuit cōportatū ex ꝯiūctiōe vltimoꝝ finiū/ et a se maxie distantiū: hoc ē: ex ꝯiūctiōe hūanitatꝭ ⁊ diuinitatꝭ. Uñ đt Bern. Aliq̄d magni i causa fuit: ꝙ tāta maiestas de tam longinq̄: qꝛ de corde paterno. ad locū tā indignū descēdere dignaret̄. Hec autē causa s̄m ip̄m fuit miscōia magna: miseratio mlta: ⁊ pietas copiosa: q̄ vtiq̄ ip̄m ipulerūt: vt p̄ciū nostre redēptiōis de vltimis finibus cōportaret. Natura em̄ humana est finis totius nature corporalis: quia om̄es nature corpales ordinant̄ in obsequiū hominis tanq̄ꝫ in finem. Tota etiaz vniuersitas rerū ordinat̄

in deum tanq̄ in finem. Quia om̄es creaturas fecit ꝓpter sui laudez ⁊ sue virtutis exp̄ssionē: Et ideo qñ natura humana/verbo eterno in vnitate ꝑsone ꝯiuncta fuit/tunc diuina sapiētia preciū nostre redemptōis de vltimis finibꝫ aggregauit. qd̄ sic ꝓbat Ansel. Nam constat q̄ homo qui p peccatū deum ꝯtempsit/diuine iusticie satisfacere debuit. Sed nec homo nec aliq̄ pura creatura potuit satisfacere diuine iusticie/que requirit vt tāta sit satisfactio quāta fuit offensa. Nūc autē vt idem Ansel. dicit. Offensa dei fuit infinita/ꝓpter infinitū bonum: qd̄ homo contempserat. Et ideo oportuit q̄ ille q̄ deo satisfacere debuit/esset deꝰ ⁊ homo/deus qui satisfacere posset: homo vero q̄ satisfacere deberet. Et sic ꝓfunda christi hūilitas qua se ad naturam humanā inclinauit/⁊ ꝑ suā passionem ex charitate susceptā iraz dei placauit/fuit precium nostre redemptōis. Qd̄ aperte figuratum est in arca federis in q̄ fm aplm Heb. ix. tria fuerunt/videlicet tabule legis: vrna aurea hñs māna: ⁊ virga aaroni: q̄ floruerat. In quo signat triplex natura que fuit in christo. Nam in tabulis legis aperte signatur verbum eternum. Quia sicut tabule legis cōtinebāt legem scriptā digito dei. Sic verbum eternum qd̄ est quedam formalis impressio mentis paterne/cōtinet totam sapientiā dei patris. Propter qd̄ dicit Aug. q̄ est quedam ars omnipotētis dei plena omniū rationum viuentium. quia omnia que facta sunt fuerunt vita in verbo/⁊ viuebant ab eterno vita verbi per rationes earum factiuas ⁊ causales contētas in verbo. In vrna aurea habente manna: signatur aīa christi: que recte dicit aurea ꝓpter fulgorem charitatis quem in gradu ꝑfectissimo possedit: Sz dicit continere manna ꝓpter dulcorē suauitatis/qz gustuz diuine dulcedinis sup omnes creaturas habuit ab instanti sue conceptiōis. In virga vero Aaron: signat natura corporea christi. Quia sicut illa virga supnaturaliter floruit: Sic natura corporea christi fuit supnaturaliter cōcepta et formata: ⁊ verbo eterno hypostatice vnita. In hoc igit scrinio precioso: debuit reponi preciū nostre redemptionis ꝓpter eius excellentiā ⁊ dignitatē Qd̄ quidē scrinium congrue arca federis dicit. qz christi incarnatio fuit sanctis patribus multipliciter repromissa ⁊ multiplici ꝓmissionis federe roborata. D ¶ Quarto nob̄ datus est in premium eternalis fruitionis. Qd̄ quidem premium includit in se om̄ino bonum/teste Cassi. super p̄s. qui dicit. Cum dominū diligimꝰ omnia in ipso reperimus. vnus est q̄ queritur/sed in quo omnia continent Cur ergo per multa nos fatigamus: ad ipsum ergo vnanimiter festinemꝰ: in quo cuncta bona simul percipimꝰ ⁊ tenemus. Et ideo solum bonum diuinum ex sua natura perfēcte satiat omnem rōnabilem appetitum: qd̄ sic est videre. Nam illud premium beatificum est summe luminosum/summe vigorosum/summe dulcorosum. Ratione primi satiat intelligentiam prime veritatis radiosa cognitione. Ratione scd̄i satiat memoriam diuine presentie gaudiosa tētiōe. Sz ratione tertij satiat volūtatē diuine suauitatis deliciosa fruitiōe. Ut sic de istis viribus imaginez rōnalem integrātibꝫ verificet qd̄ scribit in p̄s. Inebriabūtur ab vbertate domus tue/⁊ tor. vol. tue po. eos. ¶ Prio ḡ datꝰ est nob̄ i p̄miū lūinosum/ꝑ qd̄ satiat itelligētiā

prime veritatis radiosa cognitiōe. Nā ipse filius est splendor paterne glorie. Est etiā lumē meracissimū: qd solum purgatissimis mentibꝫ cernit: vt dicit Aug. j. lib. de trinitate. Et illud lumē deifice veritatis vt dicit Aug. vj. confes. est summa suauitas omni suauitate dulcior/omni luce clarior/omni secreto interior/ꝛ omni honore sublimior. Cuius visio vt ipse dicit sup Joānem est tota merces/ꝛ ideo pfecte satiat intelligentiā. Et hoc rationabil'r. ipse em̄ deus est finis desideriorꝫ nostrorum: qui sine fine videbit/sine fastidio amabit/sine fatigatiōe laudabitur. Ut dicit Aug⁹. xxj. de ciui. dei.

¶ Secundo datus est nobis in p̄mium vigorosum. p qd memoriā satiat diuine presentie gaudiosa tentione. Dulcor em̄ diuine veritatis ꝛ suauitas diuini amoris adeo tenaciter ꝛ vigorose in vita btā memorie imp̄mit: q ipsa mens nullaten⁹ ad momentū ab ea diuelli potest. Et ideo iugiter h̄ solum iocunde reuoluit in anio: Mihi adherere deo bonū est. Qd bn̄ per quandā p̄gustationez senserat sponsa cum diceret Can. vij. Tenui eum nec dimittā. Et iste nexus tentiōis indissolubilis ex pfecto diuino amore consurgit: qui mētē ita firmiter cum deo ligat q de nulla re alia delectabiliter cogitare valeat. Ut pz p Hugonem: q sic dicit: in del'. cor. Ad te me ꝯuerto dulcis amor Jesu: in quo totū bonuz aie mee ꝯsistit: in quocūq tu es dulcis amor semp cogitat qn̄ mōm exeat qn̄ verā pacē inueniat. Quicqd agat: qcqd in corde gerat. tu a memoria nō recedis. si qn̄ taceat d te cogitat. si qn̄ loquit de te loq desiderat/oibꝫ credit dulce qd sibi sapit. ¶ Tertio datus est nobis in p̄miū dulcorosuz: p qd saciat volūtatē diuine bonitatz iubilosa fruitiōe. Tāta est em̄ suauitas fruitionis diuine: tanta est iocūditas lucis eterne: vt si in ea tm̄ p vnum momētū morari licerz: merito pinde mille anni p̄sentis vite pleni delicijs/iusteq ꝯtemnerent. vt dicit Aug. in de libero arbitrio. Hec aūt suauitas fruitionis depēdet ex magnitudine diuini amoris. Quia sic dicit Rich. Amor ē dulcedo saporis intimi: vn̄ quāto qs ardentiꝰ deū amat/tanto suauiꝰ gustat. Licet aūt sm̄ Bern̄. i eterna btitudine tripliciter fruamur: deo scz videntes eū in omibꝫ creaturis: ꝛ habētes eum in nobis ip̄is. Nobilissimus tn̄ modꝰ fruitiōis ꝯsistit in cognitiōe btissime trinitatis. Propt qd dicit in q̄dā epl'a. Q illd est soluz ꝛ verꝫ gaudiū: qd nō de creatura sed d creatore ꝯcipit. Cui cōpara oīs aliena iocūditas meror est: oīs suauitas dolor ē: oē dulce amarū: ꝛ oē qdcunqz delectare pōt molestū. Et ido bn̄ dicit Hiero. q nullꝰ labor durꝰ: nulluz tēpus longū videri debet: q gl'ia eternitatis adqrit.

¶ Sciendū tn̄ sm̄ Bern̄. q ista gloria eternitatis differēter ꝯcedit/pmittit/oñdit/ꝛ pcipit. Nā ꝯcedit in p̄destinatiōe: pmittit in vocatione: oñdit in iustificatiōe: ꝛ pcipit in gl'ificatiōe. Qd nobis p̄stare dignet ꝛc.

¶ Sermo de sctō Stephano p̄mus Et in ordine. XVII.

Cum esset stephanꝰ plenus spūsctō intendēs in celū vidit gl'iaz dei. Act. vij. A ¶ In ꝟbis p̄missis beatus Stephanꝰ cōmēdat. a triplici pfectiōe. ꝓpter quā merito ꝓponit oibꝫ exemplariter imitandus. Nam primo commendatur a sanctitatis plenitudine: cum p̄mittitur: Ste. plenꝰ

spiritusctõ. Secũdo ab intentiõis re
ctitudine: cum subdit. inten. in celum
Tertio a celestis gl'ie certitudie cum
annectit/vidit gloriã dei. ¶ Circa pri
mum est sciẽdũ q in btõ Stephano
fuit duplex plenitudo. Una quidem
sufficiẽtie. Alia affluẽtie. Primũ ptz
p hoc q in omi statu suo et officio sp
se habuit virtuose. Nã in diaconatus
sublimatiõe tenuit veraz humilitatẽ.
In rerũ tpaliũ administratiõe serua/
uit apl'icam paupertatẽ. in feminaꝝ gu
bernatiõe quibꝰ fuit prelatꝰ/seruauit
integerrimã castitatẽ. Quia sicut dic
Aug. in hoc q Stephanꝰ p̃latus est
feminis habuit testimoniũ sincerissi/
me castitatis. Secundũ ptz p hoc q
plenitudo redũdãtie in btõ Stepha/
no q̃drupl'r se diffudit. Naz in ipsam
rõnalem se diffudit plenitudo sapie.
In ipam ꝯcupiscibilẽ plenitudo gra/
tie. In ipsaz vero irascibilẽ plenitudo
fortitudis. Sed in ipaz volũtatẽ ple/
nitudo charitatis. B ¶ De pmo
ptz. Nã in potentia sua rõnabili tan/
ta fuit sapiẽtia illustratꝰ/q astutiã se
cum disputantiũ euidẽter redarguit
z cõuicit. Act. vj. Surrexerũt aũt q̃/
dã de synagoga disputãtes cũ Ste/
phano/z nõ pote. re. sa. z spi. q loque/
bat. Nam p donũ sapientie ipoꝝ ver
sutias p̃uidebat z eoꝝ fallacias aptiꝰ
reuincebat. Unde in ipso pmo cõple/
tũ est illud Luc. xxj. Ego dabo vobis
os z sapientiã. i. facundã eloquẽtiam
sapiẽtia illustratã/cui nõ poterũt cõ/
tradicere oẽs aduersarij vestri. ¶ De
scdo ptz: Nã in sua cõcupiscibili tãta
fuit gr̃e plenitudo/q mentẽ eiꝰ singu
lariter illustrabat ꝓpter qd vultꝰ eiꝰ
tãq̃ vultꝰ angelicꝰ resplẽdebat. Item
eiꝰ mentẽ tanta suauitate dulcorabat
q ictꝰ fortes z duros lapides sibi sua
ues z dulces reputabat. Itẽ mentem
ipsiꝰ deificabat impmens sibi quãdã
deiformitatẽ diuine assimilatiõis/et
hoc habet lumẽ gr̃e ex eiꝰ indita ꝓprie
tate/q: est q̃dam emanatio sil'ima cla
ritati diuine. sicut radiꝰ solis est sil'i/
mus claritati solis. C ¶ De ter
tio ptz Nam in sua irascibili tanta fu
it fortitudinis plenitudo/q tam ꝟba
ipm blasphemantiũ/q̃ impetũ in eũ
frementiũ/q̃ etiaz acerrimos ictus
lapidantiũ/nõ solum patienter: verũ/
etiã gaudẽter sustinuit. Uñ dicit Au/
gusti. Pensate fratres quãte iste mar
tyr sit dignitatis z gratie/cui christus
rex glorie/totius sue militie vexillũ
cõferre voluit. Meruit em̃ primꝰ añ
ipsos apl'os calicem salutaris accipe
re de manu redemptoris/quẽ idez sal
uator de manu patris accepit/z p no
stra salute bibit. De q̃ ꝓ ba. Calix in/
ebrians q̃ preclarus est. Preclara ni
mis z acceptabilis deo ebrietas/qua
gl'iosus prothomartyr potatꝰ/z iude/
orũ impietatẽ intrepidus arguebat/
z Jesuz ad dexterã dei stantẽ videbat
z p lapidãtibꝰ flexis genibꝰ exorabat
Unde cũ sit primꝰ oim martyrũ/meri
to ipm eccl'ia tanq̃ principem fidei ce
teris martyribꝰ prehonorat/tam offi
cio duplici q̃ celebritate. Nec mirũ.
ipse eni alios sctõs precellit exẽplis:
quia fuit primꝰ passiõis z charitatis
christi imitator. Uñ dicit Aug. Illa
igit stilla dulcissime charitatis q̃ ab
ore christi in cruce defluxit/cũ p suis
crucifixoribus exorauit/prio Ste/
phanũ inebriauit: vt simili cõpassio/
nis affectu plus peccata psequentiũ/
q̃ suam mortẽ doleret. Ipse etiã ali/
os sanctos precellit z meritis: cui em̃
sanctoꝝ (legitur) donatuz fuit vt post
mortẽ sex mortuos suscitaret. Qd tñ
beatus Augꝰ. de isto sctõ testat. xxij.
de ciui. dei. D ¶ De quarto patz

Nam in sua voluntate tanta fuit plenitudo charitatis: q̄ sicut dicit Fulgenti⁹: plus dolebat pctm̄ lapidātiū q̄ ꝓpriū suppliciū. Cuius signuz fuit q̄ cū maiori feruore ꝓ inimicꝫ orauit q̄ ꝓ seipo. Qd̄ ptz Nam ꝓ ipis inimicis orauit cū genuflexione/cū magno deuotiōis clamore/ꝛ cū rōnabili allegatiōe dicens. Dñe ne statuas illis hoc pctm̄: qꝛ nesciunt q̄d faciūt. Pro se aūt orando: nec genuflexit: nec exclamauit: nec allegationē fecit. Hoc aūt ſm Bedaz iō factū fuit: qꝛ maior iniq̄tas/mai⁹ supplicādi remediū flagitabat. Sz ſm Aug. hoc iō fecit: vt vehementiā ardorꝫ sue charitatꝫ ostēderet: Uñ dic̄ in de laude charitatis. O charitas quō illis sapiebas: q̄ dulcis eis fuisti: quos tanta ꝓpter te sustinere coegisti/quibꝫ vinclis illos traxisti: q̄s nec ꝑ blandimēta retrahētia: nec ꝑ tormēta iminentia ꝑdere potuisti. Uñ si preciū tuū apud me inuenire nō potero: dabo tñ ꝓ te totuz qd̄ habeo/totā domus mee substātiam/totū qd̄ est in habitaculo cordis mei totū qd̄ est in intimo cordis mei ꝓ te dabo/ꝛ cū totū dedero totū q̄si nihil reputabo/oēs d̄lectatōes carnis mee oēs iocūditates cordis mei ꝓ te libenter impendā/vt te solā habere/te solā valeā possidere/tu sola mihi charior/tu sola suauior/tu sola iocundior/qꝛ tu cor ampli⁹ delectas/mentē abūdātius satias/v̄tutē ꝑfecti⁹ ꝯfortas/ꝛ totū hoiez tuti⁹ saluas. Quā nob̄ ꝛc̄.

¶ Sermo scd̄s de sctō Stephano. Et in ordine. XVIII.

Secūdo cōmēdatur ei⁹ ꝑfectio ab intentiōis rectitudine. qd̄ notat̄ cū subdit̄. Intēdēs in celū. A ¶ Et b̄ rōnabiliter: solū em̄ tūc intētio hūana recta ꝯuincit̄/quādo absq̄ aliqua obliq̄tate in honorē dei ꝛ celestē gl̄iaz dirigit̄. Pōt aūt dici q̄ rectitudo sue intētiōis colligit̄ ex tribus. Primo qꝛ habuit rectitudinē in suis affectiōibꝫ. solum em̄ illud ardēti⁹ desiderabat: qd̄ suū desideriū ꝑfectissime quietabat. Hoc aūt fuit iocūda ꝯtemplatio vultus diuini/q̄ sola ꝑfecte satiat humanū desideriū/p̄s. Satiabor cum ap. gl̄ia tua. Ideo d̄r Sap. v. Cogitatio iustoꝝ apud altissimū. Nec mirū. qꝛ iusti solum ibi posuerūt totū suū cumulū meritoꝝ/ꝛ totū thesauꝝ celestium p̄mioꝝ/ꝛ ideo rōnabil'r ibi versat̄ eoꝝ tota cogitatio/tota intētio/ꝛ tota affectio: qꝛ vbi est thesaur⁹ tu⁹ ibi est ꝛ cor tuū. ¶ Secūdo qꝛ habuit rectitudinē in suis oꝑationibꝫ: qd̄ ptz ꝑ hoc q̄ om̄es sue oꝑatiōes erant ordinate ſm diuinū bñplacitū: ꝛ modificate ſm rectū rationis iudiciū. Unde in oibꝫ suis actiōibꝫ: semꝑ reuoluebat illud Treñ. iij. Pars mea dñs dixit ania mea ꝓpterea expectabo eū. Hec em̄ expectatio qua mens figit̄ ꝑ desideriū in p̄mio celestiū gaudioꝝ facit oīa aduersa ꝓpter deū eq̄nimiter sustinere. Quod aꝑte figuratū est ꝑ illud qd̄ scribit̄. iij. Reg. vj. Domus dei cū edificaret̄ lapidibꝫ dolatis atz ꝑfectꝫ edificata est: malle⁹ āt ꝛ oīa ferramēta nō sunt audita in domo dñi cū edificaret̄. Domus dñi est ania bti Stephani q̄ ad vitam eternam lapidib⁹ torrentis dolabatur exterius: sed patientia ꝛ aliꝫ virtutibꝫ edificabat̄ interius ꝛ null⁹ sonus murmuratiōis vel contradictiōis auditus est ex ictibus lapidū in eum ꝓiectis. Quia illos ꝓ amore christi non solum patienter verumetiā gaudenter sustinuit. Unde Aug. in ser. Illa igit̄ virtus charitatꝫ

q̄ filiū dei de celo depositū: ipa Stephanū in certamine roborauit/ipa in martyrio consecrauit/ipsa eūdem in celo coronauit. Et hoc ipse dñs ore diuino discipl'is p̄misit. Matth. v. Cū vos oderint homines: z p̄secuti vos fuerint z dixerit oīe malum aduersum vos/mentientes p̄pter me: gaudete z exultate: q̄ merces vestra copiosa est in celis. B ¶ Tertio habuit rectitudinē in suis passionibus. Qō p̄z p̄ hoc q̄ passus est p̄ fidei dilatatione: z ideo Stephan⁹ regl'a incorrupte tatur: q̄ per passionē suam regulas fidei dilatauit: z exemplo suo alios ad fidei soliditatē incitauit. Unde dicit Aug. Licet Stephan⁹ ab aplis sit diaconus ordinat⁹/ipsos tamē trium/phali morte p̄cessit: z q̄ inferior erat ordine primus factus est passione. Nam qui discipul⁹ erat gradu/magister cepit esse martyrio. Item passus est p̄ro aduersorū conuersione: quia suis meritis z precibus Paulus conuersus fuit: vt dicit Aug. Item passus ē p̄ro suor⁹ labor⁹ perfecta quietatione A poca-lip. Ut mundo iam dic̄ spiritus vt requiescant a laboribus suis. Nec mirū q̄ tūc deus ipe manu sue pietatis absterget p̄ gustum sc̄z diuine suauitatis omnē lachrymā presentis calamitat⁹ ab oculis sc̄orū. z portabit eos coronē sue voluptat⁹: B ē fruitiōe eterne felicitat⁹ L ¶ Tertio cōmendat a celestis gl'ie certitudine cū annectit: vidit gl'ias dei. Que quidem certitudo hic ostendit ex tribus ¶ P̄rio ex claritate visionis q̄ celorum secreta penetrauit: et iō vidit gl'ias d̄i id ē claritatē corporis glificati ipi⁹ chr̄i Quā quidē oculus moralis in suo splēdore videre nō p̄z: z ideo relinqt q̄ istā gl'ias vidit oc'o mētali. ¶ Secūdo ex celeritate introductionis: z iō subdit. ecce video celos apertos. et ihesum stantē. Nō solum ad hoc vt solatiū z fortitudinē in passione mihi p̄ferat: sed etiā ad hoc vt me celeriter ad celestes gl'ias introducat. ¶ Tertio ex sublimitate eterne p̄miationis/z iō annectit a dextris virtutis dei. i. in potioribus bonis dei patris/ad designādū q̄ beatus Stephanū veller singulari excellētia gaudior⁹ eternal'r p̄miare. ¶ Et hoc rōnabil'r. Nam p̄ tria p̄uilegia spēialia beō Stephano in hac vita p̄cessa cuidēter oñdit q̄ sibi in eterna beatitudine debeat sublimitas p̄mior⁹. P̄rimū ē q̄ celū apt̄ vidit/qō soli Joāni baptiste p̄cessus fuit. Scōm est q̄ gl'ias dei vidit qō etiā soli paulo i raptu p̄cessū credit. Tertiū est q̄ claritatē corpor⁹ chr̄i glificati p̄spexit: qō etiā solū tribus discipl'is i trāsfiguratiōe legit̄ idulcū ¶ Ex dō cuidēter docet: q̄ sibi i eterna beatitudine debeat magna z singular⁹ sublimitas p̄mior⁹. Hāc aūt sublimitatē p̄mior⁹ bēatus Stephanus ex eo p̄meruit: q̄ de suis hostibus victorios aliter trīūphauit. Cui⁹ certamē exprimit figural'r in p̄gressione Dauid cum ipo Goliad. habuit ei cū dauid sūdās i manu. i. firmā fidē p dilectiōz opātē p̄pter qō ōr plen⁹ fide z spūsctō. Unō sua dilectio ex hoc p̄fecta oñdit: q̄ se dilatauit fm oēm dimēsionē. Qō p̄z habuit etiā charitat⁹ latitudinem qua vsq; ad inimicos diligēdos extēdit qñ p eis flexis genibus orauit. Habuit etiā charitat⁹ altitudinē: q̄ solū deus in p̄miū postulauit dicēs: Dñe suscipe spiritū meū Habuit etiā charitat⁹ longitudinē: q̄ in ea vsq; ad mortem p̄severauit. Et ideo meruit celos apertos videre/z Jesum stantē a dextris dei conspicere. non q̄ in hoc verbo aliqua loci positio designatur/sed pon⁹ in sessione chr̄isti ad patris dexteram

eius qu'es ⁊ potestas regia designat. Instando vero patrociniū cōmendatur: qꝛ in passione sua ipm̄ habuit adiutorē. Si ergo omnes hostes visibiles ⁊ inuisibiles expugnare volum⁹ hui⁹ inclyti christi militꝭ armis accingamur/habeam⁹ ergo fundam i manu. i. fidem ꝑ dilectionē operantem: ⁊ q̄nq; lapides in pera pastorali: vt oīa opera nostra ad honorem dei ⁊ regnū charitatis referam⁹. Hec em̄ opera q̄ in charitate fiunt philisteū ꝓsternūt: qꝛ omnia diaboli tentamēta deijciūt Dilatemus etiā charitatem exemplo istius militis cōtra inimicos plus dolentes de eoꝝ impietate: q̄ de nostra penalitate/⁊ sic ꝺ nostris aduersarijs victoriose triūphabim⁹ Qd nob ⁊c.

De sancto Joāne Sermo prim⁹. Et in ordine. XIX.

Sub vmbra illius quem desiderabaꝫ sedi ⁊ fructus eius dulcis gutturi meo/introduxit me rex i cellā vinari ā. Cañ. ij. B ¶ In ꝟbis p̄missis beatus Joannes tripl'r describitur ⁊ eximie cōmendat. Primo nāq; attollitur quantū ad meritum copiosum. Scdo quantū ad priuilegiū gratiosum. Tertio quātū ad premiū gloriosum. Nam grata obumbratio nobis ostendit quantū fuerit in merito copiosus/qd notat cum p̄mittitur Sub vmbra il. quē desi. sedi. Placida refectio nobis innuit quantū fuerit in p̄uilegio gratiosus/q̄d notat/cū subditur. Et fruc. eius dul. gut. meo. Sed regia introductio pandit quantū nūc existat in premio gloriosus/qd notat cum annectitur. Intro. me rex in cel. vi. ¶ Circa primū sciendū: Q, meritum copiosuꝫ bti Joānis i vmbraclo ꝯuenienter intelligit. Umbra em̄ ad litterā refrigerat estuosum/delectat amorosum/⁊ quietat tumultuosum. Que tria metaphorice sumpta copiosuꝫ meritū bti Joānis euidēter ostēdūt. Fuit em̄ in feruēti oleo inhūaniter assat⁹ Et iō p̄ter dignitatē apl'at⁹ sibi debet corona martyrū. Fuit etiaꝫ charitatꝭ incēdio delectabil'r vulneratus: ⁊ iō debet sibi corona confessoꝝ. Fuit insup virginitatꝭ p̄uilegio notabil'r decoratus: ⁊ ideo sibi debet corona virginū. Hoc aūt triplex meritus in verbis p̄missis ꝯuenieter implicat Nam ꝙ fuerit a feruore bulientꝭ olei mirabiliter obumbrat⁹ notatur/cuꝫ p̄mittitur: sub vmbra illius. Q fuerit ab amore feruentis incendij delectabil'r vulnerat⁹: notatur: cum subditur desiderabam. Et hoc cōuenienter Estuans em̄ desideriū charitatis incendio semper sitit ⁊ desiderat/maiorem ⁊ maiorē amati p̄sentiam. Sed ꝙ fuerit a nitore virginalis preconij notabil'r decoratus/ notat cum annectitur: sedi. Et hoc ꝯuenienter: mentē enim sedere nihil aliud est q̄ eam ab incētiuis motibus ⁊ passionū tumultibus quietari. B ¶ De primo potest intelligi qd scribitur i p̄s. Obumbrasti sup caput meum in die belli In die siquidē belli qñ beat⁹ Joannes in ardore bulientis olei pro fide christi viriliter decertauit sibi dominus sup caput suū rore celi adeo mirabiliter obūbrauit/ꝙ penā incēdij nullaten⁹ sensit. Quasi dicat Tu deus q̄ ꝑ tuam potentiā infinitam potes a rebus naturalibꝰ earum proprias acciones suspendere. vtꝫ de camino triuꝫ pueroꝝ Dañ. iij. Obumbrasti sup caput meū refrigerio puta roꝝ celestꝭ: in die belli. qñ scꝫ ꝓ fide tua viriliter decertabā in vase bulientis olei. Nec

mirũ quia sicut dicit Aug. in de laudibo charitatis. Sola charitas est q̃ amicos dei docet/om̃es hui⁹ mundi illecebras fugere: carnis ꝯcupiscẽtiã ꝯterere: honores cõtemnere: ipam q̃z mortem ꝑ desiderio vite eterne docet nõ timere. Et ideo dicit in Lan. viij. c. ꝙ eius emulatio est dura vt infirm⁹. Quia om̃es quos intus trahit ꝑ desideriũ eternoꝝ: nõ solũ foris blãda respuere: sed aduersa queq̃ ꝑ eo qd̃ diligit cogit alacriter tolerare. ¶ De scdo põt intelligi qd̃ scribit Esa. xxvj. Anĩa mea desiderauit te ĩ nocte: ⁊ in spũ meo ĩ p̃cordijs meis de mane vigilabo ad te. In q̃bo ꝟbis ostendit: ꝙ btũs Joan. chr̃m dilexit: dulcit feruẽter ⁊ ꝑseuerant. Dulcit q̃dem ipm dilexit in carne ꝯuersantẽ. Qd̃ ptz. qr ꝑ ei⁹ amore ⁊ patrẽ in mari ⁊ retia ĩ naui dereliq̃t ⁊ chr̃m secut⁹ fuit: vt dicit Matth. iiij. Et h̃ notat in spũ p̃cordiorũ/cũ dr/⁊ in spũ meo ⁊ in p̃cor. m. Precordia nãq̃ regio spũal' in q̃ spiritus vitales a corde naturalit generant. Et signat ꝙ spiritus amoris in p̃cordijs btĩ Joãnis ex ipi⁹ vocatiõe ⁊ eius in carne familiari ꝯuersatione fuerat dulcit generat⁹. Dilexit etiam feruent ipm in cruce pẽdentẽ. Qd̃ pz qr nec oꝓprobriũ patientꝫ: nec acerbitas passionis: nec etiaꝫ timor mortis ipm a cruce poterãt separe. Qd̃ notatur cũ subdit. Anĩa mea in nocte scz penalitatꝫ ⁊ passiõis te desiderauit. i. feruent amauit. Qd̃ patz ꝑ h̃ ꝙ alijs discipul' fugientibo: ipe solus cũ virgine iuxta crucẽ remãsit. Dilexit etiã ipm ꝑseuerant: qr nõ solũ eum dilexit in carne ꝯuersantẽ: ⁊ in cruce pendentem: verũ etiã in cruce morientẽ ⁊ in sepulcro quiescentẽ. Qd̃ patz per hoc Quia ad monumentũ veloci⁹ cucurrit. vñ dicit Bern. sup Lan. ser. xxiij. Qui amat ardenti⁹: currit veloci⁹ ⁊ ꝑuenit citius: qd̃ notat cuz subdit. De mane vigilabo ad te/qr ipm ad lr̃am de mane in sepulcro vigilant q̃siuit: ⁊ ardent ad sepulcrũ cucurrit. ¶ Ex quo manifeste ꝯuincimur: ꝙ gaudia ꝑadisi modicũ vel nihil diligimus si ad ea assequenda feruenti desiderio non anhelam⁹. Et ideo tepidi in amore celestiũ multũ formidare debẽt: qd̃ dicit Bern. Hoc sciat om̃is tepidus ꝙ magna nequaq̃z dant nisi magno desiderio appetant. L ¶ De tertio potest intelligi: qd̃ scribit ꝓuerb. xx. Rex qui sedet ĩ solio suo dissipat om̃e malũ intuitu suo. In quibo verbis tria videt innuere que nitorẽ ꝟginal' p̃conij cõstituũt et ꝯfuant. Primuz est ꝓuida mẽtis circũspectio qd̃ notat cũ dicit. Rex qui a regendo dicit: vnde ad ipm ꝑtinet ꝓuida circũspectio: que mentẽ rõnalem in debita puritate ꝯseruat. Scdm est firma et ꝑpetua incorruptionis meditatio: qd̃ notat cuz subdit: in solio suo. In solio nãq̃ sedere nihil aliud est q̃z incorruptionẽ mentꝫ solide ⁊ firmit custodire. qd̃ est ꝯtra multos: qui ⁊ si corpore sint incorrupti: mente tñ ꝑ illicitas cogitatiões ⁊ impudicas affectiones mltotiens ꝓstituũtur. Non aduertentes illud Matth. v. Qui viderit mulierẽ ad ꝯcupiscendũ eam iam mechatus est eam in corde suo. Unde quicũq̃z mentis puritatẽ illibatã seruare voluerit obſuare debet illd̃ Job xxxj. Pepigi fedus cũ oculis meis vt non cogitarẽ quidem de ꝟgine. Tertiũ ẽ ꝑfecta sensualitatꝫ subiectio: qd̃ notat cum addit/dissipat om̃e malũ intuitu suo. Nam om̃e malũ intuitu suo dissipare: est om̃es mot⁹ illicitos ꝑ rõnis iudiciuz refrenare. Qd̃ benefecit btũs Joãnes. Et ideo sibi tanq̃

ꝟgini: gl'iosa virgo in custodiā deputat. Et hoc rōnabilit' vt sic esset adinuicē grata societas ⁊ florid⁹ aspect⁹ nec nō ⁊ vernās alternatim pudicicia rū splendor decorat⁹ vt dic̄ Hiero. in ser. de Assumptiōe. Et sic patz q̄lit' btūs Joannes fuit mirabilit' obumbrat⁹ diuini roris stillicidio: delectabilit' inflāmat⁹ charitat' incendio: ⁊ notabiliter decorat⁹ ꝟginitatis p̄conio. D ¶ Ad hanc igit' vmbrā nos cuz btō Joāne ꝯfugere ⁊ sub ea quiescere debem⁹ triplici rōne. Primo qꝛ est vicioꝝ refrigeratiua. Nā sic̄ dt Bern̄. sup Can. Talis vmbra nō solū refrigerat ab estu vicioꝝ/sz etiā replet delectatione ꝟtutuz. Et he sunt due scapule/quibꝫ christ⁹ spūalit' nos obumbrat refrigerās nos ab estu vicioꝝ: ⁊ replens delectatiōe ꝟtutum. De quibus scribit' in ps̄. Scapulis suis obumbrabit tibi. Scdo qꝛ est aduersorū ꝓtectiua Unde ꝓpheta ab omni incursu aduersātiū se ab ea ꝓtegi petit: cuz dicit. Sub vmbra alarū tuaꝝ ꝓtege me. Et bn̄ dicit: alarū pluralit'. Quia chr̄s duplici ala in aduersitate nos ꝓtegit. Prima est virt⁹ sue ꝓtectionis q̄ nos a malis p̄seruat. Scda est pietas sue ꝯsolationis qua nos in malis īminentibꝫ cōfortat. Tertio quia est mortuoꝝ viuificatiua. De q̄ Threñ. iiij. In vmbra eius viuemus in gentibus. vbi per vmbram lumen fidi q̄ spiritualit' viuificamur oportet intelligi/quod licet in se sit clarum ⁊ limpidum: respectu tn̄ veritat' credite ē obscurū ⁊ enigmaticū. cui⁹ vmbre ⁊c̄

¶ De sancto Joanne sermo Scds Et est in ordine Sermo. XX.

Et fructus eius dulcis gutturi meo. Hic secundo ostendit' q̄ntum btūs Joannes fuit in p̄uilegio gratiosus. In hoc em̄ fructu fm̄ Bern̄. sup Can. gustus ꝯtemplatiōis innuit' quē btūs Joānes obtinuit ꝑ amorez suauit' sublimatus. A ¶ Potest autē dici ꝙ triplicē fructuz quo christus in p̄senti suos amicos cibat: beatus Joānes modo p̄uilegiato singularit' degustauit. ¶ Primus est fructus intellectual' quē degustauit per sapientie influxū. Unde in sui p̄coniuz cantat ecclesia illud Ecc̄i. xv. In medio eccl'ie aperuit os eius/⁊ impleuit eum dn̄s spiritu sapientie ⁊ intellect⁹ Bene aūt in medio eccl'ie btūs Joannes os suū aperuit/qꝛ ip̄e docuit q̄cquid ꝑtinet ad fidei instructionē. ⁊ h̄ in suo Euāgelio in quo articuli fidei: ⁊ q̄ntum ad diuinitatē ⁊ q̄ntū ad humanitatē lucidius explicant. Itē docuit quicq̄d ꝑtinet ad vite ꝑfectionē: ⁊ hoc in suis epistolis/in quibꝫ maxime charitatē ꝯmendat: in q̄ tota ꝑfectio vite hūane cōsistit. Ideo scribitur Colos. iij. Q charitas est vinculū ꝑfectionis. Itē docuit q̄cq̄d ꝑtinet ad gl'ie ꝯsūmationē. Et h̄ in Apocal. quā ꝯcludit in ꝯdēnatione maloꝝ et p̄miatiōe bonoꝝ. Et ꝓpt' hui⁹ fruct⁹ dulcedinē q̄libet anīa deuota sibi dicere pōt. Q dulcia faucibꝫ meis eloq̄a tua sup mel ori meo. B ¶ Secūdus est supcelest' quē dgustauit ꝑ singular' gr̄e illapsuz/qꝛ chr̄s sibi cōtulit triplic' gr̄e singl'are p̄uilegium. Primo nāq; ip̄m fec̄ p̄ alijs suū specialē camerariū: qꝛ in thalamo sui sinus dulcit' req̄euit. Ideo sibi ꝯgruit illd Deut. xxxij. Quasi i thalamo tota die morabit. Scdo ip̄m fecit suuz spēalez secretariū: qꝛ chr̄s sua secreta sibi p̄ ceter' reuelauit Esa. xlv. Dabo tibi thesauros absconditos ⁊ arcana secretoꝝ. Sig̃nt' autē dicit/secretoꝝ pluralit'. Quia sibi reuelauit secreta

diuinitatꝭ: qꝫ ꝓz in ꝓbi ecñi generatiõe quã nob lucide declarauit. Item secreta bñanitatꝭ: vt ꝓz in ꝑditoꝭ expõe passione quẽ sibi soli cõis noiauit. Itẽ secreta iudiciarie prãtio: q̃ in Apoca. ꝓscripsit. Et iõ merito cõi secretarij dsci pót. Tertio fecit eũ suũ spẽalem thesaurariũ qz marrẽ ꝓpriã sibi ꝓmẽdauit. Ut ꝓz Joãnis. xix. De bꝰ fructꝰ dulcedine scribit Eccli. xxiiij. Spiritꝰ meꝰ sup mel dulcꝭ. Sicẽ em̃ post gustũ mellꝭ oĩa videnť insipida. Sic postq̃ gr̃e suauitas mẽtem rerigerit oĩa delectabilia buiꝰ mõdi in abominationẽ ꝙuertit. Unꝺ apl's q̃ hãc suauitatẽ degustauerat dixit. Oĩa arbitratꝰ sum vt stercora vt cõm lucrifaciã. Phil. iij. ℒ ¶ Tertiꝰ est sup substãtialis quẽ degustauit ꝑ mẽtis excessũ qñ in cena sup pectꝰ dñi dulciter obdormiuit: vñ ꝑ hac dormitõne extatica dicere potuit illõ Dicre. xxxi Somnꝰ meꝰ dulcꝭ est mihi. In hoc em̃ excessu sic̃ ót Aug. sup Joãnẽ: trãscendit oĩa cacumia montiũ. oẽm altitudinẽ sideriũ: oẽs chozos z legiões angelozꝝ trãsuolauit: z nob diuinaris mysteriũ q̃ntũ inẽ boies sufficere credidit declarauit. Et iõ ꝓpẽ buiꝰ volatus sublimitatẽ: merito ꝙz Alcuinus in figura aqle ꝺscribit: q̃ ceterꝭ auibꝰ volat altiꝰ. z ipm̃ solẽ in roca sua irreuerberatꝭ oculis intuet. De buiꝰ saporꝭ suauitate z volatꝰ sublimitate: sic ót Origenes Paulꝰ raptꝰ ẽ vsq̃ ad tertiũ celũ. Joãnes hic trãsijt oĩe celuz Paulꝰ raptꝰ est in paradisum. Joãnes in paradisuz paradisoꝝ intrauit in causã causaꝝ. z tot trãsiuit in dcũ. Nos q̃ charissimi z si pulegiara ꝑconia beati Joãnis attingere nõ possumꝰ: saltẽ in ꝙd possumꝰ ipm̃ imitemur. Nobis em̃ oĩbꝰ ꝓponit in exemplũ cripliciis ꝓfectois imitãde. Fuit em̃ doctor exímiꝰ z iõ nob ꝓponit in exẽplũ ꝓfectꝰ cie sapiẽtie. Fuit amatoꝝ feruidꝰ iõo ꝓponit in exẽplũ ꝓfecte charitatꝭ z benivolẽtie. Fuit ẏgo incoꝝruptꝰ z iõo nob ꝓponit in titulũ castitatꝭ z pudicicie. D ¶ Tertio ostendit q̃ntũ bñs Joãnes nũc cristar i ꝑmio gl'ioꝰ sꝰ: qõ notat cũ ãnectit Introꝺ me rex in cel. vi. In qbꝰ ẏbis magnitudo sue gl'ie luculẽť atrollit z euidenť oñdit ex tribꝰ. ¶ Primo qꝺe ex eiꝰ honoratissima introductiõe. Magnꝰ eiꝰ honoꝝ eẽt: si rex aliquẽ ꝑ solẽnẽ nũciũ inuitaret. adhuc maioꝝ si sibi reginã ad iuitandũ ꝺestinaret. Constat q̃ qꝰ bñs Joãni maximꝰ honoꝝ factus fuit: qñ cõis q ẽ rex regũ ipz ad celeste ꝙuiuiũ ꝑsonaliť iuitauit dicẽs. Veni dilecte meꝰ qz tps ẽ vt epuleꝭ in ꝙuiulo meo. cũ fribꝰ meis: et iõ signť ót. introduxit me rex. Dec ãt introductio figurata fuit. ij. Reg. vj. vbi ór qꝰ dauid et oĩs domꝰ isrl introduxerũt arcã dñi i tubilo. Dauid q̃ interꝑtať vultu deꝺsiderabiľ: est ipse cõis: in quẽ ꝺesiderãt angeli ꝓspicere. j. Pet. j. Oĩs domus isrl est totꝰ chorꝰ apl'icus: z oĩs milicie celestꝭ exercitus/q ad eiꝰ tranſitũ ꝙuenerũt. Introduxit arcaz dñi .i. bñm Joãnem: q ꝙuenieť arca dicitꝰ qz ad modũ arce cõtinebat vnã auream. i. aiam charitate insignitã. z manna. i. diuina charismata. Itẽ rabulae testamẽti. i. plenã obseruantiã mãdatoꝝ: z virgã aaron. i. ꝓfectionẽ ꝓsilioꝝ: quã vtiqz bñs Joãnes tenuit in oim terrenoꝝ ꝓfecta renũciatiõe z illibate ẏgitatꝭ obſuatiõe. Et iõ merito cũ tubilo z clangoze. i. cũ sũmo gaudio z exultatione est ad celestẽ gloriazbodie introductꝰ. £ ¶ Scõo ꝺ idem ostendit ex loci singularissima discretione. Cum em̃ in domo glorie sint mansiones multe ꝑ meritoꝝ diꝝ

uersitate Juxta illud Joan. xiiij. In domo patris mei mansiõ. multe sunt. Bñs Joãnes nõ ad quãlibet mansiõnẽ alijs cõem introducit: sed ad locũ singularissime discretiõis admittit. qõ norat cũ dicit. In cellã vinariam Et bñ rõnabiliter. Nã sic dicit Petrus damian⁹. Joãnes olim scriptor p̃fectionem t meritum in se solo aggregauit. Fuit em̃ apl'us in electione et officio Euãgelista in euãgelio Prophet⁹ in Apoca. Martyr etiã inclyt⁹ q⁹ assat⁹ in oleo. Confessor lucidus q⁹ p veritate relegat⁹ exilio. Et ego incorrupt⁹ qõ declarat/virginis cõmendatio. Et ideo cũ p̃miũ respondere debeat ipsi merito/digne omnibus p̃ferr in retributione/q⁹ omnes excedebat in meritoꝝ cumulatione. ℣ ¶Tertio bñ idẽ ostẽdit ex vini p̃pinati suauissima refectiõne. Ad quid em̃ rex ipm in cellã vinariã introduceret nisi vt ei vinum suauissimũ eterne felicitatis p̃sonaliter p̃pinaret. Licet aũt vinũ eterne felicitatis cbis omnibus bris p̃piet p̃sonaliter Juxta illũ Luce. xij. Et trãsiens ministrabit illis. rationabiliter tñ dici põt q⁹ tale vinũ Johãni non solũ p̃sonaliter: sed quodãmodo singulariter p̃pinauit. Tum q⁹ q̃ncirca aurea mensura ℣m radicẽ charitatis/que maior in eo fuisse credit. Tum etiã q⁹ non solum sibi p̃fulit aureã que est cõmunis oibus bris: sed etiam ipm̃ triplici aureola decorauit/martyrij/ videlicet doctrine t virginũ. Et ideo merito vinũ suauissime fruitiõis/nõ solũ p̃munit vt alij bri: sed quodãmõ singulariter degustauit. ℣ ¶Ad bñ vinũ charissimi coris viribus t ex intimis pectoris dñõ anhelare debem⁹. Primo q⁹ casto amore inebriat/pũs. Inebriabunt ab vbertate dom⁹ tue. Hui⁹ vini odore apl'i inebriati Petr⁹ dulcit' cantauit. Dñe bonũ est nos hic eẽ Mat. xvij. Bartholome⁹ vo se p̃pria pelle nudauit/qñ p christo excoriatus fuit Paul⁹ etiã oẽs penalitates p̃tes p nihilo reputauit dicẽs. Nõ sunt ꝯdigne passiões hui⁹ tp̃is ad futurã gloriã Rome. viij. Scõo q⁹ suo dulcore delectat. puerb. xxxj. Date vinũ bis q̃ amaro sunt animo: bibãt t obliuiscant egestat⁹ sue: t dolozis nõ recordabũt ampli⁹. Ad hui⁹ em̃ gustũ vini absorpt⁹ dei oẽs lachrymãbãt ab ocis scrõrũ vt scribit Apoc. vij. Tertio q⁹ suo vigore letificat: ps Vinũ letificet corbois. Et Can. j. Exultabim⁹ t letabimur in te memores vberũ tuoꝝ sup vinũ. Ubi notabiliter q̃ri põt. Et q̃ rõe spõsus dicat hic vbera/cũ tñ bñ sponse p̃ priũ esse videat. Ad qõ rñdet Bern. sup Can. ser. ix. dicẽs. Q̃ spõsi vbera sũt ei⁹ bñficia q̃bus aliam deuotã suauiter lactat in p̃ncipio/sed coraliter inebriat t saciat in futuro. Vñ dr Esa. lxvj. vt exulteꝝ t satiemini ab vberibus p̃solationis ei⁹. Qõ vinũ nob meritis beati Joãnis in p̃nti p gram et in futuro p gl'iam degustare ꝯcedat tc.

¶De Circũcisione dñi Primus sermo Als in ordine. xxxi.

QVstquã cõsumati sũt dies octo vt circũciderẽt puer vocatũ ẽ nom̃ ei⁹ Jesus. Luce. ij. A ¶Ista ẏba quemlibet ꝯponunt anie deuote. Primo p materia admiratiõis. Secũdo p forma imitatiõis. Nã admiratiõis materia colligit ex tribus. Primo ex interminabilitate terminatiõe: qz hic eternitas tpe claudit. Scõo ex passibili sensibili passiõe: qz hic vbũ eternũ sensibiliter circũcidit. Tertio ex inoiabilis noiatione: qz ẏbo eterno inoiabi

vili nomē salutis imponit. Forma āt nr̄e imitatiōis in hoc apparet/ q̄ s̄m Aug. p corpalē chr̄i circūcisionē docemur q̄liter debeam⁹ sp̄ualit̄ circūcidi. Un̄ ptractādo v̄ba ꝓposita de nr̄a circūcisione sp̄uali: hic implicāt tria q̄ ad ip̄am necessario cōcurrūt. Primū est qn̄ ista circūcisio sp̄ualis fieri debeat. Scd̄m q̄lit̄ fieri dēat. Tertiū ē q̄s fruct⁹ sp̄ual' nob̄ indeꝓueniat Primū notat̄ cū p̄mittit̄. Postq̄ cōsūmati sunt dies octo. Scd̄m notat̄ cū subdit̄ vt circūcideret̄ puer. Tertiū cū annectit̄ vocatū est nomē eius Jesus. Iste em̄ fruct⁹ est sp̄ualis circūcisiōis pfecta assecuratio eterne salutis: q̄ apte p impositionē hui⁹ salutiferi nois intelligit̄. ¶ Circa primū incidit duplex dubitatio. Prima est q̄re chr̄s circūcisionē suscepit: cū non esset statuto legis obnoxi⁹. Ad qd̄ dicendū: q̄ chr̄s voluit circūcidi/ ex magna pietate: ꝛ ꝓfunda hūilitate triplici rōne. Primo vt legē implendo carnalē circūcisionē finiret: ꝛ nos ab onere legis liberaret. Nā sicut ex charitate ꝓ nob̄ mortem sustinuit vt nos a morte redimeret: Ita ex hūilitate circūcidi voluit: vt nos ab onere leg̃ sic̄ ab alijs penis absolueret. Scd̄o vt sp̄ualem circūcisionē in nob̄ pficeret: q̄ p donū sue gr̄e: om̄is supfluitas in nr̄is cogitationib̄ ꝛ actionib̄ amputat̄. Tertio vt se filiū Abrac ostenderet: q̄ p̄us circūcisionē accepit. Et ne iudei se possent excusare dicētes. ideo te nō recipim⁹: q̄r dissimil' es p̄rib̄: q̄bus fuit Messias in lege ꝓmissus. ¶ Secūda est/ q̄re fiebat octaua die Ad qd̄ dicendū. Qui ideo fiebat octaua die in cultro petrino ad insinuandū q̄ in p̄nti vita q̄ septē dieb̄ agit̄ p christū circūcidimur a vicijs. Et in octaua etate resurgētiū quā figurat octaua dies: pfecte circūcidemur ab om̄i affectu corruptiōis pene ꝛ culpe Et istā futurā circūcisionē finalē: mōmeret̄ nr̄a circūcisio sp̄ualis q̄ ita oēs sensus ꝛ mot⁹ ani circūcidim⁹. vt vltra nulli inordinate delectatiōi seruiamus: sed solū in nouitate vite p iusticiā ambulem⁹. Hoc ei designabat illa corpal' circūcisio: veter̃ scz ꝯuersatiōis depositionē ꝛ noue vite assumptionē q̄ p gr̄am in dei filios adoptamur. ¶ Circa primū est sciendū q̄ cū dies nō sit aliud q̄ latio solis sup terram: Ideo p istos octo dies debem⁹ intelligere octo rerū cognitiōes: q̄ hominē ad istā circūcisionē sp̄ualez pfecte p̄parant ꝛ disponūt. Que q̄dē cognitiōes hoi p lumē gr̄e influūt̄. B ¶ Prima dies sp̄ualis est q̄ hō cognoscat p̄ntis tp̄is breuitatē. labilitatē ꝛ irrecupabilitatē. Nā de toto tp̄e qd̄ fluxit ab initio mūdi non habem⁹ nisi vnū nūc. Qd̄ tn̄ q̄ntūcūq̄ sit breue ꝛ indiuisibile. hoc ip̄m vt dic̄ Seneca nos oꝑret cū morte diuider̄. Et p istā cognitionē hō ad conatū ꝛ feruorē bone opatiōis vehement̄ accendit̄. Qd̄ ptz Nam q̄cūq̄ diligent̄ aduerteret: q̄ tp̄a lapsa nullo ingenio: nulla penitētia reuocari p̄nt: ꝛ q̄ in q̄libet momento tp̄is hō p vnā lachrymā ꝯpūctionis: vl' p vnū gemitū vere ꝯtritionis: pōt oīa pctā diluere: et oēm penā purgatorij extiguere. Et q̄ p vnū feruēs desideriū: pōt tantū sue eterne gl'ie augmentū adq̄rere. Talē necessario oꝑteret feruēt̄ insistere opibus v̄tuosis. Ad qd̄ mōet apl's Gal. vj. Ergo dū tp̄s habem⁹ opemur bonū. Per qd̄ intelligit p̄ns tempus qd̄ nob̄ accōmodatū est ad merendū In futuro aūt de⁹ ip̄m accipiet ad iudicandū ad dignā ꝓ merit̃ retributionē Juxta illud ps. Cum accepo tem-

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

pus ego iusticias iudicabo. Etsi dili/
genter ꝓsiderem⁹/apl's in hoc inuit
triplicẽ rõnem mouentẽ nos ad feruẽ
ter merẽdũ in pñti. Prima rõ est ope
randi oportunitas: ĩ ho hr: dum tẽp⁹
habem⁹. Scõa est operãdis vnitas:
qz hr: operamur bonũ. Qõ vtiqz cũ ma
gno feruore operandũ est. Eccẽ. ix. Qõ
cũqz pót manus tua instanter opare.
Tertia est operationis gñalitas q: di/
cit: ad oñes. Quia op⁹ pietat̃ ex cha/
ritate debet ad oẽs general'r extendi
in necessitate sine psonar̃ acceptione
obstuata rõ circa hũ iudiciũ discretiõe.
Quia fm Bernũ. Melior malo: affe
ctus. indigẽtior ho maior effect⁹ tri/
buend⁹ est. ¶ Scõa dicis ẽ q
hõ vanitatẽ z fluxibilitatẽ rer̃ rpalũ
et q oĩs bono: z delectatio pñs vite
velociť defluit sicut aque: q postq̃ p/
terierint nullũ vestigiũ sui relinquũt
Et ista cognitio causat in hoie facilez
ꝓcentũ/oim rerum trãseuntiũ. Que
ob hũ fm Aug. maxime ꝓtẽnenda sũt
qz habẽt laborẽ in adquisitiõe: timo/
rem in possessione: z dolorẽ i subtra/
ctione. Jstã cognitionẽ pfecte cogno/
uerat apl's cum diceret ad Phil'. iij.
Omnia arbitrat⁹ sum vt stercora: vt
christus lucrifaciã. ¶ Tertia dicis q
hõ diligenť cognoscat/q̃ntuz dispen/
diuz ex eo ꝓsequit̃ q ad sui corpis cõ
modũ nimiũ inclinat. Quia ex hũ ho/
mo ad defectus culpabiles facilť in
clinat: z a ꝓtuoso exercitio plurimuz
retardat. Per hoc etiã semen diuine
gratie rm̃ in homine desiccat: q nun/
q̃ fructificare pót in pfectis actibus
meritoꝛijs vite eẽne. Jd dispendium
bene cognoscebat apl's secretoꝛ cele/
stiũ ꝓemplatoꝛ/cũ diceret.). Coꝛ. ix
Castigo corpus meũ: z in futurũ redi
go. Ut videlicz mẽti z spiritui ad nu/
tum deseruiat. Qõ est multũ ꝓra il/
los: qui tantũ sunt delicati/q nunq̃
aliqõ op⁹ arduũ aggredi ꝓsumũt: q̃n
timeãt in eo deficere. Quod ꝓuenit
ex eo q modicum ꝓsumunt de ꝓfidẽ
tia diuini auxilij: de q̃ si bene ꝓsume
rent vtiqz dicerẽt cũ apl'o Phil'. iiij.
Omnia possum in eo qui me cõfortat.
Jn quo ꝓbo/primo innuit sue fortiꝛ/
tudinis magnitudinẽ: cũ dicit. Oia
possum. Scõo innuit eiusdẽ vtuť lar
gitoꝛẽ cũ subdit: in eo. i. p eũ⁹ auxilium
q me cõfortat. i. q̃ mihi robur tribuit
bene operandi. ¶ Quarta est q
homo cognoscat falsa machinamẽta
z multiplicez laqueos diaboli: quib⁹
homini insidiat vt ipm̃ ab assecutiõe
sue saluť impediat. Jstam cognitio/
nem hũ habuit beãs Anthoni⁹ cui in
quodam lumie diuino fuit ostensus
totus mund⁹ plen⁹ laqueis diaboli:
quos cũ aspiceret exclamauit. o dñe
q̃s hos inũerosos laq̃os pót effugere
Cui responsuz fuit: vere humil'/q̃ ba/
ber ꝓmiũ conatũ ꝓscientiã suã sugi
ter depurãdi. Et p istã cognitionẽ hõ
excitatur ad tã diligentẽ sumpsi⁹ cu/
stodiã q in oĩb⁹ suis actib⁹ timet: ipsũ
deo vl' modicũ displicere. Qõ hũ sen
serat Job. ix. cuz diceret. verebar oĩa
opa mea sciens q nõ ꝑceres delinq̃n/
ti. ¶ Quinta est q hõ cognoscat anie
sue miserabile exitiuz/q̃ mole coꝛpis
ita opprimit: z p varias rerũ spẽs ita
distrahit z p eaz̃ desideriũ ita ardẽť
ad bona infima declinat: q difficiliť
se pót erigere ad bona celestia libere
apperẽda. Et ex ista cognitõe hõ indu
citur ad deplorandũ incolatũ pñtis
miserie: z ad feruide appetendũ disso
lutionẽ pñs vite. Jn q̃ aia in suo coꝛ/
poꝛe coꝛruptibili tã miserabiliť capti
uat. Jstam cognitionez bene habuit
Paul⁹ cũ diceret Rom. vij. Infeliꝛ
ego hõ quis me liberabit de coꝛpoꝛe

mortis huius. ¶ Sexta est q̄ hō cognoscat/q̄ntū deo displicet mentꝭ arrogantia. Propter quā primū angelum exclusit a celesti regno: ⁊ primuꝫ hoiem a paradiso. Et ex ista cognitione hō facilit̄ inclinat̄: vt nō tm̄ supioribus: verūetiaꝫ paribꝫ vel inferioribꝫ se p hūilitatē subijciat: ⁊ eis vbi oportet ex charitate deseruiat. Ad qd̄ hortat̄ Petr⁹. j. Pet. ij. dicēs. Subiecti estote om̄i hūane creature ꝓpter deū. Et Eph. v. scribit̄. Subiecti inuicē in timore dei. Et ob h̄ ipse christ⁹ se spōte obseruātie legali subiecit: ⁊ suis parētibꝫ subdit⁹ fuit: vt nobis exemplum obedientie ⁊ humilitatis relinqueret. E ¶ Septima est q̄ hō cognoscat: dignitatē ⁊ efficaciaꝫ gr̄e/q̄ hoiem in om̄ibꝫ suis actibꝫ: diuino bn̄placito ꝯformat: ⁊ om̄es suas opatōes: quadā deiformitate diuīe assimilatōnis illustrat. Et etiā q̄ hō cognoscat q̄ ex ꝓpria fragilitate est inualid⁹ ad qd̄cūq̄ minimū bonū ꝑficiendū nisi p diuinā gr̄am adiuuet̄. Et ex ista cognitione hō instruit̄/q̄ nullū bonū suis meritꝭ vel viribꝫ ascribat. Sed q̄ oīa dei dona p g̃titudinē in honorē diuinū referat: a q̄ sibi spēalit̄ effluxerunt Ut veracit̄ possit dicere cum apl'o. j. Coꝝ. xv. Gratia dei sum id qd̄ sum. ¶ Octaua est q̄ hō cognoscat diuīe bonitatꝭ vbertatē ⁊ opulentiā/q̄ tāte est suauitatꝭ: q̄ oēm mentē: ip̄am degustantē trahit in q̄ndam insipiditatē ⁊ tediū oīs trāsitorie delectatōnis Qd̄ bn̄ senserat Chrys. cū dic̄. Uere nō est aliq̄d trāsitoriū in q̄ mens hūana valeat delectari q̄ semel donū celeste degustauerit. Un̄ dicit Greg. Gustato spū dei desipit oīs caro. Et in q̄cūq̄ hoīe p̄dicti octo dies sic ꝯsūmati fuerit vt dictū est: talis sine dubio dignus est: vt in eo spūalis circūcisio cōpleat̄: q̄ ꝯsistit in veteris hoīs ⁊ cuiuslibet defect⁹ ꝑfecta abolitiōe: ⁊ in iusticie p nouitatē vite ꝑfecta assecutione. Que etiā s̄m Aug. ido d̄r fieri octaua die. Quia hec dies figurat vitā ꝑpetuā: ad sig̃ndū q̄ circūcisio spiritual' in finali resurrectiōe cōplebit̄: cū hoc corruptibile induerit incorruptionē: ⁊ oīs defect⁹ ab hoīe totaliter absumet̄. Qd̄ nobis p̄stare ⁊c̄.

¶ De circūcisione scd̄s Et in ordine Sermo. XXII.

SEcūdo vidēduꝫ est quō fieri debeat spūalis circūcisio. A ¶ Circa qd̄ est sciendū q̄ ista spūalis circūcisio ꝑficit̄ ex tribꝫ: q̄ etiā appropriate triplicē vitā hūanā respiciūt. Nā incipientes debēt circūcidi cultello ꝓuidentie p sensuū suoꝝ diligentē custodiā. Proficiētes debēt circūcidi cultello iusticie p bone opatiōis feruidā instantiā. Perfecti v̄o ⁊ ꝯtemplatiui debēt circūcidi cultello sap ētie p interne ordinationis vsum ⁊ ꝑmanentiā. Et ista triplex circūcisio apte figurata est in illa triplici circūcisione/videlicet Isaac que ꝑfecta fuit octaua die. Et hismaelis q̄ facta fuit tredecimo anno Gen̄. xvij. et. xxj. Et Abrae que facta fuit anno centesimo. Nam p̄ma que facta fuit in puerili etate apte figurat circūcisionē incipientiū. Scd̄a v̄o q̄ fuit in adolescentia figurat circūcisionē ꝓficientiū. Sed tertia q̄ fuit in etate adulta figurat circūcisionē ꝑfectoꝝ. ¶ De p̄mo pꝫ Nā incipiētes dn̄t sic eē circūcisi: p sensuū suoꝝ diligentē custodiā: q̄ nec ab interiori aliquid possit insurgere: nec ab exteriori aliquid se possit ingerere

ꝑ que mẽtis puritas maculet. Cuius ratio est qꝛ sensus exteriores sunt q̃dam ianitores cordis: ⁊ ideo nisi tales sub debita custodia iugit̃ teneant̃ neq̃q̃ poterit illibata mẽt̃ puritas custodiri. Et h̃ apte figuratũ ẽ Gen. 34. i Dyna filia Jacob: q̃ cũ egrederet vt videret mlieres regiõis illi⁹ a Sichem filio Emor corrupta fuit ⁊ ꝟginitatẽ suaꝫ amisit. Dyna interp̃tat̃ iudiciũ. Et signat mentẽ vagabũdã q̃ a suiꝑpi⁹ custodia egrediẽs: mlieres aliene regionis ꝯtẽplat̃ qꝛ incaute in rebꝫ exterioribꝫ delectat̃ q̃ iusto d̃i iudicio a Sichem opp̃mit̃: qñ sua interna puritate violat̃. Nã Sichem interp̃tat̃ pondus vl̃ labor. Et sig̃t delectationẽ sensibilẽ: q̃ mentẽ suo põdere ad ima deprimit: ⁊ facit in actibꝫ brutalibꝫ laborare Uñ istud dispendiũ interiorꝫ puritatꝫ q̃ vita spũal̃ amittit̃ ex icauta euagatiõe sensuũ exteriorꝫ ꝓpheta cõq̃rit̃ cũ d̃t Mors itrauit ꝑ fenestras nr̃as Hiere. ix. Hoc est ꝑ incautam euagationẽ sensuũ exteriorꝫ dispẽdiũ mee puritatꝫ interiorꝫ incurri. Qd̃ si q̃s vitare voluerit oꝫ q̃ vigilant̃ oẽs sẽsus suos tã exteriores q̃ꝫ interiores ab euagatiõibꝫ cohibeat ⁊ restringat Et ꝓpt̃ istã duplicem custodiã debite circũspectiõis aĩa deuota in Can. iiij. ca. ortus ꝯclusus bis asserit̃: ꝓpt̃ geminã custodiã sensuũ interiorꝫ ⁊ exteriorꝫ Et de necessitate hui⁹ circũcisionis scribit̃ Gen. xvij. Infans cui⁹ p̃pucij caro circũcisa nõ fuerit ꝑibit d̃ ꝓpl̃o suo. Per p̃puciũ qd̃ est supfluitas carnis intelligit̃ vanitas ⁊ superfluitas carnal̃ delectatõis: quã si q̃s ꝑ diligentẽ sensuũ suorꝫ restrictionẽ a se nõ p̃ciderit: vtiq̃ ꝑibit de populo suo: hoc est de collegio sacro ciuiũ supernorꝫ. B ¶ De scd̃o ptꝫ Nam ꝓficiẽtes dicunt̃ eo q̃ in ꝯtinuo exercitio ꝟtutis ꝓficiũt. Et iõ feruor ip̃orũ debet esse circũcisus ab om̃i tepiditate ⁊ tarditate. Qd̃ ido necessariũ est: qꝛ mens hũana ex morbida infectione fomitis sic est inclinata in act⁹ carnal̃ lasciuie: q̃ q̃ꝫ primũ nõ astringit̃ ꝑ rõnis dominiũ: ad ꝯtinuũ virtutis exercitiũ statim in ea pullulant et ebulliũt inclinatões viciose: que fructum virtuose opationis in nobis impediũt. Et talis feruidus conat⁹/viciosis actibꝫ reluctandi: apte figuratur in ip̃o Dauid qui dicit. j. Regũ. xvij. Leonẽ ⁊ vrsum interfeci ego seruus tuus. Per leonez rugientẽ intelligit̃ p̃ceps motus iracũdie. Per vrsum mel insequentez intelligit̃ mot⁹ carnalis lasciuie. Quos quidẽ mot⁹ mens virtuosa nõ solum debet reprimere: sed etiã fundit⁹ eneruare. Qd̃ tñ multũ est difficile: s̃m legem communẽ: nisi fiat ꝑ magnã gratie affluẽtiã. Et ideo Abbas Joachim dicit in collationibꝫ patrũ. Difficilius est de ꝓpria carne fomitẽ eradicare lasciuie q̃ꝫ expellere imũdos spũs de corporibus alienis. C ¶ Non solũ aũt conatus ꝓficiendi debet esse circũcisus a tepiditate ꝟtuose opatõis Sed etiã ab obliq̃tate inordinate affectionis. Per iordinatã aũt affectionẽ obliquatur quis a deo ⁊ recta rõne quadruplicit̃/ aut ꝑ inordinatũ amorez: aut ꝑ inordinatũ timorẽ: aut ꝑ ineptã leticiam: aut ꝑ inordinatã tristiciam Propter qd̃ homo sic debet esse circũcisus in sua affectione vt nihil diligat qd̃ sit ꝯriũ diuine veritati. Nihil timeat: nisi solum illud per qd̃ iram dei incurrat: ⁊ q̃ de nullo gaudeat nisi q̃ in honorem diuinuꝫ redundat Et q̃ de nullo tristetur et doleat: nisi solum de hoc q̃ diuinam bonitatem offendit. Et q̃ eius beneplacito in

omnibus suis actibus et desiderijs se iugiter nō ꝯformauit. Unde ꝺ talibꝫ q̄ p̄dicto mō circūcidūt: dicit Apl'us Colo. ij. Circūcisi estis nō circūcisiōe manu facta. sed ī circūcisiōe iesu chr̄i Glosa. q̄ ꝑ sue gr̄e efficaciā vos nō solum a viciosis actibꝫ/verūetiā a viciosis inclinatiōibꝫ depurauit. Et ista spūalis circūcisio sic est necessaria ad salutē ꝙ ꝺ ea scribit Ezech. xliiij Incircūcisus corde nō ingredietur sctūariuꝫ ꝺi. Quā circūcisionē nobis ꝑ gratiā largiatur ꝛc.

¶ Sermo tertius de Circūcisione. Et in ordine. XXIII.

Tertio perfecti ꝛ cōtemplatiui debēt esse circūcisi calculo sapie ab omī de ordinatiōe intellectualis operatiōis.

A ¶ Que q̄dem deordinatio cōsistit in tribꝫ. Primo in nimia appetitione singularitatꝫ. Scdo in nimia obstinatiōe ꝓprij sensus ꝛ ꝓprie volūtatis. Tertio in nimia infectiōe sincere charitatis. ¶ De primo ptꝫ: Nam nimiꝰ appetitꝰ singularitatꝫ in sensibꝫ extraneis siue in actibꝫ ꝛ exercitijs inusitatis deijcit hoīem in triplicē defectum notabilē. Primꝰ est: q̄ ꝑ hoc incurrit inanē iactantiā ꝛ cordis elationē/q̄ maxime insurgit in eo ꝙ homo vult esse singularis in suis cōceptibꝫ ꝛ in alijs suis actibꝫ. Qd tñ dehortat apl's Rho. xj. Noli altū sapere sed time Glo. dispendiū ꝛ iacturā q̄ exinde ꝯsequit. Scdus est: q̄ ꝑ hoc incurrit ꝓpriā cōplacentiā/q̄ maxime ex eo innascit/ꝙ hō in suis actibꝫ ꝛ cōceptibꝫ vult apparere singl'arꝫ. Isti duo defectus tanto sūt ꝑiculosiores alijs defectibꝫ corꝑalibꝫ/quāto magis se velāt ꝛ abscōdūt sub sincere specie veritatꝫ ꝛ singl'arꝫ sctitatꝫ. Tertiꝰ est: q̄ ꝑ hoc incurrit seminariuꝫ erroris ꝛ mentis effluentiā. Nā ſm Aug. materia ꝛ seminariū oīs errorꝫ est: ꝙ hō appetat singl'arꝫ apparere in nouitatibꝫ insolitis q̄ nihil est aliud q̄ꝫ p̄sūptio nouitatū Et ab hac dehortat apl's cū dic̄ Rho. xij. Nō plus sape/sed sape ad sobrietatē. Ubi ꝺt glo. Ille sapit ad sobrietatē q̄ solū illa inq̄rit q̄ ipm ad eternā btitudinē dirigūt ꝛ ꝑducūt. B ¶ De scdo ptꝫ: Naꝫ nimia obstinatio in sensu ꝓprio deijcit hoīeꝫ in triplicē defectū. Primꝰ est: q̄ ꝑ hoc incurrit verborꝫ rixā ꝛ alt'catiōeꝫ: ex q̄ freq̄nt' pax cordis tollit' ꝛ fraterna dilectio minorat'. Scdus ē: q̄ isti ꝑ obstinatiōeꝫ sui sensus adeo temere ꝛ ꝑtinacit' in suis ꝯceptibꝫ innitunt'. Q̄ ab alijs instrui vel ꝓ suis defectibꝫ argui dedignant' Isti etiā ꝑtinaciꝰ diuinis istinctibus reluctant'/q̄ oīa ex eo ꝓueniūt/ꝙ isti de seip̄is tm̄ p̄sumūt: ꝙ q̄cq̄d eis ꝓponi pōt/vel ꝑ interiorē istinctū vel exteriorē inductionē vel ꝯsiliū/hoc totuꝫ q̄si somnū vel deliramētū reputāt. Et iō nō ē mirꝫ si isti ex sue mētꝫ obstinatiōe in defectꝰ varios ꝓlabūt'. Propt' qd dic̄ Bern̄. Q̄ ꝓpria volūtas ē ortꝰ q̄ facilit' recipit semiariū oīs iniq̄tatꝫ Tertiꝰ est: q̄ hō incurrit ꝑ hoc suorꝫ defectuū maioreꝫ inuiscatiōeꝫ. Qd ptꝫ: Nā obstinatꝰ ī sensu suo/minꝰ pōt ꝑ quēcūq̄ a suis defectibꝫ retrahi/ꝛ iō talis plus ceterꝫ ꝯstringit' suorꝫ nexibus pctōꝝ. Qd euidēter oñdit ꝓpba cū dic̄. Fiat ei sic̄ vestimentū q̄ opit': ꝛ sic̄ zona q̄ sp̄ p̄cingit'. Quasi diceret: ꝙ hoī obstinato sūt sui defectꝰ ita cōplantati ꝛ ꝑ p̄uā ꝯsuetudinē/sic sūt sibi coaptati. Sic̄ vestimētuꝫ corꝑi bñ coaptatū/q̄ hō q̄tidie opit' ꝛ induit'. Et iō talis ꝑ obstinationē ita indissolubilr suis defectibꝫ alligat'/sic̄ zona

siue chorda q̃ semp̃ p̃cingit. ¶ Predictos aũt d̃fect⁹: null⁹ meli⁹ poterit euitare/q̃ꝫ q̃ mire ⁊ hũile cor gerat in se ip̃o: ⁊ q̃ a q̃libꝫ gratãter vtilẽ instructionẽ recipiat: ⁊ fraternã correptionẽ libent̃ sustineat. Ad qd̃ hortat̃ Tobias suum filiũ ita dicẽs. Sup̃bia ⁊ p̃sumptio nunq̃ꝫ in tuo sensu dñet̃. L

¶ De tertio ptꝫ: Nã sinceritas diuini amorꝫ g̃datim inficit̃ tribꝫ modis. qd̃ ptꝫ p̃ Aug. q̃ dic̃. Q. sinceritas diuini amoris. Primo degenerat in affectuosuꝫ: vt cũ ad vnũ bonũ virũ afficit̃: ꝓpter claritatẽ ⁊ vtilitatẽ doctrine ⁊ ꝓpter exempla bone vite: q̃bꝫ mediantibꝫ in diuinũ amorẽ reducitur. Sed hec affectio attẽdi põt vel respectu p̃sone ad quã afficit̃: vel respectu diuine ꝟitatꝫ ex ea relucentꝫ. Primo mõ diuini amoris puritas p̃ affectionẽ talẽ aliq̃liter obumbrat̃. nõ aũt secundo mõ/q: nõ cadit affectio sup̃ re humana: sed poti⁹ diuina. Scd̃o affectuosus degenerat in obsequiuꝫ: vt cũ aliq̃s incipit affici ad p̃sonaꝫ: q̃ libenter oĩa op̃at̃ q̃ ei⁹ vtilitatẽ ⁊ cõmodũ respiciũt. Et in isto gradu plus inficit̃ ⁊ obũbrat̃ puritas diuini amorꝫ q̃ꝫ in p̃mo: q: hic app̃et maior affectõ hũana q̃ꝫ in p̃mo: Et maxĩe si hoc faciat ꝯtẽplatiõe p̃sone ad quaꝫ afficit̃: ñ ãt rõe diuini amorꝫ ⁊ diuĩe retributionis. Tertio amor obseq̃osus degenerat in familiarẽ: vt cũ tm̃ crescit affectio hũana: q̃ libent̃ cũ amico familiariter loquit̃ ⁊ ꝯsedet: ⁊ hoc in locis nõ tm̃ publicis sed etiã priuatꝫ. Et in isto gradu sũme ⁊ multũ p̃iculose inficit̃ puritas diuini amorꝫ. Et ideo necessariũ est cuilibꝫ: q̃ iste gradus a q̃ libet caueat̃/si pericl'osaꝫ infectionẽꝫ diuini amoris voluerit euitare. Teste Aug. q̃ dic̃ in lib. de singularitate cleri. Crede mihi ep̃s loq̃r/ex familiaritate feminaꝝ multos vidi deiectos cedros libani/de q̃ꝝ lapsu nõ magis dubitaui: q̃ꝫ Ambrosij vel Hieronymi. Uñ iste grad⁹ sũmop̃e est vitãd⁹. Cui⁹ rõ est: q: iste amor familiarꝫ faciliter ꝑm Aug. degenerat in carnalẽ. In q̃ nõ solũ amor diuin⁹ inficit̃: sed etiã totalr̃ extinguit̃. Et h̃ pulcre figuratũ est in rege Naas: q̃ cũ filios israel ĩpugnaret/⁊ ip̃i vellẽt secũ fed⁹ pacis inire: ip̃e rñdit. In h̃ feriaꝫ vobiscum fedus: q̃ eruaꝫ oim vr̃m oculos dextros. Naas interp̃tat̃ coluber/⁊ signat aduersariũ hũane salutꝫ: q̃ absq̃ꝫ interpolatiõe suis malis suggestionibꝫ bonos ĩpugnat: vt in eis charitatẽ extinguat. Nã p̃ oculũ sinistrum aĩe intelligit̃ splẽdor cognitiõis. Per dextrũ aũt feruor diuine dilectionis. Et istũ oculũ dextrũ ip̃e aduersarius nitit̃ eruere: q: p̃ oĩbꝫ conat̃ in nobis charitatẽ extinguere. Sciens q̃ charitas est fundamẽtũ toti⁹ edificij spiritualis/⁊ q̃ sine ea nullũ aliud bonuꝫ est hoĩ sufficiẽs ad salutẽ. D ¶ De hac circũcisione scribit̃ Hie. iiij. Circũcidimini dño ⁊ auferte p̃puciũ cordium vr̃orũ viri iuda et habitatores hierl'm. In q̃ innuit̃: q̃ veri ꝯtẽplatiui debẽt esse circũcisi in mẽte a noxijs cogitatiõibꝫ/⁊ in voluntate a prauis affectionibꝫ. vt cor nõ effluat nec per lasciuas cogitatiões/nec p̃ ĩpudicas affectiones. ¶ Et ista circũcisio optime figurata est Deut̃. xxj. vbi dicit̃ q̃ si mulier capta fuerit ĩ bello/q̃ debet p̃cidere vngues ⁊ mutare vestem ⁊ radere cesariem capitꝫ/⁊ sic apponi ad ppl'm dñi. Per istã mulierẽ signatur aĩa deuota: adhuc tm̃ in ꝯflictu viciorꝝ posita/quã tũc chr̃s capit ĩ bello cũ eam p̃ gr̃am ꝯfortati in bono p̃posito/⁊ tũc post bellũ eam sibi copulat/qñ p̃ feruẽs charitatꝫ desiderium

eam sibi vnit ⁊ sociat. Sed añq̃ hoc fiat oportet tria p̃cedere. Primũ est: ꝙ antiquã vestẽ deponat ⁊ nouã induat. In q̃ designat̃/ꝙ aia q̃ chr̃o copulari desiderat: debet exuere veterẽ hominẽ. i. vetustatẽ p̃me ꝯuersationis ⁊ induere ꝯuersationẽ noui hois q̃ ſm deũ creat⁹ est: qꝛ sibi ꝑ gr̃am assil̃at⁹. Scd̃m est: ꝙ debet radere cesariẽ capitis. i. a mẽte p̃cidere oẽm sup̃fluitatẽ illicite cogitatiõis. Tertiũ est: qꝛ debet vngues p̃cidere. i. oẽm iactãtiã et cõplacentiã in suis actib⁹ amputare. Vnguis em̃ est decor manuũ/ꝑ manus opatio designat̃/⁊ iõ vnguis p̃cisio est sup̃flue elatiõis ⁊ ostentatiõis amotio/q̃ a nr̃is actib⁹ est tollẽda: vt sic vere d̃ nob̃ dicat̃. Vos oẽs filij lucis est⁹ ⁊ filij diei. j. Thessa. v. Et q̃cũ qꝛ a p̃dict⁹ defectib⁹ fuerit circũcisus talis est idone⁹ vt ei nomẽ Jesu salutifer̃ ĩponat̃ ꝑ qd̃ de sua salute feliciť assecurat. Qd̃ nob̃ ꝯcedat ⁊c̃

¶ De Epiphania dñi sermo primus Et in ordine. XXIIII.

Ecce magi ab oriẽte venerũt hierosolimã dicẽtes: vbi est q̃ nat⁹ est rex iudeoꝝ Matth. ij. A ¶ In serie p̃nt⁹ euãgelij ꝑ nr̃a instructiõe sp̃uali tria notari p̃nt. Primũ ẽ: ip̃oꝝ magorũ ꝯdicio ꝟtuosa. Scd̃m ẽ: eorũdẽ inq̃sitio studiosa. Tertiũ est: pueri q̃siti inuẽtio fructuosa. Primũ notat̃ cuꝫ p̃mittit̃: Ecce ma. ab or. ve. hier. Secundũ cũ subdit̃: Vbi ẽ q̃ na. ẽ re. iud̃. Tertiũ cũ annectit̃. ⁊ intrãtes domũ iuene. pu. c. maria m. ei⁹. ¶ Circa primũ ẽ sciendũ: ꝙ ip̃oꝝ ꝯdicio ꝟtuosa i hoc attẽdit̃: ꝙ isti magi fuerũt sapiẽtes ⁊ maxĩe p̃iti in scia astroꝝ: vt dic̃ Leo papa: ꝙ singul̃ annis ascẽdebãt montẽ victorialẽ ⁊ stellã declarãtem noui reg⁹ ortũ: sic̃ Balaã p̃dixerat feruenti desiderio suspirabãt. Fuerũt ẽt nobiles qꝛ regali nobilitate insignes: teste ꝓp̃ha q̃ d̃t. Reges tharsis ⁊ ĩsule mũera offerẽt ⁊c̃. Fuerũt etiã p̃mi: regi nato obsequiũ ĩpendẽtes. Ex q̃ ptꝫ ꝙ singl̃ar⁹ dignitas noui reg⁹: q̃ tãte est excellẽtie: ꝙ nulli⁹ famulatũ acceptat q̃n regali dignitate p̃fulgeat: seip̃m ⁊ totũ regnũ aĩe regaliť disponẽdo ⁊ in debita ordinatiõe gubernãdo Et iõ d̃t Aug. ꝙ ſuire deo regnare ẽ: qꝛ nulli⁹ sibi digne obseq̃t̃: nisi oĩb⁹ suis motib⁹ regal̃r dñet̃. Et d̃ tali rege scribit̃ Proue. b. xx. Rex q̃ sedet ĩ solio suo: regal̃r scꝫ p̃sidens oĩb⁹ motibus aĩe/dissipat oẽ malũ intuitu suo qꝛ nullũ motũ inordinatũ p̃mittit insurgere in toto regno aĩe. ¶ Sũt ãt tria q̃ mentẽ ĩ tali dignitate regali cõstituũt. Primuꝫ ẽ sapia: q̃ leges recte viuẽdi menti p̃scribit. Et hoc figurat̃ ꝑ Salomõeꝫ: q̃ totũ suũ faml̃atũ ordinate disposuit: ⁊ ip̃is ministr⁹ leges recte viuẽdi ⁊ ordinate obseq̃ndi prescp̃sit. Scd̃m ẽ iusticia q̃ oẽs potentias ⁊ act⁹ aĩe ĩ ordiata subiectõe custodit. Et b̃ figuratũ ẽ ꝑ Ezechiã de q̃ legit̃: ꝙ corde p̃fecto corã dño ãbulauit Et qd̃ rectũ erat ĩ ꝯspectu dñi b̃ sp̃ fec̃ Tertiũ ẽ regal̃ potẽtia q̃ oẽm rebellionẽ ⁊ ꝯcupiscẽtiã paci mẽt⁹ repugñtez potent̃ restrigit. Et hoc figurat̃ ꝑ Josiã q̃ ⁊ lucos succidit: ⁊ ppl̃m ad cultũ veri dei reduxit. B ¶ Est aũt triplex ꝯcupiscẽtia q̃ mẽt⁹ q̃erẽ p̃turbat: q̃ est ꝑ regalẽ potẽtiã rep̃mẽda. Vicꝫ cõcupia carnis: ꝯcupia oculoꝝ: ⁊ sup̃bia vite. Que q̃dẽ in cordib⁹ mũdanis maxime dñant̃. vtꝫ. j. Joã. ij. Jncui⁹ figura legit̃. iij. Reg. ij. Q Salomon tres personas iussit interfici: cũ regnare inciperet: ⁊ ex tũc semper

in pace vixit. Primus erat frat̃ suus Adonias q̃ ad regnũ aspirauit/ ⁊ ip̃z Salomonẽ regno p̃uare voluit. Secund⁹ fuit Abiathar sacerdos. Tertius fuit Joab p̃nceps militie: q̃ adsuuabant ꝑtes Adonie. Utz. iij. Reg. j. Adonias interp̃tat̃ dñator vani cõcept⁹: ⁊ signat cõcupiscẽtiã oculoꝝ q̃ regnũ aĩe mlt̃ipl'r impugnat/ ⁊ ei⁹ q̃etem freq̃nter ꝑturbat. Abiathar: iterp̃tat̃ p̃r meus pctõ vigilãs vl' suscitãs pctm̃/ ⁊ sig̃t ꝯcupiscentiã carnis: quã q̃dẽ virtute rõnis mediãte dei gratia possum⁹ restringere/ sed nõ total'r exterminare: vt dicit Chrys̃: Quia s̃m Berñ. Uelim⁹ nolimus in terra nr̃a habitat Jebuseus. Subijci põt: exterminari nõ põt. Et h̃ signãter appu it in Abiathar q̃ nõ fuit totaliter iterfectus/ sed ad mortẽ damnat⁹ q̃ñcũq̃ egrederet̃ fores hierl'm. Sic ⁊ nos carnis ꝯcupiscẽtias restringere possumus ne dñent̃: sed nõ possum⁹ eas totaliter extinguere: ne isurgãt. Quia ꝓpter fomit̃ corruptionẽ sunt nobis natural'r cõplantate. Joab interp̃tat̃ inimicicie: ⁊ signat inuidiam. que s̃m Greg. de suꝑbia nascit̃: q̃ singularẽ excellentiã appetens/ dolet q̃ sibi aliq̃s adequet̃. L ¶ Hanc aũt triplicez ꝯcupiscentiã restringere debet mens deuota ⁊ regalis ꝑ act⁹ ꝟtuosos. Nã Adoniã. i. oculoꝝ ꝯcupiscẽtiã debz extiguere ꝑ volũtariã paupꝛtatẽ. Abiathar. i. carnis ꝯcupiscentiã. ꝑ oĩmodã castitatẽ. Sz Joab. i. suꝑbiaz vite ꝑ obedientiã ⁊ hũilitatẽ/ q̃bꝫ iterfect̃ ⁊ impio rõnis subiect̃/ verbũ eternũ q̃ est verus Salomõ pacifice regnabit in aĩa. Quia oẽs motus aĩe sibi ad nutũ obediẽt: ⁊ ip̃a aĩa nut⁹ ⁊ istinct⁹ diuinos sine repugnãtia q̃libz ꝑseq̃t̃.

D ¶ Qd̃ apte figuratũ ẽ Ezech. j. Ubi eũq̃z erat ipetus spũs illuc gradiebant̃ aĩalia ⁊ rote pariter seq̃ntes ea. Ubi ꝑ aĩalia signat̃ mens deuota p̃dita ꝑfectiõe euãgelica. Per rotas vero designant̃ potẽtie rõnales bñ sequentes motionẽ spũsseti. Cui⁹ ratio ibidẽ subdit̃. quia spũs vite erat i rotis. Signant̃ aũt mens rõnalis p̃dita ꝑfectiõe euãgelica ꝑ rotã intelligit̃ triplici rõne. Nã rote q̃ ad sitũ sunt a terra eleuate/ q̃ ad figurã sũt orbiculares ⁊ spherice. sed quo ad motũ sũt volubiles ⁊ apte. Sic aĩa deuota debet esse a terra eleuata ꝑ terrenoꝝ cõtẽptuz: ⁊ sꝑ habitare in celestibꝫ ꝑ feruens desideriũ/ dicens cũ Apl'o. Nr̃a ꝯuersatio i celis ẽ. ¶ Cõstat em̃ q̃ tota circũferẽtia rote est a terra eleuata ⁊ solũ tangit terrã in sui minio/ quia solũ in puncto: vt dicit̃. j. d̃ aĩa. Sic aĩa d̃uota tm̃ dz cẽ a t̃ra eleuataq̃ planũ terrene ꝯuersatiõis ⁊ vsus nõ tangat: nisi in puncto suo naturalis necessitatis. Per figuram autẽ sphericam que inter omnes figuras est simplicissima/ ꝑfectissima ⁊ capacissima designat̃ simplicitas puritatis ⁊ abundantia ꝑfectionis: quã habz talis anima i copia spiritualium charismatũ. ⁊ hoc aperte consequit̃ ad primum. Nam terrenorum abiectio est quedã ꝑfectionis inchoatio/ sed copia spiritualium charismatũ est perfectionis complementuz. Sicut etiam figura spherica eo dicitur perfecta quia i ea finis coniungitur suo principio. Sic in anima tali/ illud idẽ q̃d est sui principium effectiuuz: puta deus: est etiã sibi finis vltimus in omni sua operatione intẽtus/ quia talis anima nihil facit: nihil dicit: nihil cupit: nisi i hoc honorem diuinum intendat. Tertio rote habet volubilitatem et habilitatem ad motum. Sic talis anima est ꝓmpta celer ⁊ abilis ad sequendũ

diuinos instinct⁹. Nam q̃cunq; ibat spũs/illic pariter eunte spũ ferebãtur ⁊ rote. Et istud bñ sequit ex secundo. Perfectaꝝ em̃ mentiũ ꝓpriũ est spiritui sctõ ꝓmpte ⁊ facilit obedire ⁊ ei⁹ istinctib⁹ ꝯsentire. Quia ad hoc dant dona spũsscti: vt per ea mens rõnalis habilit et: vt ꝓmpte sequat istictũ spiritusscti. D ¶ Est etiã diligẽter aduertendum. q̃ isti reges habebant equos mire velocitatis. Et hec fuit causa s̃m Chrys. q̃ a finib⁹ mundi: in tam breui tp̃e. puta. xiij. die ad regem natum ꝑuenire potuerũt. Si em̃ venissent post vnuz annũ (vt quidã asserere voluerũt) nõ inuenissent eum in Judea/sed pon⁹ in Egypto: vt dicit Glosa. Per qd̃ spiritual'r dat intelligi/q̃ q̃ verbũ eternũ in sua mente inuenire desiderat/oportet q̃ feruenti desiderio ad eius p̃sentiã aspiret. Ut dicat cũ sponsa Cañ. v. Nũciate dilecto q: amore langueo. Et q: virtutes mentẽ rõnalem subleuantes ad bñ et delectabil'r opandũ sũt equi dei/q̃b⁹ mens ꝑ fluctus tentationũ: ⁊ ꝑ lutuz cupiditatũ ⁊ carnaliũ delectationuz ad vnionẽ diuinã secure ꝑducit. Juxta illud Aba. iij. Uiã fecisti in mari equis tuis i luto aquaꝝ multaꝝ. Jõ ꝑ istos veloces dromedarios q̃b⁹ magi isidebãt ꝯuenient possum⁹ intelligere p̃dictas tres v̄tutes/q̃ si cũ debitis circũstãtijs habeãt velociter mẽtẽ ratiõalẽ ad diuiaz vnionez ꝓducũt Quod vt ꝓmpti⁹ possint efficere quelibet p̃dictarũ v̄tutũ debet esse triplici circũstãtia insignita ¶ Naz paupertas voluntaria Primo req̃rit in affectu cuiuslibz t̃rene solicitudinis perfectã imunitatẽ: vt s̃m Apl'm b̃ mundo sciat vti tanq̃ nõ vtat. Secundo req̃rit in vsu reꝝ tp̃aliũ ꝑfectam frugalitatẽ/ita vt reb⁹ tp̃alib⁹ solũ vtat ad strictã nature necessitatẽ: nõ autẽ ad aliquã corp̃is voluptatez. Tertio req̃rit ꝓprie volũtatis omnimodã abdicationẽ/⁊ iste est potior gradus in paupertate spũs: q̃ hõ suam volũtatez totaliter abdicãdo in om̃i suo appetitu ⁊ desiderio diuine voluntati ꝑ oĩa se ꝯformet. ⁊ isti in oĩb⁹ suis actiõib⁹ spũ d̃i agunt Rho. 8. Et iõ s̃m apl'z filij dei ꝓpter dictã ꝯformitatẽ special'r nũcupant. E ¶ Sil'r illibata castitas. Primo requirit vt mens virginalis ⁊ casta nunq̃ in aliqua ĩpudica cogitatõe volũtarie delectet. Quia sicut rosa ex humano tactu marcescit Ita quelibet cogitatio ĩpudica puritatẽ inficit virginalẽ. Secũdo req̃rit vt si q̃nq; mens ex incõsideratiõe vl' ex humana fragilitate in tali cogitatiõe oblectet/nunq̃ tñ in ip̃am ꝑ consensum volũtariũ inclinet/q: sol⁹ cõsensus i delectationẽ/absq; ꝯsensu in opus causat pctm̃ mortale: vtz ꝑ Augu. xij. d̃ tri. c. xij Tertio req̃rit vt mẽs casta/nõ solum in cogitatione ĩpudica nõ delectet: sed pon⁹ ip̃az q̃tiẽscũq; eam senserit abominet/ ⁊ ꝑ oĩa detestet: vt sic sponsus ip̃i⁹ puritatẽ cõmẽdans: sibi dicat illud Cant. iiij. Tota pulcra es amica mea ⁊ macl'a nõ est in te. ¶ Sil'r obediẽtia humilis tria req̃rit. Primo vt in oĩb⁹ licitis q̃ imꝑant voluntarie ⁊ simpliciter obedias siue grata siue difficilia iubeantur Qd̃ est contra illos q̃ s̃m Bern. sunt adeo imꝑfecti cordis ⁊ infirme volũtatis/q̃ de om̃i ope sibi iniuncto exigunt rõnẽ: nec vnq̃ libenter obediũt: nisi cũ audire ꝯtigerit: qd̃ eos libuerit Quoꝝ obedientia est inutilis ⁊ vana. Quia s̃m Bern. in hac re q̃ delectat ⁊ q̃ ꝑ libito obedientis iniũgit p̃lat⁹ magis obedit subdito: q̃ subdit⁹ p̃lato. Secũdo req̃rit vt in his q̃ iniungunt

ꝓmpte ⁊ festināter obedias. Exēplū de Zacheo q̄ ad mādatū dñi ꝓmpte ⁊ festināter descēdit: ⁊ iō chr̄m hospicio recipe meruit. De tl'i sic dic̄ Ber̄. Verus obediēs mandatū nō ꝓcrastinat/sed parat man⁹ opi/pedes itineri/⁊ totū se ipendit vt mādatū ipleat impantis. Talis obediētia refulsit in scīo magis/q̄ statim vt stellam viderūt: iter ad venerādū dñm inceperūt Tertio req̄rit vt in b:s q̄ impant̄ hilariter obedias/q: ꝑ opus obediētie qd̄ hilarit̄ ꝑficit̄/deo suauiter ꝓpinat̄/teste sponsa Cañ. viij. Dabo tibi poculū ex vino ꝯdito. i. ex hilaritate mixta opi volūtario. Vñ dicit Bern̄. Hilaritas i vultu/dulcedo in verbis/multū decorat obediētiā exeq̄ntis. Talis obediētia refulsit in btis magis: q̄ añ faciē Herodis obsequiū sue venerationis hilariter sūt ꝯfessi dicētes. Vidimus stellā ei⁹ in oriente: ⁊ venimus adorare eū. Sup quē locū dic̄ Chrys. O bti magi q̄ añ conspectū regis crudelissimi/priusq̄ chr̄m cognoscerent: chr̄i facti sunt ꝯfessores. Adhuc enim chr̄m nō viderāt/⁊ tñ ꝓ chr̄o mori parati erāt. Et q̄cūq̄ mens talibꝰ virtutibꝰ insignit̄ ad inuētionez hui⁹ regis noui: imo ad vnionē ipi⁹ dei festinanter ꝑducit̄. Qd̄ nob̄ p̄st. dig. ⁊c.

¶ Secund⁹ de Epiphania domini. Et est sermo. XXV.

Secūdo describitur ip̄oꝝ magoꝝ inq̄sitio studiosa: q̄ notat̄ cū d̄r. Ubi est quina. est rex Iu. A ¶ In q̄bꝰ verbis ip̄oꝝ inq̄sitio reddit̄ cōmēdabilis ex tribꝰ. Primo ex hoc: q̄ i rege nato ꝓfitent̄ fastigiū maiestatis cū ꝓmittūt Ubi est q̄ na. ē rex iu. Null⁹ em̄ nascit̄ rex: nisi solū ille ꝑ quē regnū regit̄: dū ip̄e nascit̄: qd̄ soli chr̄o ꝯuenit/q̄ ab instāti sue ꝯceptōis regnū vniuersal' creature sciuit ⁊ potuit gubernare. Nec mirꝝ q: oīa ꝑ ip̄z facta sūt Joā. j. Ip̄e etiā ꝑ sue gubernatiōis īfluxū portat oīa verbo virtutꝫ sue vt scribit̄ Heb. j. Scd̄o ꝓfitent̄ ꝓdigiū nouitatꝫ/cuꝫ subdūt: Vidim⁹ em̄ stellā ei⁹ in oriente: ⁊ bene stella candens chr̄m oñdit: q: lumē verū ortū fuit. Jō vero gentibus apparuit: vt p̄figuraret: q̄ gētes ꝑ chr̄z essēt lumē fidei recepture. Sz q̄rit hic Aug. vnde magi sciuerūt: q̄ hec stella chr̄z natū signaret. Ad hoc est duplex responsio Aug. Una q̄ b̄ didicerūt ab angelis aliq̄ monitione reuelatiōis. Potuerūt em̄ illis angeli dicere. Ite ⁊ adorate illuꝫ q̄ nat⁹ est ⁊ simul iudicate q̄lis ⁊ q̄nt⁹ nat⁹ sit: quē celi nouo sidere manifestāt. Alia est q: isti magi periti in scīa astroruꝫ: vidētes stellā extra mdi ordinē/hanc esse intellexerūt quā Balaā ꝓphetādo p̄dixerat. Orietꝫ stella ex Jacob. Nūeri. xxiiij. Tertia est Bern̄. in ser. hodierno q̄ dic̄. Q̄ hoc sciuerūt ꝑ diuinaꝫ reuelationez: ⁊ subdit. Profecto q̄ illos adduxit/ip̄e ⁊ instruxit. ⁊ q̄ ꝑ stellā foris āmonuit/ip̄e ⁊ in occulto cordis edocuit. ¶ Tertio pollicent̄ obsequiū deuote volūtatꝫ/cū annectūt: ⁊ venim⁹ ado. eū. vbi q̄rit Chris. Nūq̄d nesciebāt: q̄ in hierl'm regnabat Herodes crudelis. Nūq̄d ignorabant q̄ q̄cunq̄ rege viuēte aliū regē ꝓuūciat vel adorat punit̄ in sanguie: Et respōdet̄: q: toto cordis affectu venerabāt̄ regē inuisibilē. Jō visibilē nō timebāt Nā vt dic̄ Leo papa. Adorauerūt in carne verbū/in infantia sapiaꝫ. in ifirmitate virtutē/⁊ i veritate hoīs dñm maiestatis. B ¶ Ut aūt ex istorū magoꝝ inq̄sitione nobis aliquid spiritual' edificatiōis elucescat dici pōt

q̄ modus inquisitiōis spūalis huius
noui regis nobis euidēter ex corpali
magoꝝ inquisitiōe innuit q̄ ad tria.
Primo quantū ad locū vnde iter in
ceperūt. Scdo quātū ad terminuz in
quo iter finierūt. Tertio ex sidere no-
uo q̄ in itinere directi fuerūt. ¶ Cir-
ca primū est sciēdū. Q̄ isti magi iter
suū inceperunt in oriente vbi sol orit.
Qd exinde cōgruū fuit/qꝛ ibi prima
culpe p̄uaricatio cōmissa fuit. Et ido
voluit dñs: vt vbi fuerat p̄ncipiū nr̄e
p̄uaricatiōis/inde nobis ꝓdiret initi
um nostre saluatiōis. Quia isti magi
fuerunt p̄mi fideles q̄ christo nato ob
sequiū ipenderūt. Propter qd isti ma
gi fuerūt tres in numero ad insinuā-
dū: q̄ fides trinitatis ꝑ eos fuerat in
choanda/ꝛ in gentibꝫ ꝓcreatis ex tri-
bus filijs Noe/ꝑ totuz mundū erat
ꝑ apl'os disseminā da. Signāter etiā
isti magi venerūt de Sabba que iter
pretat captiuitas/ꝛ signat vetustatez
peti ꝑ quā a diabolo captiui teneba-
mur: donec ꝑ lumen fidei ꝛ gratie no
bis hodie ꝑ christū reuelate liberare-
mur: ꝛ cū filio ꝓdigo patris celestis
amplexibꝫ vniremur. Isti ergo reges
tharsis ꝛ isule: id ē exploratores veri
gaudij veniūt de Sabba. i. de capti-
uitate tyrannica directi stella p̄uia. i.
diuina gratia regem celi deuotissime
adorando/ꝛ fidē suam mysticꝫ mune-
ribus protestando. Nam in auro s̄m
Greg. potestas regia/in thure qd i sa
crificio dei ponit diuina essentia. sed
in myrrha hūana mortalitas designat.
¶ Vñ istoꝝ magoꝝ exemplo spūalr
informamur: q̄ illi sūt optime dispo-
siti ad istū pueꝝ inq̄rendū ꝛ spūaliter
inueniendū in q̄bꝫ sol iusticie orit ꝑ di
uine gratie irradiatiōez/ꝛ feruentis
desiderij inflamatiōez: ac etiā ꝑ iugez
conatū virtuose ꝓficiendi: ꝛ ad virtu
tū sublimia cōscendēdi. De q̄ conatu
scribit in ps̄. Btūs vir cui⁹ est auxili
um abs te. i. q̄ totā spez sui auxilij po
nit in te: vt dic glo. Quia talis ascen-
siones in corde suo disposuit/habens
feruidū conatū ad virtutū sublimia
ꝯscēdēdi. ¶ Hec aūt ascensio in tri
bus gradibus ꝑficitur ꝛ s̄m tres vi-
res vel potentias ad imaginē ꝑtinen-
tes. Nam ꝑ memoriam ascendere de
bes ad continuā impressionez diuine
meditationis. Per intelligentiā ad ꝑ
spicuam cognitionē diuine reuelatio
nis. Sed ꝑ voluntatem ad feruidaz
degustationem diuine dilectionis et
interne delectationis. ¶ Primū pez
per Bern̄. qui dicit in libro meditati-
onum. Teneam⁹ deum in memoria
portem⁹ eum per memoriam in con-
scientia/ p̄sentem vbiqꝫ veneremur:
Nā sicut nullū momētū est i q̄ hō nō
fruat dei misc̄dia. sic nullū debet esse
momentū q̄ eum p̄ñtem nō habeat in
memoria. Om̄e tempus in q̄ de deo
non cogitas/hoc te reputes ꝑdidisse.
Vaca ergo deo vbicūqꝫ fueris: q̄cūqꝫ
loco cōsistis/aliq̄d salutare in anima
versa. Considerās q̄ om̄e illud qd ve
recundū estimas fieri in ꝯspectu ho-
minis/hoc multomagꝫ horrendū est
fieri in oc̄lis diuine maiestatꝫ. ¶ Se
cundū ptz: Cū em̄ aīa spe diuini adiu
torij suffulta ad diuinam veritatem
cognoscendam vehementi desiderio
afficitur/tūc q̄nqꝫ fit: q̄ illa ad que ex
ꝓpria industria nō sufficit/iter orōnū
suspiria ex diuina reuelatiōe cogno-
scit: vt dicit Richar. v. de trini. Exem
plum de daniele: qui vir desideriorū
dicit: eo q̄ ad cognitionē secretoꝝ fer
uenti desiderio afficiebat. ꝓpter qd fu
erunt sibi multa arcana diuinitus re
uelata. Hec autem reuelatio non fit
nisi solitarijs ꝛ a strepitu mundano

semotis Teste ꝓpheta Osee. ij. Ducã eam in solitudinẽ ⁊ ibi loquar ad cor eius. Propt̃ qđ etiã Joãni euãgeliste reuelatio facta fuit cũ esset in Pathmos insulam relegat⁹. D ¶ Tertium ptz: ꝑ hoc qđ dic̃ Aug. de laude chari. O charitas quõ illis sapiebas q̃ dulcis eis fuisti/ q̃s tanta ꝓpter te sustinere coegisti: q̃bꝫ vinculis illos traxisti: q̃s nec ꝑ blandimẽta retrahẽtia/ nec ꝑ tormẽta iminentia ꝑdere potuisti. Cucurrerũt q: tu eos traxisti: ꝓspera ⁊ aduersa transierũt: q: tu eos iuuisti: ad brauiũ ꝑuenerũt q: tua dulcedine eos ꝯfortasti. Talẽ g̃dũ amoris bñ attigerat Aug. cũ dixit. x. confes. O amor q̃ semꝑ ardes ⁊ nunq̃ extingueris charitas de⁹ me⁹ accende me totũ. Uñ menti taliter inflãmate ꝯferẽ gustus interne dulcedinis: quã bñ senserat ꝓpheta cũ diceret. Q̃ magna multitudo dulcedinis tue domine quã abscõdisti timẽtibꝫ te. i. caste timore te diligẽtibꝫ. Et bñ dic̃/ magna: q: totã mentẽ absorbet ⁊ in suq̃pi⁹ et oim alioꝝ alienatiõẽ inducit. Unde Berñ dic̃. Nescio an aĩa: vel ipaz gehennã ad temp⁹ expiri horribili⁹: penali⁹ ve iducat/ q̃z post hui⁹ sel̃ gustatã suauitatẽ exire denuo ad illecebras vel poti⁹ ad molestias carnis. Quã suauitatẽ nobis expiri ꝯcedat ⁊c̃.

¶ Sermo terti⁹ de Epiphnaia dñi. Et in ordine. XXVI.

Circa secunduz est sciẽdũ. Q̃ isti magi iter suũ finierũt in meridie. Ubi sol maxie sup nr̃z hemispheriũ eleuat̃ Et signat mentẽ lumie diuine gr̃e irradiatã ⁊ i diuinis charismatibꝫ sublimatã. Uñ iste termin⁹ est apt⁹ ad spũal̃r inq̃rendũ/ ⁊ đlectab il̃r iueniẽdũ istũ puerũ deificũ ꝓpt̃ tria. A ¶ Prio q: i meridie breuiat̃ vmbra vanitat̃. Nã ꝑ meridiẽ: ꝓpt̃ sol̃ altitudinẽ: congrue limpiditas ⁊ altitudo ꝯtẽplationis itelligit̃/ ꝑ vmbrã ꝟo desideriuz ⁊ amor reꝝ tpaliũ designat̃. Qđ q̃dem desideriũ ido vmbra đ: q: lumẽ diuine veritat̃ nob obnubilat/ ⁊ claritatẽ diuine imaginis i nob offuscat. Nec em̃ vmbra tm̃ debet cẽ abbreuiata in aĩa: vt de rebꝫ tpalibꝫ nihil ampli⁹ appetat/ q̃z stricta nature necessitas exposcat: ⁊ idipm̃ sibi penale reputet: q̃ gust⁹ interne đuotiõis vnq̃z ꝑ aliquã suauitatẽ exteriorem debeat intercipi vel etiã ꝑmisceri. Et in quacũq̃z mente rõnali taliter abbreuiata fuerit vmbra vanitat̃ talis est apta ad istũ puerũ inq̃rẽdũ ⁊ dulcit̃ inueniẽdũ. Et đ talibꝫ mẽtibꝫ verificat̃ qđ scribit̃ Esa. xxx: Dabo eis panem artũ: ⁊ aquã breuem/ qui tunc menti rõnali tribuit̃. qñ đsideriũ terrenoꝝ mõ ꝑdicto ꝑ efficaciã diuine gr̃e limitat̃. Et q: talis mẽs ꝑ feruidũ amorẽ indesinent̃ deo vnit̃: Jõ bñ subdit Esaias ibidẽ. ⁊ nõ faciã vltra a te auolare doctorẽ tuuz.

B ¶ Scđo q: in meridie. i. in diuine claritat̃ cognitõe ⁊ i diuie suauitat̃ degustatiõe maxie iflãmat̃ aura charitat̃. Mens em̃ deuota p̃ntiaz isti⁹ pueri feruẽter desiderãs tãto debet esse feruore charitat̃ iflãmata: q̃ oẽm radicẽ p̃ue ꝯcupiscẽtie sic mortificet ⁊ adurat/ q̃ semẽ viciosuz nũq̃z de cetero possit in homie pullulare. Taliter videbat̃ accẽsus Hugo cũ dixit in de lauđ. chari. Ad te me totũ ꝯuerto dulcis amor Jesu/ in q̃ totũ bonuz aĩe mee dependet. In q̃cũq̃z tu es dulcis amor/ semꝑ cogitat qñ mundum exeat/ qñ veram pacem inueniat/ q̃cq̃d agit/ q̃cq̃d i corde ꝟsat̃ tu a memoria ñ recedis: si qñ taceat: đ te cogitat

Si qñ loquit de te loqui desiderat/ omnib⁹ dulce credit quod sibi sapit. ¶ Tertio quia in meridie maxie serenat aer veritatis. Mens em̄ feruore charitatis inflāmata/ ⁊ ab affectu terrenoꝝ totaliter sublimata/ veritatē diuinā ⁊ ei⁹ mysteriū lucidissime ⁊ iocūdissime ꝯtemplat. Exēplū in regina sabba que fuit inhabitatrix illius calide regionis: ⁊ significat aiam charitate inflāmatā: q̄ venit a finib⁹ terre audire sapientiā Salomonis. Que cū cuncta per ordinē ꝑspexisset ⁊ sapientiā salomonis ꝑsonal'r audiuisset/ nō habebat vltra spm̄. Quod verbū tractās Rich. v. de cōtemplatiōe/ dicit: Spiritū nō habere est ex multa admiratiōe mentē excedere/ et pre stupore que menti diuinit⁹ reuelant spm̄ a seipso alienatū esse. Et de isto ꝓgressu spūalis ꝑfectiōis ab oriēte in meridiē/ pōt itelligi quod scribit Prouerb. iiij. Iustoꝝ semita q̄si lux splendēs ⁊c. Iste em̄ ꝓgressus ꝑ magos ⁊ per abraā figurat⁹: qui ibat ꝓgrediēs ad meridiē: vt patz Gen. xij. nō est nisi iustorū q̄ semꝑ sunt mente ad deū erecti/ ⁊ in om̄ib⁹ suis actibus diuino beneplacito conformati. Qui quidē ꝓgressus signanter dicit semita nō via/ per quā multi gradiūtur. Et hoc ꝓpter compendiū singularis perfectiōis: quā isti possidēt: et in qua se iugiter exercēt. Istoꝝ autē semita ⁊ cōuersatio est q̄si lux splēdēs/ per exēplarē edificationē. Sed dicit ꝓcedēs ⁊ crescēs ꝑ meritoꝝ. s. cumulationē/ vsq; ad ꝑfectā diē. i. vsq; ad ꝑfectā mētis illuminationē. Et quia istū ꝟtutis ꝓgressum seu perfectiōis terminū hō nō pōt attingere sua ꝟtute naturali: ideo necesse est ꝙ i tali ꝓgressu diuit⁹ fulciat. L ¶ Et iō requirit tertio ꝙ hō in tali ꝓgressu ꝑ stellā. i. diuīe gr̄e efficaciam dirigat. ¶ Sciendū aūt ſm Aug. ⁊ Chryſ. ꝙ hec stella que magos direxit/ ab alijs stellis tripliciter distincta fuit. ¶ Primo q̄dē in situ: quia non erat fixa in firmamēto/ nec in ethere cum planetis: sed erat vicina terre ⁊ suspēsa in aere. Al's em̄ vt dicit Glo. nō potuisset determinate magis locū ⁊ ortū pueri demōstrasse. In tāta em̄ distantia necdū vna dom⁹ in ciuitate/ sed nec vna ciuitas in regione neq̄q̄ ex aliq̄ stella fixa vel etiam ex planeta posset deꝑhēdi. ¶ Secūdo in luminis effluxu: q̄ tante fuit claritatis ꝙ nec in meridie ꝑ solis radios poterat obscurari. ¶ Tertio in motu: q̄ nō habuit motum circularē/ sed ꝓgressiuū et directiuū. ¶ In q̄b⁹ nobis triplex effect⁹ gratie designat: nā ꝑ primū ꝙ hec stella nō fuit eleuata in firmamēto spūal'r informamur/ ꝙ nec ꝓpter status ⁊ nobilitatis celsitudinē nec ꝓpter donoꝝ plenitudinē debeamus nos suꝑbe suꝑ alios eleuare: sz semꝑ in oib⁹ humilit sapere. Ad q̄d hortat Apl's Ro. xj. Noli altū sapē/ sed time. Per hoc ꝟo ꝙ fuit suspēsa in aere/ ostēdit ꝙ mens ꝑ gratiā a terrenoꝝ desiderijs elongat: ⁊ in puritate diuīe cognitiōis ⁊ dilectiōis suspēdit: ita ꝙ vere posset dicere illd Job vij. Suspēdiū elegit aīa mea/ ⁊ mortē ossa mea. Quia ꝑ hoc ꝙ mens per gr̄am deuotiōis a terrenis abstrahit vires suꝑiores q̄ ꝑ ossa intelliguntur q̄ sunt alba ⁊ fortia/ ⁊ medullarꝫ dulcedinis ꝯtētiua in diuine dilectiōis dulcedine moriunt et absorbēt. Per scdm hoc est ꝑ ei⁹ effluxū lumiosum oñdit ꝙ mēs diuino luīe irradiata ⁊ ꝑ gr̄am roborata tm̄ bono diuino ꝑ amorē vnit. ꝙ nec ꝑ noctē cuiuscūq; aduersitatis nec ꝑ diē ꝓspitatis vnq̄

poterit obumbrari: sz etiã facies. i. recta intẽtio sp in omĩbꝫ agendis lucet sic sol in ꝟtute sua: vt scribit Apoc. j. Uñ tales mẽtes sunt tãq̃ luiaria celi/ sm Aug. q̃ nunq̃ eclipsant ⁊ totã ecclĩam celesti cõuersatiõe illuminãt De q̃bꝫ scribit Phil. ij. Inter q̃s lucetis sicut luiaria ꝟbũ vite ꝯtinentes Per tertiũ ꝟo ostẽdit q̃ conatꝰ talis mentis sp recto tramite sine oĩ obliq̃tate debet ꝓcedere: et in feruore boni opis ac diuini amoris iugiter ꝓficere q̃usq̃ stella dirigẽte/ hoc ẽ gratia mouẽte: mẽs deuota ꝑducat in hierl'm q̃ interp̃tat visio pacis: ⁊ signat statũ mẽtis pacatũ ⁊ tranq̃llũ: in qua nulla tẽtatiõis molestia insurgit ꝯ̃ria rationi. D ¶ Sz est diligeter aduertẽdũ q̃ magi sm Chryf. stellã ꝑdiderũt/ q̃ñ herodẽ de ortu noui pueri cõsuluerũt. Sic multi in statu gr̃e constituti ꝑdũt stellã diuine gr̃e/ q̃ñ vel ꝑ mẽtis elationẽ vel ꝑ carnis ꝯcupiscentiã ad cõsiliũ diaboli inflectunt. Sz postq̃ ab herode recedit. i. postq̃ hõ pctoꝝ cõcupiscẽtijs reluctat: et ad diuinũ beneplacitũ toto corde cõuertit: tunc (vt dicit Remigiꝰ) redit stella diuine gr̃e: q̃ visa ⁊ cognita mẽs incipit gaudere gaudio magno valde. Tũ q̃ sm Remig. plꝰ gaudet hõ de rebꝫ ꝑditis ⁊ recuꝑatis q̃ sp possessis. Tũ etiã q̃ tunc in opibꝫ bonis se magis ardẽter icipit exercere. Freq̃nter em̃ ꝯtingit q̃ hõ post lapsum cautior/ feruẽtior ⁊ humilior resurgit/ q̃ fuerat añ lapsum. Exẽplũ in petro/ et in maria magdalena. Et ita bñficio stelle dirigẽtis. i. gr̃e mouẽtis/ mens deuota in bethleem ꝑducit: vbi ãgeloꝝ pane reficit/ ⁊ ꝑ diuinã p̃ñtiã ineffabili mẽtis gaudio cõsolat. Quod nobis expiri ꝯcedat ⁊c.

¶ In octaua epiphanie Sermo primꝰ/ et in ordine vigesimusseptimꝰ

Vidi spiritũ descendẽtẽ sicut columbã de celo/ et manẽtẽ sup eũ. Job. j. Uerba ꝓposita Hila. exponit ad litterã de baptismo chr̃i: in q̃ tota trinitas ꝑhibet testimoniũ q̃ ipse sit filiꝰ dei natural': sz p̃ñt ꝯueniẽter exponi de q̃libet fideli: q̃ ꝑ baptismũ chr̃o incorꝑat: ⁊ efficit eiꝰ filiꝰ adoptiuus. A ¶ Qđ q̃lit fiat/ in verbis p̃missis docet ex tribꝫ: q̃ ꝓprie ꝯstituũt aliquẽ dei filiũ adoptiuũ. Nã p̃mo spũssanctus descẽdit in aĩam adoptati ꝑ gr̃e infusionẽ. Scđo ꝑ ꝟtutis et donorũ ꝑfectã oꝑationẽ. Tertio ꝑ eiꝰ in ipa iugem ꝑmanẽtiã ⁊ ꝑ celicã ꝯuersationẽ Que q̃dẽ tria in ꝟbis p̃missis ꝑ ordinẽ designant. Nã gr̃e infusio notat cũ p̃mittit/ Uidi spm̃. ꝟtutũ ⁊ donorũ oꝑatio notat cũ subdit/ descẽdẽtẽ sicut co. sed eiꝰ celica ꝯuersatio notat cũ dr/ et manẽtẽ sup eũ. ¶ Circa primũ est ꝯsiderãdũ q̃ ꝑ hoc q̃ spũssanctus corꝑali specie sup chr̃m descendit in baptismo ꝯueniẽter intelligit ĩ filio adoptato gr̃e infusio. Et h̃ ꝓpter triplicẽ ꝟtutẽ quã chr̃s ꝯtulit aq̃s ex tactu mũdissime sue carnis. Nã chr̃istus aq̃s ꝯtulit vim purgatiuã/ refrigeratiuã ⁊ viuificatiuã. Quẽ q̃dẽ triplicẽ effectũ q̃libet adoptatꝰ ꝑ gr̃e ĩfusionẽ ꝯsequit. ¶ De p̃mo effectu scribit ad Titũ. iij. Nõ ex opibꝫ iusticie q̃ fecimꝰ nos/ sed sm suã misericordiã saluos nos fecit: ⁊ h̃ ꝑ lauacꝝ regenerationis ⁊ renouatiõis spũsscti quẽ effudit ĩ nos abunde ⁊c. vsq̃. heredes simꝰ sm spem vite eterne. In q̃bꝫ verbis apl's p̃mo ponit nr̃e saluationis motiuũ/ qđ est diuina misc̃dia: q̃ nõ ex opibꝫ iusticie nr̃e saluati sumꝰ/ sed sm suã mise. sal. nos fe. Et h̃ ꝯuenien.

ter factū est: q3 de nr̃a miseria nō po-
teram⁹ liberari nisi p̄ suā miscōiam.
Scōo ponit nr̃e saluatōis modū: q3
p̄ lauacrū regnatōis ⁊ renouatōis
xc̄i. p̄ baptismū p̄ quē regnamur p̄
gr̃am sic̄ p̄ gnationē naturalē infici-
mur p̄ culpā. Nā sicut gnatio natu-
ralis p̄ quā pcm̄ originale trāsfundit
i aiam ingnarrita regnatio baptisma-
lis aiam lauat. Et in illa regnatione
aq̄ reneruum mr̃is: spūs aūt scrūs q̄si
vim p̄tis: q3 formā scriptaris regnato
impm̄it. Addidit aūt ⁊ renouatōis:
vt oñdat q⁹ baptism⁹ tollit vetustatē
culpe: ⁊ reducit nos in nouitatē gr̃e.
Tertio ponit regnatōis fructū: qui
q̄dē est q⁹ p̄ baptismū p̄stituimur be-
redes vite eē̄ne. ¶ De scōo effectu p̄t
intelligi q̄ scribit Eccl. xviij. Nōne
ardor̄ refrigerabit ros. q. d. q⁹ ardo-
rē ꝯcupiscēcie refrigerabit ros diuīe
gr̃e: et nō solū refrigerat/ sz totaliter cō-
cupiscētiā eneruat. vñ scribit Mat.
iij. Ille baptizabit vos i spūsc̄ō ⁊ ig-
ne. Nā sic̄ ignis materiat̄ appositus
herbaꝝ radicibꝰ virta būoꝝ ⁊ sarmēn-
ta iuxta ꝓsumit ⁊ exāminat: sic spūs
scrūs p̄ spūalē baptismū ꝯcupiscētiā
rep̄mit ⁊ ānihilat: ꝓpē q̄ōd sm Lbr̃m.
i igne demōstrat vehemētiā gr̃e/ que
nulla tēratiōe vinci possit. ¶ De tertio
effectu scribit Joh. vj. Spūs est q̄ vi-
uificat: q3 spūal⁹ baptismus viuificat
aiam: ⁊ vita gr̃e i p̄nti ⁊ vita gl̄ie i fu-
turo. Et sub hac triplici ꝓpetate spūs
scrūs p̄ spūalē baptismū descendit in
aiam/ purgās rubiginē pcōꝝ p̄ contri-
tionē quā sibi infūdit refrigerās estū
tēratiōnū: q⁹ p̄ ieiunā deuotionē rep̄-
mit: viuificās ⁊ letificās p̄ securitatē
spe q̄ exultatiōnē inducit: iuxt̄ illō ad
Ro. vij. Ipe spūs reddit testimoniū
spūi nr̃o q⁹ sum⁹ filij dei. B ¶ Se-
cūdo. ij. descēdit i aiam p̄ ꝓfectū ⁊ do-
noꝝ p̄fectā operatōez: ⁊ b̄ apte figurat
p̄ colūbā: i q̄ sup cbz descēdit ꝓpē tri-
plicē ei⁹ ꝓpetatē. Colūba ei ē aial sim
plicissimū: ⁊ tō caret felle. Est aial pa
cificū: ⁊ tō ñ mordet ore. Est etiā aial
māsuetū: ⁊ tō nō lacerat vngue. Ex q̄
spūal̄r dat intelligi q⁹ regnari p̄ cbīm
ñ debēt bīe irā i corde/ nec detractio
nē i ore/ neq̄ crudelitatē in ope. ¶ De
p̄mo p̄t intelligi q̄ō scribit Mat. x.
Estote prudētes sicut ser. ⁊ sim. si. co.
In q̄bꝰ vbis cbīs nos hortat ad ba-
bēdū prudētiā rōnis ⁊ inocētiā volū
tat̄s. Et tō dic̄/ estote prudē. sic̄ ser. vt
sc̄z fraudes malignātiū possit̄ prudē
ter p̄cauere. et sim. sic̄ co. vt. s. lesiōes
⁊ iniurias possit̄ volūtarie sustiere/ et
pio corde vob̄ crogaras ig̃icere. ¶ Et
q3 prudētia ser pēt̄ cōsistit in tr̃ bo: nā
veterē pellē p̄tū fozamē deponit: to
tū corp⁹ p̄ capite exponit: ⁊ cū sit frigi
de nature solē natural̄r diligit. Ex q⁹
b⁹ triplex ifozmatio colligit. Nā pell̄
depositio p̄tiet ad incipiētes. Eph. iiij.
Deponite sm̄ p̄stinā ꝙuersatiōnē ve-
terē hoiem. i. vetustatē pcti: q̄ hoiem
ieternōr inuexerat ⁊ dei imagine p̄uat.
Corpis p̄ capite exp̄sitio p̄tiet ad p̄-
fic̄ientes: quib⁹ mēte tuēda: q̄ est caput
hois/ totū corp⁹ suū penalitatiꝰ q̄nq⁹
morti exponūt. Sz sol̄ dilectio p̄tiet
ad p̄fectos: q̄ p̄ diuīnā ꝓtēplationē il̄
luminant ⁊ iflāmant. Simplicitatē
etiā colūbinā debem⁹ hīe: et q̄ruz ad
pictatē i iudicādo: q3 colūba blādos
bz ocl'os ⁊ dulcē aspectū. Itē sincerā
affectionē in diligēdo: q3 colūba ⁊ ge
n⁹ suū diligit ⁊ pac̄ oscūlū custodit.
Itē recrā irēnonē in opādo. Can. vj.
Oculi ei⁹ sic̄ colū. su. ri. aq̄. q̄ lacte sūt
lote. ¶ De scōo scribit Eph. iiij. Soll
liciti seruare vnitatē spūs i vin. pa. In
q̄bꝰ vbis oñdit q⁹ pacē seruare debem⁹
diligēter: ⁊ tō dic̄/ Solliciti/ B ē sine

studiosi/cauti ⁊ attēti: vt dicit glosa. Itē diligenter: vñ dic̄/ſua. vni. spi. i. vnitatē cordiū quo ad quietē mentis interiorē. Item indissolubiliter: vnde dicit/in vinculo pacis. i. seruādo pacē exteriorē cū oib⁹ q̄ est vinculū vnitatis ⁊ ꝯcordie inter hoies. Heb. xij. Pacē seq̄mini ⁊ scrimoniā: sine q̄ nemo videbit deū. Nā sicut ad h̄ q̄ imago videat̄ in aqua/oꝑter aquā cē clarā ⁊ tranq̄llā: sic ⁊ cor: debet esse clarū ꝑ scrimoniā et trāq̄llū ꝑ pacē/ad hoc vt deꝰ in ip̄o videat̄. De tertio scribit̄ j. Thes. v. Videte ne q̄s malū ꝓ malo alicui reddat: sed semꝑ q̄d bonum est sectamini inuicē ⁊ in oēs. Ubi notandū q̄ reddere bonū ꝓ bono pertinet ad iusticiā: sed malū ꝓ malo ꝑtinet ad vindictam quā dn̄s deportat̄ cū dicit: Mihi vindictā ⁊ ego retribuā. Sz reddere bonū ꝓ malo ꝑtinet ad misericordiā ⁊ etiā ad bonitatē q̄ est fructꝰ spūs/vnde ꝑtinet ad ꝑfectos. Quē fructū nobis p̄stare dignet̄ ⁊c.

Sermo. II. vnde. s̄. et in ordie. xxviij

Tertio spūssanctus descēdit in aiam manens in ea ꝑ eius iugē ꝑseuerantiā ⁊ celicā ꝯuersationē: q̄d notatur cū annectit̄/et manentē sup̄ eum. A ¶ Circa q̄d ē sciēdū q̄ spūssanctꝰ req̄escit in aia deuota vite christi conformata ꝓꝑter tria. Primo q̄dē ꝑ humilitatē. Scd̄o ꝑ charitatē. Tertio ꝑ castitatē. ¶ De p̄mo scribit Esa. lxvj Sup̄ quē req̄escet spūs meꝰ nisi sup̄ hūilē ⁊ trementē ꝟba mea. Hanc humilitatē chr̄s discipulos suos verbo docuit Mat. xj. Discite a me q̄: mitis sū exteriꝰ. s. i moribꝫ: q̄: nullū exaspero: et hūilis corde/⁊ hoc iteriꝰ in affectibꝫ: q̄: nullū despicio. Et etiā eam oꝑe demōstrauit/q̄n a iohāne voluit baptizari. Vñ cū iohannes illū a ctū ex hūilitate refugeret/chr̄s sibi rn̄dit Sine mō/me. i. baptizari a te. Sic em̄ decet nos implere oēm iusticiā. i. ꝑfectā hūilitatē: vt dic̄ glo. Que q̄dē habet tres gradꝰ. Primꝰ gradꝰ ē subdere se maiori/nec p̄ferre pari: et hec est sufficiēs. Scd̄s est subdere se pari/nec p̄ferre minori: ⁊ hec ē abūdās. Tertiꝰ est subdere se minori/nec preferre alicui: ⁊ hec est perfecta. B ¶ De scd̄o scribitur Col. iij. vbi apl̄s ꝟtutes enūerās/subdit: Sup̄ oīa autē hec charitatē hn̄tes: q̄ est vinculū ꝑfectiōis. In q̄bꝫ ꝟbis on̄dit q̄ charitas est alijs ꝟtutibꝫ sup̄ior dignitate vñ dicit/Sup̄ oīa autē hec. Est etiā alijs p̄ciosior vtilitate: vñ dicit/charitatē: q̄ vtiq̄z est via excellētior q̄ mēs hūana tendit in deū. Est et alijs simplicior vnitate: q̄: oēm ꝑfectionē comprehēdit: ⁊ iō dicit q̄ est vinculū ꝑfectiōis. Et bene q̄: oīa q̄ ad ꝑfectionē ꝑtinēt sil̄/ligat hoiem hoi ꝑ cōcordiā hominē angelo ꝑ amiciciā/deū hoi ꝑ incarnationē/⁊ hoiem deo ꝑ reconciliationē. C ¶ De tertio scribit̄. j. Cor. vj. Nescitis q̄m mēbra vr̄a templū sunt spūsseti q̄ habitat in vobis. q. d. Om̄e tēplū spūsseti custodiendū est ipollutū: sed mēbra vr̄a tēplū sunt spūsseti. i. dedicata in baptismo spūi sctō: q̄ ꝑ suā gr̄am habitat in vobis: ideo sunt custodiēda ipolluta ⁊ in castitate purissima. Et iō nitor castitatis cōparat̄ lilio Cañ. ij. Sicut liliū inter spinas/sic amica mea int̄ filias q. d. sicut liliū om̄es spinas excellit ⁊ pulchritudie ⁊ cādore: sic amica mea oēs alias mētes añcedit in castitatis nitore. Et sicut liliū dū a spinis pūgit̄ nō amittit candorē: sed odorē suū late spargit: sic amica mea dū tribulatiōes patit̄ seu tētatiōibꝫ pungit̄/pu

ritatē mētis nō amittit: sz odorē ꝟtu-
tū ad alios late diffundit. Et iō dicit
Greg. xxviij. moral. ꝙ nulla sunt bo
na in oculis occulti iudicis si nō ap-
probant testionio castitatis. Cui⁹ cām
reddit Hieroñ. ita dicēs: Quacūq;
ꝟtute polleas: q̄cūq; dignitate p̄ful-
geas: si cingulo castitatis careas/oīa
p lutū trahis. Quā castitatē ꝛc.

¶ De scrā agnete ser. I. et in ordi. xxix

Sub vmbra
illius quē desiderabā sedi: ꝛ
fruct⁹ ei⁹ dulcis gutturi meo
introduxit me rex in cellaria sua: Cañ. j
Int̄ ceteras ꝟgines Agnes btissima in
delitijs diuie dilectōis legit̄ euidēti⁹
gl̄iari: ꝛ iō ad laudē ipi⁹ ꝟba ꝓposita
ꝯueniēter inducūt. B ¶ In q̄bus
ꝟbis innuūtur tria bñficia q̄ a sponso
suo se gl̄iat̄ recepisse. Primū est/ ꝙ p
diuinā claritatē fuerit singularit̄ ob-
umbrata. Scdm est ꝙ p diuinā sua-
uitatem fuerit intellectual̄r recreata
Tertiū ꝙ p btificā vnionē nūc sit mē
talit̄ inebriata. Primū notat̄ cū p̄mit
tit̄: Sub vm. il. ꝛc. scdm cū subdit̄: et
fruc. e. d. g. m. tertiū cū ānectit̄: intro-
me rex. i cella. sua. Felix sponsa q̄ tali
vmbracl̄o refrigerat̄: q̄ tali ferculo sa
tiat̄: ꝛ q̄ tali pocl̄o inebriat̄. ¶ Circa
p̄mū incidit duplex dubitatio. Pria
ē/cū vmbra rōe sue opacitatis sit oppo
sita claritati diuie: videt̄ ꝙ p sessionez
vmbre nō recte possit itelligi q̄es ha-
bita ex claritate diuia. Ad qd̄ dicēdū
ꝙ lz lux diuia in se sit clarissima: nob
tñ i via remanet ignota/ꝓpt̄ excessum
sue claritatis ad debilitatē nr̄i intelle-
ctus. Et q: illd̄ qd̄ est alicui ignotū si
bi remanet obūbratū: iō diuina clari
tas inq̄tū nr̄e cognitiōi occultat̄ vm
bra siue tenebra dici pōt. Hec tñ tene
bra meracissima lucē mdo significat:
vt Diony. dic̄ in de mystica theologia
Et de hac tenebra scribit̄ in Ps̄. Qui
posuit tenebras latibulū suū. q: ꝓpter
excessū sue claritatis lux diuia occulta
tur oī lumini: ꝛ subtrahit̄ oī create co
gnitiōi: vt dr̄ Diony. ibidē. ¶ Scda
q̄stio ē/q̄re poti⁹ dixerit se q̄euisse sub
vmbra diuie claritatis q̄z i vmbra: Ad
qd̄ dicēdū ꝙ loq̄t̄ h̄ de q̄ete q̄ mēs rō
nalis in p̄nti q̄escit in deo p gr̄az: que
q: incōpabil̄r est iferior ꝛ deficiēs ab
illa q̄ete q̄ mēs p actū clare cognitio-
nis ꝛ itime fruitiōis in deo btifice q̄e
tat̄. Iō signāter hāc inferioritatē exp̄-
mēs dicit se q̄etatā sub vmbra diuie
claritatis/ꝛ nō in ip̄a claritate diuina.
B ¶ Ex q̄ ptz ꝙ p vmbrā beatā ag
netē q̄etātē/ꝛ ab oī estu ꝯcupiscētie re
frigerātē debem⁹ itelligere diuinorū
charismatū vbertatē: q̄ in ip̄a causa-
bāt diuie assil̄atiōis pfectā ꝯformita
tē. Sic etiā vmbra nāl̄r figure corpis
cui⁹ ē p sil̄itudinē se ꝯformat: ita btā
agnes p donū gr̄e fuit diuio bñplaci-
to pfectissime ꝯformata. Et ꝓpt̄ hanc
ꝯformitatē ꝛ assil̄ationē btā agnes di
cta est soror toti⁹ trinitatis. Cañ. viij.
Soror nr̄a puula est ꝛ vbera non hz.
In q̄ ꝟbo triplex sue laudis p̄conium
iplicat̄. Primū est pfecta ꝯformitas
diuie assil̄atiōis: ibi/Soror nr̄a. Se
cūdū est sūma hūilitas sue ꝓp̄e deie-
ctiōis: ibi/puula est. Tertiū est oīmo-
da abiectio t̄rene delectatiōis: ibi/et
vbera nō hz. Per vbera nanq; in scri
ptura suauitas ꝛ delectatio intelligit̄
iuxta illd̄ Esa. lxvj. Ut satiemi ab vbe
ribꝫ ꝯsolatōis ei⁹. Et iō sponsam chr̄i
carere vberibꝫ/est eā semotā esse ab oī
bus terrenis delectationibus. C
¶ Pōt aūt dici ꝙ pfecta cōformitas
diuie assil̄atiōis quā btā agnes p ob
umbrationē diuioꝝ charismatū sing

ꝑ que mẽtis puritas maculet. Cuius ratio est qꝛ sensus exteriores sunt q̃daꝫ ianitores cordis: ⁊ ideo nisi tales sub debita custodia iugit̃ teneant̃ neq̃q̃ poterit illibata mẽtꝭ puritas custodiri. Et h̃ aꝑte figuratũ ẽ Gen. 34. i Dyna filia Jacob: q̃ cũ egrederet vt videret mlieres regiõis illiꝰ a Sichem filio Emor corrupta fuit ⁊ ꝟginitatẽ suaꝫ amisit. Dyna interp̃tat iudiciũ. Et signat mentẽ vagabũdã q̃ a suꝝpiꝰ custodia egrediẽs: mlieres aliene regionis ꝯtẽplat qꝛ incaute in rebꝫ exterioribꝫ delectat q̃ iusto d̃i iudicio a Sichem oppmit: qñ sua interna puritate violat. Nã Sichem interp̃tat pondus vl̃ labor. Et sig̃t delectationẽ sensibilẽ: q̃ mentẽ suo põdere ad ima deprimit: ⁊ facit in actibꝫ brutalibꝫ laborare Uñ istud dispendiũ interiorꝭ puritatꝭ q̃ vita spũal̃ amittit̃ ex icauta euagatiõe sensuũ exteriorꝫ ꝓpheta cõq̃rit cũ d̃t Mors itrauit ꝑ fenestras nr̃as Hiere. ix. Hoc est ꝑ incautam euagationẽ sensuũ exteriorꝫ dispẽdiũ mee puritatꝭ interiorꝭ incurri. Qd̃ si q̃s vitare voluerit oꝫ ꝙ vigilant̃ oẽs sẽsus suos tã exteriores q̃ꝫ interiores ab euagatiõibꝫ cohibeat ⁊ restringat Et ꝓpt̃ istã duplicem custodiã debite circũspectiõis aĩa deuota in Can. iiij. ca. ortus ꝯclusus bis asserit̃: ꝓpt̃ geminã custodiã sensuũ interiorꝫ ⁊ exteriorꝫ Et de necessitate huiꝰ circũcisionis scribit̃ Gen. xvij. Infans cuiꝰ p̃pucij caro circũcisa nõ fuerit ꝑibit d̃ ꝓplo suo. Per p̃puciũ qd̃ est supfluitas carnis intelligit̃ vanitas ⁊ superfluitas carnal̃ delectatõis: quã si q̃s ꝑ diligentẽ sensuũ suorꝫ restrictionẽ a se nõ p̃ciderit: vtiq̃ꝫ ꝑibit de populo suo: hoc est de collegio sacro ciuiũ supernorꝫ. B ¶ De scd̃o ptꝫ Nam ꝓficiẽtes dicunt̃ eo ꝙ in ꝯtinuo exercitio ꝟtutis ꝓficiũt. Et iõ feruor ip̃orũ debet esse circũcisus ab oñi tepiditate ⁊ tarditate. Qd̃ ido necessariũ est: qꝛ mens hũana ex morbida infectione fomitis sic est inclinata in actꝰ carnal̃ lasciuie: ꝙ q̃ꝫ primũ nõ astringit̃ ꝑ rõnis dominiũ: ad ꝯtinuũ virtutis exercitiũ statim in ea pullulant et ebulliũt inclinatões viciose: que fructum virtuose opationis in nobis impediũt. Et talis feruidus conatꝰ/ viciosis actibꝫ reluctandi: aꝑte figuratur in ip̃o Dauid qui dicit. j. Regũ. xvij. Leonẽ ⁊ vrsum interfeci ego seruus tuus. Per leonez rugientẽ intelligit̃ p̃ceps motus iracũdie. Per vrsum mel insequentez intelligit̃ motꝰ carnalis lasciuie. Quos quidẽ motꝰ mens virtuosa nõ solum debet reprimere: sed etiã fundit̃ eneruare. Qd̃ tñ multũ est difficile: ꝟm legem communẽ: nisi fiat ꝑ magnã gratie affluẽtiã. Et ideo Abbas Joachim dicit in collationibꝫ patrũ. Difficilius est de ꝓpria carne fomitẽ eradicare lasciuie q̃ꝫ expellere imũdos spũs de corporibus alienis. C ¶ Non solũ aũt conatus ꝓficiendi debet esse circũcisus a tepiditate ꝟtuose opatõis Sed etiã ab obliq̃tate inordinate affectionis. Per iordinatã aũt affectionẽ obliquatur quis a deo ⁊ recta rõne quadruplicit̃/ aut ꝑ inordinatũ amorez: aut ꝑ inordinatũ timorẽ: aut ꝑ ineptã leticiam: aut ꝑ inordinatã tristiciam Propter qd̃ homo sic debet esse circũcisus in sua affectione vt nihil diligat qd̃ sit ꝯriũ diuine veritati. Nihil timeat: nisi solum illud per qd̃ iram dei incurrat: ⁊ ꝙ de nullo gaudeat nisi ꝙ in honorem diuinuꝫ redundat Et ꝙ de nullo tristetur et doleat: nisi solum de hoc ꝙ diuinam bonitatem offendit. Et ꝙ eius beneplacito in

omnibus suis actibus et desiderijs se iugiter nō ꝯformauit. Unde ꝺ talibꝫ q̄ p̄dicto mō circūcidūt: dicit Apl'us Colo. ij. Circūcisi estis nō circūcisiōe manu facta. sed ī circūcisiōe iesu chr̄i Glosa. q̄ p sue gr̄e efficaciā vos nō solum a viciosis actibꝫ/verū etiā a viciosis inclinatiōibꝫ depurauit. Et ista spūalis circūcisio sic est necessaria ad salutē q̄ ꝺ ea scribit Ezech. xliiij Incircūcisus corde nō ingredietur sctūariuꝫ dī. Quā circūcisionē nobis p gratiā largiatur ꝛc.

¶ Sermo tertius de Circūcisione. Et in ordine. XXIII.

Tertio perfecti ꝛ cōtemplatiui debēt esse circūcisi calculo sapie ab omī de ordinatiōe intellectualis operatiōis.

A ¶ Que q̄dem deordinatio cōsistit in tribꝫ. Primo in nimia appetitione singularitatꝫ. Scdo in nimia obstinatiōe ꝓprij sensus ꝛ ꝓprie volūtatis. Tertio in nimia infectiōe sincere charitatis. ¶ De primo ptꝫ: Nam nimiꝰ appetitꝰ singularitatꝫ in sensibꝫ extraneis siue in actibꝫ ꝛ exercitijs inusitatis deijcit hoīem in triplicē defectum notabilē. Primꝰ est: qꝛ p hoc incurrit inanē iactantiā ꝛ cordis elationē/q̄ maxime insurgit in eo q̄ homo vult esse singularis in suis cōceptibꝫ ꝛ in alijs suis actibꝫ. Qd tñ deportat apl's Rho. xj. Noli altū sapere sed time Glo. dispendiū ꝛ iacturā q̄ exinde ꝯsequit. Scdus est: qꝛ p hoc incurrit ꝓpriā cōplacentiā/q̄ maxime ex eo innascit/q̄ hō in suis actibꝫ ꝛ cōceptibꝫ vult apparere singl'arꝫ. Isti duo defectus tanto sūt piculosiores alijs defectibꝫ corpalibꝫ/quāto magis se velāt ꝛ abscōdūt sub sincere specie veritatꝫ ꝛ singl'arꝫ sctitatꝫ. Tertiꝰ est: qꝛ p hoc incurrit seminariuꝫ erroris ꝛ mentis effluentiā. Nā ſm Aug. materia ꝛ seminariū oīs errorꝫ est: q̄ hō appetat singl'arꝫ apparere in nouitatibꝫ insolitis q̄ nihil est aliud q̄ꝫ p̄sūptio nouitatū Et ab hac deportat apl's cū dic̄ Rho. xij. Nō plus sape/sed sape ad sobrietatē. Ubi dt glo. Ille sapit ad sobrietatē q̄ solū illa inq̄rit q̄ ipm ad et nā btitudinē dirigūt ꝛ pducūt. B ¶ De scdo ptꝫ: Naꝫ nimia obstinatio in sensu ꝓprio deijcit hoīeꝫ in triplicē defectū. Primꝰ est: qꝛ p hoc incurrit verboꝝ rixā ꝛ alt'cationeꝫ: ex q̄ freq̄nt' pax cordis tollit ꝛ fraterna dilectio minorat. Scdus ē: qꝛ isti p obstinatiōeꝫ sui sensus adeo temere ꝛ ptinacit' in suis ꝯceptibꝫ innitunt. Q ab alijs instrui vel p suis defectibꝫ argui dedignant Isti etiā ptinaciꝰ diuinis istinctibus reluctant/q̄ oīa ex eo ꝓueniūt/q̄ isti de seip̄is tm̄ p̄sumūt: q̄ q̄cq̄d eis ꝓponi pōt/vel p interiorē istinctū vel exteriorē inductionē vel ꝯsiliū/hoc totuꝫ q̄si somnū vel deliramētū reputāt. Et iō nō ē miꝝ si isti ex sue mētꝫ obstinatiōe in defectꝰ varios ꝓlabūt. Propt' qd dic̄ Bern̄. Q ꝓpria volūtas ē ortꝰ q̄ facilit' recipit seminariū oīs iniq̄tatꝫ Tertiꝰ est: qꝛ hō incurrit p hoc suoꝝ defectuū maioreꝫ inuiscatiōeꝫ. Qd ptꝫ: Nā obstinatꝰ ī sensu suo/minꝰ pōt p quēcūqꝫ a suis defectibꝫ retrahi/ꝛ iō talis plus ceterꝫ ꝯstringit suoꝝ nexibus pctōꝝ. Qd euidēter oñdit ꝓpba cū dic̄. Fiat ei sic̄ vestimentū q̄ opit: ꝛ sic̄ zona q̄ sp p̄cingit. Quasi diceret: q̄ hoī obstinato sūt sui defectꝰ ita cōplantati ꝛ p p̄uā ꝯsuetudinē/sic sūt sibi coaptati. Sic̄ vestimētuꝫ corpi bñ coaptatū/q̄ hō q̄tidie opit ꝛ induit. Et iō talis p obstinationē ita indissolubil'r suis defectibꝫ alligat/sic̄ zona

siue chorda q̃ semp̃ p̃cingit. ¶ Predi
ctos aũt d̃fect⁹: null⁹ meli⁹ poterit eui
tare/q̃ꝫ ꝙ mire ⁊ hũile cor gerat in se
ip̃o: ⁊ ꝙ a q̃libꝫ gratãter vtilẽ instru-
ctionẽ recipiat: ⁊ fraternã correptionẽ
libent̃ sustineat. Ad qd̃ hortat̃ Tobi-
as suum filiũ ita dicẽs. Sup̃bia ⁊ p̃-
sumptio nunq̃ꝫ in tuo sensu dñet̃. L
¶ De tertio ptꝫ: Nã sinceritas diui-
ni amorꝫ g̃datim inficit̃ tribꝫ modis.
qd̃ ptꝫ p̃ Aug. q̃ dic̃. Q. sinceritas di
uini amoris. Primo degenerat in af-
fectuosuꝫ: vt cũ ad vnũ bonũ virũ af-
ficit̃: ꝓpter claritatẽ ⁊ vtilitatẽ doctri-
ne ⁊ ꝓpter exempla bone vite: q̃bꝫ me-
diantibꝫ in diuinũ amorẽ reducitur.
Sed hec affectio attẽdi põt vel respe
ctu p̃sone ad quã afficit̃: vel respectu
diuine v̄itatꝫ ex ea relucentꝫ. Primo
mõ diuini amoris puritas p̃ affectio-
nẽ talẽ aliq̃liter obumbrat̃. nõ aũt se-
cundo mõ/q: nõ cadit affectio sup̃ re
humana: sed poti⁹ diuina. Scd̃o af-
fectuosus degenerat in obsequiuꝫ: vt
cũ aliq̃s incipit affici ad p̃sonaꝫ: ꝙ li-
benter oia opat̃ q̃ ei⁹ vtilitatẽ ⁊ cõmo
dũ respiciũt. Et in isto gradu plus in-
ficit̃ ⁊ obũbrat̃ puritas diuini amorꝫ
q̃ꝫ in p̃mo: q: hic app̃et maior affectõ
hũana q̃ꝫ in p̃mo: Et maxie si hoc fa-
ciat ꝯtẽplatiõe p̃sone ad quaꝫ afficit̃:
ñ ãt rõe diuini amorꝫ ⁊ diuie retribu
tionis. Tertio amor obseq̃osus dege
nerat in familiarẽ: vt cũ tm̃ crescit af-
fectio hũana: ꝙ libent̃ cũ amico fami
liariter loquit̃ ⁊ ꝯsedet: ⁊ hoc in locis
nõ tm̃ publicis sed etiã priuatꝫ. Et in
isto gradu sũme ⁊ multũ p̃iculose in-
ficit̃ puritas diuini amorꝫ. Et ideo ne-
cessariũ est cuilibꝫ: ꝙ iste gradus a q̃
libet caueat̃/si pericl'osaꝫ infectionẽꝫ
diuini amoris voluerit euitare. Te-
ste Aug. q̃ dic̃ in lib. de singularitate
cleri. Crede mihi ep̃s loq̃r/ex familia
ritate feminaꝝ multos vidi deiectos
cedros libani/de q̃ꝝ lapsu nõ magis
dubitaui: q̃ꝫ Ambrosij vel Hierony
mi. Vñ iste grad⁹ sũmop̃e est vitãd⁹.
Cui⁹ rõ est: q: iste amor familiarꝫ fa-
ciliter f̃m Aug. degenerat in carnalẽ.
In q̃ nõ solũ amor diuin⁹ inficit̃: sed
etiã totalr̃ extinguit̃. Et h̃ pulcre figu
ratũ est in rege Naas: q̃ cũ filios isra
el ipugnaret/⁊ ip̃i vellẽt secũ fed⁹ pa
cis inire: ip̃e rñdit. In h̃ feriaꝫ vobis
cum fedus: ꝙ eruaꝫ oim v̄rm oculos
dextros. Naas interp̃tat̃ coluber/⁊ si
gnat aduersariũ hũane salutꝫ: q̃ abs-
q̃ꝫ interpolatiõe suis malis suggesti-
onibꝫ bonos ipugnat: vt in eis chari-
tatẽ extinguat. Nã p̃ oculũ sinistrum
aie intelligit̃ splẽdor cognitiõis. Per
dextrũ aũt feruor diuine dilectionis.
Et istũ oculũ dextrũ ip̃e aduersarius
nitit̃ eruere: q: p̃ oibꝫ conat̃ in nobis
charitatẽ extinguere. Sciens ꝙ chari
tas est fundamẽtũ toti⁹ edificij spiri-
tualis/⁊ ꝙ sine ea nullũ aliud bonuꝫ
est hoi sufficiẽs ad salutẽ. D ¶ De
hac circũcisione scribit̃ Hie. iiij. Cir-
cũcidimini dño ⁊ auferte p̃puciũ cor
dium v̄rorũ viri iuda et habitatores
hierl'm. In q̃ innuit̃: ꝙ veri ꝯtẽplati-
ui debẽt esse circũcisi in mẽte a noxijs
cogitatiõibꝫ/⁊ in voluntate a prauis
affectionibꝫ. vt cor nõ effluat nec per
lasciuas cogitatiões/nec p̃ ipudicas
affectiones. ¶ Et ista circũcisio opti-
me figurata est Deut. xxj. vbi dicit̃
ꝙ si mulier capta fuerit i bello/ꝙ de-
bet p̃cidere vngues ⁊ mutare vestem
⁊ radere cesariem capitꝫ/⁊ sic apponi
ad ppl'm dñi. Per istã mulierẽ signa
tur aia deuota: adhuc tñ in ꝯflictu vi
cioꝝ posita/quã tũc chr̃s capit i bel-
lo cũ eam p̃ gr̃am ꝯfortati in bono p̃-
posito/⁊ tũc post bellũ eam sibi copu
lat/qñ p̃ feruẽs charitatꝫ desiderium

eam sibi vnit ⁊ sociat. Sed añq̃ hoc fiat oportet tria p̃cedere. Primũ est: q̃ antiquã vestẽ deponat ⁊ nouã induat. In q̃ designat/q̃ aĩa q̃ chr̃o copulari desiderat: debet exuere veterẽ hominẽ. i. vetustatẽ p̃me ꝯuersationis ⁊ induere ꝯuersationẽ noui hoĩs q̃ s̃m deũ creat⁹ est: q̃ sibi ꝑ gr̃am assil'at⁹. Scd̃m est: q̃ debet radere cesariẽ capitis. i. a mẽte p̃cidere oẽm sup̃fluitatẽ illicite cogitatiõis. Tertiũ est: q̃ debet vngues p̃cidere. i. oẽm iactãtiã et cõplacentiã in suis actib⁹ amputare. Vnguis eñ est decor manuũ/ꝑ manus opatio designat/⁊ iõ vnguis p̃cisio est sup̃flue elatiõis ⁊ ostentatiõis amotio/q̃ a nr̃is actib⁹ est tollẽda: vt sic vere d̃ nob̃ dicat. Vos oẽs filij lucis est⁊ filij diei. j. Thessa. v. Et q̃cũ q̃ a p̃dict⁊ defectib⁹ fuerit circũcisus talis est idone⁹ vt ei nomẽ Jesu salutifer̃ ĩponat ꝑ qd̃ de sua salute feliciter assecurat. Qd̃ nob̃ ꝯcedat ⁊c̃

¶ De Epiphania dñi sermo primus Et in ordine. XXIIII.

Ecce magi ab oriẽte venerũt hierosolimã dicẽtes: vbi est q̃ nat⁹ est rex iudeor̃ Matth. ij. A ¶ In serie p̃nt⁊ euãgelij ꝑ nr̃a instructiõe sp̃uali tria notari p̃nt. Primũ ẽ: ip̃or̃ magorũ ꝯdicio ꝟtuosa. Scd̃m ẽ: eorũdẽ inq̃sitio studiosa. Tertiũ est: pueri q̃siti inuẽtio fructuosa. Primũ notat cuz p̃mittit: Ecce ma. ab or. ve. hier. Secundũ cũ subdit: Vbi ẽ q̃ na. ẽ re. iud. Tertiũ cũ annectit. ⁊ intrãtes domũ iuene. pu. c. maria m. ei⁹. ¶ Circa primũ ẽ sciendũ: q̃ ip̃or̃ ꝯdicio ꝟtuosa ĩ hoc attẽdit: q̃ isti magi fuerũt sapiẽtes ⁊ maxĩe p̃iti in scĩa astror̃: vt dic̃ Leo papa: q̃ singul' annis ascẽdebãt montẽ victorialẽ ⁊ stellã declarãtem noui reg⁊ ortũ: sic̃ Balaã p̃dixerat feruenti desiderio suspirabãt. Fuerũt ẽt nobiles q̃ regali nobilitate insignes: teste ꝓp̃ha q̃ d̃t. Reges tharsis ⁊ ĩsule mũera offerẽt ⁊c̃. Fuerũt etiã p̃mi: regi nato obsequiũ ĩpendẽtes. Ex q̃ ptz q̃ singl'ar⁊ dignitas noui reg⁊: q̃ tãte est excellẽtie: q̃ nulli⁹ famulatũ acceptat q̃n regali dignitate p̃fulgeat: seip̃m ⁊ totũ regnũ aĩe regalit' disponẽdo ⁊ in debita ordinatiõe gubernãdo Et iõ d̃t Aug. q̃ s̃uire deo regnare ẽ: q̃ nulli⁹ sibi digne obseq̃t: nisi oĩb⁹ suis motib⁹ regal'r dñet. Et d̃ tali rege scribit Proue. b. xx. Rex q̃ sedet ĩ solio suo: regal'r scz p̃sidens oĩb⁹ motibus aĩe/dissipat oẽ malũ intuitu suo q̃ nullũ motũ inordinatũ p̃mittit insurgere in toto regno aĩe. ¶ Sũt ãt tria q̃ mentẽ ĩ tali dignitate regali cõstituũt. Primuz ẽ sapia: q̃ leges recte viuẽdi menti p̃scribit. Et hoc figurat ꝑ Salomõez: q̃ totũ suũ faml'atũ ordinate disposuit: ⁊ ip̃is ministr⁊ leges recte viuẽdi ⁊ ordinate obseq̃ndi prescp̃sit. Scd̃m ẽ iusticia q̃ oẽs potentias ⁊ act⁹ aĩe ĩ ordiata subiectõe custodit. Et b̃ figuratũ ẽ ꝑ Ezechiã de q̃ legit: q̃ corde p̃fecto corã dño ãbulauit Et qd̃ rectũ erat ĩ ꝯspectu dñi b̃ sp̃ fec̃ Tertiũ ẽ regal' potẽtia q̃ oẽm rebellionẽ ⁊ ꝯcupiscẽtiã paci mẽt⁊ repugñtez potent' restrigit. Et hoc figurat ꝑ Josiã q̃ ⁊ lucos succidit: ⁊ ppl'm ad cultũ veri dei reduxit. B ¶ Est aũt triplex ꝯcupiscẽtia q̃ mẽt⁊ q̃erẽ p̃turbat: q̃ est ꝑ regalẽ potẽtiã rep̃mẽda. Vicz cõcupia carnis: ꝯcupia oculor̃: ⁊ sup̃bia vite. Que q̃dẽ in cordib⁹ mũdanis maxime dñant. vtz. j. Joã. ij. In cui⁹ figura legit. iij. Reg. ij. Q Salomon tres personas iussit interfici: cũ regnare inciperet: ⁊ ex tũc semper

in pace vixit. Primus erat frat̄ suus Adonias q̄ ad regnū aspirauit/ ⁊ ip̄z Salomonē regno p̄uare voluit. Secund⁹ fuit Abiathar sacerdos. Tertius fuit Joab p̄nceps militie: q̄ adsuuabant p̄tes Adonie. Utz. iij. Reg. j. Adonias interp̄tat̄ dñator vani cōcept⁹: ⁊ signat cōcupiscētiā oculoꝝ q̄ regnū aīe mlt̄ipl̄r impugnat/ ⁊ ei⁹ q̄etem freq̄nter p̄turbat. Abiathar: iterp̄tat̄ p̄r meus pctō vigilās vl̄ suscitās pctm̄/ ⁊ sig̃t ꝯcupiscentiā carnis: quā q̄dē virtute rōnis mediāte dei gratia possum⁹ restringere/ sed nō total̄r exterminare: vt dicit Chryſ: Quia ſm Bern̄. Uelim⁹ nolimus in terra nr̄a habitat Jebuseus. Subijci pōt: exterminari nō pōt. Et h̄ signāter appuit in Abiathar q̄ nō fuit totaliter iterfectus/ sed ad mortē damnat⁹ q̄ñcūq̄ egrederet̄ fores hierl̄m. Sic ⁊ nos carnis ꝯcupiscētias restringere possumus ne dñent̄: sed nō possum⁹ eas totaliter extinguere: ne isurgāt. Quia ꝓpter fomit̄ corruptionē sunt nobis natural̄r cōplantate. Joab interp̄tat̄ inimicicie: ⁊ signat inuidiam. que ſm Greg. de sup̄bia nascit̄: q̄ singularē excellentiā appetens/ dolet ꝙ sibi aliq̄s adequet̄. L ¶ Hanc aūt triplicez ꝯcupiscentiā restringere debet mens deuota ⁊ regalis p̄ act⁹ ꝟtuosos. Nā Adoniā. i. oculoꝝ ꝯcupiscētiā debz extiguere p̄ volūtariā paup̄tatē. Abiathar. i. carnis ꝯcupiscentiā. p̄ oīmodā castitatē. S; Joab. i. sup̄biaz vite p̄ obedientiā ⁊ hūilitatē/ q̄bꝫ iterfect̄ ⁊ imp̄io rōnis subiect̄/ verbū eternū q̄d est verus Salomō pacifice regnabit in aīa. Quia oēs motus aīe sibi ad nutū obediēt: ⁊ ip̄a aīa nut⁹ ⁊ istinct⁹ diuinos sine repugnātia q̄libz p̄seq̄t̄.

D ¶ Qd̄ apte figuratū ē Ezech. j. Ubicūq̄ erat ipetus sp̄ūs illuc gradiebant̄ aīalia ⁊ rote pariter seq̄ntes ea. Ubi p̄ aīalia signat̄ mens deuota p̄dita p̄fectiōe euāgelica. Per rotas vero designant̄ potētie rōnales bñ sequentes motionē sp̄ūsscti. Cui⁹ ratio ibidē subdit̄. quia sp̄ūs vite erat i rotis. Signant̄ aūt mens rōnalis p̄dita p̄fectiōe euāgelica p̄ rotā intelligit̄ triplici rōne. Nā rote q̄ ad sitū sunt a terra eleuate/ q̄ ad figurā sūt orbiculares ⁊ spherice. sed quo ad motū sūt volubiles ⁊ apte. Sic aīa deuota debet esse a terra eleuata p̄ terrenoꝝ cōtēptuz: ⁊ sp̄ habitare in celestibꝫ p̄ feruens desideriū/ dicens cū Apl̄o. Nr̄a ꝯuersatio i celis ē. ¶ Cōstat em̄ ꝙ tota circūferētia rote est a terra eleuata ⁊ solū tangit terrā in sui minio/ quia solū in puncto: vt dicit̄. j. d̄ aīa. Sic aīa d̄uota tm̄ dz eē a t̄ra eleuata q̄ planū terrene ꝯuersatiōis ⁊ vsus nō tangat: nisi in puncto suo naturalis necessitatis. Per figuram autē sphericam que inter omnes figuras est simplicissima/ p̄fectissima ⁊ capacissima designat̄ simplicitas puritatis ⁊ abundantia p̄fectionis: quā habz talis anima i copia spiritualium charismatū. ⁊ hoc aperte consequit̄ ad primum. Nam terrenorum abiectio est quedā p̄fectionis inchoatio/ sed copia spiritualium charismatū est perfectionis complementuz. Sicut etiam figura spherica eo dicitur perfecta quia i ea finis coniungitur suo principio. Sic in anima tali/ illud idē q̄d est sui principium effectiuuz: puta deus: est etiā sibi finis vltimus in omni sua operatione intētus/ quia talis anima nihil facit: nihil dicit: nihil cupit: nisi i hoc honorem diuinum intendat. Tertio rote habet volubilitatem et habilitatem ad motum. Sic talis anima est p̄mpta celer ⁊ abilis ad sequendū

diuinos instinct⁹. Nam q̄cunq; ibat spūs illic pariter cunte spū ferebāt̄r t rote. Et istud bñ sequit̄ ex secundo. Perfectaꝝ em̄ mentiū ꝓpriū est spiritui seruo ꝓmpte t facilit̄ obedire t ei⁹ instinctibꝰ ꝓsentire. Quia ad hoc dant̄ dona spūsci: vt per ea mens rōnalis habilit̄ ꝓmpte sequat̄ istictū spiritussci. D ¶ Est etiā diligēter aduertendum. q̄ isti reges habebant equos mire velocitatis. Et hec fuit causa fm Lbz f. q̄ a fine⁹ mundi: in tam breui tpe. pura. rij. die ad regem narum puenire potuerūt. Si em̄ venissent post vnuz annū: vt quidā asserere voluerūt) nō inuenissent eum in Judea/sed pon⁹ in Egypto: vt dicit Blosa. Per qō spiritualit̄ dat intelligi. q̄ q̄ verbū eternū in sua mente inuenire desiderat/oportet q̄ feruenti desiderio ad eius p̄sentiā aspiret. Ut dicat cū sponsa Cañ. v. Nūciate dilecto q: amore langueo. Et q: virtutes mentē rōnalem subleuantes ad bñ et delectabilit̄ opandū sūt equi dei/dbo mens p fluctus tentationū: t p luxu⁹ cupiditatū t carnaliū delectationuz ad vnionē diuinā secure ꝓducit. Juxta illud Abac. iij. Uiā fecisti in mari equis tuis i luto aquaꝝ multaꝝ. Jō ꝓ istos veloces dromedarios q̄bo magi ifidebāt ꝓcuniri⁹ possum⁹ intelligere p̄dictas tres ⁊rutes/q̄ si cū debita circūstātijs habeāt velociter mēte rationāle ad diuinaz vnionez ꝓducūt Quod vt ꝓmpti⁹ possint efficere que liber p̄dictarū ⁊rutū debet esse triplici circūstātia insignita ¶ Naz pauperas voluntaria. Primo requirit in affectu cuiuslibz ⁊rene solicitudinis perfectā imunitatē: vt fm Bpm̄ B mundo sciat vti tanq̄ nō vtat. Secundo requirit in vsu rez tpaliū ꝓfectam frugalitatē/ita vt rebꝰ tpalibꝰ solū vtat ad strictā nature necessitatē: nō autē ad aliquā corpis voluptatez. Tertio requirit ꝓprie volūtatis omnimodā abdicationē/t iste est portio⁹ gradus in pauperate spūs: q̄ bō suam volūtatez totaliter abdicādo in oī suo appetitu t desiderio diuine voluntati p oīa se ꝓformet. t isti in oibꝰ suis actibꝰ spū di agunt Rbo. 8. Et ō fm apl̄z filij dei ꝓpter dictā ꝓformitatē specialiter nūcupant. E ¶ Sil̄r illibata castitas. Primo requirit vt mens virginalis t casta nunq̄ in aliqua ipudica cogitatōe volūtarie delectet. Quia sicut rosa ex humano tactu marcescit Jta quelibet cogitatio ipudica puritatē inficit virginalē. Secūdo requirit vt si q̄q̄ mens ex incōsideratiōe vl ex humana fragilitate in tali cogitatiōe oblectet/nunq̄ tñ in ipam p consensum volūtariū inclinet/q: sol⁹ cōsensus i delectationē/absq̄ ꝓsensu in opus causat pcm̄ mortale: vtz p Augu. xij. ō tri. c. xij Tertio requirit vt mēs casta/nō solum in cogitatione ipudica nō delectet: sed pot⁹ ipaz q̄tēscūq; eam senserit abominet/ t p oīa detestet: vt sic sponsus ipi⁹ puritatē cōmēdans: sibi dicat illud Cant. iij. Tota pulcra es amica mea t macla nō est in te. ¶ Sil̄r obedientia humilis etia requirit. Primo vt in oibꝰ licitis q̄ imp̄z voluntarie t simpliciter obedias siue grata siue difficilia iubeantur Qō est contra illos q̄ fm Bern. sunt adeo imperfecti cordis t infirme volūtatis/q̄ de oīi ope sibi iniuncto exigunt rōnē: nec vnq̄ libenter obedīt: nisi cū audire ꝓmeruerit: qō eos libuerit Quoꝝ obedientia est inutilis t vana. Quia fm Bern. in hac re q̄ delectat t q̄ p libito obedientie imitūgit̄ plat⁹ magis obedit subdito: q̄ subdit⁹ plato. Secūdo requirit vt in bis q̄ iniungunt

ꝓmpte ⁊ festināter obedias. Exēplū de Zacheo q̄ ad mādatū dñi ꝓmpte ⁊ festināter descēdit: ⁊ iō chr̄m hospicio recipe meruit. De tl̄i sic dic̄ Ber. Uerus obediēs mandatū nō ꝓcrastinat/sed parat man⁹ opi/pedes itineri/⁊ totū se ipendit vt mādatū ipleat impantis. Talis obediētia refulsit in scīis magis/q̄ statim vt stellam viderūt: iter ad venerādū dñm inceperūt Tertio req̄rit vt in his q̄ impank̄ hilariter obedias/q̄ ꝑ opus obediētie qd̄ hilarit̄ ꝑficit̄/deo suauiter ꝓpinat̄/teste sponsa Cañ. viij. Dabo tibi poculū ex vino ꝯdito. i. ex hilaritate mixta opi volūtario. Uñ dicit Bern̄. Hilaritas i vultu/dulcedo in verbis/multū decorat obediētiā exeq̄ntis. Talis obediētia refulsit in bt̄is magis: q̄ añ faciē Herodis obsequiū sue venerationis hilariter sūt ꝯfessi dicētes. Uidimus stellā ei⁹ in oriente: ⁊ venimus adorare eū. Sup quē locū dic̄ Chrys. O bt̄i magi q̄ añ conspectū regis crudelissimi/priusq̄ chr̄m cognoscerent: chr̄i facti sunt ꝯfessores. Adhuc enim chr̄m nō viderāt/⁊ tñ ꝑ chr̄o mori parati erāt. Et q̄cūq̄ mens talib⁹ virtutib⁹ insignit̄ ad inuētionez hui⁹ regis noui: imo ad vnionē ipi⁹ dei festinanter ꝑducit̄. Qd̄ nob̄ p̄st. dig. ⁊c̄.

¶ Secund⁹ de Epiphania domini. Et est sermo. XXV.

Secūdo describitur ip̄oꝝ magoꝝ inq̄sitio studiosa: q̄ notat̄ cū d̄r. Ubi est quina. est rex Iu. A ¶ In q̄b⁹ verbis ip̄oꝝ inq̄sitio reddit̄ cōmēdabilis ex trib⁹. Primo ex hoc: q̄ i rege nato ꝓfitent̄ fastigiū maiestatis cū p̄mittūt Ubi est q̄ na. ē rex iu. Null⁹ em̄ nascit̄ rex: nisi solū ille ꝑ quē regnū regit̄: dū ip̄e nascit̄: qd̄ soli chr̄o ꝯuenit/q̄ ab instāti sue ꝯceptōis regnū vniuersal̄ creature sciuit ⁊ potuit gubernare. Nec mirꝝ q̄ oīa ꝑ ip̄z facta sūt Joā. j. Ip̄e etiā ꝑ sue gubernatiōis īfluxū portat oīa verbo virtutꝫ sue vt scribit̄ Heb. j. Scd̄o ꝓfitent̄ ꝓdigiū nouitatꝫ/cuꝫ subdūt: Uidim⁹ em̄ stellā ei⁹ in oriente: ⁊ bene stella candens chr̄m oñdit: q̄ lumē verū ortū fuit. Jō vero gentibus apparuit: vt p̄figuraret: q̄ gētes ꝑ chr̄z essēt lumē fidei recepture. Sꝫ q̄rit hic Aug. vnde magi sciuerūt: q̄ hec stella chr̄z natū signaret. Ad hoc est duplex responsio Aug. Una q̄ b̄ didicerūt ab angelis aliq̄ monitione reuelatiōis. Potuerūt em̄ illis angeli dicere. Ite ⁊ adorate illuꝫ q̄ nat⁹ est ⁊ simul iudicate q̄lis ⁊ q̄nt⁹ nat⁹ sit: quē celi nouo sidere manifestāt. Alia est q̄ isti magi periti in scīa astroruꝫ: vidētes stellā extra mdi ordinē/hanc esse intellexerūt quā Balaā ꝓphetādo p̄dixerat. Oriet̄ stella ex Jacob. Nūeri. xxiiij. Tertia est Bern̄. in ser. hodierno q̄ dic̄. Q. hoc sciuerūt ꝑ diuinaꝫ reuelationez: ⁊ subdit. Profecto q̄ illos adduxit/ip̄e ⁊ instruxit. ⁊ q̄ ꝑ stellā foris āmonuit/ip̄e ⁊ in occulto cordis edocuit. ¶ Tertio pollicent̄ obsequiū deuote volūtatꝫ/cū annectūt: ⁊ venim⁹ ado. eū. vbi q̄rit Chris. Nūq̄d nesciebāt: q̄ in hierl̄m regnabat Herodes crudelis. Nūq̄d ignorabant q̄ q̄cunq̄ rege viuēte aliū regē ꝓuūciat vel adorat punit̄ in sanguie? Et respōdet̄: q̄ toto cordis affectu venerabāt̄ regē inuisibilē. Jō visibilē nō timebāt Nā vt dic̄ Leo papa. Adorauerūt in carne verbū/in infantia sapiaꝫ. in īfirmitate virtutē/⁊ i veritate hoīs dñm maiestatis. B ¶ Ut aūt ex istorū magoꝝ inq̄sitione nobis aliquid spiritual̄ edificatiōis elucescat dici pōt

q modus inquisitiōis spūalis huius
noui regis nobis euidēter ex corpali
magoꝝ inquisitiōe innuit q̄ ad tria.
Primo quantū ad locū vnde iter in
ceperūt. Scdo quātū ad terminuz in
quo iter finierūt. Tertio ex sidere no/
uo q̄ in itinere directi fuerūt. ¶ Cir/
ca primū est sciēdū. Q̄ isti magi iter
suū inceperunt in oriente vbi sol orit.
Qd exinde cōgruū fuit/qz ibi prima
culpe p̄uaricatio cōmissa fuit. Et ideo
voluit dn̄s: vt vbi fuerat p̄ncipiū nr̄e
p̄uaricatiōis/inde nobis ꝓdiret initi
um nostre saluatiōis. Quia isti magi
fuerunt p̄mi fideles q̄ christo nato ob
sequiū ipenderūt. Propter qd isti ma
gi fuerūt tres in numero ad insinuā/
dū: q fides trinitatis ꝑ eos fuerat in
choanda/z in gentib ꝓcreatis ex tri/
bus filijs Noe/ꝑ totuz mundū erat
ꝑ apl'os disseminā da. Signāter etiā
isti magi venerūt de Sabba que iter
pretat captiuitas/z signat vetustatez
peti ꝑ quā a diabolo captiui teneba/
mur: donec ꝑ lumen fidei z gratie no
bis hodie ꝑ christū reuelate liberare/
mur: z cū filio ꝓdigo patris celestis
amplexib vniremur. Isti ergo reges
tharsis z isule: id ē exploratores veri
gaudij veniūt de Sabba. i. de capti/
uitate tyrannica directi stella p̄uia. i.
diuina gratia regem celi deuotissime
adorando/z fidē suam mystic; mune/
ribus protestando. Nam in auro s̄m
Greg. potestas regia/in thure qd i sa
crificio dei ponit diuina essentia. sed
in myrrha hūana mortalitas designat.
¶ Vn̄ istoꝝ magoꝝ exemplo spūalr
informamur: q illi sūt optime dispo/
siti ad istū pueꝝ inq̄rendū z spūaliter
inueniendū in q̄b sol iusticie orit ꝑ di
uine gratie irradiatiōez/z feruentis
desiderij inflamatiōez: ac etiā ꝑ iugez
conatū virtuose ꝓficiendi: z ad virtu
tū sublimia cōscendēdi. De q̄ conatu
scribit in ps̄. Btūs vir cui⁹ est auxili
um abs te. i. q̄ totā spez sui auxilij po
nit in te: vt dic glo. Quia talis ascen/
siones in corde suo disposuit/habens
feruidū conatū ad virtutū sublimia
ꝯscēdēdi. ¶ Hec aūt ascensio in tri
bus gradibus ꝑficitur z s̄m tres vi/
res vel potentias ad imaginē ꝑtinen/
tes. Nam ꝑ memoriam ascendere de
bes ad continuā impressionez diuine
meditationis. Per intelligentiā ad ꝑ
spicuam cognitionē diuine reuelatio
nis. Sed ꝑ voluntatem ad feruidaz
degustationem diuine dilectionis et
interne delectationis. ¶ Primū ptz
per Bern̄. qui dicit in libro meditati/
onum. Teneam⁹ deum in memoria
portem⁹ eum per memoriam in con/
scientia/p̄sentem vbiqz veneremur:
Nā sicut nullū momētū est i q̄ hō nō
fruat dei miscdia. sic nullū debet esse
momentū q̄ eum p̄ntem nō habeat in
memoria. Om̄e tempus in q̄ de deo
non cogitas/hoc te reputes ꝑdidisse.
Vaca ergo deo vbicūqz fueris: q̄cūqz
loco cōsistis/aliq̄d salutare in anima
versa. Considerās q om̄e illud qd ve
recundū estimas fieri in ꝯspectu ho/
minis/hoc multomag; horrendū est
fieri in oc̄lis diuine maiestat;. ¶ Se
cundū ptz: Cū em̄ aia spe diuini adiu
torij suffulta ad diuinam veritatem
cognoscendam vehementi desiderio
afficitur/tūc qn̄qz fit: q illa ad que ex
ꝓpria industria nō sufficit/iter orōnū
suspiria ex diuina reuelatiōe cogno/
scit: vt dicit Richar. v. de trini. Exem
plum de daniele: qui vir desideriorum
dicit: eo q ad cognitionē secretoꝝ fer
uenti desiderio afficiebat. ꝓpter qd fu
erunt sibi multa arcana diuinitus re
uelata. Hec autem reuelatio non fit
nisi solitarijs z a strepitu mundano

semotis Teste ꝓpheta Osee. ij. Ducā eam in solitudinē ⁊ ibi loquar ad cor eius. Propt̄ qd̄ etiā Joāni euāgeliste reuelatio facta fuit cū esset in Pathmos insulam relegat⁹. D ¶ Tertium ptz: ꝑ hoc qd̄ dic̄ Aug. de laude chari. O charitas quō illis sapiebas q̄ dulcis eis fuisti/ q̄s tanta ꝓpter te sustinere coegisti: q̄bꝫ vinculis illos traxisti: q̄s nec ꝑ blandimēta retrahētia/ nec ꝑ tormēta iminentia ꝑdere potuisti. Cucurrerūt q: tu eos traxisti: ꝓspera ⁊ aduersa transierūt: q: tu eos iuuisti: ad brauiū ꝑuenerūt q: tua dulcedine eos ꝯfortasti. Talē g̃dū amoris bñ attigerat Aug. cū dixit. x. confes. O amor q̄ semꝑ ardes ⁊ nunq̄ extingueris charitas de⁹ me⁹ accende me totū. Uñ menti taliter inflāmate ꝯferr̄ gustus interne dulcedinis: quā bñ senserat ꝓpheta cū diceret. Q̄ magna multitudo dulcedinis tue domine quā abscōdisti timētibꝫ te. i. caste timore te diligētibꝫ. Et bñ dic̄/ magna: q: totā mentē absorbet ⁊ in suiꝑi⁹ et oim aliorꝫ alienatiōez inducit. Unde Bern̄ dic̄. Nescio an aīa: vel ipaz gehennā ad temp⁹ expiri horribili⁹: penali⁹ ve iducat/ q̄ꝫ post hui⁹ sel' gustatā suauitatē exire denuo ad illecebras vel poti⁹ ad molestias carnis. Quā suauitatē nobis expiri ꝯcedat ⁊c̄.

¶ Sermo terti⁹ de Epiphnaia dñi. Et in ordine. XXVI.

Circa secunduz est sciēdū. Q̄ isti magi iter suū finierūt in meridie. Ubi sol maxie sup nr̄z hemispheriū eleuat̄ Et signat mentē lumie diuine gr̄e irradiatā ⁊ i diuinis charismatibꝫ sublimatā. Uñ iste termin⁹ est apt⁹ ad spūal'r inq̄rendū/ ⁊ d̄lectabil'r iueniēdū istū puerū deificū ꝓpt̄ tria. A ¶ Prio q: i meridie breuiat̄ vmbra vanitat̄. Nā ꝑ meridiē: ꝓpt̄ sol' altitudinē: congrue limpiditas ⁊ altitudo ꝯtēplationis itelligit̄/ ꝑ vmbrā ꝟo desideriuz ⁊ amor rerꝫ tꝑaliū designat̄. Qd̄ q̄dem desideriū ido vmbra d̄r: q: lumē diuine veritat̄ nob obnubilat/ ⁊ claritatē diuine imaginis i nob offuscat. Hec em̄ vmbra em̄ debet ee abbreuiata in aīa: vt de rebꝫ tꝑalibꝫ nihil ampli⁹ appetat/ q̄ꝫ stricta nature necessitas exposcat: ⁊ idipm̄ sibi penale reputet: q̄ gust⁹ interne d̄uotiōis vnq̄ꝫ ꝑ aliquā suauitatē exteriorem debeat intercipi vel etiā ꝑmisceri. Et in quacūq̄ mente rōnali taliter abbreuiata fuerit vmbra vanitat̄ talis est apta ad istū puerū inq̄rēdū ⁊ dulcit̄ inueniēdū. Et d̄ talibꝫ mētibꝫ verificat̄ qd̄ scribit̄ Esa. xxx: Dabo eis panem artū: ⁊ aquā breuem/ qui tunc menti rōnali tribuit̄. qñ d̄sideriū terrenorꝫ mō p̄dicto ꝑ efficaciā diuine gr̄e limitat̄. Et q: talis mēs ꝑ feruidū amorē indesinent̄ deo vnit̄: Jō bñ subdit Esaias ibidē. ⁊ nō faciā vltra a te auolare doctorē tuuz.

B ¶ Scdo q: in meridie. i. in diuine claritat̄ cognitōe ⁊ i diuie suauitat̄ degustatiōe maxie iflāmat̄ aura charitat̄. Mens em̄ deuota p̄ntiaz isti⁹ pueri feruēter desiderās tāto debet esse feruore charitat̄ iflāmata: q̄ oēm radicē p̄ue ꝯcupiscētie sic mortificet ⁊ adurat/ q̄ semē viciosuz nūq̄ꝫ de cetero possit in homie pullulare. Taliter videbat̄ accēsus Hugo cū dixit in de laud. chari. Ad te me totū ꝯuerto dulcis amor Jesu/ in q̄ totū bonuz aīe mee dependet. In q̄cūq̄ꝫ tu es dulcis amor/ semꝑ cogitat qñ mundum exeat/ qñ veram pacem inueniat/ q̄cq̄d agit/ q̄cq̄d i corde ꝟsat̄ tu a memoria ñ recedis: si qñ taceat: d̄ te cogitat

Si qñ loquit de te loqui desiderat/ omnibꝫ dulce credit quod sibi sapit. ¶ Tertio quia in meridie maxie serenat aer veritatis. Mens em̄ feruore charitatis inflāmata/ ⁊ ab affectu terrenoꝝ totaliter sublimata/ veritatē diuinā ⁊ eiꝰ mysteriū lucidissime ⁊ iocūdissime ꝯtemplat. Exēplū in regina sabba que fuit inhabitatrix illius calide regionis: ⁊ significat aīam charitate inflāmatā: q̄ venit a finibꝰ terre audire sapientiā Salomonis. Que cū cuncta per ordinē ꝑspexisset ⁊ sapientiā salomonis ꝑsonal'r audiuisset/ nō habebat vltra spm̄. Quod verbū tractās Rich. v. de cōtemplatiōe/ dicit: Spiritū nō habere est ex multa admiratiōe mentē excedere/ et pre stupore que menti diuinitꝰ reuelant spm̄ a seipso alienatū esse. Et de isto ꝓgressu spūalis ꝑfectiōis ab oriēte in meridiē/ pōt itelligi quod scribit Prouerb. iiij. Justoꝝ semita q̄si lux splendēs ⁊c. Iste em̄ ꝓgressus ꝑ magos ⁊ per abraā figuratꝰ: qui ibat ꝓgrediēs ad meridiē: vt patꝫ Gen. xij. nō est nisi iustorū q̄ semꝑ sunt mente ad deū erecti/ ⁊ in om̄ibꝫ suis actibus diuino beneplacito conformati. Qui quidē ꝓgressus signanter dicit semita nō via/ per quā multi gradiūtur. Et hoc ꝓpter compendiū singularis perfectiōis: quā isti possidēt: et in qua se iugiter exercēt. Istoꝝ autē semita ⁊ cōuersatio est q̄si lux splēdēs/ per exēplarē edificationē. Sed dicit ꝓcedēs ⁊ crescēs ꝑ meritoꝝ. s. cumulationē/ vsqꝫ ad ꝑfectā diē. i. vsqꝫ ad ꝑfectā mētis illuminationē. Et quia istū ꝟtutis ꝓgressum seu perfectiōis terminū hō nō pōt attingere sua ꝟtute naturali: ideo necesse est ꝙ i tali ꝓgressu diuitꝰ fulciat. L ¶ Et iō requirit tertio ꝙ hō in tali ꝓgressu ꝑ stellā. i. diuie gr̄e efficaciam dirigat. ¶ Sciendū aūt ſm Aug. ⁊ Chryſ. ꝙ hec stella que magos direxit/ ab alijs stellis tripliciter distincta fuit. ¶ Primo q̄dē in situ: quia non erat fixa in firmamēto/ nec in ethere cum planetis: sed erat vicina terre ⁊ suspēsa in aere. Al's em̄ vt dicit Glo. nō potuisset determinate magis locū ⁊ ortū pueri demōstrasse. In tāta em̄ distantia necdū vna domꝰ in ciuitate/ sed nec vna ciuitas in regione neq̄q̄ ex aliq̄ stella fixa vel etiam ex planeta posset depbēdi. ¶ Secūdo in luminis effluxu: q̄ tante fuit claritatis ꝙ nec in meridie ꝑ solis radios poterat obscurari. ¶ Tertio in motu: q̄ nō habuit motum circularē/ sed ꝓgressiuū et directiuū. ¶ In q̄bꝫ nobis triplex effectꝰ gratie designat: nā ꝑ primū ꝙ hec stella nō fuit eleuata in firmamēto spūal'r informamur/ ꝙ nec ꝓpter status ⁊ nobilitatis celsitudinē nec ꝓpter donoꝝ plenitudinē debeamus nos suꝑbe suꝑ alios eleuare: sꝫ semꝑ in oībꝰ humilit sapere. Ad q̄d hortat Apl's Ro. xj. Noli altū sapē/ sed time. Per hoc ꝟo ꝙ fuit suspēsa in aere/ ostēdit ꝙ mens ꝑ gratiā a terrenoꝝ desiderijs elongat: ⁊ in puritate diuie cognitiōis ⁊ dilectiōis suspēdit: ita ꝙ vere posset dicere illd Job vij. Suspēdiū elegit aīa mea/ ⁊ mortē ossa mea. Quia ꝑ hoc ꝙ mens per gr̄am deuotiōis a terrenis abstrahit vires suꝑiores q̄ ꝑ ossa intelliguntur q̄ sunt alba ⁊ fortia/ ⁊ medullarꝫ dulcedinis ꝯtētiua in diuine dilectiōis dulcedine moriunt et absorbēt. Per scdm hoc est ꝑ eiꝰ effluxū lumiosum oñdit ꝙ mēs diuino luie irradiata ⁊ ꝑ gr̄am roborata tm̄ bono diuino ꝑ amorē vnit. ꝙ nec ꝑ noctē cuiuscūq̄ aduersitatis nec ꝑ diē ꝓsꝑitatis vnq̄

poterit obumbrari: sz etiã facies. i. recta intẽtio sp in omnibꝫ agendis lucet sic sol in virtute sua: vt scribit Apoc. j. Uñ tales mẽtes sunt tãq̃ luiaria celi/ sm Aug. q̃ nunq̃ eclipsant ⁊ totã eccl'iam celesti cõuersatiõe illuminãt De q̃bꝫ scribit Phil'. ij. Inter q̃s lucetis sicut luiaria vbũ vite ꝯtinentes Per tertiũ vo ostẽdit q̃ conatꝰ talis mentis sp recto tramite sine oĩ obliq̃tate debet ꝓcedere: et in feruore boni opis ac diuini amoris iugiter ꝓficere q̃usq̃ stella dirigẽte/ hoc ẽ gratia mouẽte: mẽs deuota ꝑducat in hierl'm q̃ interp̃tat visio pacis: ⁊ signat statũ mẽtis pacatũ ⁊ tranq̃llũ: in qua nulla tẽtatiõis molestia insurgit ꝯ̃ria rationi. D ¶ Sz est diligenter aduertẽdũ q̃ magi sm Chrys. stellã ꝑdiderũt/ qñ herodẽ de ortu noui pueri cõsuluerũt. Sic multi in statu gr̃e constituti ꝑdũt stellã diuine gr̃e/ qñ vel ꝑ mẽtis elationẽ vel ꝑ carnis ꝯcupiscentiã ad cõsiliũ diaboli inflectunt. Sz postq̃ ab herode recedit. i. postq̃ hõ petoꝝ cõcupiscẽtijs reluctat: et ad diuinũ beneplacitũ toto corde cõuertit: tunc (vt dicit Remigiꝰ) redit stella diuie gr̃e: q̃ visa ⁊ cognita mẽs incipit gaudere gaudio magno valde. Tũ qꝛ sm Remig. plꝰ gaudet hõ de rebꝫ ꝑditis ⁊ recuꝑat q̃ sp possessis. Tũ etiã qꝛ tunc in opibꝫ bonis se magis ardẽter icipit exercere. Freq̃nter em̃ ꝯtingit q̃ hõ post lapsum cautior/ feruẽtior ⁊ humilior resurgit/ q̃ fuerat añ lapsum. Exẽplũ in petro/ et in maria magdalena. Et ita bñficio stelle dirigẽtis. i. gr̃e mouẽtis/ mens deuota in bethleem ꝑducit: vbi ãgeloꝝ pane reficit/ ⁊ ꝑ diuinã pñtiã ineffabili mẽtis gaudio cõsolat. Quod nobis expiri ꝯcedat ⁊c.

¶ In octaua epiphanie Sermo primꝰ/ et in ordine vigesimusseptimꝰ

Vidi spiritũ descendẽtẽ sicut columbã de celo/ et manẽtẽ sup eũ. Job. j. Uerba ꝓposita Hila. exponit ad litterã de baptismo chr̃i: in q̃ tota trinitas ꝑhibet testimoniũ q̃ ipse sit filiꝰ dei natural': sz pñt ꝯueniẽter exponi de q̃libet fideli: q̃ ꝑ baptismũ chr̃o incorꝑat: ⁊ efficit eiꝰ filiꝰ adoptiuus. A ¶ Qd q̃lit fiat/ in verbis p̃missis docet ex tribꝫ: q̃ ꝓprie ꝯstituũt aliquẽ dei filiũ adoptiuũ. Nã p̃mo spũssanctus descẽdit in aĩam adoptari ꝑ gr̃e infusionẽ. Scdo ꝑ virtutis et donorũ ꝑfectã oꝑationẽ. Tertio ꝑ eiꝰ in ipsa iugem ꝑmanẽtiã ⁊ ꝑ celicã ꝯuersationẽ Que q̃dẽ tria in vbis p̃missis ꝑ ordinẽ designant. Nã gr̃e infusio notat cũ p̃mittit/ Uidi spm̃. virtutũ ⁊ donorũ oꝑatio notat cũ subdit/ descẽdẽtẽ sicut co. sed eiꝰ celica ꝯuersatio notat cũ dr/ et manẽtẽ sup eũ. ¶ Circa primũ est ꝯsiderãdũ q̃ ꝑ hoc q̃ spũssanctus corꝑali specie sup chr̃m descendit in baptismo ꝯueniẽter intelligit ĩ filio adoptato gr̃e infusio. Et h̃ ꝓpter triplicẽ virtutẽ quã chr̃s ꝯtulit aq̃s ex tactu mũdissime sue carnis. Nã chr̃istus aq̃s ꝯtulit vim purgatiuã/ refrigeratiuã ⁊ viuificatiuã. Quẽ q̃dẽ triplicẽ effectũ q̃libet adoptatꝰ ꝑ gr̃e ĩfusionẽ ꝯsequit. ¶ De p̃mo effectu scribit ad Titũ. iij. Nõ ex opibꝫ iusticie q̃ fecimꝰ nos/ sed sm suã misericordiã saluos nos fecit: ⁊ h̃ ꝑ lauacꝝ regeneratiõis ⁊ renouatiõis spũsseti quẽ effudit ĩ nos abunde ⁊c. vsq̃. heredes simꝰ sm spem vite eterne. In q̃bꝫ verbis apl's p̃mo ponit nr̃e saluationis motiuũ/ qd est diuina miscẽdia: q: nõ ex opibꝫ iusticie nr̃e saluati sumꝰ/ sed sm suã mise. sal. nos fe. Et h̃ ꝯueniẽ

ter factū est: q; de nr̄a miseria nō po-
teram⁹ liberari nisi p̄ suā misēdiam.
Scdo ponit nr̄e saluatōis modū: q;
p̄ lauacrū regñatiōis ⁊ renouatiōis
xp̄i. p̄ baptismū p̄ quē regñamur p̄
gr̄am sic̄ p̄ gñationē naturalē infici-
mur p̄ culpā. Nā sicut gñatio natu-
ralis p̄ quā p̄m̄ origiale trāsfundit
i aiam ingnat: ita regñatio baptisma-
lis aiam lauat. Et in illa regñatione
aq̄ renouatur mēs: spūs aūt seruus q̄si
vim p̄bet: q; formā scriptis regñato
imp̄mit. Addidit aūt renouatiōis:
vt oñdat q̄ baptism⁹ tollit vetustatē
culpe: ⁊ reducit nos in nouitatē gr̄e.
Tertio ponit regñatiōis fructū: qui
q̄dē est q̄ p̄ baptismū p̄stituimur be-
redes vite eē̄ne. ¶ De scdo effectu p̄t
intelligi q̄ scribit Eccī. xviij. Nōne
ardor̄e refrigerabit ros. q. d. q̄ ardo-
rē p̄cupiscēte refrigerabit ros diuie
gr̄e: et nō solū refrigerat/ sz totaliter cō-
cupiscētiā eneruat. vñ scribit Mat.
iij. Ille baptizabit vos i spūsctō ⁊ ig-
ne. Nā sic̄ ignis materiale apposit⁹
herbaz radicibo vitia būoz ⁊ sarmē-
ta iuncta p̄sumit ⁊ exp̄minat: sic spūs
scūs p̄ spūalē baptismū p̄cupiscētiā
rep̄mit ⁊ āmbilat: p̄ q̄ō p̄m Lbr̄f.
i ignē demōstrat vehemētiā gr̄e/ que
nulla tēratiōe vinci possit. ¶ De tertio
effectu scribit Job. vj. Spūs est q̄ vi
uificat: q; spūale baptismus viuificat
aiam: ⁊ vita gr̄e i p̄nti ⁊ vita gl̄ie i fu
turo. Et sub hac triplici p̄pērate spūs
scūs p̄ spūalē baptismū descendit in
aiam/ purgās rubiginē peroz̄ p̄ tri
tionē quā sibi infūdit refrigerās estū
tēratiōnū: q̄s p̄ iternā deuotionē rep̄-
mit: viuificās ⁊ letificās p̄ securitatē
spe q̄ exultationē inducit: iuxt illō ad
Ro. vij. Ipe spūs reddit testimoniū
spūi nr̄o q̄ sum⁹ filij dei. B ¶ Se
cūdo. ij. descēdit i aiam p̄ fructū ⁊ do

noz̄ p̄fectā opatōez: ⁊ b̄ apte figurat
p̄ colūbā: i q̄ sup̄ chr̄z descēdit, p̄ tri-
plicē q̄ p̄petatē. Colūba ei ē aial sim
plicissimū: ⁊ tō caret felle. Est aial pa
cificū: ⁊ tō ñ mordet ore. Est etiā aial
māsuetū: ⁊ tō nō lacerat vngue. Ex q̄
spūalr̄ dar̄ intelligi q̄ regñari p̄ chr̄m
ñ debēt hr̄e irā i corde/ nec detractio
nē i ore/ neq; crudelitatē in opc. ¶ De
p̄mo p̄t intelligi q̄ scribit Mat. x.
Estote prudētes sicut ser. ⁊ sim. si. co.
In q̄bo ꝓbis chr̄z nos hortat ad ba-
bēdū prudētiā rōnis ⁊ inocētiā volū
tatis. Et tō dic̄/ estote prudē. sic̄ ser. vt
sc̄z fraudes malignāntiū possit̄ prudē
ter p̄cauere. et sim. sic̄ co. vr. s. leliōes
⁊ iurias possit̄ volūtarie sustinere/ et
pio corde vob̄ crogatas ig̃ere. ¶ Et
q; prudētia serpēs cōsistit in rr hr̄nā
veterē pellē p̄ artū forame deponit: to
tū corp⁹ p̄ capite exponit: ⁊ cū sit frigi
de nature solē naturalr̄ diligit. Ex q̄
b⁹ triplex ifōrmatio colligit. Nā pell'
depositio p̄tiet ad icipiētes. Ep̄h. iiij.
Deponite fm̄ p̄stinā p̄uersationē ve-
terē hoiem. i. vetustatē pcti: q̄ hoiem
interiorē inuerat ⁊ dei imagine p̄uat.
Corp⁹ p̄ capite exp̄ositio p̄tiet ad p̄-
ficiētes: qui p̄ mēte tuēdat̄: q̄ est caput
hoīs/ totū corp⁹ suū penalitat̄ ⁊ q̄q;
morti exponūt. Sz sol' dilectio p̄tiet
ad p̄fectos: q̄ p̄ diuinā p̄templationē il
luminant̄ ⁊ inflāmant̄. Simplicitatē
etiā colūbinā debem⁹ hr̄e: et q̄tuz ad
picetatē i iudicādo: q; colūba blādos
bz oc'los ⁊ dulcē aspectū. Itē sinceritā
affectionē in diligēdo: q; colūba ⁊ ge
n⁹ suū diligit ⁊ pacē osculū custodit.
Itē rectā irētionē in opādo. Cañ. vj.
Oculi ei⁹ sic̄ colū. su. ri. aq̄. q̄ lacte sūt
lote. ¶ De scdo scribit Ep̄h. iiij. Soll
iciti seruare vnitatē spūs i vin. pa. In
q̄bo ꝓbis oñdit q̄ pacē seruare debem⁹
diligēter: ⁊ tō dic̄/ Solliciti/ b̄ē sitis

ritatē mētis nō amittit: sz odorē ꝟtu/tū ad alios late diffundit. Et iō dicit Greg. xxviij. moral. ꝙ nulla sunt bona in oculis occulti iudicis si nō ap/probant testionio castitatis. Cui⁹ cām reddit Hieron. ita dicēs: Quacūqꝫ ꝟtute polleas: q̄cūqꝫ dignitate p̄ful/geas: si cingulo castitatis careas/oīa ꝑ lutū trahis. Quā castitatē ꝛc.

¶ De scta agnete ser. I. et in ordi. xxix

Sub vmbra illius quē desiderabā sedi: ꝛ fruct⁹ ei⁹ dulcis gutturi meo ītroduxit me rex in cellaria sua: Cañ. j Int̄ ceteras ꝟgines Agnes btissima in delitijs diuie dilectōis legit̄ euidēti⁹ gl̄iari: ꝛ iō ad laudē ip̄i⁹ ꝟba ꝓposita ꝯuenīēter inducūt̄. A ¶ In q̄bꝫ ꝟbis innuūtur tria bn̄ficia q̄ a sponso suo se gl̄iat̄ recepisse. Primū est/ꝙ ꝑ diuinā claritatē fuerit singularit̄ ob/umbrata. Scd̄m est ꝙ ꝑ diuinā sua/uitatem fuerit intellectual'r recreata Tertiū ꝙ ꝑ btificā vnionē nūc sit mē talit̄ inebriata. Primū notat̄ cū p̄mit tit̄: Sub vm. il. ꝛc. scd̄m cū subdit̄: et fruc. e. d. g. m. tertiū cū ānectit̄: intro. me rex. i cella. sua. Felix sponsa q̄ tali vmbracl'o refrigerat̄: q̄ tali ferculo sa tiat̄: ꝛ q̄ tali pocl'o inebriat̄. ¶ Circa p̄mū incidit duplex dubitatio. Pria ē/cū vmbra rōe sue opacitatis sit oppo sita claritati diuie: videt̄ ꝙ ꝑ sessionez vmbre nō recte possit ītelligi q̄es ha/bita ex claritate diuia. Ad qd̄ dicēdū q̄ lz lux diuia in se sit clarissima: nob tn̄ i via remanet ignota/ꝓpt̄ excessum sue claritatis ad debilitatē nr̄i intelle/ctus. Et q: illd̄ qd̄ est alicui ignotū si bi remanet obūbratū: iō diuina clari tas inq̄ntū nr̄e cognitiōi occultat̄ vm bra siue tenebra dici pōt. Hec tn̄ tene bra meratissima lucē mdo significat: vt Diony. dic̄ in de mystica theologia Et de hac tenebra scribit̄ in Ps. Qui posuit tenebras latibulū suū. q: ꝓpter excessū sue claritatis lux diuia occulta tur oī lumini: ꝛ subtrahit̄ oī create co gnitiōi: vt d̄t Diony. ibidē. ¶ Scda q̄stio ē/q̄re poti⁹ dixerit se q̄euisse sub vmbra diuie claritatis q̄z i vmbra: Ad qd̄ dicēdū ꝙ loq̄t̄ b̄ de q̄ete q̄ mēs rō nalis in p̄nti q̄escit in deo ꝑ gr̄az: que q: incōpabil'r est īferior ꝛ deficiēs ab illa q̄ete q̄ mēs ꝑ actū clare cognitio/nis ꝛ itime fruitiōis in deo btifice q̄e tat̄. Iō signāter hāc inferioritatē exp̄/mēs dicit se q̄etatā sub vmbra diuie claritatis/ꝛ nō in ip̄a claritate diuina. B ¶ Ex q̄ ptz ꝙ ꝑ vmbrā beatā ag netē q̄etātē/ꝛ ab oī estu ꝯcupiscētie re frigerātē debem⁹ ītelligere diuinorū charismatū vbertatē: q̄ in ip̄a causa/bāt diuie assil'atiōis ꝑfectā ꝯformita tē. Sic etiā vmbra nāl'r figure corpis cui⁹ ē ꝑ sil'itudinē se ꝯformat: ita btā agnes ꝑ donū gr̄e fuit diuio bn̄placi/to ꝑfectissime ꝯformata. Et ꝓpt̄ hanc ꝯformitatē ꝛ assil'ationē btā agnes di cta est soror toti⁹ trinitatis. Cañ. viij. Soror nr̄a puula est ꝛ vbera non hz. In q̄ ꝟbo triplex sue laudis p̄conium iplicat̄. Primū est ꝑfecta ꝯformitas diuie assil'atiōis: ibi/Soror nr̄a. Se cūdū est sūma bn̄ilitas sue ꝓp̄e deie/ctiōis: ibi/puula est. Tertiū est oīmo/da abiectio t̄rene delectatiōis: ibi/et vbera nō hz. Per vbera nanqꝫ in scri ptura suauitas ꝛ delectatio intelligit̄ iuxta illd̄ Esa. lxvj. Ut satiemi ab vbe ribꝫ ꝯsolatōis ei⁹. Et iō sponsam chr̄i carere vberibꝫ/est eā semotā esse ab oī bus terrenis delectationibus. C

¶ Pōt aūt dici ꝙ ꝑfecta cōformitas diuie assil'atiōis quā btā agnes ꝑ ob umbrationē diuioꝝ charismatū sin/

gularit̃ ꝯsecuta fuit/ex tribꝰ colligit̃: quibꝰ triplici ꝓprietati diuiaꝝ ꝑsonarũ aꝑte conformabat̃. ¶ Nã ꝯformabat̃ p̃ri in eminẽtia ptãtis, filio in refulgẽtia sapiẽtie ⁊ ꝟitatis: sꝫ spũiscrõ in excellẽtia charitatis. ¶ De p̃mo ptꝫ: nã efficacia pat̃ne ptãtis in ea relucet. Primo ex affectiõe interiori. Qđ ptꝫ ꝑ hoc ꝙ paterna ptãs ita cor suũ ꝯfirmauerat in bono diuino/ꝙ mẽs ei⁹ ad nulla bona exteriora poterat inclinari. Qđ bñ liquet ex hoc ꝙ nec nobilitatẽ nec pulchritudinẽ filij p̃fecti q̃ eã adamauit/in sui amatoris ĩiuriã aspicere potuit: et oĩa eius duplicata munera tanq̃ stercora recusauit/ita dicẽs: Discede a me fomes pcti/nutrimentũ facinoris/pabulũ mortis: qꝛ iã ab alio amatore p̃uẽta sum: q̃ mihi satis meliora obtulit ornamẽta/lõgete nobilior genere ⁊ dignitate. ¶ Secũdo pat̃na ptãs in ea relucet ex oꝑatione exteriori. Et hoc dupl̃r. Primo q̃dẽ ex oꝑatiõe spũali: quã rome ostendit in illo clerico/q̃ cũ tãta ꝯcupiscentia vteret̃/ꝙ a papa peteret licẽtiã matrimoniũ ꝯ̃bendi: iussus est ꝑ ip̃m/ꝙ beate agneti papalẽ anulũ exhiberet: quã etiã sibi in cõiugium copularet. Qui cũ anulũ sue imagini picte in pariete exhiberet: imago digitũ extẽdit/⁊ anulo recepto digitũ retraxit: et statim oĩs carnal̃ ꝯcupiscẽtia in ip̃o clerico extincta fuit. Scđo h̃ idẽ ptꝫ ex oꝑatiõe corꝑali: q̃ filiũ p̃fecti pri⁹ q̃ ip̃m ꝯtingeret a diabolo p̃focatũ a morte suscitauit. Ex q̃bꝰ ptꝫ ꝙ p̃ri tripl̃r conformata fuit in eminentia potestatis.

D ¶ Scđo fuit ꝯformata filio in refulgẽtia sapie ⁊ ꝟitatis. Qđ ptꝫ: qꝛ ꝑ lumẽ deificum fuit ab ip̃o filio tripl̃r obũbrata. Et p̃mo q̃dẽ lumie theartice claritatis/q̃ mẽs ip̃i⁹ ita copiose repleta fuit/ꝙ de illo int̃no decore quo mẽs rõnalis ꝑ dona ḡtuita diuit⁹ decorat̃ sup oẽs alias ꝟgines delicati⁹ ⁊ suaui⁹ est locuta: vt ptꝫ ꝑ Amb. in legẽda: q̃ de ipsa scribit: ꝙ lꝫ fuit corꝑe iuuẽcula/ꝑ plenitudinẽ tñ sapie inspirare fuit aĩmo cana. Propt̃ q̃đ tanto dulcore diuie suauitatꝭ ꝑ suũ sponsũ refecta fuit: vt diceret se mel et lac ex ei⁹ ore suscepisse. Et in lacte q̃dẽ mentalis puritas/in melle ꝟo diuia suauitas pãt itelligi: q̃ nõ nisi a purissimis mẽtibꝰ degustat̃. ¶ Scđo ꝑ ip̃m verbũ fuit obũbrata luie mirifice claritatis. Qđ patꝫ ꝑ h̃ ꝙ illa cella tenebrosa in q̃ iussu p̃fecti ducta fuit: vt cũ ea filius eiusdẽ sue voluptatꝭ ludibriũ exerceret tanto splẽdore repleta fuit/ꝙ ei⁹ fulgor oĩm intuẽtiũ oculos repercussit. In ip̃is etiã aspicientibꝰ fulgor ille tantã deuotionẽ excitabat/ꝙ oẽs dictã cellã itrãtes puriores exibãt q̃ fuerãt introgressi diuie clemẽtie laudis p̃coniũ exoluẽtes: q̃ beatã agnetẽ ab hũano ꝯtagio tã mirifice p̃suauit. ¶ Tertio ꝑ ip̃m ꝟbũ fuit obũbrata cesarie mirifice dẽsitatis ⁊ etiã nitore angelice puritatis. Qđ ptꝫ: nã cũ ipsa filiũ p̃fecti accipe recusaret: iussit eã suis vestibꝰ expoliari/⁊ nudã ad lupanar duci. Stati aũt vt vestibꝰ expoliata fuit/tãtã densitatẽ suis capillis diuia clemẽtia tribuit: vt meli⁹ crinibus tecta videret̃ q̃ vestibꝰ. Postq̃ ꝟo ad locũ turpitudinis ingredit̃/angel⁹ dñi coruscãti luie totã cellã ipleuit: et in ip̃o luie eã veste cãdidissima induit/in signũ ꝟginal̃ ⁊ angelice puritatꝭ. Qđ cũ agnes induisset/bñ poterat dicere illud Esa. lxj. Induit me dñs vestimẽto salutis: ⁊ indumento leticie circũdedit me. In q̃bꝰ ꝟbis innuit̃ ꝙ puritas ꝟginalis cõfert ipsis ꝟginibꝰ arrã eterne felicitatꝭ: ⁊ mẽtes ipaꝝ reficit miro dulcore interne sua

uitatis. Propter que duo puritas virginalis ⁊ vestimentū salutis ⁊ indumentū leticie cōgrue nuncupat. Qd nobis p̄stare dignet ⁊c.

¶ De eadē Sermo. ij. et in or. XXX.

Tertio fuit ꝯformata spūsancto i excellētia charitatis. Qd patz: nā spūssanctus tanto ardore charitatis cor eius inflāmauerat q̄ mens ip̄ius in amorē diuinū: quē christus nobis exēplariter p̄mōstrauerat fuit totaliter transformata. A ¶ Ad cui⁹ maiorē euidētiā est sciēdū/ q̄ imago charitatis christi cōsistit in tribus. Primo in hoc q̄ gradus sui amoris mēsurabat ꝑm totā ꝟtutē anime sue ⁊ oīm viriū eius ⁊ ꝑm totā facultatē sui cordis ⁊ ꝑm vltimū posse toti⁹ sue nature. Et ideo ipse sol⁹ hic in via perfecte adimpleuit illud/ Diliges dn̄m deū tuū ex toto corde tuo/ ⁊ ex tota aīma tua/ ⁊ ex om̄ibus viribus tuis. Scdo cōsistit in hoc q̄ grad⁹ sue charitatis mēsurabat ꝑm vltimā p̄fectionē omnis ꝟtutis ⁊ oīs gr̄e: siue sit gr̄a gratis data siue gratia gratū faciēs vel etiam gr̄a vnionis. Om̄es em̄ istas gratias ⁊ om̄es ꝟtutes ⁊ oīa dona ad p̄fectionē pertinētia christ⁹ in sūmo habuit. Et ideo bene scribit Joh. j. Uidimus eū plenū gr̄a ⁊ veritate. Tertio ꝯsistit in hoc/ quia tāta fuit excellētia charitatis christi q̄ nō solū mentē ip̄i⁹ inseparabilr ꝯiungebat ip̄i deo: verum ⁊ totā naturā humanā p̄sonaliter vniebat diuīo supposito. Et ex hoc humana natura tantā dignitatē consecuta fuit/ vt christus etiā inquantū homo verus deus dicat: p̄ quāto humanitas christi vere subsistit in esse suppositali ꝟbi diuini. B ¶ Et isti forme exemplari beata agnes fuit tripliciter cōformata. Nam primo dilexit deum ꝑm vltimum posse sui cordis ⁊ ꝑm totā virtutē sue affectiōis. Quod patet p̄ hoc q̄ pre magnitudīe ⁊ suauitate diuini amoris nec illum iuuenem nobilē nec aliquam creaturā potuit in iniuriaz sui sponsi delectabiliter intueri. Cuius causam Bern. reddit per hoc/ q̄ sicut ignis materialis a rebus quas adurit/ omnē earū pulchritudinē tollit: et nigredinē eos trāsformantē inducit: sic amor diuinus oēm pulcritudinē ⁊ delectationē rerū temporaliū menti rationali deum perfecte amanti in abominationē conuertit. Quod bene senserat Apl'us cum diceret/ Mihi mūdus crucifix⁹ est ⁊ ego mūdo: Gal. vj. ¶ Secūdo deū dilexit ꝑm vltimā perfectionem omnis virtutis/ hoc est ꝑm vltimū gradum perfecte humilitatis ⁊ ꝑm perfectum ꝯtemptū terrene dignitatis vel etiā cupiditatis: vt ex ei⁹ legēda clare patet. Propter que duo a diuis p̄sonis apte sibi dr̄ Cañ. viij. Soror nr̄a paruula est/ p̄pter humilitatē sue p̄p̄e reputatiōis: et vbera nō habet/ p̄pter om̄imodā abiectionē ⁊ contemptum om̄is terrene delectatiōis. ¶ Tertio christum dilexit indissolubili vinculo perfecte vnionis. Quod patet per hoc: quia tota mens ⁊ tota eius affectio sic fuerunt indissolubiliter coniuncta vinculo amoris diuino beneplacito/ q̄ eius affectio in nullo alio q̄z in bono diuino tantū potuit quietari. Unde recte potuit dicere cum p̄pheta: Mihi adherere deo bonū est: ⁊ ponere in domino deo spem meam. C ¶ Et illud exēplū diuini amoris q̄libz aīa deuota iugit ⁊ ꝯstant cordi suo dz imp̄mere. Ad qd hortat sponsus Cañ. 8. Pone me sic sig̃culū sup cor tuū: vt. s. eo amore chr̄m diligas

quo ipe te dilexit. Constat autem fm Bern. q chris nos dilexit fortit/dulciter z ꝯstāter: sic z tu si velis imp̄mi forme exēplari sue dilectiōis/debes ip̄m diligere adeo ardenter/vt ardor sue dilectiōis oēm trāsitoriā affectionē i te absorbeat. Et adeo dulciter/q in dulcore sue dilectiōis oīs aduersitas trāsitoria tibi dulcescat. Et adeo ꝯstāter/q nulla res trāsitoria vnq̄ te ab eius amore diuellat. D ¶ Ex ista aūt imp̄ssiōe diuini amoris mēs rationalis triplicem fructū cōsequit. Prim⁹ est cuiuslibet bone opationis feruida aggressio. Qd̄ patet: qr nullū est opus adeo arduū z difficile/quin amāti reddat leue z facile. Ideo dicit Aug. q oīa ardua z imania/leuia et ꝓpe nulla facit amor. Propter quod etiā amor dicit mater dulcoris: eo q omnē amaritudinē transitoriā ex iterno gustu sue dulcedinis in quādam suauitatē ꝯuertit. Secūd⁹ est cuiuslibet terrene delectatiōis oīmoda abiectio. Nā sicut post gustū mellis om̄ia alia vident insipida: ita anime diuīo amore inflāmate oīs terrena delectatio in amaritudinē ꝯuertit. Cui⁹ causam assignat Origenes dicēs: q quia cor marie magdalene solū christū sitiebat: ideo oīs creatura grauis sibi fuerat ad videndū. Terti⁹ est cuiuslibet tentationis z defectus culpabilis facilis expugnatio. In cuius figura Sampson septē funes de neruis crudis contextos tanq̄ telam aranee facillime dirupit. Per quod designatur q homo per feruidā charitatem operans/quibuslibet defectib⁹ etiā ex mala consuetudine longo tēpore iueteratis (qui recte per texturā neruorū intelligunt) cū adiutorio diuine gratie facil'r reluctatur: ideo ip̄os facillime anullat z discerpit. Quos fru. z c.

¶ Sermo terti⁹/al's i ordie. XXXI

Fructus eius dulcis gutturi meo. Hic secundo ostēdit q̄liter btā agnes fuerit p diuinā suauitatē intellectual'r refecta z dulciter recreata A ¶ Circa qd̄ est sciendū q in ipsa diuina essentia triplex fruct⁹ intellectualis sup̄substātial'r inuenit: quib⁹ mens beate agnetis z cuiuslibet anime deuote intellectual'r reficit. Primus est om̄is esse creati vitalis effluentia. Scd̄s est oīs speciei formal' refulgētia. Terti⁹ ē oīs suauitatis fontalis affluētia. ¶ Primū patet. Nā sicut a p̄mo calido z a p̄mo vero fluit om̄e calidū z omne verū: ita a primo esse increato fluit om̄e esse creatū. Et ideo dicit Joh. j. Omnia per ip̄m facta sunt. Et quia eo modo fluunt res ab ip̄o ꝟbo/quo in ip̄o ꝟtual'r ꝯtinentur. In ip̄o aūt oīa causata vital'r preexistūt. Nā quod factū est in ip̄o vita erat: Joh. j. quare oportet necessario/q oīa creata ab ip̄o vitaliter deriuent. Propter qd̄ signāter dicit Apl'us/q ex ip̄o z p ip̄m z in ip̄o sunt oīa: qr oīa ex ip̄o causal'r effluūt: z p ip̄m ꝟtual'r subsistūt: sed in ip̄o eternal'r z vitalit preexistūt: et ideo oīa viuunt vita purissima simplicis deitatis. ¶ Ex isto aūt fructu nobis relncet triplex veritas intellectualis: p quā mēs cuiuslibet aīe deuote tripl'r recreat. ¶ Prima est/qualit sit intelligēdus efflux⁹ creaturaꝝ ab ip̄o ꝟbo? Ad qd̄ dicendū/q eo modo res fluūt a diuia essentia q̄ ꝯtinent in ip̄a. Nō ē aūt necessariū q ip̄a essentia creature fm illd̄ qd̄ est in entitate ꝓpria/p̄existat in essentia diuia: qr sic tolleret diuie nature simplicitas/si contineret aliq̄d diuersum a se. Sed hoc itelligit de ipsa ra

tiõe exẽplari ⁊ cãli ipsi⁹ creature: q̃ est ipsa creatrix essentia. Que ꝑm Aug. ẽ rõ factiua et ꝓductiua ipsi⁹ creature in existentia ꝓpria. ¶ Scda est quõ ab vno simplicissimo: cuiusmodi est essentia diuina possit procedere tanta ꝑsonarũ ⁊ etiã creaturarũ multitudo. Ad qd̃ dicendũ ꝙ licet essentia in se sit vna et simplicissima: tñ ꝑm modum nr̃m intelligẽdi ipsaꝫ sub diuersa ratione ꝯcipim⁹ ꝑm diuersitatẽ respectuũ illoꝝ que ab ipsa diuersimode ꝓcedunt. Nã ꝓut essentia diuina apprehendit̃ sub rõne fecũditatis: sic ab ipsa emanãt ꝑsone diuine/ ꝓut ipse ꝓprietates ꝑsonales oriunt̃ ex fecũditate nature diuine. Fili⁹ quidẽ ꝑ modũ verbi. spũs aũt scrũs per modũ amoris: q̃ est amor ⁊ nex⁹ p̃ris ⁊ filij. Sꝫ ꝓut appꝑhendit̃ per solã rationẽ exemplaritatis essendi: ⁊ ꝓut est causa ⁊ exemplar oĩs esse creati: sic ab ipa fluũt creature insensibiles que soluꝫ in esse naturali subsistũt. Prout ꝟo appꝑhenditur sub ratiõe vitalis exẽplaris: sic ab ipsa fluũt creature vitales siue ꝑticipent vitã vegetabilẽ siue sensibileꝫ. Sed ꝓut apprehendit̃ per rationẽ exemplarẽ ipsius esse intellectualis: sic ab ipsa fluit natura angelica ⁊ humana. ¶ Tertia est: cum viuere p̃supponat esse: quõ illud qd̃ nullã habet entitatem actualẽ: sicut sunt mlte creature possibiles ꝓduci a deo/ que tamen nunq̃ ꝓducunt̃/ possint esse vita ĩ ipo deo? Ad qd̃ dicendũ ꝙ oĩe qd̃ est in alio: est in eo ꝑm modũ illius rei in q̃ est. Sicut apꝑet de rosa: q̃ licet sit in se ꝑm esse materiale ⁊ corruptibile: in nostro tñ intellectu est ꝑm esse intellectuale: qd̃ quidẽ abstrahit ab oĩni corruptibilitate ⁊ materia. Und̃ licet lapis vel rosa nõ viuãt in seipsis: viuũt tñ in nr̃o intellectu/ in q̃ existũt ꝑm rationẽ vitalẽ essendi: qꝛ act⁹ intelligẽdi q̃ est silitudo ⁊ exẽplar istoꝝ est q̃daꝫ vita: vt d̃t cõmentator in. xij. Luꝫ igit̃ forma cuiuslibet artificiati sit vita in ipsa arte: vt ptꝫ ꝑ Aug. ⁊ Ansel. Sequitur multo forti⁹ ꝙ oĩa creata q̃ntum cunqꝫ nõ viuãt in se: tñ ꝑm rõnes eoꝝ exẽplares ⁊ factiuas sunt vita in ipso deo. B ¶ Scds fruct⁹ in essentia diuia cõtentus q̃ btã Agnes mentaliter reficit̃: est oĩs speciei formal' refulgẽtia. Circa qd̃ est sciendum ꝙ in essentia diuia inuenit̃ triplex formal' refulgẽtia. Una est essentia assil'ationis/ qua vna ꝑsona alteri assil'atur in nature idẽtitate. Alia est ꝑsonalis distinctiõis: quã formã mẽs cõtemplat̃ iux̃ ꝓpetatẽ ꝑsonal' emanatiõis: ⁊ iux̃ rõneꝫ formal' distinctiõis vni⁹ ꝑsone ab alia. Tertia est q̃dam rep̃sentatio exẽplaris oĩm creaturarũ. ⁊ ista repꝛesentatio attendit̃ q̃ntum ad tria: vieꝫ q̃ntũ ad ꝑfectiones eaꝝ essentiales: ⁊ q̃ntũ ad ꝓprietates accidẽtales: ⁊ q̃ntũ ad habit⁹ ꝟtuales. Qꝛ ꝑm Plotinũ nõ solũ ꝑfectiões essentiales ⁊ proprietates rerũ accidẽtales / verũ etiaꝫ ipsi habit⁹ ꝟtuales in ipsa essentia diuina exẽplarit̃ p̃existunt. rõne cui⁹ virtutes exẽplares posuit in mẽte diuia ꝓ quãto in ipa oẽs ꝟtutes exẽplariter cõtinent̃. ¶ Ex isto aũt fructu nob̃ relucet triplex ꝟitas intellectual'/ ꝑ quã mẽs cuiuslibet aĩe deuote debꝫ tripl'r recreari. Prima est ꝙ assil'atio essentialis ꝑsonarũ nõ attendit̃ in essentia diuina ꝑm se: sed solũ vt est vni ꝑsone cõicata ab alia. Cui⁹ ratio est: qꝛ similitudo essentialis est/ pluriũ suppositorũ in eadeꝫ natura existentiũ. Plura aũt supposita nõ existunt ĩ natura diuia: nisi ipsa esset vni ꝑsone ab alia cõicata. Secũda est: ꝙ licet in personis diuis sit assil'atio formalis q̃ntuꝫ

ad idẽtitatez essentie: in ipsis tñ est distinctio formalis q̃ntũ ad ꝓprietates personales. Et q: iste speciuoce differunt: iõ q̃ntũ ad hoc possunt etiã ipse ꝑsone dici specie differẽtes. ⁊ ita differunt in forma ꝑsonali: sed sunt idẽ in forma essentiali. Tertia est ꝙ refulgentia formalis creaturarũ in deo nõ attendit in essentia diuia ꝑm se: sed in habitudĩe ad intellectũ diuinũ. Cui⁹ ratio est: q: refulgẽtia formalis ipor⁊tat q̃ndã manifestationẽ repñtatiuã. talis aũt repñtatio solũ cõpetit essentie in habitudĩe ad intellectũ: nõ autẽ in habitudine ad esse naturale ꝓpriũ in se cõsideratũ. L ¶ Terti⁹ fructus est oĩs suauitatis fontal affluentia. Ex aũt oĩs affluẽtia mẽtalis suauitatis in ipso deo fontal'r ⁊ vital'r cõtineat: ptz ꝑ hoc ꝙ oĩs delectatio creata est q̃dã vmbra ⁊ figura illius delectationis q̃ in deo fontalit' cõtinet. Et iõ sicut panis pict⁹ esurientẽ nõ satiat: sic nec oĩs delectatio creata mentẽ rõnalem satiat vel q̃etat. Uñ ꝓpheta videns mentẽ ei⁹ in solo bono diuino posse q̃etari dixit. Satiabor cũ apparuerit gl'ia tua. ¶ Ex ꝟbi nanq; diuini nuda pñtia mẽs ratiõalis tãto dulcore ꝑfundit: ꝙ in ea oĩs carnalis delectatio ⁊ appetit⁹ fundit⁹ absorbet: intantũ vt de labore requiẽ: de tribulatione leticiã: ⁊ de cõtumeliis gloriã haberem⁹: vt dt Ber. ¶ Ad istã suauitatẽ degustandã mẽs deuota debz feruẽti desiderio aspirare: q: ꝑ ei⁹ gustum quodã diuino amore accẽditur qui appropriate dicit cõsumptiu⁹: eo ꝙ suo feruore ⁊ acumine absorbet oẽ illud qđ in hoĩe posset insurgere cõtra amorem diuinũ. vel ꝙ ipm ab amore diuino posset quomõlibet retardare. Et iste fructus tribꝫ modis apprehenditur/ ꝓut etiã gustus diuine dulcedinis inascit ex tribus. D ¶ Primo ex mentis ratiõalis deiformi claritate. nã mens ipsa in suis viribꝫ supremis est insignita imagine beatissime trinitatis. Propt' qđ iure naturali quo quelibz res natural'r appetit vniri suo ꝑncipio: mens deuota iugit' et gaudiose se debet cõuertere ad suam imaginẽ increatã/ a qua originalit' effluxit: ⁊ cuius sil'itudinẽ in se gerit. Et hoc est naturalit' delectabile cuilibet rei ꝙ vniat' suo sil'i. Hinc est ꝙ mens ratiõalis ex cõtemplatione sue imaginis increate / indicibili gaudio ⁊ leticia ꝑfundit. Quod signãter ꝓpha videtur innuere q̃ postq̃z dixit. Signatum est sup nos: hoc est in mente nr̃a rationali. lumen vultus tui dñe. statim subdit: Dedisti leticiam in corde meo. q. d. ꝙ ex cõspecta imagine increata mens mea interno gaudio dulcit' recreat. ¶ Scđo innascit ex mundi cordis incõtaminabili puritate. mẽs em̃ deuota ex ei⁹ interiori puritate cõspecta: semp in seipsa q̃eta pace fruit' ⁊ inestimabili gaudio interioris suauitatis reficit. Qđ exinde contingit: q: mẽs pura sine intermissione speculum diuine ꝑsentie ꝯtemplat: ⁊ firma diligentia ꝑcauet ne ab exteriori q̃cq̃z sibi incidat: nec etiã ab interiori surrepat qđ oculos diuine maiestatis offendat. Et iõ talis mens semp ab interiori reficit' inestimabili gaudio interne suauitatis. Propt' qđ signant' scribit' Prouer. xv. Secura mẽs quasi iuge cõuiuiũ. ¶ Tertio innascit ex diuine ꝑsentie amabili suauitate. Hoc ei habet diuina pñtia ex ei⁹ ingenita bonitate: ꝙ interiorẽ gustum mẽtis tanta suauitate ꝑfundit/ ꝙ oẽm delectatõez creatã in q̃ndã insipiditatẽ cõuertit. sicut etiã post gustũ mellis oĩa alia palato vident' insipida. Et iõ bñ dt Ber.

q̄ sol⁹ gustus diuie p̄ñtie est puꝝ/ple nū/ꝛ ꝑfectū gaudiū. Dicit̄ ei purū: q̄ nll'a amaritudine ꝑmixtū. Dicit̄ autē plenū/q̄ satiat totū aie d̄sideriū. Sꝫ dicit̄ ꝑfectū/q̄ nihil sibi poterit addi qd̄ ip̄m augmētet. sicut nec punctus addit⁹ linee/ipsius quātitatē augere pōt. Cui⁹ gaudij nos par. fa. ꝛc̄.

¶ De scrā Agnete Sermo q̄rtus

Et in ordine. XXXII.

Introduxit me rex ī cellaria sua. Hic tertio oñdi tur q̄lit̄ ꝑ bt̄ifice vnionis po culū bt̄ā Agnes sit mētaliter inebriata. A ¶ Circa quā quidez vnionē tria h̄ ꝑ ordinē īplicant̄. Prio nāq̄ ex vniōis effectiuo p̄ncipio ostē dit̄ honorabilissima dignitate. qd̄ no tat̄ ex ꝑsona regia cū d̄r: rex. Scd̄o ex vniōis mō oñdit̄ iocūdissima intimi/ tate: qd̄ notat̄ cum subdit̄. introduxit me. Tertio ex vniōis termio ostendit̄ suauissima deliciositate. qd̄ notat̄ cuꝫ annectit̄: in cellaria sua/oī scꝫ suaui/ tate ꝛ felicitate repleta. ¶ De p̄mo pꝫ nā bt̄ifica vnio tāte est dignitatꝭ ꝛ ex/ cellētie/q̄ ꝑ nullā creaturā cōpleri p̄t nisi solū ꝑ virtutē diuinā sp̄m beatuꝫ ad nudā suijp̄si⁹ ꝯtēplatiōez ꝛ fruitio nē sup̄naturalit̄ eleuantē. Qd̄ bene in nuit̄ Eze. viij. vbi d̄r. Eleuauit me spi ritus int̄ celū ꝛ terrā: ꝛ adduxit me in hierl'm in visiōe dei. Sꝫ lꝫ v̄tus diui/ na sit hui⁹ vniōis efficiēs p̄ncipale: ad hoc tñ cōcurrit agēs scd̄ariū/feruens scꝫ ꝛ ignitū aie desideriū. q̄ s̄m Aug. Tāta bona nō dant̄ nisi mag̃ deside/ rio appetant̄. Et h̄ figuratū est in He lia/q̄ ꝑ curꝝ igneū ꝛ eq̄s igneos rapt⁹ fuit. per q̄ duo potest intelligi feruēs amor ꝛ ignitū desideriū quo sp̄ūs be ati ad cognitionē ꝛ fruitionē bt̄ificaꝫ rapiunt̄. Tali desiderio ꝓut cōgruit viatori/tact⁹ fuit Aug. cū dixit. x. cō. O amor q̄ sp̄ ardes ꝛ nunq̄ extingue ris. de⁹ me⁹ accende me totū ꝛc̄. B ¶ De scd̄o pꝫ. nā sicut exp̄imēto ꝓba tur q̄ aq̄ quāto ꝓfundior tāto dulci/ or. ita vnio diuia: q̄nto fuerit ītimior tāto est dulcior ꝛ iocūdior: q̄ q̄nto in timi⁹ ania deuota etiā in via labia de uotōis suo dilecto imp̄sserit: tāto dul cius tātoq̄ iocūdi⁹ suā dulcedinē ex/ perit̄. vt docet Rich̄. iiij. li. de ꝯtēpla. Et iā ꝑ hoc q̄ v̄bū eternū bt̄āꝫ Agne tē ad sua ītima introduxit/pꝫ q̄ ipsa diuie vniōis amplexū iocūdissime de gustauit. ¶ De tertio pꝫ. nā ꝑ diuia cellaria itelligit̄ opulētia ꝛ fecūditas diuie bonitatis ex q̄ mēti deuote ꝓpi/ nat̄ deliciosus gust⁹ oīmode suauita tis ꝛ et̄ne felicitatis: ꝑ quā nimiꝝ Ag nes bt̄issima in diuis cellarijs. i. in se cretis diuie dulcedinis est hodie feli cit̄ recreata ꝛ suauit̄ inebriata. ¶ Qd̄ pꝫ. nā pat̄ sibi ꝓpinat gustū sue p̄ñe fecūditatꝭ quē ꝑcipit q̄dā amplexu in telligibili bt̄ē felicitatis. Fili⁹ sibi ꝓpi nat gustū intelligibilis v̄itatꝭ quē ꝑ/ cipit in limpida cognitiōe diuie clari tatis. Sp̄ūsscr̄ūs sibi ꝓpinat gustum oīs suauitatꝭ: quē ꝑcipit in felici am/ plexu et̄ne iocūditatꝭ. Et de isto tripli ci gustu Agnes legit̄ tripl'r gl'iari. nā q̄ntū ad gustū intellectualis v̄itatis d̄r: Ecce qd̄ cōcupiui iā video. in q̄ in nuit dotē clare visionis q̄ succedit fi⁹ dei. Quātū ad gustū p̄ñe fecūditatꝭ subdit: Qd̄ sp̄aui iā teneo. in q̄ innuit dotē firme tētiōis q̄ succedit spei. sed q̄ntū ad gustū oīmode suauitatis an nectit: Illi sū iūcta in cel' ꝛc̄. q̄a ex vni one ītima ad obiectū bt̄ificū mēs bt̄ā suauissimū gustū intime fruitiōis ex/ peritur q̄ ex ꝑfectissima claritate elici tur. L ¶ Ut autē ex ista vnione bt̄ifica aliq̄d sp̄ūalis edificationis eli cere possim⁹/tria ꝑ ordinē sūt vidēda

Primū est qualiť aīa deuota ad istā vnionē btificam disponať. Scdm est qualiť ista vnio in aīa cōpleať. Tertiū est q̄nte suauitatꝫ vinū in istis cellarijs degustať. ¶ Propť primuꝫ est sciēdū q̄ ista dispositio ſm Rich. in iiij. de ꝯtēplatōe ꝯsistit in tribꝫ. Prio ī turbe tumultuātis eiectiōe/siue turba sit exneoꝝ siue familiariū. nā oēs cogitatꝰ tā vani q̄ꝫ noxij ſm Rich. exnei iudicādi sunt: qꝛ nulli nr̄e vtilitati ſuiūt. Illos ꝟo q̄si domesticos habemꝰ/q̄s nr̄is vtilitatibꝫ implicamꝰ. Et qꝛ singularis amor dilecti locū solitariū querit: iō totā hmōi turbā: nō solū cogitationū/verūetiā affectionū oportet eijcere: vt dilecti nr̄i amplexibꝫ iocūdiꝰ ꝛ liberiꝰ libet inherere. Scdo in mētis intrne pfecta q̄etatiōe. Nā ſꝫ Rich. ibidē tūc dilecto thalamꝰ delectabiliť sterniť: cū internꝰ aīe sinꝰ ad sūmā pacē ꝛ trāquillitatē ꝯponiť: donec tandē dilecto inť vbera collocato mēs in amplexus dilecti ruat: ꝛ ipressis labijs intime deuotiōis oscula figat. Tertio ī ipsiꝰ dilecti intima introductōe. de q̄ Rich. ī eodē li. c. xvj. Certe q̄ꝫdiu possumꝰ ex q̄cunqꝫ re aliena ꝯsolatiōeꝫ ꝛ iocūditatē recipe: nondū audeo dicere dilectū nr̄m/intimū ardentissimi amorꝫ sinū tenere. Studeas ḡ ipm ad interiora ꝛ secretiora cordis tui p amorē attrahere. Nā si ipm nō traxerꝫ ad intima tua: quō credā te posse sequi eū ad sublimia sua? D

¶ Propť scdm est sciēdū: q̄ omissis friuolꝰ opinionibꝫ alioꝝ. Dicendū est q̄ illa vnio btifica in h̄ cōpleť ꝛ pficiť q̄ essentia diuīa p̄mo p illapsum intimū vniť essentie aīe. Ex qua quidez vniōe aīa q̄dāmō deificať: qꝛ p claritatē diuīe lucꝫ deiformis efficiť: sicut ferrū ignitū ſm Damascenū videtur quodāmodo ipse ignis. Et ex hac vnione redūdat in ipsam essentiā aīe/habitus glie: ipsam formaliter eleuās ꝛ īformās. Et ex illo habitu essentiā eleuante/redundat in ipm intellectū lumen glie: ꝛ in ipsam volūtatez ardor charitatis pfecte. Et h̄ videť rōnabile Ut sicut potētie originaliter fluūt ab essentia aīe: ita etiā pfectiōes potētiarū fluāt originaliť ab habitu pficiēte essentiā. Et ex istis habitibꝫ pficientibus potētias: ipse potentie ad actꝰ btificos eleuātur ꝛ formaliť disponūtur

¶ Licet aūt essentia diuina p prius vniať essentie aīe q̄ꝫ attingať p operationē potētie: nō tñ sequiť ex hoc q̄ btitudo pfectius ꝯsistat in tali vniōe sed potiꝰ ecōuerso. Cuius ratio est: qꝛ beatitudo ē vltima pfectio possibilis nature rōnabili. sed cōstat q̄ talꝰ vnio q̄ est p illapsum nature diuīe in ipsaꝫ essentiā aīe: non est hoīs vltima pfectio ꝓpter duo. Tum qꝛ operatio naturaliť est cōplementū ꝛ perfectio potentie: ꝛ per consequēs ipsius essentie in qua radicatur potentia. Tum etiā quia opatio supnaturalis nō ꝓcedit nisi a forma dante esse supnaturale. Sed opatio beatifica est supnaturalꝰ ergo optꝫ q̄ ꝓcedat a potētia eleuata ad esse supnaturale. Hoc autē nō pōt fieri p illaꝫ vnionē: qꝛ essentia diuina cū sit in se subsistēs/nulli p̄t dare esse formale. Unde sicut diuinitas q̄ntūcunqꝫ sit interior corpori q̄ꝫ ipsa aīa non tamen potest corpus formaliter viuificare/nisi mediante anima que dat esse formaliter viuum. Ita vnio per illapsum q̄ntūcūqꝫ sit perfectior ꝛ intimior vnione formali: non tamē pōt aīam formalr eleuare ad actū btificū/sicut eleuat vnio formalis p habitū glie. Et ideo incūctāter videtur tenendū q̄ vnio btifica q̄ntū ad eius formale ꝯplemētū/pficiť in illa vniōe

q̄ potentia sic eleuata ꝑ habitū supna
turalem vnit obiecto suo bti̅fico: licz
dispositiue ⁊ origialit possit poni etiā
in illa vnione q̄ fit ꝑ illapsum. E
¶ Propt tertiū est sciēdū ꝙ vinū di
uine dulcedis qd̄ qn̄q; b in q̄dā fruiti
one p̄libatoria degustat: tāte est suaui
tatis ꝙ solū ei⁹ odor vel mīma ei⁹ stil
la/oēm penalitatē p̄ntis miserie facit
obliuisci. Prouer. vl. Date vinū his
q̄ amaro aio sunt: bibāt ⁊ obliuiscant
egestatꝫ sue. Cui⁹ exēplū patuit i Pe
tro q̄ ex corꝑali claritate chr̄i sibi i trās
figuratione oñsa/tāta suauitate reple
tus fuit/ꝙ ibi voluit ꝑpetuo remane
re. Nesciens q̄d diceret: quia ꝑm glo.
Chry. imaginē gl̄ie/verā gl̄iaz estima
bat. ¶ Et si q̄s diligēter ꝯsideret istd̄
vinū btē fruitiōis q̄ ipsa Agnes diui
nitus est refecta ꝯmēdabile reddit ex
tribꝫ. ¶ Primo q̄dē ex loci singulari
tate: q̄ gust⁹ sue fruitiōis nō in q̄libet
loco cōmuni sibi cū sctis aliis ꝓpinat
sꝫ deorsuz in cella singularꝫ ꝑfectōis.
In q̄ vtiq; celsitudo sue btitudis de/
signat. Et b signāter inuit ꝑ b ꝙ se dt
ad ipsi⁹ regis ꝓpria cellaria esse intro
ductā. Diuersa em̄ cellaria designāt
diuersas sctōꝝ mā siōes: in q̄bꝫ vinuz
diuie suauitatꝫ varie degustat: iuxt di
uersitatē meritoꝝ vel etiā premiorū.
¶ Scd̄o ex p̄ciositate vasis. Non em̄
istud vinuz trahit cānello ligneo vel
etiā aureo: sed solū de ipo chr̄o ex ꝟbo
et̄no in q̄ sunt oēs thesauri sapie ⁊ scie
dī abscōditi: vt scribit Col. ij. ¶ Ter
tio ex pincerne nobilitate q̄ ē sol⁹ de⁹.
Nō ei clauē h⁹ cellarij ꝯmisit Petro
vel Paulo/nec etiā ꝟgini gl̄iose: s. si/
hijpsi retinuit: q̄ ipse sol⁹ ꝑm suā sapi
entiā infinitā nouit/qn̄ ⁊ q̄bꝫ ⁊ qualit
istud vinū debeat dispensari. Et iō si
gnāter dt se ꝑ ip̄m regē ad cellā vina/
riā introductā: ad insinuandū ꝙ sol⁹
de⁹ sit hui⁹ vini dator ⁊ ꝓpinator. Et
quicūq; b vino q̄dā degustatione stil
le tenuis in p̄nti potati fuerint: exinde
taliter inebriātur ꝙ sui ⁊ oim munda
norū totaliter obliuiscūtur. Qd̄ vinū
nobis degustare cōcedat ⁊c̄.

¶ De Cōuersione scti Pauli Ser. j.
Et in ordine. XXXIII.

Vas electōis
mihi ē iste: vt portet nomē
meū corā regibꝫ ⁊ gētibꝫ ⁊
filijs isrl̄ Act. ix. A ¶ In alijs scis
laudat victoria certamis: sꝫ i btō pau
lo laudant gl̄iosa p̄mordia sue cōuer
sionis. Propt qd̄ in ꝟbis ꝓpositꝫ tri/
plici laudis p̄conio ꝯmēdat. Primo
q̄ fuit vas singularꝫ gr̄e. Scd̄o quia
vas doctrinal sapiētie. Tertio q̄ vas
mirabil patientie. Primū respicit sta
tū sue electiōis. Scd̄m statū sue p̄di/
cationis. Tertiū statū sue passionis.
Quantū ad p̄mū dr̄ vas singulariter
electū ꝑ gr̄am p̄destinatiōis. vn̄ p̄mit
tit: Vas electōis mihi est iste. Quātū
ad scd̄m dr̄ vas pulcriformit ornatū
ꝑ sapiam p̄dicatiōis. Vn̄ subdit: Vt
portet nomē meū: subaudi ꝑ sapiētiā
sue doctrine corā regi. ⁊ gen. ⁊ fi. isrl̄.
Sed q̄ntū ad tertiū dr̄ vas multipl̄r
solidatū ꝑ patientiā tribulatōis. Vn̄
annectit. Ego ei oñdā illi q̄nta oꝑteat
cū pati ꝓ noīe meo. ¶ Circa p̄mū est
sciendū ꝙ istud vas ꝓpt gr̄am electio
nis reddit admirabile ꝓpt tria. Prio
si cōsideres ei⁹ statū: q̄ tunc in apl̄m
mirabil̄r eligebat qn̄ chr̄m actualit
ꝑseq̄bat. De q̄ ꝑsecutōne scribit Act.
ix. Saulus adhuc spirās minaꝝ ⁊ ce
dis in dis. dn̄i ⁊c̄. In quibꝫ ꝟbis tri/
plex eius ꝑsecutio innuit. ⁊ p̄ma q̄dē
fuit ꝑ feruēs nocendi desideriuz. Qd̄
notat cuz premittit: Saulus adhuc

spirãs. q. d. s̃m glo. Mala p̃cedentia
sctis irrogata sibi nõ sufficiebãt: sed
adhuc fuit spirãs. i. feruẽs desiderio
ꝑsequẽdi/minarũ et cedis in dis. dñi.
Ex q̃ datur intelligi ꝙ minis deterre
bat absentes: sed cede ⁊ morte afficie
bat p̃ntes. Scd̃a fuit ꝑ malũ cõsiliũ
qꝛ accessit ad p̃ncipẽ sacerdotũ ⁊c̃. Ex
q̃ apparet ꝙ fuit auidus in ꝑsecutiõe
chr̃ianoꝝ: qꝛ sicut d̃t glo. Non vocat⁹
accessit: sꝫ vltro se ĩgessit petẽs ab eis
epl'as in Damascũ ad synagogas. Ex
q̃ ptꝫ q̃ꝫ fuit laboriosus: qꝛ ꝑ ꝑsecuti-
one exercẽda ire voluit in Damascuꝫ
q̃ est ciuitas remota ĩ terra Syrie: qꝛ
similẽ ꝑsecutionẽ vt d̃t glo. iã in ciui-
tatib⁹ ꝓpinq̃s exercuerat Appet etiã
q̃ꝫ fuit atrox ⁊ studiosus: qꝛ oẽs chr̃ia
nos simpl'r exterminare voluit. iõ seq̃
tur: Ut si q̃s iueniret hui⁹ vie viros
⁊ mulieres/vinctos illos ꝑduceret ĩ
hierl'm: vtiq̃ puniẽdos ⁊ occidẽdos.
In q̃ magna ferocitas ei⁹ ostẽdit̃: q̃a
nec sexui ꝑcere voluit/nec etati. Ter-
tia fuit ꝑ malũ ministeriũ: ꝓpt̃ q̃d an
nectit̃: Et cũ iter faceret ꝯtigit vt ap.
da. Et sic ptꝫ ꝙ ipse ꝑsequebat̃ eccl'iaꝫ
corde feruido: q̃a spirãs mi. ⁊ ce. Ore
auido: qꝛ nõ vocatus ꝑ seip̃m accessit
ad p̃ncipes sacerdotũ/⁊ lr̃as. i. poten
tiã ꝑsequẽdi impetrauit. Itẽ ope festi
no: qꝛ habit̃ lr̃is nullã morã cõtraxit
sꝫ statim iter accepit. B ¶ Scd̃o
reddit̃ admirabile si cõsideres cõuer
sionis modũ. In q̃ tria ꝯcurrũt: vicꝫ
lux resplendẽs: q̃a subito circunfulsit
eũ lux de celo. Itẽ v̄tus ꝓsternens: qꝛ
cadẽs in terrã. Tertio vox impellens
qꝛ audiuit vocẽ dicentẽ sibi: Saule
saule quid me ꝑsequeris. Et ista tria
necessaria erant: quia lux illustrabat
ignorantiã rationalis qua ꝑ inordina
tum zelũ legis fuit eccl'iaꝫ ꝑsecutus:
ꝓpter quã quidẽ ignorantiã fuit mise
ricordiã cõsecutus. vt ptꝫ. j. Thim̃ j.
Misericordiã ꝯsecutus sum: qꝛ igno
rans feci. Ex quo ptꝫ ꝙ deus plus re
spexit ad piã intentiõeꝫ faciẽtis/q̃ꝫ ad
ꝑuersitatẽ operis: qꝛ in pectore inimi
co/cor amicũ elegit in paulo. vt dicit
Maxim⁹. Virtus v̄o ꝓsternebat su-
perbiã irascibil': faciẽs de lupo agnũ/
d̃ inimico domesticũ: de ꝑsecutore de
fensoreꝫ: ⁊ de blasphemo fidelissimũ
p̃dicatorẽ. Vox aũt conterebat duri-
ciã voluntatis: ⁊ iõ postq̃ꝫ chr̃ius ip̃m
obiurgasset dicẽs: Saule saule quid
me ꝑsequeris. tunc statim tremẽs ad
dei potentiã que ip̃m tam potẽter pro
strauit. Et stupens ad dei clementiã q̃
ip̃m a tam seua ꝑsecutione tam mise-
ricorditer reuocauit. per verã obediẽ
tiam submisit se voluntati diuine di-
cẽs: Dñe quid me vis facere? Ubi dic̃
Aug. Mox parat se ad obediendũ q̃
prius seuierat ad ꝑsequenduꝫ. C
¶ Sed adhuc circa ipsam lucẽ tria
notabilit̃ cõsideranda occurrũt. Naꝫ
illa lux ostendit̃ fuisse subita celerita-
te: ⁊ iõ dicit̃/⁊ subito. Immẽsa clarita
te: iõ dicit̃/circũfulsit. Celica origina
li ꝓpetate: iõ dicit̃/lux de celo. Ratio
nabiliter aũt ponit̃ fuisse repẽtina: q̃a
ip̃m subito ĩmutauit ⁊ in virũ alium
trãsformauit: ꝑficiẽs ip̃m tam in sciẽ
tia q̃ꝫ in vita: q̃ꝫ etiã in mẽtis constan
tia. ¶ In scientia q̃dem: qꝛ sicut dicit
glo. In illo triduo sue excecatiõis to-
tũ misteriũ incarnationis ⁊ veritatẽ
sui euangelij ꝑ reuelationẽ accepit: vt
ipsemet testat̃ Gal'. j. In vita v̄o: q̃a
statim v̄tute luminis q̃d ip̃m circun
fulserat/oẽm amorẽ carnalẽ ⁊ affectũ
terrenoꝝ penitus abiecit. Et huius si
gnũ fuit ꝙ surrexit de terra/in argu-
mentũ ꝙ iam omnẽ affectũ terrenoꝝ
a se abiecerat. Per hoc aũt ꝙ aperti
oculis nihil videbat: ostendit̃ ꝙ tot⁹

fuit alienatus a sensibꝫ/et actē mētis totā in deuz cōuertit: Quia ſm Aug. eo tpe quo nihil extrinsecū vidit: deū in raptu ꝑ essentiā cognouit. In mentis aūt cōstantia: q̄a cōtinuo eū ad se redisset/statim christū publice p̄dicabat: ⁊ ꝑ virtutē sui sermonis cōualescebat/et iudeos euāgelice veritatis aduersarios cōfundebat: affirmans cōfidenter: Quoniā hic est chr̄us quē ipse p̄dicabat Act. ix. D ¶ Bene etiaz ista lux ponit claritatis imense: quia ip̄m totum circūfulsit. Ab interiori q̄dem ꝑ sapientiā qua oīa mysteria scripturarū intellexit. Ab exteriori vero ꝑ ꝯuersationē lucidā: per quā toti mūdo sanctitatis exēpla reliquit A superiori vero ꝑ ꝯtemplationē claram qua nude ⁊ imediate deū ꝑ essentiam cognouit. ¶ Recte etiā ipsa lux dicit esse celica. tum q: intellectū ipsi⁹ angelicis spiritibꝫ cōformauit. imo et ipsi plurima secreta ꝑ eius p̄dicatiōez didicerūt. Ut dic̄ glo. sup illud Eph. iij. Mihi autē omniū scrōꝝ minimo data est gr̄a hmōi: vt innotescat principibus ⁊ potestatibꝫ in celestibꝫ. Tū quia affectū suū in deū totaliter trāsformauit. Chryſ. Ut em̄ ferrū missuz in ignē totum ignis efficitur: sic paulus charitate succēsus totus efficitur charitas. Tum etiaz quia ip̄m celesti ꝯuersatione decorauit. Phil. iij. Nostra cōuersatio in celis est. Et hec tria Dio. innuit in epl'a de transitu Pauli. Nā dicit ip̄m angelum terrestrem ꝓpter primū. imaginē et similitudinē diuinitatis/ꝓpter secundū. sed hominem celestē ꝓpter tertiū. E ¶ Tertio eius cōuersio redditur admirabilis si cōsideres sue cōuersiōis fructū: qui fuit triplex. Prim⁹ est. q: sua cōuersio fuit in gaudiū ⁊ securitatē fideliū. Qd̄ ptz ꝑ hoc ꝙ oēs hoies ardēti affectu saluare cupiebat. Un̄ Chryſ. Quasi vniuersum mundū ipse genuisset: sic oēs in dei regnuz conabat ad ducere. Et nō solum alioꝝ salutē affectabat/verū etiam pro ipsis hostibus fidei mori desiderabat. ij. Corin. xij. Ego em̄ libenter impendā ⁊ superimpendar ꝓ animabꝫ vestrꝭ. Imo quod magis est: ꝓ dānatione aliorū vitāda ipse si esset possibile/a gloria excludi affectabat. Ro. ix. Optabam ego ipse anathema esse a chr̄o ꝓ fratribꝫ meis Ubi dicit Chryſ. ꝙ acerbius estimabat alios non saluari q̄ꝫ seip̄m perire. ¶ Et si dicat: hoc videtur esse contra rectū ordinē charitatꝭ: qua quisq; prius debet salutē suam appetere q̄ꝫ alterius. Dicendū ꝙ verū est absolute loquendo: ⁊ ideo istud dictū debet intelligi sub cōditione hac: ꝙ si hoc eēt possibile appeti/ꝙ vellet ꝓ salute alioꝝ a regno excludi. Iuxta quem modum Moyses petijt aut populo noxaz dimitti/aut de libro p̄destinationis deleri: subaudi: si h̄ esset possibile. vt ptz Exod. xxxij. ¶ Scd̄s est: quia fuit in vtilitatem gentiliū. Tum quia ꝑ suā predicationē ipsos ad fidem cōuertit ⁊ in dei filios parturijt. Gal. iiij. Filioli quos iterū parturio/donec in vobis formetur christus. Tum quia affectum suuz saluti omniū conformauit. j. Coꝝ. ix. Omnibꝫ omnia factus sum: vt om̄es lucrifacerē. Tum etiaz quia pro salute alioꝝ non solū incessanter orauit/verū etiam lachrymas vberrimas fudit. Unde dicit Chryſ. ꝙ pro salute aliorum ingentes lachrymas diebus ⁊ noctibus effundebat. ¶ Tertius est: quia eius conuersio fuit in exempluz perfectionis ⁊ virtutis omnium credentium. Quod patet ex hoc: tū q: fuit diuinoꝝ secretoꝝ ꝑfectissimus ꝯtēplator: q̄a raptus in

lor euidentiã/ et inscrutabilẽ sue doctrine sapiam. Gẽtes vo. i. pbos gẽtiles ꝯuertebat ꝑ sapiam infusã: ꝑ quã ipoꝝ errores ꝯfutabat: et vitatẽ fidei lucidissime declarabat. Filios ãt isrl' ꝯuertit ꝑ sapiaꝫ mosaicã/ oñdẽs quõ tota lex christum p̃dicaret et doceret. C ¶ Propter qd̃ etiã ipi⁹ p̃dicatio sup oẽs alios apl'os reddit' ꝯmẽdabilis ex tribꝫ. Primo ex eius audacia et magnanimitate: quia alijs discipl'is ꝓpt' timorẽ latẽtibꝫ/ ipe stati post eius ꝯuersionẽ christũ publice p̃dicabat. Vñ scribit' Act. ix. Et ꝯtinuo ingressus in synagogã p̃dicabat iesum audacter. s. et intrepide: vt dicit glo. Secũdo ex eius efficacia et vtuositate: qꝛ sermo ei⁹ duriciã cordiũ emolliuit et in stuporẽ ꝯuertit. vñ seqt': Stupebant aũt oẽs q̃ cũ audiebãt/ et dicebãt: Nõne iste est q̃ expugnabat eos q̃ inuocabãt nomẽ istud: et huc ad hoc venit vt vinctos illos duceret ad p̃ncipes sacerdotũ. Tertio ex ei⁹ fructu et vtilitate: qꝛ ꝑ suã p̃dicationẽ gladio vbi dei defensauit/ errores gentiliũ extermi⁹nauit: vt patet in Dionysio magno philosopho: quẽ de idolatria ad fidẽ ꝯuertit. Et insup iudeoꝝ cecitatem et ignorantiã ꝯfutauit. Unde ꝓpter ista bñ sequit': Saul⁹ aũt multo magis ꝯualescebat/ in actu. s. p̃dicãdi/ et errores infideliũ corrigẽdi: et ꝑ suã p̃dicationẽ ꝯfundebat iudeos q̃ habitabãt damasci/ affirmãs. i. euidẽter declarãs qm̃ hic est chr̃s in lege. s. et ꝓphetis ꝓmissus. Et sic patꝫ q̃ ꝑ suã affirmationẽ et vitatꝫ explanationẽ aduersarios vitatis cõuicit: et ipos ad fidei vnitatẽ reduxit. Propt' qd̃ sibi ꝯgruit qd̃ scribit' i Ps. Ignis. i. vbũ ignite p̃dicatiõis/ añ ipm p̃cedet: et inflammabit in circũitu inimicos ei⁹: ꝑ quã q̃dẽ inflãmationẽ ipoꝝ errores extirpauit: et eos in veritate fidei solidauit. Rogemus ergo etc.

¶ Sermo tertius de cõuersiõe sancti Pauli/ et est in ordine. XXXV.

Tertio paulus fuit vas mirabilis patiẽtie/ ꝓpt' passionũ multifariã tolerationẽ: qd̃ notat' cũ annectit'/ Ego em̃ ostẽdã illi quãta opteat eum ꝓ noie meo pati. A ¶ Põt autẽ dici q̃ sue mẽtis ꝯstãtia et eius solida patiẽtia euidẽter appet in triplici gñe passionũ/ que patiẽtissime tolerauit. Primũ genus ꝯsistit in corpali afflictiõe. Scd̃m in mẽtali affectiõe. Tertiũ in penali tormẽtatiõe. ¶ Primũ patet. Nã lꝫ in corpe pl'imas afflictiones sustinuerit: oẽs tñ ad tres reduci pñt. Quaꝝ p̃mã ꝑtulit a seip̃o. Secũdã ab aduersario. Tertiã vo ab amico domestico. Qd̃ ptꝫ: nã a seip̃o ꝑtulit volũtariã corꝑis castigationẽ: que causabat' a laboribꝫ plurimis/ a ieiunijs multis/ a fame et siti/ a frigore et nuditate: vt ipemet testat'. ij. Cor. xj. Ab aduersario aũt ꝑtulit multifariã ꝑiculoꝝ machinationẽ: quia pseudo apl'i multipl'r machinati sũt in mortẽ ei⁹. Qd̃ ptꝫ: nã in ciuitate a falsis fratribꝫ sustinuit ꝑiculũ ꝓditiõis: in solitudine sustinuit ab eisdẽ tãq̃ꝫ a latronibꝫ ꝑiculũ occisiõis: sed in fluie sustinuit ab ipis ꝑiculũ submersiõis: qꝛ illi q̃ nõ poterãt ipm i ciuitate ꝑ ꝓditionẽ ꝑdere/ nec in solitudie iterficere: conati sunt ipm i fluie submergere. Licet chr̃o ipm ꝓtegẽte cũctorũ manus euaserit. Et h̃ innuit cũ dic': Periclis fluminũ/ ꝑiculis latronũ/ ꝑiculis i ciuitate/ ꝑicul' in solitudie/ ꝑiculis i falsis fratribꝫ. Ab ipis vo domesticis. i. a iudeis ꝑtulit variã penaꝝ illationẽ qꝛ (vt ipe testat' ibidem) a iudeis quin

ḋcs. i. q̃nq; viciby acceꝑit q̃dragenas ꝓcussiões vna min⁹. Nã (vt dic̃ glo.) Ne videret̃ i mificoꝛdes/vnũ ictũ remittebãt. Ab ipis iudeis i licaonia semel lapidatus exist̃it. Et cũ ipoꝛ seuitiã declinaret: z vbũ dei gẽtiby p̃dicaret: ter naufragiũ passus fuit. Et iõo dñs dr ipo ỏt Lbry. Vis tibi et⁹ moꝛtes ostẽdit: tot vtiq; mortes sustinuit q̃t dies vixit. Vñ de oiby istis sit dic̃ vbi. ē. q̃ fuit in laboꝛiby plimis/i carceribz abũdãti⁹/i plagis supza modũ/z in moꝛtibz freq̃nt. in piculis moꝛtis: vt ỏt glo. ℣ ¶ Scõm patet Nã fm mẽtalẽ affectionẽ tripl'r passus fuit. Pꝛio nãq; p ecclias dilatatiõe z pfectu fideliũ babuit maximã sollicitudinẽ. vñ ỏt: Pꝛet illa q̃ extrinsec⁹ sũt. i. q̃ patioꝛ ab exteꝛioꝛi. Instãtia mea q̃tidiana sollicitudo oĩm ecclesiaꝝ. Et iõ ỏt Lbry. q̃ null⁹ angelus ppl'm sibi creditũ ita gubnauit: vt paul⁹ de pfectu oĩm ecclesiarũ tot⁹ oꝛbis sollicit⁹ fuit. ¶ Scõo p debilitũ z infirmoꝝ releuatiõe babuit maximã cõpassionẽ. Vñ subdit ibidem: Quis infirmat̃ z ego nõ infirmoꝛ. Et picul' moꝛs: Quis scãdalisat̃ et ego ñ vꝛoꝛ. i. mẽtal'r affligoꝛ. Sic em̃ oĩb⁹ oĩa fact⁹ est: z oĩm afflictiões ex compassiõis affectu sic i seipm trãsformauit: vt cũ gaudẽtibz gauderet: z cũ flẽtibz fleret: vt pꝛ Ro. xij. Et iõ ỏt Lbry. Null⁹ tãto affectu deflet mala ꝓpria q̃nto paul⁹ flebat aliena. Vñ fm glo. Quãto maioꝛ charitas ẽ in aliq̃/tãto magis dolere dz de peꝛis z defectibus alienis. Tertio p aliox tribulatiõe babuit maximã tristiciã et desolationẽ. vñ ỏt Ro. ix. Tristicia magna est mibi: z ꝓtinuus doloꝛ coꝛdi meo. Et. ij. ad Coꝛ. vij. scribit. Siue aũt tribulamur pro vꝛa exhoꝛtatiõe z salute: siue cõsolamur p vꝛa ꝓsolatiõe: siue exhoꝛtamur p vꝛa exhoꝛtatiõe z salute: sciẽtes q̃ sicut socij passionũ estis/z ꝓsolationis eritis. ℒ Tertiũ pꝛiꝛnã maximã babuit mẽtis ꝓstãtiã i tolerãtia aduersoꝝ. Ỏ pꝛi p illũ qỏ scribit. ij. Coꝛ. i. Nõ em̃ volum⁹ vos ignꝛare frẽs de tribulatiõe nꝛa q̃ facta ẽ in asia: qm̃ supꝛmodum gra. sum⁹ z supꝛ viꝛ. ita vt tederet nos etiã vi. Sz z ipi in nobip̃. rnsum moꝛ. ba. vt nõ si. fidẽ. in no. sed in eo q̃ suscitat moꝛtuos. Vñ ꝓpẽ iuictã sue mẽtis cõstãtiã Lbry. ỏt: q̃ ipe fuit oi sexo duꝛioꝛ/oi colũna imobilioꝛ z oi adamãte foꝛtioꝛ. Primũ pꝛiꝛ p ỏ q̃ rante fuit ꝓstãtie q̃ nunq; al'r aduersitati cedebat: sz eã p mẽtis ꝓstãtiã viril'r rep̃mebat z victoꝛial'r superabat. Cui⁹ rõ ẽ: q̃ affectiões sue mẽtis z vires aie sic fuerũt i deo p gꝛam ꝓfirmate/q̃ nõ solũ nulli aduersitati cedebat: veꝝmtã oẽs tribulationẽ sustinebat. Vñ de ipoꝛ. pue verificat̃ qỏ scribit in pñs. Verbo dñi ce. fir. sunt. q: mens sua celica ita fuit p vbũ eternũ in gꝛa ꝓfirmata/q̃ oẽm tribulationẽ quã p ebio pati debuit sibi gaudiũ reputauit: nuꝝ illud Act. v. Ibãt apli gaudẽtes cõ. ꝓsi. q. dig. b. sunt p no. ie. ꝓtu. pa. Scõm pꝛiꝛnã sic on⁹ lapidũ colũne ipositũ ipaz magis firmat z imobilitat: sic p tribulatiões iminẽtes mens pauli magis in ebio firmabat̃ z imobilioꝛ reddebat̃: adeo q̃ neq; p vincula neq; p supplicia neq; etiã p moꝛtis seuitiã a cbristo potuit sepaꝛi/nec ab amoꝛe ipi⁹ diuelli: nuꝝ illo Ro. viij. Cert⁹ sum q̃ neq; mors ꝛc. Cui⁹ rõ est: q: mẽs eius fuit coꝛonata coꝛona ꝑpetue stabilitatis. De q̃ scribit Apoc. ij. Qui vicerit faciẽ co. in tẽ. d. m. ꝛfo. nõ egre. am. Que q̃dẽ coꝛona in tribz ꝓsistit. Pꝛio i sui ipi⁹ victoꝛia triũphauit: vt oẽm appetitũ inordinatũ bõ i seipo repꝛsereꝛit: z iõ ꝑmutat/Qui vicerit. Scõo i sue mẽ

Sermo in ordine XXXVI.

tis in deo inhereꝛia ĩmobili: vt videlꝫ mẽs deuota chꝛo ꝓ amoꝛe ĩmobiliter adhereat: et iõ subdit/facia cũ eo. ꝛc. Tertio i oĩmoda auersiõe sui affect⁹ ab oi exteriori appetibili: qꝝ ex vnione sue mẽtis cũ deo tãta suauitate fruebaꝫ ꝙ nõ poterat ad aliqđ creatũ deflectabiliꝛ ei⁹ affect⁹ inclinari: ꝛ iõ annectit/et foꝛas nõ egreꝛam. Quia fm Oꝛige. Mens q̃ solũ bonũ increatũ sitit: oĩm delectationẽ creatã fastidit Exẽplũ in maria magda. q̃ qꝛ solum chꝛm q̃siuit: iõ ab ãgelis sibi apparẽ tibꝰ nullũ solatiũ recipe potuit. Tertiũ ꝓz. Nã sicut adamas nullo ferro nullis ꝓcussiõibꝰ frãgi põꝛ: sed solum emollitur sanguie caliđo hircino: itaꝫ mẽs ei⁹ nlla aduersitate frãgi poꝛat: ſz q̃nto malleis tribulationũ vehemẽti⁹ ꝓcutiebaꝫ: tãto magſ mẽs ei⁹ ꝙ firmitatis ꝙstãtiã admodũ incudis foꝛtius solidabaꝫ. Qđ cuidẽter ꝓz ꝙ illđ qđ scribiꝫ. ij. Loꝛſ. xij. Propẽ qđ placeo mihi i infir. meis/in ꝓru. ꝛ necessitatibꝰ/in ꝓsec. in angu. ꝙ chꝛo: cũ enim infirmoꝛ: tũc poteꝫ sum. Cui⁹ ro est: qꝝ totũ robur fuꝫ petruſ in solo deo posuerat: ꝛ iõ petre sua deifica ꝙ q̃stibet tribulatiões iminẽtes mẽti ipi⁹ pampli⁹ solidabaꝫ. Et iõ de ipo apteveriꝫficaꝫ qđ scribiꝫ Eccl. xv. Firmabiꝫ in illo ꝛ nõ flectecꝫ: ꝛ ꝓtegebit illũ ꝛ nõ cõfundecꝫ: ꝛ exaltabit illũ apud ꝓmos suos. ℣ ¶ In qbꝫdã tripler effect⁹ diuie petre innuit circa paulũ. Primo nãqꝫ ipm firmauit ꝙ mentis ꝙstãtiã in pugna ꝛuꝑbali: ꝛ iõ ꝑmittit eũ firmari. ij. ꝛ nõ flecti. Scdo ipm reuit ꝙ gꝛam in vita eccliã ꝛ exẽplari: ꝛ iõ subdit: ꝛ ꝓfun. ij. ꝛ non ꝓfun. Quia irrepꝛhẽsibiliꝛ ꝙ cõuersat⁹ est: ꝛ vbiqꝫ scripꝛat⁹ exẽpla relinqꝛ. Tertio ipꝛ multis singularibꝰ ꝓuilegijs sup alios apl'os exaltauit: ꝛ iõ annectit: et exaltauit illũ apđ ꝓmos suos/imo super alios apl'os. Quos qđẽ supgredit triplici ꝓrogatiua. Primo qđẽ ꝓrogatiua vocatiõis: qꝝ alij apl'i vocati fuꝛ solo ꝛbo: paul⁹ aũt vocatus fuit ꝛbo redargutiõis/signo radiose illustratiõnis ꝛ flagello vigorose ꝓstratiõis. Scdo ꝓrogatiua instructiõis: qꝝ ceteri apl'i sunt instructi i scbola terreſtri/hic in celesti: alij inter boies/hic iter angelos/imo ꝛ sup angelos: alij instructi sunt ꝙ spũscetũ mysterium de celo in terrã/paul⁹ ꝛo ꝙ spũs. ꝛtũ rapꝛus de terra/ad celũ. ij. Loꝛſ. xij. Tertio ꝓrogatiua missiõis: que patꝫ in ꝺ qꝝ ipe fuit ꝙ spũscetũ specialiꝛ inꝛ oẽs apl'os ad opus ꝑdicatiõis electꝰ ꝛ segregatus. Un Act. xiij. dixit spũssanctus: Segregate mihi barnabam et saulum in opus ad qđ assumpsi eos. Propter qđ etiã nomẽ apl'at⁹ ꝙ excellẽtiã sibi retinuit: vt ipe sol⁹ antbonomastice dicaꝫ apl'a. Et inde est ꝙ quia petrus missus est in generalitatẽ auctoꝛitatis: ideo sibi retinuit nomẽ dignitatis vt dicaꝫ princeps apostolorum. Paulus ꝛo missus est in generalitatẽ ministeriꝝ verbi dei: et ideo nomen apostoli per singularẽ excellentiã apl'at⁹ sibi retinuit. Un de ipo cãtat eccl'ia: O gl'iosũ lumẽ oĩm eccl'iarũ qꝝ sua doctria splẽdida ꝛ fructuosa totã eccl'iam illustrauit/fecũdauit ꝛ defensauit. Cui⁹ meritis nos ꝛc.

¶ Sermo de purificatiõe beate marie primus/et in ordine. XXXVI.

STati veniet ad tẽplũ sctm suum dñator quẽ vos qꝛitis: Malach. iij. Quia fm Oꝛige. spes q̃ differt affligit aiam: ideo ꝓphẽta malachias ipm symeonem longanimitate spei diuie

pñtie fatigatũ ⁊ in eiꝰ ꝑsona quãlibet aĩam deuotã ad dulcorẽ diuĩe pñtie aspirãtẽ ꝯsolat̃ in ꝟbis ꝓposit̃/ita di. Stati ve. ad tẽ. san. s. ⁊c. A ¶ In q̃bꝫ ꝟbis ꝑ nr̃a instructiõe spũali tria ꝑ ordinẽ ĩplicãt̃. Primũ ẽ ꝑsone veniẽtis mira benignitas. scdꝫ ẽ tẽpli sustinent̃ ꝯgrua idoneitas. tertiũ ẽ ꝑsone desiderate impiũ ⁊ maiestas. Primũ notat̃ cũ p̃mittit̃: stati ve. scdm cũ subdit̃/ad tẽplũ. s. s. tertiũ cũ ãnectit̃/deminator quẽ vos q̃rit̃. i. quẽ feruido desiderio expectat̃. ¶ Ut aũt p̃dicta tria pleniꝰ elucescãt: Prĩo ẽ ostẽdẽdũ q̃d ꝑ istd tẽplũ ad qd dñs venire dig̃t̃ spũal̃r itelligat̃. Scdo quõ ad eiꝰ receptionẽ istd tẽplũ decore ꝯgruo disponat̃. Tertiũ ẽ q̃l̃r i tẽplo sic disposito diuina presentia ostẽdat̃: ⁊ quẽ fructũ aĩa deuota ex illa pñtia ꝯsequat̃. ¶ Propter p̃mũ est sciẽdũ/ꝙ ꝑ istud tẽplũ spũale itelligit̃ aĩa rõnal̃: q̃ i sui portiõe supiori tãte nobilitat̃ existit/ꝙ sue dignitat̃ excellẽtia nũq̃ ab aliq̃ puro intellectu creato ꝑfecte potuit cõprehẽdi: q̃ nil aliud est q̃ q̃dã refulgẽtia luminosa beatissime trinitatis. B ¶ Cuiꝰ tẽpli nobilitas colligit̃ ex tribꝫ. Primo q̃dẽ ex opific̃ dignitate Nã h̃ tẽplũ fuit a deo et̃nal̃r p̃uisũ: ⁊ ab ipo mirabil̃r in tpe de nihilo ꝓductũ. In q̃ maxĩa nobilitas aĩe rõnal̃ appet. Tũ q̃ non potuit fieri ab aliq̃ creatura: sꝫ ĩmediate creat̃ a deo. Tũ etiã q̃ nõ potuit fieri ex aliq̃ p̃iacenti materia/sꝫ de nihilo. Sed di. cũ ipm nihil nullã hẽat nobilitatẽ/sic nec entitatẽ: quo mõ ꝑ h̃ aĩa nobilitari d̃r ꝙ de nihilo ꝓducit̃. Ad quod dicẽdũ ꝙ aĩam ꝓduci de nihilo d̃r cẽ nobilitat̃ nõ ꝓpt̃ nobilitatẽ nihili/sꝫ ꝓpt̃ excessũ ꝑfectiõis nature ꝓducte: q̃ in tãtũ ceteras nãs supgredit̃/ꝙ ĩ nll̃a nã creata ẽ possibilitas nãlis ad eductionem aĩe rõnal̃. C ¶ Scdo hoc idẽ ptꝫ ex forme excellẽtia ⁊ nobilitate. Nam cuiuslibet rei nobilitas attẽdit̃ ex forma sua. Forma aũt aĩe rõnalis est nobilissima: q̃ diuĩe trinitatis imagine insignita. Nõ em̃ btã trinitas animã rõnalẽ magis nobilitare potuit/q̃ ꝙ eã sibꝫ ꝑpi assil̃auit: ⁊ ei ꝓpe imaginis sil̃itudinẽ impssit. Ad h̃ vt q̃/vt q̃ similitudo est cã ⁊ p̃ncipiũ dilectionis aĩa totũ suũ affectũ amor̃ in ipm cõuerterat: cum in rebꝫ creat̃ nihil sibi sil̃e ĩueniret. Et ꝑ h̃ etiã informamur s̃m Aug. ꝙ in rebꝫ creat̃ nihil debemus diligere nisi vl̃ inq̃tũ nos ad sũmi boni ꝯsecutionẽ adiuuãt: vl̃ ĩq̃tũ eiꝰ sil̃itudinẽ repñtãt. D ¶ Tertio h̃ idẽ ptꝫ ex eiꝰ opulẽtia ⁊ vbertate Nã istiꝰ tẽpli opulẽtia est inscrutabil̃ q̃ pr̃ mentẽ rõnalẽ inhabitãs reponit ibi thesauꝝ oĩs essentie: filiꝰ thesaurũ oĩs sapĩe: spũssctũs thesaurũ oĩs gr̃e. Et h̃ sibi ꝓmiserat dñs Esa. lij. Dabo inq̃t tibi thesauros abscõditos. Et bene dicit abscõditos. Tũ q̃ ĩ hac mortali vita nec plene possidẽt̃ nec plene cog̃scunt̃. Tũ etiã q̃ isti thesauri ꝓut vnitiue ĩ simplicitate diuĩe essentie cõtinent̃/occultant̃ oĩ lumini: ⁊ subtrahunt̃ oĩ cognitioni: vt d̃t Diony. in de mysti. theol. Et ꝓpt̃ istas ꝯditiões nobilitatẽ tẽpli exp̃mẽtes/tota trinitas mẽ. ẽ rõnalẽ delectabil̃r inhabitat. vñ d̃t ꝑ ꝓphetã: Hec req̃es mea in secl̃m se. ⁊c. Qd nobis p̃stare dignet̃ ⁊c.

¶ Scdꝫ vnde. s̃. et ĩ ordi. XXXVII

Propter secũdũ est sciẽdũ ꝙ cõgrua dispositio huiꝰ tẽpli ad susceptionem ꝟbi eterni ꝯsistit in mentali puritate. A ¶ Et q̃ primũ hec ꝑfecta fuerit: tũc stati dñs veniet ad istd tẽplũ inhabitãdũ: vt d̃r in thema

se ꝓsumpto. Et ꝺ cuidēret innutrir in euāgelio ꝺoctorno/cū ꝺr: Postq̄ ipleti sunt dies purgatiōis marie cu lerūt illū i hierl'm. Nā p purgatione marie(q̄ inter ꝓtā illuiata) ꝙ grue pu ritas mētis intelligit: q̄ cōpleta statim ꝓbū eternū venit ad suū tēplū ꝺelecta ditet possidēdū. ¶ Signāter aut istos dies plural' exp̄mit/ad insinuā dū varios grad⁹ mētalis puritat: q: alia est puritas incipiētiū/alia pficiē tiū z alia pfectoꝝ. Nā puritas incipiē tiū ꝙsistit in cuiuslibet defect⁹ culpa bilis pfecta decimatiōe: pficiētiū i cō tinuo pficiēdi ꝺesiderio z ꝛtuali pro gressiōe: sed pfectoꝝ i pure mētis ad deū oimoda subl'cuatiōe. Prim⁹ gra dus pōt dici puritas stricte necessita tis: scōs singular: claritat: sed terti⁹ dicit puritas ꝓuilegiate sanctitatis. B ¶ Primū ꝓz: Cū em ꝓbū eternū sit candor lucis eterne: Sap. vij. nec cessario oportet q̄ mēs quā inhabitare ꝺz sit ab oi defectu culpabili depura ta: nā q̄ ꝙuenit o lucis ad tenebras. q̄. Lor'. vj. Sic aūt intelligo mentē esse depuratā: nō q: bō in re ab oi defectu culpabili imunis existat: cū null⁹ sci at an amore vel odio dign⁹ sit: sed po tius si boiem sup̄ nullo defectu culpa bili sua ꝙscia repbēdat. Tali puritate pollebat beūs Iob cū dixit: Nō repbē dit me cor meū i tota vita mea. Q̄ fe lix foret q̄ ꝓbū illō securā ꝙscia dicere posset: q̄ in tota vita sua cor suum de nullo defectu culpabili repbēdere po tuisset. De tali etiā puritate videt glo riari apl's. ij. Lor'. j. Nā glia nostra hec est, testimoniū ꝙscie nr̄e/q̄ in sim plicitate z sinceritate dei: hoc est i ple na mētis puritate ꝙuersati sumus in hoc mūdo: abūdantiꝰ aūt ad vos ista puritas ꝙuenīret ꝺr stricte nec̄itat: q: hoc p̄cise necessariū ē cuilibet cha ritatē habēti/q̄ in animo suo sit habi tualiter dispositꝰ q̄ nunq̄ velit aliq̄d cōtra diuinū honorē attētare vñ ipm possit sua cōscientia remordere. ¶ Scōm ꝓz. Ob ꝺ em mētalis pu ritas req̄rit ꝙtinuū pficiēdi desideri um: q: fm Greg. in vio dei stare retro cedere est. Vñ dic̄ Aug. Sūma pfe ctio christiane religiōis est vt q̄tūcūq̄ hō in hac vita pficiat/sp sibi putet su pesse qō q̄rat. Cui⁹ cām assignat Leo papa. Nā q̄ estimat se ad hoc ꝓuenis se qō cupit/nō habita repit: sz in ipso tiōe deficit. ¶ Er ꝙo cuidēret elidit error: illoꝝ q̄ dicūt/q̄ hō in p̄nti vita pōt tātū culmē pfectiōis attingere q̄ āpli⁹ in gr̄a z charitate pficere nō pōt al's iueniret aliq̄s pfectior chr̄o: cui⁹ gr̄a fuit finita. ¶ Sz illud dictū ē oīno falsū z erroneū: nā pfectio gr̄e fuit i chr̄o p modū cause vnde gr̄ificātis: et iō sicut ois lux repta in istis inferio ribus nō adeq̄t lucē solis: ita nec oīs pfectio gr̄uita oim boim pōt adeq̄re pfectionē gr̄e chr̄i ¶ Si aut̄ querat an sit boi necessariū ad salutē sp. pfice re? Posset videri q̄ nō: quia fm hoc multi boies nō saluarent: q̄ semp fūt in vno statu bone cōsuetudinis: puta in eisdē oīnib⁹ z tēporib⁹ vitā suā cō tinuāt. Ad q̄d dicēdū q̄ cōtinu⁹ pfe ctus necessari⁹ est boi q̄tū ad deside riū/nō aūt q̄tū ad opa exteriora. Ob sic ꝓz: Quilibet em in hac vita q̄tū q̄ cūq̄ sanct⁹ debet dicere cum ꝓpheta: Quia cū cōsūmauerit hō tūc incipiet ꝛc. Eccl. xviij. Vñ dicat Greg. Nec est pfectoꝝ sūma iusticia vt se nunq̄ perfectos esse credāt: ne ibi deficiēdi incidant in pericul'ū/vbi pficiendi de ponunt appetitū. Signāter aut̄ di cit pficiēdi appetitū/et nō dicit pficiē di exercitiū: innuēs p hoc q̄ ꝓtinuus pfect⁹ semp est habend⁹ in desiderio:

nõ aũt boc opter in opis exercitio. Et de tali puritate mẽtali fundata in cõ tinuo pficiẽdi desiderio põt intelligi qõ scribit̃ puer. iiij. Justoꝝ semita. i. pficiẽtiũ puritas ⁊ quersatio ꝓtuosa est q̃si lux splẽdẽs/p boni. s. exẽpli cui dentiã: et crescẽs/p meritoꝝ affluen/ tiã: vsq; ad pfectã diem. i. vsq; ad pfectã mẽtis claritatẽ/⁊ boc p finalẽ mẽ/ tis pseuerãtiã. D ¶ Tertiũ ꝓz: nã puritas mẽtalis ꝓplantatioꝝ cõsi stit in oimoda mẽtis ad deũ subleua tione. Ut nã solũ ea q̃ sursum sunt mẽti sapiãt/nõ q̃ sup terrã: vt dicit Col'. j. vnde rales ñ viuũt sibi ꝑ̃s/ꝫ soli deo Nec mirꝝ: qz tales fm Aug. nõ viuũt vita sui/sed solũ vita dei: dicentes cũ Apl'o Gal'. ij. Uiuo ego/vita. s. gr̃e ⁊ ꝓtectũ: nã nõ ego supplc fm carnẽ vel fm veterẽ hoiem quẽ dudũ deposui: viuit aũt in me chr̃s/iq̃ tũ. s. ei⁹ spũ viuo/⁊ ei⁹ exẽplis adherco. Et de bac puritate scribit̃ Job. xxvj. Spũs dñi ornauit celos. Nã mentes ꝓplantate ad culmẽ pfectiõis ⁊ ꝑuilegiate puri/ tatis sublimare põt recte dici celi/ppẽ variũ ornatũ celoꝝ: quia de⁹ mentes ista ornauit sole/luna ⁊ stellis. Per solẽ rõ supior/p lunã vo rõ inferior/ꝫ p stellas vires inferiores intelligunt: q̃ oẽs suo mõ luce diuĩe gr̃e pfundun tur. Rõ q̃dẽ supior illustrat̃ in diuio/ rũ pspicua ꝓplantione: inferior vo in agibiliũ ordinata directiõe: sed vires inferiores in ꝓtectũ actuali ꝓgressiõe.

¶ Et sicut celi ꝓtinue mouent̃ circa cẽtr̃ terre/nũq; tamẽ terrã a: tingũt: sic iste mẽres ꝫ versent̃ circa carnem ⁊ terrã q̃rũ ad inhabitationẽ ⁊ neces sariã corporis sustentationẽ: ea tamẽ nõ cõtingũt per consensum ⁊ delecta tionẽ: quia boc ipm molestc ferunt ꝙ gustus mẽtalis dulcedinis vnq; des beat ad momentũ intercipi per gustũ terrene delectatiõis. Et boc fit ꝓpt̃ mẽ talẽ cozũ abstractionẽ: qua sunt sic p amoꝛẽ in deũ sublimate: vt iam nõ in terra sed in celo/nõ in carne/sed i spũ versari videant̃: iuxta illud ꝓbil'. iij. Nostra aũt conuersatio in celis est.

E ¶ Sciẽdũ etiam ꝙ isti dies pu/ rificatõis mẽtalis nõ dicunt̃ rãsacti ꝫ signãter dicunt̃ ipleti: ad designan dũ ꝙ q̃libet grad⁹ puritatis mẽtalis debet esse informat⁹ pfecta charitate: ⁊ imple⁹ pseuerãtie longanimitatẽ Et quicũq; se in ista puritate tripliciꝫ seruauerit: talis est idone⁹ suscipe ver bũ eternũ in tẽplo sui cozdis: ⁊ ipsum spũalibus brachijs dulciter amplexa ri. Quod nobis ꝛc.

¶ Sermo tertius de Purificatiõe/ et in ordine. XXXVIII.

TErtio est ostenden/ dũ q̃liter in isto tẽplo diuia pñtia oñdat̃: ⁊ quẽ fructum aia deuota ex illa pñtia cõse quat. A ¶ Propter qõ est scien dũ ꝙ diuina pñtia in isto tẽplo spũa/ li oñdit̃ tribꝰ modis. ¶ Primo nãq; venit̃ p modũ dulcoris ineffabiliter de lectatiõis. Secõo p modũ splẽdoris mẽ taliter radiãtis. Tertio p modũ fulgoris eternalr beatificãtis. ¶ Et ꝓpt̃ ista tria Symeõ in suo cantico iubileo si gnãter tria vocabula ꝑtinentia eterno attri buit: q̃ sunt isti⁹ spũalis pñtie tripliciter exꝑssiua. Nã ꝓpter ꝓmũ ipm ap pellat pacẽ ⁊ saluatorẽ: ꝓpter secm ipm dicit lumẽ inobfuscabile: sed ꝓpter ter tiũ ipm dicit gl'iam beatitudinis eine.

¶ Primũ patet: Nã ex tbi eini pre/ sentia mẽa rõnalis tãto dulcore pfun dit̃/ ꝙ in ea omnis carnalis delectatio fundit⁹ absorbet̃: intrãtũ vt de labore requiẽ/de tribulatiõe letitiã/⁊ de con tumelijs gl'iam babeam⁹: vt ỏr Ber/

Dō declarat tali exēplo. Nā sicut ser/
pens moysi deuorauit magoꝝ serpen
tes (vt patet Exo. vij.) sic ista dulcedo
cū mentē rerigerit/oēs corporales dele/
ctatiōes ānihilat z absorbet. ¶ Fru/
ctus aūt quē ait deuota ex hac diuia
pūcia ꝓsequit/est q̄ ex isto dulcore tā
to feruore dilectiōis mens inflāmat/
q̄ quālibet horā incolat⁹ pūcis mise/
rie magnā sibi penā reputet: feruētis/
sime desiderās cū apl'o a nexibus car
nis absolui: vt icestimabili dulcore di
uine p̄sentie libere frui possit. Dō eui
dēter appuit in symeōe: q̄ statī post ꝯ
ꝓbū ei⁹ in natura būana carnalib⁹
brachijs/z in natura diuia brachijs
spūalib⁹ amplex⁹ fuit: tārā mēs di/
cedinē degustauit/q̄ pre suauitate ip
sius a corporeis nexib⁹ absolui petijt
in hoc canticū p̄rumpēs: Nūc dimit
tis dñe seruū tuū in pace. ¶ Sed ꝺ
est notabil'r aduertēdū/q̄ licz cogno
sceret se post hanc vitā optere diuinā
p̄sentiā extā limbo cū sctis pūb⁹ p̄sto/
lari: ex cōcepta tamē suauitate intrā
exarsit desideriū diuie p̄tie/q̄ tota
vita p̄sens sibi in merore z tedio ver/
sa fuit. Et hāc suauitatē videt sensisse
ꝓpheta cū dixit: Quā magna multi/
tudo dulcedinis tue dñe ꝛc. B
¶ Circa q̄ ꝺ ꝓbū emergit rōnabil' du/
bitatio: Cū em̄ dulcor dilectiōis men
talis p̄cueniat ex limpida p̄cēplatione
bonitatis diuie/q̄ est vnica z simplicis/
sima: cur ꝙ ꝓpheta istā dilectionē vnicis/
simā pluraliter exp̄mit/asserēs ipam eē
magne multitudinis: cū em̄ pot⁹ vni/
ca dici videat? Ad q̄ ꝺ dicendū q̄ ista
delectatio vel pōt sumi ex parte obie/
cti delectātis: z sic est em̄ vna z sim/
plicissima: sicut z ipa bonitas diuia.
Vel pōt sumi ex parte affect⁹ illā de/
lectationē recipiē tis. Et q: varie men
tes ꝓpter earū variā dispositionē gu/
stum diuine suauitatis diuersimode
recipiūt: quia pur essentiā dei nostra
mens limpidi⁹ p̄templat: sic etiam ea
intimi⁹ z suaui⁹ fruit. Ideo ꝓ hanc
participationē affectus gustū diuine
suauitatis diuersimode percipientis
ꝓpheta diuinā dulcedinē pluraliter exp̄
mit. Quod etiā videt innuere salua/
tor Joh. xiiij. cū dicit: In domo patris
mei māsiōes multe sunt. Ubi sm Au
gustinū per vnitatē domus vnitatez
essentie diuine intelligere debemus.
Per diuersas autē mansiones debe/
mus accipere varias diuine visionis
z fruitionis participationes. ¶ Secū
dū patet. Cum em̄ verbum eternū sit
splendor paterne glorie: Heb. j. bene
dictū est q̄ secūdo venit in mentē per
modū splendoris mētaliter radiātis. Et
iste modus veniēdi cōpetit ꝓbo eter/
no triplici ratiōe. ¶ Primo ad exp:i/
mendū modū fue eterne emanatiōis
sm quā p̄cedit a patre vt splendor de
lumine: vt ꝓbū de mēte z vt sapia ge/
nita/de ꝓtate ingenita. ¶ Scōo ad
exp̄mēdū largitatē paterne cōcatiōis
Quā tangit apl'us Ro. viij. Qui em̄
p̄prio filiū suum tradidit: quō pariter
cum illo nō em̄ia nobis donauit? q̄si
di. Exquo dedit nobis filium quē de
corde paterno genuit: certū est q̄ nul
lū aliud donum gratuitū nobis pote
rit denegare. Hoc em̄ habet lex natu
ralis amoris/q̄ posti⁹ homo cor su/
um per amorem ad aliquem perfecte
inclinauerit/q̄ nullū bonuz quod ab
ipo poterit sibi potenit denegare. Un
de ex ista largitate paterna nobis da
ta est arra et securitas eternā beati/
tudinē possidendi duplici iure. Prio
q̄dē iure filiatiōis: qua nos in dei filij
os p̄ gr̄am adoptauit. Scōo iure fra
terne p̄cipationis: q̄ ꝓbū eternū nostrā
naturā assūpsit: p̄ quā caro nr̄a z frat

nr̃ esse voluit. Tertio ad ofidẽdũ ĩflu
xũ luiose coruscatiõis: q̃ rõnalẽ aĩam
dignat̃ claritate ꝓpria illustrare: ꝓut
ei ꝓmiserat Esa. lx. Erit tibi dñs i lu
cẽ sempit̃nã/ ⁊ de⁹ tu⁹ in gl̃iam tuã.
¶ Ex hac aũt diuina p̃ntia mẽs deuo
ta hũc fructũ cõsequit̃/ ꝙ in oĩb⁹ suis
actiõib⁹ ⁊ desiderijs ꝑfecte diuĩo bñ/
placito ꝯformat̃. ⁊ ei⁹ volũtas in diui
nã volũtatẽ totalr̃ trãsformat̃. Unde
scribit̃. j. Cor. vj. Qui adheret deo/
vinculo. s. amoris ⁊ ꝯformitate volũ/
tatis: vn⁹ sp̃us ẽ/ ꝑ copulã. s. dilectio/
nis: q̃ ꝑm Aug. amor ip̃os amantes
vnit ⁊ ex duob⁹ vnũ facit. Signãter
aũt dicit/ vn⁹ sp̃us est: q̃ vnũ amorẽ
spirãt ꝑ ꝯcordiã gr̃e ⁊ volũtatis bone
Unũ dicit Aug. Hũilitas nos deo sb̃
ijcit: sz charitas vnit. D Tertiũ
pez: nã ꝟbũ et̃nũ est q̃dã refectio men
talis ⁊ q̃ddã gaudiũ ĩtellectuale ip̃o/
rũ angeloꝝ ⁊ oĩm brõꝝ: q̃ pari voto ⁊
ꝯcordia plene possidẽt oẽm thesaurũ
toti⁹ sapĩe ⁊ bonitatis diuĩe: quia de
to: rẽte diuĩe voluptat̃ ꝯtinue potan
tur: ⁊ ab vbertate suauitat̃ ei⁹ iugit̃
inebriant̃. Qui etiã fontẽ diuĩe suaui
tatis in ea puritate degustãt: in q̃ ver
bũ eternũ obiectiue fruit̃ seip̃o. ¶ Et
hec ꝓprietas videt̃ cõpetere ꝟbo eter/
no: ex eo ꝙ est imago ⁊ speculũ pat̃ne
claritatis/ patrẽ videlz ⁊ oẽs creatu/
ras ꝑfectissime rep̃sentanc: q̃ exinde
trahit q̃d est fons ⁊ p̃ncipiũ eterne fe
licitatis. ¶ Est aũt sciẽdũ ꝙ ꝟbũ eter
nũ ꝓprie dicit̃ imago q̃ztũ ad naturã
diuinã: sed dicit̃ exẽplar ꝑm naturam
humanã: q̃ ꝑm Grego. ꝑ illã est nob̃
fact⁹ via quã seq̃mur: regula cui con
formamur: ⁊ forma exẽplaris cui im
p̃mamur. Nã ex ei⁹ vita ⁊ ꝯuersatio
ne sctã nob̃ relucet exẽplar toti⁹ sctita
tis ⁊ ꝑfectiõis. Unũ dicit Aug ꝙ tota
vita chr̃i in terris q̃ddã magisteriuz
⁊ disciplina morũ fuit: ⁊ iõ ad confor
mitatẽ ⁊ imitationẽ isti⁹ exẽplaris q̃li
bet aĩa deuota inducit̃: ꝑ illõ q̃d scri/
bit̃ Exo. xxv. Inspice ⁊ fac ꝑm exem/
plar q̃d tibi mõstratũ est ĩ mõte: hoc
est in vita chr̃i ⁊ eius sublimi ꝯuersa/
tiõe. ¶ Ex ista aũt diuina p̃ntia mẽs
deuota hũc fructũ cõsequit̃/ ꝙ per eã
mens rõnalis ꝑfecto amore tam inti
me deo vnit̃/ ꝙ mens nõ aliud possit
delectabilr̃ appetere: nec in aliq̃ bono
creato/ sz solũ in bono diuĩo valeat de
lectari. Nec mirũ: q̃ sol⁹ gust⁹ diuĩe
p̃ntie ꝑm Berñ. est purũ/ ꝑfectũ ⁊ ple
nũ gaudiũ. Dicit̃ em̃ puruz gaudiũ:
q̃ nulla amaritudine ꝑmixtũ. Dicit̃
aũt ꝑfectũ: q̃ nulla delectatio tp̃alis
sibi põt addi/ q̃ ip̃m augmentet: sicut
nec pũct⁹ linee ip̃ius q̃ntitatẽ augere
põt. Sed d̃r plenũ: q̃ ꝑfecte satiat to
tũ aĩe desideriũ. Q̃d gaudiũ ⁊c̃.

¶ De cathedratiõe sancti petri Ser
mo primus/ et in oidine. XXXIX.

Circunda ti/
bi decorẽ/ ⁊ ĩ sublime erige/
re/ ⁊ esto gloriosus: Job. xl.
In ꝟbis ꝓposit̃ ꝯgrue exp̃mit̃ mat̃ia
p̃nt̃ solẽnitat̃: que ꝯsistit in p̃ncipis
apl̃oꝝ in cathedratiõe ⁊ in ei⁹ pastora
li cathedra sublimatiõe. A ¶ In
q̃b⁹ q̃dẽ ꝟbis tria ꝑ ordinẽ ĩplicant̃.
Primũ ẽ meritoꝝ bt̃i petri digna p̃/
claritas. Scd̃m ẽ ip̃i⁹ ĩcathedratiõis
mira sublimitas. Tertiũ est eiusdez
exaltatiõis fruct⁹ ⁊ vtilitas. Merito
rũ p̃claritas ip̃m ad tãte dignitat̃ fa
stigiũ disponebat. In cathedrationis
sublimitas pastoralis dignitat̃ celsi
tudinẽ ostẽdebat. Sz eiusdẽ fruct⁹ ⁊
vtilitas nostre salut̃ certitudinẽ pre
tendebat. Primũ notat̃ cum p̃mitti
tur/ Circũda tibi decorẽ. Secũdum

cũ subdit. ⁊ i sublime erigere. Tertiũ cuz annectit. ⁊ esto gl'iosus. ¶ Circa pmũ est ꝯsiderandũ ꝙ meritoꝝ suoꝝ pclaritas colligit ex tribꝰ. Primo quidẽ ex pfectiõe vite. Scdo ex pfectiõe sapiẽtie. Tertio ex pfectiõe charitatis ⁊ gr̃e. Perfectio aũt vite ꝯsistit i tribꝰ Prio in pfecta renũciatõe seculi. Unde petrꝰ dixit Mat. xix. Ecce nos reliq̃mus oia ⁊ secuti sumꝰ te. In q̃ verbo ꝯz Aug. inuit ipsos apl'os paupertatẽ voluntariã fuisse pfessos. Bñ autẽ ꝯm Gre. petrꝰ oia dimisit: q̃ cũ ipsa re possessa etiã cõcupiscentijs renũciauit et oia mũdana ꝓpt' chr̃m ꝯtẽpsit. Sciendũ aũt ꝙ in illis tribꝰ q̃ petrꝰ ⁊ ioannes dimiserũt: spũal'r iformamur ꝙ tria sunt q̃ quẽlibꝫ oꝑtet deserere tendentẽ ad pfectionẽ vite. Nã i retibꝰ ꝓpter earũ inuiscatiõez designat mũdana occupatio. In naue vero ꝓpt' eiꝰ fluctuationẽ designat labilis ⁊ transitoria delectatio. Sed in pr̃e ꝓpter eiꝰ naturalẽ inclinationẽ designat carnalis affectio. q̃ tria quẽlibet pfectũ deserere oꝑtet si velit esse chr̃i ⁊ apl'oꝝ imitator. ¶ Scdo pfectio vite cõsistit in pfecto ꝯtẽptu oĩs piculi. Qd bene claruit in petro qñ zelo chr̃i inflãmatꝰ in tãta mltitudie armatoꝝ/gladiũ eduxit ⁊ chr̃m ab hostibꝰ irruentibꝰ defendere nisus fuit. In q̃ mag̃ fortitudo sui animi ⁊ mẽtis cõstãtia declarat. q̃ etiã in h̃ apꝑet ꝙ ex ꝯfidẽtia diuĩe virtutis mar̃ piculũ nõ extimuit: sed intrepide sup fluctꝰ marinos suis pedibus ãbulauit: vt ptz Mat. xiiij. Unde dt Chry. Uide q̃ntꝰ est feruor amoris ⁊ q̃nta est fides Petri: q̃ h̃ credidit se posse facere virtute chr̃i qd nõ potuit ꝑ naturã. Hoc tñ ꝯm Gre. i nob spũal'r ĩplet: qꝛ cũ deuz amamꝰ tũc sup mare ambulamꝰ: qꝛ tumorẽ huiꝰ secl'i affectionũ pedibꝰ ꝯculcamꝰ. Si aũt seculũ diligimꝰ: tũc a cupiditate tanq̃z a seculi fluctibꝰ absorbemur. ⁊ iõ cũ cor tuũ cupiditate fluctuat vt vincas tuã cupiditatẽ: inuoca chr̃i diuinitatẽ dicens. Dñe saluũ me fac. Itez Dñe salua nos perimus Matth. viij. B

¶ Tertio vite pfectio ꝯsistit in pfecta chr̃i cõformitate. Petrꝰ aũt fuit chr̃o cõformis in tribꝰ. nã pmo habuit prõptitudinẽ obediẽtie in sua cõuersione q̃ ad primã chr̃i vocationẽ ipm secutꝰ fuit: vt ptz Mat. iiij. in q̃ ꝯm Grego. nr̃a tarditas rep̃hendit. Quid em̃ in iudicio dicturi sumꝰ qui nũc vocantẽ sequi cõtemnimꝰ: q̃ ab amore seculi nec p̃ceptꝭ flectimur nec verbis emẽdamur. Et iõ bene dictꝰ est Symon q̃ interp̃tat obediens: qꝛ dño vocanti prõpte obediuit. ¶ Scdo habuit puritatẽ innocẽtie in cõuersatiõe: ad q̃ã etiã nos hortat in sua canonica dicẽs Quasi mõ geniti infantes rationales sine dolo lac cõcupiscite. i. vite innocẽtiã custodite. ⁊ iõ dictus est Bariona scz filiꝰ colũbe: ad designandũ puritatẽ vite ⁊ simplicitatẽ inocẽtie. ¶ Tertio habuit firmitatẽ ꝯstantie in passione. in q̃ vt dicit Maximꝰ/ostẽdit in se mirande humilitatis virtutẽ ⁊ noui magisterij disciplinã etiã int' tormẽta ꝯuasse/cũ capite deorsuz verso se petijt crucifigi. In h̃ etiã ꝯm Maximũ apparet cũ quãta securitate ⁊ cõstantia Petrꝰ venit ad crucẽ: q̃ repulso timore mortis/moriendi ordinẽ in tã acerba passione q̃siuit. Et iõ bene dictꝰ est petrꝰ/in q̃ firmitas cõstantie designatur: qꝛ ꝯm Aug. a petra dicit petrꝰ/sicut a chr̃o dicit chr̃ianꝰ. C ¶ Secundo meritoꝝ suoꝝ pclaritas ostenditur ex pfectiõe sapiẽtie: que sublimiter in ipso refulsit in tribus. Primo q̃dem in mysterioꝝ diuinoꝝ profunda expositõe, vt patet in sua canonica/in

qua ꝓfunda scripturarũ mysteria re
serauit. vñ ꝑm Aug⁹. ibi oẽs colores
rethoricos cõprehendit. Nec mirũ: qꝛ
tres magistros sapiẽtissimos habuit
vicꝫ patrẽ reuelantẽ. Mat. xvj. Caro
ꝛ sanguis nõ reuelauit tibi: sed pater
meus qui est in celis. Item filium in
struentẽ. Jo. xv. Oia quecũqꝫ audiui
a pr̃e meo nota feci vob. Itẽ spm̃ sctm̃
donũ sapie infundentẽ. Jo. xiiij. Spi
ritus sctũs quẽ mittet pat̃ in noĩe meo
ille vos do. oia. ¶ Scdo in g̃duũ ec
clesie ordiata distributõe: qꝛ officia ꝛ
g̃d⁹ eccl'iasticos ordiate distixit: ꝛ illã
distinctõeꝫ suis successoribꝫ exeq̃ndã
tradidit ꝛ obseruandã cõmisit. vt pa
tuit in Lino/Clemẽte: ꝛ alijs eius suc
cessoribꝫ/q̃ gradus eccl'iasticos ex sua
traditiõe ordinatissime distinxerunt.
Unde sibi põt cõpetere illud Eph. iiij.
Alios dedit apl'os/alios euãgelistas
ad ꝯsũmatiõeꝫ sctõꝝ i op⁹ ministerij
in edificationẽ corpis chr̃i. ¶ Tertio
in veritatis fidei certissima cõfessiõe.
vt ptꝫ Mat. xvj. vbi chr̃o req̃renti dis
cipulos: Uos aũt quẽ me esse dicitis.
Petr⁹ ꝓ oibꝫ rñdit: Tu es chr̃s fili⁹
dei viui. Que q̃dẽ cõfessio reddit̃ com
mẽdabilis ex tribꝫ. Primo quia fuit
prõpta sine hesitatiõe: vñ statim cõfi
denter respõdens dixit. Scdo qꝛ fuit
plena sine diminutiõe. nã ꝑm glos. ei⁹
cõfessio totã fidem cõplectit̃/ꝛ q̃ntuꝫ
ad diuinitatẽ cũ dicit: filius dei viui.
ꝛ q̃ntũ ad humanitatẽ cũ dicit: tu es
chr̃s. Tertio quia fuit alta in signati
one. qd̃ ptꝫ: nam oñdit q̃ ꝑm humani
tatẽ fuit p̃uentus plenitudine g̃rarũ.
Ps̃. Unxit te deus/de⁹ tuus. Et hoc
triplicit̃. Primo in pugilẽ: qꝛ debuit
cõtra aduersariũ dimicare. Scdo in
regẽ: qꝛ debuit nos de potestate dia
boli liberare. Tertio in põtificẽ: quia
voluit nos patri per ꝓpriũ sanguinẽ
recõciliare. Uñ ipsius confessionẽ at
tollit Maximus ita dicẽs. Quis tan
to gloriosior petro: a q̃ nobis adoran
de diuinitatis ꝛ fides cepit ꝛ ꝑmanet.
qui fidẽ secreti inscrutabilis loquẽdo
edidit: viuendo docuit: patiendo fir
mauit. Quãti aũt meriti Petri cõfes
sio fuerit/saluator ostendit cũ ipm̃ et
btm̃ assereret ꝛ regni celestis ianitorẽ
efficeret. Hoc em̃ vt dicit Maxim⁹
illi ꝯfessio dedit: vt ante claues regni
celestis acciꝑet q̃ꝫ eas ianuas itroiret
D ¶ Tertio hec eadẽ p̃claritas ostẽ
ditur ex ꝑfectione charitatis ꝛ gratie
Et licet btũs Petrus oim virtutũ de
core esset amictus: põt tñ dici q̃ ꝑ ex
cellentiã decor triplicis virtutis ex ipso
pre ceteris resplenduit. Et p̃mo quidẽ
virtus mãsuetudinis q̃ in ipso colligi
tur ex triplici signo. Primo qꝛ lꝫ esset
summ⁹ pontifex: humile tñ officium
etiã in apostolatu exercere nõ renuit.
Uñ dixit Joãni: Uado piscari. Joã.
xxj. Scdo qꝛ a Paulo tãq̃ꝫ a minori
rep̃hensionẽ patiẽter sustinuit. Unde
scribit̃ Gal. ij. Cui in faciem restiti: qꝛ
rep̃hensibilis erat: ex hoc vicꝫ q̃ per
mittebat circũcisionẽ ꝛ quedã legalia
exerceri cum sacramẽtis noue legis.
Nos aũt q̃nq̃ꝫ rep̃hensionẽ superiorꝫ
impatiẽter ferimus. ꝛ si a pari vel mi
nori rep̃hendimur: cũ multa heu de
dignatiõe sustinem⁹. Tertio qꝛ mino
ribus se humiliter obediuit. Act. viij.
Cũ audissent apl'i qui erãt hierosoly
mis qꝛ recepit Samaria verbũ dei/
miserunt ad illos Petrũ ꝛ Joãnem.
¶ Scdo in ipso refulsit decor fortitu
dinis. qd̃ patꝫ ex magnanimitate sue
mẽtis: ꝛ magno zelo fidei chr̃iane: cu
ius etiã habemus triplex signũ. Pri
mũ in hoc q̃ acrit̃ ꝛ seuere malos re
prehẽdit. Act. viij. Pecunia tua tecũ
sit in perditionẽ: quia estimasti donũ.

dei pecunia possideri. Scdm in hoc ꝙ ꝑniciose peccātes seuere puniuit. vt ptz Act. v. in punitiōe Ananie ⁊ Saphire: q̄ morte subitanea sūt ꝑempti. Tertiū in hoc ꝙ in tāta armatorum multitudine chr̄m suo gladio magna nimiter defendit. Jo. xviij. ¶ Tertio in ipso ꝑ excellentiā refulsit decor humilitatis. qd̄ patere pōt triplici signo Primū est qz indignū se christi p̄sentia reputauit. Unde dixit Luc. v. Exi a me dn̄e quia homo petōr sum. Secundū est qz ex hūilitate ⁊ reuerentia se lauari a chr̄o recusauit Jo. xiij. Nō lauabis mihi pedes i eternū. Tertiū est qz ex humilitate nimia processit ꝙ se capite deorsum verso crucifigi petijt: indignū se reputās ꝙ in mō crucifixionis chr̄o parificari deberet. Unde ꝓpter istaꝝ ꝟtutū multiplicem cādorem de ipso verificat̄ qd̄ scribit̄ in ps̄. Confessionē ⁊ decorē induisti. qd̄ verbū tractās Greg. xxxij. mora. dr. Bene aūt confessionē ⁊ decorē induit: qz q̄s hic deꝰ ꝑ pniam cōfitētes fecerit: illos fulgentes ꝑ decorē virtutū oībꝰ ostendit. Qd̄ nobis ⁊c̄.

¶ Ser. scd̄s vbi s̄. Et in ordine. XL.

Secundo in verbis istis notat̄ sue incathedrationis mira sublimitas / cum subdit̄. ⁊ in sublime erigere. de q̄ sublimatiōe pōt intelligi qd̄ scribitur. ij. Re. xxiij. Dauid sedens in cathedra p̄nceps sapiētissimꝰ. In quibꝰ verbis circa istaꝫ sublimationē tria ꝑ ordinē innuūtur. Primo nāq̄ tangit̄ presidētis q̄litas cū dicit̄: dauid. Secūdo innuit̄ p̄latiōis sublimitas cum subdit̄: sedēs in cathedra. Tertio innuit̄ sublimatiōis singularitas cū annectit̄: princeps sapiētissimus. A

¶ Circa p̄mū est sciendū ꝙ q̄litas ⁊ ꝯditio p̄sidētis ꝯgrue ꝑ dauid intelligit̄. Dauid ei interp̄tat̄ manu fortꝭ et vultu desiderabil'. ⁊ iō desig̃t q̄litatē boni p̄lati: in q̄ req̄rit̄ vigor fortitudinis ⁊ ardor dilectiōis: q̄ duo p̄latum reddūt amabilē ⁊ decoꝝ. Sciēdū aūt ꝙ in bono p̄lato non req̄rit̄ fortitudo corporis / sꝫ animi ⁊ mētis: q̄ nihil est aliud q̄ꝫ fortitudo charitatis. de q̄ in Can. viij. c. Fortꝭ est vt mors dilectio Hec aūt fortitudo iuenit̄ sub triplici g̃du: vt docet Hugo. j. li. de claustro aīe. Sūt em̄ q̄dā anio fortes: q̄dā fortiores: ⁊ q̄dam fortissimi. Fortis fuit Tobias egenti compatiēdo. Fortior Job ꝑsequentē tolerādo. Sed fortissimus Abraam iubenti obediendo.

¶ Fortitudo Tobie patuit in hoc ꝙ Gabelo indigenti suaꝫ substātiam ex charitate mutuauit: pluris estimans dilectionē fraternā q̄ꝫ ipsam pecuniā Ex quo ptz ꝙ vigor animi ⁊ fraterna dilectio in Tobia exclusit omnē cupiditatem: quādo ex amore fraterno indigenti subuenit: nec amorē pecunie fraterne dilectiōi p̄posuit. In Job ꝟo animi fortitudo exclusit omnē carnalitatē: quādo de morte filioꝝ nō plus doluit q̄ꝫ necesse fuit: nec ꝑ ipsis ꝑ aliquā impatientiā deū offendit: sed potius deū bn̄dixit dicēs. Dn̄s dedit dominus abstulit. ⁊ infra. Sit nomē domini benedictū. In ip̄o aūt Abraam qui ad vocem dn̄i oīa dimisit / ⁊ insuper vnicū filiū suū domino iubēti obtulit / animi fortitudo exclusit omnez naturalitatē: qz amorē nālem quē ad filiū habuit / volūtati diuine subiecit Et hoc est cōtra multos: q̄ nō solum amorē filioꝝ / imo etiā rerū exteriorū amori diuino p̄ponūt. Et ideo iste merito fortissimus dr. vn̄ quicūq̄ꝫ sibi in tali aī fortitudine ꝯformari voluerit talis s̄m Hugonē ibidē renūciet om̄i

bus q̄ possidet z imolet gladio tbi ōi z feruore spūs/oēs illos q̄s carnali affectu diligebat: tunc tbo exēplo Abrahe fortissimꝰ dici pōt. ¶ Et oēs istos gradꝰ fortitudinis inuenimꝰ in petro Primū qñ ad vocē dñi oia q̄ bīe poterat: boc est nauē z retia dimittebat. Scōm z tertiū babuit qñ ppt inuitationē chīi nō solū nauē/sed etiā vxorē z liberos dserebat. imo si diligentē ad uertimꝰ/inuenimꝰ q̄ petrꝰ fortior fuit fortissimo: q̄ Abrahā dño filiuꝫ obtulit: Petrus aūt p amore chīi seipsum morti exposuit. in q̄ fortitudinē animi sui z magnitudinē sue dilectionis eu dentē ostēdit. B ¶ Scōo describitur plationis sublimitas: cū subdit. sedens in cathedra. Circa q̄ sciendū q̄ tripler cathedra cōmendabilē legit in scriptura: vidz regalis: magistralis: et sacerdotalis. Prima cathedra est iudiciū eccīastici. Scōa pitatis. Ꝫ tertia sanctitatis. Nā reges sedent in cathedra in signuꝫ iudiciarie pātis. Doctores ad oñendā auctoritatē dicende veritatis. Sacerdotes aūt in signū excellentie dignitatꝭ z etiā scientie. De prima dicit. j. Re. xx. Cū sedisset rex sup cathedrā suā. De scōa Matth. xxiij. Sup cathedrā moysi sederūt scribe et pharisei. De tertia scribit in Ps̄. In cathedra sentiorꝫ laudēt eū. Et fꝫ hāc triplicē cathedraꝫ in q̄ Petrus sedit adeptꝰ est triplicē dignitatē. Habet em̄ pātē regalē: q̄ ad ipm spectat iudiciū oim causarū. Itē pātem magistralē: q̄ spectat ad ipm expositio scripturarū. Habet z tertio pātem sacerdotalē: q̄ ad ipꝫ spectat plena ligatio z absoluto culpaꝝ. ¶ Prio q̄ petrꝰ sedit in cathedra regali: q̄ ad ipꝫ ipe rat iudiciū oim causarū/siue sint ecclesiastice siue ciuiles/vel medio mō se habētes. Q̄ō pꝫ p hoc quod scribit Deut. xvij. Si difficile z ambiguū iudiciū apud te esse p̄spexerꝭ inē sanguinē z sāguinē: p q̄ intelligit iudiciū criminale z ciuile: inē lepā z nō lepā/p q̄ notat iudiciū ecclīasticū inē cām z cām/q̄ pōt referri ad vrūq; Venite ad sacerdotē leuitici generis zc. Vñ ppt dignitatē buiꝰ cathedre pōt dicere illud Mat. vl. Data est mihi oīs ptās in celo z i terra. E ¶ Scōo sedit in cathedra magistrali: z ad eiꝰ spē dē spectat expositio scripturarū. Non em̄ licz cuilibz p̄dicare vel scripturas exponere: sz em̄ ipi ecclie/vl illis q̄ ad ꝟ auctoritate ecclie deputant. ¶ Ad solā em̄ sedē aplicā spectat scripturaꝝ z autēticoꝝ canonū interpratio: vt pꝫ dis. xvij. nec licuit. Ad ipsam etiā pertinet libroꝝ z opusculoꝝ approbatio. z quicqd papa approbauerit/ ꝟ incūcrā ter est renēdū: vt pꝫ dis. xix. si romano rū. Vñ maior est auctoritas ecclie romane q̄ euangelij. Propter q̄ dicit Aug. Non crederē euāgelio si nō crederem ecclesie. Ad ipsam etiaꝫ pertinet scripturarū modificatio. Vñ boc q̄ scribit Mat. xix. Quod deus cōiunxit bomo non separet. Sic modificat per sedē petri/vt boc intelligat de cōiunctiōe que fit p cōsensum mentis z copulaꝫ carnis. ¶ Tertio sedit in cathedra sacerdotali: quia ad ipsum spectat plena ligatio z absoluto culpaꝝ. Vñ sibi signāter dicit Matth. xvj. Quodcūq; ligaueris super terrā erit ligatum z in celis. In quo tbo secundum Aug⁹. potestas ligandi atq; soluendi sacerdotibus cōceditur. Propter boc tamen fm Hieron⁹. singulariter Petro dictū est/quodcūq; ligaueris: q̄ alij sacerdotes babēt cam ex diriuatiōe plenitudis pātis q̄ fuit in petro z successoribꝰ eiꝰ. q̄ solus papa vocat in plēitudinē pātiꝭ: alij aūt pla

ri z sacerdotes i ptē sollicitudio. Uñ de solo papa singularit̄ ꝛificat qđ scri bit Apoc.iij. Apit z nēo claudit: claudit z nemo apit. qz quēcūqz ipse absoluit/nll's ali⁹ in ecclia ligare pōt. z ecō uerso. D Tertio describit sublimationis singularitas cū annectit: ꝓnceps sapientissim⁹. z b cōuenienter. Ipse em̄ singularit̄ princeps z caput apl'oꝝ ōr: ppt qđ etiā a chro cepbas .i. caput aliox nūcupat. Joh. Tu vocaberis cepbas. Ipse em̄ recte dicit sapientissim⁹: qz fuit p reuelationē diuinā singularit̄ illustrat⁹. vt ptz Mat. xvj. vñ in signū singularis sublimationis sibi singularit̄ ōr. Tibi dabo claues regni celoꝝ. ¶ Est aūt sciendū q licet fm Rabanū oib⁹ sacerdotib⁹ in Petro sint date claues ligādi z soluēdi. vt ptz Mat. xvj. Adcungz alligauerio sup terrā ꝛc. singularit̄ tn̄ Petro dcm̄ est: tibi dabo claues regni celoꝝ. Et b triplici rone. Prio ad denorandū ꝓncipalitatē auctoritatis i petro: qz ipe est ꝓnceps aliox apl'oꝝ. Uñ ōr glo. Lb: q. q qz p̄ ceteros regē celoꝝ cōfessus est: merito p ceteros celoꝝ clauibus dñat. Scdo ad insinuādū plenitudinē ptātis q̄ in solo petro z ei⁹ successoribus residet p excellētiā singularē z deinde ad alios ḡdatim diffunditur. ¶ Ad bn̄ signat p illud pō. S c̄ vniuersitū in capite ꝛc. nā p vniuersitū capitis designat plenitudo ptātis q̄ a chro z ei⁹ vicarijs descēdit i barbā Aaron b est in alios ꝓlatos eccie/q bn̄ p barbā signāt̄ur: qz debēt esse viriles in vitioꝝ reluctatiōe z in subditoꝝ gubernatione. Deinde descēdit in extremā oram vestimēti: b est in sacerdotes simplices: q sunt infimi in gubernatione corpis mystici. Tertio b idē fit ad cōmendn̄ iū vnitatē fidei z corpis mystici. nā ro fm Rabanū Petr⁹ spēcialr claues regni celoꝝ z ꝓncipatū iudiciarie ptātis accepit; vt oēs crederēt in relligāt/q quicūqz se ab vnitate fidei z ei⁹ societate separauerint: nec a petris absolui nec celum ingredi pñt. Uñ ōr Aug. in li. de bap. puu. Forz nec ligari qđ pōt nec solui: qz ex ecclia nō est est q̄ ligare possit vel soluere. Colūba em̄ ligat z columba dimittit q̄ tm̄ est vna: vt pz Cā. vj. sed b intelligit̄ de separatiōe fidei: vt ptz in hereticis z scismaticis. Nō aūt de separatiōe charitatis q̄ licez mali ministri careāt: nō min⁹ tn̄ pñt vti clauibus ecclie: iz b faciāt ad suā ꝓnitiē. Uñ ōr Orige. Sit aūt irreprehensibilis q̄ alium ligat z soluit vt sic dign⁹ habeat in celo soluere vel ligare. Qđ nobis p̄est. z c̄.

¶ Dese cō Matthia Sermo ꝓmus Et in ordine. XLI.

VEnite ad me oēs qui laboratis z onerati estis z ego reficiam vos ꝛc̄. Mat. xi. Pōs euāgeliū pucnēter legit̄ de bto Matthia: qz b agit̄ o iudicio abscōsionis z de bñficio reuelationis. Abscōdisti hec a sapientibus z prudētibus: z reuelasti ea paruulis. q̄z ꝓmū primer ad reprobationē Jude. secūdū vo ad electiōez Matthie/vt sic euāgeliū epl'e apte respondeat. A ¶ In ꝟbis ḡ ꝓpositis chr̄s exprimit imitatoꝝ amore sumoēs in pñti vita laboribus z erūnis p chr̄o expositos dulciter euocās ad seipm̄: cū dicit. venite ad me. In quib⁹ verbis tria p ordinē implicant. Nā primo ondit imitationis principiū allectiuū cū dicit. venite ad me. Scdo ponit ipsoꝝ venientiū mortuū impulsiuū: cū subditur. oēs q̄ labo. z onc. estis. Tertio innuit fructū siue imitatiōis nostri desi

derij cōpletiuū/cū annectit̄. ⁊ ego refi
ciā vos. ¶ Circa primū est sciendū q̄
notabilit̄ dicit chr̄s. Uenite ad me: q̄
(fm Aug. vj. cōfess.) sum oī luce clari
or: oī secreto itimior: ⁊ om̄i suauitate
dulcior. Nec mirū: q̄ fm Cassio. sup
ps̄. Ipse est sapiētia ineffabilis: virtus
inexplicabilis/ ⁊ dulcor incōprehēsibi
lis. ⁊ iō ad ip̄m venire ⁊ in ip̄m tende
re nos inuitat natura/ gratia/ et gl̄ia.
¶ Natura inq̄ nos inuitat tēdere in
ip̄m tanq̄ in suū p̄ncipiuz: q̄ natura
ab ipso accepit esse/ p̄manentiā ⁊ ordi
nationē. vt pt̄z p̄ apl̄m Ro. xj. Ex ip̄o
inq̄t sumus: p̄ ip̄m sc̄z manem⁹ ⁊ sub
sistim⁹: ⁊ in ip̄m sc̄z ordinamur tāq̄
in finez vltimū ⁊ totius nr̄i desiderij
cōplementū. Et iō videmus q̄ q̄libet
res naturali appetitu ad hoc tota sua
virtute indesinēter tendit vt suo princi
pio vniat̄: sicut aqua incessanter fluit
quousq̄ mari tanq̄ suo p̄ncipio vnia
tur. q̄d p̄uenit ex eo q̄ q̄libet res nobi
lius ⁊ p̄fectius habet esse in sua causa
q̄ in seipsa: vt d̄t Proculus. quare cū
ania rōnalis fm rōnem sue imaginis
multo excellenti⁹ ⁊ p̄fecti⁹ esse ab eter
no habuit in deo q̄ in seipsa: congruū
est q̄ ipsa indesinent̄ feruēti desiderio
⁊ amore p̄fecto/ ipsi deo tanq̄ suo p̄n
cipio vniat̄. Q̄d ex hoc potissime fieri
opt̄z: q̄ fm Aug⁹. nec seipsam nec ali
quā creaturam pōt sincero amore dili
gere/ nisi eā diligat in ipso deo. Cuius
ratio est. q̄ p̄ma ratio et vena vitalis
sinceri amoris solū innascit̄ ex purita
te diuīe bonitat̄: ⁊ exinde fluit in nos
ex puritate cordis diuini. p̄pter q̄d sin
ceritas diuini amor̄ totiēs ꝯtaminat̄
⁊ sordidat̄ in nobis quotiēs p̄ amorē
in aliq̄d inclinamur p̄ter q̄ in solum
deū ⁊ in rationalē aim: vt dicit Aug.
in lib. de vtilitate credendi. Ex q̄ patz
vlterius q̄ sinceritas diuini amor̄ to
tiens sordidat̄ in nobis quotiēs in ho
mine aliq̄d diligimus/ nisi candorez
prime veritatis ⁊ rationē diuine ima
ginis. Et quāto ista clarius refulgent
in vno hoīe q̄ in alio/ taz in sanctitate
vite q̄ in claritate doctrine: tanto est
pre ceteris amplius diligēdus. B
¶ Gratia etiā sc̄do inuitat nos tende
re in ip̄m sicut in mediatorē nostre re
cōciliatiōis: Quia mediator dei ⁊ ho
minū/ homo chr̄us iesus. j. Tim. ij.
Hanc aūt mediationē recōciliatiōis
ipse chr̄s cōprehēdit in tribꝰ. Jo. xiiij.
Ego sum inquit via/ veritas/ et vita.
¶ Est em̄ nobis via in exemplis ⁊ vir
tuosis exercitijs. Ueritas i doctrinis
⁊ miraculis. Sz est vita in sacramen
tis/ ⁊ maxime in sacramēto passionis
per quā nos ab eterna morte viuifica
uit ⁊ deo patri recōciliauit: p̄ quā etiā
alia sacramēta hn̄t virtutē viuifican
di. Sic ergo chr̄s est nob̄ via in exem
plis virtuosis vt ip̄m feruēter ⁊ iugi
ter imitemur. Job. xxiij. Uestigia ei⁹
secutus est pes me⁹: viam ei⁹ custodi
ui. Hec aūt via inuenit̄ arta in penu
rijs. Matth. vij. Arta est via q̄ ducit
ad vitā: laboriosa in angustijs. in ma
ri. i. in p̄senti amaritudine via tua: q̄
totū decursum vite p̄ntis chr̄s ꝯsum
psit in laboribꝰ penalibꝰ ⁊ erūnis. Est
aūt ardua in virtutibꝰ: p̄pter q̄d etiā
dicit̄ venire: saliēs in montibꝰ. i. in vir
tutū sublimitatibꝰ: transiliens colles
. i. cōes aliorū hoīm p̄fectiones. C
¶ Sed vide q̄ p̄dicta te nō terreant
ab eius imitatione. nā licet ista via sit
arta: ducit tn̄ ad spaciosam celi latitu
dinē. Baruch. iij. O isr̄l q̄ magna do
mus dei: ⁊ ingens locus possessionis
eius. Licet etiā sit laboriosa: transfert
tamē ad quietē salut̄ eterne. iux̄ illud
Eccī. vlti. Modicū laboraui ⁊ inueni
mihi multā requiē. Licet etiam sit ar

dua ⁊ difficilis: trāsfert tñ ad honorē regni celest⁊ Esa. lxij. Eris corona glorie in manu dñi: ⁊ dyadema regni in manu dei. ¶ Est etiā nobis veritas in doctrinis ⁊ miraculis: ⁊ h̄ tripliciter. Est em̄ veritas cordis ad meditandū Prouerb. viij. Ueritatē meditabitur guttur meū. Est ꝟitas oris ad p̄dicādū. j. Coꝝ. j. Predicam⁹ chr̄m dī ꝟtutē ⁊ dei sapiētiā. Cū em̄ labia nr̄a sint deo ꝑ gr̄am baptismi ꝯsecrata: nunq̄ ex eis aliq̄d lubricū vel noxiū prodire debet: sed solū illa q̄ tendūt in laudez dei ⁊ edificationē ꝓximi. Est etiā veritas operis ꝑ imitatiōez. j. Pe. ij. Chr̄s ꝓ nobis passus est vob̄ relinquēs exēplū vt seq̄mini vestigia ei⁹. ¶ Sz est nobis vita: ⁊ h̄ tripliciť. Primo q̄dez in ꝟtutib⁹ ⁊ donis. Scd̄o in sacramētis. Tertio in p̄mio bt̄itudinis. ⁊ huic cōsonat expositio Aug. q̄ dicit ꝙ chr̄s est via ip̄m sine errore q̄rentib⁹. est veritas ip̄m sine falsitate inueniētib⁹. sz est vita ip̄m sine merore ⁊ metu: imo pleno dulcore fruentib⁹. D ¶ Tertio ꝟo gl'ia nos inuitat ad ip̄m sicut ad finē vltimū ⁊ toti⁹ bt̄itudinis premiū: qꝛ ipse de⁹ erit oīa om̄ib⁹. j. Coꝝ. xv. Qd̄ declarat Aug. ꝑ hoc ꝙ ip̄e de⁹ erit rōni plenitudo lucis: volūtati plenitudo pacis: sed ipsi memorie ꝯtinuatio et̄nitatis. Uñ ibi implebiť illud qd̄ scribiť Sap̄. iij. Dabiť illi donū fidei electū. qd̄ quidē donū est clara visio q̄ succedit fidei: q̄ etiā bñ diciť donū electū. qꝛ ꝟm Aug. visio dei est tota merces: per h̄ tñ nō excludiť amor⁊ fruitio cū de⁹ a nullo possit videri: q̄n etiā intime diligať/ ⁊ ꝑ cōseq̄ns eo fruatur. Et iō bñ dr̄. ⁊ sors in tēplo dei acceptissima. Accepta em̄ erit illis sors gl'ie ꝓpť gl'ificationē corꝑis: acceptior ꝓpť gl'ificationē aīe. sed acceptissima ꝓpť eternitatē vtriusq̄. Uel pōt dici Accepta: qꝛ deū clare videbim⁹. acceptior qꝛ ip̄z ītime amabim⁹. acceptissima ꝟo: qꝛ ꝟm Aug. ip̄m ꝑenniť laudabim⁹. Qd̄ nobis prest. ⁊c.

¶ Scd̄s vñ s̄. ⁊ in ordine. XLII.

Secundū quod nos ad deū redire ꝯpellit est magnitudo oneris depmentis. qd̄ notať cū subdiť: ⁊ onerati estis. A ¶ Circa qd̄ est sciendū ꝙ triplex est onus q̄ ꝓficiētes exonerari debent/ ⁊ q̄ nr̄a fragilitas in p̄senti miseria onerať. Primuz est onus nr̄e mortalitat⁊. Sap̄. ix. Corp⁹ qd̄ corrūpiť aggrauat aīam. ¶ Sciendū aūt ꝙ corp⁹ nr̄e mortalitatis multipliciť corrūpiť. Uno mō ꝑ infirmitates q̄b⁹ ei⁹ cōplexio turbať. Alio mō ꝑ penalitates q̄b⁹ affligiť. Tertio mō ꝑ ꝓnitates q̄b⁹ mēs ad malū inflectiť. Et ꝟm ista corpus nr̄m multipliciť aīam aggrauat: nam ꝑ infirmitates ipsam aggrauat/ ei⁹ appetitū ad terrena ⁊ corporalia depmendo. De h̄ onere dicit Greg. xxx. mora. Durū ꝟuitut⁊ pond⁹ est subesse tꝑalib⁹: ambire terrena ⁊ retinere labētia. q̄ ꝟm Bern̄. hñt amaritudinē in sui p̄ncipio: qꝛ cū labore adq̄runť. breuitatez in medio: qꝛ modico tꝑe possidenť. ⁊ vanitatez in suo fine ⁊ termio: qꝛ nihil inuenerūt oēs viri diuitiaꝝ in manib⁹ suis. Uñ ꝓpť penalitates corp⁹ aīaz aggūat doloꝝ vīculis alligādo. sz ꝓpť ꝓnitatē cōcupiarū ipsaz aggūat ipsi⁹ appetitū ad p̄ua desideria inclinādo. Et istud on⁹ mortalitat⁊ nob̄ prius Adā induxit. Ecc̄i. xl. Occupatio mag̃ ⁊ g̃ue iugū sup filios hoīm creata ē. B ¶ Scd̄m est on⁹ vicioꝝ ⁊ iniq̄tat⁊ Ps̄. Iniq̄tates mee supgres. sūt ca. meū: ⁊ sic̄ on⁹ g̃ue g̃ua. sūt sup me. Et bñ/ sic̄ on⁹ g̃ue: qꝛ appetitū rō alē depmūt ad d̄lectatiōez

terrenoꝝ ⁊ ip̄m priuāt gustu ⁊ sapore bonoꝝ eternoꝝ. Istud est onꝰ qd̄ s̄m Esaiā nō solū est disrūpendū ꝑ veraz cōtritionē. Omne inq̄t onus disrūpe. sed est dissoluendū ꝑ purā cōfessionē singula pctā mortalia seriatim dearti culando. Esa. lviij. Dissolue colligati ones ipietatis. ¶ Est etiā deponendū per plenā satisfactionē ꝑ quā tollitur reatus ⁊ obligatio pene. Heb. xij. De ponētes omne pondus. Et hoc q̄ntuz ad pctā originalia ⁊ etiaz mortalia. et circūstans pctm̄ ⁊ hoc q̄ntū ad pctā venialia q̄ nō tollunt essentiā charita tis/licet feruorē eiꝰ diminuāt. ⁊ ideo dicunt̄ circunstare habitū charitatis ¶ Tertiū est onus humane fragilita tis: quo mores fratrū ꝑuersoꝝ equa/ nimiter toleramꝰ. de quo Gal. vj. Al ter alteriꝰ onera portate. i. ꝑ charitatē ⁊ patiētiā eq̄nimit̄ sustinete. siue in ip soꝝ gestibꝰ indisciplinatꝫ: siue i dictꝫ obprobriosis: siue etiā in factis contu meliosis nos grauari contingat. E ¶ Et istud triplex onus alleuiat̄ per triplex iugū chr̄i suaue ⁊ leue: qd̄ etiā chr̄s a nobis tolli p̄cepit cū dixit. Tol lite iugū meū super vos. Et q̄a iuguz a iūgendo dicit̄: iō in ꝟbo illo innuit̄ q̄ triplex iugū sup̄ nos. i. in nr̄a mēte ⁊ superiori ꝑte anie tollere debemus: vt dicit Chry. in glo. Primū est iugū fidei catholice/qd̄ cōuertit duos po/ pulos: gentiliuz scz ⁊ iudeoꝝ. Scd̄m est iugū vere charitatis: qd̄ cōnectit hoīem ipsi deo ⁊ proximo. ⁊ iō d̄r esse vinculū ꝑfectionis Col. iij. Tertium est iugū crucis: ꝟtute cuiꝰ incorpora/ mur ⁊ cōnectimur ipsi chr̄o/sicut mē/ bra suo capiti. Per iuguz aūt fidei re leuamur ab onere mortalitatis: qn̄ re formabit corpꝰ humilitatꝫ nr̄e cōfigu ratuz corpori claritatis sue Phil. iij. Per iuguz charitatis releuamur ab onere oīs iniq̄tatis: qz vniuersa deli/ cta operit charitas Prouer. x. Sz ꝑ iugū crucis releuamur ab onere hūa ne fragilitatꝫ: qz cōsiderato eo q̄ chr̄s ꝓ nobis ex amore sustinuit: facile est nob̄ ex charitate fratrū onera sustine re. D ¶ Tertiū qd̄ nos ad deuz redire ꝯpellit: est vicissitudo esuriei ⁊ sitis: ⁊ b̄ ꝓprie respicit ꝑfectos ⁊ contē platiuos: q̄ hn̄t esuriē ⁊ sitim celestiū bonoꝝ. Mat. v. Beati q̄ esuriūt ⁊ si tiūt iusticiā: qm̄ ipsi saturabunt̄. Ta les em̄ ex feruore charitatis tria esu/ riūt. Primo q̄dem dona celestia ⁊ su pernas ꝟtutes: vt ptz Mat. v. Scd̄o esuriūt internas ꝯsolatōes: ⁊ iō ciba ri merent̄: iuxta illd̄ ps̄. Cibabis nos pane lachrymarū. i. refectōe interiori diuinarū cōsolationū: q̄ in nos a pr̄e luminū redundant ⁊ mentē aridā ad modū pluuie ⁊ lachrymaꝝ reficiūt et humectāt. Tertio esuriūt ⁊ sitiūt eter nas remūeratiōes: in ps̄. Sitiuit aīa mea ad deū fon. vi. q̄ quidē sitꝫ nihil aliud ē q̄z feruēs desideriū p̄ntꝫ disso lutōis ⁊ bt̄e fruitiōis. Phil. j. Cupio dissolui ⁊ eē cū chr̄o. E ¶ Tertio chr̄s inuit fructū nr̄i desiderij cōpleti uū cū annectit̄. et ego reficiā vos. in q̄ ꝟbo innuit̄ triplex fructꝰ felicissimꝰ q̄ reficimur a chr̄o. nā p̄mo laboribꝰ fa/ tigati reficiūt̄ ꝑ ip̄m viatico euchari stie q̄ dat̄ in robur ⁊ fulcimentū ne in via p̄ntꝫ exilij deficiamꝰ i ꝓgressu bo noꝝ opeꝝ. ⁊ iō ꝓp̄e d̄r cibꝰ viatoꝝ in ps̄. panis scz sacr̄alis ⁊ intellectualis cor hoīs cōfirmet. Hic est em̄ panis vite: qz aīam viuificat. ⁊ intellectꝰ: qz sacr̄aliter sumit̄ ⁊ intellectualiter ac/ cipitur. Ecc̄i. xv. Cibauit eū pane vite et intellectꝰ. Scd̄o miseria p̄sentis se culi onerati ꝑ ip̄m reficiunt̄ int̄na cō solatiōe: q̄ tāte suauitatis existit/q̄ ex mima eius guttula recepta oīs ama

rietydo ꝑsentis vite in dulcedinē conuertak: ita vt de labore reqem: de ꝛtumeliꝫ gl'iam: ꝛ de meroꝛe letiᷓ baᷓbeamus: vt ꝺr Bern̄. Qꝺ bñ exꝑimēᷓto nouit ꝓpheta cū dicit: Cōsolatiōes tue letificauerūt aiam meā. ꝛ ideo signanter ꝺr: reficiā vos. q̄si dicꝫ Rabanū. Nō solū vos exonerabo: sed interna delectatiōe saturabo. Tertio famelici ꝛ celestiuꝫ bonoꝝ amatores ꝑ ipm reficiunt cibo eterne glie. Pᵭ. Satiabor cum apparuerit gl'ia tua. Tūc em̄ de nobis vificabit illud Joan. x. Siue ingredient siue egredient pascua inuenient. Na siue mētis oculis ingrediamur ad ꝛtemplandū vnitatē essentie ꝛ trinitatē ꝑsonaꝝ: q̄ exterioribꝫ oculis q̄ntūcunq; glorificatᷓ videri nō pōt. Siue egrediamur oculis coꝛporeis intuēdo claritatē humanitatis cbi/semp pascua inuenientᵐ. quia homo interioꝛ reficit ꝑ ꝛtemplationē diuinitatis: exterioꝛ aūt ꝑ ꝛtemplationē humanitatis. ꝛ nō tm̄ ex ꝛsideratione humanitatis in se ꝛ abstracte: sed potius ex ꝛsideratione singuloꝝ beneficioꝝ/ q̄ ꝑ humanitatē cbi recepitᵐ. Ex quolibet em̄ bñficio cuꝝ deuota graniarū actione pensato singulari gaudio ꝛ letiᷓ cōplebimur qui a ipi laudem ꝑsoluemus ꝓ omnibus bonis q̄ reddit nobis dñs deᵘ nr̄. Qꝺ nob̄ ꝑstare dignet̄.

¶ De btō Gregorio ser. ꝓmus Et in ordine. XLIII.

GLorificauit eū in ꝛspectu regiᷓ: ꝛ ostendit illi gl'iam suā. Eccl. xlv. Uerba ꝓposita ꝛuenienter assumunt in laudē ꝛ pconiū bri Gregorij. In ꝗbus ꝗdē ꝓbis ꝓncipal'r attollit a duobus. Primo em̄ cōmendat ab affluētia meritoꝝ. Scᵭo ab excellētia ꝓmioꝝ. Nā ꝓpter ꝓmū ipum in ꝑsenti vita gl'ificauit. i. gl'iosum ostēdit magnitudine meritoꝝ. vñ ꝓmittit: glorificauit eū i ꝛspectu regū. Sed ꝓpter scᵭm ipm in eterna vita beatificauit magnitudine ꝓmioꝝ. vñ subdit: ꝛ oñdit illi gl'iam suā. A ¶ Circa ꝓmū est sciendū Qꝺ affluētia suoꝝ meritoꝝ attollit ex tribꝫ ꝓrogatiuis in ꝗbus deus ipm euidenter gl'ificauit. Prima ꝓrogatiua ꝛsistit in donis singularis gre. Scᵭa in miraculis supnaturalis potētie. Tertia in fructu/ salutaris doctrine. ¶ De ꝓmo patet. Nam ꝓrogatiua donoꝝ gre singulariᷓ relucet in tribꝫ. Primo in sui coꝛdis ꝑfectissima humiliatiōe: q̄ colligit euidēter ex triplici signo. Primo ex ꝺ q̄ scripta sua q̄ntūcunq; fructuosa ꝛ vtilia respectu aliorꝝ vilia reputabat. Unꝺ scribit Innocentio ꝑfecto Africe/ sua septa feruide rechrenti. Si delicato cupitis pabulo saginari/ beati Augustini opuscᵭa legite: ꝛ ad cōparationē illiᵘ similagis nr̄a furfura n̄ q̄ratᷓ. Scᵭo ex ꝺ q̄ q̄diu vixit sua septa publicare renuebat. Unꝺ scribit ad eūdē. Neq; em̄ volo dū i hac carne dego si q̄ me dixisse ꝛcingar ea facere boibꝫ innotescere. Luiᵘ rō est. qꝛ ꝛ essᷓ doctoꝛ excellētissimᵘ: ꝛ in sacra septura suauissimā doctrinaᷓ effuderit: ex nimia tm̄ humilitate se omniū nouissimū ꝛ abiectissimū asseruit: dicens q̄ post vindemiatoꝛes racemos relictos collegerit. Eccl. xxxiij. Ego nouissimᵘ vigilaui. i. balbutientissimᵘ inter doctoꝛes scripturā exposui. ꝛ quasi q̄ colligit racemos inter vindemiatoꝛes. Tertio ex ꝺ q̄ cū ꝛcorꝺit eligere i pāᷓ: bonoꝝ fugiēs seipum occultauit: ꝗusq; colūna ignea sup̄ eū descendēs

ipm celesti oraclo reuelauit. ⁊ h ratio nabiliter ꝯtingit. Cōstat eñ ꝙ res alta lucida ⁊ odorifera latere nō poterit Btūs aūt Greg. fuit altus ꝑ vite eminentiā: fuit lucidus ꝑ cōuersatiōis refulgentiā: ⁊ fuit odoriferus ꝑ fame ⁊ sctitatis redolē. iā. ⁊ iō digne seipm occultare nō potuit. ¶ Est aūt sciendu ꝙ signāter ꝑ columnā lucidā et igneā manifestat⁹ fuit/ vt ꝑ hoc daret intelligi ꝙ mens eius fuit lucida ꝑ inoffuscabilē puritatē. ⁊ feruida ꝑ iextinguibilē charitatē. Ex hoc aūt triplici signo nob relucet in btō Greg. triplex informatio. Ex pmo signo docemur ꝙ ipse totalit abnegauerat amorem sui. Ex scdo appet ꝙ ꝑfecte cōtempserat amorē mūdi. Ex tertio ꝟo ptz ꝙ ꝑfecte declinauerat honorē ⁊ fastū seculi. B ¶ Scdo p̄rogatiua singularis gr̄e relucet in diuini amoris feruētissima dilectōe: q̄ similit in ipo colligit ex triplici signo. Prio ex hoc ꝙ oia terrena ꝑfecte despiciebat / attendens ad illud qd ipsemet docuerat. ij. mora. Sctis inqt viris ipsa rerū affluētia onerosa est: qr hoc ipm grauit tolerāt ꝙ festinātes ad patriā in itinere multa portāt. Uñ vt liberi⁹ ad patriā curreret ⁊ otū pond⁹ terrenoꝝ abiecit/ ⁊ oēs suas opes pauꝑibꝰ erogauit. Qd vtiq; ex feruētissima charitate ꝓcessit: q: fm Aug. venenū charitatis est feruor cupiditatis. Augmentū aūt charitatꝭ est diminutio cupiditatis. Perfectio ꝟo ei⁹ est nulla cupiditas. Scdo ex h ꝙ bona celestia feruēter appetebat. qd patet ex hoc ꝙ corp⁹ suū vigilijs ⁊ ieiunijs ita afflixit/ ꝙ infirmato stomacho vix posset subsistere. Et licet in corpe langueret: qr lentꝭ febribꝰ/ syncopi cordis ⁊ podagra q̄si iugiter vexabat. semp tñ aut legebat aut scribebat: nec vnq̄ a laboribꝰ vtilibꝰ ꝓ amore celestis patrie desistebat. Unde poterat dicere illud. ij. Coꝝ. xij. Cū eñ infirmor tūc potēs sum: quia scti viri licz sint infirmi corpe: sunt tñ fortes mente. sunt eñ infirmi in amore terrenoꝝ: sz sunt fortes in amore celestiū. Cui⁹ exemplū ponit idē Greg. de palma q̄ est inferius arta ⁊ superi⁹ lata: sic cor diuino amore accēsum est artū in desiderio terrenoꝝ: q̄ soluz ad strictā nature necessitatē concupiscit: sed est superi⁹ latū in amore celestiū. Tertio ex hoc ꝙ mortē non timebat: sed mori potius exoptabat. Nam fm Bern. Ideo chr̄s dilectā aīam suaz ꝓ amicis ⁊ inimicis posuit/ vt mortꝭ timorē ab eis tolleret. vñ extūc fideles ⁊ iusti viri mortē calcantes/ leti ꝑ medias mortꝭ fauces ad patriā reuertūtur. Moriētes ei exultant et insultāt morti dicentes. Ubi est mors stimul⁹ tuus. non eñ iam stimulus/ sed iubilus dici debet: duz ꝑ mortē a miseria itur ad regnū. Hec Bern. Et ista tria signa Greg. de seipso ponit in ꝓlogo sup dialogū: vt ptz intuenti. ¶ Tertio p̄rogatiua singularꝭ gr̄e relucet in oim ꝟtutū plena ⁊ mirabili aggregatione. Qꝫ aūt oim virtutū ꝑfectionez in se plene habuerit/ ptz ꝑ illud Eccli. l. Fuit eñ q̄si vas auri soliduz: ornatū oi lapide p̄cioso. Ubi in auro notatur virtutuz p̄ciositas. in vase solido notat patiētie ⁊ cōstantie firmitas: qr nunq̄ per aliquā impatientiā in quacunq; sua tribulatōe fractus fuit. sed in gēmis preciosis notat oim virtutū varietas. Qꝫ aūt eas in se mō mirabili aggreuauerit/ patet ex triplici earū adunatione: que raro in hominibꝰ inuenitur. ¶ Prima est: qr in se aggregauit plenā abundantiā cuz oimoda pauꝑtate. Ipse eñ licz multꝭ diuitijs abundaret: in his tñ opibꝰ euāgelicā

paupertatē elegit: ⁊ pfecte fuauit. Unde ipo pōt intelligi qd scribit puerb. xiij. Est quasi diues cū nihil habeat. Quia sicut dicit Hugo. Hoc ipsum q apli nihil habebāt sibi sūmas diuitias reputabāt. Est ⁊ quasi pauper cū mltis in diuitijs sit: qr inter suas diuitias paupertatē elegit: ⁊ omīa que habuit p amore chri liberalissime distribuit. Naz in Sicilia sex monasteria ꝯstruxit: ⁊ septimū intra vrbē instituit: in q etiā seipm monachū fecit In Roma etiā tria milia vginū: sub regula deo militantiū pauit. Exceptz pluribꝰ dei famul' quoꝝ noīa in scriptis habuit: ⁊ eis necessaria ministrauit ¶ Scda ē qr aggregauit i se magnaz excellentiā cum pfecta humilitate: qd vtiqz rarū est. Quia fm Bern. Rara auis ē hūilitas honorata. Ipe em licz esset sūmus pontifex: ⁊ supremū gradum in eccl'ia obtineret/pfectam tn hūilitatē non deseruit. Qd p mo ostēdit i vbo qr primꝰ in suis lrīs se seruū seruoꝝ dei appellauit. Scdo hoc idem ostendit in animo: qr licet esset multe pfectōnis ⁊ sanctitatz/nihilominꝰ tn se peccatorez estimabat. Qd patet p hoc q Mauricio imperatori ipsu n p sequenti sic scribit. qa em peccator sum credo q omīpotentem deum tanto amplius vobis placatis/quāto me sibi male seruientem affligitis. Tertio hoc idem ostendit signo ⁊ facto. Cum em quidā heremita sibi vellet reuerentiā exhibere/ipse prior illo se sibi in terram prostrauit. ¶ Tertia est qr in se aggregauit magnā misericordiā cum magna seueritate. Nā vt ipe docet in lib. moꝝ. Iusticia et miscdia multuz destituunt si vna sine altera teneatur. Et ideo dic in pastorali/q ex pmixtione haꝝ virtutum debet fieri quoddaz temporamentū/sic dicēs. Rectoribꝰ erga subditos inesse debet ⁊ iuste ꝯsolans misericordia/⁊ pie seuiens disciplina: qtenꝰ sic iura discipline circa delinqntes exerceant: vt pietatis viscera non relinquant. Qd nobis ⁊c.

¶ De scto Gregorio Sermoscdo Et in ordine. XLIIII.

Viso quāto in btō Gregorio fuerit affluētia meritorū. restat videre de excellētia pmioꝝ/q notat cū subdit: ⁊ oñdit illi gl'iam suā. A ¶ Circa qd est sciēdū: q btō Gregorio deꝰ suā gl'iam triplicit oñdit. ¶ Primo quidē in pñti ad ꝯsiderandū ⁊ meditandū Esa. xxxiij. Oculi eiꝰ cernēt terram: eterne scz btitudinis/de lōge: qr in hac valle miserie ꝯstitutꝰ/ipaz deuota ꝯtēplatiōe ⁊ intima meditatiōe mltotiēs fuerat plustratꝰ. Nec mirū qr ipse deꝰ annūciat d ea amico suo. i. btō Gregorio: q possessio eius sit: vt scribit Job. xxxvij. Quia multotiēs ipsum p quādā internā pgustationez certificauit: q eam debeat eternaliter possidere. Et hoc aperte figuratū est Deut. xxxij. Ubi dominꝰ dixit Moysi. Ascende ad me in montem istum Abarym: ⁊ contemplare terram: ⁊ ibi morere in monte. Per Moysen qui assumptꝰ est ab aquis: intelligit btūs Greg. qui segregatus fuit ab aquis cuiuslibet terrene delectationis. Hic aūt iussu dñi ascendit in montē Abarym: qui interpretatur pertransiens: quia multotiēs p motuz interne inspiratiōis raptꝰ fuit ad celsitudinē trāsitorie ꝯtemplatiōis diuine. In quo qdem monte sibi et omībus creaturis dulciter moriebat/quia i illa ꝯtēplatiōe diuīa suauitate raptiz ⁊ qsi i trāsitu fruebatur. Ex q quidez gustu sibi

oīs creatura in q̄ndam insipiditatez
z tediū ꝟtebat. Uñ poterat dicere cū
patriarcha Jacob Gen. xlvj. Jā let⁹
moriar: qz vidi faciem tuam. B
¶ Scdo ad degustandū/ad quē gu
stum nos inuitat ꝓpha cū dr: Gusta/
te z videte qm̄ suauis ē dñs. Signā/
ter aūt gustū visiōi p̄mittit: qz diuinā
dulcedinē null⁹ poterit estimare q̄n/
ta sit nisi p̄us eā mentalr degustaue/
rit. Et b pulcre figuratū est Numeri
xiij. vbi filij isrl miserūt ad exploran/
dū terrā ꝓmissiōis. Uñ ad ꝓbanduz
fecunditatē terre illi⁹/duo viri repor/
tabant ī vecte botrū cū palmite z ma
logñata z fic⁹ Ex quib⁹ visis filij isrl
exarserūt ad illā terrā feruenti⁹ appe
tendam. In q̄ facto mystice informa/
mur quō mens deuota q̄daz degusta
tiōe p̄libatoria suauitatē celestis pa/
trie assequat. Nā p duos viros fru/
ctus terre ꝓmissiōis afferentes desi/
gnat vigor deuote orōnis: z feruor in/
time deuotōis. Quos nūcios anima
sctā p̄mittit ad plustrandū z degu/
standū fructū z suauitatē celestis pa
trie. Qui q̄dē nūcij reportāt botrꝝ cuz
palmite: qz mēti deuote q̄dā p̄libato
ria degustatiōe refundunt z influunt
suauitatē ꝟbi eterni ꝯcepti ī patna mē/
te. Nā sicut botr⁹ nascit a palmite: ita
ꝟbū eternū gignit a patna mēte. Si
cut etiā botr⁹ vini sumentē letificat:
ita ꝯtēplatio ꝟbi eterni mentē ꝯtēplā
tis in ira suauitate inebriat. Per ma
logranata q̄ habent multa grana ru/
bea sub eodē cortice: designant multi
ordines sctōꝝ vniti z ꝯiūcti sibijp̄is z
deo sub eadē charitate. Per fic⁹ autē
dulcedo z suauitas celestis gaudij de
signat. Hec aūt sūt q̄ mēs deuota vir
tute feruide orōnis z intime deuotio
nis q̄nq̄z ex diuina pietate degustat:
vt eius desideriū ad magis appeten/
dū bona celestia pampli⁹ inardescat.
¶ Est etiā notabilr aduertēdū: q̄ il
li nūcij reuertentes subiūxerūt stirpē
enachijm. i. hoies gigātee stature vi/
dimus ibi: quib⁹ compati q̄si locuste
videbamur. In q̄ vtiq̄z magnitudo z
plenitudo celestis gaudij designat: q̄
tanta est q̄ om̄is suauitas p̄sentis vi
te respectu ei⁹ nihil vel modicū repu/
tat. z ideo ꝯueniēter locustis vilib⁹ as
similat. Uñ dr Aug. iij. de libero arbi
trio. Tāta est pulcritudo lucis eterne
q̄ si solū p vnū momentū in ea mora
ri liceret: merito ꝓinde mille anni p̄n
tis vite pleni delicijs iuste recteq̄z cō
temnerent. C ¶ Tertio deus ostē
dit btō Gregorio gl̄iam suā in eterna
btitudine/ad btifice ꝯtēplandū z eter
nalit fruendū. vñ in ipo pfecte ꝟifica
tum est q̄d scribit Job. xxxiij. Uideb
faciē eius in iubilo: hoc est ī leticia in/
estimabili z gaudio ineffabili: p q̄d to/
tum desideriū anie rōnalis pfectissi/
me quietabit. iuxta illud ps. Satia/
bor cū apparuerit gl̄ia tua. Et b rōna
bilr ꝯtingit. qz tūc electi ab vbertate
domus dei castissime inebriabūtur:
z torrēte diuine voluptatis suauissi/
me potabunt. De q̄ quidē torrēte riui
deliciaꝝ iugit effluunt/totū desideri
um anie satiantes. De quib⁹ scribitur
Esa. lxvj. Letamini cū hierlm om̄es
q̄ diligitis eam: vt exultetis z implea
mini ab vberib⁹ ꝯsolatiōis ei⁹: z deli/
cijs affluatis ab oīmoda gloria eius
¶ Ex quib⁹ ꝟbis euident colligitur
q̄ a torrēte diuie voluptatꝝ indesinē
ter fluūt tres riui deliciaꝝ: q̄b⁹ bti in
p̄ria eternalr recreant. D ¶ Pri
mus est plenitudo gaudij z exultatio
nis q̄ gaudēt de btifica visiōe. ¶ Se
cund⁹ ē plenitudo eterne ꝯsolatiōis q̄
gaudēt de p̄ntis miserie pfecta euasi
one. ¶ Terti⁹ est plenitudo suauissi

sime delectationis q̄ gaudent de diuie bonitatis melliflua fruitiōe. Tūc em̄ deꝰ sua iocunda p̄sentia absterget omnē lachrymā ab oculis scōꝝ. vnde ibi a btis nihil aliud audiet nisi gaudiū ⁊ leticia de clara. s. dei visiōe gratiaꝝ actiōe: de maloꝝ oim euasiōe: et vox laudis ꝑ eoꝝ melliflua fruitione vt scribit Esaie. lj. E ¶ Si autē q̄ratur q̄liter bti ex influētia huiꝰ triplicꝫ riui ꝑfecta leticia impleant. hoc pulcre docet Joānes in Apoc. vlt. cū dt. Platee tue hierl'm sternent auro mūdo: ⁊ cantabit in te canticū leticie ꝑ oēs vicos tuos. Hierusalē interp̄tat visio pacis ⁊ signat aniam deuotam in oibꝰ viribꝰ suis pacatam: q̄ ex virtuoso exercitio totū regnū anie in ꝑfecta pace ⁊ tranquillitate possedit. Que q̄dez platee tūc auro mūdo sternent q̄n oēs vires rōnales ad imaginem ꝑtinētes diuinitate purissima replebunt. Iste aūt vires iō platee dicūtur: qꝛ ꝑ solos actꝰ ipaꝝ ania btā ꝯsequit plenā cognitionē ⁊ intimā fruitionē essentie diuine. Que cū mēs rōnalis fuerit assecuta: tūc cantabit in ea canticū ꝑfecte leticie. ¶ Est aūt signāter aduertendū: q̄ licꝫ canticū istō leticie ꝑ oēs vicos hierl'm decantet: q̄a oēs vires anie ineffabili gaudio replebunt. Qd patꝫ. Nā oīa mēbra corporis ⁊ sensus exteriores gaudebunt eo q̄ in actibꝰ ꝟ'utū ꝓmpte ⁊ ad nutū spiritui seruierūt. Oēs etiam vires ⁊ potentie anie gaudebūt eo q̄ se ꝑ imperiū rōnis ⁊ ꝑ donū gr̄e in actibꝰ virtutū tā viriliter ⁊ ꝯstanter exercuerūt Sole tn̄ platee ⁊ nō vici auro mundo sternent: qꝛ sole vires ad imaginē ꝑtinētes suauitate diuie p̄sentie ꝓprie replebunt. Qd patꝫ ꝑ h̄ q̄ memoria intellectualis replebit presentia diuine maiestatis. Intelligentia replebitur cognitiōe limpida diuine ꝟitatis. sed ipa volūtas replebit intima fruitōe diuine suauitatis. Qd nob ⁊c

¶ De sctō Bn̄dicto ser. p̄mꝰ Et in ordine. XLV.

Benedicā tibi ⁊ magnificabo nomē tuuꝫ. eriscꝫ benedictꝰ. Gen. xij. A ¶ In ꝟbis ꝓpositis btūs Benedictꝰ cōmendat a triplici p̄rogatiua sibi diuinitꝰ collata. Et p̄mo cōmendatur a p̄rogatiua gr̄e singularꝫ. Secūdo a prerogatiua doctrine salutaris. Tertio a p̄rogatiua vite exemplaris. Propter p̄mū p̄mittit: bn̄dicam tibi. Propter scd̄m subdit: ⁊ magnificabo nomē tuū. Sed ꝓpt tertiū annectit: eriscꝫ bn̄dictꝰ. ¶ Circa p̄mū est sciendū q̄ p̄rogatiua singularis gr̄e in h̄ apparuit: q̄ a tota trinitate singularꝫ gr̄e bn̄dictionē obtinuit. Et iō q̄libet ꝑsonaꝝ diuinaꝝ sibi appropiate dicere potuit: bn̄dicā tibi. Nā pat ipm benedixit ꝑ suā potentiā q̄ claruit in varia miraculoꝝ opatiōe. Filiꝰ ipm bn̄dixit ꝑ suā sapientiā: q̄ patuit in secretoꝝ cognitiōe. Spūsictūs ipm bn̄dixit ꝑ sue largitatis affluentiā / q̄ claruit in diuinoꝝ charismatū multiplici diffusiōe. ¶ Primū ptꝫ. Nā q̄ pater ipm bn̄dixit ꝑ suā potentiā h̄ apparet in varia miraculoꝝ opatiōe. quoꝝ q̄dā opatus est solo visu. Sicut ptꝫ in eo q̄ ab hostibꝰ captus ⁊ ligatꝰ fuit. quē statim cū Bn̄dictꝰ fuisset intuitꝰ a vinculꝫ est solutꝰ. Quedā etiā opatꝰ est solo signo ⁊ nutu: sicut patꝫ ī potu venenato ⁊ sibi ꝓpinato: quē statiꝫ vt signo crucꝫ sig̃uit: mox eiꝰ ꝟtute vas fractū fuit. Quedā ꝟo opatꝰ ē solo cogitatu: sicut ptꝫ ī mōacho cuiꝰ cordis

ecclia cogſcebat ⁊ eū a malo ꝓpositō
uocabat. ¶ Diuersa ēt miracla opa
tus est fm diuersos hoīs statꝰ. Quos
daz eīm in statu pñtis vite liberauit a
diabolica tēratōne: sicut in monacho
prz: q nec in choro starc/nec in oīcne
poterat pseuerare: quē suis oīonib⁹ a
tēratione p̄dicta liberauit. Quosdaz
etiā liberauit in morte a diabolica op
pssione. Sic̄ prz in monacho quē dia
bolus ex ruina p̄cipitij operiebat: quē
suis p̄cib⁹ suscitauit. Quosdaz vero
post mortē libauit ab inobediētie trās
gressione ⁊ ab eterna dānatione Sic̄
prz in monacho q̄ sine bñdictione ab/
bat̄/ad visitandū suos parētes iuit:
⁊ ibi p diabolū suffocatꝰ fuit: quē bea
tus Bñdictus resuscitauit ⁊ ipsuz a
transgressione inobedientie absoluit.
B ¶ Scōm paret ⁊ Nā q̄ filiꝰ ip̄m
bñdixerit p suā sapientiā. b̄ patuit in
diuinoꝝ secretoꝝ mltifaria ꝯgnitōe
Nā p sapientiā filij bñdictꝰ cognouit
p̄terita/occulta p̄sentia/⁊ futura con
tingentia Cognitio p̄teritoꝝ apparet
in monachis: q̄s extra monasteriū co
medisse apta vitare ꝙuicit. Hoc idez
apparet in puero/q̄ flasc̄ cuz vino abſ/
cōdit/quā bñdicto sc̄ō p̄sentare de/
buit Cui et dixit. Fili vide ne de illo
flasc̄one bibas: sed caute ip̄m euertas
Q̄d cū puer faceret: ptinꝰ inde serpē
tem egredientē vidit. Cognitio occul/
toꝝ p̄riū apparet in b̄ q̄ puerū ⁊ Placi
dū cū esset absens submersum agno/
uit/⁊ ip̄m p Maurū monachū extra
ctū suscitauit. Hoc idem ptz ex eo q̄
panē venenatū sibi p quēdam suum
emulū ꝓpinatū/p corui deferri prece
pit: ⁊ in tali loco reponi vbi nullus ex
eo ledi posset. Cognitio vero futuro/
rū ꝙtingentiū apparet in b̄ q̄ suis frib⁹
petrā demōstrauit/q̄ iuꝰ q̄d̄ pdixerat
modicū cauata: magnā aquaꝝ afflu/
entiā pduxit. Ex qua deinceps totum
illud monasteriū recreatū fuit. Et qz
cognitio futuroꝝ ē ꝓpie solius dei. Ju
xta illud Esa. xlj. Annūciate nobis q̄
ventura sūt ⁊ dicem⁹ q: dij estis vos.
Idē quemēdmodū ipō pōt intelligi: q̄d
scribit Dan. v. Balthasar quez ego
scio: q̄ spīs deoꝝ scroꝝ habeas in te
⁊ oīe sacramētū nō est ipossibile tibi
Balthasar interpretat absorbēs diui/
tias: ⁊ signat bñ Bñdictū: q̄ thesau
ro diuine sapie plen⁹ fuit/⁊ spīs diui
nū in se habuit/p quē oē secretū agno
uit: ⁊ ideo apte sibi ꝙgruit q̄d scribit
Sap̄. viij. Scit p̄terita ⁊ de futuris
estimat. i. p cerritudinem iudicat/scit
versutias fmonū/⁊ dissolutiones ar/
gumētoꝝ. Signa ⁊ mōstra scit ante
q̄ fiāt/⁊ eueni⁹ tpm ⁊ seculoꝝ L
¶ Tertiū prz: Nā q̄ spūsscrūs eū bñ
dixerit p sue largitatis affluētiaz boc
claruit i diuinoꝝ charismatū mltipli
ci diffusiōe/p quā triplicē bñdictiōez
assecut⁹ fuit. Prima est bñdictio spi/
tualis muneris q̄d fuit abundanter
replerus/vnde apte de ipō potest itel.
ligi q̄d scribit Deut. vltio. Neptalim
abundantia pfruct ⁊ plenus erit bñ/
dictione. Neptalim interpretat lactu
do ⁊ dilatatio/⁊ signat bñ Benedi/
ctum q̄ fuit amplus ⁊ latus in diuino
rū charismatū copiosa susceptiōe: sed
fuit dilatat⁹ in eorum gratiosa diffu/
sione/ qz ea diffudit in alios/⁊ verbo
sancte exhortationis ⁊ exemplo vite ⁊
pfectionis. ¶ Secūda est benedictio
interne plenitudinis ⁊ supne deuotio
nis/qua pollebat in affectu. De qua
potest intelligi illud Prouerb. x. Be/
nedictio dñi diuites facit. Naz deuo
tionis affluentia ⁊ virtutū abundan
tia sunt vere diuitie que mentem di/
uitem faciūt bonis celestib⁹. Et ꝓter
hanc deuotionis abundantiā/potest

dicere illud Job.xxxj. Lauabā pedes meos butyro.i.affectus meos impinguaui celesti desiderio:⁊ petra.i.diuine pietatis affluentia:fundebat mihi riuos olei:quia ꝑ eiꝰ influentiā varia dona carismatū recepi. ¶ Tertia est bñdictio eterne p̄destinatiōis:qua deus beatū benedictū ab eterno elegit ī hoiem tante perfectiōis et institutorē regularis ꝓfessiōis. Cuiꝰ ꝑfectio ī hoc apparet qꝛ fuit mūdi ꝑfectissimꝰ ꝯtēptor:nam oia mūdana deseruit:et in specu artissima se recepit:vbi tribꝰ annis hoibꝰ cūctis incognitus remāsit. Fuit etiā christi vehemētissimꝰ amator. Uñ sibi cōpetit illd.j. Reg.xviij. Aīa ionathe ꝯglutina est aīe dauid:⁊ dilexit eū sicut aīam suā. Fuit etiā diuinorū secretoꝝ luculētissimꝰ contēplator:et ideo merito figuratꝰ est per patriarchā iacob:qui vidit deū facie ad faciē. In qua visione nuda ⁊ clara est finis ⁊ complementū totiꝰ humani desiderij. Quod nobis ⁊c.

¶ Sermo secūdus de sancto Benedicto/et in ordine.XLVI.

Magnificabo nomē tuū. A ¶ In hoc verbo b. benedictꝰ scdo attollit a p̄rogatiua doctrine salutaris:quā ostēdit in sue regule institutōe:in qua salubrit docet suos monachos/ꝙ inter se seruent mutuā ꝯcordiā:⁊ respectu p̄lati humilē ⁊ deuotā obedientiā:sed respectu dei charitatē cōtinuā:hoc em̄ est vinculū totius perfectiōis:vt scribit ad Col.iij. Uñ de his tribus potest intelligi qd scribit Ecci.xxv. In tribus beneplacitum est spūi meo:que sunt ꝓbata coram deo ⁊ hominibꝰ. Concordia fratrū:ecce primū. Uir ⁊ mulier sibi bene consentiētes:ecce secūdū. Et amor ꝓximorū:ecce tertiū. Per virū aūt in quo est auctoritas regēdi cōgrue prelatus ītelligit:sed per mulierē ad quā pertinet humilitas ⁊ ꝓmptitudo obediendi intelligit ipe subditus. Tunc ergo vir ⁊ mulier bene sibi cōsentiūt/quādo prelatus regit subditū prudenter ⁊ salubriter:et subditꝰ obedit prelato ꝓmpte ⁊ humilit. In amore autem ꝓximoꝝ (quod est tertiū) cōgrue intelligit feruens amor dei:quia ſm Aug.nullus recte ⁊ salubriter diligit ꝓximum nisi diligat deum:quia dilectio dei est regula ⁊ mensura dilectionis ꝓximi. Propter quod de suis sequacibꝰ ⁊ subditis per eius traditionē sic in amore diuino inflāmatis cōueniēter potest intelligi quod scribit Ezech.j. In medio aīmaliū erāt scintille ⁊ quasi aspectus eris candentis. Ipsi em̄ per suam regulā inflammati erant scintille sursum volantes per celestia desideria. Et erant quasi aspectus eris:qꝛ habebāt sonora ⁊ inflammantia verba. Sed fuerunt tanq̄ es candens:quia habebāt feruētia opera ⁊ mouētia exempla. B ¶ Unde ꝓpter p̄dicta christꝰ beatū Benedictū dupliciter magnificauit. Primo q̄dē in se. Scdo in suis sequacibꝰ et filijs: vt merito sibi dicat/magnificabo nomē tuū. Sciēdū aūt ꝙ ī seipo christꝰ nomē suū tripl'r magnificauit. Prio ipm ascribēdo in celis. Luc.vj. Gaudete et exultate: quia nomina vestra scripta sunt in celis. In quo verbo apparet magna sanctorū dignitas:quia in regali palatio sunt ascripti ad iugiter assistendū ⁊ dulciter ꝯuiuandum ipsi regi celesti. Ex hoc etiam apparet magna eorum securitas: quia certi sunt ꝙ a libro vite nunq̄ deleri possunt:cū ipse deus semꝑ eos p̄sentialr

ꝯtemplet. ⁊ ipi deū sp facie ad faciem dulcit ꝯtemplent. ¶ Scdo nomē eius celebrādo in ecclesijs. Et b rōnabilit fit. Ipe em est lucerna splēdēs sup cā delabꝝ militantis eccl'ie ꝯstitut⁹. Et iō merito eccl'ia nomē suū celebrādo magnificat: qꝛ ipe illuminat eccl'iam ⁊ ꝟbis salutaris doctrīe: ⁊ exēplis bone vite. Tertio ipm honorādo laudū pconijs. qꝛ laus sua diffundit in oibꝫ ꝓpl'is ⁊ iugit pseuerat in oibꝫ seculis: vt sic merito sibi ꝯueniat qd scribitur Ecci. xliiij. Sapientiā sctōꝝ narrant oēs ꝓpl'i: ⁊ laudem eoꝝ nūciat eccl'ia. q̄ntū ad pmū. Noia aūt illoꝝ viuent in seculū seculi: q̄ntū ad scdm. L

¶ In suis etiā filijs chr̄s ipm magnificauit. b est claꝝ ⁊ magnū ostēdit tribus modis. Primo qdē in filioꝝ numerositate. Uñ sibi cōpetit qd scribitur Gen. xij. Multiplicabo semē tuū sicut stellas celi: ⁊ sicut arenā q̄ est in litore maris. Signant aūt sui sequaces stellis celi ⁊ arene maris cōparantur: quia ad modū stelle debēt esse lucidi ⁊ feruidi in amore bonoꝝ celestium. Et ad modū arene penit⁹ desiccati ab humore desideriorꝝ carnalium Scdo in filioꝝ diuersitate: que apparet tā ex diuersitate habitus q̄ ex diuersitate sexus. quia multi monachi grisei ⁊ nigri ⁊ plures alij tam mares q̄ femine sub sua regula militāt. De q̄ pōt intelligi qd scribit Esa. lx. Filij tui delōge venient: ⁊ filie tue de latere surgent. Signanter aūt filij ei⁹ dicūtur venire delonge: filie ꝟo de ꝓpinq̄ ⁊ latere: qꝛ maior est disparitas in obseruantibꝫ suā regulaꝫ ex parte viroꝝ q̄ ex parte monialiū. Tertio in filioꝝ sanctitate. De qua pōt intelligi quod scribit Eccl'i. xxx. Mortuus est pater eius ⁊ quasi nō est mortuus: reliquit em filium similē sibi. i. simili sanctitate ⁊ ꝟtute pollentē. Beat⁹ em Benedictus nō tm vnū filium: sed multos sanctos patres suā regulaꝫ obseruantes/nobis reliqt in exemplū sctē ꝯuersatiōis: ⁊ in subdiū nr̄e defensiōis: ⁊ īsolatiū nostre pegrinationis. qꝛ suoꝝ meritoꝝ patrocinijs nos ab incursu maloꝝ defendūt: ⁊ exemplo sue ꝯuersatiōis nostꝝ affectū ad amorē celestium īflāmāt ⁊ erigūt. Et iō sibi ꝯgruit qd scribit Ecci. xlvj. Dilect⁹ deo ⁊ hoc cui⁹ memoria in benedictōe est. D

¶ Signant aūt dr̄ deo dilect⁹: quia ipm sinceriter ⁊ feruent amauit: hoībus ꝟo dilectus fuit: qꝛ ipos ꝟtuoso exemplo edificauit. Et iō recte ei⁹ memoria in bn̄dictiōe existit: qꝛ triplicez bn̄dictionē a deo ꝓmeruit. Et pmo qdem bn̄dictionē laudis. Prouerb. x. Memoria iusti cum laudibꝫ. Scdo bn̄dictionē dulcedinis: in psal. Dn̄e p̄uenisti eū in bn̄dictionibꝫ dulcedinis qꝛ ei⁹ memoria ꝓpter vite puritatem īore oim q̄si mel indulcabit: vt scribit Ecci. xlix. Tertio bn̄dictiōez gl'ie celestj. Uñ scribit Ecci. xlvj. Sil'ez fec̄ illū ī gl'ia sctōꝝ. Que qdē gl'ia in b ꝯsistit q̄ sancti gaudent eternal'r de dei beatifica visiōe: ⁊ de ipius itima fruitione: ⁊ de beatoꝝ ꝯsortio ⁊ participatione: quia gaudiū cuiuslibet beati ex gaudio alteri⁹ augebit: sic ex ꝯiūctōe pluriū lūinū claritatē lucꝫ augeri cōspicim⁹. Et iō ex leticia oim siml' gaudium sanctoꝝ immēsum augebitur. Quā gloriam ⁊c.

¶ De eodē sermo terti⁹
Et in ordine. XLVII.

Tertio beatus Bn̄dict⁹ attollit a p̄rogatiua vite exemplaris. qd notat cuꝫ annectit: ⁊ eris bn̄dict⁹ A

¶ Pōt aūt dici q̄ iste scūs ꝯuenient in vita exemplari bn̄dictus fuit: qꝛ benedictionē ⁊ meritū cuiuslibꝫ vite ꝓmeruit. Qđ pater ꝑ hoc. Habuit em̄ benedictionē incipiētiū: qꝛ fuit mūdi huius ꝑfectissimꝰ ꝯtemptor. Habuit benedictionē ꝓficientiū: qꝛ fuit virtutis ⁊ spūalis ꝓfectꝰ ardētissimꝰ emulator. Habuit benedictionē etiā ꝑfectoꝝ: qꝛ fuit ꝟitatis diuine luculētissimus cōtemplator: ⁊ totius vite chr̄i feruētissimꝰ imitator. Et iō sibi ꝯgruit illud Eccl̄i. xlv. Benedictionē oīm gentiū. i. incipientiū/ꝓficientiū ⁊ ꝑfectoꝝ/dedit illi. Quia ꝑfectionē cuiuslibet vite in perfecto gradu possedit.

¶ Primū ptꝫ. Qꝛ em̄ fuerit huiꝰ mūdi ꝑfectissimꝰ ꝯtēptor: patꝫ ꝑ h̄ q̄ tria sponte reliquit: q̄ huiꝰ mūdi amatores feruēti desiderio amplectunt̄: vicꝫ ip̄as res exteriores: corpus ꝓprium: ⁊ ꝓprie voluntatis arbitriū. Primo g̃ Benedictꝰ res tꝑales mđi ꝯtēpsit/ꝑ volūtariā paupertatē. Un̄ đt Grego. q̄ ip̄e despexit aridū mđm cum flore id est in florida ⁊ iuuenili etate. Unde obediuit illi ꝟbo diuinitꝰ inspirato qđ scribit̄ Genes. xij. Egredere de terra tua: ita. s. q̄ nihil terrenum actu vl̄ volūtate possideas. Perfectꝰ enim chr̄i sectator debet relinquere mđm ⁊ oēs res tꝑales. Et nihilominꝰ omniū terrenoꝝ occupationē ⁊ sollicitudinē ꝓrsus debꝫ abijcere: vt sic possit dicere cum Petro illud Matth. xix. Ecce nos reliq̄mꝰ om̄ia ⁊ secuti sumꝰ te

¶ Scđo corpus ꝓpriū ꝯtēpsit ꝑ carnis macerationē: ⁊ oīs corꝑalis commodi abiectionē. ⁊ in h̄ ꝑfecte imitabatur chr̄m: q̄ artā vitā duxit: vt ptꝫ per ieiuniū in deserto. quā etiā mox i sua natiuitate inchoauit: qñ in p̄sepio super fenū aridū positꝰ fuit. Sic beatꝰ Bn̄dictꝰ oēm carnalē affectionē ⁊ respectu cōmodi ꝓprij/⁊ respectu suorū ꝓpinquoꝝ totalr̄ abdicauit. Unde đt Grego. Qꝛ etatē moribꝫ trāsiēs: nulli aīm voluptati dedit. Et iō impleuit mādatū dn̄i: qđ ibidē subdit̄ Gen. xij Egredere đ cognatōe tua: ne. s. teip̄m aut tuos parētes nimis carnalr̄ diligas. aut ꝓpriū cōmodū tui corꝑis nimis ꝯcupiscas. Un̄ đt chr̄s Matth. xvj. Qui vult venire pꝰ me: meā. s. ꝑfectōeꝫ imitādo. tollat crucē. i. volūtarie sumat crucem mortificatōis carnis ⁊ corporalis afflictōis. Cui dicto bene obtꝑauit spōsa Can. v. cū dixit. Surrexi. i. ꝓpriū cōmodū corꝑis postposui vt aꝑirem dilecto meo. i. vt ip̄i chr̄o i meip̄o mānsionē desiderabilē facerem ⁊ meip̄m sue ꝑfectiōi plenꝰ ꝯformarem. ¶ Tertio aniam ꝓpriā ꝯtēpsit ꝑ ꝓprie volūtatis abdicationē: ⁊ ꝑ p̄stine ꝯuersatiōis abiectionē. Nā ip̄e ꝓprie voluntati exēplo chr̄i oīns renūciauit: qui dixit Joan. vj. Nō veni facere volūtatem meā: sed volūtatē eiꝰ q̄ misit me. Ip̄e etiam totalr̄ deseruit ꝯuersationē p̄stinā: qꝛ eā reliq̄t corꝑe/mēte ⁊ volūtate Obediēs illi dicto ꝓphete. Obliuiscere ꝓpl̄m tuū ⁊ domū patris tui. Ubi ꝑ domuꝫ paternā debemꝰ intelligere ꝯuersationē p̄stinā: ad quā redire ꝓhibet̄ sectator spūalis ꝑfectiōis: Mat. xxiiij. Qui in tecto ē id est q̄ desiderat subsistere in ꝟtutuꝫ munimēto: ñ reuertat̄ tollere aliq̄d đ domo sua. Quia q̄ ꝟtutuꝫ ꝑfectiōibꝫ studere voluerit: oportet q̄ p̄stinis suis desiderijs totalr̄ reluctet̄ exuēdo veterē hoīem cū actibꝫ suis: ⁊ induendo nouū q̄ s̄m deū creatꝰ est. B

¶ Scđm ptꝫ. Nā btūs Bn̄dictꝰ habuit tāferuidū desideriū ⁊ tām magnuꝫ conatū ꝓficiēdi in amore dei ⁊ in actibus ꝟtuos̄/q̄ sibi nō īmerito ꝯuenit illđ ps̄. Btūs vir cuiꝰ est auxiliū abs

te ascensiones in corde suo disposuit. In q̄ bo v̄bis p̄mo tangit̄ ꝓficiēdi p̄n/cipiū ⁊ motiuū: qd̄ est spes ⁊ ꝯfidētia diuini auxilij. ⁊ iō d̄r: Btūs vir cui⁹ ē auxiliū abs te. Scd̄o tangit̄ conat⁹ ⁊ ꝓficiēdi desideriū: qd̄ est feruor spūalis exercitij. iō subdit̄: ascensiōes i corde suo disposuit. ¶ Sed h̄ incidit qō Utꝝ sit hoi necessariū ad salutē semper ꝓficere? Et videt̄ ꝙ nō. qꝛ sic oportetet hoīem de die i diem plures orōnes dicere: vl̄ plures elemosynas facere. ⁊ s̄m h̄ multi boni nō saluarent̄. qꝛ semꝑ in eisdē orōnib⁹ ieiunijs ⁊ elemosynis se ꝯtinuāt: qd̄ nō est veꝝ. Ad qd̄ dicendū ꝙ ꝯtinu⁹ ꝓfect⁹ est homi necessari⁹ q̄ ad desideriū: nō aūt q̄ ad opa exteriora. Qd̄ patꝫ. Quilibet em̄ in hac vita q̄ntūcunqꝫ sctūs ꝓpter conatū ⁊ desideriū ꝓficiēdi dicere habꝫ cū ꝓpheta Et dixi. Nūc cepi: qꝛ ꝯsummauerit hō tunc incipiet. Eccl̄i. xviij Unde d̄t Greg. Nec est ꝑfectoꝝ summa iusticia: vt se nunq̄ꝫ ꝑfectos eē credant. ne ibi d̄ficiēdi incidāt in ꝑiculū: vbi ꝓficiēdi deponūt appetitū. Et signant̄ d̄t/appetitū: nō aūt actualem opeꝝ ꝓfectū. Nec tn̄ nude standū est in desiderio ꝓficiendi. sed cū h̄ requirit̄ opis exercitiū ꝓ modo possibili. Et de isto ꝓgressu v̄tuali cōmendat̄ spōsa Can̄. vij. cū dicit̄ Q̄ pulcri sūt gressus tui in calciamē. tuis filia p̄ncipis Nec em̄ calciamēta q̄ signāt ꝓgressū bonoꝝ operum bene figurant̄ ꝑ sandalia Judith. Sandalia em̄ sunt inferius clausa: ne pes terram ꝯtingat. ⁊ supius ꝑforata ad modum calcioꝝ pontificaliū. Sic cor boni ꝓficientis debet esse inferi⁹ clausum: ne ꝑ amorem ad terrena inclinet̄. ⁊ supius aꝑtum/vt semꝑ ad amorem celestiuꝫ ac ꝓficiendi desiderium iugiter eleuet̄

L ¶ Sciēdū aūt ꝙ huiusmodi ꝓficiētes p̄cipue sustinēt triplices tētatiōes: vicꝫ Uagaꝝ cogitationū: q̄ sūt musce moriētes: ꝑdentes suauitatē vnguenti. i. celestis desiderij. Carnalium desideriorū: qꝛ ꝑ nihil hostis pl⁹ pōt impedire ꝓfectū spūalē q̄ꝫ ꝑ incētiuū carnis desiderij. Tertiū est desideriū ociositatis: q̄ est q̄dam languor animi. Et ꝯtra hec tētationū genera exemplo Judith decorari debet ania triplici ornamento: vt patꝫ Judith. x. Primo em̄ discriminauit crines capitis sui: ⁊ imposuit mitrā sup caput suum. Per mitraꝫ intelligit̄ stabilitas animi/q̄ vage cogitatiōes cohibent̄: q̄ ꝑ pilos signant̄. Scd̄o accepit sua monilia/ꝑ que pectus sponse claudit̄ ne adulterin⁹ amor surrepat. Tertio accepit dextralia/per q̄ manus ⁊ brachia ornant̄: ꝑ que spūaliter ociositas ⁊ desidia excludit̄. D ¶ Tertiū patꝫ. Fuit em̄ diuine v̄itatis luculentissim⁹ ꝯtemplator: ⁊ interne suauitatis ardētissim⁹ amator. Un̄ ꝓpter limpidā ꝯtemplationē diuinoꝝ secretoꝝ ⁊ sapidū gustū interne dulcedinis sibi cōpetit illud qd̄ scribit̄ Genes. xxxvij. In pinguedine terre ⁊ in rore celi desup erit bn̄dictio tua. Nam in pinguedine terre intelligit̄ v̄tutū fecunditas: q̄ aniam spūali ꝑle fecūdat. Sed in rore celi designat̄ ꝯtēplatōis suauitas q̄ mentē illumiat ⁊ dulcorat. Qd̄ bn̄ figuratū est in Jonatha: qui cum summitatem virge. i. portionē superiorem rōnis intinxisset in fauo mellis ⁊ gustasset: statim illumiati sunt oculi eius. Per quod dat̄ intelligi ꝙ per summitatē cōtemplatiōis intellectus mirabiliter illustratur. ⁊ affectus suauitate diuini amoris feruenter accenditur. E ¶ Et ꝓpter istam trifariam perfectiōem sibi competit illa triplex benedictio quam Jacob ab ange

lo meruit suscipere i deserto. Prima est, quia p tactum angeli femur suuz emarcuit, qd bene i beato Benedicto impletū fuit: qz ad tactū diuine gratie cōcupiscētia carnalis in ipso debilitata: imo quasi totaliter cōsopita fuit. Scda est: qz nomen sibi mutauit, qd etiā bene cōpetit beato Benedicto / q primo dict⁹ est Jacob: qa viriliter in via luctat⁹ est cōtra vitia. Sz postea dict⁹ est israel: qz fuit vir vidēs deū in pfecta mētis leticia. Tertia est: quia cū angelo magni consilij ad modū iacob vi amoris luctat⁹ fuit: q etiā in eodem loco cū bñdixit: z sibi diuinā presentiā manifestauit, ppter qd sibi congruit illud Deu. xxvj. Benedict⁹ eris ingrediēs: z bñdict⁹ egrediēs. Fuit ei bñdict⁹ ingrediēs: ad cōtemplanduz claritatē diuitatis: z egrediēs ad possidendū gaudiū eterne felicitatis, quia sicut dicit Aug. Ipsi beati in dispari claritate par gaudiū obtinebūt, qz ppter pfectionē charitatis quilibet beatus tantū gaudebit de felicitate alterius quantū de gaudio suij pius. Qd nobis prest. zc.

¶ De Annūciatione Sermo pmus Et in ordine. XLVIII.

Visitasti terra z inebriasti eā: multiplicasti locupletare eā. ps. lxiiij Verba pposita ꝯueniēter pñt itelligi de terra benedicta vteri virginalis: q fuit hodie diuine z humane prolis supernaturalit cōceptiua. Propter qd sciendū q ex merito prime puaricationis tota humana natura fuit pscripta: quia exilio relegata. Fuit maledicta: qz humore gratie desiccata. Fuit etiā egēs siue vacua: quia donis gratuitis spoliata. Ad quorū expiationē in hac die annūciationis dominice (q iure nostre salutis exordium nūcupatur) pater misericordiarū sue terre benedicte: virgini scz gloriose tria singularia beneficia cōtulit que in vbis predictis congrue designant. Primo nā qz vt naturam pscriptā reconciliaret ipsam p salutis nūcium pacifice visitauit. Secundo vt naturā desiccatā humectaret: ipsaz p fontē omniū charismatū irrigauit. Sed tertio vt spoliatam ditaret: ipsam p thesaurū preciosissimo mirifice locupletauit. Ex q colligit q quicqd deus pure creature dare potuit: hoc totuz virgini contulit in hac die. Nam misit archangelum quasi nūcium pcipuū ad eam visitandū: z ideo premittit / visitasti terram. Dedit ei spm̄ sanctū quasi fontez omniū charismatū ad eaz plenissime irrigandū, ideo subditur: z inebriasti eam. Tradidit insup filiū quasi thesaurum deificum: ad eam perfecte locupletandū, iō annectit: multipli locuple eam. Signāter autez hoc dicit quia sm Aug. longe vberiorē gratiā nobis vo gloriosa restituit q̄z Eua pdiderit. B ¶ Primo ergo pater misericordiarū: vt naturam pscriptā reconciliaret / ipam virginē hodie per salutis nūcium pacifice visitauit. Et hoc cōuenienter signū em̄ pacis est cū legati mittūtur, z ideo deus pater nature lapse misereri volens: festiuū salutis nūcium destinauit. Q aūt ista visitatio siue legatio pacis fuerit z salutis colligitur ex tribus. Primo fuit familiarissima ratione nūciantis. Secundo quia fuit reuerendissima ratione salutatiōis. Tertio quia fuit dulcissima ratione legationis. ¶ Primum patet per hoc q familiarissimū nūciū Gabrielē scz archāgelū destinauit. Lu. j. Missus est angel⁹ Gabriel

a deo tẽ. Et q̃d ꝙbis rõ triplicis fa-
miliaritat colligit. Prima sumit ex
nomie ꝓprio t ꝑsonali ipius missi: q̃a
Gabriel interpꝛat fortitudo dei. Et q̃
patz rõ special' ꝙuenientie t familiari
tat: q: sicut dr Bern. homel. prima su
per Missus est. cbim dei vtutẽ quez
meli⁹ nũciare decebat: misi eũ quẽ sibi
nomen bonorat. Scda sumit ex parte
mittẽtis: q: iste nũci⁹ nõ fuit missus
ab alio superiori angelo: sed immedi-
ate a deo. Idco Frã. maro. in sermõe
hui⁹ diei dicit ipm simpl'r fuisse sum
mũ omniũ angelo⁹ t primũ trinita-
ri. Et q̃ simil'r patz rõ specialis familia
ritatis. Nã illi angeli fm Dionỹ. deo
familiari⁹ ꝙiũgunt: q̃ rõnes agendo-
rũ immediate in ipo fonte sapiẽtie cõ
templant. Hoc ãt fm Bern. ideo fa
ctũ fuit: ne deus alicui spirituũ brõz
añq̃z ist ꝟgini suũ putaret reuelasse
ꝙsiliũ: excepto dũtaxat archãgelo ga
briele q̃ nunciũ deferebat. Tertia rõ
sumit ex pte eius ad quã nũci⁹ destis-
natur. q: ad ꝟginẽ: q̃d simlit specialẽ
familiaritatẽ oñdit. q: fm Hiero. sp
est angelis cognata ꝟginitas. t b rõ-
ne ꝙsilis puritatis ℒ Scdm patz
in b/q ipam velut mõt dñam t celi
reginã reuerent salutauit: ita subdẽs
Aue gra plena dño tecũ. In q̃ salutas-
tione reuerẽtia gtiose ꝟginis attollit a
trib. Et ꝓmo a puritate singulari. iõ
dicit Aue. i. sine ve culpa cũ q̃: macu-
le siue originalis/siue tort culpe actu
alis. Unde ãt Anselm. in ꝙcepta ꝟgina
li. Decuit vt ꝟgo q̃ deũ pareret ea pu
ritate niteret q̃ maio: sub deo nequit
intelligi. Scdo attollit a gre redũdã
tia generali. iõ subdit: gra plena. Et
bene plena: q: fm Bern. de plenitudi
ne eius accipiũt vniuersi. captiu⁹ re-
demptionẽ: eger curationẽ: tristis cõ-
solationem: peccator veniã: iust⁹ gra-
tiam: angelus letciã: tota denq̃ trifi
nitas gl'ia: ꝑsona filij/carnis humana
ne subam: vt sic ipi⁹ redũdãtia in oẽs
generaliter diriuet. Tertio attollit a
sponsi sui dilectissimi copula socialis:
iõ annectit: dñs tecũ. Quod ꝟbũ tra-
ctãs Aug. in sermõe dr. Tecũ dñs in
corde: tecũ in ore tecũ in vẽtre: tecum
in vtero: tecũ in auxilio. Nec mirum
charissimi si cãreuerent eã angel⁹ sa-
lutauit. q: fm Amb. ipa in celesti cõ-
sistorio iam fuit electa in sp̃sa agni:
matrẽ ꝟbi: in spũsseri sacrariũ: t tri⁹
trinitatis nobile triclinũ D Ter
tiũ ptz ꝙ b: q̃ legationez dulcissimã t
diu desiderată a sctis patribus pmul⁹
gauit: cũ subdit Ecce ꝙcipies t pari-
es filiũ t vocabis nomen ei⁹ Jesum.
In q̃bus ꝟbis diligent cõsideratis in-
uenit q̃ ista legatio fuit dulcissima ꝓ
pter tria. Primo: q: fuit figurarũ ve
terum implettiua. quod notat cum p̃
mittit Ecce: q̃d euidentiaz importat.
q̃si diceret angel⁹ In te euident com
plebit quicq̃d figure vetercs signaue
runt: q̃cq̃d sctõz oracula ꝓmiserũt: t
quicq̃d ꝓpheraz vaticinia p̃dixerunt.
Q̃d pulcre ostendit Bern. scda boñ.
super Missus est: ita dicens. Quod
Moysi monstratũ est in rubo t igne
Aaron in virga t flore: Gedeoni i vel
lere t rore. Hoc aperte p̃uidit Salo
mon in forti muliere t ei⁹ precio. Ap̃
tius Hieremias ꝑsc uit de femina t
viro. Apertissime Esaias declarat de
virgine t de deo. Gabriel tandem ex
hibuit ipsam virginẽ salutando. Se-
cundo quia fuit ipius ꝟginis supna-
turaliter fecundatiua: propter quod
subdit Concipies t pares filium. vbi
dicit glosa Virgo exist̃s. Q̃d vniq̃
fm Bernardum est supra naturam
rationem t vsum: vt pater ex supra di
ctis. Unde hec est ista singularis gra

quã apud deũ inuenit: vt simℓ mr eẽt
z ꝑgo: sicut dr Bern. ꝑdictũ ꝟbum q
ponẽs sic. Nanc inq; inuenit gram/
gratia plena vt charitate feruida: vir
ginitate integra: humilitate decora:
fieret nihilominus fine virili ꝓgiõe
grauida: z fine muliebri dolore puer
pera. Tertio q; fuit humane nature
miserecordiã saluatiua: ꝓter qõ anne
cia: z vocabis nomẽ ei⁹ iesum. Jesus
eñ saluator interꝓtat. Et iõ dr Bern.
q iesus iõ dr: q; a pcõ saluat ꝓpm su
um: z introducit i terrã viuentiũ. Et
nota q signanr dr: ꝓpm suũ. Nõ q̃dẽ
solo nomie suũ. q; nõ ois qui dr mihi
dñe dñe/intrabit i regnũ celoꝝ: vt bi
Mat. vij. Sed suũ dr charitatis di/
lectione: z mãdatoꝝ suoꝝ observatij
one. Et q sic su⁹ fuerit/illuz vtiq; z a
peccatis saluabit: z in terram viuen/
tiũ introducit. Uñ de ista visitatione
salutari z pacifica põt intelligi qõ scri/
bit. ij. Esdre. vj. Nabuerũt gram vi/
sitatiõe facta sup illos. q; reuera gra/
tiã quã Eua peccãdo tori nature pdi/
dit Maria isti salutatiõi ꝓsentiẽs no
bis vberrime restituit. Uñ Bern. tra
ctãs illud Jnuenisti gram apd dñm:
sic dr. Quaz gram inuenisti: z rñdet:
dei z hoim pacẽ: mortis destructionẽ:
z vite reparatiõem. Et g̃ merito de hac
gratiosissima visitatõe deo gras aga
mus: sicut dr Exo. v. Audierũt q vi/
sitasset dñs filios isrl: z q respexisset af
flictionẽ eoꝝ: z ꝓni adorauerũt. Cui⁹
gre nos ꝑti. fa. ꝛc.

¶ De annũciatõe dñica ser. scdo
Et in ordine. XLIX.

SEcũdo pater misere/
ricordiaꝝ: vt nãm ab humo
re gre desiccatã humectaret
ipam hodie ꝑ fontẽ olim cari
smatũ mirifice irrigauit. Uñ subdit:
z iebriasti eã. ℟ ¶ Et nota q signãt
ꝓpha ꝟbo iebriatõis vsus ẽ. q; nõ dr/
madidasti: nec irrigasti: sed pot⁹/ine
briasti eã. vt ex ℟ intelligam⁹ copiam
oim graꝝ z plenitudinẽ charismatũ
Marie fuisse collataz: vt de ea possit
intelligi qõd scribit Eccli. xxxix. Bñdi/
ctio illi⁹ qsi fluui⁹ inũdauit: z qsi ca/
taclism⁹ aridaz inebriauit. quia sicut
cataclism⁹ diluuiũ totã terrã aq̃ inũ
dãtia opuit: ita spũssctũs hodie gliosa
sam ẽginẽ oim graꝝ abũdãtia copio/
se repleuit. Uñ dr Hiero. Nõ certis
põstat ꝑ partes: Marie aũt se totũ in
fudit plenitudo graꝝ. ¶ Hec ãt ple/
nitudo graꝝ z donoꝝ ꝓsistit in trib.
Prio q̃dẽ i capacitate receptiua. Se
cũdo i claritate penetratiua. Tertio i
prãte fecũdatiua. ℟ ¶ Primo
g̃ plenitudo bti⁹ inebriatiõis ꝓsistit i
capacitate receptiua. Nõ ꝓz. Nunq̃
eñ illũ gigantẽ gemie sube/quẽ celi
cape nõ poterãt suo gremio ꝓtulisse.
nisi spũssctũs sibi tãte capacitatis re
ceptiuã potẽtiã tribuisset. Jõ dr Joã
nes Damas. q spũssctũs tribuit femi
ne diuinitatis ẽbi potẽtiam receptiuã.
Uñ ꝓpha Hieremias. xxxj. ℟ induci
rangz oino nouũ z insolitũ. Nouũ in
qt fãciet dñs sup terrã: mulier circun
dabit virz. Nõ q̃dẽ recte dr nouũ: qa
ꝑm Damas. li. iij. ℟ ẽ solũ sub sole no/
uũ. Nec mirz: q; hic circũferẽtia spbe
re imẽse claudit cẽtro: z infinitũ cõpre
hendit a finito. Uñ magnitudinẽ rei
cõprehẽse ꝓpha insinuare volẽs signã
ter ẽ vsus noĩe viri: z nõ noĩe paruuli.
Quia sicut Bern. dr. ꝑdictũ ẽbũ expo/
nẽs. Si dixisset ꝓpha: mulier circũda
bit paruulũ: nec nouũ videt/nec mi/
rũ. Ut g̃ factũ istud z nouũ ẽt z mi/
rũ: Jo ꝓpha vtit noĩe viri: z nõ nomie
paruuli. Dance etiã nouitatẽ q ẽbum

eternũ de patre natũ est eternaliter: et de mre equaliter Esaias admirãs dr. lxvj. Antequ parturiret peperit: et añq veniret partꝰ peperit masculũ. ℔ est: añq venire parturiret ꝑbũ incarnatũ/de us pater peperit. i. ab eterno genuit verbũ sibi coeternũ. Unde q̃si exponẽs qd dixerat ꝓpha subdit: Et antequ veniret partꝰ ei⁹: tẽpꝰ. s. partẽdi bte ⁊ginis: de us pat peperit masculũ. Ubi sciendũ q̃ nomẽ masculi nõ denotat hic discretionẽ sexus/q̃ nõ habet locũ in deo: sed magis ꝓfectionẽ fetus. q: de⁹ pat ab eterno ꝓduxit ꝑbũ pfectissimũ/sibi p omia coequale: q: ꝙsubstãciale et coeternũ vt dr Aug. ¶ Q aũt sit istũ nouũ qd ꝓpheta mirat: Bernꝰ. sic declarat. Nã sicut in illa singulari deitate trinitas est in psonis: et vnitas i essentia. Sic in ista mirabili vnione q̃ natura humana vnit ꝑbo eterno: trinitas est in substantijs et vnitas in psona. Et sic tres psone nõ ꝙfundũt vnitatẽ substantie: sic nec hic tres substãtie ꝙfundũt vnitatẽ psone. Et iõ ℔ sacramentũ vt ipse dicit venerandũ est nõ scrutãdũ. Nã ℔ scrutari temeritas est: credere pietas: nosse ꝑo vita eterna. ℒ Secũdo dico q̃ plenitudo buꝰ inebriationis cõsistit in claritate penetrativa: q̃ mysteriũ incarnatiõis et modũ supernaturalis ꝓceptiõis sup oẽm puram creaturã ꝓfundꝰ penetrauit et clariꝰ intellexit. Qd patz euidẽter ꝑ Bernꝰ. qui tractãs illud Luce. j. Et ꝑtus altissimi obũbrabit tibi: dr sic. Propter ℔ fortasse Marie dictũ est: obumbrabit tibi. vt qd sola trinitas in sola/et cũ sola ⁊gine voluit operari: ei soli datũ est nosse/cui soli datũ est expiri. Et subdit. Idco q̃ dr/et ꝑtus altissimi obũbrabit tibi. ℔ est. Illũ modũ q̃ de spũ sancto ꝙcipit cbũs dei ꝑtus et dei sapientia/sic in sui secretissimo cõsilio obumbrando ꝓtegit: vt q tm̃ norꝰ est patri: norꝰ habeat et tibi. actũ angelꝰ virgini modũ ꝙceptiõis requirẽti respondeat: Quid a me q̃ris/qd in tepa experieris: scies et feliciter scies: sed illo doctore q̃ et auctore. Nec poces docẽri nisi a donante: nec potest dici nisi a suscipiẽte. Nec Bernꝰ. Nec mirũ cbatissimi si istũ modũ supnaturalis cõceptionis clare intellexit: q: sole sapiẽtie amicta fuit. Unde Bernꝰ. in ſmone de assumptiõe tractãs illud Apocal. xij. Mulier amicta sole: dr sic. Jure ℣ Maria sole ꝑhibet amicta: q: ꝓfundissimã diuine sapiẽtie vltra q̃ credi valeat penetrauit abyssum: vt q̃ntus sine vnione creature cõditio patit lucis illi inaccessibili tota videat immersa. Et inde est q ipa nõ solũ est mestorũ ꝙsolatrix: sed etiã peccatorũ et iustorũ illuminatrix. Qd bene ꝓz in ℣ q ipa multa secreta Joãnis euãgeliste et alijs scriptoribus euãgelicis reuelauit. D ¶ Tertio dico q̃ plenitudo buꝰ inebriationis ꝙsistit in potestate fecũditatiua. q: sicut dr Joãnes Damascenꝰ: Spũsctũs ⁊gini supueniẽs dedit ei ꝑtutẽ generatiuã: q: diuino spiramine ipam grauidauit et impgnauit. Unde Bernꝰ. ꝓdictũ ꝑbũ exponẽs dicit sic: Spũsctũs superueniet i te: q: virtus sua potẽtia fecũdabit te. In codẽ enim instanti in q̃ Maria angelice salutationi ꝙsensit/de purissimis sanguinibus ⁊ginis p operationẽ spũsctũ facti fuit corꝰ cbũ pfecte formatũ: pfecte animatũ: et ꝑbo eterno hypostatice vnitum. ¶ Est aũt notabiliter attendendum q̃ angelꝰ nõ dixit absolute: spiritusctũs veniet in te: sed/supueniet in te. Non enim beata virgo potuit esse gratia plena: et necdum habere spũm sanctum/qui est donoz gratiaruz. Et ideo ꝑm Bernardũ nõ dixit simplicit

veniet in te: ſz addidit/ſupueniet: vt qui pr⁹ in ea fuerat per magnā gr̄am ſupuenire dicat p abūdāciā gr̄atie plenitudinē. ¶ Sed dicereo/quō fuit gr̄a plena: ſi adhuc ampli⁹ capere potuit? Ad qō rñdet Bern⁹ ibidē dicens/q gr̄a prior cū replueret mentē: ſequēs to etiā ipius ventrē pfundere debuit: gr̄en⁹ plenitudo diuinitatis que añ in illa ſicut in multis ſanctorū ſpūaliter habitabat: etiā ſicut i nullo ſcōz in ipa corpal'r incipiat habitare: vt ſic in ea cōpleat qō dicit ſpiritusſcūs Eccl⁹. xxiiij. Celū z terram ego impleo/dicit dñs. Ita ⁊ginis bñdicte: et mentē z ventrē fecūdo. Et p̄ter hanc multiplicē gratiarū plenitudinē ipsa m erito figurat p illū fontē paruū/q creuit in fluuiū magnū z in lucem ſolēq; cōuerſus eſt: vt ſcribit Hester. x. Nam ipsa dicit fons paru⁹ p̄ter ſuā pfundiſſimā humiliratē: quia cū eſſz electa in dñam mūdi/reginā celi et in matrē verbi: ipsa oīm bonō oblita/ſe obtulit in ancillā/dicēs: Ecce ancilla dñi. Sed iſte fons paru⁹ creuit in fluuiū magnū/per tot⁹ gr̄e plenitudinē. De qua ipsamet gl'iat Eccl. xxiiij. In me oīs gr̄a vie z ⁊itat̄: in me oīs ſpes vite z ⁊rutis. Et q̄ tātā gr̄e copiā in ſe recollegit: ideo fluēta gratiaz nō niſi p ipam in nos potuerūt redundare: teſte Bern⁹ q̄ dicit: Acut⁹ intuemini quāto deuotiōis affectu eam a nobis honorari voluerit: qui tot⁹ boni plenitudinem poſuit in maria: vt p̄inde quicq̄d gratie/quicq̄d ſpei i nobis ſit nō niſi ab ipsa nouerim⁹ redundare. Huius plenitudinis nos participes efficiat z̄c.

¶ Sermo tertius vnde ſupra/et eſt in ipso ordine. L.

Tertio pater miſeri

cordiaz: vt naturā gratuitis ſpoliatā copioſe dotaret ipſam per thesaurū pretioſiſſimū bodie locupletauit: ideo cōuenienter annectit: Multiplicaſti locupletare eam. ℟ ¶ Ipa eſt enī illa arca teſtamenti in qua deus pater totū preciū noſtre redēptionis abſcondit. Et ideo cōueniēter de ea intelligit q̄ de filio ſuo dicit Ap'lus Col'. ij. vt dicatur q̄ in ipsa ſunt oēs theſauri ſapientie z ſcientie dei abſcōditi. Nec miz quia in ipsa cōplacuit oēm plenitudinē diuinitatis corpozaliter habitare. Signāter añ dicit/multiplicaſti lopletare eā: q: diuia ſapia vltra mozdū cōem quo ditat diligētes ſe ſpecialiter/ipsam locupletauit/ quando in ipsa non ſolū mentaliter ſed etiā corpal'r habitauit. ¶ Sciendū autē q̄ ſicut ad hoc vt terra materialis p nobil' ſeminis receptionē locupleteť/tria requiruntur. Primo vtiz vt ipsa fodiat. Secūdo vt foſſa aperiat. Tertio vt aperta muro vel clauſura cingat. Ita iſta benedicta terra vteri ⁊gialis ad hoc vt p ſemē diuinū locupletari poſſet. Primo fuit vomere būiliratis ſciſſa p p̄fundiſſimā ſui būiliationē. Secōdo fuit aperta p ſui p̄ſenſus liberā expōſionē. Tertio fuit muro p̄tinētie cincta per ſenſualitatis pfectā ſubiectionē z per fomitiſ oīmodā extinctionē. ¶ Primo dico q̄ ad p̄gruā ſuſceptiōz iſti⁹ thesauri dei i ſra vteri ⁊ginal' fuit vomere būiliratiſ ſciſſa p p̄riā reputationē. Qō patz: q: lz oībo ⁊rutibo polleret: et oīs decoz et gl'ia ex ipsa reſplenderet: totius tamē ſue excellētie z dignitatiſ immemoz de ſola humiliratē gloriat̄ dicens: Reſpexit humilitatem ſuā. Qō vbi tractās Bern⁹ j. homi. ſup miſſus eſt. dicit/q̄ licz Maria placuerit ex vir-

ginitate/ꝯcepit tñ ex humilitate. imo dico ꝙ ei⁹ ꝟginitas placuit/ex humilitate fuit. Uñ Bern. dicto ꝟbo p̃mittit. Audeo dicere/ꝙ sine humilitate nec Marie ꝟginitas placuisset. Si igit̃ charissimi ꝟginis puritatez ꝛ ei⁹ fecunditatez nõ possum⁹ nisi mirari: saltem humilitatem eius studeamus imitari. B ¶ Põt aũt dici ꝙ q̃libet hõ libenter humilitatẽ ꝟginis debet amplecti triplici rõne. Primo: qꝛ humilitas ceteras ꝟtutes firmat ꝛ roborat. vñ ſm Aug. ipa est fundamentum omniũ ꝟtutum. Et ideo sicut firmitas edificij nascit̃ ex ꝓfũditate firmamenti: sic cetere ꝟtutes humilitati tanq̃z suo fundamẽto innitentes ꝑ eam firmant̃ ꝛ roborant̃. Scdo quia ceteras ꝟtutes ꝯseruat: ideo ſm Bern. ipa dicit̃ custos ꝟtutum. Propter qd̃ dt Gregor. in libro moral. Sola humilitas est q̃ ceteras ꝟtutes menti inserit: insertasqꝫ custodit. Qd̃ patz ꝑ hoc qꝛ ipa est velut q̃ddam scriniũ ꝛ ꝯseruatoriũ omniũ virtutũ: eo ꝙ thesaurus ꝟtutis nusq̃z secure ꝯseruari poteri nisi in scrinio humilitatis. Quod declarat Grego. xix. cũ dicit. Qui ceteras ꝟtutes sine hũilitate cõgregat: q̃si puluerẽ in vẽtuz portat. Nã sicut a vẽto flãte puluis dispergit̃: sic a vẽto elatiõis ꝟtutũ ꝯgeries dissipatur. Tertio qꝛ in eterna btitudine ceteras ꝟtutes coronat. Et iõ dt Bern. ꝙ humilitas ẽ singularis filia sũmi regis: q̃ oib⁹ ꝟtutib⁹ in ea ꝑseuerãtib⁹ imponit sertũ eterne retributõis. Uñ sicut sol oẽs alias stellas illuminat: sic vera humilitas ceteras virtutes irradiat ꝛ illustrat. C ¶ Scdo dico ꝙ ad ꝯgruã susceptionez hui⁹ thesauri terra vteri ꝟginalis fuit apta ꝑ sui cõsensus liberã exp̃ssionẽ. De q̃ aptõne volũtaria scribit̃ Esa. xlv. Apiat̃ terra ꝛ germinet saluatorẽ. q̃si di. ꝓpha. Utinã terra vteri ꝟginal̃ apiat̃ ꝑ sui ꝯsensus exp̃ssionẽ: vt sic possit germinare ꝛ ꝯcipe saluatorẽ. In eodẽ em̃ instãti q̃ suũ ꝯsensum exp̃ssit ꝛ angelice salutatiõi adquieuit: verũ deũ ꝛ verũ hoiem mox ꝯcepit. ꝓpt̃ qd̃ angel⁹ nũciũ salutis deferẽs: ꝛ ꝯsensum marie req̃rẽs/potuit dicere ꝟgini qd̃ scribit̃ Lañ. viij. Amici auscultãt te.: fac me audire vocẽ tuã. Bñ aũt dt Amici. i. angeli: vt dt glo. Auscultat te: hoc ẽ ſm Aug. tota curia celestis tuũ depcat̃ assensum. Et iõ ad hãc aptionẽ volũtarij ꝯsensus Bern. sup̃ Missus ẽ. dulcissime inuitat ꝟginẽ ita dicẽs. Aperi ꝟgo bñdicta cor fidei: labia ꝯsensui: viscera creatori. O dña rñde ꝟbuz: ꝛ suscipe ꝟbũ: ꝓfer tuũ transitorium ꝛ suscipe eternũ. O dña rñde ꝟbum qd̃ terra: qd̃ iferi expectãt ꝛ supi. Nec mirũ: nã ex ore tuo pendet ꝯsolatio miseroꝝ: redẽptio captiuoꝝ: ꝛ sal⁹ vniuersoꝝ filioꝝ Adã. In q̃bꝫ ꝟbis Bern. explicat triplicẽ fructũ nob̃ ꝓuenientez ex eo ꝙ Maria angelice salutatõi cõsensit: ꝛ ꝟbũ eternũ ꝯcepit. Prim⁹ ẽ: qꝛ ꝑ ꝟbũ incarnatũ miseri pctõres ad veniã reuocant̃. Scdo ẽ: qꝛ ꝑ ei⁹ mortem ꝛ descẽsum ad inferos/in limbo detẽti misericordit̃ liberant̃. Terti⁹ ẽ qꝛ liberati ꝛ redẽpti ꝑ p̃ciũ sui sanguinis i eterna btitudine feliciter coronãtur. D ¶ Tertio dico ꝙ ad ꝯgruam susceptionẽ hui⁹ thesauri diuini terra vteri virginalis/fuit muro ꝯtinentie cincta/ꝑ sensualitatis ꝑfectaz subiectionẽ: ꝛ ꝑ fomitis oĩmodaz extinctionẽ. Qd̃ patz. Nam ꝑ p̃mã sanctificationez in vtero/fomes ita fuit in ea ligatus ꝙ nulla fuit in ipa sensualitatis repugnantia: nulla passionum molestia. Sed in secũda sanctificatione quãdo spiritussanct⁹ per co

pciosuz munus gratie in ipam super/uenit: tunc in ea fomes totaliter extinctus fuit. Unde extūc tota deificata/ nullis humanis vsibꝫ/sed solū diuis poterat mancipari: sicut dr Hieroñ. Etqꝛ oīs repugnātia sic in ipa pfecte qetata fuerat ⁊ pacata: ac per h muro pfecte ꝯtinētie cincta: Ideo nō incongrue p arcam Noe designat: in q̄ ista duplex sanctificatio fuit figuralr pfigurata. Nā per h ꝙ anialia q̄ntūcunq̄ seua fuerūt in arca quieta ⁊ pacata designat ista sctificatio p quā ꝟgo benedicta ꝯseq̄bat fomitis ligationē: ⁊ sensualitatis pfectā subiectionē. Per h aūt ꝙ arca postmodū in mōtibꝫ requieuit/designat scda sctificatio/per quā fomite totalr extincto/ipa iā velut tota deificata in sublimi pfectiōis monte/⁊ spūsscti altitudine: ac etiā in donoꝝ suoꝝ plenitudie reqeuit. Propter qd illa colūba celestis nullū i toto mūdo locū qetis inueniēs in ipa qete resedit. ⁊ in ea istū pciosum diuinitatis thesauꝝ tanq̄ ramū virētibus foliis recōdidit. qꝛ in ipa oēs actꝰ virtutū semp in virore ꝯtinuo pullulabāt. Etqꝛ sic muro pfecte ꝯtinētie cincta fuit: ideo de ipa pōt intelligi illud Canti. iiij. Hortꝰ ꝯclusus fons signatus. Est em̄ bñdicta ꝟgo specialr hortus ille in quē dilectus hodie singularit descēdit qñ ex ea icarnatꝰ fuit. Uñ exp̄imentalr dicere potuit illud Cañ. vj. Dilectꝰ meꝰ descēdit in hortū suū. Signant aūt iste hortus geminat cōclusus: qꝛ pmo fuit ꝯclusus p ꝟginalem pudiciciā. Scdo p mētalē custodiam/quā nunq̄ vel leui motu valuit irrumpe cordiū violator. Fuit etiā fons signatꝰ ꝓpter ꝟginalē sanctimoniā: qꝛ nec in ꝯceptu/nec in partu/pudoris signacula sūt soluta. Et iō terra illa iculta. i. ꝟgo icorrupta/vere facta est hodie q̄si hortꝰ voluptatis: sic dr Ezech. xxxiij. quia qcq̄d i ea fuit/totū erat plenū delicijs. Qd patz. Nā eius vegetabilis erat plena delicijs fecūditatis. Eiꝰ ꝯcupiscibil erat plena delicijs castitatis. Sed eiꝰ rōnal erat plena delicijs ꝟitatis. Cuiꝰ plenitudinis nos parti. fa. ⁊ē.

¶ De Corpe chri ser. pmus Et in ordine. LI.

Uincenti dabo māna abscōditū Apocal. iij. A ¶ In ꝟbis ꝓpositis istud venerabile sacramentū eucharistie/cuiꝰ institutionem hodie sollēnizat sctā mater eccl'ia: nob q̄druplicitr describit: put diuina ꝟtus in ipo q̄druplicit opat. Nā in h sacramēto diuina ꝟtus pmo operat potenter in naturaꝝ ꝯuersione: ⁊ mētis humane ad digne sumendū hoc sacramentum viuifica dispositiōe. Scdo liberaliter in regalis ꝯuiuij magnifica institutiōe. ⁊ in donoꝝ regaliū munifica largitiōe. Tertio operat mirabilit in sui corpis tāmirabili occultatione. Quarto fructuose ⁊ vtiliter in gustꝰ interni tāmulti plici refectiōe. Et sm h in ꝟbis istis p nr̄a instructiōe spūali q̄ttuor p ordinē implicant. Primū est mētis humane ad digne sumendū h sacramentū ꝯgrua dispositio: q̄ notat cū pmittit Uincēti. Scdm est regalis ꝯuiuij p nostra salute puisi magnifica institutio: ⁊ donoꝝ regalium munifica largitio. qd notat cū subdit Dabo. Tertiū est sui corpis i h sacramēto sub specie visibili mirabilis occultatio: cū dr/abscōdituz. Quartū ē intrni gustꝰ in h sacro suauissima refectio: qd notat cū ānectit: māna. Qd

q; ꝓtinebat oīs sapoꝛ; suauitatē: ꝛō merito signat interni gust⁹ inꝛplicē delectabilitatē. B ¶ Circa ꝑmū est sciendū. Q; cōgrua dispositio recipientiꝭ in B ꝓsistit/q; ad B sacr̄m accedens ō oīno defectu culpabili p donū z ꝓtutē diuine gr̄e victoꝛiose triūphauerit. De q̄ victoꝛia pōt intelligi/qđ scribit Apocal'.ij. Qui vicerit ꝺbo ei/ ip̄m/z oēm culpabilē ōfectū/dabo ei calculū cādidū/itelligę/coꝛp⁹ dn̄ī cū: q̄d bñ dicit calcul⁹ ꝓpter mēt; z ꝓpositi firmitatē: q; volūtas eius fuit i gr̄a ꝓfirmata. Sꝺ ꝺ candid⁹: ꝓpē intimā puritatē: q; nullo pcō obnoxi⁹/ꝺ pani⁹ oīs ꝓtutis decoꝛe lucid⁹: z ꝓspicu⁹ Et in isto calculo candido dat nomē nouū: q; p efficaciā isti⁹ sacramēti cōferꝛ boi nomē triūphale z victoꝛiosuꝫ p qđ de seipso/z de oi defectu culpabili victoꝛiose triūphat. Et q; istud donum nō dat q̄busl̄ber B sacr̄m sumentibꝫ: sed solū bis quibꝫ existit cōgrua dispositio ad hui⁹ doni receptionem. Jō signanꝭ subdit: q; illud nomē nouum: nemo scit: nisi q̄ accipit. i. q̄ effect⁹ isti⁹ doni i seipso merꝛ expiri. L ¶ Ad hāc aūt victoriā de seipso z oi defectu culpabili obtinēdaꝫ: tria ꝓpe reqꝛunt: q̄ apte figurant p illa tria: q̄ circa istud sacr̄m mirabil' ꝓsequunt. Primū est q; mens deuota p diuini amoꝛ; efficaciā in deū totaliꝛ transformet: q̄d designat p B: q; hic vna substantia in aliā miracl'ose ꝓuertit. Secundum est: q; ei⁹ volūtas diuine voluntati sic p gr̄am ꝓformet: q; in oībꝫ agendis: appetēdis z diligēdis nihil ex arbitrio ꝓprio opet: sed in oībꝫ talibꝫ s̄m dei nutū: diuine volūtaꝺ bñplacitū disponat. Qđ designat p hoc q; hic accidētia nō subsistūt ꝓtute naturalis subiecti: q; substātia panis tūc est ꝓuersa in coꝛp⁹ chr̄i: ꝛ; poti⁹ ꝓtute diuina mirabiliꝛ sustentāt. Tertiū est q; affectus hois p vehementiā diuini amoꝛ; tātū sit trāsformat⁹ in deū/q; habeat solā appentiā hois/cū existentia deitatiꝭ. Et B designat p accidētia remanētia: de quibꝫ licꝫ videat exteriꝰ oribꝫ sensibꝫ q; ea subiter substantia panis/illa trāsp p ꝓuersionē trāsiꝛ z solum ibi existit ꝺa substantia coꝛpis z sanguis chr̄i. Ut sic anima deuota p affectū in deū ꝓfecte trāsformata: ꝓpter necessitatē coꝛporalis indigentie/appaꝛeat q̄dē ducere vitaꝫ humanā: sed in spū et mente vere ducit z debet ducere vitā angelicā z diuinā: vt ꝺe possit dicere cū apl'o: Nostra ꝓuersatio i celis est. Phil'.iij. vl' illud. Jam nō ego viuit ꝺo in me chr̄ist⁹. D ¶ Circa scdm est Sciendū: q; de hui⁹ regalī cōuiuio magnifica instructiōe sufficienter habeꝫ traditū a nob⁹ in scdo membro ꝓncipali scdi ꝑmonis. Dabo tibi thesauros absc̄ditos. Et iō solus bicvolum⁹ ꝓsequ de donoꝝ regaliū munifica largitiōe. Que quidē dona regalia cbīo in B quinto sub triplici differētia nobis liberaliꝛ cōicat z diffundit. Quod hui⁹ figuratū est in Assuero rege q; in suo ꝓuinio dona largie⁹ est iuꝝ magnificētiā ꝓncipalē: vt scribit Hester.ij. Qđ sic est videre. Nam vite⁹ z efficacia hui⁹ sacramēti digne ip̄m sumentibꝫ triplicē vitā tribuit: q; vitā nature/vitā gr̄e/z vitā gl'ie. Vitam nature nob⁹ tribuit p mentiꝭ incoꝛruptionē: Vitā gratie p virtutū z donoꝝ celestiū irrigationē. Sed vitam gl'ie p quandā diuie suauitatiꝭ pliba toris fruitionē. ¶ Sciēdū aūt q; hec triplex vita tribuit cuilibꝫ digne accedenti/ꝓtute triplicis substātie in B sacramento ꝓrente. Nā in B sacramēto ꝓ inel ꝺa suba coꝛpis chr̄i: ei⁹ anima z ip̄i⁹ diuitas: licꝫ aliq; z aliq;. Nā coꝛp⁹

chr̃i q̃tũ ad aĩ̃ subam solũ cõtinet̃ b
ex vi sacr̃i: q: suba panis trute ꝓuertit
trãssubstãtiat in corp⁹ chr̃i: aia aute ẽ
b in informationẽ: q: corp⁹ chr̃i natu
ralr̃ informat z vegetat. Diuitas ꝓo
cõtinet̃ b p inseparabilẽ vnionẽ. Uñ ap
ꝓpriate loquẽdo a substãtia corporis
christi ꝓtinuat in nobis vita spũalis
p mẽris incorruptionẽ: inq̃tũ chr̃o z
aĩ̃ corpi mystico p charitatẽ incorpa/
mur: z p ꝓsequẽs imortales efficimur
Ideo scribit Joh. vj. Si qs mandu/
cauerit ex hoc pane/viuet in eternuz.
Ab aia aũt chr̃i ꝓtinuat in nobis vi
ta gr̃e p diuinoꝝ charismatũ diffusio
nẽ: quia ipa gr̃a z donoꝝ affluẽtia ab
anima chr̃isti tanq̃ ab vniuersali ꝑn
cipio gratificãte in oẽs illos diffundi
tur: q istõ sacramẽtũ digne percipiũt
Uñ scribit Joh. j. De plenitudine eĩ⁹
nos oẽs accepim⁹. Sed ab ipa deita
te causat̃ in nobis vita gl̃ie per iterne
suauitatis ꝓlibatoriã fruitionẽ: Que
nihil aliud est nisi q̃ dã ꝓgustatio vite
eterne. Ad qõ designandũ istud vene
rabile sacramẽtũ dicit̃ cena nuptiarũ
agni: vt patet Apoc. xix. Beati inquit
q ad cenã nuptiaꝝ agni vocati sunt.
Ubi est diligẽter cõsiderãdũ q illud
sacramentũ dicit̃ cena: q: ꝑstat sũmũ
z vltimũ gustum spũalis refectionis.
Sed dicit̃ cena nuptiaꝝ: q: causat̃ in
timũ nr̃ũ indissolubilis affectionis
qua mẽs b in deo spũalr̃ delectatur.
Quã nobis erpiri ꝓcedat zc̃.

¶ Ser. ij. de corpe chr̃i/z i ordi. LII.

CErtio notat̃ sui cor
poris in hoc sacramẽto sub
specie visibili mirabilis oc/
cultatio: cũ subdit: absc̃di/
tum. ℟ Et hoc ꝓuenienter: q: vera
existentia corpis chr̃isti in hoc sacra/
mẽto celatur z absconditꝰ q̃si triplici
velamẽto. Primo videlz quãtitate di
mẽsiua. Scõo sapiditate gustatiua.
Tertio q̃litate obiectiua. Et hec tri/
plex occultatio legit̃ in scripturis tripli
citer figurata. Nã prima figurat̃ Ge
nesis. xxvij. in occultatione iacob sub
vestitu esau. In qua quidẽ occultatio
ne oẽs sensus exteriores decipiebant̃:
vt patet in illo scõ patriarcha ysaac:
qui putabat se videre z tangere esau/
z comedere de cibo eĩ⁹: z tñ refigit ia/
cob z comedit cibos eĩ⁹. Ex quo patet
q visus hic decipit̃ ex colore: iudicãs
ibi esse substantiã panis/cum nõ sit.
Gustus hoc idem iudicat ex sapore.
Olfactus ꝓo ex odore. Solꝰ aũt au/
ditus fidei interioꝝ veritatẽ discernit
dũ fideliter credit qõ audit/hoc ẽ cor
pus meũ. Sicut etiam ipe ysaac solo
auditu veritatẽ agnouit/cũ diceret:
Uox quidẽ vox iacob: sed manꝰ/ma
nus sũt esau. ℟ ¶ Scõa occul/
tatio figurat̃. ij. Machab. j. vbi legi
tur q sacerdotes occulte absc̃derũt
ignem in puteo alto z sicco: vbi tamẽ
postea nõ inuenerũt ignẽ/sed aquam
crassam. Per puteũ altum itelligo p/
funditatẽ inscrutabilẽ bui⁹ sacramen
ti: qõ est secretũ secretoꝝ z arcanum
arcanoꝝ. Et iõ signãter ipm appellat
sacramẽtũ a seculis absc̃ditũ: qõ ne
mo ꝓncipũ bui⁹ seculi vidit: q: nulli⁹
pboꝝ ipi⁹ ꝓfunditatẽ intellexit. In ꝫ
ignis pureo ignis absc̃dit̃/deinde aqua
crassa inuenit̃: q: añ ꝓsecrationẽ ẽ ibi
solꝰ panis siccus igne materiali deco
ctus: ꝫ post ꝓuersionẽ inuenit̃ ibi cor⁹
chr̃i: q̃ est fons aq̃ viue irriguus oim
gr̃aꝝ ꝓcĩtiu⁹. ¶ Tertia occulta/
tio figurata est. j. Reg. xv. vbi dauid
loq̃ns ad abiathar et sadoch dr̃: Ecce
ego absc̃dar in cãpestribus deserti do
nec veniat ꝑmo a vobis indicãs imbi
Et ꝓuenienter pñt ee ꝓba filij ad patrẽ et.

spm̄ scm̄. Dauid em̄ interp̄tat manu fortis: ⁊ signat chr̄m/ q̄ ⁊ diabolū deuicit/ ⁊ pctm̄ ac mortē in seipso occidit. Abiathar interp̄tat pater meꝰ: ⁊ signat ip̄um patrē. Sadoch ꝟo iustificatio iterpretat: ⁊ signat ip̄m spm̄ scm̄ q̄ est nr̄e iustificatōis effectiuuz p̄ncipiū. Dicit g̃ chr̄s ad p̄rem ⁊ spm̄ scm̄ loq̄ns: Et cena facta istud mirabile sacr̄m instituens. Ecce ego abscōdar in cāpestribꝰ deserti: h̄ est sub speciebꝰ visibilibꝰ sacramenti: q̄ recte dicunt campestres: q̄ ad modū cāpi naturalit florētis retinēt naturalē ⁊ vsitatā actionē ⁊ passiōem. Sed dicunt cāpestria deserti/ ꝓpter substātie trāsitionē: a q̄ p̄ seip̄a accidētia deserunt: ⁊ in suo esse ꝓprio sine subiecto naturali miraculose diuinitꝰ sustētāt. Qd̄ tn̄ nō est sic intelligēdū q̄ oīa accidētia sine subiecto remaneant. sed sola q̄ntitas: in q̄ tn̄ alia accidētia fundātur ⁊ sustentant: sicut ante ꝯuersionē fundabant i ip̄a substātia panis. Sz q̄ alia accidētia naturalr fundant i ip̄a sub̄a panis mediāte q̄ntitate q̄ ē immediatū subiectū alioꝝ accidentium. Jō ex hocip̄o q̄ ibi sub̄a panis esse desinit dicunt accidentia p̄us fundata i ip̄a sub̄a sine subiecto remanere: q̄uis adhuc fundent in ip̄a q̄ntitate: vt dictū est. Cui etiā ꝟtute diuia ꝯferr vt suppleat vicē sub̄e in oībꝰ actionibꝰ naturalibꝰ: q̄ nate erant elici de ip̄a sub̄a panis: sicut est generare/ nutrire/ ⁊ hmōi. Signanter aūt subdit: donec veniat s̄mo a vobis idicās mihi. q̄ tp̄s illud vltimū q̄ corpꝰ chr̄i in sacramēto abscondit vsq̄ ad finez mōi solū est i diuino ꝯsilio p̄finitū: ⁊ i patris potestate positū: vt pt̄z Act. j. Et ꝓpter triplicē hāc abscōsionē q̄ corpus chr̄i imo tota deitas i h̄ sacr̄o velat ⁊ abscōdit: bn̄ de ip̄o ꝟificat quod scribit Esa. xv. Uere tu es deus abscōditꝰ. D. ¶ Siq̄s aūt scire velit q̄ mirabilr corpꝰ chr̄i i h̄ sacramēto sub speciebꝰ visibilibꝰ abscondat: pōt dici q̄ ista occultatio reddit mirabilr ex tribꝰ. Primo q̄dē ex sua dimēsiōe naturali. q̄ multū videt mirabile quomodo tāmagnū corpus possit sub tā parua hostia ꝯtineri. Qd̄ sic pōt declarari. Naz q̄ ex vi sacr̄i solū est nuda sub̄a corp̄is chr̄i. quātitas aūt est ibi mediāte substātia: iō sequit leges sub̄e. Et q̄ sub̄a de se nō est tota vl tāta dimēsiue: iō totū corpꝰ chr̄i cū tota eius q̄ntitate ē in q̄libet minima p̄te hostie sensibili ⁊ signabili/ in q̄ possit panis sub̄aliter r̄seruari: licz nō sit ibi dimēsiue ⁊ circūscriptiue. q̄ talia cōueniūt sub̄e ꝓut p̄ rōnē q̄ntitatis determinat ad locū. Et hocip̄m est multū mirabile q̄ hic ꝯtinet corpꝰ dimēsionatū: nō tn̄ dimensiue. Cuiꝰ rō est tacta. ¶ Scd̄o ex eiusdē corp̄is sub diuersis speciebꝰ identitate naturali. q̄ multū tn̄ mirabile videt q̄ idē corpꝰ in numero possit ꝯtineri sub diuersis hostijs ⁊ in diuersis altaribꝰ sine q̄libet multiplicatiōe naturali. qd̄ tn̄ exemplo Augustini sic poterit p̄suaderi. Nam sicut ꝟbuz mētale expressum p̄ vocē/ ē vnū i vna aure ⁊ in vno intellectu: nec tn̄ plurificat in pluribꝰ intellectibꝰ. Quātū ad veritatē signatā lz voces sensibiles plurificent p̄ pluralitatē auriū ⁊ partiū aeris mouentium auditum: ita corpus chr̄i est vnū solū in vna hostia: nec tn̄ plurificat ex pluribꝰ partibꝰ eiusdē hostie: nec etiā sub diuersis hostijs: nec etiā in altaribꝰ diuersis. D. Tertio ex eiꝰ susceptione sacr̄ali. Cum em̄ corpꝰ chr̄i sit finite q̄ntitatis: multū videt mirabile quō n̄ ꝯsūmat a tot fidelibꝰ ip̄m sumētibꝰ ¶ Circa qd̄ est sciendū: q̄ sicut corpꝰ

chri ex ꝯuersione sube panis in ipm/ nullū suscipit incrementū. Sic ex q̄buscunq; fidelibꝫ ipm sumentibꝫ nullū suscipit detrimentū. Et huiꝰ rō est q; nō est intelligendū ꝙ corpꝰ chri diuisim ꝑ partes sumat a q̄libꝫ. sic eniꝫ oporteret ipm ꝯsumi si esset etiā mōs maximꝰ. Sed q̄libet fidelis sumit integre totū corpꝰ chri sine omi sua diminutiōe: sicut etiaꝫ sumit sine oi sua passibilitate. Cuiꝰ exēplū ponit Aug. Q sicut idē ꝟbū ꝑ vocez quā induit se pluribꝫ cōicat sine sua diminutione Ita idē corpꝰ chri sub speciebꝫ sacramētalibꝫ totū sumit a q̄libꝫ: sine q̄libet sua distractōe. Et iō in h sacramēto mirabili oportet captiuare intellectū in obsequiū chri. Quia nec ꝑ rōnē nec ꝑ exēpla mirabilis existētia corporis chri possit sufficient declarari nisi fide catholica fulciret. Et iō scribitur Esa. vij. Nisi credideritis nō intelligetis. Propt qd ꝑ fidē oportꝫ nos ascēdere ad ꝯtēplatōis ꝟitatē. Qd nobis feliciter expiri ꝯce. ꝛc.

¶ De Corpe chri ser. tertiꝰ Et in ordine. LIII.

Quarto notat iterni gustꝰ in h sacro suauissima refectio: cū annectitur Māna. Cōuenient āt suauitas interni gustꝰ ꝑ māna intelligit. q; illd māna habebat in se oē delectamentū ꝛ oēm saporē suauitatꝫ: vt scribit Sap. xvj. Licꝫ istud nō ꝯtigerit in oibꝫ generalr: vt docet Aug. ij. lib. retract. sed soluꝫ in illis q̄ꝝ affectꝰ et volūtas erat ꝯformis volūtati diuie vt ptꝫ ex dictis i vltimo ſmōe d annūciatōe dñi. A ¶ Sciēdū āt ꝙ per istud māna ꝯueniēter figurat corpus chri triplici rōne. ¶ Primo q̄dē rōne ꝑcellētis origīs. Nā sicut istud māna descēdebat de celo: vt ptꝫ Exo. xv. Ecce pluā vob panē de celo. Sic ꝛ corpus chri q̄ntū ad eiꝰ ꝟtutē formatiuā ꝛ diuitatꝫ subam de celo descēdit. Jō scribit Joā. vj. Ego sum panis viuꝰ q̄ de celo descēdi. In h aūt origo istiꝰ panis viui inuenit ꝑcellētior. q; illd māna figurale solū descēdit d celo aereo/ nostꝝ aūt verꝝ māna descēdit de celo supcelesti ꝛ supsubali btissime trinitatis. q; eiꝰ egressio fuit a sūmo celo: vt scribit in ps. Et iō q̄ istū panē viuificū deuote ꝛ fideliter māducauerit/ non moriet in eternū: vt scribit Joan. vj. Nec mirꝝ: q; talis habet in se chrm/ q̄ ē verꝰ deꝰ ꝛ vita eterna: vt scribit. j. Jo. vlt. ¶ Qualit aūt iste panis māducari debeat/ figuralr docemur Exo. xv. vbi dr: Sume tibi vas nouū: ꝛ mitte i illud manna q̄ntū pōt capere gomor. Ex q̄ dat intelligi/ ꝙ mēs q̄ istud māna supceleste salubrit degustare voluerit: debꝫ eē ab oi vetustate culpe totalit depurata: ita vicꝫ ꝙ q̄ntūcunq; mēs illa se curiose ꝛ attente discutiat: nullā tñ inueniat i se ꝯsciam pcti mortalis nec etiā venial/ de q̄ actu nō peniteat. B ¶ Scdo rōne excellentis dulcedinis. Nam sicut illud māna figurale habebat in se oē delectamē. ꝛ oīs sapo. sua. Sap. xvj. Ita nr panis celestis ꝛ viuꝰ cuiuslibet ipum digne sumētis desiderio se coaptat: Qd pulcre declarat Amb. dicēs. Si febribus ꝯcupiscētie estuas/ chrs tibi fons est ad refrigerādū. Si vulnus pcti curare desideras: medicamētū ē/ ad te sanandū. Si tenebras ignorantie fugis: lux est/ ad te illuminādum. Si cibū mētis q̄ris: alimentū est/ ad te rfocillādū. Si celū dsideras: chrs via ē/ ad gradiēdū. Jō dt Joan. xiiij. Ego sum via/ ꝟitas ꝛ vita. Qd ꝟbuꝫ

sic exponit Aug. ꝙ christꝰ est via sine
errore q̄rētibus: veritas sine falsitate
inuenientib: vita nob sine morte pue-
nientib. Unde ex p̄missis ꝯcludit Amb.
Gustate igit̄ ⁊ videte qm̄ suauis ē do
minꝰ. L ¶ Tertio rōne sufficien
tis plenitudis. Nā sicut scribit̄ Exo.
xv. qui de isto māna figurali plꝰ col-
legerat nō habuit amplius: nec q̄ minꝰ
collegerat habuit minꝰ: ita q̄ totā ho
stiā sil' sumpserit nō habet plꝰ de inte
gritate corpis chr̄i q̄ q̄ sumpserit me
diā vel q̄rtā ptē hostie. Cuiꝰ rō est: q:
totū corpꝰ chr̄i verꝫ ⁊ integrū sub q̄li-
bet pte sensibili hostie ꝟe ⁊ realit̄ cōti-
net̄. Sed non vacat a mysterio ꝙ qui
plꝰ vel minꝰ de illo māna figurali col
legerat/semp habuit plenā mēsuram
gomor: qd̄ iterp̄tat̄ pfectio ⁊ ꝯsolatio.
Et p hoc mystice dat̄ itelligi ꝙ q̄cūq̄
digne ad hoc sacr̄m accesserit/iueniet
in ip̄o pfectā mētis ꝯsolationē. Quod
ptz ex adeptiōe q̄druplicis fructꝰ quē
mēs deuota ꝯsequit̄/si digne ad hoc
sacr̄m accesserit. Primꝰ est pfecte pu-
ritatis ⁊ innocētie restitutio: ⁊ hoc p-
prie designat ip̄iꝰ hostie īmacl'ata pu
ritas ⁊ albedo. Scd̄s est vite et̄ne in-
scriptio: q: p eiꝰ efficaciā ip̄e hō libro
vite et̄ne inscribit̄: p qd̄ de sua bēitu-
dine certissime assecurat̄: et hoc desi-
gnat ip̄aꝝ litteraꝝ ꝓtractio. Tertius
est imaginis create p actꝰ ꝟtutū ⁊ do
noꝝ in suā imaginē increatā transfor
matio: et hoc designat imaginis scul-
pte in ip̄a hostia figuralis impressio.
Quartꝰ est mētis hūane p diuia cha-
rismata plena fecundatio: et hoc desi
gnat ip̄iꝰ hostie circularis figuratio:
nā eiꝰ rotūditas ostēdit ꝙ p eius effi
caciā mēs digne sumentis ad eternū
amorē pducit̄: et ꝙ per ip̄am hostiaz
tāq̄z p rotā diuini currꝰ fecūditas di-
uinoꝝ charismatū sibi celitꝰ adduci-
tur. Propt̄ qd̄ bene scribit̄ Sap̄. vij.
Uenerūt mihi oīa bona parit̄ cū illa/
scz eucharistia. quia ex eiꝰ pceptiōe sa
lutari mēs deuota diuinis charisma-
tib plenissime fecūdatur: iuxta illud
Hiere. xxxj. Inebriabo aīas sacerdo-
tū pinguedine. i. adipe istius panis ce
lestis: et ppl's meꝰ bonis meis imple-
bit̄. Signāter aūt p̄mittit ꝙ sacerdo-
tes pinguedie ⁊ fecūditate istiꝰ sacra
mēti p̄mitꝰ inebriant̄: et tūc ex sequen
ti ppl'us dn̄i bonis suis adimpletur:
quia illud venerabile sacr̄m prius p
ip̄os sacerdotes cōficit̄ ⁊ sumit̄: ⁊ tūc
ex consequenti p eoꝝ ministeriū populo
dispensat̄. D ¶ Quecūq̄ autem
mens deuota p̄dictis fructib volue-
rit impinguari: oportet necessario ꝙ ci-
bum istū masticet p diligētē medita-
tionē suoꝝ beneficiorū: et ꝙ sibi eum
incorporet p feruidā dilectionē. Sed
est sciendū ꝙ al'r fit incorporatio in cibo
naturali ⁊ al'r in sacramētali vl' spūa-
li. Nā cibus naturalis īcorpat̄ p sui
ꝯuersionē in ip̄m cibatū: hic autē ipse
cibatꝰ ꝟtute supnaturali ꝯuertitur et
trāsformat̄ in ip̄m cibū. Propt̄ qd̄ di
ctum fuit augustio: Nec tu me muta
bis in te sicut cibū carnis tue: sed tu
mutaberis in me. Et q: amor s̄m Dio
ny. est ꝟtus trāsformatiua q̄ amās in
amatū transformat̄: ideo bn̄ dictū est
ꝙ ista incorporatio fit p feruidi amoris
trāsformationē. ¶ Ad sciēdū aūt q̄li
ter ꝟtute istiꝰ cibi hō chr̄o debeat īcor
porari/cōsiderādū est ꝙ ista incorpa-
tio in h̄ attēdit̄ ꝙ hō exēplis chr̄i tā in
actib exterioribꝫ q̄z in īterioribꝫ pfe-
cte ꝯformet̄. In exterioribꝫ q̄dē acti-
bus hō ꝯformat̄ chr̄o si teneat in visu
pudiciciā/in gressu modestiā/in habi
tu ꝯgruā decētiā/in opatiōe viuacita
tē ꝟtuosā/⁊ in ꝯuersatiōe exēplaritatē
luminosam. Ad quā ꝯformitatē chr̄o

suos discipulos induc̃ Matth. v. Lux erat in hac lux via bone ꝛe actionis et ſcē ꝓuerſatōis/corā boibꝫ ad eoꝝ ſcē edificatiōē: vt ſic lūinoſis vītis exēplis ad actꝰ cōſimiles incitati glificent patrē veſtrū q̄ in celis eſt. ¶ In actibus etiā interioribꝫ oportꝫ boiez cbīo incorpari: vt exēplo cbīi in corde ſuo iugiter frequētet aſſiduitatē ſcē meditatiōis. In appetitu vero feruorem diuine dilectiōis. vt ſemp feruēti deſiderio illa ꝓſicere conet/q̄ cedūt ad bī laudē z primi ſalutē. In rōne etiā debet cbīo ꝓformari/ꝙ hoc ꝙ totā vitā ſuam reguler z modificet iuxta mēſuram recte rōnis: z iuxta bñplacitū diuine volūtatꝫ. In ꝓcupiſcibili etiā debet cbīo ꝓformari ꝙ quendā internuz guſtū diuine ſuauitatꝫ. In irascibili vero ꝙ hoc cbīo debet conformari/ꝙ habeat ꝓfectā repugnātiā ad oēz actū ꝑuū rōnis z diuine legi. Et ſic hō tuꝝ re bus cibi ſalutarꝫ ꝓfecte incorporatur cbīo/tā in actibꝰ exteriorib/q̄ in interioribꝰ. Ex q̄ ꝑdē icorporatiōe bō efficit ſpeculū z exēplar recte viuēdi omibꝰ ipm ꝓtēplantibꝰ. Vñ de talibꝰ q̄ cbīo ſic incorporant: pōt intelligi qđ ſcribit Job. xxix. Cōplebūr in bonis. i. in exercitijs virtuoſis dies ſuos z annos ſuos in glia. i. in beatitudine eterna. Quam nobis preſtare dē.

¶ De paſſione dñi Sermo primus Et in ordine. LIIII.

RESpice in faciem cbriſti tui Jn pū. In verbis ꝓpoſitis ſpūſſcūs inuitat quālibꝫ animā deuotam ad interne contemplādū z viſcerose meditādum acerbitatem dñice paſſionis cū dicit. Reſpice in faciē cbriſti tui. q. d. Diligētiſſime cōtemplare faciē amabilem Jeſu cbriſti bodie ꝓ te ſic vilit deturpatā/ſic miſerabilit afflictam: ſic ignominioſe deſpectā. ¶ Poteſt autē dici/ꝙ merito facies cbriſti nobis bodie ꝓtemplanda ꝓponit ꝓpter tria q̄ in iſta facie amoroſa occurrūt Nam primo in ea ꝓtēplari debem⁹ exemplar miſerabile ꝓpter illuſionū multiplicitatē. Scdo exemplar ꝓtriſtabile ꝓpter paſſiōis acerbitatē. Tertio exemplar amabile ꝓpter bīuane ſaluꝫ fructū z vtilitatē. ¶ De primo patꝫ Nā bodie puerſitas iudeoꝝ triplicit cbīo illudebat q̄ntū ad vtrāq; naturā diuinā ſcz z būanā. Qđ ꝓtꝫ Nā in cbīo q̄ntū ad naturā diuinā eſt conſiderare triplicē dignitatē. Prima eſt ꝑdarītas dine ſapientie. Scda eſt nobilitas regalis excellentie. Tertia eſt manifeſtas ſue virtualis oipotentie. Et iſti triplici dignitati/bodie triplicit illudebāt. Nam primo clamtari ſue ſapiētie illudebāt luminoſaz ei⁹ faciē velādo z oculos illos ꝙ quos micabat radius diuine ſapiētie rāq̄ turi vel latroni: pānis viliter obtegēdo z ipam alapis cedendo dicētes: ꝓphetiſa nobis cbriſte quis ē qui te pcuſſit. q. d. Si tu es ꝓpheta z ꝑditus diuina ſapientia put multotiens te iactaſti: dic do eſt qui te pcuſſit. Sed bic notabilr q̄ ritur: q̄re velabāt faciē tante gloſitatis z ſpecioſitatis. Ad qđ rñdet gloſa Q facies cbriſti fuit tante reuerētie z tante amabilitatꝫ ꝙ niſi velaretur: man⁹ illi ꝓtemptibilit imponere formidarent. Jn quo tñ datur intelligi. Q ideo faciē ei⁹ velabant: qz ꝙ ſcelus ſuū gratiā diuine cognitiōis ſibi ꝓpio ſubtrahebāt. ¶ Scdo nobilitati ſue regalis excellētie illudebāt regale caput ſuuꝫ ſpinis acerrimis coronādo z ſibi genuflectionibꝰ derſorio ſubſānando: dicentes ironice z deſpectue-

Aue rex iudeoꝝ. ¶ Tertio maiestati
sue oportēte illudebāt: manꝰ illas di
uinas q̄ oia formauerāt tanq̄ latroni
vicul' durissimus ꝓstrīgēdo. Et ex isto
spect'o nobis hodie lucruose ꝓpositi
to relucet exemplar magne patien
tie z humilitatis. Qō patz ꝓb q ipse
chr̄s q̄ fuit tante potēcie q vno verbo
imo minimo nutu sue volūtatis oēs
deijcere potuisset: put clarnit in b q
illos q̄ eū cape voluerūt vno ꝝbo sue
respōsiōis tātū repcussit q oēs abierūt
retro: sum z ceciderūt in terrā: vt ꝓz
Jo. xix. Hodie se ꝓmisit sic viliter tra
bi z ligari/tanq̄ fur z latro pessimꝰ
extitisset. B ¶ Similr etiam di
gnitati humane nature cripīr illude
bant. z b q̄ntū ad triplicē ꝙditionem
q̄ in chr̄i facie notabilr resplēdebat.
Nā facies chr̄i añ passionē erat nitoꝛ
re luminosa: decore speciosa: z dulcoꝛ
re gratiosa. Et iō ꝓra hec tria amabi
lis christi facies fuit hodie p iudeos
¶ Primo turpiter velata: tanq̄ furi
ꝓra eiꝰ luminositatē. Vdabāt aūt fa
ciem eiꝰ vt de glo. nō vt sciꝰ coꝝ non
videat: sed vt sibi ꝓpie gfam sue cogꝝ
nitiōis abscōdāt. ¶ Scō fuit inflaꝛ
ta ꝓra speciositatez. Job. xvj. Facies
mea intumuit a fletu meo. Et pcussi
one eīn alapaꝝ z effusiōe lacrymaꝝ
surgebat liuoꝛ genaꝝ z tumoꝛ maxil
laꝝ: Jta q facies illa amabil' q̄ndam
horrorem aspicientibꝰ inducere vide
bat: iuxta illō Sap. ij. Grauis est no
bis ad videndū. ¶ Tertio fuit sputis
defedata/ꝓra grossitatem. Et sputo
nāq̄ z sanguie decurrēti de capite sil'
mirris/factꝰ est aspectu horribil' tan
q̄ leprosus: iuxta illud Esaie. liij. Vi
dimꝰ eū q̄si leprosū: z pcus. a deo z hūi
liatū ¶ Si aūt q̄rat: Quare chr̄s p̄di
cras illusiones pati voluit? Ad b dici
pōt: q hoc iō factū fuit vt de trāsgres
siōe ꝓmi hois plene satisfaceret/z q̄n
tū ad mortuū peccādi: z q̄ntū ad ꝓ
gressum pcti. Nā mortuū ꝓmi pecca
ti fuit appetꝰ potestatis in ꝓpria ex
cellentia. qz diabolꝰ dixerat: Eritis sic
cut dij. Et vicīū curiositatis in vitat
intelligētia. vñ subdit: sciētes bonū et
malū. Ad q̄ duo ꝓsecuta est ipa trans
gressio pcti. s. esus ligni vetiti. Et con
tra hec tria chr̄s tres illusiones pas
sus ē in domo Caiphe sacerdotis. Nā
in cū spuebāt. eiꝰ faciem velabāt. z mi
nistri eū alapis cedebāt. Qō ideo fa
ctū est. Nam q: Eua apperijt excellē
tiā potestatis: Jō ad b expiandū chr̄
stus pati voluit vilificationē ꝓspuitiꝛ
onis. Jtē ad expiandū inordinatū ap
petitū sciēdi/ꝓmisit velari facie diui
na sapientia radiantē. Sed ad expiā
dū esum illicitū/chr̄s sustinuit passi
ones in ore/genis/z collo. Nā ꝑ suaꝛ
uitatē gustus pomi vetiti: sustinuit i
ore amaritudinē aceti z fellis. Cōtra
illicitā masticationē/sustinuit genaꝝ
pcussionē. sed ꝓra illicitā traiectiōeꝫ
gutturis/sustinuit in collo alapaꝝ p
cussionē. L ¶ Scōm ꝓz. Nam
p ea q̄ chr̄s ꝓ nobis sustinuit: de proꝛ
gressu ꝓmi pcti plenarie satisfecit. Qō
sic est videre. Nā Eua ꝓmo peccauit
q̄ntū ad auditū fraudulēti serpentis
auscultādo. Scō q̄ntū ad visum/ag
gnū effrenate intuēdo: z fructuz eius
mente ꝓcupiscēdo. Tertio q̄ntū ad ta
ctū ipm temere ꝓra vetitū ꝓtingēdo
Quarto z q̄nto q̄ntū ad gustū z odoꝛ
atū/ipꝝ gustādoꝛ olfaciēdo ¶ Ex q̄
ꝓz gnālis ifectio oim q̄nq̄ sensuū/ex
ꝓmo pctō suboꝛta. ꝓp' q̄ expiāda chr̄i
stus passus est in visu lachrymatiōeꝫ
Heb. v. Cū clamoꝛe valido z lachrꝛy
mis seipm offerēs exaudit' est ꝓ sua
reuerētia. Jtē in auditu: qz sibi ꝓtēꝛ
tie multipliceꝫ irrogate sunt. In odo

ratu. tū ex fetore cadauerū mortuorū in loco caluarie iacentiū. tū etiam ex odore myrrhe amaricantis odoratū. Itē in gustu. qz cū nr̄am salutē sitiret dabant ei bibere vinū myrrhatū/felle mixtū. vt ex felle pateret gust⁹: z ex myrrha odorat⁹. Quo gustato dixit: Cōsūmatū est. i. vehemētia doloris p oēs q̄ttuor sensus cōpleta est. In tactu ꝟo passus est spinosam coronationē: toti⁹ corpis flagellationē: peduz z manuū acerrimā pforationē. Uñ ad hui⁹ doloris iugē meditationē iuitat spōsus quālibet aiam deuotā Cantico. viij. Pone me sicut signaculum sup cor tuū. qz nō pfunctorie/sed intima poti⁹ affectiōe debz meditari bñficiū passiōis: Ita q̄ p vehemētiā amoris z cōpassiōis/acerbitas dolorꝫ chr̄i transformet z in anio sentiat. Jō scribit Phil. ij. Hoc em̄ sentite in vobis qd̄ in chr̄o Jesu. Et hui⁹ cōpassiōis affectū nob sentire ꝯcedat ꝛc.

¶ De passiōe dñi ser. scd̄s Et in ordine. LV.

SEcūdo in facie christi videndū est exēplar ꝯtristabile: ꝓpter passiōis acerbitatē. Nā ipe patiebat omni genere tormētorū: tā ab exteriori q̄z ab interiori. Nā ab interiori to: q̄bat triplici afflictiōe pmaxia. A ¶ Primo qz mr̄em suā dulcissimā amarissime flere cernebat: q̄ om̄es ip̄ius penas vehemētia cōpassiōis i corde suo transformabat. ꝓpter qd̄ tūc recte gladius doloris iuxta Symeōis ꝓpheti am ip̄i⁹ aiam ptransibat. Uñ d̄t Anselm⁹ in suo planctu ad ꝟginē loquēs Tūc inq̄t dolorē quē a natura in partu mutuasti: z pariendo filiū nō sensisti: cēties reduplicatū reddidisti. Uñ vehemētiā materni doloris Anselm⁹ ibidē explicare volens dicit sic. Dicat q̄ dicere audet dolorē ꝟginis nullum plene credo posse enarrare. Qd̄ ꝓbat subdēs. Quis em̄ plene sufficiat enarrare q̄ntus tūc dolor mr̄is fuerit/qñ insensibilia ꝯdolebāt. Et subdit. Nec lingua nec mēs enarrare p̄t q̄nto dolore tūc afficerēt pie mr̄is viscera/qñ sol natural' mortē dñi nō ferēs/radios suos abscōdit. qñ terra pre timore ꝯtremuit. z lapides p̄ amaritudie doloris chr̄i scissi sunt. Et ideo q̄cūq; hodie dolori ꝟginis nō cōpatit/vere dorior lapide cōprobat B ¶ Secūdo qz oēs discipulos i fide lapsos cernebat quos lōgo tpe tanto studio doctrine z miraculorū instruxerat. Undē cū discipuli ab eo p̄ timore fugissent: bñ potat q̄rulose z lamētabil'r dicere Oēs amici mei dereliq̄rūt me. Nam p illud triduū mortꝫ chr̄i i solo corde ꝟginis fides ecclie incōcussa pmāsit: vt d̄t Ansel. In oib aūt aliis discipulis penit⁹ extincta fuit. Uñ ad h̄ representandū oēs candele p istud triduū in matutino successiue extinguuntur vna sola remanēte accensa/q̄ ꝟginem representat ¶ Tertio qz hoiem tantis bñficiis ingratū p̄sciebat. Hoc ei fm Bern̄ pl⁹ eū afflixit interi⁹: q̄z oīs dolor quē sensit exterius. Uñ d̄t Bernar. O hō videq̄d ꝓ te patior: vide clauos q̄b ꝯfodior. vide plagas q̄b afficior. Et cū sit tāt⁹ dolor exterior: int⁹ tñ est planct⁹ grauior/cū te ingratuz expior. Et hec ingratitudo fm Bern̄ fuit causa q̄re chr̄is fleuit in cruce. q̄a cū ei⁹ passio sufficeret redēptiōi oīm hoim: multorū tñ ingratitudine obsistente effecit redēptionē paucorū C ¶ Ab exteriori ꝟo similr chr̄is patiebat trib modis. Primo oīm mēbrorū distensionē. Scd̄o toti⁹ corpis fla

gellationẽ. Tertio totius sanguinis effusionẽ: ꝑ quã etiã ipm corpꝰ in cruce pendẽs adeo fuit aridũ ⁊ desiccatũ ab omi humore: ꝙ ipsemet clamat ꝑ ꝓphetã. Ossa mea tanq̃ cremiũ aruerũt. Et alibi. Aruit tanq̃ testa virtus mea. Sed diceres: quare chr̃s tãtas acerbitates penarũ ꝓ nobis pati voluit/cũ vno nutu sue volũtatis hominẽ absq̃ sua morte ⁊ passione redimere potuerit? Ad qd dicẽdũ ꝙ chr̃s hoc fecit duplici rõne. Prio vt magnitudinẽ sui amoris nob ostenderet/quo tantũ nr̃am salutẽ dilexit ꝙ ꝓ nobis acerrimã ⁊ exprobratissimã mortẽ voluntarie pati voluit. Scdo vt non solum ꝓ pctõ primoꝝ parentũ: verũetiã ꝓ pctis actualibꝫ totiꝰ hũani generis ꝓ nobis satisfaceret. Nã ad expiandũ illuꝫ malũ ternariũ inficientẽ totum mũdũ: scꝫ cõcupiscentiã oculoꝝ ⁊ carnis: ⁊ superbiã vite: passus est tres alias illusiones in domo Pilati. Nã cõtra ambitionẽ supbie ⁊ elationis passus est illusionẽ genuflexionis: qñ genuflexo illudebãt ei dicẽtes. Prophetisa chr̃e qs est q̃ te pcussit? Cõtra concupiscẽtiã vero carnis q̃ delectat: passus est punctionẽ corone spinee. Sed cõtra auariciã ⁊ ambitionẽ diuitiarũ passus est illusionẽ purpure: cũ induentes eũ purpura subsamnãter dixerũt: Aue rex iudeoꝝ. Et qꝛ oia mẽbra nr̃a hoc malo ternario inquinãtur: iõ ad hoc expianduꝫ voluit oibꝫ mẽbris suis in cruce distendi. Ps̃. Dinũerarũt oia ossa mea. Per totũ etiã corpꝰ voluit flagellari vt ꝓ oibꝫ mẽbris accõmodatis iniq̃tati satisfaceret. D

¶ Vulneratus est insup in triplici loco ꝓ pt triplicẽ ꝓgressum pcti. Nã qꝛ pctm̃ ꝑmo in cogitatiõe concipit: contra b̃ passus est lateris aptionẽ: qꝛ de corde exeunt cogitatiões male: vt ptꝫ Mat. xv. Scdo in pctõ actuali fit ꝓgressus in cõsensum ⁊ delectationẽ: ⁊ cõtra b̃ passus est pedũ perforationẽ. Per pedes em̃ in scripturis affectões intelligunt. Tertio in pctõ actuali fit ꝓgressus i opationẽ: ⁊ ꝯtra b̃ passus ẽ manuũ ꝯclauationẽ. His aũt tibi ex charitate ipensis bñ dicere potuit illd Hiere. ij. Quid vltra debui tibi facere ⁊ nõ feci? q. d. oibꝫ penis meip̃m ꝓ te exposui: totũ sãguinẽ meũ ꝓ te effudi: ⁊ mortẽ exprobratissimã ꝓ te sustinui. Hoc ãt bñficiũ ꝓpba intẽta mẽte cõsiderãs dt. Quid retribuã dño pro oibꝫ que retribuit mihi? Cui quõlibet Hugo rñdet in de arra sponse sic dicens. O aia mea nihil habes qd retribuas/nisi solũ vt diligas. Nã qd per amorẽ acceptum est: nullo melius q̃ amore cõpensat. Hoc amore nos inflãmare dignetur ⁊c.

¶ De passione dñi Sermo tertius Et in ordine. LVI.

Tertio i facie christi relucet exẽplar amabile ꝓpt hũane salutis fructũ ⁊ vtilitatẽ. A ¶ Qd ptꝫ: nam sue passionis fructꝰ colligit ex tribus Primꝰ est pcti expiatio: ⁊ oĩs pene ꝓ pctõ debite plena exolutio. De primo scribit Apoc. j. Lauit nos a pctis nostris in sanguie suo. De scdo Esa. liij. Vere dolores nr̃os ipse tulit. Ut em̃ esset copiosa apd eũ redẽptio: nõ soluꝫ voluit nos ꝓpꝰ sanguie a pctis abluere/veꝝetiã penas nr̃as suo liuore exoluere. ¶ Qd pꝫ euidenꝫ ex triplici signo. Primũ est ꝙ opa nr̃a satisfactoria essent iualida ad satisfaciẽdũ diuine offense nisi fecũdarent virtute dñice passionis/q̃ ꝓ nob penas nob ꝓ pctõ debitas volũtarie exoluit. Et inde est ꝙ sacerdos tibi qñq̃ ꝓ mille peccatis

mortalibꝫ cẽparuã pniam inũgit: ꝙa
ꝑtute clauiũ tibi a plicat thesauꝝ do
minice passiõis: per quã cẽtus penas
nobis p pcõ debitas misericordiẽ ex
oluit. ¶ Scõm est: qz papa z alij pla
ti eccl'ie p indulgẽtiam quã largiunt
relaxãt de pena purgatorij decẽ: vigĩ
ti: vel triginti annos: aut rõ suaserit.
Quã q dẽ grãm hauriũt ex fonte diui
ne miserationis: in q cẽtus thesauꝝ sue
passionis recõdidit. Uñ cũ ipi ex in
stitutione diuina sint camerarij talis
thesauri possunt cũ nobis p grãm ap
plicare: z aliqd de pena nob debita re
laxare ꝑtute passionis cẽti: q p nostrꝫ
peccatis deo pri misericorditer satisfe
cit. ¶ Tertiũ est q passiõis cẽti ꝑtu
te bõ i baptismo nõ solũ a peccis emũ
dat: verũetiã ab oĩbꝫ penis sibi p pec
cato debitis absoluit: Ita q siqs ad
ultus starim post baptismũ auolaret
nunq aliquã penã purgatorij psenti
ret: si etiã oĩa peccata rem mõi cõmi
sisset. Qõ nequaq ꝓfingeret nisi cẽti
stus p suã passionẽ oẽs penas nob p
pcõ debitas exoluisset. Nec tñ per b
aliqs debet retrahi ab opibꝫ satisfacti
onis in psenti: qz ꝓgruum est q ille q
deũ suis pcis offendit/ p ꝑpria eius
opa diuine iustitie satisfaciat: q tñ vir
tute dñice passiõis fecundant: z diui
no bñplacito acceptabiliora reddunt
B ¶ Scõs est Janue celestis ap
tus. Suo em sanguine cẽtus nobis re
seruit aditũ paradisi: q ex pcõ pmi
hominis p multa milia annoꝝ nob fue
rat obseratꝰ. Uñ scribit Esa. xxxij. Da
bo clauẽ Dauid sup humerꝫ eiꝰ. Su
per q ꝛbo ꝛt Damascenꝰ. Sanguis
cẽti clauis est paradisi: eo q ꝑtute sã
guinis pro nobis in cruce fusi nobis
aditus celestis glorie aperit. Hãc au
tem clauem cẽtus sup humerꝫ po
suit quãdo crucẽ suam ꝓprio humẽ
rio baiulauit. ¶ Sed diceres: Cum
p incarnatiõis bñficiũ ira dei placata
fuerit: q ortum habuit ex peccato pri
mi hominis: ꝓpter qõ ianua regni cele
stis fuit homini obserata: videt q vir
tute charitatꝫ z humilitatis cẽti quã
nobis in incarnatiõe ostendit/ starim
nobis regnũ celoꝝ debuerit aperiri.
Ad qõ dicendũ q ostium paradisi ex
pcõ ꝓmi hominis duob vectib clau
sum fuit. Primꝰ fuit ira diuine offen
se. Scõs fuit reatus pene satisfactoꝛ
rie. Licz aũt p magnã charitatez z mi
ram cẽti humilitatẽ quã in incarnati
one ostendit/ ira dei placata fuerit: q
a superbia ꝓmi hois emersit. Adhuc re
manserit aliud impedimentũ. s. reatꝰ
pene satisfactoꝛie q in passione solu
ta fuit: qñ totũ reatũ nostre penalita
tis p nobis misericorditer exoluit. Et
ideo rũc aditꝰ ghe fuit homi pfectissi
me reseratꝰ. ¶ Tertiꝰ fructus
est pfectissime charitatꝫ exhibitõ/ quã
ostendit in cruce ex q̃nq signis pfecte
amoris. Primũ signũ est familiaris
allocutio: quã ostẽdit in capitis incli
natiõe. Nõ solum aũt caput inclinaꝝ
uit ad re familiariter alloq̃ndũ: verũ
etiam ad re dulciter osculandũ z ami
cabiliter salutandum. Aurẽ etiã inclĩ
nauit ad re ꝓmpte i tuis desideriis
exaudiendũ. Et est notabiliter aduer
tendum q signanter nobis cẽtus in
cruce aurem dextraz nobis porrigit: z
sinistram nobis auertit: ad insinuã
dum q in psenti libenter nobis impẽ
dit misericordiã: z a nobis auertit su
am iusticiam. ¶ Secundũ signum
est bonoꝝ cõcursio: quã ostendit ma
nuũ pforatio. Jõ nãq sibi manꝰ pfo
rari fecit: vt p b innueret q omnia bo
na sua tibi liberaliter cõmunicaret. Qõ
patet ex tribꝰ. Primo qz cẽtus in cruce
habuit manꝰ apras: ad ostendẽdum

q̃ dat liḃalit. Scõo habuit ipãs ꝑfi
xas ad oñdẽdũ q̃ dat oiḃ cõiter: ꝛ il
los q̃ habẽt manꝰ extẽsas ad ꝓpinq̃s:
ſz retractas ad extraneos. Tertio ma
nus habuit pforatas: ad innuendu
q̃ dat oiḃ abundanr. Sicut em̃ vas
pforatum nihil sibi retinere põt: sic et
cõis nihil sibi retinuit: ſz ſcipm̃ ꝛ oia
q̃ habuit liberalissime distribuit. De
dit em̃ vt ôt Aug. corpꝰ suũ in tormẽ
tis: aniam i documẽtis: deitatẽ in sa
cramẽtis. Joãni mrem ꝓpriã. Petro
ecclam. crucifixoribꝫ vestimentũ. la
troni paradisum. Tertiũ signũ ẽ amí
cabilis amplexatio: quã ostendit bra
chioꝝ extẽsio. Extendit em̃ brachia in
cruce ad dulcẽ amplexãdũ: designãs
ꝓ cõ q̃ patus ẽ pcõres recipere ꝛ eos pa
ternis amplexibꝫ reunire. In cuius
argumẽtũ etiã ꝓ suis crucifixoribꝫ cũ
lachrymis orauit dicẽs. Pat ignosce
illis/q; nesciũt q̃d faciũt. Signanter
fm Lbry. vtrũq; brachiũ excẽdit: si
gnãs q̃ ꝓ manũ dextrã attraheret iu
deos quib ꝓmissus fuerat. Per sinis
trã aũt gẽiles q̃ ex ingratitudine iu
deoꝝ ꝑdicatiõe fidei repellẽtiũ i fili
os Abrae trãsieruut. Et iõ bñ scribit
Joã. xij. Ego si exaltatꝰ fuero a terra/
oia trabã ad meipm̃. Ut ei cõis oim
corda attraheret/de oiḃ dicẽs ꝛ facẽs
suis: imo de toto corpe suo ꝛ oiḃ mẽ
bris eiꝰ: ꝛ de singulꝝ neruis/venis ꝛ iũ
cturis mẽbroꝝ in cruce distẽsis/fecit
funiculos pietatis ꝛ laq̃os charitatis:
vt corda fideliũ sibi ꝓ pietatez fortiꝰ
attraheret: ꝛ ꝓ charitatẽ indissolubili
ter sibi ꝛiũgeret. Erq; ista vincula a
moris/q̃ ꝓ nobis pati voluit fuerũt
a deo eternaliꝝ ꝓuisa. Jõ bñ scribitur
Mlere. xxxj. In charitate ꝑpetua dile
xi te: iõ attraxi te vinculis. s. ardẽtissi
me charitatis: in passiõe mea tibi ex
hibitis. De q̃bꝫ vinculis pulcre loquit
Bern̄. sup Cant. Sup oia inḋte mi
hi amabilẽ ꝑber o bone Jesu calix tue
passiõis: ꝛ opꝰ nostre redẽptiõis. Hic
em̃ sepe recogitatꝰ facile totũ nostrũ
amorez sibi vendicat. Nam nihil no
strũ affectũ ad tui amorẽ blandiꝰ alli
cit: nihil fortiꝰ stringit: nihil vehemẽ
tius afficit. D ¶ Quartũ signũ
est secretoꝝ revelatio: quã ostẽdit sui
lateris aptio. Nã iõ latꝰ suũ apiri vo
luit: vt nobis oia secreta sua familia
riter panderet. ꝛ vt de ẽ thesauro sapiẽ
tiei corde suo latẽti q̃ntũ volumꝰ libe
re hauriamꝰ. Nec solum patefecit no
bis in corde suo fontẽ sapientie: sed in
quattuor partibꝫ sui corpis nob ape
ruit q̃druplicẽ fontẽ eruberantis gre
ex quibꝫ indesinenr̃ haurire poterimꝰ
gram affluentẽ. Ad quod nos incitat
Esa. xij. c. Hauritis aq̃s in gaudio: a
q̃s vicz sapie ꝛ affluentis gre de fon
tibꝫ saluatoris. ¶ Quintũ signuz est
indissolubilꝝ amoris ꝓ cõ: q; pena
le est veris ꝛ pfectis amicis etiã ad bo
ram modicã ab inuicẽ separi. ꝛ ꝫ de
signat pedũ ꝓfixio. In argumentũ ei
indissolubilis vnionis pfecte amicicie
verũq; pedẽ vno clauo cõfigi pmisit.
q; veri amici vno affectu/quasi vno
amoris clauo ad inuicẽ copulanr̃. ve
per ꝫ innueret q̃ indissolubiliꝝ amici
tiã reformauit: ꝛ q̃ nunq̃ ab amore
nostro poterit separi. Nã indissolubi
lẽ amorẽ nobiscũ seruare de cetero nõ
solũ cõis pmisit: sed etiam iuramẽto
firmauit. Genesis. ix. Per m emeripz
iurauit dicit dñs vt vltra non irascar
super terram: Nec solum amicitiã su
am nob iuramẽto firmauit: verũ etiã
instrumẽto publico ꝓmuniuit: vt ita
nulla eẽt ambiguitas sue amicicie no
bis iugiter continuande. Hoc autez
instrumẽtum scriptum fuit litteris
rubeis in christi corpore: cuius mem

bra ad modū ꝑgameni distensa sunt in cruce. Penna ꝟo scribens fuit clauus trāffigēs/ꝛ lācea latꝰ apiens. Et istud instrumentū est roboratū q̄nq̄ sigillis: h̄ est q̄nq̄ vulneribꝫ indelebilibꝫ: Que iō voluit indelebil'r ꝯseruare: vt amoris signa tibi iugit' ostēderet. ꝛ ꝓ peccatoribꝫ patrē ex inspectis vulneribꝫ feruentꝰ exoraret. ꝛ vt exules ꝛ pegrinos de eterna btitudine cōseq̄nda infallibil'r certificaret. Cuius btitudis nos ꝑti. ꝛc.

¶ De Resurrectōe dñi ser. ꝑmꝰ Et in ordine. LVII.

Hec dies quā fecit dñs/exultemus ꝛ letemur i ea In ps̄. A ¶ In ꝟbis ꝓpositis sacratissima dies pasce q̄ est totiꝰ incarnatiōis dñice finis ꝛ cōsūmatio extollit'. eo q̄ ista die natura humana btitudinis gl'iam est adepta: quā ꝟbū incarnatū in eiꝰ assūptione ꝑncipal'r intēdebat. Uñ sicut finis ꝛ cōplementū rei dignꝰ est q̄ ꝑncipiuꝫ: ita ista festiuitas est oībꝫ aliis dignior ꝛ excellētior. Que q̄dem i verbis ꝓpositis tripl'r attollit' ꝛ eximie cōmēdat'. Primo nanq̄ attollit' a claritatis refulgētia singulari: cū ꝑmittit': Dies. Scdo a dignitatis eminentia ꝟtuali/cū subdit': quā fecit dñs. Tertio a magne iocūditatis affluētia generali/cum annectit': exultemꝰ ꝛ letemur in ea. ¶ Circa ꝑmū est aduertēdū: q̄ huiꝰ diei claritas merito attollit' a refulgētia singulari: q̄ ista dies inuenit' triplici lumīe illustrata. Primū est lumen angelicū. Scdm est lumen btificū. Tertiū est lumē diuinū. ¶ Primū patet. Nam hodie angelꝰ in tanta claritate mulieribꝫ christum querentibꝫ apparuit. q̄ ꝛ mulieres q̄rentes ꝛ milites custodiētes deterruit. vt Matthei ꝛ Marci vlti. ptz. Iō autē ſm Gregoriū angelꝰ in candore niueo apparuit. q̄ candor vestis claritatē designat nr̄e spūalis resurrectionis. Uñ istud festū nullus apte celebrat/nisi oī nubilo peccatoꝝ deposito cum chr̄o in candore virtutū spūal'r resurgat. Propter q̄d tūc iste angelꝰ spūaliter nobis chr̄i resurrectionē annunciat: quādo mūda ꝯsciētia de nulla peccati macula nos accusat. Siq̄s autē scire voluerit/an spūaliter cum chr̄o surrexerit: de hoc nobis apl's triplex argumentū inducit Col'. iij. Primū est: si ardent' celestia appetamus. Et ideo dt Si ꝯsurrexistis cū christo q̄ sursum sunt q̄rite. hoc est: ardenter celestia desiderate. Scdm ē: si gustu interiori bona celestia dulciter sapiamus. Et ideo subdit: q̄ sursum sunt sapite. Tertiū est: si veteri ꝯuersatiōe reiecta/i noua vita ambulamꝰ. Et ideo scribit' Rom̄. vj. Q̄ sicut chr̄s resurrexit in gloria patris: ita ꝛ nos in nouitate vite ambulemꝰ. B ¶ Secundū ptz. Nā btificū lumē hodie refulsit tam in chr̄o q̄ i aliis gloriosis corpibꝫ cū chr̄o resurgētibꝫ. Quia ſm Aug. nō fuissent veri testes resurrectionis: nisi cū chr̄o fuissent ꝟacit' imortalitatis stola vestiti. ꝛ cū chr̄o celos ascēdente sil'r ascēdissent. Uñ dt Raba. Q̄ nulla fides ē adhibēda eoꝝ temeritati: q̄ dicūt scōs icineratos q̄ cū dño surrexerūt. ¶ Tertiū ptz. Licet verꝰ sol iusticie nob' fuerit ortꝰ i natiuitate: q̄ tñ tūc fuit obtenebratꝰ nube nr̄e mortalitat': iux̄ illud Esa. xiiij. Obtenebratꝰ ē sol i ortu suo: iō nō ꝑfecte illū diē illustrauit. Sedq̄ dies resurrectōis oīmodā mortalitatē absorbuit: iō i ꝑfecta claritate hodie ap

parere cepit. Et iõ istã diez singulari claritate illustrauit: ⁊ istimabili gaudio ⁊ exultatiõe ꝑfudit. Ad cuius expssionẽ sctã mr̃ eccl'ia q̃libet die huiꝰ octaue septies resumit illud cãticũ iubileũ: Hec dies quã fecit dñs: exultemꝰ ⁊ letemr̃ i ea. vt ꝑ h̃ inuat̃ ꝙ q̃libz fidel' in hac solẽnitate gaudiosa dz exultare corꝑal'r ⁊ letari mentaliter. ꝙ chr̃s ꝑ suã resurrectionẽ gl'iosaz mortẽ destruxit: ⁊ nob̃ certã spẽ ꝑfecte immortalitatꝭ exhibuit: nõ solũ in scipo: sed in gl'ioso comitatu q̃ cũ chr̃o i ꝑfecta imortalitatis gl'ia surrexerũt L

¶ Circa scdm est notandũ: ꝙ licz deꝰ oipotẽs oẽm diẽ ⁊ oia momẽta tẽpoꝝ fecerit: signant̃ tñ dr̃ hanc diẽ q̃si singl'arit̃ fecisse: ⁊ h̃ ꝓpt̃ sue dignitatꝭ excellentiã v̄tualẽ. q̃ q̃dẽ apparet ex tribus. Primo qꝛ ista dies ẽ triũphal' ⁊ victoriosa. Scdo qꝛ est tripudialis ⁊ gaudiosa. Tertio qꝛ ẽ sũme liberal' ⁊ stipẽdiosa. ¶ De ꝑmo ptz. Nã christꝰ hodie i ꝑfecta imortalitate resurgens mortalitatẽ absorbuit: ⁊ ita de morte victorial'r triũphauit: qꝛ ipam in fonte viuido sue deitatis occidit. Nã fm Aug. sicut frigꝰ nõ morit̃ nisi i calore: nec amaritudo nisi in dulcedine: ita mors mori nõ potuit nisi in ipa vita deitatꝭ. Insuꝑ hac die diabolũ victorial'r superãs alligauit: ⁊ sctõs ꝑies q̃s diu detinuerat a tenebraꝝ vicul' liberauit. Propter qd̃ merito in ista triũphali die letari ⁊ exultare debemꝰ: qꝛ in eo ruina angelica reꝑatur: infernꝰ depredat̃; diabolꝰ alligatur: ⁊ natura humana imortalitatis gl'ia sublimat̃. Nã sicut chr̃s iõ mori voluit: vt ꝑ simplã mortem sui corꝑis nos a duplici morte corꝑis ⁊ aĩe liberaret: Ita i gloria imortalitatis resurgẽs nos ad statũ imortalitatꝭ trãsuexit. Et h̃ figuraliter designat/ ꝙ chr̃s iacuit in sepulcro tm̃ vna die ⁊ duabꝰ noctibꝰ. Naz fm Aug. iiij. de trini. sua mors signatur ꝑ diẽ. qꝛ mortez subijt nõ ex debiti necessitate: sed ex sola charitate. Nr̃a aũt mors quã incurrimꝰ ex pctõ ꝑ noctem exp̃mit̃: vt ex h̃ designet̃ ꝙ ꝑ simplicẽ suã mortẽ quã ex charitate sustinuit: nos a duplici morte corꝑis ⁊ aĩe liberauit. D ¶ Sciendũ aũt ꝙ sicut chr̃s hodie cũ ꝑfecta imortalitate resurrexit: ita secũ tanq̃ eius mẽbra spũalia ꝑfecte resurgere debemus vt nunq̃ vlteriꝰ nec in cogitatiõe nec in affectiõe ꝑ pctm̃ moriamur: sed deo ⁊ iusticie iugit̃ viuamꝰ. Ad qd̃ hortat̃ apl's cũ dr̃ Existimãtes vos mortuos q̃dẽ pctõ: viuẽtes aũt deo. Sicut etiam chr̃s resurrexit in ꝑfecta claritate corꝑis ⁊ aĩe: sic oẽs vires mẽtis tue debẽt cũ chr̃o ꝑ gr̃am resurgere in q̃dam deitatis ꝯformitate: ita vt i cunctis tuis cogitatõibꝰ ⁊ desiderijs/ verbis ⁊ actibꝰ: mdo ⁊ carnalibꝰ illecebrꝭ funditꝰ moriatꝭ: ⁊ soli deo viuas. Ad qd̃ hortat̃ apl's Rom̃. vj. Sicut christus resurrexit a mortuis in gl'ia pr̃is ita ⁊ nos i nouitate vite ambulemus ¶ Scdm ptz. Nã hodie facta est mulieꝝ chr̃m q̃rẽtiũ exhilaratio. qñ angelus ipis sup sepulcrũ apparẽs dixit: Jesum q̃ritꝭ nazarenũ crucifixũ: surrexit nõ est h̃. In q̃ v̄bo ipas tripl'r letificauit. Prio ex chr̃i admirabili bonitate: iõ dr̃ Jesum q̃ritis: q̃ interꝑtatur saluator. q. di. Gaudere debetꝭ qꝛ illũ q̃ritꝭ q̃ vos ab eterna morte liberauit: ⁊ i eterna btitudie collocauit. Secũdo ex eiꝰ delectabili speciositate: iõ dr̃/ nazarenũ: q̃ intelligit̃ floridꝰ. q. di. Illũ q̃ritꝭ q̃ totꝰ ẽ floridꝰ/ delectabil'/ ⁊ amenꝰ: qꝛ in ipo fuerũt flores nigri ꝓpter ꝑcussiõis liuorẽ. rubei: ꝓpt̃ sanguis effusionẽ. ⁊ cãdidi: ꝓpt̃ puritatis cãdorẽ ⁊ corꝑis gl'ificationẽ. Tertio

er ei⁹ inestimabi⁹ charitate q̄ pro nobis mori voluit. z tō subdit. crucifixū. Jesꝫ apl̄oꝝ merentiū exultatio: qz gauisi sunt discipuli viso dño. Et tō Petr⁹ z Cleopbas quib⁹ chr̄s in via sub specie pegrini appuit. eodē die cū magno gaudio hierl'm sunt reuersi z discipulis dixerūt: Vidim⁹ dñm. Iremoim crudelitatis locūdatio. nā chr̄s bodie in gl̄ia resurrectionis q̄quies apparuit: z ex ꝟbis mentes fideliū z spēaliē bñ ꝟginis: q̄ pre oib⁹ de sua morte tristiciā habuit/ineffabili exultatiōe pfudit. ℰ ¶Sz ꝟ incidit dubitatio q̄re bta virgo q̄ cū chr̄o cereris arti⁹ dilexit/cū alijs mulieribus chr̄m in sepulcro nō q̄siuit. Ad q̄ rñdet Anselm⁹ ipsa p fletū z dolorez de morte filij sui tantū exhausta fuit/q̄ sup pedes suos stare nō potuit. Uñ alijs mulieribus sepulcꝝ visitātibus dicere potuit. Filie hierl'm nunciate dilecto q: amore lāgueo. Cañ. v. Et qz chr̄s p suaz resurrectionē voluit corda de sua morte meētia letificare: tō decuit q̄ chr̄s p sui exultatiōe sibi p̄mo oim appareret. Q̄ aūt ō: primo apparuisse Marie magd̄o. boc est intelligēdū de apparitione sensibili z manifesta: de q̄ euā geliste faciūt mentionē. Uñ ad bāc letitiā resurrectionis extollendā triplex regio: scz supcelest⁹: mūdialis: z infernalis suos nuncios destinauit. Nam ad istud gaudiū/ideo celuz angelos destinauit: qz chr̄stus bodie ip⁹ ꝟ ruinam reparauit. Regio elemētalis solem destinauit. Quia ſm Petrū Rauē. chr̄isto antelucanus p tres horas occurrit: vt sic gaudiū resurrectionis tres horas lucis redderet quas amaritudo passionis subduxerat. Regio etiaz infernalis suos nūcios destinauit: quia hac nocte sanctos patres in limbo existentes a tenebraruz vinculis absoluit. F ¶Tertiuz paternam chr̄isto bodie omnib⁹ secum resurgēribus regalis stipēdia liberalit̄ erogauit. Q̄d pulcre figuratū est Hester. ij. vbi rex Asuer⁹ p ꝟsōe Hester magnū cōuiuiū instituit: z stipendia regalia largit⁹ fuit iuxta magnificentiā p̄ncipalē. Per regē Asuerū q̄ interp̄rat bitudo: intelligit ipse chr̄s q̄ est vera bitudo: q̄ bodie p cōiunctionē Hester. i. p suscitatiōe būane nature q̄ bene p hester intelligit: q̄ interp̄retat abscōdita: z tō apte naturā bumanā signat: q̄ p illud triduū mortis chr̄i abscondita fuit in sepulcro ḡntū ad corp⁹ z in limbo q̄ntū ad aiaz. Fecit magnū conuiuiū: in quo bodie cibat oēs fideles sui p̄ciosi corpis z sanguinis sacramēto. Q̄d quidē cōuiuiū recte dicit magnū: qz quilibz fidelis digne accedens bic refect gustu pfecte imortalitatis: pfecte sciētie: z p̄libertatis felicitatis. Amore etiā isti⁹ spōse chr̄i bodie dona regalia distribuit: qz secū resurgēribus varia donoꝝ genera erogauit. q̄d patz: qz ipsos vestiuit vestibus suis regijs. i. doribus gloriosis tam in anima q̄z in corpore. B ¶Nam primo in ania ipsos vestiuit claritissima cognitiōe qua nude diuinā essentiā iugiter intuent. Scōo firmissima rentione qua certi sunt q̄ ab illa visiōe nunq̄ ad momentū sepabunt. Tertio suauissima fruitione: qz diuina dulcedine eternaliter perfruētur. In corpe vero ipsos vestiuit q̄drupli ci dote. Et p̄mo quidē dote pfecte impassibilitatis: qz nullaz lesionē nec ab extra nec ab intra sentire poterūt. Secundo dote pfecte subtilitat⁹: qz nibil eis pōt obsistere quin boc virtute anime poterit penetrēt/sicut radi⁹ solaris penetrat ip̄m vitruz. Tertio dote perfecte agilitat⁹: qz corpus qd nutuz

tus est semp̄ largiri. Cui⁹ signũ est ꝙ inuitat ad petendũ. Petite inq̄t ⁊ accipietis. Habet ambos pedes vno clauo confixos: ad designandũ amicicie vnionez: q̄a amici vno amore q̄si vno clauo ad inuicẽ copulant̄. ex q̄ nob̄ informatio relinquit̄: ꝙ in oibus q̄ ad laudẽ dei ꝑtinẽt vnum cor ⁊ vnũ aim habeam⁹. Habet etiã lat⁹ apertuz/ vt de suo corde in q̄ latẽt oẽs thesauri sapientie ⁊ scientie dei: libere hauriam⁹ quicq̄d ad nr̄am eruditionez seu delectationẽ pertineat. Quarto vt reprobos in iudicio confutaret. Un̄ Aug. in lib. de symbolo. Sciebat chr̄s quare cicatrices in suo corpe fuar. t. Sic cm̄ demonstrauit Thome vt tãgeret ⁊ videret: sic ⁊ inimicꝫ vulnera demõstraturus est sua: vt ꝯuincens eos veritas dicat. Ecce hoĩem quẽ crucifixistis. videtis vulnera q̄ infixistis. videtis latus qd̄ ꝑforastis: qm̄ per vos et ꝓpter vos apertũ est/ nec tñ intrare voluistis. ¶ Sic q̄cunq̄z voluerit cum chr̄o a morte peccati spũal̄r resurgere opt̄z ꝙ resurgat potent̄ i oĩs boni opatiõe. Ad qd̄ monet apl̄s Gal. vj. Duz tp̄s inquit habem⁹ opemur bonũ ad oẽs. Itẽ veraciter cũ ꝑfecta peccati renũciatione: vt oẽm affectũ pcti virilit̄ detestet̄. Itẽ debem⁹ resurgere euidẽter cũ stigmatũ pnie imp̄ssione: vt q̄libet nr̄m possit dicere cũ apl̄o Gal. vj. Ego stigmata chr̄i in corpe meo porto. Quã spũalez resurrectionẽ nobis concedat ⁊c̄.

¶ De resurrectiõe chr̄i Ser. tertius Et in ordine. LIX.

Secũdo videndũ est quib̄ signis ⁊ indicijs chr̄s suã resurrectionẽ approbauerit: ⁊ q̄ eadez signa ⁊ indicia resurrectionẽ spũalem debeant approbare. ⁊ sic tertiũ mẽbrũ ꝑ maiori cõnexiõe materie implicabit̄ in scdo. A

¶ Circa qd̄ est iciendũ ꝙ chr̄s resurrectionẽ suã approbauit triplici signo exteriori: q̄ ꝓprie cõueniũt spũalit̄ cũ chr̄o resurgentib̄ in vita actiua. Et triplici signo interiori: q̄ ꝓprie cõueniũt cũ ipso resurgentib̄ in vita cõtemplatiua. Primũ signũ fuit angelica allocutio/ qñ dixit mulierib̄ chr̄m querẽtibus. Scio q̄z crucifixũ q̄ritis: surrexit nõ est hic. Et in isto angelo notabiliter est cõsideranda triplex conditio Prima est q̄z iste angelus in tãta claritate apparuit/ ꝙ mulieres exterruit ⁊ etiã milites sepulcrũ custodiẽtes in tantũ pauorẽ ꝯuertit: ꝙ facti sunt velut mortui: vt patet Mat. xxviij. Secunda est ꝙ iste angelus a dextris sepulcri apparuit: ad designanduz f̄m Greg. ꝙ pennẽ ⁊ imortalẽ vitã christi nũciauit. nã sicut vita p̄sens ꝑ leuã intelligit̄: ita ꝑpetua ꝑ dexterã figurat̄. Tertia est ꝙ eius facies refulsit sicut fulgur/ ⁊ ei⁹ vestimẽta erant candida tanq̄z nix. ¶ Per claritatẽ istius angeli intelligit̄ puritas ꝯsciẽtie cũ chr̄o ꝑ gr̄am resurgẽtis: q̄ tũc spũalem tuã resurrectionẽ denũciat: qñ tua cõscientia de nullo defectu culpabili te accusat. Per hoc v̄o ꝙ in dextris apparuit designat̄ ꝙ mens rõnalis ꝑ gr̄e efficaciã a cõcupiscẽtijs terrenoꝝ auertit̄ et in desiderio eternorũ stabilit̄. Per b̄ v̄o ꝙ in facie rutilanti ⁊ in vestib̄ cãdidis apparuit: designat̄ ꝙ mens per vigorẽ gratie diuinit⁹ inflãmat̄/ ⁊ candore virtutũ intrinsecus adornatur. B

¶ Secundũ signũ fuit terre cõmotio: que quidẽ pre exultatiõe tunc mota fuit ad chr̄o cõgaudendũ/ sicut in passione mota fuit ad chr̄o ꝯpatiendum. Naz sicut oĩs creatura cõpassa

fuit christo morienti/sic tota cōgaudebat christo resurgenti. Unde dicit Petrus Rauenas/quod nox dñice resurrectionis reddidit luci tres horas:quas terror dñice passiōis abstulerat. Et Gāfredus in expositiōe super Lucam dicit. Credimus solē sicut obscuratū ad exequias morientis:sic celerius ortū ad gl'iam resurgentis. ¶ Istud signum in nobis spūaliter apparet/qñ terra nostra spūalis.i.mens rōnalis:q̄ ppter firmitatē boni ppositi et virtutū fecūditatē terre merito cōparat celesti rore diuine gr̄e cōpluta/mouet in deū dulcore deuotiōis et feruore intime dilectionis:ita vt nihil sibi dulcescat/nisi qd in oibus suis actibus suo diuino beneplacito ꝯformat. Tūc em̄ de ipa verificabit qd scribit Ezech.xxxvj. Terra illa inculta facta est vt ortus voluptatis. C ¶ Tertiū signum fuit sudarij et vestiū depositio. Christus em̄ reliq̄t in sepulchro sudariū et lintheamina cū quibus tumulatus fuerat chr̄s. Et h̄ s̄m Chrys. fuit euidēs argumētū vere resurrectiōis chr̄i. Si em̄ discipuli corpus chr̄i furtiue de sepulchro abstulissent(vt iudei timebāt) neq̄q̄ ppter timorē militū sepulchrū custodiētiū tantā morā cōtraxissent q̄ lintheamina p myrrhā et aloes corpi ꝯglutinata tam spaciose dissoluissent:s3 potius ipm cū lintheaminibus deportassent. ¶ In quo mystice nr̄a spūalis resurrectio designat. Nā p sudariū quod faciem obtegebat/itelligit delectatio pcti:que faciē mētis obcecat:ne diuinū beneplacitū in suis actiōibus custodiat et agnoscat. Per lintheamina vero quibus corpus inuoluebat itelligit cōsuetudo peccādi:que vires aie sic ad pctm̄ inclinat/q̄ hō difficulter delectatiōi pcti resistat. Que duo sunt totaliter relinq̄nda si mēs debeat cum chr̄o spūalr resurgere. Nā omnē delectationē pcti sic debēt aspernādo reijcere/q̄ nunq̄ de aliq̄ pctō commisso suauiter delectet:sed potius q̄ primum talis delectatio mentē tetigerit ipam viriliter detestet. Omnē etiā cōsuetudinē sic debet hō viriliter reprimere/q̄ mens eius quasi reddat inflexibilis ad pctō cōsentiendū. Ad qd monet apl's Col.iij. Exuētes vos veterem hoiem cū actibus suis:et induite nouū hoiem: q̄ s̄m deū creatus est in iusticia et scitate veritatis. Per hoc em̄ q̄ vetus hō cū actibus suis est exuēdus designat perfecta renūciatio cuiuslibet pcti et praue cōsuetudinis hoiem ad pctm̄ inclinātis. Per nouū aūt hoiem intelligitur decor virtutis et lumē gr̄e:que mentē in bonitate inouāt et deo assimilāt. Et hoc i tribus. D ¶ Primo quidē in iusticie rectitudine:que in h̄ cōsistit q̄ oia illa ꝓximo impēdas q̄ tibi velles ab ipo impēdi:et ab illis abstineas que tibi ab illo nolles infligi. Quā rectitudinē saluator docet cum ait Matth.v. Quecūq̄ vultis vt faciāt vobis hoies/hec eadē facite illis. Scdo in sanctitate vite:que consistit in hoc q̄ homo in verbis/factis et q̄buslibet suis moribus exēpla sanctitatis ꝓximis exhibeat. Tertio in veritate: que consistit in recta et pura intentione bonorū operū: vt homo in omnibus suis operibus nihil aliud intēdat q̄ bonorem dei et edificationem ꝓximi: vt possit dicere cum apostolo Phil.iij. Nostra conuersatio in celis est. Quia talis homo licet in exterioribus videatur ducere vitam humanā:in mente tamē ducit vitam angelicam et diuinam. Quod patet per hoc:quia proximū per bona exēpla extra illuminat et ipm a malo culpe purgat:et i bono ꝓposito pfic̄ et firmat. Quas q̄dē opa

tiões angeli supiores fm regulã Dionysij circa inferiores angelos exercẽt Et isto triplici signo innotescit hominis resurrectio spũalis in vita actiua E ¶ Alijs vo tribꝰ eius resurrectõ innotescit in vita ꝯtẽplatiua. Ad cuius euidentiã est sciendũ: ꝙ tal' resurrectio nõ attendit in fuga ⁊ declinatione alicui⁹ defect⁹ culpabilis: sed potius in amotiõe cuiuslibet tepiditatꝭ: ⁊ negligẽtie bonoꝝ opeꝝ: ⁊ in feruore ꝓficiẽdi in actibꝰ vtutũ. ¶ Primum signũ istoꝝ est corpis chri ꝑfecta claritas: q̃ ꝓ tanto signũ intrinsecuꝫ dr ꝙ ei⁹ claritas in corpus a beatitudine anie redũdabat. Istud signuꝫ in nob apparet cũ mẽs rõnal' ꝑ influxũ ⁊ participationẽ diuine sapiẽtie in diuinaꝫ sil'itudinẽ trãsformat: Ita ꝙ hõ tam in exteriori ꝯuersatiõe vtuosa/ q̃ꝫ i interiori cognitiõe ⁊ affectiõe lumiosa ponit in exẽplũ edificatiõis oibꝰ ipm intuẽtibꝰ. Quia hec est ꝓprietas sapiẽtie diuine ꝙ mentẽ quã illustrat trãsformet in claritatẽ diuie sil'itudinis ⁊ sue imaginis increate: Teste apl'o. ij. Coꝝ. iij. Nos inq̃t reuelata facie gloriã dñi ꝯtẽplãtes in eandẽ imaginem trãsformamur: a claritate luminis. s. creati/ in claritatẽ vtiqꝫ lumis increati. Etqꝛ iste mẽtes sunt speculũ viuendi oibꝰ ipas ꝯtẽplantibꝰ: Jõ de talibꝰ bñ scribit Mat. v. Uos estis lux mũdi. F ¶ Sedm signuꝫ est corpis chri ꝑfecta agilitas: q̃ tãta erit in q̃libet btõ: ꝙ ipm corpus gl'iosum obediet anie ad nutũ etiã in velocitate suarũ cogitationũ. Uñ dr Aug⁹. ꝙ vbi volet spũs ibi ꝓtin⁹ erit ⁊ corpus. Et istam dotẽ ex b meremur in ꝑsenti: ꝙ corpus nr̃m absqꝫ graui repugnãtia hic obedit anime ad nutũ in quibuslibet exercitijs virtuosis. ¶ Istud signũ refulget in tua resurrectione spirituali: cum mẽs ex feruore charitatꝭ tantũ accendit in amore vtutũ ꝙ cuꝫ ꝓmptitudine ⁊ magna delectatiõe iugiter se exercet in actibꝰ vtuosis. Qd exinde contingit: ꝙ ex dulcore intime charitatis meri reddit delectabile q̃ qd amore dei debeat opari vel etiam sustinere. Talem impulsum agilitatis bñ sensit ꝓpheta cũ diceret: Uiam mandatoꝝ tuoꝝ cucurri: cũ dilatasti cor meũ. Et istud donũ ꝓmittitur anie ꝯtemplatiue. Esa. xl. cũ dr. Qui sperant in dño: b est: q̃ totã spem ⁊ totũ suũ solaciũ i solo do posuert. tales vtiqꝫ mutabũt fortitudinẽ. Qd ptꝫ ꝑ hoc: qꝛ sument pẽnas vt aq̃le ꝑ vigorẽ scꝫ diuine gr̃e: ⁊ volabũt in strenuitate vicꝫ bonarũ operationũ: ita ꝙ nũq̃ deficiẽt: nec fatigari pñt in exercitio vtuoso. Est aũt notabil'r aduertẽdum ꝙ iste vigor ⁊ strenuitas virtuose operãdi causatur in homie ex dulcore charitatis: que mentem tanta perfundit suauitate: ⁊ tanto feruore deo vnit: ꝙ nullũ opus est ado arduum ⁊ difficile quin per amorẽ dei sibi reddat sapidum ⁊ facile. Propter qd dicit Aug. ꝙ dulcor charitatis omne asperũ facit leue: ⁊ omne amarũ reddit dulce. G ¶ Tertiũ signũ est sui corporis ꝑfecta impassibilitas: q̃ cõsistit in hoc ꝙ corpus gl'iosum nec ab igne: nec ferro: nec a quocunqꝫ nocumento lesionẽ aliquã poterit sustinere. Istud signũ in tua resurrectiõe spũali apparet: quãdo mẽs rational' per vigorẽ gratie ita stabilit in amore vtutum: ꝙ raro vl' nunq̃ꝫ sentit aliquã ꝓnitatẽ aut inclinationẽ viciosaꝫ Propter quod spũssanct⁹ istud opus sibi soli ascribit. Unde dicit in Psal. Ego cõfirmaui columnas eius. Ubi per columnas intelligere debem⁹ potentias anime: que ideo columne di-

cunt: qz totū pōd⁹ celest⁹ edificij ⁊ virtuosi exercitij portāt ⁊ sustentāt. que p donū gratie qñqz sic firmant i amore ꝟtutis/ q ab ipis tollit omnis inclinatio viciosa. Propter qd de talibus mentib⁹ pōt intelligi qd scribit Eccl'i xv. Firmabit in illo ⁊ nō flectet. quia tales mentes p vigorem gr̄e sic firmātur in amore virtutū/ q nunq̄z p desiderium flectunt in aliqd ꝯtrariū rationi. Ad istam imobilitatē ꝟtutis hortatur apl's Eph. iij. In charitate radicati ⁊ fundati/ vt possitis cōprehendere cum oib⁹ sanctis: q sit longitudo: latitudo: sublimitas ⁊ pfunduz. Signanter aūt dicit q mens qd pfectionem tendēs debz in charitate radicari: qz oīs pfectio spūalis a radice charitatis pcedit. Et ideo bene sequit: vt possitis cōprehendere cū oib⁹ sctis q sit lōgitudo: latitudo: sublimitas ⁊ pfundū. s. dei Ex quo euident dat intelligi/ q p efficaciā charitatis cōprehēdit a beatis: lōgitudo diuine eternitatis. latitudo diuie bonitatis: q se per influentiā suoꝝ donoꝝ in oēs mētes rōnales dulcit diffundit. Per eā etiam cōprehēdit sublimitas diuine potestatis. qz cognoscūt q oīa creata nō adequāt ꝟtutē ⁊ potentiam creatoris Per eaz etiā cognoscit pfundū diuine imēsitatis/ n q oib⁹ creaturis abscondit: habitās in q̄dā caligine lucis iaccessibil: vt scribit. j. Timo. vj. Qd nob cog̃scere ⁊ degustare ꝯce. ⁊c.

¶ De sctō Georgio ser. pm⁹ Et in ordine. LX

Certamē forte dedit illi vt vinceret ⁊ sciret qm̄ oim potētior ē sapia. Sap. x. Humani moris est q fortes athlete ad fortia certamina reseruent. Et qz int alios martyres btūs Georgius p chr̄o fortit dimicauit: ⁊ victoriose in suo certamīe triūphauit: Jō ꝯuenient de ipo assumit ꝟbū ꝓpositū Certamen forte ⁊c. A ¶ In qb⁹ ꝟbis btūs Georgi⁹ cōmēdat a trib⁹. Primo a virili pugna. Scdo a triūphali victoria. Tertio a penni gloria. Uirilē pugnā cōmēdat ex belli fortitudine: cū pmittit/ certamē forte. Triumphalē victoriā obtinuit ex celesti munere: cū subdit: dedit illi vt vinceret. qz impossibile esset fragilitatē humanā de tātis hostib⁹ triūphare: nisi b̄ ibi ex diuino munere largiret. Sz ei⁹ pennē gl'iam attollit ex diuini dulcoris plenitudine: cū annectit Et sciret: id ē exp̄imēto pbaret/ qm̄ oim potētior est sapia: ad mentē. s. oblectandam illustrandā ⁊ vigorandā. ¶ Circa pmū est sciendū q certamen bti Georgij recte dr forte. qz ꝯtra tres hostes fortissimos dimicauit: vicz mdm/ carnem/ ⁊ diabolū. Nā caro ipm impugnauit offerēdo suaues dlicias. Mūdus: inferēdo graues penas. Sed diabolus preparādo dolosas insidias. ¶ De pmo sciendū q sicut dt Hugo de claustro anie. Carnis voluptas tripl'r impugnat viros sctōs: vicz telis/ hasta/ ⁊ gladio. Qd vtiqz in Joseph legit ꝯtigisse. Nā vxor dñi sui pmo in ipm oculos impudice proiecit Qui qdem aspectus sm Hugonē sūt pma tela voluptatis. Sed his telis opposuit pudiciciā oculoꝝ: iuxta illd sapiētis: Noli intēdere fallaci mulieri/ ne capiaris ocul' ei⁹. Scdo ipm pcacit allocuta fuit Ueni iquit dormi mecū: Ecce haste vibratio: blādientis adultere sm̄o. Huic opposuit mūdiciā cordis. Uenenata em̄ colloquia n̄ recipit cordis mūdicia. Tertio ipum

importune tenuit: ⁊ ad peccandū in-
duxit/hic est gladiꝰ q̄ ꝯfligit̄ eminus
mollis vicz adulcere tactꝰ. Huic re-
stitit Joseph ꝑ incōtamiatam mūdi-
ciā corpis. respuit eñ adultere tactū
fimbriā excussit ⁊ ꝯtagiū libidinis fu-
git. B ¶ Cōtra p̄dicta aūt volup-
tatis arma brūs Geor. adeo virilit̄ di-
micauit: ꝙ oīa incentiua carnis in se-
ipso funditus extinxit: ⁊ ita de ip̄is vi-
ctorialiter triūphauit. Qd̄ ptz: Nam
ip̄e dei dono ꝑfectissime vicit carnis
lasciuiā/carnis curā/carnis naturaz
Nā carnis lasciuiā vicit ꝑ castitatez/
quā adeo ꝑfectā habuit: ꝙ nunq̄ aliꝰ
cui motui illicito ꝯsensit. ideo de ipso
pōt intelligi qd̄ scribit̄ Sap. iiij. Q
eiꝰ castitas i ꝑpetuū coronata trium-
phat. Carnis curā vicit ꝑ vite aspita-
tē obediens doctrine apl̄i Rho. xiij.
Carnis curā ne feceritis in desiderijs
In q̄bꝫ verbis apl̄s ꝓhibet carnis cu-
ram ⁊ sollicitudinē/cum dicit: carnis
curam. Itē sollicitudinis adimpletio-
nem/cū subdit: ne feceritis. Licet eñ
caro nos iclinet ad mollicie: ei tñ resi-
stendū est ꝑ vite austeritatez. Tertio
ꝓhibet sollicitudinis malā intentio-
nē: cū annectit̄: in desiderijs. Non eñ
carn est adquiescendū in sup̄fluis/sz
tm̄ in necessarijs. j Thimot. vj. Ha-
bentes alimēta necessaria vicz sufficiē-
tia vt dic̄ glo. ⁊ q̄bꝫ tegamur his con-
tenti sumus. Sz carnis naturā vicit
ꝑ feruētissimā charitatē. vñ poterat di-
cere cū ap̄lo Rho. viij. Certꝰ sum ꝙ
neq̄ mors neq̄ vita: neq̄ instātia ne-
q̄ fortitudo poterit nos separe a cha-
ritate q̄ est in chr̄o iesu. C ¶ De
secundo sciendū: ꝙ mundꝰ ip̄m ipu-
gnauit grauia supplicia iferēdo. Qd̄
ptz ꝑ hoc ꝙ inter oēs martyres/brūs
Laurentiꝰ/vincentiꝰ/⁊ inclyta Cathe-
rina grauiora supplicia ꝑtulerūt. Sz
brūs Georg. cū Laurētio assus ē in
sartagine bullienti plūbo. Cū Uincē-
tio passus ē eculei extensionē: viscerū
effusionē: ⁊ salis ꝯfricationē. Cū brā
v̄gine Catarina passus est in rota gla-
dijs acutis vndiq̄z circūsepta. Sed
istud bellū victoriose vicit triplicit̄.
Primo q̄dē ꝑ patientiā: q̄ mens sua
in d̄o ꝑfectissime q̄etata fuit. ⁊ iō nul-
lis penis cessit. Scd̄o ꝑ mentꝭ ꝯstan-
tiā q̄ sic in d̄o ꝑ amorē fixa fuit/ꝙ oēs
penas sibi illatas ꝯtempsit. Jugit̄ in
mēte reuoluēs illud Rom. viij. Non
sunt ꝯdigne. i. sufficiētes passiōes bꝰ
tp̄is. i. tp̄ales ⁊ momētanee ad futu-
rā gl̄iam. scz ꝓmerēdā: q̄ reuelabit̄ in
nobis. Et bñ dicit reuelabit̄: qꝛ nunc
est occulta. Quia ocl̄us nō vidit ⁊c.
Sed reuelabit̄ gl̄ia dñi: qñ in eterna
bt̄itudine videbit oīs caro salutare
dei nr̄i. vt patz Esa. xl. Tertio ꝑ crucꝭ
efficaciā q̄ oīm penaꝝ amaritudinez
sibi in dulcorē ꝯuertit. Nā s̄m Amb.
Nulla penaꝝ acerbitas tāta est quin
homini dulcoret̄ si amaritudo passio-
nis chr̄i ad memoriā reuocetur. D
¶ De tertio sciendū/ꝙ diabolꝰ tripli-
cit̄ ip̄m ipugnauit. Primo quidē per
eiꝰ p̄ncipes: q̄ ipsum suis ꝯminatio-
nibꝫ a fide auertere voluerūt. vt ptz
ex eiꝰ vita. Scd̄o ꝑ suos carnifices q̄
eum penis varijs ⁊ supplicijs acerri-
mis macrauerūt. vt ptz ex predictis.
Tertio ꝑ suos ministros ⁊ cultores:
q̄ ip̄m suis venenatis ꝑsuasionibꝫ ad
idolatriā impulerūt. Et hoc figura-
tū est in dracone quē sua militari lan-
cea interfecit. Draco eñ suo flatu: nō
solū homies deijcit sed etiā aues occi-
dit. vt dic̄ Bern. Quia diabolꝰ suis
prauis instinctibꝫ non solum deijcit
actiuos sibi ꝯsentiētes: sed etiā ꝯtem-
platiuos negligētes ⁊ in d̄i amore tor-
pentes. Istum autē draconē beatus

Geor. sua hasta militari occidit: ⁊ oēs machinationes diabolicas ꝟtute charitatis extinxit. Et q̄ charitas est qua quis principaliter diligit deum/ et in deo diligit ꝓximū: ⁊ ordinate ad laudem dei diligit seip̄m: iō predicti tres act⁹ charitatis sunt tres lācee q̄bꝫ diabolus vulnerat. Qd̄ apte figuratū est ij. Reg. viij. vbi d̄r. Tulit Joab tres lanceas ⁊ infixit eas in corde absalon Naꝫ cū ꝑfecta charitate diligit deus tūc vulnerat diabolus lācea inuidie. Cū aūt in deo diligit proxim⁹: vulnerat lancea iracūdie. Sꝫ cū nosmetipsos ordinate diligim⁹: vulnerat lancea tristicie. Felix est ille q̄ charitatis lanceā sic fortit scit vibrare/ ⁊ draconē infernalez letalit vulnerare. Qd̄ solum ꝯgruit iustis ⁊ rectis Cañ. j. Recti diligūt te. Quis aūt sit rect⁹ ostendit Ber. in quadā epl'a sic dicēs. Rectus est ille q̄ ꝑ mūdi ꝯtemptū ad terrena nō curuat. qui ꝑ amorē ad celestia tot⁹ erigit. qui diuine volūtati in oībꝫ humilit subijcit. cui⁹ mediū nūq̄ꝫ exit ab extremis: q̄ in oībꝫ suis affectionibꝫ paupꝛate ⁊ patiētia regulat. Qd̄ nobis p̄stare dignet. ⁊c.

¶ De sancto Georgio Ser. secūdus Et in ordine. LXI.

SEcūdo cōmēdatur a triūphali victoria quā obtinuit ex celesti mūere. quod notat cum subdit: dedit illi vt vinceret. Et h̄ cōueniēter. naꝫ sicut ab ipso deo est ꝟtus pugnandi: ita ab ipso est act⁹ vincendi ⁊ p̄miū coronandi. B ¶ Sꝫ est sciendū q̄ tria dona p̄cipue sunt q̄ deus cōtulit sanctis martyribꝫ ꝓ fidei veritate certantibꝫ. Quorū primū est cōstantia in animo qua fit vt homo virilit aggrediat ardua suas vires excedētia: ⁊ in eis ꝓpt spem celestis p̄mij hilariter ꝑseuerat. Pro q̄ dono quelibet ania fidelis debet petere dicēs cum Judith. ix. c. Da mihi dn̄e in anio meo cōstantiā vt cōtemnā illuꝫ. ¶ Scd̄m donū est copia in verbo. Qd̄ donuꝫ chr̄s ꝓmisit suis discipulis Luc. xxj. Ego inquit dabo vobis os ⁊ sapientiā: cui nō poterunt resistere oēs aduersarij vestri. In q̄bꝫ ꝟbis vt dicit Remigi⁹ in glo. duo p̄mittit: quoꝝ vnū refert ad loquelam alterū ad sapiētiā. Quia em̄ ipse chr̄s ministrabat apl'is verba q̄ loquerent ⁊ sapientiā qua ea ꝓferrēt: iō non fuit necesse sanctis martyribꝫ ꝓ fide chr̄i certantibꝫ: cogitare quō aliq̄d loquerent: vt scribit ibidē. Un̄ s̄m Remi. iste est sensus verboꝝ. Uos acceditis ad certamē/ sed ego sum qui prelior. ¶ Tertiū est patiētia in supplicio. et hec est ꝑfecta victoria in ip̄o bello. De q̄ scribit Phil. j. Uobis datū est non solū vt in ip̄m credatis/ sed vt ꝓ ipso patiamini. Que quidem patientia est opus perfecte virtutis: quia probat diuinū amorem esse perfectuꝫ in homine: teste Grego. v. moral'. Cum mens inquit forti intentione diuini amoris in deuꝫ dirigitur: quicquid in hac vita amaritudis suffert dulce estimat. ⁊ omne quod affligit requiē putat. B ¶ Sciendū autē q̄ quilibet homo non solum patienter/ sed etiaꝫ voluntarie ⁊ gaudēter pro christo debet pati triplici ratione. ¶ Primo quia voluntaria passio quemlibet voluntarie patientē ipsi christo perfecte conformat: qui onus amarissime passionis triginta tribus annis voluntarie pertulit. Non enim estimandum est q̄ Christus solum a tempore quo iudeis traditus fuit amaritudinem passionis primo senserit: sed cum ipse

passionē suā ab instanti sue ꝯceptōis certissime p̄cognouerit: oportuit ꝙ oī momēto q̄ de ip̄a cogitauit/ei⁹ amaritudinē p̄sentiret. Et inde ē ꝙ iminēte sua passiōe p̄ horror⁊ angustia guttas sanguinis desudauit. ¶ Secundo qꝛ voluntaria passio hoīem volūtarie patientē oīb⁹ chr̄i ꝟtutib⁹ pfecte informat. ꝓpter qđ q̄libet homo đ sua passione quā ꝑ chr̄o sustinet gaudere debet tanq̄ de arra sibi diuinit⁹ collata: ꝑ quā militie celesti indubitāter ascribit̄: ⁊ pfecte ꝟtutib⁹ chr̄i iformatur. ¶ Scđo qꝛ volūtaria passio hominē regali honore sublimat. Qđ ptz per h̄: quia volūtarie ꝑ chr̄o passi: vt patz in apl'is ⁊ martyrib⁹: sunt regali aureola p̄ ceter⁊ insigniti. Et ista tria videntur ꝯgrue figurata Hester. vj. vbi dr̄. Homo quē rex honorare voluerit debz indui vestib⁹ regijs: ⁊ imponi sup̄ equū q̄ de sella regis est: ⁊ accipere regiū diadema. Nam ꝑ vestes regias intelligit̄ ꝟtutū fecunditas: q̄bus ania chr̄i ornata fuit. Per equū regiū intelligit̄ penaꝝ acerbitas: quā chr̄s in cruce ꝑ nobis ꝑtulit. Sed ꝑ regiū diadema ītelligit̄ p̄mij sublimitas quā volūtarie ꝑ chr̄o patiētib⁹ repromittit. L ¶ Tertio cōmēdat̄ a ꝑenni gl'ia. Circa qđ est sciendū: ꝙ eius ꝑennis gl'ia attēditur in triplici corona q̄ respondet sue triplici victorie/qua deuicit triplicē hostem: vt prius visum est. In cui⁹ gl'ie ꝑceptiōe beatus Georgi⁹ exꝑimento ꝓbauit potētiā diuine sapiētie: ꝓpter qđ bn̄ annectit̄ Et sciret q̄m oīm potētior est sapientia Hec autē triplex corona celestis gl'ie subtiliter innu t̄ Apoca. ij. vbi dr̄ Uincenti dabo manna absconditum Et infra. Uincenti dabo calculū nouum: ⁊ in calculo nomē nouū scriptū quod nemo scit nisi qui accipit. Naz per māna signat̄ suauitas eterne fruitionis. quod q̄dem dr̄ absconditū ꝓpt̄ eius incōprehēsibilitatem. Quia s̄m Aug. suauitas celestis gaudij percipi pōt: sed estimari nō pōt. qꝛ vt ip̄e dicit̄ meritū ⁊ vota transgredit̄. Propter qđ bn̄ dicit apl'us. j. Corin. ij. Et Esa. lxiiij. ꝙ oculus nō vidit: nec auris audiuit: q̄ p̄parauit de⁹ diligentibus se. Et iō istud gaudiū aperte comparat̄ manne. Tū rōne nomis. Māna int̄pretat̄/quid est h̄. ad designandū ꝙ illa suauitas excedit omnē intellectum Un̄ đt Aug. ꝙ desideriū ⁊ vota transgredit̄. Tū rōne saporis. qꝛ gustus ei⁹ fuit q̄si simile cū melle. Simila autē refert̄ ad humanitatē. mel ꝟo ad diuinitatem. qꝛ illa dulcedo resultabit ex ꝯtemplatōne vtriusq; nature/diuine scz ⁊ humane. Tū etiā rōne ꝟtutis. qꝛ illud manna vniuscuiusq; voluntati deseruiens/in qđ quisq; volebat conuertebat̄: vt ptz Sap̄. xvj. In quo designat̄ hui⁹ suauitatis plenitudo: q̄a omnē satiat appetitū. ¶ Sciendū āt ꝙ illud manna dat dn̄s tripl'r. Primo q̄dem ad intelligendū ꝑ fidei illuminationē. j. Coꝝ. iiij. Deus q̄ dixit đ tenebris lumen splendescere/ip̄e illuxit cordib⁹ nostris ꝑ illuminationem sciētie claritatis đi. Scđo dat ad pregustandū ꝑ interne ꝯsolatiōis ꝑceptionē. Que q̄dem ꝯsolatio q̄nq; sentit̄ i oīone: q̄nq; in celebratōe: q̄nq; in passiōis tribulatōe. iuxta illđ ps̄. Scđm multitudinē doloꝝ meoꝝ ꝯsolatōes tue letificauerūt aiam meā. Ania em̄ pfecta in oīb⁹ p̄dict⁊ ꝯsolationē inuenit: ad modū apis q̄ de oī flore dulcorem mellis trahit. Tertio dat illđ ad satiandū ꝑ ei⁹ clarā visionē ⁊ gl'ie fruitionē. Ps̄. Satiabor cū apparuerit gl'ia tua. D ¶ Mod⁹ aūt q̄ de isto māna in p̄nti aliq̄d sentire poteri

mus docet Exo.xv. vbi dr. Egrediat pls & colligat qntū sufficit p singulos dies. Et q̄ instruimur q si de ista suauitate aliq̄d voluerim⁹ degustare /oportet nos p feruēs desiderium primo egredi de mdo ad celū: vt nobis solum sapiāt celestia/nō terrena. Ad qd hortat apl's Col'.iij. Que sursum sunt sapite/nō q̄ sup terrā. Secūdo de carne ad spm: vt nō seqmur concupiscētias carnales/sed solū spūales & mētales. Tertio de spū ad deū/vt mēs rōnal' p feruidaz dilectionē & intimā deuotionē in ipm deū in oibus suis desideriis trāsformet. Signanter etiā dr q illud māna colligendū est p singulos dies. qz q̄libet die debet homo vacare sue deuotōi & oōni p aliq̄ salte hora: vt ei⁹ mēs suauitate deuotiōis reficiat. Sed nota q illud manna nō dat nisi egressis d egypto. i. mētribus se ortal'r auertētibus a petō Matthei.xx. Nemo mittit vinuz nouū in veres veteres. Itē nō inuenit nisi i deserto. i. in mēte deuota: q̄ oēm delectationē terrenā p̄ chm dseruit. Osee ij. Ducā eā i solitudinē/& ibi loq̄r ad cor eius: sibi. s. diuie suauitatis dulcedinem instillādo. Itē nō descendit nisi tempore matutino. qz vt plurimuz mane i oōne dat deuotio. Ideo scribit Prouer.viij. Qui mane vigilauerit ad me/inueniet me. E ¶ Per calculū aūt cādidū designat glīficatio corporis. & d triplici rōne. Primo rōne luciditatis. Secdo rōne soliditatis. Tertio rōne totūditatis. Et i primo qdē corpis glīosi claritas. In secūdo eius ipassibilitas. In tertio vo ipius agilitas designat. Vnde sm Augustinū corpora glīosa sic erunt agilia q in motu suo seqnt velocitatem cogitationū. Vñ dr in epl'a ad volusianum: Ubi voler spūs ibi p̄tinus erit & corpus. ¶ Per nomē vo nouū i calculo scriptū designat sublimitas honoris. Sed nota q p tres p̄cedentes huius nomis designat triplex p̄rogatiua & sublimitas honoris. Nā per d q dicit/nomē nouū: designat honoris & dignitatis nouitas. qz true huius nomis totū boiem inouat: & oēm vetustatē corruptionis p̄ulsat. De q̄ pōt intelligi illud Apoc. vlc. Ecce noua facio oia. Per d vo q illud nomē dr esse scptum/designat honoris eternitas: qz glia eterna nullo termino finiet. Per d aūt q subdit/q illud nomen nemo scit nisi q accipit: designat illi⁹ honoris incōprehēsibilitas. Esa. lxiij. Oculus nō vidit de⁹ absq̄ te q̄ p̄parasti diligētibus te. Vñ dr Aug. xiij. de ciui. dei Nō de⁹ p̄parauit diligētibus se fide nō capit. spe nō attingitur charitate nō cōprehēdit: qz desideria & vota trāsgredit. adq̄ri pōt: estimari nō pōt. Et ibi brā vita in suo fonte bibitur/vbi p̄fectis visio clarissime aperitur. Vñ sm Hiero. nulli⁹ labor dur⁹: nullū tēpus lōgū videri debet q̄ glia eternitatis adq̄rit. Quam nobis p̄stare dignetur tē.

¶ De scto Marco sermo p̄m⁹ Et in ordine. LXII.

Vidi alterū angelū volātē p mediū celuz habentē euangeliū eternū Apocal. xiij. Uerba p̄posita ad laudem beati Marci appropriate deseruiunt: qui i ordine euāgelistaz imediate post Matthēū scd̄m locū tenet

B ¶ In qbz vbis sua p̄fectio elegāter cōmēdat a tribz. Primo er dono gre. Secdo er merito vite. Tertio er p̄fectiōe doctrine. Quertia quelibz do

gellationẽ. Tertio totius sanguinis effusionẽ: ꝑ quã etiã ipm corpꝰ in cruce pendẽs adeo fuit aridũ ⁊ desiccatũ ab omĩ humore: ꝙ ipsemet clamat ꝑ ꝓphetã. Ossa mea tanq̃ cremiũ aruerũt. Et alibi. Aruit tanq̃ testa virtus mea. Sed diceres: quare chr̃s tãtas acerbitates penarũ ꝓ nobis pati voluit/cũ vno nutu sue volũtatis hominẽ absq̃ sua morte ⁊ passione redimere potuerit? Ad qd̃ dicẽdũ ꝙ chr̃s hoc fecit duplici rõne. Prio vt magnitudinẽ sui amoris nob̃ ostenderet/quo tantũ nr̃am salutẽ dilexit ꝙ ꝓ nobis acerrimã ⁊ exprobratissimã mortẽ voluntarie pati voluit. Scdo vt non solum ꝓ pctõ primoꝝ parentũ: verũetiã ꝓ pctis actualibꝫ totiꝰ hũani generis ꝓ nobis satisfaceret. Nã ad expiandũ illuꝫ malũ ternariũ inficientẽ totum mũdũ: scꝫ cõcupiscentiã oculoꝝ ⁊ carnis: ⁊ superbiã vite: passus est tres alias illusiones in domo Pilati. Nã cõtra ambitionẽ supbie ⁊ elationis passus est illusionẽ genuflexionis: qñ genuflexo illudebãt ei dicẽtes. Prophetisa chr̃e qs est q̃ te pcussit? Cõtra concupiscẽtiã vero carnis q̃ delectat: passus est punctionẽ corone spinee. Sed cõtra auariciã ⁊ ambitionẽ diuitiarũ passus est illusionẽ purpure: cũ induentes eũ purpura subsamnãter dixerũt: Aue rex iudeoꝝ. Et qꝛ oia mẽbra nr̃a hoc malo ternario inquinãtur: iõ ad hoc expianduꝫ voluit oibꝫ mẽbris suis in cruce distendi. Ps̃. Dinũerarũt oia ossa mea. Per totũ etiã corpꝰ voluit flagellari vt ꝓ oibꝫ mẽbris accõmodatis iniq̃tati satisfaceret. D

¶ Uulneratus est insuꝑ in triplici loco ꝓpt̃ triplicẽ ꝓgressum pcti. Nã qꝛ pctm̃ ꝑmo in cogitatiõe concipit: contra h̃ passus est lateris aptionẽ: qꝛ de corde exeunt cogitatiões male: vt pꝫ Mat. xv. Scdo in pctõ actuali fit ꝓgressus in cõsensum ⁊ delectationẽ: ⁊ cõtra h̃ passus est pedũ perforationẽ. Per pedes em̃ in scripturis affectões intelligunt̃. Tertio in pctõ actuali fit ꝓgressus i opationẽ: ⁊ ꝯtra h̃ passus ẽ manuũ ꝯclauationẽ. His aũt tibi ex charitate ipensis bñ dicere potuit illd̃ Hiere. ij. Quid vltra debui tibi facere ⁊ nõ feci? q. d. oibꝫ penis meipm ꝓ te exposui: totũ sãguinẽ meũ ꝓ te effudi: ⁊ mortẽ exprobratissimã ꝓ te sustinui. Hoc ãt bñficiũ ꝓpha intẽta mẽte cõsiderãs dt. Quid retribuã dño pro oibꝫ que retribuit mihi? Cui quõlibet Hugo rñdet in de arra sponse sic dicens. O aia mea nihil habes qd̃ retribuas/nisi solũ vt diligas. Nã qd̃ per amorẽ acceptum est: nullo melius q̃ amore cõpensat̃. Hoc amore nos inflãmare dignetur ⁊c̃.

¶ De passione dñi Sermo tertius Et in ordine. LVI.

Tertio i facie christi relucet exẽplar amabile ꝓpt̃ hũane salutis fructũ ⁊ vtilitatẽ. A ¶ Qd̃ pꝫ: nam sue passionis fructꝰ colligit̃ ex tribus Primꝰ est pcti expiatio: ⁊ oĩs pene ꝓ pctõ debite plena exolutio. De primo scribit̃ Apoc. j. Lauit nos a pctis nostris in sanguie suo. De scdo Esa. liij. Uere dolores nr̃os ipse tulit. Ut em̃ esset copiosa apd̃ eũ redẽptio: nõ soluꝫ voluit nos ꝓpo sanguie a pctis abluere/veꝝetiã penas nr̃as suo liuore exoluere. ¶ Qd̃ pꝫ euident̃ ex triplici signo. Primũ est ꝙ opa nr̃a satisfactoria essent iualida ad satisfaciẽdũ diuine offense nisi fecũdarent̃ virtute dñice passionis/q̃ ꝓ nob̃ penas nob̃ ꝓ pctõ debitas volũtarie exoluit. Et inde est ꝙ sacerdos tibi qñq̃ ꝓ mille peccat̃

mortalibꝫ cāpartiā pniam ſniūgit: cha
rtute clauiū nbi aplicat thesauꝝ do
minice paſſiōis: per qnā chr̄us penas
nobis p pcō debitas miſericordit ex
oluit. ¶ Scōm eſt: qz papa z alij pla
ti eccl'ie p indulgēciam quā largiunt
relaxāt de pena purgatorij decē: vigi
ri: vel triginti annos: put rō ſuaſerit.
Quā q dē grām hauriūt ex fonte diui
ne miſeratiōis: in q chr̄s thesauꝝ ſue
paſſionis recōdidit. Uñ cū ipi ex in
ſtitutione diuina ſint camerarij talis
thesauri poſſunt eū nobis p grām ap
plicare: z aliq̄d de pena nob debita re
laxare xtute paſſionis chr̄i: q p noſtrꝫ
peccatis deo pr̄i miſericorditer ſatiſfe
cit. ¶ Tertiū eſt q paſſiōis chr̄i xtu
te bō i baptiſmo nō ſolū a pctis emū
dat: verūetiā ab oīb penis ſibi p pec
cato debitis abſoluit: Ita q ſiq̄s ad
ultrus ſtatim poſt baptiſmū ſuolaret
nunq̄ aliquā penā purgatorij pſenti
ret: ſi cētā oīa peccata tot⁹ mōi cōmi
ſiſſet. Qō nequaq̄ pringeret niſi chr̄i
ſtus p ſuā paſſionē oēs penas nob p
pcō debitas exoluiſſet. Nec tñ per b
aliq̄s debet retrahi ab opib⁹ ſatiſfacti
onis in pſenti: qz pgruum eſt q ille q
deū ſuis pctis offendit/ p pria eius
opa diuie iuſticie ſatiſfaciat: q tñ vir
tute dñice paſſiōis fecundant: z diui
no bñplacito acceptabiliora reddunt
B ¶ Scōs eſt Janue celeſtis ap
tio. Suo em̄ ſanguine chr̄s nobis re
ſerauit aditū paradiſi: q ex pcō p̄mi
hominis p multa milia annoꝝ nob fue
rat obſerat⁹. Uñ ſcribit Eſa. xxxij. Da
bo clauē Dauid ſup humer⁹ ei⁹. Su
per q̄ tbo ōr Damaſcen⁹. Sanguis
chr̄i clauis eſt paradiſi: eo q xtute ſā
guinis pro nobis in cruce fuſi/ nobis
aditus celeſtis glorie aperit. Hāc au
tem clauem chr̄ſtus ſup humer⁹ po
ſuit quādo crucē ſuam p: ijo humē
ris baiulauit. ¶ Sed diceres: Cum
p incarnatiōis bñficiū ira dei placata
fuerit: q ortum habuit ex peccato p̄ri
mi hominis: pter qō ianua regni cele
ſtis fuit homini obſerata: viāck q vir
tute charitatiſ z humilitatis chr̄i quā
nobis in incarnatiōe oſtendit/ ſtatim
nobis regnū celoꝝ debuerit aperiri.
Ad qō dicendū q oſtium paradiſi ex
pcō p̄mi hominis duob⁹ vectib⁹ clau
ſum fuit. Prim⁹ fuit ira diuine offen
ſe. Scōs fuit reatus pene ſatiſfactoꝝ
rie. Licz aūt p magnā charitatez z mi
ram chr̄i humilitatē quā in incarnati
one oſtendit/ ira dei placata fuerit: q
a ſuperbia p̄mi hois emerſit. Adhuc tñ
remanſit aliud impedimentū. ſ. reat⁹
pene ſatiſfactorie q in paſſione ſolu
ta fuit: qñ totū reatū noſtre penalita
tis p nobis miſericorditer exoluit. Et
ideo tūc adit⁹ glie fuit homi pfectiſſi
me reſerat⁹ L ¶ Tert⁹ fructus
eſt pfectiſſime charitatiſ exhibitō/ quā
oſtendit in cruce ex dnq̄ ſignis pfecti
amoris. Primū ſignū eſt familiaris
allocutio: quā oſtēdit in capitis inclī
natiōe. Nō ſolum aūt caput inclina
uit ad re familiariter alloq̄ndū: verū
etiam ad te dulciter oſculandū z ami
cabiliter ſalutandum. Aurē etiā inclī
nauit ad te p̄rompte i tuis deſideriis
exaudiendū. Et eſt notabiliter aduer
tendum q ſignanter nobis chr̄ſt⁹ in
cruce aurem dextraz nobis porrigit:
z ſiniſtram nobis auertit: ad inſinuā
dum q in pſenti libenter nobis impē
dit miſericordiā: z a nobis auertit ſu
am iuſticiam. ¶ Secundū ſignum
eſt bonoꝝ cōiccio: quā oſtendit ma
nuū pforatio. Jō nāq̄ ſibi man⁹ pfo
rari fecit: vt p b innueret q oīa bo
na ſua tibi liberal'r cōmunicaret. Qō
patet ex trib⁹. Primo qz chr̄s in cruce
habuit man⁹ apras: ad oſtendēdum

q̃ dat liẽalit. Scõo dabuit ip̃as ꝓfi
xas ad oñdẽdũ q̃ dat oib cõiter: ꝙ il
los q̃ habẽt man⁹ extẽsas ad ꝓpinq̃s:
sz retractas ad extraneos. Tertio ma
nus dabuit pforatas: ad innuendũ
q̃ dat oib abundanter. Sicut em̃ vas
pforatum nihil sibi retinere põt: sic et
cbs nihil sibi retinuit: sz scipm̃ et oia
q̃ dabuit liberalissime distribuit. De
dit em̃ ve õt Aug. corp⁹ suũ in normẽ
tis: aniam̃ i documẽtis: deitatẽ in sa
cramẽtis. Joãni mrem ꝓpriã. Petro
ecclam. crucifixoribꝫ vestimentũ. la
troni paradisum. Tertiũ signũ ẽ ami
cabilis amplexatio: quã ostendit bra
chioꝝ extẽsio. Extendit em̃ brachia in
cruce ad dulciꝝ amplexãdũ: designãs
p̃ q̃ patus ẽ pcõres recipere et eos pa
ternis amplexibꝫ reunire. In cuius
argumẽtũ etiã p̃ suis crucifixoribꝫ cũ
lachrymis orauit dicẽs. Pat̃ ignosce
illis/qz nesciũt qd faciũt. Signanter
fm Lbrt̃. vtrũq; brachiũ exẽdit: si
gnãs q̃ p manũ dexterã attraheret iu
deos quib⁹ ꝓmissus fuerat. Per sini
strã aũt gẽtiles q̃ ex ingratitudine iu
deoꝝ põdicatione fidei repellẽtiũ i filii
os Abrae trãsieruut. Et iõ bñ scribit
Joã. xij. Ego si exaltat⁹ fuero a terra/
oia trahã ad meipm̃. Ut ei cbs oim
corda attraheret/de oib⁹ dict̃ et fact̃
suis: imo de toto corpe suo et oib⁹ mẽ
bris ei⁹: et de singul' neruis/venis et ũ
cturis mẽbroꝝ in cruce distẽsis/fecit
funiculos pietatis et laqos charitat̃:
vt corda fideliũ sibi p̃ pietatez fortẽ⁹
attraheret: et p̃ charitatẽ indissolubili
ter sibi ꝓpũgeret. Erq; ista vincula a/
moris/q̃ p nobis pati voluit fuerũt
a deo eternal'r ꝓuisa. Jõ bñ scribitur
Mtere. xxxj. In charitate ꝑpetua dile
xi te iõ attraxi te vinculis. s. ardẽtissi/
me charitatis: in passiõe mea tibi ex
hibitis. De q̃b vinculis pulcre loquit
Berñ. sup Cant. Sup oia inqrete mi
hi amabilẽ ꝑbet o bone Jesu calix tue
passiõis: et op⁹ nostre redẽptiõis. Dic
em̃ sepe recogitat⁹ facile totũ nostrũ
amorez sibi vendicat. Nam nihil no/
strũ affectũ ad tui amorẽ blandi⁹ alli
cit: nihil fort⁹ stringit: nihil vehemẽ
tius afficit. D Quartũ signũ
est secretoꝝ revelatio: quã ostẽdit sui
lateris aptio. Nã iõ lat⁹ suũ aperi vo
luit: vt nobis oia secreta sua familia/
riter panderet. et vt de thesauro sapiẽ
tiei corde suo latẽti q̃ntũ volum⁹ libe
re hauriam⁹. Nec solum patefecit no
bis in corde suo fontẽ sapientie: sed in
quattuor partib⁹ sui corpis nob⁹ ape/
ruit q̃druplicẽ fontẽ exuberantis gr̃e
ex quib⁹ indesinenter haurire poterim⁹
gr̃am affluentẽ. Ad quod nos incitat
Esa. xij. c. Hauritе aq̃s in gaudio: a/
q̃s vicz sapie et affluentis gr̃e de fon/
tib⁹ saluatoris. Quintũ signuz est
indissolubil' amoris ꝓpũctio: qz pena/
le est veris et ꝓfectis amicis etiã ad bo
ram modicã ab inuicẽ separi. et ꝙ de/
signat pedũ ꝓfixio. In argumentũ ei
indissolubilis vnionis pfecte amicicie
verũq; pedẽ vno clauo cõfigi ꝓmisit.
qz veri amici vno affectu/quasi vno
amoris clauo ad inuicẽ copulant̃. vt
per ꝙ innuereꝝ q̃ indissolubil'r amici/
ciã reformauit: et q̃ nunq̃ ab amore
nostro poterit separi. Nã indissolubi
lẽ amorẽ nobiscũ seruare de cetero nõ
solũ cbs ꝓmisit: sed etiam iuramẽto
firmauit. Geneseos. ix. Per m emetipz
iurauit dicit dñs vt vltra non trascar
super terram: Nec solum amicicia su
am nob⁹ iuramẽto firmauit: verũ etiã
instrumẽto publico ꝓmuniuit: vt ita
nulla cẽt ambiguitas sue amicicie no
bis iugiter continuande. Hoc autez
instrumẽtum scriptum fuit litteris
rubeis in christi corpore: cuius mem/

bra ad modū ꝑgameni distensa sunt in cruce. Penna ꝟo scribens fuit clauus trāffigēs/ꝛ lācea latꝰ apiens. Et istud instrumentū est roboratū q̄nq̄ sigillis: h̄ est q̄nq̄ vulneribꝫ indelebilibꝫ: Que iō voluit indelebilr̄ ꝯseruare: vt amoris signa tibi iugit̄ ostēderet. ꝛ ꝓ peccatoribꝫ patrē ex inspectis vulneribꝫ feruentiꝰ exoraret. ꝛ vt exules ꝛ pegrinos de eterna btitudine cōseq̄nda infallibilr̄ certificaret. Cuius btitudis nos ꝑti. ꝛc.

¶ De Resurrectōe dñi ser. ꝑmꝰ Et in ordine. LVII.

Hec dies quā fecit dñs/exultemus ꝛ letemur i ea In ps̄. A ¶ In ꝟbis ꝓpositis sacratissima dies pasce q̄ est totiꝰ incarnatiōis dñice finis ꝛ cōsūmatio extollit̄. eo q̄ ista die natura humana btitudinis gl̄iam est adepta: quā ꝟbū incarnatū in eiꝰ assūptione ꝑncipalr̄ intēdebat. Uñ sicut finis ꝛ cōplementū rei dignꝰ est q̄ꝫ ꝑncipiuꝫ: ita ista festiuitas est oībꝫ aliis dignior ꝛ excellētior. Que q̄dem i verbis ꝓpositis triplr̄ attollit̄ ꝛ eximie cōmēdat̄. Primo nanq̄ attollit̄ a claritatis refulgētia singulari: cū ꝑmittit̄: Dies. Scd̄o a dignitatis eminentia ꝟtuali/cū subdit̄: quā fecit dñs. Tertio a magne iocūditatis affluētia generali/cum annectit̄: exultemꝰ ꝛ letemur in ea. ¶ Circa ꝑmū est aduertēdū: q̄ huiꝰ diei claritas merito attollit̄ a refulgētia singulari: q̄ꝛ ista dies inuenit̄ triplici lumīe illustrata. Primū est lumen angelicū. Scd̄m est lumen btificū. Tertiū est lumē diuinū. ¶ Primū patet. Nam hodie angelꝰ in tanta claritate mulieribꝫ christum querentibꝫ apparuit. q̄ꝛ mulieres q̄rentes ꝛ milites custodiētes deterruit. vt Matthei ꝛ Marci vlti. ptꝫ. Iō autē ꝑm Gregoriū angelꝰ in candore niueo apparuit. q̄ꝛ candor vestis claritatē designat nr̄e spūalis resurrectionis. Uñ istud festū nullus apte celebrat/nisi oī nubilo peccatoꝝ deposito cum chr̄o in candore virtutū spūalr̄ resurgat. Propter q̄d tūc iste angelꝰ spūaliter nobis chr̄i resurrectionē annunciat: quādo mūda ꝯsciētia de nulla peccati macula nos accusat. Siq̄s autē scire voluerit/an spūaliter cum chr̄o surrexerit: de hoc nobis apl̄s triplex argumentū inducit Col. iij. Primū est: si ardent̄ celestia appetamus. Et ideo d̄t Si ꝯsurrexistis cū christo q̄ sursum sunt q̄rite. hoc est: ardenter celestia desiderate. Scd̄m ē: si gustu interiori bona celestia dulciter sapiamus. Et ideo subdit: q̄ sursum sunt sapite. Tertiū est: si veteri ꝯuersatiōe reiecta/i noua vita ambulamꝰ. Et ideo scribit̄ Rom̄. vj. Q̄ sicut chr̄s resurrexit in gloria patris: ita ꝛ nos in nouitate vite ambulemꝰ. B ¶ Secundū ptꝫ. Nā btificū lumē hodie refulsit tam in chr̄o q̄ꝫ i aliis gloriosis corpibꝫ cū chr̄o resurgētibꝫ. Quia ꝑm Aug. nō fuissent veri testes resurrectionis: nisi cū chr̄o fuissent ꝟacit̄ imortalitatis stola vestiti. ꝛ cū chr̄o celos ascēdente silr̄ ascēdissent. Uñ d̄t Raba. Q̄ nulla fides ē adhibēda eoꝝ remeritati: q̄ dicūt scōs icineratos q̄ cū dño surrexerūt. ¶ Tertiū ptꝫ. Licet verꝰ sol iusticie nob̄ fuerit ortꝰ i natiuitate: q̄ꝛ tñ tūc fuit obtenebratꝰ nube nr̄e mortalitatis: iux̄ illud Esa. xiiij. Obtenebratꝰ ē sol i ortu suo: iō nō ꝑfecte illū diē illustrauit. Sed q̄ꝛ dies resurrectōis oīmodā mortalitatē absorbuit: iō i ꝑfecta claritate hodie ap

parere cepit. Et iõ istã diez singulari claritate illustrauit: ⁊ istimabili gaudio ⁊ exultatiõe ꝑfudit. Ad cuius expssionẽ scrã mr̃ eccl'ia q̃libet die huius octaue septies resumit illud cãticũ iubileũ: Hec dies quã fecit dñs: exultemus ⁊ letemr̃ i ea. vt ꝑ h̃ inuat ꝙ q̃libz fidel' in hac solẽnitate gaudiosa dz exultare corꝑal'r ⁊ letari mentaliter. ꝙ chr̃s ꝑ suã resurrectionẽ gl'iosaz mortẽ destruxit: ⁊ nob̃ certã spẽ ꝑfecte immortalitatꝭ exhibuit: nõ solũ in seipo: sed in gl'ioso comitatu q̃ cũ chr̃o i ꝑfecta imortalitatis gl'ia surrexerũt C

¶ Circa scõm est notandũ: ꝙ licz deus oipotẽs oẽm diẽ ⁊ oĩa momẽta tẽporꝫ fecerit: signant' tñ dr̃ hanc diẽ q̃si singl'arit' fecisse: ⁊ h̃ ꝓpt' sue dignitatꝭ excellentiã v̄tualẽ. q̃ q̃dẽ apparet ex tribus. Primo qꝛ ista dies ẽ triũphal' ⁊ victoriosa. Scdo qꝛ est tripudialis ⁊ gaudiosa. Tertio qꝛ ẽ sũme liberal' ⁊ stipẽdiosa. ¶ De pmo ptz. Nã christus hodie i ꝑfecta imortalitate resurgens mortalitatẽ absorbuit: ⁊ ita de morte victorial'r triũphauit: qꝛ ipam in fonte viuido sue deitatis occidit. Nã sm Aug. sicut frig⁹ nõ morit' nisi i calore: nec amaritudo nisi in dulcedine: ita mors mori nõ potuit nisi in ipa vita deitatꝭ. Insuꝑ hac die diabolũ victorial'r superãs alligauit: ⁊ scrõs pr̃es q̃s diu detinuerat a tenebraꝝ vicul' liberauit. Propter qd̃ merito in ista triũphali die letari ⁊ exultare debem⁹: qꝛ in eo ruina angelica reꝑatur: infern⁹ depredat'; diabol⁹ alligatur: ⁊ natura humana imortalitatis gl'ia sublimat' Nã sicut chr̃s iõ mori voluit: vt ꝑ simplã mortem sui corꝑis nos a duplici morte corꝑis ⁊ aĩe liberaret: Ita i gloria imortalitatis resurgẽs nos ad statũ imortalitatꝭ trãsuexit. Et h̃ figuraliter designat/ ꝙ chr̃s iacuit in sepulcro tm̃ vna die ⁊ duabꝫ noctibꝫ. Naz sm Aug. iiij. de trini. sua mors signatur ꝑ diẽ. qꝛ mortez subijt nõ ex debiti necessitate: sed ex sola charitate. Nr̃a aũt mors quã incurrim⁹ ex pctõ ꝑ noctem exp̃mit: vt ex h̃ designet' ꝙ ꝑ simplicẽ suã mortẽ quã ex charitate sustinuit: nos a duplici morte corꝑis ⁊ aĩe liberauit. D ¶ Sciendũ aũt ꝙ sicut chr̃s hodie cũ ꝑfecta imortalitate resurrexit: ita secũ tanq̃ eius mẽbra spũalia ꝑfecte resurgere debemus vt nunq̃ vlteri⁹ nec in cogitatiõe nec in affectiõe ꝑ pctm̃ moriamur: sed deo ⁊ iusticie iugit' viuam⁹. Ad qd̃ hortat' apl's cũ dr̃ Existimãtes vos mortuos q̃dẽ pctõ: viuẽtes aũt deo. Sicut etiam chr̃s resurrexit in ꝑfecta claritate corꝑis ⁊ aĩe: sic oẽs vires mẽtis tue debẽt cũ chr̃o ꝑ gr̃am resurgere in q̃dam deitatis ꝯformitate: ita vt i cunctis tuis cogitatõibꝫ ⁊ desiderijs/ verbis ⁊ actibꝫ: mdo ⁊ carnalibꝫ illecebrꝭ fundit⁹ moriarꝭ: ⁊ soli deo viuas. Ad qd̃ hortat' apl's Rom. vj. Sicut christus resurrexit a mortuis in gl'ia pr̃is ita ⁊ nos i nouitate vite ambulemus

¶ Scdm ptz. Nã hodie facta est mulierꝫ chr̃m q̃rẽtiũ exhilaratio. qñ angelus ipis sup sepulcrũ apparẽs dixit: Jesum q̃ritꝭ nazarenũ crucifixũ: surrexit nõ est h̃. In q̃ v̄bo ipas tripl'r letificauit. Pr̃io ex chr̃i admirabili bonitate: iõ dr̃ Jesum q̃ritis: q̃ interp̃tatur saluator. q. di. Gaudere debetꝭ qꝛ illũ q̃ritꝭ q̃ vos ab et̃na morte liberauit: ⁊ i et̃na btitudie collocauit. Secũdo ex ei⁹ delectabili speciositate: iõ dr̃/ nazarenũ: q̃ intelligit' florid⁹. q. di. Illũ q̃ritꝭ q̃ tot⁹ ẽ florid⁹/ delectabil'/ ⁊ amen⁹: qꝛ in ipo fuerũt flores nigri ꝓpter ꝑcussiõis liuorẽ. rubei: ꝓpt' sanguis effusionẽ. ⁊ cãdidi: ꝓpt' puritatis cãdorẽ ⁊ corꝑis gl'ificationẽ. Tertio

ex ei⁹ inestimabili charitate q̄ pro nobis mori voluit. ⁊ iō subdit. crucifixū. Itez apl'oꝝ merentiū exultatio: qꝛ gauisi sunt discipuli viso dño. Et iō Petr⁹ ⁊ Cleophas quib⁹ chr̄s in via sub specie ꝑegrini appuit. eodē die cū magno gaudio hierl'm sunt reuersi ⁊ discipulis dixerūt: Uidim⁹ dñm. Item oim credentiū iocūdatio. nā chr̄s hodie in gl'ia resurrectionis q̄nquies apparuit: ⁊ ex h̄ mentes fideliū ⁊ spēalit' brē ꝟginio: q̄ pre oib⁹ de sua morte tristiciā habuit/ineffabili exultatiōe ꝑfudit. E ¶ Sz h̄ incidit dubitatio q̄re btā virgo q̄ cū chr̄m ceteris arti⁹ dilexit/cū alijs mulierib⁹ chr̄m in sepulcro nō q̄siuit? Ad qd̄ rñdet Ansel. q̄ ipsa ꝑ fletū ⁊ dolorez de morte filij sui tantū exhausta fuit/q̄ sup pedes suos stare nō potuit. Uñ alijs mulieribus sepulcꝝ visitātib⁹ dicere potuit Filie hierl'm nunciate dilecto qꝛ amore lāgueo. Cañ. v. Et qꝛ chr̄s ꝑ suaz resurrectionē voluit corda de sua morte merētia letificare: iō decuit q̄ chr̄s ꝑ sui exultatiōe sibi p̄mo oim appareret. Q̄ aūt d̄r primo apparuisse Marie magd̄. hoc est intelligēdū de apparitione sensibili ⁊ manifesta: de q̄ euāgeliste faciūt mentionē. Uñ ad hāc leticiā resurrectionis extollendā triplex regio: scz supcelest⁹: mūdialis: ⁊ infernalis suos nuncios destinauit. Nam ad istud gaudiū/ideo celuz angelos destinauit: qꝛ christus hodie ip̄e ꝑ ruinam reparauit. Regio elemētalis solem destinauit. Quia s̄m Petrū Rauē. christo antelucanus ꝑ tres horas occurrit: vt sic gaudiū resurrectionis tres horas lucis redderet quas amaritudo passionis subduxerat. Regio etiaz infernalis suos nūcios destinauit: quia hac nocte sanctos patres in limbo existentes a tenebrarum vinculis absoluit. F ¶ Tertiuz patet. nam christo hodie omnib⁹ secum resurgētibus regalia stipēdia liberalit' erogauit. Qd̄ pulcre figuratū est Hester. iij. vbi rex Asuer⁹ ꝑ ꝯiūctiōe Hester magnū cōuiuiū instituit: ⁊ stipendia regalia largit⁹ fuit iuxta magnificentiā p̄ncipalē. Per regē Asuerū q̄ interp̄rat' btitudo: intelligit' ipse chr̄s q̄ est vera btitudo: q̄ hodie ꝑ cōiunctione Hester. i. ꝑ suscitatiōe hūane nature q̄ bene ꝑ hester intelligit': q̄ interpretat' abscōdita: ⁊ iō apte naturā humanā signat: q̄ ꝑ illud triduū mortis chr̄i abscondita fuit in sepulcro q̄ntū ad corp⁹ ⁊ in limbo q̄ntū ad aīaz. Fecit magnū ꝯuiuiū: in quo hodie cibat oēs fideles sui p̄ciosi corpis ⁊ sanguinis sacramēto. Qd̄ quidē cōuiuiū recte dicit' magnū: qꝛ quilibz fidelis digne accedens hic reficit' gustu ꝑfecte imortalitatis: ꝑfecte scitatis: ⁊ p̄libatorie felicitatis. Amore etiā isti⁹ spōse chr̄us hodie dona regalia distribuit: qꝛ secū resurgētib⁹ varia donoꝝ genera erogauit. qd̄ patz: qꝛ ipsos vestiuit vestibus suis regijs. i. dotibus gloriosis tam in anima q̄z in corpore. G ¶ Nam primo in ania ipsos vestiuit clarissima cognitōe qua nude diuinā essentiā iugiter intuent'. Scd̄o firmissima tentione qua certi sunt q̄ ab illa visiōe nunq̄z ad momentū sep̄abunt'. Tertio suauissima fruitione: qꝛ diuina dulcedine eternaliter perfruētur. In corpe vero ipsos vestiuit q̄druplici dote. Et p̄mo quidē dote ꝑfecte impassibilitatis: qꝛ nullaz lesionē nec ab extra nec ab intra sentire poterūt. Secundo dote ꝑfecte subtilitat⁹: qꝛ nihil eis pōt obsistere quin hoc virtute anime potenter penetrēt/sicut radi⁹ solaris penetrat ip̄m vitruz. Tertio dote perfecte agilitat⁹: qꝛ corpus ad nutuz

anie obtrabit. Uñ ꝺ̃ Aug. Ubi vo/
let spūs: ibi ꝓtin⁹ erit ⁊ corp⁹. Quar/
to dote ꝓfecte claritatis. q: tũc fulge/
bũt iusti sicut sol i regno ꝑris eoꝝ: vt
hĩ Mat. xiij. Imo erũt septies clario
ra q̃ sol mõ sit. teste Esaia. xxx. c. q̃ ꝺ̃.
Erit lux lune sicut lux solis: ⁊ lux sol̃
septẽplr sicut lux septẽ dieꝝ. Si ergo
corpa brõꝝ tũc eq̃bunt claritati solis
ꝓstat ꝙ tũc erũt septies clariora q̃ sit
lux solis in ꝑsenti. Quibꝰ dotibꝰ nos
vestire ⁊ẽ.

De resurrectiõe ser. scõs Et in ordine. LVIII.

SJ cõsurrexi
stis cũ chõ q̃ sursum sũt q̃
rite: vbi chõs est in dextera
dei sedẽs. q̃ sursum sũt sapite: nõ q̃ su
per terram. Col. iij. ℟ ℣ In ver
bis ꝓpositis apl's nobis statũ anie de
note cũ chõ spūal'r resurgẽtis deseri
bit q̃ ad cria se recto ordine ꝓseq̃ntia.
Nã mẽs anie deuote spūaliter cum
chõ resurgere volẽtis ꝓtimo debet
p gr̃am serenari. Scõo debet feruẽti
desiderio sursum ferri. Tertio debet
eĩ in bonis celestibꝰ delectari. Scõz
℟ q̃ hĩc docet apl̃us ꝙ ania deuota
cum chõ spūal'r resurgẽs ꝓtimo p
gratiã illustrat. Scõo ad amorẽ cele
stiũ inflãmat. Tertio in gustu bono/
rũ celestiũ delectat. Propter ꝓmũ p̃/
mittit Si ꝓsurrexistis cũ chõ. Pro/
pter scõm subdit: q̃ sursum sunt q̃rite
Propt̃ tertiũ annectit: q̃ sursum sũt
sapite. ℣ Circa ꝓmũ est intelligendũ
ꝙ p ꝓfoꝛmitatẽ resurrectiõis chõi cõ/
uenient intelligit deuote mentis illu/
stratio. q: sicut chõs oi mortalitatis
tenebra reiecta in ꝑfecta claritate sui
corꝑis resurrexit: Ita mẽs deuota oi
caligine peccatoꝝ reiecta debz cũ chõsto
in lumine gr̃e ꝓsurgere: ⁊ in illo lumi
ne tanq̃ verꝰ filiꝰ lucis ꝓmue ambu
lare: ac in gr̃a magis ac magis ꝓfice/
re. Ut aũt plenꝰ cognoscat q̃liter chõs
resurgẽti debeamꝰ in nr̃a resurrectio
ne spūali per gr̃am ꝓformari: Primo
declarandũ est q̃liter chõs resurrexe/
rit. Scõo q̃do signis ⁊ indicijs suã re
surrectionẽ approbauerit. Tertio q̃li
ter eadẽ signa ⁊ indicia nostrã resur/
rectionẽ spūalẽ debeant approbare
℟ ℣ Circa ꝓmũ est sciẽdũ ꝙ chris/
tus resurrexit potenꝛ/ facter ⁊ euꝰ
denter. Primo q̃ resurrexit potenter:
qõ patz ex duobꝰ. Primo ex eiꝰ ꝓpria
suscitatiõe. Qꝛ eñ viuꝰ suscitet mor
tuũ magne potẽtie est: vt patuit i He
lia. Qꝛ aũt mortuꝰ suscitet mortuũ/
maioris potẽtie est: vt patuit in Heli
seo. Luiꝰ corpꝰ mortuũ ex solo ꝓtactu
suoꝝ ossiuꝝ aliũ mortuũ suscitauit.
Sed ꝙ aliqs suscitet scipm/ ℟ est ma
xime ⁊ summe potẽtie. hoc aũt chõs
fecit/ q̃ seipm die tertia suscitauit. De
q̃ potestate ipe p̃dixerat Joã. x. Pote
statẽ habeo ponẽdi aiam meã/ ⁊ iterꝝ
sumẽdi eã. Uñ sicut potenꝛ cũ clamo
re valido aiam deposuit: ita potenter
ꝓprie ꝓpria eam rsumpsit ℣ Scõo ℟
idẽ ptz ex tumuli clausione ⁊ signacu
loꝝ illesiõe. Naz iudei timẽtes ne dis
cipuli corpꝰ chõi de sepulcro furarẽ
tur: ⁊ dicerẽt plebi ꝙ a mortuis resur
rexerit: magno lapide tumulũ clause
rũt. Cui etiaz ab extra certa signacula
imp̃sserũt: vt nullꝰ posset ab extra lapi
dẽ tollere sine signaculoꝝ fractiõe. Et
iõ chõs euidenter magnitudinez sue
potẽtie in ℟ ostendit/ ꝙ clauso tumu/
lo ⁊ illeso signo de sepulcro resurre
xit. Quia ℟ erat ita supnaturale/ sicut
fuit ꝙ supernaturaliter clausio pudo
rio signaculo fuit natus de virgine.

In q̄ facto euidēt instruimur: q̄ si velim⁹ cū ch̄o spūal'r resurgere: opt3 nos in fructuosis operib⁹ potent' z vtiliter exercere. Qō est ꝓra q̄dam mollicies z pauidos q̄ adeo delicati sūt q̄ in nulla austera pnia corp⁹ suū volūt exercere. Cui⁹ ꝓrarijs nob⁹ Paul⁹ ostēdit q̄ in celū tertiū rapt⁹ fuit. Qui ōt j. Cor. ix. Castigo corp⁹ meū z in seruitutē redigo. Et alibi Roma. viij. Nō sūt ꝑdigne passiones hui⁹ tp̄is ad futurā gl'iam q̄ reuelabit in nob⁹ ℒ

¶ Scō ch̄s resurrexit facit: qō patet ex ei⁹ ꝓfecta incorruptiōe. Roma. vj. Ch̄s resurgēs ex mortuis iā non moritur. Vñ ōt Leo papa. Per resurrectionē ch̄i infirmitas trāsijt in fortitudinē: mortalitas in eternitatē: ꝓtumelia trāsit in gl'iam. Hāc aūt fortitudinē resurrectionis ch̄s ꝓbauit triplici argumento. Primo q̄dez p visum Luc. xxiiij. Videte manꝰ meas z pedes me. q̄m ego ipe sum. Sed cū corp⁹ gl'iosum sit splendidi⁹ sole: videt q̄ eius claritas a nullo oc'o corpali videri possit: sicut nec lux solis vt est in suo fonte. Dicēdū q̄ claritas solis ex hoc est inuisibilis in suo fonte: q3 dissoluit z corrūpit visum. Claritas aūt corpis gl'iosi ex ꝫ reddit visibilis: q3 delectat visum. Et iō in Apocal'. talis claritas Jaspidi compat'. ad designādū q̄ claritas corpis gl'iosi visum nō molestat: sed potiꝰ ꝓficit z delectat. In cui⁹ signum Petr⁹ videns claritatē ch̄i i trāsfiguratiōe dixit: Dñe bonum est nos hic esse ¶ Scō cā ꝓbauit p tactū Luc. xxiiij. Palpate z videte q3 spūs carnē z ossa nō habet/ sicut me videtis habere. Qō q̄dē argumētū fuit necessarium ad ꝓbandā fortitudinē dīuice resurrectionis fm Grego. vt si diceret oculos discipulor⁹ fuisse delusos: nequa3 tū pōt dici ipsor⁹ manꝰ esse delusas. Tertio eā ꝓbauit p gustū. quia post resurrectionē cū discipulis comedit partem piscis assi z fauī mellis: vt Luc. xxiiij ¶ Sed hic q̄ri pōt: q̄d de illo cibo cōtigerit: q3 certū est q̄ in corp⁹ ch̄i cuz sit impassibile conuersus nō fuit. Dicendum q̄ in comestione naturali sūt tria. Primū est cibi masticatio. Secundū ei⁹ in ventrē traiectio. Et tertiū eius in comedentē ꝓuersio. Comestio q̄ ch̄i ya fuit q̄ntū ad ꝓma duo: q3 cibum illum masticauit/ z in ventrē traiecit. Sed nō q̄ntū ad tertiū: q3 ꝫ natura impassibil' nō patiebat: sz potius cib⁹ ille in vaporē fuit resolutus sicut aqua in vapores resoluit. Sil'i etiā mō nr̄a resurrectio spūalis ꝓbari debet. Primo q̄dē p visum: vt mūdo corde deū ipm z ei⁹ bñficia mentaliter ꝓtemplemur. Scō p tactum: vt ei p charitatis affectum intime vniamur. Tertio p gustū; vt diuina dulcedine p mētis deuotionē suauiter recreemur. D ¶ Tertio resurrexit euidēt: q3 cū cicatricū ostensiōe. Qō patz. Cum em̄ in corpe gl'iosi sit oīmoda integritas/ z nulla debeat remanere difformitas. Qb ꝫ em̄ ch̄s cicatrices reseruauit vt in ꝑpetuū victorie sue circūferat triumphū: sicut dicē Beda sup Lucam. Et ꝫ ꝓpter q̄tuor. Primo vt fidē resurrectionis ꝓfirmaret. Vñ dixit Thome dubitanti: Infer digitū tuū in locū clauoz. z mitte manū tuā in latꝰ meū. Joā. xx. Secūdo vt p nobis patrē implorarer: vt sic p nob patri supplicās/ q̄le genꝰ mortis pculerit patri semp ostendit. j. Joan. ij. Aduocatū habem⁹ apud ꝑem Jesum ch̄m iustū: z ipe est ꝓpiciatio p ꝑctis nr̄is. Tertio vt nobis suā largitatē z amoris magnitudinē demōstraret. Habet em̄ manus ꝓforatas: ad designādū suā largitatē: q3 para-

tus est semp largiri. Cui⁹ signũ est q̄ inuitat ad petendũ. Petite inq̄t ⁊ accipietis. Habet ambos p. des vno clauo confixos: ad designandũ amicicie vnionez: q̄a amici vno amore q̄si vno clauo ad inuicẽ copulant̄. ex q̄ nob̄ informatio relinquit̄: q̄ in oibus q̄ ad laudẽ dei ꝑtinẽt vnum cor ⁊ vnũ aim habeam⁹. Habet etiã lat⁹ apertuz/ vt de suo corde in q̄ latẽt oẽs thesauri sapientie ⁊ scientie dei: libere hauriam⁹ quicq̄d ad nr̄am eruditionez seu delectationẽ pertineat. Quarto vt reprobos in iudicio confutaret. Unde Aug. in lib. de symbolo. Sciebat chr̄s quare cicatrices in suo corpe fuaret. Sic enim demonstrauit Thome vt tãgeret ⁊ videret: sic ⁊ inimicꝫ vulnera demõstraturus est sua: vt ꝯuincens eos veritas dicat. Ecce hoĩem quẽ crucifixistis. videtis vulnera q̄ infixistis. videtis latus q̄d ꝑforastis: q̄m per vos et ꝓpter vos apertũ est/ nec tñ intrare voluistis. ¶ Sic q̄cunq̄z voluerit cum chr̄o a morte peccati spũal̄r resurgere opt̄z q̄ resurgat potent̄ i oĩs boni opatiõe. Ad q̄d monet apl̄s Gal. vj. Duz tp̄s inquit habem⁹ opemur bonũ ad oẽs. Itẽ veraciter cũ ꝑfecta peccati renũciatione: vt oẽm affectũ pcti virilit̄ detestet̄. Itẽ debem⁹ resurgere euidẽter cũ stigmatũ pnie impssione: vt q̄libet nr̄m possit dicere cũ apl̄o Gal. vj. Ego stigmata chr̄i in corpe meo porto. Quã spũalez resurrectionẽ nobis concedat ⁊c̄.

¶ De resurrectiõe chr̄i Ser. tertius Et in ordine. LIX.

Secũdo videndũ est quib̄ signis ⁊ indicijs chr̄s suã resurrectionẽ approbauerit: ⁊ q̄ eadez signa ⁊ indicia resurrectionẽ spũalem debeant approbare. ⁊ sic tertiũ mẽbrũ ꝑ maiori cõnexiõe materie implicabit̄ in scdo. A ¶ Circa q̄d est sciendũ q̄ chr̄s resurrectionẽ suã approbauit triplici signo exteriori: q̄ ꝓprie cõueniũt spũalit̄ cũ chr̄o resurgentib̄ in vita actiua. Et triplici signo interiori: q̄ ꝓprie cõueniũt cũ ipso resurgentib̄ in vita cõtemplatiua. Primũ signũ fuit angelica allocutio/ q̄n dixit mulierib̄ chr̄m querẽtibus. Scio q̄z crucifixũ q̄ritis: surrexit nõ est hic. Et in isto angelo notabiliter est cõsideranda triplex conditio. Prima est q̄z iste angelus in tãta claritate apparuit/ q̄ mulieres exterruit ⁊ etiã milites sepulcrũ custodiẽtes in tantũ pauorẽ ꝯuertit: q̄ facti sunt velut mortui: vt patet Mat. xxviij. Secunda est q̄ iste angelus a dextris sepulcri apparuit: ad designanduz ꝑm Greg. q̄ pennẽ ⁊ imortalẽ vitã christi nũciauit. nã sicut vita p̄sens ꝑ leuã intelligit̄: ita ꝑpetua ꝑ dexterã figurat̄. Tertia est q̄ eius facies refulsit sicut fulgur/ ⁊ ei⁹ vestimẽta erant candida tanq̄z nix. ¶ Per claritatẽ istius angeli intelligit̄ puritas ꝯsciẽtie cũ chr̄o ꝑ gr̄am resurgẽtis: q̄ tũc spũalem tuã resurrectionẽ denũciat: q̄n tua cõscientia de nullo defectu culpabili te accusat. Per hoc v̄o q̄ in dextris apparuit designat̄ q̄ mens rõnalis ꝑ gr̄e efficaciã a cõcupiscẽtijs terrenoꝝ auertit̄ et in desiderio eternorũ stabilit̄. Per h̄ v̄o q̄ in facie rutilanti ⁊ in vestib̄ cãdidis apparuit: designat̄ q̄ mens per vigorẽ gratie diuinit⁹ inflãmat̄/ ⁊ candore virtutũ intrinsecus adornatur. B ¶ Secundũ signũ fuit terre cõmotio: que quidẽ pre exultatiõe tunc mota fuit ad chr̄o cõgaudendũ/ sicut in passione mota fuit ad chr̄o ꝯpatiendum. Naz sicut oĩs creatura cõpassa

fuit christo moriēti/sic tota cōgaude/
bat christo resurgēti. Unde dicit Petr⁹
rauēnas/q̄ nox dñice resurrectionis
reddidit luci tres horas: quas terror
dñice passiōis abstulerat. Et Gāfre/
dus in expositiōe super Lucam dicit.
Credim⁹ solē sicut obscuratū ad exe/
quias morientis: sic celerius ortū ad
gl'iam resurgentis. ¶ Istud signum
in nobis spūaliter appet/qñ terra no/
stra spūalis. i. mens rōnalis: q̄ ꝓpt̄ fir/
mitatē boni ꝓpositi ⁊ ꝟtutū fecūdita/
tē terre merito cōparat̄ celesti rore di/
uine gr̄e cōpluta/mouet̄ in deū dulco
re deuotiōis ⁊ feruore intime dilectio
nis: ita vt nihil sibi dulcescat/nisi qd̄
in oībus suis actib⁹ suo diuino bene/
placito ꝯformat̄. Tūc em̄ de ip̄a veri
ficabit̄ qd̄ scribit̄ Ezech. xxxvj. Terra
illa inculta facta est vt ort⁹ voluptat̄.
C ¶ Tertiū signum fuit sudarij et
vestiū depositio. Christ⁹ em̄ reliq̄t in
sepulchro sudariū ⁊ lintheamina cū
quib⁹ tumulat⁹ fuerat chr̄is. Et h̄ s̄m
Chrys. fuit euidēs argumētū vere re
surrectiōis chr̄i. Si em̄ discipuli cor/
pus chr̄i furtiue de sepulchro abstu/
lissent (vt iudei timebāt) neq̄q̄ ꝓpter
timorē militū sepulchrū custodiētiū
tantā morā cōtraxissent q̄ lintheami/
na ꝑ myrrhā ⁊ aloes corpi ꝯglutina/
ta tam spaciose dissoluissent: s̄z poti⁹
ip̄m cū lintheaminib⁹ deportassent.
¶ In quo mystice nr̄a spūalis resur/
rectio designat̄. Nā ꝑ sudariū quod
faciem obtegebat/itelligit̄ delectatio
pcti: que faciē mētis obcecat: ne diui/
nū beneplacitū in suis actiōib⁹ custo
diat ⁊ agnoscat. Per lintheamina ve
ro quib⁹ corp⁹ inuoluebat̄ itelligit̄ cō
suetudo peccādi: que vires aīe sic ad
pctm̄ inclinat/q̄ hō difficulter dele/
ctatiōi pcti resistat. Que duo sunt to
taliter relinq̄nda si mēs debeat cum
chr̄o spūalr resurgere. Nā omnē dele
ctationē pcti sic debēt aspernādo reij/
cere/q̄ nunq̄ de aliq̄ pctō commisso
suauiter delectet̄: sed poti⁹ q̄ primum
talis delectatio mentē tetigerit ip̄am
viriliter detestet̄. Omnē etiā cōsuetu
dinē sic debet hō viriliter rep̄mere/q̄
mens ei⁹ quasi reddat̄ inflexibilis ad
pctō cōsentiendū. Ad qd̄ monet apl's
Col. iij. Exuētes vos veterem hoīem
cū actib⁹ suis: ⁊ induite nouū hoīem:
q̄ s̄m deū creat⁹ est in iusticia ⁊ scitā/
te ꝟitatis. Per hoc em̄ q̄ vet⁹ hō cū
actib⁹ suis est exuēdus designat̄ per/
fecta renūciatio cuiuslibet pcti ⁊ pra/
ue cōsuetudinis hoīem ad pctm̄ incli
nātis. Per nouū aūt hoīem intelligi
tur decor ꝟtutis ⁊ lumē gr̄e: que men
tē in bonitate inouāt ⁊ deo assimilāt.
Et hoc i trib⁹. D ¶ Primo qui/
dē in iusticie rectitudine: que in h̄ cō/
sistit q̄ oīa illa ꝓximo impēdas q̄ ti/
bi velles ab ip̄o impēdi: ⁊ ab illis ab/
stineas que tibi ab illo nolles infligi.
Quā rectitudinē saluator docet cum
ait Matth. v. Quecūq̄ vultis vt fa
ciāt vobis hoīes/hec eadē facite illis.
Scdo in sanctitate vite: que consistit
in hoc q̄ homo in verbis/factis ⁊ q̄/
buslibet suis morib⁹ exēpla sanctitat̄
ꝓximis exhibeat. Tertio in veritate:
que consistit in recta et pura intentio
ne bonorū opeꝝ: vt homo in omnib⁹
suis operib⁹ nihil aliud intēdat q̄ ho
norem dei ⁊ edificationem ꝓximi: vt
possit dicere cum apostolo Phil. iij.
Nostra conuersatio in celis est. Quia
talis homo licet in exterioribus vide/
atur ducere vitam humanā: in mente
tamē ducit vitam angelicam ⁊ diui/
nam. Quod patet per hoc: quia pro/
ximū per bona exēpla extra illuminat
et ip̄m a malo culpe purgat: et i bono
ꝓposito ꝑfic̄ ⁊ firmat. Quas q̄dē opa

tiões angeli supiores sm regulã Dionysij circa inferiores angelos exercẽt Et isto triplici signo innotescit hominis resurrectio spũalis in vita actiua E ¶ Alijs vero tribus eius resurrectõ innotescit in vita ꝯtẽplatiua. Ad cuius euidentiã est sciendũ: q̃ tal' resurrectio nõ attendit in fuga ⁊ declinatione alicui⁹ defect⁹ culpabilis: sed potius in amotiõe cuiuslibet tepiditatis: ⁊ negligẽtie bonoꝝ opeꝝ: ⁊ in feruore ꝓficiẽdi in actib⁹ vtutũ. ¶ Primum signũ istoꝝ est corpis chri ꝑfecta claritas: q̃ ꝓ tanto signũ intrinsecuꝫ dr q̃ ei⁹ claritas in corpus a beatitudine anie redũdabat. Istud signuꝫ in nob apparet cũ mẽs rõnal' ꝑ influxũ ⁊ participationẽ diuine sapiẽtie in diuinaꝫ sil'itudinẽ trãsformat: Ita q̃ hõ tam in exteriori ꝯuersatiõe vtuosa/q̃ ĩ interiori cognitiõe ⁊ affectiõe lumiosa ponit in exẽplũ edificatiõis oĩb⁹ ipm intuẽtib⁹. Quia hec est ꝓprietas sapiẽtie diuine q̃ mentẽ quã illustrat trãsformet in claritatẽ diuie sil'itudinis ⁊ sue imaginis increate: Teste apl'o. ij. Coꝝ. iij. Nos inq̃t reuelata facie gloriã dñi ꝯtẽplãtes in eandẽ imaginem trãsformamur: a claritate luminis. s. creati/in claritatẽ vtiq̃ lumis increati. Etq̃ iste mẽtes sunt speculũ viuendi oĩb⁹ ipas ꝯtẽplantib⁹: Jõ de talib⁹ bñ scribit Mat. v. Uos estis lux mũdi. F ¶ Scdm signuꝫ est corpis chri ꝑfecta agilitas: q̃ tãta erit in q̃libet brõ: q̃ ipm corpus gl'iosum obediet anie ad nutũ etiã in velocitate suarũ cogitationũ. Unũ dr Aug⁹. q̃ vbi volet spũs ibi ꝓtin⁹ erit ⁊ corpus. Et istam dotẽ ex b meremur in ꝑsenti: q̃ corpus nr̃m absq̃ graui repugnãtia hic obedit anime ad nutũ in quibuslibet exercitijs virtuosis. ¶ Istud signũ refulget in tua resurrectione spirituali: cum mẽs ex feruore charitatis tantũ accendit in amore vtutũ q̃ cuꝫ ꝓmptitudine ⁊ magna delectatiõe iugiter se exercet in actib⁹ vtuosis. Qd exinde contingit: q̃ ex dulcore intime charitatis meti reddit delectabile q̃ qd amore dei debeat opari vel etiam sustinere. Talem impulsum agilitatis bñ sensit ꝓpheta cũ diceret: Uiam mandatoꝝ tuoꝝ cucurri: cũ dilatasti cor meũ. Et istud donũ ꝓmittitur anie ꝯtemplatiue. Esa. xl. cũ dr. Qui sperant in dño: b est: q̃ totã spem ⁊ totũ suũ solaciũ ĩ solo do posuert. tales vtiq̃ mutabũt fortitudinẽ. Qd ptꝫ ꝑ hoc: q̃ sument pẽnas vt aq̃le ꝑ vigorẽ scꝫ diuine gr̃e: ⁊ volabũt in strenuitate vicꝫ bonarũ operationũ: ita q̃ nũq̃ deficiẽt: nec fatigari pñt in exercitio vtuoso. Est aũt notabil'r aduertẽdum q̃ iste vigor ⁊ strenuitas virtuose operãdi causatur in homie ex dulcore charitatis: que mentem tanta perfundit suauitate: ⁊ tanto feruore deo vnit: q̃ nullũ opus est adeo arduum ⁊ difficile quin per amorẽ dei sibi reddat sapidum ⁊ facile. Propter qd dicit Aug. q̃ dulcor charitatis omne asperũ facit leue: ⁊ omne amarũ reddit dulce. G ¶ Tertiũ signũ est sui corporis ꝑfecta impassibilitas: q̃ cõsistit in hoc q̃ corpus gl'iosum nec ab igne: nec ferro: nec a quocunq̃ nocumento lesionẽ aliquã poterit sustinere. Istud signũ in tua resurrectiõe spũali apparet: quãdo mẽs rational' per vigorẽ gratie ita stabilit in amore vtutum: q̃ raro vl' nunq̃ sentit aliquã ꝓnitatẽ aut inclinationẽ viciosaꝫ Propter quod spũssanct⁹ istud opus sibi soli ascribit. Unde dicit in Psal. Ego cõfirmaui columnas eius. Ubi per columnas intelligere debem⁹ potentias anime: que ideo columne di-

cunt: qz totū pōd⁹ celest⁹ edificij ⁊ vir tuosi exercitij portāt ⁊ sustentāt. que p donū gratie qñqz sic firmant i amore ꝟtutis/ ꝙ ab ipīs tollit omnis inclinatio viciosa. Propter qd de talibus mentib⁹ pōt intelligi qd scribit Eccl'i xv. Firmabit in illo ⁊ nō flectet. quia tales mentes p vigorem gr̄e sic firmātur in amore virtutū/ ꝙ nunq̄z p desiderium flectunt in aliqd ꝯtrariū rationi. Ad istam imobilitatē ꝟtutis hortatur apl's Eph. iij. In charitate radicati ⁊ fundati/ vt possitis cōprehendere cum oib⁹ sanctis: q̄ sit longitudo: latitudo: sublimitas ⁊ ꝓfunduz. Signanter aūt dicit ꝙ mens qd ꝑfectionem tendēs debz in charitate radicari: qz oīs ꝑfectio spūalis a radice charitatis ꝓcedit. Et ideo bene sequit: vt possitis cōprehendere cū oib⁹ scīs q̄ sit lōgitudo: latitudo: sublimitas ⁊ ꝓfundū. s. dei Ex quo euident' dat intelligi/ ꝙ p efficaciā charitatis cōprehēdit a beatis: lōgitudo diuine eternitatis. latitudo diuie bonitatis: q̄ se per influentiā suoꝝ donoꝝ in oēs mētes rōnales dulcit' diffundit. Per eā etiam cōprehēdit sublimitas diuine potestatis. qz cognoscūt ꝙ oīa creata nō adequāt ꝟtutē ⁊ potentiam creatoris Per eaz etiā cognoscit ꝓfundū diuine imēsitatis/ n q̄ oib⁹ creaturis abscondit: habitās in q̄dā caligine lucis iaccessibil: vt scribit. j. Timo. vj. Qd nob cog̃scere ⁊ degustare ꝯce. ⁊c̄.

¶ De scō Georgio ser. ꝑm⁹ Et in ordine. LX

Certamē forte dedit illi vt vinceret ⁊ sciret qm̄ oīm potētior ē sapia. Sap. x. Humani moris est ꝙ fortes athlete ad fortia certamina reseruent. Et qz int' alios martyres btūs Georgius ꝓ chr̄o fortit' dimicauit: ⁊ victoriose in suo certamīe triūphauit: Jō ꝯuenient' de ipso assumit' ꝟbū ꝓpositū Certamen forte ⁊c̄. A ¶ In qb⁹ ꝟbis btūs Georgi⁹ cōmēdat a trib⁹. Primo a virili pugna. Scdo a triūphali victoria. Tertio a ꝑenni gloria. Virilē pugnā cōmēdat ex belli fortitudine: cū ꝑmittit/ certamē forte. Triumphalē victoriā obtinuit ex celesti munere: cū subdit: dedit illi vt vinceret. qz impossibile esset fragilitatē humanā de tātis hostib⁹ triūphare: nisi b̄ ibi ex diuino munere largiret. Sz ei⁹ ꝑennē gl'iam attollit ex diuini dulcoris plenitudine: cū annectit Et sciret: id ē exp̄imēto ꝓbaret/ qm̄ oīm potētior est sapia: ad mentē. s. oblectandam illustrandā ⁊ vigorandā. ¶ Circa ꝑmū est sciendū ꝙ certamen btī Georgij recte d̄r forte. qz ꝯtra tres hostes fortissimos dimicauit: vicz mdm/ carnem/ ⁊ diabolū. Nā caro ipm impugnauit offerēdo suaues d̄licias. Mūdus: inferēdo graues penas. Sed diabolus preparādo dolosas insidias. ¶ De ꝑmo sciendū ꝙ sicut d̄t Hugo de claustro anie. Carnis voluptas tripl'r impugnat viros scōs: vicz telis/ hasta/ ⁊ gladio. Qd vtiqz in Joseph legit' ꝯtigisse. Nā vxor dñi sui ꝑmo in ipm oculos impudice proiecit Qui qdem aspectus s̄m Hugonē sūt ꝑma tela voluptatis. Sed his telis opposuit pudiciciā oculoꝝ: iuxta illd sapiētis: Noli intēdere fallaci mulieti/ ne capiaris ocul' ei⁹. Scdo ipm ꝓcacit' allocuta fuit Veni iquit dormi mecū: Ecce haste vibratio: blādientis adultere s̄mo. Huic opposuit mūdiciā cordis. Venenata em̄ colloquia ñ recipit cordis mūdicia. Tertio ipum

importune tenuit: ⁊ ad peccandū in-
duxit/hic est gladi⁹ q̄ ꝯfligit̄ eminus
mollis vicz adultere tact⁹. Huic re-
stitit Joseph ꝑ incōtamiatam mūdi-
ciā corꝑis. respuit em̄ adultere tactū
fimbriā excussit ⁊ ꝯtagiū libidinis fu
git. B ¶ Cōtra p̄dicta aūt volup-
tatis arma btūs Geor. adeo viriliter di
micauit: ꝙ oīa incentiua carnis in se-
ipso funditus extinxit: ⁊ ita de ip̄is vi
ctorialiter triūphauit. Qd̄ ptz: Nam
ip̄e dei dono ꝑfectissime vicit carnis
lasciuiā/carnis curā/carnis naturaz
Nā carnis lasciuiā vicit ꝑ castitatez/
quā adeo ꝑfectā habuit: ꝙ nunq̄z ali-
cui motui illicito ꝯsensit ideo de ipso
pōt intelligi qd̄ scribit Sap. iiij. Q
ei⁹ castitas i ꝑpetuū coronata trium-
phat. Carnis curā vicit ꝑ vite aspita-
tē obediens doctrine apl̄i Rho. xiij.
Carnis curā ne feceritis in desiderijs
In q̄bꝫ verbis apl̄s ꝓhibet carnis cu
ram ⁊ sollicitudinē/cum dicit: carnis
curam. Itē sollicitudinis adimpletio
nem/cū subdit: ne feceritis. Licet em̄
caro nos iclinet ad molliciē: ei tñ resi
stendū est ꝑ vite austeritatez. Tertio
ꝓhibet sollicitudinis malā intentio-
nē: cū annectit: in desiderijs. Non em̄
carni est adquiescendū in suꝑfluis/sz
tm̄ in necessarijs. j Thimot. vj. Ha-
bentes alimēta necessaria vicz sufficiē
tia vt dic̄ glo. ⁊ q̄bꝫ tegamur his con
tenti sumus. Sz carnis naturā vicit
ꝑ feruētissimā charitatē. vñ poꝛat di-
cere cū ap l̄o Rho. viij. Cert⁹ sum ꝙ
neq̄z mors neq̄z vita: neq̄z instātia ne-
q̄z fortitudo poterit nos seꝑare a cha
ritate q̄ est in chr̄o iesu. C ¶ De
secundo sciendū: ꝙ mund⁹ ip̄m ipu-
gnauit grauia supplicia iferēdo. Qd̄
ptz ꝑ hoc ꝙ inter oēs martyres/btūs
Laurenti⁹/vincenti⁹/⁊ inclyta Cathe
rina grauiora supplicia ꝑtulerūt. Sz
btūs Georg. cū Laurētio assus ē in
sartagine bullienti plūbo. Cū Uincē
tio passus ē eculei extensionē: viscerū
effusionē: ⁊ salis ꝯfricationē. Cū btā
ꝟgine Catarina passus est in rota gla
dijs acutis vndiq̄z circūsepta. Sed
istud bellū victoriose vicit tripliciter.
Primo q̄dē ꝑ patientiā: q̄ mens sua
in d̄o ꝑfectissime q̄ctata fuit. ⁊ iō nul
lis penis cessit. Scd̄o ꝑ mentꝭ ꝯstan-
tiā q̄ sic in d̄o ꝑ amorē fixa fuit/ꝙ oēs
penas sibi illatas ꝯtempsit. Jugit̄ in
mēte reuoluēs illud Rom. viij. Non
sunt ꝯdigne. i. sufficiētes passiōes b⁹
tꝑis. i. tꝑales ⁊ momētanee ad futu-
rā gl̄iam. scz ꝓmerēdā: q̄ reuelabit̄ in
nobis. Et bñ dicit reuelabit̄: qꝛ nunc
est occulta. Quia ocl̄us nō vidit ⁊c.
Sed reuelabit̄ gl̄ia dñi: qñ in eterna
btitudine videbit om̄is caro salutare
dei nr̄i. vt patz Esa. xl. Tertio ꝑ crucꝭ
efficaciā q̄ oim penaꝝ amaritudinez
sibi in dulcorē ꝯuertit. Nā s̄m Amb.
Nulla penaꝝ acerbitas tāta est quin
homini dulcoret̄ si amaritudo passio
nis chr̄i ad memoriā reuocetur. D
¶ De tertio sciendū/ꝙ diabol⁹ tripli
cit̄ ip̄m ipugnauit. Primo quidē per
ei⁹ p̄ncipes: q̄ ipsum suis ꝯminacio-
nibꝫ a fide auertere voluerūt. vt ptz
ex ei⁹ vita. Scd̄o ꝑ suos carnifices q̄
eum penis varijs ⁊ supplicijs acerri-
mis macrauerūt. vt ptz ex predictis.
Tertio ꝑ suos ministros ⁊ cultores:
q̄ ip̄m suis venenatis ꝑsuasionibꝫ ad
idolatriā impulerūt. Et hoc figura-
tū est in dracone quē sua militari lan
cea interfecit. Draco em̄ suo flatu: nō
solū homies deijcit sed etiā aues occi
dit. vt dic̄ Bern̄. Quia diabol⁹ suis
prauis instinctibꝫ non solum deijcit
actiuos sibi ꝯsentiētes: sed etiā ꝯtem
platiuos negligētes ⁊ in d̄i amore tor
pentes. Istum autē draconē beatus

Geor. sua hasta militari occidit: ⁊ oēs machinationes diabolicas ꝟtute charitatis extinxit. Et qꝛ charitas est qua quis principaliter diligit deum/et in deo diligit ꝓximū: ⁊ ordinate ad laudem dei diligit seipm: iō predicti tres actꝰ charitatis sunt tres lācee q̄bꝫ diabolus vulnerat. Qđ apte figuratū est ij. Reg. viij. vbi đr. Tulit Joab tres lanceas ⁊ infixit eas in corde absalon Naꝫ cū pfecta charitate diligit deus tūc vulnerat diabolus lācea inuidie. Cū aūt in deo diligit proximꝰ: vulnerat lancea iracūdie. Sꝫ cū nosmetipsos ordinate diligimꝰ: vulnerat lancea tristicie. Felix est ille q̄ charitatis lanceā sic fortit scit vibrare/⁊ draconē infernalez letalit vulnerare. Qđ solum ꝯgruit iustis ⁊ rectis Cañ. j. Recti diligūt te. Quia aūt sit rectꝰ ostendit Ber. in quadā epl'a sic dicēs. Rectus est ille q̄ p mūdi ꝯtemptū ad terrena nō curuat. qui p amorē ad celestia totꝰ erigit. qui diuine volūtati in oībꝫ humilit subijcit. cuiꝰ mediū nūq̄ exit ab extremis: qꝛ in oībꝫ suis affectionibꝫ pauptate ⁊ patiētia regulat. Qđ nobis p̄stare dignet. ⁊c.

¶ De sancto Georgio Ser. secūdus Et in ordine. LXI.

Secūdo cōmēdatur a triūphali victoria quā obtinuit ex celesti mūere. quod notat cum subdit: dedit illi vt vinceret. Et h̄ cōueniēter. naꝫ sicut ab ipso deo est ꝟtus pugnandi: ita ab ipso est actꝰ vincendi ⁊ p̄miū coronandi. B ¶ Sꝫ est sciendū q̄ tria dona p̄cipue sunt q̄ deus cōtulit sanctis martyribꝫ p fidei veritate certantibꝫ. Quorū primū est cōstantia in animo qua fit vt homo virilit aggrediat ardua suas vires excedētia: ⁊ in eis ꝓpt spem celestis p̄mij hilariter pseuerat. Pro q̄ dono quelibet ania fidelis debet petere dicēs cum Judith. ix. c. Da mihi dñe in anio meo cōstantiā vt cōtemnā illuꝫ. ¶ Scđm donū est copia in verbo. Qđ donuꝫ chr̄s ꝓmisit suis discipulis Luc. xxj. Ego inquit dabo vobis os ⁊ sapientiā: cui nō poterunt resistere oēs aduersarij vestri. In q̄bꝫ ꝟbis vt dicit Remigiꝰ in glo. duo p̄mittit: quoꝝ vnū refert ad loquelam alterū ad sapiētiā. Quia em̄ ipse chr̄s ministrabat apl'is verba q̄ loquerent ⁊ sapientiā qua ea pferrēt: iō non fuit necesse sanctis martyribꝫ p fide chr̄i certantibꝫ: cogitare quō aliq̄d loquerent: vt scribit ibidē. Uñ s̄m Remi. iste est sensus verboꝝ. Uos acceditis ad certamē/sed ego sum qui prelior. ¶ Tertiū est patiētia in supplicio. et hec est pfecta victoria in ip̄o bello. De q̄ scribit Phil'. j. Uobis datū est non solū vt in ip̄m credatis/sed vt p ipso patiamini. Que quidem patientia est opus perfecte virtutis: quia probat diuinū amorem esse perfectuꝫ in homine: teste Grego. v. moral'. Cum mens inquit forti intentione diuini amoris in deuꝫ dirigitur: quicquid in hac vita amaritudis suffert dulce estimat. ⁊ omne quod affligit requiē putat. B ¶ Sciendū autē q̄ quilibet homo non solum patienter/sed etiaꝫ voluntarie ⁊ gaudēter pro christo debet pati triplici ratione. ¶ Primo quia voluntaria passio quemlibet voluntarie patientē ipsi christo perfecte conformat: qui onus amarissime passionis triginta tribus annis voluntarie pertulit. Non enim estimandum est q̄ Christus solum a tempore quo iudeis traditus fuit amaritudinem passionis primo senserit: sed cum ipse

passionē suā ab instanti sue ꝯceptōis certissime p̄cognouerit: oportuit ꝙ oī momēto q̄ de ip̄a cogitauit/ eiꝰ amaritudinē p̄sentiret. Et inde ē ꝙ iminēte sua passiōe p̄ horror⁊ angustia guttas sanguinis desudauit. ¶ Secundo qꝛ voluntaria passio hoīem volūtarie patientē oībꝫ chr̄i ꝟtutibꝫ pfecte informat. ꝓpter qd̄ q̄libet homo d̄ sua passione quā ꝓ chr̄o sustinet gaudere debet tanq̄ de arra sibi diuinitꝰ collata: ꝑ quā militie celesti indubitāter ascribit̄: ⁊ pfecte ꝟtutibꝫ chr̄i iformatur. ¶ Scd̄o qꝛ volūtaria passio hominē regali honore sublimat. Qd̄ ptz per h̄: quia volūtarie ꝓ chr̄o passi: vt patz in apl'is ⁊ martyribꝫ: sunt regali aureola p̄ ceter⁊ insigniti. Et ista tria videntur ꝯgrue figurata Hester. vj. vbi dr̄. Homo quē rex honorare voluerit debz indui vestibꝫ regijs: ⁊ imponi sup̄ equū q̄ de sella regis est: ⁊ accipere regiū diadema. Nam ꝑ vestes regias intelligit̄ ꝟtutū fecunditas: q̄bus ania chr̄i ornata fuit. Per equū regiū intelligit̄ penaꝝ acerbitas: quā chr̄s in cruce ꝓ nobis ꝑtulit. Sed ꝑ regiū diadema ītelligit̄ p̄mij sublimitas quā volūtarie ꝓ chr̄o patiētibꝫ repromittit. C ¶ Tertio cōmēdat̄ a ꝑenni gl'ia. Circa qd̄ est sciendū: ꝙ eius ꝑennis gl'ia attēditur in triplici corona q̄ respondet sue triplici victorie/ qua deuicit triplicē hostem: vt prius visum est. In cuiꝰ gl'ie ꝑceptiōe beatus Georgiꝰ exꝑimento ꝓbauit potētiā diuine sapiētie: ꝓpter qd̄ bn̄ annectit̄ Et sciret qm̄ oīm potētior est sapientia Hec autē triplex corona celestis gl'ie subtiliter innuit̄ Apoca. ij. vbi dr̄ Uincenti dabo manna absconditum Et infra. Uincenti dabo calculū nouum: ⁊ in calculo nomē nouū scriptū quod nemo scit nisi qui accipit. Naz per māna signat̄ suauitas eterne fruitionis. quod q̄dem dr̄ absconditū ꝓpt̄ eius incōprehēsibilitatem. Quia s̄m Aug. suauitas celestis gaudij percipi pōt: sed estimari nō pōt. qꝛ vt ip̄e dic̄ meritū ⁊ vota transgredit̄. Propter qd̄ bn̄ dicit apl'us. j. Corin. ij. Et Esa. lxiiij. ꝙ oculus nō vidit: nec auris audiuit: q̄ p̄parauit deꝰ diligentibus se. Et iō istud gaudiū aperte comparat̄ manne. Tū rōne nomis. Māna int̄pretat̄/ quid est h̄. ad designandū ꝙ illa suauitas excedit omnē intellectum Un̄ dr̄ Aug. ꝙ desideriū ⁊ vota transgredit̄. Tū rōne saporis. qꝛ gustus eiꝰ fuit q̄si simile cū melle. Simila autē refert̄ ad humanitatē. mel ꝟo ad diuinitatem. qꝛ illa dulcedo resultabit ex ꝯtemplatōne vtriusq; nature/ diuine scz ⁊ humane. Tū etiā rōne ꝟtutis. qꝛ illud manna vniuscuiusq; voluntati deseruiens/ in qd̄ quisq; volebat conuertebat̄: vt ptz Sap̄. xvj. In quo designat̄ huiꝰ suauitatis plenitudo: q̄a omnē satiat appetitū. ¶ Sciendū āt ꝙ illud manna dat dn̄s tripl'r. Primo q̄dem ad intelligendū ꝑ fidei illuminationē. j. Coꝝ. iiij. Deus q̄ dixit d̄ tenebris lumen splendescere/ ip̄e illuxit cordibꝫ nostris ꝑ illuminationem sciētie claritatis d̄i. Scd̄o dat ad pregustandū ꝑ interne ꝯsolatiōis ꝑceptionē. Que q̄dem ꝯsolatio qn̄q; sentit̄ i oīone: qn̄q; in celebratōe: qn̄q; in passiōis tribulatōe. iuxta illd̄ ps̄. Scd̄m multitudinē doloꝝ meoꝝ ꝯsolatōes tue letificauerūt aīam meā. Ania em̄ pfecta in oībꝫ p̄dict⁊ ꝯsolationē inuenit: ad modū apis q̄ de oī flore dulcorem mellis trahit. Tertio dat illd̄ ad satiandū ꝑ eiꝰ clarā visionē ⁊ gl'ie fruitionē. Ps̄. Satiabor cū apparuerit gl'ia tua. D ¶ Modꝰ aūt q̄ de isto māna in p̄nti aliq̄d sentire poteri

mus docet Exo.xv. vbi dr. Egrediat ꝓpl'a t colligat q̄ntū sufficit p singu/ los dies. Ex q̄ instruimur q si de ista suauitate aliq̄d voluerim⁹ degusta/ re/oportet nos p feruēs desiderium ꝑmo egredi de mūdo ad celū: vt no bis solum sapiāt celestia/nō terrena. Ad qđ dr atq apl's Col'.iij. Que sur/ sum sunt sapite/nō q̄ sup terrā. Se/ cūdo de carne ad spm̄: vt nō seq̄mur concupiscētias carnales/sed solū spūa/ les t mētales. Tertio de spū ad deū/ vt mēs rōnal' p feruidaz dilectionē t intimā deuotionē in ipm deū in oib⁹ suis desideriis trāsformet. Signant etiā dr q illud māna colligendū est p singulos dies. qz q̄liber die debet ho/ mo vacare sue deuotōi t orōni ꝓ aliq̄ saltē hora: vt ei⁹ mēs suauitate deuo/ tionis reficiat. Sed nota q illud man na nō dat nisi egressis de egypto. i. mū/ dis se toral' auerrētib⁹ a pctō Mat thei.xx. Nemo mittit vinuz nouū in veteres veteres. Itē nō inuenit nisi i de serto. i. in mēte deuota: q̄ oēm delectā tionē terrenā ꝓpt̄ chm̄ dseruit. Osee ij. Ducā eā i solitudinē/t ibi loq̄r ad cor eius: sibi. s. diuie suauitatis dulce dinem instillādo. Itē nō descendit ni si tempore matutino. qz vt plurimuz mane i orone dat deuotio. Idco scri bit' Prouer. viij. Qui mane vigilaue rit ad me/inueniet me. E ¶ Per calculū aūt cādidū designat gl'ifica/ tio corporis. t b triplici rone. Primo rone luciditatis. Scdo rone solidita tis. Tertio rone totūditatis. Et i pri mo qdē corpis gl'iosi claritas. In se/ cūdo eius ipassibilitas. In tertio ho ipius agilitas designat. Naz fm Au gustinū corpora gl'iosa sic erunt agi/ lia q in motu suo seq̄nt velocitatem cogitationū. Uñ dr in epl'a ad volusi anum: Ubi voler spūs ibi ꝓtinus erit t corpus. ¶ Per nomē hō nouū i cal culo scriptū designat sublimitas ho/ noris. Sed nota q p tres ꝓprietates huius nomis designat triplex prōga tiua t sublimitas honoris. Nā per b q dicit/nomē nouū: designat hono/ris t dignitatis nouitas. qz true bu/ius nomis totū hoiem inouat: t oēm vetustatē corruptionis ꝓpulsat. De q pōt intelligi illud Apoc. vlt. Ecce no/ua facio oia. Per b hō q illud nomē dr esse scptum/designat honoris eter nitas: qz glia eterna nullo termino fi nietur. Per b aūt q subdit/ q illud no men nemo scit nisi q accipit: designat illi⁹ honoris incōprehēsibilitas. Esa. lxiiij. Oculus nō vidit de⁹ absq; te q̄ p/ parasti diligētib⁹ te. Uñ dr Aug. xiij. de ciui. dei. Qđ de⁹ ꝓparauit diligēti bus se fide nō capit. spe nō attingitur charitate nō cōprehēdit: qz desideria t vota trāsgredit. adq̄ri pōt: estimari nō pōt. Et ibi brā vita in suo fonte bi bitur/vbi ꝓpter is viso clarissime api tur. Uñ fm Piero. null⁹ labor dur⁹: nullū rēpus lōgū videri debet q̄ gl'ia eternitatis adq̄rit. Quam nobis prē/ stare dignetur rē.

¶ De scō Marco sermo ꝑm⁹ Et in ordine. LXII.

Uidi alterū an gelū volārē p mediū celuz habentē euangeliū eternū Apocal'.xiiij. Uerba ꝓposita ad lau dem beati Marci appropriate deser uiunt: qui i ordine euāgelistaz imedi ate post Matthēū scōm locū tenet B ¶ In qbo vbis sua ꝓfectio elegā ter cōmēdat a trib⁹. Primo ex dono gr̄e. Scdo ex merito vite. Tertio ex p fectiōe doctrine. Quertia quelibz do

ctorē ⁊ spūal'r euāgelistā ꝑficiūt/gr̄a
scz angelica: iō ꝑmittit: vidi alterū an
gelū. Uita celica: iō subdit: volantē ꝑ
mediū celū. Et doctrina euāgelica: iō
annectit: habētē euangeliū eternum.
¶ Circa ꝑmū ē sciē dū/ꝙ brūs mar/
cus nō imerito d̄r angel⁹: quia diuio
munere triplicē gr̄am angelicā conse
cut⁹ fuit. Primo q̄dē gratiā perpetue
incorruptiōis. Scd̄o gr̄am diuie ꝯtē
platiōis. Tertio gr̄a; celice legatiōis.
¶ De ꝑmo ptz. Nā beat⁹ marc⁹ tāq̄
alter angel⁹ fuit ab oi corruptiōe im/
munis. Siue mētis/ꝓpt̄ mentalē pu
ritatē: q̄ nūq̄ alicui motui illicito cō
sensit. Siue corpis/ꝓpt̄ ꝟginalē inte/
gritatē: q̄ sp castissim⁹ fuit: ⁊ vsq̄ ad
mortē in ꝟginitate ꝑmāsit. Siue ter/
reni muneris/ꝓpt̄ oīm terrenoꝝ ꝑfe/
ctā ꝯtēptibilitatē. Fuit em̄ doctor/se/
ctator ⁊ amator euāgelice pauꝑtatis.
Et ideo ꝓpt̄ oimodā incorruptionem
ꝯueniēter angelo cōpar̄: q̄ fuit absq̄
vlla labe corruptiōis ⁊ absq̄ vlla affe
ctiōe cuiuslibet terrenitatis. Propter
q̄d mens sua adhuc in terr̄ existēs/iā
fuit angelicis spiritibꝰ sociata/et deo
sine intermissiōe ꝯiūcta. Sap̄. vj. In
corruptio facit esse ꝓximū deo. Et ꝓpt̄
ꝑmū dixit ei angel⁹: Ecce nomē tuum
in celo scp̄tū est: ⁊ soci⁹ fact⁹ es super/
narū ꝟtutū. Propt̄ scd̄m dixit ei chri
stus: Pax tibi marce euāgelista me⁹:
noli timere q̄ ego tecū sū. B ¶ De
scd̄o ptz. Nā ꝓpter gr̄am cōtēplatiōis
fuit specialis ꝯtēplator diuie celsitu/
dinis ⁊ diuie ꝟtutis. Q̄d ptz ꝑ hoc ꝙ
sibi soli datū est ꝑ spm̄sctm̄ diuine re
surrectiōis ⁊ ascensiōis mysteriū pre
ceter̄ reserare. Propter q̄d etiā eccl'ia
instituit/ꝙ suū euāgeliū in die resur
rectiōis ⁊ ascensiōis pre ceteris legat̄.
Et iō merito sibi ꝯgruit q̄d scribitur
ij. Cor̄. iij. Nos autē reuelata facie
gl'iam dn̄i speculātes in eandē imagi
nem diuie. s. noticie trāsformamur a
claritate in claritatē: q̄ a claritate do
minice resurrectiōis su⁹ intellect⁹ fuit
transformat⁹ in claritatē dn̄ice ascen
sionis. Et hoc tāq̄ a dn̄i spū. In quo
ꝟbo inuit ꝙ ꝑ donū spūs triplicē pre/
rogatiuā pre aliis euāgelistis cōsecu/
tus fuit. Nā fact⁹ est special' testis re/
surrectiōis christi: et iō signat̄ ꝑ leonē
q̄ rugitu suo catulos mortuos susci/
tat. Itē fuit specialis notari⁹ spūssan
cti: q̄ mentē suā illustrauit ad itelligē
dū: linguā suā mouit ad ꝓferēdum ⁊
manū suā mouit ad opandū: quia ad
modū ꝑfecti doctoris oēm ꝑfectionē
quā docuit ꝟbo/impleuit exēplo. Itē
fuit specialis interpres petri. Nā ea q̄
petr⁹ in diuersis linguis ꝑdicauerat/
iste iterp̄tat⁹ est. In lingua q̄dē greca
apud romā: q̄ rome scripsit euāgeliū
lr̄is grec̄: in latina autē apd̄ aq̄legiā.
C ¶ De tertio ptz. Nā ipe ex diuia
ꝓuidētia fuit legat⁹ curie celestis. vn̄
ꝯueniēter poterat dicere illd̄ Hiere.
xlix. Legat⁹ ad gētes missus sum. Fe
lix legat⁹ cui⁹ delegatio adeo gratiosa
fuit/⁊ ꝓpt̄ ꝟba fructuosa/⁊ ꝓpt̄ exēpla
ꝟtuosa/et ꝓpt̄ opa miraculosa: ꝙ oēs
ipm̄ vidētes itucbant̄ vultū ei⁹ tanq̄
vultū angeli: vt scribit̄ Act̄. vj. Pōt
aūt dici ꝙ ei⁹ legatio reddit̄ cōmēda/
bilis ex tribꝰ. Fuit em̄ legat⁹ fortis/le
gat⁹ dulcis/⁊ legatus vtilis. ¶ Pri
mū ptz ꝑ b̄ ꝙ paul⁹ sciēs ipm̄ magna
nimū ⁊ fortē/ipm̄ sui misterij socium
hr̄e voluit/scribēs timotheo. ij. Tim̄.
iiij. Marcū assime et adduc tecū: est
em̄ mihi vtilis in misteriū. Ad hoc ei
paulo vtilis fuit: vt tāq̄ duo pugiles
ꝑncipē hui⁹ mūdi facili⁹ expugnarēt:
⁊ tāq̄ duo luiaria mūdū suis doctri/
nis ꝑampli⁹ illustrarēt: ⁊ tāq̄ duo flu
mina ꝑadisi corda arida fluie sue do

errine copiosius irrigarēt. vt de vtro qz ip̄oz verificet illud qđ scribitur in ps̄al. Flumē dei replerū est aq̄s. Magnus em̄ fluuiꝰ ex ore ꝓ Pauli emanauit: quādo doctrina sua in tertio celo sibi cōmunicata totū mūm fecundauit. Simil'r magnus fluuius ex ore Marci emanauit: qñ euangeliū suū tam in lingua greca q̄ in latina ꝓscripsit. ¶ Scōm patz. Nā p istā legationē multiplicē nobis ꝓsolationē exhibuit. Nam q̄sdam ꝓsolatus est in p̄senti vita: sicut patz in naui piclitante: et in milite de ponte cadente. Quosdam aūt in morte: sicut patz in illo q̄ d campanili ser̄i Marci cecidit: que a morte mirabil'r p̄seruauit. Quosdā ꝯo post morē: Sicut patz in illo religioso ad cuiꝰ obitū venit: et eiꝰ aiam ad gaudia celestia ꝓportauit. ¶ Tertium ptz. Nam vilitas sue legationis in b̄ cuidenť ostendit: q eiꝰ suffragatibꝰ meritis obtinemꝰ tpalia ad vite sustentationē: Ut patz in apulia/vbi magna fuit sterilitas: quā suis meritis in fecunditatē ꝙuertit. Obtinemꝰ t spūalia ad anime iustificationē: vt patz in saraceno naufragū patiente: q per eū liberatꝰ ad baptismuz ꝙuolauit. Obtinet isup nobis gaudia celestia ad glificationē: Qđ patz in illo religioso cuiꝰ aniam ad gaudia celestia suis p̄cibꝰ introduxit. Cuiꝰ p̄cibꝰ nos ꝓtici. fa. ac.

¶ De scō Marco ser. scōo Et in ordine. LXIII.

SEcundo cōmendatur ex merito vite: qđ notat cum subdit: volanteꝫ p medium celū. ℟ ¶ Circa qđ est sciēdū: q singularis ꝓfectio sue vite cōuenienť p volatū exprimit. Per b̄ em̄ in nullť fm glosaz q̄ brūo Marcus a retentis se totaliter seperauit: t se totū ad celestia eleuauit. Et q̄ mltis laboribꝰ p̄dicationū p mōm velocit discurrit. Et sic in suo volatu tria ꝓfectionē vite sue integrāt notabil'r innuunť. Primū est oim terrenoz ꝓfectissimꝰ ꝓtēptꝰ. Scōm bonoz celestiū ardentissimꝰ appetitꝰ. Tertiū sue p̄dicationis p mōm laboriosissimꝰ discursus. ¶ De p̄mo ptz. Nam beatus Marcꝰ fuit oim terrenoz veritissimꝰ ꝓtēptor: t pauperis euāgelice ꝓfectissimꝰ amator. Un̄ sibi ꝙgruit illꝺ Pbi lippen. iij. Dia arbitror vt stercora vt cbm lucr̄ faciaz. Jure em̄ tēporalia sūt a nob̄ ꝓtēnēda. qz fm Bern. nihil appetibilitatis bn̄t. vtpote q̄z adq̄sitio plena laborib̄: possessio plena timoris: amissio plena doloris inuenit. Sicd aūt delectationis videnť p̄tendere/b solū est i suplicio. qz sūt silia pomo exterꝰ delibuto mellis dulcedine interiꝰ aūt replero fell' amaritudine. Qđ q̄diu lingua lābimꝰ/dulce apparet. sed si dentib̄ in p̄fundo masticaremus: tūc eiꝰ amaritudinē sentiremꝰ. Sic q̄diu p sensum exteriorē sensibilibꝰ irētimꝰ/dulcescūt. iz si diligēter dentib̄ meditationis vellēꝰ aduertere/q̄ viles sūt t turpes: q̄ntū aīm inq̄rēt: q̄ntz bonis ḡruitz eū p̄uēt: t q̄ntis penis eū adūciat. qz fm Bre. Mometa ncū ē qđ delectat: iz etnū qđ cruciat: tūc nimiz ip̄oz viliratē t amaritudinē sentiremꝰ. Un̄ ot Aug. Brūs q̄ pꝰ illa nō abiit: q̄ possessa onerāt: amissa cruciāt: amata inq̄nāt. ℟ ¶ De scōo ptz. Nā q̄nto pleniꝰ terrēa despicimꝰ tanto auidiꝰ celestia suspiramꝰ. Lꝰ rōnē alligt Bre. p b: q q vno pede claudicat: soli illi inicit quē sanū fuat Sic cui ōsidertū t renū p amorē dinū arefactū fuerit: i solo pede amoz dini

tota ꝟtute subsistit. Nā sicut videm⁹ q̄ ꝟtus solar⁹ vapores subtiliat/subtiliatos eleuat: ⁊ eleuatos inflāmat. Sic charitas mentē a terrenoꝝ cupiditate depurat: ⁊ depurata incendio amoris totū affectū rapit in deū per ignitū amoris desideriū. Et illud solū cōpetit mētib⁹ cōtemplatiuis q̄ se expoliauerūt mdo/⁊ totis viribꝫ adherent deo/q̄ res mūdi mdo ꝓiecerūt ⁊ toto mētis affectu seipos chr̄o reddiderūt: vt docet Prosper in libro de vita ꝯtēplatiua. De q̄bꝫ etiā ꝟificat̄ illud Esa. lviij. Sustollā te sup altitudinem terre: ⁊ cibabo te hereditate tua Jacob. vbi Gregorius. dicit. Super altitudinē terre sustollit̄/q̄ ⁊ ipsa q̄ alta ⁊ gloriosa p̄sentis seculi vident̄ ꝑ mētis despectū calcat. C ¶ De tertio ptz. Nā btūs Marc⁹ tanti feruoris fuit/q̄ nec ꝑ actū scribendi nec p̄dicādi ⁊ ꝑ mdm discurrēdi fatigari potuit. Uñ bñ impleuit illud dñicuz p̄ceptū Mat. vlti. Euntes ī mūdum vniuersum/p̄dicate euangeliū oī creature. Qd̄ patz ꝑ b. q̄ postq̄ Rome in lingua greca euāgelium suū scripsit ꝓut ab ore Petri audiuit: deinde iuit in Aq̄leiā: q̄bꝫ tria magna bñficia impēdit. Primū est: q̄ p̄m⁹ ibi euāgeliū p̄dicauit: ⁊ eos ad fidē chr̄i ꝯuertit. Scdm ē: q̄ volumē sui euāgelij eis ꝓ magno thesauro reliq̄t. qd̄ ibidē cū sūma veneratiōe vsq̄ hodie reseruat̄. Tertiū est: q̄ specialē patronū sctm̄. s. Ermācoꝝ eis dimisit: quez ipe ad fidem conuertit: ⁊ eis in ep̄um ordinauit. ¶ Deinde iuit in Alexādriam: vbi ꝑ btm̄ Petꝝ licz ex hūilitate plim̄ ī renitēs ī p̄riarchā ꝯsecrat⁹ fuit. ⁊ p̄m⁹ ibi missam celebrauit: ⁊ monasticā religionē ibidē instituit. Nā sicut dr̄ Petr⁹ dami. Tātā ei grāz dñs ibidē ꝯtulit/vt oēs q̄ tūc a fidei rudimēta ꝯfluerēt: mox ꝑ ꝯtinentiā ⁊ sctē ꝯuersatōis ꝓpositū ad monasticū fastigiū euolarēt. D ¶ Iste etiam angel⁹ rōnabil'r dr̄ volasse ꝑ medium celū: q̄ totā Alexādriā imo ⁊ vniuersalē dei eccl'iaz doctrinis ⁊ exēplis ac etiā miracul' illustrauit: ⁊ eos ad ꝑfectionē vite secū volare fecit. Et hunc volatū Esa. lx. admirās dicit. Qui sunt hi q̄ vt nubes volant: ⁊ q̄si colūbe ad fenestras suas. Ubi ꝯsiderādū q̄ valde ꝓprie volat⁹ spūalis anie volatui nubiū conformat̄. Quia sicut nubes nō ex se/sed ex vi caloris solaris sursum trahunt̄ ⁊ in aere suspendunt̄: sic ania ex sola efficacia lumis inspirati dictū volatū assequit̄. Notabil'r etiā ania sic sublimata ꝯformat̄ columbe volāti ad fenestras suas. Quia sicut colūba ī sua fenestra pace fruit̄: ⁊ ibi om̄i timore ꝓpulso ꝑfecte q̄etat̄: Sic aīa deuota ī solo bono diuio ꝑfectam pacē ⁊ q̄etē assequit̄. Qd̄ optime figuratū est Gen̄. viij. vbi Noe emisit columbā ꝑ fenestrā. q̄ cum nō inueniret vbi req̄esceret pes eius/reuersa est ad eum in arcā. Noe interp̄tat̄ q̄escens: ⁊ signat deū patrē/q̄ semp ab eterno ī seipo quieuit: ⁊ sine sua mutabilitate oīa mutabilia ꝓduxit. Arca ꝟo ī qua sunt oīa genera viuētiū/disignat mētem paternam/in q̄ omnia genera entiuz ꝟm rōnes suas ideales ⁊ vitales ab eterno p̄extiterūt: a quibꝫ postmodum in tempore in esse fluxerunt. Fenestra que est pars arce superior designat rationem illam idealem ceteris perfectiorem ꝟm quā anima rationalis in esse ꝓfluxit. Ab hac autem fenestra columba emissa non inuenit vbi requiesceret pes eius: sed iteruz in arcam reuertitur. Quia spiritus rationalis in nulla re creata quietari poterit q̄usq̄ ad vnionē sui exēplaris re-

ducta fuerit a q̄ originaliter est deducta: ⁊ ibi ꝑfecte quietat̄: quia suauitate diuina eternal̄r fruitur. Quod nobis ꝯcedat ⁊c̄.

¶ De sctō Marco ser. tertiꝰ Et in ordine. LXIIII

Tertio cōmēdat̄ ex ꝑfectione doctrine: qd̄ notat̄ cū annectit̄: habētē euāgelium eternū. A ¶ Circa quod est sciendū: q̄ in his ꝑbis perfectio sue doctrine attollit̄ ex tribꝰ. Primo ex auctoritate ⁊ dignitate quā habet ex parte doctoris: qd̄ notat̄ cū d̄r habentē. Et h̄ rōnabil̄r Nā h̄ ꝓprie q̄s habere d̄r qd̄ in sua facultate tenet: ⁊ qd̄ ab eo libere possidet̄. Qd̄ ꝓprie cōpetit btō Marco: q̄ fuit sui euangelij singularis factor/ p̄dicator ⁊ scriptor Hoc aūt euāgeliū habuit ī sua facultate tripl̄r. Primo q̄dē in corde ꝑ fidē ⁊ dilectionem. Ps̄. In corde meo abscōdi eloq̄a tua. Scd̄o in ore ꝑ doctrinā ⁊ p̄dicationē Judicū. xiiij. Examen apuz/ ꝑ qd̄ suauitas ⁊ efficacia sue doctrie itelligit̄: erat ī ore leōis. i. beati Marci: ꝑ leonē designati. Tertio in manu ꝑ scripturā ⁊ operationē Apocal̄. xx. ⁊ habebat in manu sua libellū aptum. s. suū euangeliū. Qd̄ ex eo d̄r libellꝰ: q̄r ip̄m ceteris breuiꝰ cōscripsit. sed d̄r aptus: q̄r euident̄ ⁊ exemplarit̄ totā suam doctrinā effectu aliter adimpleuit B Scd̄o attollitur a nobilitate quā habet ex parte operis: qd̄ notat̄ cū d̄r Euāgeliū. In q̄ nobiltas ⁊ excellentia sue doctrine intelligit̄. qd̄ ptz ꝑ h̄ q̄ ꝑ legē euāgelicaz triplicē fructū ꝯseq̄mur: quē lex moysaica p̄stare nō poterat. Primꝰ fructꝰ ē claritas cognitiōis. Scd̄s bonitas affectōis. Tertiꝰ suauitas deuotiōis. Ex q̄bꝫ etiā ptz excellētia doctrine euāgelice sup̄ oēs alios libros ve. testamēti: q̄r ista doctrina ē ceterꝫ clarior ⁊ lucidior: melior ⁊ vtilior. est etiā dulcior ⁊ suauior. ¶ Primū patz ꝑ h̄ q̄ doctrina euāgelica sine oī enigmate nos clariꝰ ⁊ ꝑfectiꝰ reducit in ip̄m christū q̄ est lux vera illuminans oēm hoīem venientē in hūc mōm. Et ex illa claritate ꝯseq̄mur illuminationē ī intellectu: qd̄ in lege veteri nō fiebat: q̄r mysteria fidei ⁊ nr̄e salutꝫ q̄ ibi erāt obscura ⁊ figurꝫ velata nob̄ sūt ꝑ chr̄m clarius reuelata. Propter qd̄ chr̄s dixit suis discipul̄: Uob̄ datū est nosse mysteriū regni dei: reuelata. s. facie gloriā dei speculādo: vt d̄r. ij. Cor̄. iij. Ceteris aūt. s. sub lege ꝯclus̄ in parabol̄ vt vidētes nō videāt. Qualit̄ aūt doctrina euāgelica mētē illuminet ostēdit Hiero. ita dicēs. Sicut stellas celi nō extinguit nox: sic mētes fideliuz inherētes claritati sacre scp̄ture non obscurat mūdana iniq̄tas. Et iō dic̄ Grego. ij. moral̄. Sacra scp̄tura mētis ocul̄ quasi speculū opponit̄: vt interna nr̄a ꝯspiciamꝰ. ibi feda/ ibi pulcra nr̄a ꝯspicimꝰ. Ibi sentimꝰ q̄ntum ꝓficimꝰ: ibi a ꝓfectu q̄ꝫlonge distamꝰ ¶ Scd̄m ptz. Nā bonitas affectiōis sctitatē causat in hoīe ad quā doctria euāgelica maxime inducit Matt. v. Estote ꝑfecti sicut ⁊ pr̄ vester celestis ꝑfectꝰ est. Hec aūt sctitas ē vita laudabil̄/ ⁊ pura mēs apud deū: ꝑ quam puri puro iūgunt̄: ⁊ scti sancto sociantur: vt d̄r Grego. nazāzenꝰ. Cuiꝰ causam assignat Hiero. ita dicēs. Ab oī neq̄cia oꝑtet esse mūdū: q̄ vult regnare cū chr̄o. Exēplo chr̄i tibi viuendū ē: si vis partē hr̄e cū chr̄o. Si sctōꝝ cupis hr̄e ꝯsortiū: a cogitatu malicie pectus emūda: q̄r nō nisi īnocētes ⁊ puros celestis aula suscipiet. Ex hac aūt bonitate affectiōis ꝯseq̄mur plenā iu

stificationē in effectu. Nec mīr: qz sīc dicit Alan⁹. Bonitas affectiōis ē sol p quā mentis lumē discit/interioris cordis ocul⁹ delictosa animi paradisus/hec terrenū in celestē: mortales in immortalē. z boiez in deū: deifice mutatiōis auctoritate querit. ¶ Tertium pz: Nā rāta ē suauitas sacre doctrine z potissime euangelice: q̄ ꝓphetas sentiēs in hec vba prumpit. Quā dulcia faucib⁹ meis eloquia tua. Jō dicit Hiero. supꝑ pō. Pinguissim⁹ est sermo diuin⁹: oēs habet in se delitias q̄cq̄d voluerīs ex sermōe diuino nasci tur: z iō ꝓpāt manne celesti: qđ habebat in se omīs saporis suauitatē: qz cōuertebat in oēm saporē quē volūtas sumēt̄ appetijt. Ex hac aūt suauitate ꝓsequimur dilectiōez i affectu p quā oia opa dura z ardua delectabil'r exeq̄mur. Rōne cui⁹ iugū chr̄i suaue dr̄: z on⁹ ei⁹ leue: vt̄ Matth. xj. Quia licz seipm ꝓtenere: ꝓ ipīs ꝓcupiscētijs reluctari: z mōs dr̄erere: inimicos diligere: z eis bñfacere: qđ est iugū dñi: gue videat i seipo ex pte opis. Suauia tñ reddūt ex spūali gustu z singulari ifluētia delicia⁹ dei. quā ipse spiritus sctūs deuot⁹ mētib⁹ admīstrat. Dia ei seua z imania p̄ facilia z pe nitā fac amor: vt dr̄ Aug. ibidē. et ponit exēplū. Si em̄ boies volūtarie se partiunt secari z vri: vt dolores non eternos/sz trāsitorios acutos dolorū pcto redimāt. z si mercatores tant⁹ periculū tēpestatū z latronū se expouūt: vt diuitias adq̄rāt: cū q̄nto gaudio bō debet q̄scūq⁹ labores mo mētane/os sustinere: vt ce'ne beatitudinis req̄es z eternas diuitias possit eternal'r possidere. ℒ ¶ Tertio accollit̄ a firmitate sue pmanētie z durationis: cū ane etr̄: ce'nū. Et bñ euāgelū illō dr̄: ce'nū Tū q: nil⁹ alīd sibi succedit Matth. v. Celū z terra trāsibunt tē. Tum q: eterna bona docet z oīa dit Matth. v. Et apiens os suum docebat tē. Ubi chr̄s oēs beatitudines enūerat Tū etiā q: bona ce'na ꝓmittit Matth. iij. Penitentiā agite cece appropinquabit regnū celoꝝ. Pōt aūt dici q̄ i lege euāgelica triplex firmitas inuenit. Prima quidē est stabilitat̄ z pmanentie. Scōa est attestabilitat̄ z euidentie. Tertia est firmitas ꝓphetar̄ z intelligētie. ¶ Primū pz Nam de firmitate stabilitat̄ z pmanētie scribit̄ psalm⁹. xij. Labiū ꝓphetar̄ firmū erit i ppetuū. qđ ꝓprie intelligit̄ de doctrina euāgelica/quā chr̄s ꝓpria ore docuit z exp̄sit. Et ab hac firmitate defic̄ lex Moysaica. q̄ nō erat in ppetuū duratura. Et iō dicit Jsīd. q̄ vet⁹ testamētū iō dr̄: qz aduenīente nouo cessauit. Ubi em̄ chr̄s aduenit/sacerdotiū iudeoꝝ obmutuit: lex z ꝓphetia cessauit. Nouum aūt testamētū iō dicit̄: qz boiez pnouā gr̄am renouat: z oēm vetustatē pcti fugat/nec ꝑ addiscunt nisi boīes p gr̄am inouati. ¶ Scōm pz Nā bene in doctrina euāgelica inuenit̄ stabilitas attestabilitat̄ z euidentie. Est em̄ testib⁹ z argumētis suffitienctib⁹ ꝓfirmata: q: z diuinis oraculis: z sctoꝝ testimonijs z etiā multis pdigijs ac signis Mar. vlt̄. Illi aūt pfecti p̄dicauerūt vbiq̄ dño cooperante z sermonē ꝓfirmāte sequētib⁹ signis Et ō hac pulcre Rich. in li. de trinitate dicit. Quotc̄ fideles sum⁹: nihil certi⁹: nihil ꝓstanti⁹ tenem⁹: q̄z qđ fide appr̄hendim⁹. Et subdit causā. Sūt nāq; p̄tib⁹ celi⁹ reuelata tā magnalia tam mirabilia signis z pdigijs ꝓfirmata vt gen⁹ videat esse demonie: in his vl modicū dubitare. ¶ Tertiū pz Nā in doctrina Euāgelica purissima veritas tam actionis q̄ ꝓemplationis

inuenit. Jō dr Damascen⁹ li. iij. Ad actionē scrām z ꝓemplationē imma/culatā ex sacris libris erudimur. Qō pulcre ostēdit Grego. homel. vij. sup Ezech. sic dicēs. Uadūt anialia ad ꝑ/curandā vnitatē primi/stant ad dili gentē custodiā sui: sed eleuant ad ꝓē plationē dei. Rore q̄z p q̄s sacra doc/trina intelligit pariē vadūt z stant z eleuāt cū aialib⁹. Ad actiuā vitā ꝑfe/cisti/ sic ambulāt tecū. ad imobilitatē atq; ꝑstātiā animi ꝑfecisti/sic stāt tecū. Ad ꝓēplatiuā vitā dei dono ꝑ/ueniſti/sic volāt tecū. Et ī dr Hugo in li. de ania. Nihil in hac vita dulcꝰ sentit/nihil auidꝰ sumit/nihil ira mē tē ab amore mōi sepat/nihil sic aiam ꝓta tentatiōes roborat/sicut obfuā tia doctrīe euāgelice. Qō nobis ꝑsta re dignetur zc.

¶ De festo Philippo z Jacobo apo/stolis ser. ꝑm⁹ Et in ordine. LXV.

IN domo pa tris mei māsiōes multe sunt Joan. xiv. Quia cor da disci pulorꝫ p intimū amorē itantū fuerūt chō ꝓiūcta q̄ nec in pūcto vn⁹ hore voluerūt ab eⁱ⁹ pūcta separi. Jō per b q̄ chūs dixit se ad patrē ituꝫ z mū dū relictuꝫ discipuli fuerūt magna me/sticia saucīari. Propter qō dūs ipos ꝓsolat in pūti euāgelio dicēs: Nō tur bet cor vestꝝ/q; vado parare vob⁹ lo/cū eterne. s. felicitatis: z ō magis gau dere q̄z turbari debeāt. B ¶ Istū aūt locū quē eis ꝑpare ꝓmittit/chūs ondit eē amabilē ex tribꝰ. Primo: qa ē fecūdissim⁹ ex mirabili vbertate. Se cūdo q; ē iocūdissim⁹ ex ineffabili suā/uitate. Tertio q; ē capacissim⁹ ex mā sionū varietate. Primū notaf cū pre mittit In domo. Scōm cuz subdit/ pris mei. Tertiū cū annectit: māsio/nes multe sunt. ¶ Primo q̄ loc⁹ per chūm discipul' ꝑparand⁹ reddit ama bil' ex eⁱ⁹ mirabili fecūditate/cū ꝑmit tit: i domo. ¶ Ubi iciditr ōnabil' duo bitatio: Quare porī⁹ dicat i domo q̄z in regno pris? ¶ Dicendū q; b sit tri/plici rōne. Primo fm Aug. Jō signā ter dr In domo/nō in regno: vt ex b elidat errorē Pelagianoꝝ q̄ dicūt q; i regno britudinis pueri nō baptizati babēt aliā māsionē distinctā ab alijs bris. in q̄ etiā tales pueri fūt bri/vt as serūt: q̄si ipi sint in regno britudinis: nō aūt in domo. Sed b stare nō pōt, q; exīsse chūs dr Joā. iij. Nisi q̄s rena tus fuerit ex aq̄ z spūsctō/nō pōt in/troire in regnū dei. Et ō vt dictū erro rem elideret/voluit chūs dicere q; i re gno britudinis sint multe māsiōes/sz in domo. ¶ Scōo b dr ad insinuādū maiorē familiaritatē scrōꝝ cū deo. qa ꝓstat q; magis familiares fūt regi sui domestici/q̄z alij in regno ꝓstituti: q̄/uis regnū britudinis nusq̄z sit extra domū eterne felicitatis: vt dr Augu. ¶ Pōt aūt dici q; isti⁹ dom⁹ mirabi lis fecūditas a ꝑaret ex tribꝰ. Primo ex speciositate vestit⁹. Scōo ex delici ositate vict⁹. Tertio ex imortalitate stat⁹. ¶ Primū patz. Nā scī post iu dicīū vestient cū chūo dore claritatis q; iusti fulgebūt sicut sol i regno ꝑis coꝝ. Jtē dore subtilitatis: q; nullū coꝝ pⁱ⁹ resistere potīt corpi glificato dn il lud ea facilitate penetret: sic sol pene trat vitꝝ. Jtē dore agilitatis. q; vbicū/q; volet spūs ibi prim⁹ erit z corp⁹: vt dr Aug i epla ad Diasco. Jtē dore im passibilitatis q̄ fruitur ex trute z dño/ aie: q̄ ita potēt suū corp⁹ ꝓtiet q; a nl'lo exī ori agēte valeat imutari. vñ nec a ferro nec ab igne corp⁹ gliosū scīre potīt aliq̄ lesiōes. z iste vestit⁹ i q̄ regi

na. i. q̄ ibet aīa beata ip̄i deo assistit a dextris. i. i potioribꝫ bonis: dr̄ esse deauratꝰ ꝓpter sui p̄ciositatē. sed dr̄ circūdata varietate ꝓpter varias dotes iam enumeratas. Uñ cū apl'o istū habitū feruenter suspirare debēꝰ dicentes illud. ij. Coꝝ. v. Nā qui in h̄ habitaculo p̄sentꝫ. s. miserie grauati sumus: ingemiscimꝰ habitationē nr̄am q̄ i celo est supindui cupiētes donec absorbeat q̄d mortale est a vita. qꝛ ꝯditōes p̄sentis mortalitatis absorbebunt p dotes future gl'ificatōis: vt visum ē. Nā opacitatē p̄ntē corpis absorbebit pfecta claritas. grauitatez agilitas: ꝛ ita de alijs. ¶ Sꝫ diceres: Augebūt ne iste dotes btitudinē aīe vel nō? Ad q̄d dicendū ꝙ sic. Et h̄ dupl'r. Extensiue. s. inq̄ntū ania post resurrectionē gaudebit nō tm̄ d̄ bono ꝓprio: sed etiam de bono corpis. Et etiaꝫ intēsiue. Q̄d patꝫ. Cū em̄ ania sit actꝰ corpis/ suū eē nō est pfectū separata a corpe: nc p ꝯseq̄ns sua opatio. Nā q̄nto aliq̄d est pfectiꝰ: tāto pōt pfectius opari. Et qꝛ impfectū oē appetit natural'r pfici Ideo dr̄ Aug. ꝙ ania ꝓpter naturalez inclinationē quā habꝫ ad corpꝰ: q̄dāmodo retardat ne toto desiderio feratur in illud summū bonū. Ex q̄ relinquit ꝙ ex vnione anie ad corpꝰ gl'ificatū btitudo anie augebit ēt intēsiue

C ¶ Scd̄m ptꝫ. Naꝫ bti cū chr̄o eodem cibo reficiunt, qui q̄dē cibꝫ est pfecta vnio totius anie cum deo: ꝛ q̄ntum ad intellectum p nudā ꝛ immediatā cognitionē: ꝛ q̄ntū ad affectuꝫ/ p inflāmatā ꝛ excessiuaꝫ dilectionem. Nam sicut dr̄ Orige. Om̄e q̄d in dilectiōis lance p̄pōderat siq̄d illud est hoc tibi deus est. Hec aūt vnio anie cū deo bene dr̄ cibꝫ vel refectio ꝓpter vnionē cibi ꝛ cibati. Nā ip̄e deꝰ est cibus anie: qꝛ p suā p̄ntiaꝫ vegetat oēs sensus in pura deuotiōe. nutrit ꝛ cōfortat oēs actꝰ in bona opatiōe. ꝛ multo intimiꝰ deꝰ vnit amāti anie: q̄ꝫ q̄cūqꝫ cibꝫ suo cibato. De hac aūt sumptione eiusdē cibi cū chr̄o scribit Lu. xxij. Ego dispono vobis regnū. s. celestꝫ beatitudinis: vt edatis ꝛ bibatis sup mēsam meā in regno meo. Ubi dicit Beda ꝙ mēsa ꝓposita om̄ibꝫ sctis ad fruendū: est gl'ia celestis vite: q̄ q̄ esuriūt ꝛ sitiūt iusticiā/ saturabunt fruēdo desiderato gaudio veri boni. Uñ tūc chr̄s ꝟacit dicere poterit illud Cāti. v. Comedite amici ꝛ bibite ꝛ inebriamini charissimi: vt comestio referat ad cognitionē q̄ intellectꝰ reficit. Sꝫ inebriatio ad amorē ꝛ dilectiōez fruitiōis/ q̄ volūtas ꝛ mēs rōnalis totaliter inebriat: ꝙ p̄ illiꝰ suauitate in obliuionē suij p̄ius ꝛ oīm alioꝝ deducit Licꝫ em̄ mētes d̄uoto pane celesti per q̄ndam p̄gustationē in p̄nti q̄nqꝫ reficiant: q̄ hic dicunt amici: sole tamē mentes ꝯtemplatiue sei p̄as trāscendētes/ ꝛ oīa ꝓpter chr̄m abnegātes diuina dulcedine p̄ ceteris inebriantur. Et iō signant dr̄: ꝛ inebriamini charissimi. Uñ hanc refectionē suauissimā spōsa p̄sentiēs in hec ꝟba ꝓrūpit Cāti. v. Comedi fauū cū mel. m. h̄ dr̄ ꝓpt gaudia suauissima q̄ ꝯcipit ex presentia diuinitatis. Bibi vinū meū cum lacte meo. hoc dicit ꝓpter gaudia que concipit ex puritate humanitatis.

D ¶ Tertium patet. Nam in vita beata omnis mortalitas absorbebit: omnis calamitas ꝛ miseria presentis vite fugabit. ꝛ mens rationalis om̄i gaudio: om̄i pace: ꝛ om̄i dulcore adimplebitur. Tunc vere adimplebitur illud apostoli. j. Corinth. xv. ꝙ deus erit omnia in omnibꝫ. Quia fm Bernar. deꝰ erit rationi plenitudo lucis. voluntati multitudo pacis: ꝛ ip̄i me-

morie cōtinuatio eternitatis. Uñ ad istā vitā beatā feruēter amplectendā ⁊ iugiter desiderandā hortat̄ Aug. in de vtilitate agende pnie. sic dicēs: Illuc festinate vbi semp̄ viuat̄. Si em̄ sic amatis istā miserā ⁊ fluidā vitam vbi homo nascit̄ cū dolore/viuit̄ cuꝫ labore ⁊ finitur cum luctu ⁊ merore. Quāto magis amare debetis vitam eternā: vbi semp̄ sūma securitas ⁊ sūma felicitas ⁊ oīm bonoꝝ p̄fecta satietas. Propter qd̄ idē Aug. animū humanum pulchre reuocat a caducis ⁊ trāsitorijs/alliciēs ip̄m ad desideriū eternoꝝ/sic dicēs: Diuitie si appetant̄ ibi seruent̄ vbi p̄ire nō pñt. Honor si diligit̄: illic querat̄ vbi nemo indign⁹ honorat̄. Uita si diligit̄: ibi q̄rat̄ vbi nulla morte finit̄: et vbi s̄m Aug. tota viuēdi rō est videre qd̄ amas: ⁊ sūma felicitas amare quod videas: ibi em̄ beata vita in suo fonte bibit̄: vbi veritat̄ visio clarissime aperit̄. Quā nobis p̄stare dignet̄ ⁊c̄.

¶ De sctis Philippo ⁊ Jacobo sermo secūdus/et in ordine. LXVI.

Secundo locus per christū discipulis p̄parand⁹ reddit̄ amabilis ex ei⁹ ineffabili suauitate: qd̄ notat̄ cum dicit̄/patris mei. Et hoc conueniēter: facies em̄ patris est admirabilis pulchritudinis in aspectu/volūtatē ⁊ desideriū satiās ī effectu. A ¶ Propter qd̄ dixit philipp⁹: Dñe ostēde nobis patrē ⁊ sufficit nobis. ¶ Pōt autē dici ꝙ in ꝯtēplatōe patris inuenit̄ plena sufficientia ꝓpter tria. Primo: qꝛ in ip̄o est oīs fecūditatis beatifice fontalis affluētia. Scd̄o: qꝛ ī ipso est oīs esse creati causalis effluētia. Tertio: qꝛ in ip̄o est oīs vite ꝟtualis contiuētia. ¶ Primū ptꝫ: Nā obiectū beatifice fruitionis est essentia diuīa vt existit in tribꝰ p̄sonis: q̄ solū est in p̄re sub rōne plene fecūditatis: qꝛ pōt eā cōicare alijs p̄sonis sub oī mō q̄ cōicabilis est. Filio q̄dē p̄ modū intellectus: spūiscto p̄ modū volūtatis. In filio aūt solū est essentia sub fecūditate spiratiua/inq̄ꝫtū vna cū p̄re spirat spm̄sctm̄ p̄ modū amoris subsistētis. In spū aūt sctō nō est natura diuina sub aliq̄ rōne fecūditatis intrinsece: cū nulli⁹ p̄sone sit ꝓductiu⁹: sꝫ solum sub rōne fecūditat̄ extrinsece/inq̄ꝫtū p̄ vnitatē essentie diuīe est vnū principiū ꝓductiuū creaturarū cū patre et filio. ¶ Sꝫ circa h̄ incidit triplex dubitatio. Prima est: Cū in solo p̄re ex se sit perfecta fecūditas nature diuīe: q̄re ergo nō pōt sol⁹ ꝓducere spm̄sanctū sine filio? Ad qd̄ dicēdū/ꝙ oportet dicere ꝙ sol⁹ pater ex se habet plenā fecūditatē nature diuīe. Et hoc cōtingit ex p̄mitate sue p̄sone: que nō est ab alio: sed alie p̄sone sunt ab ip̄o. Et ꝓpter hoc largit̄ filio p̄ eternā generationē oīs p̄fectiōis plenitudinē/cōferendo sibi essentiā diuinā in oī fecunditate ⁊ p̄fectiōis plenitudine q̄ ip̄am possidet. Sꝫ lꝫ p̄ oēm fecūditatē habeat ex seip̄o: ⁊ nihil recipiat a filio: ñ tñ sol⁹ pōt spirare spm̄sctm̄ sine filio. Cui⁹ rō est: qꝛ ꝟtutē spiratiuā non habet ex se cū illa habitudine qua possit in actū spiratiōis. Qd̄ ptꝫ p̄ hoc: quia volūtas diuīa est p̄ncipiū spiratiuū: nō vt in se ⁊ absolute ꝯsiderata/sed vt ꝯcors duoꝝ. Et qꝛ nō est in solo p̄re vt ꝯcors/sed in p̄re ⁊ filio: ideo sol⁹ pater nō pōt spirare spm̄sctm̄ sine filio/nec ecōuerso: lꝫ ꝟtutē spiratiuā plenam ⁊ p̄fectā habeat a seip̄o. B ¶ Scd̄a q̄stio est: Utrum in p̄re solo sit plena sufficiētia sine filio et spūsctō: ꝓpt̄ hoc ꝙ philipp⁹ dixit: Ostēde nobis patrē

et sufficit nobis? Ad qd dicēdū q licz in pre solo sit natura diuia fm omnē pfectiōis plenitudinem: vt visum est: nō tn̄ in solo pre est plena sufficientia ad desideriū aie qetandū sine filio et spūsctō. Cui⁹ rō est: quia desideriū aie ex hoc ꝓprie quietat q diuinā essentiā nude ꝯtēplat/ put i scipa naturaliter existit. Et qr fecūditas nature diuine nō tota exhaurit put existit in solo patre: sz necessario ꝯcernit existētiā triū psonaꝝ naturā diuinā trifarie possidētiū. Quia pr eā possidet innascibiliter: fili⁹ nascibilr: spūssctūs ꝓcessibiliter: ideo natura diuina put existit in tribꝫ psonis et nō in pre solo/ bz hūanū desideriū qetare. ¶ Tertia q̄stio: Utrū beatis in patria sufficiat ad pfectā qetationē desiderij q deū videant absqꝫ eo q ipo fruant. Ad qd dicendū q sola visio dei non sufficit ad qetādū desideriū absqꝫ fruitiōe. Cui⁹ rō est: quia sufficientia sumit ex qetatiōe desiderij: sed cor amorosum vidēdo sūmū bonū et sūmū diligibile nullaten⁹ qetaret/ imo magis inqetaret nisi amaret ipz: q̄rez c. Et iō dr Au. v. ꝯfes. Inquietū est cor nr̄m dñe donec qescat in te: tuā. s. ꝟitatē limpide cōtēplando: et tuā bonitatē suauissime degustādo. Illud tn̄ qd in q̄stiōe supponit est penit⁹ ipossibile. s. q de⁹ ostendat se itellectui vt nude cognoscat: et subtrahat se volūtati vt nō diligatur. Hoc em̄ repugnat rōni primi/ veri et summi boni/ ꝑ videatur et nō diligat. Hoc etiam repugnat naturali cognitioni istarū potētiaꝝ: quia impossibile est q bonū appbensum nō moueat volūtatē/ cū sit eius ꝓpriū obiectum.

¶ Scdm patz: Nā ideo in patre est oīs sufficiētia: qr in ipo est oīs esse creati causalis influētia: quia om̄ia p ipm facta sunt: Joh. j. Sicut em̄ oīa sunt vera a veritate pma: ita oīa participāt esse ab esse pmo: vt pz. ij. Metaph. in q̄ꝫtū ab eo causalr effluxerūt. Ex quo relinquit corollarie q non recte dicit a qbusdā q psone diuine fluxerūt a diuina essentia. Cū em̄ fluxus quādā dependētiā et impfectionē importet: ideo nō bene dicit q psone diuine fluāt ab ipa essentia: sz poti⁹ dici debet q ab eius fecūditate ꝓprietates psonales naturalr pullulāt: p q̄s ipse psone diuie naturalr ꝯstituunt: et ideo tenēdū est q ipe psone ab ipa essentia naturalr nō fluūt: sed q in ipa naturaliter subsistunt. ¶ Ad cui⁹ maiorē intellectū vidēdū est q̄liter iste effluxus creaturarū et specialr intelligētiarū fiat a diuia essentia. De quo dicūt quidā q efflux⁹ itelligētiaꝝ a diuina essentia sit in tāta simplicitate nature/ q in eis idē sit opatio qd substantia. Quidā etiā dicūt q hmōi intelligentie ꝓpt nobilitatē sue nature naturalit sint btē. Quidā etiā ponūt q btitudo aie hūane in hoc ꝯsistat q intellect⁹ possibilis pfecte vniat itellectui agēti: q p naturā suā est btūs/ vt asserūt. Quidā ꝟo alij dicūt q beatitudo hūana nō sit in actu vidēdi deū/ nec amādi et fruēdi: sz poti⁹ in hoc q de⁹ pater in nobis generat suuz filiū quē genuit ab eterno. ¶ Sed oīa ista nō vident sane dicta: vnde qd pmi dicūt de simplicitate intelligētiaꝝ et idētitate substātie et opatiōis/ est penit⁹ impossibile: nā in q̄cūqꝫ opatio elicita ē idē cū suba/ aut necesse est q sit sūme simplex/ et p ꝯn̄s est ens primū qd repugnat itelligētie eo ipo quo creata. Illd etiā qd naturalr est beatū optet q seipo naturalr fruat: et i nullū aliū finē altiorē ordinet. Qd simpliciter repugnat intelligētie et omni rei create. Licet etiam pbi ponerēt q beatitudo

possibilis hoī in via cōsisteret in ꝯuersione ⁊ ꝑfecta vnione intellectꝰ possibilis cū agente: hoc tamē est impossibile sentire de beatitudine supernaturali quā tenemꝰ ex fide: quia illa nō potest cōsistere in aliq̄ bono/vel etiā in aliq̄ substātia creata: vt tenet regula fidei orthodoxe: ⁊ est luculēter a doctoribꝰ declaratū. Qđ etiā vltimo đr ꝙ beatitudo hoīs nō cōsistat in actu videndi deū ⁊ fruēdi ipo. Huic manifeste ꝯdicit saluator Joh. xvij. Hec est inquit vita eterna/vt cognoscāt te solū deū verū. Et ideo aliter est dicēdum: ꝙ eo modo res refluūt a diuia essentia q̄ in ipa cōtinent. Nō est autē intelligēdū ꝙ eēntialr creatura ꝑm id qđ est i entitate ꝓpria ꝑexistat ⁊ cōtineat i essentia diuina: qr sic necessario tolleret diuine nature simplicitas/si contineret aliquid diuersum a se: sed potiꝰ creature sunt in ipa ꝑm earū rōnes ⁊ exēplares ⁊ causales: que nō aliud sūt q̄ ipa diuina essentia: inq̄tū intellectui diuio rerū q̄dditates ⁊ eaꝝ formales ratiōes rep̄sentat sub quodā eē possibili ad existendū in effectu. Ex q̄ etiaꝫ patet ꝙ erroneū est dicere ꝙ creature idētitate refluant in essentiā diuinā a q̄ originalr effluxerūt/⁊ in q̄ essentialr ꝑexistūt. Refluxus em̄ creaturarū in essentia diuina nō pōt in hoc attēdi ꝙ dētitate transeāt in essentiā diuinam quia nulla creatura pōt esse capax eē increati: quia sic creatum essentialr et realiter esset increatum: qđ est impossibile. Sed ille refluxus in hoc attenditur ꝙ q̄libet creatura ⁊ specialr rationalis per suā opationē cōiungit et vnit sue rōni exemplari ⁊ causali i diuina essentia ꝑexistēti. Vñ quod dicit Ansel. ꝙ creatura in deo ē ipsa creatrix essentia: nō intelligit ꝙ ipa creatura ꝑm ꝓpriam entitatē sue substantie sit in ipsa essentia diuia. Quod patet per hoc: quia essentia creature realiter est facta: quod autē est in deo/necessario est eternū ⁊ infactibile. Sed hoc intelligit de ipa ratiōe exemplari ⁊ causali ipiꝰ creature: que est ipa creatrix essentia. D ¶ Tertiū patet Omis em̄ essentia facta vel fieri possibilis in deo vitaliter cōtinet: ⁊ ab eterno fuit vita in ipo deo. Unde scribit Joh. j. Qđ factū est in ipso vita erat. ¶ Sed diceres: Cum nō oīs essentia creata viuat in se: quō talis potest esse vita in deo. Itē: Cum viuere presupponat esse: quō potest esse ꝙ creature possibiles fieri/que nullā entitatē actualē habēt ꝑm se/sint vita i deo ¶ Ad primū dicendū/ꝙ illud quod est in alio est in eo ꝑm modū illiꝰ rei. Sicut apparet de rosa: quia licꝫ in se sit ꝑm esse materiale/corpale ⁊ corruptibile: in nostro tamen intellectu est ꝑm esse intellectuale: qđ quidē abstrahit a corpalitate corruptibilitate ⁊ materia. Unde licet rosa vel lapis non viuant in seipis: sunt tamē in intellectu nr̄o ꝑm rationē vitalē essendi: qr actꝰ ītelligēdi q̄ est q̄dā silitudo ⁊ exēplar istoꝝ ē q̄dā vita: vt đt Cōment. in. xij. Cū igit forma cuiuslibꝫ artificiati sit vita i ipa arte: vt dicūt Aug. ⁊ Ansel. sequit multo fortiꝰ ꝙ oīa creata q̄tū cūq̄ nō viuāt in se: ꝑm rōnes tñ eorū exēplares ⁊ factiuas sunt vita in ipso deo. ¶ Ad scđm dicendū/ꝙ lꝫ nihil possit viuere in se qđ nō habet eē in se eo ꝙ viuere p̄supponit esse: bene tamē aliq̄d pōt viuere in alio/licꝫ in se non viuat nec entitatē aliquā habeat. Sicut em̄ illud qđ nō est vita in se pōt eē vita in alio ꝓpt rōnē exēplarē sui quā habet in ipo: ita illud qđ nō hꝫ esse in se bene potest viuere i alio ꝓpter rōnē exemplarē ⁊ causalē suam: que vita

lis existit in illo. Talis igit nuda cognitio diuine essentie pfecte satiat omnem rōnalē appetitū: iuxta illud: Satiabor cū apparuerit gloria tua. Cuius glorie ꝛc.

¶ Ser. iij. vnde. s. et i ordi. LXVII

Tertio locus p christum discipulis p̄parandus reddit amabilis ex mansionū varietate: qd notat cum annectit/ mansiōes multe sunt. Ubi p diuersas māsiōes intelligunt diuersi grad⁹ beatitudis: vt dicit Augusti. A ¶ Nā lz sit tm̄ vn⁹ denari⁹ q̄ oībus p mercede reddit ex parte obiecti beatifici: quia de⁹ nudā cognitionem sue essentie oib⁹ beatis ostēdet: vnusq̄sq; tamen illā aspiciet ſm modū sue capacitatis: In q̄ etiā attēdit gradus sue btitudinis: ita q̄ p̄miū essentiale ꝯsistit in pfecta ꝯiunctiōe aīe ad deū: inq̄ꝫtū eo pfecte fruit tāq̄ꝫ viso ꝛ amato. Et hoc p̄mium dicitur aurea: illd aūt gaudiū speciale qd isti supaddit dicit p̄mium accidētale. ¶ Et hoc fit trib⁹ modis. Uno mō supaddit alid ex cognitiōe nature: et hoc mō dotes corpis ex gl'ia aīe redūdāt in ip̄m corpus. Alio mō ex gradu charitatis superogato: nā ad beatitudinē ꝯsequēdā req̄rit charitas in aliq̄ gradu determinato: ita q̄ si eēt minor/ nō mereret btitudinē. Sz aliq̄ iusti in opib⁹ perfectiōis alios grad⁹ superogauerūt: ꝛ ſm illos accipiunt diuersi grad⁹ beatitudinis. Tertio mō ex rōne operis meritorij: qd q̄dē rōnē meriti habet ex duob⁹: videlz ex radice charitatis: q̄ ille act⁹ refert in finē vltimū: ꝛ sic debetur ei p̄miū essentiale. s. ꝑuentio ad finē vltimū: qd est ip̄a aurea. Scdo ex ip̄o genere act⁹: q̄ laudabilitatē habz ex debitis circūstātijs/ ꝛ ex habitu eliciente ꝛ etiā ex ꝓximo fine: ꝛ sic debet ei q̄ddā p̄miū accidētale/ qd dicit aureola. Et ista est triplex: que distinguitur ſm tres vires aīe: q̄rū potissimis actib⁹ rn̄det. Potissim⁹ em̄ act⁹ rōnalis/ est ꝟitatē fidei ꝛ doctrine catholice non solū in seip̄o speculari: sed etiā alijs influere p doctrinā: et isti actui debet aureola doctorū. Potissimus etiā act⁹ irascibilis est mortē ꝓpt christū volūtarie pati: ꝛ huic debet aureola martyrū. Potissim⁹ ꝟo actus ꝯcupiscibilis est amore dei a maximis delectatiōib⁹ totalr abstinere: et huic debetur aureola ꝟginū. B ¶ Et lz oīa ista importēt gradū superogationis ad p̄miū essentiale: diuerse tamē mansiōes ꝓprie sumuntur ex diuersis actib⁹ meritorijs distinctis ſm variū gradū charitatis. Qui lz possint pluribus modis variari: oēs tn̄ pn̄t reduci ad nouē choros āgeloꝝ: ad q̄ꝝ ruinā restaurādā hō creat⁹ est. Quia em̄ de singulis choris aliq̄ angeli ceciderūt: ꝛ in tāto nūero ſm Greg. q̄ vnū chorū p se facere potuissent: ideo dr chorus decim⁹ cecidisse. Qd satis in parabola de decem dragmis ptz. Un̄ qr ruina cuiuslibet chori debet p hoīes repari: ideo māsiōes hoīm recte ꝛ conueniēter sumunt ibi ſm choros angelorū. ¶ Prim⁹ ꝛ sup̄m⁹ chorus est seraphin: q̄ dicunt ardētes. s. in seipsis: ꝛ etiā alios in amore diuino inflāmātes: ꝛ ad hūc ꝓprie ptinēt apl'i ꝛ martyres: q̄ tātū in amore diuīo arserunt q̄ letāter p chr̄o mortis suppliciū ptulerūt. In q̄ appet maxim⁹ ardor charitatis: qr maiorē hac dilectiōem nemo habet ꝛc. Joh. xv. Ad istū etiā chorū pōt ptinere q̄libet aīa in gradu charitatis pfecta: q̄ cū spōso dicere potest: Introduxit me rex in cellā vinariā: ordinauit i me charitatē: Cañ. j. Intro-

ducit eñ aia in cellã vinariã p excessũ dilectiõis: sed habet charitatẽ ordinatã p sobrietatẽ discretiõis: qua prudẽter nouit sp maiora ⁊ potiora bonis minoribꝫ anteferre. ¶ Secũdus est cherubin: qui dicit plenitudo scientie quia ipi pre ceteris relucẽt radio diuini luis: ex eo q̃ p̃me ꝟitati intimi⁹ cõiungunt. Et hoꝝ officiũ est plenitudinem sapie: quã in fonte p̃me veritatis hauriũt/ alijs iferioribꝫ cõicare ⁊ diffundere. Et ad hũc choꝝ ꝓprie ptinẽt doctores: q̃ corda fideliũ sapiẽtie imbribꝫ irrigarũt. Ad hunc etiã põt pertinere q̃libet aia deuota: q̃ qñq̃ tãto luie diuino pfundit q̃ ad cognitionẽ secretoꝝ admittit. De qua verificat illud Esa. lx. Tunc videb⁹/ clarissima. s. cognitiõe: ⁊ affluens/ suauissima delectatiõe: ⁊ mirabit cor tuũ/ p̃ tãti muneris dignatione: sed dilatabit/ in dei ⁊ ꝓximi feruentissima dilectione.

L ¶ Terti⁹ chor⁹ est thronoꝝ: q̃ iõ throni dicunt/ eo q̃ in eis de⁹ sedeat/ ⁊ sua iudicia discernat. Throni ei ad litterã dicunt sedes regnantiũ ⁊ iudicantiũ: q̃ sunt stratu sublimes/ factura fortes ⁊ situ imobiles. Et ido istos spũs Diony. appellat sedes altas ꝓpt dignitatis auctẽ quã sup alios acceperũt/ cõpactas ꝓpt ꝟitatis soliditatẽ quã pre alijs spiritibꝫ cognoscũt: ⁊ firmiter collocatas ꝓpt eq̃tatis imobilitatẽ: q̃ sniam diuini iudicij ifallibilr accipiũt: ⁊ in alios inferiores transfundũt. Ad hũc choꝝ ptinẽt ꝟgines prudẽtes: q̃ sup alios dignitatis eminẽtia sublimate/ ⁊ in suis motibꝫ pfectissime q̃erate. Nõ autẽ fatue ad choreas ⁊ viroꝝ spectacula discurrẽtes: q̃ sm Orig. est ꝟginitas dependẽtie/ donec scꝫ occurrat q̃ placeat. Ad hũc etiam gradũ ptinere põt aia pfecta: q̃ ex securitate diuini iudicij seipam pfecte dijudicat: ⁊ intima sue ꝯscie studiose penetrãs ⁊ sollicite cauens ne qui cq̃ in ea remaneat qd oclos diuie maiestatis offendat. ¶ Quart⁹ est dñationũ: qui iõ sic vocant: q̃ ceteris angel dñant. Horũ officiũ est hoies istruere q̃lit debeãt p̃latiõis officiũ exercere: ⁊ q̃liter debeãt subditis dñari. Uñ ad hũc choꝝ ꝓprie ptinẽt prelati/ officiũ suũ bene ⁊ laudabilr exequentes. Huic etiã ordini aia pfecta assimilat qñ motibꝫ carnalibꝫ ⁊ prauis ꝯcupiscẽtijs potẽter dñat. ¶ Quint⁹ est p̃ncipatuũ: ad quos ptinet dirigere sm Diony. q̃liter regimẽ regni vel etiam ꝓuincie bene disponat sm diuinũ bñ placitũ. Hoꝝ officiũ ẽ sm Greg. docere hoies inferioris grad⁹/ ipis maioribꝫ ⁊ in dignitate ꝯstitutis debitã reuerentiã exhibere: puta regibꝫ/ p̃ncipibꝫ ⁊ p̃latis. Ad hũc etiam gradũ dignitatis ptinẽt religiosi: q̃ voluntatẽ ꝓpriã abdicãtes/ seipos iugo obedientie ꝓpter deum volũtarie astrinxerũt. Sext⁹ est ptãtũ. Et hoꝝ officium est sm Isido. ptãtes aduersarias coercere ne tantũ noceãt quãtũ vellẽt. Et ad hũc choꝝ ptinẽt omes p ꝟitate ⁊ iusticia decertãtes: ⁊ p his maloꝝ persecutiões volũtarie pferẽtes. Ad hũc etiã chorũ ptinere pñt q̃ tentatiõibus demonũ/ tribulatiõibꝫ carnis ⁊ mundi virilr resistũt. D ¶ Septim⁹ est virtutũ: quoꝝ est miracula facere: in quibꝫ sm Diony. potissime relucet diuina virt⁹: ꝓpter qd p eos ꝟtus faciẽdi miracula viris pfectis cõcedit. Et ad hũc ꝓprie ptinẽt boni sacerdotes: q̃ maxima miracula faciũt/ qñ panẽ ⁊ vinũ in verũ corp⁹ ⁊ sanguinẽ christi ꝯuertũt. Itẽ qñ pctõrẽ mille vinculis pctõꝝ alligatũ vno verbo absoluunt ⁊ oia vincula peccatorũ dirumpunt. ¶ Octauus est archangeloꝝ: quoꝝ

officiū est sūma nūciare ⁊ ꝑ lumē cognitiōis diuīe a supioribꝫ receptū inferiores angelos illuminare ⁊ eos mittere ad executionē diuine volūtatis. Ad istos etiā ſm Greg. ꝑtinet hoies informare de his q̄ spectant ad ꝓmotionē fidei: puta de natiuitate dñi et hmōi. Qui etiā ſm Diony. habent de talibꝫ mysteriis ꝓphetias alijs reuelare. Ad hūc chorū ꝑtinēt boni actiui ⁊ ꝯiugati in arduis ꝟtutū actibꝫ se exercentes ⁊ suā domū ac familiā laudabiliter ⁊ ꝟtuose regētes. ¶ Non⁹ est angeloꝝ: q̄ iter alios sunt infimi ⁊ q̄si nūcij dicti: eo ꝙ miora nūciāt ⁊ homines instruūt vt iuste viuāt: et ꝓximis obsequiū charitatꝫ exhibeāt. Ad hūc choꝝ ꝑtinere videnꝫ homies infime ⁊ q̄si seruilis ꝯditiōis: q̄ ex se parū vl' nihil boni agere sciūt/ nisi ab alijs īducanꝫ: seruant tamē ꝑcepta eccl'ie in ieiunio ⁊ alijs obseruātijs: sed ex se modicū suꝑaddūt. Qui tamen de numero saluandoꝝ sunt inq̄ntū se a peccatꝫ custodiūt: ⁊ ideo sūt in choro infimo ꝯstituti. E ¶ Sed q̄d dicem⁹ de viduis ⁊ alijs ꝯtinētibꝫ. ¶ Itē quid de pauꝑibꝫ voluntarijs: in quo choro erūt? ¶ Ad ꝓmū dici pōt/ ꝙ vidue videnꝫ reponi in choro potestatū/ ꝓpter h̄ ꝙ e fortioribꝫ carnis tētatiōibꝫ impugnanꝫ. Nam sicut dicit Beda suꝑ Esdrā Exꝑtis vitioꝝ illecebris difficilius q̄ꝫ incognitis carem⁹. Et minoris laboris est incognitā carnis cauere voluptatē/ q̄ꝫ reijcere iā cognitam. Pluribꝫ etiā mūdi tribulatiōibꝫ quatiuntꝫ: ⁊ ideo si in talibꝫ ꝟtuose se hn̄t/ ⁊ fortiter resistūt: ꝯueniēter locantur in choro potestatū. ¶ Ad scd̄m dicēdū/ ꝙ volūtarie pauꝑes reponi videnꝫ ī choro thronoꝝ: in quibꝫ de⁹ q̄ete residet/ ⁊ iudicia sua discernit. Quia ad exēplū vite istoꝝ ꝑfectoꝝ alij cōdēnabunꝫ vel ꝓmiabūꝫ. Et hoc eis chr̄s videꝫ ꝓmisisse Matth. xix. Vos q̄ reliquistis oia ⁊ secuti estis me/ sedebitꝫ suꝑ thronos duodecim iudicātes tribus isrl'. Sed h̄ itelligitꝫ de illis pauperibꝫ q̄ ꝑ solēne votū pauꝑtatis mūdo renūciāt: vel ꝑ statū ꝑlatiōis aut ꝑ votū obediētie se diuinis legibꝫ vl' certe regulari obseruantie astrinxerunt. Ad istas mansiōes sanctoꝝ angelorū nos ꝑducat per suā gratiā/ qui est benedictus in secula ⁊c.

¶ De Inuentiōe sancte crucis Sermo primus/ et in ordine. LXVIII.

Ostēdit ei lignū/ q̄d cū misisset in aq̄s in dulcedinem verse sunt: Exo. xv. Verba ꝓposita ꝯueniēter assumunꝫ in laudē sctē crucis. In q̄b⁹ ꝟbis innuit ꝓmo gl'iose crucis mirifica inuētio/ cū ꝓmittitꝫ: Ostendit ei lignū. Scd̄o tangitꝫ sue ꝟtutis magnifica cōmendatio/ cū subditꝫ: q̄d cū misisset in aquas ⁊c. A ¶ Circa que est ꝓmo sciēdū/ ꝙ mysteria crucꝫ que erāt in lege veteri figural'r obūbrata sunt nobis in lege noua aꝑti⁹ reuelata. Nā sicut legim⁹ in Exo. cū popul⁹ israelitic⁹ in deserto posit⁹ venisset in marath/ aquas illas pre amaritudie bibere nō poterat: tūc moyse clamāte ad dñm dñs sibi lignū ondit: per q̄d aq̄ꝝ amaritudinem dulcorauit. Que q̄dē ostēsio aꝑte ostēdit sctē crucis mirificā inuētionē. Que triplici miraculo facta fuit. Queꝝ ꝓmū fuit reuelatio angeli facta constātino. Qui dum cū barbaris cōgredi deberet: ⁊ eoꝝ nimiam multitudinē expauesceret: āgelus sibi signū crucis ostēdit: cui et dixit: In hoc vinces. Et istud miraculū ꝑcessit crucꝫ inuētionē. Secūdū fuit

terre commotio et suauissimi odoris emanatio. Et hec ostēsio facta ē iude ⁊ ipi helene deuote orātib⁹ vt diuina clemētia lignū scte crucis oñdere dignaret. Et istud miraculum factū est in ipa crucis inuētiōe. Tertium fuit mortui suscitatio/⁊ multoꝝ infirmorū sanatio: que ꝟtute scte crucis facta fuit. Et hoc secutū est crucis inuentionē. B ¶ Per hec aūt miracla ꝟt⁹ triplex sancte crucis nobis euidenter ostēdit. Nā ꝑ hoc ꝙ angel⁹ in celo ipsam tā reuerēter oñdit/insinuatur ꝙ ꝟtus scte crucis angelorū ruinā reparauit. Per hoc em̄ ꝙ hō ꝑ sanguinez chri in cruce effusum deo reconciliat⁹ fuit: ostiū btitudinis sibi reseratū extitit: ⁊ sic choris angelicis associat⁹ ruinā angeloꝝ suppleuit. Inq̄ntū ꝟm diuersitatē meritoꝝ hoīes ad angelorū btitudinē admittunt. Et ꝓpt hoc scribit Col. j. Pacificās ꝑ sanguinē crucis ei⁹ siue q̄ in terris. i. ipos hoīes: siue q̄ in celis. i. ipsos angelos. Qui ex hoc dicunt pacificati: q: ꝟm diuersuz gradū ꝟtutis hoīes ad angeloꝝ consortiū sunt assumpti. Per terre ꝟo cōmotionē ⁊ odoris emanationē signat ꝙ ꝟtute scte crucis fit in mēte deuota cōmotio pie cōpassiōis ⁊ fragrantia bonoꝝ desideriorꝝ q̄ ad deū. In q̄ q̄dē odore spōsus ꝑ plurimū delectatur. Cōstat em̄ ꝙ sponsus trahit odore puritatis. Cañ. j. Ueni dilecte mi: lectul⁹ nr̄ florid⁹ est: q: resꝑsus florib⁹ puritatis. Itē odore hūilitatis. Ibidē Dū esset rex in accubitu suo/qñ. s. in cruce ꝓ nr̄a salute occubuit: nardus mea/ꝑ quā hūilitas designat: dedit odorē suū. Itē cū odore scte opatōis. Cañ. iij. Uinee florētes. i. mētes ꝟtuosis actib⁹ abūdātes/dederūt odorem suū. ¶ Per mortui ꝟo suscitationē et infirmoꝝ curationē signat ꝙ hō per ꝟtutē crucis est a morte pcti liberat⁹: q: vet⁹ hō noster crucifixus est: vt destruat corp⁹ pcti: sicut dicit Apl's ad Ro. vj. Et ꝙ ab infirmitate q̄ hō fuit impotēs ⁊ debilis ad bñ opandum ꝟtute crucis ⁊ passiōis chri cōfortat⁹ est. Uñ dicit Greg. Si passio dñi in memoriā reuocet: nullū est op⁹ adeo arduū q̄n hoī dulcoret in amaritudīe passiōis chri. Qd bene figurat ꝑ hoc ꝙ moyses misit lignū in aquas: que amissa amaritudine in dulcedinē ꝟse sunt. Et ꝓpter p̄dictos duos effect⁹ bene dicit ꝓpha: Uirga tua ⁊ bacul⁹ tu⁹ ipa me ꝯsolata sunt. Crux nanq̄ christi ideo bacul⁹ dicit: ꝙ ꝑ eam infirm⁹ sustentat. Sed d: ꝟga: quia per eius inuocationē demōes feriunt: ⁊ ab hominū tētatiōib⁹ ꝓpellunt. C ¶ Est etiā hic notandū/ꝙ venerabilē crucē vocat lignū absolute/nō determināns aliqd ligni gen⁹. Et hoc vel rōne materie: q: lignum crucis de q̄ttuor lignis cōpositum fuit: puta cedro/cypresso/oliua ⁊ palma. In quib⁹ ꝟbis q̄ttuor ꝟtutū gña designāt. In cedro prudētia ꝓpt odorē discretiōis: in cyp̄sso fortitudo rōne firmitatis: q: d: ipuitribit. In palma iusticia: q: palma coronantur victores. In oliua tēperātia: q: datur in signū pacis: ⁊ i hoīe tpato oīa pacata sūt. Uel rōe figure: q: ꝑ pl'ima ligna figurat i scptura: puta ꝑ baculū iacob/ꝑ ꝟgā aaron ⁊ per arborē magnā i medio terre: cui⁹ ꝓceritas celos tangebat: vt ptz Dañ. viij. Uel ratiōe excellētie: vnde crux per excellentiā ligni dicit: q: est lignū vite: Geñ. ij. Est etiā lignū iusticie. Sap. xiiij. Benedictū lignum per qd fit iusticia. Et lignum victorie: q: ꝑ eā christus ⁊ mortē occidit ⁊ diabolū supauit. ¶ Propter quod de ista ostēsiōe scte crucis cōueniēter potest intelligi quod scri-

bit Hester. vij. En lignum qd fecerat mardocheo stat i domo Amā habēs quinq̄ginta cubitos altitudinis. In qbꝰ ꝟbis innuit ꝙ lignū sctē crucꝭ fuit ostēsum mirabilr: ꝛ ideo p̄mittit/ en lignū. nā en est aduerbiū demōstrādi ꝛ signat oñsionē diuinitꝰ factā ipsi iude ꝛ btē helene ꝛ etiā ꝯstātino: vt ptꝫ ex p̄dictꝭ. Fuit etiā a deo p̄re ꝓ nostra salute eternalit p̄uisum: et ideo subditur/ qd p̄auerat mardocheo. i. qd deꝰ pater p̄uidit ab eterno filio suo ꝓ triū phali vexillo: qui bene ꝑ mardocheū intelligit. Interp̄tat em̄ mardocheꝰ amare cōterēs imprudētē: ꝛ signat bene dei filiū: q̄ potentiā diaboli imprudētis amarissime ꝯtriuit: ꝛ nos de inferni faucibꝰ liberauit. Tertio determinat locus sue inuētiōis specialiter cū subiūgit/ stat in domo aman: quia lignū sctē crucꝭ fuit abscōditū apd iudeos. Nā ꝑ domū absconsio: ꝑ aman ꝟo iudei designant: quia aman interpretat coangustās vel cōprimens me Et bene signat iudeos: q̄ christū in accusatiōe corā pilato coangustauerūt ꝛ penis acerrimis cōpresserūt: Quarto oñdit ꝙ ꝑ ꝟtutē sctē crucis beatificamur felicit: et ideo ānectit/ habens q̄nq̄ginta cubitos altitudīs: nā nūerus quinq̄genariꝰ iubileū signat: in q̄ fiebat ꝛ libertatꝭ donatio ꝛ hereditatis restitutio. Et ideo ꝑ h̄ designat ꝙ ꝑ ꝟtutē sctē crucis sumꝰ a seruitute et ptāte diaboli liberati: ꝛ hereditatē celestis gaudij ꝯsecuti. Quā nobis adipisci ꝯcedat ꝛc̄.

¶ De inuentiōe sancte crucis Sermo secūdus/ et in ordine. LXIX

Secundo notat virtutis sctē crucis magnifica cōmēdatio cū subdit/ qd cū misisset in aquas i dul. ver. sunt. A ¶ Circa qd est sciēdū/ ꝙ ꝟtus sctē crucꝭ ꝑ hoc magnifice attollit/ ꝙ ꝑ ip̄am amaritudo aq̄ꝝ. i. quarūlibet tribulationū dulcorat. ¶ Ad cuiꝰ maiorē euidētiā dici pōt/ ꝙ amaritudo aq̄rū q̄nq̄ signat amaritudinē tribulationū. Ps. Saluū me fac deꝰ qm̄ intrauerūt aque vsq̄ ad animā meā. Q̄nq̄ signat estꝰ feruētiū desideriorꝝ. Prouer. xxv. Aqua frigida aīe sitienti: qꝛ ꝯsolatio diuia libēter impendit aīe feruēter bona celestia appetenti. Q̄nq̄ etiā signat frequētiam et mltitudinē ppl'orꝝ. Apoc. xvij. Aque quas vidisti ppl'i sunt. Aque igit tribulationū approp̄are loquēdo erāt ex parte cōstātini: q̄ ꝓpter barbarā multitudinē secū in crastino ꝯgredi volētē fuit plurimū ꝯsternatꝰ. Aque ꝟo feruentiū desideriorꝝ fuerūt ex parte iude ꝛ beate helene/ lignū sancte crucis ardētissime ꝛ deuotissime requirētes Aque aūt ppl'orꝝ fuerūt angustie ip̄iꝰ maxentij ꝛ suorꝝ sequaciū cū exercitu constātini imp̄atoris in crastino congredi volētes. ¶ Om̄es autem aque p̄dicte fuerūt per lignū sancte crucis dulcorate. Quod patet: Nā aque tribulationū in constātino fuerūt per lignum sancte crucis dulcorate per hostiū expugnationē: quia signo sancte crucis p̄cedēte exercitū constātini pagani exterriti pacē quesierūt. Aque ꝟo feruentiū desideriorꝝ dulcorate sunt in beata helena ꝛ etiā in ip̄o iuda per sancte crucis inuētionē. Que vtiq̄ in ip̄is excitauit magnū gaudiū ꝛ exultationē. Unde de ip̄is verificat qd de supnis ciuibꝰ scribit Esa. lj. Gaudiū ꝛ leticia inuenient in ea: hoc est in ip̄iꝰ crucis inuentione gaudiosa/ gratiarū actio ꝛ vox laudis. Nam in deuotis mentibus helene ꝛ ipsius iude inueniebatur gaudiū et leticia pro sui de-

siderij impletione. Prouer. xiiij. Desideriũ si compleatur delectat aiam. Gratiarũ actio fuit in eisdẽ ꝓ sancte crucis secura inuẽtione: qꝛ de veritate istiꝰ fuerũt assecurati ꝑ euidens miracl'm Sꝫ vox laudis fuit in Cõstãtino pro miracl'osa ꝛ gaudiosa victorie adeptione. Aque aũt angustie ꝓpl'oꝝ fuerũt dulcorate ꝑ inimicoꝝ subiugatiõez: qꝛ Maxentiꝰ territꝰ ab exercitu Cõstãtini cũ ipso pacẽ iniit ꝛ seipm̃ Cõstantino submisit: vt verificaret qd̃ sibi ꝑ angelũ ꝓmissum fuerat. In h̃ signo vinces inimicos tuos. ¶ Possꝫ etiã dici ꝛ meliꝰ: ꝙ ista dulcoratio aquarũ fcã est i attractiõe fideliũ ꝓpl'oꝝ ad amorẽ ꝛ reuerentiã sctẽ crucis. Et sm̃ h̃ lignũ crucꝭ in aq̃s mittit/ cũ fides sctẽ crucꝭ in gẽtilẽ ppl'm dilatat: ꝛ sic ipsorũ corda dura ꝛ obstinata cõuertunt in molliciẽ/ h̃ est in diui amoris dulcedinẽ. Qd̃ bñ figuratuꝫ fuit Nu. xx. in virga moysi q̃ de petra dura aq̃s largissimas ꝓduxit: qꝛ deꝰ ꝑ virtutẽ sancte crucꝭ corda dura gentiliũ ad amorẽ fidei emolliuit: ꝛ ex eis aq̃s deuotionis ꝛ gr̃aꝝ actionis ꝓduxit: vt sic verificaret qd̃ ipse chr̃s ꝑdixerat Jo. xij. Ego si exaltatꝰ fuero a terra: ꝑ crucis scꝫ suspensionẽ: oĩa trahã ad meipm̃ qꝛ ꝑ crucis ꝑdicationẽ oĩm fideliũ corda traxit ad se ꝑ amorẽ ꝛ deuotionem B ¶ Qd̃ ptꝫ ex tribꝫ. Primo nãq̃ corda dura ꝛ lapidea sibi attraxit per verã cõpunctionẽ. Et h̃ figuratũ fuit Exo. xvij. vbi ꝑ virge ꝑcussionẽ moyses de silice aq̃s eduxit: ex quibꝫ recreati fuerũt ꝛ ppl's ꝛ iumenta. In q̃ signat ꝙ ꝑ aq̃s ꝯpunctiõis recreant in spe diuine miseratiõis: ꝛ vires aĩe supiores ꝛ etiã inferiores. Scd̃o cor amarũ ꝛ tribulatũ sibi attraxit ꝛ dulcorauit ꝑ spiritualẽ ꝯsolationẽ. Ad cuiꝰ promptã susceptiõez ipse chr̃s inuitat cũ dr̃. Aperi os tuũ. i. dilata desideriũ tuũ: ꝛ ego adimplebo illd̃: ꝑ influxuꝫ vicꝫ spũal cõsolatiõis: cui benigne exhortationi mẽs deuota cõsentit cũ dr̃ cum ꝓpha Os meũ aperui ꝛ attraxi spm̃/ int̃ne scꝫ cõsolatiõis. Per os nanq̃ feruide mẽtis desideriũ intelligit: qꝛ sicut per os recipit cibꝫ corpalis/ ita ꝑ mẽtis desideriũ attingit cõsolatio spiritualis Tertio corda tepida ꝛ insipida sibi attraxit ꝑ feruentẽ sui amoris inflãmationẽ: vt sic q̃libet amator crucꝭ possit dicere cũ ꝓpha. Inflãmatũ ẽ cor meũ: ꝛ renes mei cõmutati sunt ꝛc̃. C

¶ In quibꝫ v̄bis triplex affectꝰ diui amoris notabil'r innuit. Feruor nãq̃ diuinꝰ ꝑmo mentẽ amorosam in desiderio bonoꝝ diuĩoꝝ feruẽter inflammat. ꝛ iõ ꝑmittit: Inflãmatuꝫ est cor meũ. Istũ effectũ sensit Aug. cũ diceret. O amor q̃ semꝑ ardes ꝛ nunq̃ extinguerꝭ: deꝰ meus accende me totũ. Scd̃o oẽm affectũ terrenoꝝ ꝛ desideriorꝝ carnaliũ total'r exẽminat: ꝛ ideo subdit. ꝛ renes mei cõmu. sunt. Nã ꝑ renes intelligunt affectiões aĩe amorose: q̃ tũc recte cõmutant qñ auertũt ab amore terrenoꝝ ꝛ solidant in amore celestiũ. Hũc affectũ attigerat mat̃ Augꝰ. cũ diceret. Nulla re iã delector in hac vita: cũ te contẽpta felicitate terrena videã seruũ chr̃i. Eundẽ etiã affectũ Augꝰ. videt attigisse cũ diceret. j. cõfess. Quis mihi det vt venias in cor meũ ꝛ inebries illud amore tuo ꝛ obliuiscar mala nr̃a ꝛ vnũ bonũ meũ amplectar te. Tertio mẽtẽ amorosaꝫ i sui ipsiꝰ ꝛ in oĩ mũdana cõplacẽtia totaliter annihilat. ꝛ iõ subiũgit. Et ego ad nihilũ redactꝰ suꝫ ꝛ nesciui: qꝛ in nullo actu vel affectu talis mẽs q̃rit mũdanã gl'iam vel ꝓpriã cõplacentiã: sed solũ dei laudẽ ꝛ ꝓximoꝝ salutẽ. Hũc affectũ Aug. attigerat cũ dicebat. De

curret tota vita mea in amplex9 tuos nec requiescā donec absc̄dar in absc̄ditō faciei tue: q̄ est plena dulcedine z oim gr̄az. Un legit q̄ sibi displicebat quicq̄d agebat in seculo p̄ dulcedine dei. q̄ tante suauitat̄ est q̄ nullū op9 est ad̄o duz z nature būane ꝑa tritū/q̄n degustata illa dulcedine bomini reddat dulce ac tolerabile. Ad̄o etiā bñ figuratū est Exod. vij. nā sicut serpēs Moysi deuorabat serpentes magorū: ita p̄m Bern̄. passio chr̄i pro nobis ex amore suscepta/oēs nostras tribulationes absorbet. ita vt de labore requiem: de tribulatione letitiam: z de ꝑtumelijs gliam habeam9. Quā nobis prestare c̄cedat tc̄.

¶ Joānis añ portā latinā Ser. p̄m9 Et in ordine. LXX.

Parasti in cō/

spectu meo mensam aduersus oēs qui tribulāt me. impinguasti in oleo caput meum: et calix meus inebrians q̄ p̄clar9 est. ps. xxij. Licet bēs Joānes euāgelista p pena le martyriū nō clauserit die extremū vt sic verificetur q̄d chr̄istus de eo dixerat Joā. vl. Sic eū volo manere donec veniā. B ¶ Jp̄m añ chr̄is sic manere voluit triplr. Et 1ō q: sine corruptiōe mētis: q: ego p̄mānsit. Tū da sine corruptiōe carnis: q: resolut9 nō fuit. Tū da sine penalitate mortis: q: nullam penā mortis sensit. Ne tamen gloria martyrij p̄ ceter̄ apl̄is p̄tinuaretur: ideo triplex martyrium passus fuit/q̄ in verbis propositis innuit̄ur. Primū quia fuit per Domicianū in exilio relegatus. q̄d notat cū dicitur Parasti in conspectu meo mensam. Secundū quia fuit in feruenti oleo assatus. q̄d notat cū subdit: Impinguasti in oleo caput meū. Tertiū q: fuit veneno fortissimo potat9. q̄d notatur cum annectit: Calix meus inebrians q̄ p̄clar9 est. Et de quolibet istorū fuit p̄cessus specialis. ¶ Circa p̄mū est sciendū q̄ p̄m multitudinē tribulatiōnū beat9 Joānes sensit multitudinē consolationū: vt sic verificet̄ de eo q̄d scribit in p̄s. Scōm multitudinē dolorū meorū consolatiōes tue letificauerunt animā meā. ¶ Fuit aūt beat9 Joannes in hac die quadruplicit̄ tribulatus: z ideo fuit a deo quadruplicit̄ ꝑsolatus. Primo nā q: fuit ab infidelibus grauit̄ flagellatus. Scōo fuit ab eis derisibilit̄ consolatus. Tertio fuit feruēti in oleo inhumanit̄ assat9. Quarto fuit in exilio damnabilit̄ relegatus. Et q: oia ista fuerūt penalia et afflictiua: ideo cōtra ista dñs ip̄m celesti cōsilio refecit/z virtutez alacrit̄ patiendi tribuit sibi. Propt̄ q̄d apte premittit: Parasti in conspectu meo mensam. Secundū quia fuit in feruenti oleo assatus. q̄d notat cū subdit: Impinguasti in oleo caput meū. Tertiū q: fuit veneno fortissimo potat9. q̄d notatur cum annectit: Calix meus inebrians q̄ p̄clar9 est. Et de quolibet istorū fuit p̄cessus specialis. ¶ Circa p̄mū est sciendū q̄ p̄m multitudinē tribulatiōnū beat9 Joānes sensit multitudinē consolationū: vt sic verificet̄ de eo q̄d scribit in p̄s. Scōm multitudinē dolorū meorū consolatiōes tue letificauerunt animā meā. ¶ Fuit aūt beat9 Joannes in hac die quadruplicit̄ tribulatus: z ideo fuit a deo quadruplicit̄ ꝑsolatus. Primo nā q: fuit ab infidelibus grauit̄ flagellatus. Scōo fuit ab eis derisibilit̄ consolatus. Tertio fuit feruēti in oleo inhumanit̄ assat9. Quarto fuit in exilio damnabilit̄ relegatus. Et q: oia ista fuerūt penalia et afflictiua: ideo cōtra ista dñs ip̄m celesti cōsilio refecit/z virtutez alacrit̄ patiendi tribuit sibi. Propt̄ q̄d apte premittit: Parasti in conspectu meo mensam aduersus oēs q̄ tribulant me. Nam q: p̄mo fuit grauit̄ flagellatus/ chr̄ius sibi parauit oim penarū dulcoratione per interni roris refrigeratione. Un potuit dicere illud p̄s. Obūbrasti sup caput meū. i. sup mentē meaz in die belli: q: celesti rore in flagellatiōe me refrigerasti. Tale refrigeriū senserat sponsa cū dixit Cañ. j. Sub vmbra illi9 quē desiderabā sedi: z fructus eius dulcis gutturi meo. B ¶ Jn q̄ vbo spōsa p̄mo tāgit diuine p̄tectiōis refrigeriū cū premittit: sub vmbra illi9 quē desiderabā. i. flagranti desiderio estuauerā: sedi. i. in tribulatiōe quieui. Un ōt hic glo. Sponsa introducta in cognitionē secretoz celestiū: sub p̄tectione sui spōsi quiescere cupit z refici. naz p vmbrā p̄tectio intelligit: iuxt illō p̄s. Sub vmbra alarū tuarū p̄rege me

Et sm Origē. sponsa ꝺ manifeste insinuat sui p̄fectus oportunitā: dicēdo sub vmbra illius. q̄ talis est fructus q̄ p̄t oēs afflictos refrigerare. Scō̄ o insinuat ei⁹ summā bonitatē z clemētiā dicēdo: quē desiderabā. i. feruēti desiderio estuabā: q; ipse est desiderū collium eternorum Ben. xlix. Tertio insinuat ipsi⁹ sapientiā/mentē suauiter quietantē. z tō̄ annecterit: sedi/ꝺ est ab oīm laboze z turbatiōe in luce diuine claritatis: z amoze diuīe bonitat; pfecte quieui. ¶ Scō̄ tāgit celestis dulcoz; stillicidiū/cū subdit. z fructꝰ ei⁹ dulcis gutturi meo: quia ei⁹ ducedo oēm amaritudinem p̄tis penalitat; absozbet. In q̄ verbo sponsa primo innuit q̄ iste fructꝰ est viralis z optimꝰ q; est supcelestis z diuinꝰ. ió signāter ꝺc fructꝰ ei⁹: q̄ sc; est lignū vite afferens fructꝰ duodecim. q̄ bene dicit̄ optimi: q; sunt fructꝰ spūs qui eradicāt oīa opa carnis: vt p̄z Bal. v. Secundo oñdit q̄ est suauis z sapidꝰ. ió ꝺr/dulcis. cui⁹ dulcoz mellcus. Eccli. xxiij. Spūs meꝰ sup mel dulc;. Tertio oñdit q̄ est mentalis z intimꝰ. Est em̄ dulcis: nō cm̄ labys vl̄ lingue/sed gutturi meo. i. intimo sapozi mentis mee: cui soli sapit imprimitte dulcedo spūalis alimenti. ¶ Scō̄ q; fuit derisibilis risozat⁹: ió chr̄s parauit sibi cozonā celestis gl̄ie. Pō̄. Posuisti in ca. c. co. de la. p̄e. Et ꝺ p̄miserat ipse dñs p̄ suo noie tribulat; Esa. lxj. Dabo eis cozonā p̄ cinere. i. exaltationis gl̄ias p̄ p̄ñi despectōe. z palliū laudis p̄ luctu meroz;. Signant aūt ꝺicit/pallium gaudij: q; illud gaudium celeste erit cāte plenitudinis/q̄ totus homo inuoluet ad modū pallij: et oēs potētias anie pfectissime saturabit. Oō̄ p̄z: q; rōnalis ibi satiabit̄ claritate p̄me veritat;. Volūtas satiabit̄ gustu diuīe suauitat;. Memoria to tempore firma eterne socūditatis. Uñ noie pallij recte notat excessus illi⁹ gaudij respectu p̄tis tribulatiōis: q̄ est moz mētanea z breuis. ¶ Tertio qꝫ fuit i feruēti oleo assat⁹: pauit illi roz; celest; mirabilē refrigeratōe. cui⁹ ex emplū patuit i be. Laurē. q̄ cū sup viuos carbōes assaret: Decio ysulteās dixit. Disce miſ xtrum dñi mei ihesu chr̄i: q; carbōes tui nō ardozē s refrigeriū mihi p̄stāt. Hui⁹ exm̄ patuit i be. Cecilia: q̄ cū p̄ triduū in flāmis balnearibus deterā fuiss;: ita fuit p̄ rozē diuie gr̄e frigerata/q̄ nec aliq̄ signa sudoris lauabat. Ira etiā chr̄s i be. Joāne calozē feruēt; olei mirabil̄r refrigerat̄/q̄ nil̄m dolozē ex eo sensit: sed tanq̄ fidel̄ pugil de vase illo nō adustus s vnct⁹ exiuit. Uñ bñ sibi cōpetit illō q̄ scribit. ſ. Re. xviij. vt sit xtus spūs/ scī ꝺcm̄. Joāne in tricēdio positū allo quēt; z fortātis dicētis. Esto vir fortis z p̄liare p̄lia dñi. In q̄ verbo spūs scīus p̄mo suggerit sibi pariz; tolerā di: cū p̄mittit. esto vir fort;. Scō̄ do cet diligētiā decertādi: cū subdit. z p̄liare. i. p fidē chr̄i viril̄r decerta. Tertio sibi spōder fiducīā triūphādi: cū annecte. bella dñi: q̄s dicēs. nō diffidas ō victoria triūphādi: q; bellū nō est tuū s dñi. Et ió ne paueas: adest em̄ p̄tis potētia tua pariz; fortādo. Adest sapia tua diligētiā informādo. Adest spūs scī clemētia tua impotētiā roborādo/z p̄fectal̄r triūphādo. ¶ Quarto q; fuit in exilio dānabil̄r relegatus: ió chr̄s sibi parauit refectiōnē celestis patrie. Luce. xxij. Ego disposuit mihi regnum vt edatis z bibatis super mensam meā in regno meo. quasi diceret. sicut p̄ meꝰ hic mihi fui ꝺc;

minẽ disposuit: vt ꝑ hũilitatẽ passiõis ꝑueniã ad gl'iam celestis remũeratio nis: eodẽ mõ vos ꝑ tribulatiões ꝑsen tis miserie eritis ꝑticipes eterne gl'ie. Per mẽsam aũt illã ſm Bed. intelli/ git gl'ia ⁊ sufficiẽtia celestis vite q̃ illi saturabunt q̃ in pñti vita iusticiã esu riũt: ⁊ sctẽ viuũt fruendo desiderato gaudio sũmi boni. Ex q̃ pz ſm Amb. q̃ ꝑ hoc q̃ dt: edatis ⁊ bibatꝭ sup mẽ/ sam meã/ nõ ꝓmittit nob vict⁹ corꝑal' sed solũ cõicatio ⁊ plena possessio gl'ie celestꝭ. ¶ Est etiã hic notabil'r aduer tendũ q̃ istã mensam celestis cõuiuij pat' parat ꝑ eternã ꝑdestinatõez Ro. viij. Quos ꝑdestinauit. in sua scz eter nitate: hos ⁊ vocauit ꝑ gr̃am scz iusti ficatõis in tꝑe: hos ⁊ magnificauit in vltima retributõ: celestꝭ gl'ie. Mat. xxv. Uenite bñdicti pr̃is mei: ꝑcipite regnũ qd̃ vob paratũ ẽ ab origine mũ di. Fili⁹ aũt istã mẽsam ornat inq̃ntũ in ea ꝑsonalit' ministrat. Uñ dt chr̃s Luc. xij. de suis in bono oꝑe vigilanti bus. Amẽ dico vob q̃ ꝑcinget se ⁊ fa ciet illos discũbere: ⁊ trãsiẽs ministra bit illis. Ubi cõsiderandũ q̃ singula ista ꝟba sũt notabil'r ꝓderãda. Per hoc em̃ q̃ dt q̃ ꝑcinget se: notat agili tas ſm Greg. q̃ se ad retributionẽ sin gulorꝫ ꝑꝑabit: qꝛ ĩ momẽto cuiuslibꝫ desiderio satisfaciet. Per b aũt q̃ dt ⁊ faciet illos discumbere: intelligit q̃ chr̃s in ꝑfecta quiete btõs faciet epu/ lari: ⁊ in plenitudine gl'ie celestis eter nalit' iocũdari: vt dicit Dio. ad Tim̃. Per hoc vero q̃ dicit: ⁊ trãsiens mini strabit illis: intelligit ſm Gre. qꝛ chri stus beatos eternalit' reficit trãfferen do de gaudio hũanitatis ad ineffabi le gaudiũ diuinitatis. Sed spũssan/ ctus ipos ꝯmensales locat ⁊ ordinat. quia ſm differentẽ gradũ charitatis ⁊ gratie quã eius dono possidem⁹ in via: erit etiã differẽs gradus locatio nis ⁊ retributõis in patria. Nã quan to quisqꝫ hic fuerit humilior: tãto ibi erit gloriosior ⁊ excelsior. Quã mẽsaꝫ nobis concedat ⁊c.

¶ De sctõ Joãne Sermo secundus Et in ordine. LXXI.

IMpiguasti ĩ oleo caput meũ. A ¶ Hic in nuitur secundũ ei⁹ martyriũ quia fuit in feruẽti oleo assa tus. Et signant' dicit/ impinguasti: qꝛ licet fuit in doliũ feruẽtis olei missus tamẽ potius fuit donis gratie impin guatus q̃ꝫ penaliter adustus. Qd̃ pa tet ꝑ hoc: quia de vase bullientis olei intactus ⁊ illesus exiuit: ipso ꝓtegen⁹ te pro cui⁹ amore passus fuit. Unde sibi appropriate cõuenit quod dicit in ps̃. Dilexisti iusticiã. i. veritatez fidei: que iustificat impiũ. ⁊ odisti iniquita tẽ ipsi⁹ scz ꝑfidie quã horruisti cõmit tere. ꝓpterea deus deus tuus te vnxit oleo leticie: quia impinguauit charis/ matibꝫ diuine gratie. ¶ Potest autẽ dici q̃ beatus Joãnes hodierna die fuit vnct⁹ triplici oleo. Primo nanqꝫ in corpore fuit vnctus oleo materiali: qm̃ iussu Domiciani in dolium feruẽ tis olei missus fuit. in quo quidẽ non fuit adustus: sed ꝑ diuine gr̃e refrige/ riũ a lesione ꝑseruat⁹. Uñ cõueniẽter poterat dicere ꝓ tanto bñficio sibi di uinitus prestito/ qd̃ scribit in ps̃. Ob umbrasti sup caput meũ in die belli: qꝛ me ꝓ fide tua certantẽ: ab incendio feruentis olei per rorem tue gratie re frigerasti: ⁊ corpus meũ a penali incẽ dio preseruasti. Unde de ipso verifica tur illud Esaie. xliij. Puer meus noli timere: qꝛ ego tecũ sum. si trãsieris ꝑ ignẽ/ flãma ñ nocebit te: ⁊ odor ignis

nõ erit in te. sz diceres: Quare Domi
cian⁹ poti⁹ ip̄m fecit poni in oleo fer/
uenti q̄z in aq̄ bulliẽti? Ad qd̄ dicẽdũ
q̄ b̄ iõ fecit vt maiorẽ sibi penam infli
geret. nã aq̄ bulliẽs penetrat quidẽ in
teriora ⁊ exteriora carnis. sz solũ oleũ
bulliens penetrat etiã interiora ossiũ
⁊ medullarũ. Propt̄ qd̄ ꝓpheta istaz
differentẽ penalitatẽ volẽs discerne/
re: dr̄ q̄ afflictio scz pene intrauit sicut
aq̄ in interiora mea: ⁊ sicut oleum in
ossib⁹ meis. In q̄ euidenter innuit q̄
dolorosius affligit ⁊ magis penetrat
oleum bulliens q̄z aqua feruẽs. B
¶ Scd̄o fuit vnct⁹ in capite oleo sa/
cramẽtali: qñ fuit in Asia in p̄riarchã
⁊ archiep̄m ꝯsecrat⁹. Uñ sibi cõgruit
illud qd̄ scribit̄ in ps̄. Inueni dauid
seruũ meũ: oleo scr̄o meo vnxi eũ. Bñ
aũt bt̄us Joãnes p̄ dauid intelligit̄:
q̄ interp̄tat̄ manu fortis ⁊ vultu desi/
derabilis: quoꝝ vtrũq̄z sibi congruit
q̄z in stadio p̄ñtis vite p̄re oĩbus alijs
apl̄is diutius ꝓ fide chr̄i certauit: q̄a
in decrepita etate existẽs/oẽs Asie ec
clesias instruxit ⁊ p̄sonalit̄ rexit: ⁊ per
v̄ginitatis ac etiã singularis amoris
p̄uilegiũ vultui diuino magis deside
rabilis ⁊ pl⁹ ceteris discipul̄ chr̄o dile
ct⁹ fuit. Propt̄ qd̄ sibi ꝯgruit qd̄ scri
bit̄ in ps̄. Unxit te de⁹ deus tu⁹ oleo
leticie p̄ cõsortib⁹ tuis. Nã p̄ hoc fuit
vnct⁹ oleo singularis leticie ⁊ exulta/
tionis p̄ ceteris apl̄is: q̄ nullã mortis
seuitiã vnq̄z sensit/quõ om̄es alij sen
serunt. Et istud oleũ ꝓpt̄ sui vigorẽ ⁊
suauitatis odorẽ/est illud vngẽtũ qd̄
in chr̄o nr̄o capite fuit in oĩ plenitudi
ne: q̄z nõ habuit sp̄m̄ ad mensurã scz
alteri⁹ scti: sed supeminenter possedit
oẽm plenitudinẽ gr̄arũ. Joã. j. Uidi
mus eũ plenũ gr̄a ⁊ veritate. q̄z sicut
a capite sensus ⁊ mot⁹ diriuat̄ in alia
mẽbra corporis: ita gr̄a fluxit a chr̄o
primo in ei⁹ discipulos: ⁊ deinceps in
alios gradus eccl̄iasticos. Qd̄ aperte
videt̄ innuere ꝓpha cũ dr̄. Sicut vn/
gentũ in capite qd̄ descendit in barbã
barbã aaron ⁊c̄. per qd̄ designat̄ q̄ vn
gentum sp̄ũsseti qd̄ fuit in chr̄o tanq̄z
in capite ⁊ vniuersali p̄ncipio gratifi/
cante: p̄mo descendit in apl̄os/q̄ bene
p̄ barbã intelligunt̄: q̄z fuerũt viriles
fidei fundatores: ⁊ gr̄am sp̄ũsseti cuz
magna plenitudine receperũt. deinde
descẽdit in ceteros p̄latos ⁊ doctores
eccl̄ie: q̄ bene p̄ vestimẽtũ intelligunt̄
q̄z sunt eccl̄ie ornamentũ/verbo scz ⁊
exẽplo ipsam adornãtes. Esa. xlix. Et
his oĩb⁹ velut ornamẽto vestier. De
inde descẽdit in extremã orã vestimẽ/
ti. i. in simplices ⁊ infimos in ecclesia
cõstitutos. L ¶ Tertio fuit vn/
ctus in mẽte oleo sp̄uali: per qd̄ myste
riũ trinitatis ꝓfundi⁹ cognouit ⁊ cla
rius nobis disseruit. De q̄. j. Joan. ij.
Unctio ei⁹ docet vos de oĩb⁹. Et istud
oleuz sp̄uale iuxta q̄ttuor ꝓprietates
olei materialis habet q̄druplicẽ spiri
tualẽ effectũ in mẽte. Nã sicut oleum
materiale rõne pinguedinis nutrit ig
nẽ/rõne dulcedinis fouet carnẽ/rõne
vnctuositatis lenit dolorẽ: sed rõne p̄
spicuitatis causat nitorẽ: ita oleũ di/
uine gr̄e s̄m Ber̄. dr̄ lux/q̄z illuminat
rõnalẽ. dicit̄ cibus/q̄z ꝯfortat irascibi
lem. sed dicit̄ medicina/q̄z sanat cõcu
piscibilẽ ⁊ delectat volũtatẽ. Primũ
pt̄z: nã lumẽ diuine gr̄e primo illumi
nat rõnalẽ in cognitione diuinoꝝ. Jõ
dicit̄ Job. xxix. Splendebat lucerna
ei⁹ sup̄ caput meũ. i. sup̄ mentẽ meaz.
Scd̄o cõfortat irascibilẽ in op̄atione
bonoꝝ. nam s̄m Bern̄. sup̄ Cañ. Ni/
hil eque mentẽ cogitãtis impinguat:
nihil eque exercitatos sensus reparat
nihil sic v̄tutes roborat ⁊ bonos mo/
res vegetat/sicut vngẽtum gratie qd̄

est oleū nob effusum ꝑ ip̄m dulcē Jesum. Tertio sanat cōcupiscibilē a varietate languoꝝ. Uñ dicit Ber. Nihil sic ire impetū cohibet: supbie tumorē sedat: oē lāguoris vulnꝰ sanat/ q̄ medicina spūalis vngenti nobis ꝑ chr̄m effusi. Quarto delectat volūtatem in quadā suaui p̄gustatiōe mētaliū gaudiorū. Uñ dicit Ber. ibidē: ꝙ andꝰ est oīs cibꝰ aīe q̄ isto oleo nō infundit̄. insipidus est si nō isto dulcore conditur Et ꝓpt̄ ista q̄ttuor dt apl'us. j. Coꝝ. j. ꝙ chr̄s factꝰ est nob a deo sapiētia: iusticia: sctificatio: ⁊ redēptio. Qd exponēs Ber. sup Lañ. dt/ ꝙ chr̄s ꝑ suā sapientiā nos illuminauit in p̄dicatiōe. ꝑ iusticiā fidei etiā nos sanauit in peccatoꝝ ablatiōe. ꝑ sanctā eiꝰ cōuersationē nos sctificauit in bonoꝝ exēplorū oñsione: tradens nobis formā vite/ q̄ de exilio ad patriā redeamus. ꝑ suaz etiam passionez nos a dura seruitute peccati redemit: ⁊ ab inferni vinculis liberauit ⁊ ad eternam beatitudinem introduxit. D ¶ Sciendū autez ꝙ iuxta dictas quattuor proprietates ibi eterni christus beatum Joānem hodie quadruplicit̄ letificauit. Primo nāq; ꝑ suā sapiētiam ip̄m letificauit in secretoꝝ celestium reuelatione Apoc. j. Signauit deꝰ q̄ oportet fieri cito loquēs ꝑ angelū suū seruo suo ioāni. Et ꝙ ista reuelatio sibi fuerit dulcis ⁊ gaudiosa: pt; ꝑ illud Hiere. xv. Factū est verbū tuū in gaudiū ⁊ leticiā cordis mei. Scdo ꝑ suā iusticiaz ip̄m letificauit ī Domiciani iusta delectione: quē ipsi romā ob nimiā suaz crudelitatē interfecerūt. Ps. Letabit̄ iustus cū viderit vindictā. Letat̄ aūt iustus: nō quidē de malo pene/ sed de gl'ia ⁊ honore diuine iusticie: que per b̄ excellent̄ extollit̄/ ꝙ per iustā vindictā ṽtus diuie iustitie declarat̄. Tertio per suā redemptionē ip̄m letificauit in eiꝰ honorabili reuocatiōe: qꝛ occurrit ei multitudo viroꝝ ac mulieꝝ per tres horas clamantiū: Benedictꝰ qui venit in noīe dñi. Hiere. xxxj. Cōuertam luctū eoꝝ in gaudiū. nam q̄ntum de eiꝰ exilio fuerant ꝑturbati: tantum fuerūt de amabili suo reditu cōsolati. Quarto per suā sanctificatiōez btm̄ Joannē letificauit in dilecte sue hospite resuscitatione: que ꝓpter merita sue sanctitatis per ip̄m fuit resuscitata. De quo omnes qui aderant gauisi fuerant ⁊ pro eo domini clementiam laudauerunt. Ps. Tunc repletum est gaudio os nostrum: ⁊ lingua nostra exultatiōe. Cuius gaudij nos participes faciat. ⁊c.

¶ De ascensione dñi Sermo p̄mus Et in ordine. LXXII.

Ascendit super oēs celos vt adimplerz oīa. Eph. iiij. A ¶ In verbis p̄missis preclara dñi ascensio triplicit̄ describit̄ ⁊ eximie cōmendat̄. Primo nāq; tangit apl's ascensionis actū. Scdo subdit ascensionis terminū. Tertio annectit ascēsionis fructū Primū notat̄ cum p̄mittit̄: ascendit. Scdm cum subdit̄: super oēs celos. Tertiū cum annectit̄: vt adimpleret oīa. ¶ Propter primū est sciendū ꝙ circa ascensionis actū ꝓ nostra instructione spūali tria sunt diligēter aduertenda: vicz ascēsionis tp̄s: ascēsionis locꝰ: ⁊ ascēsionis modus. Si tp̄s aduertamꝰ/ constat ꝙ ascendit. xl. die. ⁊ hoc triplici rōne. Primo vt gaudiuz exultatiōis merorē excederet tribulationis. Nā s̄m Aug. iiij. de trini. Christus fuit mortuꝰ. xl. hor. qd fuit apo-

stolis tp̄s meroris ⁊ desolatōis. Sed tp̄s resurrectionis fuit eis tp̄s gaudij ⁊ exultatiōis: ⁊ iō rōnabiliter post ei⁹ resurrectionē fuit cū apl'is. xl. diebus vt sic tp̄s gaudij ⁊ exultatiōis excederet tp̄s tristitie ⁊ desolationis. Scdo vt nob̄ formā ascēsionis mystice ostēderet. Nā nūerus q̄dragenarius fm Aug. ꝑfectionē pnie desig̃t. vt g̃ chr̄s mystice innueret ꝙ homo ꝑ pniaz depurat̄ ⁊ in sanctis desiderijs acuitur ac ꝑ hoc mentalit̄ in deū erigit̄: ⁊ ꝑ cōsequēs ad ascensionē spūalem magis disponit̄: ideo die q̄dragesimo voluit nostrā naturā ad celi gl'iam sublimare. Tertio in hora meridiana ascēdere voluit. qd̄ ptz: qz postq̄z cū suis discipulis comederat in celū ascendit. vt ꝑ hoc innueret ꝙ mens ꝑ feruorez deuotionis maxime in deū subleuat̄/ ac ꝑ hoc ascensioni chr̄i p̄cipue cōformatur. Ut ergo nr̄a mentalis ascēsio sue ascensioni exēplarit̄ cōformet̄: ideo in hora meridiana q̄ est maioris feruoris ascendere voluit. Un̄ dicit Aug. Ascensio dn̄i gl'ificatio nr̄a est: ascendamus cū ipso interim corde: vt cuz dies ꝓmissus aduenerit sequamur in corpe. Certū est em̄ ꝙ sicut chr̄s q̄ est caput nr̄m: in corpe gl'ificato ascēdit/ ita ⁊ mēbra gl'ificata oportet ad ip̄m ascendere. B ¶ Scdo cōsiderādus est ascēsionis locus. constat em̄ ꝙ ascendit ad litterā de monte oliueti. Oliua aūt in scriptura miscdiam ⁊ pietatē designat. ⁊ ꝑ hoc spūaliter informamur ꝙ quicūqz vult spūaliter cū chr̄o ascendere: se debet in actibus miscdie circa pauꝑes christi liberalit̄ exercere. Et in hoc exercitio tria sunt obseruanda. Primū est vt indigentibus ꝓuideat nō solum de supfluo qd̄ est necessitatis ⁊ p̄cepti: sed etiā de necessarijs/ qd̄ est ꝑfectionis et consilij. Scdm est vt semꝑ meliores ⁊ bonos in tali dato min⁹ bonis p̄ponat. Tertiuz ē vt tales pauꝑes bonos nō solū de ꝓpinquo/ sed etiā a remotis inquirat. Et hec tria innuūtur Dan̄. xiiij. vbi angel⁹ dixit ad Abacuc. Fer prādium qd̄ habes in manu tua Danieli in Babylonē. Naz ꝑ hoc ꝙ iussus est dare prandium qd̄ fuit refectio sibi ⁊ suis messoribus necessaria: notat̄ primū. Per ip̄m autē Danielē q̄ fuit seruus dei/ notat̄ secundū. Sed ꝑ ipsaz Babylonē distantē ⁊ ignotam: notat̄ tertiū. Et quicūqz predictas conditiones habuerit veracit̄: pōt dicere cuz ꝓpheta. Ego aūt sicut oliua fructificaui in domo dn̄i. C ¶ Tertio cōsiderādus est ascēsionis modus. qui q̄ntum ad presens noscit̄ esse triplex. Ascendit em̄ cum nubibus: cū angelicis spiritib⁹: ⁊ cū hominib⁹ in glorificatis corporib⁹. que tria magnā ꝑtātē dignitatem: ⁊ excellentiā ascendentis ostendūt. Unde dicit glo. Act̄. j. sup illud: ⁊ nubes suscepit eum ab oculis eoruz. Oīs deniqz creatura obsequit̄ creatori: nam astra indicāt nascentē: elementa patienti cōpatiūtur: nubes ascendentem suscipit. non quidem in vehiculum/ sed in obsequiuz. Sic ergo christus in ascensione se ostendit esse verum dominū celi quando celū se sibi aperuit: ⁊ eoruz que sunt in celo quando omnis cetus angelorum sibi obuiauit ⁊ ipsum reuerēter cum cantu ⁊ iubilo in celum deduxit. Ostendit etiā se dominū inferni: quādo diabolū alligauit/ vectes ferreos fregit/ ⁊ sanctos patres de limbo in celuz potēter deduxit. Et per hec tria que modum insinuāt spūaliter informamur ⁊ ad nostrā mentalez ascensionē cum chr̄o virtualit̄ disponimur. nā in ip̄is nubib⁹ intelligit̄ humor deuotōis in

angelicis spiritibꝫ seruoꝝ dilectõis/ꝫ in glificatis corpibꝫ splendoꝝ coruscatiõis. Ad designandũ q̃ bi q̃ volunt cũ chõo spũalr ascẽdere: debẽt esse pditi hũoꝛe deuotiõis: seruoꝛe diuie dilectiõis: z splẽdoꝛe scẽ ꝙuersatiõis. vt nõ bona caduca z terrena/ꝫ ꝑdꝫ bona celestia diligãt z reqrant. Jux illõ apli Col. iij. Si ꝯsurrexistis cũ chõo q̃ sursum sunt sapite/nõ q̃ sup terraz.

¶ Sed ꝓhdolor multi sunt bodie q̃ statuerũt oculos suos declinare i terrã z bonis celestibꝫ spretꝫ ad modũ bruꝝ tortũ solũ caducis z terrenis ꝑ affectũ inberẽt: q̃ manifeste q̃ntũ in eis ẽ/naturã bũanã coꝛrũpunt z staturã bũanã euertũt. Primũ ꝓz: cũ eñ natura bũana sit rõnalis nature: solũ debz in bonis rõnis z spũalibꝫ delectari. z iõ cõstat q̃ naturã bũanã q̃ntũ in ipso ẽ coꝛrũpit q̃ spretis bonis celestibꝫ ꝑ affectũ bruralẽ sensibilibꝫ incũbit. Secundũ ꝓz: cũ eñ statura ceteroꝝ aialiũ sit ad terrã inclinata: soluꝫ natura bũana est �means erecta z ad ꝓcẽplandũ celestia subleuata. z iõ cõstat q̃ staturã bũanã euertũt q̃ ad terrena inclinati ꝑ affectũ bruralẽ solũ bonis caducis incũbunt. Et istã nature coꝛruptionẽ z bũane stature euersionẽ vidẽs ꝙplꝫ fare ꝓpha cũ ỏr. Nõ cũ in honoꝛe essꝫ nõ intellexit: cõpa. est iu. insi. z si. fa. est illis. D ¶ Scõo notat ascensionis terminꝰ/cũ subdit. sup oẽs celos. Ad cuius ỻbi maioꝛẽ euidentiã est sciẽdũ q̃ chõs bodie ascendit sup oẽs celos materiales: sup oẽs rõnales: z super oẽs celos intellectuales. z ꝟ ratio nabiliẽ factũ fuit vt sic gl̃ia exaltatio nis rñderz merito sue bũiliatõis. Nõ ꝓz: nã chõs in carne assumpta ꝑ bũiliatẽ descẽderat infra oẽs celos materiales. Qꝛ sic̃ scribit Baruch. iij. In terris visus est: z cuꝫ hoibꝫ cõuersat⁹ est. Jtẽ descẽdit infra oẽs celos rõnales: qꝛ se bũiliauit nõ solũ vsq̃ ad hoies/ꝫ etiã infra hoies. Unũ ỏr ꝑ ꝓphetam. Ego aũt sum vermis z nõ hõ: obprobriũ hoim z abiectio plebis. Tertio descẽdit infra oẽs celos intellectuales: qꝛ infra ipsos angelos. Pñ. Minuisti eũ paulomin⁹ ab angel⁹. Et ꝟ ꝓpt carnis assumptionẽ vt ỏr glo. z iõ sue bũiliationis meritũ reqrebat/vt sup oẽs celos ꝑdictos exaltaret: z i ipso celo sup subali ad ꝓxis dexterã locaret. Jõo ỏꝛ Mar. vl. Assumpt⁹ est in celum z sedet a dextrꝭ dei. Qõ quidẽ ỻbũ habet triplicẽ intellectũ. Nam ꝑ dexterã dei vno mõ intelligit eqlitas dei. Unũ dicit Ber. sup Cañ. Datũ est dño meo singulariter sedere a dextrꝭ ꝓxis: qꝛ in gloria eqlit: in essentie idẽtitate: in ꝓpriane tie eternitate. Et sic sedere ad dexteram dei cõpetit chõo rõne diuinitatis. Alio mõ ꝑ dexterã dei intelligunt bona potiora dei: z sic sedere ad dexterã dei cõpetit chõo rõne bũanitatis: qꝛ chõs excellentissime fruit deo sup oẽs creaturas tã rõnales q̃ intellectuales. Tertio mõ ꝑ dexterã dei intelligit virtꝰ et prãs dei: z sic sedere ad ꝓxis dexteraz cõpetit chõo rõne iudiciarie prãtꝭ. De q̃ ipsemet ỏr Mat. vl. Data est mihi oĩs prãs in celo z in terra. E ¶ Ex isto aũt termino ascẽsiõis ipsa bũanitas chõi triplr attollit z cõmẽdat. Nã ex isto termio ꝓmo sortit primariã notiratẽ. Scõo tuosissimã prãtẽ. Tertio excellentissimã dignitatẽ. Primũ ꝓz: nã in ista ascẽsiõe oppet mira nouitas tã in natura celesti q̃ i natura terrestri. Qõ ꝓz ex ỻbo q̃ celũ qõ ꝑ q̃nq; milia annoꝝ extiterat clausuꝫ: chõo ascẽdere fuit bodie reseratũ. Natura eñ terrestris bũana q̃ ꝓpt sui grauitatem descendebat ad limbũ: bodie facta est leuis z ascẽdit in celũ. Et iõ chõs ꝓpt

p̄dictā nouitatē quā hodie fecit tam ī natura celesti q̄ꝫ etiā terrestri/ꝯueniē ter dicere pōt illud qd̄ scribit̄ Apoca. vlti. Ecce noua facio oīa. Scd̄m ptz: Nā hoc habet ordo nature q̄ quanto aliq̄d est situ sublimi⁹/tāto est ꝟtuosius ⁊ potēti⁹: qꝛ influit oīb⁹ naturis sub se ꝯtentis: vt ptz in corpib⁹ celestibus. Unde qꝛ natura hūana in chr̄o est eleuata sup̄ oēm naturā creatam: oportet q̄ ip̄a oīb⁹ influat: ⁊ sic est ꝟtuosissima ptāte: ita q̄ nō sit q̄ se abscondat a calore ei⁹ ⁊ ab ei⁹ influxu ꝟtuali. De cui⁹ influxu habetur Job. j. De plenitudine ei⁹ nos oēs accepimus. Tertiū ptz. Nam quāto aliq̄ natura est situ sublimior/tāto est dignitate ⁊ nobilitate p̄stātior: vt ptz ex ordine celorū. Propt̄ qd̄ ex sublimitate loci ad quā natura hūana hodie eleuata dinoscit̄: euidēter appet q̄ ip̄a inter oēs creaturas etiā intellectuales est excellentissima dignitate. Propt̄ qd̄ dicit Greg. super Ezech. hom̄. xxix. In hac solēnitate deletū est chirographū nr̄e dānatiōis: mutata est snia nostre corruptiōis. Illa em̄ natura cui dictum est/terra es ⁊ in terrā ibis. hodie in celū iuit ⁊ cū imēsa gl̄ia sup̄ oēs choros angeloꝝ ascēdit. Cui⁹ gl̄ie ⁊c̄.

¶ Sermo secūdus de Ascensiōe domini/et in ordine. LXXIII.

Tertio tangit̄ ascensionis fruct⁹/cū annectitur: vt adimpleret omnia. A ¶ Ubi p̄mū occurrit q̄stio lr̄alis. Cū em̄ chr̄s ideo ascenderit vt donis celest. b⁹ apl̄os adimpleret: donoꝝ aūt spūaliū sola natura rōnalis est capax: nō g̃ videt̄ ꝯueniēter dici q̄ ad hoc ascenderit vt oīa adimpleret: Ad hoc pōt dupl̄r rn̄deri. ¶ Primo q̄ s̄m Greg. ꝓpt̄ sil̄itudinē ⁊ ꝯuenientiā quā habet hō cū oī creatura/oīs creature nomie signat̄ hō: et ideo omnia adimpleri dicūt̄/cū sol⁹ hō adimplet̄: tum qꝛ nature oīm in hoīe ꝟtualiter ꝯtinent̄: cū qꝛ ad vsum hoīs oīa finaliter ordinant̄. ¶ Scd̄o pōt dici q̄ chr̄s in sua ascēsiōe oīa adimpleuit terrā misericordia/infernū iusticia/et celū gl̄ia. Petōres em̄ p̄ misericordiaꝫ recōciliauit: patres de limbo per iusticiam liberauit: ⁊ cū ip̄o resurgētes in celesti gl̄ia sublimauit. ¶ Pōt aūt dici q̄ ascensiōis fruct⁹ colligit̄ ex triplici plenitudine quā apl̄i fuerūt p̄ ascēsionē dn̄i ꝯsecuti: ⁊ hoc ꝯtra triplicem defectū quē patiebāt̄. Nam p̄mo habuerunt defectū q̄ꝫtū ad intellectiuā quia multa ꝟitatis ⁊ scp̄turaꝝ mysteria ignorabāt/q̄ ip̄os scire expediebat Scd̄o q̄ꝫtū ad affectiuā: qꝛ in amore dei adhuc tepidi ⁊ frigidi erāt. Quod bene s̄m Greg. appuit in petro: quia vni⁹ mulieris voce p̄cussus dum mori timuit vitā negauit. Tertio quātū ad opatiuā: qꝛ infirmi erant ⁊ debiles ad aggrediendū opa fortia ⁊ ꝟtuosa. B ¶ Et ꝯ istū triplicē defectū apl̄i p̄ ascēsionē dn̄i ⁊ missionē spūsscti tripliciter sunt repleti. Primo em̄ q̄ꝫtuꝫ ad itellectiuā ip̄os impleuit oīmoda noticia ꝟitatis. Job. xvj. Cū aūt venerit ille spūs ꝟitatis/docebit vos oēm ꝟitatē. Quia s̄m glo. ip̄os docuit veritatē vite/iusticie ⁊ doctrīe. Ueritas vite ꝯsistit ī recta finali itētiōe: vt oīa quecūqꝫ facerēt/dicerēt vel cogitarēt oīa in laudē ⁊ gl̄iam dei facerent. Ad qd̄ hortat̄ apl̄us Col. iij. Om̄ia quecūqꝫ facitis in ꝟbo aut ope/oīa ī laudē ⁊ gloriā dei facite. Ueritas iusticie ꝯsistit in rōne dirigēte ⁊ ꝓportiōis mediū in ꝟtutū actib⁹ iponēte: vt ptz. vj. Ethic. Hāc p̄fectissime habuer̄t apl̄i ⁊ q̄ꝫtū ad iusticiā cōmutatiuā: q̄ con-

sistit in abiectiõe mũdanoꝝ ⁊ feruenti desiderio eternoꝝ. Et q̃tũ ad iusticiã distributiuã: qꝛ vnicuiq; victꝰ necessaria ꝓut opus fuerat cõferebant. Et q̃tũ ad iusticiã ꝓuisiuã: q̃ cõsistit in rectitudine iudicioꝝ: qđ ꝓbat interitus ananie ⁊ zaphire: q̃ ꝓ eo q̃ de p̃cio agri vẽditi aliq̃d sibi reseruauerãt diuino iudicio sunt ꝑcussi. Et iste radius intellectualis v̄itatis euidẽtissime claruit in apl'is in gradib; eccl'iasticis ordinandis/in diuis mysteriis ꝑscrutãdis/in scripturis sacris ꝓfundissime exponẽdis/et in linguis oim hoim plenissime loq̃ndis: hec em̃ habebãt apl'i nõ inuestigatiõe hũana/sꝫ inspiratiõe diuia: qꝛ inspiratio altissimi dat intelligentiã: Sap. viij. ¶ Scdo q̃tũ ad affectiuã ipos ĩpleuit ꝑfecto incendio charitatis. Ignis em̃ diuini amoris inflãmauit eorum corda: quia s̃m Greg. foris apparẽtibus linguis igneis intꝰ facta sũt corda flãmãtia. Inflammauit eoꝝ v̄ba. Uñ ꝓpter hoc s̃m Greg. spũssanctꝰ in linguis igneis apparuit: quia omnes quos replet ardẽtes pariter ⁊ loquentes facit. Inflãmauit etiã eoꝝ opera. Qđ ptꝫ ꝑ hoc q̃ oẽs iniurias/omnes penas/oẽs cõtumelias sibi ꝓ chr̃o irrogatas nõ solũ patiẽter sed etiã gaudẽter tolerauerũt. Act. v. Ibant apl'i gaudẽtes a cõspectu cõcilij qm̃ digni habiti sunt ꝓ noie iesu chr̃i ꝯtumeliã pati. ¶ Est aũt sciendũ q̃ sicut ignis materialis s̃m Diony. habet alta iclinare/sursum tendere ⁊ fluida adunare: sic amor diuinꝰ mẽtes apl'icas iclinauit ad inferiora ꝑ sui ꝯtẽptũ: eleuauit ad supiora ꝑ feruens desideriũ: et coadunauit adinuicẽ ꝑ charitatꝭ vinculũ: qꝛ vnũ cor ⁊ vnã aiam habebãt in chr̃o. Et iõ apl'i ꝯgrue figurati sũt ꝑ illũ rubũ Exo. iij. quẽ moyses videbat ardere ⁊ nõ cõburebat. Est em̃ rubus s̃m Isid. frutex ramosa ⁊ spinosa poma ferẽs rubea ⁊ in sapore dulcissima. Pluralitas ramorũ apte signat collegiũ apl'oꝝ: q̃ lꝫ sint plures numerositate/vniunt tñ ardẽtissima charitate/sicut rami vniunt in stipite. Huius rami sũt flexibiles/graciles ⁊ spinosi: sic ⁊ apl'i erãt flexibiles ꝑ humilitatẽ/graciles per volũtariã paupertatẽ: sed fuerũt spinosi ꝑ carnis mortificationẽ. Quã bene ꝓbauit in eis vigiliarũ instãtia/p̃dicationũ ⁊ orationũ frequẽtia/discursus ꝓlixitas ⁊ tẽporis breuitas. In breuissimo em̃ tẽpore fere totũ mundũ fidei subiecerũt Huiꝰ rubi folia sunt acuta ⁊ fructus dulcissimꝰ: sic ⁊ apl'i habuerũt verba acuta corda penetrãtia in sua predicatiõe: sed erãt dulcissimi in ꝯuersatiõe: qꝛ om̃es languores ⁊ dolores a credẽtib; abstulerũt. D ¶ Tertio q̃ntũ ad opatiuam ipos impleuit vigore strenuitatis et magnanimitatis: vt q̃ prius erãt timidi/postea facti sũt fortes ⁊ intrepidi. Qđ patꝫ. Nã qui priꝰ nomẽ christi in ꝓpria lingua ꝯfiteri timuerũt: postea roborati ꝑ spũsanctũ in oibus linguis nomẽ chr̃i publice et intrepide p̃dicauerunt. Uñ cũ ꝑ sacerdotes iudeoꝝ ꝓhiberent ne ampliꝰ loquerent in noie iesu: petrꝰ ⁊ iohannes cũ magna aucte dixerũt: Si in cõspectu dei iustũ est vos potius audire q̃ deũ/iudicate. Qui etiã priꝰ timuerũt fragilẽ mulierẽ: postea despexerũt p̃ncipem ⁊ impatorẽ. Uñ cũ iohãnes euãgelista a domiciano vrgeret vt chr̃m negaret ⁊ a p̃dicatiõe cessaret: audacter rñdit: O bedire deo optꝫ magꝭ q̃ hoib; ꝓinde nec chr̃m dñm meũ negabo: nec a p̃dicatiõe nois eiꝰ quiescam donec consũmẽ cursum ministerij qđ suscepi. Strenuitas aũt ipoꝝ in hoc

marie apparuisse dr̃s ꝓsideret quãta fuerit in eis potẽtia in miraculis faciendis: quãta patientia ⁊ alacritas in penis acerbissimis tolerãdis. Oĩe genus tormẽti fuit eis dulcissimũ ꝓter copiosum munꝰ spũssecti: q̃ est potẽtia rũ oĩm sapidũ cõdimentũ. Nã vnde inuenit in mlꝛis tãta pusillanimitas in rigoris obseruãtia? Hoc vtiq; contingit ex spũssancti carẽtia: q̃ oĩa aspa facit leuia: ⁊ reddit oĩa sapozosa. Jõ scribit Eccl̃. xxiiij. Spũs me⁹ sup̃ mel dulcis: ⁊ hereditas mea sup̃ mel ⁊ fauũ. ℰ ¶ Sciendũ aũt̃ q̃ istam amabilẽ ascensionẽ in hoc imitari debẽt viri ꝓfecti: vt amore feruido ascendant ad aliozũ salutẽ ꝓcurandã. Et ꝟ tribo modis. Primo quidẽ exẽplo luminose ꝙuersatiõis. j. Pe. ij. Cõuersationẽ vestrã inter gẽtes habẽtes bonã: inter quos lucetis sicut luminaria in firmamẽto celi. Et sic ꝓfozmant̃ chõio q̃ ad hoc ascẽdit vt alios viã ascendendi ostenderet. Mich. ij. Ascendit iter pandẽs ante eos. Qõ bene figuratũ est. j. Reg̃. xiiij. vbi ionathas ascẽdit diuũ montis/reptans manibꝰ ⁊ pedibus: ⁊ armiger eiꝰ post eũ. Qõ sic cũ aliqs diuina gr̃a ꝓuentꝰ alios ostẽdit exẽpla luminosa tã ꝓ feruida desideria q̃ ꝓ opa ꝛtuosa. Scõo suffragio deuote oratiõis/exemplo iudith: que ascẽdebat in supiora domꝰ sue ⁊ orabat dñm deũ isrl̃: vt dirigeret viã eiꝰ ad liberationẽ ppli sui. Tali em̃ suffragio impetrat̃ capitulo gratia liberatiõis/pctoꝛibꝰ gr̃a cõpunctionis/et ispis infirmis robur bone operationis: Epb. iiij. Vnius rei gr̃a flecto genua mea ad patrẽ dñi nr̃i ihesu chr̃i: vt det vobis fm diuitias gr̃e sue virtutẽ corroborari ꝓ spm̃ ei⁹: habitare chr̃istũ ꝓ fidẽ in cordibꝰ vr̃is. Tertio ꝟbo feruide pdicatiõis. Aggei. j. Ascẽdite in montẽ/per vite. seminẽtiã. Quis fm Greg̃. Luꝰ vita despicat̃ restat vt aꝰ pdicatio ꝓmẽnet̃. Portate ligna. i. ꝓducite in modũ edificatiõis exẽpla alios. s. ꝙuertẽdo ⁊ in bono ꝛtutis cõfirmãdo. Pẽ. Jbũt de ꝛtute in ꝛtutẽ videbit deꝰ deoꝝ in sion. Quod nob̃ ꝓstare dignet̃ ⁊c̃.

¶ Sermo tertius de Ascensiõe dominj/alꝫ ordinarie. LXXIIII.

Quo abijt dilectꝰ tuꝰ O pulcherrima mulier quo abijt/⁊ quere mus eũ tecũ: Cañ. vj. ℟ ¶ Verba ꝓposita ꝙuenienter pñt exẽplificari in ꝓsona cuiuslibet aie deuote cõtẽplãtis ascẽsionẽ magnificũ admiratiõis/⁊ ascensionis terminũ dulciter inchrẽtis. Et q̃ terminꝰ ascensiõis cõtẽplãtiõe sue sublimitatis est incõprehẽsibilis oĩm viatoꝝ: ideo cognitionẽ huiꝰ termini a sola virgine gl̃iosa (q̃ sup̃ oẽs creaturas ipm clariꝰ cognoscit) ratione sue gl̃ie singularis ꝙuenienter requirũt ⁊ dicũt Quo abijt dilectꝰ tuus ⁊c̃. In q̃ q̃dẽ ꝟbo ꝓ nr̃a instructiõe tria notari pñt. Primũ est inq̃sitio amorosa: q̃ notat̃ cũ ꝓmittit̃: Quo abijt di. ⁊ c̃. Scõm est q̃sitio gratiosa: q̃ notat̃ cũ subdit̃: et q̃remus eũ tecũ. Et q; qui q̃rit inuenit: vt scribit Luc̃. xj. Ideo et q̃sitiõe gratiosa ꝙuenienter tertio sequit̃ inuẽtio fructuosa: quã nobis insinuat ꝓbenda ꝓponit̃ q̃stiõi satisfaciens ⁊ terminũ ascensiõis ostendẽs: cũ dr̃: Ascẽ. sup̃ celũ celi ad orientẽ. ¶ Circa ꝓmũ ẽ ꝓsiderãdũ q̃re aie deuote sua q̃stiõe amorosa beatã vginẽ ꝓpulsantes nõ dicerũt/q̃ abijt filiꝰ tuꝰ/sꝫ portꝰ dilectꝰ tuꝰ: cum tñ ꝓstet noie dilecti nõ nisi eiꝰ filiũ et ꝓmi voluisse? Ad q̃ dicendũ q̃ portꝰ vse sũt noie dilecti q̃z noie filij duplici

ratiõe. Primo ꝓpt diuini amoris per
fectã dulcedinẽ ⁊ vehemẽtiã. Cor em̃
diuino amore flagrãs nõ nisi q̃ amo/
ris sunt nouit loqui: qꝛ ex abũdantia
cordis os loquit: Matth. xij. et Luc.
vj. Et ideo nullũ verbũ dulci⁹ ⁊ sua/
uius põt exp̃mere q̃ ꝟbũ amoris. Et
ob hoc poti⁹ dicũt dilect⁹ tu⁹ q̃ fili⁹
tuus. Scdo ꝓpter diuini amoris pu
ritatẽ ⁊ eminẽtiã. Licz ei chr̃s ꝑm hũa
nitatẽ nobis fuerit via ad naturã di/
uinã cognoscendã ⁊ amandã: vt patet
Joh. xiiij. Tñ postq̃ illã noticiã ⁊ il/
lũ amorẽ fuerim⁹ assecuti/ debem⁹ ip
sam naturã diuinã in seip̃a ⁊ ꝑ seip̃az
velle cognoscere ⁊ amare/ ip̃a hũani/
tate chr̃i totalr circũscp̃ta. Uñ ad insi
nuandũ hãc puritatẽ ⁊ eminẽtiã diui
ni amoris/ quo deus pure diligit in se
ipso: magis cõueniẽter vse sunt noĩe
dilecti q̃ noĩe filij: qꝛ nõ est ei⁹ fili⁹ ni
si ꝑm hũanitatẽ quã de ip̃a suscepit.
Est tamẽ ei⁹ dilect⁹ p̃cipue ꝑm diuini/
tatẽ ꝑ quã ip̃am gustu eterne beatitu
dinis dulcissime reficit sup oẽs crea/
turas. B ¶ Circa secũdũ est sci
endũ/ ꝙ cũ btã ꝟgo semper p̃sentẽ ha
beat tã diuinitatẽ q̃ hũanitatẽ ipsi⁹
chr̃i: eo ꝙ indesinẽter tali p̃sentia frui
tur tanq̃ suo obiecto sũme desidera/
to. Id aũt qd p̃sentialr habet nõ inq/
ritur: sed magis tenet ⁊ iocũde possi/
det: quare ergo aĩe cõtẽplatiue dicũt
beate ꝟgini: q̃rem⁹ eũ tecũ: cũ ip̃a pre
sentiã christi nõ inq̃rat/ sed dulcit te
neat. Ad qd dicendũ ꝙ sicut ex gustu
diuine dulcedinis causat sitis ⁊ esu/
ries ratiõe sue indicibilis suauitatis:
eo ꝙ talis gust⁹ ꝑcipit sine fastidio:
iuxta illud Eccĩ. xxiiij. Qui edunt me
adhuc esuriẽt: ⁊ qui bibũt me adhuc
sitiẽt. Ita etiã ex p̃ntia diuine veritatis
causat quodãmõ quedã inq̃sitio rõne
sue incõprehẽsibilitatis: quia quanto
aĩa beata ꝓfundi⁹ speculũ diuine cla
ritatis agnoscit: tãto ꝓfundi⁹ adhuc
cognoscere appetit: sed iste appetitus
desideriũ aĩe beate nõ inq̃etat: sed ad
intimi⁹ ⁊ suaui⁹ primã veritatẽ contẽ
plandã ip̃m excitat ⁊ inuitat. Uñ ptz
ꝑm Greg. ꝙ opposito modo se habet
in gustu corpali ⁊ sp̃uali. Gustus em̃
corpalis ⁊ si delectationẽ generet: hec
tamẽ delectatio ꝯtinuata in fastidiuz
termiat. Gust⁹ aũt sp̃ualis semp ma
gis ⁊ magis accẽdit aĩe desideriũ. Cu
ius quidẽ desiderij feruor ⁊ accensio
hic metaphorice dicit inq̃sitio: et ideo
sensus verbi est: querem⁹ eũ tecũ. i. ar
dẽter ⁊ dulciter sine fastidio amabi/
mus eũ tecũ. ¶ Circa tertiũ est scien
dũ/ ꝙ ꝓpheta p̃dicte inq̃sitiõi facte be
ate ꝟgini tanq̃ familiaris ⁊ secretari⁹
satisfacere volẽs explicat isti⁹ termini
inuẽtionẽ fructuosam cũ dicit: Ascen
dit sup celũ celi ad orientẽ. In q̃bꝫ ver
bis ꝓpha tria innuit. Nam p̃mo expli
cat ascensiõis actũ/ cũ dicit: Ascẽdit.
Scdo declarat ascensiõis terminũ/
cũ subdit: sup celũ celi. Tertio speci
uocat ascensiõis locũ/ cũ annectit: ad
orientẽ. C ¶ Circa p̃mũ est scien
dũ/ ꝙ ĩ p̃mo ꝟbo ꝓpha signãter inuit
ꝙ chr̃s ꝓpria ꝟtute ascẽdit. Cui⁹ ratio
est: qꝛ nõ fuit in celum trãslatus sicut
enoch: nec in curru igneo subuect⁹ sicẽ
helias: nec etiã in celũ rapt⁹ sicut pau
lus: sed potius ꝓpria ꝟtute alta polo⁊
ascẽdit. Et per hanc triplicẽ differen/
tiã ascẽdẽtiũ nobis inuit triplex gra/
dus ꝟtualis ascẽdẽdi in deũ. Prim⁹
est q̃ q̃s diuinit⁹ trãsfert de statu cul
pe in statũ gr̃e. Et iste signat ꝑ trãsla
tionẽ enoch in ꝑadisuz. Per quã qui
dẽ gr̃a designat Eccĩ. xl. Gr̃a dei sicut
ꝑadisus bñdictiõis chr̃i. Iste gradus
figurat⁹ est ꝑ transitũ filio⁊ israel de
egypto in desertũ. Egyptus em̃ inter

ꝓtexat tenebꝛas:z ꝛō signat statū culpe
Per desertū aūt inuit⁹ stat⁹ gr̃e. Sed
cū d⁹ grad⁹ ē q̄ dr̃ ad modū bestie sub
uehit⁹ in curru igneo.i. in feruēti desi⁹
derio de gr̃a incipiēte in gr̃am pficiē⁹
tē. Bra em̄ dei recte curr⁹ igneus di⁹
ci pōt:qz ꝓ feruēs desiderū nos curre
re facit de ⸗ture in ⸗tutē et de amore
dei in amorē ꝓximi. Et iste gradus fi
gurat q̄ illū trāsitū filiorū isr̃l:qui de
vna mansiōe per desertū in aliā trāsi⁹
uerūt. Tert⁹ grad⁹ quo dr̃ in deū ra
pit ꝓ limpidā ꝓtemplationē admodū q̄
paul⁹ raptus est in tertiū celū. Nā qui
meno ascēdit i cognitionē dei ex cog⁹
nitiōe rerū sensibiliū/cui dicit rapi in
ꝓmū celū. Qui aūt ad hoc ꝓsurgit per
species intelligibiles:cui dicit rapi in
secūdū celū. Sed qui hoc fit per intel
lectū deiformē z intuitiuā cognitionē
cui dicit rapi i tertiū celū. Et iste gra⁹
dus figurat ꝓ tertiū transitū filiorū isr̃l:
quo de mansiōib⁹ factis in deser
to in terrā ꝓmissiōis puenerūt. D

¶ Circa scōm est sciendū q⁹ termin⁹
dñice ascensiōis ꝓprie fuit celū empy⁹
reū. Qō dicit empyreū z ignem nō
a calore/sed a splēdore:qz totū est luci
dū:vt dicit Strabo. Qō etiā mor ta⁹
crum sanctōꝝ angelis est repletū. Qō qui
dē totū rōne sue ꝓpetue imobilitatis
z nimie claritatis habet ꝓuenientiā z
aptitudinē:vt i ea de⁹ z alij beati eter⁹
na beatitudine pfruant. In hoc autē ce
lum christ⁹ bodie ascēdit. Prio tanq̄
pontifex in signum pietatis z miseraꝛ
tiōis:vt ꝓ nobis patrē interpellet. ad
Heb. iij. Habētes pontificē magnū
dñm iesum:q penetrauit celos:q etiā
interpellat ꝓ nobis. Scōo tanq̄ reri
gnū reuerētie ad solū paterne mae
stat⁹. Esa. xxij. Sup solū dauid z su
per regnū ei⁹ sedebit i eternū. Tertio
tanq̄ iudex z dñs in signū potētie ad
sedē iudiciarie potestatis. Mat. xxv.
Cum venerit filius hois in maiestate
sua:tunc sedebit super sedem maiesta
tis sue/ad iudicādum. s. viuos z mor
tuos:vt dicit ibidem. ℒ ¶ Circa
tertiū est sciendū q⁹ christ⁹ rōnabilit
ad oriētalē plagā ascēdit in celū:quia
ibi cōtra tria mala nobis cōtulit tria
beneficia. Primū est:qz ipos magos
ab oriente perduxit stella ad christū.
Et hoc ideo:vt quia illa regio fuerat
odiosa ꝓpter primā ade ꝓuaricationē
fieret amabilis z gratiosa ꝓpter ꝓmā
gentiū vocationē. Secundū est:quia
ad plagā oriētis christ⁹ ad iudiciū ve⁹
niet. Et ideo hoc:vt qz ibi audita fuit
prima dei maledictio. Gen. iij. Male
dicta terra i ope tuo:que suscepit san
guinē fratr⁹ tui de manu tua Ibi ecō
trario audiret⁹ etna dei bñdictio: Ue⁹
nite benedicti patris mei:percipite re
gnum quod vobis paratū est ab oriꝛ
gine mundi. Tertiū est:quia ideo ad
plagā oriētis ascēdit:vt illa plaga ter
re que per effusionē sanguinis innocē
tis facta fuerat imūda/per gloriosaz
christi ascensionē mūdaret⁹. Est enim
sciendū q⁹ tria elemēta ex peccato fue
runt infecta. Et primo quidē ipsa ter
ra fuit ifecta per effusionē sanguinis
innocētis:quā christ⁹ emundauit per
aspersionē sui sanguinis. Aqua etiaz
fuit infecta per tactū z lotionē hostia
rum que idolis immolabant:sed chri
stus eam mūdauit per tactū sue mū⁹
dissime carnis in baptismo. Aer etiā
fuit infectus ex fumo taliū incensoꝝ
que idolis offerebātur:sed christ⁹ eū
mundauit per suum gloriosum ascen
sum:quo christ⁹ bodie cū duabꝰ turꝛ
mis/angelorū. s. et hoim gl̃iose ascē⁹
dit. Quo per suam gratiam nos ascē
dere faciat rē.

¶ In die Pentecostes Sermo pri⁹

mo primus/et in ordine. LXXV.

De excelso mi-
sit ignem in ossibꝫ meis/et
erudiuit me. Threñ. j. A
Sicut dicit Glo. Exod. xix. decuit vt
modꝰ habitus in legis initio respõde-
ret ipiꝰ ꝑfectiõi ⁊ cõplemento. Nã sic
in ꝑma legislatiõe dñs moysi appuit
in igne: sic spũsctũs appuit apl'is in
figura ignis ⁊ lingue. Sicut etiã tũc
q̃nq̃gesima die post agni typici imo-
lationẽ data est lex vetꝰ in seruitutem
generãs: ita nũc q̃nq̃gesima die a ve-
ri agni imolatiõe datꝰ est spũssanctꝰ/
ꝑfecte libertati nos donans: quia vbi
spũs dñi/ibi libertas. Ex q̃ manifeste
colligit ꝙ ipe spũsctũs est totiꝰ legis
initialis ꝑfectio ⁊ finalis ꝯsummatio
Nã sicut in q̃nq̃gesimo anno (qui iu-
bileus dicit) fiebat fuitutꝫ remissio ⁊
possessiõis redonatio: sic nũc i isto ve-
ro iubileo ꝑ spm̃sctm̃ fit peccatorũ re-
missio ⁊ eterne hereditatis restitutio
In verbis g̃ ꝓpositis spũalr intellectꝫ
illud donũ excellẽtissimũ ꝓpheta qua-
drupliciter describit. Primo q̃dem q̃
ad dantꝫ sublimitatẽ. Scdo q̃ ad do-
ni nobilitatẽ. Tertio q̃ ad recipientiũ
congruitatẽ. Quarto q̃ ad finis vtili-
tatẽ. Hec aũt q̃ttuor illud bonum exi-
miũ ꝑfectissime recõmẽdãt. Nã dan-
tis sublimitas ipm efficit gratiosuꝫ:
doni nobilitas ipm efficit gl'iosum:
recipientiũ ꝯgruitas ipm efficit amo-
rosum: sꝫ finis vtilitas fructuosum.
Primũ habet cũ ꝑmittit: De excelso.
Scdm cũ subdit: misit ignẽ. Tertiũ
cũ ãnectit: i ossibꝫ meis. Quartũ cum
postponit: et erudiuit me. ¶ Primo
g̃ notat dãtis sublimitas/cũ ꝑmittit
De excelso. Dator em̃ huiꝰ doni est il-
le excelsus dñs cuiꝰ potẽtia nulla alti-
tudine terminat: cuiꝰ sapia nll'a ꝓfun-
ditate scrutat/⁊ cuius clemẽtia nulla
latitudie coartat. Põt aũt dici ꝙ do-
nũ spũsctĩ descẽdit i apl'os de excelso
infinite ptãtis/infinite charitatꝫ ⁊ ifi-
nite bonitatꝫ. B ¶ Primo dico/
ꝙ donũ spũsctĩ descẽdit de excelso ifi-
nite ptãtꝫ. Et h̃ iõ: vt ab eis timorẽ ex-
pelleret: ⁊ ipos i ꝯfessiõe vere fidei ro-
boraret. Unũ qui priꝰ ex timore sue pu-
sillanimitatis ꝟitatẽ fidei ꝯfiteri pu-
blice nõ audebãt: ꝑ spm̃sctm̃ robora-
ti/eã cũ oĩ fiducia ꝑdicabãt. Act. iij.
Et ipi repleti spũsctõ loq̃bant cũ fidu-
cia verbũ dei oĩ volẽti credere. Et qui
priꝰ timebãt fidẽ ꝯfiteri lingua ꝓpria:
postmodũ audacter fidẽ ꝑdicabãt in
lingua q̃libet aliena. Act. j. Ceperunt
loqui varijs linguis/ꝓut spũssanctꝰ
dabat eloqui illis. Qui etiã prius ti-
muerũt fragilẽ mlierẽ: postmodũ cõ-
fortati/nullũ timuerũt/ꝑncipem vel
etiã ipatorẽ. Unũ Petrꝰ dixit Act. v.
Obedire deo oꝑtet magis q̃ꝫ hoĩbꝰ.
¶ Scdo illd donũ descẽdit in apl'os
de excelso infinite charitatis: vt frigi-
dos inflãmaret tã in amore dei q̃ꝫ in
feruido zelo quẽ habebãt ꝓ salute ꝓxi-
mi. Qd ptꝫ. Nã ipe spũsctũs inflam-
mauit eoꝝ corda vt deũ sũme dilige-
rent. Unũ dt Greg. ꝙ foris appentibꝰ
linguis igneis intꝰ facta sunt corda
flãmãtia. Scdo inflãmauit eoꝝ ꝟba
vt ignita ꝟba ⁊ corda penetrãtia ꝑdi-
caret. Unũ ꝑm Greg. ꝓpt hoc spũssan-
ctus in linguis igneis appuit: qꝛ oẽs
q̃s replet/ardẽtes parit ⁊ loq̃ntes fa-
cit. Tertio iflãmauit eoꝝ opa Qd pa-
tet: qꝛ opa ardua ⁊ difficilia audacter
⁊ intrepidi sunt aggressi. Quorũ q̃dã
erãt ꝯ naturã: sicut mortẽ nõ timere.
Act. xxj. dixit Paulꝰ: Ego em̃ non so-
lũ alligari/sꝫ ⁊ mori ꝑatꝰ sum ꝓ noĩe
dñi iesu. Quedã erãt ꝯ ꝯsuetudinem
hũanã: sic diuitias cõtenere: qd apl'i

bilariter faciebāt. Nā ſm Hug. hoc ipm q̄ apl'i nihil habebāt: hoc ſibi ſūmas diuitias reputabāt. Quedā vo erāt ſupra ꝯditionē hūanā: ſicut nullā hr̄e ꝓmptitudinē ad malū: qd̄ fuit in apl'is: qui ꝑ ſpm̄ſctm̄ ſic erāt in bono ꝯfirmati/ q̄ impeccabiles ſaltem mortalr̄ de cetero ſunt effecti. Propt̄ qd̄ ipe dicit in Ps̄. Ego ꝯfirmaui colūnas ei⁹. i. btōs apl'os: q̄ fuerūt p̄ncipales colūne eccl'ie ⁊ eius p̄marij fundatores. ¶ Tertio illud donū deſcēdit in apl'os de excelſo īfinite bonitatis: vt infirmos ſanaret: deiectos eleuaret ⁊ famelicos ſatiaret. ¶ Primū ptz ꝑ b̄ q̄ ꝑ ſolā vmbrā petri plures infirmi a varijs languoribꝫ ſunt curati. Vñ legit̄ Act. v. q̄ in plateis ponebāt infirmos: vt veniente petro ſaltē vmbra illi⁹ obūbraret quēq̄ illorū ⁊ liberarent̄ ab infirmitatibꝫ ſuis. Nō ſolū aūt apl'i ꝑ v̄tutē eis diuinit⁹ collatā infirmos ſanabāt/ ſz etiā mortuos ſuſcitabāt: ſicut ptz in iohe euāgeliſta: q̄ rediēs in epheſum de exilio in q̄ relegat⁹ fuerat/ druſianā eius hoſpitā a morte corꝑis ſuſcitauit. Et beatus philipp⁹ oēm turbā ppl'i qui de flatu draconis morbidi facti fuerant ſanitati reſtituit: et inſuꝑ duos tribunos q̄ p̄erāt militie: ⁊ filiū pontificis q̄ miſtrabat ignē ſacrificij q̄s idē draco īterfecerat a morte corꝑis ⁊ aīe ſuſcitauit. ¶ Scd̄z ptz. Nā ipe ſpūſſanctus corda humana pri⁹ deiecta ⁊ ad iſta īferiora recurua ꝑ nimiū deſideriū t̄renoꝝ ſuo munere ad celeſtia eleuauit ꝑ feruēs deſideriū et̄noꝝ. Exēplū in btō thoma: q̄ cū vocat⁹ fuiſſet ad nuptias cuiuſdā filij reg̃: et alijs ibi epulātibꝫ ⁊ gaudētibꝫ/ ipe nec cōedit nec bibit/ ſz ſp mētē ⁊ ocl'os in celū fixos tenuit. Nec mirꝝ: q̄ ibi totū theſauꝝ ſui deſiderij recōditum habuit. Et iſtū effectū bñ ſenſit Ezechiel cū dixit. viij. c. Eleuauit me ſpūs int̄ celū ⁊ terrā: ⁊ adduxit me in hierl'm i viſiōe dei. Signāter aūt dr̄ q̄ ſpūs ipm int̄ celū ⁊ terrā eleuauerit: vt ꝑ hoc inſinuet q̄ ꝑ donū ſpūſſcti mens deuota a terrenis eleuat̄: et i ꝑfecto deſiderio eternoꝝ ꝯſtituit̄. Per hoc aūt qd̄ ſubdit: et adduxit me in hierl'm in viſiōe dei. oñdit q̄ mēti ꝑ gr̄am ſublimate multa ⁊ mira myſteria diuinit⁹ reuelant̄. Unde beat⁹ Greg. tractās illud Job. xxvj. Spūs dñi ornauit celos. ſic dicit: Spūs ergo ſanct⁹ q̄ mentes apl'icas in cognoſcēdo ⁊ amādo i tante ꝑfectiōis culmē erexit: q̄d aliō dixerim niſi q̄ mētes t̄renoꝝ hoīm celos fecit. ¶ Tertiū ptz. Ad hoc eñ ſpūſſanct⁹ in tāta plenitudine fuit datus apl'is: vt famelicū coꝝ deſideriū t̄rena faſtidiēs guſtu bonoꝝ celeſtiū ſatiaret. Et ad iſtū guſtū. ſſ. vocat q̄ſlibet mētes deuotas Eccl̄i. xxiiij. Trāſite ad me oēs q̄ ꝯcupiſcit̄ me. q. d. vos q̄ me ꝯcupiſcit̄ trāſite ad me/ abijciēdo oēz cupiditatē t̄renoꝝ: q̄ ſūt amara: q̄ mētē ſuis pūctiōibꝫ lacerāt. ſūt vacua: q̄ mētē nō ſatiāt/ ſz ad alia appetēda magis irritāt. Et iō trāſite ad me: in q̄ habetis ꝑfectū gaudiū ⁊ oīs vr̄i deſiderij cōplemētū. Et ſubdit: Et a gñatiōibꝫ meis adīplemi. q. d. Ideo de appetitu terrenoꝝ ad me trāſire debet̄/ vt a gñatiōibꝫ meis. i. a bonis ꝑ me collat̄ īpleami: q̄ iſta bona talia ſunt ⁊ tāta/ q̄ mētē hoīs ꝑfecte ſatiāt ⁊ adimplent. Qd̄ maxime verū eſt de bonis et̄ne btitudis: q̄ deſideriū anie rōnalis ꝑfecte ſatiāt ⁊ q̄etāt. Licz etiā bona q̄ chriſt⁹ in pñti mētibꝫ deuotis tribuit ipas aliq̄liter ſatiēt ſed nō plene. Hec autē bona pñt dici perfectus mūdi ꝯtempt⁹/ feruidus celeſtiū bonorū appetit⁹/ ꝑfecta cognitio verita/

minẽ disposuit: vt ꝑ hũilitatẽ passiõis ꝑueniã ad gl'iam celestis remũeratio nis: eodẽ mõ vos ꝑ tribulatiões ꝑsen tis miserie eritis ꝑticipes eterne gl'ie. Per mẽsam aũt illã ꝑm Bed. intelli/ git gl'ia ⁊ sufficiẽtia celestis vite q̃ illi saturabunt q̃ in pñti vita iusticiã esu riũt: ⁊ sctẽ viuũt fruendo desiderato gaudio sũmi boni. Ex q̃ pz ꝑm Amb. q̃ ꝑ hoc q̃ dt: edatis ⁊ bibatis sup mẽ/ sam meã/ nõ ꝓmittit nob victꝰ corꝑal' sed solũ cõicatio ⁊ plena possessio gl'ie celestis. ¶ Est etiã hic notabil'r aduer tendũ q̃ istã mensam celestis cõuiuij pat' parat ꝑ eternã ꝑdestinatõez Ro. viij. Quos ꝑdestinauit. in sua scz eter nitate: hos ⁊ vocauit ꝑ gr̃am scz iusti ficatõis in tꝑe: hos ⁊ magnificauit in vltima retributõ: celestis gl'ie. Mat. xxv. Uenite bñdicti pr̃is mei: ꝑcipite regnũ q̃d vob paratũ ẽ ab origine mũ di. Filiꝰ aũt istã mẽsam ornat inq̃ntũ in ea ꝑsonalit' ministrat. Uñ dt chr̃s Luc. xij. de suis in bono ope vigilanti bus. Amẽ dico vob q̃ ꝑcinget se ⁊ fa ciet illos discũbere: ⁊ trãsiẽs ministra bit illis. Ubi cõsiderandũ q̃ singula ista ꝟba sũt notabil'r ꝑõderãda. Per hoc em̃ q̃ dt q̃ ꝑcinget se: notat agili tas ꝑm Greg. q̃ se ad retributionẽ sin gulorꝫ ꝑꝑabit: qꝛ i momẽto cuiuslibꝫ desiderio satisfaciet. Per b aũt q̃ dt ⁊ faciet illos discumbere: intelligit q̃ chr̃s in ꝑfecta quiete btõs faciet epu/ lari: ⁊ in plenitudine gl'ie celestis eter nalit' iocũdari: vt dicit Dio. ad Tim̃. Per hoc vero q̃ dicit: ⁊ trãsiens mini strabit illis: intelligit ꝑm Gre. qꝛ chri stus beatos eternalit' reficit trãsferen do de gaudio hũanitatis ad ineffabi le gaudiũ diuinitatis. Sed spũssan/ ctus ipos ꝯmensales locat ⁊ ordinat. quia ꝑm differentẽ gradũ charitatis ⁊ gratie quã eius dono possidemꝰ in via: erit etiã differẽs gradus locatio nis ⁊ retributõis in patria. Nã quan to quisqꝫ hic fuerit humilior: tãto ibi erit gloriosior ⁊ excelsior. Quã mẽsaꝫ nobis concedat ⁊c.

¶ De sctõ Joãne Sermo secundus Et in ordine. LXXI.

IMpiguasti i oleo caput meũ. A ¶ Hic in nuitur secundũ eiꝰ martyriũ quia fuit in feruẽti oleo assa tus. Et signant' dicit/ impinguasti: qꝛ licet fuit in doliũ feruẽtis olei missus tamẽ potius fuit donis gratie impin guatus q̃ꝫ penaliter adustus. Qd pa tet ꝑ hoc: quia de vase bullientis olei intactus ⁊ illesus exiuit: ipso ꝓtegen/ te pro cuiꝰ amore passus fuit. Unde sibi appropriate cõuenit quod dicit in ps̃. Dilexisti iusticiã. i. veritatez fidei: que iustificat impiũ. ⁊ odisti iniquita tẽ ipsiꝰ scz ꝑfidie quã horruisti cõmit tere. ꝓpterea deus deus tuus te vnxit oleo leticie: quia impinguauit charis/ matibꝫ diuine gratie. ¶ Potest autẽ dici q̃ beatus Joãnes hodierna die fuit vnctꝰ triplici oleo. Primo nanqꝫ in corpore fuit vnctus oleo materiali: qm̃ iussu Domiciani in dolium feruẽ tis olei missus fuit. in quo quidẽ non fuit adustus: sed ꝑ diuine gr̃e refrige/ riũ a lesione ꝑseruatꝰ. Uñ cõueniẽter poterat dicere ꝓ tanto bñficio sibi di uinitus prestito/ q̃d scribit in ps̃. Ob umbrasti sup caput meũ in die belli: qꝛ me ꝓ fide tua certantẽ: ab incendio feruentis olei per rorem tue gratie re frigerasti: ⁊ corpus meũ a penali incẽ dio preseruasti. Unde de ipso verifica tur illud Esaie. xliij. Puer meus noli timere: qꝛ ego tecũ sum. si trãsieris ꝑ ignẽ/ flãma ñ nocebit te: ⁊ odor ignis

nõ erit in te. sz diceres: Quare Domi
cian⁹ poti⁹ ip̄m fecit poni in oleo fer/
uenti q̄z in aq̄ bulliẽti? Ad qd̄ dicẽdũ
q̄ b̄ iõ fecit vt maiorẽ sibi penam infli
geret. nã aq̄ bulliẽs penetrat quidẽ in
teriora ⁊ exteriora carnis. sz solũ oleũ
bulliens penetrat etiã interiora ossiũ
⁊ medullarũ. Propt̄ qd̄ ꝓpheta istaz
differentẽ penalitatẽ volẽs discerne/
re: d̄t q̄ afflictio scz pene intrauit sicut
aq̄ in interiora mea: ⁊ sicut oleum in
ossib⁹ meis. In q̄ euidenter innuit q̄
dolorosius affligit ⁊ magis penetrat
oleum bulliens q̄z aqua feruẽs. B
¶ Scd̄o fuit vnct⁹ in capite oleo sa/
cramẽtali: qñ fuit in Asia in p̄riarchã
⁊ archiep̄m ꝯsecrat⁹. Uñ sibi cõgruit
illud qd̄ scribit̄ in ps̄. Inueni dauid
seruũ meũ: oleo sctõ meo vnxi eũ. Bñ
aũt btũs Joãnes ꝑ dauid intelligit̄:
q̄ interp̄tat̄ manu fortis ⁊ vultu desi/
derabilis: quoꝝ vtrũq̄z sibi congruit
q̄z in stadio p̄ñtis vire p̄re oĩbus aliis
apl̄is diuitius ꝑ fide chr̄i certauit: q̄a
in decrepita etate existẽs/oẽs Asie ec
clesias instruxit ⁊ ꝑsonalit̄ rexit: ⁊ per
v̄ginitatis ac etiã singularis amoris
p̄uilegiũ vultui diuino magis deside
rabilis ⁊ pl⁹ ceteris discipul̄ chr̄o dile
ct⁹ fuit. Propt̄ qd̄ sibi ꝯgruit qd̄ scri
bit̄ in ps̄. Unxit te de⁹ deus tu⁹ oleo
leticie p̄ cõsortib⁹ tuis. Nã ꝑ hoc fuit
vnct⁹ oleo singularis leticie ⁊ exulta/
tionis p̄ ceteris apl̄is: q̄ nullã mortis
seuitiã vnq̄z sensit/quõ om̄es alij sen
serunt. Et istud oleũ ꝓpt̄ sui vigorẽ ⁊
suauitatis odorẽ/est illud vngẽtũ qd̄
in chr̄o nr̄o capite fuit in oĩ plenitudi
ne: q̄z nõ habuit sp̄m̄ ad mensurã scz
alteri⁹ scti: sed supeminenter possedit
oẽm plenitudinẽ gr̄arũ. Joã. j. Uidi
mus eũ plenũ gr̄a ⁊ veritate. q̄z sicut
a capite sensus ⁊ mot⁹ diriuat̄ in alia
mẽbra corporis: ita gr̄a fluxit a chr̄o
primo in ei⁹ discipulos: ⁊ deinceps in
alios gradus eccl̄iasticos. Qd̄ aperte
videt̄ innuere ꝓpha cũ d̄t. Sicut vn/
gentũ in capite qd̄ descendit in barbã
barbã aaron ⁊c̄. per qd̄ designat̄ q̄ vn
gentum spũsseti qd̄ fuit in chr̄o tanq̄z
in capite ⁊ vniuersali p̄ncipio gratifi/
cante: p̄mo descendit in apl̄os/q̄ bene
ꝑ barbã intelligunt̄: q̄z fuerũt viriles
fidei fundatores: ⁊ gr̄am spũsseti cuz
magna plenitudine receperũt. deinde
descẽdit in ceteros p̄latos ⁊ doctores
eccl̄ie: q̄ bene ꝑ vestimẽtũ intelligunt̄
q̄z sunt eccl̄ie ornamentũ/verbo scz ⁊
exẽplo ipsam adornãtes. Esa. xlix. Et
his oĩb⁹ velut ornamẽto vestier̄. De
inde descẽdit in extremã orã vestimẽ/
ti. i. in simplices ⁊ infimos in ecclesia
cõstitutos. L ¶ Tertio fuit vn/
ctus in mẽte oleo sp̄uali: per qd̄ myste
riũ trinitatis ꝓfundi⁹ cognouit ⁊ cla
rius nobis disseruit. De q̄. j. Joan. ij.
Unctio ei⁹ docet vos de oĩb⁹. Et istud
oleuz sp̄uale iuxta q̄ttuor ꝓprietates
olei materialis habet q̄druplicẽ spiri
tualẽ effectũ in mẽte. Nã sicut oleum
materiale rõne pinguedinis nutrit ig
nẽ/rõne dulcedinis fouet carnẽ/rõne
vnctuositatis lenit dolorẽ: sed rõne ꝑ
spicuitatis causat nitorẽ: ita oleũ di/
uine gr̄e s̄m Ber̄. d̄r lux/q̄z illuminat
rõnalẽ. dicit̄ cibus/q̄z ꝯfortat irascibi
lem. sed dicit̄ medicina/q̄z sanat cõcu
piscibilẽ ⁊ delectat volũtatẽ. Primũ
ptz: nã lumẽ diuine gr̄e primo illumi
nat rõnalẽ in cognitione diuinoꝝ. Jõ
dicit̄ Job. xxix. Splendebat lucerna
ei⁹ sup̄ caput meũ. i. sup̄ mentẽ meaz.
Scd̄o cõfortat irascibilẽ in opatione
bonoꝝ. nam s̄m Bern̄. sup̄ Can̄. Ni/
hil eque mentẽ cogitãtis impinguat:
nihil eque exercitatos sensus reparat
nihil sic v̄tutes roborat ⁊ bonos mo/
res vegetat/sicut vngẽtum gratie qd̄

est oleū nob effusum ꝑ ipm dulcē Jesum. Tertio sanat cōcupiscibilē a varietate languoꝝ. Uñ dicit Ber. Nihil sic ire impetū cohibet: supbie tumorē sedat: oē lāguoris vulnꝰ sanat/ q̄ medicina spūalis vngenti nobis ꝑ chrm effusi. Quarto delectat volūtatem in quadā suaui p̄gustatiōe mētaliū gaudiorū. Uñ dicit Ber. ibidē: q̄ aridꝰ est oīs cibo aīe q̄ isto oleo nō infundit. insipidus est si nō isto dulcore conditur Et ꝓpt ista q̄ttuor dt apl'us. j. Coꝝ. j. q̄ chrs factꝰ est nob a deo sapiētia: iusticia: sctificatio: ⁊ redēptio. Qd exponēs Ber. sup Cañ. dt/ q̄ chrs ꝑ suā sapientiā nos illuminauit in p̄dicatiōe. ꝑ iusticiā fidei etiā nos sanauit in peccatoꝝ ablatiōe. ꝑ sanctā eiꝰ cōuersationē nos sctificauit in bonoꝝ exēplorū oñsione: tradens nobis formā vite/ q̄ de exilio ad patriā redeamus. ꝑ suaꝫ etiam passionez nos a dura seruitute peccati redemit: ⁊ ab inferni vinculis liberauit ⁊ ad eternam beatitudinem introduxit. D ¶ Sciendū autez q̄ iuxta dictas quattuor proprietates ꝑbi eterni christus beatum Joānem hodie quadruplicit letificauit. Primo nāq; ꝑ suā sapiētiam ipm letificauit in secretoꝝ celestium reuelatione Apoc. j. Signauit deꝰ q̄ oportet fieri cito loquēs ꝑ angelū suū seruo suo ioāni. Et q̄ ista reuelatio sibi fuerit dulcis ⁊ gaudiosa: pt; ꝑ illud Hiere. xv. Factū est verbū tuū in gaudiū ⁊ letitiā cordis mei. Scdo ꝑ suā iusticiaꝫ ipm letificauit i Domiciani iusta delectione: quē ipsi romā ob nimiā suaꝫ crudelitatē interfecerūt. Ps. Letabit iustus cū viderit vindictā. Letat aūt iustus: nō quidē de malo pene/ sed de gl'ia ⁊ honore diuine iusticie: que per h̄ excellent extollit/ q̄ per iustā vindictā ꝑtus diuie iustitie declarat. Tertio per suā redemptionē ipm letificauit in eiꝰ honorabili reuocatiōe: qꝛ occurrit ei multitudo viroꝝ ac mulieꝝ per tres horas clamantiū: Benedictꝰ qui venit in noīe dñi. Hiere. xxxj. Cōuertam luctū eoꝝ in gaudiū. nam q̄ntum de eiꝰ exilio fuerant ꝑturbati: tantum fuerūt de amabili suo reditu cōsolati. Quarto per suā sanctificatiōez btm Joannē letificauit in dilecte sue hospite resuscitatione: que ꝓpter merita sue sanctitatis per ipm fuit resuscitata. De quo omnes qui aderant gauisi fuerant ⁊ pro eo domini clementiam laudauerunt. Ps. Tunc repletum est gaudio os nostrum: ⁊ lingua nostra exultatiōe. Cuius gaudij nos participes faciat. ⁊c.

¶ De ascensione dñi Sermo p̄mus Et in ordine. LXXII.

Ascendit super oēs celos vt adimplerz oīa. Eph. iiij. A ¶ In verbis p̄missis preclara dñi ascensio triplicit describit ⁊ eximie cōmendat. Primo nāq; tangit apl's ascensionis actū. Scdo subdit ascensionis terminū. Tertio annectit ascēsionis fructū Primū notat cum p̄mittit: ascendit. Scdm cum subdit: super oēs celos. Tertiū cum annectit: vt adimpleret oīa. ¶ Propter primū est sciendū q̄ circa ascensionis actū ꝓ nostra instructione spūali tria sunt diligēter aduertenda: vicz ascēsionis tp̄s: ascēsionis locꝰ: ⁊ ascēsionis modus. Si tp̄s aduertamꝰ/ constat q̄ ascendit. xl. die. ⁊ hoc triplici rōne. Primo vt gaudiuz exultatiōis merorē excederet tribulationis. Nā sm Aug. iiij. de trini. Christus fuit mortuꝰ. xl. horꝫ. qd fuit apo-

stolis tp̄s meroris ⁊ desolatōis. Sed tp̄s resurrectionis fuit eis tp̄s gaudij ⁊ exultatiōis: ⁊ iō rōnabiliter post eiꝰ resurrectionē fuit cū apl'is. xl. diebus vt sic tp̄s gaudij ⁊ exultatiōis excederet tp̄s tristitie ⁊ desolationis. Scdo vt nob formā ascēsionis mystice ostēderet. Nā nūcius q̄dragenarius fm Aug. pfectionē pnie designat. vt g̃ chr̄s mystice innueret ꝙ homo p pniaz depurat ⁊ in sanctis desiderijs acuitur ac p hoc mentalit in deū erigit: ⁊ p cōsequēs ad ascensionē spūalem magis disponit: ido die q̄dragesimo voluit nostrā naturā ad celi gl'iam sublimare. Tertio in hora meridiana ascēdere voluit. qd̄ pt3: qr postq̄ cū suis discipulis comederat in celū ascendit. vt p hoc innueret ꝙ mens p feruorez deuotionis maxime in deū subleuat/ ac p hoc ascensioni chr̄i p̄cipue cōformatur. Ut ergo nr̄a mentalis ascēsio sue ascensioni exēplarit cōformet: ideo in hora meridiana q̄ est maioris feruoris ascendere voluit. Un̄ dicit Aug. Ascensio dn̄i gl'ificatio nr̄a est: ascendamus cū ipso interim corde: vt cuz dies pmissus aduenerit sequamur in corpe. Certū est em̄ ꝙ sicut chr̄s q̄ est caput nr̄m: in corpe gl'ificato ascēdit/ ita ⁊ mēbra gl'ificata oportet ad ip̄m ascendere. B ¶ Scdo cōsiderādus est ascēsionis locus. constat em̄ ꝙ ascendit ad litterā de monte oliueti. Oliua aūt in scriptura miscdiam ⁊ pietatē designat. ⁊ p hoc spūaliter informamur ꝙ quicūq; vult spūaliter cū chr̄o ascendere: se debet in actibus miscdie circa paupes christi liberalit exercere. Et in hoc exercitio tria sunt obseruanda. Primū est vt indigentibus puideat nō solum de supfluo qd̄ est necessitatis ⁊ p̄cepti: sed etiā de necessarijs/ qd̄ est pfectionis et consilij. Scdm est vt semp meliores ⁊ bonos in tali dato minꝰ bonis p̄ponat. Tertiuz ē vt tales paupes bonos nō solū de ppinquo/ sed etiā a remotis inquirat. Et hec tria innuūtur Dan. xiiij. vbi angelꝰ dixit ad Abacuc. Fer prādium qd̄ habes in manu tua Danieli in Babylonē. Naz p hoc ꝙ iussus est dare prandium qd̄ fuit refectio sibi ⁊ suis messoribus necessaria: notat primū. Per ip̄m autē Danielē q̄ fuit seruus dei/ notat secundū. Sed p ipsaz Babylonē distantē ⁊ ignotam: notat tertiū. Et quicūq; predictas conditiones habuerit veracit: pōt dicere cuz ppheta. Ego aūt sicut oliua fructificaui in domo dn̄i. C ¶ Tertio cōsiderādus est ascēsionis modus. qui q̄ntum ad presens noscit esse triplex. Ascendit em̄ cum nubibus: cū angelicis spiritibꝰ: ⁊ cū hominibꝰ in glorificatis corporibꝰ. que tria magnā ptātē dignitatem: ⁊ excellentiā ascendentis ostendūt. Unde dicit glo. Act. j. sup illud: ⁊ nubes suscepit eum ab oculis eoruz. Oīs deniq; creatura obsequit creatori: nam astra indicāt nascentē: elementa patienti cōpatiūtur: nubes ascendentem suscipit. non quidem in vehiculum/ sed in obsequiuz. Sic ergo christus in ascensione se ostendit esse verum dominū celi quando celū se sibi aperuit: ⁊ eoruz que sunt in celo quando omnis cetus angelorum sibi obuiauit ⁊ ipsum reuerēter cum cantu ⁊ iubilo in celum deduxit. Ostendit etiā se dominū inferni: quādo diabolū alligauit/ vectes ferreos fregit/ ⁊ sanctos patres de limbo in celuz potēter deduxit. Et per hec tria que modum insinuāt spūaliter informamur ⁊ ad nostrā mentalez ascensionē cum chr̄o virtualit disponimur. nā in ip̄is nubibꝰ intelligit humor deuotōis in

angelicis spiritibꝫ feruor dilectōis/sꝫ in glificatis corpibꝫ splendor coruscatiōis. Ad designandū ꝙ hi q̄ volunt cū chr̄o spūalr̄ ascēdere: debēt esse prediti hūore deuotiōis: feruore diuie dilectiōis: ⁊ splēdore sctē ꝯuersatōis. vt nō bona caduca ⁊ terrena/sꝫ potiꝰ bona celestia diligāt ⁊ req̄rant. Juxt̄ illd̄ apl̄i Col. iij. Si ꝯsurrexistis cū chr̄o q̄ sursum sunt sapite/nō q̄ sup terraꝫ.

¶ Sed prohdolor ml'ti sunt hodie q̄ statuerūt ocl'os suos declinare i terrā ⁊ bonis celestibꝫ spretꝫ ad modū brutorū solū caducis ⁊ terrenis ꝑ affectū inherēt: q̄ manifeste q̄ntū in eis ē/naturā hūanā corrūpunt ⁊ staturā hūanā euertūt. Primū ptꝫ. cū em̄ natura hūana sit rōnalis nature: solū debꝫ in bonis rōnis ⁊ spūalibꝫ delectari. ⁊ iō cōstat ꝙ naturā hūanā q̄ntū in ipso ē corrūpit q̄ spretis bonis celestibꝫ ꝑ affectū brutalē sensibilibꝫ incūbit. Secundū ptꝫ. cū em̄ statura ceteroꝝ aīaliū sit ad terrā inclinata: soluꝫ natura hūana est fꝫ se erecta ⁊ ad ꝯtēplandū celestia subleuata. ⁊ iō cōstat ꝙ staturā hūanā euertūt q̄ ad terrena inclinati ꝑ affectū brutalē solū bonis caducꝫ incūbunt. Et istā nature corruptionē ⁊ hūane stature euersionē videt̄ d̄plorare ꝓpha cū d̄t. Nō cū in honore essꝫ nō itellexit: cōpa. est iu. insi. ⁊ si. fa. est illis. D ¶ Scd̄o notat̄ ascensionis terminꝰ/cū subdit̄. sup oēs celos. Ad cuiꝰ ꝟbi maiorē euidentiā est sciēdū ꝙ chr̄s hodie ascendit sup oēs celos materiales: sup oēs rōnales: ⁊ super oēs celos intellectuales. ⁊ h̄ rationabilit̄ factū fuit vt sic gl'ia exaltationis rn̄derꝫ merito sue hūiliatōis. Q̄d ptꝫ: nā chr̄s in carne assumpta ꝑ hūilitatē descēderat ifra oēs celos materiales. Qr sic̄ scribit̄ Baruch. iij. In terris visus est: ⁊ cuꝫ hoībꝫ cōuersatꝰ est. Itē descēdit infra oēs celos rōnales: qr se hūiliauit nō solū vsqꝫ ad hoies/sꝫ etiā infra hoies. Un̄ d̄t ꝑ ꝓphetam. Ego aūt suꝫ ꝟmis ⁊ nō hō: obprobriū hoīm ⁊ abiectio plebis. Tertio descēdit infra oēs celos itellectuales: qr infra ipsos angelos. Ps̄. Minuisti eū paulominꝰ ab angel'. Et h̄ ꝓpt̄ carnis assumptionē vt d̄t glo. ⁊ iō sue hūiliationis meritū req̄rebat/vt sup oēs celos p̄dictos exaltaret̄: ⁊ i ipso celo sup subali ad p̄ris dexterā locaret̄. Jd̄o d̄t Mar. vl. Assumptꝰ est in celum ⁊ sedet a dextrꝫ dei. Q̄d quidē ꝟbū habet triplicē intellectū. Nam ꝑ dexterā dei vno mō intelligit̄ eq̄litas dei. Un̄ dic̄ Ber. sup Can. Datū est dño meo singularit̄ sedere a dextrꝫ p̄ris: qr in gloria eq̄li: in essentie idētitate: in ꝑmanētie et̄nitate. Et sic sedere ad dexteram dei cōpetit chr̄o rōne diuitatis. Alio mō ꝑ dexterā dei intelligunt̄ bona potiora dei: ⁊ sic sedere ad dexterā dei cōpetit chr̄o rōne hūanitatis: qr chr̄s excellentissime fruit̄ deo sup oēs creaturas tā rōnales q̄ꝫ intellectuales. Tertio mō ꝑ dexterā dei intelligit̄ virtꝰ et ptās dei: ⁊ sic sedere ad p̄ris dexteraꝫ cōpetit chr̄o rōne iudiciarie ptātꝫ. De q̄ ipsemet d̄t Mat. vl. Data est mihi oīs ptās in celo ⁊ in terra. E ¶ Ex isto aūt termino ascēsiōis ipsa hūanitas chr̄i triplr̄ attollit̄ ⁊ cōmēdat̄. Nā ex isto termio p̄mo sortit̄ primariā nouitatē. Scd̄o ꝟtuosissimā ptātē. Tertio excellentissimā dignitatē. Primū ptꝫ: nā in ista ascēsiōe appet mira nouitas tā in natura celesti q̄ꝫ i natura terrestri. Q̄d ptꝫ ex h̄ ꝙ celū qd̄ ꝑ q̄nqꝫ milia annoꝝ extiterat clausuꝫ: chr̄o ascēdēte fuit hodie reseratū. Natura etiā terrestris hūana q̄ ꝓpt̄ sui grauitatem descendebat ad limbū: hodie facta est leuis ⁊ ascēdit in celū. Et iō chr̄s ꝓpt̄

p̄dictā nouitatē quā hodie fecit tam ī natura celesti q̄ꝫ etiā terrestri/ꝯueniē ter dicere pōt illud qđ scribit̄ Apoca. vlti. Ecce noua facio oīa. Scđm ptz: Nā hoc habet ordo nature ꝙ quanto aliq̄d est situ sublimi⁹/tāto est ꝟtuo/sius ⁊ potēti⁹: qꝛ influit oīb⁹ naturis sub se ꝯtentis: vt ptz in corpib⁹ celesti bus. Unde qꝛ natura hūana in chr̄o est eleuata sup̄ oēm naturā creatam: oportet ꝙ ip̄a oīb⁹ influat: ⁊ sic est ꝟtuo sissima ptāte: ita ꝙ nō sit q̄ se abscon/dat a calore ei⁹ ⁊ ab ei⁹ influxu ꝟtua/li. De cui⁹ influxu habetur Joh. j. De plenitudine ei⁹ nos oēs accepimus. Tertiū ptz. Nam quāto aliq̄ natura est situ sublimior/tāto est dignitate ⁊ nobilitate p̄stātior: vt ptz ex ordine ce lorū. Propt̄ qđ ex sublimitate loci ad quā natura hūana hodie eleuata di/noscit̄: euidēter apparet ꝙ ip̄a inter oēs creaturas etiā intellectuales est excel lentissima dignitate. Propt̄ qđ dicit Greg. super Ezech. hom̄. xxix. In hac solēnitate deletū est chirographū nr̄e dānatiōis: mutata est snia nostre cor ruptiōis. Illa em̄ natura cui dictum est/terra es ⁊ in terrā ibis. hodie in ce/lū iuit ⁊ cū imēsa gl̄ia sup̄ oēs choros angeloꝝ ascēdit. Cui⁹ gl̄ie ⁊c̄.

¶ Sermo secūdus de Ascensiōe do mini/et in ordine. LXXIII.

Tertio tangit̄ ascen sionis fruct⁹/cū annectitur: vt adimpleret omnia. B ¶ Ubi p̄mū occurrit q̄stio lr̄alis. Cū em̄ chr̄s ideo ascenderit vt donis celest. b⁹ apl̄os adimpleret: do noꝝ aūt spūaliū sola natura rōnalis est capax: nō g̊ videt̄ ꝯueniēter dici ꝙ ad hoc ascenderit vt oīa adimpleret: Ad hoc pōt dupl̄r rn̄deri. ¶ Primo ꝙ fm Greg. ꝓpt̄ sil̄itudinē ⁊ ꝯuenien tiā quā habet hō cū oī creatura/oīs creature nomie signat̄ hō: et ideo om nia adimpleri dicūt̄/cū sol⁹ hō adim plet̄: tum qꝛ nature oīm in hoīe ꝟtua liter ꝯtinent̄: tū qꝛ ad vsum hoīs oīa finaliter ordinant̄. ¶ Scđo pōt dici ꝙ chr̄s in sua ascēsiōe oīa adimpleuit terrā misericordia/infernū iusticia/et celū gl̄ia. Petōres em̄ p̄ misericordiaꝫ recōciliauit: patres de limbo per iusti ciam liberauit: ⁊ cū ip̄o resurgētes in celesti gl̄ia sublimauit. ¶ Pōt aūt di ci ꝙ ascensiōis fruct⁹ colligit̄ ex tripli ci plenitudine quā apl̄i fuerūt p̄ ascē/sionē dn̄i ꝯsecuti: ⁊ hoc ꝯtra triplicem defectū quē patiebāt̄. Nam p̄mo ha buerunt defectū q̄ꝫtū ad intellectiuā quia multa ꝟitatis ⁊ scp̄turaꝝ myste ria ignorabāt/q̄ ip̄os scire expediebat Scđo q̄ꝫtū ad affectiuā: qꝛ in amore dei adhuc tepidi ⁊ frigidi erāt. Quod bene fm Greg. apparuit in petro: quia vni⁹ mulieris voce p̄cussus dum mo ri timuit vitā negauit. Tertio quātū ad opatiuā: qꝛ infirmi erant ⁊ debiles ad aggrediendū opa fortia ⁊ ꝟtuosa. B ¶ Et ꝯ istū triplicē defectū apl̄i p̄ ascēsionē dn̄i ⁊ missionē spūsscti tri pliciter sunt repleti. Primo em̄ q̄ꝫtuꝫ ad itellectiuā ip̄os impleuit oīmoda noticia ꝟitatis. Joh. xvj. Cū aūt vene rit ille spūs ꝟitatis/docebit vos oēm ꝟitatē. Quia fm glo. ip̄os docuit ve ritatē vite/iusticie ⁊ doctrīe. Ueritas vite ꝯsistit ī recta finali ītēciōe: vt oīa quecūqꝫ facerēt/dicerēt vel cogitarēt oīa in laudē ⁊ gl̄iam dei facerent. Ad qđ hortat̄ apl̄us Col. iij. Om̄ia que cūqꝫ facitis in ꝟbo aut ope/oīa ī lau dē ⁊ gloriā dei facite. Ueritas iusticie ꝯsistit in rōne dirigēte ⁊ ꝓportiōis me diū in ꝟtutū actib⁹ iponēte: vt ptz. vj. Ethic̄. Hāc p̄fectissime habuer̄t apl̄i ⁊ q̄ꝫtū ad iusticiā cōmutatiuā: q̄ con/

sistit in abiectiõe mũdanoꝝ ⁊ feruen/
ti desiderio eternoꝝ. Et q̃tũ ad iusti/
ciã distributiuã: qꝛ vnicuiq; vict⁹ ne/
cessaria ꝓut opus fuerat cõferebant.
Et q̃tũ ad iusticiã ꝓuisiuã: q̃ cõsistit
in rectitudine iudicioꝝ: qđ ꝓbat inte/
ritus ananie ⁊ zaphire: q̃ ꝓ eo q̃ de p̃/
cio agri vẽditi aliq̃d sibi reseruauerãt
diuino iudicio sunt ꝑcussi. Et iste ra/
dius intellectualis ꝟitatis euidẽtissi/
me claruit in apl'is in gradib⁹ eccl'ia/
sticis ordinandis/in diuis mysterijs
ꝑscrutãdis/in scripturis sacris ꝓfun
dissime exponẽdis/et in linguis oĩm
hoĩm plenissime loq̃ndis: hec em̃ ha/
bebãt apl'i nõ inuestigatiõe hũana/s3
inspiratiõe diuĩa: qꝛ inspiratio altissi
mi dat intelligentiã: Sap. viij. C
¶ Scđo q̃tũ ad affectiuã ip̃os ĩple
uit ꝑfecto incendio charitatis. Ignis
em̃ diuini amoris inflãmauit eorum
corda: quia s̃m Greg. foris apparẽti/
bus linguis igneis int⁹ facta sũt cor/
da flãmãtia. Inflammauit eoꝝ ꝟba.
Uñ ꝓpter hoc s̃m Greg. spũssanct⁹ in
linguis igneis apparuit: quia omnes
quos replet ardẽtes pariter ⁊ loquen
tes facit. Inflãmauit etiã eoꝝ opera.
Qđ ptz ꝑ hoc q̃ oẽs iniurias/omnes
penas/oẽs cõtumelias sibi ꝓ chr̃o ir/
rogatas nõ solũ patiẽter sed etiã gau
dẽter tolerauerũt. Act. v. Ibant apl'i
gaudẽtes a cõspectu cõcilij qm̃ digni
habiti sunt ꝓ noĩe iesu chr̃i ꝯtumeliã
pati. ¶ Est aũt sciendũ q̃ sicut ignis
materialis s̃m Diony. habet alta ĩcli/
nare/sursum tendere ⁊ fluida aduna
re: sic amor diuin⁹ mẽtes apl'icas ĩcli/
nauit ad inferiora ꝑ sui ꝯtẽptũ: eleua/
uit ad supiora ꝑ feruens desideriũ: et
coadunauit adinuicẽ ꝑ charitatẽ vin/
culũ: qꝛ vnũ cor ⁊ vnã aĩam habebãt
in chr̃o. Et iõ apl'i ꝯgrue figurati sũt
ꝑ illũ rubũ Exo. iij. quẽ moyses vide/
bat ardere ⁊ nõ cõburebat. Est em̃ ru
bus s̃m Isid. frutex ramosa ⁊ spinosa
poma ferẽs rubea ⁊ in sapore dulcissi
ma. Pluralitas ramorũ apte signat
collegiũ apl'oꝝ: q̃ l3 sint plures nume
rositate/vniunt tñ ardẽtissima chari
tate/sicut rami vniunt in stipite. Hu
ius rami sũt flexibiles/graciles ⁊ spi
nosi: sic ⁊ apl'i erãt flexibiles ꝑ humi/
litatẽ/graciles per volũtariã pauper/
tatẽ: sed fuerũt spinosi ꝑ carnis mor/
tificationẽ. Quã bene ꝓbauit in eis vi
giliarũ instãtia/p̃dicationũ ⁊ oratio/
nũ frequẽtia/discursus ꝓlixitas ⁊ tẽ/
poris breuitas. In breuissimo em̃ tẽ
pore ferẽ totũ mundũ fidei subiecerũt
Hui⁹ rubi folia sunt acuta ⁊ fructus
dulcissim⁹: sic ⁊ apl'i habuerũt verba
acuta corda penetrãtia in sua predica
tiõe: sed erãt dulcissimi in ꝯuersatiõe:
qꝛ om̃es languores ⁊ dolores a credẽ
tib⁹ abstulerũt. D ¶ Tertio q̃n/
tũ ad opatiuam ip̃os impleuit vigore
strenuitatis et magnanimitatis: vt q̃
prius erãt timidi/postea facti sũt for
tes ⁊ intrepidi. Qđ patz. Nã qui pri⁹
nomẽ christi in ꝓpria lingua ꝯfiteri ti/
muerũt: postea roborati ꝑ spm̃sanctũ
in oĩbus linguis nomẽ chr̃i publice et
intrepide p̃dicauerunt. Uñ cũ ꝑ sacer
dotes iudeoꝝ ꝓhiberent ne ampli⁹ lo
querent in noĩe iesu: petr⁹ ⁊ iohannes
cũ magna aucte dixerũt: Si in cõspe
ctu dei iustũ est vos potius audire q̃
deũ/iudicate. Qui etiã pri⁹ timuerũt
fragilẽ mulierẽ: postea despexerũt p̃n
pem ⁊ imꝑatorẽ. Uñ cũ iohãnes euã/
gelista a domiciano vrgeret vt chr̃m
negaret ⁊ a p̃dicatiõe cessaret: auda/
cter rñdit: O bedire deo oꝑtz magꝫ q̃
hoĩb⁹: ꝓinde nec chr̃m dñm meũ nega
bo: nec a p̃dicatiõe noĩs ei⁹ quiescam
donec consũmẽ cursum ministerij qđ
suscepi. Strenuitas aũt ip̃orũ in hoc

maxie appet si qs ꝯsideret quāta fuerit in eis potētia in miraculis faciendis: quāta patientia ⁊ alacritas in penis acerbissimis tolerādis. Omne genus tormēti fuit eis dulcissimū ꝓpter copiosum munꝰ spūssetī: q̄ est potētiarū oim sapidū cōdimentū. Nā vnde inuenit in mlr̄tis tāta pusillanimitas in rigoris obseruātia? Hoc vtiq; contingit ex spūssancti carētia: q̄ oia aspa facit leuia: ⁊ reddit oia saporosa. Jō scribit Eccl. xxiiij. Spūs meꝰ sup mel dulcis: ⁊ hereditas mea sup mel ⁊ fauū. E ¶ Sciendū autē q̄ istam amabilē ascensionē in hoc imitari debēt viri pfecti: vt amore feruido ascēdant ad aliorū salutē ꝓcurandā. Et h̄ tribꝰ modis. Primo quidē exēplo luminose ꝯuersatōis. j. Pe. ij. Cōuersationē vestrā iter gētes habētes bonā: inter quos lucetis sicut luminaria in firmamēto celi. Et sic ꝯformant̄ chr̄o q̄ ad hoc ascēdit vt alijs viā ascendendi ostenderet. Mich. ij. Ascendit iter pandēs ante eos. Qd̄ bene figuratū est. j. Regꝫ. xiiij. vbi ionathas ascēdit diuū montis/reptans manibꝰ ⁊ pedibus: ⁊ armiger eiꝰ post eū. Qd̄ fit cū aliq̄s diuina gr̄a p̄uentꝰ alijs ostēdit exēpla luminosa tā p feruida desideria q̄ꝫ p opa ꝟtuosa. Scd̄o suffragio deuote orationis/exemplo iudith: que ascēdebat in supiora domꝰ sue ⁊ orabat dn̄m deū isrl̄: vt dirigeret viā eiꝰ ad liberationē ppl̄i sui. Tali em̄ suffragio impetrat̄ captiuis gratia liberatiōis/pctōribꝰ gr̄a cōpunctionis/et ip̄is infirmis robur bone opationis: Eph. iiij. Huius rei gr̄a flecto genus mea ad patrē dn̄i nr̄i iesu chr̄i: vt det vobis s̄m diuitias gr̄e sue virtutē corroborari p sp̄m eius: habitare christū p fidē in cordibꝰ vr̄is. Tertio ꝟbo feruide p̄dicatiōis. Aggei. j. Ascēdite in montē/per vite. s. eminētiā. Quia s̄m Gregꝫ. Cuiꝰ vita despicit̄ restat vt eiꝰ p̄dicatio ꝯtēnet̄. Portate ligna. i. ꝓducite in modū edificatiōis exempla alios. s. ꝯuertēdo ⁊ in bono ꝟtutis cōfirmādo. Ps̄. Jbūt de ꝟtute in ꝟtutē videbit̄ deꝰ deoꝝ in sion. Quod nob̄ p̄stare dignet̄ ⁊c.

¶ Sermo tertius de Ascensiōe domini/al's ordinarie. LXXIIII.

Quo abiit dilectus tuꝰ O pulcherrima mulieꝝ quo abijt/⁊ queremus eū tecū: Can. vj. A ¶ Verba ꝓposita ꝯueniēter p̄nt exp̄mi in ꝑsona cuiuslibet aīe deuote chr̄m ascēsorē magnificū admirātis/⁊ ascensionis terminū dulciter inq̄rētis. Et q̄ terminꝰ ascensiōis chr̄i, rōne sue sublimitatis est incōprehēsibilis om̄i viatori: ideo cognitionē huiꝰ termini a sola virgine gl'iosa (q̄ sup oēs creaturas ip̄m clariꝰ cognoscit) ratione sue gl'ie singularis ꝯueniēter requirūt ⁊ dicūt Quo abijt dilectꝰ tuus ⁊c. In q̄ q̄dē ꝟbo p nr̄a instructiōe tria notari p̄nt Primū est inq̄sitio amorosa: q̄ notat̄ cū p̄mittit̄: Quo abijt di. t. ⁊c. Scd̄m est q̄sitio gratiosa: q̄ notat̄ cū subdit̄: et q̄remus eū tecū. Et q̄ qui q̄rit inuenit: vt scribit̄ Luc. xj. Jdeo ex q̄sitiōe gratiosa ꝯueniēter tertio seq̄t inuētio fructuosa: quā nobis insinuat ꝓpheta ꝓposite q̄stiōi satisfaciens ⁊ terminū ascēsiōis ostēdēs: cū d̄t: Ascē. sup celū celi ad oriētē. ¶ Circa p̄mū ē ꝯsiderādū q̄re aīe deuote sua q̄stiōe amorosa beatā ꝟginē ꝓpulsantes nō dixerūt/q̄ abijt filiꝰ tuꝰ/s̄z potiꝰ dilectꝰ tuꝰ: cum tn̄ ꝯstet noīe dilecti nō nisi eiꝰ filiū ex p̄mi voluisse? Ad qd̄ dicendū q̄ potiꝰ vse sūt noīe dilecti q̄ꝫ noīe filij duplici

ratiõe. Primo ꝓpt diuini amoris per
fectã dulcedinẽ ⁊ vehemẽtiã. Cor em̃
diuino amore flagrãs nõ nisi q̃ amo/
ris sunt nouit loqui: qꝛ ex abũdantia
cordis os loquit: Matth. xij. et Luc.
vj. Et ideo nullũ verbũ dulci⁹ ⁊ sua/
uius põt exp̃mere q̃ ꝟbũ amoris. Et
ob hoc poti⁹ dicũt dilect⁹ tu⁹ q̃ fili⁹
tuus. Scdo ꝓpter diuini amoris pu
ritatẽ ⁊ eminẽtiã. Licꝫ ei chr̃s ſm hũa
nitatẽ nobis fuerit via ad naturã di/
uinã cognoscendã ⁊ amandã: vt patet
Joh. xiiij. Tñ postq̃ illã noticiã ⁊ il/
lũ amorẽ fuerim⁹ assecuti/ debem⁹ ip
sam naturã diuinã in seip̃a ⁊ ꝑ seip̃aꝫ
velle cognoscere ⁊ amare/ ip̃a hũani/
tate chr̃i totalr circũscp̃ta. Vñ ad insi
nuandũ hãc puritatẽ ⁊ eminẽtiã diui
ni amoris/ quo deus pure diligit in se
ipso: magis cõueniẽter vse sunt noie
dilecti q̃ noie filij: qꝛ nõ est ei⁹ fili⁹ ni
si ſm hũanitatẽ quã de ip̃a suscepit.
Est tamẽ ei⁹ dilect⁹ p̃cipue ſm diuini/
tatẽ ꝑ quã ip̃am gustu eterne beatitu
dinis dulcissime reficit sup oẽs crea/
turas. B ¶ Circa secũdũ est sci
endũ/ ꝙ cũ btã ꝟgo semper p̃sentẽ ha
beat tã diuinitatẽ q̃ hũanitatẽ ipsi⁹
chr̃i: eo ꝙ indesinẽter tali p̃sentia frui
tur tanq̃ suo obiecto sũme desidera/
to. Id aũt qd p̃sentialr habet nõ inq/
ritur: sed magis tenet ⁊ iocũde possi/
det: quare ergo aie cõtẽplatiue dicũt
beate ꝟgini: q̃rem⁹ eũ tecũ: cũ ip̃a pre
sentiã christi nõ inq̃rat/ sed dulcit te
neat. Ad qd dicendũ ꝙ sicut ex gustu
diuine dulcedinis causat sitis ⁊ esu/
ries ratiõe sue indicibilis suauitatis:
eo ꝙ talis gust⁹ ꝑcipit sine fastidio:
iuxta illud Eccl. xxiiij. Qui edunt me
adhuc esuriẽt: ⁊ qui bibũt me adhuc
sitiẽt. Ita etiã ex p̃ntia diuine veritatis
causat quodãmõ quedã inq̃sitio rõne
sue incõp: ehẽsibilitatis; quia quanto
aĩa beata ꝓfundi⁹ speculũ diuine cla
ritatis agnoscit: tãto ꝓfundi⁹ adhuc
cognoscere appetit: sed iste appetitus
desideriũ aie beate nõ inq̃etat: sed ad
intimi⁹ ⁊ suaui⁹ primã veritatẽ contẽ
plandã ip̃m excitat ⁊ inuitat. Vñ ptꝫ
ſm Greg. ꝙ opposito modo se habet
in gustu corꝑali ⁊ sp̃uali. Gustus em̃
corꝑalis ⁊ si delectationẽ generet: hec
tamẽ delectatio ꝯtinuata in fastidiuꝫ
termiat. Gust⁹ aũt sp̃ualis semꝑ ma
gis ⁊ magꝭ accẽdit aie desideriũ. Cu
ius quidẽ desiderij feruor ⁊ accensio
hic metaphorice dicit inq̃sitio: et ideo
sensus verbi est: querem⁹ eũ tecũ. i. ar
dẽter ⁊ dulciter sine fastidio amabi/
mus eũ tecũ. ¶ Circa tertiũ est scien
dũ/ ꝙ ꝓpheta p̃dicte inq̃sitiõi facte be
ate ꝟgini tanq̃ familiarꝭ ⁊ secretari⁹
satisfacere volẽs explicat isti⁹ termini
inuẽtionẽ fructuosam cũ dicit: Ascen
dit sup celũ celi ad orientẽ. In q̃bꝫ ver
bis ꝓpha tria innuit. Nam p̃mo expli
cat ascensiõis actũ/ cũ dicit: Ascẽdit.
Scdo declarat ascensiõis terminũ/
cũ subdit: sup celũ celi. Tertio speci
uocat ascensiõis locũ/ cũ annectit: ad
orientẽ. C ¶ Circa p̃mũ est scien
dũ/ ꝙ i p̃mo ꝟbo ꝓpha signãter inuit
ꝙ chr̃s ꝓpria ꝟtute ascẽdit. Cui⁹ ratio
est: qꝛ nõ fuit in celum trãslatus sicut
enoch: nec in curru igneo subuect⁹ sic
helias: nec etiã in celũ rapt⁹ sicut pau
lus: sed potius ꝓpria ꝟtute alta poloꝝ
ascẽdit. Et per hanc triplicẽ differen/
tiã ascẽdẽtiũ nobis inuit triplex gra/
dus ꝟtualis ascẽdẽdi in deũ. Prim⁹
est q̃ q̃s diuinit⁹ trãsfert de statu cul
pe in statũ gr̃e. Et iste signat ꝑ trãsla
tionẽ enoch in ꝑadisuꝫ. Per quã qui
dẽ gr̃a designat Eccl. xl. Gr̃a dei sicut
ꝑadisus bñdictiõis chr̃i. Iste gradus
figurat⁹ est ꝑ transitũ filioꝝ israel de
egypto in desertũ. Egyptus em̃ inter

pietat̄ tenebraꝝ t ō signat statū culpe
Per desertū aūt inuit⁹ stat⁹ gre. Sed
cūd⁹ grad⁹ ē q̄ ds ad modū belie sub
uehit in curru igneo.i. in feruēti desi⁊
derio de gra incipiēte in gram ꝓficiē⁊
tē. Bta cū dei recte curr⁹ igneus di⁊
ci pōt: qz p feruēs desiderū nos curre
re facit de virtute in virtutē et de amore
dei in amorē primi. Et iste gradus fi⁊
gurat̄ p illū trāsitū filioꝝ isrl: qui de
vna mansiōe per desertū in aliā trāsi⁊
uerūt. Tertⁱ⁹ grad⁹ quo ds in deū ra
pit p limpidā ꝛēplationē admodū q̄
paul⁹ raptus est in tertiū celū. Nā qñ
mens ascēdit i cognitionē dei ex cog⁊
nitiōe rerū sensibiliū/tūc dicit rapi in
ꝑmū celū. Qñ aūt ad hoc ꝓsurgit per
species intelligibiles: tūc dicit rapi in
secūdū celū. Sed qñ hoc fit per intel
lectū deiformē t intuitiuā cognitionē
tūc dicit rapi i tertiū celū. Et iste gra⁊
dus figurat̄ p tertiū transitū filioꝝ
isrl: quo de mansiōibꝫ factis in deser
to in terrā ꝑmissiōis puenerūt. ¶ D
¶ Circa scōm est sciendū q̄ termin⁹
dñice ascensiōis ꝓprie fuit celū empy⁊
reū. Nō dicit empyreū t igneum nō
a caloꝛe/sed a splēdoꝛe: qz totū est luci
dū: vt dicit Strabo. Nō etiā mor ta⁊
crum sctōꝝ angelōꝝ est repletū. Nō qui
dē totū rōne sue ꝑpetue imobilitatis
t nimie claritatis habet quietentiā t
aptitudinē: vt i ea dē⁹ t alij beati eter⁊
na beatitudine ꝑfruant. In hoc autē ce
lum christ⁹ bodie ascēdit. Ꝓto tanq̄
pontifex in signum pietatioꝝ miseraꝝ⁊
tiōis: vt p nobis patrē interpellet. ad
Heb. iij. Habētes pontificē magnū
dūm ihesum: q̄ penetrauit celos: q̄ etiā
interpellat p nobis. Scdo tanq̄ rex
signū reuerētie ad solū paterne mie⁊
stat⁊. Esa. xiij. Sup soliū dauid t su
per regnū ei⁹ sedebit i eternū. Tertio
tanq̄ iudex t dñs in signū potētie ad
sedē iudiciarie potestatis. Mat. xxv.
Cum venerit filius hois in maiestate
sua: tunc sedebit super sedem maiesta⁊
tis sue/ad iudicādum. s. viuos t mor
tuos: vt dicit ibidem. ¶ Circa
tertiū est sciendū q̄ christ⁹ rōnabilit̄
ad oriētalē plagā ascēdit in celū: quia
ibi cōtraria mala nobis cōtulit. tria
beneficia. Primū est: qz ipos magos
ab oriente perduxit stella ad christū.
Et hoc ideo: vt quia illa regio fuerat
odiosa ꝓpter primā ade ꝓuaricationē
fieret amabilis t gratiosa ꝓpter ꝑmā
gentiū vocationē. Secundū est: quia
ad plagā oriētis christ⁹ ad iudiciū ve⁊
nit. Et ideo hoc: vt q̄ ibi audita fuit
prima dei maledictio. Gen. iij. Male
dicta terra i opere tuo: que suscepit san
guinē fratris tui de manu tua Ibi cō
trario audiret ē⁊na dei bñdictiō: Ue⁊
nite benedicti patris mei: percipite re
gnum quod vobis paratū est ab ori⁊
gine mundi. Tertiū est: quia ideo ad
plagā oriētis ascēdit: vt illa plaga ter
re que per effusionē sanguinis innocē
tis facta fuerat imūda/per gloriosaꝝ⁊
christi ascensionē mūdaret. Est enim
sciendū q̄ tria elemēta ex peccato fue
runt infecta. Et primo quidē ipsa ter
ra fuit ifecta per effusionē sanguinis
innocētis: quā christ⁹ emundauit per
aspersionē sui sanguinis. Aqua etiaꝝ⁊
fuit infecta per tactū t lotionē hostia
rum que idolis immolabant: sed chri
stus eam mūdauit per tactū sue mū⁊
dissime carnis in baptismo. Aer etiā
fuit infectus ex fumo talium incensoꝝ
que idolis offerebāt̄: sed christ⁹ eū
mundauit per suum gloriosum ascen
sum: quo christ⁹ bodie cū duabꝫ turꝫ
mis/angelorū. s. et hoim gl̄iose ascē⁊
dit. Quo per suam gratiam nos ascē
dere faciat ꝛē.

¶ In die Pentecostes Sermo pri⁊

mo primus/et in ordine. LXXV.

De excelso mi-
sit ignem in ossibꝫ meis/et
erudiuit me. Threñ. j. A
Sicut dicit Glo. Exod. xix. decuit vt
modꝰ habitus in legis initio respõde-
ret ipsiꝰ ꝑfectiõi ⁊ cõplemento. Nã sic
in ꝑma legislatiõe dñs moysi appuit
in igne: sic spũsctũs appuit apl'is in
figura ignis ⁊ lingue. Sicut etiã tũc
q̃nq̃gesima die post agni typici imo-
lationẽ data est lex vetꝰ in seruitutem
generãs: ita nũc q̃nq̃gesima die a ve-
ri agni ĩmolatiõe datꝰ est spũssanctꝰ/
ꝑfecte libertati nos donans: quia vbi
spũs dñi/ibi libertas. Ex q̃ manifeste
colligit ꝙ ipe spũsctũs est totiꝰ legis
initialis ꝑfectio ⁊ finalis ꝯsummatio
Nã sicut in q̃nq̃gesimo anno (qui iu-
bileus dicit) fiebat ꝑuitutꝫ remissio ⁊
possessiõis redonatio: sic nũc i isto ve-
ro iubileo ꝑ spm̃sctm̃ fit peccatorũ re-
missio ⁊ eterne hereditatis restitutio
In verbis ḡ ꝓpositis spũalr intellectꝫ
illud donũ excellẽtissimũ ꝓpheta qua-
drupliciter describit. Primo q̃dem q̃
ad dantꝫ sublimitatẽ. Scdo q̃ ad do-
ni nobilitatẽ. Tertio q̃ ad recipientiũ
congruitatẽ. Quarto q̃ ad finis vtili-
tatẽ. Hec aũt q̃tuor illud bonum exi-
miũ ꝑfectissime recõmẽdãt. Nã dan-
tis sublimitas ipm efficit gratiosuꝫ:
doni nobilitas ipm efficit gl'iosum:
recipientiũ ꝯgruitas ipm efficit amo-
rosum: sꝫ finis vtilitas fructuosum.
Primũ habet cũ ꝑmittit: De excelso.
Scdm cũ subdit: misit ignẽ. Tertiũ
cũ ãnectit: i ossibꝫ meis. Quartũ cum
postponit: et erudiuit me. ¶ Primo
ḡ notat dãtis sublimitas/cũ ꝑmittit
De excelso. Dator em̃ buiꝰ doni est il-
le excelsus dñs cuiꝰ potẽtia nulla alti-
tudine terminat: cuiꝰ sapia nll'a ꝓfun-
ditate scrutat/⁊ cuius clemẽtia nulla
latitudie coartat. Põt aũt dici ꝙ do-
nũ spũsctĩ descẽdit i apl'os de excelso
infinite ptãtis/infinite charitatꝫ ⁊ ifi-
nite bonitatꝫ. B ¶ Primo dico/
ꝙ donũ spũsctĩ descẽdit de excelso ĩfi-
nite ptãtꝫ. Et h ĩõ: vt ab eis timorẽ ex-
pelleret: ⁊ ipos i ꝯfessiõe vere fidei ro-
boraret. Unũ qui priꝰ ex timore sue pu-
sillanimitatis ꝟitatẽ fidei ꝯfiteri pu-
blice nõ audebãt: ꝑ spm̃sctm̃ robora-
ti/eã cũ oĩ fiducia ꝑdicabãt. Act. iij.
Et ipi repleti spũsctõ loq̃bant cũ fidu-
cia verbũ dei oĩ volẽti credere. Et qui
priꝰ timebãt fidẽ ꝯfiteri lingua ꝓpria:
postmodũ audacter fidẽ ꝑdicabãt in
lingua q̃libet aliena. Act. j. Ceperunt
loqui varijs linguis/ꝓut spũssanctꝰ
dabat eloqui illis. Qui etiã prius ti-
muerũt fragilẽ mlierẽ: postmodũ cõ-
fortati/nullũ timuerũt/ꝑncipem vel
etiã ĩpatorẽ. Unũ Petrꝰ dixit Act. v.
Obedire deo oꝑtet magis q̃ꝫ hoĩbꝰ.
¶ Scdo illd donũ descẽdit in apl'os
de excelso infinite charitatis: vt frigi-
dos inflãmaret tã in amore dei q̃ꝫ in
feruido zelo quẽ habebãt ꝓ salute ꝓxi-
mi. Qd ptꝫ. Nã ipe spũsctũs inflam-
mauit eoꝝ corda vt deũ sũme dilige-
rent. Unũ dt Greg. ꝙ foris appentibꝰ
linguis igneis intꝰ facta sunt corda
flãmãtia. Scdo inflãmauit eoꝝ ꝟba
vt ignita ꝟba ⁊ corda penetrãtia ꝑdi-
carẽt. Unũ ꝑm Greg. ꝓpt hoc spũssan-
ctus in linguis igneis appuit: qꝛ oẽs
q̃s replet/ardẽtes parit ⁊ loq̃ntes fa-
cit. Tertio inflãmauit eoꝝ opa Qd pa-
tet: qꝛ opa ardua ⁊ difficilia audacter
⁊ intrepidi sunt aggressi. Quorũ q̃dã
erãt ꝯ naturã: sicut mortẽ nõ timere.
Act. xxj. dixit Paulꝰ: Ego em̃ non so-
lũ alligari/sꝫ ⁊ mori paꝰ sum ꝓ noĩe
dñi iesu. Quedã erãt ꝯ ꝯsuetudinem
hũanã: sic diuitias cõtenere: qd apl'i

bilariter faciebāt. Nā ꝑm Aug. boc ꝓm q apli nihil habebāt: hoc sibi sū mas diuitias reputabāt. Quedā to erāt supra ꝓditionē būanā: sicut nul/ lā bīe ꝓmptitudinē ad malū: qđ fuit in apli/is: qui ꝑ spūm scm sic erāt in bo no ꝓfirmati/q impeccabiles saltem mortalr de cetero sunt effecti. Propt qđ ipe dicit in ꝑs. Ego ꝓfirmaui co lūnas ei⁹. i. brōs apl'os: q fuerūt ꝓnci pales colūne eccle z eius ꝓmarij fun datores. ¶ Tertio illud donū descēdit in apl'os de excelso ifinite bo nitatis: vt infirmos sanaret: defectos eleuaret z famelicos saturet. ¶ Pri mū ꝓz ꝑ ꝑ q solā vmbrā petri plu/ res infirmi a variis languoribus sunt curati. Vñ legit Act. v. q in plateis ponebāt infirmos: vt veniente petro saltē vmbra illi⁹ obūbraret: quēq illo rū z liberarent ab infirmitatibus suis. Nō solū aūt apli ꝑ vtutē eis diuinit⁹ collatā infirmos sanabāt/sz etiā mor tuos suscitabāt: sicut ꝓz in iobe cuā gelista: q rediēs in ephesum de exilio in q relegat⁹ fuerat/d: ustianā eius bo spitā a morte corpis suscitauit. Et be atus philipp⁹ oēm turbā ppli qui de flatu draconis morbidi facti fuerant sanitati restituerat. Insup duos tribu nos q ꝑerāt militie: z filiū pontificis q mistrabat ignē sacrificij q̄s idē dra co iter fecerat a morte corpis z aie sus citauit. ¶ Sexō ꝓz. Nā ipe spūssanc tus corda humana pi⁹ deiecta z ad ista ifertora recurua p nimiū deside/ riū ēternoꝝ suo munere ad celestia de uauit p feruēs desiderū eternoꝝ. Exē/ plū in bro thoma: q cū vocat⁹ fuisset ad nuptias cuiusdā filij reg⁹: et alijs ibi epulātibus z gaudētibus/ipe nec cōe/ dit nec bibit/sz sp mētē oculos in celū fixos tenuit. Nec mirū: q̄ ibi totū thc sauꝝ sui desiderij recōditum habuit. Et istū effectū bñ sensit Ezechiel cū di/ cit. viij. c. Eleuauit me spūs inter celū z terrā: z adduxit me in hierl'm i visiōe dei. Signāter aūt dr q spūs ipm inter celū z terrā eleuauerit: vt p hoc insi/ nuet q p donū spūssci mens deuota a terrenis eleuat: et i pfecto desiderio eternoꝝ ꝓstituit. Per hoc aūt qđ sub dit: et adduxit me in hierl'm in visiōe dei. oñdit q mēti p gfam sublimate multa z mira mysteria diuinit⁹ reue/ lant. Unde beat⁹ Greg. tractās illud Job. xxvj. Spūs dñi ornauit celos. sic dicit: Spūs ergo sanct⁹ q mentes apl'icas in cognoscēdo z amādo i tan te pfectiōis culmē erexit: qđ aliō dire/ rum nisi q mētes eternoꝝ boim celos fecit. ¶ Tertiū ꝓz. Ad hoc etiā spūs/ sanct⁹ in tanta plenitudine fuit datus apl'is: vt famelicū cor desideriū eter/ na fastidiēs gustu bonoꝝ celestiū sa/ turaret. Et ad istū gustū. ff. vocat q̄sli/ bet mētes deuotas Eccl. xxiij. Trāsi te ad me oēs q ꝓcupiscitis me. q. d. vos q me ꝓcupiscitis trānsite ad me/ abūdā do oēs cupiditatē eternoꝝ: q̄ sūt ama ra: q̄s mētē suis pūctiōibus lacerāt. sūt vacua: q̄s mētē nō saturāt/sz ad alia ap petēda magis irritāt. Et iō trānsite ad me: in q̄ habebitis pfectū gaudiū z ois vti desiderij cōplemētū. Et subdit: Et a gnationibus meis adimplemini. q. d. Ideo de appetitu eternoꝝ ad me trānsire de bet⁹/vt a gnationibus meis. i. a bonis q me collatis ipleamini: q̄s ista bona talia sunt z tanta/q mētē boīs pfecte saturāt z adimplent. Qđ maxime verū est de bonis eē ne britudis: q̄ desiderium anie rōnalis pfecte saturāt z quietāt. Licz etiā bona q̄ chr⁹⁹ in pūcti mētibus deuotis tribuit ipas aliq⁹ iter saties sed nō ple ne. Nec aūt bona pñt dici perfectus mūdi ꝓtempt⁹/feruidus celestiū bo/ noꝝ appetit⁹/pfecta cognitio veritas/

ꝙ aqua. i gra descēdit a tumore bo mōtiū z sp declinat ad ima cōuallū. Non erat em̄ ille sapiēs architector ꝙ ōn to fundamētū latꝰ z pfundus: tāto edificiū crescit sublimius. Et tō in primis eccle fundatoribꝫ bris apl̄is dicit fundamēta pfundissime būlitatꝭ vt sic alteꝝ crescerēt in ꝓfectibꝫ ceteꝝ donoꝝ muneribꝫ. ¶ Scō fuerunt duri z fortes p ꝓstantie lōganimitatē Uñ de hac ꝓpietate pōt intelligi qđ scribit Job. xxiij. Tu fabricat⁹ es celos q solidissimi q̄si ere fusi sunt. Ipe em̄ spūssctūs fabricatꝰ est hos celos: btōs scz apl̄os. Et B triplr. Prio eos i esse pfecte gre creādo. Scō eos domus z ornātibꝫ ornādo. Tertio ipsos p ꝓstantie lōganimitatē firmissime solidādo. Et tō bñ sequit: q solidissimi q̄si ere fusi sunt. Fuerūt em̄ solidi: qz minas ꝓcipū nō timebār. Solidiores: qz penas z ꝓtumelias ꝓtimebār. Solidissimi: qz mortē despiciebār: z eā p chīo suscipe affectabār. ¶ Tertio fuerūt ad modū ossiū medullis pleni p intīne deuotōis suauitatē. Et de hoc pōt intelligi qđ scribit Job. xxj. Medull' ossa illiꝰ riganť: qz bti apl̄i q ꝑpē firmitatē z cōstantiā sunt ossa ecclie militātis: p spūm sctm̄ medullis rigantur q̄n intrinsecꝰ oim donoꝝ abundātia fecundant. Medulla em̄ sm Rabanū est dulcꝭ saporꝭ z habet ossa madefacere: z est calide nature. p q̄ designat ꝙ deuotio spūalis p dona spūssctī alaz aridā madefacit: dū humore gre pfundit. mentē crūā repdō in diuino amore accēdit: z oēz amaritudinē pūitis vite in celestē dulcedinē conuertit. ¶ Quarto notat istiꝰ doni fructꝰ z vtilitas/cū annectit. z crudiuit me. Et B cōuemēter. nā bodie spūssctūs apl̄os triplr erudiuit. Prio dū dē i credēdis p fidei ꝓfectē; z tō illō donū ōr spūs ꝓfetꝭ qō chīo ipse ꝓmiserat Jo. xvj. Cū aūt venerit ille spūs veritatis docebit vos oēm ꝓfectē. De q pōt intelligi qđ scribit Jacob. iij. Macb. iiij. Ornauerūt faciē tēpli corōis aureis. Nā pat z filiꝰ z spūssctūs bodie ornauerūt faciē tēpli. i. btōs apl̄os: q erant ꝓncipales fundatores ecclīastici edificij. z B coronis aureis. i. ꝓfectis notitia ꝓfectꝭ vetꝰ q̄z testamēti. Scō in diligendis p ornatā charitatē Cañ. ij. Ordinauit in me charitatem: qz spūs sctūs docuit eos bīe ordinataz charitatē/q deū diligerēt sup oia: seipsos z amicū in deo. i. ad bonoꝝ dei: z inimicos ꝓpt deū. i. ꝓpt repītationē diuine imaginis ipīs inimicis impssaz: quā vtiq; in eis diligere debem⁹ si veram charitatē bīe volum⁹. Tertio in opandis p sctitatis exēplaritatē. Modie nā q̄z spūssctūs btōs apl̄os tanq̄z stellas exēplares z lucidas posuit firmamēto ecclī/b est in eccia militanti: vt lucerēt sup terrā. i. vt sua cōuersatiōe sctā irradiarēt boies terrenos illustrāres ipsos p vite sctitatē z p doctrine ꝓfectꝭ/z p exēplorꝭ luminositatez. Cui⁹ irradiatiōis nos participē.

¶ De Scō spiritu Sermo tertius Et in ordine. LXXVII.

FLuuius igneus rapiduſq; egrediebat a facie ei⁹ Dan. vij. Verba ꝓsita cōuemēter deprom̄ūt missionez spūssctī facta apl̄is. B ¶ In q̄bꝫ primo tangit spūssctī eternalē emanationē/cū ꝑmittit: fluuiꝰ. Et B cōuemēter: qz sic fluuiꝰ dirivat a fonte mediāte riuulo: sic spūssctūs ꝓcedit a patre z filio. Et de B fluuio scribit Apoc. xxj. Ondit mihi fluuiū splēdidū rāq̄ cristallū. p quez intelligo spūm sctm̄: q̄ dicit fluuiꝰ ꝓpt ei⁹ ꝓspicuitatē: q̄a oīa

scrutat etiã ꝓfunda dei. Sz dicit splẽdidus tanq̃ erystall⁹: qꝛ eos quos replet facit splẽdidos in cõuersatione ⁊ fortes ⁊ solidos in opatione. Sequit ꝓcedentẽ de sede dei ⁊ agni: qꝛ procedit a fecunditate pr̃is ⁊ filij. ¶ Scdo tangit ei⁹ ꝟtualẽ opationẽ/ cũ subdit: igne⁹ rapidusq̃. Recte nanq̃ iste fluuius dr̃ igneus: qꝛ corda discipulorũ dulcit inflãmauit. sz dicit rapidus: qꝛ mẽtes fideliũ quas accẽdit ab oi affectu terrenorũ/ suauit rapit ⁊ diuidit: vt ifra clari⁹ patebit. ¶ Tertio tãgit ei⁹ tpalẽ missiõez: cũ annectit. egrediebat a fa. ei⁹: q̃ scz sedebat i throno: q̃a visibilr miss⁹ est a pr̃e ⁊ filio. Abacuc iij. Egressus es in salutẽ ꝓpl'i tui: in salutẽ cũ chr̃o tuo. qd̃ ꝓ tãto dicit: qꝛ filius ⁊ spũsscrũs missi sunt in salutem nr̃am. sed spũsscrũs post filiũ: vt ꝑ eũ ꝑfecti⁹ cognoscerem⁹ ⁊ feruẽti⁹ amaremus ip̃m filiũ qui opat⁹ est salutez nr̃am in medio terre: vt scribit in ps̃. qꝛ ꝓ salute nr̃a passus est in hierl'm. q̃ q̃ntũ ad climatũ distinctionẽ reputat situata q̃si in medio terre. Vñ de tpali egressu hui⁹ fluuij deifici ꝓ nr̃a edificatione spẽal'r ꝓsequamur. B

¶ Põt aũt dici q̃ sicut fluui⁹ materialis habet ꝟtutẽ terrenascẽtia fecũdandi: cãpos ⁊ prata irrigãdi: ⁊ ligna trãsportandi. ita spũsscrũs suo munere fecũdat corda sterilia: rigat corda sicca ⁊ arida/ ⁊ transportat in celũ corda leuia ⁊ porosa. De p̃mo põt intelligi qd̃ scribit: Fluminis ipetus letificat ciuitatẽ dei. Per impetũ hui⁹ fluminis intelligo copiã ⁊ affluẽtiã hui⁹ diui ni muner ⁊: q̃ hodie ciuitatẽ dei .i. fideles toti⁹ eccie letificauit quãdo corda apl'oꝝ q̃ erãt primi fundatores fidei donorum abundãtia fecũdauit. Propt qd̃ illud donũ recte figurat ꝑ fluuiũ qui dr̃ nilus. q̃ est tãte fecũditatis q̃ sine fimo terrã fecũdat. et vt dr̃ Solin⁹ in de mirabilibꝫ mdi. Mulieres iuuat vt prõpti⁹ ꝯcipiãt. Qd̃ probat de q̃dã muliere sil. vij. filios cõcipiẽte. Vñ de ei⁹ fecũditate qua corda discipuloꝝ donis spũalibꝫ fecũdauit põt intelligi qd̃ scribit Esa. xj. Percutiet dñs fluuiũ egypti i septẽ riuis: qꝛ fecunditas spũsscri cõicata fuit apl'is i septẽ donis. Et de h̃ põt expõi qd̃ scribit in figura Gen. xlj. vbi pharao vidit in somnio q̃ d̃ fluuio ascẽdebãt septẽ boues pulcri ⁊ crassi nimis: q̃ pascebant in locꝫ palustribꝫ h̃ est pinguibus ⁊ viridibꝫ. aliosq̃ septẽ vidit confectos macie q̃ deuorabãt eos: q̃ꝝ mira spẽs ⁊ habitudo corpoꝝ erat. Per septẽ boues pingues itelligo septẽ dona spũsscri mẽtes fideliũ impiguãtes ⁊ in ꝟtutũ actibꝫ fecũdãtes. Isti dicũtur boues pulcri nimis: qꝛ aiaz rõnalẽ donis ⁊ ꝟtutibꝫ ornãt ⁊ decorãt. Dicunt etiã crassi ⁊ pingues: qꝛ sicut pinguedo ẽ oris cõdimentũ: calorꝫ nutrimentũ/ ⁊ lumis fomẽtũ. sic spũsscrũs ꝑ dona sua linguã dirigit: ꝑ salutarez locutionẽ ꝓximũ edificantẽ cor accendit. ꝑ ignitã dilectionẽ ꝯsumentẽ oim rubedinẽ terrenoꝝ ⁊ oẽm maculã peccatoꝝ: vt dr̃ Chry. sup Jo. totũ etiam hoiez luminosum reddit ꝑ sanctã p̃dicationẽ ⁊ honestaz cõuersationẽ. Isti boues pascunt in locis palustribꝫ: qꝛ dona spũsscri dant in refectionẽ ⁊ pastum cordibꝫ hũilibꝫ. Esa. lxvj. Supquẽ req̃escet spũs me⁹ nisi sup hũilẽ ⁊ mãsuetũ ⁊ trementẽ ꝟba mea. Qꝛ aũt alij fedi ⁊ macilẽti deuorabãt eos qui erãt pulcri nimis: h̃ designat q̃ dona spũsscri nõnunq̃ ꝑdunt ⁊ cõsumunt in mẽte ꝑ septẽ vitia capitalia: qꝛ supbia ꝑuat diuinũ timorem. luxuria deuorat donũ sapiẽtie. crapula corrũpit donũ intellectus. accidia destruit do

mum fœtiditatis, auaricia corrũpit donũ pietatis. Ira vero ꝓpter eius ce citatẽ destruit donũ scientie; que docet recte ꝙuersari/z ordinate se habere in his que sunt ad deũ z ad proximũ/et ad seipm. Inuidia vero q̃ est fera pes sima: destruit donuz consilij qõ ꝓfi/ ciscitur proximo ꝓ sue salutis augmen to exhiberi debet. Et iõ hoc lamentat ꝑtiarcha Jacob/q̃ filiuz suũ Joseph q̃ interpretatur augmentũ/ista fera pes sima deuorauit. ¶ De scõo pz nam ad sensum apparet q̃ fluui⁹ ter/ram aridã irrigat z estum refrigerat sic spũs scõs per sua dona nos irrigat varijs virtutibus: z roze sue gratie in nobis refrigerat estum prauę concu/piscẽtie. Unde in persona spũs sancti pot est intelligi quod scribitur Eccli. xxiij. Ego quasi fluuius doriz: z qua si aqueductus de paradiso: dixi riga bo hortũ plãtationũ. Doriz interpꝛat generatiõis medicamentũ: z efficaciã gse designat: ꝙ quã in nob generat sa lubre medicamentũ ꝓtra oẽm spũalẽ morbũ. qz per ãdliberiũ donũ spũs/ scõs appꝛopꝛiate curat in nob quod libet petm: vt pulcre ꝙ Bed. alibi est deductũ. Sequit. z ẽcce aqueduct⁹ ex iui de paradiso. Ubi sciendũ q̃ aque ductus cõsueuit fieri tribus modis. Primo quidẽ ad castrum: z ille est se cretus z absconditus ne ab hostib impediat. Exemplũ in Holoferne/q̃ aũ Beruliã quã obsederat/ꝑcepit incidi aqueductũ vt eis subtraheret aq̃ bñ/ ficiũ. Per qõ mystice informamur q̃ ille q̃ spm̃ scm̃ in se cõseruare desi/ derat oportet q̃ aditus hostis occultos quib colligit mũdicias cordis diligẽter ꝓcaueat z q̃ sequestret a quibusli bet spectacul z familiaritatibꝫ suspectis. Unde dr Hiero. Joannes baptista sciãz matrẽ habuit z pontificis filius fuit. z tñ nec matris affectu nec pẽs opib vincebat vt in domo patꝛa cũ pericu lo viueret castitatẽ. sed a puerilib an nis in heremo vixit: z ocijs solũ chri/ stum desiderantib nihil aliud digna batur aspicere. Scõo aqueduct⁹ diri natur ad campũ: vt terrã aridam hu/ mectet z semen in ea latẽs viuificet et ab ariditate ꝑseruet: z iste duct⁹ fit ꝙ diuersas vias z partes cãpi: vt semen in eo iactũ vberius fecundet. Per qõ mystice informamur q̃ gꝛa spũssan/ cti diuersis vijs debet attrahi in cam pũ cordis nostri/ad cor humectandũ z semẽ spũale in eo latẽs viuificandũ nã alij illud donũ attrahũt orando z legendo: alij meditando z cõtemplan do: alij carnẽ domando. Unde scribi tur Ezech. xiij. A quattuor vẽtis veni spũs z insuffla sup interfectos istos vt reuiuiscãt. Ex quo innuit q̃ iste spũs qñqz venit in boiem ab oriente: vt cũ homo resiliens in ꝓpriã quitatez con sideret sue originis fragilitatem/q̃z in firm⁹ sit ad persistendũ: q̃z debilis ad resistendũ sine gratia dei ꝓfortante et roborante. Unde dixit Aug. xiij. confes. Quid sum ego mihi sine te/nisi dux in precipe: quoniaz quem tu impleo subleuas. idcirco quando tui plenus nõ sum/onus mihi sum. Quandoqz etiã ab occidente venit, vt cum homo cogitet hui⁹ vite breuitatez z mortis acerbitatẽ. Unde dicit Grego. xj. moza. Qui cogitat qualis erit i morte/semp est pauidus in oratione. naz cõsidera tio puluerisande carnis cito supat eꝰ lasciuiã: vt ipse dr. xij. moza. z ponit ex emplũ ꝓ ipa iumenta q̃ cũ caudis ab ijciũt muscas q̃ ipsa infestant. Unde qz etiã venit ab aquilone, vt cũ homo cõ siderat acerbitatem eterne pene/ vbi pars calicis damnatorum est ignis perpetue adustionis. grando horri/

bis visionis: nix pena cōstrictionis: glacies mentalis obstinatōis: ⁊ spūs ꝓcellaꝝ: hoc est varietas ⁊ intermina bilitas oim penaruꝫ. Unde scribit Esa. xxiij. A timore tuo dñe cōcepimus et q̄si peperim⁹ spm̄ salutis. Nec mirū: q̄ qui sine timore est/nō pōt iustifica ri Eccl.j. Quāq; vero venit ab au/stro: vt cū homo cogitat q̄nto feruore charitatis chr̄us nos dilexerit: q̄ma gna ⁊ stupēda ꝓ nr̄a salute passus fu erit: ⁊ ex h̄ sibi in deuotas gr̄arūactio nes exurgit. Hec em̄ ꝯsideratio ferui da nob̄ fontē diuine pietatis adducit iō dicit Abacuc.iij. De⁹ ab austro ve/nit. Ecōtrario aūt ingratitudo fontez pietatis exiccat: teste Ber. q̄ dr. Per/emptoria res est igratitudo: inimica salutis/exiccās fontē pietatis/rorem miscōie/fluēta gr̄e. ¶ Tertō aq̄duct⁹ fit ad irrigandū hortū ⁊ pratū: ⁊ iō sp̄ in auēte superi⁹ introducta dixi. Ri/gabo hortū plātationuꝫ. Iste hortus plantationū generalr̄ est tota eccl̄ia fi deliū: ⁊ spēalr̄ q̄libꝫ ania fidelis. in q̄ tot sunt arboꝝ ⁊ plantationū genera q̄t sunt ꝟtutū insignia ⁊ bonoꝝ opeꝝ exercitia. Sꝫ est sciēduꝫ q̄ ad h̄ vt iste hort⁹ amen⁹ ⁊ floridus irrigeꝫ donis spūssctī/oꝑtet q̄ sit clausus ꝑ vite ho nestatē. cult⁹ ꝑ carnis asperitatē. irri/guus ꝑ ꝟtutū varietatē: ⁊ auiū cātu dulcis ꝑ deuotōis suauitatē: ⁊ in talē hortum dilect⁹ venire dignat. Ad q̄d spōsa dulcit̄ ip̄m inuitat Cañ.vj. Ue niat dilect⁹ me⁹ in hortū suū: vt come dat fructū pomoꝝ suoꝝ. E ¶ De tertio pt̄ꝫ. nā iste fluui⁹ suo impetu ra pit ⁊ transportat corda leuia a terre/nis cupiditatib̄ aliena: ⁊ etiam ligna porrosa. i. corda rara ad susceptionez gratie bñ disposita. Cui⁹ effectū quo/tidie ꝑ hoc experimur q̄ suo instinctu sēparat filios a parentib̄ per religio/nis ingressum: ⁊ affectus hominū ꝑ paupertatē voluntariā ⁊ mundi con/temptū rapit ab his quibus ante fue rat cōplantatus. Sic rapuit Paulū quando de ꝑsecutore predicatorē effe cit ⁊ de lupo agnū s̄m Aug. Unde dicit Bern̄. in sermone de pentec̄. Ad faciē dum bonū spūssanct⁹ monet memo/riam: docet intelligentiā: ⁊ mouet vo luntatē. Naꝫ memorie suggerit bonū in cogitationib̄ sanctis. intellectui in affectionib̄ pijs. sed ipsi voluntati in operib̄ bonis. Propt̄ q̄d quādocūq; hmōi suggestionem senseris in corde tuo: da honorē deo: ⁊ age reuerētiam spirituisctō: cui⁹ vox sonat in auribus tuis. Hec Ber. Sꝫ prochdolor istis instinctib̄ ⁊ sanctꝫ motionib̄ spiritus sancti multi ꝑtinaciter resistūt: ⁊ ideo spm̄sctm̄ a se repellunt. De quib̄ di/citur Act. viij. Dura ceruice ⁊ icircū cisi cordibus semꝑ spirituisctō resti/tistis. De hac oꝑatione spūssancti scri bitur in ps̄. Qui cōuertit mare in ari dam in flumine ꝑtransibunt pede: ibi letabimur in ipso. Istud mare est cor peccatoris: quia habet amaritudinez aquarū: multitudinē beluarum: ⁊ in quietudinē vndarum. Esaie.lvij. Cor impij quasi mare feruens q̄d quiesce re nō potest. Hoc autē mare spiritus/sanctus cōuertit in aridam ⁊ siccum/cū peccatorē illuminat ad cognoscen dum ariditatē ⁊ sterilitatem suorum operuꝫ. Bene autē subditur: quia per donū spūssancti peccatores trāseunt de statu peccati in statuꝫ meriti. ⁊ ibi letabimur in ipso: quia s̄m excellen/tiam meritorum eternaliter gaudebi mus de excellentia premioruꝫ. Quod nobis prest. ⁊c.

¶ De sancta Trinitate Ser. p̄mus Et in ordine. LXXVIII.

Gratia domi
ni nr̄i iesu chr̄i: charitas dei:
ꝛ cōicatio sancti spūs sit cū
omnib⁹ vobis. amē. ij. Coꝝ. vlti. A
¶ In ꝟbis ꝓpositis apl's nobis ape-
rit trinitatis mysteriuꝫ quo ad triplex
bn̄ficiū qd beata trinitas ex sua inge-
nita bonitate nob misericordit̄ elargi
tur. Primū bn̄ficiū attēdit̄ respectu
pctōꝝ: ꝛ hec est gr̄a recōciliationis q̄
appropriat̄ ipsi chr̄o. Jō p̄mittit. Gra
tia do. no. ie. chr̄i. Scd̄m attendit̄ re-
spectu iustoꝝ: ꝛ hec est inherētia diui
ne dilectiōis: q̄ appropriat̄ p̄ri. Et ido
subdit. charitas dei. Tertiū attendit̄
respectu ꝑfectoꝝ: scꝫ beniuolentia cō-
municatiōis q̄ appropriat̄ spirituisan
cto: qꝛ ipe est primū donū/in quo oīa
dona dant̄: vt dr̄ Aug. ¶ Circa p̄mū
est sciendu ꝙ gr̄a rōnabilit̄ attribuit̄
chr̄o: qꝛ inq̄ntū deus gr̄am nobis effi
ciēter tribuit. sed inq̄ntū homo nobis
eam ꝑ mortē ꝛ passionē suā sufficiēter
ꝓmeruit. Et iō merito sibi gratia at-
tribuit̄ ꝓpter tria. Primo nāq; sibi at
tribuit̄ gr̄a viuificationis. j. Coꝝ. xv.
Sicut in Adā oēs moriunt̄ qui (sub-
audi) ꝓcesserūt ab eo ꝑ generatōēꝫ na
turalē: ita ꝛ in chr̄o oēs viuificabunt̄
qui facti sunt ei⁹ filij ꝑ regeneratiōēꝫ
spūalem: nā ipse Adā accepat donuꝫ
originalis iusticie ꝑ quā spūalit̄ viue
bat in esse gr̄e. ꝛ iō illud donuꝫ in oēs
posteros transfudisset si nō peccasset.
Propt̄ qd̄ per ei⁹ pctm̄ originale oēs
ab ipso naturalit̄ descendētes in ipso
moriunt̄. sed ecōtra ꝑ mortē chr̄i sim-
plicem: q̄ nos s̄m Aug. a morte dupli
ci co ꝑis ꝛ anie liberauit: oēs ꝑ gr̄am
quā nobis meruit viuificabunt̄. Hec
aūt gr̄a viuificatiōis sola ē s̄m Aug.
in Ench. q̄ redēptos discernit a perdi
tis: quos in vnā massam ꝑditiōis cō
creuerat ab origine causa ducta cōis
Et qꝛ s̄m Bern̄. sup Can̄. Gr̄a est q̄d
dam balsamū purissimū: iō requirit
vas purū ꝑ vite innocentiā/vas soli-
dum ꝑ mētis ꝯstantiā ꝛ vas ꝓfundū
ꝑ humilitatē verā. Sciendū aūt s̄m
Bern̄. in de libe. arbi. ꝙ hec gr̄a iusti-
ficatiōis ostendit̄ ex trib⁹. Et p̄mo ex
odio maloꝝ p̄teritoꝝ. Scd̄o ex ꝯtem
ptu p̄sentiū bonoꝝ. Tertio ex feruēti
desiderio bonorū eternorum. B
¶ Scd̄o sibi attribuit̄ gr̄a confirma
tionis in bono: q̄ mentē hoīs roborat
vt oēs tentationes carnales ꝛ diaboli
cas facilit̄ deuincat. Cui⁹ exemplū et
figurā habem⁹ in Samsone: q̄ ꝟtute
spūs in euꝫ irruētis ꝛ sibi viuacit̄ illa
bent⁹ leonē interfecit ꝛ eū in frusta dis
cerpsit. qꝛ virtute gr̄e mentē roboran-
tis oēs impet⁹ tentationū faciliter de
uincunt̄. Hanc aūt mētis firmitatēꝫ
ista gr̄a ꝑ tria in nob operat̄. Primū
est peccati cuiuslibet ꝑfecta derelictio
Scd̄m est peccati derelicti continua
detestatio. Tertiū est diuine pietatis
fida cōsideratio. ¶ De primo scribit̄
Ezech. j. ꝙ anialia sancta vbi erat spi
ritus impet⁹: illuc gradiebant̄ nec re-
uertebant̄ dū ambularēt. Qd̄ est con
tra illos q̄ licet ex impetu spūs feruen
ter incipiāt bona opari postmodū tn̄
in quandā desidiā cōuertunt̄. sed ecō-
tra mēs fortis ꝛ vigorosa s̄m impetū
sui spūs semp magis ꝛ magis ꝓficit
ī actib⁹ ꝟtuosis. De scd̄o scribit̄ Eze.
iij. Assumpsit me spūs ꝛ abij amarus
in indignatiōe spūs mei: ꝛ man⁹ dn̄i
erat mecū cōfortās me. Mens ꝑ spi-
rituꝫ assumit̄ in gratie infusione: sed
abit amara in peccati detestatiōe: con
fortatur aūt per manuꝫ dn̄i in diuini
roboris fiducia ꝛ expectatiōe. De ter-
tio ptꝫ Gala. iiij. Misit deus spiritū
filij sui in corda nostra: in quo clama

mus abba pater. Tunc em̄ abba pat̄ clamam⁹ qñ in certa spe diuine pietatis respiram⁹. ¶ Tertio sibi attribuit̄ gr̄a glorificatōis. De hoc scribit̄ Ro. viij. Spūs eius q̄ suscitauit iesum a mortuis viuificabit: in finali scz resurrectione. vt dicit glos. mortalia corpa nr̄a p̄ spm̄ sctm̄ q̄ habitat in nob̄: per sue scz v̄tutis efficaciaz nr̄a mortalia corpa glorificando. Qd̄ ptz p̄ hoc: naz sicut chr̄s resurrexit a mortuis in corpore gl'ificato: ita fideles q̄ sunt membra ei⁹ oportet sil'r resurgere in corporibus gl'iosis: al'as esset deformitas ⁊ indecētia: si mēbra per eundē spm̄ viuificata nō conformarent̄ suo capiti. Et ideo scribit̄ Joā. j. De plenitudine ei⁹ nos oēs accepim⁹ gr̄am p̄ gratia: hoc est gr̄am gl'ificationis p̄ gr̄a iustificationis. L ¶ Scd̄m beneficiū attribuit̄ patri: qd̄ est inherētia charitatis. qd̄ notat̄ cū subditur: charitas dei. Pōt autē dici q̄ charitas iō dicit̄ dei p̄ris: qz p̄ri appropriat̄ triplici ratione. Primo rōne p̄mitatis: qz sicut pat̄ est p̄ma p̄sona in diuinis: sic charitas est p̄mū donū gratuitū: in q̄ s̄m Aug. oia dona dant̄. Scd̄o rōne vnitatis: q̄a in ipso p̄re oēs p̄sone diuine essentialit̄ vniūtur. sic etiā in charitate oia dona gratuita cōnectūtur: p̄pt̄ qd̄ ipsa dicit̄ nexus ⁊ vinculū p̄fectionis/ vt ptz Col. iij. Tertio rōne principij ⁊ dignitatis: qz pater est principiū oīm diuinarū p̄sonarum. sic charitas habet dignitatē ⁊ excellentiaz sup̄ oēs alias v̄tutes. j. Cor. xiij. Si linguis hominum loquar ⁊ angelor̄: charitatem aūt non habeā: factus sum velut es sonās aut cymbalum tinniens. Ubi docet apl'us q̄ sine charitate nec sciētia/ nec ꝯtempt⁹ terrenor̄/ nec etiā ip̄m martyriū valet homini ad salutē De h̄ pōt intelligi qd̄ scribit̄ Ro. xv. Charitas dei. i. qua deū diligimus/ et q̄ nobis confert̄ ex largo munere diuino: diffusa est in cordibus nr̄is: totuz scz cor nr̄m occupando/ vt oēs cogitatiōes: oēs affectōes/ intētōes ⁊ opationes ordinem⁹ in deū. Ut sic ipleat̄ in nobis illud Mat. xxij. Diliges dominū deuz tuū ex toto corde tuo/ ex tota aīa tua/ ⁊ ex oīb̄ viribus tuis. Et hec charitas p̄dicto mō in nobis diffunditur p̄ spm̄ sctm̄/ qui dat⁹ est nob̄ in arrā scz ⁊ pignus nr̄e salutis: vt patet Eph. j. D ¶ Sciendū aūt q̄ hec charitas dei p̄ris in nobis tripl'r diffundi debet. Primo p̄ feruorē affectionis quo ad deū: vt in s̄uitio dei ⁊ in oīb̄ ad honorē eius spectantib̄: non negligēter ⁊ tepide/ sed feruent̄ ⁊ hilariter nos habeam⁹. Ad qd̄ hortat̄ apostolus Ro. xij. Spiritu feruētes dn̄o seruiētes. nā illud opus qd̄ fit cū tepiditate ⁊ ariditate aī/ nō est deo gratū Maledict⁹ homo q̄ facit op⁹ dn̄i desidiose. Hier. xlviij. In cui⁹ figurā preceptū fuit in lege: q̄ oblatio q̄ deo offerebat̄ debuit esse oleo lita: ad designādum q̄ opa nr̄a debēt esse feruore charitatis inflāmata. Scd̄o p̄ vnitatē cōnexionis q̄ ad proximū. Ad qd̄ hortat̄ Paul⁹ Eph. iiij. Solliciti seruare vnitatem spūs in vinculo pacis. vbi per vnitatē spūs charitatē intelligit. quia sicut vnus spūs totuz corpus nr̄m p̄ iuncturas ⁊ cōpages mēbror̄ viuificat: ita charitas vnitatē ⁊ pacē in om̄ibus mēbris corp̄is mystici conciliat ⁊ cōseruat. Qd̄ bene ptz in mutuis obsequijs ⁊ affectionib̄ mēbrorū naturalium eiusdē corporis. Nam si ledatur pes vel aliqd̄ aliud mēbrū/ lingua affectu ꝯpassionis clamat: tu me lesisti. oculus statim p̄scrutatur vulneris locum. cor sollicitat̄ de cura. man⁹ suauiter contrectat locū lesum. nec aliqd̄

membꝝ est in corpore qđ non induat cōpassionis affectū. Et hoc multo fortius debet esse inter mēbra corpis mystici: vbi est maior nexus ⁊ vnitas q̄ꝫ int̄ mēbra corporꝫ naturalis. ¶ Tertio ꝑ honestatē cōuersationis quo ad seipsuꝫ. j. Thes. iiij. Hortamur vos vt honeste ambuletis ad eos q̄ foris sunt. Ideo dicit apl's Gal. v. Si spiritu viuim⁹. i. si spūsancto duce ad vitā gratie venim⁹: spiritu ⁊ ambulem⁹. i. eo duce ⁊ auctore in bono ope ꝓficiamus. Ps. Ibunt de virtute in virtutem et per hoc videbitur deus deorum in sion. i. in cōtemplatione beata Utilitatē aūt talis cōuersatiōis ostendit ibidē: cū dicit. Spiritu ambulate ⁊ desideria carnis. i. delectationes q̄s caro vobis suggerit nō ꝑficietis. i. cōsensu vel opere nō implebitis. Cuius ratio est: qꝛ tales pollēt decore ꝟtutuꝫ in corde ⁊ habēt modestie signa i ope. E ¶ Tertiū beneficiū attribuit spiritui sancto: qđ est beniuolentia cōicationis. qđ notat cum annectit: ⁊ communicatio spūssancti ⁊c. Propter qđ est sciendū ꝙ motu spūssancti proximis nr̄is tria cōicare debemus. Primo i bonis spūalibus salutarē exhortationē. Scđo in bonis tꝑalibꝫ necessariā sustentationē. Tertio in tribulationibus mentalē compassionē. Primū ptꝫ. ij. Coꝝ. vj. Uos hortamur ne in vacuū gratiā dei recipiatꝫ. In quo verbo innuit ꝙ quilibet donū diuinitus collatū ad alioꝝ vtilitatem multiplicet ⁊ dispenset. Qđ bene fecit apl's cū dixit Act. xx. Uos scitꝫ ꝙ nihil vtilium subtraxerim vobis. Uñ de ꝟuo bona sibi credita fideliť in alioꝝ vtilitatē multiplicanti scribit Mat. xxv. Euge serue bone ⁊c. vsqꝫ/intra in gaudium dñi tui. Per qđ gaudiuꝫ plena ⁊ ꝑfecta btitudo intelligit ꝟm Aug⁹. Per h aūt ꝙ dt: Intra in gaudium: magnitudinē ⁊ incōprehēsibilitatē illius gaudij insinuat: qđ tantū est ꝙ a nulla creatura pōt cōprehēdi. Scđm ptꝫ ꝑ apl'm Ro. xij. Hospitalitatē sectantes/ necessitatibꝫ scrōꝝ cōicantes id est bona vr̄a tꝑalia indigentibꝫ prestantes. Et Heb. vlti. Beneficentie et cōicationis nolite obliuisci: talibꝫ em̄ hostijs ꝓmeret deus. Uñ dicit Aug. imo btūs Ambro. li. offi. ⁊ hr̄. lxxxvj. dis. pasce. Pasce fame morientē si nō pauisti/occidisti. Iō inducit exēplum in de ꝟbis dñi sic dicētē. Da mihi qđ ego dedi tibi. đ meo q̄ro: da ⁊ ego reddā. tꝑalia da mihi/ et̄na tibi retribuā. Tertiū ptꝫ ꝑ apl'm Phil. vl. Bñ fecistis cōicātes tribulatōibꝫ iustoꝝ: ip̄is scꝫ in tribulatiōe sua cōpatiendo. Uñ dicit Greg. xix. moral. Tanto quisqꝫ ꝑfectus est q̄nto ꝑfectius sensit dolores alienos. Nā sic pura ꝟitas nō nisi puro corde videtur: sic miseria fratrꝫ compassiuo ⁊ molli corde verius sentitur: vt idem Greg. dicit. F

¶ Ad hanc autē triplicem cōmunicationem tria nos mouere debent. Primuꝫ est boni propositi firmitas: que habenda est homini tam in prosperis ne mentē alliciant: q̄ꝫ etiam in aduersis ne mentē deijciant. Secunduꝫ est eterne dulcedis degustata suauitas. Quia ꝟm Aug⁹. ille solus nouit temporalia liberaliter erogare/qui nouit eterna veraciter estimare. Tertium est premij celestis pensata sublimitas De quo dicit Augustinus. xxij. de ciuitate dei. Quod deus preparauit diligentibus se/fide non capitur: spe nō attingitur: desideria ⁊ vota transgreditur. adquiri potest/estimari non potest. Ideo dicit Hiero. Nullus labor durus: nullū tp̄s longū videri debet q̄ gl'ia eternitatꝫ adq̄rit. Cui⁹ causaꝫ

reddit Aug. in de moribꝫ eccl'ie. q̄a tā ta est pulcritudo ⁊ tāta iocūditas lucis eterne: vt si in ea non amplius q̄ vna hora morari liceret: ꝓpt̄ hoc solū innūerabiles anni huiꝰ vite pleni delitijs recte meritoq̄ ꝯtēnerent̄. ⁊c̄

¶ De sancta trinitate Ser. secūdus Et in ordine. LXXIX.

Tres sunt qui testimoniū dant in celo: pat̄: verbum: ⁊ spūssctūs: et hi tres vnuz sunt. j. Joan. v. A

¶ Btūs Joānes tanq̄ aquila celest̄ secreta celestia penetrans: sup̄ pectus dñi in cena recūbens: ⁊ inde fluēta sapientie copia suis hauriens in verbis ꝓpositis nobis mysteriū btissime trinitatis describit quo ad tria q̄ in ipsa fides catholica cōfitet̄. Primo nāq̄ in ipsa credere debemꝰ inseꝑabilitatē in operādo. Scdo pluralitatē in emanando. Tertio substantie idētitatem in essendo: q̄ tria in verbis ꝓpositis ꝑ ordinē innuūtur. Nā operatiōis inseꝑabilitas notat̄ cuz p̄mittit̄. tres sunt qui testimoniū dant in celo. Personarū distinctio ⁊ pluralitas notat̄ cum subdit̄. pat̄/verbū/⁊ spūssctūs. Sed earū cōsubstantialitas notat̄ cū annectitur. ⁊ hi tres vnū sunt. ¶ Circa primum est notandū q̄ inseꝑabilitas in operando cōueniēter intelligit̄ per h̄ qd̄ dicit̄: tres sunt q̄ testi. dant in celo qꝛ licet ꝑsone diuīe sint vere tres: vnū tamē ⁊ indiuisum dant testimoniuz: qd̄ quidē est firmius ⁊ solidius om̄i alio testimonio. Qd̄ ptz ꝑ hoc: nā vbi in celestibus testibus est vera pluralitas: ⁊ in pluralitate vera cōformitas ⁊ in conformitate oīmoda inseꝑabilitas: oportet q̄ i illo testimonio sit solidissima ꝟitas. Et hoc solū inuenit̄ in btissima trinitate: cuiꝰ testimoniū est tante firmitatis q̄ ꝑ eam oīa alia testimonia cōfirmant̄. Naz ꝟm Isid. q̄ iurat/deū testē inuitat: ⁊ ꝑ hoc dictū suū per diuinū testimoniū confirmat. Est aūt sciendū q̄ ꝟm triplex celū contingit tripliciter variari diuinū testimoniū. Est em̄ celū summū: qd̄ est natura diuīa. de in q̄ ps̄. A summo celo egressio eiꝰ: ꝟbi scz eterni a mēte paterna. Est ⁊ celū mediū: qd̄ est natura assumpta. Ps̄. Dñs in celo sedes eius: per qd̄ chr̄i humanitas intelligit̄ in q̄ ipsa diuīitas delectabil'r residet ⁊ quiescit. que etiā ꝓ tanto celū dicit̄: quia corpꝰ chr̄i formatū fuit virtute celica ⁊ diuina. Est etiā celū infimū: pñs scz eccl'ia: cui regnuz celoꝝ frequēter per ip̄m chr̄m ꝑabolice assil'atur: vt dicit Greg. In h̄ aūt triplici celo btā trinitas dat triplex testimoniū. Nā in primo celo dat testimoniū de seipso. In scdo celo de ipso chr̄o. Sz i tertio dat testimoniū de toto mdo. Omisso aūt p̄mo ꝓcessu ⁊ vltio: solū de medio ꝓseq̄mur gr̄a breuitat̄. ¶ Propt̄ p̄muz ē sciēdū q̄ i p̄mo celo deꝰ trinitas dat testioniū de seip̄o q̄ ad p̄ris maiestatē q̄ ad filij ꝟitatē: ⁊ q̄ ad spūssctī bonitatē. B ¶ Primū ptz. nā p̄ne maiestati testioniū ꝑhibēt miracula sue oī potētie. q̄ ei deꝰ oīa de nihilo ꝓduxit ⁊ tā mlta ⁊ magna ⁊ pulcra de nihilo formauit: ⁊ sua ꝟtute in eē ꝯfuat. Qꝛ ꝟm Aug. oīa in nihilū tenderēt nisi ꝑ ꝟtutē diuinā in eē ꝯfuarent̄: hoc euidēter imēsitatē sue potētie oñdit. Uñ ip̄e creature d̄ nihilo ꝓducte sūt q̄dā signa ⁊ mirabilia per q̄ diuīa potētia mentibꝫ fidelibꝫ declarat̄: qꝛ a magnitudine speciei ⁊ creature poterit earuz creator cog̃scibilit̄ videri: Sap̄. xiij. Et ido scribit̄ Ecc̄i. xxxvj. Replesion inenarrabilibꝫ ꝟtutibꝫ tuis et gloria tua spiritū tuū. De autē virtutes in

enarrabiles sunt illa opa mirabilia q̄ de⁹ in creatiōe opat: q̄bꝫ sion. i. aīa fi/delis repleri dicit: qn̄ talibꝫ mirꝫ opi bus potentiā diuinā ostendentibꝫ: in dei laudē ⁊ gl̄iam excitat. Unde post mirabilia in Egypto ostēsa ꝑpl's isra elitic⁹ decātabat Exodi. xv. Quis si/milis tui in fortibꝫ dñe terribil' atq; laudabil' ⁊ faciens mirabilia. Et ipse Moyses post demersionē pharaōis ⁊ sui exercit⁹ in mari rubro: letant' in/tonuit. Cantem⁹ dño: gl'iose ei bono/rificat⁹ est: equū ⁊ ascensorē ꝓiecit in mare. ¶ Scdm patz Nam tota tri/nitas testimoniū ꝑhibet veritati filij q̄ ipe est verus fili⁹ dei. Et hoc testi/moniū ꝓfert ipe filius ꝑ documēta ir refragabil' sue sapiētie. Unde scribitur Joan. iij. Qui de celo venit sup omīs est: ⁊ qd̄ vidit ⁊ audiuit hec testat. Et iō testimoniū ei⁹ habet veritatē irrefra/gabilē: q̄ merito ab oībꝫ accipi debet. Licz quidā ꝑuersi ⁊ increduli huic te stimonio ꝯtradicāt: vnde ipe fili⁹ lo/quēs incredul' dicit Joānis. iij. Amē amē dico vob qd̄ scim⁹ loq̄mur: ⁊ qd̄ vidim⁹ testamur: ⁊ testimoniū nostrū nō accipitꝫ. Qd̄ ideo ꝯtingit: qꝛ veri/tatē nō amāt: ⁊ ideo nō accipiūt testi/moniū veritatꝫ. Sed q̄cūq; est veri/tatꝫ amator: est hui⁹ testimonij fide/lis auditor. Unde dixit ipse chr̄s Joan. xviij. Ego in hec natus sum vt testimo niū ꝑhibeā veritati. Omīs q̄ est ex ve ritate audit vocē meā. C ¶ Ter/tiū patz Nā de⁹ trinitas dat testimo/niū sue bonitati ꝑ charismata diuine gr̄e/ ⁊ hec testimoniū appropriat spūi/sctō. Scdm illd̄. j. Joan. v. Tres sūt q̄ testimoniū dant in terra: spūs aq̄ et sanguis. Ipse em̄ spūssanct⁹ ꝑ gr̄am regeneratōis descēdens in corda nr̄a dat testimoniū diuine benignitati: qꝛ nos misericordit' in dei filios adopta uit. Rom̄. viij. Ipse spūs testimoniū reddit spūi nr̄o q̄ sum⁹ filij dei. Et hec testimoniū maxīe attestat diuine bo/nitati: q̄ ꝓscptos ⁊ malos suos suos sua benignitate adoptat in filios. Et hec fit ꝑ spm̄ adoptionis quē nob ꝯfert in sacramēto regeneratōis: ⁊ hec ꝑ me/ritū sue bñdicte passionis. Unde dicit apl's. Quotquot baptisati sum⁹: in morte ipsi⁹ baptisati sum⁹. Idō recte ⁊ ꝯuenient' Joānes ista tria ꝯiunxit q̄ spūs aqua ⁊ sanguis dāt testioniū in terra diuīe benignitati q̄ sum⁹ effe cti filij dei ꝑ gr̄am adoptōis: ⁊ hoc in sacramēto regeneratiōis. Unde dicit apl's Titū. ij. In hec apparuit benigni tas saluatoris nr̄i dei: q̄ s̄m suā mise ricordiā saluos nos fecit/ ꝑ lauacꝝ re generatiōis ⁊ renouatiōis spūssancti quē effudit in nos abunde: ꝑ Jesum chr̄z saluatorē nr̄m: vt iustificati gr̄a ipi⁹ heredes sim⁹ s̄m spem vite eter/ne. Ex p̄dictis ḡ euident' ptz q̄ de⁹ tri nitas testat seipm trinū ⁊ vnū: ꝑ vesti giū sue oīpotentie sapiētie ⁊ beniuolē tie: repertū in creaturꝫ. ⁊ ista btā trini tas est a nob fidelissime credenda et vnitas in trinitate est a nob deuotissi me adorāda. D ¶ Cui⁹ ratio est Quia fides nr̄a catholica fulcit scri/pturaꝝ testimonijs: creaturaꝝ vesti gijs: ⁊ euidentibꝫ miraclis. Ideo dic̄ Rich. j. de trini. Quotq̄t veracit' fi/deles sum⁹: nihil certi⁹: nihil ꝯstanti⁹ tenem⁹: q̄ꝫ qd̄ fide app̄hēdim⁹. Sūt nāq; p̄ribꝫ diuinit⁹ reuelata ⁊ tā ma/gnis tam miris signis ⁊ ꝓdigijs celi/tus ꝯfirmata vt gen⁹ videat esse de/mentie in his vel modicū dubitare. ¶ Primū ptz/ ꝑ Auctoritatē diuinā Gen. j. c. Faciam⁹ hominē ad imagi/nē ⁊ sil'itudinē nr̄am Nā s̄m Aug. hec q̄ dicit faciam⁹ ⁊ nostrā respicit ꝑso/naꝝ pluralitatē. Qd̄ aūt in singulari

dicit/ad imaginē ⁊ sil̄itudinē: substā tie respicit vnitatē. Hoc idē ꝑ auctoritatē angelicā Esa. vj. qui q̄tidie clamant/sanct⁹/sctūs/sctūs dn̄s de⁹ exercituū. Naz ꝑ hoc ꝙ ter dicūt sctūs notatur trinitas ꝑsonaꝝ. Per h̄ autē ꝙ semel dicūt/dn̄s de⁹ exercituū: notatur vnitas essentie. Hoc idē patz ꝑ autoritatē apl'icam. j. Joan. v. Tres sunt q̄ testimoniū dant in celo/pater ꝟbum ⁊ spūssanct⁹. Ecce trinitas ꝑsonaꝝ. ⁊ hi tres vnū sūt. Ecce vnitas essentie. ¶ Scd̄m ptz Nam vestigiū trinitat⁹ inuenit̄ in creatur⁹ supioribꝫ inferioribꝫ ⁊ medijs Nam in sole s̄m Aug. repit̄ substātia luminosa: radi⁹ ⁊ calor. Constat autē ꝙ sicut radi⁹ de sole nascit̄/ita filius d̄ patre generat̄. Calor aūt ꝓcedit ab vtroq; sole: scz et splendore. Quia spūssanct⁹ emanat a filio ⁊ pr̄e. Substātia ꝟo solis a nulla creatura causat̄. Quia pat̄ a nullo alio diriuat̄. Uidem⁹ etiā in creaturis inferioribꝫ ꝙ vna est aqua in fonte riuo ⁊ stagno. Sed riu⁹ emanat a fonte: sic fili⁹ a pr̄e. Stagnū aūt ꝯsurgit a riuo ⁊ fonte/qz spūssanct⁹ emanat a filio ⁊ patre. Fons aūt: h̄ est fontana patris diuitas/a nullo emanat. Hoc tertio ptz in creatur⁹ medijs puta in homie. In quo s̄m Aug. est vna ania rōnalis ⁊ tres potētie/vbi a memoria gignit̄ intelligētia: ⁊ ab vtroq; gignit̄ volūtas. i. amor dei q̄ trinitatē aliq̄liter rep̄sentant. ¶ Tertiū ptz Nam fides nr̄a firmat̄ triplici miraculo. Quoꝝ vnū ponit Eusebius. qz circa natiuitatē chr̄i tres soles appuerūt in oriēte: q̄ paulatim in vnū corp⁹ solare redacti sūt. Aliud recitat Eutropius. Quia dum quidā Arrian⁹ quēdā baptisaret ⁊ formā trinitat⁹ ꝑuerteret/mox in detestationē ꝑfidie: aq̄ disparuit. Tertiū legit̄ de quodā Ep̄o. Qui duz missaz celebraret: tres gutte clarissime sup altare celit⁹ sunt emisse/que sibi appropinquātes vnā gēmaz clarissimā effecerūt/quā cum idē ep̄s i quadā cruce reponeret/vbi erāt plures alie gēme/ille tantā excellentiā nō ferentes/de cruce ꝓtin⁹ ceciderūt. Per qd̄ nob̄ mystice ī sinuat̄ incōpabilis dignitas ⁊ excellētia btissime trinitat⁹. Cui⁹ nos ꝑticipes ⁊c̄.

¶ Tertius de trinitate sermo: Et in ordine. LXXX.

Secundo btā trinitas. in medio celo. in hūanitate assūpta dat testimoniū d̄ dn̄o Jesu christo. A ¶ Qd̄ patz Nam pat̄ de filio testificat̄ in voce: cū dixit Matth. iij. Hic est fili⁹ me⁹ dilect⁹ in quo mihi cōplacui ⁊c̄. Spūssanctus testat̄ in colūbe specie/q̄ apparuit sup christū baptisatū. Ipse autē fili⁹ de seip̄o testificat̄. ⁊ vestimēta ei⁹ facta sunt alba sicut nix Matth. xvij. ¶ Circa p̄mū est sciendū/ꝙ in ꝟbis istis ad lr̄am pat̄ ꝓtestat̄ chr̄m esse suū verū filiū naturalē cū dicit. hic est fili⁹ meus: qz ꝑ h̄ ostendit s̄m Hilariū/ꝙ chr̄s sit eius fili⁹ nō noie tm̄: sicut mlti dicunt̄ filij adoptiui. Sed rei ꝓprietate: quia ip̄e est ei⁹ ver⁹ fili⁹ naturali origine/nō adoptione. natiuitate/nō creatiōe. rei ꝓprietate: nō nūcupatione. Et qz pater naturalit̄ ⁊ sūme diligit chr̄m: ideo bene addit dilect⁹: qz sibi singl'arit̄ et ꝑ excellētiā est dilect⁹. Etiā subdit: in q̄ mihi cōplacui. i. in q̄ totū bn̄placitū meū ꝯstitui/vt ꝑ eū redimerē genus hūanū. Propt̄ qd̄ opus ip̄m in carnē misi/vt exponit Remigi⁹. Et de hoc testimonio gl'iat̄ ip̄e fili⁹ Joā. v. Ego habeo testimoniū mai⁹ Joāne Opa

em̃ q̃ ego facio in noīe patris mei ipa testimo. phibēt de me: qz p̃ me missit Et istō testimoniū est infallibile: z iō q̃ ei nō credūt inexcusabiles sunt: qa testimoniū nō est būanū sed diuinū. Un̄ scribit Joānis. iij. Si opa nō fecissez in eis q̃ nemo alius fecit/peccm̃ nō haberēt/nūc aūt excusationē non habēt de pcō suo. Et loquit de peccato infidelitat̃: qō est maximū oim peccatoz. Cui⁹ ratio ponit. j. Joānis. v. Qui nō credit in filiū/mendacē facit deū q̃ misit illū. Constat aūt q̃ reputare testimoniū p̃tis mendaciū/ē iūma impietas z summa blasphemia. ¶ Et qz ad hoc christ⁹ carnē assumpsit p nobis/vt nos i dei filios adoptarez: Ideo ista ꝓba in quib⁹ pat̃ testificat de chō possunt cūa ꝓuenienter intelligi de q̃libet fideli p gr̃am diuinā in dei filiū adoptato. B ¶ In quib⁹ ꝓbis implicāt ria q̃ ad hoc cōcurrūt: vt quis in dei filiū adoptetur Primū est exemplar chī pfecta imitatio/q̃ notat cum dr. hic est filius me⁹ Nam fm Aug. filius dicit eo q̃ sit sic ille q̃ genuit. Un̄ p hoc bn̄ signat fm Hilariū: q̄ spūssanctus in baptismate sup baptizatū descēdit p gr̃e vnctōez. ipm̄ ꝓstituit filiū adoptiuū. Scōm est dei feruentissima dilectio. Que notatur cū subdit. Dilect⁹. Quia amoris p̃fectum est diligere/z feruidi amoris feruent̃ diligere. Un̄ dicit Hilarius/q̄ aliter nulli licebit transire in nūcupationē diuīe filiatiōis: nisi chm̃ istū vera charitate diligam⁹: z in fraterna pace charitat̃ inuicem viuam⁹. Jō in septima beatitudine dr: Bti pacifici q̃m filij dei vocabūt Mat. v. Ad ins̄inuādū q̄ in sola mēt̃ rāq̃llitate in qua oia pacata sunt: z nulla est p̃tradictio passionū/dabit vera pax electis in eterna beatitudine translat̃ sempiternatibꝫ p̃fectis vite. Tertiū est nr̃e voluntatis cum diuina volūtate plena ꝓfirmatio/qō notat cū annectit. in q̃ mihi bene cōplacui. Et de hoc potest intelligi qō scribit Esa. xlij. Ecce serv⁹ meus suscipiā eum: electus me⁹ cōplacuit sibi in illo anima mea. In q̄bus vbis innuit/q̄ filius adoptat⁹ debet voluntatē suā diuine volūtati triplicit̃ ꝓformare. Primo in exhibitōe debite futuris. z ideo dicit. Ecce seruus me⁹. Et qz deuota futuris est ipsi deo sūme grata z accepta: ideo subdit. suscipiā eum. i. acceptabile z gratum mihi erit suū obsequiū. Scdo in affectione intime charitat̃: vt sicut deus ab eterno singulariter z intime nos dilexit: ita ipsuz intime ex toto mentis affectu z singulariter p̃ oīnibꝫ diligam⁹. Tertio in ꝓsecutōe diuine bonitat̃: z ideo annectit: cōplacuit sibi in illo anīa mea. Nā sicut de⁹ feruenter desiderat nobis suā bonitatē cōicare Ita nos merito debem⁹ ad eī⁹ affectionem feruenti desiderio aspirare. Ad qō inuitat Aug. sic dicens. Ama illius amorem: quia amore tui amoris descendit in vterū virginis: et ibi amorem suum tuo amori copulauit: ꝓiungendo lumen suę eternitatis limo nostre mortalitat̃. L ¶ Circa scōm est sciendū/q̄ spiritussanct⁹ testificatus est de christo q̄ sit verus deus z verus homo: per hoc q̄ super ipsum in baptismo co: porali specie descendit. Quod testimonium exprimit Joannes baptista Joannis p. iij. mo. Vidi spiritum descendentē sicut columbam z manentem super eum. ¶ Quod quidem licz ad litterā scribat de christo sup quē spiritussanct⁹ i plena fecūditate oīm donoz. z gr̃arū descēdit: ꝓpter qō Joānes dicit: q̄ chr̄s nō recepit spiritū ad mensuraz.

Possunt tñ ꝑ nr̃a edificatõe ſm Hilariũ exponi de q̃libet fideli q̃ chr̃o ꝑ baptismũ incorꝑat: ⁊ eius filiꝰ adoptiuꝰ efficit. Quod q̃lit̃ fiat: hoc in verbis istis innuit̃ ex tribꝰ. Nam primo spũssanctꝰ descendit in aĩam baptisati: ꝑ gr̃e infusionẽ/qđ notat̃ cum dicitur: vidi spiritũ descendentẽ. Scđo ꝑ ꝟtutis ⁊ donoꝝ ꝑfectã oꝑationez/qđ notat̃ cum subdit̃/sicut columbam. Tertio ꝑ eiꝰ in nobis iugem ꝑmanẽtiã ⁊ celicã ꝯuersationẽ/qđ notat̃ cuz annectit̃: ⁊ manẽtẽ sup eũ. ¶ Primũ ptz Nam ꝑ hoc ꝙ spũssanctꝰ sup christũ corꝑali spẽ descendit in baptismo ꝯuenient̃ intelligit̃ in filio adoptato gr̃e infusio/q̃ ip̃m viuificat in pñti vita gr̃e/⁊ in futuro vita gl̃ie. Ad maiorẽ euidentiã est sciendũ ꝙ spũssctũs ꝑ spũalez baptismũ: descendit in aĩaz viuificãdã ad modũ ignis purgans rubiginẽ petõꝝ/ꝑ cognitionẽ quã sibi infũdit/ad modũ roꝛ refrigerans estum tẽtationũ/quas ꝑ internã deuotionẽ rep̃mit ⁊ extinguit. Et ad modum dulcoris ip̃am aĩam letificans ꝑ securitatẽ spei q̃ exultationẽ ĩducit: de q̃ scribit̃ Rom. viij. Ipse spũs testimoniũ reddit spũi nr̃o ꝙ sumꝰ filij dei. ¶ Scđm ptz Nam ꝑ hoc ꝙ spiritussctũs descendit sup chr̃m in specie colũbe. Recte innuit̃ ꝙ ip̃e descendit in aĩam adoptati ꝑ ꝟtutũ ⁊ donorũ ꝑfectã oꝑationẽ. Columba em̃ est aĩal simplicissimũ ⁊ ĩdo caret felle: ẽ aĩal pacificũ vñ nõ mordet ore: ⁊ est aĩal mãsuetũ ĩdo nõ lacerat vngue. Ex quibꝰ spũalit̃ datur ĩtelligi/ꝙ illi q̃ sunt ꝑ gr̃am in dei filios adoptati: nõ debẽt hr̃e irã in corde: nec crudelitatẽ in oꝑe/nec detractionẽ in ore. Ad q̃ tria inuitat apl̃s. j. Tessa. v. Videte ne q̃s malũ ꝓ malo alicui reddat: sed semꝑ qđ bonũ est sectami ĩuicem: ⁊ in om̃es. Et istud dictũ viris imꝑfectis est ꝯsilium. ꝑfectis aũt videt̃ esse p̃ceptum. ¶ Tertiũ ptz Nam ꝑ hoc ꝙ spũssanctꝰ iugit̃ ⁊ ꝑseuerant̃ mansit sup chr̃m: innuit̃ ꝙ in filio adoptato sil̃iter manere debet ꝑ iugem ꝑseuerãtiã ⁊ celicã ꝯuersationẽ. Hec autẽ ꝑmanentia potissima fiet ꝑ donuz charitatꝭ q̃ est nexus ⁊ vinculũ: indissolubilit̃ mentẽ ꝯnectens ip̃i spiritui sancto. Vñ postq̃ apl̃s plures virtutes enũerauerat. Col. iij. subdit. super oĩa aũt hec charitatẽ ꝯtinuã habẽtes q̃ est vinculũ ꝑfectionis. Quia istud vinculũ ꝯnectit hoĩem homini ꝑ verã ꝯcordiaz: ⁊ hoĩem angelo ꝑ veram amiciciã: Cõnectit etiã deũ homini ꝑ incarnationẽ: ⁊ hoĩem ip̃i deo ꝑ recõciliationez. D ¶ Circa tertiũ est sciendũ/ꝙ christꝰ est testificatꝰ de se ipso ꝙ sit verꝰ deus ⁊ verꝰ hõ. Et h̃ ꝑ oꝑa miracl̃osa q̃ fecit ĩ carne assumpta/sicut est/mortuoꝝ suscitatio: vẽtoꝝ ⁊ maioꝛ imꝑatio: q̃nq̃ miliũ hominũ de q̃nq̃ panibꝰ larga refectio: q̃ nullꝰ posset facere nisi solꝰ deꝰ. Ideo dicit chr̃s Joan. x. Oꝑa que ego facio hec testimonium ꝑhibẽt de me. i. de mea diuitate ꝙ sim verꝰ deus. Hãc aũt ꝑtãtem diuinitatꝭ spẽalit̃ ostẽdit in trãsfiguratiõe/vbi facies eiꝰ resplẽduit sicut sol/vestimẽta aũt eiꝰ facta sũt alba sic̃ nix. Vbi ꝑ splendorẽ faciei: claritatẽ anie bẽ: ꝑ candorẽ vestiũ claritatẽ corꝑis gl̃iosi/qđ est qđdam indumẽtũ anie: intelligere debemus vt dicit Remi. Quia sic̃ splendor sol̃ excedit claritatẽ niuis/sic claritas aĩe beate excedit claritatez corꝑis gl̃iosi. ¶ Sciendũ aũt ꝙ in hac trãsfiguratione chr̃s ſm Remi. habuit triplex sue diuitatꝭ testimoniũ/vicz celestiũ: terrestriũ ⁊ infernoꝝ. Nam celeste testimoniũ habuit ꝑ vocẽ paternã que

ſpm ſuū filiū naturalē ꝓteſtat⁹ eſt dicens. Hic eſt filius meus dilectus in quo mihi cōplacui/ipm audite. Ꝺō ꝟbum hec patrna vox adiecit: qz ch̄s tam p̄dicare incepit. In baptiſmo aūt patrna vox hoc ꝟbum nō exp̄reſſit: qz nōdū ch̄riſt⁹ ſuā p̄dicationē inchoauit. Sicut fecit poſtq̄z diſcipulos tāq̄z teſtes ſuoz operū z ꝟboz congregauit Terreſtre aūt teſtimoniū habuit per Heliā ſecū loquentē/tāq̄z ſeru⁹ cum dño. Quod ideo factū eſt ſm Lb̄rū. vt tolleret ſuſpicionē turbaz q̄ reputabāt eum Heliū aut vnū exꝓphetis Infernoz aūt teſtimoniū habuit per ipm Moyſen: q̄ ſm Hiero. tūc p diuinā potentiā ab inferis reſurrexit: et cū ch̄o locut⁹ fuit. Quid autē iſti cū ch̄o loquūt/hoc docet Lb̄rū. Quia ſolū illa q̄ fuit cōpletur⁹ in hieruſalē tpe ſue paſſionis. Predictos aūt duos ſm Lb̄rū. p ceteris apparere voluit vt oſtenderet diſcipul⁹ q ipe haberet prātem vitez mortis. Et ō reuocauit Heliā adhuc viuentē: z Moyſen duduz defunctū. Hoc idem fecit ſm Lb̄rū. vt diſcipuli iſtoz ꝓuilegia obſuarent/ſequētes manſuetudinez ipius Moyſi: z feruidū zelū Helie. Uterq; em̄ tyrānis p ſalute ꝓpli ſe tibere ꝓſentauit Moyſes quidē pharaoni. Helias aūt regi Achab. Et ideo illos in mediū adducit: vt exēplo coz q̄ ſe mori p deo exp̄ſuerāt/eriā ipos apl̄os mori facerez ꝓemptores. Ꝺō nob̄ p̄ſtare dignet.

¶ Sermo ō ſcō Barnaba Prim⁹. Al's autē numero. LXXXI.

SEgregate mihi Barnabā z Saulū i op⁹ ad q̄ aſſumpſi eos Act. xiij In ꝟbis ꝓpoſitis inuit⁹ ordinat⁹ ꝓgreſſus ꝓfectionis bri Barnabe: q̄ de noūitio in diſcipulum: z de diſcipulo in apl̄m eſt aſſumpt⁹. Nā ꝓpr̄ ſtatū diſcipuli p̄mittit ſpūſſctūs Segregate mihi Barnabā z Saulū. Sed ꝓpter ſtatū apl̄i ſubdit In op⁹. ſ. p̄dicatōis ad q̄ aſſūpſi eos. ¶ In q̄bꝫ ꝟbis ei⁹ apl̄at⁹ triplicit̄ ꝓmendat. Primo ex priuilegio ſupne electōis/q̄ notat cū p̄mittit/ſegregate mihi. Scō ex ꝓſortio fraternę dilectōis/q̄ notat cū ſubdit Bar. z Saulū. Tertio ex officio ſalutifere inſtructionis/q̄ notat cum annectit. In op⁹ ad q̄ aſſ. eos. ¶ Circa primū eſt ſciendū/q ei⁹ electio fuit priuilegiata triplicit̄. Primo ex pte ſcitat⁹ collegij vnō electus fuit. Nā ipe fuit electus in apl̄m de collegio ꝓpheraz: ō collegio doctoz: z ō collegio fidelū. Unſcribit Act. xiij. Erāt aūt in eccl̄ia q̄ erat Antiochie ꝓphete z doctores inter q̄s erat Barnabas z Lucius cyrenēſis z Saul⁹. Et ſeqt̄. miniſtrāntib⁹ aūt illis dño z ieiunantib⁹ dixit ſpūſſctūs Segregate mihi Barnabā z Saulū zc. Rōnabiliter aūt aſſūptus eſt de collegio fideliū/qz fuit fidelis in virtuēdo: vñ ſibi appropriare per ſpūſcm̄ ꝺz Apoc. ij. Eſto fidelis vſq; ad mortē z dabo tibi coronaz vite. Recte aūt aſſūpt⁹ eſt de collegio doctoz: qz fuit ſollicit⁹ in docendo Act. ij. hortabat aūt Barnabas/oēs in ꝓpoſito cordis pmanere in dño: qz erat vir bon⁹ z plen⁹ ſpūſcto z fide. In q̄bus ꝟbis Barnabas oñdit ꝓmo ſollicit⁹ in doctrina: qz hortabat oēs vt in ꝓpoſito puritate cordis pmanerēt in dño. Scō oñdit famoſ⁹ in vita. Erat em̄ vir bon⁹/in q̄ ꝟbo ꝓmendat a bonitate z vite ſtrenuitate. Nō em̄ erat mollis z effeminat⁹/ſed virilis et ſtrenu⁹. Tertio oñdit copioſ⁹ in gra: qz fuit plen⁹ ſpūſcto z fide: z iſta tria ꝓfectū doctorē ꝓſtituūt. Recte etiam

assumptꝰ est de collegio ꝓphetaꝝ: q̄a fuit acutꝰ in p̄uidēdo secreta celestia ⁊ diuia mysteria. Nam legē euāgelicā gentibꝫ viuacit̄ explanauit: ⁊ errores ꝯtra fidē exurgentes virilit̄ expugnauit. Vñ legit̄ Act̄. xv. Q. cū q̄dā iudei ad fidē ꝯuersi dicerēt ꝙ nō sufficeret ad salutem fides chr̄i: sine lege Moysi Barnabas ⁊ Paulꝰ viriliter restiterūt: ⁊ ꝯstant̄ veritatē Euāgelicam defenderūt: ⁊ ꝯtra illū errorem litteras ab apl'is impetrauerūt B

¶ Scd̄o hoc idem oñdit̄ ex p̄te modi q̄ electꝰ fuit. In q̄ tria ꝯcurrerunt. Primū fuit deuota eligentiū p̄paratio/ iō p̄mittit̄/ ministrātibꝫ illis dño ⁊ ieiunātibꝫ. In q̄ v̄bo ostendit̄ ꝙ ministrabāt ꝓpl'o in sollicita v̄bi p̄dicatione: ⁊ ministrabant dño/ in deuota orōne. Sed ieiunabāt in ꝓprie carnis afflictiōe: ⁊ ꝓ diuine gr̄e impetratōe Scd̄m fuit diuina inspiratio/ q̄ ad p̄missa exercitia rōnabil'r ē secuta. Iō subdit̄/ dixit spūsctūs: segregate mihi ⁊c̄. In quo v̄bo apte notat̄ diuina inspiratio: qꝛ spm̄sctm̄ apl'is dare nō est aliud q̄ꝫ mentes ipoꝝ sua influentia inspirar̄. Tertiū fuit apl'ica exhortatio. vñ annectit̄/ ꝙ apl'i orātes ⁊ imponētes eis manꝰ dimiserūt eos. Et iste rectꝰ est ordo vt primo spūsctūs mētes ispiraret: ⁊ extūc ip̄m collegiū suā electionē celebraret. In eodē etiā v̄bo mystice inuit̄/ ꝙ eligendꝰ in doctorē vel p̄latū: segregari dꝫ a carne ꝑ voluntariā mortificationē Heb. vij. Talis decebat vt esset nob̄ pōtifex ⁊c̄ Et Ecc̄i. xlix. Quasi adeps separatus a carne: ⁊ sign̄t̄ ml'tū d̄t q̄si adeps separatꝰ a carne: qꝛ ꝑ b̄ ꝙ caro mortificat̄ spūs ipinguat̄. Itē debet esse separatꝰ a mdo/ ꝑ fugaꝫ ⁊ elongationē. ps̄. Ecce elōgaui fugiēs ⁊ mansi in solitudine. Itē dꝫ elongari a pctō ꝑ ꝯtinuā relu-

ctatione Esaie. lij. Recedite/ recedite: exite de medio eiꝰ. i. declinate ab om̄i infectione pcti: ⁊ īmundū ne tetigeritis. i. infectōni pcti ꝯsensū ne adhibueritis. ¶ Tertio b̄ idē oñdit̄ ex p̄te ministerij ad qd̄ electꝰ fuit: qꝛ ad misteriū diuinū. Iō dicit spūsctūs: segregate mihi barnabā ⁊ sauluꝫ. Primo vt mihi soli viuāt Phil'. j. mihi viuere chr̄s: ⁊ mori lucrū. Scd̄o vt mihi soli seruiāt Matth. iiij. Dñm deum tuū adorabis ⁊ illi soli fuies/ nō ventri/ nō carni/ non libidini. Tertio vt mihi soli lucra adq̄rant. Bonꝰ etiā p̄latꝰ nō q̄rit res exteriores ad sui ⁊ suorū locupletationē: sed potiꝰ aīas ad eaꝝ saluationē. ij. Coꝝ. x. Non em̄ q̄ro vr̄a sed vos. Diabolꝰ etiā non q̄rit res ad possidendū: sed solū aīas ad ꝑdendū Vñ sibi ꝯpetit illd̄ Gen̄. xiiij Da mihi aīas cetera tolle tibi Ex q̄ relinq̄t̄ ꝙ malꝰ p̄latꝰ videt̄ eē peior diabolo. Quia res exteriores qñq̄ꝫ iniuriose tollit ⁊ cū b̄ aīas subditoꝝ malo suo exēplo occidit. E ¶ Scd̄o cōmendat̄ eiꝰ apl'acꝰ/ ex ꝯsortio fraterne dilectiōis cū subdit̄ Barnabaꝫ ⁊ Saulū. Nā ex b̄ ipo ꝙ ꝑ spm̄sctm̄ btō Paulo i doctrina ⁊ vita p̄cipuo: associatꝰ fuit ꝯmendat̄ ⁊ euident̄ ostēdit̄ eiꝰ ꝑfectio singularis. Que etiā satis pōt itelligi ex rōne sui nois. Fuit etiā binomiꝰ: qꝛ dictꝰ est Joseph ⁊ cognoiatꝰ est Barnabas vt ptꝫ Act̄. iiij Joseph aūt interp̄tat̄ augmētū. Bn̄nāq̄ꝫ sibij p̄i augmētū faciebat: qꝛ feruent̄ de v̄rute in v̄rutē ꝓficiebat. Nā q̄libet iustꝰ dꝫ ꝓficere/ q̄ntū ad augmētū v̄rutū ⁊ extirpationē vicioꝝ. De q̄ cremēto p̄t itelligi: qd̄ scribit̄ Gen̄. j. Crescite ꝑ v̄rutū adq̄sitionē: ⁊ ml'tiplicamini: ꝑ eaꝝ cumulationē. et replete terrā/ ꝑ bonoꝝ operū ⁊ exēploꝝ fructificationē. Et ista tria respiciunt

augmētū ꝟtutū. Deinde subdit q̄ntū ad extirpationē vicioꝝ. et subijcite eā .i. ipam sensualitatē subijcite rōni/si vultꝫ vicia extirpare. Et dñamini piscibꝫ marꝫ .i. motibꝫ carnalibꝫ lasciuie q̄ pascunt̄ in delicijs: tāq̄ꝫ pisces i mari: vt dr̄ Aug. Et volucribꝫ celi .i. motibꝫ electionis: q̄ sp̄ ad alta nitunt̄: sic ipi volucres i aere suspendūt̄. Et vniuersis aīantibꝫ q̄ mouēt̄ in terra .i. vniuersis motibꝫ auaricie: q̄ t̄rena sitit ꝛ appetit: ꝛ ista respiciunt extirpationē vicioꝝ. Barnabas aūt interp̄tat̄ filiꝰ ꝯsolationis/qd̄ etiā sibi bñ ꝯgruit: qꝛ magnā ꝯsolationē ꝛ gaudiū ex alioꝝ ꝓfectu recepit. Uñ scribit̄ Act̄. xj. Cū barnabas venisset antiochiā: ꝛ vidisset gr̄am dei in mlt̄itudine credētiū: gauisus est. Est cm̄ signū magne ꝑfectionis/ꝙ hō de bono alteriꝰ gaudeat: ꝛ de malo eiꝰ verā cōpassionē hēat D ¶ Pōt aūt dici/ꝙ istoꝝ societatē honorabilē tria ꝯmēdant. Primū est vnitas intentiōis: qꝛ vtriq̄ feruēti desiderio ꝓfectū ꝛ salutē ppl̄i req̄rebant. Uñ scribit̄ Act̄. xj. ꝙ barnabas ꝛ paulꝰ magnā ꝑtē antiochie ad fidem ꝯuerterūt. Ita ꝙ p̄mi discipuli ibi dicti sūt chr̄iani. Ipi etiā ꝓsalute alioꝝ mlt̄as aduersitates ꝛ ꝑicula sunt ꝑpessi. Ideo scribit̄ Act̄. xv. Q. Barnabas ꝛ Saulꝰ fuerūt deo charissimi q̄ tradiderunt animas suas ꝓ noīe dñi nr̄i Jesu chr̄i. ¶ Scd̄m est diuturnitas ꝯuersatiōis. vñ scribitur Act̄. xj. Q. barnabas cū paulo ꝑ totuꝫ annū ꝯuersati sunt in eccl̄ia Antiochie: ꝛ erat manꝰ dñi cū eis/mlt̄usq̄ numerꝰ credentiuꝫ ꝯuersus est ad dñm. Et in h̄ apparet ꝓbitas ꝛ ꝯstantia barnabe: ꝙ cū Paulo viro ꝑfectissimo tāto tp̄e mansit: ꝛ cū eo opꝰ p̄dicatōis viriliꝫ exercuit. Quia q̄lis q̄sq̄ sit ex eiꝰ societate ꝑpendit̄. Propt̄ qd̄ ipoꝝ habitatio fuit ꝟtuosa ꝛ ideo attrahebat inimicū. fuit exēplarꝫ ꝛ gr̄osa: iō edificabat ꝓximū. fuit ēt pura ꝛ sincera: iō gl̄ificabat ipꝫ deū. ¶ Tertiū est simlt̄as electiōis qꝛ sil̄ ꝑ spm̄ scr̄m ꝓ doctoribꝫ gētiū sr̄ electi. vt pꝫ in ꝟbo ꝓposito Segrega. mihi barnabaꝫ ꝛ paulū. Et ex istis tribꝫ mlt̄ū augēt amor fraterne dilectiōis/qñ aliqui ꝯuertunt̄ ꝑ eandē ꝓfessionē. ps̄. Ecce q̄ꝫ bonū ꝛ q̄ꝫ iocūduꝫ hitare fratres in vnū. Et ꝑ eundē ꝯuictū ꝛ hitationē. Qui hitare facis vniꝰ morꝫ in domo. Augēt etiā ꝑ eandē intentionē. Unde scribit̄ Act̄. iiij. Multitudinis credētium erat cor vnū ꝛ anima vna in d̄o qꝛ solum illa diligebāt que ad honorem dei ꝛ salutē ꝓximi ꝑtinebāt. Qd̄ nobis prestare ꝛc̄.

¶ Sermo Scd̄s de eodem Et al̄s. LXXXII.

Tertio cōmendatur eiꝰ apl̄atꝰ ex officio salutifere instructiōis/qd̄ notat̄ cū annectit̄: in opus ad qd̄ assūpsi eos. In quo ꝟbo tria implicant̄. Primū ē officij laboriositas. Scd̄m est assumentꝫ auctoritas. Tertiuꝫ est ipoꝝ assumptoꝝ idoneitas. Primū notat̄ cum p̄mittit̄: in opꝰ. Scd̄m cū subdit̄: ad qd̄ assumpsi. Tertiū cum annectit̄. eos. A ¶ Circa primū est sciendū. Q. officiū pastoris ꝛ doctoris plus habet laboris q̄ꝫ honoris ꝛ ideo nomen episcopatꝰ ab ipso onere laboris describit̄. j. Tim̄. iij. Si q̄s episcopatū desiderat/bonū opus desiderat. Unde dicit Aug. Sciat se nō esse ep̄m: qui preesse desiderat non ꝓdesse. Potest autem dici/ꝙ Barnabas et Paulus ad triplex opus per spiritum sanctum assumpti erant.

Primū fuit op⁹ laboriose p̄dicatiōis ad ꝯuersionē gentilium. Ip̄e em̄ specialit̄ fuerūt apl̄i gētiū. Un̄ d̄t Paulus Gal. ij. Dexteras dederūt mihi ⁊ Barnabe. i. p̄dicationē nr̄am apl̄i ap p̄bauerūt/vt nos inter gētes (subaudi) p̄dicarem⁹: ip̄i autē in circūcisiōe tm̄. i. solū apud iudeos. Ad cui⁹ opis exercitiū studiosuz hortatur apl̄s. ij. Tim̄. vltio. Tu vero vigila. in oib⁹ labora/op⁹ fac euāgeliste. In q̄ verbo apl̄s docz/q̄ pastor ⁊ doctor p̄mo dz esse attent⁹ in meditādo. Jō dic̄ Tu vero vigila: in disciplina scz ⁊ doctrina eccl̄iastica/debet em̄ vigilare tāq̄ ianitor Matth. xiij. Janitori p̄cepit vt vigilet. Tanq̄ speculator Ezech. iij. Fili hoīs speculatorē dedi te domui israel. tanq̄ pastor Luc. ij. Pastores erāt vigilātes sup̄ gregē suū. ¶ Secūdo dz esse laboriosus in p̄dicando. Jdeo dicit. in oib⁹ labora. i. in istructione oim hoim. Instruendo incipientes q̄d agēdū. Incitādo p̄ficiētes ad virtutes augendū. Et ꝯfirmando p̄fectos ad mag̃ feruent̄ celestia appetēdum. ¶ Tertio debet esse studiosus in opando Jdeo dicit. Opus fac euāgeliste vt quod euāgelisas ī ore/ h̄ ex equaris in opere: vt dicit glosa. B

¶ Scd̄m fuit opus necessarie disputationis ad reuocationē legaliū. Cuz em̄ q̄dā iudei ad fidē ꝯuersi dicerent: q̄ nō sufficeret fides chr̄i ad salutem sine lege Moysi. Asserētes q̄ nisi circūcidamini nō potest̃ salui fieri vt pz Act. xv. Paul⁹ ⁊ Barnabas eis viriliter restiterūt: ⁊ ꝯstant̄ veritatē euāgelicā p̄dicauerūt/ecōtrario asserentes. Si circūcidimini chr̄s nihil vobis p̄dest. Quia in fide chr̄i habet̄ tota leg̃ final̄ adimpletio: ⁊ eterne salutia adeptio. Un̄ ꝯtra illū errorē exterminandū barnabas ⁊ paulus apl̄os accesserūt: ⁊ ab ip̄is apl̄is lr̄as impetrauerūt. ¶ Tertiū fuit opus multiplicis p̄secutiōis quā a iudeis ⁊ gētibus sustinuerūt. Un̄ scribit̄ Act. xv. Placuit nob̄ collectis in vnū eligere viros ⁊ mittere ad vos cum charissimis nr̄is Barnaba ⁊ Paulo q̄ tradiderūt anias suas p̄ noie dn̄i nr̄i Jesu christi. Uterq̄ em̄ fuit ꝯstans miles chr̄i: q̄ p̄ mlt̄a supplicia: ⁊ p̄secutōes inumeras: ⁊ labores pl̄imos p̄ fidei veritate/virilit̄ certauerūt: ⁊ gaudenter p̄ fide chr̄i mortē susceperūt. C

¶ Circa scd̄m est sciendū/q̄ assumētis auctoritas notat̄/cū subdit̄: ad q̄d assumpsi. scz ego qui habeo sciētiā infallibilē: potentiā inuincibilē ⁊ clemētiā imutabilē. Pōt autē dici/q̄ spūs sctūs eos assūpsit ad tria. Primo ad labores p̄dicatiōis. Scd̄o ad honores p̄latiōis. Tertio ad sedes dei eterne remuneratiōis. De p̄mo pz Act. xj. Ubi totū collegiuz apl̄oꝝ: ⁊ tota ecclesia in hierusalē miserūt Barnabā in Antiochiā ad fidē catholicā plantandā: ⁊ p̄ ei⁹ p̄dicationē/multa turba apposita ē dn̄o vt dicit̄ ibidē. Qui p̄fect⁹ est tharsum vt q̄reret Saulū quē cū iuenisset/duxit in Antiochiaz ⁊ p̄ totū annū ambo sil̄ labori p̄dicatiōis virilit̄ institerūt: ⁊ mlt̄os ad fidem christi ꝯuerterūt. De scd̄o scribitur in Ps̄. Btūs quē elegisti ad culmen. scz p̄latiōis: ⁊ assūpsisti ad curā scz admistratiōis: q̄ tal̄ eternalit̄ habitabit in atrijs tuis/si suū misteriū sollicite ⁊ fidelit̄ fuerit execut⁹. De tertio scribit̄ Joā. xiiij. Si abiero ⁊ p̄parauero vob̄ locū/iteꝝ veniā ad vos ⁊ assumā vos ad meip̄m: vt vbi ego sū ⁊ vos sit̃. Qd̄ s̄m Aug. sic intelligit̄. Si abiero p̄ carnis absentiā/iteꝝ veniaz p̄ diuinitat̃ p̄ntiā ⁊ accipiā vos ad meipsuz p̄ eterne btitudinis gl̄iaz

Ut vbi ego sum in eterna scz glia/et vos sitis/eterne scz btitudinis gaudio feliciter pfruendo. Jō scribit Lu.xxij. Ego dispono vobis regnū: vt edatis ꝛ bibatis sup mensaz meam in regno meo. Ubi dr Beda. Q. p mēsaz oīb scīs ꝓpositā ad fruendū: itelligit glo ria celestis/q̄ vtiqz illi q̄ hic esuriunt ꝛ sitiūt iusticiā saturabunt fruendo de siderato gaudio sūmi boni. In q̄ etiā ꝟbo sm Cirillū/notat p̄rogatiua sin gularis honoris ꝛ dignitatis sctōꝝ i pa tria. sic illi q̄ ad mēsam ꝓpriā ipoꝝ re gū vocant singlariter p̄ ceteris honorāt Unde dicit Aug. Quē maiorē honorē re cipere poterit adoptat⁹ q̄z vt sit vbi ē vnic⁹. D ¶ Circa tertiū est scien dū q̄ ipoꝝ assūptoꝝ idoneitas notat cū annectit: eos. Barnabā scz ꝛ pau lū. Quos vtiqz ipoꝝ virtuosa pfectio ꝓbat esse idoneos ministros toti⁹ ec clesie In q̄ aūt ꝯsistit talis idoneitas hoc docet apl's.j.Coꝝ.iiij.cū dr. Sic nos existimet hō vt ministros chri et dispēsatores misterioꝝ dei. In q̄ ꝟbo innuit: q̄ minister chri verus/debet habere nomē bonū. Jō dicit: Sic nos existimet hō. ꝛ officium honestū vnde dicit: ministros chri. Et etiā vsum offi cij debitū/vñ addit/ꝛ dispensatores misterioꝝ dei. Et p p̄mū reddit famo sus in scitate: p scdm Autentic⁹ i po testate. Per tertiū vero strenu⁹ in of ficij executiōe. Que oīa in btō Barna ba ꝛ paulo p excellentiā fuerūt. Pōt aūt dici q̄ eoꝝ perfectio ꝛ idoneitas redd.t cōmēdabilis spēal'r ex tribus. ¶ Primo p diuinū ꝯsiliū. qz p ipsuz spm̄ sctm̄ ad p̄dicandū in gentib⁹ sūt electi. Unde Actuū.xiij. dixit spūsscrūs Segregate mihi.i.ad meuz seruitiū deputate/Barnabā ꝛ saulū in opus scz euangelice predicatiōis/ad qd̄ as sumpsi eos de toto collegio discipl'oꝝ tanq̄z singulariter idoneos ad b offi ciū exequēdū. Scdo reddit cōmēda bilis p totum collegiū apl'oꝝ: qz apl'i eoꝝ idoneitatē approbauerūt/ꝛ eos ad p̄dicandū gentib⁹ destinauerunt. Unde sequit Act.xiij. Tūc ieiunātes ꝛ orantes iponentesqz eis man⁹ dimise runt. Tertio reddit cōmēdabilis a to tius eccl'ie vniuersali collegio. Unde scribit Act.xv. q̄ Jacob⁹ eps hieroso limitan⁹ toti eccl'ie Antiochie scp̄sit: dicēs. Placuit nobis collectis i vnū eligere viros ꝛ mittere ad vos cum charissimis nr̄is barnaba ꝛ saulo/ad vos vtiqz instruendū: ꝛ in fide robo rāndū. Et hoc quātū ad triplicē eius actū. Nā fides habet purgare intelle ctiuā ab om̄i errore Act.xv. Fide pu rificās corda eoꝝ. Affectiuā ab om̄i terrenoꝝ amore. vnde dicit Aug. Qui veram fidē habēt de deo/nō cupiunt in his miserijs diuites fieri. Et opati uam ab om̄i negligētia ꝛ torpore. nā fides facit sctōs viros fortes i p̄liādo Heb.xj. Sancti p fidē vicerūt regna Feruētes in opando. vñ sequit: opati sūt iusticiā. Et magnanios in pseue rando. iō subdit: Adepti sūt repromis siones: eterne scz retributiōis. Cuius nos pticipes ꝛc.

¶ De sancto Joāne baptista sermo primus. Et in ordine. LXXXIII.

Magnificatus est puer Samuel apd de um.j.Reg.ij. A ¶ In ꝟbis propositis sub figura ipi⁹ Sa muel eximia pfectio bti Joannis nob luculent' describit. quo ad triplicē ei⁹ statū: vicz gñatiōis/ꝯuersatiōis/ꝛ p̄ miatiōis. Inuenim⁹ em̄ Joānē mira bilit' gñatuz. Laudabil'r ꝯuersatum. Et felicit' p̄miatū. Et in p̄cursore nob

ꝓponīt ort⁹ gñatiōis ad admirandū. Cursus ꝙersatiōis ad imitandū. Et fruct⁹ ꝑmiatiōis ad ōsiderādū. Que ꝯdē tria in ꝟbis ꝑmissis ꝓ ordinē de/signant. Primū notat: cū ꝑmittit: puer samuel. Scōm cū subdit: magnificat⁹ est. Tertiū cū annectit: apō deū. ¶ Circa primū est cōsiderādū/q⁹ ort⁹ istī⁹ pueri reddit mirabil' exordiū. Primū est p'asmatio supnālis. Scōm vi/siratio p̄ncialis. Tertiū sc̄ificatio spi/ritual'. Hūc cūi puer⁹ potētia patris mirabil'r formauit. Filij p̄ncia corpa/liē visitauit: z spūsc̄i gr̄a singl'ariter sc̄ificauit. De primo ꝓz. Naz iste puer de Zacharia sene z Elisabeth sterili fuit ꝯceptꝰ. Et iō oportuit q⁹ gñatiue ꝟtus fecūditas/ipīs supnāl'r ꝓferret. Uñ puer iste mirabil'r formaret. qui ipemet testat Esa. xlix. Dec dic dñs formās me ex vtero fuū sibi dedi te i lucē gentiū. Ex hac aūt p̄tis opatiua potētia bt̄ūs Joā. fuit ꝓsecut⁹ duplicē ꝓformitatē ad cbz. Pria sumit ex mīe mirabil'r ꝯcipiēte. Scōa fuit ex angelo ipī⁹ ortū/solēnit nunciāte. De prima ōr Aug. i ser. hodierno. Naz q̄si ex alīq̄ sil'is dño ꝑmittit filiꝰ sterilī aī filiū ꝛginis. Nescio q⁹ mai⁹ miracu/lū ipa nouitate declarās. De scōa ōr Bern̄. Salua reuerētia nr̄a redēpto/ris/q: nō derogam⁹ regi si regio mi/litē honorem⁹/dignior ꝑmōstratiōe Joānes q̄z cbz nat⁹ ē. Joānes ꝯdē ab eodē angelo a q̄ cbz/sed i loco digni ort⁹/tpe sanctior z signo apticri. De se/cundo ꝓz Lu. j. Uñ mihi hoc vt mat⁹ dñi mei veniat ad me. Statim ei an/gelica salutatiōe cōpleta Maria cuz festinatiōe ascēdit in mōtana/z veni/ens in domū zacharie salutauit elisa/beth. Portās i vtero filiū dei/regan/tē/dum manifestat⁹. Qua venīte/ru/unt i ample⁹/venit ad oscula/reges z milites nō nisi duo tenuissimi ꝓcres/se tūgūt: vt ōr Bern̄. Ex hac aūt salu/tatiōis ꝑtia Joā. in vtero exultauit: z nondū nat⁹ in ꝓpheticā ꝙsecrat⁹ fuit: ac donū ꝓphetādi ꝓnūbo impetrauit. Nā sicut dic Chrys. Uox salutatiōis marie p aurē elisabeth intrans ꝟtute ꝟbi eterni vnxit puerū i ꝓphetā. Et iō dixit elisabeth. Ex q̄ facta est vox salu/tatiōis tue in auribus meis exultauit ꝑ gaudio infans i vtero meo. ¶ De ter/tio ꝓz: Nā licz hieremias legat i vte/ro sc̄ificat⁹. Joānes tñ legit in vtero spūsc̄ō replet⁹ Lu. j. Et spūsc̄ō reple/bit adhuc ex vtero mr̄is sue. Constat aūt q⁹ mīto excellentiꝰ est spūsc̄ō re/pleri q̄z ꝑ spūm sc̄ificari. Quia sc̄ifica/tio solū impozzat iteriozē emūdatōez Repletio aūt ōr sc̄itatꝫ z gr̄e inunda/tionē/qō vtiq⁹ sic̄ ꝓfunde cōsideret mirabile inuenit. Naz vir apl's longe a die resurrectiōis ad illū gradū pue/nire meruerūt: vt de eis diceret. Re/pleti sūt oēs spūsc̄ō. Et tñ hoc Joan/nes legit in vtero assecut⁹ qō celsitu/do apl'ica longiori ꝓmissiōe cbr̄i me/ruit obtinere: vt ōr Bern̄. Propt̄ qō ipī⁹ ꝓnces p̄dicta ꝓuilegia ꝙsiderātes merito in vocē admiratōis p: umpūt dicēres Lu. j. Quisputas puer iste erit Ex p̄dict⁹ etiā donis moralit' instrui/mur/q⁹ exēplo Joānis debem⁹ esse in nr̄a ꝙersatiōe ꝟtuosi ꝓ vite innocētiā Amorosi ꝓ fraternā benuolētiā. Et i diuino cultu deuoti z obsequiosi ꝓ di/uinā reuerentiā. ℬ ¶ Scōo ꝓpo/nit nobis cursus suę ꝙersatiōis ad imitādū: cū ōr: magnificat⁹ est. Pōt aūt dici q⁹ bt̄ūs Joā. fuit triplicit' mag/nificat⁹ a do. Pria ꝟtute testimōij. Scōa sc̄itate meriti. Tertia digni/tate officij. Et iō merito sibi ꝓperit il/lud Eccl. xlvj. Q⁹ fuit magn⁹ fm no/mē ei⁹. Interp̄tat⁹ etiā Joānes in q̄ est

gra. Quia in ipo refulsit triplex gra. vicz Bīa baptismalis/qz fuit prz ba/ptista babilitās ppl'm ad baptismuz chīi. Bīa penitētial'qz p.im⁹ peniten tiā inchoauit/z etiā prim⁹ eremita fu it. Bīa etiā euangelice inchoatōis/qz fuit prim⁹ euāgelista: vñ a suo thema te dñs inchoauit suum euangelium Matth.iij. Penitētiā agite appro/pinq̄bit em regnū celoz. Primo g̃ fu it magnificat⁹ ꝓtate testimonij. Ad hoc em fuit humanit⁹ ꝓcept⁹/ad b̄ fu it diuinit⁹ missus: vt testimoniū phi beret de lūmine vez Joā. j. Hoc autē nō est mediocris meriti. sz excellentis fastigij: vt lucerna de lūine ferat testi moniū. Et⁹ aūt testimoniū exprimitur Joā. j. Ecce agn⁹ dei/ecce q̄ tollit pec cata mūdi. Un ꝓ hanc magnificētiā testimonij sibi ꝓperit appropriate qō scribit Josue. iij. Magnificauit dñs Josue/coram oi isrl': vt cer test⁹ magn⁹ testis fidelis z ver⁹, Josue inter ꝓtat saluatio/z dñi signat dñm Joannē: qz viā salut⁹ docuit vbo z exēplo. Et ideo fuit test⁹ verax: ꝓtate vite: iusticie et doctrine. Quia ꝓtatē vite fec. Ueri/tatē doctrine docuit: z ꝓtatē iusticie vsq; ad mortē defēdit. ¶ Scdo fu it magn⁹ sctitate meriti. Cōsideranti em et⁹ merita inuenit Joānem cōser/uatoz innocētie/exēplatoz pnie/z ꝓpugnatoz iusticie. Un q̄ntuz ad ista tria recte figuratur p salomōz. j. Paral'. xxix. Magnificauit dñs salomonez sup oēm isrl'. Ubi scīdū: q⁹ Salomo nis diuitie designāt copiā meritoz in bto Joāne. Que q̄dē copia ꝑmo in b relucet: q⁹ fuit ꝓfuato: innocentie/p cui⁹ ꝓseruatiōe puer tenell⁹: intrauit desertū: ne lederet innocentiā: saltē per ꝓbū otiosū: vt ꝛc Lbr̄ f. Et nō de ipo scribit Greg. iij. mo. q⁹ etiā i minimis puta vbo vel silentio nūq̄z deū offen/dit. ¶ Scdo suoz meritoz copia re/lucet in b q⁹ fuit exemplato: pnie. Qō prz Uix em mōm igressus/mōm ꝛre liq̄t: solū vacans austeritati pnie. Lu ius rigor in ipo pollebat sup būanaz ꝓditionē/z quantū ad victū z quātū ad vestitū. Nā vestit⁹ eius fuit de pi/lis camelor: z esca ei⁹ fuerūt locuste z mel siluestre. In q̄ moralit ꝓfectoz exercitū z ꝓsolatio spūalis innuitur. Nā p locustā saliente altitudo ꝓpla tiōis. intelligit/p mel siluestri e dulcedo affectiōis z sapor diuine ꝓsolatōis in nuit. In q̄bus vita z mens ꝓfectoruz spūalit enutrit. Et nō bñ exēplo sui vo cauit pctōres ad pniaz/tuba ꝛbi/fu/ga mūdi/vita celi/z fama exēpli. Pro pter qō ad ipm ꝓtēplandū exibat oīs ppl's: vt ōr Lu. iij. Tertio eadez copia meritoz in b relucet: q⁹ fuit ꝓpugna/tor iusticie: quā q̄dē ab ipo ꝓpugnatā oñdit feruo: pdicatiōis: q̄ ipm ppl'm querrebat. Rigor reprehēsiōis: q̄ hero dē arguebat. Et vigor acerbe passiōis q̄ p veritate vite martyrū sustinebat Un de sctitate meriti isti⁹ pueri scri/bit in figura Judicum. xiij. Erit puer nazareus dñi ab infantia sua ex vte/ro mris sue vsq; ad diem mortis sue. Nazare⁹ interpt̄at uncrus mōs: scūs z floridꝰ. Ex q̄ appet: q⁹ ste puer fuit singl'ariter vnct⁹: ꝓpter donoz affluz/entiā. singl'ariter mōs: ꝓpē vite ꝛnocē tiā: singularit sctus ꝓpē priuilegioz ex cellētiā: singularit floridꝰ: ꝓpē fructū redundātiā. D ¶ Tertio fuit ma/gnus dignitate officij. Fuit em ꝓba pnunciatiōe: pcursoz añcessiōe: z ba/ptista dispēsatiōe. De his tribz scribit Lu. j. Tu puer ꝓpha altissimi vocabe ris: q̄ntū ad ꝑmū. Preab ei añ faciez dñi: q̄ntū ad scdm. Parare vias ei⁹: quātū ad tertiū. Fuit autē sm Aug. nō solum ꝓpha/sz plusq̄ ꝓpheta. Tuz

qz nō solū venturū p̄dixit/sed adesse monstrauit. Tū etiā qz parētibꝫ grāz ꝓphetandi obtinuit. Fuit etiā p̄cursor chr̄i antecessiōe/qz ip̄m p̄cedebat taz tpe ꝯceptionis/q̄z cursu p̄dicationis q̄z etiā triūpho passionis. Fuit nihilominꝰ baptista dispensatione/cuius baptismꝰ fuit ordinatꝰ ad chr̄i manifestationē/ad baptismi chr̄i p̄signationē: z ad ppl'i assuefactionē. Hec aūt magnificentia ꝯgrue figurata fuit. j. Mach. ix. Magnificauit ḡ rex Jonathā. i. christꝰ Joānez/simplicez vt columbaz/z scripsit eū inter primos amicos regis. i. p̄cipuos sctōs sublimauit. Uñ dic̄ Bern̄. Cōsiderā mansiones regni celestis/z vniuersum orbem humane generatiōis circūuola: solū Joannē videbis aliis esse p̄positum. Nec mirū/cum ip̄e sit splendor oīm sctōꝝ resplendēs om̄i decore virtutū. E ¶ Tertio nobis ꝓponitur fructus sue p̄miatiōis ad desiderādū cū annectit/apud deum. In quo notatur sublimitas sui stipendij. Quidē sublimitas in b̄ apparet/q̄ Joannes inuenit triplici aureola coronatꝰ. Prima est ꝟginalis lilij. Scda doctrinalis magisterij. Tertia victorialis martyrij. Et ꝓpter istā sublimitatē stipēdij dic̄ Bern̄. in ser. Eleuent oēs scti meritoꝝ p̄rogatiuis/añ cōsistoriū diuine maiestatꝫ/z nō erit q̄ ad baptiste Joānis p̄uilegiū audeat aspirare/quia sic Joānes est insertꝰ angelorū ordinibꝫ: vt etiā ad apicem seraphin trāsferat. Cuius meritis ad angelorum ꝯsortiū nos ꝑdu. ꝛc̄.

¶ Scdꝰ sermo de Joanne baptista: Et in ordine. LXXXIIII.

Ille erat lucerna ardens z lucens. Joā. v. A ¶ In ꝟbis ꝓpositꝫ singularꝫ ꝑfectio Joānis a chr̄o triplicit ꝯmendat. Fuit em̄ lucerna honore dignitatis/ardēs feruore charitatꝫ/z lucens splēdore ꝟitatꝫ. ¶ Circa primū est sciendū/q̄ honor sue dignitatꝫ ostendit ex p̄uilegio gr̄e/qd̄ fuit triplex. Prīo fuit ꝑ gr̄am in vtero supnaturalr̄ formatꝰ/eius em̄ formatio fuit sup oēz potētiā naturalr̄ virtutꝫ. Qd̄ ptz tū ratiōe sterilitatꝫ qz Elisabeth fuit sterilr̄. tū rōne senectutꝫ: qz ambo ꝓcesserant in diebꝫ suis: tū etiā rōne desperatōis qz ꝓpt̄ p̄dicta duo desperauerāt d̄ fructu ꝓcreando. Uñ post ꝯceptiōez: Elisabeth occl'tabat se pre verecūdia mēsibꝫ q̄nq̄z: vtz ex serie euāgelij Luc. j. Scdo fuit ꝑ gr̄am in vtero mirabilr̄ scrificatꝰ: vñ dixit angelꝰ Lu. j. Spū sctō replebit adhuc ex vtero mr̄is sue In q̄ ꝟbo notat excellētia scrificatōis bt̄i Joānis: super alios sctōs in vtero scrificatos. Uñ licz de Hieremia legat. Añq̄z exires de vētre scrificaui te Nō tñ legit spūsctō repletꝰ: sic̄ pez de Joāne. Cōstat aūt: q̄ mlto excellētꝰ est spūsctō repleri/q̄z ꝑ spm̄ scrificari quia scrificatio solū ip̄ortat interiorē emūdatiōez. Repletio aūt ip̄ortat ꝑfectionē scrītatꝫ z gr̄e inundatiōez. Qd̄ vtiq̄z mirabile videt/q̄ Joānes hoc fuerit in vtero ꝯsecutus. qd̄ celsitudo apl'ica longiori ꝓmissiōe chr̄i meruit obtinere: vt d̄t Bern̄. Tertio fuit per gr̄am in ꝓphetā in vtero ꝯsecratꝰ. Nā sic̄ d̄t Chrys. Uox salutatōis marie ꝑ aurē Elizabeth intrās/ꝟtute ꝟbi diuini/in eiꝰ vtero ꝯcepti/ꝯsecrauit puerꝫ i ꝓphetā. Et iō dixit Elisabeth/ex q̄ facta ē vox salutatōis tue i auribꝫ meis exultauit p̄ gaudio īfans i vtero meo Ex q̄ ptz: q̄ ex p̄ntia saluatoris Joannes in vtero exultauit: z nondū natꝰ in ꝓphetā vnctꝰ fuit/z insuꝑ gratiam ꝓphetādi parentibꝫ īpetrauit. Et de b̄

triplici ꝓuilegio sit scribit Dicẽs. Priusq̃ te formarẽ in vtero noui te/ecce mirabilis formatio/t anteq̃ exires ō ventre sctificaui te/ecce mirabil sctificatio. Et ꝓbetā in gēitiō dedi te.ecce mirabilis eius in vtero ꝓbetatio.

¶ Et ex ō etiaz apparet ratio quare natiuitas Joānis pre ceteris festis ab ecclia celebrat/vna cū natiuitate chri t natiuitate ꝟginis gl'iose. Quia solū isti in natiuitate sua mūdo grāz attulerūt: licet different. Nā Joānes saluatoris grām ꝓcurrit t annūciauit Maria grām saluatoris inuenit: sed ipe chris grām saluatōis ꝓtulit Joā. j. Ōra t ꝓtras ꝓ Jesus chm facta est Bene ꝙ Joānes dr lucerna/q̃ est lux abscondita in testa/qz lux sue sctificatiōis/fuit absc̄ōdita sub testa interne ꝓceptiōis:ꝓ quā sctificatiōez illūinauit mris vterū: sic lucerna illuminat ipm mediū. Vñ ō eo ꝙuenient pōt intelligi qō scribit Prouer. v. Lucerna dñi spiraculū hoīs. i. spūs bti Joānis bn fuit lucerna dñi/qz manifestauit chm ꝓ sue exultatiōis motū. Que ēt inuestigauit secreta ventris/qz ꝓ spm cognouit illā secretā t mirabilē cōceptionē q̃ erat in vtero ꝟginis. Quā ēt mr ꝓ ꝓbetice spm ōclarauit. vñ post Joānis in vtero ei⁹ exultatiōez/statiz Elisabeth ꝓbetice exclamauit. Vñ mihi boc vt mr dñi mei veniat ad me

B ¶ Circa scōm est sciēdū/q̃ recte Joānes cōmendat a feruore charitatis/qz pre ceteris ꝓbetis t scris/fuit ardēs maioꝛi feruore charitatis. Et ō ꝙueniēt. Nā post q̃z ei ꝓ gram sctificationis fuit infusus radius diuine lucis cepit tot⁹ ardere incendio charitatis. Pꝛor qō apte figura t⁹ est ꝓ lucernā q̃ sp ardebat i tabernacl'o testimonij: vtz Exo. xxvij. Pōt aūt dici q̃ illa lucerna. i. cor bti Joānis recte potuit dici ardens/qz hec lucerna fuit triplici igne accēsa. Primo q̃dē igne feruide dilectiōis/ꝓ quā austerā priuz pueritiā ichoabat. Scōo igne feruide correptiōis/q̃ ipos pharisēos acriter reprehendebat. Tertio igne feruide emulatiōis: q̃ iustitiā succēsus ipm Herodē irrepide arguebat. Primū ptz: Ex magno em̄ feruore charitat⁹ ꝓcessit/q̃ Joānes tenell⁹ t puer mōm despexit t beremuz petiit; vt ibi innocenter viueret: qz sm Lbz ē. Nec verbo leui vnq̃ deū offendit/t sine petō existēs ꝓ exēplo alioꝛ vias duras custodiuit Ex maiori aūt feruore ꝓcessit: q̃ i floꝛe iuuentut⁹/sine petō actuali existēs tam grauē priuz in deserto ichoauit t illā vsq̃ ad finē vite sue cōtinuauit. Sz ex maxio feruore charitat⁹ ꝓcessit/q̃ p oīb hoīb austerissi mā penitentiā elegit/tā in victu q̃z in vestitu. Nā ei⁹ esca fuerūt locuste t mel silue stre qō supꝛ expositū est. Vestit⁹ ei⁹ fuit aspertim⁹/qz cilicin⁹ t ō pilis camelorū ꝓtext⁹. Et tō multomagis corpus suū atterebat q̃z fouebat.

¶ Scōm ptz: Nā feruore charitatis ardebat/qñ ipos pharisēos ira dure correptiebat: quibus dixit Matth. iij. Progenies viperaꝝ quis demōstrabit vob fugere a vētura ira/q̃ scz i districto iudicio extremo supꝛ vos est venturo: vbi nō solum de silata scritate quā nūc falso ꝓtendit⁹ portāres spinas in extremitatibꝫ frūb: iaꝝ/ad ostendendū austeritatē penitētie/t decalogus scriptū in brachijs ad ostendēdū obseruātiā legis. Ueꝛeri ā de cogitationibus vanis/t q̃busl'ibz ociosis oportebit vos reddere rōnē. Jō āt eos dixit ꝓgenies viperaꝝ: qz ipi rāq̃ filij venenati ō venenat⁹ pentibꝫ ozi sr. Quia sp ꝓbas t scrōs/sic t eoꝝ pntes fuerūt ꝓsecuti. Speāl'r tn sm Lbz ē. cos

neq; calūniaz cuiq; faciat/sed estote
ꝯtenti stipendijs vris. Et isti sunt pili
triplices: q freq̄nter nascūt apud mi-
lites dū pauꝑes ⁊ subditos ꝑ indebi-
tas exactōes ꝯcutiūt. vel eis res suas
ꝑ rapinā ⁊ violentiā auferūt. Nec su
is stipēdijs ꝯtenti existūt. Scdo eius
doctrina fuit acuta q: efficaciter idu
cebat ad penitentiā agendū ⁊ ad car-
nales lasciuias declinanduz Luc. iij.
Facite dignos fructꝰ penitētie: vt vi-
delicz quātitas satisfactiōis ꝯmēsure
tur quantitati delectatiōis habite in
petō. Unde scribit Apocal. xviij. Quā-
tū glificauit se homo ⁊ in delicijs fuit
tātū date illi tormētū. Unde sm Greg.
ꝑ hoc verbū cui uslibz ꝯsciētia grauat
vt tanto maiora bonoꝝ operū lucra
q̄rat ꝑ penitētiā/quāto grauiora sibi
damna intulit ꝑ culpam. ¶ Tertio
eiꝰ doctrina fuit acuta/q: fuit efficax
ad vicia arguēdū/ad petōres deterrē
dum/⁊ ad iniq̄tates destruēdū. Unde
ꝓpter efficaciā sue doctrine ꝯueniēter
de ipo pōt intelligi illd Esa. vj. Spi
ritu labioꝝ suorum interficiet impiū
B Nō solum aūt eiꝰ doctrina fu
it q̄si gladiꝰ acutus/sed etiaz fuit q̄si
sagitta electa. Propt qd est sciendū:
q sagitta electa debet esse recta/pēna
ta/⁊ acuta. Recta q̄dē ad directe iaci
endū: pēnata ad cito volandū: ſz acu
ta ad fortiter penetrandū. Sic beatꝰ
Joannes: p̄mo fuit sagitta recta. ꝑ cō
temptū tꝑaliū/q̄ mirabilr aīaz incur
uant ⁊ dep̄mūt/q: totū mētis affectū
absorbet amor tei renoꝝ. Nec ꝑmittit
q talis mens se possit erigere ī amo-
rem celestiū: ꝓpt qd signant scribitur
Cañ. j. Recti diligunt te. Quia sole
mētes tꝑalia ⁊ carnales lasciuias cō
temnentes stant recte ꝑ affectū ⁊ sur-
sum eleuate ꝑ amorē celestiū. Unde dic
Greg. Rectꝰ est q aduersis nō frāgit
q ad tꝑalia nō inclinat/q in suꝑna to-
tus erigit: ⁊ q diuine volūtati: tam in
ꝓsperis q̄z in aduersis hūiliter subdi
tur. Tales g̃ recti diligūt te/q: nec se
ipos/nec aliquā aliā creaturā diligūt
nisi ꝓpter te: q: totū ipoꝝ desideriū se
dulcit immergit in te. Dicēte Aug. x.
ꝯfes. Tu refulges ⁊ places: amaris ⁊
desideraris: vt erubescā d me ⁊ despi
ciā me: atz eligā te: ⁊ nec mihi: nec tibi
placeā nisi de te. Et infra. Est em̄ gau
diū qd nō dat nisi his q gratis colūt
te: qd gaudiū tui p̄e es: btā nanq; vita
est gaudere in te/de te/⁊ ꝓpt te. E
¶ Scdo fuit sagitta pēnata: q: pen-
natus ⁊ decoratꝰ ꝑ habitū virtutum:
Quas pēnas desiderabat propheta:
cum dicit in ps. Quis dabit mihi pē
nas sicut columbe ⁊ volabo ⁊ requi-
escam. Ideo scribitur Ezechiel. j. Q
sancta animalia ipsos p̄dicatores de
signantia/erant pennata: ꝓpter vola-
tum contemplatiōis/⁊ oculata ꝑ pro
uidentiam circumspectiōis/qua oēs
motus suos interiores ⁊ exteriores
regulabant sm imperium recte rati
onis/⁊ sm ꝯformitatem diuine volū-
tatis. ¶ Sciendum autē: q de pen-
nis sanctoꝝ animalium ꝓpheta tria
scribit. Primo exprimit ipsarum nu-
merum: quattuor inquit penne vni.
Secundo dicit: q fuerunt extente
desuper. Tertio dicit: q due penne
iungebant ⁊ due tegebant corpora eo
rum. Per quattuor ergo pennas sm
Gregorium intelliguntur quattuor
virtutes quibus vnumquodq; pen-
natum ⁊ sanctum animal: a terrenis
actibus eleuatur ⁊ in sublimibus per
amorem suspenditur. Uidelicet spes
⁊ amor: penitentia ⁊ timor. Bene eti-
am he penne desuper extenduntur: q:
ꝑ eas sancta animalia in altū sustol-
lunt. Due aūt eaꝝ iungunt: amor scz

z spes/qz bee due ꝓtutes ad idē obiec/ tū tendūt: puta in ipm deū. Quia so lus de⁹ ꝑ oiby est amād⁹/z in eo solo tota nra spes z fiducia est ponēda. Nō aūt in potētia mūdana vl' diuitijs: qz talia vana sūt: z tō assil'ank back'o arū dineo/cui siqs innitat' cito cadet: z ꝓ fozabile manū eius. Due ẏo alie pēne tegūt corpa/qz timoz casꝰ z vera pe/ nitētia tegūt pcā cozā oculis diuine maiestatis/nō qdē vt ea nō videat/sed tāq̄ p miseōiaz relaxata ea ꝑ petis nō ꝑpurat. Un dic̄ ꝓpha. Bti q̄z remisse sūt iniq̄tates: z q̄z tecta sūt pcā. D

¶ Tertio fuit sagitta acuta ꝑ efficaz/ tiōez exhortatiōis/qz verba ei⁹ erant efficacia z acuta ad coz da penetrādū z pcōres ꝙuertēdum. Un sibi cōpe/ tit illud qđ scribit Eccl. viij. Sermo ei⁹ potāte plen⁹ ē. Propt' qđ recte dice re potuit illō Hie. xxiij. Nūqd nō ver ba mea sūt q̄si ignis, z q̄si malleꝰ ꝓte rens petras. Bñ nanq̄z ẏba sua fuer ardētia tāq̄ ignis: qz sermo eius fuit ignit⁹ z efficax ad iflāmandū coz fri/ gidū: z ad penetrādū coz duꝝ z lapi/ deū. Sz fuerūt tāq̄ malleꝰ ꝓterēs pe tras/qz ꝑ verā ꝑnitentiam ꝓterebāt z emolliebāt coz obstinatū z i petis ob/ duratū. Tali igit sagitta recta ꝑ scīāz ꝙuersatiōez/pēnata ꝑ ẏtuosaz ꝓtēpla tionē/z acuta ꝑ diuini amoꝛ iflāma/ tionē bodie cozda nostra penetrare di gnetur tē.

¶ Sermo de s. apl'o Petro z Pau lo primus. In ozdie aūt. LXXXVI.

Saulet Jona thas amabiles et decori in vita sua/in morte q̄z sua non sūt diuisi. ij. Regū. j. A ¶ In ver bis ꝓpositꝰ sub figura Jonathe z fau lis describit singularꝫ pfectio istoꝝ apl'oꝝ q̄ ad tria: ipoꝝ laudē expmen tia. Nā ꝓmo cōmendant ex ꝓpietate nois. Scdo ex gr̄ositate ꝙuersationis. Tertio ex societate passiōis. Propter primum ꝑmittit. Saul z Jonathas. Propt' scām subdit: amabiles z de/ cori in vita. Sed ꝓ tertiū annectit: in morte q̄z nō sunt diuisi. ¶ Circa ꝓ mū est sciendū: Q. ꝓpietas istoꝝ noiz ꝙuenient expmūt ꝙdictōes z ꝑ uilegiatas pfectōes istoꝝ brōꝝ apl'oꝝ. Nā ꝑ Saulū bene ꝙdicto pauli intel/ ligit. Quia ꝓmo fuit Saul⁹ in cōtra noꝝ pſecutiōe/sed postea dict⁹ ē paul/ lus in sua ꝙuersiōe: qđ ptz: Nā Sau lus interpꝛat petitio mozz/qđ bñ sīb bi ꝙueniebat ꝛpe sue pſecutiōis. Naz scīoꝝ mozē petebat intimis desideriꝭ expetebat fragrantib⁹ eplis/sed ipete bat actionib⁹: penis z ꝙtumeliis. De bis trib⁹ sīt' scribit Act. ix. Saul⁹ ad huc spirans minaꝝ et cedis in discī/ pulos dñi/quantū ad primū: accessit ad ꝓncipes sacerdotuꝫ z petijt ab eis epl'as i Damascū ad synagogas/q̄n/ tū ad scōm. Ut si q̄s inueniret bunc vie viros z mlieres vinctos illos per duceret in hierl'm: vtiq̄ acriter puni endos: vt dic̄ glo. quātū ad tertiū. In ꝙuersione aūt sua de Saulo fact⁹ est paulus: Nā paul⁹ grece interpꝛatur astut⁹: Sz latine ẏ modic⁹. Quoniz verū q̄z bñ sibi ꝙgruit: qz post suā cō/ uersionē fuit astut⁹ z sapiēs in doctri na: sed modic⁹ z humilis in reputati one ꝛpria: Unde dixit. j. Loꝝ. xv. Ego sum minim⁹ apl'oꝝ q̄ nō sum dign⁹ vocari apl'us: qz pſecut⁹ sum ecclīaz dei. Rōnabil'r aūt paulus in sua do/ ctrina fuit cautus z astut⁹. Spe enim sapiētiā sue doctrine didicerat in tri bus scholis gradatim se excedētibus. Primo em in paruis scholis indeoꝝ didicit legem morsaicaz: qua ipemet facit Act. xxij. Ubi se dic̄ erudītū sec⁹

pedes Samaritis iuxta veritatē pa/
terne legis. Scdo in magnis scholʼ
apl'oꝝ didicit legē euāgelicā/quā nō
nō ab hoie didicit:sed chīo reuelante
accepit/put. ipe testat Galʼ.j. Notū
vobis facio euāgeliū meū qm nō est
fm hoiem.i.nō fm humanū traditi/
onem. Neqz em ab hoie.sez docēte ac
cepi illō neqz didici/sed p reuelationē
Jesu chīi. In qbo ꝑbis inuit sue do/
ctrine vtilitas. In b qđ dic euāgeliuz
meū qđ idem est qđ bona nūciatio.
Et eiusdē sublimitas qz nō ē fm ho/
minē. Et eⁱ incōcussa veritas/qz fu/
it habita p reuelationē iesu chīi. Ter
tio in scholʼ celestiū didicit legē sup/
substantialē z diuinā qm in tertiū ce/
lū raptus/audiuit arcana ꝟba q̄ non
licz homi loq. Ut pez.ij. Loz.xij. B
¶ Per ionarbā aūt queniēʼ petrus
intelligiʼ. Nā ionarbas interpreat do
num colūbe/qđ bene Petro queniē.
Quia triplici dono columbe dotatⁱ
fuit. Primo nāqz dono colūbe p cere
ris illūinatⁱ est. In fide Matth.xvj.
Btūs es simō bariona.qz caro z san/
guis nō reuelauit tibi/sed paʳ meus
qui est in celis. Scdo pre ceteris apl'is
sublimatⁱ est in plationē:qz chīs euz
sūmum pontificē fecit:z suū vicariū
ꝓstituit: ouesqz suas ei cōmisit/quas
ꝓprio sanguine redemit Joānis vlʼ.
Simon Joānis diligis me plus his
pasce oues meas. Sētⁱ aūt christiʼ:
p̄ceptū de dilectiōe trib vicib exami
nauit: añqz oues pascēdas sibi ꝓmit
eret/ad insinuandū qⁱ deⁱ a nobis ē
triplicit diligendⁱ. Primo em dile/
ctio dei p̄ferēda est dilectioni oim ter
renoꝝ. Scdo est p̄ferenda dilectioni
ꝓpinquoꝝ. Quia tales odio sunt ha/
bendi:si velint hoiem retrahere a ser/
uitio dei. Tertio p̄ferēda est dilectōi
sup̄piⁱ:qz voluntatē ꝓpriā z oīa carnis
oblectamēta debz hō abnegare ꝓpter
deū.z b est odire aiam suā.i. anima/
lē vitā in hoc mūdo: vt in vitā eternā
custodiat eam Joan.xij. Tertio p̄ ce
teris fuit repleⁱ dono colūbe in pdi/
catione z miraculoꝝ operatiōe. Quod
pez qz ita grose pdicabat:qⁱ qñqz vna
die tria milia hoim ꝙuertebat. vt pez
Act.ij. Nō solū etiaz sicut ceteri apli
sanabat ꝟbo oīonis: sed etiaz p vm/
bā sui corpis/sicut patz.v.c. Ubi ve
niente petro ponebāt infirmos in pla
teis vt sic p vmbā eiⁱ languidi sana
renʼ. Quendā etiā discipulū p q̄dra/
ginta dies mortuū/p solā impositio/
nē sui baculi suscitauit. L ¶ Se
cundo cōmendāʼ ex grositate ꝙuersa
tionis/cuz subdit amabiles z decoꝛ
in vita sua. Pōr aūt dici/qⁱ tres sūt
trutes: q̄ marie factū hoiem decoꝝ
in hac vita. Uidelicz Lastitas/Lba/
ritas/z Paupras Cuius ratio est:qz
iste tres ꝓtutes remouēʼ ab hoie tri/
plicē infectionē. Nā castitas remouet
infectionē carnis. Lbaritas tollit in/
fectionē sanguis:qz dei amoꝛē ꝓpo/
nit amori ꝓpinquoꝝ z parentū. vnde
scribit in pⁱs. Obliuiscere ꝓpm tuū.
z domū patris tui:z ꝙupiscet rex de
coꝛē tuū. Sed pauptas tollit infecti
onē mūdi q̄ aiam inficit ad modū pi/
cis Eccli.xij. Qui tāgit picē inq̄nabit
ab ea. Has aūt virtutes bti apli pfe/
ctissime habuerūt. qz oīes terrenas
diuitias:z oēs corpales delicias:z
oēs mūdi pompas:ꝓter chīm volū/
tarie ꝓtēpserūt/dicēte petro Matth
xix. Ecce nos reliq̄mⁱ oīa z secuti su/
mus te. Et ideo nob in ꝙuersatiōe sua
perfecti decoris exempla dimiserunt.
¶ Sunt etiā alie tres ꝓtutes q̄ ma/
xime hoiez reddūt amabilē. Quaꝝ p
ma ē māsuetudo Eccli.ij. Fili in man
suetudine opa tua fac z sup hoim gr̄iā

diligerſ. Unde ait Amb. Cū de petrō de
posuerim supest vt mores temperē.
Quid enī mihi p̄dest carere scelerib⁹
nisi fuero mitis atq; mānsuet⁹. Scōa ē
būilitas Eccl. iij. Quāto magn⁹ es tā
to būilia te in oīb⁹ et coram deo et hoīb⁹
bēbis gram. Unde ait Ber. Nihil ē qđ
nos deo et hoīb⁹ sic amabiles reddat
q̄z si vite merito magni: sed būilitate
infimi videamur. Tertia est pietas/q̄
sm Hugo. animū reddit remissū ad
p̄sentiendū/facilē ad remittendū: pmi/
tū ad subueniendum. Unde ait Piero.
Mitis ē q̄ oīa sibi irrogata eq̄nimit
sustinet/q̄ neq; nocet/neq; nocere co
gitat illi a q̄ lesus est. Qđ vtiq; magis
ē ani fortitudo: et gl̄ia singl̄aris: vt ait
Isid. Jōo scribit. j. Tim. iij. Pietas
ad oīa vtilis ē. vbi ait glosa. Pietas ē
studiū q̄ deo vtilitati et saluti alioz in
tēdit: q̄ vtiq; valet ad oīa. Quia vtil
ē ad p̄merēdū deū/q̄ est oīa in oīb⁹
Et tō bñ subdit explicās rōnē vtilita/
tis: p̄ q̄ hz p̄missionē vite q̄ nūc ē pa
rit et future. Quia sm Glosaz: largit
abundantiā bonoz̄ tp̄alīū et spūaliū
Matth. xix. Qui reliquit domuz aut
agrū: aut ffres: aut sorores p̄pt nomē
meū/cēruplū accipiet: etiā in p̄nti. qđ
p vno ffre carnali quē hic dimittit p/
pter chīm: cētū spūales ffres accipiet.
et cū b vitā etnā possidebit. Et q; pdi/
ctas v. vires isti bri apli p excellētiā ha
buerūt: Jō apō deū decori et apō nos
amabiles in vita sua fuerunt. D

¶ Tertio p̄mēdant ex societate passi
onis: cū ānectit. in morte q̄z nō sē di/
uisi. Unde dicit Bl'iosi p̄ncipes
terre quō in vita sua dilexerūt se ita et
in morte nō sunt separati. Quia in eadē
die: et sub eodē p̄ncipe: puta Nerone
passi sūt. vsus. Ense secat paulū: par
lux. dux. vbo: cruce petrus. Et b erat
mīt̄ū p̄uenīēs vt q̄ fuerāt iseparabiles
in merito ẗrus: teēnt etiā inseparabiles
in supplicio passiōis: et p p̄ñs in p̄mio
remuneratōis. Licz autē sit eadē die
morte p̄ cbīo paterēt: diuersa tñ sup
plicia p cbīo passi sūt Petr⁹ ei pass⁹
est crucis affixione. Sed paul⁹ capitis
trūcatione. Et tō petr⁹ similē penam
mortis cuz cbīo elegit. Sz modū sil'i/
tudinis ex būilitate recusauit. Jdeo
passus ē capite deorsū vso. cbīo autē
capite sursū erecto: et b ap̄t. ria. Pri/
mo q; nō reputabat se dignū vt capi/
te erecto in cruce pēderet: siē cbīst⁹
passus fuerat nolēs in hoc honori sui
dñi equipari. Unde ait Maxim⁹/q̄ cū
vso capite se posceret crucifigi: passi/
onē nō renuit: sz eq̄litatē crucis dñice
declinauit: vt oñderet in se admirāde
būilitatis ẗrutē nouiq; mysteriū disci/
plinā etiā inē cozmēta fuasse. Scōo
q; cbīs passus est p mōi redēptiōe: et
tō decuit ipm ad mūduz respicere: ve
amaritudinē sue passiōis nob arriuo
ip̄rimeret. Petr⁹ aūt passus p eterna
remuneratōe: et tō debuit in celuz re/
spicere: q; ibi sui mērales ocli fugiter
fixi erāt. Tertio b fecit ad designanduz
lapsuz būani generis/p quē bō caput
mentis in terrā defixit: p cui⁹ p̄mēda/
tione Petr⁹ capite ad terrā vso sup/
pliciū mortis pati voluit. Cbrist⁹ autē
q; nūq; peccauit: sed p pctō satisfecit
Jdeo capite erecto pati debuit. E

¶ De Paulo etiā Notādū q̄ caput
ei⁹ abscisuz: tres salt⁹ dedit: et in q̄li/
bet saltu fons erupit/ad designandū
q̄ in vita sua tres salt⁹ fructuosos fe/
cerat. Primū q̄ saltauit de synagoga
ad eccl̄iam: et tunc nob aperuit fontē
diuine misēdie: q̄ in sua vocatōe: et ff
euidenē apparet: q̄ ipm vocauit: fide/
les odientē ardētē aīo. Jdeo dicit spi/
rās minaz̄. Et actu initrentē puo stu/
dio Jōo accessit ad p̄ncipes sacerdo/

tū ꝛē. Et eccl'iaz ꝓsequēte sollicito mi/
nisterio. Uñ ibat i damascū: vt si ꝙo
ueniret ꝛē. Scōm ꝙ saltauit discur
rēdo ꝑ mūduz ꝑ fructuosaz doctrinā
ꝛ tūc nob aquit fontē diuine sapiēcie
ꝛ celestiz doctrine. Tertiū ꝙ saltauit ō
terra in celū: ꝛ tūc nob aquit fontem
eterne glie. Jpm etiā caput abscisuz
nomen Jesu ter clara voce insonuit:
ad designandū ꝙ ē nomē fm Bernñ.
sibi fuerat iubil' in corde: mel in ore:
ꝛ melos in aure. ¶ Sciendū etiā: ꝙ
i suo corpe mortuo ꝯtuor mirabilia
claruerūt. Nā ibi ꝓmo emanauit vn/
da lactis ꝓter ei' ꝓginalez puritatē.
Scōo vnda sanguis ꝓpt martriū ac/
cerbitatē. Tertio splendor lucis ꝓpt sa
piēcie claritatē. Quarto fragrātia o/
doris: ꝓpt fame celebritatē. Ex quib
oīnib dat intelligi: ꝙ sic isti bti apl'i
fuerūt mirabiles in sua passiōe. Jta
sunt sublimes in eterna retributione
Cuius nos ꝛē.

¶ De scō Petro: singulariē sermo
Primus Et in ordine. LXXXVII.

BEatus es si/
mon bariona: qz caro ꝛ san/
guis nō reuelauit tibi: sz pa
ter meus ꝙ est in cel' Matth. xvj. Ver/
ba ꝓposita ꝙeniēt assumūt i laudis
ꝓconiū bti Petri. Quia si ꝙo diligēt
ꝓsideret/videbit ꝙ fuit bēūs tribus
modis. Primo in meritoz cumulo/
ne. Scōo in ꝓuilegioz concessione.
Tertio in premioz adeptione. A
¶ Circa ꝓmū est sciendū ꝙ cumul'
suoz meritoz spēaliē ex triplici vtu/
te resplēdet. Primo ꝙdē ex fidei firmi
tate: in ꝙ tantū solidat' fuit/ꝙ i fide
ceteros apl'os ꝓfirmauit: dicente sibi
dño Lu. xxij. Cōfirma frēs tuos. nec
mirū si in fide primatū tenuit: qz sibi
virtus fidei diuit' reuelata fuit. vt pz
ex vb̄o xp̄i i rbemate ꝓposito. Pōt ūt
ei ꝙ firmitas sue fidei manifestat tri
plici signo. Primū ē ꝓmptitudo ad
respōdēdū ō fide nā cū xp̄s ꝙreret a
discipul': vos aūt quē me ee dicit. pe/
trus ꝓ oīb rñdit. Tu es xp̄s filius dī
viui. In ꝙo vbo ꝓfessio virtuz in pe
tro ꝓmendat ex trib. Primo qz fuit
ꝓmpta sine besitatiōe: vñ statim xp̄o
rñdit dicēs. tu es xp̄s. Scōo qz fuit
plena sine diminutiōe: qz ꝓfitet virtutē
veritatis nature dine. s. ꝛ būane i pso/
na xp̄i. Tertio qz fuit alta cognitiōe
qz cōfitet in xp̄o verā hūanitatē fm
quā fuit vnc' plenitudie grāz: cū dr
Tu es xp̄s ꝛ verā diuitatē fm quaz
ē ver' dī filius nāt' cū subdit: filius dī viui
Scōm ē fortitudo ꝛ ꝑstātia mētis ad
patiendū ꝓ fide. De ꝙ scribit Matt.
xxvj. Si oportuerit me mori tecū nō
te negabo. In ꝙ vbo expressit feruo/
rē sue fidei: licz fragilitatē eius animi
nō ꝓpenderet vt dicit Chrys. Tertiū
est fiducia ꝛ magnimitas miracula
opandi ꝓ fidē: qz nihil ipossibile cre/
denti reputauit. Uñ bñ patuit in sua
ambulatiōe sup mare Matth. xiiij.
Dñe si tu es iube me venire ad te sup
mare. Alq aūt discipuli nauigio vene
rūt. Jtē in curatiōe claudi. Cui dixit
Act. iij. In noīe dñi nri Jesu xp̄i sur
ge ꝛ ambula. B ¶ Scōo suum
meritū in ei' feruida charitate ꝙ col/
ligit ex triplici signo. Primū appuit
in ꝓma xp̄i vocatiōe: qz ad vnā voca
tionē quā xp̄s sibi dixit Petre seqre
me. Petr' amore vocantis oia dimisit
Jtē oīa ꝓter xp̄m ꝓcēpsit Matt.
xix. Ecce nos. re. o. ꝛ secuti sum' re. Secū
dum appuit in xp̄i passione: qz secū
mori voluit qñ dixit Luc. xxij. Tecū
paratus sum in carcerem ꝛ in mortē ire
Tertius apparuit post xp̄i passionē:

qz p nimio amore chri sp fuit i lachrymis. Habuit em lachrymas doloris ex eo q magistrū negauit Luce. xxij. Egress foras flenit amare. Habuit etiā lachrymas cōpassionis/ex eo q chriz tā ḡuia supplicia pati videbat: et ipm mortuū cernebat. Habuit etiaz post chri ascensionē lachrymas deuotiōis/ex eo q ad ipm videndū feruide aspirabat. Un dicit Clemēs/q sp in sinu sudariū ferebat/q fluētes lachrymas detergebat: vñ in rantā consuetudinē flere duxerat/q tota faciēs adusta lachrymis videbat. ¶ Tertio ei merituū relucet in ei maxia būilitate. De q scribit Joā. xiij. Ubi cū dño lauādo pedes discipuloz ad Simonē pueniss/ille celsitudinez chri z suā paruitatē psiderās tale ministeriū recusauit dicēs. Nō lauabis mihi pedes in eternū. Jn q ei būilitas cōmendat ex trib. Primo qa de tali ministerio sibi p chm exhibendo obstupuit: vnd dixit. Dñe tu mihi lauas pedes/qsi dic. hoc neq fieri cōgruit. Scdo q: tale ministeriū p chm sibi fieri phibuit/dicēs. Nō lauabis mihi pedes in eternū. Tertio qa chio sibi rndente Si nō lauero te nō habebis ptē mecū/tādē psuasus buj militē obediuit cū diceret. Dñe nō em pedes meos/sed z manus z caput. D ¶ Et in his trib debem diligenti brō Petro pformari. Primo qdē in fide integra. Que quidē dicit integra pter tria. Primo qz in actu suo non diminuta sed plene pplectit oia q spectāt ad singlos articlos tam diuinitatis q būanitatis/vt pz in pfessiōe fidei tā Petri bri. q etiā ipi Thome vt pz intuēti. Scdo dr integra qz ē bonis opib agbara. Nā fides sine opib est sic cadauer mortuū sine anima vt dr Amb. Propt qd scribit i Lano nica Jacobi. q. c. Fides sine opibus mortua ē. Jō dr Greg. Tūc veraciter fideles sum/si qd dbis pmittim opib adimplem. Tertio qz est charitate iformata. Nā sm Aug. Jn deum credere ē credēdo p amorē in eū ire: et ei p fidē formatā tāq fini vltio adherere. De q fide dr Aug. i li. de ouibo. Jle apd deū plus bz meriti/q plus bz fidei Nā sic in radice arboris prox appetit pulcritudinis spēs: z tn dcdm ē in arbore pulcritudis totū ex illa pcedit. Sic ex fidi būilitate/dcdm meriti/dcdm beatitudinis aia suscepture est puenit ex fidi fūdamēto. Jō bn dr Aug. in d dbis dñi. Nulle maiores diuitie nulli bonores/nulli maiores thesauri buj mōi q fides catholica/q pctōres saluat/cecos illūinat/infirmos curat: fidles iustificat: z iustos coronat. E ¶ Scdo sibi cōformari debem in charitate feruida: q chm dilexit fortit dulcit z pstanter. Nā fortitudo sue dilectiōis in b appuit/q pter amorē chri oēs minas pncipū z oia gña tormentoz pcepsit. Un dixit Act. v. Obedire dō opz magis q hoibus. Dulcedo vo sue dilectiōis in b appuit: qz oēs labores z pturbelias q̄s p chio sustinuit: sibi q̄dā delicias reputauit. vñ dixit Chrys. q ipe nō min dolores q̄s pmia diligebat. Et tō q̄cūq nob sunt causa tristicie: hec illi plebāt maxia voluptatē. Costantia vo sue dilectiōis in b appuit: qz p chio seuicia mortis volūtarie toleravit. Jmo qd plus est p mercis sue pstātia nouū z insolitū mortis sue modū elegit Jō dr Chrys. Qz q̄ntū ad patientia sufferēdi: dbera fame z sitis: erat oim sacro durior: z oē ferrū atq adamantū firmitatē: pstātia superabat. Sic z nos si velim ipsi mi exēplari sue dilectiōi: debem deū adeo fortit et ardent dilugere/q ar

dor sue dilectiõis oẽm transitoriã affectionẽ in nobis absorbeat. Et adeo dulcis/q in dulcore sue dilectiõis oia aduersitas trãsitoria nob dulcescat. Et adeo ꝓstanť/q nulla res transitoria nos ab eius amore euellat. Ut sic veracit possim⁹ dicer cũ apl'o Ro. viij Quis nos separabit a charitate christi tribulatio angustia vl gladi⁹. z ifra. Certꝰ sũ q nec mors nec vita: nec aliq̃ creatura pót nos separe a charitate q̃ est in chõ Jesu. ¶ Tertio nos sibi ꝓformari debem⁹ in bũilitate vã: z B spẽal ť ppť tria. Primo q ab ipa bũilitate cetere ꝓtutes oriunť. Unde dr Greg. xxv. mor. q: origo ꝓtutũ bũilitas: sed illa virt⁹ in uobis veracit pullulat q in radice bũilitatis pdurat. Aqua nimirũ si abscidi tur arescit: q vitificanť se humores charitatis pdit. Scõo q p bũilitatem cetere ꝓtutes custodiũť. Unde dr Dieu rony. Bũilitas est obstetrix custos q ꝓtutũ. Et nihil est qõ ita gratũ deo facit: z hoibꝫ q̃ si vite merito magni: sz bũilitate ĩimi videamur. Terno qa p bũilitatẽ cetere ꝓtutes q̃daz mellea dulcedine ꝓdiunť. vñ dr Hugo. iij. li bro de arra aie. Sicẽ med ꝓcordat in ꝓfectionibꝫ medicine cũ oibꝫ diuersitatibꝫ spẽcꝫ: Sic bũilitas dulcedine cõdiunť oia genera ꝓtutũ. Quã ꝓfor mitatẽ nobis ꝓcedat cẽ.

¶ De scõ Petro apl'o fmo Scõo In ordine. LXXXVIII.

SEcũdo dico q Pet⁹ fuit brũs in bulliegys q̃ buꝰ p̃ ceteros apl'os dotatus fuit: z Scriptr. B ¶ Primo qdẽ in chri familiaritate. Propẽ qõ sciẽdũ: q tres apl'i p̃ ceteros fuerũt chõ familiares. vicz Petr⁹ Jacob z Joãnes. Et iõ isti tres ad oia secreta chri p̃ceteros assumũť. Qõ bñ patuit in puelle suscitatiõe: z in ipa transfiguratiõe/qõ isti tres soli viderť vt ptz Matt. xvij. Et etiã in passiõis lamẽtatiõe p q̃ cũ chõ orare vellet. pdictos tres secũ p alios assumpsit vt ꝓz Luce xxij. vbi dr glosa/q iõ isti tres fuerũt chõ familiariores: q eos nouit p ceteros meliores. ¶ Scõo in officio sublimitate. Qõ p: ex tribꝰ. Nã primo chõs fec cũ pastore suaꝫ ouiũ: vt oues q̃s chõs sanguie suo redemerat/iste ꝑbo vitet alumnos sue doctine saciaret Unde sibi singlariť dictũ e Pasce oues meas. Bñ aũt ter sibi dr pasce. q: bonus pastor suũ gregẽ dz pascere: exemplo bone vite: ꝑbo doctrine: z corpali sustẽtatiõe. Scõo fecit cũ clauigerũ regni celoꝝ. Hinc aũt claues sũt potestas ligãdi: z sciẽtia discernẽdi. Ad cuius maiorẽ intellectũ. Q. sol⁹ de⁹ remittit peñi q̃ntũ ad macłaz/quã tollit p gr̃am: z q̃ntũ ad obligatione ad penã eternã. Sacerdos aũt peñi remittit: inq̃ntũ petit: z absolutũ oñdit: ta pena purgatorij absoluit: sed ipm vinculo pene satisfactorie ligat: z de ipa pena ptẽ relaxat. Quc bñ notanť in suscitatiõe Lazari: vbi solus chõs ipm a morte suscitauit. Sed discipulis tria cõmisit. Primo vt lapidẽ tollerent. Scõo vt ipm soluerent. Tertio vt ipm libere abire permitterẽt. Lapidẽ eñ tollere est penã purgatorij̃ i satisfactorij̃ ꝓmutare. Peccatorem absoluere/ẽ ipm a ꝺo absolutũ oñdere. Sz ꝑmittere cũ libere abire: ẽ ei p tem pene satisfactorie libere idulgere ¶ Tertio fecit eũ ꝓncipẽ apl'oꝝ. Jo ſubdit Joan. j. Tu vocaberis cephas qõ idẽ est qõ caput. Per q̃ insinuãs q debuit esse caput z ꝓnceps apl'oꝝ: ppť qõ sibi dr Luce. xxij. Cõfirma fres tuos. Qõ bñ patuit in barnaba z paulo: ꝺo cũ de ꝑcepto spũsci ad pdicã/

dū in gentib⁹ p eos orauit: z eos ipo⁊ fuit: z ſic in apl̄os gētium ⁊firmauit.

B ¶ Eſt aūt ſciendū/q̄ ad iſtā di⁊ gnitatē plat̄o/pat̄ ip̄m elegit/q̄n ſi bi diuinitat⁊ myſteriū p̄ ceter⁊ reuela uit Matt.xvj. Caro z ſāguis n̄ reue lauit tibi ſ⁊ pat̄ me⁹ q̄ eſt in cel̄. Filiꝰ aūt electū examinauit: z hoc in duob⁹. Primo in fide recta q̄n dixit. Quem dicūt homines eſſe filiū hois Lui Petꝰ rndit. Tu es chr̄s filiꝰ di viui. Scōo in dilectiōe ſincera/q̄n ſibi dixit Si⁊ mō Joānis diligis me: plꝰ bis. Hāc aūt interrogationē ō ſibi tertio itera uit: vt p h̄ inueret/q̄ plati plꝰ debent oues ſuas diligere/q̄ terrenā ſubſtā tiā vel carnē ꝓriā: ſeu vitā trāſitoriā Spūs ſ̄o ſcīs electū z examinatus ⁊firmauit/q̄n in die Pentecoſtes ſe ip̄m ad robur effudit. Tūc em̄ ſpūs ſcīs ſibi et alijs apl̄is/q̄ ſūt ſpēlce colūbe eccīe potuit dicere qđ ſcribit in p̄s. Ego ⁊firmaui colūnas ei⁹. Tota ſto trinitas Petro ſic electo: ſic exa⁊ minato/ſic ⁊firmato plenā iuriſdici⁊ onē ꝓtulit: q⁊ prātē ſibi plenaz dedi. t Et ſup celū/cū dixit/tibi dabo clauef regni celoꝝ. Et ſup mundū/cū dixit. Qōcūq⁊ ligaueri⁊ ſup terrā: erit liga⁊ tū z in cel̄. Et etiā ſup infernū/cū di⁊ xit z portę iferi nō p̄ualebūt aduerſ⁹ eā. ¶ Ubi ſciendū/q̄ pena dicūt̄ por re inferi ꝓpt̄ tria. Primo vt oñdat p⁊ pinq̄tas eoꝝ ad infernū: ſic porta eſt ꝓpinqua ad domū. Uñ de iſtis petōri bus ſcribit in p̄s. a ꝓpinq̄uerunt vſq⁊ ad portas mort⁊. Quia niſi p poenitā reſipiſcāt/in pūcto. i. in momēto poſt mortē ad iferna deſcendūt/vt ſcribit Job.xx. ¶ Scōo vt oñdat facultas ip̄oꝝ peccāti: q̄ ſibi facūt portas ad infernū/q̄s toto conatu obſtruer debe rēt. Uñ ſcribit in p̄s. Anima eoꝝ. i. vi⁹ tōnis in ipis defecit: z ō a ꝓpinq̄uerunt vſq⁊ ad portas mortis. Tertio vt ar⁊ guat pigricies z mollicies eoꝝ/q̄ dic p ſuis poenis nolūt ⁊digna ſatiſfactio nē ſubire. Tales em̄ ſunt ſil'es illis q̄ magnā feneſtrā parua feſtuca vellēt obſtruere. Quo ꝓ de Joſue/q̄ viros penitētes ſignificat/q̄ voluit ſapa in gentia: ad os ſpelunce: deſignos illos q̄ ⁊dignā ſatiſfactionez h̄ ſubeūt/ pro peccati delectatiōe. q⁊ quāritas peni⁊ tentie cōmēſurari debet ddelectatiōi habite in poenā. L ¶ Tertio in col⁊ lati bñficij ſingl'aritate qđ eſt triplex Primū eſt q̄a fuit efficacio: in ſtrute credendi Lu.xxij. Simon/ecce ſathā nas expetiuit vos vt cribraret ſic tri⁊ ticum z̄c. In quo ſbo p̄mo inſinuat q̄ eius fides multū fuit a diabolo poēta/cū p̄mittitur. Ecce ſa.expe.vos vt cri.ſic tri. Doc em̄ habet boſtis ma licia q̄ vbi iuenit magis inimicū/ibi maiorē exercet impugnādi conatum Scōo oñdit q̄ fuit p chr̄m valde ro borata. vñ ſubdit. Ego aūt rogaui p te vt nō deficiat fides tua. Tertio q̄ fuit nob⁹ oīb⁹ in exēplū ꝓpoſita. Jō an nectit. z tu aliq̄n ⁊uerſus ⁊firma fres tuos. ¶ Scōm eſt q⁊ fuit efficacior i ſtrute ſanādi. Nō ſolū em̄ ſanabat ſic ceteri apli ſbo oīonis: ſed etiā verbo iuſſiōis. Sic̄ apper Act.ix. in ſanati⁊ one Enee. Lui dixit: ſurge⁊ ſterne ti⁊ bi. Qui ⁊tinuo ſurrexit. Et in ſuſcita tione Tabite/ vide ibidē. Quia hic patet videl̄ bon⁹ Homer⁹ dormitaſ⁊ mibi anauit etiā vmbra ſui corpis vt ſe. S Act.v. Unde ponebāt infirmos in plateis/q̄ p ſolā vmbrā petri ſanaꝝ bāt. Nihilomin⁹ p ſolaz impoſitionē ſui baculi: vt ptz in diſcipl'o p q̄dra⁊ ginta dies defūcto/q̄ p impoſitionez baculi bti petri ſtatim reſuſcitat⁹ fuit ¶ Tertiū eſt q⁊ fuit efficacior in ſtru te orandi. Qō patz. Nam ei⁹ oīo apīe

bat celū sicut ptz Act.x. Ubi ꝺr q̄ super ipm in oone postrū cecidit mēs excessus z videbat celū apertū. Qñq; etiā faciebat descendere spīm sctm: sic ptz Act.viij. in ipio Samaritanis: q̄ bus mun⁹ spūssci ipetrauit. Qñq; exposuit ifernū/sic ptz qñ suscitauit illum defunctū/quē Symon mag⁹ suscitare nō poterat. Et sic patz de suis pulegijs. D ¶ Tertio dico q̄ fuit btūs in pmijs. Circa qō est sciendū: Q si pmiū beatitudinis/qō de⁹ cōiter pparauit oibꝫ diligētibꝫ se(sm Aug) tantū est q̄ intellectu nō capit: desiderijs z vota trāsgredit/adhuc pōt/ esti mari nō pōt. Quātū ḡ erit pmiū pncipis apl̄oꝝ: z doctoꝝ gentiū/q̄ fidē catholicā in oēs fideles p suā doctrinaz diffuderūt et ipam ecclīam suo sanguine plantauerunt. Et si istos btō apl̄os tanto honore dotauit i mōdo: vt claues regni celestis acciperent: z thesaurū diuine potētie z diuine sapiētie in plena copia possiderent quāto honore z gl̄ia ipsos sublimauit in celo. Uñ cū petr⁹ a chīo de pmio beatitudinis peteret Matth.xix. dicens. Ecce nos reliquimus oia: z secuti te. qd ḡ erit nobis? id ē qd dabis nob pmij: Ipse chīs magnitudinē pmij ipoꝝ vna responsione ꝓpbendere nō valēs: ad qstionē Petri tres rōsiones dedit. Quarū vna exprimit ipoꝝ iudiciariā prātē z eoꝝ regalem dignitatē Matt.xix. Sedebitis sup thronos duodecim iudicātes duodecim tribꝰ israel. Nam fm Chrys. p thronos ipsoꝝ honorē et gl̄iam ineffabilē significauit. Habebūt eīm apl̄i in iudicio regale dominiū alijs alet⁹ psidendi z alios ex eoꝝ cōparatione iudicādi/q̄ ipsis discipulis credentibꝫ credere noluerūt: vt dicit Hiero. z sententiā iudicis apbandis. Habebūt etiā regale sertū. Quia accipiēt diadema regni ō manu dñi dei sui Sap.v. Habebūt etiā regale sceptrū/p quod regal' prās intelligit Sap.x. Dedit illi sceptꝝ regni: z potētiā aduersus illos q̄ cū dep mebār.

¶ Alia pmissio chīi demōstrat eoꝝ ineffabilē letitiā: z iocūditatē/q̄ ponitur Luc.xxij. Ego dispono vob regnū sic pat⁹ mihi disposuit: vt edatis z bibatis sup mēsam meam in regno meo. Per mēsam aūt celestis regni: pncipalit apl̄is: z ꝓsequēt alijs fidelibꝫ ꝓpositā/celestis gl̄ia designat: vt ꝺr Beda. Qua illi saturabūt/q̄ esurierūt z sitierunt iusticiā: fruendo desiderato gaudio sūmi boni. Unde ꝺr Aug. Tal' erit illa delectatio pulcritudinis pme luc⁹: vt sp tibi pña sit: z nūq̄ satieris: imo sp satieris. Quia fm Greg. Illa visio p̄mi veri: tal' est q̄ sp causat irritamētū desiderij/sine oīi tēdio fastidij. ¶ Tertia ponit Joā. xiij. Iterū veniā ad vos z assumā vos ad me ipm vt vbi ego sum. ibi z vos sitis. Et ꝺ demōstrat ipoꝝ eternā felicitatē. Uñ dicit Aug. sup ꝺbo ꝺicto. Et si abiero p carnis absentiā: iterū veniam p diuinitatis pntiā. z assumā vos ad me ipm largiēdo vobis eternā gloriā. Cui nihil in ꝺ mūdo poterit comparari. Quia sic ꝺr Aug. Quā gl̄iaz maiorē poterit bīe adoptat⁹/q̄z vt sit vbi est vnic⁹ Luis gl̄ie nos p. fa. z.

¶ De scō Paulo sermo Primus: Et in ordine. LXXXIX.

BOnuz certa/
mē certaui. cursuz ꝓsūmaui fidē seruaui. i reliq̄ reposita ē mihi corona iusticie. ij. Tim. iiij. In ꝺbis ꝓpositis nob p nra istructōe ꝓpōit duplex pconiū beati Pauli. Primū

ptinet ad labozē sue milicie: ꝓpter qđ
ꝑmittit: bonum cozcertatur cō.fi.ser.
Scōm ptinet ad mercedē sue eterne
glie. Propt qđ ānectit: in redꝛepo.ē
mihi cozonaꝰ quā reddaz mihi dñs
tē. ¶ Tꝛtia ꝑmū est sciendū/q labor
sue milicie sue nob ꝓponit ad imitan
dū t bēntū ad triplicē actū laudabi
lē t ꝓfuosuz. Primo ēntū ad actum
sue glose pdicatōis. Jō dꝛ: bonū certa
mē certaui. Scdo ēntū ad actuz sue
ꝓfuose querelatōis ib subdit: cursū cō
sūmaui. Tertio ēntū ad actū sue gl̄i
ose passiōis: ib annectit: fidē seruaui.
¶ Primo g paulꝰ nob ꝓponit imitā
dus. Quia fuit strenuꝰ in pdicando
ꝓpter qđ dicit. bonū certamē certaui
Sua nāq pdicatō bn bonū certamē
dꝛ. Tū q; ꝓpt duriciā boies veritatē
pdicatōis nō recipiētes a ꝓpellat bestiꝛ
as. i. insensatos t bestiale sensū bētes
Tū ꝓpt mꝛtitudinē aduersantiū ḡs i
pdicādo ꝑtulit. vñ ipe dꝛ: oꝛtiū. s. gr̄e
mihi aptū est sez ꝑ effluētā doctrine.
Sed aduersarij. i. subuersores t ꝑdi
tores mꝛti. Tū ēt ꝓpt apparatū armoꝛ
rū quē habuit. vñ dꝛ. ij. Coꝛ. x. Arma
nr̄e milicie nō sūt carnalia: sed spūa
lia: ꝓfilia destructōes: t oēm altitudi
nē in captiuitatē redigētes. q. d. arma
chr̄iane milicie nō sūt carnalia. i. debi
lia: sz spūalia. i. fortia ad expugnādū
potētias tyrānoꝝ: t ad ꝭuerrēdū cō
silia querelatoꝝ t ad subijciēdū iugo fi
dei corda icredulorꝝ t obstinatorꝝ. vñ
dꝛt Lbr̄y. Lingua cūctos pauli insonāre
t omni igne corda auditoꝝ vehemen
ti⁹ inflāmāte/oīa cedebāt/oīa fugie
bāt t cuncti demonū: t tyranoꝝ mine:
t domestīcoꝝ ifidie Nā sic radijs sol
oriētis: t tenebre fugant: t latronū i
sidie ꝑfringunt: Sic Paulo vbiq;
euāgelīū dissemināte fugabāt erroꝛ
tias q; fidei resplēdebat: et vsq; ad
celū sublimata: ab his potissime ve
nerabāt/q pri⁹ eā opprimere nitebā
tur. Ūñ ad talīū armoꝝ susceptionē
nos inuitat/cū dicit Epb. vj. Accipi
te armaturā dei. i. tutes q̄b de⁹ suꝭ
os milites armat. Et subdit vnitatē
duplicē taliuz armoꝝ. Prima est vt
possit; facilē resistere tentationib sez
inimici i die malo. i. in pñti vita q̄ to
ta plena ē malꝝ t miseriꝭ. Scda vti
litas est/vt possit; esse ꝓfecti in tuti
bus. Jō subdit: t in oīb ꝓfecte stare
.i. tam in ꝑsperis q̄ in aduersis bene
t ꝓfuose vos bie. ℟ ¶ Sciēduz
aūt q̄ paulꝰ in sua doctrina tripliciꝭ
certauit. Jn q̄ etiā nobis in exemplū
certandi ꝓponit. Primo nāq in doc
trina t ꝓfuosis actib certauit fortiꝭ
nō aūt mollit vel segnit: sicut faciunt
effeminati t molles/q nullū actū vir
tutū strenuuz audent aggrediꝭ sed tiꝭ
mēt se in oīb deficere. Quo ꝑ glios
Paulꝰ dꝛt Pbil. iij. Oīnia possuz in
eo q̄ me cofortat. Nā sicut dic Lbr̄y.
Jpe q̄ntū ad patientiā sufferēdi ꝓbe
ra famē t sitis fuit omni sapo durioꝝ
t omne ferrū ac etiā adamantē firmi
tate t ꝓstantia superabat. Jpe etiā omni
mꝛtere ꝑturbare vehemētius affligeꝭ
bat: de lapsu t scandalo singuloꝝ.
Ūñ ad talem audaciā bona opa viri
liter aggrediendi hortatur dñs su
os milites t discipulos Matt. x. Esto
te fortes in bello: t pugnate cuz anti
serpente t accipietis regnuz eternum
Jn quib verbis ipsos hortat ad bo
na opa viriliter aggrediendū cum di
cit. Estote fortes in bello cōtra vicia
sez viriliter certando: t omnes cupi
scentias fortiꝭ reprimendo. Quod be
ne fecit Paulus qui (vt dicit Lbr̄y)
semetipsum et omnes carnis concu
piscentias crucifigens/ quicquid in
omnibus rebus mūdi claruz t decoꝝ

apparebat/hoc ille tanq̃ faullã t cĩ nerẽ reputabat. Et q̃si mortuꝰ ad oia talia imobilis ꝓmanebat. Deinde hortat ad vigilãter pugnãdũ ꝓtra astutias inimici: t pugnare cũ antiq̃ serpente. Q̃d dñs fecẽ paulꝰ: q̃ fm Lhrỹm. nõ solũ. vij. annis vt Jacob ꝓ rachele seruiuit/sed totꝰ vite sue spacio ꝓ sponsa chriſti q̃ est ecclia. laboriose seruiuit penas innumeras ꝓterens: vt oues capras t pditas a diaboli faucibꝰ eriperet. Ultimo chrs ꝓmissiõez meredis eterne/fideles ꝓuocat ad iugẽ in tali bello ꝓseuerãdũ/ꝓ totũ tps presentis vite/cũ annectit: t accipietis r. o. Q̃d dñs fecẽ paulꝰ. Jn q̃ verbis Lhrỹ. hoc mirabile fuit/q̃ ꝑ abundãtia deuotiõis quodãmõ nõ sensit dolores ꝓ xpc̃ susceptos/sz potiꝰ ipam vitã q̃si ꝓ mercede pensauit. Vñ animi feruẽt feruenẽ amplectẽs: t ꝓ ipa oẽs aspitates eq̃nimiẽ tolerans/ea sũmo desiderio ẽt sine aliq̃ ꝓmio diligebat: t incentaꝝ sibi gicula noua sp alacritate pugnabat. L ¶ Scdo pugnat efficacit/qz quecũq̃z docuit vbo firmavit exẽplo. Vñ dixit Rho. xv. Non ei audeo aliq̃d loq̃: q̃ ꝓ me nõ efficit chrs. Et. j. Lor. ix. Ego aũt sic curro nõ q̃si in incertũ. sic pugno/nõ q̃si aerem verberans/sz castigo corpꝰ meũ t in futurũ redigo: ne forte cũ aliis ꝓdicauerim ipe reprobꝰ efficiar. Jn q̃bus thrs ꝓmo tangit feruidũ suũ conatũ in ꝓfectu boni. vñ dt Ego sic curro ꝓ feruidũ sez desideriũ in operatõe boni nõ q̃si in incertũ. i. nõ q̃si sim incertꝰ de ꝓmio/t de fructu ꝓdicatõis mee. Jõ dt Lhrỹm. Postq̃z paulꝰ Rhomã ingressus est/nec ibi stare ꝓtentus est sed in Hispaniaz per suas epl'as decurrit. Nec vnũ quidez diem passus est i ocio t quiete transire. Sz ꝓdicandi ardore ꝑ ignẽ ardentiorẽ/nec gladia timuit/nec irrisiones erubuit. Secundo tangit suũ cõgressuz cũ hostibus dimicãdi. vñ dic Sic pugno cõtra oẽs sez hostes mihi aduersantes/mundũ/carnẽ t diabolũ/nõ q̃si aer ẽs verberans. i. nõ pugno tm̃ verbis/sz ẽt operibꝰ t factis. Vñ dic Lhrỹm. q̃ paulus excedebat moysen tam in vigore pugnandi/q̃ in feruore diligẽdi. Q̃d statim declarat subdẽs. Jlle cũ Pharaone ꝓ liberatõe ppli ꝓtendebat. Hic cũ diabolo ꝓ liberatõe totꝰ mũdi ꝓtinuo decertabat. Jlle ẽ libro vite deleri voluit: nisi deus ppter ꝓceret. Paulꝰ aũt vt alij saluarentur/xpc̃ ẽ libro eterne vite semp excludi optabat dicẽs. Lupit bar ipe anathema fieri ꝓ fratribꝰ meis. Tertio tangit ꝓ exẽplo aliorꝝ castigationẽ sui/cũ annectit: sz castigo corpus meũ: ẽcs sez mortuo carnis illicitos repmẽdo t in futurũ redigo: carnem sez meã spũi subijciẽdo: t hoc tã facio: ne cũ aliis ꝓdicauero ipe reprobus efficiar. Vñ dicit Lhrỹm. Q̃ sacrificiũ ipsius Abel: hute sacrificio in ferius est: quãtũ celum distat a terra. Hic eñ semeripm per singulos dies immolabat. Quã tñ hostiã vt dt Lhrỹm. duplicat offerebat. Jn corde quidez ꝓ deuotionẽ. Jn corpe vero per ꝓpriam mortificationẽ. Vñ subdit: Nec solũ semeripm ẽo immolabat: sed totũ orbẽ deo lucrari t offerre studebat ex hominibꝰ angelos faciens. D ¶ Tertio certauit t ꝓdicauit vtiliter. De q̃ ꝓt intelligi q̃d scribit. j. Lor. ix. Cum liber essem oĩbꝰ me seruũ feci vt plures lucrifacerẽ. Jn quibꝰ verbis ꝓmo ostendit apl's: q̃ in ꝓdicando t docendo nobis seruiuit liberaliter: q̃ nõ ꝓpter spem alicuius emolumenti terreni Et iõ dr: cũ liber essem: hoc ẽ: cũ nulli ex debito alicuius rpalis remuneratõis essem obnoxius/oĩbus me seruum

feci. In q̄ scdo q̄ soluti oim p suā do-
ctrinā puidit gñaliter. Uñ dt Chrys.
q̄ paul⁹ oēm hoiem deo exhibere cu
piebat/ z q̄si vniuersum mdm ipe ge
nuisset. Sic oēs hoies in regnus dei
festinabat adducere corpus z animā
p salute aliorum impendens. Ex quo
ptz tertio q̄ nobis per suam p̄dicatio
nem seruiuit vtiliter. Ideo annectit:
vt omnes lucrifacerez. i. vt p lucrum
mee p̄dicationis deo plures fideles
adquirerē. Non em̄ apl's in sua predi
catione quesiuit datuz scz terreni mu
neris vel humani feruoris: sed solum
quesiuit fructū diuini scz honoris/ et
humane puta salutis. In quo nobis
p̄ponitur in exempluz totius virtutis
z pfectionis: vt dicit Chrys. Nihil er-
rauit qui pratum quoddā insigne vir
tutum/ z paradisum amenam/ pauli
animā nuncupauit. Que aūt lingua
laudes ei⁹ enarrare valeat/ cū sua aīa
oīa bona q̄ sunt in ceteris hoib⁹/ imo
z in ipsis angelis sola possidebat. Et
ideo hoc est mirabile/ q̄ hoc paul⁹ in
mortali corpe possedit/ qd celestibus
spiritib⁹ in eternitatē gloria est ꝯcessū
Propter qd cūctos hoies q̄ nunc sūt
vel fuerūt animi virtute transcēdit.
¶ Sed huic dicto videt ꝯtrariū/ qd
idē Chrys. sup̄ dixit de Joāne bapti-
sta. q̄ sic pann⁹ q̄ntūcūqz albo si can-
dori niuis ꝯpet videt imund⁹. sic oīs
hō scitati Joannis compatus videt
sordid⁹. Sz nō est ꝯtrarietas/ qz ibi
loquit de puritate innocētie/ in qua
null⁹ inter natos mulieꝝ Joāni pote
rit coeq̄ri. Hic aūt loquit de pfectiōe
scitatē p gr̄am adq̄sitā. In q̄ paulus
oēs alios homies s̄m Chrys. añcedit
Cuius nos virtutis z pfectionis par
ticipes faciat zē.
¶ De sancto Paulo sermo secund⁹:
Et in ordine. XC.

Secundo nobis pro
ponit in exemplū quātū ad
actū sue ꝟtuose ꝯuersatiōis
cū subdit: cursum ꝯsūmaui. Et b cō-
uenienter. Nā sicut in certamīe intelli
git eius p̄dicatio oposa. Sic in ipso
cursu intelligit ei⁹ ꝯuersatio ꝟtuosa.
A ¶ Pōt autē dici q̄ brūs paul⁹
cursū sue vite ꝟtuose inchoauit in ei⁹
supnaturali ꝯuersatōe. meditauit in
ei⁹ ꝟtuali pgressiōe. sed ꝯsūmauit in
toti⁹ pfectiōis generali aggregatiōe
¶ Primū ptz. Nā in ꝯuersiōe mira-
culosa pauli tria ꝯcurrebāt q̄ ei⁹ vitā
ꝟtuosā ichoabāt. Primū fuit lux re-
fulgēs. iō scribit Act. ix. Subito cir-
cūfulsit eū lux de celo. Scdm ꝟt⁹ pro
sternēs: vñ subdit: z cadēs in terram.
Tertiū fuit vox d̄sup tonās z terrēs.
vñ annectit: z audiuit vocē dicētē sibi
Saule saule q̄d me psequerꝫ. Et hoc
ꝯueniēter factū est. Nā lux refulgens
illuminauit ei⁹ cecitatē/ z virt⁹ pster
nens humiliauit ei⁹ ceruicositatez/ q̄
ꝟbis z factis seuiebat ad delēdū chri-
stianitatē/ sed vox de celo tonās rum
pebat ei⁹ surditatē. Uñ bñ patuit di-
cere cū Aug. li. ꝯfes. Uocasti/ clama-
sti/ z rupisti surditatē meā/ splendui-
sti: coruscasti z fugasti cecitatem meā
flagellasti/ z eduxisti spm̄ z anhelo ti
bi. Intātū em̄ s̄m Chrys. p illā lucis
irradiationē paul⁹ fuit in amore diui
no inflāmat⁹/ p in terra gradiens sic
se gerebat in cunctis/ q̄si angeloꝝ so-
cietate frueret. Nā visibili corpi alli-
gatus illoꝝ pfectiōe gaudebat. B
¶ Scdm ptz: Nā ei⁹ augmentū z p
fectū ꝟtuosuz tria declarāt. Primuz
est qz fuit pfectissim⁹ mdi cōtemptor
vñ Phil. iij. Oīa arbitratus sum vt
stercora/ vt chr̄z lucrifaciā z inueniar
in illo ꝯfigurat⁹ morti ei⁹. In quibus

verbis innuit triplicē causaz/q̄re oīa terrena ⁊ mdi oblectamēta ⁊tēpserit. Prima causa est: vt chr̄m in futuro lucret. Jō dic̄: arbitrat⁹ sum vt stercora ⁊c̄. q. d. Non solū oīa terrena ꝓpt̄ chr̄m ⁊tempsi. Sz tanq̄ vilia ⁊ immūda: ⁊ eius amori noxia reputaui. Un̄ dic̄ Chrys. Abraā mirant oēs/ꝙ ad dei p̄ceptū patriā atz cognatos reliquit. Sed quō paulo posset equari: qui nō solū patriā ⁊ cognatos/sed totum mdm: imo ⁊ semetip̄m ꝓpter deum deseruit. Quia celū celi ⁊ oīa i eo cōtenta ꝓpter chr̄m despexit/cū dicit Oīa mihi ꝓpter chr̄m detrimentū feci. Scda causa est vt chr̄o in p̄nti intimi⁹ incorpet. Jō dic̄: vt inueniar i illo. q. d. Jō ꝓpter chr̄m oīa tanq̄ vilia stercora volūtarie ⁊tempsi/vt ei per amorē intimū possim pfecte incorpari/tāq̄ membrū suo capiti. Un̄ dicit Chrys. Lūctas aspitates/cū om̄i gaudio ꝑpetens q̄tidie celsior/q̄tidie surgit ardentior. Nā nihil aliud fuit illi desiderabile/nisi soli deo placere. Sz hoc solū erat illi maximū ⁊ singl'are tormentum a charitate dei discedere Tertia cā est: vt passiōi ei⁹ pfecti⁹ cōfigurarēt: Jō annectit: cōfiguratus morti ei⁹. Nā sic̄ mortuus honores ⁊ cōtumelias ⁊ quascūq; penas sibi illatas eq̄nimit̄ ducit: Ita paul⁹ morti chr̄i ⁊figurat⁹/oīa p̄dicta ꝓpter chr̄m volūtarie sustiuit. Un̄ dt Chrys. ꝙ ip̄e mortez ⁊ cruciat⁹ ac mille supplicia q̄si ludum pueroꝝ reputabat/dūmodo ꝑ chr̄o aliq̄d sustineret/et magis gl'iabat catena vinctus q̄ diademate coronat⁹. L ¶ Scdm ē: q̄r fuit virtuosi augmēti feruid⁹ emulator. De q̄ pōt intel'igi qd̄ scribit Phil. iij. Sequor aūt si q̄ mō cōprehēdā/in q̄ ⁊ ⁊prehēsus sum/q̄ q̄dē retro sūt obliuiscens/ad anteriora meip̄m extendens ꝓsequor ad destinatū brauium supne vocatiōis. In q̄bꝫ verbis tria innuit q̄ suum conatuz ꝓficiendi declarāt. Primo em̄ habuit feruens ꝓficiēdi desideriū. Ideo dt: sequor aūt feruido scz conatu ꝓficiēdi mētz passibus ⁊ bone vite gradibꝫ Juxta illud ps̄. Ibūt de vtute in vtutē. Si q̄ mō cōprehēdā: hoc est pfecte cognoscam in futuro. In q̄. i. eo mō q̄ ⁊ cōprehensus sum. q. d. Semp conabor ꝓficere in vtuali ꝓfectiōe/q̄usq; chr̄m ita pfecte cog̃scaz in lūine gl'ie/sic̄ ab eo cognit⁹ sum ab eterno. Scdo exp̄mit ꝓficiēdi sollicitudinē siue modū: cuz dic̄: q̄ quidē retro sūt obliuiscēs. q. d. Merita mea p̄cedētia q̄si pua ⁊ modica obliuiscor/nec d eis p̄sumo: nec ⁊tentor. Sed ad anteriora. i. ad futura adq̄renda extendēs meip̄m/ꝑ feruidū scz desideriū ⁊ ⁊tinuū ꝓficiendi conatū. Qui sm Chrys. in h̄ apparuit/ꝙ nō solū corp⁹ suū castigauit/sed ip̄m q̄ntū ad oēs carnis ⁊cupias totalit̄ mortificauit. Un̄ dt idē Chrys. Uis vt inumeras mortes pauli tibi oñdā. Nā q̄t dies vixit tot vtiq; mortes sustinuit. Qd̄ declarat ꝑ h̄/ꝙ ipse nocte ⁊ die ⁊solatiōez recipiebāt ex lachrymis ꝑ alioꝝ delictz. Null⁹ q̄ppe tanto affectu deflet mala ꝓpria/q̄ntū ille aliena. Nā quantū illū opinarz afflictū cū ꝑditionē deflet alioꝝ. qui vt illi salui fierēt/a celoꝝ gl'ia cupiebat excludi. Tertio ānectit celeste p̄miū: ꝓpter cuius adoptionē sic ꝓficere conabat: cuz dicit. ideo ꝓsequor vt ex h̄ ꝑuenire possim ad destinatū brauiuz. i. ad p̄mium mihi ab eterno p̄paratū/brauiū scz supne vocatiōis. i. et'ne vite. In q̄ sm Cassio. apl's seip̄m nob ꝓposuit/vt nulli pigrū sit strenue lalaborare ꝑ sue pfectōis augm̄to: post q̄ videm⁹ apl'z: i tertiū celū raptū ad h̄ tam feruēti desiderio aspirasse. Un̄ dt Chrys. ꝙ i paulo h̄ mirabile erat ꝙ

in vinculis plagis ⁊ ꝟberibꝫ lōge fuit splēdidior diademate purpuraq; fulgentibꝫ regibꝫ scz ⁊ principibꝫ. Cūq; vinctꝰ ꝑ vastum pelagꝰ ducebat/ ita gaudebat tāq; in maximū impiū ducerēt. D ¶ Tertiū est: q; fuit passionis dñice ꝑcipuꝰ imitator. ꝓpter qd dic Gal. vj. Mihi aūt absit gl'iari: nisi in cruce dñi nr̄i iesu chr̄i/ ꝑ quē mihi mūdꝰ crucifixꝰ est ⁊ ego mdo. In q̄ ꝟbo apl's nos oēs ꝓuocat ad amorē crucis/ ⁊ ad imitationē dñice passionis. Et ꝑmo docet abijcere vanā gloriā: in q̄bus mlti gl'iant. q. d. licz alij gl'ient in cordis elatiōe: alij i terrenorū amore. Mihi aūt absit i talibꝫ vanitatibꝫ gl'iari. Scdo explicat spūal' gl'ie mā; in q̄ nobis gl'iandū est. cum dic: nisi in cruce dñi. no. ie. chr̄i. Q. d. Licz alij gl'ientur in terrenoꝝ amore Alij in vana mdi elatiōe: mihi tñ absit gl'iari: nisi in cruce dñi nr̄i iesu chr̄i Ubi dr glo. Ecce vñ philosophꝰ erubuit: ibi apl's thesauꝝ gl'ie repit. Ut exemplo sui de crucis ignominia nō erubescam⁹/ sz eam plena fiducia nostris frontibꝫ imꝑmam⁹. Et vere fidelibꝫ in cruce chr̄i gl'iandū ē triplici ratione. Primo q; i cruce pepēdit gl'ia dei. i. filiꝰ q̄ est gl'ia eterni pr̄is. Scdo q; ꝑ crucē chr̄i nobis ē apta ianua celi. Tertio q; ꝑ crucē subiecta est chr̄o gl'ia huiꝰ mūdi. Tertio declarat: q̄re sic in cruce gl'iandū: cū subdit: ꝑ quez mihi mds crucifixꝰ est ⁊ ego mundo. Quia q̄cq̄d mūdꝰ reputat gl'iam: hoc veri amatores dei reputāt penā. Unde dr Chrys. Q. paulus mlto ampliꝰ ꝓ chr̄o labores appetijt/ q̄z alij reqez q̄rant. ⁊ multo studiosiꝰ ꝓ inimicꝭ orauit: q̄z alij aduersus inimicos: ⁊ iō bñ sibi mds crucifixꝰ fuit. E ¶ Circa qd est sciendū: q; q̄dam sunt crucifixi mdo: ⁊ mds eis: q; ꝯtēnunt a mūdo ⁊ mdm cōtēnunt. sic paulus. Alij mdo crucifixi nō sūt/ sz mds eis: sic boni religiosi q̄ a mdo nō ꝯtēnunt/ sed magꝭ venerant ꝓpt sctitatē vite ⁊ vtilitatē doctrine. Ipi tñ ꝑ volūtariā paupertatē mūdū ꝯtēnunt. Alij mdo crucifixi sūt: sed non mundꝰ eis: sicut pauperes inuolūtarij/ q̄ a mdo ꝯtēnunt: sed ipi mūduz nō ꝯtēnunt: q; res ⁊ honores mdi feruenter diligūt. Et isti nō cōsequunt gl'iam: sz merent penā. Nō sic paulꝰ fecit. q̄ vt dicit Chrys. sic despiciebat vniuersaz gl'iaz huiꝰ mdi: vt solet herba putrefacta contemni. Qd nobis p̄sta. dig. ⁊c.

¶ De sancta Margaretha sermo. Et in ordine. XCI.

Da mihi i aīo ꝯstantiā vt ꝯtemnā illuz: ⁊ virtutez vt euertam illum Judith. ix. A ¶ Uerba ꝓposita: sūt ipiꝰ Judith: ipm holofernē mucrone ꝓpo viriliter necātem. Sz bñ ꝯueniūt btē Marga. hostem triplicē supantē Primꝰ fuit eiꝰ pr̄ ꝓpriꝰ. Scds Olibriꝰ tyrānꝰ. Tertiꝰ fuit ipe diabolus. Propt qd cū dimicare velle ꝯ hostes p̄dictos hūiliter iplorat diuinū adiutoriū ita dicēs. Da mihi in aīo ꝯstantiā ⁊c. In q̄bꝫ ꝟbis duo petit. Et ꝑmo mētis ꝯstātiā i aggrediēdo: ido p̄mittit: da mihi ⁊c. Scdo vigoris ꝑseuerātiā in triūphādo: iō subdit. ⁊ ꝟtutem vt euertā illū. ¶ Circa ꝑmū ē sciēdū: q; eiꝰ oīo fuit oī exauditiōe digna. Prio rōne eiꝰ q̄ orat: q̄ fuit ipa Judith q̄ interp̄tat ꝯfitēs vel gl'ificās: ꝑ quā ista ꝟgo ꝯuenientissime designat. quia sue fidei ꝯfessiōe deū gl'ificauit. Olib. iū supauit. Nā ipm deū ꝑ ꝯfessiōz sue fidei gl'ificauit i ore ipsiꝰ maiestatē intrepide cōfitēdo. Gl'ificauit in opere

ꝑ veritate fidei cũ triplici hoste predicto viriliter decertãdo. Glorificauit in sanguine ꝑ eiꝰ amore/amaritudinez mortꝭ magnanimiꝫ tolerãdo. Unde bñ adimpleuit illud Eccl. iiij. Usqꝫ ad mortẽ certa ꝑ iusticia ꝛc. B ¶ Scdo rõne eiꝰ ꝑ q̃ orat. Nã orat hic ꝑ seipa Nõ aũt ꝑ alijs q̃ꝝ indignitas nõnũ/ q̃ꝫ ipedit efficaciã oꝛonis: ꝛ iõ signanꝫ dr: da mihi ꝛc. Ubi sciẽdũ ꝙ ad exauditionẽ oꝛonis tria cõcurrũt/q̃ in hac ꝟgine excellenꝫ fuerũt: ꝛ iõ eiꝰ oꝛo fuit merito exaudita. Primũ est imunitas pcti ps. Iniq̃tatẽ si aspexi in corde meo nõ exaudiet dñs. Scdm ẽ instantia periculi. ps. Ad dñm cũ tribularer clamaui ꝛ exaudiuit me. Tertiũ est defectꝰ cõsilij/vel auxilij humani Tũc em̃ deꝰ ex abundãti bonitate tribuit suũ auxiliũ/qñ deficit humanũ Unde scribit. ij. Paral. ix. Cũ ignoramus q̃d agere debeamꝰ/hoc solũ residuuz habemꝰ: vt ad te tota mẽte ꝛ toto desiderio recurramꝰ. Hec aũt tria ꝑfectissime fuerũt in ista ꝟgine: q̃ fuit ab oĩ pctõ libera/oĩbꝫ ꝟtutibꝫ plena/fuit ẽt in multiplici tribulatiõe posita/ꝛ fuit oĩ hũano adiutorio destituta/q̃ bene patẽt eiꝰ legẽda. ꝛ iõ h̃ explicare nõ oꝫ.

C ¶ Tertio rõne eius qd orat: postulat em̃ duo. Primo mentis cõstantiam ad hostez ꝯtemnẽdũ. Scdo virtutis ꝑseuerãtiã ad eius maliciã euertendũ. Circa primũ est sciendũ: ꝙ bñ sue mentis ꝯstantia in h̃ apparuit: ꝙ cũ triplici hoste viriliter dimicauit. Primꝰ fuit eiꝰ pr̃ ꝓpriꝰ/q̃ varijs persuasionibꝫ/minis ꝛ terroribꝫ ipaz conabat trahere ad culturã idoloꝝ. sed huic ꝑsuasioni ipa viriliter restitit/q̃ eius societatẽ fugit/ꝛ oues sue nutricis pauit. Aduertit em̃ ꝙ periculosuz est bonis ꝯuersari cũ malis. quia mali vt plurimũ sũt vento elatiõis iflati sunt luto auaricie inq̃nati/ꝛ sunt igne ꝯcupiscẽtie inflamati. q̃ tetigerit picẽ ꝛc. Et iõ btã Marga. fugit prauorũ ꝯsortiũ/ne inflaret tumore suꝑbie/ne inficeret luto auaricie/ꝛ ne iflamaret igne ꝯcupie. Scdo hostis fuit ipe tyrannꝰ Olibriꝰ: q̃ in suꝑbiã elatus cultũ dei destruere volebat. sed btã margareta cultũ dei defendit: ꝛ sue intentioni viriliter restitit: ꝛ iõ grauissima tormẽta ab ipo magnanimiꝫ pertulit Primũ est q̃ fuit in eculeo i aere suspensa ꝛ diutissime cruciata. Et h̃ bene ꝯueniebat sue affectiõi. Iõ em̃ fuit in aere suspẽsa: vt haberet sup̃ se celũ ad desiderandũ/ꝛ terrena infra se ad despiciẽdũ. Quia terrena ab amicꝭ chr̃i ꝯtẽnunt. sꝫ celestia bõa ab ꝓpis ardenꝫ desiderant. Scdm tormẽtũ est: q̃ fuit igne adusta/sed nõ cõbusta. qd bene sibi ꝯgruebat ꝓpꝫ tria: q̃ habebat in se rorẽ gr̃e refrigerãtẽ Dañ. iij. Angelus dñi fecit mediũ fornacis vehemẽter accensi q̃si ventũ roris flãtem. Scdo q̃ habebat in se suã ꝯscientiaz delectãtẽ. Prouer. xv. Secura mẽs q̃si iuge ꝯuiuiũ. Tertio q̃ habebat in se virtutẽ altissimi obũbrantẽ Lu. j. Uirtꝰ altissimi obũbrabit tibi. Tertiũ tormẽtũ est: q̃ fuit in aq̃s frigidissimis ꝛ gelidis cruciata. Et ista est pena seuissima. ꝓpꝫ qd etiã ex tũc terremotꝰ factus est. In signũ ꝙ t̃ra isensibilis nõ posset sine horrore tãtũ facinꝰ sustinere. ¶ Ad cuiꝰ maiorẽ euidentiã est sciẽdũ: Q terremotꝰ qñq̃ fit in detestatiõez scelerꝭ: sic in ꝓposito Qñq̃ in signũ dolorꝭ ꝛ ꝯpassionis sic in passiõe dñi. Qñq̃ ad incussionẽ timoris/ꝛ sic in resurrectiõe chr̃i terra mota est: vt ꝛ custodes deterreret/et chr̃o resurgẽti ꝯgauderet. Et oĩbꝫ istꝭ modis terra mota fuit in passiõe btẽ Margarete. Uicz in tanti scelerꝭ de-

testationem/in ꝓpassionis ostensiõez z in timoris incussionẽ. ꝑ ꝟ eñ me rito creatura rõnalis timore cõcutit: qñ talia flagicia ꝓmittit: sup quibus creatura insensibilis cõmouet. D

¶ Tertꝰ hostꝭ fuit ipe diabolꝰ: cuꝰ oñia arma confregit/z de ipso victo rialiter triũphauit. Qõ ꝓz: Naz diaꝭ abolꝰ ipaz triplicit impugnauit. ꝓmo ꝑ potentiã: vt deterreret irascibilem. Scõ per blandiciã: vt alliceret ꝓcupiscibilẽ. Tertio ꝑ versutiaz: vt deciꝭperet rõnalez. Sz brã Margaretha ꝓmo ꝓfregit eius potentiã/qñ demon sibi apparens in specie draconis terribilis/virtute crucis ꝑ eam facte: in momẽto euanuit. Scõo confregit eiꝰ blandiciã/qñ demonẽ coegit dicere q ꝓpter hoc sibi apparuerit: vt eidẽ ꝓsuleret/q monitis Olibrij ꝓsentiret Qui sibi ꝓmiserat/q si ei consentiret ipam in vxorẽ recaperet: z oñia bona huius mũdi cum ipo possideret. Que tñ ista cantꝫ luctũ ꝓtempsit: z tõ recte de ipa cantat: Regnũ mõi z oẽm oꝛnatũ seculi ꝓtẽpsi ꝓpter amorẽ dñi mei ihesu chri. Tertio ꝓfregit eiꝰ ꝟsutiã/q: ꝑ nulla machinamẽta sibi nocere potuit: Sz oẽs eiꝰ dolositates fide chri prudent supauit. Et ista triplicia arꝫma diaboli figurant Dañ. vij. ꝑ illos tres ordines dentiũ in ore bestie/qbꝫ sctos conat deuastare/z ꝟtute eoꝝ extinguere: q tñ oia brã margaretha triumphalit ꝟtute fidei supauit. Uñ si bi cõperit: qõ scribit Esa. lj. Posui faciem meã vt petrã durissimaz z scio q: nõ ꝓfundar. Nã facies eiꝰ fuit dura/q: cõtruit diaboli potentiã. Fuit durior: q: perdit eiꝰ blandiciã. Sed fuit durissima: q: ꝓminuit eiꝰ ꝟsutiã. z fallaciã. Cuiꝰ meritis nos rẽ.

¶ De scta Maria magdalena bonꝰ z primus sermo. In ordine. XCII.

Non est talis mulier sup terrã in aspectu z in pulcritudine z in sensu verboꝝ Judith. xj. ℟ ¶ Uerba ꝓ posita ꝓuenit assumũt ꝑ laude z ꝑ conio brẽ marie magdalene. In qbꝫ ꝟbis triplicit attollit. Primo ex nobilitate originis: q: fuit ꝺ nobili ꝓsapia z magnis possessionibꝫ ditata: Scõo ꝓmẽdat ex speciositate pulcritudinis Tertio ex grõsitate sermõis. Primũ notat cũ ꝓmittit. non est talis mulier sup terram. Scõm cũ subdit: in aspectu pulcritudinis. Tertiũ cũ annectit z in sensu ꝟbꝝ. Et fm ista tria Maria magdalena excessit cõit alios bomines fm triplicẽ statũ in euangelio appꝛobatũ/viz incipientiũ/ꝓficientiũ z ꝑfectoꝝ. Nã fm statũ incipiẽtẽ excessit pharisẽũ in ardore diuine dilectiõis. fm statum ꝓficientẽ excessit eiꝰ sororẽ in valore electiõis. Sed fm statum ꝑfectoꝝ: excessit ipos discipulos in vigore singularis ꝑfectionis. ¶ Circa ꝓmũ est sciendũ Q fm statũ incipientẽ sue quersionis: excessit pharisẽum in ardore dilectiõis. Qõ ꝓz ex qtuor signis magne dilectiõis chro exhibitis. Primũ est: q: pedes chri deuotis lachrymis irrigauit. Scõm ẽ q ꝑ ꝓpꝛijs crinibꝫ duotissime tersit. Tertiũ est qz eiꝰ pedibꝫ oscula duotissima imꝓssit. Quartũ ẽ qz ipos vngento pciosꝰ punxit. Quoꝝ nullũ ipe pharisseus exhibuerat ipi chro vt ꝓz ex euãgelio. O qntũ diligebat q sic pedes ihesu lachrymis rigabat capillꝭ tergebat: oscula demulcebat: z vngento vngebat. Uñ ôt Origẽ. Nõ sapiebat marie nisi diligere: z ꝑ dilecti absentia dolere/oblita erat oia: ꝓter illũ solũ quẽ diligebat sup oia. ¶ Sciendũ ãt q ꝑ pedes signat eiꝰ buanitas/liẽ ꝑ capus

intelligit sua diuinitas. Vñ pōt dici q̄ pdicta q̄truor obsequia/cibo exhibuit/pta q̄truor tormēta q̄ p nob i cruce sustinuit. Nā qz ei⁹ hūanitas fuit i cruce cruore perfusa Esa.lxiij. Quare rubrū indumētū tuū z vestimēta tua sic calcantiū in torculari. Jō in signū ꝓpassiōis erat amaris lachrymis irrigāda. Quia vero grōsa facies ei⁹ fuit spuctis illita Job.xxviij. Faciē meā ꝓspuere ñ verenk.z Esa.l. Faciē meaz nō auerti a ꝓspuentibz in me. Jō in signū veneratōis erat reuerenē crinibz detergēda. Quia ꝓ to fuit alapis imaniter cesa Thren.iij. Dabit percutienti se maxillaz/saturabit obprobrijs. Et tō in signuz amoris z deuotōis erat osculāndemulcenda. Quia ꝓ fuit plagis z vulneribz ꝓfossa Esa.liij. Vulnerat⁹ est ꝓpter iniq̄tates nr̄as: cuius liuore sanati sum⁹. Jō in signū lesiōis erat pciosis vngentis linienda. B

¶ Pñt etiā scdo p pedes chr̄i q̄ sunt extrema pis corpis hūani/paupes intelligi/q̄ fūt vltimi z abiecti in ecclia militanti/q̄bz amoze chr̄i fūt pdicta q̄truor bñficia exhibēda. Nā primo tales pedes fūt rigādi lachrymis/z p affectū ꝓpassiōis Job.xxx. Flebā q̄ndā sup eo q̄ afflict⁹ erat zc. Vñ hr Jnno. in li. de viduare ꝓditōis hūane: Cui⁹ pect⁹ tā ferreū: cui⁹ cor tā lapideū: vt gemit⁹ nō exprimat/lachrymas nō effundat: cū ꝓximi morbum: vel amici iteritū ꝓtēplat. Certe ipe chr̄s vt compassionē doceret: z patientib⁹ ꝓdolēdū oñderet cū vidisset mariā plorātē rubauit semetipm z lachrymat⁹ est. Secūdo fūt rigēdi capill' p subuentiōez opis. Capilli em̄ fūt q̄dā corpis superflua p nāz boī in decorē ꝓuisa: z signe rpalia q̄ nō fūt p renacitatē fuāda vl' vendēda. Sic fecit absalon/q̄ sel'i anno capillos rotondit. z vendebant ad pondus publicuz: z signat auaros: q̄ ꝓpter ꝑ victualia seruāt vt cariue vendant. z tō tales cuz ipo absalon suspēdunt in patibulo ifernali. Sz magis talia fūt paupib⁹ liberal'r eroganda. Quia q̄ pce seminat in pñti vita: pce z metet in eterna glia. Jlle ḡ spūalit pedes iesu tergit suis capillis: q̄ pauperes chr̄isti reficit suis elemosynis. Tertio sunt isti pedes osculandi: per verbum pie consolationis Eccli.vij. Nonne ardorez refrigerabit ros: sic z verbum dulce melius q̄ datū: q̄nq̄ reficit patientem. Vñ dicit Aug. Si paupras tangit: si luctus mestificat: si dolor corporis inquietat: si vlla calamitas vexat: assint boni homines qui dulci verbo ꝓsolationis nō solum gaudere cum gaudētibz: sed flere cuz dolentibus norunt. Quia sic leniunt aspera: releuātur grauia: z mitigant aduersa. Quarto isti pedes sunt vngendi vngentis p hilaritatem ipsius dantis. Nam ipsum donū duplicat: qđ cum hilaritate confert. Jdeo scribitur.ij. Cbor.ix. Unusq̄sq̄ sub audi doneť vel tribuat. prout destinauit in corde suo. i. put ordinauit se velle dare: z hoc faciat non ex tristicia aut ex necessitate id est coactus tedio patientis: Sed magis det sponte z hilariter. Hilarem enim datorem diligit deus. quia eius datum approbat z copiose remunerat. ¶ Et si q̄s diligenter consideret in verbis istis docet nos apostolus: q̄ dandum est discrete. Jdeo dicit. prout destinauit in corde suo. Item iocunde: quia nō ex tristicia. vnde dicit glosa. Qui em̄ dat vt careat tedio patientis: non vt reficiat viscera indigentis: et rem et meritum perdit. Item dandum est hilariter et voluntarie. Jdeo scribit Eccli.xxv. Jn omī dato hilarē fac vul

tum tuū ℒ ¶Scdo Maria magdalena fm statū pficientiuz excessit sororē suam in valore electiōis. De b scribit Lu.x. Maria optimā ptez elegit/q nō auferet ab ea: vbi dic Aug. Q3 tō Maria meliorē ptez elegit: q illud vnū qō p oibo diligit: eterna scz dulcedo vitatis/in hac vita augebat: in futuro pficiet. nūq3 aūt auferet. Pro pter qō est sciēdū: q er q3tuor ꝓditiōibus oñdit chr̄s: q maria resp ectu sue sororꝭ meliorē ptē elegerit. ¶Prima est: q3 pe Marie est ꝯtā. pars autez martbe est laboriosa. Et tō de maria scribit/q sedebat. i. ꝯtēi vacabat/qa erat intēta dulcedini vbi dei. Un dic Aug. a martba ꝓuinū dño gabat: in cui⁹ ꝓuinto maria tā iocundabat. De martba vero scribit/q satagebat circa frequens misterū. Et tō chr̄s sibi dixit: Martba sollicita es z turbar̄ erga plīma. i. circa mīta es occupata. In corpali em̄ misterio q3it qō deest parat qō adest/z sollicitat q3 bñ pat z sic p multa distrabit anim⁹: vt dicit Aug. ¶Scda ē: quia maria fuit bo ꝓpinq̄. martba vo remota. Un ō maria dr̄: q sedebat secus pedes dñi. In q̄ designat ei⁹ ꝓpinq̄tas ad chr̄m. De martba vero dr̄: q satagebat circa frequēs ministerū. O q̄nta est distātia suauitatꝭ z muneris ad pedes dei sedere: z circa būanū misterū laborare Hec em̄ distāt quātū q̄es z labor/delectatio z tristicia. Un talem distātiā Aug. volens ostēdere dic: q illa laborabat/ista vacabat: erogabat illa: hec implebat. ¶Est aūt ꝓsiderandū fm Chr̄y. Q3 tō signanter dr̄: q Maria sedebat secus pedes dñi: vt ostendat magna diligētia ei⁹ ad audiēdū verbum eius z magna reuerētia eius ad chr̄m. Ideo dic Aug. Quāto būli⁹ ad pedes chr̄i sedebat: tanto ampli⁹ dulcedis capiebat Dr̄: eñ. q̄. Sedebit solitari⁹ z tacebit: q: leuabit se super se. esse em̄ quietū z solitarū/multū disponit bominem ad ꝯēplationē veritatis. ¶Tertia est: q: maria pascit celestibo delicijs: sed martba amarit/cat turbatōibo plūmis. Un ō ista dicebat q audiebat vbū dr̄: qō vrīq3 ē dulce z refectiuuz pō. Q3 dulcia fauctbo meis eloq̄a tua. Un dr̄ Aug. q maria suauiter audiuit verbū dulcissimū et corde intentissimo pascebat. De illa vo dr̄: solicita es z turbar̄. ¶Quarta est: q3 Marie nūq3 auferet qō elegit. quia fm Aug. Dulcedo veritatis quā vita ꝯēplatiua eligit est eterna. Justoꝝ semita q̄si lux splendēs/proficit z crescit vsq3 ad pfectū diem. i. vsq3 ad pfectaz vitaꝭ cognitionē. Quia fm Greg. Quid est qō nō videat/qui videntē oia vider. Jō sibi dicit: Maria meliorē ptem elegit/q nō auferet ab ea. vbi dicit Aug. Non tu malā/sz illa meliorē: quia a te qō elegisti auferet: vt qō melius est detur. Auferet em̄ a te labor pñs sollicitudinis. Ut detur gaudiū eterne vite. Qō nob. p̄ē.

¶De sancta Maria magdalena ser. secūd⁹. Et in ordine. xciii.

Certio scōm statuz pfectoꝝ maria excessit discipulos in vigore singularis pfectionis. vt p3 p quattuor eius opera ꝓuilegiata que chr̄o circa passionē eius impendebat: in qbus illi deficiebant. A ¶Primū est: q vngento vnxit mozituꝝ p biduum añ pasca de qua discipuli murmurabāt. vt p3 Matth. xxvj. Ubi apli indignati de effusione tam p̄cios vngenti/qō reputabant q3si ꝓditum dixerūt: vt qd ꝓdīo bec. potuit em̄ hoc vngentum

venūdari plusq̄ trecentis denarijs et dari pauperib⁹. Sed ꝺ ꝟbū Joānes re rorquet ad solū Judā ꝓditorē: qz fur erat: z lō decimā ꝑtem valoris vngēti subtrahere volebat. Quos cbīs ꝓpe/ scēs aut illis. Quid molesti estis huic mlīeri. opus ei bonū opata est in me Nā qz futurū erat vt dicit Remigi⁹ q̄ hec mlīer corpus dñi mortuū ſm morē iudeoꝝ vellet pungere nō potat facere p̄uenta celeritate resurrectōis Ideo diuina puidētia factū est vt vi uus corp⁹ dñi pungeret: rōne magne pietatis z deuotionis/quā habuit cir/ ca cbīstum/qō discipuli nō fecerūt.

℣ ¶Scōm ē/q̄ ipa steterit ꝓstans iuxta crucifixū vbi alij discipuli fu/ giebāt. Unde scribit Joan. xx. Stabat iuxta crucē Jesu mat ei⁹: z soror matris ei⁹ maria cleophe z maria Magda/ lene. Ubi dicit Ebrȳs. Considera q̄ imbecillis⁹ gen⁹ mlīeꝝ sexus/virilis ap/ paruit iuxta crucē stando: ipis disci/ pulis fugientibus. Et sicut dicit Orige nes Maria stabat iuxta crucē z plo/ rabat. Amor q̄dē faciebat stare. Sed dolor cogebat eas plorare. Plorabat itaq; vehementer: qm̄ duos dolores maximos vno gestabat in corde. Unū de cbīsti pena/alīū de ei⁹ absentia sibi p̄ morte subtracta. Quos q̄dez dolo/ res lachrymis mitigare volebat: sed nō valebat: z ideo tota posita in dolo re mente z corpe deficiebat: z q̄d age/ ret nesciebat. Nō de nullo discipulo/ rū iuenit. L ¶Tertiū est Quia maria publice z intrepide ibat de ma ne cū adhuc tenebre essent ad monu mentū Sed discipuli erant clausi in domo ꝓpter metū iudeoꝝ vt p̄z Joan. xx. vbi dr q̄ vna sabbati venit Ma/ ria magdalena/cū adhuc tenebre es/ sent ad monumentū z vidit lapidem reuolutum a monumento. Ubi dicit Ebrȳs. Q; qz in p̄ma die sabbati ꝓpter ei⁹ solēnitatē ꝓhibebat a lege ne dñm visitaret. Sed scōa die sūmo dilucu lo venit ad monumentū vt saltē ex lo co sepulture cbīsti aliquā ꝓsolationē de ei⁹ absentia reportaret. Et licz dñs vt dicē Ebrȳs. surrexerit de monumē/ to clauso tumlo z signaculis salua. Quia tū optebat alios de sua resur/ rectōe certificari: ideo post ei⁹ resur/ rectionē: angel⁹ lapidē a monumēto reuoluit. Et lō postq̄z Maria lapidē reuolutū a monumēto vidit: statim eū sublatū credidit. z discipul' dixit: tulerūt dñm meū z nescio vbi posu/ erūt eū. Quo audito Petr⁹ z Joan/ nes: q̄ cbīm p̄ cereris amauerunt ad monumētū cucurrerūt: z ita sic ma/ ria dixerat inuenerūt. ℣ ¶Quar/ tū est Quia discipul' a monumēto re cedētibus. s. Petro z Joāne/q̄ ex dicto marie ad monumētū cucurrerāt: ad domum reuertentibus: maria stabat ad monumentū foris plorās. vbi dr Ori genes Petr⁹ z Joānes timuerūt: et lō nō steterūt Maria nō timebat: q̄a nihil suspicabat supesse p̄ quo time/ re deberet. Perdiderat em̄ magistrū suū: quē ita singulariē diligebat vt p̄ ter eū nihil diligere posset. Perdide/ rat vitā anie sue z ideo meli⁹ sibi arbi trabat mori q̄z viuere suspicās qz for sitam mortes iueniret quē viuēs in/ uenire nō poterat: sine q̄ em̄ viuere nō valebat. Et ideo dicit Greg. Pensan dū est q̄nta vis amoris mētē but⁹ mu/ lieris accenderat/q̄ discipul' a monu mēto recedētibus nō recedebat. Bene etiā ſm Aug. ad monumentū amare flebat. Quia oculi ei⁹/qui dñm vide/ re cupiebant: nō nisi lachrymis vaca bant. Ampli⁹ em̄ doluit q̄ fuit subla tus de monumēto/q̄z q̄ fuerat sus/pē sus in ligno. Et qz de absentia cbīsti

alit ꝓsolari nō poterat. Jō in monumentū iterū atq; iterum respiciebat. Quia vt dicit Greg. vis feruidi amoris: intentionē multiplicat inquisitionis Et iō in monumētū respexit: vt saltez ex loco in quo corp⁹ chr̄i iacuerat aliq̄ ꝓsolatione de ei⁹ absentia reportare. Cōcludam⁹ g̃ hanc mīsr̄iam cuz Origene dicēte. Seq̃mur r̄fes hui⁹ mlieris affectū: vt pueniam⁹ ad effectū. Plozet vnusq̄sq; ad Jesuz z fide liter ḡrat Jesuz: q nō celabit se pie q̃rentibꝫ ipm. Discе o pcōz plozare dī absentiā: z desiderare ei⁹ p̄sentiā. Discе Jesum amare: in ipo solo sperare q̃z nō derelinq̄t sperātes in se. Discе exēplo hui⁹ mlier̄: nulla aduersa foz midare: nullā ꝓsolationē extra Jesuz accipe: omīa p̄ter Jesum libent̄ ꝓtemnere. Qō nobis p̄e. dī. zc.

¶ Sermo tert⁹ de sancta Maria Magdalena. Et in ordine. xciiii.

ANima mea liq̄facta est vt dilect⁹ locutus est Cañ. v. ℟ ¶ In verbis ꝓpoſ Maria Magdalena nob̄ innuit duo singlaria bene ficia q̃ a suo dilecto recepit. Nam p̄mo tangit causaz z modū suc̄ quersionis. Scōo explicat effectū sue recōciliationis. Primū bñficiū notat: cū dicit. Ut dilectus locut⁹ est. Scōm cum ōz. Anima mea liq̄facta est. q. d. Ex ipa allocutione dilecti: liq̄factionē sui amoris incurri: ac p boc ei⁹ dulcedinē mellifluā degustaui. ¶ Circa p̄mū est ꝓsiderandū: q ei⁹ quersio causabat ex duobꝫ. Primo ex fozti dilectiōe: ꝓpter qō dicit dilect⁹. In q̃ innuit magna ei⁹ dilectio ad chr̄m: virture cui⁹ fuit quersa: z a peccis emūdata Lu. vij. Dimissa sunt ei pcā multa qm̄ dilexit multū. Scōo causabat ex chr̄i amabili allocutione: ꝓpter qō subdit locut⁹ est. ¶ Ad cui⁹ maiorē euidētiā est sciendū. Q̄ Maria chr̄istū explicit dilexit: z fm hec ria verba a suo dilecto audiuit. ¶ Primo nāq; dilexit eū feruenc̄ in sua ꝙuersione. Quē feruoz̄ bene declarauit ex sui ꝓpr̄ij corpis afflictiōe. Quia artissimā penitentiā post chr̄i ascensionē p triginta āños ꝓtinuauit: z etiā in oīs būani solacij declinatiōe: q̃ p triginta annos q̃bꝫ steterit in beremo in rupe durissima oibꝫ hoibꝫ incognita q̃nā site: z nūq̃ p illud temp⁹ cibo vl̄ potu corpali vsa fuit. Sed q̃liber die septe ce suauitate cāt⁹ angelici refecta fuit Hunc aūt feruidū amoz̄ ex illo ꝙbo dilecti recepit: q̃ christus sibi amare lachr̄ymāri rñdit. Remittūt tibi pcā tua. De q̃ locutiōe poterit intelligi qō scribit Osee. ij. Ducā eā in solitudinē p voluntariū sez cōceptū oim mūdanoz: q̃z post q̃z coz ei⁹ diuino amoze inflamatuz fuit: nibil prozsus in rebus creat̄ d̄ligere potuit. z ibi loquar ad coz ei⁹. Dilectus em̄ sibi loquebat ad coz occulta inspiratiōe: q̃ suū affectū ad penitentiā mouit: z ex boc rota fuit resoluta in lachr̄ymis i manifesta cōpunctione. Un̄ p venia impetranda humiliť se ꝓstrauit ad pedes Jesu: q̃e etiā amoz̄ lachr̄ymis rigauit: i ea pūl̄ fuis terfit: z vasis gemitibꝫ tanq̃ spēbus aromatic̄ p̄ciosis vngentū ꝓficiens pedes dñi inunxit. Ex q̃bꝫ actibꝫ chr̄is inito meli⁹ refect⁹ fuit: q̃z p cōuiuiū pharisei q̃ ipm corpaliť inuitauit. Un̄ dic̄ Petr⁹ Raue. Mulier ista pierat̄ exhibuit chr̄o ꝙuiuiū spūale. In mensa penitētie ponit fer culū ꝓtritionis: a ꝓponit panē doloris: infert potuz lachr̄ymis: z crebris gemitibꝫ tangit symphoniā cordis: z

dũ pect⁹ ex remorsu ꝯsciẽtie sepe ꝑcu
tit: facit deo placita cymbala ꝑsonare
B ¶ Scdo dilexit eũ fortit̃ ⁊ ꝑse-
uerãt̃ in resurrectõe. Qd̃ ptz qꝛ disci-
pulis recedentib⁹ a monumẽto nõ re
cedebat. Et qꝛ in q̃rendo ꝑseuerauit:
ideo prima oim chr̃m videre meruit
Marci vlt̃. Surgẽs Jesus mane p̃-
ma sab. ⁊ c̃. Uñ bene potuit dicere cũ
sponsa. Paululũ cũ ꝑtrãsissem eos i
ueni quẽ diligit ania mea/tenui eum
nec dimittã: donec introducaꝫ eũ in
domũ mr̃is mee: ⁊ in cubiculũ geni-
tricꝫ mee. Ania em̃ amorosa nõ ꝯsola-
tur in aliq̃ re creata: sed cũcta ꝑ ferui
dũ affectũ suꝑgrediẽs: tota transit in
suũ dilectũ. O q̃ꝫ dulcꝫ trãsit⁹ a ꝯgni
tõe creature/trãsire in ꝯgnitõꝫ ⁊ amo
rẽ simplicꝫ essentie. ⁊ ibi cog̃scere p̃ris
eternitatẽ: filij ꝟitatẽ: spũsscti ineffabi
lẽ bonitatẽ. Et iõ Marie magdalene
post resurrectionẽ q̃renti dñm nõ est
satisfactũ ꝑ angelicã visionẽ vt exin-
de reciꝑet ꝯsolationẽ. Sed postq̃ꝫ il-
los ꝑtrãsijt: tũc iuenit quẽ dilexit. Et
iõ seq̃t̃. Tenui eũ nec dimittã: imo q̃-
dã dulci amorꝫ amplexu mihi astrin
gã. Quia sic̃ dicit Berñ. talis aĩa bra
chijs amorꝫ adeo dulcit̃ sibi dilectuꝫ
astrigit/q̃ ꝑ nihil creatũ ab ei⁹ amo-
re valeat separi. Seq̃t̃: donec itrodu
cã illũ i domũ mr̃is mee. i. i domũ sa
piẽtie increate: q̃ iõ dicit̃ dom⁹ matrꝫ
sponse. Quia ibi sapiẽtia inci eata spõ
sam in diuino amore parit: ⁊ q̃si sinu
suo oẽm fetũ amoris fouet ⁊ nutrit.
Nõ solũ aũt ip̃m vult inducere in do
mũ mr̃is. Sed in cubicl̃uꝫ genitricꝫ
. i. ad secretã ⁊ intimã diuine ꝯtẽplati
onis quietẽ: q̃ s̃m Ber̃. solo deo fruit̃
⁊ vbi nõ admittit̃ nisi sponsa: q̃ secre-
ta cubicl̃i. i. diuini mysterij sua ꝯtem
platiõe digna fuerit penetrare. In h̃
em̃ cubicl̃o sol⁹ est loc⁹ q̃etis ⁊ pacis
qꝛ ibi ania ab om̃i cura mũdanaꝝ af
fectionũ abstrahit̃: ⁊ in solo amplexu
ꝟbi eterni delectat̃. Hunc aũt amorẽ
ex illo ꝟbo dilecti recepit/q̃ chr̃s sibi
dixit. vade ad fr̃es meos ⁊ dic eis: a-
scendo ad patrẽ meũ et patrẽ vestrũ:
deũ meũ ⁊ deũ vr̃m Joã. xx. Ex q̃ ptz
q̃ multꝫ singl̃aribꝫ ꝑuilegijs christ⁹
ip̃am dotauit. Nã in tꝑe gr̃e/solẽnez
penitentiã ip̃a p̃mo fecit. Sibi etiaꝫ
chr̃s p̃mo appuit: ⁊ qd̃ mai⁹ est apl̃o
rũ apl̃am fecit. L ¶ Tertio dile
xit eũ dulcit̃ in ascensione: qꝛ chr̃s to-
tũ sui cordis desideriũ secũ vexit. Ex
q̃ ip̃a se in amore diuino tantũ exer-
cuit/q̃ corp⁹ dñicum in etate virili ꝑ
fectũ: ⁊ centũ libris vngenti ꝯditum
sola tollere ⁊ portare volebat dicẽs.
si tu sustulisti eũ dicito mihi: ⁊ ego eũ
tollã: non attendẽs nec ad grauitatẽ
funeris: nec ad magnitudinẽ ponde
ris/nec ad imbecillitatẽ ml̃ieris. Nec
mirũ: qꝛ fortꝫ ei⁹ dilectõ suꝑgrediebat̃
vires corꝑis. Jd̃o dicit Origenes. O
ineffabilis hui⁹ ml̃ieris amor/nullũ
locum excipit/absolute ꝓmittit/sine
timore dicit. Ego eum tollã. Unde ꝑ
hunc dulcem amorẽ sic eam roborã-
tem bene poterat dicere cum sponsa
Can̄. j. Indica mihi quẽ diligit ania
mea. Felix anima que ꝑ om̃ib⁹ bonũ
diuinũ eligit: ⁊ illud solũ diligit. Cu
ius amor purior/dulcior/vtilior. tu
ergo dilecte: indica mihi: vbi pascas
. i. interna ꝯsolatiõe reficias ip̃as mẽ-
tes deuotas: te suꝑ om̃ia diligentes: ⁊
vbi cubes. i. quiescis in eoꝝ scꝫ men-
tibus: oẽm fluctuationẽ desiderij q̃e
tando. Et hoc in meridie. i. in charita
tis feruore. vbi aura serenior: hora ca
lidior ⁊ vmbra breuior. Quia ꝑ cha-
ritatis feruorẽ in mentib⁹ amorosis:
serenat̃ cãdor ꝟitatꝫ: inflãmat̃ feruor
charitatis: ⁊ abbreuiat̃ vmbra terre-

ne vanitatis. Quia oēm vanitatē terrenā ꝓrsus abyciūt ⁊ ꝯtēnunt. Hūc amorē ex illo ꝟbo dilecti recepit: q̄ sibi dixit Lu. vij. Fides tua te saluā fecit vade in pace. In q̄ verbo saluator sibi eternā salutē ꝓmittit: cū dic̄: fides tua te saluā fecit: h̄ est in statu eterne salutꝭ te ꝯstituit: ⁊ pacē interne q̄etis sibi tribuit: cuꝫ subdit: vade in pace. Ex hoc eñ ꝟbo ī Maria gradꝰ tāte deuotiōis excreuit: q̄ eam ꝑfudit tanta dulcedine celestiū gaudioꝝ. Ut cū ip̄a sponsa clamet se in diuina cellaria introductā Lañ. j. Introduxit me rex in cellaria sua. D ¶ Scdo explicat effectū sue reconciliatiōis cum dic̄: aīa mea liq̄facta est. Circa qd̄ est sciendū: Q. aīa marie magdalene: q̄ntū ad p̄sens fuit triplicit̄ liq̄facta Primo q̄dē ad modū cristalli duri ⁊ solidi/ ⁊ h̄ ꝑ verā ꝯtritionē: ps̄. Emittet verbū suū ⁊ liq̄faciet ea: flabit spiritꝰ eiꝰ ⁊ fluent aque. Ex h̄ eñ verbo secrete inspiratiōis chr̄s cor suū inflāmauit: ⁊ austro spūssc̄ti cor suū ꝑflauit: ⁊ in lachrymas feruide cōtritiōis ⁊ pie deuotiōis resoluit. Uñ chr̄s sibi dicere potuit illud Lanc̄. iiij. Surge aq̄lo ⁊ veni auster ⁊c̄. Per aquilonez q̄ ventꝰ frigidꝰ est ⁊ siccus: intelligo sue mentꝭ aridaꝫ in deuotionē añ ip̄iꝰ ꝯuersionē. Per austrū ꝟo q̄ est calidꝰ ⁊ hūidꝰ intelligo donū spūssc̄ti: q̄ suo amore ignito ortū sui cordis ꝑflauit: ⁊ varijs ꝟtutū aromatibꝰ fecūdauit Uñ dic̄ Greg. Per flatuꝫ austri gelu resoluit̄ ⁊ aq̄ largissime fluūt: dū per gr̄am spūssc̄ti pctōr lachrymis effluit quē pcti gelicidiū ꝯstrigit. ¶ Scdo ip̄aꝫ liq̄fecit ad modū māne ꝑ feruidi desiderij estuatiōem. Manna eñ qd̄ habuit in se oē delectamētū: ⁊ oīs saporis suauitatē cū rore celesti descēdit de nocte: qꝛ feruidum ⁊ sapidum eternoꝝ desiderium spūssancti gratia mēti imp̄mit: vt solum in rebꝰ diuinis delectent̄. Omnia ꝟo terrena ⁊ trāsitoria tanq̄ amara ⁊ insipida abominet̄. Et talis affectio bñ figurabatur in manna: qd̄ liq̄fiebat ad solem. ⁊ indurabat̄ ad ignē: qꝛ cor humanuꝫ ꝑ feruidū diuini amoris desideriū liquescit ⁊ resoluit̄: qd̄ ꝑ ignē carnal̄ cōcupiscētie obdurat̄. ¶ Tertio ip̄am liq̄fecit ad modum celi ꝑ quandā dulcem p̄gustationez celestis gaudij: ⁊ h̄ ꝑ intimā deuotionē: q̄ solū bonū diuinū feruētissime dilexit: oīa terrena tāq̄ vilia q̄daꝫ stercora ꝯtēpsit. Uñ potuit dicere cū apl̄o Phil̄. iij. Oīa arbitratꝰ sum vt stercora vt chr̄m lucri faciā. De h̄ pōt ītelligi qd̄ scribit̄ Esa. lj. Celi sicut fumꝰ liq̄scent: ⁊ terra sicut vestimentū atterit̄ Qd̄ spūalr̄ fit qñ mētes celestes ex feruida deuotiōe ⁊ lympida ꝯsideratōe bonoꝝ celestiū obliuiscunt̄ oīm affectuum terrenoꝝ: ⁊ resoluit in fumū deuotiōis transeūt in quēdā celestē iubilū ⁊ mētis excessum. In hūc affectū magdalena trāsierat. qꝛ s̄m Orige. tota exanimis: tota īsensibil̄ facta fuerat. Nā vt ip̄e dt̄ sentiēs ñ sentiebat: videns ñ videbat: audiēs ñ audiebat. sꝫ nec ibi erat/ vbi erat: qꝛ tō ibi erat vbi mgr̄ suꝰ erat. d̄ q̄ tñ vbi essꝫ nesciebat. Ex ēt ip̄a oēm affectum terrene ꝯsolatiōis amiserit patꝫ ꝑ hoc qd̄ Origenes in ꝑsona sua subdit. Onerosi mihi sunt omnes cōsolatores: grauāt me ⁊ nō cōsolantur me. Ego eñ quero creatorem meū: et ideo grauis est mihi ad videndū oīs creatura. Quā affectū deuotiōis nobis p̄stare dig. ⁊c̄.

¶ De sctō Jacobo apl̄o ser. p̄mꝰ
Et in ordine. XCV

Calicē meū bibetis: sedere aūt ad dexterā meā vel sinistrā/non ē meū dare vob. sed qbꝫ paratū est a patre meo Matth.xx. B ¶ In verbis ꝓpositis chr̄s Jacobū ⁊ Joānem/ꝓ q̄bus eoꝝ pia mat̄ sessionē regni celestis a chr̄o petierat: triplicit̄ informat. Nā p̄mo eis p̄dicit passionē sui martyrij. Scd̄o eos docet correctionē humani desiderij Tertio eos instruit d̄ adeptione celest̄ p̄mij. Primū notat̄ cū p̄mittit̄. calicē quidē meū bibetis. Scd̄m notat̄ cū subdit̄/sedere autē ad dextrā meā vel si. non est m.d.vo. Tertiū notat̄ cū annectit̄. Sed quibus paratū est a patre meo. ¶ Circa p̄mū est sciendū/ꝙ chr̄s habet triplicē calicē de q̄ btūs Jacobꝫ ⁊ Joānes biberūt. Primꝰ est calix ꝟtualis ꝑfectionis. Scd̄s tꝑalis passionis. Tertius eternal̄ retributiōis. De p̄mo bibitur puritas vite. De scd̄o bibit̄ acerbitas pene. De tertio bibit̄ suauitas glie. ¶ De p̄mo ptz Nā de calice virtualis ꝑfectiōis: q̄ est plenꝰ balsamo .i. spūsctō christꝰ/⁊ btā ꝟgo: ⁊ ceteri apl̄i biberūt puritatē vite: ⁊ incōtaminabilitatē ꝑfecte inocentie: aliter tñ ⁊ alit̄. Nam chr̄s habuit ꝑfectissimā vite innocētiā: qꝛ nec pctō actuali nec originali vnq̄ ꝯtamiatꝰ fuit: btā autē ꝟgo habuit post chr̄m ꝑfectissimā vite inocentiā. Quia nūq̄ aliqd̄ pctm̄ actuale ꝯmisit imo post christi ꝯceptionē oīno impeccabil̄ fuit: ⁊ iō post chr̄m de isto calice bibit ꝑfectissime. Sed bti apl̄i de isto calice i die Pentecostes ꝑfecte biberūt: qꝛ tunc ꝑ spm̄sctm̄ sic in gr̄a ꝯfirmati fuerūt ꝙ extunc nūq̄ mortalit̄ peccauerūt. Inter q̄s Jacobꝫ ⁊ Joānes ꝑfectiꝰ ceteris biberūt: qꝛ sctioris vite fuerunt Propt̄ qd̄ etiā a chr̄o tāq̄ sibi familiariores ⁊ chariores ad oīa secreta sūt admissi/sic ptz in puelle suscitatione ⁊ i eiꝰ trāsfiguratiōe: ⁊ in passiōis sue lamētatiōe. De isto etiā calice biberūt oēs pueri q̄ in baptismali inocētia decesserūt: qꝛ in ꝑfecta inocētia ꝑmāserūt/ꝓpt̄ qd̄ ⁊ tales sequūt̄ agnū q̄cūq̄ ierit. vt pz Apoc.xiiij B ¶ De scd̄o ptz Nā de calice tꝑal̄ passiōis: q̄ est plenꝰ absinthio chr̄s bibit in sūmo: qꝛ penā amariorē sup oēs hoīes sensit. Unde dr̄ Threñ.j. Attēdite vniuersi ppl̄i si est dolor: sic dolor meus Et iō passio chr̄i ꝓpt̄ eiꝰ mltiplicē efficaciā: sub triplici noīe exp̄mit̄. Nā aliqñ dr̄ baptismꝰ vt pz Lu.xij. qꝛ nos a pctis nr̄is lauit in sanguine suo: vt scribit̄ Apo.j. Aliqñ dr̄ excessus/vt Lu.ix. Tū qꝛ oēs penas sua amaritudine supat. Tū qꝛ mētes deuotas i admirationē eleuat diuine pietatis. Aliqñ dr̄ calix. vt ptz Joā.xviij. Quia mentes ꝯtēplatiuas suaui deuotiōe inebriat. De isto etiā calice btā ꝟgo pꝰ chr̄m ꝑfectissime bibit. Quia iuxta crucez stans amarissimā penā sustinuit. q̄a sic dr̄ Ansel. Oēm penaruz amaritudinē/quā chr̄s patiebat̄ corꝑalit̄: ipsa passa fuit mētalit̄. Unde dr̄/ꝙ eiꝰ aīam tūc dolorꝫ gladiꝰ ꝑtrāsiuit. De isto ēt calice Jacobꝫ ⁊ Joan. sup oēs apl̄os ꝑfectiꝰ biberūt. qꝛ isti cū chr̄o fuerūt qñ factꝰ in agonia sudorē sanguineū emisit p̄ timore ⁊ acerbitate iminētis passiōis Joānes g̃ bibit: tū qꝛ flagellationi ⁊ crucifixiōe chr̄i presentialit̄ affuit. Tū qꝛ venenū forte bibit. tuz qꝛ in feruēti oleo assatꝰ fuit. Jacobus etiā bibit ꝑ magnā afflictionē carnis ꝑ assiduitatē feruentꝫ oīonis. ⁊ ꝑ supplicium passionis: qꝛ gladio ꝑ herodez occisus fuit. ¶ Et licz potio istiꝰ calicis mltū sit amara: tria tñ sūt q̄ red-

dñt eā potabilē z dulcozosū. Primū est exēplū medici/de isto eñ calice p̄/mo bibit medicꝰ: vt eū ñ abhorreret egrotꝰ Uñ Bern. Denotꝰ miles sua vulnera ñ sentit dñ benigni p̄cipis vulnera intuck. Scōm ē collatio diuini auxilij/qđ mētē rārū roborat: vt oēm tribulationē p̄ chīo gaudent ferat. Tertiū est magnitudo celestiū p̄e/miū/q̄ dulcozat oēm amaritudinē p̄e/sentis vite: Uñ ōr Greg. q̄ ꝓsideratio p̄emij minuit vim flagelli. L

¶ De tertio patz Nam sicut calicem p̄ncis afflictiōis biberunt cū dolore: Ita calicē eterne p̄miatiōis bibūt cū gaudio z dulcore. vnđ scribit Esa. lj. Gaudiū z letitia inuenietˢ in ea. Gratiarū actio z vox laudis. In qbꝰ ꝑbis inuitur/q̄ dulcor z suauitas p̄miij celestis inascit ex tribꝰ. Primo ex oīs boni p̄fectissima adeptiōe. Uñ ōr Lassiod. sup ps. Cū deū diligim⁹: oīa in ipso reperim⁹: vnꝰ est qui q̄rit: sed in q̄ oia bono ꝓinēt. Cur g̃ in mīra defluim⁹ Cur p̄ diuersa nos fatigam⁹? Ad ipz g̃ vnanimit festinem⁹/in q̄ solo cuncta felicit obtinem⁹. Et iō bñ ōr Pro pheta. Gaudiū z letitia inuenietˢ in ea: ciuitate scz supna. Ideo ōr Ber. Illō est solū z verū gaudiū. qđ nō de creatura sed de creatore ꝓcipit. Cui ꝓparata oīs aliena iocunditas meror est: oīnis suauitas dolor est/ Oīne dulce amaz: z qōcūq; aliud qđ delectare pōt molestū. Propter qđ ōr Augꝰ Quicqđ mihi dare vult deꝰ me⁹ toz tuz auferat: z se solum mihi tribuat. Quia solꝰ desideriū meū pfecte sati/at. Scōo inascit ex oīs mali pfectissima euasiōe/p q̄ scti z bti reddūt deo gras inceſſant. Et iō sub dit ꝓpheta q̄ in illa ciuitate supna inueniet gratarū actiō (subaudi, iugiter ꝓtinua. vñ ōr Aug. Quid meli⁹ aio geram⁹ aut ore p̄mam⁹: aut calamo exp̄mam⁹ q̄ ho gras. Hoc nec dici breui⁹: nec audiri leni⁹: nec agi fructuosi⁹ p̄t. iō ōr Ber. q̄ ingratitudo ē ventꝰ vrens: fontē pie/tat⁹ deſiccās. Nā vt ōr ipe: Ille spūs gre ꝓtumeliā facit: q̄ bñficiū dantꝭ gra mente nō suscipit. Et qz celeste p̄miū: qđ deꝰ p̄pauit diligētib⁹ sc: rārū est q̄ fm Aug. oīa desideria z vota rītisgre dit. Iō bñ ōr Ber. Festinem⁹ charis simi ad locū turiorē: ad agz vberiorē ad pastū suauiorē. vt bitemꝰ sine me tu abūdem⁹ sine defectu: epl'emur si ne fastidio. Nā vbi antieras nil'a: nul lū p̄t esse fastidiū: z vbi suauitas sū/ma: sp sūmū ibi erit ōsideriū. Tertio inascit ex diuīe laudꝭ ꝓtinua freqnta tiōe. Cui scī angeli z b: i inceſſant⁹ ist stūt: vñ scribit Apoc. iij. q̄ illa q̄tuoz aialia z .24. seniores: reqem non bēbant ꝭz inceſſant deū laudabūt dic cētes Sctūs sctūs sctūs dñs deꝰ sab baoth. Et iō rōnabil'r ꝓpheta tertio ānectit/q̄ i illa ciuitate supna iuenietˢ vox laudis: q̄ q̄ ampli⁹ bti deū laudārt: rārō audiꝰ ipm laudare desideſrāt. vñ ōr Augˢ in de ciui. ōi. In celesti gria solū vacabim⁹ diuis laudib⁹ amātes: z ꝓplantes ipm q̄ est oia in oib⁹. Nec ē mir: si solū ibi vacet diuinis laudib⁹: q̄ ste ōr Aug. Tāta ē iocūditas lucꝭ erne: b est incomutabil' sapiētie. vt si nō liceret i ea āpli⁹ morari q̄ vni⁹ diei spacio/ꝓ b solū inñnerabiles anni pleni delitijs b⁹ vite recte meritoq; ꝓtenerent⁹ Cui⁹ iocūditatis nos gri. zē.

¶ Sermo secundꝰ de scto Jacobo: Et est in ordine Sermo. XCVI.

SEcundo chr̃s eos docet correctionez desideriū eū subdit. Sedere autē ad dextrā zē. Z ¶ Circa qđ

ē sclēdū/q̄ fm Chr̄y. desiderīū istoꝝ fm erat reꝑbensibile ꝛ p ꝓñs dignū correctiõe: qz desiderabāt hīc celestez ꝓmatū sine meritʒ: ꝛ iō p eū obtentu mꝛez calide sōmittebāt vt p eis pet̄ ret. ꝛ ipi min⁹ reꝑbensibiles apperēt. Dui⁹ aūt submissiois Chr̄y. assignt tres rões. Prima ē/Ne ceteros discipl̄os scādalisarēt si p seipis peterent vñ ōt Chr̄y. Si nos rogam⁹ mgfm fortitū ceteroꝝ fm corda ꝓcuriem⁹. Scōa ē vt ipa qō peterent a chīo p filiꝫ citi⁹ ipetraret. vñ ōt Chr̄y. Ipse ei dñs: q̄ mlt nos alios filioꝝ mlt̄ione ipleuit: facili⁹ exaudiet mlt̄em p filiꝫ postulātē. Tertia ē vt si min⁹ discrete peterent chīs sibi facili⁹ idulgeret. quia ipa fragilitas seruꝫ excusat errorē vt ōt Chr̄y. Et ꝛ in p̄missis isti frēs reꝑbensibiles fuerint: chīs tñ eos benigne reꝑbēdit. Nō ei dicēt voluit: non sedebuꝫ/ne eos ꝓfūderet ꝛ turbaret. Nec dicēt voluit sedebuꝫ/ne p̄ cēteros ꝓuocarꝫ. Sꝫ benigne ipis rñdit. Nescitʒ q̄d petatʒ. q. d. Creditis q̄ ex cognatõe carnali q̄ mihi astrigimini vob debeat celsior locꝰ p̄mij. Et in ꝰ errat ꝫ nō bñtes sciaꝫ vtiliū postulari onū ꝛ nociuaꝝ vt ōt Chr̄y. Uñ chīs ipoꝝ petitioni rñdens ōt. Talicē q̄dē meū bibetʒ/sedere aūt ad dexterā vl̄ sinistrā non ē meū dare vob. In q̄ ꝓbo ipoꝝ desiderīū triplr corrigit fm triplicē expositionē ꝓbi p̄dicti. nā fz Raba. ꝰ q̄ ōt Nō ē meū dare vob/intelligit sine vlo merito ꝛ labore. vnde si vultʒ eē ꝑticeps celestʒ sessionis: oz q̄. sitʒ ꝑticipes penaꝝ afflictionis. qz fm Bre. si fuerim⁹ socij passionū erim⁹ ꝛ ꝓsolationū. Scōo ꝰ ꝓbū fm Remi. sic intelligit: nō est mei dare vob: ratiõe sz q̄les nūc estʒ. Quia regnū celoꝝ solū debet bīlibus: nō aūt superbis q̄les nūc estʒ: q̄ celsitudinē p̄mij ex p̄

pinq̄tate carnali obtinere p̄sūitʒ q̄z qō efficiamini bīiles ꝛ sic accipietʒ. Tertio fm Hiero. sic nō est meū dare vob rōne sz ꝓgnatōis carnal' ex q̄ q̄dē sine meritʒ vobis p̄ ceteros deberi creditʒ: sed magʒ dat rōne meriti ꝛ p̄ factiōis spūalis: vnde si regnū celoꝝ possidere vultʒ oꝑtet q̄ ꝰ ꝓsequi mini p meritū passiōis. Sic ego ipe ꝓsequi debeo Luc. vic. Nōne sic oꝑtuit pati chīm: ꝛ ita p meritū sz passiōis intrare in gl̄iaꝫ suā: nō q̄ illa passiõe ex̄pt̄ se indigeret/sz solū ex̄pt̄ nos p q̄m satisfacere voluit vt sic nob regnū celeste nō claue potētie sz magʒ claue iusticie miscēter aperet. ℣ ¶ Tertio ipos instruit de adeptione celestʒ p̄mij cū annectit. sed q̄m patū est a pte meo: p ei⁹ sz p̄destinatiõnē ꝛ eternaꝫ electionē Eph. j. Elegit nos in ipo ante mūdi ꝓstitutionē: vt essem⁹ scti ꝛ imaculati in ꝓspectu ei⁹ in charitate. Circa q̄ ē sciendum/q̄ a pte celeste regnū celorū est abeūno ꝑpatū tribꝰ gñibꝰ hoīz Primo ꝑfecte diligentibꝰ ipm deum Esa. lxiij. Oculꝰ nō vidit deꝰ absq̄ te: q̄ ꝓparasti diligentibꝰ te. Nec mīꝝ qz talibꝰ oīa coopant i bonū: eriā pena mortis vt dicit glo. Quia si tales q̄q̄ in petrā ruūt: tūc uti⁹ alijs ꝛ būili⁹ resurgūt. vt ōt Aug. Scōo debet ꝑfecte ꝓcedentibꝰ ipz mōm. vñ ōt Saluator Matt. xix. Facili⁹ ē camelū intrare ꝑ foramē acus: q̄m diuitē intrare i regnū celoꝝ. Ubi sciēdū fm Hiero. qz hierosolymis erat q̄dā porta: q̄ foramē acus dicebat/ꝑ quā camel⁹ trāsire nō poterat nisi deposito onere et flexis genibꝰ. Per qō sigt̄ q̄ diuites nō ꝑnt transire ꝑ artā viā q̄ ducit ad vitā: nisi deponatʒ sordibꝰ pecūie. ꝛ onere diuitiaꝝ: aut eas totalr religēdo: vl̄ saltē nō amādo. Propt̄ qō ōt apl's. omnia sz mūdana ꝛ terrena ar-

bitratꝰ sum vt stercora vt chr̄m lucri facerē. Nam s̄m Hiero. Cū dilectiōe t̄renoꝝ dn̄s ꝑs fieri dedignat: Quia totū cor ⁊ totū affectū hoīs sibi vēdicat amor creatoris. Et ideo bene dicit Aug. si diuitie appetunt illuc s̄uent vbi nulla vetustate corrūpunt. Et q̄a s̄m Greg. Sole vere diuitie sunt que nos ꝟtutib⁹ diuites faciūt. vn̄ ꝯcludit. Si g̃ fr̄es diuites esse cupit⁹ veras diuitias amare. Si gl̄iaꝫ dignitatū diligit⁹: in illa sup̄na curia angelorū ascribi festinare. Tertio debet miscdiam exhibentib⁹ circa ꝓximū Matth. xxv. Esuriui em̄ et dedistis mihi manducare. Ubi notat Remigiꝰ q̄ in h̄ loco sex op̄a miscdie a dn̄o cōmemorant que q̄cūq; implere studuerit: regnū a ꝯstitutōe mūdi ꝑparatū electꝰ ꝑcipere merebit. Hec aūt op̄a s̄z Rab. mystice adiplet q̄ esurientē ⁊ sitientē ꝯscientiā pane verbi reficit: vel potu sapiētie refrigerat/ q̄ errantē ꝑ pctm̄ in domū matris eccl̄ie recipit: vl' q̄ infirmū in fide ꝑ verā doctrinā roborat ⁊ nutrit. E ¶ Sciendū autē q̄ gl̄ia regni celestis satis ꝯgrue hic noīe sessionis exp̄mit/ cum dicit. Sedere autē ad dexterā ⁊c. ⁊ h̄ triplici rōne. Primo q̄ sctī ⁊ bti sedebūt cū chr̄o tāq̄ iudices ad iudicandū Matth. xix. Uos q̄ reliquistꝰ oīa: ꝑ voluntariū scz ꝯtemptū/ ⁊ secuti estis me ꝑ ꝟtuosū scz ꝓgressuꝫ mee imitatiōis: sedebitꝰ sup̄ sedes duodecem iudicantes duodecī trib⁹ israel: Quia (sic dicit Hiero) vob credētib⁹ illi credere noluerūt. Scdo cuꝫ chr̄o sedebūt tāq̄ reges ad regnandū. Un̄de q̄libet btō q̄ntū ad istā dignitatē sessionis pōt itelligi qd scribit. j. Re. ij. Ut sedeat cū p̄ncipib⁹. i. cum btis ap̄lis mūdo ꝑ potētiā ⁊ dignitatꝰ excellentiā p̄ncipantib⁹: ⁊ soliū gl̄ie teneat. Et h̄ rōnabilit̄ ꝯtingit. Dignū ē em̄ vt illi q̄ hic appetitū carnis ⁊ mdi ꝓpt̄ deū: rōnis imp̄io regularit̄ subiecerunt in futuro dignitate regia perfruant. Un̄ dicit Seneca. si bene s̄m rōnē te rexerꝰ: rex es: Sinaūt: seruꝰ es ꝯcupiscētie scz carnal': etiā q̄ntacūq; dignitate p̄polleas. Tertio cum chr̄o sedebūt tāq̄ ꝯuiue ad epulādū. In ps̄. Justi epulent ⁊ exultent in cōspectu dei ⁊ delectent in leticia. In h̄ em̄ celesti ꝯuiuio chr̄o ꝑsonalit̄ ministrabit: ⁊ fercula suauissima eterne satietatis manu ꝓpria ip̄is apponet. vn̄ scribit Luce. xij. Q. p̄cinget se: q̄ s̄m Greg. ꝓmpte ⁊ actualit̄ in eterno cōuiuio/ voto cuiuslibet respondebit ⁊ faciet illos discūbere. i. ꝑfecta pace anime ⁊ corp̄is et̄nalit̄ req̄escere/ vt dt Theophilꝰ. ⁊ trāsi. ministrabit illis. Quia scip̄o ⁊ verita te sue p̄sentie: sctōs ⁊ btōs in et̄na gl̄ia satiabit. Nā siue ingrediant ad ꝯtemplandū diuinitatē siue d̄itatē/ siue egrediāt ad ꝯtēplādū hūanitatē/ sp̄ inueniēt pascua suauissime refectiōis vt scribit Joā. x. Et ꝓpter oīa p̄dicta bn̄ scribit Esa. xxxiij. Sedebit ꝓpl's meꝰ in pulcritudine pacis: q̄ntū ad primū: q̄ in magna q̄ete ⁊ trāq̄llitate anī ceteros iudicabūt. Et in tab̄ nacl'is fiducie q̄ntū ad scōm: q̄ potētia ⁊ dignitate regia tūc fulgebūt. Et in req̄e opulēta q̄ntum ad tertiū: q̄ in eterno ꝯuiuio cibum suauissimū ⁊ infallibilē degustabūt. Cuiꝰ nos ꝑti. ⁊c.

¶ De sctō Jacobo sermo Tertius Et in ordine. XCVII.

In baculo meo trāsiui Jordanē istū/ ⁊ nunc cū duabus turmis regredior. Gen̄. xxxij. A ¶ Uerba ꝓposita l'ralit̄ sumpta sunt ip̄iꝰ Jacob

pr̄iarche. In q̄bꝫ gl'iat̄ ꝓ reditu suo ꝓ spero in terraꝫ ꝓmissiōis: sed mystice ītellecta sūt b. Jacobi apl'i: i q̄bꝫ gl'iat̄ ꝓ reditu suo de hac valle miserie: ad iocunditatē celestis patrie. In q̄bus verbis de tribꝫ specialiter gl'iat̄. Primo quidē de transitu pn̄tis mortalitatis. Scd̄o de actu acerbe penalitatis. Tertio de gl'ioso suo reditu et'ne iocunditatꝭ. Propter primū p̄mittit ꝙ iordanez transiuit. Propter scd̄m subdit: ꝙ in baculo suo trāsiuit. Propter tertiū annectit: ꝙ gl'iose cū duabus turmis rediit. ¶ Circa primū ē sciendū: ꝙ licet in transitu huiꝰ Jordanis pn̄tis scꝫ mortalitatꝭ oēs homines ꝯueniāt/ q̄ntum ad tria. Primo quantū ad transitꝰ cōmunitatē: qꝛ ex ꝯdicione nature corrupte: ꝛ inflictiōe penalitatis diuine om̄es morimur. Scd̄o quantū ad transitus vilitatē/ qꝛ ꝑ istum transitū om̄es in puluerez redigimur. Tertio quantū ad transitus velocitatē: qꝛ exiguū ꝛ cū tedio ē vita nr̄a Sap̄. v. Multuꝫ tñ differt transitꝰ bonoꝝ a transitu maloꝝ. Et ista differētia spēal'r attendit̄ in tribꝫ Primo qꝛ ille transitꝰ in scīs est dulcis et pacificus Esa. lv. c. In leticia egredie mini et in pace deducemini. Tū ꝓpt̄ ꝯscie puritatē: Tū ꝓpt̄ meritoꝝ fecūditatē: tū etiā ꝓpter angelorū ip̄oꝝ aīas deducētiū claritatē: Ideo scribit̄ Esa. xlvj. Trāsibit in pace ꝛ semita in pedibꝫ eiꝰ nō appebit. In mal' aūt transitꝰ est amarꝰ ꝛ turbidꝰ: Tū ꝓpter remordētez ꝯsciam: Tū ꝓpt̄ demonū malignā pn̄tiam: Tū etiā ꝓpt̄ meritoꝝ carentiā. Et iō tūc dicere habent illud Sap̄. v. Errauimus a via ꝟitatꝭ ꝛ lumē iusticie nō est ortū nob̄ Scd̄o q̄ iste transitꝰ scīoꝝ est securꝰ: eo ꝙ d̄ statu pegrinatiōis transibunt in terrā ꝓmissiōis/ q̄ fluit lacte ꝛ mel le. qꝛ ꝯtēplant̄ clarissime puritatē humanitatꝭ ꝛ suauitatē diuinitatꝭ. Joā. x. Siue igrediant̄ ad ꝯtēplationē scꝫ diuinitatꝭ: siue egrediant̄ ad ꝯtēplationē hūanitatꝭ semꝑ inueniēt pascua eterne felicitatꝭ. In malis aūt est pauidꝰ ꝛ formidolosus. Vñ dicēt in illa die montibꝫ: cadite sup̄ nos: ꝛ collibꝰ opite nos a facie iudicis seueri: ꝛ ab ira agni. Quāto em̄ chr̄s pctōres nūc expectat misericordiꝰ: tanto eos/ si nō ꝯuertūt̄ iudicabit seueriꝰ. Tertio qꝛ iste transitꝰ in scīs est desideratꝰ: eo ꝙ gaudēt ꝛ cōtinue rumināt illd̄ ps̄. Sitiuit aīa mea ad deum fontem viuum ꝛc̄. In malis aūt est tristis ꝛ dolorosus: Tū qꝛ trāsibūt de aq̄s niuiū ad calorē nimiū. vt pꝫ Job. xxiiij. Tū etiā qꝛ vermis scꝫ ꝯscie remordentis in eis nō morietꝫ. ꝛ ignis ip̄os exurēs nō extiguet̄: qꝛ dānatos eternal'r cruciabit Matth. xxv. Ite maledicti in ignez eternū/ q̄ p̄paratꝰ est diabolo ꝛ angelis eiꝰ. B ¶ Scd̄o gl'iat̄ beatus Jacobꝫ: qꝛ de statu sue acerbe penalitatꝭ hodie transiuit ad gaudium eterne iocūditatꝭ: ꝛ iō dicit: In baculo meo transiui Jordanē istū. i. fluxibilitatē ꝛ miseriaꝫ pn̄tis penalitatꝭ. Pōt aūt dici: ꝙ Jordanē pn̄tis penalitatꝭ btūs Jacobꝫ transiuit triplici bacl'o. Primo q̄dē baculo laboriose pegrinationis. Quia scī recognoscētes se b̄ pegrinos celestē patriā votis ardētissimis desiderāt/ ꝛ incolatū pn̄tis miserie amarissime deplorāt: Jugiter in se reuoluētes illud ps̄. Heu mihi qꝛ incolatꝰ meꝰ ꝓlongatꝰ est. In cuiꝰ figurā p̄ceptuꝫ est filijs isrl': ꝙ bacl'os in manibꝫ tenerent. cū de terra egypti ad terrā ꝓmissiōis ire deberēt. Scd̄o statū pn̄tis miserie: transiuit baculo vigorose castigatiōis: Jugiter corpꝰ suum vigilijs/ p̄dicatiōibꝫ/ ieiunijs ꝛ

ōnīb⁹ macerando/ꝛ poter̄ter spūī
subīcīēdo. Uñ bñ dicere potuit cum
apl'o.j. Lor.ix. Castigo corp⁹ meum
motus scz carnis illicitos rep̄mēdo:
ꝛ in futurē redigo/co:p⁹ scz spūī ser
uire cogendo:ꝛ sensualitatē rōni pfe
cte subīcīēdo. Sīc de bō Martino
legīt q carnē ꝓsus coegit fuire spūī
Uñ de b trāsitu scribīt Zach. viij. Et
viri bacul⁹ i manu ei⁹. Quia Jacob
baculū castigatiōis sp gessit in manu
virilis executiōis. Tertio statū pñtis
penalitat̄ trāsiuit bacl'o dolo:ose pas
sionis/quā gaudent ꝛ libent̄ sustinuit
ꝛ in ea victorialit̄ triūphauit. Propt̄
qō de b baculo pōt itelligi qō scribīt
Esa. xiij. Cōtriuit dñs baculū iptoꝝ
passio.n. scīs illata p ipos tyrānos:
ꝛ est ipoꝝ tyrannoꝝ p inflictōes/sed ē
ipoꝝ sctoꝝ p patientiā ꝛ tolerantiam
Quā ēt b. Jacob ita volūtarie sustī
uit q bene potuit dicere cum apl'o
Rbo. v. Gl'iamur in tribulatiōe nra
p vobis q est gl'ia nra. ℒ ¶ Sacen
dū aūt q triplicē legim⁹ trāsitū Jor
danis. Primū q filīj isrl' transierunt
Jordanē arca dñi ipos p̄cedēte Jos
ue. iij. Scōm q trāsiuit belize⁹ i pal
lio belie quo bis p̄cussit aquas ꝛ diui
se sūt. iiij. Reg. ij. Tertiū q trāsiuit Ja
cob in bacl'o sue pegrinatiōis. Et in b
signat tripler transitus q scti de pñti
miseria transeūt in celeste regnū. Pri
mus est q fit in truce baptismi. et iste
cōpetit inocētibꝰ: q mor baptizati ad
regnum euolant: Et iste bñ figurat p
transitū filioꝝ isrl' in truce arce p̄ce
dentis. Arca em̄ fedus cuius est q tactu
sue mūdissime carnis q Jordanē sanc
tificit/nobis regnātiōis lauacrum cōse
cauit. Uñ scribīt Joā. iij. Nisi quis re
natus fuerit ex aqua ꝛ spū scō: non po
terit introire in regnū dei. Scōo fit i pfe
ctu charitatis/ꝛ iste cōpetit penitētibꝰ
ꝛ bñ desīgt p pallīū q belias Iordanē
transiuit: quia p charitatē cuius p no
bis passus fuit/ꝛ charitatis pallū re
liquit beliseo. i. fidelīū collegio/q ideo
dr pallīū/qz optie multitudinē pctoꝝ.
Signīter etiā beliseꝰ bis Iordanē pal
lio suo p̄cussit ꝓpter duplex p̄ceptum
charitatis dei scz ꝛ primi. Tertius sit
p tolerantiā passionis/ꝛ iste competit
apl'is ꝛ martyribꝰ: quo etiā bīs Ja
cobꝰ: istū Iordanē transiuit/qz p bero
dem ad cōplacētiā iudeoꝝ occisus fu
it. D ¶ Tertio b. Jacobꝰ gl'iak de
gl'iosa reditu eterne felicitatis: qō nos
trak cū annectit: ꝛ nunc cū duabꝰ tur
mis regredior: In q bīs Jacobꝰ in
nuit triplicē mām leticie. Prima suo
mīt ex ei⁹ pspera reuersiōe: Jō p̄mitꝫ
tit: ꝛ nunc regredior. Jpi em̄ scti post
modē tanq̄z exules reuertunt ad pa
triā: ꝛ ideo iste redit⁹ est plurimū gau
diosus: Jō scribīt. j. Mach. x. Felix
dies in q reuersus es in terrā tuā. Et
istā terrā dñs scīs repromīsit cū dr
Introducā vos in terrā lacte ꝛ mel
le manātē. Et iste redit⁹ figurat⁹ fuit
p columbā q reuersa est in arcam por
tans ramū oliue virentis in ore suo. qz
scti reuertunt in celū cū plena fecūdi
tate ꝛ pfecto viroꝝ bonoꝝ opez. Se
cunda sumit ex ei⁹ iocunda societate
qz nō reuertit solus/sz stipat turmis
ꝛ socijs/q q̄dē societas gaudiū bonoꝝ
valde multiplicat. ¶ Sciendū aūt q
scti reuertunt ad celestē patriā/sicut
messores manipulos bonoꝝ operum
apportātes: pō. Uenientes aūt ve. cū
exul. zc. Reuertunt etiā sīc victores
de capt̄s spolijs gl'iantes Esa. ix. Sic
cut exultāt victores capta preda/qñ
dimidūt spolia. Jtē sīc reges/cū turs
mis: qz dñabunt pplis Sap. v. Jus
dicabūt scti gentes ꝛ dñabunt popul
Jn hoc em̄ scti/q diuina iusticia gau

debunt: q̄ suos rectores iusto dei iudicio in penis eternis videbunt. Tertia sumit ex societatis aggregatione: Quia cuz duabo turmis regredit/q̄ q̄dē turme sūt societas angelorz z bominū cū ei⁹ania sanctissima ad erbeā gaudia glorioſe conscendit. Uel iste due turme pñt dicī gētiliū z iudeorū de q̄bo vtrisq; mētos ad fidē conuertit. Pñt etiā tertio iste turme dicī ppl'os orientaliū q̄s viuos: z occidentaliū: q̄s mortuos p fidē deo lucratus fuit. Uñ tota curia celestis ō suo glorioſo ascensu cū tāto comitatu: admirans pōt dicere illō Esa. xxij. Quis est iste formosus in stola sua gradiēs in mētitudine virtutis sue. Ad cuius comitatū rē.

¶ De beata Anna sermo primus. Et in ordine. XCVIII.

BEataz me dicent oēs gnationes Lu. j B ¶ Uerba ꝓposita cōuenienter assumunt in laudē z p̄comium btē Anne: sm eoz duplicē intellectū. Primo q̄dez oēs gnātiōes. i. oēs fideles eā brificant/q: p fructū sui vētris. i. gloioſaz t̄ginē oēs fūt a dānatione ꝑpetua mirabiliter restaurate. Scōo etiā oēs gnātiōes gratz scz z fructū eā recte brificāt/q: ei⁹ meritis p diuinū influxū: fūt in nob mentaliter ꝓpagate vt infra patebit. Q̄s pōt itelligi ex rōne sui nois. Nā Anna interp̄tat gr̄a seu donans vel donatio: z bñ ſigt fecūditatē diuie gr̄e: a q̄ nob ītutes z dona gr̄uita diuinit⁹ cōferunt.

¶ Nam Anna genuit tres marias. Pria fuit mr dñi: quā genuit ex Joachim prio ei⁹ viro. Scōa fuit mr filioz alphei. quā genuit ex scōo viro: q̄ genuit q̄tuor filios alphei. Tertia fuit mr filioz zebedei: que genuit Jacobū maiorē: z Joānē euangelistā Et q: tales sērē gnātiōes ex ipa ꝓcesserūt/ex q̄bo tota ꝯgregatio fidelium scificat: iō rōnabiliter ab oīb gnātiōibus fideliū brā p̄dicat. Uñ bñ pōt dicere: Brāz me dicent oēs gnātiōes ¶ Ad cui⁹ euidētiā maiorē ē sciēdū: Q̄ b. Anna merito ab oīb gnātiōibus brā p̄dicat triplici rōe. Prio q̄dē rōne sue singl'ar' pfectiōis/quā habuit i virtutū aggregatiōe. Nā sīc dicit Hiero. Anna z Joachim ambo iusti erāt z in oīb mādatis dñi irrep̄hēsibiliter incedebant/oēm substātiā suā in fortie distribuerēt. Cui⁹ vnā p̄tē rēplebāt seruitoribus ipendebant. Aliā pegrinis z paupib erogabāt. Tertiā sibīpis et familie sue vsibus reseruabāt. Ex q̄ facto triplex eoz pfectio colligit. Nā p̄ q̄ solū tertiā p̄tē suis vsibus reseruabāt datur itelligi q̄ habebāt pfectū p̄ceptoz oīm mādatoz: z q̄ de rebus tpalibus nichil ampli⁹ appetebāt: q̄z q̄ stricte necessitati sue nāe sufficere potuit. Per B aūt q̄ scōaz p̄tē pegrinis z paupib erogabāt datur itelligi q̄ habebāt pfectū z feruidū conatū pficiēdi i virtutib z donis celestib: p cui⁹ ꝓsecutōe adoliberalit̄ misericordie opib insistebāt z suas substātias adeo alacrit̄ paupib ip̄endebāt Per B aūt q̄ pmā p̄tē ipi rēplo z eius seruitoribus ipendebāt datur itelligi q̄ habebāt feruidū amorē z desiderū oīa pficiēdi/q̄ ad diuinū honorē z ei⁹ bñ placitū cedere videbāt. Nec vnq̄z volebāt diuino bñplacito ēr in minimis ꝛire. Unde q̄dā eoz bñ potuit dicere cuz ꝓpha: In toto corde meo exq̄siui te: Et alibi Ab oī via mala ꝓhibui pedes meos. i. affectiōes meas vt nō pec cē tibi. B ¶ Scōo hoc idē p̄z rōne sue supnāt̄ fecūdatiōis. Nā sic refert Hiero. Cū anna z Joachim p. xx. ans

testationem/in ꝯpassionis ostensiōez ⁊ in timoris incussionē. Per h̄ em̄ merito creatura rōnalis timore cōcutit: qñ talia flagicia ꝯmittit: sup̄ quibus creatura insensibilis cōmouet. D

¶ Tertiꝰ hostꝭ fuit ipe diabolꝰ: cuiꝰ om̄ia arma confregit/⁊ de ipso victorialiter triūphauit. Qd̄ ptz: Naz diabolꝰ ipaz triplicit̄ ipugnauit. Prio p̄ potentiā: vt deterreret irascibilem. Scdo per blandiciā: vt alliceret ꝯcupiscibilē. Tertio p̄ versutiaz: vt deciperet rōnalez. Sz btā Margaretha Primo ꝯfregit eius potentiā/qñ demon sibi apparens in specie draconis terribilis/virtute crucis p̄ eam facte: in momēto euanuit. Scdo confregit eiꝰ blandiciā/qñ demonē coegit dicere q̄ ꝓpter hoc sibi apparuerit: vt eidē ꝯsuleret/q̄ monitis Olibrij ꝯsentiret Qui sibi ꝓmiserat/q̄ si ei consentiret ipam in vxorē reciperet: ⁊ om̄ia bona huius mūdi cum ipo possideret. Que tñ ista tanq̄z lutū ꝯtempsit: ⁊ iō recte de ipa cantat: Regnū mdi ⁊ oēm ornatū secl̄i ꝯtēpsi ꝓpter amorē dñi mei iesu chr̄i. Tertio ꝯfregit eiꝰ ꝟsutiā/qz p̄ nulla machinamēta sibi nocere potuit: Sz oēs eiꝰ dolositates fide chr̄i prudent̄ sup̄auit. Et ista triplicia arma diaboli figurant̄ Dañ. vij. p̄ illos tres ordines dentiū in ore bestie/q̄bꝫ sctōs conat̄ deuastare/⁊ ꝟtutē eoꝝ extinguere: q̄ tñ oia btā margaretha triumphalit̄ ꝟtute fidei sup̄auit. Uñ si bi cōpetit: qd̄ scribit̄ Esa. lj. Posui faciem meā vt petrā durissimaz ⁊ scio qz nō ꝯfundar. Nā facies eiꝰ fuit dura/qz cōtriuit diaboli potentiā. Fuit durior: qz ꝯtriuit eiꝰ blandiciā. Sed fuit durissima: qz ꝯminuit eiꝰ ꝟsutiā. ⁊ fallaciā. Cuiꝰ meritis nos ⁊c̄.

¶ De sctā Maria magdalena bonꝰ ⁊ primus sermo. In ordine. XCII.

Non est talis mulier sup̄ terrā in aspectu ⁊ in pulcritudine ⁊ in sensu verboꝝ Judith. xj. A ¶ Uerba ꝓposita ꝯueniēt̄ assumūt̄ ꝓ laude ⁊ p̄conio btē marie magdalene. In q̄bꝫ ꝟbis triplicit̄ attollit̄. Primo ex nobilitate originis: qz fuit d̄ nobili ꝓsapia ⁊ magnis possessionibꝫ ditata: Scdo ꝯmēdat̄ ex speciositate pulcritudinis Tertio ex gr̄ositate sermōis. Primū notat̄ cū p̄mittit̄. non est talis mulier sup̄ terram. Scdm cū subdit̄: in aspectu pulcritudinis. Tertiū cū annectit̄ ⁊ in sensu ꝟboꝝ. Et s̄m ista tria Maria magdalena excessit cōit̄ alios homines s̄m triplicē statū in euangelio approbatū/vicz incipientiū/ꝓficientiū ⁊ p̄fectoꝝ. Nā s̄m statū incipiētē excessit phariseū in ardore diuine dilectiōis. s̄m statum ꝓficientē excessit eiꝰ sororē in valore electōis. Sed s̄m statum p̄fectoꝝ: excessit ipos discipulos in vigore singularꝭ p̄fectionis. ¶ Circa p̄mū est sciendū Q̄ s̄m statū incipientē sue ꝯuersionis: excessit phariseum in ardore dilectiōis. Qd̄ ptz ex q̄tuor signis magne dilectiōis chr̄o exhibitꝭ. Primū est: qz pedes chr̄i deuotis lachrymis irrigauit. Scdm ē q̄ ꝓ prijs crinibꝫ d̄uotissime tersit. Tertiū est qz eiꝰ pedibꝫ oscula d̄uotissima im p̄ssit. Quartū ē qz ipos vngento p̄cioso p̄unxit. Quoꝝ nullū ipe phariseus exhibuerat ipi chr̄o vt pz ex euāgelio. O q̄ntū diligebat q̄ sic pedes iesu lachrymis rigabat capill̄ tergebat: osculis demulcebat: ⁊ vngento vngebat. Uñ d̄t Orige. Nō sapiebat marie nisi diligere: ⁊ p̄ dilecti absentia dolere/oblita erat oia: ꝓpter illū solū quē diligebat sup̄ oia. ¶ Sciendū āt q̄ p̄ pedes signat̄ eiꝰ hūanitas/sic p̄ caput

intelligit sua diuinitas. Vñ pōt dici q̄ pdicta q̄tuor obsecta/cbīo exhibuit/pter q̄tuor roseā q̄ p nob i cruce sustinuit. Nā q̄ ei⁹ būanitas fuit i cruce cruore perfusa Esa.lxiij. Quare rubrū indumētū tuū t vestimēta tua sic calcanti ū in torculari. Jō in signū ꝓpassiōis erat amictus lachrymis irrigāda. Quia vero grōsa facies ei⁹ fuit spuctis illita Job.xxviij. Faciē meā ꝓspuere ñ verenk. Esa.l. Faciē meaz nō auerti a ꝓspuentibz in me. Jō in signū veneratōis erat reuerenē crinibz detergēda. Quia ꝓo fuit alapis imaniter cēsa Thren.iij. Dabit percutienti se maxillaz/saturabit obprobrijs. Et iō in signuz amoris t deuotōis erat oscul' demulcenda. Quia ꝓo fuit plagis t vulneribz ꝓfossa Esa.liij. Vulneratⁱ⁹ est ꝓpter iniq̄tates nr̄as: cuius liuore sanati sum⁹. Jō in signū lesiōis erat pciosis vngentis linienda.

¶ Pñt etiā scdo p pedes cbīi q̄ sunt extrema ps corpis būani/pauper intelligi/q̄ sūt vltimi t abiecti in eccl'ia militanti/q̄bz amoze cbīi sūt pdicta q̄tuor bñficia exhibēda. Nā pmo tales pedes sūt rigādi lachrymis/t p affectū ꝓpassiōis Job.xxx. Flebā q̄ndā sup eo q̄ afflict⁹ erat tē. Vñ hr Jnno. in li. de vilitate ꝓditōis būane: Qui⁹ pect⁹ tā ferreū: cui⁹ cor tā lapideū: vt gemit⁹ nō exp̄mat/lachrymas nō effundat: cū ꝓximi morbum: vel amici ſteritū ꝓtēplat. Certe ipe cbs vt compassionē doceret: t partētibz ꝓdolēdū oñderet cū vidisset mariā plorātē turbauit semetipm t lachrymat⁹ est. Secūdo sūt detergēdi capill' p subuentiōez opis. Capilli em̄ sūt q̄dā corpis superflua p nāz boī in decorē ꝓpositi: t signt rpalia q̄ nō sūt p renacitatē fuāda vl' vendēda. Sic fecit absalon/q̄ sel' i anno capillos rotondit. t vendebant ad pondus publicum: t signat auaros: q̄ ꝓpter ꝫ victualia seruāt vt cartue vendant. t iō tales cuz ipo absalon suspēdunt in patibulo ifernali. Sz magis talia sūt pauplbz liberal'r eroganda. Quia q̄ pce seminat in pñti vita: pce t metet in eterna gl'ia. Jlle g̃ spūalit pedes iesu tergit suis capillis: q̄ pauperes cbristi reficit suis elemosynis. Tertio sunt isti pedes osculandi: per verbum pie consolationis Eccl'i.vij. Nonne ardoreꝫ refrigerabit ros: sic t verbum dulce melius q̄z datū: q̄ñq̄z reficit patientem. Vñ dicit Aug. Si pauperas tangit: si luctus mestificat: si dolor corporis inquietat: si vlla calamitas vexat: assint boni homines qui dulci verbo ꝓsolationis nō soluz gaudere cum gaudētibz: sed flere cuz dolentibus nouerunt. Quia sic leniunt aspera: releuātur grauia: t mitigant aduersa. Quarto isti pedes sunt vngendi vngentis p hilaritatem ipsius dantis. Nam ipsum donū duplicat: q̄ cum hilaritate conferk. Jdeo scribitur.ij. Cbor.ix. Unusq̄sq̄z sub audi doneꝫ vel tribuat. prout destinauit in corde suo. i. put ordinauit se velle dare: t hoc faciat non ex tristicia aut ex necessitate id est coactus tedio patientis: Sed magis det sponte t hilariter. Hilarem enim datorem diligit deus. quia eius datum approbat t copiose remunerat. ¶ Et si q̄s diligenter consideret in verbis istis docet nos apostolus: q̄ dandum est discrete. Jdeo dicit. prout destinauit in corde suo. Item iocunde: quia nō ex tristicia. vnde dicit glosa. Qui em̄ dat vt careat tedio petentis: non vt reficiat viscera indigentis: et rem et meritum perdit. Item dandum est hilariter et voluntarie. Jdeo scribit Eccl'i.xxv. Jn omī dato hilarē fac vul

tum tuū. C ¶ Scdo Maria magdalena ſm ſtatū ꝓficientiuꝫ exceſſit ſororē ſuam in valore electiōis. De ꝫ ſcribit Lu. x. Maria optimā ꝑtez elegit/q̄ nō auferet ab ea: vbi dic̄ Aug. Q. iō Maria meliorē ꝑtez elegit: qꝛ illud vnū qđ ꝑ oībꝫ diligit: eterna ſcꝫ dulcedo ꝟitatis/in hac vita auget: in futuro ꝑficiet, nūq̄ aūt auferet. Propter qđ eſt ſciēdū: ꝙ ex q̄ttuor ꝯdiciōibus oñdit chr̄s: ꝙ maria reſpectu ſue ſororꝫ meliorē ꝑtē elegerit. ¶ Prima eſt: qꝛ ꝑs Marie eſt q̄eta. pars autez marthe eſt laborioſa. Et iō de maria ſcribit/ꝙ ſedebat. i. q̄eti vacabat/q̄a erat intēta dulcedini ꝟbi dei. Uñ dic̄ Aug. a martha ꝯuiuiū dño ꝑabat: in cui⁹ ꝯuiuio maria iā iocundabat. De martha vero ſcribit/ꝙ ſatagebat circa frequens miſteriū. Et iō chr̄s ſibi dixit: Martha ſollicita es ꝛ turbarꝫ erga plīma. i. circa mlta es occupata. In corꝑali em̄ miſterio q̄rit qđ deeſt parat qđ adeſt/ꝛ ſollicitat ꝙ bñ ꝑat. ꝛ ſic ꝑ multa diſtrahit anim⁹: vt dicit Aug. ¶ Scđa ē: quia maria fuit đo ꝓpinq̄. martha ꝟo remota. Uñ đ maria đr: ꝙ ſedebat ſecus pedes dñi. In q̄ deſignat ei⁹ ꝓpinq̄tas ad chr̄m. De martha vero đr: ꝙ ſatagebat circa frequēs miniſteriū. O q̄nta eſt diſtātia ſuauitatꝫ ꝛ muneris ad pedes dei ſedere: ꝛ circa hūanū miſteriū laborare Hec em̄ diſtāt quātū q̄es ꝛ labor/delectatio ꝛ triſticia. Uñ talem diſtātiā Aug. volens oſtēdere dic̄: ꝙ illa laborabat/iſta vacabat: erogabat illa: hec implebat. ¶ Eſt aūt ꝯſiderandū ſm Chryſ. Q. iō ſignanter đr: ꝙ Maria ſedebat ſecus pedes dñi: vt oſtendat magna diligētia ei⁹ ad audiēdū verbum eius ꝛ magna reuerētia eius ad chr̄m. Ideo dic̄ Aug. Quāto hūili⁹ ad pedes chr̄i ſedebat: tanto ampli⁹ dulcedīs capiebat Threñ. iij. Sedebit ſolitari⁹ ꝛ tacebit: qꝛ leuabit ſe ſuper ſe. eſſe em̄ quietū ꝛ ſolitartū/multū diſponit hoīem ad ꝯtēplationē veritatis. ¶ Tertia eſt: qꝛ maria paſcit celeſtibꝫ deliciis: ſed martha amaricat turbatōibꝫ plīmis. Uñ đ iſta dicebat ꝙ audiebat ꝟbū đi: qđ vtiq̄ ē dulce ꝛ refectiuuꝫ ꝑs. Q. dulcia faucibꝫ meis eloq̄a tua. Uñ đt Aug. ꝙ maria ſuauiter audiuit verbū dulciſſimū et corde intentiſſimo paſcebat. De illa ꝟo đr: ſolicita es ꝛ turbarꝫ. ¶ Quarta eſt: qꝛ Marie nūq̄ auferet qđ elegit. quia ſm Aug. Dulcedo veritatis quā vita ꝯtēplatiua eligit eſt eterna. Juſtoꝝ ſemita q̄ſi lux ſplendēs/ꝓcedit ꝛ creſcit vſq̄ ad ꝑfectū diem. i. vſq̄ ad ꝑfectaꝫ ꝟitatꝫ cognitionē. Quia ſm Greg. Quid eſt qđ nō videat/qui videntē oīa videt. Iō ſibi dicit: Maria meliorē ꝑtem elegit/q̄ nō auferet ab ea. vbi dicit Aug. Non tu malā/ſꝫ illa meliorē: quia a te qđ elegiſti auferet: vt qđ melius eſt detur. Auferet em̄ a te labor ꝑñtꝫ ſollicitudinis. Ut detur gaudiū eterne q̄etis. Qđ nob. ꝛc.

¶ De ſancta Maria magdalena ſer. ſecūd⁹. Et in ordine. XCIII.

Tertio ſcđm ſtatuꝫ ꝑfectoꝝ maria exceſſit diſcipulos in vigore ſingularis ꝑfectionis. vt pꝫ ꝑ quattuor eius opera ꝑuilegiata que chr̄o circa paſſionē eius impendebat: in q̄bus illi deficiebant. A ¶ Primū eſt: ꝙ vngento vnxit morituꝝ ꝑ biduum añ paſca de qua diſcipuli murmurabāt. vt pꝫ Matth. xxvj. Ubi apl'i indignati de effuſione tam p̄cioſi vngenti/qđ reputabant q̄ſi ꝑditum dixerūt: vt q̄d ꝑditio hec. potuit em̄ hoc vngentum

venūdari plusq̄ crecent ſ denarijs et dari paupib⁹. Sed ℞ ꝓbū Joānes re tozquet ad ſolū Judā ꝓditozē: qz fur erat: z lō decimā ꝑtem valoz ſ vngēti ſubtrahere volebat. Quos chr̄s ꝑpe/ſcēs ait illis. Quid moleſti eſtis huic mlīerī. opus eī bonū opata eſt in me Nā qz futurū erat vt dicit Remigi⁹ q̄ hec mlīer corpus dñi mortuū ſm morē iudeoz vellet pungere nō potuit facere ꝓpter celeritate reſurrectōis Ideo diuina puidētia factū eſt vt vi uuz corp⁹ dñi pungeret: rōne magne pietatis z deuotionis/quā habuit er/ca chr̄istum/qđ diſcipuli nō fecerūt. ℟ ¶Scēm ē/q̄ ipa ſteterit ꝑſtanſ iuxta crucifixuz vbi alij diſcipuli fu/giebāt. Unde ſcribit Joan. xix. Stabat iuxta crucē Jeſu mat eī⁹: z ſoroz matris eī⁹ maria cleophe z maria Magda/lena. Ubi dicit Chr̄ſ. Conſidera q̄ imbecilli⁹ gen⁹ mlīeꝝ ſexus/virili⁹ ap/paruit iuxta crucē ſtando: ꝓpis diſci/pul fugientib⁹. Et ſicut dicit Origenes Maria ſtabat iuxta crucē z plo/rabat. Amoz q̄dē faciebat ſtare. Sed doloz cogebat eaz plozare. Plozabat itaq; vehementer: qnī duos dolores maiores vno geſtabat in corde. Unū de chr̄i pena/alīū de eī⁹ abſentia ſibi ꝑ morē ſubtracta. Quos q̄dez dolo/res lachr̄ymis mitigare volebat: ſed nō valebat: z ideo cora poſita in dolo re mente z corpe deficiebat: z q̄d age/ret neſciebat. Nō de nullo diſcipulo/rū iuenīt. ℒ ¶Tertiū eſt Quia maria publice z intrepide ibat de ma ne cū adhuc tenebre eſſent ad monu/mentū Sed diſcipuli erant clauſi in domo ꝓpter metū iudeoz vt ꝑz Joan. xx. vbi dr q̄ vna ſabbati venit Ma/ria magdalena/cū adhuc tenebre eſ/ſent ad monumentū z vidit lapidem reuolutuz a monumento. Ubi dicit Chr̄ſ. Q̄ qz in ꝑma die ſabbati ꝓpter ei⁹ ſolēnitatē phibebat a lege ne dñm viſitarent. Sed ſcōa die ſūmo dilucu lo venit ad monumentū vt ſaltē ex lo co ſepulture chr̄ſti aliquā ſolationē de eī⁹ abſentia reportaret. Et licz dñs vt dicē Chr̄ſ. ſurrexerit de monumē/to clauſo tumlo z ſignaculis ſalutis. Quia tñ oꝑtebat alios de ſua reſur/rectōe certificari: ideo poſt eī⁹ reſur/rectionē: angel⁹ lapidē a monumēto reuoluit. Et lō poſtq̄ Maria lapidē reuolutū a monumēto vidit: ſtatim eū ſublatū credidit. z diſcipul' dixit: tulerūt dñm meū z neſcio vbi poſu/erūt eū. Quo audito ℘etr⁹ z Joan/nes: q̄ chr̄m ꝑ ceteris amauerunt ad monumētū cucurrerūt: z ita ſic ma/ria dixerat inuenerūt. ℑ ¶Quar/tū eſt Quia diſcipul' a monumēto re cedētib⁹. i. ℘etro z Joāne/q̄ ex dicto marie ad monumētū cucurrerāt: ad domum reuertentib⁹: maria ſtabat ad monumentū foris plorās. vbi ōt Ori genes ℘etr⁹ z Joānes timuerūt: et lō nō ſteterūt Maria nō timebat: qa nihil ſuſpicabat ſupeſſe ꝑ quo time/re deberet. ℘erdiderat em magiſtrū ſuū: quē ita ſingulariť diligebat vt ꝑ cer eū nihil diligere poſſet. ℘erdide/rat vitā anie ſue z ideo meli⁹ ſibi arbi trabat mori q̄ viuere ſuſpicās q: fo/ſitam moriēs inueniret quē viuēs in/uenire nō poterat: ſine q̄ viuere nō valebat. Et ideo dicit Greg. ℘enſan dū eſt q̄ntus vis amoz mētē bui⁹ mu/lieris accenderat/q̄ diſcipul' a monu mēto recedētib⁹ nō recedebat. Bene eriā ſm Aug. ad monumentū amare flebat. Quia oculi ei⁹ /qui dñm vide/re cupiebant: nō niſi lachr̄ymis vaca bant. Ampli⁹ em doluit q̄ fuit ſubla tus de monumēto/q̄s q̄ fuerat ſuſpē ſus in ligno. Et q: de abſentia chr̄ſti

alit ꝓſolari nō poterat. Jō in monumentū iterū atq; iterum reſpiciebat. Quia vt dicit Greg. vis feruidi amoris: intentionē mltiplicat inq̄ſitionis Et iō in monumētū reſpexit: vt ſaltez ex loco in quo cor. ꝑ cbīi iacuerat aliq̄ ꝓſolatione de ei⁹ abſentia reportaret. Cōcludam⁹ g̃ hanc miſcōiam cuz Origene dicēte. Seq̄mur ſſos huj⁹ mlieris affectū: vt puentiam⁹ ad effectū. Plozet vnuſq̄q; ad Jeſuz z fideliter q̄rat Jeſuz: q nō celabit ſe pie q̄rentibz ipm. Diſce o petrōz plozare ōi abſentia: z deſiderare ei⁹ pſentia. Diſce Jeſum amare: in ipo ſolo ſperare q̄z nō derelinq̄t ſperātes in ſe. Diſce exēplo hui⁹ mlieris: nulla aduerſa foz midare: nullā ꝓſolationē extra Jeſuz accipe: oīa ꝓter Jeſum libenter ꝓtemnere. Qō nobis pie. di. zē.

¶ Sermo tertius de ſancta Maria Magdalena. Et in ordine. xciiii.

ANima mea liq̄facta eſt vt dilect⁹ locutus eſt Cañ. v. ℟ ¶ In verbis q̄ poſuit Maria Magdalena nob⁹ innuit duo ſingularia beneficia q̄ a ſuo dilecto recepit. Nam p̄mo tangit cauſaz z modū ſue q̄uerſionis. Scōo explicat effectū ſue reconciliationis. Primū bñficiū notat: cū dicit. Ut dilectus locut⁹ eſt. Scōm cum ōz. Anima mea liq̄facta eſt. q. d. Ex ipa allocutione dilecti: liq̄factionē ſui amoris incurri: ac p hoc ei⁹ dulcedinē melliſluā deguſtaui. ¶ Circa p̄mū eſt ꝓſiderandū: q⁹ ei⁹ q̄uerſio cauſabat ex duobz. Primo ex fozti dilectiōe: ꝓter q̄ dicit dilect⁹. In q̄ inuit magna ei⁹ dilectio ad cbīm: virtute cui⁹ fuit q̄uerſa: z a petio emūdata Lu. vij. Dimiſſa ſunt ei pcā multa qm̄ dilexit multū. Scōo cauſabat ex cbīi amabili allocutione: ꝓter q̄ ſubdit locut⁹ eſt. ¶ Ad cui⁹ maiorē euidētiā eſt ſciendū. Q⁹ Maria cbīi ſtū ſimplicit dilexit: z ſm hec tria verba a ſuo dilecto audiuit. ¶ Primo nāq; dilexit eū feruenē in ſua q̄uerſione. Quē feruoz bene declarauit ex ſui ꝓpij corpis afflictione. Quia artiſſima penitentia poſt cbīi aſcenſionē p triginta āños ꝓtinuauit: z etiā in oīs būani ſolacij declinatione: q⁹ p triginta annos q̄ſi ſtetit in beremo in rupe duriſſima oīb⁹ hoīb⁹ incognita ꝓnā ſit: z nūq̄ p illud temp⁹ cibo vl potu corpali vſa fuit. Sed q̄liber die ſeptem ſuauitate cāt⁹ angelici refecta fuit. Hunc aūt feruoīdū amoz ex illo ſcbo dilecti recepit: q̄ cbristus ſibi amare lachrymāri rūdit. Remittūt tibi pcā tua. De q̄ locutione poteſt intelligi q̄ ſcribit Oſee. ij. Ducā eā in ſolitudinē p voluntariū ſez cōceptū oim mūdaną noz⁹: q⁹ poſtq̄ coz ei⁹ diuino amore inflāmatuz fuit: nibil p̄oz ſus in rebus creatis ꝺ ligere potuit. z ibi loquar ad coz ei⁹. Dilectus em̄ ſibi loquebat ad coz occulta inſpiratione: q̄ ſuū affectū ad penitētiā mouit: z ex hoc tota fuit reſoluta in lachrymis i manifeſta cōpunctione. Vñ p venia impetranda humiliť ſe pſtrauit ad pedes Jeſu: q⁹ etiā amoz⁹ lachrymis rigauit: i capill⁹ ſuis terſit: z varijs gemitibz tanq̄ ſpēbus aromatic⁹ pciosuz vngentū ꝓficiens pedes dñi unxit. Ex q̄bo actibz cbīs intio meli⁹ refect⁹ fuit: q̄ p cōuiuiū pharisei q̄ ipm corpaliť inuitauit. Vñ dic⁹ Petr⁹ Rauē. Mulier iſta pietatē exhibuit cbīo conuiuiū ſpuale. In menſa penitētie ponit feruculū ꝓpūctionis: a ꝓponit panē doloris: infert potuz lachrymis: z crebris gemitibz tangit ſymphoniā cordis: z

dū pect⁹ ex remorsu ꝓcacīe sepe pcu
rit: facit deo placita cymbala ꝓsonare
B ¶ Scdo dilexit eū fortit̄ z ꝓsc⁊
uerāt in resurrectōe. Qō ꝑz qz discī
pulis recedentib⁹ a monumēto nō re
cedebat. Et qz in q̄rendo ꝓseuerauit:
ideo prima oīm chīm videre meruit
Marci vlt. Surgēs Jesus mane p⁊
ma sab. z c̄. Un bene potuit dicere cū
sponsa. Paululū cū ꝑtrāsissem eos i
ueni quē diligit ania mea/tenui eum
nec dimittā: donec introducaz cū in
domū mr̄is mee: z in cubiculū genit⁊
tricis mee. Ania em̄ amorosa nō ꝓsola
tur in aliq̄ re creata: sed cūcta p ferui
dū affectū supgredit̄s: tota transit in
suū dilectū. O q̄ dulcis trāsit⁹ a ꝓgni
tōe creature/trāsire in ꝓgnitōz z amo
rē simplicis essentie. z ibi coḡscere ꝓfis
eternitatē: filij ⁊itatē: spūsseti ineffabi
lē bonitatē. Et ió Marie magdalene
post resurrectionē q̄renti dīm nō est
satisfactū p angelica visionē vt exin⁊
de recipet ꝓsolationē. Sed postq̄ il⁊
los ptrāsijt: tūc iuenit quē dilexit. Et
ió sequit. Tenui eū nec dimittā: imo q⁊
dā dulci amoris ampleru mihi astrin
gā. Quia sic dicit Bern⁹. tolis aia bta
chīj amoris adeo dulcit sibi dilectus
astrigit/q̄ p nihil creatū ab ei⁹ amo⁊
re valeat ⁊ꝑari. Sequit: donec introdu
cā illū i domū mr̄is mee. i. i domū sa
pīētie increate: q̄ ió dicit dom⁹ inatr̄
sponse. Quia ibi sapīētia inei eata spō
sam in diuino amore parit: z q̄si sinu
suo oēm fetū amoris fouet z nutrit.
Nō solū aūt ipm vult inducere in do
mū mr̄is. Sed in cubicl̄m genitric⁊
is ad secretā z intimā diuine ꝓplati
onis quietē: q̄ sm Bef. solo deo fruit
z vbi nō admittit nisi sponsa: q̄ secre⁊
ta cubicli. i. diuini mysterij sua ꝓtem
platiōe digna fuerit penetrare. Jn B
em̄ cubiclo sol⁹ est loc⁹ q̄etis z pacis
qz ibi ania ab oīni cura mūdana z af
fectionū abstrahit: z in solo amplexu
sbi eterni delectat. Dunc aūt amorē
ex illo ⁊bo dilecti recepit/q̄ chīs sibi
dixit. vade ad frēs meos z dic eis: ad⁊
scendo ad patrē meū et patrē vestrū:
deū meū z deū vīm Joā. xx. Et q̄ ꝑz
q⁹ multis singl'aribus ꝓuilegijs chrīst⁹
ipam dotauit. Nā in tpe gr̄e/solenez
pentecostē ipa ꝓmo fecit. Sibi etiaz
chīs ꝓmo appuit: z qō mai⁹ est ap̄lo
rū ap̄lam fecit. L ¶ Tertio dile
xit eū dulcit in ascensione: qz chīs to⁊
tū suū cordis desiderū secū vexit. Et
q̄ ipa se in amore diuino tantū exer⁊
cuit/q⁹ corp⁹ dñicum in erate virili p
fectū: z centū libris vngenti ꝓditum
sola tollere z portare volebat dicēs.
si tu sustulisti eū dicito mihi: z ego eū
tollā: non attendēs nec ad grauitatē
funeris: nec ad magnitudinē ponde
ris/nec ad imbecillitatē mlieris. Nec
mirū: qz fort̄ ei⁹ dilectō supgrediebat
vires corpis. Jō dicit Origenes. O
ineffabilis bui⁹ mlieris amor/nullū
locum excipit/absolute ꝓmittit/sine
timore dicit. Ego eum tollā. Unde p
hunc dulcem amorē sic eam roborā⁊
tem bene poterat dicere cum sponsa
Lañ). Jndica mihi quē diligit ania
mea. Felix anima que p oīnib⁹ bonū
diuinū eligit: z illud solū diligit. Lu
ius amor purior/dulcior/vtilior. tu
ergo dilecte: indica mihi: vbi pascas
.i. interna ꝓsolatiōe reficias ipas mē⁊
tes deuotas: te sup oīnia diligentes: z
vbi cubes. i. quiescis in eoz̄ scz men⁊
tibus: oēm fluctuationē desideriq̄ de
tando. Et hoc in meridie. i. in charita
tis feruore. vbi aura serenior: hora ca
lidior z vmbra brevior. Quia p cha⁊
ritatis feruorē in mentib⁹ amorosis:
serenat cādor ⁊itat̄s: inflāmat feruor
charitatis; z abbreviat vmbra terre⁊

ne vanitatis. Quia oēm vanitatē terrenā ꝓrsus abijciūt ⁊ ꝯtēnunt. Hūc amorē ex illo ꝟbo dilecti recepit: q̄ sibi dixit Lu. vij. Fides tua te saluā fecit vade in pace. In q̄ verbo saluator sibi eternā salutē ꝓmittit: cū dic̄: fides tua te saluā fecit: h̄ est in statu eterne salutꝭ te ꝯstituit: ⁊ pacē interne q̄etis sibi tribuit: cuꝫ subdit: vade in pace. Ex hoc eñ ꝟbo ī Maria gradꝰ tāte deuotiōis excreuit: q̄ eam ꝑfudit tanta dulcedine celestiū gaudioꝝ. Ut cū ipa sponsa clamet se in diuina cellaria introductā Cañ. j. Introduxit me rex in cellaria sua. D ¶ Scdo explicat effectū sue reconciliatiōis cum dic̄: aīa mea liq̄facta est. Circa qd̄ est sciendū: Q. ania marie magdalene: q̄ntū ad p̄sens fuit triplicit̄ liq̄facta Primo q̄dē ad modū cristalli duri ⁊ solidi/ ⁊ h̄ ꝑ verā ꝯtritionē: ps̄. Emittet verbū suū ⁊ liq̄faciet ea: flabit spiritꝰ eiꝰ ⁊ fluent aque. Ex h̄ eñ verbo secrete inspiratiōis chr̄s cor suū inflāmauit: ⁊ austro spūsscti cor suū ꝑflauit: ⁊ in lachrymas feruide cōtritiōis ⁊ pie deuotiōis resoluit. Uñ chr̄s sibi dicere potuit illud Cant̄. iiij. Surge aq̄lo ⁊ veni auster ⁊c̄. Per aquilonez q̄ ventꝰ frigidꝰ est ⁊ siccus: intelligo sue mentꝭ aridaꝫ in deuotionē añ ipiꝰ ꝯuersionē. Per austrū ꝟo q̄ est calidꝰ ⁊ hūidꝰ intelligo donū spūsscti: q̄ suo amore ignito ortū sui cordis ꝑflauit: ⁊ varijs ꝟtutū aromatibꝰ fecūdauit Uñ dic̄ Greg. Per flatuꝫ austri gelu resoluit̄ ⁊ aq̄ largissime fluūt: dū per gr̄am spūsscti pctōr lachrymis effluit quē pcti gelicidiū ꝯstrigit. ¶ Scdo ipaꝫ liq̄fecit ad modū māne ꝑ feruidi desiderij estuatiōem. Manna eñ qd̄ habuit in se oē delectamētū: ⁊ oīs saporis suauitatē cū rore celesti descēdit de nocte: qꝛ feruidum ⁊ sapidum eternoꝝ desiderium spūssancti gratia mēti imp̄mit: vt solum in rebꝰ diuinis delectent̄. Omnia ꝟo terrena ⁊ trāsitoria tanq̄ꝫ amara ⁊ insipida abominet̄. Et talis affectio hñ figurabatur in manna: qd̄ liq̄fiebat ad solem. ⁊ indurabat̄ ad ignē: qꝛ cor humanuꝫ ꝑ feruidū diuini amoris desideriū liquescit ⁊ resoluit̄: qd̄ ꝑ ignē carnal̄ cōcupiscētie obdurat̄. ¶ Tertio ipam liq̄fecit ad modum celi ꝑ quandā dulcem p̄gustationeꝫ celestis gaudij: ⁊ h̄ ꝑ intimā deuotionē: q̄ solū bonū diuinū feruētissime dilexit: oīa terrena tāq̄ꝫ vilia q̄daꝫ stercora ꝯtēpsit. Uñ potuit dicere cū apl̄o Phil̄. iij. Oīa arbitratꝰ sum vt stercora vt chr̄m lucri faciā. De h̄ pōt itelligi qd̄ scribit̄ Esa. lj. Celi sicut fumꝰ liq̄scent: ⁊ terra sicut vestimentū atterit̄. Qd̄ spūal̄r fit qñ mētes celestes ex feruida deuotiōe ⁊ lympida ꝯsideratōe bonoꝝ celestiū obliuiscunt̄ oīm affectuum terrenoꝝ: ⁊ resoluit in fumū deuotiōis transeūt in quēdā celestē iubilū ⁊ mētis excessum. In hūc affectū magdalena trāsierat. qꝛ s̄m Orige. tota exanimis: tota īsensibil̄ facta fuerat. Nā vt ipe dt̄ sentiēs ñ sentiebat: vidēs ñ videbat: audiēs ñ audiebat. sꝫ nec ibi erat/ vbi erat: qꝛ tō ibi erat vbi mgr̄ suꝰ erat. d̄ q̄ tñ vbi essꝫ nesciebat. Ex ēt ipa oēm affectum terrene ꝯsolatiōis amiserit patꝫ ꝑ hoc qd̄ Origenes in ꝑsona sua subdit. Onerosi mihi sunt omnes cōsolatores: grauāt me ⁊ nō cōsolantur me. Ego eñ quero creatorem meū: et ideo grauis est mihi ad videndū oīs creatura. Quā affectū deuotiōis nobis p̄stare dig. ⁊c̄.

¶ De sctō Jacobo apl̄o ser. p̄mꝰ
Et in ordine. XCV

Calicē meū bibetis: sedere aūt ad dexterā meā vel sinistrā/non ē meū dare vob. sed q̄bꝫ paratū est a patre meo Matth.xx. A ¶ In verbis ꝓpositis chr̄s Jacobū ⁊ Joānem/ꝓ q̄bus eoꝝ pia mat̄ sessionē regni celestis a chr̄o petierat: triplicit̄ informat. Nā p̄mo eis p̄dicit passionē sui martyrij. Scd̄o eos docet correctionē humani desiderij Tertio eos instruit d̄ adeptione celest̄ p̄mij. Primū notat̄ cū p̄mittit̄. calicē quidē meū bibetis. Scd̄m notat̄ cū subdit̄/sedere autē ad dextrā meā vel si. non est m.d.vo. Tertiū notat̄ cū annectit̄. Sed quibus paratū est a patre meo. ¶ Circa p̄mū est sciendū/ꝙ chr̄s habet triplicē calicē de q̄ bt̄us Jacobꝫ ⁊ Joānes biberūt. Primꝰ est calix ꝟtualis ꝑfectionis. Scd̄s tꝑalis passionis. Tertius et̄nal̄ retributiōis. De p̄mo bibitur puritas vite. De scd̄o bibit̄ acerbitas pene. De tertio bibit̄ suauitas glie. ¶ De p̄mo ptz Nā de calice virtualis ꝑfectiōis: q̄ est plenꝰ balsamo .i. spūsctō christꝰ/ ⁊ btā ꝟgo: ⁊ ceteri apl̄i biberūt puritatē vite: ⁊ incōtaminabilitatē ꝑfecte inocentie: aliter tñ ⁊ alit̄. Nam chr̄s habuit ꝑfectissimā vite innocētiā: qꝛ nec pctō actuali nec originali vnq̄ ꝯtamiatꝰ fuit: btā autē ꝟgo habuit post chr̄m ꝑfectissimā vite inocentiā. Quia nūq̄ aliqd̄ pctm̄ actuale ꝯmisit imo post christi ꝯceptionē oīno impeccabil̄ fuit: ⁊ iō post chr̄m de isto calice bibit ꝑfectissime. Sed bti apl̄i de isto calice i die Pentecostes ꝑfecte biberūt: qꝛ tunc ꝑ spm̄sctm̄ sic in gr̄a ꝯfirmati fuerūt ꝙ extunc nūq̄ mortalit̄ peccauerūt. Inter q̄s Jacobꝫ ⁊ Joānes ꝑfectiꝰ ceteris biberūt: qꝛ sctioris vite fuerunt Propt̄ qd̄ etiā a chr̄o tāq̄ sibi familiariores ⁊ chariores ad oīa secreta fūt admissi/sic ptz in puelle suscitatione ⁊ i eiꝰ trāffiguratiōe: ⁊ in passiōis sue lamētatiōe. De isto etiā calice biberūt oēs pueri q̄ in baptismali inocētia decesserūt: qꝛ in ꝑfecta inocētia ꝑmāserūt/ꝓpt̄ qd̄ ⁊ tales sequūt̄ agnū q̄cūq̄ ierit. vt pz Apoc.xiiij B ¶ De scd̄o ptz Nā de calice tꝑal̄ passiōis: q̄ est plenꝰ absinthio chr̄s bibit in sūmo: qꝛ penā amariorē sup oēs hoīes sensit. Unū d̄t Threñ.j. Attēdite vniuersi ppl̄i si est dolor: sic dolor meus Et iō passio chr̄i ꝓpt̄ eiꝰ mltiplicē efficaciā: sub triplici noīe exp̄mit̄. Nā aliqñ d̄r baptismꝰ vt pz Lu.xij. qꝛ nos a pctis nr̄is lauit in sanguie suo: vt scribit̄ Apo.j. Aliqñ d̄r excessus/vt Lu.ix. Tū qꝛ oēs penas sua amaritudine supat. Tū qꝛ mētes deuotas i admirationē eleuat diuine pietatis. Aliqñ d̄r calix. vt ptz Joā.xviij. Quia mentes ꝯtēplatiuas suaui deuotōe inchriat. De isto etiā calice btā ꝟgo pꝰ chr̄m ꝑfectissime bibit. Quia iuxta crucez stans amarissimā penā sustinuit. q̄a sic d̄t Ansel. Oēm penaruz amaritudinē/quā chr̄s patiebat̄ corꝑalit̄: ipsa passa fuit mētalit̄. Unū d̄r/ꝙ eiꝰ aīam tūc dolorꝫ gladiꝰ ꝑtrāsiuit. De isto ēt calice Jacobꝫ ⁊ Joan. sup oēs apl̄os ꝑfectiꝰ biberūt. qꝛ isti cū chr̄o fuerūt qñ factꝰ in agonia sudorē sanguineū emisit p̄ timore ⁊ acerbitate iminētis passiōis Joānes g̃ bibit: tū qꝛ flagellationi ⁊ crucifixiōe chr̄i presentialr̄ affuit. Tū qꝛ venenū forte bibit. tuz qꝛ in feruēti oleo assatꝰ fuit. Jacobus etiā bibit ꝑ magnā afflictionē carnis ꝑ assiduitatē feruentꝫ oīonis. ⁊ ꝑ supplicīū passionis: qꝛ gladio ꝑ herodez occisus fuit. ¶ Et licz potio istiꝰ calicis mltū sit amara: tria tñ sūt q̄ red-

dūt eā potabilē ⁊ dulcorosā. Primū est exēplū medici/de isto eñ calice p̄mo bibit medic⁹: vt eū ñ abhorreret egrot⁹ Uñ Bern̄. Deuot⁹ miles sua vulnera ñ sentit dū benigni p̄ncipis vulnera intuet. Scdm ē collatio diuini auxilij/qd mētē rātū roborat: vt oēm tribulationē ꝓ chr̄o gaudent̄ ferat. Tertiū est magnitudo celest̄ premij/q̄ dulcorat oēm amaritudinē present̄ vite: Uñ dr̄ Greg. ꝙ ꝯsideratio premij minuit vim flagelli. L

¶ De tertio patz Nam sicut calicem p̄ncis afflictiōis biberunt cū dolore: Ita calicē eterne p̄miatiōis bibūt cū gaudio ⁊ dulcore. vnd̄ scribit Esa. lj. Gaudiū ⁊ leticia iuenient̄ in ea. Gr̄aꝝ actio ⁊ vox laudis. In q̄bꝫ v̄bis inuitur/ꝙ dulcor ⁊ suauitas p̄mij celest̄ inascit̄ ex tribꝫ. Primo ex oīs boni ꝑfectissima adeptiōe. Uñ dr̄ Cassiod. sup ps̄. Cū deū diligim⁹: oīa in ipso repim⁹: vn⁹ est qui q̄rit: sed in q̄ oīa bono ꝯtinēt. Cur g̃ in mlt̄a defluim⁹ Cur ꝑ diuersa nos fatigam⁹? Ad ip̄z g̃ vnanimit̄ festinem⁹/in q̄ solo cuncta felicit̄ obtinem⁹. Et iō bñ dr̄ Propheta. Gaudiū ⁊ leticia iuenient̄ in ea: ciuitate scz supna. Ideo dr̄ Ber̄. Illd̄ est solū ⁊ verū gaudiū. qd̄ nō de creatura sed de creatore ꝯcipit̄. Cui ꝯparata oīs aliena iocunditas meror est: om̄is suauitas dolor est/ Om̄e dulce amaꝝ: ⁊ qd̄cūq; aliud qd̄ delectare pōt molestū. Propter qd̄ dr̄ Aug⁹ Quicq̄d mihi dare vult de⁹ me⁹ totuz auferat: ⁊ se solum mihi tribuat. Quia sol⁹ desideriū meū ꝑfecte satiat. Scdo inascit̄ ex oīs mali ꝑfectissima euasiōe/ꝑ q̄ scti ⁊ bti reddūt deo gr̄as incessant̄. Et iō subdit ꝓpheta ꝙ in illa ciuitate supna niuenient̄ gr̄arū actō (subaudi) iug iꝯ ꝯtinua. vñ dr̄ Aug. Quid meli⁹ aio geram⁹ aut ore ꝑmam⁹: aut calamo exp̄mam⁹ q̄ dō gr̄as. Hoc nec dici breui⁹: nec audiri leti⁹: nec agi fructuosi⁹ p̄t. iō dr̄ Ber̄. ꝙ ingr̄itudo ē vent⁹ vrens: fontē pietat̄ desiccās. Nā vt dr̄ ip̄e: Ille spūi gr̄e ꝯtumeliā fac̄: q̄ bñficiū dant̄ g̃ta mente nō suscipit. Et qz celeste p̄miū: qd̄ de⁹ p̄ꝑauit diligētibꝫ se: rātū est ꝙ s̄m Aug. oīa desidria ⁊ vota trāsgredit̄. Jō bñ dr̄ Ber̄. Festinem⁹ charissimi ad locū tutiorē: ad agꝝ vberiorē ad pastū suauiorē. vt bitem⁹ sine metu abūdem⁹ sine defectu: epl'emur sine fastidio. Nā vbi anxietas nll'a: nullū p̄t esse fastidiū: ⁊ vbi suauitas sūma: sp̄ sūmū ibi erit d̄sideriū. Tertio inascit̄ ex diuie laud̄ ꝯtinua freq̄ntatiōe. Cui scti angeli ⁊ b:i incessant̄ insistūt: vñ scribit Apoc. iiij. ꝙ illa q̄ttuor aīalia ⁊ .24. seniores: req̄em non hēbant sz incessant̄ deū laudabūt dicētes Sctūs sctūs sctūs dñs de⁹ sabbaoth. Et i d̄o rōnabil'r ꝓpheta tertio ānectit/ꝙ i illa ciuitate supna iuenit̄ vox laudis: qz q̄ ampli⁹ bti deū laudāt: tāto auidi⁹ ip̄m laudare desiderāt. vñ dr̄ Aug⁹ in de ciui. di. In celesti gl'ia solū vacabim⁹ dīnis laudibꝫ amātes: ⁊ ꝯtēplantes ip̄m q̄ est oīa in oībꝫ. Nec ē miꝝ: si solū ibi vacet̄ diuinis laudibꝫ: qz sic dr̄ Aug. Tāta ē iocūditas luc̄ et̄ne: h̄ est incōmutabil' sapiētie. vt si nō liceret i ea āpli⁹ morari q̄ vni⁹ diei spacio/ꝓpt̄ h̄ solū innūerabiles anni pleni delitijs h⁹ vite recte meritoq; ꝯtēnerent̄ Cui⁹ iocūditatis nos ꝑti. ⁊c.

¶ Sermo secund⁹ de sctō Jacobo: Et est in ordine Sermo. XCVI.

Secundo chr̄s eos docet correctionez desiderij cū subdit. Sedere autē ad dextrā ⁊c. A ¶ Circa qd̄

ē scīēdū/q̄ fm Chrys. desideriū istoꝝ
fm erat repbensibile z p ꝓño dignū
correctiōe: qz desiderabāt hic celestez
pmaū sine meritꝫ: z iō p eo⁹ obtentu
mez cellide sōmittebāt vt p eis pe
ret. z ipi min⁹ repbensibiles apparēt.
Vul⁹ aūt submissiōis Chrys. assignt
tres rōes. Prima ē/Ne ceteros disci
plos scādalisarēt si p seipis peterent
vñ ōt Chrys. Si nos rogam⁹ ingfm
fortitā ceteroꝝ fm corda ꝓcurem⁹.
Scōa ē vt ipa qō petebat a chīo p fi
lijs cui⁹ ipetraret. vñ ōt Chrys. Ipse
ei dño: q̄ mīnos aios filioꝝ mi fariōe
ipleuit: facili⁹ exaudiet mīem p filijs
postulātē. Tertia ē vt si min⁹ discrete
peteret chīs sibi facili⁹ idulgeret. quia
ipa fragilitas seruꝫ excusat errorē vt
ōt Chrys. Et lz in pmissis isti fīes re
pbensibiles fuerint: chīs tñ eos beni
gne repbēdit. Nō ei dicēt voluit: non
sedebiꝫ/ne eos pfūderet z turbaret.
Nec dicēt voluit sedebiꝫ/ne p b cete
ros puocarꝫ. Sz benigne ipīs rñdit.
Nescitꝫ q̄d petatꝫ. q. d. Creditis q̄ ex
cognatiōe carnali q̄ mihi astrigimini
vob debeat celsioꝝ loc⁹ pmij. Et in b
erratꝫ nō būces scioꝝ vtilitū postulati
onū z nociuaꝝ vt ōt Chrys. Vñ chīs
ipoꝝ petitioni rñdens ōt. Calicē q̄dē
meū bibetꝫ/sedere aūt ad dexterā vl si
nistrā non ē meū dare vob/intel
ligit sine vllo merito z labore. vnde si
vultꝫ cē ꝑceps celestꝫ sessionis: oz q̄
sitꝫ ꝑcipes penaꝝ afflictionis. qz fm
Bre. si fuerim⁹ socij passionū erim⁹ z
ꝓsolationū. Scōo b vbū fm Remi.
sic intelligit: nō est meū dare vob: ta/
libo scz q̄les nūc estꝫ. Quia regnū ce/
loꝝ solū debet būilibus: nō aūt superbis
q̄les nūc estꝫ: q̄ celsitudinē pmū ex p
pinq̄tate carnali obtinere pūltꝫ ꝑpt
qō efficiamini būiles z sic accipietꝫ.
Tertio fm Hiero. sic nō est meū da
re vob rōne scz ꝓgnatiōis carnal' er q̄
q̄dē sine meritꝫ vobis p̄ ceteris deberi
creditꝫ: sed magꝫ dat rōne meriti z p/
fectiōis spūalis: vnde si regnū celoꝝ
possidere vultꝫ oport q̄ b ꝓsequamini p
meritū passiōis. Sic̄ ego ipe ꝓsequi
debeo Luc. vlt. Nōne sic oportuit pati
chīm: z ita p meritū scz passiōis intra
re in gl̄iaꝫ suā: nō q̄ illa passio ēe ꝑpt se
indigeret/sz solū ꝑpt nos p q̄bus satisfa/
facere voluit vt sic nob regnū celeste
nō claue potēte sz magꝫ claue iusticie
miscōiter aperet. B ¶ Tertio ipos
instruit de adeptione celestis p̄mij cū
annectit. sed q̄bus datū est a pte meo: p
ei⁹ scz p̄destinatiōnē z eternaꝫ electio
nē Eph. j. Elegit nos in ipo ante mūdi
ꝓstitutionē: vt essem⁹ scti z imaculati
in ꝓspectu ei⁹ in charitate. Circa q̄ ē
sciendum/q̄ a pte celeste regnū celoꝝ
rū est abeūno ꝑpatū tribus gñibus hoiꝝ
Primo pfecte diligētibus ipm deum
Esa. lxiij. Oculꝰ ñ vidit deꝰ absq̄ te:
q̄ ꝑparasti diligētibus te. Nec mirū qz ta
libus oia cooperāt i bonū: eriā pcta mor/
talia vt dicit glo. Quia si rales q̄nq̄ in
petrū ruūt: tūc citꝰ aliꝰ z būiliꝰ re/
surgūt. vt ōt Aug. Scōo debet ꝑfec
te ꝓtemnētibus ipa mūdi. vñ ōt Sal/
uator Matt. xix. Facilius ē camelū in
trare p foramē acus: q̄ diuitē intrare
i regnū celoꝝ. Ubi sciēdū fm Hiero.
qz hierosolymis erat q̄dā porta: q̄ fora
mē acus dicebat/p quā camelꝰ trā
sire nō poterat nisi deposito onere et
flexis genibus. Per qō signt q̄ diuites
nō pūt transire p artā viā q̄ ducit ad
vitā: nisi depositis sordibus pcatoꝝ. z o/
nere diuitiaꝝ: aut eas totaliter reliq̄n/
do: vl saltē nō amādo. Propt qō be
atꝰ. omnia scz mūdana z terrena ar/

bitrat⁹ sum vt stercora vt chr̄m lucri facerē. Nam s̄m Hiero. Cū dilectiōe t̄renoꝝ dn̄s ꝑs fieri dedignat: Quia totū cor ⁊ totū affectū hoīs sibi vēdicat amor creatoris. Et ideo bene dicit Aug. si diuitie appetunt illuc ſuent vbi nulla vetustate corrūpunt. Et q̄a s̄m Greg. Sole vere diuitie sunt que nos ꝟtutib⁹ diuites faciūt. vñ ꝯcludit. Si g̃ fr̄es diuites esse cupit⁹ veras diuitias amare. Si gl̄iaꝫ dignitatū diligit⁹: in illa sup̄na curia angelorū ascribi festinate. Tertio debet miscdiam exhibentib⁹ circa ꝓximū Matth. xxv. Esuriui em̄ et dedistis mihi manducare. Ubi notat Remigi⁹ q̄ in h̄ loco sex opa miscdie a dn̄o cōmemorant que q̄cūq̄ implere studuerit: regnū a ꝯstitutōe mūdi ꝑparatū elect⁹ ꝑcipere merebit. Hec aūt opa s̄z Rab. mystice adiplet q̄ esurientē ⁊ sitientē ꝯscientiā pane verbi reficit: vel potu sapiētie refrigerat/q̄ errantē ꝑ pctm̄ in domū matris eccl̄ie recipit: vl' q̄ infirmū in fide ꝑ verā doctrinā roborat ⁊ nutrit. E ¶ Sciendū autē q̄ gl̄ia regni celestis satis ꝯgrue hic noīe sessionis exp̄mit/cum dicit. Sedere autē ad dexterā ⁊c. ⁊ h̄ triplici rōne. Primo q̄ scti ⁊ bti sedebūt cū chr̄o tāq̄ iudices ad iudicandū Matth. xix. Vos q̄ reliquist⁹ oīa: ꝑ voluntariū scz ꝯtemptū/⁊ secuti estis me ꝑ ꝟtuosū scz ꝓgressuz mee imitatiōis: sedebit⁹ sup̄ sedes duodecem iudicantes duodecī trib⁹ israel: Quia (sic dicit Hiero) vob credētib⁹ illi credere noluerūt. Scdo cuz chr̄o sedebūt tāq̄ reges ad regnandū. Unde q̄libet btō q̄ntū ad istā dignitatez sessionis pōt itelligi qd̄ scribit. j. Re. ij. Ut sedeat cū ꝑncipib⁹. i. cum btis apl'is mūdo ꝑ potētiā ⁊ dignitat⁹ excellentiā ꝑncipantib⁹: ⁊ soliū gl̄ie teneat. Et h̄ rōnabilit̄ ꝯtingit. Dignū ē em̄ vt illi q̄ hic appetitū carnis ⁊ mdi ꝓpt̄ deū: rōnis impio regularit̄ subiecerunt in futuro dignitate regia perfruant. Unde dicit Seneca. si bene s̄m rōnez te rexer⁹: rex es: Sinaūt: seru⁹ es ꝯcupiscētie scz carnal': etiā q̄ntacūq̄ dignitate ꝑpolleas. Tertio cum chr̄o sedebūt tāq̄ ꝯuiue ad epulādū. In ps̄. Justi epulent ⁊ exultent in cōspectu dei ⁊ delectent in leticia. In h̄ em̄ celesti ꝯuiuio chr̄s ꝑsonalit̄ ministrabit: ⁊ fercula suauissima eterne satietatis manu ꝓpria ip̄is apponet. vñ scribit Luce. xij. Q. ꝑcinget se: q̄ s̄m Greg. ꝓmpte ⁊ actualit̄ in eterno cōuiuio/voto cuiuslibet respondebit ⁊ faciet illos discūbere. i. ꝑfecta pace anime ⁊ corpis et̄nalit̄ reqescere/vt de Theophil⁹. ⁊ trāsi. ministrabit illis. Quia seip̄o ⁊ veritate sue presentie: sctōs ⁊ btōs in et̄na gl̄ia satiabit. Nā siue ingrediant ad ꝯtemplandū diuinitatē siue ditatē/siue egrediāt ad ꝯtēplādū hūanitatē/sp̄ inueniēt pascua suauissime refectiōis vt scribit Joā. x. Et ꝓpter oīa ꝑdicta bn̄ scribit Esa. xxxiij. Sedebit ꝓpl's me⁹ in pulcritudine pacis: q̄ntū ad primū: q̄ in magna q̄ete ⁊ trāq̄llitate ani ceteros iudicabūt. Et in tab̄ nacl'is fiducie q̄ntū ad scdm: q̄ potētia ⁊ dignitate regia tūc fulgebūt. Et in req̄e opulēta q̄ntum ad tertiū: q̄ in eterno ꝯuiuio cibum suauissimū ⁊ infallibilē degustabūt. Cui⁹ nos ꝑti. ⁊c.

¶ De sctō Jacobo sermo Tertius Et in ordine. XCVII.

In baculo meo trāsiui Jordanē istū/⁊ nunc cū duabus turmis regredior. Gen. xxxij. A ¶ Verba ꝓposita l̄ralit̄ sumpta sunt ip̄i⁹ Jacob

pſiarebe. In qbꝰ gl'iaſ ꝓ reditu ſuo ꝓ ſpero in terraꝫ ꝓmiſſiõis: ſed myſtice itellecta ſũt b. Jacobi apli: i qbꝰ gl'iaſ ꝓ reditu ſuo de hac valle miſerie: ad locunditatẽ celeſtis patrie. In qbus verbis de tribꝰ ſpecialiter gl'iaſ. Primo quidẽ de tranſitu pñtis mortalitatis. Scõo de actu acerbe penalitatis. Tertio de gl'ioſo ſuo reditu erne locunditatẽ. Propter primũ ꝓmittit qꝫ iordanez tranſiuit. Propter ſcõm ſubdit: qꝫ in baculo ſuo trãſiuit. Propter tertiũ annectit: qꝫ gl'iose cũ duabus turmis redijt. ¶ Circa primũ ẽ ſciendũ: qꝫ licet in tranſitu buiꝰ Jordanis pñtis ſcz mortalitatẽ oẽs homines ꝙueniãt/ q̃ntum ad tria. Primo q̃ uantũ ad tranſitꝰ cõmunitatẽ: qꝫ ex ꝓdictione nature corrupte: z inflictiõe penalitatis diuine oĩes morimur. i Scõo quantũ ad tranſitus velocitatẽ/ qꝫ ꝓ iſtum tranſitũ oĩes in puluerez redigimur, Tertio quantũ ad tranſitus velocitatẽ: qꝫ eriguũ z cũ redio ẽ vita nſa Sap̃. v. Multuz eñ differt tranſitꝰ bonoꝝ a tranſitu maloꝝ. Et iſta differẽtia ſpẽaliꝫ attendit in tribꝰ Primo qꝫ ille tranſitꝰ in ſcis eſt dulcis et pacificus Eſa. lv. c. In letitia egredieminí et in pace deducemini. Tũ ꝓpꝫ ꝓſcie puritatẽ: Tũ ꝓpꝫ meritoꝝ fecũditatẽ: tũ etiã ꝓter angelorũ ipoꝝ aiaꝝ deducẽtiũ e laritatẽ: Ideo ſcribiꝫ Eſa. xlvj. Trãſibit in pace z ſemita in pedibꝰ eiꝰ nõ appebit. In malꝫ ſũ tranſitꝰ eſt amarꝰ z turbidꝰ: Tũ ꝓpter remordẽtez ꝓſciam: Tũ ꝓpꝫ demonũ malignã pñciam: Tũ etiã ꝓpꝫ meritoꝝ carentiã. Et iõ tũc dicere habent illud Sap̃. v. Errauimus a via veritatiſ z lumẽ iuſticie nõ eſt ortũ nob Scõo qꝫ iſte tranſitꝰ ſeꝝ eſt ſecurꝰ: eo qꝫ õ ſtatu pegrinatiõis tranſibunt in terrã ꝓmiſſiõis/ q̃ fluit lacteꝫ mel le. qꝫ ꝓplanꝫ dariſſime puritatẽ humanitatiſ z ſuauitatẽ diuinitatiſ. Joã. x. Siue igredianꝫ ad ꝓplationẽ ſcz diuinitatiſ: ſiue egredianꝫ ad ꝓplationẽ bũanitatiſ ſemꝫ inueniẽt paſcua eterne felicitatiſ. In malis aũt eſt paꝫuidꝰ z formidoloſus. Uñ dicẽt in illa die montibꝰ: cadite ſup nos: z collibꝰ opite nos a facie iudicis ſeueri: z ab ira agni. Quãto eñ chꝫs pcõres nũc expectat miſericordiꝫ: tanto eos/ ſi nõ ꝙuertũt iudicabit ſeueriꝰ. Tertio qꝫ iſte tranſitꝰ in ſcis eſt deſideratꝰ: eo qꝫ gaudẽt z cõtinue ruminãt illõ põ. Sicuit aia mea ad deum fontem viuum ꝛc. In malis aũt eſt triſtis z doloroſus: Tũ qꝫ trãſibũt de aqꝫ niuiũ ad caloꝛẽ nimiũ. vꝛ Job. xxiiij. Tũ etiã qꝫ vermis ſcz ꝓſcie remordentis in eis nõ morietꝫ. z ignis ipoꝝ exurẽs nõ extinguetꝫ: qꝫ dãnatos eternaliꝫ cruciabit Matth. xxv. Ite maledicti in ignez eternũ/ q̃ ꝓparatꝰ eſt diabolo z angelis eiꝰ. B ¶ Scõo gl'iaſ beatus Jacobꝰ: qꝫ de ſtatu ſue acerbe penalitatiſ bodie tranſiuit ad gaudium eterne locũditatiſ: tiõ dicit: In baculo meo tranſiui Jordanẽ iſtũ. i. fluxibilitatẽ z miſeriaꝫ pñtis penalitatiſ. Põt aũt dici: qꝫ Jordanẽ pñtis penalitatiſ btũs Jacobꝰ tranſiuit triplici bacꝫo. Primo qdẽ baculo laboroſe pegrinationis. Quia ſcti recognoſcẽtes ſe b pegrinos ecleſtẽ patriã vehementiſſimo deſiderãt/ z incolatũ pñtis miſerie amariſſime deplorãt: Jugiter in ſe reuoluẽtes illud pſ. Heu mihi qꝫ incolatꝰ meꝰ plongatꝰ eſt. In cuiꝰ figurã ꝓcepruz eſt filijs iſrl: qꝫ bacꝫos in manibꝰ tenerent. cũ de terra egypti ad terrã ꝓmiſſiõis ire deberẽt. Scõo ſtatũ pñtis miſerie: tranſiuit baculo vigoroſe caſtigatiõis; Jugiter corꝑ ſuum vigilijs/ ꝑdicatiõibꝰ/ ieunijs z

debunt: q̄ suos tortores iusto dei iudicio in penis eternis videbunt. Tertia sumit ex societatis aggregatione: Quia cuz duabo turmis regredit/q̄ q̄dē turme sūt societas angelorz z hominū cū eis ania sanctissima ad celestia gaudia gloriose conscendit. Uel iste due turme pñt dicti gētilū z iudeorū de q̄bo versiqz mīstros ad fidē conuertit. Pñt etiā tertio iste turme dicti ppli orientaliū q̄o viuos: z occidentaliū: q̄o mortuos p fidē deo lucratus fuit. Uñ tota curia celestis ō suo glorioso ascensu cū tāto comitatu: admiratus pōt dicere illō Esa. lxij. Quis est iste formosus in stola sua gradiēs in mīstitudine virtutis sue. Ad cuius comitatū tē.

¶ De beata Anna sermo primus. Et in ordine. XCVIII.

BEataz me dicent oēs gnationes Lu. j B ¶ Uerba ꝓposita cōuenienter assumunt in laudē z p̄conium bte Anne: Fm eoz duplicē intellectū. Primo q̄dez oēs gnātiōes. i. oēs fideles eā brificant/qz p fructū sui vētris. i. gliosaz t̄ginē oēs sūt a dānatione ꝓpetua mirabiliter restaurate. Scōo etiā oēs gnātiōes grāz. scz z fructū eā recte brificāt/qz ei⁹ meritis p diuinū influxū: sūt in nob mentaliter ꝓpagate vt infra patebit. Q̄s pōt intelligi ex rōne sui nois. Nā Anna interp̄tat gra seu donans vel donatio: z bñ sīgt fecūditatē diuie gre: a q̄ nob̄ fructus z dona gratuita diuinit⁹ cōferunt.

¶ Nam Anna genuit tres marias. Pria fuit mr dñi: quā genuit ex Joachim prio ei⁹ viro. Scōa fuit mr filioz alphei. quā genuit ex scōo viro: q̄ genuit q̄tuor filios alphei. Tertia fuit mr filioz zebedei: que genuit Jacobū maiorē: z Joānē euangelistā. Et q: tales sctē gnātiōes ex ipa ꝓcesserūt/ex q̄bo tota ꝓgregatio fidelium sctificat: nō rōnabiliter ab oībus gnātiōibus fidelibus brā p̄dicat. Uñ bñ pōt dicere: Brāz me dicent oēs gnātiōes

¶ Ad cui⁹ euidentiā maiorē ē sciēdū: Q̄ b. Anna merito ab oībus gnātiōibus brā p̄dicat triplici rōe. Prio q̄dē rōne sue singl'ar' ꝓfectōis/quā habuit i structū aggregatiōe. Nā sīc dr Hiero. Anna z Joachim ambo iusti erāt z in oībus mādatis dñi irreprēhensibiliter incedebant/oēm substantiam suā erogabāt dicuntibus. Cui⁹ vnā pte replor: z tēpli seruitorib̄ ipendebant. Aliā pegrinis z paupib̄ erogabāt. Tertiā sibīpsis et familie sue vsibus reseruabāt. Ex q̄ facto tripler eoz ꝓfectio colligit. Nā p̄ q̄ solū tertiā pte suis vsibus reseruabāt datur intelligi q̄ habebāt ꝓfectū pte pter oīm mōdanoz: z q̄ de reb⁹ tpalib⁹ nihil ampli⁹ appetebāt: q̄ q̄ stricte necessitati sue nāe sufficere poterat. Per hoc aūt q̄ scōas pte pegrinis z paupib̄ erogabāt datur intelligi q̄ habēbāt ꝓfectū z feruidū conatū ꝓficiēdi i structuris z donis celestib⁹: p cui⁹ ꝓsecutōe abolitionē liberalit⁹ miscēte opib⁹ ifistebāt z suas subas adeo alacrit⁹ pauperib̄ ipendebāt. Per hoc aūt q̄ pmā pte ipi replor z eius seruitorib̄ ipendebāt datur intelligi q̄ habebāt feruidū amorē z desiderium oīa ꝓficiēdi/q̄ ad diuinū honorē z ei⁹ bñ placitū cedere videbāt. Nec vnq̄ volebāt diuino bñplacito ēt in minimo ꝛire. Unde q̄tuz eoz bñ pōt dicere cuz ꝓpha: In toto corde meo exq̄siui te: Et alibi Ab oi via mala phibui pedes meos. i. affectōes meas vt nō pec cē tibi. B ¶ Scōo hoc idē p̄ rōne sue supnāt' fecūdanōis. Nā sic refert Hiero. Cū anna z Joachim p. xx. ann

seriā pñtis incolat⁹. Quarto generat in nobis ꝑfectā reuerentiā ⁊ deuotionē ad laudē dei. Aīa em̄ charitate iflāmata solū nitit̄ extollere diuinā reuerentiā vacās tm̄mō laudi diuīe: oīa aūt alia reputat vana ⁊ ociosa. Et hoc apte signat̄ ꝑ q̄rtū filiū scz iudā q̄ int̄ ꝑtat̄: gl̄ificās vel ꝯfitēs: q: cordi amoroso suauissimū esse dinoscit̄ diuinaz reuerentiā ꝑ om̄ib⁹ extollere ⁊ ei⁹ laudib⁹ iugiter inseruire/dicens cum ꝓpheta. Benedicā dn̄m in oī tpe semꝑ laus ei⁹ i ore meo. ¶ Deinde genuit tertiā mariā/q̄ pepit duos filios zebedei/ꝑ quā dilectio ꝓximi designat̄. Et q: dilectio ꝓximi circa duo potissime ꝟsari debet. Primū est vt ipm̄ ex charitate ꝯsilio ⁊ ope a noxijs retrahamꝰ ⁊ ad ꝟtutis amorē instigemꝰ. Scd̄m est: vt ipm̄ in amore diuino feruenti⁹ inflāmem⁹/q̄ q̄dem ex charitate debemus ipi ꝓximo. Jō signāt̄ ꝑ istos duos q̄s maria tertia legit̄ genuisse: vicz Jacobū ⁊ ioānez. Jacob⁹ em̄ iterp̄tat̄ luctator: ⁊ designat mentē amorosaz ꝯ vicia viriliter reluctantē/⁊ ꝟtuosis actib⁹ isudantē. Joānes ꝟo interp̄tat̄ in q̄ est gr̄a: ⁊ designat mentē i diuini amorꝭ noticia feruentē. Qd̄ bn̄ Joannes i seip̄o on̄dit/q̄ plen⁹ charitate existens ip̄az charitatē nobis ꝑ oīb⁹ cōmēdauit. Nec mirꝫ. q: sicut dic̄ Aug. Lingua amorꝭ nō nisi ea q̄ amorꝭ sūt nouit loq̄. Cui⁹ amorꝭ nos par. ⁊c̄.

¶ De sancta Anna sermo secundus. Et in ordine. XCIX.

Benedictus dominus q̄ hodie nomē tuū ita magnificauit. vt non deficiat laus tua de ore hoim Judith. xiij. | A ¶ Verba ꝓposita scribunt̄ ad litterā de gl̄iosa Judith: q̄ ꝑ salute ⁊ liberatiōe ppl̄i sui seip̄az ꝑiculo mortis exposuit. sed ꝯueniēter pn̄t assumi in laudē ⁊ ꝑconiū btē Anne q̄ nob germen nr̄e salutis ꝓtulit ⁊ effudit. In q̄b⁹ verbis sua ꝑfectiōe cōmendat̄ ⁊ attollit̄ a duob⁹. Primo em̄ ostendit̄ q̄ sit a deo mirabilit̄ sublimata. Secundo q̄ sit ab hoīb⁹ iugiter ꝯmēdata. Primū notat̄ cū ꝑmittit̄: bn̄dict⁹ do. q̄ ho. n. t. ita mag. Scd̄m notatur cum subditur: vt nō defi. laus tu. ⁊c̄.

¶ Circa ꝑmū est sciendu: q̄ bn̄ dn̄s btām Annā multiplicit̄ sublimauit/q: eam in pn̄ti vita dotauit varijs ꝑuilegijs meritoꝝ. Et i vita btā varietate ꝑmioꝝ. Primū ptz: Naz in vita pn̄ti deus ip̄am magnificauit tripl̄r. Primo q̄dē ex materna fecunditate. Scd̄o ex prolis dignitate. Tertio ex ꝟtutū oīm venustate. ¶ De ꝑmo ptz: Nā cū btā Anna cū viro suo Joachiz ꝑ. xx. annos sine ꝓle stetisset. deinde ad ꝑces eoꝝ deus ip̄is abstulit sterilitatis obprobriū/⁊ cōtulit eis supnaturaliter ex diuino munere fecūditatis partū. Qd̄ iō factum est vt dicit Hiero. q̄ talis partus nō crederetur esse libidinis/sed poti⁹ diuini munerꝭ Et inde est: q̄ tres ꝑsonas singl̄arꝭ ꝑfectionis ⁊ sctitatis ex matrib⁹ sterilibus legim⁹ ꝓpagatas. Quoꝝ ꝑm⁹ fuit Jsaac patriarcha/quē sara peperit postq̄z vsq̄z ad annū. xc. ꝑtulerat sterilitatꝭ obprobriū. Cui tn̄ nr̄e salutꝭ promissio facta fuit ꝑ vocem diuinā ad Abraā delapsaz: in semine inquit tuo bn̄dicent̄ oēs gentes Gen̄. xij. Scd̄o fuit samuel ꝓpheta q̄ ex Anna sterili natus fuit ⁊ vite sctissime extitit: vn̄ dicit̄. j. Reg. iij. Cognouerūt om̄es a Dan vsq̄z bersabee: q̄ fidelis samuel ꝓpha esset dn̄i. Tertius fuit Joānes baptista. qui etiā de elisabeth sterili ⁊ Zacharia nat⁹ fuit: Ex q̄b⁹ ptz: q̄ q̄nto mr̄es ꝑ nāz fuerūt steriliores: tāto

ronat. Unde vere impletuz est in ea illud Esa.lxij. Et eris corona glie in manu dñi z diadema spēi in manu di tui. O q̄li tripudio (dic Hiero.) oēm illā celestem hierl'm credendū est inef fabilit exultasse/qñ Anna gl'iosa ꝟbi incarnati auia saluatore sibi occurrente cum oib⁹ celestis curie ordinib⁹ ad ethereū thalamū ē deducta. Ubi mater gl'iosa fructu suauissimo satiatur/z regem gl'ie cordis oculo lympidissimo delectabil'r ꝯtemplat. Ibi ei⁹ auditui semp datur gaudiū z leticia cum sibi a tota trinitate dicunt verba melliflua om̄i iocunditate plena. Prouerb.vlt. Date ei de fructu manuum suaꝝ/z laudent eam in portis hoc est in p̄mioruz meritis/opera ei⁹ Unde ꝓpter varietatem suorum p̄miorum/bene sibi congruit figura/quā vidit Joannes Apocal'.xij. Mulier inquit amicta sole/z luna sub pedib⁹ eius/z in capite ei⁹ corona stellarum duodecim. In q̄bus verbis triplex p̄mium sue btitudinis declaratur. E ¶ Primū ꝯsistit in sue mentis cū deo ꝑfectissima z intima vnione/qđ notatur cum dicitur. Mulier amicta sole Ubi sciendū: Q. hic nomē mulieris nō indicat sexus fragilitatē/sed potius ꝟtutū copiam z vbertatē. Hec āt mulier recte ꝑhibetur sole amicta/q̄ eius ania benedicta luci illi inaccessibili diuinitatis super ml'tos sanctos alios fuit immersa. ¶ Secūdum cōsistit in singularis dominij z perfecte potestatis adeptione/qđ notatur cuz subditur: Et luna sub pedibus eius. Bene nanq̄ luna sub pedibus eius esse dicitur: quia omnis creatura humana ipsius dominio subiugatur: vt eius meritis z precibus ad regna celestia ꝑducatur. Propter qđ ipsaz tāq̄ veram patronam nostram/debemus in omnibus nostris necessitatibus z ꝑiculis mente deuotissima inuocare/hoc in nobis quotidie reuoluētes. Eya ergo aduocata nostra/illos tuos misericordes oculos ad nos conuerte. Et licz talis patrocinij inuocatio ad beatam virginem appropriate ꝑtineat: nulluz tñ filie innascitur preiudiciū q̄ sue matri cōmūicatur eius patrociniū. ¶ Tertium consistit in apl'ici premij ꝑfecta ꝯmunicatiōe: qđ notatur cum annectit: z in capite ei⁹ corona stellarum duodecim. Nam ꝑ coronā duodecim stellarū intelligo gloriam z p̄mium duodecim apostolorū: Quo beata Anna ꝓpter eximia sua merita eternaliter a dño p̄miatur ꝓpter qđ laudib⁹ omniū linguarum iugiter venerat. Unde bene sibi congruit illud Judith.xiij. Tu gl'ia hierusalem: tu leticia israel: tu honorificentia ppl'i nostri. In quibus verbis ostenditur: q̄ ꝓpter triplex premium memoratū: triplici laude attollit: videlicet laude diuina: angelica z humana. Nam deus ip̄e suo ore diuino ip̄am attollit cum dicit: Tu gl'ia hierusalem: qđ ꝓ tanto dicitur: quia tota militia celestis hierusalē: eius meritis honorat. Deinde ore angelico cōmendatur cum subditur: Tu leticia israel: hoc est omniū angelorum z spirituum beatorum: qui ꝑ israel intelliguntur: quia deuz nude z clare facie ad faciem contemplant. Deinde tertio laudatur ore humano cum annectit: Tu honorificentia populi nostri Hoc em̄ verbum omnes homines/iuuenes z senes: pauperes et diuites viri z mulieres in eius laudez dicere possūt: Tu honorificētia populi nr̄i quia tota nā hūana ei⁹ meritis attollit z honorat. z ꝑ sua z sue ꝓlis materna bñficia iugit ꝯsolat. Cui⁹ gl'ie zc.

vicia hō maxime incurrit in diebo so
lēnibo ⁊ feriatꝭ. Ad qd insinuandū in
carceratio petri facta est in diebo azy-
moꝝ.i.i festo pasce:q: tūc hoies am-
plius vacāt ocijs ⁊ iocis/lasciuijs et
maioribo apparatibo: in ꝯuiuijs ⁊ orna
mētis. Qd bene figuratū est i parabola
Matt.xij. vbi dicit: ꝙ imundꝰ spūs
reuertēs domū/eam inuenit de q̄ ex-
iuit vacantē. scz ocijs ⁊ a ꝟtuosis ex-
ercitijs/quantū ad pmū.scopis mū-
datā/quātū ad scōm. Et ornatā:quā
tū ad tertiuz. In his eñ tribo christꝰ
tāgit tria q̄ dant locū diabolo in ipa
enia/vicz ociositatē q̄ innuit in vaca
tione/scitatꝭ p̄sumptionē q̄ notat in
mūdatōe/⁊ ꝟtutū simlatione/q̄ nota
tur in ornatiōe:⁊ tūc vadit ⁊ assumit
septē alios spūs neq̄ores se.vbi p nu-
merū septenariū intelligit vniuersi-
tas vicioꝝ:de quibo hoiem tentat:vt
ipm citiꝰ deijciat. Que bñ figurāt p
illos septē gētes: pugnātes ꝯtra fili-
os isrl.cū vellēt ingredi terrā pmissi
onis.vt ptz Josue.ix. Nec tñ oēs ten
tatiōes vinci debēt p septē dona spūs
scti/quibo Samson roboratꝰ septem
funes fortissimos:q̄bo ligatꝰ erat ru-
pit facillime:ac si essēt tela arance vtz
Judicū.xv. Signter aūt dicit ꝙ as-
sumit septez spūs neq̄ores se: q: illos
ad quos redit facit neq̄ores/ꝓpt pcti
magnitudinē ⁊ recidiuatōis ingtitu
dinē Propt qd etiā ibi subdit.⁊ fiunt
nouissima homis illiꝰ peiora pioribo.
D ¶ Tertio inascit ex catenis q̄bo
pctōr stringit. De autē catene possūt
dici pnitas ad malū ⁊ difficultas ad
bonū:vl carnis delectatō:⁊ praua cō
suetudo:quaꝝ vtraqz dicit ferrea:q:
fortit stringit ⁊ detinet hoiem in pec
cato. De pma scribit puer.vij.de mu
liere vaga ⁊ garrula q̄ adolescenti in
sidiat/p quā delectatio carnal expri-
mit:q̄ maxime iuuenibo insidiat:de q̄
etiā dicit ꝙ vincula sunt manꝰ eius:
vbi p manꝰ intelligit ꝯtactū ⁊ expien
tiā delectatōis carnal:que ideo dicit
vinculū q: tal expientia magꝭ hoiez
stringit ⁊ detinet in pctō. De scda scri
bit puerb.xxij. Adolescens iuxta vlā
suā gradit ⁊ cū senuerit ñ recedet ab
ea.i.a ꝯsuetudine praua lōgo tpe sibi
incorpata. De his catenis dicit Aug.
viij.ꝯfessionū. Ligatꝰ erā nō ferro iz
mea ferrea volūtate. velle meū tene-
bat inimicꝰ: ⁊ inde mihi catenā fece-
rat ⁊ ꝯstrinxerat me. Quippe ex volū
tate peruersa facta est libido: ⁊ dum
seruit libidini:facta ē ꝯsuetudo: ⁊ dū
ꝯsuetudini nō resistit:facta est necessi
tas/q̄bus q̄si ansulis q̄busdam sibi-
met innexis vñ catenā appellaui:tene
bat me vi obstrictū dura fuitꝰ. D
¶ Quarto innascit ex custodibo q̄bo
custodit. Ideo dicit:⁊ custodes ante
ostium custodiebāt carcerez:q̄ quidē
custodes pñt dici demones: vel ami-
ci carnales/q̄ hoies in pctō retinent ⁊
ꝯseruāt. Demones q̄dē ne hō p ꝯfes-
sionez pctm̄ referet. Amici ne ab eoꝝ
ꝯuictu se separet. Et nota ꝙ hic loqt
de carcere pcti:q̄ est tenebrosus ꝓpter
pcti obnubilationē ⁊ est feridꝰ ꝓpter
pcti fedā delectationē: sed est horri-
dus ꝓpter pene eterne ꝯdemnationē
Primā ꝯditionē huiꝰ carcerꝭ deplo-
rat ꝓpheta cū dicit. Posuerūt me i la
cu inferiori:in tenebrꝭ ⁊ i vmbra mor
tis. Ubi sciendū ꝙ p lacū iferiorē de-
pressio rōnis.p tenebras obnubilatō
mētꝭ:sed p vmbrā mortꝭ intelligit se-
q̄la dānatiōis/q̄ pctm̄ seq̄t sicut vm-
bra seq̄t ipm corpꝰ:scōaz deplorat cū
dic in ps. Putruerūt ⁊ corrupte sūt
cicatrices mee a facie insipiētie mee.
Sic ei cicatrix cū scdo vulnerat tar-
dius sanat ⁊ faciliꝰ p putrefactionez

corrumpit: sic ex peti iteratione maior corruptio et fetidas in anima generat. Tertia deplorat idem cum dicit. Repleta est malis anima mea et vita mea inferno appinquabit. Istum autem carcerem peti custodiunt duo genera custodum. Primi prohibent dicit demones. Sed isti sunt amici carnales, qui hominem in peccato detinent et conservant. Nam ipsi demones hominem in peccato detinent per professionis protractionem, putantes homini suam floridam iuventutem et peti delectationem: et quia in etate magis natura, cum florida iuventus erasierit et peti delectatione se satiaverit, adhuc satis impenitue penitebit. Sed miserum est miseras sua sibi. Quia iuvenes ita cito quinque moriuntur sine senectute. Amici vero hominem in peccato detinent per appinquitatis affectionem: putantes quia suis appinquis ex iure nihil possit deesse et per videre teneat: quia in seculo miseris possit sufficere. In religione vero et penitentia sibi soli. Quos iniqua persuasione ipse christus excludit cum dicit. Qui non odit patrem et matrem et uxorem et filios et fratres et sorores etc. In quibus verbis christus ostendit quod ois carnalis cognatio est hoc odienda: si ipsum ab amore dei et a perfectu melioris vite impediat. Quod nobis etc

¶ Sermo secundus de festo Petro ad vincula: Et in ordine. Cl.

ECce angelus domini astitit etc. ℟ ¶ Hic sedo sub figura petri tangit peculiaris liberatio de miseria peti, quia fit per pietatem divine clementie et per virtutem ipsius gratie, quod notat cum subdit: et ecce angelus domini astitit etc. Et ℣ Quia nientem: nam sicut petri unicuique ante signat lapsum culpe, sic eius liberatio signat remedium gratie. ¶ Circa quod est sciendum, quod ista liberatio hois de carcere peti: tria percurrit. Primo quidem ecclie suffragium. Secundo angelicum ministerium. Tertio liberi arbitrii proprium exercitium. Primum prius per hoc quod petro existente in carcere sine cessatione cum fiebat per eos sine intermissione ad ipsum deum. Quecumque dicebatur meruit exaudiri triplici ratione. Primo quia fiebat a multis et a seriis, quorum preces impossibile est non exaudiri: et hoc dicit quod fiebat coniter a tota ecclia. Secundo quia fiebat cum magna devotione et instantia: et ideo dicit quia oratio fiebat per eos sine intermissione. Tertio quia fiebat pro re utili et honesta: quia pro petri liberatione: quia erat pater et pastor totius ecclie. Et iuste merito per ipsum fuit oratio ecclie exaudita. Per quod datur intelligi quod pia mater ecclia tam militantes quam triumphantes primum pro peccatoribus orat et nisi obicem posuerint nostram conversionem indubitanter impetrat. ℣ ¶ Secundum patet per hoc quod illa petri liberatio facta fuit per angelicum ministerium. Quod spuales gratie effectum in nobis designat. Nam primo angelus domini astitit et lumen in habitaculo refulsit, deinde petrum excitavit dicens. Surge velociter: postremo ipsum a vinculis absolvit: quia statim ecciderunt catene de manibus eius. In quibus designatur effectus gratie. Nam ille qui est in carcere peti primo per intellectuale obtenebratur: quia verum lumen iustitie non cognoscit, nec indiget ut per gratiam illuminet. Secundo habet affectuale ad terrena et carnalia inclinatur: et non indiget quod per virtutem divine gratie eleuet. Tertio habet virtutem operativam per peccatum alligatam: et ideo oportet quod catena peti solvatur, antequam possit operatoria meritoria exercere. ¶ Ad maiorem autem nostram instructionem est sciendum, quod in ista liberatione petri: designatur spualiter processus modus nostre liberationis a carcere peti. Nam in modo sue liberationis insinuatur processus penitentie: et quantum ad actum contritionis: et confessi

onis ⁊ satisfactionis. Qd̄ ptz: q: per assistentiā angeli designat ifusio gr̄e q̄ sua ꝟtute ⁊ efficacia: opatur in nob ⁊ verā ꝯtritionē cordis: ⁊ purā ꝯfessionez oris: ⁊ pfectā satisfactionē opis. Primū ptz. Nam ad verā ꝯtritionez cordis tria ꝯcurrūt. Primū est recognitio stat⁹ p̄teriti. Et h̄ designat in luminis refulsione. Habitaculū em̄ carceris est ꝯscientia pctōr̄ inuoluta tenebris cecitatis: q: non ꝯsiderat statū sui piculi. Et iō lumis illustratio est gr̄e infusio/ p quā hō piculosū statū pcti recognoscit Ideo scribitur Esa. ix. habitantib⁹ in regione vmbre mortis lux orta ē eis. Scd̄m est interior planct⁹ ⁊ dolor pcti: ⁊ h̄ designat pcussio later̄ petri. Nam facies ip̄i⁹ anie est ei⁹ cognitio: latus ꝟo est eius affectio/ pcussio g̃ lateris est excitatio doloris in affectiōe. Latus christi apuit ⁊ ꝯtinuo exiuit sāguis ⁊ aqua. Tertiū est ꝓpositū emēdandi/ ꝓpt̄ qd̄ angel⁹. i. motus diuine gr̄e pctōrez ⁊ negligentē excitat/ ita dicēs: surge velocit̄. Peccator em̄ dormit/ q̄ꝫdiu in voluntate peccādi existit. Tunc ꝟo p angelū excitat: qñ sibi emēdandi ꝓpositū p gr̄a m inspirat. Et in hui⁹ figura Helias sub vmbra iuniperi/ p quā desig̃t delectatio pcti/ dormiuit: qñ p angelū excita ⁹fuit vt ptz. iiij. Reg. xv. Et his pact̄ statim de manib⁹ petri cadūt catene. Quia p interiorē cōtritionē fit pfecta delectio culpe. L

¶ Scd̄m ptz Nam p illa tria que sequūtur ex iussione angeli designant: q̄ pficiunt pfectā satisfactionē opis. Nam pfecta satisfactio primo voluptatē carnis restringit. Et ideo angel⁹ petro dixit. precingere. i. cingulo continentie lumbos mētis debes restringere. Unde dicit Greg. Lumbos em̄ pcingim⁹/ cuz carnis luxuriā p ꝯtinētiam coartam⁹. Scd̄o pfectum contemptū mundanoꝝ inducit. Et ideo angelus scd̄o dicit. Calcia te caligas tuas: hoc est exemplo sanctoꝝ debes terrena ꝯtemnere. Calciamentū ei fit de pellib⁹ anialiū mortuoꝝ: ⁊ signat mortificationē affectuuz terrenoꝝ. Quia pes. i. affectus anime/ qui talibus calciament̄ munit̄/ absq̄z dubio p̄seruat ne p amorē inordinatuz terrenoꝝ inq̄net. Ideo scribit Hiere. iij. c. Prohibe pedem tuū a nuditate Tertio satisfactio pfectū decorē ꝟtutum restituit. Et ideo angelus tertio subdit. Circūda tibi vestimentū tuū hoc est, studeas adornari decore virtutuz: quib⁹ vestib⁹ p peccatū fueras denudatus. Et q̄a charitas inter oēs virtutes est p̄cipua: quia om̄es virtutes viuificat: ⁊ quodā aureo fulgore decorat. Ideo scribit Apoc. iij. Suadeo tibi emere aurū ignitum. i. charitatem feruidam: vt locuples fias: et non appareat cōfusio nuditatis tue. Et ita patet q̄ p ista tria/ que hic angelus p̄cipit habem⁹ triplex remediū ꝯtra pctm̄. Nam p p̄mū habet remediū ꝯtra ꝯcupiscentias carnis. Per scd̄m habet remediū ꝯtra cōcupiscētiā mūdi. Sed p tertiū habet remedium ꝯtra insidias inimici. Et in his trib⁹ pfecta satisfactio ꝯplet. De cui⁹ rōne (vt d̄t Aug⁹) ē oēs causas pctōꝝ excidere ⁊ coꝝ suggestiōib⁹ aditū nō idulgere. D ¶ Tertiū pz Nā illa tria q̄ angel⁹ ꝯñt p̄cipit ptinēt ad verā ꝯfessionē oris. Qd̄ ptz Nam p̄mo p̄cipit exire: scd̄o trāsire: tertio pcedere. Primū āt vicz exire ptinet ad pcti reuelatiōz vt dicat fiducial'r cū ꝓpheta Tibi soli peccaui: ⁊ malū coram te feci. Eo em̄ ip̄o diu a ꝓpitiatione pctm̄ nr̄m tegit q̄ p purā ꝯfessionē reuelatur. Unde quilibet nr̄m debet dicere

cū ꝓpheta. Delictū meū cognitū tibi feci ⁊ iniusticiā meam non abscondi. Propt̄ qd̄ post exitū filioꝝ Israel de Egipto ꝑ qd̄ intelligit̄ peti detestatio. Sequit̄. Facta est iudea.i. pura confessio: scrificatio eiꝰ. Scd̄m aūt videlicet trāsire ꝑtinet ad cuiuslibꝫ obstaculi amotionē Ad hūc ei exitū de peccato mlta obstacla ꝯcurrūt: qꝛ oportet transire p̄mā ⁊ scd̄am custodiā: et tūc venit̄ ad portā ferreā. Prima custodia ē vinculū ꝯsuetudinis: qꝛ difficile est ꝯsueta relinq̄re. vt dicit Aug. ij. ꝯfessionū Retinebāt me nuge nugarū: ⁊ vanitates vanitatū ꝑ q̄o lr̄as secl'ares intelligit: quaꝝ amore ⁊ studio: a dei cognitiōe diu retractꝰ fuit ⁊ dicebant: dimittis ne nos? Nūq̄d potes esse sine nobis? Scd̄a custodia est impetꝰ tētatiōis Ecc̄i.ij. Fili accedēs ad seruitutē dei: ad tentationē p̄para animā tuā. Illos em̄ quos diabolꝰ i vinculis retinet nō mltū infestat: eos ꝟo maioribꝫ tētationibꝫ impugnat: q̄ de suis vincul' eruere se conant̄. Porta ꝟo ferrea: est pudor cōfessionis/q̄ vltro homini aperit̄: dum libent̄ ⁊ voluntarie ꝯfessioni insistit̄. Ad huius aūt triplicꝫ obstaculi amotionē inducimur Esa.lij. Solue vincla colli tui captiua filia sion. Tertiū videlicꝫ ꝓcedere: ꝑtinet ad scd̄oꝝ ꝯsortiū ⁊ vnionem: vñ dicit: ⁊ exeuntes ꝓcesserūt vicuꝫ vnū. Quia gr̄a duce hō ꝑuenit ad scd̄oꝝ cōmertiū ⁊ vnionē. Diuersi em̄ vici/diuersi sunt ordines ⁊ ꝯgregatiōes in eccl'ia militanti. Vñ dicit sponsa Cañ.iij. ꝑ vicos ⁊ plateas querā quē diligit anīa mea. Ubi d̄t glosa Vici sūt viri spūales q̄ dū ad celestia gradiunt̄ angustā viā tenent. Platee aūt sunt viri secl'ares: q̄ ꝑ viā latā incedunt. Ex quo ptꝫ Q. ꝑ hoc qd̄ dicit ꝓcesserūt vicum vnū: dat intelligere Lucas/ꝙ talis anima sit ꝑducta ad scd̄oꝝ ꝑfectū ꝯsortiū. vñ dicit Bern̄. In vicis ambulamꝰ: dum ad dei seruitiū corpꝰ artamꝰ: q̄ penas purgatorij hic luimꝰ/q̄ ꝯtinentie mūdicie pre ceteris vacamꝰ. Bene aūt subdit̄: q̄a ꝯtinuo angelus ab eo discessit. Quia postq̄ ad statū ꝑfectionis finalis aīa ꝑducta fuerit: tūc gr̄a quātuꝫ ad actꝰ meritorios discedit. Et ex tūc ip̄a gloria: q̄ntū ad actus btificos succedit. prima Coꝝ.xiij. Cuꝫ venerit qd̄ ꝑfectum est: euacuabit̄ qd̄ ex ꝑte est Ad quam gloriā

¶ Sermo tertius vnde supra Et est in ordine.CII.

Et petrus ad se reuersus dixit. Nūc scio vere ⁊c. A Hic tertio ad lr̄aꝫ agit̄: de petri gratiaꝝ actiōe iubilosa ꝓ bñficiō sue liberatiōis adepto: ⁊ repsentat statū euolantꝫ. In q̄ hō expit̄ leticiā celestis p̄mij. Ubi iugiter hō cantat canticū leticie ꝓ eius liberatione spūali de om̄ibꝫ malis p̄sentibꝫ huiꝰ mūdi. ¶ Circa qd̄ sciendū est. Q. scti in eterna gl'ia existētes de q̄ttuor bñficijs gl'iant̄ que hic per ordinē innuūt̄. Nam p̄mo gl'iant̄ de ꝑfecta recollectiōe sui: qd̄ inuit̄ ꝑ hoc qd̄ dicit̄/ꝙ petrꝰ ad se reuersus fuit. In hac ei miseria p̄ñtis vite nulla vl' modica est mentꝫ trāquillitas ⁊ adunatio: sed q̄ssi ꝯtinua est mentꝫ fluctuatio ⁊ dispersio. Quia mens nr̄a aut seducit̄ erroribꝫ: aut opp̄mit̄ timoribus: aut allicit̄ blandicijs ⁊ voluptatibus. Sed in celesti p̄mio cōgregabunt̄ om̄es dispersiones israel: ⁊ totꝰ homo ad se ꝯuertet̄: ⁊ ex intimo corde summo bono vnit̄. Quia diliget deum ex toto corde: ⁊ ex tota anīa et ex om̄ibꝫ viribꝫ suis. Et tūc recte im-

plebit illud a nobis p̄ceptuz domini Matth. xiiij. Diliges dominū deuz tuum. ex toto corde tuo: vt ardor scz sue dilectōis oēm dilectionem transitoriā in te absorbeat. ex tota anima tua: vt in dulcore sue dilectōis om̄is aduersitas trāsitoria tibi dulcescat. Et ex omnibus viribus tuis: vt nulla res transitoria te ab amore ipi⁹ vnq̄z diuellat. Ad hanc dilectionē hortatur apl's Eph. v. cum dicit. Estote imitatores dei sic̄ filij charissimi. Sumus em̄ filij chari quidē ꝓpter imaginem suā nobis impressaz in creatiōe. Chariores vo ꝓpter lumē gr̄e nob impressum in iustificatione. Charissimi vo ꝓpter sil̄itudinē gl̄ie adeptam in eterna gl̄ificatōe/qn̄ videbim⁹ euz facie ad faciē sicuti est. B ¶ Scdo gl̄iant̄ de ꝑfecta cognitiōe diuini patrocinij. Vn̄ dicūt. Nūc scio vere: qz ꝑ certam exꝑienciā diuine suauitatis quā eternalit̄ degustant: z ꝑ clarā ei⁹ cognitionē/ad quā infatigabilit̄ anhelant: z ꝑ mellifluam ei⁹ dulcedinē quā insatiabilit̄ potant quilibz ip̄oꝝ pōt dicere: nunc vere. i. exꝑimentalit̄ scio: qz misit dn̄s angelū suū. Illum vicz cui⁹ est nomē/magni ꝯsilij angelus. Et bene dicit Magni ꝯsilij: qa ꝑ nostra salute magnuz z admirandū ꝯsiliū adiuenit/qn̄ suā celsitudinē: sub fragilitate nr̄e carnis occultauit: z imensitatē sue v̄tutis intra angustias nr̄e carnis inclusit: z longitudinē sue eternitat̄ in carne ꝑ nob assumpta tꝑalit̄ abbreuiauit: qd̄ Esa. p̄dixerat. Verbuz abbreuiatū faciet dn̄s sup terrā. C ¶ Tertio gl̄iant̄ de plena ereptione cuiuslibet inimici qd̄ notat̄ cum subdit̄: z eripuit me de manu herodis. Et si quis diligenter ꝯsideret/hoc bn̄ficiū est nimiū gaudiosum. Cui⁹ ratio est Quia nullus est hō purus/qn̄ aliquo mō incidat ī manu herodis: aut ꝑ sui interfectionem: sicut in pctis moriētes: q̄ eternaliter dānabunt̄: z ꝑ ꝯsequēs eternalit̄ moriunt̄. Ideo scribit Joā. x. Si nō credideritis: qz ego sum: moriemini in pctis vestris. Sola em̄ fide christi a pctō mūdamur. Ido scribit Act. xv Fide purificans corda eoꝝ: aut ꝑ captiuationē. Sicut in pctis ad tēpus viuētes Esa. v. Propterea captiuus est duct⁹ ꝓpl's me⁹ qz nō habuit scientiā: z ifernus dilatauit os suū absq; vllo t̄mino: z descendūt fortes z sublimes ei⁹ ad eum. Ab hac aūt captiuitate solū ꝑ chr̄m libamur/ꝓut ipsemet testat̄. Esa. lxj. Dn̄s misit me ad p̄dicandū captiuis īdulgentiā z clausis aptionē: z his q̄ in tenebris sūt reuelamini/vt ponerē ꝯsolationē lugētibus in sion z darem eis coronā vite scz eterne ꝑ cinere pn̄tis scz miserie gaudiū ꝑ luctu: z palliū laudis ꝑ spiritu meroris. Aut ꝓpter tentatiōis afflictionē. sicut patz in his q̄ ꝯtra peccata virilit̄ decertant/q̄ habēt dicere cum ꝓpheta. Afflictus sum z hūiliatus suz nimis: rugiebā a gemitu cordis mei. De hac manu afflictōis scribit Job. j. Ecce in manu tua est: verū tn̄ aiam ipi⁹ serua. Sed tunc ab ista manu plene eripiemur: qn̄ refecti celestibus delitijs/nec interficere/nec capere/nec etiā affligere vltra nos poterit. Nec mirū qz de⁹ iocūda sua p̄sentia absterget oēm lachrymā ab oculis sctōꝝ vt patz Apoc. vij. z replebit eos ienarrabili leticia vultus sui: vt scribit in p̄s. Tūc verificabit: qd̄ scribit Esa. xj. delectabit infans sup vbere. Quia singuli bti/q̄ erūt pueri z ꝑ gl̄iam innouati q̄si infantes celestes mō geniti: q̄ etiā bene delectabūt super vbere: qz oēs plene satiabūt ab

vbertate ꝯsolatōnis diuine. Et ꝑ isto bñficio: illa scrā q̄ttuor anialia ⁊ viginti q̄ttuor seniores/ iugit̄ referunt diuine maiestati grāꝝ actiōes. Unde scribit̄ Apo. iiij. ꝙ ceciderūt in facies suas: ⁊ adorauerūt dicētes. Benedictio: ⁊ claritas: ⁊ grārūactio deo nr̄o sedenti super tronum ⁊ agno. D

¶ Quarto gl'iant̄ de totali extinctione cuiuslibꝫ noxij desiderij. Nā ipi demones sꝑ expectāt ꝑditionē nr̄am q̄ꝫdiu sum⁹ in h̄ exilio ꝯfidentes aut in nr̄a fragilitate: qꝛ sensus ⁊ cogitatiōes hūani cordis ꝓna sunt ad malū ab adolescētia sua vt ptꝫ Gen. viij Aut in pn̄tis status mutabilitate: qꝛ hō in hac miseria ꝯstitut⁹ nūq̄ꝫ in eodem statu ꝑmanet Job. xiiij. Aut in eoꝝ calliditate. Quia cū sit mille artifex/ infinitos modos excogitat decipiendi ⁊ subuertēdi. vñ scribit̄ Je. iij In vijs sedebā expectās eos q̄si latro Sed tūc in celesti gl'ia ꝑfecte liberabimur ab om̄i expectatōe plebis iudeoꝝ. i. ab om̄ibꝫ īsidijs ipoꝝ demonū/ nr̄am ꝑditionē nunc expectantiū.

¶ Propt̄ qd̄ est sciendū/ ꝙ tres sūt ꝑsone q̄ diuersimode nos expectant. Primo nāq; demones nos expectāt vt ꝑdāt ⁊ et̄nalit̄ nos interficiāt. Jō d̄t ꝓpheta. Me expectauerūt pctōres .i. ipi demones sꝑ in volūtate peccandi ꝑdurantes: vt ꝑderent me. Scd̄o scti angeli nos expectāt: vt ad celestia gaudia recipiāt. Quia ex nūero hominū saluādoꝝ/ restaurari dꝫ numerus angeloꝝ vt dicit Greg. allegans ad h̄ illud qd̄ scribit̄ Deut. xxxij. Cōstituisti t̄minos ꝓpl'oꝝ iuxta numeꝝ filioꝝ Israel/ ꝑ quos intelligit sctōs angelos claritatē diuinā iugit̄ ꝯtemplātes. Tertio diuina clemētia nos expectat: vt in p̄senti vita nob̄ indulgeat Esa. xxx. Propt̄ ea expectat vos dn̄s: vt misereat̄ vestri. Et vt in eterna btitudine claritatez sui vult⁹ nob̄ ostendat. Qd̄ multū ardent̄ desiderauit ꝓpheta cū dic̄. Adimplebis me leticia cum vultu tuo. Cuius leticie nos ꝑticipes faciat ⁊c̄.

¶ Sermo de Inuētione siue trāslatōe scti Stephani Et in ordie. CIII.

Statuisti verba tua que locut⁹ es in manibꝫ pueroꝝ tuoꝝ ꝓphetarū vt transferent̄ ossa reguꝫ nostroꝝ ⁊ ossa patrū nostroꝝ de loco suo Baruch. ij. A ¶ In verbis ꝓpositis inuētio siue translatio scti Stephani reddit̄ cōmendabil̄ ex tribꝫ. Prio ex ꝑte p̄ncipij reuelāt̄/ qd̄ est ipe chr̄is Scd̄o ex ꝑte medij reuelationē deferentis qd̄ est ipse Gamaliel: q̄ primo nūciauit p̄sbytero luciano: ⁊ postmodū Lucian⁹ nūciauit Joāni ep̄o hierosolymitano Tertio ex ꝑte ipi⁹ rei ꝑ reuelationē inotescent̄/ que fuerūt btūs Stephan⁹ ⁊ ei⁹ socij ꝑ Gamaliel̄ expressi. In p̄ncipio aūt reuelante cōmendat̄ veritas infallibilis. In medio reuelationē deferente cōmendat̄ puritas singular̄. Sed in re ꝑ reuelationē inotescente cōmēdat̄ dignitas spēalis. Primū notat̄ cū p̄mittit̄ Statuisti v̄ba tua. i. in v̄itate firmasti: ⁊ in ope cōpleuisti. Scd̄m notat̄ cū subdit̄/ q̄ locut⁹ es in manu puerorū tuoꝝ ꝓphetaꝝ. Tertiū notat̄ cum annectit̄: vt trāsfer. os. re. no. ⁊ pa. no. de lo. suo. ¶ Circa p̄mū est sciendū: ꝙ bene ipe chr̄is v̄ba q̄ ꝑ reuelationē locut⁹ est Luciano de translatiōe scti Stephani statuit. i. firma ⁊ certa esse ostendit: qꝛ triplici reuelatōne firmauit: ⁊ tripli i sil̄ tudine ꝓpria declarauit. Qd̄ patꝫ ꝑ hoc: qꝛ ipe Gamaliel

doctor legis Luciano appens sibi oñ/
dit tres calatos aureos: vnū plenum
rosis rubētib/ q̄ significabāt reliq̄as
scti Stepha. q̄ fuit aureus p charita/
tē: z roseus p carnis incorruptionē: sz
rubeus p sanguis effusionez. Alij duo
erāt pleni rosis albis: z significabant
reliq̄as Gamalielis z Nicodemi: q̄
ambo erāt aurei p fulgorē charitatis
z albi p nitorē puritatis. Quartū vo
calatū oñdit argēteū: z croco plenū z
significabat reliq̄as abibe filij Nico
demi q̄ in ꝓposito castitatis pausabat
in pace: q̄ ipe cū candore ꝟginitatis
habuit nitorē pure intentōis z rubo
rē pfecte charitatis. Crocus eñ habet
colorem pmixtum ex albo z rubeo.
B. Circa scdm est sciendū. q̄ ista in
uentio merito reddit cōmendabilis
ex pte psonaꝝ istā reuelationē deferē
tiū/ q̄ fuerūt Nicodemus Gamaliel et
Lucianus. Qui etiā recte noīe pueroꝝ
z ꝓphetaꝝ exp̄munt cū dicit/ in mani
bus pueroꝝ tuoꝝ z ꝓphetaꝝ. Nā p/
dicti tres bñ pñt dici pueri. Et hꝑpter
eoꝝ puritatē: simplicitatē z hūilitatē
q̄ maxie tria ꝯueniunt ipis pueris: z
etiā maxie disponūt hoiem ad susci/
piendū reuelatōes diuinas. Nam de
puritate scribit ꝓuerb. xxij. Qui dili/
git cordis mūdiciā/ habebit amicuz
regem. De simplicitate ꝟo scribit ꝓ/
uerb. xvj. Cū simplicib ꝟmocinatio
eius. Sed de hūilitate scribit i psalm̄.
Declaratio ꝟmonū tuoꝝ illūinat z in
tellectū dat ꝑuulis. Propt̄ qd dicit
chr̄s Matt. xj. Confiteor tibi dñe pa
ter/ rex celi z terre: q̄ abscondisti hec
a sapientib z prudentib z reuelasti
ea ꝑuulis. Fuerunt etiam isti patres
ꝓphete: qd euidēter patuit in Gama
liele. Qui p ꝓphetiaz suam reuelauit
p̄terita declarās Luciano Stepha/
ni passionez. Reuelauit etiā p̄sentia
occulta/ sicut eoꝝ ossa in terre visceri
bus occultata. Reuelauit etiā futu/
ra/ puta rerū maximaz vbertatē/ que
subsecuta fuit generalē terre sterilita
tem. C ¶ Circa tertiū est sciendū
q̄ ista inuentio merito cōmendat ex
pte rei reuelate ossium scz scti Ste/
phani z socioꝝ eius: qui etiā in auctori
tate ꝓposita dicunt reges z patres cū
annectit. vt trāsferrent ossa regū z pa
trū nostroꝝ. In quib verbis triplex
causa innuit: quare ꝯueniēs z rōna/
bile fuerit vt tantus thesaurus reuelare
tur. Primo nāq̄ hoc exigebat digni
tas meriti. Nam isti scti ꝓpter suorū
meritoꝝ dignitatē vocāt reges z pa
tres. Fuerunt eñ reges q̄ ad seipos
q̄ bene se rexerūt. Vñ dicit Seneca
Si bene te rexeris rex es: sin aūt: tur
piter z vane tibi tale nomē vsurpas.
Quia dicit Cassiod. Nihil est magis
absurdum q̄z portare nomē alienum
z alid velle dici/ q̄z possit i moribus re/
piri. Sed fuerūt patres quo ad nos
Quia in chr̄o nos genuerūt. z hoc tri
plicit. Primo quidē p euāgelicā eru
ditionē. j. Coꝝ. iiij. In chr̄o eñ Jesu
p euangeliū ego vos genui. Scdo p
exempli ꝓpositi imitationem Eph. v.
Imitatores mei estote sic filij charis
simi. Tertio p deuotā oratōez Et sic
Stephanus Paulū in christo genuit
Quia ipm sua oratione ꝯuertit. Fer
uentius eñ orabat p Paulo/ q̄z p se/
ipso. Qd patet per hoc/ q̄ stans ere/
ctus p seipso orauit. Pro paulo aūt
flexis genibus z cum magno clamo
re deuotionis exorauit z ido sibi gra
tiam conuersionis ꝓmeruit. D
¶ Secūdo hoc exigebat indignitas
loci: quia in loco despecto ipsoꝝ re/
liquie iacebant/ quod ipsoꝝ dignita
ti non ꝯgruebat: quod notatur cum
dicit/ de loco suo/ hūili scz z abiecto.

Et ideo conuenies erat q̄ ipoz reliquie ad locū dignio: ē trāsferrent. Unū scri bit Eccī. xx. Sapiētia abscondita et thesaur⁹ inuisus q̄ utilitas in utriq; Uñ ad but⁹ maioz ē euidentiā est scī endū/q̄ triplex translatio facta est de corpe scī Stephani. Prima fuit de loco būli z despecto ad montē sion: z istā hodie celebram⁹: in q̄ plura bñ ficia nob suis meris impetrauit ve in fra patebit. Scōa fuit de mōte sion in Constantinopolim. In q̄ trāslatōe demones sua incendia defleuerūt di cētes: Ue nobis q; p martyr Ste phan⁹ venit: angeli etiā sup corp⁹ ei⁹ ibidem celestes laudes decantabant. Tertia ho trāslatio facta est de Con stantinopoli in Romā. In q̄ tria cō mēdabilia facta fūt z mēoria digna. Primū stupendū pdigiū: cū em̄ cor pus illō sacrū in q̄ndā ecclam portā rec. ve crocea corpis substiterunt: nec vltra p̄gredi potuerunt. Et q̄ starim colligebat q̄ illū locū sibi elegerat ad manēdū. Scōm pdigiū fuit gratuz ꝓsortiū: q; cū brō Laurentio q̄escere voluit. In cui⁹ signū corp⁹ bri Lau rentij in latus se traxit z medium sepul crū vacuū Stephano derelict. Ter tiū fuit celeste oraculū. Nā de tumu lo clauso audite sunt voces angelor dicētiū. O felix Roma q̄ corp⁹ Lau rentij hispani: z Stephani hierosoly mitani gliosa pignora vno claudi mau soleo. ℣ ¶ Tertio hīdē exigebat cōis utilitas hui⁹ mundi: q̄ triplex ex ei⁹ trāslatōe p̄uenit. Nā in pma sua trāslatōe suis nob meris impetrauit z bona tpalia. Quia cū pri⁹ esset ma gna sterilitas ipo die pluuia magna descēdit q̄ terrā fecūdauit. Et copiaz magnā fructuū fecit. Et etiam bona spūalia. vñ dixit Gamaliel. pbyter o Luciano. Aperi nobis ve p̄ nos agat de⁹ ostiuz sue clemētie huic mōo. In scōa ho trāslatōe maris pcula suis meris ꝓpulsauit: z mare trāquillū fe cit. In tertia ho trāslatōe filiā Theo dosij imperatoris a demonio liberauit Et quo magnū gaudiū/toti Roma ne vrbe gnauit Cui⁹ nos meris z ē.

¶ Sermo primo⁹ de sancto Ciriaco: Et in ordine. CIIII

Anima nostra sicut passer erepta est de la queo venantiuz ē. In ps. ℣ ¶ Uerba ꝓposita p̄uenient assu munt in laudē z p̄conīū. bti Ciriaci z socioz ei⁹. In quibo verbis primo de sua liberatōe a pēnti miseria deo gras agūt. Scōo modū sue liberatōis ex ponūt. Tertio istā libationē non suis meritis sed soli deo ascribūt. Primū notat cum p̄mittit. Anima nra sic pas cere. est de la. ve.. Scōm notat cū sub ditur laqus ꝓrit⁹ est z nos liberati sum⁹. Tertiū notat cuz annectit. Ad iutoriū nr̄m in noie dn̄i. ¶ Circa pri mū est sciendū/q̄ scī viri assimilāt passeribo triplici rōne. Primo rōne q̄mittat. Nā passer est q̄mittate gu⁹. Jo a quitate dicit⁹ ē. Sic scī viri licz sint magni apd deū in remuneratōe sunt tñ qui p̄ būilitatē apd se pos in ꝓpria reputatōe. Et ido digni sunt do noz celestiū inspiratōe. Que superbis occultant sed būilibo revelāt Matt. xj. Confiteor tibi pat dne celi z terre: q; abscondisti hec a sapientibo z pru dentibo: z revelasti ea paruulis. i. humi libus. Et hac aūt humilitate scī viri tres excellentias ꝓsequūtur. Ad q̄s triplex exēplum Gregorius inducit. Primū est q; pupilla q̄nto ē minor: tanto est lucidior. Secundum est q̄

aialia q̄ hñt corda in quantitate par/
ua sunt magis aniosa vt ptz in leone
Tertiū est ꝙ granuz synapis qd̄ est
minus inter om̄ia semina in tantam
quātitatē crescit/ꝙ aues in ramis ei⁹
quiescūt. ¶ Ex q̄bus spūaliter datur
intelligi/ꝙ quanto aliquis apud se/
ip̄m fuit humilior ⁊ abiectior/tanto
apud deum erit clarior ⁊ lucidior. Et
quanto in seip̄o ex diffidētia ꝓpriaꝝ vi
rium fuerit minor/tanto ꝯtra diabo/
lū efficit aiosior. Quāto etiā in seip̄o
fuerit hūilior/tāto in virtutū cremē/
to erit maior ⁊ fecūdior: Ita vt aues
celi.i. viri cōtemplatiui in ramis ei⁹
quiescūt.i.ei⁹ ꝟtutes sequant̄ ⁊ app̄/
hendāt. B ¶ Scd̄o rōne velocita
tis. Naz passer est in volatu celerior
multis auibus ꝑ qd̄ designat̄ ꝙ scti
viri debēt esse veloces ⁊ feruentes in
bonis op̄ibꝫ. Ad velocitatē hortat̄ sa
piens Eccl.xxxj. In omibꝫ op̄ibꝫ tuis
esto velox. Ad feruorez aūt hortatur
Paul⁹ Rho.xij. Spū feruentes dño
seruientes. Sed qr hoc nō est datum
oībꝫ. Jō dicit Ambro. Qui nō potest
volare vt aquila: saltē volitet vt pas/
ser. Hoc est: qui nō pōt vt ꝯtemplati
uus volare in celū ꝑ feruorē desiderij
saltem volitet vt actiuus ꝑ feruorem
actus meritorij. Et q̄ non pōt esse ma
gnus ꝑ obseruantiā ꝯsilioꝝ/saltez sit
parn⁹ ꝑ obseruantiā mandatoꝝ. Et q̄
nō pōt attingere ꝑfectionē ꝯtēplatiuo
rū/saltem nitat̄ ad ꝟtuosuz exercitiū
actiuoꝝ. C ¶ Tertio rōne sagaci
tatis: passer em̄ caut⁹ est in nidifican
do. Non em̄ nidificat in vijs ꝯmūibꝫ
ne nidus a vēto rapiat̄: aut oua a ser/
pentibꝫ comedant̄/aut pulli a venato
ribꝫ rapiant̄: sed poti⁹ nidificat in fo/
raminibꝫ domoꝝ/aut cauernis pe/
traꝝ. In q̄ spūaliter informamur/ꝙ
nidus spūalis est anim⁹ boīs/in quo
solus deus requiescit/teste ꝓp̄ba q̄ d̄t
Fact⁹ sum sic̄ passer solitari⁹ in tecto
In hoc aūt nido: de⁹ generat oua.i.
sctā desideria: d̄ ouis aūt pullos edu
cit: qñ bona desideria in opus germi/
nare facit. Uñ quicūq̄ nidū suum.i.
aīm ponit in terra ꝑ desideriū terre/
noꝝ: vel affectiōz carnaliū: verenduz
est ne diabolus q̄ est ventus vrens ꝑ
suggestionē: ⁊ q̄ est serpēs tortuosus
ꝑ fallacē deceptionē. ⁊ qui ē raptor ꝑ
meritoꝝ expoliationez. Et bona nr̄a
desideria ꝑ inanē gl̄iam rapiat ⁊ bōa
ꝓposita vane ꝯsūmat: ⁊ bona op̄a i no
bis extinguat. Sz scti viri ad moduz
columbe nidificāt i foraminibꝫ petre
⁊ in cauernis macerie: vt paz Can. ij.
In q̄bꝫ verbis anie deuota incitat̄ ad
crebras meditatiōes passiōis christi.
Nā sicut dicit glo. In foraminibꝫ pe
tre.i.in vulneribꝫ christi aīa sedet ⁊ ni
dificat cum in merito passiōis christi:
totā spem sue salutis ponit: ⁊ per hoc
ab oībꝫ insidijs diaboli secura existit
Tūc aūt morat̄ in cauernis macerie/
qñ in latere ⁊ in morte chr̄i requiē su/
am ponit. Uñ dixit Bern̄. Si requiē
desideras o aīa mea: si securitatē affe
ctas: si fecūditatē amas: nidifica per
amorē ⁊ desideriū in vulneribꝫ chr̄i/
nusq̄z quies gratior/nusq̄z securitas
tutior/nusq̄z fecunditas vtilior. D
¶ Scd̄o isti bti martyres modū sue
liberatiōis exponūt: cū subdit̄/laq̄us
ꝯtritus est ⁊ n.li.sum⁹. Ubi sciendu
ꝙ in mūdo isto sūt tres laquei q̄s scti
viri ꝑ euolationē euadūt: q̄ tangunt̄
j. Joā.ij.cū d̄r Om̄e qd̄ est in mundo:
h̄ est in amatoribꝫ hui⁹ mūdi: aut est
ꝯcupia carnis: aut ꝯcupia oculorum:
aut sup̄b a vite. Ubi d̄t glo. ꝙ ꝑ ꝯcu/
piscentiā carnis intelligit̄ desideriuz
inordinatū oīm q̄ ad voluptatē ⁊ de/
lectationē corꝑis ꝑtinent. Et ꝑ cōcu/

piscentiā oculoꝝ intelligunt oīa q̄ visu delectāt/vt pulcre vestes/et pulcri apparatus: aurei cyphi ⁊ hmōi. Per supbiā aūt vite intelligit oīs ambitio seculi. Et iste est tripiex laqueus q̄ capiunt amatores huiꝰ mundi. quia sic dic̄ Amb. Auis q̄ descēdit ab alto frequēter a laq̄is capit/⁊ a visco irretit: qꝛ cū mens nr̄a ab amore diuino descēdit ad amorē mūdi: freq̄nt capit laq̄o carnalis ꝯcupie/laq̄o auaricie/et laqueo supbie. Et tl̄es laq̄os isti sancti euaserūt: ⁊ p sui corpis maceratōz: qꝛ nō solū sua onera sed alioꝝ debilium portauerunt/cū dānati essent ad arenā fodiendā: p termis Diocleciani cōstruēdis: ⁊ p oīm terrenoꝝ despectionē/q̄ tanq̄ꝫ vilia stercora reputabāt: ⁊ p sui cordis pfectissimā hūiliationē/q̄ se diuine volūtati in oībꝫ pfectissime subdiderūt. Et iō bn̄ ipleuerūt illud mandatuz apl̄i. j. Joā. ij. Nolite diligere mūdū: neq̄ ea q̄ in mūdo sūt Cuiꝰ rō est: qꝛ amor mōi est ꝯrius diuino amori: Jō dicit Aug. Si amor mūdi cor tuū ihabitet: nō ē vbi amor dei itret. Sz cū exhauseris cor tuū ab amore terreno tūc pmū hauries amorē diuinū. ⁊ incipit in te habitare charitas: extirpata silua vicioꝝ: Quia sic dilectio dei est fons oīm bonoꝝ: Ita cupiditas est fons oīm vicioꝝ: Jō dt Aug. Btūs q̄ post illa nō abijt: q̄ possessa onerant: amata inq̄nant: ⁊ amissa cruciant. E ¶ Tertio isti gl̄iosi martyres: suā liberationē nō suis meritis: sz soli diuine clemētie ascribunt cū annectit Adiutoriū nr̄z i noīe dn̄i: Sciendū aūt: q̄ adiutoriū diuinum in istis sctis colligit ex tribꝫ. Primo i voluntaria penaꝝ toleratiōe. Scdo in nr̄e fragilitatis reformatiōe. Tertio in celestis gl̄ie adeptiōe. Primuz ptz. Cū em̄ dolor ⁊ pena: sit nature cōtraria: cōstat q̄ nullas penas ⁊ dolores voluntarie sufferre posset: nisi efficacia diuīe gr̄e sibi dulcoraret amaritudinē pene Que tam affluent̄ opabat in btis martyribꝫ q̄ oēm penarū amaritudinē sibi sūmas delitias reputabāt fm Greg. Cōsideratio eterni premij in ipis minuit vim flagelli. Propter qd cū sancti martyres penis acerrimis torquerentur suis tortoribꝫ insultantes dixerūt. Nūq̄ꝫ taz bene epulati sumꝰ. Scdm pz: Libenter em̄ ⁊ voluntarie p chr̄o seminare debemꝰ corpꝰ aīale vt resurgat spūale. Un̄ dt Cyprianꝰ. Sctis martyribꝫ pena mortis inferr̄. sz imortalitas sequit̄. Occiso mūdꝰ eripit̄: sed paradisus ꝯferr̄. Uita tpalis extinguitur: sz eterna reparat̄. ¶ Et hoc est iocundū ꝯmerciū: vbi saccus mortalitatꝫ exuitur: vt p hoc imortalitatis gl̄ia vestiatur. Hec em̄ erit mutatio dextere excelsi: qn̄ reformabit corpus hūilitatꝫ nr̄e: ꝯfiguratuz corpori claritatis sue Ut ptz Phil. iij. Tertiū ptz Naz ipsi martyres p mortē transitoriā adepti sūt gl̄iam ppetuā. Un̄ scribit̄ Jaco. j Btūs vir q̄ suffert in pn̄ti vita tentationē scz tribulationis: qꝛ cū pbatꝰ. i. approbatꝰ fuerit a deo: p victoriā scz certaminis: tunc accipiet coronā vite quā repromisit deus diligentibus se. Hec aūt corona vite designat regias dignitatē que vtiq̄ illis dabit̄: qui letanter hic p chr̄o tribulatiōes sustinuerūt. Qd bn̄ figuratuz est Hester vj. Ubi Mardocheꝰ p sua fide tria regalia insignia ꝯsecutꝰ est. Naz primo fuit indutꝰ vestibꝫ regalibꝫ. Secundo sedebat sup equū q̄ erat de sella regis. Tertio accepit regiū diadema. Per vestes regias intelligit pfecta chr̄i ꝯformitas. fm q̄tuor dotes claritatꝫ: agilitatꝫ. subtilitatꝫ: ⁊ ipassi

bilitatis. In qbo cbio scti gfecte ꝓfor/
mant fm corp⁹. Per equū vero q̄ de
scita regio est intelligitur gfecta de/
lectatio diuine fruitiois: quia eodem
bono diuino fruunt: q̄ de fruit in se
ipo. Per diadema aūz regū: intelli/
git corona martyrū: q̄ habet splēdo/
rē lucidissimū: qz voluntarie ꝓ cbīm
oēm mōi gliam ꝓtēpserunt. Habz ēt
bonorē altissimū: qz ꝓpter cbīm se oīs
bus tormentis voluntarie subiecerunt
Habet etiā decorē gfectissimū: qz ꝓ
cbīm oēm decorē huj⁹ mūdi coraliter
abiecerūt. Cui⁹ corone ꝛ pmij ꝛē.

¶ De sancto Laurētio sermo primus
Et in ordine. CV

Dispersit de
dit pauprib⁹ iustitia ei⁹ ma
net in seculū seculi. In pō.
ītij. Lozc. ix. Nō sine causa hoc ꝟbū
introducit apl's in epl'a hodierna ad
laudē bri Laurētij. In q̄ suo exemplo
docz nos bōa spūalia sectare in hac vi
ta: vt fructum cozc metam⁹ in ætema
vita. Et hoc ꝓuenienē fit. B ¶ Nā
brūs Laurenci⁹ in pūi vita fecit tri
plex semē bonoz opez. Primo nāq;
se minauit corp⁹ ꝓpriū i tormētoz ꝓ
fessiōe: Et b inuit in euāgelio cum dr
Nisi granū frumēti cadens in terram
mortuū fuerit ipm solum manet ꝛē.
Scdo seminauit fidē catholicā i ꝟba
tis attestatiōe. q: fidē catholicā nō
solū ꝓfessus ꝟbo doctrine: sz ēt mor/
te roborauit. Et iō de ipo cantat in introi
tu. Cōfessio ꝛ pulcritudo in cōspectu
ei⁹ ꝛē. Tertio seminauit res arteriores
in elemosynaz largitiōez: ꝛ de b agit i
tota epl'a hodierna. In q̄ pncipaliter
duo tāguntur. Primū respicit ipi⁹ ele/
mosyne largitiōez. Scdm respicit ei⁹
fructū ꝛ remūeratiōez. Propt' primū
pmittit: dispsit dedit pauprib⁹. Propt'
fm subdit: iustitia ei⁹ manet i seculū
seculi. ¶ Circa pmū est sciēdū: q̄ circa
exhibitiōez el'yne triplex documētū in/
uit. Nā primo docet apl's: quō el'yna
est faciēda. Qō notat cū pmittit: dis/
sipit. i. diuersis psonis indigētibz distri/
buit. Quod ē ꝓ illos: q̄ tm vni pso/
ne vel religiōi er affectu ꝑuato sua distri
buūt: alijs pso⁹ indigētibz ꝓtermit/
tūt. ¶ Ad cui⁹ maiorē euidētiā ē sciē/
dū: q el'yna est q̄dā semen fructuosuz/
qđ tō iacit ꝛ spargit vt fructificet. Et
tō sic in actu seiatiōis: tria sūt obser/
uanda: ita in actu el'yne faciende: sūt
tria ꝓfecto diligēter attendēda. Nā ad b q̄
semē corporale fructificet. Primo requit
q̄ spargēdo dilatet. Scdo q̄ in terra
abscondat. Tertio q̄ aq̄ ꝛ imbribus
irriget. ¶ Ira ad b vt el'yna fructificet
Primo requit q̄ p distributiōez pl'ium
paupez ꝛ indigētiū dilatet. Nā sic se
men corporale ad b vt magis fructificet
nō tm in vno loco effundit: sz pon⁹ ꝑ
diuersa loca spargit: Ita el'yna corpa
lis magis fructificat q̄ pl'ibz pso⁹ in
digētibz erogat: Jō ait Hiero. Pau/
sacrilegū est rē pauperi nō dare pau/
pribz. Vñ ait Basili⁹. Man⁹ pauris
est gazophilacium cbīi. Et q̄dq̄ paup
accipit: cbīo acceptat: da q̄ pauri nu/
mū vt accipias regnū celoz. Nā sibi
ipi apud deū pietat' ianuā clausit: q̄
viscera misericordie primo mendicāti nō
apit. ¶ Scdo requit vt ab humanis
laudibz occultet. Unde ō pharisei
qui opera sua bona/ꝓpter ostentatio
nem humane laudis in publico feces
runt dicit saluator Matth. v. Amen
dico vobis receperūt mercedē suam.
Propter qō ipe saluator nos terren/
do hortat dicens. Cum facis elemosy
nam/nesciat sinistra tua/quid faciat
dextera. Ubi per sinistram fm Bre
go. intelligitur affectio hūi ane laudis

p̄ terrenā vero affectio diuini amoꝛ ſ Uñ Greg. tractans illud. Simile eſt regnum celoꝝ thesauro abſcondito in agro: ſic ōr: Bñ aūt thesaur⁹ bonoꝝ operū abſcondit vt fuer: Quia hunc thesaurū a malignis ſpiritibꝫ cuſtodire nō ſufficiat: q̄ hunc ab būanis laudibus nō abſcōdit. ¶ Tertio redrīt: vt ſpa elemoſyna ad modū boni ſeminis lachrymis ꝓuocabilis irriget. Qō bñ fecē Job. xxx. cū diceret. Flebā ḡnā ſup eo q̄ afflict⁹ erat. Uñ ſcribitur Eſa. lviij. Cū effuderis eſurienti aiam tuā / p actū ſcz intime ꝓpaſſionis: et aiaz afflictā repleuerīs bōis. i. largitate tui muneris / et verbo ꝓſolationis: tunc orieſ in tenebris lux tua: et tenebre tue erūt ſic meridies. Quia ō peroꝝ tenebris p hoc trahēris ad lucē gr̄e et diuie claritatis. B ¶ Scdo docet q̄ ſcz affectu elemoſyna ſit exhibēda: q̄ affectu liberali et largo: Jō dicit q̄ dedit: non aūt vēdidit: Sic illi aliq̄s ſua donāt: vt maiora recipiāt: de q̄bus ōr Hiero. Sūt qui pauperibꝫ parum tribuūt vt ampli⁹ in terrena ſuba recipiāt: q̄ magis feneratio / q̄z elemoſyna dicēda eſt. Sed ille q̄ affectu pio et liberali miſereſ ꝓximo fenerat⁹ ō. vt ſcribit Pro uerb. xix. Uñ dicit Aug⁹. Si vis eſſe mercator optim⁹ feneratoꝝ egregius da ſq̄nō poteſ recipere vt recipias q̄bus nō poteſ amittere / da modicū vt recipias centuplū. da t̄ralem ſubaz: vt recipias hereditatē eternā. Hoc aūt marie debet inducere boīem ad liberaliter faciendū elemoſynā q̄ res q̄s poſſidem⁹ pauper ſūt: vñ dic̄ Greg. Cū q̄libz necaria idigētibꝫ mittram⁹ ſua illis reddim⁹ / nō nra largimur. Et lō diuites ḡnālr die tot pauperes periūt q̄r pauper moriēs apud ſe ſubſidia abſcondit. Cui ꝓſonat q̄d dicit Aug. ymo Amb. in offi. lxxvij. diſtin. Paſce fame morientez / ſi nō pauſti occidiſti. Qō t confirmat Hiero. ita dicens. Quiſq̄s in quacūq̄z neceſſitate morituro ſuccurrere pōt / ſi nō fecerit ip̄m occidit. L ¶ Tertio docet q̄d facienda eſt / q̄z pauperibꝫ nō diuitibꝫ: et lō ſignanter ōr: dedit pauperibꝫ: Qō etiā apte docet ip̄e ſaluator Luce xiij. ſic dicēs. Cū facis prandiū voca pauperes et debiles: cecos et claudos Cui⁹ cauſam reddit Ebr. xiij. ſic dicēs. Nā quāto minor et ōſpectior eſt fratrē ſuſcipis / tanto magis cbio tibi p eū accedit. Quia ip̄e in pauperē recipit Juxta illud Matth. xxv. Qō vni ex minimis meis feciſtis: mihi feciſtis. Uñ ſi paup eſt ſordid⁹ laua eum. Si ſordidas veſtes habet ꝑbe ſibi indumēta et fac cū tecum ſedere in mēſa. Quia cbm in pauperē recipis. Sed ſi hoc nō poteſ facere / ſaltē de mēſa tua ſibi fercula mittas: vt ōr. Ebr. xiij. Et licz elemoſyna corpalis ſm Ebr. xiij. multum utilis ſit: Quia ſic dicit Mun⁹ gr̄e impetrat / vincula peroꝝ diſſoluit / fugat tenebras delictoꝝ / et extinguit ignem infernī. Maior tñ elemoſyna eſt pauperi ex corde compati / q̄z ei dare elemoſynā. Quia res quas dat extra ſeipſum ſunt: qui autem flet ꝝ cōpaſſionē primo tribuit: ſibi aliq̄d de ſemetipſo dedit: vt ōr Greg. in moralibus. Licet etiaz mīta ſint genera elemoſynaruz p q̄ adiuuamur: vt nobis peccata dimittant. Nulla tñ portior eſt / q̄z ea qua ex corde offenſaz nobis illatam dimittim⁹. Ideo ōr cbio. Dimittite et dimittet vobis / date et dabit vobis Luc. vj. In q̄ vbo ſm Bedā duo⁹ docet: vt iniurias dimittam⁹ et beneficia impendam⁹ vt et nobis peccata dimittantur: et vita eterna cōferatur. Unde dicit Aug. ō vbis dñi Secundus eſt ager pauperum et cito

reddit donantibꝰ fructum. Paup̄ est via celi ostiariꝰ regni. Quia elemosyna recto tramite ad beatitudinem perducit/ ⁊ ostiū celi donantibus aperit. Quam gloriam nobis adipisci concedat. ⁊c.

¶ De sancto Laurentio sermo secundus. Et in ordine. CVI.

Viso ex primo processu q̄liter elemosyna sit faciēda. Nūc restat ostendere q̄liter sit remunerāda: qđ notat cū subdit: Justicia eiꝰ manet in seculum seculi. A ¶ Ad cuiꝰ euidentiā est sciendū: ꝙ fructꝰ ⁊ merces ipsius elemosyne est ip̄a remūeratio eterna/ q̄ bene innuit p̄ hoc/ ꝙ eiꝰ iusticia id est merces ⁊ remūeratio bti Laurētij manet in seculū seculi. Quia eternaliter a deo remūerat. Sciēduz aūt ꝙ largitas elemosyne cōuenient appellat iusticia triplici rōne. ¶ Primo ad designandū p̄fectionē elemosyne: p̄ quā q̄si p̄ quandā iusticiā legalem cuilibet reddit ius suuz. Et p̄mo ipsi deo q̄ p̄ elemosynā honorat. Jō scribitur Prouer. iij. Honora dn̄m de tua substantia/ ⁊ de p̄mitijs frugū tuaꝝ da paupibꝰ/ ⁊ iplebunt horrea tua et vino torcularia redundabunt. Cum em̄ res q̄ p̄ elemosynā impendit nō sit nr̄a/ sed sit donū dei: iustū est ⁊ rōnabile: ꝙ ip̄m deū de suo mūere honoremus. Quia ita liberalis ⁊ pius est: ꝙ multotiēs in p̄nti reddit centuplū: In futuro aūt p̄ eadem vitam eternam sine dubio largiet. ¶ Deinde ipi p̄ximo/ cuiꝰ necessitati satisfacimus/ q̄ ad hoc nāli iure ⁊ lege diuina obligamur. Jō scribit Job. xxxj. Si negaui paupibꝰ qđ volebāt ⁊ oculos vidue expectare feci. Si cōmedi buccellā meā solus/ ⁊ ñ comedit ex ea pupillꝰ. q. d. Nō feci. Et subdit causaz. q̄ ab infantia creuit mecū miseratio/ ⁊ de vtero egressa est mecū. Deinde si bij p̄i: q̄ p̄ hoc nobis ip̄is multū p̄ficimꝰ. Ideo scribit Esa. lviij. Frange esurienti panem tuū ⁊ egenos vagosq̄ induc in domū tuam. Et statim subdit fructū elemosyne triplicem. Primꝰ est gr̄e illustratio. Jō dicit: tunc erumpet q̄si mane lumē tuum. Scđs est mandatoꝝ diuinoꝝ adimpletio. Jō subdit/ ⁊ anteibit faciē tuā iusticia tua. Tertiꝰ est eterne felicitatis adeptio/ iō annectitur: ⁊ gloria dn̄i colliget te. B ¶ Scđo ad designandū obligatiōez elemosyne/ ad quā tenemur ex triplici debito. Primo q̄dē ex debito nature. Naturalis em̄ instinctꝰ hoiez mouet ad miserendū p̄ximo/ q̄ est eiusdē speciei cū ip̄o. Jō scribit Esa. lviij. Cū videris nudū opi eū ⁊ carnē tuā ne despexeris. Scđo ad eaz tenemur ex debito obediētie/ q̄ diuino p̄cepto nob̄ imp̄at: Jō scribit Ecc̄i. xxix. Propter mandatum diuinuz assume paupez ⁊ p̄pt̄ insipientiā eiꝰ ne dimittas eū vacuū. Tertio tenemur ad eā ex debito iusticie. vnde đt Greg. Aliena rapere ꝯuincit q̄ p̄pria non largit. Jō scribit Ecc̄i. iiij. Inclina paupi sine tristicia aurem tuā/ ⁊ redde debitū tuū. Et in eodē. Fili elemosynā paupis ñ defraudes ⁊ oculos tuos ne auertas a paupere. C ¶ Tertio ad ostendenduz v̄tutē ⁊ efficaciā elemosyne. Recte nāq̄ elemosyna iusticia đr. q̄ inter oēs actus v̄tutū hoiem p̄ncipalit̄ iustificat. Et h̄ facit tribꝰ modis. Primo q̄dē dispositiue/ q̄ hoiem disponit ad iustificationez. Unđ scribit Tob. iiij. Elemosyna a pctō ⁊ a morte liberat/ ⁊ nō patit aīam ire in tenebras: Jō dicit Chryf. Elemosyna est amica dei/ ⁊ p̄ q̄buscūq̄ voluerit facile munꝰ impe

trahit. Secūdo elemosyna iustificat ꝓpter actiuē: q recipiens elemosynā obligat ad ipetrandū grām suo bñfactori: Jō scribit Eccī. xxix. Conclude elemosynā in sinu pauperis: & exorabit ꝓ te vt eruaris ab oī malo. Et ꝑ cui dēter apparuit in illa scā Tabita: q erat plena bonis opibꝫ & elemosynis: & ꝓpter hoc ad instantiā viduaꝝ scāꝫ petrus eam a mortē suscitauit: vt ꝓz Actu. ix. Tertio elemosyna iustificat ꝓseruatiue & augmentatiue: q iustitiā in hoie ꝓseruat & augmētat: tō scribit Eccī. xxix. Elemosyna viri q̄si sacculus cū ipo & grām hois q̄si pupillā ꝓseruabit. D ¶ Hāc aūt iustitiaz .i. pietatis grām nobis in pñti sollicite compare debem⁹ ꝓpter tria bñficia que ab ipa reportabimus in futuro. ¶ Primo q: ꝓceder nos in iudicio tā q̄ ostiaria regni. Unde dicit Dñs. Elemosyna est q̄dā specialis amica dī huic cū multa fiducia porte celi apiuntur: & veluti regina intrante null⁹ ianitoꝝ celi audet dicere: Que tu es Sed oēs eam leti & reuerent suscipiunt. ¶ Sciēdū aūt q hec dña nos ꝓceder ꝓpter tria. Primo ad viaz vite nobis dilatandū: Jō scribit Prouer. xvij. Donū hominis dilatat viaz eius. Quia quāto q̄s nūc fuerit copiosior i elemosynaꝝ largitiōe/tanto erit gloriosior in remūeratiōe. Scōo ad impedimenta q̄libet repellendū: Jō scribitur Eccī. xxix. Super scutum potentis & super lanceā aduersus inimicū tuum pugnabit pro te. Ita scz: vt aduersarius humane salutis/nihil nobis tunc obuiare ꝓsumat. Tertio tāq̄ regina ad ostium celestis vite potenter nob aperiendū/& ad locum eterni gaudij ꝓparandū. Unī scribit Eccī. xvj. Dies misericordia faciet locuz vnicuiq; ꝑm meritum operū suoꝝ: Et iō dicit Dñs. Q elemosyna est quedam virgo circūcepta per omnia venustate/vultuz habens candidū/aim māsuetū/alas habēs aureas: & ideo potenter volat i celū & semp ante soliū regale cōsistit.

E ¶ Scōo ꝓceder nos tāq̄ thesauraria regni. Quia rūc vnicuiq; diuina iustitia celestes thesauros distribuet/iuxta copiā operū pietatis quā exhibuerunt in pñti. Unī dicit Matth. vj. Thesaurizate vobis thesauros in in celo/vbi nec erugo/nec tinea demolit/& vbi fures nō effodiūt nec furant. Jn q̄bꝰ ꝑm Dñm. innuit saluator/q̄ oēs diuitie pdite sūt q̄ hic retinentur ꝓ terra pietatis exercitiū/quia homini non ꝓficiūt ad vsum salutis. Per hoc etiā innuit ꝑm Ambro. Q rorum mundū debet ꝓuēnere: qui sibi celestia bona thesaurizat in celo. Unī dicit Dñs. Quid ergo meli⁹ est thesaurū tuum sup terram reponere/vbi incertus est ꝓseruatiōis euentus. aut in celo vbi est certa custodia. Que aūt stulticia est illic relinquere vñ exitur⁹ eo. & illic nō ꝓmittere quo iturus es. Illic ergo substantiā tuā colloca/vbi patriaz habes. ¶ Tertio ꝓceder nos tāq̄ negociatrix regni. Jncrementū meritum celestis regni in nobis auget & multiplicat. Unde scribit Jaco. iij. Fructus aūt iusticie in pace seminat facientibꝰ pacem: q̄ꝫ pro tanto dicit. Quia magnum opus pietatis est cōcordare discordes. Potest aūtez dici q̄ pietas opera bona multiplicat tribꝰ modis. Primo q̄dem ad modū spiritualiter venerantis qui colligit vbera fortē. Jō scribit Prouerb. xix. Fenerat dño q̄ miserē pauperi. Scōo ad modū cōpatiter merentis/q̄ colligit vbera semē Osee. x. Seminate vobis iusticiā & metite in ore iusticie. q̄n ipsa veritas & iusticia dicet. Uenite bñdicti

eti patrie mei ꝛc. Tertio ad modum mercatoris lucrantis q̄ colligit vitra sūmaz mercimoniū. Uñ implet i aia pietatis opib⁹ insistentes: illud q̄ scribitur Prouer. xxxj. Gustauit ꝛ vidit q̄ bona ē negociatio ei⁹: q̄ ibi exp̄itur in effectu: quantū gaudiū: quāta remūeratio sequat illos q̄ hic actibus pietatis insistūt. Qui vtiq; p̄cipient p̄ p̄mio q̄ nec oculus vidit: nec auris audiuit: nec in cor hois ascendit. Cuius p̄mij nos p̄ticipes faciat. Amen.

¶ De sancto Laurētio sermo tertius Et in ordine. CVII.

Vlpor ignis vrit carnes eius: et in caloꝛe fornacis cōcremat Eccli. xxxvij. Verba p̄posita quamlibet assumunt in laudē ꝛ p̄conium bri Laurētij. In q̄bus verbis bēūs Laurentius cōmendat a duob⁹. Primo q̄ntū ad sentiā tormenti q̄ p⁹ eo sustinuit Secdo q̄ ad gl̄iam triumphi q̄ contra hostes p̄sultit. Primū notat cum p̄mittit: vapor ignis vrit carnes eius. Secundū notat cū subdit: in caloꝛe fornacis p̄cremat. ¶ Circa p̄mū notandū: Q̄ sentia sui tormēti colligit ex verbo. Primo ex vehemētia ip̄i⁹ ignis q̄ est clementū maxie actiuū: penetratiuū: ꝛ afflictiuū: Jō scribitur Job. xxxj. Ignis est vsq; ad p̄sumationem deuorās. Nā iste ignis carnes beati Laurentij deuorauit crudeliter: q̄ ip̄m inflammauit ꝛ p̄bussit: vsq; ad p̄fectā assationē: Jō dixit Decio: Assatū ē iam versa ꝛ māduca. Deuorauit etiā ip̄as totaliter q̄ rotū corpus suum vrebat vsq; ad oīmodā desiccationē. Uñ dicebat decio Ecce miser assasti meregira aliā ꝛ manduca. Deuorauit ēt carnes suas inbūan. ter q̄ multos vulneribus p̄ius laceratas ꝛ cōscisas demū ip̄as p̄incendiū p̄sumpsit. Primo p̄ter q̄ bene poterat dicere illud p̄s. Igne me examinasti. i. p̄stantiā mee fidei igne p̄basti ꝛ nō est inuēta in me iniq̄tas: q̄ p̄ter te tormenta desperi ꝛ nomē tuū gl̄ificaui. ¶ Secdo suum tormentū aggrauabat ex sentia carnificis. Que apparuit in hoc q̄ ipsum nudum super craticulam ferream ponebant ꝛ eum desuper furcis ferreis cōprimebant: sed de subter ignis incendia ministrabāt: Jō bēūs Laurentius cum ista supplicia a carnificibus pateret: bene poterat dicere illud Job. xvj. Hostis meus terribilibus oculis intuitus est me: aperuerūt sup me oꝛa sua: ꝛ exprobrātes percusserunt maxillam meam: satiati sunt penis me⁹ Cōclusit me deus apud iniquum. Per quem intelligit Decium imperatorem ꝛ manibus impiorum tradidit me: effudit in terrā viscera mea Concidit me vulnere super vulnus: quia cōrpus suū penitus multis vulneribus laceratum: post modum fuit igne cōbustū. ¶ Tertio suū tormentū aggrauabat ex varietate pene multiplicis. Q̄ p̄z. Nā p̄mo fuit detentus ꝛ incarceratus. Deinde fuit flāgellis cruciatus. Tertio sup craticulam ferreā fuit furcis ferreis compressus Que oīa tanq̄m martyr inuictus gaudenter ꝛ volūtarie sustinebat. Uñ recte potuit dicere illud p̄s. Probasti dñe cor meū vi⁹ nq̄ scz oñderes cui⁹ essem audacie in aggrediēdo. Unde post Sixtus audacē clamauit. Quo sacerdos sancte sine mi⁹nistro p̄cedas Cuius essem patientie in sufferendo: vnde cum in igne assaretur: dixit Decio Miser be sūt epule quas semper optauit: Et cui⁹ essem p̄stātie in p̄seuerando. Nā bēūs Laurēti⁹, nec minis

decij/nec tormētis carnificiuz cessit/ sed in eis ꝯstāter ⁊ gaudēter vsqꝫ ad mortē ꝑseuerauit. Uñ bñ ipleuit illd Ecci. iiij. Usqꝫ ad mortē certa ꝓ iusti/ cia ⁊ accipies coronā vite. ¶ Pōt aūt dici: ꝙ btūs Laurentiꝰ gaudēter sustinuit incēdiū ignis exteriorꝭ/quo vrebat in carne/qꝛ triplici igne fortio ri vrebat in mēte. Primꝰ fuit feruor diuine dilectionis q̄ beatꝰ Laurentiꝰ fuit adeo inflāmatꝰ. ꝙ diuini amorꝭ vehemētia/oēs dolores alios ꝑuipen dit. Uñ bene poterat dicere cū ꝓpha. Inflāmatū est cor meuz ⁊c. In q̄bus verbis innuit/ꝙ ardor diuini amorꝭ extinguit in nobis triplicē iordinatū amorē. Primo em̄ extinguit amorez carnalem ⁊ ꝑuatū: ideo ꝑmittit: ⁊ re/ nes mei. i. affectiones mee cōmutate sunt. Quia nihil carnale ⁊ ꝑuatuz de sidero/sed solū honori ⁊ laudi diuine feruent insisto. Jō dic Greg. Gusta/ to spiritu dei desipit oīs caro. Scdo extinguit amorez terrenū: ita ꝙ verꝰ amator dei nihil reputat oīa mūda/ na ⁊ terrena. Uñ dic Chryꝭ. Uere nō est aliud sup terrā qd amet: q̄ donum celeste gustauerit. Uerꝰ etiaz amator dei a mūdanis ꝯtemnit ⁊ ꝓ nihilo re putat: Jō dicit apl's. Tāq̄ purgamē ta huiꝰ mundi facti sumꝰ: ⁊ iō subdit ꝓpha: Et ego ad nihilū redactus sum Tertio extinguit oēm amorē dome/ sticū. i. nāliū parentū. ideo subditur: ⁊ nesciui. vñ scribit Deut. xxxiij. Qui dixerūt pr̄i suo ⁊ mr̄i sue: nescio vos ⁊ fr̄ibꝰ suis: ignoro vos: ⁊ nescierūt fili os suos: hi custodierūt eloquiū tuū. Et ꝑm istū itellectū dic saluator. Qui nō odit pr̄em ⁊ mr̄em ⁊ vxorē ⁊ filios adhuc aūt ⁊ aīam suā nō pōt meꝰ esse discipulus. Oēs em̄ tales ꝑm Aug. odio sūt habēdi: in quātū nos ipediūt a seruitio dei. Et isti affectꝰ bñ appa/ rebant in btō Laurentio: in q̄ amor diuinꝰ extinxit oēm amorē carnalē: qꝛ ꝑfectā ꝟginitatē ꝑuauit: ⁊ oēz amorē t̄renū. qꝛ thesauros ecc̄ie liberal'r pau ꝑibꝰ erogauit: ⁊ oēm amorē domesti cū: qꝛ ꝑntes suos i hispāia ꝺseruit ⁊ a/ more chr̄i Rhomā ꝑegriari vēit. D

¶ Scdꝰ fuit dulcor interne deuoti/ onis: ⁊ iste ignis ꝯ penā exteriorꝭ adu stionis sibi triplex refrigeriū ꝑstabat. Primū fuit feruēs desideriū celestis gr̄e. Uñ dicit btūs Ambro. Neqꝫ em̄ btūs Lau. igniū tormenta extrinsecꝰ sentire poterat/q̄ in sensibꝰ iterioribꝰ paradisi refrigeriū possidebat. Scdꝫ fuit frequēs meditatio diuine legis. Uñ dicit idē Ambro. Laurentiꝰ em̄ dum ꝓmissiōes ⁊ ꝑcepta chr̄i feruent cogitat: dulce sibi est om̄e qd extrinse cus inflāmat. Tertiū fuit puritas et suauitas interne conscientie: De qua scribitur Ecci. xxx. Nō est oblectamē/ tum sup cordis gaudium. vnde dicit Ambro. Ardet profecto totis visceri/ bus martyr fortissimꝰ: sed suauitate ꝯscientie refrigeratus tanq̄ victorio sus pugil de victoria exultat. ¶ Ter tius fuit vigor celestis inspirationis: ⁊ ille fuit spiritussctūs/ qui eum in vtroqꝫ homine confortabat/et in tor mentis inuincibiliter roborabat. De hoc igne scribitur Threñ. j. De excel so misit ignem in ossibus meis ⁊ eru diuit me. ¶ Ubi sciendū: Qꝛ per ossa hic intelligūtur superiores vires ani me/intellectus scꝫ et voluntas/quia ille sole sunt receptiue spiritussancti cum sint pertinētes ad imaginem cre ature rationalis/⁊ hoc conuenien/ ter. Nam ossa sunt naturaliter alba/ sunt fortia/⁊ sūt medullaris dulcedi nis ꝯtētiua. In quo designat triplex effectus quē spūssctūs ꝑ suā ꝑsentiaz causauit in beato Laurentio. Nam

p̄mo in ip̄o effecit innocētie puritatē: ꝓpter qd̄ ip̄e d̄t Oratio mea mūda est ⁊ iō peto vt det̄ loc⁹ voci mee in celis Scd̄o ꝯstātie soliditatē: ꝓpter quā penas acerrimas nō solū patiēter sz etiā alacriter sustinebat. Un̄ dixit: Gaudeo plane q: hostia chr̄i effici merui. Tertio interni dulcedinis suauitatē q̄ interi⁹ saginat⁹ ⁊ mētalr̄ refect⁹ tormēta nō sensit. Un̄ d̄t Amb. Sancti em̄ viri desiderāt ꝓ chr̄o pati: sciētes q̄ licz eis ꝑsecutores penā trāsitoriaz inferant: ꝑ b̄ tn̄ eternā dulcedinē ⁊ coronā triūphal' victorie ip̄is p̄parant. E ¶ Circa scd̄m est sciendū: q̄ triumphalis gl'ia bt̄i Laurētij in b̄ euidēter apparet/ q̄ penas acerrimas sibi illatas nō solū patienter sustinuit: sed etiā in eis ꝯstant̄ ꝑseuerauit. imo qd̄ pl⁹ est: in ip̄is penis existens magnanimiter decertauit. Et iō bn̄ d̄: q̄ in calore fornacis. i. ignis ardētis concertat̄. Propter qd̄ est sciēdū: q̄ btūs Laurētius i suis penis acerrimis tripliciter ꝯcertauit. Primo q̄dem ꝯtra ip̄am sensualitatē. Qd̄ ptz ꝑ b̄ q̄ ꝯtra naturā sensualitatis/ q̄ lesiua naturaliter abhorret i ip̄o incēdio exultauit Un̄ Decio insultās dixit: q̄ ille essent epu'e delectabiles q̄s semꝑ optauit. Ex q̄ ptz q̄ btūs Laurenti⁹ ad ꝑfectionē apl'icā ꝯscendit: q̄ ibāt gaudētes a ꝯspectu cōcilij: qm̄ digni habiti sūt ꝓ noīe Jesu ꝯtumeliaz pati: vt scribit̄ Act. v. Scd̄o certauit ꝯtra tortoꝝ ferocitatē. Qd̄ ptz ꝑ b̄ q̄ ip̄is ministris prunas subijciētibꝫ/ leuita chr̄i insultauit: ⁊ eos de mora (q̄ penas suas n̄ accelerarēt) virilit̄ rep̄hēdit: vt ptz in legēda. Un̄ bn̄ potuit dicere illd̄ Job vj. Nec mihi sit ꝯsolatio vt affligens me dolore nō parcat. sciēs q̄ iux̄ magnitudinez sui doloris crescebat magnitudo iterne exultatiōis. Tertio cōcertabat ꝯtra regiā ptātem. Qd̄ ptz. Nā i craticula ferrea posit⁹: ⁊ prunis ardētibꝫ suppositus: tanq̄z chr̄i piscis assat⁹ Decio insultauit di. Ecce miser: assasti me: regira aliā ptē ⁊ māduca. Fortitudinē aūt hui⁹ ꝯcertatōis causabat in ip̄o v̄tus diuini amoris. De q̄ scribit̄ Can̄. viij. Fortis est vt mors dilectio. que ideo fortis d̄: q: chr̄m in cruce mori fecit. Scd̄o dicit̄ fortis vt mors. q: s̄m Aug. dilectio facit hoīez mori mdo et viuere soli deo. Tertio d̄: fortis vt mors: imo est fortior ipsa morte: vt d̄t Hugo. quia mors natural' licz separet aniam a suo ꝓprio corpore qd̄ viuificat: nō tn̄ pōt eā separare ab ip̄a re quā amat. Qd̄ bn̄ apparuit in btō Laurētio: q̄ nec per minas nec ꝑ tormēta poterat a diuino amore separi. Un̄ bn̄ potuit dicere cū apostolo Roman̄. viij. Cert⁹ sum q̄ neq̄z mors/ neq̄z vita/ neq̄z tribulationū instātia/ neq̄z aliq̄ creatura/ me poterit separe a charitate chr̄i Jesu. Quā nobis concedat ⁊ c̄.

¶ De Assumptiōe Marie ser. p̄m⁹ Et in ordine. CVIII.

Et sic in sion firmata sum: ⁊ i ciuitate sāctificata sil'r req̄eui. ⁊ in hierusalē ptās mea. Eccl'i. xxiiij. In v̄bis p̄missis regina celi triplex regnum ꝓ nr̄a ꝯsolatiōe insinuat. Unum qd̄ habuit viuēs: ⁊ b̄ fuit regnū gr̄e. Aliud qd̄ habuit transiens: ⁊ b̄ fuit regnum glorie. Tertiū qd̄ habet residens: ⁊ b̄ est regnū miscd̄ie. ꝓpter qd̄ etiā ip̄a regina gr̄e ⁊ glorie ⁊ regina miscd̄ie rationabil'r appellat̄. In regno gr̄e in pn̄ti ꝑ gr̄am militabat: in q̄ etiā fuit per singularē gr̄am ꝯfirmata. iō p̄mittit̄

ꝛ sic i sion firmata sum. In regno gl'ie nũc est ranq; regina celi triũphaliter collocata. Ideo subdit. ꝛ in ciuitate sctificata sil'r requi. In regno ꝺo mi scõie. cuiꝰ dña tot⁹ mũdi est regalit' sublimata: Ihõ ãnectit: ꝛ i hierusalẽ ptãs mea. B ¶Circa primũ est sciendũ. Q. bta ego rõnabilit' p oibꝰ puris creaturꝭ firmata fuit in gratie regno. Qõ ptz ex tribꝰ. Primo ex saluratione angelica. In q̃ ostendit' q fuit p gras firmata. Primo in fmoꝫne modestie: qz salurata tacebat: ꝛ sic q̃lis esset ista salutatio prudent' cogitabat. Scõo firmata fuit in ꝓposito ꝓtinentie: vñ ab angelo sibi nũciũ de ferẽte q̃rebat. quõ fieret istꝺ ꝗa virũ nõ cognosco. i. cogscere non ꝓpono. Tertio fuit firmata in ꝓmptitudine obedientie: q: mox vt de modo supnaturali edocta fuit/saluratiõi angelice ꝓsensit dicẽs. Ecce ancilla dñi fiat mihi scõm verbũ tuũ. Scõo bta virgo fuit p gram firmata in sctã ꝛ ꝓfuosa ꝓuersatõe/que ꝓmo appuit in pfecta ꝓfute bũilitat⁹ q̃ se ad misterĩ ꝓximi voluntarie inclinauit. Vñ statim postq̃ de filij dei ꝓceptione p angelũ fuit certificata statim cũ festinatiõe in mõtana ꝓscendit: ꝛ ipsi Elizabeth tribꝰ mensibꝰ sollicite ministrauit: vt ptz Luc. j. Scõo fuit firmata in virtute pauptatis q̃ oĩm rerũ tpaliũ penuriã voluntarie sustinuit. vñ in suo puerpio paula regia habuit vile diuersoriũ. Et p regali cuna duriũ ꝑsepiuz animaliũ: ꝛ p fascia regia a Ioseph recepit sue caligie vilem pãniculum. Tertio bta ego fuit firmata in virtute ꝓstantie ꝛ loganimitat⁹. Qõ patz ex ipso cõtutio ad quod fuit cũ filio inuitata: In quo licet p filiuz repelleret cum diceret: quid mihi ꝛ tibi est mulier: non in a sua ꝓfidentia deficit/ꝫ ꝓfident' ministrꝫ dixit. Qõd cũq; vobis dixerit facite. ac si diceret Scio cum ita misericorde ꝛ pium q̃ meis ꝛ vestris desideriꝭ non deficiet. Hoc idem etiam ptz ex filij dilecti sui martyrio qõ fuit ꝓsentialiter contemplata. Ibi cñ ceteris discipulis fugientibꝰ fuit firmissima in assistendo. Ibi ceteris diffidentibꝰ fuit firmissima in credẽdo. Vñ dicit Anselꝰ. Q in illa sola que fide concepit ꝛ peperit fides ecclie incõuulsa ꝑmansit per illud triduũ. Ibi etiam ceteris relinquentibꝰ fuit firmissima in cõpatiendo. Unde dicit Anſ. Q omnes dolores quos chꝰ in cruce co:pozaliter sustinuit ipa mẽtalit' passa fuit. Propter qõ iuxta Symeonis eloquiũ tũc doloris gladius eius aiã peransiuit. Nos igit' charissimi exemplo virginis debem⁹ firmari. Primo in specula ꝓplationis q̃ ad deum: vt studiose ꝛ sollicite ei⁹ voluntatẽ in oibꝰ faciam⁹. Scõo in specula circũspectionis quo ad nos ipos: vt oẽs act⁹ ꝛ cogitat⁹ nostros sollicite discutiamus ꝛ diuino beneplacito conformemus. Tertio in specula ꝓpitionis q̃ ad ꝓximos: vt in omnibꝰ actibꝰ nostris bona exempla ꝓximis ostendamus. B ¶Circa secundũ est sciendũ: q̃ breuiter, ꝛ magnifice hodie bta virgo de regno gre translata est ad regnũ glie/qõ notat' cũ subdit: ꝛ in ciuitate sctificata sil'r requi. In qbꝰ verbis bta virgo illud regnũ glie triplicit' attollit. Primo nanq; describit ei⁹ maximã vnitatẽ: qõ notat' in noie ciuitatis. Nã fin Papiã ꝛ Aug. ciuitas dicit' q̃si ciuiuz vnitas. Unde ꝓpter maximã vnitatẽ ꝛ ꝓcordiã ciuiũ celestium dicẽ Aug. sup Ioannẽ. Q. non erit i illa ciuitate supna aliqua inuidia dispar⁹ claritat⁹/q̃ in ibi regnabit

in omnibꝫ vnitas charitatis: nam ibi quilibet beatus gloriaꝫ quã videt in alio tantũ diliget q̃ntuꝫ si haberet in semetipo. Scdo describit eius maximaꝫ sanctitatẽ: quod innuit in nomine sanctificationis: ideo dicit ciuitas sanctificata. Unde dicit Aug. ꝙ in ciuitate dei rex est ipsa ꝟitas: lex est ipa charitas: dignitas est ipa equitas. qꝛ ibi nullus indignꝰ honorabit/nec aliquis dignus suo honore priuabitur. pax est ipsa felicitas: sed vita est eternitas. Que vtiqꝫ tãta bona sunt ꝙ oẽm humanã estimationẽ excedunt. Unde dicit Aug. ibidem. Qd deus p̃parauit diligentibꝫ se fide nõ capit/spe nõ attingitur/charitate non cõprehenditur/desideria ꝛ vota transgredit: adquiri põt/estimari nõ potest. Tertio describit eius maximã tranquillitatẽ in noĩe requietionis/cum annectit: similiter requeui. In illa em̃ ciuitate superna erit summa quies ꝛ sũma tranquillitas. vbi deꝰ sine fine videbitur: sine fastidio amabitur: sine fatigatione laudabit. Hic actus/hoc munus ꝓculdubio cõmune erit omnibꝫ: vt dicit Aug. xxij. de ciui. dei. Ibi em̃ tota virtus beatoꝝ est videre quod amas ꝛ ibi summa felicitas est amare quod videas. Ibi em̃ beata vita in suo fonte videbit: vbi claritatis visio omnibꝫ cõmuniter aperit: vt dicit Aug. xij. de ciuita. dei. Signãter autẽ dicit/similiter requieui qꝛ sicut christus est beatificatꝰ in corpore ꝛ ania: ita pie credẽdum est/ꝙ beata virgo iam perfecte sit beatificata tam in dotibus anime beatificis: q̃ etiam in dotibus beatifici corporis: vt infra in alio sermone clarius apparebit. L ¶ Circa tertium est sciendum ꝙ hodie beata virgo in regno glorie sublimata est i solio misericordie quã potent exercet in omnes ipsam deuotiõe debita imploranteo. ideo ꝯuenienter annectit: et in hierusalẽ potestas mea. In hoc em̃ regno misericordie apparet triplex potestas beate virginis. Prima est potestas petitionaria ad impetrandũ: ꝛ iõ congrue figurata est per reginaꝫ Hester: cui dixit Asuerus cum introisset ad eum sedentẽ in suo solio/vt ꝓ suo populo exoraret. Pete a me quod vis non em̃ fas est vt auertam faciẽ meã. Cuius causam reddit Ambro. in lib. de virginitate dicẽs. Talis fuit Maria vt eius solius vita omniũ sit disciplina: naꝫ in ea velut in speculo refulget species castitatis ꝛ forma totiꝰ virtutis. Hinc ergo sumamus exempla viuendi: vbi tanq̃ in exemplari magisteria ꝓbitatis expressa sunt. que nobis quid corrigere/quid fugere/quid tenere debeamus ostendũt. Secũda est potestas iudiciaria ad absoluẽdũ ꝓpter qd peccatores sibi male conscij rigorẽ diuine iusticie declinare volentes/ipsam pro aduocata ꝛ patrocinio pietatis implorant: appellantes de foro diuine iusticie ad foꝝ sue materne clementie. Cuius exemplũ habemꝰ in theophilo q̃ ex desperatõe se diabolo in seruum tradiderat ꝛ fidem christianitatis abiurauerat: ꝛ super hoc diabolo chirographum in scriptis tradiderat. quem beata virgo misericorditer ad penitentiam reuocauit: ꝛ ei chirographum quẽ ab aduersario vi abstulerat reddidit: qui tandem in pace vitam finiuit/et spiritum deo reddidit. Et q̃ntũ ad hoc ipsa bene figurat per reginã Hester. que suis precibus populũ suũ a damnatione mortis eripuit: et Aman q̃ causa illiꝰ mortis extitit/in patibulo suspendit. ¶ Tertia

est potestas regia ad p̄sidendū. ꝓpter qd̄ in sua assumptiōe beata v̄go accepit tria insignia regalia/eius potestatē regiam declarantia. Primo nanq̄ accepit coronā singularis beatitudis ꝓpter qd̄ a dextris filij d̄r residere. iij. Regū. ij. Posit⁹ est thronus matri regis q̄ sedit ad dexterā ei⁹. Ideo nāq̄ d̄r sedere a dextris filij. Tum q̄r nullus est ea filio ꝓpinq̄or. Tū q̄r est oīb̄ bt̄is in gl'ia sublimior. Scd̄o accepit purpurā gl'ificati corpis. Apocal. xij. Mulier amicta sole. i. claritate glorificati corpis vbi corpa beatoꝝ multo erūt clariora luminositate solis. Unde d̄t Esa. xxx. c. Qꝛ tunc erit lux lune sicut lux solis. ꝛ lux solis erit septēpliciter maior q̄ sit mō. Tertio accepit sceptꝝ plenissime ptātis q̄ pōt p̄cipe ꝛ in celo ꝛ in terra ꝛ in inferno. vt sic in noīe mr̄is/sic ꝛ in noīe filij om̄e genu flectat̄: celestiū/terrestriū ꝛ infernoꝝ. ꝛ oīs lingua ꝯfiteat̄ ei⁹ regiā potestatē. quā infern⁹ formidat: mūdus adorat: sed celū laudat ꝛ gl'ificat. Cuius laudis ꝛ gl'ie nos pti. ꝛc.

¶ De Assumptiōe Marie ser. scd̄s Et in ordine. CIX.

Introduxt me rex i cellaria sua: exultabim⁹ ꝛ letabimur i te. Can. j. A In v̄bis ꝓpositis duo innuunt̄ q̄ concurrunt ad integrandū festum hodiernū. Primū est beate v̄ginis assumptio gloriosa. Secundū est suoꝝ deuotoꝝ ꝯgratulatio iubilosa. Primū notat̄ cū p̄mitt̄ Introduxit me rex in cellaria sua. i. in intima gaudia sua que alijs spiritib̄ occultant̄ ꝛ bene celant̄: vt exponit Grego. Secūdū notat̄ cū subditur: exultabim⁹ ꝛ letabimur in te. i. cōgaudemus honori ꝛ solio tuo: memores vberū tuoꝝ sup vinum. i. in memoria habentes affluentiam tuoꝝ gaudioꝝ: ex quoꝝ memoria nos lactas ꝛ allicis ad talia gaudia amplectenda. ¶ Circa p̄mū est sciendum: q̄ assumptio gloriose v̄ginis hic attollit̄ a trib̄. Primo ex assūptionis loco. Scd̄o ex assumptionis modo. Tertio ex assumptiōis ministro. Ex loco aūt suo assumptio habz singularē felicitatē: quia fuit in diuina cellaria introducta. Ex modo aūt singularem iocūditatē. Sed ex ministro habet singularē dignitatē. quia nullus angeloꝝ fuit dignus eam introducere: nisi solus rex regū ꝛ dominus dominantiū. B ¶ Circa p̄mū est sciēdū: q̄ beata v̄go fuit a deo in triplex cellariū introducta. Primū est cellariū gratie: in quo merita cōparant̄. Secūdū est cellariū sapiētie: in quo studia exercent̄. Tertiū est cellariū gl'ie in quo premia possident̄. De p̄mo istoꝝ scribit̄ Deut. xxviij. Emittet domin⁹ bn̄dictionē. s. meritoꝝ sup cellaria tua. quia q̄nto gratia ex quo op⁹ meritoriū ꝓcedit maior fuerit: tāto meritū exinde elicitum copiosius erit. De secūdo scribit̄ Prouer. xxiiij Doctrinis implebunt̄ cellaria ip̄ius. scz sapiētie. Nec eñ dedignat̄ auaꝝ possessiorē: q̄ nō vult diffundi ꝛ communicari ad instructionez alioꝝ. De tertio dicit̄ hic: Introduxit me rex in cellaria sua. Et iuxta istam triplicem cellarioꝝ differētiā inuenim⁹ triplicē differētiā cellaꝝ. scz cellā vinariaz in quā spōsa se gl'iat̄ introductā. Can. ij Introduxit me rex i cellam vinariā. Itē cellā pigmētariā: ꝛ cellā thesaurariā. De q̄b̄ siml' h̄r Esa. xxxix. Ostendit eis cellā aromatum argēti ꝛ auri. In quālibz aūt istaꝝ cellaꝝ btā v̄go

fuit singulariter introducta. Nam in cellaz vinariã fuit introducta qñ erat a spũscrõ. s. in matris vtero sctificata Cellam ↄo pigmẽtariã diuine sapiẽtie introducta fuit qñ nũciante angelo donũ celestis sapiẽtie accepit. tunc eñ sibi fuerũt reuelata mysteria a seculis abscõdita Uñ rũcbñ pofat dicere illud psal. Incerta ⁊ occulta sapientie tue manifestasti mihi. ¶ In cellaz añt thesauraria est introducta qñ cũ clangore ⁊ iubilo est in celum assumpta. Uñ sibi dicit Prouer. vl. Multe filie congregauerũt diuitias: tu supergressa es vniuersas. Erquia fin Boetiũ beatitudo est status oim bonorũ aggregatione pfectus: Ideo dici põt q in illa cella glozie beata virgo fuit inebriata vino diuine suauitatis. fuit ditata thesauro diuine bonitatis: ⁊ refecta diuerso puluere pigmentario diuine immensitatis: que omnẽ delectationẽ in se vnitiue ↄtinet: q in creaturis ↄpartita ⁊ diuisim reperit. Et tõ per istum puluerẽ pigmentariũ fuit totaliter inebriata ab vbertate domus dei: ita q nihil sibi saperet: nihil eius appetitus alliceret nisi affluẽtia dulcedinis diuine bonitatis. Per b añt q dicit se introductaz in cellaria sua: b est ipius dei: notak excellẽtia pmij virginis glozioseque nõ fuit locata in mansiõe ꝯcunctaz spirituũ beatorum vel etiã angelorz. sed potiº ipius cbãi: ad cuius dexterã glozioseresidet sublimata: iuxta illud. iij. Regũ ij. Posituꝰ est thronus matri regis q sedet a dextris eius ¶ Secũdo eiº assumptio atrollit a modo fin quẽ assumpta fuit: ex quo etiã ↄsequitur singularẽ locũditatẽ. Põt ãt dici q btã ↄgo fuit bodie ad celestẽ gl̃iaz introducta tribꝰ modis. Primo ddẽ mirabiliº. Secõ vtiliter. Tertio delectabiliº. Qõ ptz. q: eiº assumptio fuit angel' in admirationẽ. boibꝰ in ↄsolationẽ: ⁊ sibũpi i maximã delectatõez. De ꝓmo ptz. Nã licz angeli admirarent ipm dñm ascẽdẽtẽ Esa. lij. Quis est iste q venit de Edom: tinctis vestibus de Bosra. Iste formosus in stola sua gradiẽs i multitudine ↄtutis sue Ubi mirant angeli intuitionẽ ꝑciosi sanguis: decorẽ sue gl̃ificatõis: ⁊ multitudinẽ sue ↄtutis/cũ eo gradientis. Perãpliº cũ videbant admirari ascẽsuz mr̃is/q pura creatura fuit. In cuius signũ triplicẽ admirationẽ õ ipa ingeminat. Nã ꝓmã admirationẽ ↄcipiũt de Maria rõne meritoz: cũ dicũt. Que ẽ ista q ascendit sicut ↄgula fumi ex aromatibꝰ myrrhe ⁊ thuris: vbi mirant' suoz multitudinẽ meritorũ. Secãm ↄcipiũt rõne suoz ꝓfectiogioz: cũ dicũt Cañ. vj. Que ẽ ista q ꝓgredit q̃si aurora: pulcra vt luna: clecta vt sol. Ubi in sole ⁊ luna diuersa eiº ꝓuilegia designant: vt infra poterit declarari. Tertiã ↄcipiũt rõne suoruz ꝓmioz: cũ dicũt Cañ. viij. Que ẽ ista q ascẽdit de deserto deliciis affluẽs: innixa sup dilectũ suũ. ¶ De scõo parz. Nã p eiº assumptionẽ reis ↄfert venia. ⁊ iõ õr reconciliatrix. Justis cõfert gr̃a: ⁊ ideo õr pia interuẽtrix. Btis cõfert gl̃ia: ⁊ iõ õr celoz impatrix. Proptr qõ ipa est singulare refugiũ penitẽtium. Jpa est em illa petra q in singulare refugiũ crinacijs. i. penitentibus asperam penitẽtiã facientibꝰ/est ꝓuisa. Jpa etiã est ↄtuus ꝓficiẽtiũ. vñ ipa õr Eccli. xxiiij. In me oia gr̃a vie ⁊ ↄitatis. in me oia spes vite ⁊ ↄtutis. Trãsite ad me oẽs q ↄcupiscitis me: ⁊ a generationibꝰ meis. i. a donis ⁊ ↄtutibꝰ q̃s p meã maternã fecũditatẽ rosti mõo ↄculi/adimplemini. Jpa nihil ↄmin' est ⁊ leticia gueniẽtiũ. Unde

de ipa recte poterit intelligi quod scribitur Judith. vlti. Tu gloria hierusalem. tu leticia israel. tu honorificentia populi nostri. D ¶ De tertio ptz. Nā sua introductio fuit sūme delectabilis ꝓpter tria. Primū est: quia fuit introducta cū ornatu regio ⁊ decore. De quo scribit Apoca. xij. Mulier amicta sole. Ecce q̄ regale palliū. ⁊ luna sub pedib⁹ eius. Ecce q̄ nobile scabellū. ⁊ in capite eius corona duodecim stellarum. Ecce q̄ regale sertū Per istas em̄ duodecim stellas intelliguntur duodecim p̄rogatiue sancte Marie: quib⁹ pre omnib⁹ creatis spiritib⁹ decorat: vt inferius apparebit. Secundū est: quia fuit introducta cum magna gloria ⁊ honore. quia ad eius introductionē totus cetus angelorum ⁊ omniū beatoꝝ spirituum cōuenerūt. Quod bene figurat. j. Paral. xv. vbi Dauid: h̄ est ipe christus: ⁊ omnis israel. i. omnis cetus sanctorum angeloꝝ ⁊ hominū/deum lympide contēplantium: deduxerūt arcā federis in iubilo ⁊ clangore buccine. Tertium est: quia fuit introducta cū cantu dulcissimo ⁊ iubilatione. quia totus cetus angelicus ⁊ omniū beatoꝝ beate v̄gini cōgaudentes/deuotissima cantica ꝑsonabāt: deum ex intimis p̄cordijs laudantes/ꝙ reginaꝫ celi habere meruerūt. qua pl⁹ q̄ per quinq̄ milia annorū in antea caruerunt. Qd̄ bn̄ figurat. j. Paral. xv. vbi Dauid se p̄cingēs dulci symphonia ⁊ varijs instrumentis musicoꝝ ante arcam domini lusit: cum eam in hierusalem reduceret. E ¶ Tertio ei⁹ assumptio attollit ex assumptiōis ministro: ex quo habet incōparabilē dignitatem. Non em̄ beata virgo fuit per angelum vel archāgelum ad regale palatium introducta: sed solum ꝑ ipm̄ filiū qui est rex regū ⁊ domin⁹ dominantiū. Ideo signanter dicit: ꝙ rex introduxit me. Et hoc ꝯueniēter. Nam quia ipa eum hic introduxerat in triplicē eius domū. Et p̄mo q̄dē in domū mētis ꝑ gratam inhabitationē Sap. viij. Intrās in domū meā conquiescam cū illa. i. om̄i mente deuotissima v̄ginis: quā ipe chr̄s gaudenē inhabitauit. q: nihil sue voluntati repugnās ī ea inuenit. Scd̄o in domuꝫ ventris ꝑ suauissimā conceptionē: in qua domo nouē mensibus requieuit. Unde Ecc̄i. xxiiij. Qui creauit me requieuit in tabernaculo meo. Tertio ī domū pauꝑis inhabitatiōis ꝑ humilem cōuersationē. quia ī pauꝑtate māgna fuit in hac vita triginta annis et amplius ꝯuersat⁹. De hac domo scribitur Matth. ij. Intrantes domum inuenerūt pueruꝫ in p̄sepio vagientem cum sola Maria: tā nutrice q̄ obstetrice carente. ⁊ tn̄ ei⁹ diuinitatē agnoscentes/ꝓcidentes ꝓni in terram adorauerūt eum. Et quia domin⁹ noster rex omnis creature sic ab ea introductus fuit in tantam hui⁹ vite miseriā ⁊ paupertatem: Ideo rationabiliter hodie ꝑ eum introducta est in eternā felicitatē. De qua ipamet gloriatur ī psal. dicens. Tenuisti manū dextraꝫ meā: ⁊ in voluntate tua deduxisti me ⁊ cum gloria suscepisti me. In q̄bus v̄bis b. v̄go gl'iat d̄ triplici bn̄ficio priuilegiato quod a deo recepit. Primū est: quia fuit in vtero sanctificata. vbi deus pater manū sui liberiarbitrij tenuit ꝙ nunq̄ in aliq̄d peccatū mortale fuit lapsa. g̃ nec in originale: quia ⁊ illud mortifeꝝ: vt ptz. Ideo p̄mittit: Tenuisti manuꝫ ⁊c. Scd̄m est: quia fuit ꝑ spiritū sanctū mirabiliter impregnata. vbi s̄m voluntatē diuinam ꝑ viam materne fecunditatis ⁊ virgi-

nalis castitatis mirabiliter deducta fuit. Ido subdit: Et in voluntate tua deduxisti me. Tertiū est: quia fuit super omnes choros angeloꝝ mirabilr exaltata: ⁊ ad filij dexteraꝫ collocata. Ideo annectit: Et cuꝫ gloria suscepisti me. Cui⁹ gl̄ie nos pti. fa. ⁊c.

¶ De Assumptiōe Marie ser. terti⁹ Et in ordine. CX.

Exultabimus ⁊ letabimur in te: memores vbeꝝ tuorum sup vinum.

A ¶ Uiso de beate virginis assūptione gloriosa. Nūc restat exequi de suoꝝ deuotoꝝ ꝯgratulatione iubilosa. que in ꝟbis istis euidenter exp̄mit quo ad duo. Primo q̄ntū ad eoꝝ mētalem exultationē. Secūdo q̄ntū ad suorum beneficioꝝ largissimā diffusionem. Eoꝝ mētalis exultatio notat cum p̄mittit Exultabim⁹ ⁊ le[illegible]bimur in te. Sed suorū beneficio[illegible] largissima diffusio notat cum subdit: memores vbeꝝ tuoꝝ sup vinū. ¶ Circa primū est sciendū: q̄ mentes deuote bene debent in beata ꝟgine letari ⁊ exultare triplici rōne. Primo: quia in ea inuenit locus om̄is fiducie: ita vt etiam desperati q̄bꝫ ex suis ꝓprijs demeritis nullus fiducie locus esse pōt: ad ip̄am fiducialr recurrūt: ⁊ p ei⁹ clemētiam misericorditer saluant. Qd̄ patet in Theophilo: q̄ ab officio suo depositus in tantam desperationem lapsus fuit: q̄ christianitatē suam abnegans ad instinctū cuiusdaꝫ iudei se ip̄m seruū diabolo obtulit: ⁊ super h̄ sibi instrumentū ⁊ chirographū i scriptis tradidit. q̄ tandē cōpunct⁹ cum multis lachrymis btām ꝟginē deuotissime iplorauit. q̄ ex mat̄na sua pietate ⁊ clemētia ip̄m ad veniā reduxit ⁊ sibi chirographū suū reddidit: quē a diabolo tanq̄ꝫ regia celi potent̄ abstulit. ¶ Scd̄o qꝛ in ip̄a ē loc⁹ oīs gr̄e Ip̄am em̄ de⁹ p̄ nobis ꝓuidit tanq̄ꝫ q̄ddā cānale ⁊ q̄ndā aq̄ductū p quā i nos oīa stillicidia diuie gr̄e decurrūt Uñ d̄t Bern̄. in ser. de assumptione. Acuti⁹ intuemini q̄nto deuotōis affectu eā a nobis honorari voluit: qui toti⁹ boni plenitudinē posuit i Maria: Teste angelo Luc. j. Aue gr̄a plena dn̄s tecuꝫ. vt ꝓinde q̄cq̄d spei q̄cq̄d salutis in nobis ē/ nō nisi ab ipsa in nos nouerim⁹ redūdare. De h̄ etiā ip̄amet gl̄iat̄ Eccl̄i. xxiiij. In me oīs gr̄a vie ⁊ ꝟitatꝭ. In me oīs spes vite ⁊ ꝟtutis. Uñ q̄ntū ad h̄ bn̄ figurat̄ p arcā Noe: in q̄ gen⁹ humanū est a diluuio p̄seruatū: Sic ⁊ ip̄a per gr̄e sue influentiā a pcti diluuio nos p̄seruat ¶ Tertio: qꝛ in ip̄a est loc⁹ totius misericordie. ꝓpter qd̄ etiā recte mat̄ misericordie nuncupat̄. qꝛ materno suo affectu oībꝫ ip̄am inuocantibꝫ misericordiam imp̄tit̄. teste Bern̄. q̄ d̄t. Si leat miscd̄iam tuā o ꝟgo benedicta: si q̄s te i suis necessitatibꝫ inuocatā sibi sentiat defuisse. Propt̄ qd̄ recte figurat̄ p reginā Hester: q̄ vitaꝫ suo ꝓpl̄o ad mortē ꝯdēnato suis p̄cibꝫ ipetrauit. Et iō celeste regnū cū suo filio benedicto rationabilr diuisit. relinq̄ns filio portionē iusticie: ⁊ sibi reseruās portionē misericordie. Uñ ꝓpter p̄dicta rōnabilr sibi dicūt anime deuote sue btitudini applaudentes: Exultabimus ⁊ letabimur in te: vt exultatō cōcernat gaudiū corporis: leticia ꝟo ad gaudium anime referat. B

¶ Circa scd̄m est sciendū: q̄ suoꝝ beneficioꝝ largissima diffusio recte nomine vbeꝝ itelligit̄: cū subdit̄: memores vbeꝝ tuoꝝ sup vinū. Ad cui⁹ ma

torẽ cuidentiã est sciẽdum: q' brã virgo habet triplicia vba. Prima sunt spiritualia: quibꝫ lactauit spõsum. De quibꝫ dicit Cant. ij. Veni dilecte mi/egrediamur in agrum. Et sequit: Ibi dabo tibi vbera mea. i. torum intellectum meũ in dulcedine ꝓemptatiõnis: z totũ affectuꝫ meũ in suauitate dilectionis. Secũda sunt corporalia quibꝫ lactauit natũ. Lbim eim natuꝫ sola virgo lactabat vbere de celo pleno. De quibꝫ scribit Luc. xj. Beatus venter q̃ te portauit: z vbera que suxisti. Tertia sunt celestia: z hec sunt eꝰ beneficia quibꝫ lactat z reficit mẽtes sibi deuotas. Et de istis ꝓprie dicitur Memores vberꝫ tuorꝫ. i. beneficiorꝫ quibꝫ nos lactas z allicis ad bona celestia appetenda. Hec eim vbera sunt dulciora sup vinũ. i. super omne corporale solaciũ ¶ Hec aũt vbera tribꝰ rebus specialiter comparant ¶ Primo nanq; cõparant botris ꝓpter effectum inebriationis. Unde scribit Cañ. vij. Statura tua assimilata est palme: z vbera tua botris. Quod ꝟbum ꝓprissime ꝓuenit beate ꝟginis. cuius statura recte assimilata est palme. quia sicut palma sua ꝓceritate excedit omnes alias arbores Ita singularis z ingẽs ꝓfectio beate ꝟginis excedit omniũ aliorꝫ creaturarꝫ ꝓfectiones. Ideo scribit Prouer. vlti. Multe filie ꝓgregauerũt diuitias: tu supgressa es vniuersas. Bene eim eꝰ vbera sũt assimilata botris ꝓpter effectũ inebriationis. Ideo dicit Prouer. vj. Ubera eius inebrient te omni tẽpore. Hec eim pietatis bñficia beate virgis ipm deũ inebriant copiose: qz ex tanto pꝛõ patebo tanq; inebriatꝰ obliuiscetur ire sue. Unde dicit Bernar. O homo ẽ securuꝫ habes accessum ad deum. filius ostendit patri latꝰ z vulnera: mater aũt ostendit pectꝰ z vbera. Nec vllo mõ ibi cadit repulsa: vbi tot occurrũt charitatis insignia. Sꝫ ipa mentẽ deuotam inebriat voluptuose. quia dulcedo interne cõsolationis menti deuote in amaritudinẽ vertat. oẽm gustum terrene dulcedinis. Qd declarat Bern. ꝓ hoc. Q. sicut ꝟpens Moysi deuorabat serpentes magoꝝ. Sic diuina ꝓsolatio menti immissa absorbet z insipidã reddit omnẽ delectationẽ transitoriã. ¶ Scõdo comparãt turri/ꝓpter effectũ defensionis. qz sicut turris hominẽ munit z defensat ab inimicorꝫ iaculis: ita Marie beneficia mentẽ muniũt z defensant a demonũ insidijs. Unde scribit Cant. vlti. Ego murus: z vbera mea sicut turris In quibꝰ ꝟbis beata virgo se ostendit in bono diuino ꝓ gr̃iam ꝓfirmatã cum dicit: Ego murꝰ. Deinde ostendit quãlibet mentẽ ipam fideliter inuocantẽ ꝓ suũ patrocinium defensaram cum subdit: Et vbera mea. i. diffusio pietatis mee est quasi turris q̃ protegit z defensat. ¶ Tertio cõparant gemellis binnulis: quia mentem a deo auersam in charitate z amicicia deo reconciliant. Et de hoc põt intelligi qd̃ scribit Cañ. iij. Duo vbera tua sicut duo binnuli gemelli qui pascunt in liliis. D ¶ In quibꝫ verbis largitas z influentia pietatis gr̃iose virginis describit q̃ ad tria. ¶ Primũ est suauitas interne ꝓsolationis: qz mestos z desolatos sua materna pietate dulciter ꝓsolat. Ideo dicit Spes miserorꝫ z ꝓsolatrix oppressorũ. Et hoc bene signatur per vbera q̃ paruulis: id est tristibꝰ z afflictis lac pie consolationis infundunt. Que q̃dem vbera dicunt esse duo/ꝓpter duplicem consolationem qua beata virgo tristes z afflictos duplicter cõsolat: quia cor-

poraliter ⁊ mentaliter. ¶ Scdm est agilitas ⁊ promptitudo sue subuentionis, quia suum beneficium non in longum, protrahit: sed statim ad petentis desideriuz suam ꝯsolationem infundit. Et hoc innuit per duos hinnulos capree: q̄ fm glosam sunt veloces ⁊ agiles in sua operatione. Uñ de hac ꝓmptitudine sue subuentiōis potest intelligi qd̄ scribit in ps̄. Clamauit ad me: subaudi/q̄libet desolat⁹ ⁊ in merore posit⁹: ⁊ ego exaudiaz cum vbi dicit Bern̄. Ecce dulcis lex pietatis diuine/q̄ totum meritum exauditionis in solo clamore cōstituit postulationis. ¶ Tertium est fecunditas sue cōmunicatōis. qz nobis dona sua nō solum ꝓmpte ⁊ liberaliter: sed etiam copiose ⁊ abundant̄ distribuit. Et hoc innuit per gemellos hinnulos: q̄ exprimūt fecunditatē fetus: In q̄ recte suoꝝ donoꝝ fecunditas designat. Quod etiam pulcre exp̄mit Ber̄. sic dicens. Maria omnibꝫ omnia facta est: ad om̄es manus sue largitatis extendit. omnibꝫ misericordie sinū aperit: vt ex ei⁹ plenitudine accipiāt vniuersi. captiuus redemptionē: eger curationem: peccator veniā: iustus gratiam: angelus leticiam. quia gaudēt de sua reparatōe facta p̄ Mariā ⁊ ei⁹ filium benedictum. Unde in signū fecunde sue cōmunicatiōis/oēs ip̄ius dona recipe volentes ad se liberaliter inuitat Eccl̄i. xxiiij. Transite ad me omnes qui cōcupiscitis me: ⁊ a generatiōibꝫ meis adimplemini. i. a donis gratuitis: quoꝝ ego mater suz. iuxta illud Eccl̄i. xxiiij. Ego mat̄ pulcre dilectōis ⁊ timoris ⁊ sancte spei. Quoꝝ donoꝝ nos p̄ti. fa.

¶ De Assumptiōe Marie ser. q̄rt⁹ Et in ordine. CXI.

Signum magnū apparuit in celo: mulier amicta sole ⁊ luna sub pedibus eius. ⁊ in capite eius corona stellarū duodecim. Apoca. xij. Sicut dicit Bernard⁹ in sermone de assumptione. Tempus loquendi est omni carni: quādo assumit incarnati ꝟbi mater in celum. Nec cessare debet a laudibꝫ humana mortalitas cum hominis sola natura supra imortales spirit⁹ exaltat̄ i ꝟgine. A ¶ In ꝟbis igit̄ ꝓpositis nobis gloria beate virginis ꝓponitur sub metaphora filie regis ad regales nuptias ꝓcedentis: q̄ sicut fieri solet ornat̄ ad decentiā: honoratur ad reuerentiaz: ⁊ coronat̄ ad gloriam. Propter quod in verb̄ istis beata virgo Primo ostenditur decētissime ornata cum p̄mittitur: Mulier amicta sole. Secūdo ostēdit̄ reuerentissime honarata: cuz subditur/et luna sub pedibꝫ eius. Tertio ostenditur gloriosissime coronata: cū annectitur: ⁊ in capite eius corona stellaꝝ duodecim. ¶ Circa p̄mū est sciendū Q̄ in verbis istis triplex ornat⁹ gloriose ꝟginis aperte describitur. Primo em̄ fuit ornata mira prolis fecunditate: quod notat̄ cum dicitur/mulier. Dicitur em̄ mulier ꝓpter fecūditatem prolis: nō ꝓpter molliciem mentis. De q̄ fecunditate potest intelligi quod scribitur Eccl̄i. xxiiij. Ego quasi vitis fructificaui suauitatem odoris. Ip̄a em̄ fuit vitis p̄ciosa per spiritū sanctū in terrestri paradiso plantata: que nobis fructificauit suauitatem odoris: quādo saluo virginali signaculo nobis genuit fructum salutis. Nā sicut odor exhalat a vite absq̄ eius lesione: Sic beata virgo prolem salutis genuit absq̄ eius corru-

ptione. Unde de ea cantat: Sicut sidus radiū pfert ꝓgo filiū paritforma. Neq; sid⁹ radio / neq; mater filio fit corrupta. ¶ Secūdo fuit ornata plena virtutū varietate: ꝓpter qđ etiā dicitur amicta. i. plene circūdata z ornata varietate ꝑtutū. Quia ꝑm Hiero. Omnis virtus z decor z gloria ex ea resplēduit: ꝓpter quod nobis diuinit⁹ est pulsa tanq; speculū z exēplar oīm virtutū: ex cuius aspectu z imitatiōe ꝑm Hiero. habem⁹ magisterīū ꝓbitatis z exemplū tot⁹ vite virtuose. Ipa cūm nobis reliquit exemplus perfecte innocentie in tota sua conuersatione: perfecte patiētie in filij sui amarissima passione: z perfecte pietatis et clementie in pia z larga omnium ipsam inuocantiū subuentione. Exemplum in Theophilo z multis alijs/quibus misericorditer subuenit. Propter qđ ipsa dicit Eccl. xxiij. Flores mei fructus honoris z honestatis. Flores ei⁹ sunt sancta desideria/sancta verba et sancta ꝑtutū exempla: que nobis per imitationē generauit fructū honoris z honestatis. i. venustatem honeste et virtuose conuersatiōis. Que quidem virtuosa cōuersatio attendit in trib⁹: videlicet/In motu: vt nullū mēbrorum tuorum indecenter z inordinate moueas. In sensu: vt omnes sensus tuos sub disciplina coerceas. In habitu ꝺo: vt nunq; habitū superfluum z indecentē queras. ℣ ¶ Tertio fuit ornata diuine sapientie claritate. Que bene per solē intelligit: cui⁹ quidē claritate amicta fuit: quia diuie sapientie abyssum profundissime penetrauit. Unde Bernardus in sermone predictū verbum tractās: Jure (inq;) maria sole perbibetur amicta: que profundissime vltra q̄ credi valeat diuine sapientie penetrauit abyssum. Ut q̄tū sine vnione personali purē creature cōditio patitur/luci illi inaccessibili tota videatur immersa. Un Bernardus hanc intimitatem admirādo ibidem explicat dicēs: O domina q̄ familiaris ei facta es/q̄ proxima/immo q̄intima illi fieri meruisti/quanq; tam apud deū gratiā inueniſti. In te manet z tu in eo: vestis eū et vestiris ab eo: vestis cum substātia carnis/et vestiris ab eo gloria immortalitatis. vestis nube solem/et sole ipsa vestiris Bene ergo beato ꝺo dicit amicta sole: quia ꝑbū quod est sol iusticie ipam glorificauit in anima z corpore. Unde Aug⁹. Si cum verme sit quedā paro eius in sepulchro z quedā in celo: non credā q̄ sit gratia plena. Et hanc plenitudinē glorie ꝓbera subtilit innuit cum dicit: Oīs gloria. i. ꝑfecta gloria/anime. s. z corporis: filie regis. i. gloriose virginis/est ab int⁹. Et signāter dicit/q̄ ista gloria sit abintus: qz ab ipa anima dotes glorie redundabant in corpus. Que quidē dotes sūt perfecta claritas/perfecta impassibilitas/ꝑfecta subtilitas: qua corp⁹ glorioſum omnē rem corporeā sine difficultate penetrat: et perfecta agilitas: quia sicut dicit Aug⁹. Ubicūq; volet spūs/ibi ꝓtinus erit et corp⁹. Et quia iste quattuor ꝓprietates in sole etiam materiali reperiunt: ideo maria rōnabiliter sole amicta perhibet. ¶ Talē autē vestitū z si nō possum⁹ exemplo ꝺginis induere in ꝑsenti ex gre influentia: saltem ipm nobis compārem⁹ ex virtutū efficacia. Nam cōstat q̄ ex abundantia rēperātie resultat in nobis nitoris claritas. Ex abundantia fortitudinis resultat in mente impassibilitas. Ex abundantia vero prudētie resultat in nobis iudicij subtilitas. Sed ex abundantia iusticie (que oēs

virtutes cōgregat resultat in nobis cuiuslibet ꝟtutꝫ agilitas. C ¶ Secundo beata virgo ostendit reuerentissime honorata cum subdit: et luna sub pedibus eius. Et hoc cōnemēter: nam per lunā defectus cuiuslibet fragilitatis ⁊ mutabilitatis intelligitur. Unde dicit Bern. in ser. Luna sub pedibus Marie recte dicit: quia omnē defectū fragilitatis ⁊ mutabilitatꝫ excellentissima quadā sublimitate glorie pre omnibꝫ excedit et supgreditur creaturꝫ. Et quia triplex inuenit mutabilitas. Prima nature: vt in omnibus creaturis. Secunda fortune: vt in oībꝫ bonis tpalibꝫ. Tertio ipsiꝰ culpe ⁊ pene: vt in ipsis peccatoribꝫ ⁊ miseris. Ideo dici pōt ꝙ ad ostendēduꝫ perfectū honorē ⁊ reuerētiā virginis ¶ Primo ei subijcit mutabilitas totius creature tam spūalis q̄ꝫ corporalis. Qđ pꝫ per hoc ꝙ tota ecclesia tam militans q̄ꝫ triūphans/ eius est subiecta vestigijs: ipsam tāq̄ꝫ celi reginā ⁊ mundi dominā venerantes. Unde bñ sibi congruit illud qđ in figura scribitur Gen. xxxvij. Uidebā per somniū quasi solem ⁊ lunā ⁊ stellas vndecim adorare me. Hec em̄ ad litteram sunt verba ipsius Joseph: qui interpretat augmentū ⁊ appositio: q̄ ꝯgrue Marie cōueniūt. Quia ſm Hierony. per ipsam nobis omnibꝫ gratia augetur ⁊ eterna salus adquirit. Per solē aūt intelligit cetus angelicus qui ꝑmansit in luce ⁊ claritate diuine sapientie alijs cadentibꝫ. Per lunaꝫ vero intelligitur cōgregatio sanctorū in patria que mediātibꝫ angelis superioribꝫ diuinas illuminationes recipit: sicut dicit Diony. sicut luna influentiā lucis corpalis recipit ab ipso sole. Per stellas vero intelligūtur sancti in patria qui oēs sunt subiecti pedibꝫ Marie sibi ꝓ beneficio restauratiōis ⁊ reparationis gr̄arū actiones iugiter deferētes. Juxta illud quod scribit Esa. lx. Adorabunt vestigia pedū tuoꝝ: ⁊ vocabunt te ciuitatē domini sion sancti israel. Ipa enim nobis est in presenti ciuitas refugij et protectionis: ⁊ formidantes rigorem diuine iusticie refugiunt ad gremiū sue misericordie. Ipsa etiam domina sion: quia peccatores illuminat radio cōpunctōis: iustos ꝟo radio cōtemplatiōis. Est etiā ciuitas sancti israel: q̄a nos introducit suis meritis ⁊ precibꝫ in gaudiū diuine visionis. nā israel interp̄tat videns deum. Unde ꝓpter hanc diffusionē sue gratie ⁊ ꝟtutis bene dicit Ber. in ser. Maria omnibꝫ omnia facta est sapientibꝫ ⁊ insipientibꝫ copiosissima charitate debitricē se fecit: omnibꝫ misericordie sinuꝫ aperit vt de plenitudine eius accipiāt vniuersi: captiuꝰ redemptionē: eger curationē: tristis consolationem: petōr veniā: iustus gr̄am: angelus leticiā. D ¶ Scđo pro sui honoris ostēsione sibi subijcit mutabilitas fortune: ꝑ quā bona tpalia intelligunt. q̄ Maria sue affectiōis pedibus cōculcabat: q̄ oīa terrena per pauptatē volūtariā ꝑfectissime ꝯtemnebat. Ipsa em̄ pauperrima fuit: ideo aurum sibi ꝑ reges oblatum statim pauperibus distribuit. Pauperi etiā carpentario nupsit: qui victum vtriusq̄ꝫ labore manuū conquisiuit. Nec habuit res vnde filium aleret/ vnde ipsum natum inuolueret: ⁊ sup quod ipsum in presepio reclinaret. Nec mirum: sanctis enim viris ipsa rerum affluentia (vt dicit Gregorius) onerosa est: quia hoc ipsum grauiter tolerant/ ꝙ festinantes ad patriam intrinere multa portant. Et ideo amore celestis patrie/ aut despiciendo

deserunt/aut largiendo dispergunt. Unde recte ō ipa poterit intelligi qō scribit Job. xxix. Lux vultus eius nō cadet in terram. Ubi dicit Greg. Lux vultus eius in terraz nō cecidit: quia terrena p̄ meritis ꝯcupiscentiam non aspexit. Et quia omnia temporalia ꝑm Bern̄. habent vanitatem in p̄ncipio ex ꝯditione. vilitatem in medio ex successione. breuitatē in fine ⁊ in termio ex subtractiōe. Ideo exemplo Marie cuilibet anime deuote merito sunt cō temnenda: ⁊ tanq̄ lutū affectiōis pedibus cōculcanda. ℣ ¶ Tertio p̄ sui honoris ostensione sibi subiecit mutabilitatē culpe ⁊ pene. Nam beata virgo omnē culpe mutabilitatem sub pedibus habuit: quia p̄ suam abundantē gratiā omnia vicia ⁊ demonuz malicias funditus debellauit. Ideo si bi ꝯgruit quod scribit in psal. Cōfringā illos nec poterūt stare: cadent sub tus pedes meos. Et hanc lunam clarissimi exemplo virginis sub pedibus habemus: quādo ꝓtra vicia fortiter dimicamus. Beata etiā virgo modo sub pedibus suis habet omnē mutabilitatem pene que per lunam signatur Juxta illud: Oriet in diebus eius iustitia ⁊ abundantia pacis/donec auferatur luna. i. carnis mortalitas: vt dicit glosa. Nam sicut luna habet maculam in se ex eius cōditione: Ita anima pura a deo creata cōtrahit quandam maculam in corpore ex infectione originalis culpe. Et hanc lunā Maria sub pedibus habet: quia gloria p̄fecte immortalitatis inuestit. Hanc autem lunam sub pedibus habere nō possumus q̄diu in hac vita mortali ꝺegemus. Sed tunc ipam p̄fecte conculcabimus q̄n immortalitatis cumica p̄ gl'iaz vestiemur. Quā gl'iam nobis p̄ vestitu ꝓcedat tē.

¶ De assumptiōe Marie ser. q̄ne Et in ordine. CXII

Certio beata virgo ostendit gloriosissime coronata cum annectit: ⁊ in capite ei⁹ corona stellarum duodecim. Propter qō est sciendū q̄ per duodecim stellas B ¶ Primo modo potest intelligi sanctoz vniuersitas. ⁊ ꝑm B beata virgo bene duodecim stellis coronat. quia oim sanctoz rū coronis ⁊ meritis adornat. Omnes em̄ sancti p̄ humilem subiectionem ⁊ deuotam recognitionē gloriose vginī coronas suas offerunt: ⁊ eius meritis suam gloriam ascribūt: ⁊ sic quasi coronis omniū coronat. Et ideo scribit Apocal'. iiij. q̄ viginti q̄tuor seniores per q̄s indefinit⁹ numer⁹ sanctoz intelligit: mittebant coronas suas ante sedentē in throno. Et quia positus est thronus matris regis q̄ sedet a dextris eius: vt scribit. iij. Regū. ij. Jō certū est q̄ etiā ante ipam vginez gl'iosam coronas suas ponāt: ⁊ ei⁹ meritis suā gl'iam ascribant. ¶ Secō mō pōt ꝺ intelligi q̄ i capite eius sit corona stellaz duodecim: in q̄ntuz oēs scti q̄ per numez duodenariuz intelliguntur/ab eius gloria ⁊ excellentia coronantur. Quod sic patz. Nam tāta est vnitas charitatis ⁊ tanta cōcordia ciuiuz supernoz: q̄ quisq̄ bonū alterius suuz putat. Unde ꝑm hoc oēs sancti ab eius gloria coronant. quia omnes in eius gloria gaudent ⁊ delectant. Et iō de ipsa bene verificat quod scribitur Esaie. lxij. Eris corona glorie in manu dñi: ⁊ diadema speciei i manu dei tui B ¶ Tertio mō p. xij. stellas q̄to coronat possum⁹ intelligere. xij. ꝓrogatiuas vginis gl'iose. Et istaz vt ꝺc Bern̄. q̄ruor: būit aīa ꝓpū. q̄tuor i ꝓpu

ꝛ ꝗtuor post partū. Prima ꝓgatiꝫ
ua est ꝙ fuit in vtero ꝛ pfectꝰ omniꝫ
bus alijs sanctificata. Scōa est ꝙ fu
it ꝑ angelū venerabilr salutata. Ter
tia est: ꝙ vltra p̄mā scificationē spūs
scūs supueniens copiosiori munere
gr̄e ipam dotauit qñ angelico nūcio
ꝯsensum p̄buit. Quarta est ꝙ filium
dei modo supnaturali ꝑ aurē cōcepit
qñ angelico oraclo suū ꝯsensū dedit.
¶ Alias quattuor ꝓgatiuas habu
it i partu. Prima est ꝙ fuit ꝛginitatiꝫ
p̄miceria. Ipa em̄ fuit p̄ma omniū q̄
votū ꝛginitatis emisit. ꝛ ꝛ ō dicta est
ꝛginitatis p̄miceria. Secūda est: ꝙ
fuit sine coꝛruptione fecunda. Habu
it em̄ fecunditatē deifice plis sine lesi
one virginei floris. Ideo ꝺr Aug⁹. ꝙ
filiꝰ dei sic fecūditatē sibi attulit/ꝙ
em̄ ꝛgitatē non abstulit. Tertia est ꝙ
fuit sine grauamine grauida: ꝙ nul
lum p̄dus lesionis sustinuit ex fecū
ditate plis. Quarta est ꝙ fuit sine do
loꝛe puerpera. Illum em̄ doloꝛē quez
in partu nō sensit/in filij sui passione
centies reduplicatū cum vsura reddi
dit: vt dicit Anselꝰ in planctu ꝛginis.
¶ Ultimas aūt ꝗtuor ꝓgatiuas
quas post partū habuit a filio suo pfe
ctissime didicit. ꝛ ille sunt ꝗtuor vir
tutes quas chr̄s pfectissime seruauit
ꝛ docuit. q̄ sunt prudēcia: humilitas:
māsuetudo ꝛ charitas. Que fm Au
gustinum tante pfectionis sunt ꝙ ad
istas omnia alia chr̄i documēta redu
cunt. Et istas quattuor vtutes p̄cio
sissimas tanq̄ q̄sdam gēmas ꝛ stel
las p̄fulgidas beata virgo excellenter
obtinuit. Prima nanq; ostendit i an
gelica salutatione: quādo nō p̄cipitā
ter/sed cum maturitate modum sue
conceptionis prudenter inuestigauit:
dicens Quomō fiet istud/quoniā vi
rum nō cognosco. Humilitatē ostēdit quando angelo suū cōsensum ver
bis humillimis expressit/dicens: Ec
ce ancilla dñi: fiat mihi fm̄ verbum tu
um. Tunc em̄ oblita fuit ꝙ esset ma
ter dei: domina mūdi: regina celi: de
sola humilitate gloriari voluit. Mā
suetudinē ꝛ patiētiam ostendit in fi
lij passione: quādo patienter ꝛ constā
ter sustinuit/ꝙ eius animaz doloꝛis
gladius peransiuit. Charitatē vo oñ
dit in omniū suoꝝ operuz exhibitio
ne. Quia sicut dicit Hieroñ. O mīta
Marie gesta ꝛ quelibet eius obsequia
excellentem charitatez p̄dicant ꝛ ostē
dunt: quam tamē in filij sui morte ex
cellentissime ostendit. Quia sicut di
cit Anselmꝰ: magis voluit chr̄m eius
filium ex charitate mori q̄ totū genꝰ
humanū eternaliter damnari. ℒ
¶ Et est sciendum ꝙ ad istam coro
nam accipiendā Maria legit̄ ter vo
cata Cant. iij. Veni de libano spon
sa mea: veni de libano: veni coronabe
ris. Et q̄ dat intelligi ꝙ tota trinitas
ipam vocauit ad coronā. Primo em̄
pater dicit Veni coronaberis. ꝙ diu
in amoꝛe meo feliciter lāguisti. Unō
ipamet dicit Canticoꝝ. v. Filie hieru
salem nunciate dilecto quia amoꝛe lā
gueo. Et ideo digne ab eo meruit co
ronari: qui reprimisit coronam dilꝫ
gentibꝰ se: vt dicit Jaco. j. Secūdo fi
lius sibi dicit: O mater veni de liba
no: quia mecū in passione mea virili
ter decertasti. Nō em̄ coronabit nisi
qui legitime certauerit. ij. Timoth. ij.
Tertio dicit spūssanctus O Maria
inter omnes mulieres benedicta veni
coronaberis: quia meis bñdictōibus
inter oēs puras creaturas singularit
p̄uenire meruisti. ꝛ ō coronabo te in
bñdictiōibꝰ dulcedinis sup oēs crea
turas. Quā coronā nobis ꝙꝰ meritis
ille concedat ꝙ.

¶ De sctō Bernardo ser. p̄m⁹
Et in ordine. CXIII.

Pulcritudinez candoris eius admirabitur oculus: ⁊ sup̄ imbrē eius expauescit cor. Ecc̄i. xliij. A In verbis p̄posit' p̄fectio beati Bernardi deuotis mentib⁹ p̄ponit̄ admirāda p̄pt̄ sanctitatē vite qua resplēduit: sed fuit stupenda p̄pter officiū doctrine quaz effudit. Primū notat̄ cū p̄mittit̄: pulcritudinē cādoris eius admirabitur oculus. Scd̄m notat̄ cū subdit̄: ⁊ super imbrem. i. effluentiā ⁊ efficaciam doctrine sue expauescit cor. qz efficacia sue doctrine multos in stuporem adduxit. ¶ Circa p̄mū est sciendū q̄ p̄fectio ⁊ sanctitas beati Bernardi in his v̄bis nobis p̄ponit̄ admirāda p̄pter sue puritatis candorem. ⁊ etiam admiranda p̄pter candoris pulcritudinē. Pōt aūt dici q̄ in vita bti Bernardi triplex cādor apparuit: rōne cuius merito singulariter admirabilis reddit̄. Prim⁹ fuit cādor carnis: quē habuit p̄ v̄ginitatem. Scd̄s fuit candor mentis: quē habuit p̄ gratie puritatem. Tertius fuit candor exemplaris ꝯuersationis: quē habuit p̄ bonorum exemplo⁊ luminositatem. Primū patz. Nam ip̄e bn̄ habuit candorem in carne: quia castissim⁹ fuit mēte ⁊ corpore. p̄pter qd̄ corpus ei⁹ nulla vnq̄z potuit limosa ꝯcupiscentia maculari. Un̄ ad hāc puritatē nos hortat̄ sapiēs Ecc̄s. ix. Om̄i tp̄e vestimēta tua sint cādida. i. mēbra tui corp̄is sint mūda a limosa carnis ꝯcupia. Et ad istū cādorē ꝯseruandū tria sūt necessaria. Primū ē custodia sensuū: qz impudic⁹ ocul⁹ ipudici cordis est nūcius: vt d̄t Aug. Hāc aūt custodiam sensuū btūs Bernard⁹ tāta restrictione tenuit: q̄ q̄si in spū tot⁹ videbat absorpt⁹: ⁊ q̄si iā nullis sensibus vteret. Cui⁹ triplex exemplū ponit̄ in vita sua. Primū est: q̄ q̄ndā domū testudinatā lōgo tp̄e inhabitauit: quaz tn̄ si haberet testudinem nō aduertit. Scd̄m est: q̄ om̄i die eccl'iam intrās q̄ fenestras haberet ignorabat. Tertiū est q̄ lacū Lausanensem freq̄nter p̄transierat: ⁊ q̄ ibi lacus esse. nō aduertit. Scd̄m est pudicicia verborū. Cor em̄ mundū ⁊ pur⁊ v̄ba carnalia ⁊ impudica sufferre nō pōt. Un̄ cū verba exteriora sine signū exp̄ssiuū interioris mūdicie: tales affectiōes sordide nullum locū habebāt in corde bti Bernardi. Un̄ potuit dicere illd̄ Job xxxviij. Nō rep̄hēdit me cor meū i tota vita mea. Tertiū est fuga sollicita mulier⁊. ex quar⁊ ꝯuersatiōe ⁊ ꝯuictu magna dat̄ hoi tētatiōis occasio. p̄pt̄ qd̄ mlier⁊ ꝯsortiū tanq̄z pestē mortiferaz fugiebat. attendēs illud Prouer. xiij. Qui tangit picez inq̄nabit̄ ex ea. Un̄ cū q̄dam mulier de nocte in cui⁹ domo cū socijs hospitat⁹ fuerat se impudice ad lectū ei⁹ ingereret: exclamauit/latrones. Et cū euz socij de mane interrogassent/q̄re latrōes acclamasset Respōdit: Uere latrones fuerunt qz nos irrecup̄abili thesauro castitatis p̄uare voluerūt B ¶ Scd̄m patz. Fuit em̄ amator affectuosus ⁊ zelator p̄cipuus mētalis puritatis: que ita suam mentē candidabat/q̄ nulla obscuritate peccati poterat maculari Et qz intētio se habz i mēte sicut ocul⁹ in capite: Jō ad puritatē illā req̄rit̄ q̄ ocul⁹ intētōis int'ior sit pur⁹/simplex ⁊ rect⁹. Tūc aūt ē pur⁹ qn̄ nō est asp̄sus puluere terrene cupiditatis. Qd̄ bn̄ patuit i btō Bernardo. Cui q̄daz abbas misit p̄ ꝯstructiōe sui mōaste/

rij quingentas marcas: que pecunia tota i via a p̄donibꝫ rapta fuit. Qd̄ cū beato bernardo nunciatū fuisset/ dixit: Bñdictꝰ deꝰ q̄ nobis cauit a magno onere. Uñ bene de ipso verificat̄ quod scribit̄ Ecc̄i. xxxj. Beatꝰ vir qui post aurū nō abijt: nec sperauit in pecunie thesaurꝫ. Et quia ꝓbdolor pauci tante perfectiōis existunt: ideo sequitur: Quis est hic ⁊ laudabimꝰ eum? Tunc vero est simplex quādo est sine plica duplicitatis: vt cum oculū itellectus in deum sincere dirigimꝰ per fidem ⁊ oculū affectus in ipsum dirigimus per amorē. Sed quādo intellectum in deum dirigimꝰ per fidē/ et affectū in ea que mūdi sunt incuruamus per amorē: tunc oculus mentis nō est simplex sed duplex. Tunc autē est rectus quādo nostrā intentionem nō incuruamꝰ/ nec per ꝓpriā complacentiā ad nosmeip̄os/ nec humanum fauorē ad alios. Sed directe corda ⁊ opera nostra in deū dirigimꝰ in nostris operibꝫ solū querētes diuinū honorē ⁊ ꝓximorū edificationē. In cuiꝰ figura precipit̄ Leuit̄. xxj. ne offerat̄ deo oculꝰ luscus aut lippus aut maculosus. Oculus luscus est qui habꝫ intentiōis obliquitatē. Lippus ꝟo est qui habet in opere duplicitatē. Maculosus ꝟo est qui habet pulueris terrenitatē. L ¶ Tertiū patet. Nā ex sua cōuersatiōe ꝟtuosa triplex candor ꝟtuosus effluxit ad nostrā informationē. Primꝰ fuit candor mire humilitatis: que tāta in ip̄o fuit ꝙ sublimitatē nois vincebat in eo humilitas cordis: vt ptꝫ in vita sua. Cuiꝰ hūilitatis eximie maximū signū fuit: qꝛ episcopatꝰ dignitatē recusauit: lꝫ in pluribus locis esset in ep̄m canonice electus. Et ideo bene figurat̄ ꝑ oliuā/ ficū ⁊ vitē: q̄ recusauerūt vngi in regē ⁊ ꝓmoueri inter ligna siluarū: vt patet Judic̄. viij. Nā ꝑ oliuā/ ficū ⁊ vitem bene signat̄ beatꝰ bernardꝰ. Qui habuit circa alios oliuā cōpassiōis ⁊ misericordie: ⁊ in seip̄o habuit ducedinē cōsciētie ⁊ vinū sp̄ūalis leticie: et ideo noluit ꝓmoueri inter ligna siluarū et turbas ppl'orū: qꝛ plerūq; talit̄ ꝓmoti amittunt cōpassionē: qꝛ redduntur amari: amittūt ꝯsciētie dulcedinē: qꝛ reddunt̄ indeuoti. Amittunt ⁊ leticiā sp̄ūalē ⁊ predicādi feruorē: qꝛ redduntur negligētes ⁊ tepidi. Secūdꝰ fuit candor mire scitatis. Uñ de eo legit̄ ꝙ semꝑ inueniebat̄ aut in orādo aut in legēdo aut in meditādo aut in scribendo aut fratres sanctis sermonibꝰ edificādo. Maximū aūt signum sue sanctitatis fuit/ ꝙ ip̄e mortē suā totꝫ desiderijs cōcupiuit. Uñ ꝓpt̄ suā eximiā scitatē merito de ip̄o expōit̄ illd̄ Apoc̄. xij. Mulier amicta sole ⁊ luna sub pedibꝫ eius ⁊c̄. Dicit̄ aūt mulier nō ꝓpt̄ sexꝰ fragilitatē/ sed ꝓpter ꝟtutū fecūditatē. Fuit ḡ amictꝰ sole. i. celica ⁊ lucida ꝯuersatiōe. Lunā etiā habuit sub pedibꝫ: quia tꝑalia cōculcauit ⁊ despexit affectionū pedibꝫ. Coronā etiā habuit in capite: quia exempla ⁊ vitā apostoloꝝ semꝑ gerebat in mēte Tertiꝰ fuit candor mire charitatis et virtuose venustatis. Quod apparuit in hoc ꝙ fratres suos ad ingressum religionis efficaciter induxit. Primo quidē salutaribꝫ monitis ⁊ exemplis. Deinde miraculis. Sicut patet in fratre suo Gerardo in carcere posito: quem miraculose extraxit/ et ad ordinem adduxit. Deinde exemplis. Sicut patuit in nūcio magno cuiusdā archiepiscopi ad ip̄m directi: qui visa tanta sanctitate sua suo domino

valedixit ꝛ ordinem introiuit. Nouicios etiaꝫ studiose informauit/ ꝙ si in religione ꝑfecte vellent ꝓficere: ꝙ foris relinquerent corpora que attulerunt: Intendens per corpora carnalē affectum ꝛ ꝓpriaꝫ voluntatē que cuilibet religioso sunt penitus deserēda. Ipos etiam ꝓfessos salutaribꝫ monitis instruxit de tribꝫ: sic dicens. Tria vobis obseruanda relinquo: que ego pro viribꝫ obseruaui. Nemini scandalum feci. minus etiā meo sensui q̄ alterius credidi. ꝛ qm̄ lesus/ de ledente vindictā nunq̄ expetij. In ꝑmo istorum reliquit exempluꝫ charitatis. In secūdo exemplū humilitatis. In tertio exemplum benignitatis. D

¶ Sciendum autē ꝙ ad hanc triplicem candidationē obseruandam tria potissime deseruiūt: Uicꝫ aqua regenerationis: sanguis redemptionis: ꝛ spiritꝰ iustificationis. Et isti sunt illi tres testes q̄ nostre puritati testimonium dant in terra: vt scribit. j. Joā. v. Quam etiam isto modo ꝑ appropriationem cōseruant in nobis vt ꝑ aquā intelligat frequens deploratio peccati. ꝛ sic decandidamur per aquam cōtritionis. In psal. Lauabis me ꝛ sup niuē albabor. Per sanguinē ꝟo intelligat deuota meditatio passiōis christi: per cuius sanguinē perfectissime cādidamur. Ideo scribit Apoca. vij. de innocentibꝫ: ꝙ lauerunt stolas suas/ ꝛ dealbauerūt eas in sanguine agni. i. per sanguinē christi fuerūt emūdati ab infectione originalis peccati. Per ignē ꝟo intelligat patientia: que habenda est in flagellis dei. ꝛ talis cādidatio fit per ignē tribulatiōis. Ideo scribit Dani. xij. Eligent ꝛ dealbabūtur ꝛ quasi probabunt. E ¶ Est etiam notabiliter aduertendum ꝙ ex triplici cādore predicto refulgebat in ipo triplex pulcritudo: vt merito dicatur ꝙ pulcritudinem candoris eius admirabitur oculus. Nam ex candore castitatis resultabat in ipo pulcritudo nature. Sapientie. iiij. O q̄ pulcra es casta generatio cum charitate Ex ipa em̄ castitate resultat in homine incōtaminationis puritas ꝛ fame claritas. Ex candore ꝟo mētis resultabat in ipo pulcritudo gratie: q̄ ipm faciebat dilectū ꝛ gratum deo ꝛ hominibꝫ. De hac pulcritudine scribit i ꝑsona aīe deuote Cañ. iiij. Tota pulcra es amica mea/ ꝛ macu. nō est i te. Et bñ dicit Tota pulcra. quia eiꝰ pulcritudo ꝛ candor apparet i sancta cogitatione: in sancta locutōe: etiam in sancta opatione. In quoꝝ nullo macula aliqua poterit inueniri. Ex cādore ꝟo charitatis ꝛ virtuose venustatis resultabat in ipso pulcritudo glorie. quia p̄miū essentiale beatitudis mēsurabitur vnicuiq; ꝑm moduꝫ charitatis ꝛ ꝟtualis ꝑfectionis. Unde q̄cūq; maior hic fuerit i charitate/ ibi erit gloriosior in beatitudine. Quam nobis concedat ꝛc.

¶ De sctō Bernardo ser. scdo Et in ordine. CXIIII.

Super imbrez eius expauescit cor. Hic secundo ostendit ꝙ perfectio beati Bernardi fuerit nō solum admiranda: sed etiam stupēda ꝓpter effectum doctrine. quam effudit. Naꝫ sicut in pulcritudīe candoris cōmendatur sanctitas eius vite: qua nobis exempla sancte imitationis p̄buit. sic in effusiōe imbris cōmēdat eiꝰ doctrina q̄ totā ecclesiam irrigauit: vt sic merito dicat ꝙ sup imbrē. i. sup copiosaꝫ

effusionē sue doctrine/expauescit cor
id est stupebit totus affectus huma/
nus. B ¶ Potest aūt dici/ꝙ eius
doctrina merito stupēda cunctis red
dit ꝓpter tria. Primo ꝓpter eius mul
titudinem. Tot em̄ ⁊ tanta scripsit: ⁊
⁊ b̄ tam in breui tempore/⁊ in tanta
sui occupatiōe/⁊ multiplici eius dis/
tractione: ꝙ merito copia sue doctri/
ne cunctis reddit admiranda ⁊ stupē
da. Uñ de ip̄o recte pōt itelligi quod
scribitur Eccli. xxxix. Et ip̄e tanq̄ im
bres mittet eloq̄a sapiētie sue. Tales
em̄ imbres doctrine nō solū emisit p̄
dicādo ⁊ docēdo: sed potius scribendo
eos copiose effudit ad instar gurgitū
vt scribit Job. xxxvj. Nec mirū. mēs
em̄ sua fuit iugiter ꝑ amorē ⁊ deside/
rium in diuinis meditatōibus eleuata
⁊ suspensa ad moduz nubis q̄ calore
solis in aere suspendit. Ex q̄ q̄dem ele
uatiōe mens sua tantis fuit radijs sa
pientie illustrata ꝙ nobis imbrē sapi/
entie salutarē copiose effudit. ¶ Se
cundo ꝓpter eius altitudinē. Multa
em̄ ꝓfunda mysteria sacre scripture
stilo alto ⁊ breui subtilissime penetra/
uit. vt patz in Cāticis: ⁊ plerisq̄ alijs
suis libris: quod sine reuelatione di/
uina habere nō potuit. Scientiā eniz
scripturaꝝ nō habuit ꝑ humanā eru/
ditionē: sed potius ꝑ orōnē ⁊ meditatio
nem. Uñ dicit in legēda sua: ꝙ q̄cq̄d
in scp̄turis didicerat/totū orando et
meditando: ⁊ b̄ maxime ī campis sil
ue se accepisse dicebat: aut etiā ꝑ diui
nā reuelationē. Naz q̄nq̄ ꝯfessus est
vt habet in legenda: ꝙ sibi meditanti
vel oranti sacra scp̄tura apparuit me
lius exposita q̄ vnq̄ legerit in scriptis
doctorum. Et ꝙ suam scientiā ꝑ reue
latiōem accepit/hoc potest colligi ex
triplici signo. Primū est: ꝙ dum scri
beret sup̄ Cantica: ⁊ q̄dā sibi in poste/
rum retinere vellet: vox ad eū facta
est dicens: Donec istud tenueris/ali/
ud nō accipies. Scd̄m signum est q̄
habuit noticiā futuroꝝ/q̄ sola diuina
reuelatiōe cognoscunt: vt patuit ī fra
tre Erhardo: cui suā ꝯuersionē ⁊ fu/
turi vulneris inflictionē p̄dixit. Ter/
tiū est: quia habuit noticiaz de gloria
beatoꝝ. Cū em̄ sctūs Malachias de
functus fuisset: ⁊ missa ꝑ defunctis ei/
dē cantaret: tūc beato Bernardo eius
gloria reuelata fuit. B ¶ Tertio
ꝓpter eius dulcedinē. Nam eius doc/
trina in ore omniū quasi mel indulco
rabit vt scribit Eccli. xlix. Uñ sibi cō
petit illud Gen̄. xlix. Aser pinguis pa
nis p̄bebit delicias regibus. i. se bñ q̄n/
tum ad deū regere volētibus. Signan
ter autē eius doctrina dr̄ panis ꝓpter
mentis refectionē: quia debiles men
tes corroborat. Sz dr̄ panis pinguis
quia affectū mirabilr̄ inflāmat. Nec
mirꝝ. Nam ip̄e tāferuent deum dile/
xit ꝙ in diligēdo moduz seruare non
potuit. Uñ dixit in libro de diligēdo
deo. Causa diligēdi deū/deus est. q̄a
in se cōprehēdit excellenter omnē rati
onē diligibilis. Modus aūt est ip̄m di
ligere sine modo. Etiā tāferuenter de
um dilexit: ꝙ totus in amore dei absor
ptus fuit/intantū ꝙ nullis fere sensi
bus corpis vteret. Unde poterat dice
re illud Gala. iij. Uiuo ego: iā nō ego
viuit aūt in me chr̄s. Ip̄e etiā tamfer
uēter deum dilexit/ꝙ amor dei oēm
amorem illicitū in corde suo extinxit.
Et p̄mo amorē cupiditatis: quia oīa
terrena deseruit/⁊ tanq̄ stercora re/
putauit. Secūdo amorem carnalita
tis. quia omnes carnis illecebras tan
q̄ venenū fugit: ⁊ illibatā virginita/
tem vsq̄ ad mortem p̄seruauit. Ter
tio amorem vanitatis. quia multos
episcopatus despexit: vbi in episcopū

pluries electꝰ fuit. Unū bñ poterat dicere illud ps̄. Elegi abiectꝰ esse in domo dei mei magis q̄ꝫ habitare in tabnaculis peccatoꝝ. L ¶ Ad h̄ seruit notabile exemplum de q̄dam sancto viro/q̄dam p̄ore Carthusien̄. qui cum ꝓpter vite sue sanctitatem essꝫ in episcopū electus: ⁊ multi episcopi vicini de hoc multum applauderent: ꝙ in eoꝝ ꝯsortium transire deberet: Ille renuit episcopatū suscipe/asserens se indignum tanto statu. Qui cū breui interuallo temp̄is post hoc decumberet: ⁊ in lecto egritudinis multum debilitatus esset: Quidā episcopꝰ qui ip̄um artius dilexit sibi assistebat: ⁊ causaꝫ quare episcopatū renuerat diligenter inquirebat. Cui tandem post multas instantias sibi de h̄ faciēti respōdit. Causam nunc nō dicam: sed si voluntas dei fuerit/post mortem eam vobis referam. Qui cū decessisset: ⁊ episcopus freq̄nter deū rogaret. ꝙ causam nō acceptandi ab illo sctō viro audire mereret̄. Ille septia die sui obitus/ep̄o in oīone posito in magna luc̄ claritate apparuit. Ex q̄ etiā claritate episcopus territus fuit. Cui ille. Ne timeatis/q̄ ego sum ille quē in morte adiurastis: ⁊ nūc p̄ voluntatem dei vobis causam dico: scientes ꝙ si fuissem de numero episcoporuꝫ iam essem de numero reproboꝝ. Qđ ideo dicere potuit. quia multi saluantur in statu vno: qui nō saluarent̄ in alio. ¶ Quia status episcopalis magnam charitatem requirit: puta pro ouibꝫ animā suam ponere: ⁊ eis terrenam substantiā liberaliter impēdere. Quod qui nō faceret: indigne episcopatū susciperet. Quia talis iuxta verbum saluatoris nō nomine pastoris: sed solo nomine mercennarij dignus esset: quia terrenam substantiā ouiū saluti p̄ponit. Cuius rationē assignat Bern̄. sup̄ psal. Qui habitat: dicens. Errat omnino q̄ celestez illam dulcedinem diuini. s. amoris huic cineri cōparauerit. qui illud celeste balsamuꝫ huic veneno carnal' delectationis assimilauerit. ⁊ qui illa charismata spūs sancti omnibꝫ mūdi vanitatibꝫ non p̄tulerit. D ¶ Unde ꝓpter p̄dictas ꝯditiones sue doctrine sermo beati Bernardi erat p̄ditus tanta potestate ꝙ sibi obediebāt insensibilia elementa: Sicut pt̄ꝫ in epistola: quā cuꝫ scribi facerꝫ sub diuo/magna pluuia supuenit. Et cum scriptor vellet chartam ꝓpter pluuiam complicare: dixit Bernardus: Scribere nō desistas/quia opus dei est. ⁊ statim pluuia cessauit. Sibi etiā obediebant obstinata hominū corda: Sicut patꝫ in militibꝫ q̄busdā rapinas exercētibꝫ. quibꝫ cum vinum ꝓpinaret/dicēs eis: Bibite sanguinem animaꝝ: illi cōtinuo cōpuncti ad penitētiam redierunt. Sibi etiā obediebāt demonia. Qđ pꝫ. q̄ꝫ q̄dam expulit solo scp̄to. sicut patꝫ in q̄dam demoniaca cui scedulā misit: Precipio tibi demon in nomīe Iesu chr̄i vt exeas ab ea. Quā scedulā statim vt collo eius appendit: demō ab ea recessit. Quedam etiā expulit suo baculo: vt patꝫ in muliere a demone vexata. cui baculum suum dedit: ⁊ extunc demon ad eam accedere nō presumpsit. Quedam v̄o expulit solo iussu ⁊ imperio: Sicut patet in demone quem excōmunicauit: qui statim a vexato recessit. Sermo etiam eius nobis portas celi aperit: ⁊ imbrem gratie copiose nobis effundit. Cuiꝰ nos participes fa. ⁊c̄.

¶ De sctō Bartholomeo ser. p̄mꝰ. Et in ordine. CXV

PErcusserunt me ⁊ vulnerauerūt me/tulerūt palliū meuz custodes muroꝝ/filie hierl'm nunciate dilecto qꝛ amore langueo Cañ.v. Verba proposita ꝑmo pñt exponi: de passiōe gloriosi apl'i bti Bartholomei. Scdo ꝺ aīa deuota feruide affectātis pñtiaz sui sponsi. ¶ Propt' ꝑmū est sciendū Q. in verbis istis tria īplicant/q̄ cōcernunt totā passiōez hui⁹ gl'iosi apl'i Primo nāqꝫ ostēdit/q̄lit' fuerit passus: cū ꝑmittit: percus. me: ⁊ vulnera. me: tul. pal. meū. Scdo ostendit a q̄bus fuerit passus: cum subdit: custodes muroꝝ. i. pōtifices temploꝝ qui moti ex zelo inuidie cupiditatis ⁊ ire: apl'm interfici ꝓcurauerunt. Tertio exprimit vera causa ꝓpter quā apl'us voluntarie fuerit passus: Et hoc fuit ꝑfecta charitas christi/ꝑ cuius amore passus fuit: quā etiā sibi peti nunciari. Nō ꝓpter suaz instructionē: sed ꝓpter nr̄am imitationē/ꝓpter qꝺ annectit: filie hierl'z nūci. dil. qꝛ amore langueo. A ¶ Circa ꝑmū est sciendū ꝙ modus sue passiōis ꝺ colligit ex tribus. ꝓpter triplex genus martyrij qꝺ sustinuit. Primo nanqꝫ fuit fustigatus. Scdo fuit excoriat⁹. Tertio fuit decollat⁹/⁊ hec tria in verbis ꝓpositis innuunt. Naz eius fustigatio notat cū ꝑmittit: ꝑcusserunt me. Eius excoriatio notat cū subdit: tulerūt palliū meū. Sed ei⁹ decollatio notat cū ꝺr: vulnerauerūt me: minus dicit ⁊ plus significat. letaliter em̄ ipm vulnerauerunt /quia caput eius absciderūt. ¶ Primū ptz: Nam postq̄ apl's regem Polemium cum toto suo populo baptisasset/⁊ omnia simulacra destruxisset pontifices temploꝝ nunciauerūt regi Astragi fratri polemij. Q. btūs Bartholome⁹ cultū deoꝝ suorū euacuasset: ⁊ fratrē suū polemiuz ꝑ artē magicā subuertisset. Qꝺ audiens rex in furorē accensus manu armata fecit adduci beatuz Bartholo. Qui sil'r demoni imperauit: ⁊ simulacrū regis ꝯminuit. Quod cum rex audisset/purpurā suā scidit: ⁊ beatū apl'm acerrime fustigari fecit/ꝓpter qꝺ bene dicere potuit illud ps̄. Sup̄ dorsum meū fabricauerūt pctōres: ꝓlongauerunt iniquitatē sibi. Quia ꝑ hoc reatum suū multuz auxerūt ꝙ ꝓ cultura idoloꝝ sctōs occiderūt. Sz prochdolor in l'ti hodie idola ⁊ simulacra in corde suo constituūt pro quibus exterminādis beatus Bartholomeus multas penas imo ipsam mortē acerrimā alacrit' sustinuit. Qꝺ bene figuratū est. j. Mach. ij. vbi Antiochus precepit idolum abominabile sup altare poni ⁊ ab om̄ibus adorari ⁊ sabbatū nō celebrari. Tunc em̄ idolum super altare cordis ponit/quando praua ꝯcupiscentia in corde dñatur: tunc autez adoratur qñ animus vsqꝫ ad cōsensum peccati ꝓtrahitur: ⁊ sic sabbatum dñi nō celebrat: quia per hoc animi quies amittitur. B ¶ Scdm patet Nam sic dicit Theodorus beatus. Cum btūs Bartholomeus tanq̄ verus agricola christi corda gentilium/verbi dei seminibo fecundaret: ⁊ tanq̄ vera lucerna fidei ipsoꝝ cordium tenebras illustraret: Illi furore cecati apostolū crucifixerunt: et pro maiori acerbitate penarum viuū decoriauerunt. Et ideo signāter dicit ꝙ ipsum vulnerauerūt ⁊ ꝙ eius pallium. i. pellē sui corporis abstulerunt. Et ideo bene poterat dicere illud Job. ij. Pellem pro pelle: ⁊ cuncta que habet homo dabit pro anima sua. Ipse enim gaudenter

p chr̄o exposuit pellē mortalitatis: vt ab ip̄o vestiretur stola imortalitatis. ¶ Tertiū pt3 Attendens em̄ apl's illud ꝟbum chr̄i Matth. xvj. Quid ei pdest homini si vniuersuz mundū lucraret: anie ꝟo sue detrimentū patiat Jccirco p anie sue gl'ificatiōe: vitam suā ⁊ cuncta q̄ habuit p fide chr̄i alacrit exposuit. Et ido postq̄ p̄mo fuerat fustigat⁹: deinde crucifix⁹ ⁊ excoriatus: tandē fuit ad iussum regis capite truncat⁹: vt dicit Theod. Unde ꝓpter penas p̄dictas q̄s alacrit p chr̄isto sustinuit de ip̄o apte ꝟificat: illud qd scribit Luc. x. Quidā hō descēdit ab Hierusalē i hiericho ⁊c. Et bn̄ dicit quidā hō/ꝓpter ei⁹ singularē excellentiā ⁊ dignitatē: qua chr̄s eū p suo vexillifero singl'arit elegit. Hic autē hō ab hierusalē in hiericho descendit quando chr̄s ipsum in Licaoniā ad p̄dicandū misit. Qui incidit in latrones. i. in crudeles ⁊ impios tortores: qui etiā eū expoliauerūt pellē suā excoriando: ⁊ a corpe suo imanit detrahēdo. Plagas etiā imposuerūt/ip̄m flagellādo ⁊ p⁹ hoc crucifigēdo. Semiuiuū etiā reliquerūt: ip̄m ad vtimū decapitādo. Licet em̄ p decollationē vere fuerit mortu⁹: ꝓpter hoc tn̄ dicit semiuiuu⁹ relictus: qr licz moreret in corpe: in ania tn̄ q̄ est potior ps hoīs fruit ꝑpetua bt̄itudine: q̄ sibi ꝓvita fragili ⁊ mortali/gl'ificatio aīe ⁊ vite imortalitas compensatur. ¶ Scdo ostēdit a qbꝫ passus est. cū subdit: custodes muroꝝ/p quos intelligunt pontifices temploꝝ: q btm̄ Bartholomeū regi Astragi iniuriose detulerūt: ⁊ ip̄m capi ⁊ interfici ꝓcurauerūt. Qui etiā bene dicunt custodes muroꝝ: qr solum intendebāt muris templi: vel ꝯstruendis vel ornandis aut lapidibꝫ ⁊ simlacris colēdis: nullis aūt pietatis opibꝫ excolendis. Et ideo isti pontifices ⁊ idolorū cultores merito dicti sūt latrones vt iam patuit Luce. x. Quia tāq̄ fures ⁊ latrones. Primo subtrahebant ab idolis ea q̄ offerebāt. Scdo subtrahebāt a templis qbꝫ inanit seruiebāt Tertio subtrahebāt munera ⁊ oblatiōes a ꝓpl'o quos fallacit decipiebāt De primo scribit Baruch. vj. Subtrahūt ab idolis aurum ⁊ argentū: ⁊ erogāt illd in semetip̄is: dant etiā ex ill' ꝓstitutis: ⁊ meretrices ornāt: ⁊ cū iterū illd receperint a meretricibꝫ ornant ex eo deos suos. De scdo scribit Dan. xv. Q sacerdotes fecerunt absconditū introitū sub mensa: ⁊ intrātes sanctuariū comedebant ea q̄ fuerant idolis imolata. De tertio scribit Osee. vj. Galaad tu mihi caput idoli fauces viroꝝ latronū ꝑticeps sacerdotū in via ꝑgētes de Sichem. glo. dum docēt eos vanis idolis imolare. D ¶ Tertio ostendit vera causa ꝓpter quā passus fuit: ⁊ hec fuit charitas christi: quā etiā sibi petit a fidelibus nūciari nō ad suā instructionē: sed poti⁹ ad nr̄am edificationē: vt sui exemplo chr̄m ardētissime diligam⁹ Un̄ dicit. Filie hierusalē p quas intelligit anias deuotas: nūciate dilecto qr amore langueo. Propt qd etiam om̄es penas ⁊ om̄ia tormēta alacriter sustineo. ¶ Sciendū aūt q lāguor hic vocat fastidiū om̄is rei que nō est illud/qd solū amat. Un̄ super isto ꝟbo dicit glosa. pre magnitudine amoris diuini om̄ia tꝑalia sunt mihi fastidio. Qui g̃ in q̄cūq̄ re creata aliquo modo delectat/q̄uis deū amet tn̄ in amore diuino nō languet. Quia languor iste sūmū importat graduz ⁊ ꝑfectionē amoris. Unde ad huius amoris amplexum sponsus eternus

qui p̄ nimio amore nostre salutis in cruce occubuit: fiducialiter bem̄ Bartholomeū: ⁊ in eo quālibet animā deuotam inuitat Canti. viij. sic dicens. Pone me sicut signaculū sup̄ cor tuum: ⁊ sup̄ brachium tuū. quia fortis est vt mors dilectio tua. ¶ In quibꝫ ꝟbis chr̄s p̄mo tangit diuini amoris intimitatem: cū p̄mittit Pone me sicut signaculū sup̄ cor tuum. q̄si diceret: h̄ volo. hoc mādo: h̄ p̄cipio: vt diligas me ex toto corde: ⁊ ex tota anīa: ⁊ ex tota ꝟtute: eo modo q̄ te p̄us dilexi Et quia chr̄s dilexit nos liberal'r sine aliqua retributione. penaliter: cuꝫ totius sui sanguinis penali effusiōe. ⁊ p̄seuerant̄ sine q̄libet interruptione. q̄a nec penaꝝ multiplicitas: nec mortis acerbitas suam dilectiōem erga nos interrumpe potuit. Ita certe ipe vult ꝙ diligam⁹ ip̄m liberal'r sine aliq̄ tēporali retributione: sed solū sue bonitatis amore. Secūdo penaliter ⁊ cuꝫ penaꝝ afflictione: ita ꝙ nulla pena: nulla turbatio nos ab eius amore declinet. Tertio p̄seuerant̄ sine cuiuslibet vicij interruptione: vt amor dei ī corde tuo p̄ nullam cōcupiscentiā vnq̄ interrūpi possit. Per hoc aūt ꝙ d̄t Sicut signaculū: chr̄s innuit ꝙ vult ꝙ sup̄ cor ⁊ affectū nostꝝ ita imp̄matur ⁊ sigillet̄ forma sui amoris: vt totus affectus noster sigillet̄ sua dilectione: ita vt efficacia sui amoris oēm alium amorē nālē ⁊ carnalē a nob̄ excludat: ⁊ in nobis extinguat: ita vt ip̄um solum pre omnibꝫ ⁊ super omnia diligamus E ¶ Secūdo tangit diuini amoris vigorositatem: cum subdit/ ⁊ super brachium tuum. Per brachiū aūt s̄m Grego. operatio amoris designatur. quasi diceret. Non soluꝫ volo vt dilectionem meam intus portes in corde: sed etiam vt eam exterius ostendas in opere. Quod bene fecit beat⁹ Bartholomeus: q̄ beneficiū redemptionis nostre p̄ deuotam gratiarū actionem iugiter reuoluebat in corde: ⁊ fideliter dei gloriā ⁊ sui amoris excellentiam p̄dicabat in ore. ⁊ diuinum amorem declarauit in opere. Quia pro amore christi vt visum est fuit fustigatus/ crucifixus/ excoriat⁹ ⁊ ad vltimū decollatus. Et ideo dicit beatus Theodorus: ꝙ beat⁹ Bartholomeus fuit thesaur⁹ dei: quia mōm ditauit. fuit margarita dei: q̄ ignobilitatē ⁊ vilitatem nostram suis meritis nobilitauit. Et fuit splendidū lumen dei: quia p̄ fidei claritatem tenebrosum mūduꝫ illumiauit. ¶ Tertio tangit diuini amoris vtilitatē: cū annectit: quia fortis est vt mors dilectio tua. Utilitas em̄ sui amoris in h̄ apparuit/ ꝙ pro nostra redēptione in cruce mori voluit. ⁊ ꝙ hominē deum perfecte diligentem mūdo mori facit Unde dicit̄, Gala. ij. Uiuo ego: iā ꝟo nō ego: viuit āt in me christus. Non solum autez dei dilectio est fortis vt mors: imo est fortior morte. Quod p̄bat Hugo per h̄/ ꝙ mors que separabat animā christi ab eius corpore viuo: nō poterat separare animā ⁊ mentem beate Marie magdalene ab ei⁹ corpore mortuo. Unde beatus Bartholomeus isto amore inflammatus bene potuit dicere cum apl'o Roma. viij. Quis nos separabit a charitate christi: tribulatio an angustia: an gladius: quasi diceret: Nō. Uñ subdit. Certus sum ꝙ neq̄ mors/ neq̄ vita/ neq̄ alia creatura poterit me separe a charitate que est in christo iesu. Cuius nos imitatores ⁊ participes faciat ⁊c̄.

¶ De sc̄tō Bartholomeo ser. sc̄ds

Et in ordine. CXVI.

SEcūdo eadem verba possunt exponi de anima deuota feruide affectātis p̄sentiam sui spōsi. Que apte in hec ꝟba ꝓrumpit dicens. Inuenerūt me vigiles qui custodiūt ciuitatē. ꝑcusserūt me: ⁊ vulnerauerūt me. tulerunt palliū meum custodes murorum. filie hierusalem nūciate dilecto quia amore langueo. In q̄bꝫ verbis tria per ordinem implicant. Primo nanq; sponsa innuit ip̄orū predicatorum circa se conatū ⁊ diligentiā: cum p̄mittit Inuenerūt me vigiles qui custodiūt ciuitatē. i. sancti p̄dicatores ⁊ doctores: q̄ bene dicunt vigiles: q̄a sibi ip̄is ⁊ alijs vigilant: ⁊ eos ad augmētum ꝟtutis instigant. Secundo ostendit sue salutaris doctrine virtutem ⁊ efficaciam: cū subdit: ꝑcusserūt me/ ⁊ vulnerauerūt me. tulerūt pallium meū custodes murorꝝ. Tertio exprimit diuini amoris (quem ab ipsis cōcepit) ꝑfectionē ⁊ excellentiam: cuꝫ annectit Filie hierusalem nūciate dilecto q̄r amore lāgueo. A ¶ Circa p̄mū est sciendū: q̄ ip̄orꝝ p̄dicatorꝝ conatus ⁊ diligentia per h̄ innuit: q̄ ꝓfectum spūalem ⁊ salutē sponse sic vigilanter quesierūt. Anīa em̄ deuota ardenter querit sui sponsi solacia. Ideo dicit: Quesiui ⁊ nō inueni illū. Hec em̄ solacia spōse quādoq; ad tēpus subtrahunt: vt auidius q̄rant et cauti⁹ custodiant. Unde dt Bern̄. Ideo se dn̄s ad horam subtrahit ⁊ occultat vt ardēti⁹ q̄rat. q̄ situs cū maiori gaudio inueniat: inuētus stricti⁹ teneat: ⁊ forti⁹ custodiat. Pōt etiā dici q̄ iō dn̄s ad tp̄s subtrahit spūales delicias: vt nr̄e infirmitatis caueat expēsas. Nā si aīe ꝯcederet tali suauitate frui q̄ntū vellet: se totā ꝯsumeret. ⁊ insup oēs act⁹ actiue vite suspensi penit⁹ remanerēt. Quod vt dn̄s caueat menti deuote talia solacia ad temp⁹ subtrahit. Interim tamē ip̄i vigiles ⁊ murorū custodes per q̄s, s̄m glo. intelligūtur doctores ⁊ p̄lati/ ip̄am inueniūt/ ⁊ ip̄am suis exemplis ⁊ doctrinis reficiūt. Ul' vigiles isti possunt dici sancti angeli: a quibꝫ menti deuote sancta desideria sponsum q̄rendi ardentius inspirant. Uel etiam ip̄i vigiles possunt dici p̄dicatores ⁊ doctores: q̄rū doctrinis ⁊ exemplis anīa ad q̄rēdum spōsum ardentius inflammat. B ¶ Circa scd̄m ē sciendū: q̄ virt⁹ ⁊ efficacia salutaris doctrīe ip̄orꝝ p̄dicatorꝝ innuit ex triplici actu. q̄r ꝑ ip̄orum doctrinā anīa deuota ꝑcutitur/ vulnerat/ ⁊ pallio spoliat. Nam tūc ab ip̄is ꝑcutitur/ q̄n per ip̄orū verba ⁊ exempla laboribꝫ afficit: ⁊ corpus suum abstinentijs/ oratiōibꝫ ⁊ vigilijs fortiter atterit. Tūc aūt vulnerat cū iaculo feruētis amoris ⁊ supne ꝯtemplationis dulciter ꝯfoditur. Uulnus em̄ amoris sine dolore suscipit/ ⁊ suauiter tolerat. Unde dt Grego. Tunc custodes spōsam vulnerant q̄n p̄dicatores celestia loquētes anīam amātem afficiunt: ⁊ corpus eius suaui iaculo amoris pungūt. Tūc aūt pallio spoliatur: q̄n per eorꝝ doctrinam affectus ei⁹ a desiderio corporalis cōmodi/ ⁊ a sui ꝓprij corporis amore retrahit. Aut etiaꝫ dū ei⁹ affect⁹ ab amore terrenorꝝ rescindit: In q̄bꝫ affect⁹ aīe deuote tanq̄ q̄dam velamēto exteriori velat ⁊ abscondit/ vel poti⁹ carcerat. Unde pōt dicere cuꝫ ap̄lo Roma. vij. Infelix ego hō q̄s me liberabit d̄ corpore mortis hui⁹: Origenes etiaꝫ int̄ ista tria sic distinguit. Dicit enim q̄ ip̄i predicatores animaꝫ deuotam

ꝓcurrunt rēpbensiua correctiõe/vul⸗
nerāt ꝓpassiua ꝓsolatione. Sed pal⸗
liũ tollũt/exemplari ꝓsilioꝝ induct⸗
one: quibꝫ ania inducit ad terrenoꝝ
ꝓtemptũ. Nã vt ipe dicit/q̃ charita⸗
tiue rēpbendit: circa charitatē ipius
aminonēt⸗ pie afficit. Qui erã ꝓpas⸗
siuã ꝓsolationē ab alio recipit intima
affectiõe ꝓsolantē diligit. Qui ꝫo vo
lũtarie pauperis culmē ascendit: et
ad eã aliũ ꝫbo z exẽplo deuote allicit
eo ipo a corde suo palliũ mũdanarũ
diuiciaꝝ tollit q̃ ipm i altissima pau
pertate imitatorẽ suum facit. L

¶ Tercia tertiũ est sciendũ q̃ excellẽ⸗
cia z pfectio diuini amoꝛ⸗ apte notat
cũ ãnectit. Nũciate dilecto: q; amo⸗
re langueo vt infra clarius appebit.
Et q; tanta est pfectio diuini amoris
q̃ nõ põt recipi nisi in subiecto dispo
sito: iõ in ista vltima picula Primo
tangit ipi⁹ aie ꝓgrua dispositio/cuꝝ
ꝑmittit. Filie hierl'ez nũciate dilecto
Deinde subdit ipi⁹ amoris excellẽtia
z pfectio cũ subdit. Quia amore lan⸗
gueo. Propẽ ꝑmũ est sciendũ/q̃ cõ⸗
grua dispositio anie ad recipiẽdũ di⸗
uinũ amorẽ est vera bũilitas: q̃ colli⸗
git ex hoc q̃ ipa sponsa inferioribꝫ se
supplicat: vt ipi dilecto magnitudi⸗
nẽ sui amoꝛ⸗ denũciet. Et in hꝫ sẽ ór
Origenes/imitat sponsũ suũ: q̃ sicut
ex bũilitate ab iferioꝛi se voluit bapti
sari. Ita ipsa ꝑ inferiora se vult dile⸗
cto suo suũ amorẽ denũciari. ¶ Ad
cui⁹ maiorẽ euidentiã est sciendũ/q̃
ipa bũilitas oĩes porẽ ias anie dis⸗
ponit ad gratuitaꝝ pfectionẽ diuini
amoris z aliꝝ donoꝝ dei. Quod ꝓz
Nam disponit potentiã rõnalem ad
diuinã illuminationẽ. Vñ scribitur
Matth. xj. Confiteoꝛ tibi pat̃ rex ce
li z terre: quia abscondisti hec scz di⸗
uina mysteria a sapientibꝫ z prudẽ⸗
tibus. i. bis qui ꝑ inflationem super⸗
bie z propꝛie reputationis sibi vide⸗
bantur sapientes / z reuelasti ea par
uulis id est humilibꝫ de scipsis humi
lia sentientibus. Disponit z trascibi⸗
lem ad regie potestatis adeptionem.
Unde. j. Regũ. xv. dixit Samuel ad
saul. Luz esses humilis in oculis tu⸗
is caput in tribubus israel factus es:
Ideo subditur Prouch. xij. Humi⸗
lem spiritu suscipiet gloria. Insuper
disponit concupiscibilem ad perfe⸗
ctam diuini amoris inflammatio⸗
nem: Qõ bene parit in beata vir⸗
gine que virtute sue bumilitatis me
ruit esse mater dei/z igne diuini amo
ris totaliter concremari. Propter qõ
ipsa est illud altare aureum ꝑ charis⸗
tatis fulgoꝛez/in quo deus pater ob
tulit filium suum ꝑ nostra redempti
one z salute. Sciens ergo sponsa se ꝛ
ne bumilitate nõ posse illuminari in
ratiõali/nec magnifice eleuari in ira⸗
scibili/nec pfecte per amoꝛez inflãma
ri in concupiscibili: Ideo ꝑ bumilita
tem se subijcit inferioribꝫ perens: vt
ꝑ ipsas affectio mentis suo sponso de
nunciaret. Et ideo post eius congruã
dispositionẽ statim subiũgit sui amo
ris excellentiã z perfectionem cum di
cit. Nunciate dilecto quia amore lan
gueo. D ¶ Propter qõ est scien⸗
dum/q̃ ille languoꝛ imporat fasti⸗
dium omnis rei create/que non est il
lud quod solum vnice et feruentissi⸗
me amatur. Sciendum autem q̃ su
per hunc locuz Origenes distinguit
inter amoꝛem/ardoꝛem/ et languo⸗
rem: Quia ꝼm ipsum amant incipi⸗
entes / ardent proficientes/ sed lan⸗
guent perfecti: Amant actiui/ardẽt
contemplatiui/sed languent in vtro⸗
q̃ ꝓsumati: Amant qui habent reo
z se/q; tales seipsos z alios diligunt

ꝓpter deū. Ardent/qui habēt res ⁊ nō se. quia licz tales res exteriores ꝓpter inerā necessitatē sui ⁊ aliox possideāt voluntatē tamē suam in omib⁹ (vt patet in beato Job) diuine volūtati conformant. Languent vo qui nō habēt res/nec se. quia tales omnia mūdana ⁊ etiam seipos ꝓpter deum totaliter cōtempserūt: vt ptz i aplis. Et iste amor languēs (vt dicit Origenes) est stimulus diligentie. quia animā stimulat ⁊ monet ad inquirēdum dilectum. Est etiam titulus audacie: quia ipa nō solum in die ꝑsperitatis: verūetiam in nocte aduersitatis querit dilectū. Est etiam cumulus ꝑseuerāne: quia aliter corpo a querēdo resilīret quo dilectū non inueniret. Cuius cōtrarium ipsa dicit: Quesiui ⁊ nō inueni illum: vocaui ⁊ nō respōdit mihi. Et ideo talis amor languens est impatiēs quietis: quaz excludit. Est irreuerēs honoris: quē paruipendit: qz solitaria de nocte querit. Et est omnino indeficiens donec amantem amato ꝑfecte cōiungat.

¶ Si aūt querat quid sit ista dilectio que appellatur amor ⁊ lāguor? Ad hec respondet spūssanc⁹ Cantic. viij. cum dicit. Lampades eius lampades ignis atz flammaꝝ rē. In quibus verbis sm Origenē innuit: qd ille amor languēs est ignis inextinguibilis: est flamma inoffuscabilis: ⁊ est thesaurus inestimabilis. Primū notatur cum dicit: Lampades eius lampades ignis. s. illius ignis quez venit christus mittere i terrā. i. in corda terrena ⁊ frigida: vt p feruorē charitatis icalescāt. Qd aūt iste ignis sit inextinguibilis tangit cum subditur: Aque multe. i. tribulationes multe: non poterunt extinguere charitatē. Qd sit etiam flamma inoffuscabilis/tangit cū subditur: Nec fluminа obruent eam. Nam obruere sm Origenē idem est qō obscurare. Qd aūt sit thesaurus inestimabilis/tangit cū dicit: Si dederit homo totam substantiam p dilectione/quasi nihil despiciet eā. Naz sm Origenem. Ubi abundat amor eternoz̄: mor vilescat possessio rerum labentium. Unde dicit aplus Phil. iij. Omnia mihi detrimentū feci: id est ꝓpter amorem ⁊ bonorē christi omnia scz corporalia ⁊ carnalia mihi detrimentum feci. i. tanq̄z nociua ⁊ noxia ad salutem ꝓempsi/⁊ ꝓtemnēda docui. Et qō plus est: omnia talia arbitratus sum vt stercora. i. tanq̄z immūda ⁊ amatores suos inq̄nātia: vt christum lucrifacerē: qz ipe christ⁹ est rectum lucrū ⁊ tota merces sanctoꝝ. Cuius ratio est. quia ipe est denarius in vinea dñi laborantiū: vt patz Matt. xx. Ipe est merces ⁊ brauiū in stadio huius mūdi ad beatitudinē currentiū vt patz. j. Corin. ix. Ipe est corona in agro virtualis pugne viriliter certantiū: vt patz. j. Corinth. ix. Quā coronam nobis per vim amoris ꝓmereri ꝓcedat rē.

¶ De sctō Bartholomeo ser. tertius Et in ordine. CXVII.

Pelle ⁊ cūcta q̄ habet hō dabit ꝓ anīa sua. Job. ij. In verbis ꝓpositis passio beati Bartholomei tripliciter cōmendat. Nam ꝑmo describit eius passio q̄ntum ad persone nobilitatem que passa est. Secundo quātum ad pene acerbitatez: quā passus est. Tertio quantum ad cause honestatem/ꝓpter quam passus est. Primū notat cum dicit: homo. Secundū notat cum subdit: pellem ꝓ

pelle. Tertiū notatur cuz annectitur/ ⁊ cuncta q̄ habet homo dabit pro anima sua. A ¶ Circa p̄mū est sciēdum: q̄ hoc nomen homo nō importat hic solaz designationē nature: sed potius cōplementū ꝑfectiōis humane quantum ad tria. Primo quantū ad discretionē rōnis/ qua pōt de oībꝫ iudicare q̄d liceat: aut q̄d expediat fieri: vel quid vitari. ⁊ etiā ſm hanc potestatem om̄ibꝫ dominari. Ps. Oīa subiecisti sub pedibꝫ eiꝰ ⁊c. Sed istā dignitatē homo ꝑ petm̄ ꝑdidit: ⁊ bestijs irrōnabilibꝫ similis factus fuit. Ideo d̄r ꝓpheta. Nō cum i honore esset nō intellexit. i. dignitatē sui status nō aduertit. ⁊ iō compa. est iumētis insipientibꝫ: ⁊ similis factꝰ est illis. quia homo post peccatuz ita sequit̄ ꝯcupiscentiā sicut bruta anialia rōne carentia. Scdo quantū ad v̄tutē mansuetudinis/ ſm qd̄ homo d̄r animal mā/suetū natura. Mansuetudo em̄ ⁊ benignitas sunt homini natural'r complantata: vt dicit Seneca in libro de clemētia. Et iō q̄tienscunq̄z homo bestialiter furit: ⁊ irrōnabil'r turbatur: tūc vtiq̄z cōtra naturā homis compatur iumētis/ ⁊ bestiali pelle induitur. Tertio quantū ad viuacitatē sensus ⁊ opationis. ſm quē modū d̄r apl'us Heb. v. Qui exercitatos habent sensus/ ad discretionē boni q̄ntū ad agēda: ⁊ mali q̄ntum ad fugienda. ¶ Et ista tria ꝓprijssime cōueniebāt apl'o. ⁊ ideo ꝓprijssime dicit̄ homo/ ꝓpter hominis dignitatem. Ip̄e em̄ p̄mo fuit discretus in p̄dicādo: q̄r fidem ⁊ mores docuit. vicia ꝑ oīa detestatꝰ fuit: ⁊ idola penitus destruxit. Unde bn̄ figuratur ꝑ Asa: q̄ lucos succidit: ⁊ delubra subuertit: vt patz. ij. Paral'. xiiij. Secūdo fuit mansuetus in supportādo: quia penas acerbissimas puta fustigatiōis: crucifixionis: excoriatiōis: ⁊ ad vltimū decollatiōis patientissime sustinuit. ⁊ adeo alacrit̄ quasi nūq̄z melius fuerit epulatus. Tertio fuit exercitatꝰ in operando: quia in om̄i genere v̄tutum fuit summe operosus Qd̄ patz. quia fuit ꝑfectus ꝯtemptor mūdi: ꝑfectꝰ explorator sui: ⁊ ꝑfectus amator dei. Et ista tria exēplo Pauli imitari debemus: dicētes cū ꝓpheta: Bonitatē. s. māsuetudinis: ⁊ disciplinam v̄tuose. s. exercitatiōis: ⁊ scientiā. s. recte discretiōis doce me. Et subdit̄ causa: quia mādatis tuis credidi ⁊ eis adimplēdis me totuz deuoui

B ¶ Circa secūdum est sciendum: q̄ acerbitas sue pene notat̄ cū subdit̄: pellem ꝓ pelle. i. rez minus charā: puta pellem mortalitatis dabit ꝓ re magis chara: puta ꝓ veste glorie ⁊ imortalitatis. Utinā oēs homines sequerent̄ illud consiliū: vt hec mortalis vita daretur ꝓ immortali ⁊ ꝑpetua. res tēporales darent̄ ꝓ eternis. ⁊ bona vilia ⁊ caduca pro nobilibꝫ ⁊ preciosis. ¶ Potest aūt dici q̄ btūs Bartholomeus triplicē pellem quā habuit deo dedit ⁊ obtulit. Nam vno mō pellis d̄r res tēporalis/ q̄ extrisecus adiacet homini: sicut pellis adiacet corpori. Michee. iij. Pellē eoꝝ desup excoriauerunt. Alio mō pellis dicit̄ vita mortalis in quā homo incidit ex peccato. In cuiꝰ signū deus fecit Ade ⁊ Eue post eiectiōnē eoꝝ d̄ paradiso tunicas pelliceas: que sue vite mortalitatem indicabant: vt patz Genes. iij. Tertio modo pellis dicit̄ supficies corpis/ q̄ totū corpus claudit̄ ⁊ vestit̄. Job. x. Pelle ⁊ carne vestisti me: ossibꝫ ⁊ neruis compegisti me. Et in his tribꝫ cōprehendunt̄ oīa bona que habuit beatus Bartholomeꝰ: vicz res temporales: corpus ⁊ vita. que omnia volū

tarie ꝓ ania sua dedit ⁊ amore dei li-
beralit̄ exposuit. Qđ pz. nā primo res
tp̄ales dedit cū ꝓpter chr̄m oia terre-
na despexit. Uñ cū rex Polemius si-
bi offerret mulos oneratos auro ⁊ ar
gento ⁊ gēmis p̄ciosis: dixit regi. Ego
nihil terrenū possideo nec concupisco
⁊ iō ea q̄ mihi offers/in vsus paupeꝝ
pupilloꝝ ⁊ viduarū expendas. Et de
hac voluntaria paupertate gl'iabat pe-
trus Mat. xix. cū in ꝑsona oim apo-
stoloꝝ dixit chr̄o. Ecce nos reliquim⁹
oia: nō solum in effectu/qꝛ nihil possi
demus: sed etiā in affectu/qꝛ nihil ter
renū desideram⁹. quid ergo erit nob̄?
id est/quid ḡ dabis nobis p̄mij? Ubi
chr̄s ꝓ mercede voluntarie paupertatis
ipsis apl'is ⁊ eoꝝ sequacibꝫ promittit
dignitatē iudiciarie ptātis: vt pz ibi-
dem. C ¶ Scđo corpus suū deo
dedit: cū illud amore dei duris pena-
rum tormētis exposuit: q̄ oia pro chri
sto gaudēter sustinuit. Uñ tunc recte
poterat dicere cuz apl'o Phil'. ij. Sed
⁊ si īmolor sup̄ sacrificiū ⁊ obsequiū
fidei vestre: gaudeo plane ⁊ cōgratu-
lor omnibꝫ vobis. Uñ sibi cōpetit qđ
scribit̄ Leuit'. j. Detracta pelle hostie
artus in frusta ꝯcident: ⁊ subijciēt in
altari strues lignoꝝ. Igne aūt suppo
sito intestinis ⁊ pedibꝫ lotis aqua: ad-
olebit sacerdos in holocaustū sup̄ al-
tare in odorem suauissimū dño. Ista
hostia fuit btūs Bartholomeus: cui
fuit pellis detracta ꝑ excoriationē: ar
tus fuerunt in frusta concisi qñ fuit
crucifixus ⁊ decapitatus. pedes eius
⁊ intestina fuerūt lota quādo sue affe
ctiones fuerunt mundate per sangui
nem christi ⁊ per aquā mundissimaz
spūssancti. Circa istam etiā hostiā po
sita est strues lignoꝝ: quia int⁹ in ani
ma habuit incentiua sanctorū deside
rioruz. Extra vero habuit ligna bono
rum opeꝝ: deinde subiectus ēst ignis
scz amoris qui flagrabat in mente/et
passionis qui ardebat in corpe. Et sic
verum holocaustū extitit: quia totus
incensus fuit. Naz eius anim⁹ incen
sus est per amorē: corpus ꝑ passionē:
verba per zeli ardorē: opera vero ꝑ pa
tiendi feruorē. Et sic fecit odorez sua-
uem per odoriferā famā. suauiorez ꝑ
sincerā conscientiā. suauissimā autez
per penā spōtaneā. D ¶ Tertio
christo vitā dedit cum seip̄m morti ⁊
crucifixioni volūtarie obtulit: in quo
signū perfecte charitatꝫ ostendit. Jo.
xv. Maiorē hac dilectionē nemo ha-
bet q̄z vt animā suam ponat quis pro
amicis suis. Et hoc bene figuratū est
j. Reg. xviij. vbi dicit̄ ꝙ Jonathas di
ligebat Dauid quasi animā suā. naz
expoliauit se tunica sua ⁊ dedit eā da
uid. Per Jonathā autez qui interpre
tatur donū columbe sanct⁹ Bartho-
lomeus intelligitur: qui dono spūssan
cti repletus fuit. Ipse enim diligebat
dauid. i. christum tanq̄z animā suam
imo sup̄ animā: quia ꝓ eius fide mor
tem gaudenter sustinuit. Tunc autē
tunica sua se expoliauit ⁊ dauid tra-
didit: quando ꝓpter christū excoriat⁹
fuit. E ¶ Circa tertiū est sciendū
ꝙ causam sue passionis habuit hone
stissimā: quia charitatez summā/qua
maior/honestior/⁊ vtilior haberi non
pōt. quod notat̄ cum annectit̄: dabit
pro ania sua. Ad cuius maiorē euidē
tiam est sciendū ꝙ beatus Bartholo
meus oia que habuit liberaliter ⁊ vo-
luntarie ꝓ ania sua dedit. Et hoc tri-
bus modis. Primo nanq̄z pellem rei
temporalis dedit ꝓ anima sua plene
perficiēda in mūdo: adquiescens illi
consilio christi Matth. xix. Si vis ꝑ
fectus esse vade ⁊ vende om̄ia que ha
bes/⁊ veni sequere me. Qđ ideo chr̄s

christꝰ signãter adiecit: quia ad perfectionẽ euangelicã nõ sufficit ꝙ quis tpalia ꝯtẽnat (qđ multi phi amore studij veritatis fecerũt. xij. q. ij. socrates.) nisi cũ hoc vitã ⁊ exẽpla christi imitetur ⁊ eis ꝯformet. Et ideo christꝰ subiunxit: et veni sequere me. Quia terrenorũ derelictio ẽ solũ q̃dã dispositio remota ad pfectionẽ euãgelicã assequendam / in q̃ntũ animũ liberũ ⁊ expeditũ reddit ad vacandũ deo. Sed ipa seq̃la ⁊ imitatio exẽploꝝ christi est illius pfectiõis ꝯsũmatio. Secũdo pellem vite mortalis dedit ꝓ anima sua beatificãda in celo: quia si istã vitã transitoriã cõtra dei voluntatẽ ⁊ beneplacitũ amasset: nunq̃ beatã eternalr possedisset. Et ideo christꝰ dixit Job. xij. Qui amat animã suã / perdet eã. Ubi dicit Augꝰ. Noli amare in hac vita: ne perdas in eterna vita. Ille em̃ ſm Chryſ. amat animã suã in hoc mũdo qui eius prauis desiderijs assentit: ille vero odit eam qui eius prauis desiderijs nõ acquiescit. Unde ⁊ subdit: Qui odit animã suã in hoc mũdo: in vitã eternã custodit eã. Signãter autem magis ſm Chryſ. voluit dicere / qui odit q̃ q̃ ei nõ cedit: vt ꝑ hoc insinuet / ꝙ sicut ille qui odio habet non potest delectabilit videri nec audiri: ita cũ aĩa praua desideria sentit / statĩ sunt cũ quadã vehemẽtia detestabilit repellẽda. ¶ Tertio dedit pellẽ supficialẽ corpis ꝓ aĩa sua sublimãda in iudicio: vbi in corpe glorificato sedebit cũ alijs apl'is sup sedes duodecim iudicãtes duodecim tribus isrl'. Quia sez ipis apl'is christo credẽtibꝫ credere noluerũt: vt dicit Hiero. Hãc em̃ stolã imortalitatis ⁊ glorificati corporis apl'i ⁊ alij sancti recipiẽt: quia hic volũtarie ꝓ christo in mortẽ suas animas tradiderũt: ꝓpter quod per ipm gloriose coronabunt dyademate ꝑpetue glorie: ⁊ palmã eterne vite meritorie possidebũt. Tunc em̃ accipient coronã glorie ⁊ dyadema speciei de manu dei sui. Quia ipe solus eos coronabit / qui solus ipos in anima ⁊ corpore beatificauit. Quam coronã hic nobis ꝓmereri ꝯcedat ⁊c.

¶ De sancto Augustino Sermo primus / et in ordine. CXVIII

Sol illuminãs per oĩa respexit: ⁊ gloria dñi plenũ est opus eiꝰ: Ecci. xlij. Quia beatꝰ augustinꝰ fuit a deo eternaliter ꝓuisus ꝓ coruscãti lumine / tã vita q̃ doctrina totã ecclĩam illustrãte: ideo merito ꝑ sidus maxime luminosum exp̃mit / cũ dicit: Sol illuminans ꝑ oĩa respexit ⁊c. In quibꝫ ꝟbis tria suam perfectionẽ integrantia per ordinẽ implicãtur. Primo nanq; attollitur a cognitionis ⁊ sapientie claritate. Secundo a sue doctrine vberitate. Tertio ab eius fructu ⁊ vtilitate. Primum ostendit solis luminositas / cum premittit: Sol illuminãs. Secũdum ostendit respectus generalitas / cum subdit: per omnia respexit. Tertiũ ostendit glorie preclaritas cum annectitur: et gloria domini plenum est opꝰ eius. A ¶ Circa primum est sciẽdum / ꝙ claritas sue sapientie aperte per illumiationẽ solis intelligitur. Quia sicut sol est fontale principium luminis / ipsam lunam et ceteras stellas illustrãs. Sic beatus Augustinus lumen sue sapientie in omnes alios diffudit. Et sicut stelle ⁊ cetera sidera lumen a sole recipiunt / et ipsum postmodum in alia corpora diffundunt: ita ſm Remigiũ omnes

alij doctores lumen sapiētie a doctri
na bri Augustini hauriūt: ⁊ ipm dei/
de in alios ꝑ suam doctrinaꝫ diffun/
dunt. Etq; sapientia est candor lucis
eterne: ideo reqrit mundū ⁊ puꝝ rece
ptaculū anime. Ex quo ptꝫ q̄ntā puri
tatem mentis incōtaminabilis beat⁹
Augustin⁹ habuerit. in quo de⁹ tan/
tum pelagus sapientie effudit. Un/
de de b̄ bene gloriari poterit assumēs
illud v̄bum sapientie increate Eccl̄i.
xxiiij. Ego sapientia effudi flumia. Et
bn̄ d̄t flumia pluraliter. quia q̄cquid
ꝑtinet ad sciētie puritatē: ad moꝝ re/
formationē: ad v̄tutū crementū ⁊ au
gmētationē: ⁊ ad dulcē ꝯtēplationē/
totū i sua doctrina euidenē disseruit:
⁊ lucidissime comp̄hēdit. Propt̄ qd̄
bn̄ p̄t dicere illd̄ Sapiētie. vj. Quid
aūt sit sapiētia: ⁊ quēadmoduꝫ facta
sit referā. ⁊ nō abscōdā a vobis sacra/
mēta dn̄i. Un̄ pōt dici ꝙ sicut nullus
doctoꝝ fuit eo in doctrina fructuosi
or: sic nūc est omnib⁹ doctorib⁹ in pre
mio gloriosior. B ¶ Scd̄o com
mēdat̄ a doctrine sue fecūditate cum
subdit̄: ꝑ oīa respexit. quia oēm statū
eccl̄ie lumine sue doctrine fecūdauit.
Un̄ de ip̄o v̄ificat̄ quod scribit̄ Job.
xxxvij. Lumē illi⁹ sup̄ terminos terre
Quia ꝑ lumen sue doctrine pctōres
traxit ad cordis cōpūctionē. actiuos
ad v̄tutis cremētū ⁊ nutritionē. ꝯtē/
platiuos v̄o ad mētis illustrationē. p̄
latos v̄o ⁊ pastores ad sollicitam sui
gregis custodiā ⁊ gub̄nationē. Et iō
bn̄ d̄ ip̄o v̄ificat̄ v̄bū ꝓpositū vicꝫ: sol
illuminās ꝑ oīa respexit: q; ꝑ suā vi/
tā ⁊ doctrinā salutiferā oēm statū ec/
cl̄ie illustrauit ⁊ docuit C ¶ Ter
tio cōmēdat̄ a sue doctrine fructu et
vtilitate: cū annectit̄/ ⁊ gl̄ia dn̄i plenū
est op⁹ ei⁹. q; ꝑ op⁹ doctrine oēm sta/
tū eccl̄ie fecūdauit. ¶ Ad cui⁹ maio/
rē euidētiam ē sciendū: ꝙ fruct⁹ ⁊ vti
litas sue doctrie colligit̄ ex trib⁹. Pri
mo: q; ꝑ suā doctrinā ip̄os icipiētes i
bono virtutis fecūdauit ⁊ stabiliuit.
Scd̄o: q; ꝓficiētes in ꝓgressu v̄tutis
inflāmauit. Tertio: q; ip̄os cōtēplati
uos in cognitiōe veritatis ⁊ gustu di
uine dulcedis sublimauit. Que tria
sibi ascribuut̄ Ecclesiasti. l. Ecce sacer
dos magnus qui in vita sua sufful/
sit domū: inquantuꝫ ecclesiā q̄ est do
mus dei/ fundauit ⁊ stabiliuit in fi/
dei cognitione ⁊ virtuosa operatione:
⁊ hoc quantū ad incipientes. Sequi
tur. ⁊ in dieb⁹ suis corroborauit tēplū
Quia ip̄os proficientes qui iam sunt
facti templuꝫ dei per gratiam in pro/
gressu virtutis per suam doctrinam
roborauit ⁊ inflammauit. Sequitur
Templi etiaꝫ altitudo ab ip̄o funda/
ta est ⁊c. hoc potest referri quantū ad
ip̄os contemplatiuos/ quos sua do/
ctrina eleuauit ad cognitionem diui
ne veritatis: ⁊ ad quandam pregusta
tionem diuine suauitatis. Et de his
trib⁹ potest exponi quod scribit̄ Ge/
nesis. xlix. Neptalim ceruus emissus
dans eloquia pulcritudinis. Nam ꝓ
pter primū: quia ip̄os incipientes per
suam doctrinam in bono virtutis.
Ideo recte dicitur/ neptalim. Nepta/
lim enim interpretatur habitatio vel
dilatatio. Et vtraq; interp̄tatio satis
apte congruit incipientib⁹: in quib⁹
deus per donum gratie incipit habi/
tare. Joan. xiiij. Ad eum veniemus ⁊
mansionem apud eum faciemus. Et
bene dicit pluraliter faciem⁹. quia to
ta trinitas mentē rationalem ꝑ grati
am inhabitat: spūssctūs puta sancti/
ficādo: filius illuminādo: pater in bo
no ꝓposito ꝯfirmando. Per donū ei
gr̄e ip̄i incipiētes dilatant̄ tripl̄r. Pri
mo q̄dez ad hilariter ambulādū i via

mandatoꝝ. Ps. Uia mandatoꝝ tuorum cucurri: cum dilatasti cor meuz. Scdo ad fortiter pugnādū in ꝯgressu hostiū/carnis vicz/mdi/ꝛ diaboli s. Regū. ij. Dilatatū est cor meuz sup inimicos meos: quia letata sum in salutari tuo. Tertio ad magnanimiter sustinendū onera tribulationū. Ps. In tribulatione dilatasti mihi. Quia magnanimiter tribulationū onera sustinētes/habēt dilatationē victorialez q̄ntum ad irascibilez. scientialē quantū ad rōnalem: q̄ hostiuz tentamenta prudenter p̄uidet. ꝛ delectabilem q̄ntum ad ꝯcupiscibilē: q̄ in via mandatoꝝ dei singulariter delectat. ¶ Propter scdm dicit ceruus emissus. id est ad currendū expeditus. In quo notat strenuitas opationis in pficientibus quā p feruidū conatum habent in pgressu virtutis. Hiere. ij. Cursor leuis explicans viam suam. Et ideo beatus Augustinus vt esset leuis in pgressu ꝟtutis abiecit triplex onus: vicz diuitiarū/p paupertatem voluntariā. Deliciaꝝ/p abstinentiā. qz de eo scribitur q accessit ad alimēta sicut ad medicamenta. ꝛ dignitatū/p humilitatē pfectam. Unde eo plurimū reluctāte/fuit p sanctū Ualeriū in episcopū ordinatus. ¶ Propter tertiū ꝟo dicitur: dans eloquia pulcritudinis. Hoc ꝑtinet ad cōtemplatiuos: quibꝫ sue doctrine eloqa sūt pulcra/intellectui ad percipiendū. quia sūt castitate plena. Ps. Eloquia dñi eloqa casta. Sunt voluntati feruida ad inflammādum Ps. Ignitum eloquiū tuū vehementer ꝛc. Sunt etiaz affectui dulcia ad gustandū. Cañ. iiij. Sicut vitta coccinea labia tua: ꝛ eloquiū tuū dulce. psal. Q dulcia faucibꝫ meis eloquia tua ꝛc. Cuius suauitatis nos participes faciat ꝛc.

¶ De sctō Augustino ser. scdo Et in ordine. CXIX.

Fluuius egrediebat de loco voluptatis ad irrigandū paradisuz. Gen. ij. A ¶ Quia ad exprimendum pfectionē beati Augustini: omēs humane lingue ꝛ omnes reꝝ similitudines deficiūt. Ideo ad eius p̄coniū oēs creature certatim festinant: oēs suas ꝓprietates in eius laudis p̄coniū offerētes. ꝓpter qd ꝟba ꝓposita ꝯuenient assumunt p cōmēdatiōe bti Augustini In quibꝫ plenitudo sue pfectōis quā p influentiā diuini luminis assecutus fuit q̄druplr describit. Primo qdez a donoꝝ diuinoꝝ affluētia ꝛ vbertate. Scdo a diuini influxus euidentia ꝛ claritate. Tertio ab eiusdē eminentia ꝛ nobilitate. Quarto a ꝟtutuz influentia ꝛ fecūditate. Propter p̄muz p̄mittit Fluuius. Propter scdm subditur: egrediebat. Propter tertiū subiūgitur: de loco voluptatis. Propt q̄rtum annectit: ad irrigādū paradisuz ¶ Circa p̄mū est sciendū: q suoꝝ donoꝝ affluentia ꝛ copiositas congrue p fluuiū intelligit. quia sicut fluuius ille corporalis abundabat aquaꝝ copia ꝛ pfunditate: Sic mens bti Augustini fuit affluenter repleta/omnium ꝟtutū copia ꝛ diuine sapientie affluētia. Propter qd apte sibi cōgruit qd scribit Eccli. xxiiij. Ego quasi fluuius Dorix exiui de paradiso. dixi: rigabo hortū plātationuz. Etsi diligent ꝛ pfunde ꝯsiderare voluerimus: tūc in ꝟbis istis beatus Augustinus respondet triplici q̄stiōni. ¶ Primo nanq queri posset: quante fuerit pfectionis in seipso. Ad hoc respondet Q quantitas mee perfectionis in hoc apparet

q ego ꝓpter oim virtutū ⁊ donorum affluentiā sum q̄si fluuius dorix. quasi diceret: Ego ꝓpter virtutū copiaꝫ ⁊ donoꝝ oim affluētiā recte possuꝫ fluuio ꝯparari. Sed ideo dicit fluuius dorix/ qd interp̄tat medicamentū cōsilij: qꝛ diuina ꝓuidentia ip̄m ab eterno ad hoc elegit/ ⁊ in tpe ipsum nobis exhibuit: vt per suā doctrinā ⁊ exemplarē vitā nobis medicamentū ⁊ eterne salutis cōsiliū ministraret: vt videbitur in ꝓcessu. ¶ Scdo posset q̄ri: vnde ad nos deuenerit? Ad qd respōdet dicēs q exiuit de paradiso/ hoc est de amabili cognitiōe diuine ꝓuidentie: q̄ ip̄m in nobis lumē singulare totius ecclesie ꝓuidit ⁊ destinauit. Propter qd tota eccl'ia de hoc bn̄ficio gloriatur ⁊ exultat dicēs. Letare mat̄ nostra hierl'm ⁊c. ¶ Tertio possꝫ queri ad quid ⁊ ꝓpter quē fructū fuerit nobis ꝓuisus ⁊ exhibitus? Ad qd respōdet dicēs/ q missus sit ad irrigandū ⁊ fecundandū hortuꝫ plantationū. i. aiam rōnalē quā deꝰ sua manu deifica ꝑsonalit̄ formauit/ ⁊ suijpsius imagine insigniuit. Quē quidē hortū sua doctrina salutari ⁊ vita exēplari ꝑ donū sapiētie fecundauit ⁊ omnibꝫ ꝟtutibus adornauit. Un̄ ꝓpter magnā ⁊ ꝟtuosam abundantiā sue ꝑfectiōis et doctrine de ipso proprie verificat qd scribit. Ecci. l. In diebꝫ ipius emanauerūt putei aquarū. i. ꝓfunditas sententiaꝝ qua nobis arcana diuinitatꝭ reserauit super om̄es alios doctores Qui quidē putei in diebꝫ ipsius emanauerūt: qꝛ ad clarā ⁊ intelligibilē noticiā oim hoim lumine rōnis vtentiū sunt ꝑducta virtute sue sapiētie ⁊ doctrine. B ¶ Scdo influxus diuini muneꝭ in btō Aug. attollit ab eiꝰ euidētia ⁊ claritate/ cū subdit: egredi chatur. Et h̄ cōueniēter, nā q̄dīu lumen diuie sapiētie latet in arcana simplicitate diuie nature: tūc est incōprehenbile oī nature create. qꝛ nulla creatura rōnalis ꝟtute sui luminis naturalis illud pōt attingere. Un̄ dt Dio. in de mist. theo. q simplicitas diuine claritatis occultat oī lumini ⁊ subtrahit oī cognitioni. Sꝫ postq̄ illud lumen ꝑ sui effluxum a diuina essentia egredit: ⁊ menti rōnali diuinitꝰ infunditur: tūc menti rōnali manifestat et cognoscibile reddit. Et illud lumē diuine sapiētie adeo clare effulsit in vita ⁊ doctrina bti Augꝰ. q de ipso proprie verificat qd scribit Ecci. l. Quasi sol refulgens sic ille effulsit in templo dei. Qd patꝫ: nā in interiori tēplo sue consciētie refulsit ꝑ oīmodā scitatē ⁊ virtutū variā venustatē. Sed in exteriori tēplo scꝫ eccl'ie/ refulsit exēplari sua cōuersatōe: qꝛ in oibꝫ suis motibꝫ nob̄ reliquit exempla edificatiōis. Et etiā in salutari informatiōe: qꝛ ꝑ affluentiā sue doctrine totā eccl'iam irrigauit. Un̄ ꝓpter excellentiā sue doctrine dicit Remi. q alij doctores cōparant stellis: sed Augꝰ. cōparat soli. qꝛ sicut stelle lumē suū a sole recipiūt: ita oēs alij doctores lumen vere sapiētie hauriūt a fonte sue doctrine. Propter qd ipse multū excessiue sup doctores alios cōmendat ꝑ Uolusianū: q dicit in epl'a ad Augꝰ. Etsi in alijs chr̄i sacerdotibus vtcūqꝫ ignorātia tolerek/ ac vbi ad augustinū deuentū fuerit: legi dei deest q̄cq̄d ip̄m ꝯtigerit ignorare. De quo tn̄ p̄conio Aug. ex humilitate multū doluit/ ⁊ scribentē curialiter in sua epistola reprehendit. C ¶ Tertio cōmendat influxus diuini muneris/ ab eiꝰ eminētia ⁊ nobilitate cum subiūgitur: de loco voluptatis/ hoc est de puritate ⁊ iocūditate diuine nature vnde lumen diuine sapiētie

solum oritur ⁊ emanat. Et qꝛ quelibꝫ res creata nobilitatē ⁊ dignitatē trahit a suo principio a quo emanat: patet ꝙ lumē sapientie ex eius originali principio sortit inestimabilē excellentiā ⁊ dignitatē: ⁊ mentē quā informat ineffabiliter nobilitat. Sed est sciendum ꝙ essentia diuina cōgrue dicit locus: quia sicut q̄libet res naturalis quiescit in loco suo naturali postq̄ ipsum fuerit assecuta: ita anima rationalis ꝑfectā quietē nusq̄ inuenire potest nisi in solo bono diuino: qd̄ om̄e desideriū ꝑfecte q̄etat. Propt̄ qd̄ etiā dicit Aug⁹. ꝙ de⁹ est finis desideriorum. Et in libro ꝯfes. dicit: Inquietū est cor nostrū dn̄e/donec quiescat i te Cōueniēter etiā dicit locus voluptatis: quia omnē rationē appetibilis sic in se vnitissime cōprehēdit/ꝙ om̄e desideriū in se trahit: ⁊ per eius suauitatem internā ꝑfectissime quietat. Nec mirū: cum deus sit fons viuus toti⁹ suauitatis: qui ex ingenita bonitate se cōtinere non potest/quin effluat cū gaudij plenitudine in cor mundum ⁊ amorosum ad illud ꝑfectissime quietandū. Propter qd̄ zacheo dixit Luce. xix. Hodie in domo tua oportet me manere. q. d. Ex ingenita bonitate ad hoc compellor ⁊ inclinor ꝙ me nō continere possum quin per internā suauitatem reficiā cor purum ⁊ amorosum ineffabili suauitate. D ¶ Quarto influxus diuini muneris attollit ab oim ꝟtutū influentia ⁊ vbertate/cum ānectit: ad irrigandū ꝑadisum. Ubi per ꝑadisum intelligere debem⁹ mentem rationalē. Que bene ꝑadisus dicitur/ꝓpter triplicē paradisi ꝓprietatē quā in se gerit. Primo: qꝛ sicut in paradiso terrestri erat plena vbertas ⁊ fecunditas oim fructuū deseruiētiū humano vsui: ita in mente rōnali ꝑ influxum diuini luminis inuenit plena fecunditas oim ꝟtutū ⁊ donoꝝ. Secūdo: quia sicut primus homo habebat in paradiso terrestri locū ꝑfecte voluptatis ⁊ oimode delectabilitatis: ita beatissima trinitas i aīma rōnali habet locū ⁊ quietē oimode delectabilitatis. Propter qd̄ ip̄e ore diuino dicit ꝓuerb. viij. Delitie mee/subaudi sūt: esse cū filijs hoim. Tertio: quia sicut ꝑadisus terrestris sic erat in suo situ eleuat⁹ ꝙ nulla intemperies aeris ad hoc poterat ꝑtingere: ⁊ iō ibi aeris puritas ⁊ trāq̄llitas ꝯtinua ꝑmanebat: ita mens rōnalis sic debet esse a reb⁹ caducis ꝑ gratiā sublimata/ꝙ in cōtinua puritate iteriori remaneat: nec vnq̄ aliqua cogitatiōe lubrica/vl' appetitu cuiuscūq̄ rei delectabilis maculet. Et ista tria per excellētiā fuerūt in btō augustino: ꝓpt̄ qd̄ btissima trinitas in mēte sua tāq̄ in ameno ꝑadiso delectabil'r hitauit. ¶ Primo q̄dē ꝓpt̄ oim ꝟtutū plenā fecūditatē. Que ita ꝑ donū gr̄e ⁊ ꝟtutis exercitiū erāt in ip̄o radicate ⁊ firmate/q̄si sibi eēnt naturaliter cōplātate: ꝓpter quod ad oēs actus virtutū absq̄ om̄i difficultate ⁊ repugnātia delectabil'r inclinabat. Nec vnq̄ postq̄ radio diuine sapiētie in initio sue ꝯuersiōis fuerat illustrat⁹ in aliquē affectū deordinatū poterat inclinari. Propter qd̄ bene sibi cōgruit illud Job. xxvij. Non rep̄hendit me cor meū in tota vita mea. ¶ Scd̄o btā trinitas in ip̄o delectabilit' habitauit/ꝓpt̄ internā mētis suauitatē ⁊ diuine sapie claritatē. Quod patet: Nam puritas mētis ⁊ claritas sapiētie est illa via per quā deus delectabiliter graditur: et quecūq̄ mens iugiter per istam viam incederet/impossibile esset ipsam priuari cōtubernio diuine presentie, Neminē em̄ dili

git deus nisi q̄ cuz sapiētia inhabitat. Propter qd̄ p viā innocētie gradientes/etiā in p̄senti vita beati asseruntur. In ps̄. Beati immaculati in via: qui ambu. i lege dñi ¶ Tertio: qz mēs eius spretis omnibus rebus caducis p actum feruidi amoris sic fuit sublimata i deum p feruidū desideriū: q̄ freq̄ntissime in raptu sensit q̄ndam p̄gustationem diuine dulcedinis: put ipēmet testat in libro ꝯfes. Dñe intromittis me quādoqz in tāiusitatam dulcedinem: q̄ si perficeret in me/nescio si qua vita dulcior esse posset. Ex quo vbo dat intelligi: q̄ cor beati Augustini p feruidū amorē sic intime fuit vnita ipsi deo: q̄ p̄gustatio diuine suauitatis q̄si fuit eius q̄tidiana refectio: z amplexus diuine vniōis fuit eius solita inhabitatio. Propter qd̄ eius pfectio cuilibet anie ꝯtemplatiue ꝓponit p speculo singularis pfectionis: cū dicit Exodi. xxv. Inspice z fac s̄m exēplar qd̄ tibi in mōte monstratū est. i. in sublimi pfectiōe beati Augustini. Nam q̄libz anīa deuota in ipo inuenit plenū thesauz diuine sapiētie recōditū in scrinio pfecte puritatis/ꝯsignatuz claue humilitatis. Quia teste sapiente: vbi humilitas/ibi sapiētia. Propter qd̄ q̄cūqz thesauz diuine sapiētie possidere desiderat: debet apire scriniū puritatis/cū claue pfunde humilitatis. z absqz dubio mens eius replebit diuinitus sapiētie claritate: z q̄dam gustu reficiet diuina suauitate. Quem gustum nobis ꝛc.

¶ De btō Augustino ser. tertius Et in ordine. CXX.

Ostendit mihi angelus flumē aque viue splēdidū tanq̄ crystallū p cedētē de sede dei z agni. Apoca. xxij A ¶ Verba ꝓposita ꝯuenient possunt assumi p laude z p̄conio inclyti doctoris Augustini: cuius pfectio tāta fuit/q̄ ab eius exp̄ssiōe deficiūt omēs lingue. z ab eius pfecta rep̄sentatione deficiūt oēs rez similitudines z figure. ꝓpter qd̄ in scp̄tura sub diuersis similitudinibus exp̄mit: vt qd̄ in vna deficit/in alia suppleat. Propt qd̄ q̄nqz dicit angelus ꝓpter sinceritatē affectionis Apoca. vij. Vidi aliū angelū ascendentē ab ortu solis ꝛc. Q̄nqz dr celū nouū ꝓpter sublimitatē ꝯtēplationis. Apoc. xxij. Vidi celuz nouū. Et bñ nouū: qz nouiter z q̄si iugit sursuz actū diuinis inspiratōibus. z nouit ornatum/vtuosis opationibus: z nouit illustratū diuinis charismatibus. Q̄nqz dicit liber scriptus intus z foris: ꝓpter exemplaritatē interioris z exterioris pfectionis. Apocal. iiij. Vidi in dextera sedentis sup thronū libz scriptum intus z foris. Quādoqz etiā dicitur flumen aque viue ꝓpter copiositatem interne deuotiōis. Et de b̄ accipitur vbum ꝓpositum. Ubi triplex eius laudis p̄coniū implicat. Primo nāqz eius pfectio attollit/a donoz diuinorum affluētia z copiositate. Secūdo a vite excellentia z dignitate. Tertio a doctrine effluentia z fecūditate. Propter primū p̄mittitur: Ostendit mihi angelus flumē aque viue. Propter secūdum subditur: splendidū tāq̄ crystallum. Sed propter tertium annectitur: procedētem de sede dei et agni B ¶ Circa p̄mū est sciendū q̄ copiositas z affluentia sue sapientie recte flumini comparat triplici ratiōe. Primo: qz in sua cognitione habuit pfunditatē inattingibilez. Et iō p̄mittitur: flumen. Secundo habuit perspicuitatem inoffuscabilem: ideo

subdit/aque. Tertio habuit suauitatem inestimabilē: qꝛ naturale est quāto aqua ꝓfundior/tāto dulcior ⁊ sapidior: ideo ānectit/viue. ¶ Primū ptz Nā ꝓfundissima mysteria sacre scripture ⁊ ꝓpetates īscrutabiles nature diuīe ꝓfunditatē sue cognitiōis nob aptissime reserauit. Et ideo bene dicitur de eo Job. xxviij. Profunda fluuiorū scrutat⁹ est: ⁊ abscōdita ꝓduxit in lucē. Signāter aūt dicit pluralit/fluuiorꝫ: qꝛ circa inscrutabilē abyssuꝫ diuine nature nobis q̄ttuor ꝓfunditates adeo clare reserauit ⁊ in lucē deduxit/ꝙ ea omni hoī rōne vtenti fecit peruia ⁊ capabilia. Ne aūt q̄ttuor ꝓfunditates sunt diuīaꝝ ꝑsonaꝝ emanatio ⁊ eaꝝ ꝑsonalis distinctio/earū ꝯsubstātialitas ⁊ impcessibilis coeternitas. Que bñ ꝑ suaꝫ doctrinā nobis in lucē ꝓduxit: qꝛ eaꝝ cognitionē nob lucidissime reserauit. Et ꝓpt p̄dictas q̄ttuor ꝓfunditates q̄s nobis tā clare disseruit bene signat ꝑ fluuiū q̄ egrediebat de loco voluptatis ad irrigandū ꝑadisum: q̄ inde diuidit in q̄ttuor capita: qꝛ sua doctrīa q̄ttuor ꝓfunditates p̄dictas nob luculētissime reseruit. ¶ Scdm patz. Nā aque ꝑspicuitas designat sue cognitōis inobfuscabilē claritatez: qua oīa mysteria sacre scp̄ture subtilissime penetrauit. Uñ de eo scribit Uolusian⁹. Etsi ignorantia alicui⁹ ꝟitatꝫ in aliꝭ christi sacerdotib⁹ vtcūq̄ tolerēt: at vbi ad augustinū deuentū fuerit/legi dei deest q̄c q̄d ipm ꝯtigerit ignorare. Ex quo ptz hyꝑbolica ⁊ nimis emphatica cōmendatio: qꝛ ꝓfunditatē sue cognitionis adequat ꝯtinētie ⁊ latitudini diuine reuelatiōis. Uult em̄ dicere Uolusianus: Si aliq̄d ꝯtingat augustinū ignorare/hoc nō est ex defectu sue cognitionis/sed hoc est ex defectu diuīe reuelatiōis: quia si de⁹ in sacra scp̄tura illā reuelasset/ip̄e modis oīb⁹ cā agnouisset. ¶ Tertiū patz. Nam vbiq̄ sua doctrina cor hoīs penetrat sapore deuotōis: ⁊ nutrit ignē inextinguibilē charitatis. De quo p̄cepit dñs in Leuit. vj. ꝙ iste ignis in altari cordis nunq̄ deficiat. Et ideo ip̄e dixit ꝙ doctrina sacra sic est a doctore catholico exponēda/ꝙ ī oī loco charitas emineat. Et ideo dixit in eo qd̄ de scripturis intelligis charitas patet: in eo ꝟo qd̄ nō itelligꝫ charitas latet. Ille igit tenet ⁊ qd̄ latet ⁊ qd̄ patet in diuinis sermonib⁹/q̄ charitatē seruat in moribus. Et quia ex abundātia cordis os loquit: Matth. xij. ideo bene scribit/ꝙ charitas chr̄i vulneraueraꝫ cor ei⁹: ⁊ gestabat ꝟba ei⁹ in visceribꝫ q̄si sagittas acutas. Uñ Greg. de suauitate sue doctrine p̄fecto aphrice scribēs sic dicit: Si delitioso cibo cupitis saginari: libros beati augustini ꝑlegite ⁊ in cōpatiōe sue similaginis nr̄a furfura nō q̄ratis. L ¶ Circa scdm est sciendū/ꝙ sue vite scritas ⁊ excellentia apparet ex trib⁹. Primo ex mira humilitatis ꝓfunditate. Scdo ex bonoꝝ exēploꝝ siue ꝟtutū varietate. Tertio ex sue mentis in bono diuino stabili firmitate. Et ꝓpter p̄mū ⁊ scdꝫ dicit/ꝙ flumē vite sue fuerit splendidū: sed ꝓpter tertiū subdit ꝙ fuit solidū ⁊ firmū tāq̄ crystallū. ¶ Primū ptz. Ex mira em̄ ꝓfunditate ⁊ inaudita hūilitate b̄ ꝓcessit/ꝙ oīa sua delicta (q̄ ceteri hoīes occultare nitunt) in libro scripsit: ⁊ toti mūdo legēda reliquit. Et ex hoc sua ꝯscientia ad tantū candorē puritatis deducta fuit/ꝙ de ipso scribit Eccī. xliij. Pulchritudinē candoris ei⁹ admirabit ocul⁹. Unde cōueniēter sibi modo humano aptari potest illud quod de sapiētia increa

ta scribit Sap. vij. Candor est lucis eterne ⁊ speculū sine macula. qr in eiꝰ vita pura ⁊ nitida quilibet potest libꝛum sue ꝯsciētie corrigere et diuino bñplacito ꝑ oia ꝯformare. ¶ Scdm ptz. Nā tanta fuit sue ꝯuersatiōis exē plaritas: et tanta ex eo refulsit virtutū venustas. Et dicit habere in dextera sua septē stellas: ꝑ quas itelligi potest oim ꝟtutū nūerositas. Has aūt signāter dicit habere in dextera sua: q tantū habuit ꝟtutis exercitiū ꝙ ad actus ꝟtutū sub omī tpe infatigabilr ⁊ ꝓmpte ⁊ delectabilr inclinabat. Et in hoc nobis diuinitꝰ est ꝓuisus ꝑ regula ⁊ exēplo: ex quo q̄libet nostꝝ informari poterit/qualit q̄libet hō cor suū p̄seruare debeat: vt nihil penitus sibi ascribat de oibꝰ donis a deo receptis. Sed ꝙ illa potiꝰ ꝑ deuotā gratiarū actionē a deo recognoscat: et in laudē dei refundat: vt per hoc sibi copiose diuinitꝰ augeant. Ad qd̄ hortat Sapiēs Eccs. j. Ad locū vnde exeūt flumia reuertunt vt iterū fluant. Ex isto etiā exemplari nobis scdo relucet qualit q̄libet hō caute ⁊ notabilr vti debeat laude ⁊ reuerentia sibi exhibita. Nā si hō aduertat ꝙ dona sibi diuinitꝰ collata in eo laudent/de hoc debet sūmo gratulari: cū hoc redundat in honorē dei. Si ꝟo aduertat, ꝙ ipse homo laudet ex donis sibi diuinitus p̄stitꝫ: de hoc debet sūme dolere: ⁊ nihil de huiꝰ laude sibi ascribere: cū tale donū nō sit suū/sed potiꝰ soliꝰ dei. Unde dicit Bern. Quid mihi vendico de laude victorie: cū nō meis viribus/sed potiꝰ dono dei triumphauerim. q. d. postq̄ homo nullū opꝰ ꝟtutis ex se sine diuīo munere ꝑficere potest: cōgruū est vt de q̄libet actu ꝟtutis nihil sibi ascribat: nec aliquā complacentiā de hoc in seip̄o habeat: nec humanā laudē de hoc ab hoīe requirat: sed in solū honorē diuinū talia refundat: cuiꝰ munere largiunt vt homines talia operent. Et de hoc ip̄e saluator suos discipulos docuit: cum dixit Luc. xvij. Cum oīa bene feceritis dicite serui inutiles sumus: quod eī facere debuimꝰ fecimus. Quod ꝑ tāto dicit/quia nullū opus fit a nobis cum tāto feruore deuotiōis ⁊ charitatis q̄n possit fieri cū maiori. Et qr homo tenet deum diligere ⁊ sibi seruire ex toto conatu cordis ⁊ omniuꝫ viriū suarū: ideo q̄libet bonꝰ homo recte potest dicere: qd̄ facere debuimꝰ/nō fecimꝰ. D ¶ Tertiū patz. Nā mens sua per amorē adeo fuit fixa in bono diuino ꝙ nec per mūdi delitias nec ꝑ hostis astutias ab eiꝰ amore poterat diuelli: sed semper circa meditationē passiōis christi voluit occupari. Uñ petiuit a dño dicens: Scribe domine vulnera tua i corde meo sanguine tuo: vt in eis legam tuū amorem ⁊ tuū dolorē. Tuū amorē: vt ꝑ te cuncta creata libēter despiciā. Tuū dolorem vt ꝑ te cuncta aspera libēter sustineam. Et in hoc diuinitꝰ est nobis ꝓuisus ꝑ exemplo ꝑfecte humilitatis ꝑ quā q̄libet bonus homo quēlibet alium meliorē ⁊ ꝑfectiorē estimare debꝫ seipso. Cuiꝰ ratio est: quia cuilibet homini magis ⁊ clariꝰ sunt noti defectꝰ ꝓprij q̄ alieni: ꝓpt quod q̄libet homo habet materiā parua de se estimādi: ⁊ de quolibet alio cuiꝰ defectꝰ nō sic agnoscit/debet rationabilr meliora sentire. Quilibet seip̄m etiā diligēter perlustrans magis potest aduertere q̄ntū sibi deficiat de ꝑfectiōe ꝟtutis/q̄ cuiq̄ alij: et ideo rationabilr suos defectus debet iudicare maiores quolibet alio. Quod est cōtra illos q̄ temere alios iudicant de suis defectibus.

cum tamē ipsi vtplurimū sint maiori bus irretiti. Quod etiā ipe christ⁹ re darguit/dicēs Matth.vij. Quid vi des festucā in oc̄lo fratr⁹ tui: et trabē in ꝓprio oc̄lo nō consideras.q.d. Qui cūq; ꝓprios defectus bene aduerteret nequaq̄ aliquē aliū de suis defectibꝰ iudicaret; quia sepe ꝯtingit ꝙ homo iudicet paruum defectū in alio: cum multo maiorē habeat in seipso. E

¶ Tertio cōmendat a sapientie siue doctrine affluētia ⁊ fecūditate/cū annectit: ꝓcedentē de sede dei ⁊ agni. Et hoc cōueniēter: nam lumen diuine sapientie fluit a puritate diuine nature ⁊ etiā humane inq̄tū ipsa hypostatice subsistit in diuino supposito. Licet originaliter ⁊ causaliter fluat a natura diuina/solū autē instrumētaliter ab humana: inquātū fuit organum ⁊ instrumentū ministerialiter oīm operationū diuinarū. ¶ Ad cuius maiorem euidentiā est sciendū/ꝙ fecunditas sue sapiētie ⁊ doctrine in verbis istis tripliciter cōmēdat. Primo q̄dē ab eius refulgentia ⁊ claritate: quod notat cum dicit/egredientē. et hoc cōuenienter: nā illud ꝓprie dicit egredi/quod de occulto ad manifestū deducitur. Constat aūt ꝙ lumē diuine sapiētie q̄dīu in diuina essentia vnitiue continet/occultat omni lumini intellectuali: et abscondit omni cognitiōi: vt dicit Diony. in de mystica theolo. Sed quādo illud lumē a diuīa essentia egredit/⁊ menti rōnali infundit: tunc primū ipsius claritas a mēte rationali percipit. Quod bene ꝓbauerat ꝓpheta Esa.xviij. Quiescā ⁊ considerabo i loco meo/sicut lux meridiana clara est.q.d. ꝓpha: Quiescā ab omni tumultu phātasmatū rerū sensibiliū: ⁊ ꝯsiderabo in loco meo.i.in simplici intelligētia mētis mee: que sola capax est influētie diuini lumis. Cuius influētia clara est sicut lux meridiana/imo multo clarior. Sed ꝓ tanto eam luci meridiane assimilauit: q̄ in rebus sensibilibꝰ clarior ea inueniri nō potuit. ¶ Scdo cōmēdat ab ei⁹ effluentia ⁊ nobilitate. Certū est ꝙ nobilitas cuiuslibet causati dependet ex nobilitate sui primordialis p̄ncipij: principiū aūt cuiuslibet sapiētie create est ipa essentia diuina: ⁊ ideo ab eo sortit summā excellentiā ⁊ nobilitatē. Que quidē essentia diuina recte dicit sedes dei ⁊ agni: q̄ in ipa tam persone diuie q̄ natura hūana ꝟbo diuīo hypostatice vnita ꝑfecto fruitiōis gaudio suauissime q̄etant. ¶ Tertio cōmēdat ab ei⁹ influētia ⁊ fecūditate siue a sui fruct⁹ multiplici vtilitate: q̄ ꝑ suam doctrinā totā eccl̄iam multipliciter irrigauit: ⁊ omniū virtutū germine fecundauit. Ad cui⁹ exemplarē intuitū ⁊ feruidā imitationē inuitat quelibet aīma deuota/per hoc quod scribitur Exo.xxv.c. Inspice ⁊ fac s̄m exemplar/virtuose scilicꝫ perfectiōis: quod tibi monstratū est in mōte/hoc est in beati augustini sublimi vita et perfectione. Cuius veros ⁊ perfectos imitatores nos per sui gratiā efficiat qui est benedictus ⁊c̄.

¶ Sermo quartus de beato Augustino/et est in ordine. CXXI.

Vt signacu-
lū similitudinis/plen⁹ scientia/et ꝑfect⁹ decore: Ezech. xxviij. In ꝟbis ꝓpositis singular⁹ ꝑfectio beati augustini (qua ceteros doctores luculēter excessit) nobis singularis ꝑfectiōis ꝓponit in exēplū: ꝑ quā

q̄libet deuot⁹ suā vitā regulare potest si vult diuino bñplacito in suis acti-bus ꝯformari. In quib⁹ tripl'r attol-litur ⁊ eximie cōmēdat. Primo nāq; attollit a ꝯformitate diuine assimila-tiōis. Scdo a limpiditate diuie cog-nitiōis. Tertio a sctitate ꝟtuose opa-tionis. Cōformitas diuie assimilatio-nis notat cū p̄mittit: Tu signaculū sil'itudinis. Limpiditas diuine cog-nitiōis notat cū subdit: plen⁹ scientia. Sed fecunditas ꝟtuose opatiōis no-tat cū annectit: et pfect⁹ decore. A

¶ Circa primū est sciēdū/ q̄ beat⁹ au-gustin⁹ rōnabil'r cōmēdat a ꝯformi-tate diuie assimilatiōis: quia chr̄o p-fecte ꝯformis fuit/ tā in vita actiua q̄ etiā in ꝯtēplatiua. In vita aūt actiua ista ꝯformitas colligit ex tribus. Pri-mo: q; fuit exēplorum christi pfectissi-mus imitator/ ⁊ maxie in hūilitate/ ⁊ oīs fast⁹ mūdani pfecta d̄spectabilita-te. Scdo: quia fuit omniū rerū mun-danarū sincerissim⁹ abdicator. Ter-tio: quia fuit omniū delitiarum stre-nuissim⁹ extirpator. ¶ Primū patet: Nam oēm fastū mūdanū q̄ queri so-let i exteriori apparatu sic pfectissime ꝯtēpsit/ q̄ nunq̄ aliq̄ ꝯcupiscētia mū-dana vel voluptate tactus fuit postq̄ p̄mit⁹ fuit ad deū cōuersus. Qd̄ patz p hoc q̄ intātū fastū mūdanū ⁊ com-placentiā seculi abdicauerat/ q̄ p̄cio-sa veste vti erubuit. Propt̄ qd̄ dixit: Fateor de p̄ciosa veste erubesco. Qd̄ vtiq; ex hoc habuit/ q̄ mens sua fuit in exēplar pfecte humilitatis chr̄i to-taliter trāsformata. Qd̄ quidē humi-litatis exemplar ex ip̄o resplenduit tā in eius vita q̄ etiā in doctrina. In vi-ta quidē: quia nunq̄ inuenit q̄ post suam cōuersionē minimū nutum ela-tionis ostenderet/ nec in verbo/ nec in exemplo/ nec etiā in gestu: sed oēs sui actus ⁊ mores florebāt exemplo per-fecte humilitatis christi. Propter qd̄ recte poterat dicere illud Can. ij. Flo-res apparuerūt in terra nostra. Ean-dē etiā virtutē humilitatis p̄tendit in sua doctrina. Nam lz ip̄e in claritate sapiētie ⁊ in pspicacia intelligētie s̄m Remig. om̄es alios doctores excede-ret/ sicut lumē solis claritatē stellarū excedit: seip̄m tamē ⁊ omnē suam do-ctrinā in pfecta humilitate possedit. Quod exinde patz: quia in sua doctri-na nō inuenit vnū ꝟbū p̄sumptiōis et arrogātie: sed poti⁹ humilitatis/ man-suetudinis ⁊ patiētie. Propter qd̄ no-bis ꝓponit in exemplū pfecte humili-tatis/ oēm fastū ⁊ mundi cōplacentiā pfecte ꝯtemnētis. In qd̄ exemplar sū-mopere debēt respicere om̄es curiose ꝟgines religiose vel seculares fastum mūdi ⁊ curiositatē ornat⁹ sequentes. Que hec alta ꝯsideratōe debēt aduer-tere/ q̄ tot mortib⁹ digne sunt/ q̄t cor-da sauciant suis lasciuis morib⁹: ⁊ q̄t leuitatis exēpla ad alios trāsmittunt: vt dicit Grego. Et quia s̄m Aug. iux̄ modū ⁊ gradū p̄sentis humiliatiōis cuilibet nostrū in eterna beatitudine mensurabit sublimitas exaltationis. Ideo dicit Bern. Fode i te fundamē-tū humilitatis: ⁊ peruenies ad fasti-gium charitatis. Vis capere celsitu-dinē dei: cape prius humilitatē chri-sti. Quia sicut dicit Johes cassi. Nul-lo modo potest in aia nostra ꝟtutum structura surgere nisi pri⁹ iactata fue-rint vere humilitatis fundamenta in corde: que charitatis ⁊ pfectiōis cul-men possint sustinere. B ¶ Se-cundū patet. Nam ip̄e exemplo chri-sti fuit omniū rerū perfectissim⁹ abdi-cator: quia om̄ia volūtarie ꝯtempsit: vt exēplo paupertatis christi possit per-fectius cōformari. Cui⁹ quidē volun-

tarie paupertatis nō solū fuit feruēs imitator/sed etiā diligens institutor, quia in sua regula mandauit om̄ib⁹ suis sectatorib⁹ districte seruare paupertatē christi: quā nobis exemplariter in seip̄o ostendit. Ut autē euidentius appareat que sit illa paupertas quā christus apostolos docuit: ⁊ virꝫ apostolicis ꝓ exemplo singularis perfectiōis reliquit. ¶ Sciendū est/ ꝙ christus in seip̄o nobis ostēdit exēplū triplicis paupertatis. Prima dicitur voluntaria rerū abdicatio: qua mens tanto feruore charitatis in deū rapitur/ ꝙ ex amore diuino voluntarie deserit ⁊ contēnit om̄es mūdanas diuitias. Sicut fecerūt apl'i/dicente petro Matth. xix. Ecce nos reliq̄m⁹ om̄ia ⁊ secuti sum⁹ te. Et oēs viri religiosi qui per ꝓfessionē suam omnē ꝓprietatē a se abdicāt. Unde dicit Gregori⁹. Monachus habēs obolū non valet obolū. Ubi orit̄ ratiōabilis dubitatio/que sit differētia illi⁹ paupertatis quā religiosi seruare ꝓmittunt circa regulā ꝓfitentes: ⁊ illi⁹ quā aliq̄ ex ꝓpria deuotiōe volūtarie seruare ꝓmittūt. Ad quod dicēdū ꝙ in vtroq̄ voto est aliqua cōueniētia. Nā in hoc est cōueniētia ꝙ vtrūq̄ votū hominē ligat/ꝙ nō potest votū suū transgredi sine peccato mortali. Sed in hoc ē differētia ꝙ votū simplex ex ꝓprio arbitrio emissum sic ligat hoiem ad obseruantiā paupertatis / ꝙ tamen potest de licētia sui supioris aliquid recipere vel tenere qd̄ ad suam personam ꝓprie respiciat: ⁊ quo ꝓ sua necessitate ꝓ suo arbitrio libere vti possit. Sꝫ votū ꝓfessionis sic stringit hoiem ad paupertatis obseruantiā/ꝙ de nullius supioris etiā pape licētia potest aliq̄d tanq̄ suū ꝓpriū possidere: quia papa licētiare non posset ꝙ monach⁹ aliq̄d ꝓprium possideret. Et in hoc euidēter apparet ꝙ purius ⁊ perfecti⁹ sit votū paupertatis quod facit religiosus ex ꝓfessione certe regule respectu voti simplicis voluntate ꝓpria emissi. Quia sicut illa res est purior que nec in se cōtaminata nec ab aliquo alio cōtaminari potest ea que licet in seipsa nō sit cōtaminata/ab alio tamē cōtaminari potest. Sic illa paupertas est multo purior ⁊ ꝑfectior: que nec ex seip̄a nec ex licētia cuiuscūq̄ supioris contaminationē alicui⁹ ꝓprietatis recipere potest/q̄ illa que hoc auctoritate supioris facere pōt. ¶ In h̄ etiā pōt elucere q̄ magna ⁊ quāte sit dignitatis oblatio qua homo fructū sui ventris offert deo in ꝓfessione religionis. Nec em̄ oblatio tanta est ꝙ excedit om̄e illud quod q̄s deo offerre potest. Qd̄ patet ꝑ hoc ꝙ in voto castitatis fit renunciatio om̄is delectatiōis que potest queri vel appeti in voluptate carnis: in voto autē obediētie fit renūciatio totius libertatis voluntatis ꝓprie: qua nunq̄ homo de cetero vti potest sed tam in faciendo q̄ in dimittendo oportet ꝙ homo totaliter dependeat a volūtate sui superioris. In hoc etiaꝫ homo offert deo omnē potentiā ⁊ omnem honorē qui potest appeti in p̄senti vita: quorū neutrū sibi vsurpare potest sine licētia supioris: quia religiosus nō potest consentire electiōi de se facte in episcopū sine licētia sui superioris. Sed in voto paupertatꝫ homo renūciat om̄ib⁹ diuitijs hui⁹ mundi: de quib⁹ homo religiosus vnū quadrantē per modū ꝓprietatis possidere nō posset. Propter quod merito quilibet homo sūme gaudere potest: qui ex dono diuine gratie talē fructū deo offert: cui nulla oblatio mūdi potest cōparari. ¶ Secūda paupertas dici

tur ꝓprie volūtatis abdicatio: q̄ mēs deuota totā suam voluntatē sic incorporat ⁊ conformat volūtati diuine/ ꝙ in oībꝫ rebus creatis nihil aliud appetit q̄ꝫ ꝙ diuine volūtatis beneplacitū in om̄ibꝫ impleat̄: ⁊ talis nihil om̄ino volūtatis ꝓprie nec in rebus aliꝫ sibi relinquit: sed om̄ia ⁊ oēm cursum rerū diuine dispositiōi cōmittit. ¶ Tertia paupertas dicit̄ deifica: que sūma est: ⁊ cōsistit in hoc ꝙ mens totaliter denudet̄ ab omni specie creata: sicut essentia diuia ex sua simplicitate ⁊ puritate depurata est ab omni specie cuiuscūq̄ rei create. In istud exemplar volūtarie paupertatis q̄libet mens deuota transformari debet / si vult cum beato augustino ꝑfecte cōformari exemplari diuino. Talē em̄ mētē oportet ꝑfecte renūciare per paupertatē volūtariā om̄ibꝫ creatis ⁊ per votū obedientie sue ꝓprie volūtati: et oportet ꝙ per amorē ⁊ desideriū sic intime deo vniatur/ ꝙ nll'a res creata ipam possit delectabiliter afficere vel mouere. ¶ Et istā triplicē paupertatē beat⁹ augustinus nobis in se declarauit. Nam primā paupertatē ostēdit in hoc ꝙ paupertatis euangelice: quā. s. christus et apl'i seruauerūt/ nō solū fuit ver⁹ imitator: sed etiam preceptor ⁊ institutor eius obseruantiā mandans oībꝫ suā regulā ꝓfitentibꝫ. Secūdā ostēdit in hoc ꝙ suā voluntatē ita ꝑfecte conformauerat volūtati diuine/ ꝙ nihil aliō appetijt/ nec in scipō nec in ceteris/ nisi ꝙ honor diuinus ⁊ eius beneplacitū in rebus omnibꝫ impleret̄. Qd̄ bene liquet ex eo qd̄ dicit in lib. confess. Decurrat dn̄e tota vita mea i amplexus tuos nec vnq̄ auertat̄ donec abscondar in abscondito faciei tue. Tertiā ostēdit in hoc ꝙ mens sua per intimā deuotionē sic fuit deo ꝑfecte vnita/ ⁊ a specie ⁊ amore omniū creaturarū abstracta/ ꝙ de nulla re creata nisi in solo bono diuino potuit delectari. Quod patet per hoc ꝙ ei displicebat quicq̄d agebatur in seculo pre dulcedine dei: in qua sola mēs sua delectabatur. D ¶ Tertio ista cōformitas in hoc apparet/ ꝙ fuit omniū delitiarū strenuissim⁹ extirpator. Quod patet per hoc ꝙ per efficaciaꝫ diuine gratie mens sua sic intime fuit in deum transformata/ ꝙ liberrime cōtempsit omnes carnis delitias/ etiā omne cōmodū naturale/ inquātū patiebat̄ ibecillitas nature. Quod declarat euidenter/ cū dicit: Domine docuisti me vt accedam ad alimēta quēadmodū ad medicamenta. In quo verbo inuitur cum quāta parcitate ⁊ sobrietate beatus augustinus vsus fuerit commoditatibꝫ corporalibꝫ ad sustētationem necessariam nature spectātibus. Quia sicut homo de medicina nō debet plus sumere q̄ꝫ ꝙ mera necessitas requirat ꝓ adiutorio nature ad morbum reprimēdum: sic ipse de cibis et balneo nō amplius vsus fuit: q̄ꝫ stricta nature necessitas appetijt. Et in hoc nobis prefert exemplū perfecte temperantie in omnibꝫ spectantibꝫ ad nature sustentationem: ad quorū tamē ꝓsecutionē ⁊ appetitū homo naturaliter inclinat̄. ¶ Ex quo vlterius relinquitur ꝙ per gratie efficaciā ⁊ virtuosum exercitiū fuerat eleuatus vltra se ipm: intantū ꝙ licet forinsec⁹ videretur gerere vitā humanā: intus tamen habuit vitam angelicā. Propt̄ quod recte poterat dicere cū apl'o Phil'. iij. Nostra conuersatio in celis est. quia q̄uis extrinsec⁹ videret̄ ducere similitudinē humanā: intus tamen ꝑ gratie efficaciā duxit vitā angelicā. Et sic patet qualiter in vita actiua in cōfor-

mitatē diuine assimilatiōis fuerit per fectissime trāsformat⁹. Quod nobis prestare dignet ꝛc.

¶ De sancto augustino Sermo qn/tus/et in numero. CXXII.

Vidi in medio septē candelabrorū similē filio hoīs: Apoc. j. A

¶ Verba ꝓposita ꝯueniēter possūt assumi ꝑ laude ꝛ p̄conio inclyti doctor augustini. Cui⁹ ꝑfectio tanta est ꝙ ab eius exp̄ssiōe ꝛ lingue hūane deficiūt ꝛ rerū sil'itudies nō attingūt. Propt' quod ꝟbia ꝓpositis nulli creature pu/re sed poti⁹ ipsi christo assimilat/cum dicit: Vidi ꝛc. In quib⁹ verbis eius eximia perfectio tripliciter attollitur Primo nanq; cōmendat a puritate sue contemplatiōis. Secūdo a fecunditate virtuose ꝑfectiōis. Tertio a cōformitate diuine assil'atiōis. ¶ Primū ꝓbat visionis ꝑspicacitas/cū premittit: Vidi. Scdm indicat medij ꝓpinquitas/cū subdit: in medio septē can. au. Tertiū declarat christi cōformitas/cū annectit: similē filio hoīs.

¶ Primo ergo cōmēdat a puritate luminose cōtēplatiōis: qd cōueniēter indicat acumen visualis cognitionis cum p̄mittit/Vidi. Quia sicut visus s̄m Aug. excellit in puritate ꝛ visuacitate oēs alios sensus: ita augustinus in ꝓfunditate ꝛ puritate cognitionis excedebat oēs alios doctores: quia ꝓfundita: ē ꝛ puritatē diuine ꝟitatis purius ꝛ ꝓfundi⁹ scrutat⁹ est in sua inuestigatiōe oībus alijs doctorib⁹. Et qꝛ hoc naturale est/ꝙ quāto aqua de vena ꝓfundiore erūpit/tāto est dulcior in suo gustu. Propter qd sua doctrina pre ceteris doctorib⁹ tanto est dulcior quāto ē alijs doctrinis ꝓfundior Et hoc rationabil'r dicit: quia sic̄ mare est principiū ꝛ origo oīm aliaꝝ aq̄rum: ꝛ sol est p̄ncipiū ꝛ origo cuiuslibet luminis ceteras stellas illustrantis: ita sua doctrina potest dici q̄dam modo origo ꝛ p̄ncipiū fontalis luminis ceteros doctores ꝛ fidē catholicā illustrātis. Propter quod apte in libro Sapientie describit admodū solis refulgētis: cū dicit Ecc̄i. l. Quasi sol refulgens ꝛc. quia totā eccl'iam illustrauit ꝛ verbo doctrine ꝛ exemplo bone vite. Unde bene de ipso scribitur Job. xxviij. Om̄e p̄ciosum vidit oculus eius. quia ip̄e acumine sui intellectus perspexit ꝛ disseruit om̄es nobiles ꝓprietates essentiales nature diuine: ꝓfunda quoq; fluuioꝝ scrutatus est. Ubi per ꝓfunda fluuiorū intelligi possunt ꝓprietates diuinarū personarum vitaliter erumpentes ꝛ scaturientes ex ipsa fecunditate nature diuine. Et abscondita ꝓduxit in lucem. Hoc est: profunda mysteria scripturarum: que ꝓpter sui latentiam et ꝓfunditatem cōmuniter abscondebantur capacitati omniū aliorum doctorum/nobis adeo lucide reserauit/ꝙ quilibet intellectus humanus ipsorum capax ꝛ particeps esse poterit.

B ¶ Secundo cōmendat a fecunditate virtuose operatiōis. Quod euidenter apparet ex hoc ꝙ visus est in medio septem candelabrorum aureorum. Ubi diligenter est considerandum q̄ꝫ proprie ꝛ eleganter in hoc verbo declaretur fecūditas sue virtuose operationis. Nam per septem candelabra intelligit vniuersitas omnium sanctorū: Quia primum candelabrū est collegium omnium angelorum: secundum est collegium sanctorū patriarcharū: tertiū est collegiū sctōrū ꝓphaꝝ. q̄rtū est collegiū sctōꝝ apl'oꝝ

quintū est collegiū sanctoz martyrū: sextū est collegiū sanctoz pfessorum: septimū est sanctarū virginum. Nec sūt sanctoz vniuersitas p tanto sub numero septenario compbēdit: quia iste numer⁹ in se cōcludit pfectionem cuiuslibet sanctitatis. Qō patet ex b q ois sctitatis pfectio emanat a septē donis spiritussancti. Sed p tanto vo cant candelabra: quia per exēpla bone vite z per claritatē sue micātis doctrine totā ecclīam illustrarunt. Pro tanto vo dicunt aurea: q corda ipsorum pfectissime ardebant igne diuine charitatis. Inter illa autē septē candelabra notabilr visus est iste glorio⁹ sus doctoz augustin⁹: quia sicut medium naturaliter claudit in se pfectionē extremoz: ita beat⁹ augustin⁹ claudit z cōpbēdit in se donū gratie aliorum sanctoz. Qō patet p hoc q communicat in rectitudine originalis iustitie cū ipis angelis: eo q mens sua per donū gratie sic fuit cōfirmata in pfectiōe virtutis/q fuit q̄dāmodo restituta in perfectionē iobliquabilē originalis iustitie. Cū patriarchis communicat in pfectiōe fidei z obedientie: eo q mens sua p diuinos instinctus ?trinue mouebat z paruit illis in maxima ꝓmptitudie z puritate. Cū ꝓphetis cōicauit in puritate sapiētie z diuine cognitiōis: eo q mystica scriptura rū in eodē lumie cognouit z disseruit quo ipis ꝓpbetis fuerāt inspirata. Cū apl'is cōicauit in volūtaria pauptate eo q pauptatis apl'ice nō solum fuit sectatoz/sed etiā p suā regulā institutoz. Cū martyribz cōicauit in volūtaria sufferētia magni laboris z magne penalitatis: eo q instantissime z fortissime laborauit p fidei defensione z p tori⁹ ecclīe luiosa edificatione. Cū cōfessoribz cōicauit in strenuitate rigorose vite z penalitatis. Sed cum vginibz cōicauit in incōtaminabili puritate mētalis castitatis: q tā excellenter in ipo floruit/q etiā cū sorore ppa habitare recusauit. Fugiēs consortiū femināz tanq̄z venenū. Uñ cū incitaret ad suā sororē visitandā: respondit Que cū sorore mea sunt/sorores mee nō sunt. Et q: cor suū sic iugit tenuit in incōtaminabili puritate: ideo deipso merito vificat qō scribit Job. xxvij Non me reprehendit cor meū in tota vita mea: subaudi/postq̄ ad veritatē fidei sum cōuersus. Uñ ꝓpter affluētiā sue perfectiōis de ipo pōt verificari illud Esa. iiij. Apprehēdēt septem mulieres in die illa virū vnū: boc est septem virtutes/q̄ tuor cardinales z tres theologice/virilem animū beati augustini: quia totius virtutis decore ipsi⁹ animū adornabāt. Et in hoc iste glorioſus doctoz cuilibet menti deuote ꝓponit velut exēplar lympidū virtualis pfectiōis: qō ex eius vita z doctrina resplēduit. Qō patet per hoc q q̄libet mēs deuota q̄ isti exēplari se cōformare voluerit/i tali pficiet triplex decor virtual'. ¶ Primo q p b ei⁹ imago reformat i pulchritudie ineēsse: in q̄ prius in sui exordio creata fuerat. Qō ps p Michēa ꝓpbetā aiaz deuotā i spū alloq̄ntē z isti⁹ exēplaris vestigia isequntē: Saude filia sion: q: ad te veniet prim⁹ decor tu⁹ p quē/s. tua imago intellectual' reducet in pfectā puritatē diuie assimilatiōis. Scōs ē: q: p istū decorē imago aie illustrat claritate pfectre itelligētie: ꝓt qō de ipo verificat qō scribit Eccli. v. Oculi ei⁹ sūt cōsiderantes su. ri. a. q: sua mēs z itellectus meditabat circa inscrutabilē abyssū diuie sapie iugit. Nō em satiabit illum dicto ꝓsiderare altitudinē cōsilij diui sup salutē gētis hūani. ꝓt qō cuilibz

mēti se deuote inuocāti bñ pōt ꝓpinare
ꝑ suā doctrinā itelligibilē gustū diui-
ne sapiētie. Tertiꝰ est: qꝛ ꝑ istū decorē
imago anie decorat̄ venustate cōuer
sationis ꝟtuose. Qđ ptz ꝑ hoc/ ꝙ qui-
cūqꝫ feruido amore ꝯtēplari voluerit
illud exēplar ꝟtuosuꝫ qđ in tota vita
sua ꝛ ꝯuersatione angelica nob̄ pretu
lit: impossibile esset qn ex hoc vehemē
ter accendi deberet ad q̄dlibet opus
ꝟtutꝫ delectabilit̄ exercēdū. Qđ bñ fi
guratū est Exo. xxvj. ꝑ hoc ꝙ oēs cor-
tine tēpli q̄busdā ansis cōnectebātur
ita vt cortina cortinā secum traheret.
Qđ vtiqꝫ in nobis spūalit̄ implet̄ qñ
mēs deuota exēplo ꝟtuoso alteriꝰ/ ad
sil̄es actus ꝟtutū exercēdos feruētiꝰ
inflāmat̄. D ¶ Tertio cōmenda
tur a cōformitate diuine assil̄ationis
cū annectit̄: similez filio hoīs. Ubi est
notabilit̄ aduertendū ꝙ nullo ꝓprio
noīe ipm̄ exprimit: sed indefinite ipm̄
describit: dicēs ipm̄ similez filio hoīs
.i. chr̄o: ad designandū ꝙ in tam excel
lenti gradu ꝑfectionis chr̄o cōforma
batur: q̄ est iexplicabilis oī lingue hu
mane. ¶ Qđ ptz ex triplici gradu sin
gularis ꝑfectionis: in q̄ nob̄ reliquit
exēplar sue formalis imitatiōis. Pri
mus gradꝰ est: qꝛ fuit exēploꝝ christi
ꝑfectissimus imitator. Scđs est: q̄a
fuit mundanoꝝ oīm sincerissimꝰ ab-
dicator. Tertius est: qꝛ fuit eterne bti
tudinis ardentissimꝰ emulator. Pri-
mū ptz ꝑ hoc ꝙ totā vitā suā vite chri
sti ꝛ regule apl̄ice ꝯformauit. Quod
bene ptz in vita actiua ꝑ illud qđ scri
bitur. xiij. ꝯfess. Decurrat dñe tota vi
ta mea in amplexꝰ tuos: nec reuertat̄
donec abscondar in abscōdito faciei
tue. Hoc idez ptz in vita ꝯtēplatiua ꝑ
ardēs desiderium q̄ iugit̄ suspirabat
ad intimā vnionē diuini amoris ꝛ di
uine pñtie. Uñ đt in li. ꝯfess. Quis mi
hi det vt venias in cor meū ꝛ iebries
illud amore tuo: vt obliuiscar oīa ma
la mea ꝛ vnū bonū amplectar te. Et si
quis recte ꝯsideret illud ꝟbuꝫ/ erūpit
de vena purissima diuini amorꝫ/ in q̄
nihil viuit nec aliquid appetit̄ nisi sua
uissimꝰ gustus diuie dulcedinis ꝛ fer
uentissimū desideriū diuie veritatis.
¶ Scđm ptz ꝑ hoc ꝙ p̄ diuia dulce
dine tota mūdi delectatio sibi in ama
ritudinē ꝟsa fuit. Qđ ptz ꝑ hoc/ quia
tria sunt q̄ spēalr̄ mōs appetit ꝛ req̄rit
q̄ quidē btūs Aug. a se ꝑfectissime ab
dicauit. Primo nāqꝫ mūdus appetit
superfluū decorem: qꝛ ille seruit ad de
lectationem ꝛ iactantiā. Secūdo ap
petit superfluas diuitias: quia ille si-
bi seruiūt ad ostentationē ꝛ pompaꝫ.
Tertio appetit carnales delicias: q̄a
ille sibi seruiūt ad voluptatez carnis
ꝛ prauā cōcupiscentiā. Hec autē tria
btūs Aug. a se ꝑfectissime abdicauit.
Uñ ꝓpt̄ p̄mū dixit: Fateor ꝙ de p̄cio-
sa veste erubesco. ꝛ in h̄ fuit chr̄o ꝯfor
mis in ꝑfecta humilitate quaꝫ ondit
cum dixit. Et si hec deceret ep̄m: nō tñ
decet augustinū. Propter scđm pote
rat dicere cū apl̄is. Ecce nos reliqui-
mus oīa ꝛ secuti sumꝰ te. Et in h̄ fuit
chr̄o cōformis in voluntaria paupta
te. cuiꝰ non solū fuit voluntariꝰ obser
uator/ sed etiā ꝑ suā regulā fuit ipius
legitimꝰ institutor. Sed ꝓpter tertiū
oēm carnis curam ꝛ molliciē declina
uit: qꝛ nec de cibis nec de balneis plꝰ
appetijt q̄ꝫ ad solā nature cōseruatio
nem ꝛ ꝟtutis reparationē opꝰ fuit.
E ¶ Tertiū ptz per hoc ꝙ brauiuꝫ
eterne btitudinis affectu ardentissi-
mo suspirauit: ꝛ nobis tria incitamē-
ta quibꝫ ad hūc feruidū conatū indu
cimur luculentissime reseravit. Naꝫ
primuꝫ qđ mouet ad hoc/ est rōnalis
creature nobilitas q̄ mentē rōnalem

ad feruidū desideriū eterne btitudi/nis ꝑ hoc merito debet inducere ꝙ in omnibꝫ rebus nihil sibi sil̄e ꝑter deū ⁊ angelū poterit inuenire. Unde dicit Aug⁹. Dñe fecisti nos ad te: ⁊ inquietū est cor nostruꝫ donec quiescat in te. Scd̄m qd̄ mouet ad hoc est oim creaturarū pulcra ordinabilitas. nā creature sic pulcre ⁊ ordinate institute sūt ꝙ ex earū singulis s̄m Aug. resultat quedā admirabilis pulcritudo. Et iō qꝛ q̄libet creatura inferioris grad⁹ ordinat̄ ad superiorē tanq̄ꝫ ad suū finē. Mens autē rōnalis ordinat̄ finaliter in solum deū: ꝓpter qd̄ merito ipsum tanq̄ꝫ sue btitudinis p̄miū ardenti desiderio cōcupiscit. Propt̄ quod dicit Aug. Dñe nihil mihi dulce est nisi de te loqui: de te audire: de te cōferre: de te meditari: ⁊ tuā gl̄iaꝫ semꝑ in corde meo reuoluere. Tertiuꝫ qd̄ mouet ad hoc est sūmi boni excessiua suauitas. De qua loquit̄ Aug⁹. in lib. de libero arbi. Tanta est inquit pulcritudo lucis eterne/ vt si solū ꝑ vnū momētum in ea morari licerꝫ/ merito ꝓinde mille anni pleni delicijs/ recteꝫ cōtemnerent̄. Ad hanc suauitatem suspirabat Aug⁹. cū diceret in lib. cōfess. O gaudium suꝑ gaudiū vincens omne gaudium: qn̄ intrabo in te vt videā deum meū in te. Cui⁹ gaudij nos ꝑti. fa. ⁊c̄.

¶ In decollatōe sancti Joānis baptiste Sermo primus.

Et in ordine. CXXIII.

Corruit veritas in plateis ⁊ eq̄tas nō potuit ingredi Esa. lix. In verbis p̄dictis duos miserabiles euent⁹ deplorat ꝓpha: vicꝫ ruinā veritat̄ cū p̄mittit̄: corruit veritas ī pla. ⁊ repulsam eq̄tatis/ cū subdit: ⁊ eq̄tas nō po. ingre. Mirabile em̄ fuit ꝙ ꝟitas corruit: q̄ tn̄ est fortissima ⁊ potissima. sꝫ miserabile est ꝙ in plateis corruit: q̄a in publico defensatores nō habuit/ eo ꝙ a nullo p̄ncipū cōuiuantiū defensata fuit. In ꝟbis igit̄ p̄missis duo presenti materie cōgrua designant̄. Primū est ipsius Joānis decollatio dolorosa. Scd̄m est ipsius herodis obstinatio rācorosa. Primū notat̄ cuꝫ premittit̄: corruit veri. in pla. Scd̄m notatur cū subdit̄: ⁊ equi. nō po. ingre.

A ¶ Circa primū est sciendū ꝙ Joannis decollatio aꝑte innuit̄ cū dicit̄ corruit ꝟitas in plateis. Tunc em̄ veritas corruit/ qn̄ Joānes testis veritatis ꝓ ipsa veritate quā docuit decollatus fuit. In plateis etiā corruit: q̄a a nullo p̄ncipū cōuiuantiū defensionē accepit. Nimis aūt lamentabile fuit ꝙ talis ꝟitas hodie corruit: q̄ tot erat p̄uilegijs dotata/ tot erat p̄conijs sublimata/ et tot erat meritis cumulata. Propt̄ qd̄ doctrina huius hois fuit merito ex suis priuilegijs plurimū reuerēda: ex suis p̄conijs libent̄ audienda: ⁊ ex suis merit̄ plurimū diligēda Jō scribit̄ ꝙ herodes metuebat. i. reuerebat̄ ioannē: ⁊ audito eo multa faciebat ⁊ libenter eū audiebat. licꝫ ista veritas odiū pareret ex malicia ip̄ius herodiadis: cui⁹ adulteriū rep̄hendit.

B ¶ Pōt autē dici ꝙ btūs ioānes tria p̄uilegia habuit/ ex quibꝫ sua doctrina merito erat libent̄ audienda et plurimū reuerēda. Primū p̄uilegiuꝫ fuit ei⁹ angelica annūciatio. q̄a sicut dicit Aug⁹. ab eodē angelo Gabriele Joānes fuit annūciatus/ a quo ⁊ christus. Sꝫ sicut dicit btūs Bern̄. annūciationē Joānis si quis diligēter consideret fuit dotata maioribus priuilegijs q̄ꝫ ipsius chr̄i. Qd̄ ptꝫ: qꝛ fuit fa-

eta tpe sanctiori: puta in festo ꝓpicia
tionis: quādo solus pontifex intrauit
semel in anno in scta sctōꝝ ppl'o extri
secꝰ accubāte ⁊ in tēplo forinsecꝰ orā
te. Fuit etiā facta in loco sanctiori: q̄a
Joannes fuit annūciatus in templo
christus aūt in thalamo. Fuit etiā de
clarata miraculo apertiori. quia cum
Zacharias pater eius ꝓpter eiꝰ decre
pitam etatē: et Elisabeth sterilitatem
de ꝓmisso angelico dubitaret: factus
est mutus nec loqui poterat donec ꝓ
missa oia cōplerent. Secundū priui
legiū fuit Joānis admirabilis conce
ptio: q̄ in matre fuit naturalis sterili
tas: ⁊ in vtroq̄ parente multa longe
uitas. ⁊ ideo necessario oportuit ꝙ vir
tus generatiōis vtriq̄ parentū sup
naturaliter cōferretur. Que quidem
duo impedimēta tangunt Luc. j. cuꝫ
dicit / ꝙ nō erat eis filius eo ꝙ Elisa
beth esset sterilis: ⁊ ambo ꝓcessissent
in diebus suis. Unde ꝙ virtus natu
ralis emortua diuinitus fecundaret /
supnaturale ⁊ miraculosum fuit. non
tamē cōceptio Joānis fuit ꝓpter hoc
dicenda miraculosa sicut cōceptio ip
sius christi. Quod declarat Anſ. per
hoc ꝙ minus est naturā debilitatā su
pernaturalit' viuificare q̄ꝫ ꝑ virtutez
diuinā omnia excedentē deū ⁊ homi
nem saluo virginitatis signaculo cō
cipere ⁊ generare: qd̄ fuit in Maria.
Tertiū priuilegium fuit eius copiosa
sanctificatio. De qua scribitur Luc. j.
Spiritusctō replebitur adhuc ex vte
ro matris sue. Per hoc aūt ꝙ dicit: io
annes in vtero matris existēs spiritu
sancto repletꝰ fuit: datur intelligi ſm
Bern. copiosa ⁊ mirabilis sctificatio
q̄ hoc priuilegiū in vtero mtris assecu
tus fuit qd̄ vix apl'i post longa ꝟtutuꝫ
exercitia ⁊ meritoꝝ cremēta post ascē
sionē dñi accipe meruerūt. Ut de ip
sis legeret Act. ij. Repleti sūt oēs spū
sancto. Hec aūt sanctificatio copiosa
acta est in puncto illo tpis quo Ma
ria salutauit Elisabeth: ad cuiꝰ vocez
⁊ chri pueri p̄sentiā Joānes p̄ gaudio
in vtero exultauit: vt ptꝫ Luc. j. Hec
igit' veritas tantis dotata priuilegijs
hodie mirabiliter corruit in platteis:
quia Joānes nō solum ꝓpheta / quia
christū in vtero ꝑ sue exultatiōis gau
diuꝫ nūciauit: sed plus q̄ꝫ ꝓpheta: q̄a
illum quē verbo venturū predixit di
gito p̄sentialiter demonstrauit: q̄ fuit
in vtero mirabiliter cōceptus ⁊ copio
se sanctificatus: hodie ad preces salta
tricis fuit miserabiliter decollatus.
Propter qd̄ hodie impleta est illa ꝓ
phetia Hiere. viij. In illo tempore ꝓ
sternet' veritas in terris: quia ille qui
per gratiā sanctificatōis in vtero con
iunctus est suo capiti spirituali: hodie
miserabiliter priuatꝰ est suo capite na
turali. Unde sicut in eiꝰ natiuitate mlti
gaudebāt: ita reuera in eiꝰ decollatio
ne multi dolebāt. ¶ Scdo di
co ꝙ nimis lamētabile fuit ꝙ tal' veri
tas hodie corruit q̄ tot erat laudū pre
conijs sublimata: ꝓpter q̄ sua doctri
na fuit merito libēt' audiēda. Unde scri
bitur Mar. vj. ꝙ herodes viso ioan
ne multa faciebat ⁊ libent' eum audie
bat. Pōt aūt dici ꝙ btūs Joānes in
ter alia triplici laudū p̄conio insigni
tur sub metaphora creaturarū tripli
cis ordinis. Nam primo btūs Joan
nes dicit' ignis: ꝓpter zelū rectitudis
⁊ ardorē diuine dilectiōis. Eccli. xlvij.
Surrexit helias q̄si ignis: ⁊ vbuꝫ eiꝰ
tanq̄ facula ardebat. Unde de ipso scri
bitur Joā. v. Ille erat lucerna ardens
⁊ lucens. Hic enim Joannes recepit
a christo laudis testimoniū quo ma
ius inueniri nō pōt. In q̄ verbo chrs
insinuat ꝙ Joannes fuit lucerna ꝓpt

honorē dignitatis: ardēs ꝑ feruorem charitatis: sed lucens ꝑ splendorē veritatis. Dicit aūt Joānes lucerna: que est lux in testa abscondita. in q̄ signat gr̄a sue sanctificationis sibi infusa in vtero sue matris. Jō fuit illa lucerna dñi que inuestigat oīa secreta ventris vt dicit Prouer. xx. q̄a ioānes christū manifestauit ꝑ gaudiū sue exultatōis ⁊ inuestigauit secreta ventris quādo manifestauit illam secretā cōceptionē in vtero virginis. Propt̄ qd̄ ipsa Elisabeth exclamauit. Unde mihi hoc q̄ mat̄ dñi mei veniat ad me. Erat etiā ardens feruore charitatis. Ex magno eñ feruore charitatis ꝓcedebant illa verba ignita quibꝫ Joānes dixit Herodi. Non licz tibi habere vxorē fratris tui. Nam licet herodes eū metueret ꝓpter eius sanctitatē: ⁊ libenter eū audiret ꝓpt̄ eius reuerentiā ⁊ dignitatē: arguebat tñ eiꝰ vitia ꝑ feruoris charitatē ⁊ p̄dicatiōis libertatē. Erat insuꝑ lucēs splēdore veritatis. Ad qd̄ hortat̄ dñs Matth. v. Sic luceat lux vestra corā hominibꝫ vt videāt vestra bona opera ⁊ glorificēt vestrū patrē q̄ in celis est. Qd̄ ideo addit̄ ꝑm Greg. q̄ sic per bonū opus debemꝰ ꝓximis lucere in publico: vt tñ intentio boni operis maneat in occulto. D ¶ Secundo dicit̄ ꝓpheta ꝓpter excellentiā cognitionis. Uñ de eo scribit̄ Lu. j. Tu puer ꝓpheta altissimi vocaberis: preibis eñ ante dñm ꝑare viā eius. Precessit eñ dñm nascendo: baptisando. q̄ per suū baptisma hoīes assuefecit ad baptismū christi. Itē precessit christum moriēdo/ ⁊ eius aduentū apud inferos nūciando. Propt̄ qd̄ Joānes nō solū dicit̄ ꝓpha: q̄ venturū prenūciauit/ sed plus q̄ꝫ ꝓpheta: q̄ christū quē verbo p̄dixit/ digito demōstrauit Ex qua quidē demonstratōe digitus ille tantā dignitatē recepit/ q̄ corpore ipsius ab infidelibꝫ cōbusto digitꝰ ille illesus ꝑmansit: vt patet ex historia triꝑtita. ¶ Tertio dicit̄ angelus ꝓpt̄ officiū legationis ⁊ mūdiciā angelice puritatis: q̄ in hac valle miserie degēs nō duxit vitā humanā/ sed potius angelicā. Propt̄ qd̄ merito sibi cōgruit illud Malach. iij. Ecce ego mitto angelū meū qui p̄parabit viam tuā ante te. vt sint v̄ba p̄ris celestis ad ipm̄ filium carne indutū. Hec g̃ veritas doctrine beati Joānis tot laudum p̄conijs sublimata hodie in plateis miserabiliter corruit/ qñ ꝓ rep̄henso adulterio ad p̄ces saltatricis decollatꝰ fuit. Et iō sicut Joānis p̄uilegia hodie facta sunt in cōculcationē: ita eius p̄conia hodie posita sunt in obliuionem. Uñ in ipso impletū est illud Esa. xix. Veritas scz vite/ iusticie/ et doctrine/ facta est in obliuionē. E ¶ Tertio dico q̄ nimis lamētabile fuit q̄ talis veritas hodie corruit/ que tot erat meritis bonoꝝ opeꝝ cumulata. Meritū eñ Joānis ꝑfectiones in se comprehēdit sanctoꝝ: aplōꝝ: martyrū: cōfessorū: ⁊ virginū. Qd̄ isto ordie poterit declarari: nā inter cōfessores nullꝰ ioāne parcior ī victu: aspior in vestitu nec strictior in icolatu. q̄ tria ꝯfessoꝝ vitā ꝑfectā reddunt. Nam de eius victu scribit̄ q̄ esca ioānis fuerūt locuste ⁊ mel siluestre. De eius vestitu scribit̄ q̄ erat de pilis camelorū: q̄ mēbra eiꝰ tenera ⁊ v̄ginea ledebant ⁊ cōfricabāt. De incolatu aūt habes q̄ sub annis tenerꝫ antra deserti petijt: ne leui saltez maculare vitam famine posset. Hoc eñ desertū q̄nquēnis existēs intrauit: ⁊ ibi vsq̄ ad. xxv. vel sex annos ꝑmansit. Inter v̄gines etiā nll'o eo castior/ nullus flore virginali splendidior. Unde dicit Chrys. Circunspice

totā sectā nazarenoꝝ: nullū puriorez: nullū floridiorē Joāne iuenies. Propter qd̄ rōne ꝟginalis puritatꝭ ipse solus fuit dignꝰ chr̄m baptisare: ⁊ eum angelicis manibꝰ ꝯtrectare. Int̄ martyres etiā nullus eo dignior: qꝛ ceteri martyres sūt solū passi ꝓ fidei ꝟitate. Joānes aūt nō solū passus est ꝓ fidei ꝟitate: sꝫ etiā ꝓ fidei castitate. Propt̄ qd̄ ipse excellent̄ sup̄ alios sctōs decorat̄ triplici corona: ipsoꝝ scꝫ martyrū ꝟginū ⁊ doctoꝝ. Int̄ apl̄os etiā nll̄s eo fuit dignior ⁊ excellētior. nam ipsi apl̄i chr̄o ministrabāt in adq̄sitiōe populorū: ioānes aūt chr̄o ministrauit i adq̄sitione apl̄oꝝ. Qd̄ ptꝫ Jo. j. ꝙ ipse Joānes suos discipulos Andreaꝫ scꝫ Petrū ⁊ Philippū ad chr̄m misit/ et eos sibi adherere ꝑsuasit. Lꝫ etiā apl̄i ꝑauerūt deo viā in cordibꝰ hūanis ꝑ actū p̄dicatiōis ⁊ passiōis/ qꝛ oēs passi sūt: ioānes tñ illā viā mlto excellētiꝰ p̄ꝑauit: qꝛ baptisando: p̄dicando: moriēdo: ⁊ aduentū eiꝰ inferis nūciando Et iō lamētabile ē ꝙ sicut ioānis p̄uilegia hodie fcā sūt in ꝯculcatōeꝫ ⁊ p̄conia i obliuiōeꝫ: ita eiꝰ merita p̄celsa hodie fcā sunt in despectōeꝫ. qꝛ ille q̄ s̄m Chrys. est maior hoīe: par angelis: lucerna mūdi hodie datur incestui: traditur adultere: adijcit̄ saltatrici. merito ergo cōfusa sunt viscera: corda tremuerūt. qꝛ nihil crudelius s̄m Chry. q̄ꝫ veritatē subruere ⁊ innocentē animū iugulare. Rogemus dominū ꝙ exemplo beati Joānis possimus pro veritate viriliter decertare in presenti ꝙ cum ipso beatitudinis eterne coronam percipere mereamur: ipso prestāte qui cum patre ⁊c̄.

¶ De decollatione sancti Joānis baptiste Sermo secundus.

Et in ordine. CXXIIII.

Herodes misit ac tenuit Joannē ⁊ vinxit eū in carcerē ꝓpt̄ herodiadē quaꝫ tulerat fratri suo Philippo vxorē Mar. vj. In ꝟbis istis tangit̄ incarceratio Joānis ad lr̄am q̄ntum ad tria. Et primo q̄ntū ad auctorē q̄ b̄ fieri mādauit. Scd̄o q̄ntum ad ordinem quē in ipsa incarceratiōe tenuit. Tertio q̄ntuꝫ ad cām mouentē ꝓpter quā sua incarceratio fcā fuit. Primū notat̄ cum p̄mittit̄: herodes. Scd̄m notat̄ cum subdit̄: misit ⁊ tenuit Joannē ⁊ vinxit eū in carcerē. Tertium notat̄ cum annectit̄: ꝓpter herodiadē quā tulerat ⁊c̄. A ¶ Circa p̄muꝫ est sciendū ꝙ auctor qui istā incarceratiōnē fieri mandauit fuit ipse herodes. Ubi notandū ꝙ legimus de triplici Herode. Primus q̄ occidit pueros innocētes. Scd̄s qui occidit Joannē. Tertius q̄ occidit Jacobū fratrem Joānis. Et qꝛ herodes interp̄tatur pellibꝰ glorians: iō signat ip̄m diabolum q̄ in sup̄bia gloriat̄. ⁊ iste herodes primo aufert a nobis innocētiam q̄ ad incipientes. Deinde aufert a nobis bone voluntatis gratiā quo ad ꝓficientes. Deinde aufert a nob̄ mentꝭ cōstantiā quo ad ꝑfectiōes in iusticia ꝑsistentes. Nec mirū: quia ipse ꝑ malam ⁊ obstinatā voluntatē summe nostram beatitudinē impedit: quaꝫ ipse sponte ꝑ superbiā deseruit. Unde pre omnibꝰ ipse sitit nostrā ꝑditionē: iugiter i se reuoluēs illd̄ Gen. xiiij. Da mihi aīas: cetera tolle tibi. Cuiꝰ malicie castigatꝭ ⁊ castis actibꝰ resistere oportet. Qd̄ adhortat̄ Jaco. iiij. Resistite diabolo ⁊ fugiet a vobis. Virtute cm̄ passionis chr̄i debilitatus est ꝙ nullū pōt deijcere nisi sibi sponte cōsentiat Ideo dicit Aug. ꝙ debilez habemus aduersariū qui nō potest vincere nisi

volentẽ. B ¶ Circa scdm est sciẽ
dum ꝙ ordo incarceratiõis beati Jo
annis apparet ex tribꝰ. Primo nanq;
ipm tenuit. Scdo ipsuz ligauit. Ter/
tio ipm incarcerauit. q̃ quidẽ tria dia
bolus sibi cõsentientibꝰ spũaliter infli
git. Nã primo hoiem sue malicie con
sentientẽ: per maliciã detinet in corde
ne ꝑ penitentiã ꝓcedat ad bonas affe
ctiones. Scdo ꝑ verecundiã ligat in
ore: ne ꝑ confessionẽ ꝓcedat ad bonas
locutiones. Tertio per desidiã vincit
in opere: ne ꝑ satisfactionẽ debitã ꝓce
dat ad bonas oꝑatiões. Et ꝑmũ q̃dẽ
istorũ periculosum. Scdm si non re/
sistatur est ꝑiculosius. Sz tertiuz est
periculosissimũ: ideo summoꝑe est ca
uendũ. C ¶ Circa tertiũ est scien
dum ꝙ causa mouẽs ⁊ impellẽs ipm
herodẽ ad incarcerandũ ioannez fuit
ipsa herodias quaz tulerat fratri suo
philippo vxorẽ. O q̃z infelix est ista he
rodias q̃ fecit incarcerari dei gratiaz.
Ex quo datur itelligi ꝙ est triplex he
rodias que triplicem gr̃am dei in no
bis incarcerat ⁊ extinguit: vicz cõcu/
piscentia oculorũ/hoc est: auaricia: cõ
cupiscentia carnis/q̃ est ipa luxuria:
⁊ superbia vite/q̃ est mentis elatio et
iactantia. Hec em̃ tria tripliciť ioan/
nem. i. triplicẽ gratiã dei in nob incar
cerant ⁊ extinguũt. ¶ Primo quidez
gratiã tꝑalem in bonis exterioribꝰ: et
hanc incarcerãt cupidi ꝑ auariciã: dũ
pauperibꝰ ⁊ egenis nõ impendũt sti/
pendia eis debita iure naturali ⁊ diui
no: qui vtiq; de h̃ diuinã ⁊ etiã huma
naz maledictionẽ incurrũt. Prouer.
xj. Qui abscondit frumẽta maledicet
in ppl'is. ¶ Scdo gratiã suꝑnatura
lem incarcerãt superbi in donis cele/
stibus/dum ꝑ vanã gloriã se extollũt
⁊ dona dei sibi ꝑsis ⁊ suis meritis as/
scribũt. De quibꝰ cõquerit apl's Ro.
j. ꝙ tales veritatẽ dei in iniusticia de
tinẽt. Iniustũ em̃ est ⁊ impiũ ꝙ aliq̃s
veritatis cognitionẽ a deo receptaz ꝓ
salute ⁊ vtilitate alioꝝ in seipso deti/
net ⁊ ꝓximo nõ impẽdat: sed potiꝰ i se
ipo detineat ⁊ suis viribꝰ ascribat. Et
iõ suꝑ taliũ hoim ipietatẽ ⁊ iniusticiã
ira dei. i. vidicta dei reuelabit: qꝛ tales
in extremo iudicio euidẽter ⁊ patẽter
cõdemnabũtur. Unde dicit apl's ibidẽ
Reuelabit em̃ ira dei suꝑ oẽm impie
tatez ⁊ iniusticiã hoim q̃ veritatẽ dei
in iniusticia detinẽt. ¶ Tertio gr̃am
sermocionalẽ incarcerãt ipi luxuriosi
in salutaribꝰ doctrinis: dum ꝑ malaz
vitã ⁊ suis prauis exẽplis suã doctri/
nam obfuscãt ⁊ cõtemptibilẽ reddũt
Et tales reꝑhendit apl's Ro. ij. Qui
aliũ doces teipm non doces: qui ꝑdi/
cas non furandũ furaris. q. d. inordi
nate agis: qꝛ tibi primũ debes inten/
dere s̃m rectũ ordinẽ charitatis. ⁊ in
eodẽ c. dicit. In quo em̃ aliuz iudicas
. i. reꝑhendis: teipm cõdemnas. q̃a cõ
sil'ia agens tuipe tibi testis es tue dã
nationis. Ideo scribit Lu. xix. Ex ore
tuo te iudico serue nequã. Unde dicit
Amb. Qꝛ manꝰ que sordes abluit de
bet esse mũda. Ille ergo iudicet de al
terius errore qui nõ habet in se q̃d iu/
dicet: ne cũ de alio iudicat/in seipsum
sententiã ferat. D ¶ Est autẽ no
tabiliter aduertendũ ꝙ simile adulte
rium q̃d herodes cõmisit corporaliť
multi hodie procdolor cõmittũt spi
ritualiter/fratris sui philippi vxorẽ si
bi cõtra legis veritũ vsurpando. Naz
philippus interp̃tať os lampadis/et
signat ipm christũ qui caro ⁊ frať no
ster est Gen. xxxvij. Hic em̃ philippꝰ
habet triplicẽ vxorẽ. i. tria bona q̃ sibi
soli retinuit: ⁊ ꝑ h̃ sibi q̃si mr̃imoniaľr
desponsauit. Primũ bonũ est gloria
q̃ sibi ⁊ nulli creature debet. Jõ dicit

apls.j. Tim.j. Soli deo honor ⁊ glia Et Esa.xlij. scribit. Gliam meā alteri nō dabo. Scōm ē iudiciū. Ille ei sol⁹ ꝑe pt ꝺ alio iudicare/ q̄ secreta cordis pōt conspicere. Qd cōpetit soli deo: qꝛ ipse solus est q̄ scrutat renes et corda: vt dicit in ps. Et iō scribit.j. Cor.iiij. Nolite ante tp̄s iudicare quousq; veniat dn̄s q̄ illuminabit abscondita tenebrarū ⁊ manifestabit cōsilia cordiū ⁊ tūc laus erit vnicuiq; a deo. Tertiū est vindicta: quā etiā deus sibi soli retinuit. Deut.xxxij. Mea ē vltio ⁊ ego retribuā illis in tpe scz iudicij: qn̄ diuina iusticia reddet vnicuiq; ꝑm opa sua. Iō scribit Rom.xj. Mihi vindictā ⁊ ego retribuā dicit dn̄s. Ex q̄ pꝫ manifeste q̄ q̄cunq; p̄dicta tria sibi temere vsurpat/ aut de donis dei gloriando ⁊ ea suis meritis ascribēdo. vel aliū in corde suo/ etiā vel ꝟbo exteriori temere iudicādo. aut etiā de iniuria sibi illata vindictā appetendo. q̄ talis spūale adulteriū ꝯmittit: ⁊ fratri nr̄o philippo.i. ipsi chr̄o vxorē suā subtrahit: ⁊ etiā ip̄m Joānem.i. gr̄am dei in seip̄o incarcerat ⁊ extinguit. Similit̄ etiā ille Joannē cum herode spūalit̄ incarcerat/ q̄ talentū ad vtilitatē aliorum sibi creditū abscondit: aut q̄ ip̄is predicatoribꝫ veritatē docentibꝫ silentiū imponit: aut eos quocūq; modo in actu suo impedit. Et omnes tales absq; dubio cum ipso herode eternaliter dānabunt. A q̄ nos custo. ⁊c.

¶ De natiuitate scte Marie Ser.j. Et in ordine.CXXV.

Sapientia edificauit sibi domū: excidit columnas septem Prouer.ix. A ¶ Qm̄ inter oēs creaturas nlla digna fuit verbuz eternū ꝑ salute nr̄a incarnandū suscipe/ nisi solū templū vteri ꝟginalis. iō illud templū ꝑ sapientiā diuinā creari oportuit/ vt tanti inhabitatoris capax esse posset. Propter quod istud templum ꝟgineum diuinitus fabricatū/ in ꝟbis istis ꝓponit in hunc modū. sapiētia edificauit, ⁊c. In quibꝫ verbis natiuitas gl̄iose ꝟginis tripliciter attollit ⁊ eximie cōmendat. Primo nāq; attollit ab opificis dignitate. Scdo a sue ꝓductōis singularitate. Tertio a rei ꝓducte nobilitate. Propt̄ primū p̄mittit/ sapiētia: q̄ est supremꝰ artifex oim rerū. q̄a ꝑm Aug. Non est auctor excellentior deo/ nec ars efficacior dei ꝟbo. Propter scōm subdit: edificauit sibi.i. ad sue mā̄sionis habitaculū sibi ab eterno ꝓuisum. Sed ꝓpt̄ tertiū annectit: domū. ¶ Circa primū est cōsiderandū q̄ sicut opꝰ pulcrū suū artificē cōmendat/ ita dignitas artificis in dignitatē artificiati redūdat. Propt̄ qd merito btā ꝟgo cuiꝰ ortꝰ ⁊ cōceptio ꝑfecta est ꝟtute sapie icreate merito a dignitate tāti opificis ꝯmēdat. Lz aūt oia creata sint ꝓducta ꝑ sapiaz diuinā: specialit̄ tn̄ ꝓductio ⁊ cōstructio istiꝰ domꝰ ei appropriat: qꝛ fuit ab ea eternalr ꝓuisa: tpalr ꝓducta: ⁊ singularit̄ electa in matrē ꝟbi: tēpluz dei: ⁊ sacrariū spūsscti. Propt̄ qd signāter dt q̄ diuia sapiētia edificauit sibi domū ad ibi delectabilr inhabitādū. In ea ei tāq̄ in ꝑadiso amenissimo tota trinitas delectabilr inhabitauit. Pat̄ quidē ꝑ immensaz potentiā: filius ꝑ īmensam sapientiā: ⁊ spūssctūs ꝑ īmensam bonitatem ⁊ clementiā. Unde merito pōt dici q̄ nisi beata trinitas in beata virgine tam gratuz habitaculū: tam nobile reclinatoriū inuenisset/ a natura humana in perpetuū se subtraxisset. Un̄ de hac gr̄a mā̄sione tota trinitas

gloriat̄ dicens illud ps̄. Hec requies mea in seculuz seculi. B ¶ Propter scd̄m est sciendum q̄ singularis modus cōstructionis istius dom⁹ apparet in tribus. Primo q̄ pater p̄ suā potentiā istam domū imobiliter fundauit ⁊ super imobili fundamēto collocauit. Scd̄o q̄ filius istam domū mirabilit̄ fabricauit. Tertio q̄a spiritussctūs eā singl̄arit̄ dedicauit. ¶ De primo ptz. naz pat̄ mentē virginis inhabitans affectū suū in bono diuino tantū firmauit/ q̄ de nulla alia re cogitare/ nec aliquid extra deū diligere potuit. Ideo de ista domo recte verificatur quod scribit̄ in ps̄. Fundamēta eius in montib⁹ sanctis: quia mēs eius fuit firmata in altitudine ⁊ solitudine totius trinitatis. Quod patet Fuit eñ fundata in patris potētia: ⁊ iō ad nullū pctm̄ potuit inclinari per infirmitatē seu impotentiā. Fuit etiā fundata in filij sapiētia. ⁊ ideo ad nullum malū mens eius potuit inclinari p̄ ignorantiā. Fuit etiā fundata in spiritussancti abundātissima gratia: ⁊ iō ad nullū malū potuit inclinari p̄ maliciam. Propter qd̄ recte beata virgo assil̄ata est illi viro sapienti q̄ edificauit domū suā. i. cōscientiā suā sup̄ petram. i. christū: vt scribit̄ Matth. vij. Et ideo licet in istā domū irruerēt flumina mentaliū tribulationū: licet flarent venti hostiliū tentationū: vt patet in filij sui amarissima passione: et in herodis seuissima p̄secutione. non tamē deijci potuit: quia fundata erat super firmā petram. i. super amorem firmū ⁊ solidum. Sed econtra proch dolor multi sunt qui domū sue conscientie fundant super terrā: sicut cupidi ⁊ auari qui delectant̄ in terrenis Quidā vero super aquā vel arenam/ sicut voluptuosi qui delectant̄ in carnalibus desiderijs. Quidaz vero sup̄ aerem: sicut ambitiosi qui delectātur in honorib⁹ ⁊ excellentijs. Et quia tales habent debile fundamentū: iō domus sue cōscientie frequēter ⁊ facilit̄ ruit in pctm̄. Sz formidandū est qd̄ sequit̄ in Mat. Et facta est ruina ei⁹ magna: quia talium cōscientia primo cadit in peccati delectationē. secundo cadit in mentis obstinatiōez. tertio cadit in eternam damnationē. C

¶ De secundo patet. Cum eñ parentes beate virginis naturalit̄ essent steriles ⁊ infecūdi: ppt̄ qd̄ ipse Joachim cum vellet oblationē offerre cuz suis cōtribulib⁹ in tēplo: vt refert Hiero. fuit a seniore pōtifice ignominiose repulsus dicente. Quō infecundus cuz fecundis p̄sumeret apparere? Ex quo apparet q̄ virtus diuina ip̄m supnaturaliter fecūdauit: quia cōuenientissimū erat q̄ illa que de se ⁊ in se ꝟbuz dei erat cōceptura ⁊ paritura / verbo dei conciperet̄ ⁊ formaret̄: vt summa sapiētia duo extrema ⁊ in infinitū distantia: ⁊ p̄ naturaz incōpatibilia ad inuicē sociaret: ⁊ esset eadē virgo eiusdem verbi mater ⁊ filia: ⁊ idē verbuz eiusdē virginis pater ⁊ filius diceret̄ D ¶ De tertio patet. nam singularis eius dedicatio/ hoc est interna ei⁹ sanctificatio fuit alijs celerior ⁊ copiosior. De celeritate patet: quia sanctificatio Joannis fuit facta sexto mense Hieremie adhuc tardi⁹. sed btē Marie fuit facta quasi tēpore impceptibili: ita q̄ quidā dicant q̄ in eodem instanti quo originale cōtraxit/ p̄ gratiā sanctificata fuit. Nōne sanius/ recti⁹ ⁊ melius dicemus q̄ per gratiaz sanctificationis preuēta ab ipso originali/ p̄seruata fuit? Certe rationabilius ⁊ honestius hoc dicit̄ q̄ q̄ in instanti codez/ etiā ⁊ maculata ⁊ purgata vel

sanctificata fuerit. De ei⁹ copiositate pōt itelligi qd̄ scribit Eccl. xxxix. Benedictio illius q̄si fluui⁹ inundauit. quia gr̄a sue sctificatiōis mediante filio suo bn̄dicto ab ip̄a in nos omnes effluxit: ⁊ q̄si cathaclism⁹ diluuij totā terrā inebriauit. Sicut em̄ cathaclism⁹ diluuij totā terrā/imo etiam montes altissimos operuit: q̄ altior fuit aqua q̄draginta cubitis sup̄ oēs mōtes quos op̄uerat: vt pt̄z Gen̄. vij. Sic gr̄a sctificatiōis marie in om̄es hoies se extēdit: vt s̄m Bern̄. de plenitudine ei⁹ accipiant vniuersi/eger curationē/captiu⁹ liberationē/tristis cōsolationē/iust⁹ gratiā/angel⁹ leticiā/deinde p̄sona filij dei humane carnis substātiā: vt nō sit q̄ se abscondat a calore eius. i. a feruore sue charitatis et ab influētia pietatis. Un̄ dicit Bern̄. Nō ē dubiū q̄n copiosior gratia sanctificatiōis descēderit in mariā: q̄ nō solū mentē eius sctificaret: sed ab omni pctō deinceps custodiret immunē. Qd̄ nulli alij inter natos mulier̄ credim⁹ esse donatū. Nō solū aūt mens eius per primā gratiā sanctificatiōis fuit in vtero sctificata: sed p̄ gratiam sup̄uentiōis quādo sp̄ūssctūs iux̄ verbū gabrielis in eā sup̄uenit/fuit tota deiformis effecta. Et de hac duplici gratia mariā sctificāte pōt itelligi qd̄ scribit. ij. Re. xxiij. Quasi lux aurore oriēte sole mane absq̄ nubibus rutilat. Tūc em̄ lux aurore in ea fulsit/quando sp̄ūssctūs eam in vtero sctificauit: q̄ tūc tenebrā originalis pcti ab ipsa remouit. Et q̄ sicut aurora sp̄ in claritate crescit donec ad clarā diē per solis illustrationē p̄ueniat: sic maria de gr̄a sctificatiōis creuit vsq̄ ad p̄fectā diē diuīe claritatis p̄ filij dei ꝯceptionē ⁊ sp̄ūssctī sup̄uētionē. Tunc enim fuit p̄ solē diuini luminis illustrata et totaliter deiformis effecta: ita q̄ nulli alij de cetero s̄m Hiero. ea vti liceret nisi soli deo. Sicut etiā solē materialē s̄m Aug. videm⁹ calentē/fulgētem ⁊ currētē: ita christ⁹ sol deific⁹ in ea tria p̄dictis p̄portionata op̄at⁹ fuit. Nam p̄mo fecit eā fulgere per plenissimā cognitionē qua mysteriū icarnatiōis sup̄ om̄es creaturas p̄fectissime cognouit: vt dicit Bern̄. Secūdo fecit calere p̄ feruentissimā dilectionē: qua nostrā salutē tam feruēter dilexit q̄ p̄ ea vt dicit Ans. p̄priū filiū quem vnice dilexit voluntarie pati voluit. Tertio fecit eā currere ad nos p̄ pijssimā p̄tectionē ⁊ velocissimā subuētionem: qua om̄ibus ip̄am inuocātibus subuenire ꝯsuenit. Un̄ dicit Bern̄. Sileat misericordiā tuam o pijssima virgo/si quis te in suis necessitatibus inuocatā sibi sentiat defuisse. Cui⁹ misericordie ⁊ pietatis ⁊c.

¶ Sermo secūd⁹ de natiuitate sancte Marie/et in ordine. CXXVI.

Tertio templū vteri virgialis attollit a rei p̄ducte nobilitate: que notat cū annectit/domū. A ¶ Propter quod est sciendū/q̄ excellens nobilitas hui⁹ domus aperte colligitur ex septē eius singularibus dignitatibus/figuratis per illas septem columnas manu sapientie increate excisas/fortitudinē hui⁹ domus euidēter sustentātes et eius nobilitatē mirabil'r attollentes. Prima dignitas est: quia ista dom⁹ est stabilissima firmitate. Secūda: quia est mundissima puritate. Tertia: quia est amplissima capacitate. Quarta: quia est altissima sublimitate. Quita: quia est fulgidissima claritate. Sexta: quia est iocundissima suauitate. Septima: quia ē opu-

lentissima vbertate. Et quia ille colū/ne sunt excise manu sapiētie increate: vt ptz Prouer. ix. ideo dici potest ꝙ licet opa trinitatis sint indiuisa ꝓpter vnitatē substantie: in qualibet tamen istarū columnarū opus cuiuslibet ꝑsonaꝝ appropriate relucet: quod ptz in singulis inducēdo. ¶ Nam circa stabilitatē sue firmitatis bene relucet operatio patris: quia ꝑ diuinū amorem mētē ꝟginis in bono diuino adeo potēter ⁊ imobil'r firmauit/ꝙ ad nullam aliā rem extra deū delectabiliter affici potuit: vt patz ex ꝑdictis. Sil'r in ea apparuit operatio filij: quia istā domū super fundamentū ꝓfundissime humilitatis adeo stabiliuit ꝙ nulla impulsiōe moueri potuit. Et quia stabilitas opis cōsurgit ex firmitate fundamēti: ideo per humilitatis ꝟtutē tā ꝓfunde in corde suo fodit q̄usq; fundamentū spūalis edificij suꝝ firmissimā petrā cōstituit. Illam vtiq; que iuxta ꝓphetiā Danielis abscisa est de monte ꝟginalis eminētie: sine manibus/hoc est sine humanis amplexibus. Similiter in ea apparuit operatio spūssancti: quia per gratiā sanctificatiōis spūssanctꝰ tantā ei firmitatem tribuit/ꝙ ab omni ꝓnitate concupiscētie liberata fuit: nō ꝙ ipa i prima sanctificatiōe fuerit totaliter a fomite liberata: sed tamen sic fuit ꝑ gratiam ligata/ꝙ nō habuit vim ad eius appetitū in aliquid effrenate inclinandū. Verū in filij dei conceptiōe tantā plenitudinē gratie accepit/ꝙ ex tunc a fomite totaliter purgata fuit. B

¶ Secūda nobilitas ex hoc apparet ꝙ fuit mūdissima puritate. Propter ꝟtutē castitatis que in ipa ꝑmo refulsit sicut gēma ꝓfulgida ⁊ a seculis inaudita. Et ideo ꝑm Bern. dicit ꝟginitatis primiceria. Circa hanc secundā columnā apparet opatio patris: quia istā nouitatez sub specie matrimonij mirabiliter occultauit. quod ideo fecit: quia nitorē istiꝰ puritatis nullus oculus humanꝰ tūc ferre potuit. Qd patz ꝑ hoc: quia partꝰ innupte fuerat lege dānatꝰ: vnde si innupta peꝑisset vtiq; lapidata fuisset. Similiter i ea apparet operatio filij: quia istā puritatē fecūditate materna mirabil'r adornauit: quod fuit opus suꝑmirabile: q: ꝑm Bern. a seculo nō est auditū vt eadē esset mater ⁊ virgo. Sil'r i ea apꝑuit operatio spūssancti: quia istā puritatem inauditā familiarit' ei inspirauit. Cum em̄ sterilitas ⁊ infecunditas in vtroq; sexu cēt legis maledicto ꝓhibita nunq̄z votū ꝟginitatis cōtra legē cōcipere ꝑsumpsisset/nisi hoc ei spūssanctꝰ suo occulto cōsilio familiariter inspirasset. ¶ Sciendū tamē ꝙ sicut docet Aug. in de sancta virginitate. Nō est credendū beatā virginē anteq̄z desponsaret votū ꝟginitatis absolute emisisse: lz ꝟginitatē semꝑ in desiderio habuerit: eo ꝙ adhuc eo tēpore oportebat tā viros q̄z mulieres generatiōi insistere. Unde lz castitatem in desiderio habuerit: suꝑ hoc tamen suā voluntatē diuino arbitrio cōmisit. Postmodū ꝟo accepto sponso ꝓut mos illiꝰ tēporis exigebat sil' cum eo votū ꝟginitatis emisit ante q̄z ei annunciatio facta esset. C

¶ Tertia nobilitas ex hoc apꝑet ꝙ fuit amplissima capacitate. De huiꝰ capacitatis magnitudine scribit. Baruch. iiij. O israel q̄z magna domus dei est. Et bene magna: quia illū imēsum quē celi capere nō poterāt cōprehēdit. Circa hanc columnā ꝑmo apparuit opatio patris in sue capacitatis amplissima distensiōe. Pater em̄ per suā potētiā istā capacitatē tam ample distēdit ꝙ

per ꝟtutes ⁊ dona repleri nõ potuit/ quousq; eã tota diuinitas adimple-ret. Pater quidẽ per diuinã potentiã: filius per diuinã sapientiã: spũssetũs ꝑ diuinã clementiã. Et ille tres mãsio nes fuerũt figurate per arcã diluuij: signans mariã: que gen⁹ humanu; a diluuio eterne dãnatiõis ꝑseruauit. Ex quo apparet ꝙ nisi beata trinitas in beata ꝟgine tãgratũ habitaculum inuenisset/ nature humane suã gr̃am in ꝑpetuũ subtraxisset. Secũdo in ea apparuit opatio filij in sue immẽsita-tis repletiõe. Bene nanq; eius capa-citas magna fuit: que nõ nisi ꝑ imen-sitatẽ diuie ꝑsone repleri potuit. Uñ verbũ eternũ quãdo beatã virginẽ tã mentalr̃ q̃ corꝑaliter adimpleuit/ bñ poterat dicere appropriate: Celũ ⁊ ter rã ego adimplebo: Hiere. xxiij. vt per celũ intelligat̃ mẽtalis/ per terrã cor-poralis natura ꝟginis gloriose: quaꝝ vtraq; fuit per immẽsitatẽ diuie per-sone singulariter adimpleta. Qd̃ be-ne figuratũ est in hoc ꝙ sicut totum mãna fuit in vrna aurea: tota vrna fu it in arca: ⁊ tota arca claudebat̃ in tẽ-plo. Sic tota diuinitas tanq̃ mãna dulcissimũ erat in aĩma christi ⁊ bea-te ꝟginis charitate deaurata: ⁊ vtrũq; fil̃ erat in arca. i. in carne christi deifi-ca: ⁊ hec oĩa claudebant̃ in templo. i. in ꝟginis vtero. In hac aũt adimple-tiõe ꝑm Bern̄. sup̄ Missus est. q̃dru plex nouitas apꝑet admirãda. Nã ibi ostẽdit̃ longitudo breuis. i. eternitas tẽporalis: latitudo immẽsitatis angu sta. i. in corporali vtero coartata: alti-tudo. s. potestatis ibi cernit̃ subdita. i. humane potestati subiecta: et ꝓfundi tas diuine sapiẽtie ostendit̃ plana: q; oculis corporeis in carne assumpta vi sibiliter exposita. Tertio in ea opera-tis spũssancti apparuit in oĩm gratia rum et donorũ largissima diffusione ꝓpter qd̃ merito sibi dicit̃: Aue gratia plena. Et bene plena: q; ꝑm Bern̄. In mente fuit plena diuinitate: in corpo re plena ꝑsonalitate: i corde plena mi sericordia ⁊ pietate: in facie fuit plena pudicicia ⁊ castitate: sed in manibus fuit plena mũificẽtia ⁊ largitate. Uñ ꝙ ista dona gr̃arum liberal'r cõicet ⁊ diffundat/ patet ꝑ hoc ꝙ de ei⁹ pleni-tudine oñes accepim⁹. Nã ꝑm Ber. maria omnib⁹ oĩa facta est: oĩb⁹ mise ricordie sinũ aperuit: vt de plenitudi ne ei⁹ accipiant vniuersi. Uñ in signũ liberalissime cõicatiõis oñes ad acci piendũ inuitat Ecc̃i. xxiiij. Trãsite ad me oẽs qui ꝯcupiscitis me ⁊c̃. D

¶ Quarta nobilitas hui⁹ dom⁹ ex h̃ apparet ꝙ fuit altissima sublimitate. Qd̃ patet: quia ꝑ feruẽs amoris desi-deriũ iugiter in celestib⁹ suspẽsa fuit. Propter qd̃ bene potuit dicere illud ꝓuerb. xxiiij. Ego in altissimis habito ⁊ thronus me⁹ in colũna nubis. Sic aũt videmus in naturalib⁹ ꝙ virtute solis vapores sursum eleuantur: ele-uati inspissantur: inspissati quãdoq; inflammãtur. Ita pater appropriate ipsam eleuauit per fidei sinceritatem: filius eleuatam solidauit per spei fir-mitatem: sed spiritussanctus solida-tam inflammauit per incendij chari-tatem. De primo patet. Constat enim ꝙ in nimiam celsitudinem fidei ere-cta fuit/ quando indubitanter credi-dit se permanere matrem ⁊ virginem ⁊ de se nasci deũ ⁊ hoĩem: q̃ solito cur su nature icredibilia sũt. Uñ d̃: Ber. ꝙ ipa sua fide attingit inaccessa: dep̃-hendit ignota: ⁊ cõprehẽdit immensa et per hoc merito sue fidei lapsum hu manũ reparauit: infernum spoliauit ⁊ ruinã angelicã reꝑauit. ¶ De secun do patet. Nam ꝑm Greg. vj. moral'.

Spes in eternitatē animum erigit: ⁊ ideo nulla que exterius tolerat sentit. Est eñ spes q̄dā p̄libatio celestis gaudij. Cui ꝑm Aug. ꝯcessum est intrare hortū paradisi: ⁊ inde auferre flores ⁊ aromata: quibꝰ p̄sentis aduersitatꝭ amaritudines dulcorant. Et iō ex spei soliditate ignominiosam mortē filij sui constāter ⁊ patiēter tulit: sciens q̄ ꝑm ꝓmissum suum post triduū deberet resurgere: ⁊ hoīem ꝑditū ad gaudia celestia reuocare. Unde qñ oñes discipuli a christo fugerūt ⁊ i fide dubitauerūt: ip̄a sola per spei soliditatē ⁊ fidei certitudinē incōcussa remāsit. ¶ De tertio patet. Ip̄a eñ ꝑ feruens amoris desideriuꝫ iugiter in celestibꝰ suspēsa fuit: vnde cūcta creata trāscēdēs bene poterat dicere illud Ezech. j Eleuauit me spūs ꝑ intensiui. s. amoris flagrantiā inter celū ⁊ terrā/ hoc ē super omnē naturā creatam q̄ in cōparatiōe ad deū terrestris est ⁊ corporalis. Charitas eñ ꝑm Hug. hoīem vsq̄ ad celū sublimat: et animā cum deo ꝑfecte vnit ⁊ sociat. E ¶ Quinta nobilitas/ q̄ fuit fulgidissima claritate. Quod ptꝫ: quia q̄libet persona ip̄am quadā luce sup̄naturali singulariter illustrauit. Nā pater ip̄am illustrauit lumine paterne sapiētie/ qñ sibi verbū suū eternaliter a se genitū nō solū mentaliter inspirauit: verꝫ etiā corꝑaliter inuiscerauit. Filiꝰ etiā ip̄aꝫ illustrauit lumine interne intelligentie/ quādo sibi mysteriū incarnatiōis ⁊ modū sup̄naturalis conceptiōis diuinitus reuelauit. De talibus eñ ꝑm Hiero. apostolos ⁊ euangelistas edocuit: quia plenꝰ in his per totꝰ trinitatis magisteriū edocta fuit. Similiter spūssanctus ip̄am illumiauit lumine superne gratie: que in ip̄a super oñes puras creaturas affluēter iundauit. Unde bene impletū est in ea illud Esa. lx. Erit tibi dominꝰ in lucem sempiternā: ⁊ deus tuꝰ in gl'iam tuā. Et ideo domus ista nō indiguit sole ⁊ luna vt lucerēt in ea: sed ip̄e dominꝰ illuminauit eā ⁊ lucerna eiꝰ ē agnꝰ: vt scribit Apoc. xxj. F ¶ Sexta nobilitas appet in hoc q̄ fuit iocundissima suauitate. Uñ de ip̄a cantat ecclesia: Speciosa facta es ⁊ suauis in delitijs tuis. In hac colūna similit' apparuit opatio cuiuslibet ꝑsone. Nam pater in ea impressit odoris suauitatē Eccī. l. Quasi balsamꝰ nō mixtꝰ odor tuus. Filiꝰ in ea impressit picture varietatē: eo q̄ verbū in ea incarnatum est imago patrꝭ ⁊ figura paterne substātie/ ipsum patrē ⁊ oñia creata perfectissime repꝛesentās. Spūssanctꝰ in ea impressit dulcoris suauitatē per celestis gaudij p̄gustationē. Ratiōe cuius dicit Eccī. xxiiij. Spūs meꝰ super mel dulcis. G ¶ Septima nobilitas apparet in hoc q̄ fuit opulētissima vbertate. Quia tres ꝑsone appropriate in ista domo triplicē thesauruꝫ recondiderūt. Nam pater hic recondidit thesaurū oñis essentie tā createq̄ increate: oñis autē essentia creata vel est corꝑalis vel ē spūalis: ⁊ vtraq̄ relucet in humana natura. Uñ patꝫ q̄ beata ꝟgo thesauꝝ oīs essentie comp̄hendit. Filiꝰ in ea recōdidit thesaurū oīs sapiētie. Uñ sibi pōt applicari qd̄ apl'us de christo dicit: In ip̄o sūt oñes thesauri sapiētie ⁊ sciētie dei reconditi. Spūssanctꝰ in ea recondidit thesaurū omnis gratie/ ꝟtutis ⁊ gl'ie. Quia ꝑm Hiero. Oñis virtꝰ/ decor ⁊ gl'ia resplēduit ex ip̄a. Uñ ꝓpter hec fluenta gr̄e que de ip̄a emanāt bene se cōpat fluuio Eccī. xxiiij. Ego q̄si fluuius dorix exiui de ꝑadiso. s. eccl'ie militātis: dixi rigabo hortū plātationū:

ꝛ inebriabo part⁹ mei fructū. Et ꝙ il-
las aquas liberal'r diffundat/pater ꝑ
ꝑ hoc ꝙ oēs sitiētes ad se inuitat/di-
cens Esa.lv. Oēs sitiētes venite ad
aquas/gr̄e.s.salutaris:q̄ de manibꝫ et
corde marie tam liberal'r effluūt:ꝛ tā
munifice diffunduntur. Isti sunt fon
tes saluatoris de q̄bꝫ p̄cipimur hau-
rire Esa.xij. Haurietis aq̄s i gaudio
de fontibꝫ saluatoris. Quaꝝ gustū ꝛ
plenitudinē nobis ꝯcedat ꝛc̄.

¶ De natiuitate beate Marie Ser
mo tertius/et in ordine.CXXVII.

PRius quam
te formarē in vtero noui te:
ꝛ anteq̄ꝫ exires de vētre san-
ctificaui te: Hiere.j. A ¶ Licet
verba p̄missa dicant̄ ad litterā de hie
remia ꝓpheta:pn̄t tn̄ ꝯueniēter intelli
gi de ꝟgine gl'iosa. In q̄bꝫ ꝟbis notat̄
duplex p̄rogatiua beate ꝟgini collata
Prima est p̄rogatiua sue p̄destinatio
nis. Scd̄a est p̄rogatiua sue sctifica-
tiōis. Primo g̃ cōmēdat̄ q̄ꝫtū ad bn̄-
placitū eterne p̄destinationis siue ele
ctionis:qua in matrē filij dei fuit ab
eterno electa:cum p̄mittit̄: Pri⁹ q̄ꝫ te
formarē in vtero noui te. Scd̄o cōmē
dat̄ q̄ꝫtū ad priuilegiū interne sctifi-
catiōis:q̄ fuit in vtero matris sctifica
ta/cū subdit̄:et anteq̄ꝫ exires de vētre
sctificaui te. ¶ Circa p̄mū est notan-
dū ꝙ eterna dei electio siue p̄destina-
tio multipl'r signat̄ in scriptura. Qn̄-
q̄ꝫ em̄ exp̄mit̄ ꝑ ꝟbū agnoscēdi ꝓpt̄ fa-
miliaritatē: sicut h̄:ꝛ Exo.xxxiij. No-
ui te ex noīe. Qn̄q̄ꝫ ꝑ ꝟbū diligēdi ꝓpt̄
charitatē. Hiere.xxxj.c. In charitate
ꝑpetua dilexi te. Qn̄q̄ꝫ ꝑ ꝟbū scribēdi
ꝓpter firmitatē. Luc̄.x. Gaudete ꝛ ex
ultate qm̄ noīa vīa scp̄ta sunt in celo:
id est in eterna p̄sciētia libri vite:q̄ oīa
inuoluit et capit sicut celū oīa ambit
ꝛ cōtinet. Oīa em̄ p̄diffinita ꝛ ꝯcepta
sunt certissime in dei p̄sciētia a prima
creatura vsq̄ꝫ ad infimā. Propter qd̄
dicit̄ Matth.x. Capilli capitis vestri
oēs numerati sunt. Dicit ergo de⁹ pa
ter gloriose ꝟgini: Prius q̄ꝫ te forma
rem in vtero noui te.s.noticia appro-
batiōis ꝛ electiōis/qua te ab et'no pre
uidi:ꝛ te in matrē mei filij vnigeniti
p̄elegi. B ¶ Ad cui⁹ maiorē eui-
dentiā primo est ostēdēdū/ꝙ de⁹ pa-
ter ortū beate ꝟginis multis figuris
p̄ostēdit. Scd̄o ꝙ ip̄m ꝑ ꝓphetas tam
iudeos q̄ꝫ gētiles repromisit. Tertio
ꝙ ortū beate ꝟginis ꝑ angelū nuncia
uit:ꝛ demū nobis eius ortū mirabili
ter exhibuit. ¶ Circa p̄mū est sciēdū/
ꝙ beata ꝟgo fuit triplicit̄ p̄figurata.
Primo quidē in p̄ma creatiōe rerum
Scd̄o in gest⁹ antiquoꝝ patrū. Ter-
tio in appitiōibꝫ angeloꝝ: Ita vt oīa
creatura terrestris/celestis ꝛ superce
lest⁹ eius natiuitati applauderet:qd̄
ideo cōgruū fuit:q: erat dn̄m creatu-
rarū oīm paritura. ¶ Primo ergo p̄-
uisa fuit in prima creatiōe rerū/in il-
lius.s.lucis ꝯditiōe/ de qua scribitur
Gen̄.j. Fiat lux ꝛ facta ē lux. Per istā
lucē ꝯueniēter designat̄ gl'iose ꝟginis
ortus:quia ista lux fuit q̄dā nubes lu
cida de materia p̄ma informi.de qua
postmodū quarta die sol iste corpora-
lis credit̄ esse fact⁹:ita beata ꝟgo ho-
die fuit ꝓducta de materia informi.i.
de nostra natura per culpā deforma-
ta:de qua tamē postmodū ver⁹ sol fu
it ꝓpagat⁹:iuxta illud: Ex te em̄ ortus
est sol ꝛc̄. Cōueniētissimū autē fuit ꝙ
illa que de se ꝛ in se verbū dei erat ꝯce
ptura ꝛ paritura/verbo dei cōciperet̄
ꝛ formaret̄: vt sic esset eadē virgo eius
dē verbi mater ꝛ filia. Et idē verbum
eiusdē virginis pater ꝛ filius diceret̄.

Propter qd etiā ipm verbū eternum
ꝯceptionē beate virginis sibi ascribit
Eccī. xxiiij. Ego feci in celis. i. parēti-
bus gl'iose ꝟginis ad celestia eleuatio
vt oriret lumē indeficiēs. De ortu hu
ius lucis dicit Hester. viij. c. Iudeis
noua lux oriri visa est gaudiū honor
ꝛ tripudiū. Bene aūt in ortu noue lu
cis/gl'iose. s. ꝟginis/iudeis. i. vere con
fitentibꝫ accreuit gaudiū. Quia sicut
ꝑ hester humilē (de qua mēorata ver-
ba dicunt) ille amon suꝑbꝫ est deiect⁹
ꝛ in patibulo suspēsus: ita ꝑ gl'iosam
ꝟginē superbia diaboli est deiecta: qꝛ
ipa cōteret caput tuū: Gen. iij. Et cū
hoc gratie veri asueri regis sum⁹ resti
tuti. Un Bern. Hec est que toti⁹ mū
di reꝑationē obtinuit: salutē oim im-
petrauit. Accreuit etiam honor: qꝛ na
tura nr̄a ab ipa suscepta fuit suꝑ om
nē creaturā sensibilē et intelligibilem
ineffabiliter sublimata. Accreuit etiā
tripudiū: quia ꝑ ipam nō solū sum⁹
deo conciliati/sed oibꝫ bonis repleti.
Bern. Acuti⁹ intuemini quāte deuo-
tionis affectu eā a nobis honorari vo
luit: q̄ totius boni plenitudinē posuit
ī maria: vt ꝓinde si quid spei/si quid
gratie in nobis sit: nō nisi ab ea noue
rim⁹ redūdare. C ¶ Scdo fuit
p̄figurata in gestis antiquoꝝ patrū:
ꝛ specialr in arca noe. de q̄ legit Gene
sis. vj. Dixit dn̄s ad noe: fac tibi arcā
de lignis leuigatis: mansiunculas in
ea facies: ꝛ bitumine linies intrinsec⁹
ꝛ extrinsec⁹. Ista arca gl'iosam virgi-
nem signat. De qua de⁹ pater p̄cepit
filio suo vt faceret eā sibi contra dilu
uiū peccati: quod in toto mūdo inun
dauerat. Ozee. iiij. Maledictū mēda
ciū furtū ꝛ homicidiū inundauerūt.
Cōtra quod de⁹ pater remediū adhi-
buit arcā. s. ꝟginē gl'iosam: quā chri-
stus ver⁹ noe ingrediēs mūdū ab isto
diluuio saluauit. Fuit aūt arca de li
gnis leuigatis: qꝛ maria ab oi genere
pcti actualis imunis fuit. Aug⁹. Cū
de peccatis agit/ꝓpter reuerētiā chri
sti de matre dn̄i nullā mentionē fieri
volo. Et Ansel. in de ꝯceptu ꝟgi. De-
cebat vt ea puritate q̄ maior sub deo
nequit intelligi/illa virgo niteret: cui
de⁹ pater ita vnigenitū suū dare dis-
posuit: vt esset idē cōmunis patris et
ꝟginis filius. Fecit etiam in ista arca
tres māsiūculas. In quaꝝ prima pa
ter inhabitaret ꝑ potentiā. In secūda
filius ꝑ sapientiā. In tertia spūssctūs
per diuini amoris iugem inherentiā.
Ex quo patet ꝙ beata trinitas nisi in
maria tāgratū habitaulū/tam nobile
tricliniū inuenissꝫ: a natura humana
se in ꝑpetuū subtraxisset. Liniuit etiā
eā intrinsec⁹ et extrinsecus bitumine
charitatis: ita vt eam aque diluuij. i.
pcti/neq̄q̄ possent attigere: qꝛ nūq̄
nec mortaliter nec venialr peccauit.
D ¶ Tertio fuit prefigurata in ap
paritiōibꝫ angeloꝝ. Legim⁹ em̄ Ge-
nesis. xxxij. ꝙ luctāte iacob cū angelo
dixit angel⁹ ei: dimitte me aurora est:
Et rn̄dit iacob: nō dimittam te nisi be
nedixeris mihi. Et sequit: Et bn̄dixit
ei in eodē loco. In hoc optime figura-
ta est natiuitas beate ꝟginis vel vtili-
tas natiuitatis: quia ante ipi⁹ ortum
nō erat nisi lucta ꝛ bellū iter angelos
ꝛ hoīes: q̄ppe ipi dn̄m angeloꝝ offen-
derāt: in ortu aūt ꝟginis facta ē pax:
et ideo dixit: dimitte me iam em̄ ascē
dit aurora. i. beata orta est maria: que
vere est aurora noctē peccati finiēs: et
diem gratie inchoans: ꝑ quam et ros
gratie in nos descendit: sicut cum au
rora descendit ros sensibilis. Et ideo
dicitur/ꝙ benedixit ei in eodem loco
quia ꝑ ipam data est humano generi
benedictio. Ans. O ꝟgo bn̄dicta ꝛ su-

perbenedicta: ꝑ cui⁹ benedictionē be-
nedicit̄ om̄is creatura. Sic igit̄ patz
ꝙ deus pater ortū beate ꝟginis mul-
tis figuris p̄ostēdit. E ¶ Secū-
do ipam ꝑ ꝓphetas tam iudeos q̄ gē
tiles nobis repromisit. De p̄mo patet
Esa. xj. Egredietur ꝟga de radice iesse: ⁊
flos de radice ei⁹ ascēdet. In quibus
ꝟbis Esaias euidēter ostendit ꝙ brā
ꝟgo que est virga gracilis ꝑ humilita
tem: ⁊ flexibilis ꝑ pietatē/erat ꝓcrean
da ꝺ radice: id est de stirpe iesse. Et ꝙ
christ⁹ eius fili⁹ (q̄ recte noīe floris ex-
primit̄) quia totus floridus ꝟtutū fe-
cūditate ⁊ donoꝝ vbertate erat ex ipa
ꝟgine nascitur⁹. ¶ De secundo patet
Nūe. xxiiij. ꝑ ꝓphetā Balaam/q̄ fuit
gētilis. Orietur inq̄t stella ex iacob ⁊c̄.
Decebat autē vt beata ꝟgo ex vtrisq̄
tam iudeis q̄ gentilibꝫ haberet testi-
moniū: per quā vnitas eccl'ie tā ex iu-
deis q̄ ex gentibꝫ erat colligēda. Ipa
em̄ fuit que lapidē angularē genuit/
id est christū: qui duos parietes. i. du
plicē populū in vnitatē fidei coniūxit
Hic est lapis abscisus de monte. i. de
matre/sine manibꝫ. i. virili ope: vt di
citur Dan. ij. F ¶ Tertio ortum
gloriose ꝟginis ꝑ angelum nūciauit.
Nam sicut refert Hiero. Cū ioachim
cū contribulibꝫ suis offerre vellet: sū-
mus pontifex ip̄m ignominiose repu
lit/dicēs: Quō infecūdus cū fecūdis
presumeret apparere: ꝓpter qd̄ ⁊ Joa
chim verecūdus recessit: sed angelū
dn̄i cū immēso lumine obuiū habuit
ortū marie sibi prenunciātem: ex qua
salus mundi oriri deberet. Nec mirū
si natiuitas matris fuerit per ange-
lum nunciata: cū hoc legat̄ de iohan
ne baptista. Et s̄m Aug. Non est du
bitandū quin hoc [illegible]ulerit ꝟgini qd̄
contulit precursor[illegible]on solum autē
ortus beate virginis fuit per angelū
nunciatus: sed etiā nobis fuit in tem
pore mirabil'r exhibitus: quia ex vi-
ro naturaliter infecūdo ⁊ anna sterili
nata fuit. Et hoc ꝯuenienter: decebat
em̄ vt mirabiliter nasceret̄ que illum
paritura erat q̄ facit mirabilia absq̄
numero: vt scribit̄ Job. v. Un̄ de ei⁹
ortu mirabili potest intelligi qd̄ scri-
bitur Hester. xj. Fons paruus creuit
in fluuiū magnū ⁊ in lucem solēq̄ cō
uersus est. Fons paruus ad litterā fu
it natura ꝟginis in conceptiōe parua
⁊ humilis: que cū regina celi ⁊ domi-
na mundi p̄dicaret̄: ipsa se in famulā
delegauit/dicens: Ecce ancilla domi-
ni. Ipsa enim abyssus humilitatis fu
it: ⁊ ideo per virtutes et dona repleri
potuit/donec filius dei eam sua diui-
nitate repleuit. Hec autem paruitas
creuit in maximuz fluuium/id est in
abundantiam gratiarū. Unde Ber-
nardus. Bene fuit gratia plena: quia
plena in corpore diuinitate/plena in
corde charitate/in ore affabilitate/in
manibus largitate. Non autem fuit
multum mirabile si fons paruus cre
uit in fluuium magnum: quod acci-
dit in eius sanctificatione: sed mirabi
lissimū fuit ꝙ in lucem solemq̄ con-
uersus est: quod accidit in filij conce
ptione: quādo non solum sole vestie-
batur: sed etiam in ipsuz abyssum di-
uine claritatis quantū phas est trans
formatur. Quia quantū conditio pu
re creature patitur luci illi inaccessibi
li tota fuit immersa: vt dicit Bernar.
in sermone de eius assumptiōe. Hoc
igitur sole. i. deifica christi cōuersatio
ne nobis per gratiā indui ⁊ in ip̄i⁹ vi-
ta totaliter transformari nobis meri-
tis gloriose ꝟginis cōcedat: qui est be
nedictus in secula ⁊c̄.

¶ De natiuitate ꝟginis marie Ser
mo quartus/et in ordine. CXXVIII

VIrgā virtu
tis sue emitteret dñs ex siō.
in ps̄. B ¶ Natiui
tas beate ꝟginis legit in sc̄pturis eter
naliter ꝓmissa/⁊ temporaliʳ exhibita:
nam eius eternalē ꝓmissionē ostēdit
ꝓpheta in ꝟbis ꝓmissis/cū dicit: Vir
gam ꝟtutis sue. per quā intelligit bea
tam ꝟginē gl̄iosam: eo ꝙ in ipa ⁊ per
ipam magna ꝓdigia sue ꝟtutis ostē
dit. emitteret dñs ex sion. i. ex sua p̄scie
tia ⁊ ꝓdestinatōe: quia fuit ab eterno
in matrē dei ꝓdestinata ⁊ electa. Sed
eius tēporalē exhibitionē ostēdit spiri
tussc̄us Esa. xj. cū dicit: Egredietur vir
ga de radice iesse. quia beata virgo de
semine dauid tēporaliʳ ꝓcessit. et flos
de radice eius ascēdet: quia christus ex
eius carne natus est. Si aūt diligenter ⁊
subtiliter ꝓsiderare volumus notabiliʳ
dicit ꝓpheta/ꝙ virga egredietur de ra
dice iesse. Radix enī naturaliʳ se mit
tit ad ima: ꝟga vo tendit ad alta. Ra
dix in terra figit: ꝟga in aere eleuatur
Radix etiam crescit ex terre humore:
ꝟga vo ex celi roze ⁊ solis caloze. Per
qō notat ꝙ iudei petebant infima vi
cioz: illa vo conscēdebat ad alta ꝟtu
tū. Illi vo fixi in terra erāt p cupidita
tem terrenoz: sed hec eleuabat ad sūma
per amorē celestiū. Illi nutriebā
tur amore carnali: hec semp fouebat
amore spūali. ¶ Ex viraq; aūt aucte
ꝛz ꝙ natiuitas btē ꝟginis ꝙuenienter
sub metapbora ꝟge describit triplici
ratiōe. Primo rōne gracilitatis. Se
cūdo rōne fecūditatis. Tertio ratiōe
flexibilitatis. Nā eius gracilitas signat
puritatē innocētie/ad quā reducta fu
it: eius fecūditas designat dignitatē il
lius gratie singularis/qua cbām cō
cepit: sed eius flexibilitas inuitat benigni
tatē misericordie/quā peccatiz impen
dit: ꝙ cos ad veniā reducit. Que quidē
tria btē ꝟginī excellēter ꝙuenūt. Nā
puritate excedit oēs angelos: pietate
vincit oēs sc̄os: sed fecūditate replet
oēs angelos ꝙ choros: ꝙ ruina angeli
ca p eius fecūditatē totaliʳ repat. B
¶ Primo dico ꝙ btā ꝟgo dicit virga
gracilis p puritatē innocētie. Fuit enī
in materno vtero p gr̄am sc̄ificata: ⁊
exinde p ꝟtutis exercitiū sic fuit gra
cilis ⁊ extenuata/ꝙ nulla vngā in ea re
maneret moles ⁊ pond⁹ pcti. Vñ ipe
puritatē etiā ipi celestes spūs admi
rant/dicentes Cañ. iij. Que est ista q̄
ascēdit per desertū sicut ꝟgula fumi
ex aromatibus myrrbe ⁊ thuris ⁊ vni
uersi pulueris pigmētarij. In quib⁹
ꝟbis angeli circa gl̄iosam ꝟginē eria
mirant. Nam primo mirant rectitu
dinē sue intentionis: qua semp fuit in
deo suspēsa celestibus desideriis: ⁊ ideo
ꝓmicit: Que est ista. i. quāta laude ⁊
admiratiōe digna ē ista q̄ ascēdit per
desertū. s. huius mundi/sicut ꝟgula fu
mi. Et vere mirabile fuit quō ista virga nata de terra conditiōis humane
corrupte ⁊ fetide/sic pura ⁊ ꝟtutibus
extenuata q̄si virgula fumi iugiter ⁊
indefinēter per rectā ei⁹ intentionem
etiā inflāmatā dilectionē/ascēderit p
desertū huius mūdi: quia trāscēdit om
nem cōditionē spūs cuiuscūq; creatu
re. Et quia sm Augē. recta intētio semp
habet socia ipam humilitatē: ideo ad
exprimendū ei⁹ humilitatē nō dicit vir
ga sz ꝟgula. Secūdo mirant sue car
nis mortificationē: que intelligit p aro
mata myrrbe ⁊ thuris. Habuit enim
myrrbā purissime castitatis in carne
cū aromatibus. i. cū odore ꝟtutū ⁊ dei
uotiōis feruentis redolentibus in corde.
Tertio mirantur ꝟtutū ⁊ granaz
copiosam multiplicationē: q̄ intelligit
p vniuersum pulueris pigmētarij: per

quē ſm glo. ſignat vniuerſitas ꝟtua/
lis ꝑfectionis ⁊ gr̄e. Un̄ dicit Orige.
Nōne bonū/imo optimū opus eſt ip
ſius Marie: qđ odore diffundit/qđ
conſtātia ſtabilit/qđ tanto iocundio
ri/q̄nto feliciori abundātia gr̄e venu
ſtatur. L ¶ Scđo btā ꝟgo dicit
ꝟga fecūda ⁊ fertilis ꝓpt̄ dignitatez
ſpecialis gr̄e qua chr̄m cōcepit. Nam
ſicut virga ꝟtute calorꝫ ſolis ⁊ humo
re terre ſine cōmixtione ſeminis fecū/
datur: ſic btā virgo virtute ſpūſſancti
ſine virili ſemīe de ſuo puriſſimo ſan
guine cōcepit filiū dei. Qđ bene figu/
ratū fuit Num̄. xvij. vbi Moyſes in
uenit germinaſſe virgaz Aaron in tē/
plo: ⁊ turgentibꝰ gēmis eruperūt flo/
res q̄ foliis dilatatis amygdalas ꝓtu
lit. Per qđ ſignat ꝙ virgo Maria di
uinitus fecūdata ſine virili ſemīe ſup
naturalit̄ cōcepit ⁊ peperit chr̄m verū
ſcz florez ⁊ amygdalū. Dicit em̄ chri/
ſtus flos ꝓpter ſuauitatē odoris. Un̄
dicit Eccī. xxiiij. Ego q̄ſi vitis fructifi
caui ſuauitatē odoris. Sed đr amy/
gdalū: qꝛ ad modum amygdali ſubſi
ſtit in tribꝰ ſubſtantijs in vna ꝑſona.
Habet em̄ corticē carnis: teſtaz anie
⁊ nucleū diuinitatꝫ. Cortex amygdali
habet amaritudinē. teſta fortitudinē:
⁊ nucleus diuinitatis dulcedinem.
¶ Sciendū aūt ꝙ illud qđ tūc circa
virgā aridaz geſtū eſt in figura: quo/
tidie ſpūaliter de nobis implet in veri
tatis exiſtētia. Tunc em̄ virga arida
in tēplo ante deū ꝓponit/qn̄ quis ſine
deuotiōe actuali accedit ad ſermonē
vel ad confeſſionē: aut etiā ad celebrā
dum. ſed illa ꝟga. i. mēs arida incipit
germinare ꝑ gr̄e infuſionē. Ex q̄ qui/
dem gēme turgent ꝑ bone volūtatis
ꝯceptionē. Flores aūt erūpunt ꝑ odo
rem bone fame. ſed folia dilatant per
honeſtatē cōuerſatōis ſancte. Deinde
format fructus ꝑ exercitiū ꝟtuoſe vi/
te. D ¶ Tertio btā ꝟgo dicit vir
ga flexibilis ꝓpt̄ benignitatē miſcđie:
qꝛ prōpte ⁊ faciliter pctōribꝰ ꝑ miſeri
cordiā inclinat. Propt̄ qđ non ſolū đr
mater gr̄e qꝛ nobis fontē gr̄e genuit:
ſed etiā mater miſcđie quā ipſis pctō
ribus affluēter impēdit. Et q̄ntuz ad
hoc bn̄ figurata eſt ꝑ illā virgā aureā
regis Aſueri/quaz in ſignū clementie
ad reginā Heſter extēdit. Un̄ ſcribit
Heſter. iij. Q cū Mardocheus inci
taret Heſter ad dep̄candū ꝓ ppl'o iu
deoꝝ/Heſter reſpōdit. Cuncte norūt
ꝓuincie ꝙ ſiue vir ſiue mulier non vo
catus regꝫ atriū introierit/ſine cūcta
tiōe q̄libet moriat: niſi forte rex aureā
virgā ad eū extenderit in ſignū clemē
tie/atqꝫ ita poſſit viuere. In q̄ figura
liter exp̄mit ꝙ pctōres qui ꝑ iudeos
itelligunt: nō poſſunt viuere ꝓpter ri/
gorē diuine ſentētie ꝯtra ipſos ꝓmul
gate: niſi Heſter q̄ interp̄tat abſcon/
dita/⁊ ſignat gl'ioſam virginē in eter
na dei electiōe ⁊ p̄deſtinatiōe abſcondi
tam ꝓ nr̄a recōciliatione ad ip̄m regē
Aſuerū: hoc eſt ad ei⁹ filiū benedictū
q̄ eſt nr̄a btitudo: ſuis ſuffragijs ſub/
intret ⁊ ꝓ peccatoribꝰ veniā impetret.
Si ergo pctōr nō audeat pre cōfuſio
ne ſuoꝝ criminū per ſemeti p̄m intra/
re diuine iuſticie cōſiſtorium: inuocet
Mariā piam q̄ ſe exhibet aduocatā:
quia reformat amiciciā/⁊ ꝓ pctōribꝰ
impetrat gr̄am. Ideo ſequit in. vj. c.
ꝙ Aſuerus dixit Heſter. Non ꝓ te. i.
ꝓ illis qui te inuocant ⁊ ꝓ quibꝰ inter
pellas: hec lex diuīe ſcz ſeueritatꝫ poſi
ta eſt. Pete ergo qđ vis: nō eſt fas vt
auertaz faciē meā. Accede ergo ⁊ tan/
ge ſceptrū. i. accipe diuine poteſtatis
conſortiū. Tulitqꝫ rex virgā. i. diuine
pietatis clemētiaz: ⁊ poſuit ſup caput
eius ⁊ oſculatus eſt eam. quaſi dicat

ad tuos cultores regina celi: ⁊ ꝓ quibus interpellas nolo ꝙ extẽdat rigor mee iusticie: quia oẽs tales tue clemẽtie relinquo: vt de ipsis disponas iuxta beneplacitũ tue pietatis. E

¶ Hanc igit virgã flexibilẽ. i. sue pietatis clementiã debem⁹ ad nos applicare ꝑ deuote orõnis ꝯstãtiã si velim⁹ a rigore diuĩe iusticie libari. Cui⁹ rõ est: qꝛ ex triplici eius ꝓprietate ꝑdicta triplicẽ fructũ spũalem cõsequimur. Nam primo ex puritate sue innocẽtie nostrã illuminat rõnem. Qđ bene figuratũ est. j. Re. xvj. vbi dicit ꝙ Jonathas applicauit sũmitatez virge. i. altitudinẽ ⁊ magnitudinẽ sue clementie ad os suũ. i. ad feruẽs desiderium cordis sui: ⁊ stati illuminati sunt oculi eius. qꝛ q̃cito pctõr per feruidã deuotionẽ implorat patrociniũ sue clementie: statim oculi mẽtis sue ꝑ gr̃az illuminant⁹/ ⁊ diuĩe amicicie reformãtur. Scđo ex ei⁹ fecũditate in nobis multiplicat ꝟtutũ affluentiã ⁊ bonaz operationez. Et hoc bñ figurat Nume. xx. vbi legit ꝙ Moyses ꝑcussit virga bis silicẽ/ ⁊ egresse sunt aque largissime. Effluẽtia em̃ aquarum designat affluentiã gr̃arũ ⁊ fecunditatẽ bonorum opez: q̃ meritis ipsius etiã cordibus aridis diuinit⁹ cõcedunt. Sz vt ille aq̃ in nos influãt oportz ꝙ silex. i. duricia cordis hũani bis ꝟga ꝑcutiat. Prima ꝑcussio est vera cordis cõtritio q̃ nobis ei⁹ meritis donat. Secũda ꝑcussio est sue miscẽdie feruens imploratio: quã nũq̃z subtrahit cuicũq̃z ipsam deuote implorãti. ¶ Tertio ex eius clemẽtia ⁊ pietate nostrã sanctificat affectionẽ. Affluẽtia em̃ sue pietatis ⁊ clemẽtie totã eccl'iam ⁊ qualibet animã sanctificat ⁊ singulari deuotione impinguat. Cui⁹ ratio est: quia in ei⁹ vtero virginali spũssancti magisterio fabricatũ est illud thuribulũ aureum in Apocalipsi ꝑuisum: cui⁹ thymiama ⁊ incensum vespertinũ in ara crucis oblatũ/ tantã dedit suauitatẽ odoris ꝙ tot⁹ mũdus ex tali suauitate sanctificabat. Ipse em̃ deus in tali suauitate odoris tantũ delectatus est ꝙ per semetipm̃ iurauit ꝙ vltra nolit irasci sup terrã. Propt qđ bñ de ipsa verificat illđ Can. iiij. Fau⁹ distillãs labia tua ⁊c. Tunc em̃ labia sua sunt fau⁹ distillans/ cũ pro clero ⁊ ꝓ ppl'o clemẽter intercedit. Tunc autẽ mel ⁊ lac sub lingua sua ebullit/ cũ pctõres ⁊ afflictos suauit reficit. Cui⁹ pietatis ⁊ clemẽtie nos ꝑti. fa. ⁊c

¶ De exaltatiõe sctẽ crucis Ser. ꝑm⁹ Et in ordine. CXXIX.

In baculo m. transiui iordanẽ istum Gen. xxxij. Verba ꝓposita s̃m litteram inducit pr̃iarcha Jacob ꝓ cantico laudis ꝓpter reditũ suũ prosperuz in terrã ꝓmissionis. Sed s̃m spũalez intelligentiã pñt esse cuiuslibz fidelis deo gr̃as referẽtis: ꝓpter suũ transitũ in terrã superne beatitudinis: qui habet fieri ꝑ baculũ crucis christi. A

¶ Propter qđ in verbis ꝓpositis primo innuit deifice crucis excellentissima dignitas/ cum p̃mittit: in baculo meo. Scđo describit ipsi⁹ euidentissima vtilitas/ cũ subditur: transiui iordanẽ istum. ¶ Circa primũ est sciendum ꝙ sicut ꝑ esum ligni vetiti natura hũana triplex incõmodũ incurrit: viez mortẽ pcti: tyrãnidem diaboli: et carcerẽ pñtis exilij: ita diuina clementia nob ecõtrario ꝑ lignũ sancte crucis triplex remediũ adinuenit. Per ꝟtutem em̃ sctẽ crucis a morte pcti suscit

tamur: contra diabolū p̄liamur: ⁊ in eterna beatitudine coronamur. Et iō cōueniēter pōt dici ꝙ lignuz scē crucis est baculus miscōie ad pcti suscitatio nē. est baculus pnie ad diaboli deiecti onē. ⁊ est baculus glie ad celestis regni introductōez. ¶ Primo dico ꝙ crux bñdicta ē baculus miscōie q̄ a morte pcti spūalr suscitamur. Et h̄ ꝯgrue figuratū ē. iiij. Re. iiij. vbi Heliseꝰ premisit Giezi cū baculo suo ad suscitandū puerū: sed ꝑ hoc puer suscitatꝰ nō fuit. Uenit postmodū Heliseus cuiꝰ erat baculus ⁊ incuruauit se sup puerū ⁊ posuit os suū sup os pueri/ ⁊ oculos suos sup ocl'os eiꝰ: ⁊ oscitauit puer septies ⁊ aperuit ocl'os suos. Per Giezi quē Heliseus p̄misit cū baculo signat lex moysaica: i qua sub figuris ⁊ enigmatibꝰ implicite cōtinebat chr̄i passio ⁊ crucis mysteriū. Et quia lex vetꝰ solū pctm̄ ostendebat/ nō aūt a pctō iustificabat: vt dicit apl's: ideo puer mortuꝰ ꝑ hoc suscitatus nō fuit donec veniret heliseꝰ. i. ipse chr̄s: cuiꝰ baculꝰ ip̄a crux q̄ ex eiꝰ passione sortita est efficaciā nos a morte pcti spiritualiter suscitādi. Uenit g̃ heliseus et incuruauit se sup puerū/ qñ humiliauit semetip̄m formā serui accipiēs: factus ꝓ nobis obediēs vt puer. Deinde ascēdit in crucē ⁊ patrē ꝓ pctōribꝰ exorauit: ⁊ posuit os suū sup os pueri: ⁊ manꝰ suas sup manus eiꝰ: ⁊ oculos suos sup oculos eius: ⁊ calefacta est caro pueri. Tunc em̄ chr̄s os suū sup os nostrū posuit/ quādo inclinato capite sp̄m exhalauit ⁊ nob osculū pacis dedit. Tunc autē manus suas sup manus pueri posuit/ quādo ꝓ nostra viuificatiōe manus ⁊ brachia in cruce extendit. Tunc etiā ocl'os suos super oculos pueri posuit/ quādo per passionē suā nos spūaliter illuminauit: ⁊ a nobis pctōꝝ tenebras depulit. Et sic genus humanū a morte peccati suscitauit. ¶ Sed est notabilit aduertendū ꝙ nō subito sed gradatim puer ille suscitatꝰ est. Nam primo calefacta ē caro pueri. deinde oscitauit. postremo oculos aperuit. per q̄ tria modus suscitatiōis spūalis cōgrue exprimitur. Nā primo oportet ꝙ ex memoria passionis chr̄i ⁊ v̄tute deifice crucis inflāmet vis operatiua ꝑ cōpunctionem ⁊ peccati detestationē. Secundo ex hoc dilatat affectiua ex deuotione ⁊ inspiratiōe gr̄e septiformis. ⁊ sic ꝑ oscitationē ⁊ quasi oris aptionē laudat diuinā bonitatem sup omnibꝰ bonis a deo receptis. Tertio puer oculos aperit ad videndū: qꝛ mens ꝑ gratiā illuminat ad dei gl'iam cōtemplādam. B ¶ Scdo dico ꝙ gl'iosa crux est baculus pnie quo contra diabolū p̄liamur. Qd cōgrue figuratuz est. j. Reg. xvij. vbi dr ꝙ cū dauid vellet congredi cū philisteo tulit baculū quem semper tenebat in manibus/ et elegit quinq̄ lapides lympidissimos de torrente ⁊ misit eos in peraz pastoralem. Deinde tulit vnum lapidem ⁊ posuit in funda quā circūducens percussit eum in fronte ⁊ sic philisteum deiecit. Per baculū quē Dauid semꝑ tenebat in manibus signatur memoria passionis christi quā semper debemus reuoluere in cordibus nostris. Per quinq̄ lapides electos de torrēte signant quinq̄ vulnera christi que de omnibus eius penis eligere debemus: quos tunc in peram pastoralez mittimus/ quando acerbitatem sue passionis deuota mente recolimus. Tunc autem vnum illorum in funda circūducentes philisteum prosternimus/ quādo virtute passionis christi hostis tentationes et eius insidias

supamus. Signãter autẽ isti quinq; lapides dicunt lympidissimi: qr i vulneribus passiõis euidẽter legere ⁊ cõcipere possum⁹ vnde oẽs hostis insidias supemus. Qd ptz. nã quãdo hostis malignus aliquẽ tentat de superbia: legat in cruce summã christi humilitatẽ ⁊ pene obprobriose vilitatez: quia solum latronib⁹ debebatur. Si quem tentat de auaricia: legat in cruce summã christi paupertatem. Si tentat de lasciuia: legat in cruce summã penaꝝ anxietatẽ. Et istis lapidib⁹ philisteus percutit in fronte: qa per hoc eius insidias repellimus a mente.

L ¶ Tertio dico q̃ gloriosa crux ẽ baculus glie q̃ eternalit coronamur. Ipsa nãq; crux christi est nob in pñti baculus ⁊ sustentamentũ nr̃e peregrinationis cuius virtute ꝑducimur ad gloriã eterne retributionis. Qd bene figuratũ est Gen. xxxij. vbi dt. In baculo meo trãsiui iordanẽ istum: ⁊ nũc cum duabus turmis regredior. designans ꝑ hoc q̃ ipse paup venit in mesopotamiã: sed nũc diues reuersus ẽ i suã patriã. Jacob figurat ip̃z chr̃m qui pauper venit in mundũ: ⁊ per baculum crucis cũ duabus turmis/iudeorũ scz ⁊ gentiliũ diues reuertit in celum. insinuãs per hoc nobis esse necessuriũ baculum crucis: cui⁹ virtute de ꝑegrinatione hui⁹ mundi ad celestem gloriã transeam⁹. ¶ Qualiter autẽ virtute crucis ad celestẽ gloriaz transeamus: hoc bene figuralit exprimitur Exod. xij. cum dicit. Renes vestros accingetis: calciamẽta habebitis in pedibus: tenẽtes baculos in manibus ⁊ comedetis festinãter. Est enim phase. i. trãsit⁹ dñi: in q̃ spũaliter edocemur q̃ si velim⁹ ab hac ꝑegrinatione feliciter ꝑtingere ad regnũ glie/q̃ oꝑtet nos baculũ crucis tenere in manibus vt ipsi cõformemur in nr̃is desiderijs ⁊ oꝑationib⁹. Qd quidez hoc mõ fit/vt renes nr̃os accingamus. i. oẽm carnalẽ delectationẽ in nobis restringam⁹. Debemus etiã calciamẽta habere in pedib⁹. i. vt sanctoꝝ patruz exẽpla imitemur i pijs affectionib⁹ et sanctis oꝑationib⁹. Debemus etiã festinãter agnũ mysticum comedere. i. feruẽter sanctis ⁊ feruidis desiderijs ad celestem patriam ꝓperare. D

¶ Circa secundũ est sciendũ q̃ ip̃ius crucis euidentissima vtilitas notat ꝑ hoc q̃ ei⁹ virtute trãsitur de statu peregrinatõis ad statum glorie ⁊ eterne fruitionis. qd aperte notat cum subditur: transiui iordanẽ istum. ¶ Ad cui⁹ maiorẽ euidentiã est sciẽdum q̃ inuenim⁹ triplicẽ moduz q̃ sancti de statu hui⁹ ꝑegrinatõis transeũt in regnũ eterne btitudinis. Prim⁹ transitus est in vtute baptismatis/q̃ ꝯpetit innocẽtib⁹: ⁊ ille ꝓprie signat ꝑ trãsitũ filioꝝ israel in vtute arce: q̃ ex p̃cepto Josue p̃cessit ppl'm cum de Egypto exirẽt ⁊ iordanẽ transfretarẽt. Arca cm̃ federis chr̃s est: in quo ẽ tota spes nostre salutis. Vñ sicut ad introitũ arce diuise sunt aque iordanis ⁊ viam prebuit ppl'o dei vt irent in terrã ꝓmissionis: ita cõtactu mũdissime carnis cũ in iordane baptisarct collata ẽ vis regeneratiua omnib⁹ aq̃s vt ꝑ eas ipsis baptisatis via pateret ad regnũ beatitudinis. Jõ scribit Jo. iij. Nisi quis renat⁹ fuerit ex aqua ⁊ spũsctõ/nõ potest introire in regnũ dei. ¶ Secũd⁹ transit⁹ est in ꝑfectiõe charitatis: ⁊ ille cõpetit penitentib⁹. q̃ bene designat ꝑ palliũ quo Helias sicco vestigio trãsiuit iordanẽ: significans ip̃m christũ qui ꝓ nob ex charitate mortu⁹ est. Qꝛ ꝟo Helias illud palliũ reliquit Heliseo suo discipulo: figurat charitatẽ

christi quā ipe dimisit fideliū collegio que etiā recte dicit palliū quia operit multitudinē peccatoꝝ. Prouer. x. Uniuersa delicta operit charitas. ¶ Tertius transit⁹ est in sufferētia voluntaria presentis penalitatis. ⁊ ille cōpetit martyribꝫ volūtarie passis ꝑ fide christi. in q̄ transitu multiplicat materia leticie. Sci em̄ martyres post mortē reuertunt in celū/sicut exules ad patriā: sicut victores ad recipiendum victorie coronā: ⁊ sicut reges ad dominandū gentibꝫ per potentiā. Sap. v. Judicabūt sancti natiōes ⁊ dominabunt ꝑplis ⁊ regnabit dn̄s illoꝝ in ꝑpetuū. Cui⁹ leticie ⁊ glie nos ꝑ. fa. ⁊c.

¶ De exaltatiōe sctē Crucis Ser. ij. Et in ordine. CXXX.

Exaltari oportet filium hois Jo. xij. Uerbum ꝓpositū ad honorē ⁊ exaltationem sancte crucis scribit in euāgelio hodierno. A ¶ In q̄ quidē sacramentū nr̄e redēptionis nobis describit quo ad duo. Prīo nāq̄ opus nr̄e redēptionis ostendit sufficiens ex dignitate precij ꝑ nobis effusi. Scdo ostendit oportunum ⁊ expediens ex necessitate remedij: q̄a nullo alio remedio s̄m Aug. a damnatione mortis eterne ꝯueniētius liberari potuim⁹ nisi ꝑ mortē filij dei. Ei⁹ sufficiētia notat cum p̄mittit: filiū hominis Sed ei⁹ cōueniētia notat cuꝫ subdit: oportet exaltari. Nullus em̄ ali⁹ modus fuit efficacior ad curandum morbum: q̄ nullus acerbior ad placandū deum. ¶ Circa primū est sciendū ꝙ sufficiētia ⁊ valor precij nr̄e redēptionis fuit ipse chr̄s ver⁹ ⁊ naturalis filius dei p̄ris ⁊ virginis mr̄is: q̄ solus fuit dign⁹ vt esset mediator dei ⁊ hominū: vt scribit. j. Tim̄. ij. Cui⁹ sufficiētia in h̄ euidēter apparet: q̄ in ipso cōplacuit oēm plenitudinē diuinitatis corꝑaliter habitare: pacificans ꝑ sanguinē crucis ei⁹/siue q̄ in celis sunt/siue q̄ in terris: vt ptꝫ Col. j. Pōt aūt dici ꝙ chr̄s voluit exaltari in cruce triplici rōne. B ¶ Primo vt ipsum pēdentē intuearis euidētius. ⁊ hec ratio tangit Joā. viij. Cū exaltaueritis filiū hois. Glo. dicit: In cruce tūc cognoscetis q̄a ego sum: ille vicꝫ qui ꝑ vestra salute vob fuit in lege ꝓmissus dicēte Moyse Deut. xviij. Prophaꝫ suscitabit vobis dn̄s de fratribꝫ vr̄is ip̄m tanq̄ me audietis. Tunc ergo. i. chr̄o moriēte: chr̄o resurgente: ⁊ in celum ascendēte: spūsctō veniēte: predicatiōe euāgelij coruscante: tunc vtiq̄ cognoscetis: q̄ ego sum via per quaꝫ debetis incedere. veritas cui debetis credere: ⁊ vita quā debetis appetere. ¶ Ad cuius maiorē euidentiā est sciendū ꝙ chr̄s in cruce exaltat⁹ nobis ꝓponit: in virtutis signū: in veritatis speculū/⁊ vite librū. Primū ptꝫ. Dū em̄ cōtemplor chr̄m i cruce: in ipso cōspicio quoddā virtutis signū quo dirigor in viam pauꝑtatis: q̄ nudus in cruce pependit. In viā humilitatis: q̄a voluntarie se ꝑ nobis obtulit. In viā benignitatis: q̄ ꝑ crucifixoribꝫ exorauit. ¶ Sed ꝓchdolor huic signo virtuoso multi cōtradicūt s̄m ꝓphetiam Symeonis. Nā cupidi ꝯtradicūt ei⁹ pauꝑtati. Superbi ꝯtradicūt ei⁹ humilitati. Et rancorosi ꝯtradicūt eius benignitati. ¶ Scdm ptꝫ. Dū em̄ intueor chr̄m in cruce exaltatū: cōspicio quoddā veritatis speculū. in q̄ aperte relucet exēplar omniū ꝑfectionū: teste Aug. q̄ dicit in de vera religiōe. ꝙ tota vita chr̄i in terris disciplina moruꝫ fuit. Oia em̄ bona mūdi chr̄s cōtem-

psit q̃ contemnẽda docuit: ⁊ oĩa mala sustinuit q̃ sustinenda p̃cepit. ¶ Tertiũ ptz. In ipso em̃ chr̃o in cruce exaltato cõspicio vite librũ. De quo scribitur in ps̃. In libro tuo oẽs scribent: te scz imitari volẽtes. vbi dicit glos. me q̃ sum forma hominib⁹ recte viuendi Uñ ad legendũ in hoc libro quẽlibet nostrũ hortat spũsscrũs Esaie. xxxiiij. Requirite diligẽter in libro dñi ⁊ legite in eo/si sue sancte vite volueritis cõformari. C ¶ Scdo chr̃us voluit in cruce exaltari: vt pẽdentẽ attendas feruẽtius/⁊ ad ip̃m accedas cõfidenti⁹. Certum em̃ est q̃ ille nobis nequaq̃ põt negare veniã/q̃ semetip̃m p̃ nobis obtulit hostiã: ⁊ p̃ nobis posuit aĩam suã benedictã. Et iõ peccantes patiẽter expectat/vt clementer indulgeat. Jõ scribit Esa. xxx. Propterea expectat dñs vt misereat vestri/et exaltabit parcẽs vobis. Miscdia em̃ sup̃ exaltat iudiciũ: vt scribit Jaco. ij. Talẽ fiduciã venie Ber. habuit cum dicit sup̃ Cañ. ser. lxj. Peccaui pctm̃ grande: turbat cõsciẽtia mea: sed non conturbat: q̃ vulnerũ dñi recordabor ex quib⁹ mihi spes venie repromittit. Si aũt de⁹ qñ q̃ non p̃cit sed perimit hoc est ex eo: q̃ nõ est qui pijs precib⁹ irascentẽ teneat: nõ est qui miscdiam impetrare studeat. Bene indigeret ecclesia istis tp̃ib⁹ alio Moyse q̃ staret sequester inter deũ ⁊ ppl'm/sicut fecit Moyses. cui dixit dñs Exo. xxxij. Dimitte me vt irascat furor meus cõtra eos/vt deleã eos. Sup̃ quo ꝟbo dicit Ber. q̃ in hoc verbo euidẽter apparet potẽtia charitatis: q̃ vincit inuincibilem ⁊ ligat oĩpotentẽ. Et vtiq̃ vellet dñs habere hodie talẽ virum qui eũ precib⁹ ligaret nec eum irasci p̃mitteret. Et q̃ talẽ nõ inuenit: lamentabil'r conquerit Ezech. xxij. Quesiui de eis virum qui interponeret pacẽ/⁊ staret ex aduerso cõtra me/ne dissiparẽ eos: nec inueni. ⁊ ideo effudi sup̃ eos indignationẽ meã: ⁊ in igne ire mee consumpsi eos. D ¶ Tertio christ⁹ voluit in cruce exaltari: vt per ip̃m attrahereris p̃fectius. nam q̃nto pro te passus est atrocius: tanto mentẽ tuã trahit ad se efficacius. Jõ ipsemet dicit Jo. xij. Ego si exaltat⁹ fuero a terra: oĩa trahaz ad meip̃m. Et loquitur ad litterã de sua exaltatiõe facta in ligno crucis vt dicit glo. Nulla em̃ põt esse tanta transgressio: nulla tam profunda desp̃atio/quã christi passio deuote considerata nõ extrahat de lacu miserie ⁊ de luto fecis. imo etiã ⁊ de p̃fundo desperationis. Et hanc pietatẽ ipse dñs p̃miserat Ozee. xj. Traham eos in vinculis charitatis. Signãter autẽ pluraliter dicit in vinculis charitatis: q̃ in christo virtus meritorũ trahit ad spem recõciliationis. actus exemplorũ trahit ad meritũ virtuose p̃fectionis. dolor tormẽtorũ trahit ad gemitum cõpassionis. sed odor vngẽtorum trahit ad amplexũ deuotiõis: que om̃ia sicut dicit Bern. effluũt a vulneribus ipsius christi. Uñ dicit sup̃ Cañ. Quicq̃d mihi deest/vsurpo mihi ex visceribus christi: q̃a misericodie effluũt: nec desunt foramia p̃ que effluant. Patet arcanũ cordis per foramina corporis: patent viscera misericordie dei nostri i quib⁹ visitauit nos oriẽs ex alto. In cuius etiã signũ christus in cruce habet caput inclinatum vt per hoc ostendat q̃ paratus est recipere penitẽtes ad pacis osculũ. Extendit etiã brachia/vt prompte reuertentẽ ad se recipiat ad amplexũ pacis ⁊ amicicie. E ¶ Sed quia de exaltatione filij hoĩs aliqua prelibauimus: consequẽs est vt pro reuerentia

hodierne solēnitatis aliqua de exalta
tione sancte crucis etiā inducam⁹. Ad
cui⁹ euidentiā est sciendū q̄ preconiū
exaltatōis sancte crucis colligit ex tri
bus. Primo quia fuit sctificata vesti
gijs. Scdo qr fuit clarificata prodi
gijs. Tertio qa fuit magnificata suf
fragijs. ¶ Primū pz. Ex tactu eñ sa
cratissimi corpis ⁊ sanguinis chri ipa
crux q̄ prius erat ꝯtemptibilis vilita
te ⁊ horribilis penalitate: nūc reuerē
ter honorat: vt dicit Damas. lib. iiij. c.
iij. Uñ dicit Aug. q̄ ipsa crux q̄ prius
erat suppliciū latronū/modo transijt
ad frōtes imperatoꝝ. Cui⁹ rationē assi
gnat btūs Andreas cuz dicit. O bona
crux q̄ decorē ⁊ pulcritudinē de mem
bris dñi suscepisti. Fuit eñ suo p̄cio
so sangnine nobilitata/⁊ ex membris
ei⁹ tanq̄ margarit̄ ornata. ¶ Secū
dum pz. Hoc eñ signo crucis sibi ce
litus ostenso Constantin⁹ triūphauit
de hostibꝰ. ⁊ sil'r Mauric⁹ ⁊ Mar
tinus: q̄ dixit. Ego signo crucis nō cly
peo p̄tectus aut galea/hostiū cuneos
penetrabo secur⁹. Et vt de ceteris ei⁹
miraculis transeā: hodierna die cū li
gnū scte crucis ab Heraclito hieroso
lymā honorifice deferret: q̄ttuor pa
ralytici sūt curati. x. leprosi fuerūt mū
dati: ⁊. xv. ceci illuminati. multi etiaz
demoniaci fuerūt liberati: ⁊ aliq̄ mor
tui suscitati. ¶ Tertiū pz. Nam sm
Damascenū virtute scte crucis proto
plasti casus est reformat⁹: hostis ē su
perat⁹: ⁊ infern⁹ depdatus: ⁊ pdisus
reserat⁹. Jō dicit Ber. in ser. d sancto
Andrea. Crux est scutū quo circūda
mur/vt eius q̄ttuor cornua q̄drifaria
hostis tela repellant. Hec aūt q̄ttuor
cornua sunt cōtinētia: patiētia: humi
litas: ⁊ prudētia. Nā vt ipse dicit: pri
mū cornu dextrum repellit timorē pu
sillanimitatis. scdm cornu sinistrū re
pellit timorē aduersitatis. tertium cor
nu repellit fauorē p̄speritatis. sz supre
mū cornu repellit tumorē vanitatis.
Uñ dr Aug. q̄ signū crucis a nob ex
pellit extrminatorē/si cor nr̄m christū
habeat inhabitatorē. Uñ pro sue lau
dis p̄conio pulcre sic loquit Cassi. ita
dicēs. Crux est hūiliuz inuicta tuitio
supboꝝ deiectio: victoria chri/pditio
diaboli: infernoꝝ destructio/celestiū
ꝯfirmatio: mors īfideliū/vita iustoꝝ.
Cui⁹ vtutis ⁊ efficacie nos p. fa. ⁊c.

¶ De exaltatione scte crucis Ser. iij.
Et in ordine. CXXXI.

Secūdo sacramētuz
nr̄e redēptōis ostendit opor
tunū ⁊ expediens ex necitate
remedij nob exhibiti. qd no
tat cum subdit: oportet exaltari. A
¶ Ad cui⁹ maiorē euidētiā duo sunt
declarāda. Primū est q̄ necitate opor
tuit filiū hois exaltari. Scdm est q̄l'r
⁊ q̄bꝰ meritis talē exaltationē cū ipso
possum⁹ cōseq̄. ¶ Circa pmū est sciē
duz q̄ filiū hois p nr̄a salute in cruce
exaltari oportuit triplici rōne. Prio
ad pr̄ne offense satisfactōez Scdo ad
diuie pmissionis iplectionē. Tertio ad
diuie scpture ꝯsūmationē. ¶ Primū
pz. Cū ei petm̄ pmi hois fuerit infini
tū ex pte dei q̄ offendebat: ⁊ etiā ex pte
boni infiniti qd p petm̄ hois pdebat:
vt pbat Ans. i li. cur de⁹ hō. De offen
sa aūt īfinita pura creatura cū sit fini
te vtutis satisfacere nō pōt: ḡ relinquit
q̄ ille q̄ p petō pmi hois satisfacere de
buit eēt nēcario de⁹ ⁊ hō. De⁹ q̄ satisfa
cere posset: hō aūt qui satisfacere debe
ret: vt deducit Ans. ibidē. Et istaz ra
tionē tāgit apl's Heb. ix. cū dr. Nunc
aūt ne sez petm̄ pmi hois remaneret
impunitū ⁊ indeletum: vt dicit glos.
chrus semel apparuit p hostiā suā scl'

ꝓ nobis oblatã in cruce. Et hec oblatio facta est in cõsummatiõe seculorũ .i. in vltima etate mũdi ad destructionẽ pcti: q̃ nulla alia hostia sufficiebat ad delendũ pctm̃ ⁊ ad satisfaciẽdum ꝓ pctõ/nisi sola hostia iesu chr̃i: vt dt glo. q̃ volũtarie seip̃m ꝓ nob obtulit in ara crucis. Et ad iugẽ memoriã tãti bñficij hortat Amb. quẽlibet hoiem ita dicẽs. O hõ noli tantũ amittere beneficiũ. ꝓpterea em̃ chr̃s damnationi mortis se subdidit/vt te de dãnatione eterna eruerет. ille suscepit mortis seruitutẽ vt tibi tribueret vite libertatẽ.

B ¶ Scdm̃ ptz. Ad h̃ em̃ chr̃us in cruce exaltari voluit vt pactũ sue promissiõis adimpleret. Promiserat nãq̃ per ꝓphetas se venturũ: ⁊ ꝓ nobis passurũ ad nos redimẽdos ⁊ saluandos. Et h̃ pactũ ꝓmissionis christus subscripserat per instrumenta: vallauerat per iuramenta: roborauerat sigillis: ⁊ firmauerat testibus multis. Scriptura hui⁹ pacti exprimit Esa. xlvj. vbi chr̃s dicit in ꝑsona dei. Ego feci: ego feram: ego portabo: ⁊ ego saluabo. q. d. Ego feci primũ hoiem: ego ferã. i. sustinebo eũ patiẽter ꝓ pnia facienda. Sed q̃ homo ꝑ seip̃m nõ potest deo satisfacere de pctõ primi hominis: ideo portabo ꝓ eo penã satisfactoriam ad quã per se non sufficit: ⁊ ꝑ hoc saluabo eũ: quia ꝓ sua salute in cruce offerã memetip̃m. Juramentũ huius pacti exprimit Gen. xxij. Per memetip̃m iurauit dicit dñs: q̃ in semine tuo benedicent om̃es gentes. Et Luc. ij. Jusiurandũ quod iurauit ad Abraam patrẽ nostrũ daturus se nobis. Huius etiã instrumẽti sigilla fuerunt christi quinq̃ vulnera: in quibus s̃m Aug. legere debem⁹ suũ amorem: vt ꝓ eius amore cuncta delectabilia libenter cõtemnas. suũ dolorem vt cuncta aduersa ꝓ eius amore libẽter sustineas. Testes aũt huius pacti fuerunt oẽs ꝓphete: qui cõcordit oẽs nobis testimoniũ ꝑhibent accipere remissionẽ peccatoꝝ in noie eius om̃ea qui credunt in eũ: vt scribit Act. x.

C ¶ Tertiũ ptz. Nã ideo oportuit filium hois in cruce exaltari: vt om̃ia ꝯsummarent in se que de ipso scripta erant. Et ideo ipsemet dicit Luce. vlt. Necesse ẽ impleri oia que scripta sunt in lege ⁊ ꝓphetis ⁊ psalmis de me. Et dixit: Qm̃ sic scriptũ est ⁊ sic oportebit christũ pati ꝓ salute humani generis: vt dicit glo. ⁊ resurgere a mortuis tertia die ⁊ p̃dicari in noie eius pniaꝫ ⁊ remissionẽ pctõꝝ i oẽs gẽtes: incipientes a hierosolyma. Qd̃ dicit ꝓpter duo. Primo quia apl̃i primitus predicauerũt fidem christi apud iudeos ꝓpter q̃s p̃ncipalr̃ chr̃s carnẽ assũpsit ⁊ deinde a iudeis repulsi ꝓpter eorũ incredulitatẽ se cõuerterunt ad gẽtes vt patet Act. xiij. Secũdo quia sicut dicit Chry. p̃mo oportuit resurrectionem christi pandi apud ipsos crucifixores: vt eorũ fide credibilior alijs demonstraret. D ¶ Circa secundũ est sciendũ q̃ si velimus cũ christo in presenti vita per gratiaꝫ ⁊ in futuro ꝑ gloriã eternalit̃ exaltari/oportet nos regenerari ꝑ gratiaꝫ: exercitari ꝑ iusticiã: ⁊ examiari ꝑ patiẽtiã. Primũ ptz Cum enim omnes simus natura filij ire: vt patet Eph. ij. oportet vetustatẽ nature ⁊ deformitatẽ culpe reformari per nouã natiuitatẽ gratie. Jõ scribitur Joan. iij. Oportet vos nasci denuo. Hec autẽ gratia regenerãs est fides per dilectionẽ operãs: que est primũ fundamẽtũ spiritualis vite: quia sine fide impossibile ẽ placere deo: vt scribitur Heb. x. Hanc igitur sacramentorum ianuam: hanc omniũ pre-

miſorum cauſam apoſtoli docuerunt Act.xvj.cum dicerent: Si vultis ſalui fieri credite in dominū ieſum chriſtum z ſalui eritis. ¶ Sed eſt ſciēdū q̄ quicūq; per gratiā regenerat oportet credere in ieſum: nō quocūq; modo/ſed fide certa nō dubia/fide viua nō mortua/fide vera nō ficta. Si eñ p fide timeas pati aduerſa/nō eſt firma. Si a fide ſubtrahas opera: non eſt viua ſed mortua. Si etiam de fide queras pbationē per experimēta: nō eſt vera nec meritoria: quia vt dicit Greg. Fides nō habet meritū: cui humana ratio prebet experimentū. ¶ Secundū patet. Cum eñ vera fides boiem iuſtificet/ſm Apl'm: patz q̄ in vacuū gratiā fidei recipiat: qui per hoc nō pficit in iuſticia. Unde ad hoc exercitiū virtuoſum quēlibet noſtrum hortat apoſtol⁹. j. Theſſal. iiij. Rogamus inquit vos et obſecram⁹ in domino ieſu/vt quēadmodū acceꝑiſtis a nobis quō vos oporteat ambulare z placere deo: ſic et ambuletis vt abunderis magis. Ubi dicit gloſa Ambulate recte conuerſando z in bonis operib⁹ pficiēdo. Sicut enim per greſſum corporis expedit via pedum ſic per exercitiū bonorū operū perficitur via morū. Tunc ambulam⁹ ſicut oportet/cum ambulam⁹ recte per intētionē/ſancte per dilectionē/caute per diſcretionē/z honeſte per bonam conuerſationē. Ad hoc eñ exercitiū virtuoſum hortat Apoſtol⁹ Col. j. Ambuletis digne deo per oīnia placētes z in bono opere fructificātes. Et quia exercitiū nō poteſt haberi niſi in vita p̄ſenti: ideo dicit apl's Gal. vj. Ergo dum temp⁹ habem⁹ operemur bonū ad oēs/maxime autē ad domeſticos fidei. ¶ Tertiū patet. Si eñ oportuit pati chriſtū: et ita p paſſiōis patientiā intrare in gl'iam ſuam/ſibi vtiq; naturaliter debitā: quō tu ſine paſſionib⁹ p̄ſumis intrare in gloriaz ſuā: que tibi nec debet iure ꝓpio nec iure condigno. Ideo ſcribit Ro. viij. Nō ſunt condigne paſſiones hui⁹ tēꝑoris ad futurā gl'iam que reuelabit in nobis. Quare autē nō ſunt condigne: hoc Glo. exprimit dicens: Quia ſunt pauce numero et parue merito: ſunt breues ad durādum/z leues ad ſufferendū. Ideo ſcribit. j. Pe. iij. In quo exultabitis modicū nunc ſi oportet cōtriſtari varijs tentatiōibus: vt p̄batio fidei veſtre multo p̄cioſior ſit auro: quod per ignem probatur: inueniat in laudem z gl'iam ieſu chriſti. Nam ſicut triticū triturat̄ z in area ventilatū reponit in granario domini: ſic per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum dei: vt patz Act. xiiij. Tribulatiōes eñ preſentis vite ſunt q̄plurimum vtiles: q; inducunt hominē ad conſideratiōnē culpe ad reſtitutiōnē gratie/ad correctiōnē emende/z ad pfectiōnē iuſticie. Et tō dicit Greg. Si oīa iuſta dño placere ſcim⁹: nulla autē pati poſſum⁹ niſi ea q̄ dño placuerint: iuſta ergo ſunt cuncta que patimur. Propter quod vtilitatē preſentiū paſſionum Aug. aduertens dicit: Dñe hic vre/hic ſeca/dum modo in futuro mihi parcas. Quaꝑ paſſionū voluntariā tolerantiā nobis concedat z̄.

¶ De ſancto Matheo Sermo primus/et in ordine. CXXXII.

Fecit leui conuiuiū magnū ieſu in domo ſua: Luc. v. Quia ſm Tul. i li. de offi. boni animi eſt non eſſe immorē ꝓcepti bñficij: ideo matheꝰ ſiue

leui (q̄ binomi⁹ est) in ꝟbis p̄missis no bis ꝓponit̄ in exēplū magne gratitudi nis: qꝛ ſm Amb. de sua vocatiōe non ingrat⁹/christo vocāti magni cōuiuij exhibuit apparatū. ꝓpter qd̄ dicit̄: Fe cit leui cōuiuiū magnū iesu in domo sua. A ¶ Ubi est sciēdū ꝙ sub me taphora cōuiuij corpalis nobis inuit̄ ſm Amb. apparat⁹ ꝯuiuij spūalis in mēte apl̄i celebrati: ꝛ ideo diligenter aduertere debem⁹ celebritatē hui⁹ cō uiuij corpalis ꝛ etiā mentalis in mēte apl̄i. Quia necessario oportet nos si mile celebrare/si celeste cōuiuiū volu mus degustare. Attende ergo tu aīa deuota in cōuiuio publicani ꝛ modū ꝯuiuandi ꝛ locū cōuiuij. Nā in cōui uio apparet plenitudo gratie suauit̄ exuberātis. In loco vero fulget recti tudo consciētie ad tale cōuiuiū suaui ter disponētis. Primū ostēdit celebri tas cōuiuij/cū p̄mittit̄: Fecit leui con uiuiū magnū iesu. Scd̄m p̄tendit ꝓ prietas hospitij/cū subdit̄: in domo sua. ¶ Ut autē de materia ꝓposita ꝓ nostra instrucctiōe spūali vberiorem gratiā hauriam⁹: ideo ad maiorē eui dentiā vtriusq̄ mēbri ꝓpositi tria sunt per ordinē declaranda. Primū est q̄d ꝑ illud cōuiuiū spūale intelligat̄: et q̄ sunt illa per que ꝟtualiter integratur. Secundū est in quo loco aīe deuote illud conuiuiū cōgrue celebrat̄. Ter tiū est/qualit̄ istud spūale cōuiuiū in aīa compleat̄. B ¶ Propter pri mū est sciendū/ꝙ illud cōuiuiū nihil aliud est q̄ mira ꝛ indicibilis interna suauitas: quā mens quādoq̄ degu stat: tū ex diuini dulcorꝫ influētia: tū ex diuine bonitatis p̄sentia. ¶ Cuius quidē gustus suauitas ꝑficit̄ ex tribꝰ ¶ Primo quidē ex interne pacis per fecta securitate: ex qua mens deuota ab om̄i inquietatione rei momētanee auellit̄: ꝛ ab omnibꝰ defectibꝰ spūali bus ꝛ corporalibꝰ segregat̄: ita ꝙ i se ipsa ꝛ in toto regno aīe securitatē om nimodā pacis ꝛ quietis interne dele ctabiliter contēplat̄. Et illud donum anime deuote ore diuīo ꝓmittit̄ Esa. xxxij. Sedebit populus meus in pul chritudine pacis/in tabernaculis fi ducie ꝛ in requie opulēta. Signanter aūt dicit/popul⁹ me⁹: ad insinuandū ꝙ illud donū nō ꝯcedit̄ a deo nisi mē tibus quas sibi ab eterno ad culmen tante perfectionis specialiter elegit: ꝛ quas per sue gratie affluentiā singu lariter illustrauit: ꝛ quas in culmē tā singularis perfectiōis per specialem gratiam sublimauit. Et reuera tales mentes congrue sedebunt in pulchri tudine pacis et in tabernaculis fidu cie et in requie opulenta. Quia tales mentes in bono diuino adeo firmiter solidantur: vt ab ipo per nullam rem transitoriam poterūt auelli. Nec etiā in seipis per aliquam affectionem rei momentanee poterūt vllatenus inqe tari: iuxta illud Ecci. xv. Firmabit̄ in illo ꝛ non flectetur. Quia tales men tes per singularē gratiam sic sunt fir mate in bono diuino/ꝙ per nihil cre atum ab eius affectione amorosa de flecti possunt. C ¶ Secūdo aūt hoc contingit ex boni diuini immen sa capabilitate. Qua quidem mētis desideriū tantū per gratiam dilatat̄ ꝙ eius capacitas per nihil aliud q̄ ꝑ solam diuinā presentiā repleri valeat Unde talis mens ex pregustata sua uitate diuine presentie/dissolui cupi ens/mundū horrens/vitam presentē contemnēs/ad sola celestia suspiciēs alto suspirio/profundo desiderio stat in ostio tabernaculi sui velut alt̄ abra am: Gen. xvj. quasi paratus iugiter ad egressum/et suspensus ad domini

aduentū ꝓrumpere potest in vocem sponse Cañ. j. Osculet me osculo oris sui. quasi diceret. Non contētor/non satior per alicui⁹ doni creati influētiā nisi mihi exhibeas tue diuinitatis optatā presentiā. Et tale donū videt̄ assecutus ꝓpheta/cum dixit: Ambulabā in latitudine/per meorū. s. desideriorū nimiā expansionem et diuine p̄sentie largifluā receptionē: ꝓpter hoc qꝛ mā/data tua exquisiui. In quo euidenter innuit̄ ꝙ ille mentes deuote que deo fideliter seruiūt: ꝛ sue voluntati in oībus obediūt: ꝛ iuxta diuine volūtatis beneplacitū solum viuūt: ꝙ illorū desideria per diuine capabilitatis affluentiā dilatant̄: et per gustum diuine suauitatis crebrius inebriant̄. D

¶ Tertio illud conuiuiū perficit̄ ex diuini gustus intima suauitate: q̄ mēti deuote quādoqꝫ concedit̄ ex interne dulcedinis influētia ꝛ diuine consolatiōis p̄sentia. Ubi est notabiliter aduertendū/ꝙ ista suauitate mēs deuota quādoqꝫ tāgit̄ solū ex diuini luminis influentia: qua menti quedam arcana reuelant̄: siue circa diuinarū personarū ꝓprietatē: siue circa essentie vnitatē: siue circa perfectionū essentialiū simplicitatē. Quādoqꝫ ꝟo mēs deuota tali suauitate tangit̄ ex solius diuine consolatiōis p̄sentia absqꝫ influxu alicui⁹ luminis theartici ꝛ diuini: in quo sibi aliqua arcana ꝛ supernaturalia reuelentur: vt patꝫ per Richarduꝫ in libro de contemplatione. Et propter istam differētiam contingit ꝙ mens quandoqꝫ vno tm̄ oculo diuinam presentiam contēplatur: puta cū tm̄ tangit̄ influxu diuini luminis sine aliqua actuali experientia diuine suauitatis. Uel etiam cū tm̄ aliquo gustu interne suauitatis tangitur absqꝫ eo ꝙ sibi in lumine theartico aliqua supernaturaliter reuelentur. Qñqꝫ vero vtroqꝫ oculo diuinam presentiam contemplat̄: puta cū mēs ꝛ diuino lumine perfunditur/et etiā consolatiōe diuine suauitatis potatur. Et huius conuiuij suauitas figuraliter exprimitur Sap̄. xvj. cum dicitur: Panem de celo prestisti eis omne delectamentū in se habentē. Quod tamen non est intelligendum vt dicit Augustin⁹ in lib. retract. ꝙ ille panis vnicuiqꝫ sapuerit ꝟm libitum sue voluntatis. Quia si sic/tunc nunq̄ dicerent: Anima nostra nauseat super cibo isto lenissimo. sed solū hoc intelligitur ꝙ apud sectatores diuini beneplaciti ille panis cōuertebatur in gustum quem quilibet talium appetebat: qui ꝟm diuinum beneplacitū tūc viuebat. De quo etiam scribit̄ in Ps̄. Panem angelorum manducauit homo. Iste panis angelorū non est aliud q̄ quoddam indicibile gaudium ꝛ suauitas quam mens percipit ꝛ degustat ex diuine veritatis precognitione ꝛ future felicitatis pregustatione. E

¶ Et est sciendum ꝙ isto pane angelorū mentes deuote hic in via tripliciter reficiuntur. Quidam enim ipsum degustant dulcorose et suauiter. Sicut illi qui ex gustu diuine suauitatis delectabiliter et infatigabiliter se exercent in actibus virtuosis. Qui habent dicere cum ꝓpheta: Quādulcia faucib⁹ meis eloquia tua/super mel ori meo. Quidaꝫ vero ipsum degustant vigorose ꝛ virtualiter. Sicut ipsi qui cum ardore et magno conatu in virtuosis actibus se exercēt: quorū corda in virore ꝟtutis iugiter pascuntur et morant̄. Nec mirū cū sint plantata iuxta fluēta diuinorū.

charismatū/ꝛ influentiā vberrimam gratiarū. Et ideo tales mētes ad modū arboris plantate secus decursus aquarū. i. continuā influentiā gratiarum/semꝑ faciūt fructū in tēpore suo quia semꝑ estuāt feruido conatu virtuose operatōis. Nullū etiā foliū sibi marcescit: quia nullā actionē virtuosam negligēter ꝛ tepide sed potiꝰ ardenter ꝛ cū virore animi operantur. Nullū etiā foliū ei defluit: quia nūq̄ꝫ omittūt aliquā circūstantiā virtuose operatiōis: sed om̄es actꝰ suos in mēsura ꝛ modo debito ꝛ ordine rationis operant. Quidā autē ipm̄ degustant copiose ꝛ affluēter: sicut illi qui ex gustu diuine suauitatis totaliter inebriātur: ꝛ quādoq̄ꝫ in mentis alienationē siue in extasim deducunt: et per h̄ sui ꝛ oim̄ mūdanoꝝ ꝑfecte obliuiscunt. Quorū differētia subtiliter exprimit Cañ. vj. cum dicit: Comedite amici ꝛ inebriamini charissimi. Nam diuina suauitate amici solum reficiūtur: sed charissimi inebriant: quia p̄mis duobus generibꝰ solis prestat per gratiā vt deo seruiant amorose ꝛ dulciter sicut primi: vel operose ꝛ viriliter sicut secūdi. Sed tertijs concedit ꝙ ex gustu diuine suauitatis copiose ꝛ affluēter reficiant/ꝛ quasi quadam sobria ebrietate mētaliter absorbeātur: et inquendā affectū supermūdanū trāfferant. Propter qd̄ talis excessus mentis inebriās sobrie dicit quedā dulcis ꝛ vitalis mors aīe/videlꝫ sibijpsi deficiens/ꝛ seipsam nesciēs. Sed tamen est sciendū s̄m Bern̄. ꝙ amatorij spiritus ibi meliꝰ secū sunt/cū vbi sint nesciunt: ibi tutiꝰ se habēt cū se hoc modo amiserūt: ibi ditius viuunt et clarius se cognoscunt/cū hoc modo sibi deficiunt/ꝛ suijpsorum obliti seip̄os nesciunt. Quā dulcē mortē ꝛ sobriaꝫ ebrietatē nobis p̄stare dignet ꝛc̄.

¶ De sancto Mattheo Sermo secundus/et in ordine. CXXXIII.

Secundo vidēdū est in quo loco aime deuote istd̄ conuiuiū cōgrue celebratur A ¶ Et dicēdū ꝙ celebratur in intimo mētis aīe ratiōalis. Qd̄ pulchre figuratū est Hester. j. vbi scribitur ꝙ rex asuerꝰ fecit magnū conuiuiū p̄parari in vestibulo horti: qui cultu ꝛ manu regia cōsteꝰ erat. Asuerus interp̄tat beatitudo ꝛ signat ipm̄ deū: qui solus est principale ꝛ puruꝫ obiectū nostre btitudinis. Hic asuerus fecit grande cōuiuiū in vestibulo horti. i. in secretiori ꝛ intimo loco animi diuina imagine insigniti. Et si q̄s diligēter ꝯsideret intimū anime rōnalis: videt locus multū cōgruꝰ isti spirituali cōuiuio ꝓpter duo: quia extrinsecū aīe possunt dici potētie corpales organis affixe q̄ꝫtū ad opationes naturales/sensibiles ꝛ aīales. Sꝫ itrinsecū aime possunt dici potētie abstracte ꝛ intellectuales: in q̄bꝰ relucet imago anime rationalis q̄ꝫtū ad deiformem claritatē. Et quia anima rationalis est solū capax diuine presentie: ex eo ꝙ est imago dei. vt patꝫ ꝑ Augꝰ. ij. lib. de trini. ideo necessario opteat ꝙ illud conuiuiū spirituale compleat in intimo aime ratiōalis. Secūdo hoc idem patet ex naturali ꝓprietate essentie diuine: cui ꝓprium est ꝙ per spiritualem illapsum sit in intimo cuiuslibet rei. Quod patet ex hoc ꝙ per illapsum suum essentialem ꝛ per eiꝰ presentiam virtualem quelibet res conseruantur in esse suo naturali: etsi eiꝰ influentia ad solum momentū suspēderetur a rebus/omnia in nihilū deciderent: vt dicit Augꝰ. Et ideo opor

tet q essentia diuina sit in intimo anime rationalis. Et quia deus est auctor z causa huius cõiuij: ideo necessarium est q illud conuiuium in intimo anime celebretur. Propter quod dicit Augustin⁹ libro confessi. Tu intimior intimo meo intus eras et ego foris requirebã te. ℬ ¶ Ex quo verbo si quis diligẽter consideret nobis relucet triplex informatio gratiosa. ¶ Prima est q quilibet homo rationalis debet altra consideratiõe aduertere/quantũ mens sua a deo recedat z elongetur quãdo ab intimo sui cordis exiens per ista exteriora spargitur z rotat. Nam quia deus solũ manet in intimo anime (vt visum est) certum est q quãto quis mente sua circa exteriora spargit/tanto amplius a deo elongatur. Et quia deus est vita anime: ideo certũ est q mors anime ex hoc incurritur q quis mente sua circa exteriora inutiliter euagatur.

¶ Secunda est. Cum enim deus summe appetat quiescere in corde humano: iuxta illud Prouerb. viij. Delitie mee/iubaudi sunt/esse cum filijs hominũ. Et etiã cor nostrũ velit sibi totaliter vendicare: iuxta illud Prouerbiorũ. xxiij. Fili prebe cor tuum mihi. Ideo quilibet homo diligenter consideret quantam irreuerẽtiam deo exhibeat/quando ipsum ejcit a corde amoroso: in quo tam delectabiliter requiescit. Et quanto bono seipsum priuat/quando vno bono diuino cõtempto (quod solum anime sufficit ad salutem) tam perniciose circa hec sensibilia euagatur. Consideret etiam nihilominus q̃ modicũ locum in corde suo relinquat/post q̃ q̃libet res trãsitoria circa quam mens vagatur/partem cordis sui secum asportauerit. Et quia bonitas diuine ĩmensitatis se tam in stricto loco nõ patitur coartari: ideo oportet q diuina presentia cordi sic sparso z diuiso totaliter subtrahatur. ¶ Tertia instructio est/q etiã hinc relucet cuilibet homini diligenter considerãti qualiter se in diuina presentia iugiter possit z debeat cõseruare. Quod sic patet. Cum enim deo obtineat intimũ locum cordis anime rationalis (vt visum est) cõstat q qui se iugiter intimo sui cordis contineat q talis interrupte sibij ipsi diuinã presentiã conseruat: et per consequẽs mẽtis sue domicilium p digno loco deo preparat: vt in eo illud spũale z amabile conuiuiũ in anima celebretur.

¶ Tertio videndum est/qualiter illud spirituale cõuiuiũ in anima compleatur: Ad cuius cuidẽtiam est sciendum q illud spirituale cõuiuiũ completur in anima tribus modis. Primo delectabiliter. Secundo honorabiliter. Tertio magnifice z liberaliter. ¶ Primũ patet per hoc q sapor huius conuiuij tantã delectationem menti parit/q omnẽ virtutẽ vitalem in ea consumeret/si ipsum p libitu continuare posset. Quod ostẽdit sponsa per hoc q prenimio sponsi desiderio se languidã prestatur: Nunciate (inquit) dilecto quia amore langueo Can. v. Ubi est sciendum q vehemens amor dilecti animam reddit languidam: pter duo. Primo: quia sicut languor ita molestat infirmum/q in nullo loco potest quiescere: ita feruens amor intantũ irritat amãtis desiderium/q in nulla alia re q̃ in solo amato valet quiete residere. Secũdo: quia sicut palatum infirmo omne quod gustat videtur insipidũ: ita cor amorosum omnẽ alienã cõsolationẽ

reputat insipidā ꝛ amarā: q̄ non redo-
let sincerā dulcedinē consolatiōis di-
uine: vt dicit Orige. De isto gustu spi
ritualis dulcedinis potest itelligi qd̄
scribitur Sap̄. xvj. Panem angelo-
rū manducauit homo. Iste panis an
gelorum nihil aliud est q̄ ineffabilis
dulcedo qua mēs reficit ex lympida
cognitiōe primi veri/ꝛ intima fruitio
ne summi boni: cuius dulcedinē et sa
porē mens deuota ꝛ in intimis recol-
lecta quandoq̄ prelibatorie hic in via
degustat. D ¶ Secūdo illud cō
uiuiū perficit in anima honorabiliter
Quod patet: tum ex pincerne nobili-
tate: tum ex vini degustati efficacia et
virtuositate. Pincerna nanq̄ huius
cōuiuij solus deus est: quia in solius
dei potestate est spūales delitias hui⁹
cōuiuij deuotis mentib⁹ p̄parare: eo
q̄ ipse solus nouit quando ꝛ quomo
do ꝛ quib⁹ mentib⁹ iste delitie sint ex-
hibende. Ipse etiam solus clauem hu
ius cellarij secū portat: ex quo vinum
spūalis dulcedinis ꝓpinatur. Quod
etiā signāter innuit sponsa cum dicit
Cañ. j. Introduxit me rex in cellā vi-
nariam. quasi di. Nō angel⁹/nō apo
stolus/nō deniq̄ maria celorū impe
ratrix: sed ipse rex personaliter intro-
duxit me in cellam vinariam/id est in
abyssum sue dulcedinis degustande.
Istud est illud cellariū vbi menti de-
uote plenum gaudiū ꝛ perfecta dele-
ctatio ꝓpinatur: ex quibus totum ani
me desideriū perfectissime quietatur.
Signāter etiam sponsa subdit: Ordi
nauit in me charitatē. quia charitas
ordinata ꝛ pfecta potissime in ista cel
la vinaria degustat: quia solum men
ti deuote tribuit vt singulariter ꝛ ca-
ste sciat deum diligere. Amor em̄ sin-
gularis consortem nō patitur: et ideo
tunc anima solum singulariter deum
diligit/quando totum amorē in ip̄m
refundit. Tunc autē deum singulari
ter ꝛ pure diligit/quādo pure ꝓpter so
lam eius bonitatē ipsum diligit/etiā
si nunq̄ aliquod commodū ab ip̄o re
portare deberet. Ideo dicit Augusti.
Quicūq̄ aliq̄d aliud a deo preter de
um querit: nō caste deū querit. Uinū
etiā huius cellarij tante est efficacie/
q̄ solus odor ipsius mentē deuotam
in suijpsius obliuionē ꝛ alienationem
cōuertit. Exemplū in petro: qui ex so-
la dulcedine claritat⁹ corporalis que
de facie christi resplēduit: que tamen
fuit solū q̄dā vmbra ꝛ vapor illi⁹ cla-
ritatis diuine: tantū inebriatus fuit/
q̄ nesciret quid diceret/appetēs in il-
la claritate vmbrate dulcedinis per-
petuo remanere/dicens: Dñe bonum
est nos hic esse. Ex quo apparet q̄ in
tantā alienationē mentis deuenerat/
q̄ vmbram diuine claritatis verā bea
titudinē estimabat. E ¶ Tertio
illud cōuiuiū pficit in anima magni-
fice ꝛ liberaliter. Quod patet per hoc
q̄ menti deuote in isto cōuiuio dona
deifica tam magnifice ꝛ liberalit⁹ con
ferunt. Nam hic om̄es vires ad ima
ginē pertinētes illustrātur per suauē
presentiā deitatis: et om̄es hic implē
tur thesauro diuine largitatis. Quod
euidēter nobis innuit Johānes Apo
cal. vlti. cū dicit: Platee tue hierusa-
lē sternent auro mūdo: ꝛ cātabit in te
canticū leticie. Ubi est notabiliter ad
uertendū q̄ apte ꝛ pulchre hic explice
tur influxus diuine claritatis ꝛ inter-
ne dulcedinis in ip̄as potētias anime
rationalis. Nam hierusalē iterpretat
visio pacis: et signat animā contēpla
tiuā: que scipsam ꝛ om̄ia desideria re
rū labentiū ita perfecte deuicit/q̄ per

fecta pace fruit in seipsa: z totū regnū anime in tanta tranq̄llitate possidet/ q̄ modicū vel quasi nunq̄ molestat p aliqđ inordinatū desideriū rei transitorie vel delectationis terrene. Ūñ talis anima merito de hoc gaudere debet ex intimis sui cordis q̄ ei⁹ platee sterni debēt auro mđo. Per plateas intelligo vires superiores ad imaginem ptinētes. Que ideo platee dicuntur: quia per eas anima liberū habet accessum ad amplexum summi boni. Que etiā nunc auro mundo sternent quādo locūde deitatis p̄sentia replebunt. Nam pater appropiate memoriam replet per thesauz sue deitatis/ per amplexū sue eternitatis/ z p influxum sue omnipotentie et maiestatis. Quia sicut dicit Anselm in proslo. Ibi sic erunt beati omnipotētes voluntatis sue sicut deus sue: quia sicut voluntas dei om̄ipotēs in rebus om̄ibus impletur: sic voluntas beatorū in omnibus reb⁹ adimplebit: quia nihil volēt quod non voleret ipse deus. Filius appropriate replebit intelligentiam per speciem sue formalitatis/ per candorem sue claritatis/ et per lucē inaccessibilem sue sapiētie z veritatis. Nam ſm Anselm. vbi supra. Diuina sapiētia ostendet seipam mentibus beatis: in qua tāq̄ in speculo lympidissimo omnia in momento perfectissime cognoscent: vt dicit Aug. Spiritussanctus appropriate replet voluntatē per gustum dulcissimū diuine suauitatis/ amplexū mellifluū indicibilis charitatis/ et per letitiam et gaudium eternе felicitatis. Quod quidem gaudiū bibent de fonte viuo in ea puritate in qua sicut deus sua fontali bonitate fruitur in seipso. Cui⁹ gaudij nos participes faciat z̄.

¶ De sancto Matheo Sermo tertius/ et in ordine CXXXIIII.

SEquere me: et surgens secutus est eum: Matth. ix. B ¶ Sciēdum q̄ in serie euangelij p̄sentis sex documēta nostre instructiōi congrua notabiliter implicant. ¶ Primū est beati matthei humilitas: que ex hoc colligit̄ q̄ seipsum in euāgelio suo proprio exprimit publicum peccatorē. In quo euidenter ostendit q̄ ex humilitate vera ꝓprium suum defectum confiteri non erubuit: vt in se christi gratiā ampli⁹ cōmendaret: et ideo p̄mittit: Vidit Iesus hoiem sedentē in telonio matthēū nomine/ et dixit ei: Sequere me. ¶ Secundū est sue obedientie ꝓmptitudo z velocitas: que colligit̄ ex hoc/ q̄ statim om̄ibus relictis vocanti dñm secut⁹ fuit/ tam passibus corporis q̄ affectibus mentis: vt dicit Amb. In quo ſm Greg. nostra tarditas reprehēdit. Quia tot beneficijs p̄uēti z totiens per internas inspiratiōes a deo vocati ip̄m sequi renuim⁹. In hoc etiā ſm Greg. nostra cupiditas arguit dum nostra mens peruersa hoc sponte deserere renuit quod q̄tidie perdit inuita. Et hoc notat cū subdit: et surgens secutus est eum. ¶ Tertiū est ipsius matthei gratitudo z pietas. Quia de sua vocatione non ingrat⁹ christo magni cōuiuij exhibuit apparatū: z ideo sequit: Et fecit ei conuiuiū magnū in domo sua. ¶ Quartū est ipōz phariseorū inuidia z peruersitas: que notatur in hoc q̄ de christi pietate murmurabāt: z ei ꝓpo q̄ cum peccatoribus comederet mordaciter detrahebant/ dicentes discipulis: Quare cū peccatoribus z publicanis māducat magist⁹ vr.

¶ Quintū est christi sapiētia et eius

mira perspicacitas: quia statim cogitationes sui murmuris recognoscens, respondit eis, dicens: Non egent qui sani sunt medico sed qui male habent. In quo secundum Chrysostomum ipsos phariseos tacite reprehendit: qui se sanos estimabant: et ideo reputabant se non indigere medicina gratie christi: qua illi egent qui se peccatores humiliter confitentur. Sextum est ipsius christi immensa benignitas: qua ipsos peccatores ad penitentiam recipere et vocare dignatur: Et ideo subdit: Non veni vocare iustos. i. eos qui seipsos iustos reputant: sed peccatores ad penitentiam. quasi dicat. Illos solos voco ad gratiam qui seipsos esse peccatores humiliter recognoscunt.

B ¶ Sic ergo serie euangelij breuiter decursa verbo prius proposito immoremur: quo dicitur, Et surgens secutus est eum. In quo verbo luculenter exprimitur magnum preconium et singularis perfectio beati matthei. Que hic euidenter attollitur ab eius inchoata perfectione. Secundo a christi perfecta imitatione. Eius inchoata perfectio consistit in vite veteris abiectione: que notatur cum premittitur, Surgens. i. vitam suam veterem perfecte deserens Sed christi perfecta imitatio notatur in diuine conformitatis adeptione: que notatur cum subditur: secutus est eum. non tamen gressibus corporis (vt dicit Ambrosius) sed affectibus mentis et conformitate imitationis. ¶ Circa primum est sciendum quod inchoata eius perfectio dependet a duobus. Primo quidem a christi vocatione: quia christus videns eum sedentem in teloneo dixit ei: Sequere me. Secundo dependet a vite veteris abiectione: quia ex illa vocatione omnia propter christum dereliquit, et vite veteri totaliter abrenunciauit. Primum patet. Nam quantumcumque homo sit durus et in peccatis obstinatus, necesse tamen est vt audita voce interiori iesu cor eius liquefiat et resoluatur per gratiam. C ¶ Ad cuius maiorem euidentiam est sciendum quod quedam sunt dura: que ad sui resolutionem indigent liquefactione: sicut terra. Quedam indigent calefactione: sicut metalla. Quedam vero indigent percussione: sicut saxa: que scinduntur per malleationem Omnibus autem istis modis vim corda dura liquefaciendi habet verbum dei. Primo namque cor aridum et insipidum liquefacit et resoluit per gratie humectationem. Et propter hunc effectum vox christi dicitur esse vox aquarum multarum: vt patet Apocalypsis xiiij. Secundo cor frigidum liquefacit et accendit per diuini amoris inflammationem. Quem effectum bene senserat propheta cum dixit: Ignitum eloquium tuum vehementer: et seruus tuus dilexit illud. Tertio corda obstinata resoluit per validam contritionem et tribulationum immissionem. Unde scribitur Hiere. xxiij. Nonne verba mea sunt quasi malleus conterens petras. Bene ergo beatus mattheus qui prius sedens in teloneo peccato cupiditatis et aliorum vitiorum fuerat induratus et a diuina gratia alienatus, ad vocationem christi liquefactus poterat dicere illud Canticorum. ij. Anima mea liquefacta est vt dilectus locutus est. D ¶ Secundum patet. Beatus enim mattheus vitam veterem deseruit tribus modis: in quibus nobis proponitur in exemplum vt et nos similiter faciamus. Primo namque ipsam deseruit velociter: quia statim audito verbo dei quo dixit, Sequere me: surgens secutus est eum. Et reuera exemplo beati matthei festina et velox debet esse nostra conuersio propter tria: que quelibet hominem ad hoc mouere debent. ¶ Primum est temporis

caristia. De qualibet cñ re homo aliq̄ quid magnū z diuisibile possidere po test. De tempore aūt nihil habere põt homo nisi ipm nūc. quod licet sit mo mentū z indiuisibile: hoc ipm tamen cum morte nos oportet diuidere / vt dicit Bcr. Temporis ergo brevitas z eius irreuersibilitas nos merito de ber mducere vt prompte ad dominū cōuertamur. ¶ Secundū est scriptu rarum documēta. Unde scribit Eccl. v. Ne tardes conuerti ad dominum z ne differas de die in diem: quia ne scit hō quid pariat futura dies. Job xxij. Nescio q̄diu subsistam: z post modicū tollat me factor me⁹. ¶ Ter tium est sanctor exempla. Quod be ne patuit in Maria magdalena: cui⁹ odore sanctitatis replera est tota do mus ecclesie. Naz postq̄ dom⁹ cor eius a more suo terrigit/nō distulit ve nire: super Quiuantes ingressa est: nō iussa venit: iter epulas lachrymas ob tulit vt dicit Brego. E ¶ Secū do ipsam deseruit integraliter. Unde scribitur Luc. v. q̄ relictis omnibus secutus est eum. Beatus aūm Mat theus reliquit omnia que possidebat ita vt de cetero nullā partē anime suc z cordis propriq̄ possideret. sed omnia sua interiora z exteriora totaliter con uertit in obsequiū christi: vt infra ple nius apparebit. ¶ Tertio btūs Mat theus viram sua vererez deseruit sin ceriter: quia ex solo amore regni cele stis christuz sequebat z ei inherebat. Non cñ erat de illis de quibus dicit christus Joan. vj. Secuti estis in de sertum: non quia diligitis me/sed qa manducastis de panibus meis. Sic prochdolor multi hodie christum se quūtur z ei obsequūtur plus ꝓpter tē poralem remunerationē z ꝑsentis vi te ꝓsperitatē/q̄ ꝓpter eternā beatitu dinem. F ¶ Circa scōm est scien dum q̄ singularis ꝓfectio beati Mat thei ex perfecta imitatione ipsi⁹ chri sti: que notat cum subditur: secut⁹ est eius. z in hoc btūs Matthеus nobis ꝓponitur in exemplū singularis per fectionis/z q̄ntum ad viram actiuaz z q̄ntum ad viram cōtemplatiuā. Ad cuius maiorē euidentiā est sciendū q̄ homo interior distinguit in partē infe riorem corpori affixam: z in partē su periorē a corpore abstractā. Pars aūt inferior hominis interioris cōcernit duas potētias anime: cōcupiscibilē z irascibilē. Pars aūt superior solū cō cernit voluntatē: memoriā: z rationē. Et sm istas tres potētias homo inte rior tribus modis trahitur ad perfe ctam imitationē christi. Nam virtus cōcupiscibilis informata per gratiā/ hominē perfecte diuertit ab omni ter rena delectatione. Uirtus irascibilis hominē cōuertit ab omni negligētia z torpore: z cū hoc ipm vigorat z im pellit in q̄libet bona operatōne. Sed libera voluntas informata p gratiaz hominē perfecte inflāmat in dei dile ctione. ¶ Primo dico q̄ virtus cōcu piscibilis informata per gratiā: homi nem ꝑfecte diuertit ab omni terrena delectatione. quod cōtingit ex quodā suaui gustu interne dulcedinis z di uine suauitatis: que mentē dei Mat thei adeo inebriauerat/q̄ omnis ter rena delectatio sibi in quandā amari tudinē versa fuit. Propter quod re cte potuit ꝓrumpere cum Paulo in illud verbū perfectionis quod scribit Gal. vj. Mihi mund⁹ crucifixus est z ego mundo. q. d. omne quod mun dus appet z quod mundanis cordi bus ē delectabile: hoc totū mihi cru cem z penā reputo. Et q̄ euidenter ap paret q̄ mens beati Matthei ita ꝑfe

cte fuit deo vnita q̄ oēs vires anime
z oīa desideria sui cordis pfecte qui-
escebāt in solo bono diuino. Qd̄ lucu-
lenter patz ex hoc qd̄ Lucas de eo scri
bit: q̄ relictis oībꝫ secutus est iesum.
In q̄ datur intelligi q̄ beatus Mat
theus seip̄m z oīa mūdana pfecte de
seruerat ꝓpter chr̄m: z q̄ nihil retinu
erat sue ꝓprie volūtatis. sed hoc sum
me appetijt q̄ diuina volūtas in rebꝫ
oībꝫ impleret. Et qui tñ exēplo beati
Matthei sic pfecte seip̄m desereret z
suā voluntatē voluntati diuine in oī
bus conformaret: talis in pfecta pace
sui cordis iugiter remanerz. nec vnq̄z
inquietari z perturbari possit ex quo
cunqz euētu rei transitorie. Jō scribit
Prouer. xij. Non cōturbabit iustum
quicq̄d ei acciderit. quia q̄ꝫdiu mens
iusti fixa est in ipso deo. quicq̄d extra
hoc euenire poterit: ip̄m nō cōtristat/
nec etiā molestat. ¶ Secūdo dico q̄
virtus irascibilis informata p gratiā
hoīem diuertit ab omni negligētia et
torpore: z facit euz quibusdā diuinis
instinctibꝫ prompte z velociter assen
tire: z oēs virtutū actus in sūmo per-
fectionis exercere. Qd̄ exinde ꝯtingit
q̄ suauis influxus diuine gr̄e tantuz
feruorē excitat in ipsa mente ad exer-
cendū opera virtuosa / q̄ q̄ntūcunqz
opera talia in seipsis sint grauia z dif
ficilia: dulcia tamē z leuia fiunt ope-
ranti ex dulcedine diuini amoris sibi
penalitatē talium operū condientis.
Exemplū in beato Tiburtio: qui cuz
nuda planta super carbones ignitos
incederet: videbatur sibi q̄ super ro-
seos flores ambularet. Cuius etiā eui
dēs exemplū nobis lucet in ipsis apo
stolis: qui tāta suauitate gratie reple
bantur in mente/ q̄ pro amore christi
pati cōtumelias: hoc ip̄m sibi summū
gaudium z summas delicias reputa
bant. Et ad istā suauitatē suspirabat
sponsa cum diceret Cañ. j. Trahe me
post te: per gustum z experientiaz tue
dulcedinis: tunc erit mihi facile cur-
rere per viam cuiuslibet penalitatis.
¶ Tertio dico q̄ libera voluntas in-
formata per gratiā: hominē tam per-
fecte inflāmat in dei dilectōe/ q̄ nihil
ipsum delectare pōt nisi solus gustus
diuine dulcedinis. Et istum gustum
diuine dulcedinis soluz prestat homi
ni suauitas diuini amorꝭ. Et hoc sibi
cōpetit triplici ratione. Primo quia
ex eius naturali suauitate cor aman-
tis replet tanta dulcedine/ q̄ nec mo-
dum nec quietē scit tenere in amādo
quousqz rei amate perfecte vniat. Et
ideo dicit Bern̄. q̄ modus amorꝭ est
sine modo z mensura. quia quāto ma
gis quis amat/ tanto ardentius ama
re desiderat. Secūdo quia est mater
omnis suauitatis. quod patet ex hoc/
quia detracto solo amore/ nec in celis
nec in terris posset aliqua delectatio
reperiri. Propter qd̄ recte potest dici
fons totius dulcedinis: quia p ipsam
om̄is alia suauitas habet q̄ delectat
Tertio quia est vinculum pfectionis
animā vniēs beatissime trinitati. Cu
ius vnionis nos pti. fa. z c̄.

¶ De sancto Mattheo Ser. q̄rtus
Et in ordine. CXXXV.

Et dixit ei: se
quere me. z surgēs secutus
est eum Matth. ix. A

¶ Verba ꝓposita ad litterā scribunt
de beato Mattheo. cuius singulare
p̄coniū in hoc consistit q̄ ipse solus in
ter oēs christi discipulos fuit apl'us z
euāgelista z martyr. Qd̄ nulli alij cō
petit: quia licet Joānes fuerit apl's et
euāgelista: nō tamē fuit martyr in ef-

fectu ⁊ tolerãtia passionis/licz in affe
ctu habuerit prõptitudinẽ pro christo
patiendi. Sed chr̃s eũ ad hoc dispen
satiue p̃seruauit/vt exẽplar vite contẽ
platiue a corpalibꝫ passionibꝫ abstra
cte in ipso euidẽtius appareret. ¶ In
quibꝫ verbis ꝑ nostra instructiõe spi
rituali duo per ordinẽ inuũtur. Pri
mũ est beati Matthei ꝑ christuz vo
catio gratiosa. Scd̃m est eiꝰ imitatio
fructuosa. Nã eius vocatio gratiosa
notat̃ cum p̃mittit̃: sequere me. Sed
eius imitatio fructuosa notat̃ cũ sub
ditur: ⁊ surgẽs secutus est eũ. ¶ Cir
ca primũ est sciendũ ꝙ qꝛ christus in
p̃senti euangelio dicit/ ꝙ nõ venit vo
care iustos. i. illos qui se iustos repu
tant: sed potius peccatores. i. illos q̃ se
pctõres cognoscũt: ⁊ per penitẽtiã sua
pctã diluũt. Iõ dici põt ꝙ christus in
p̃senti vita pctõres ad penitentiã vo
cat tribus modis. Primo nãq; ipos
vocat salubrit̃: ipsos totalit̃ a peccati
vulneribꝫ sanando. Hoc em̃ attestat̃
⁊ diuine potẽtie ⁊ diuine clementie/⁊
humane indigẽtie. Nã cũ ipse sit sum
me potens: decet vt suã potentiã in b̃
ostendat ꝙ hoiem ab omni languore
peccati ꝑfecte curet. Cum etiã ipse sit
summe clemẽs/decet eum vt in per
fecta ⁊ in totali curatione peccati suã
clementiã ostendat. Et iõ dicit Aug.
ꝙ impiũ est a deo mediam sperare ve
niã. Cuz etiã homo sit ex se infirmus
⁊ summe indigẽs: eius status misera
bilis requirit/vt ab omnibꝫ suis lan
guoribus ꝑfecte sanet̃ a christo. Et iõ
dicit Aug. ꝙ christus nunq̃ sanauit
aliquẽ infirmũ in corpe quin etiã ipm̃
sanaret in mente. B ¶ Scd̃o di
co ꝙ deus pctõres vocat misericordit̃
ipsos diu ꝑ patientiã expectando. Qd̃
bñ figuratũ est in ꝑabola illa Lu. xiij.
Ubi quidã arborem fici habuit in vi
nea sua: q̃ cũ nullũ fructũ faceret di
xit ad cultorem vinee. Ecce tres anni
sũt ex q̃ quero fructũ in hac ficulnea
⁊ nõ inuenio. Succide ergo illaz: vt
quid em̃ terrã occupat? Qui respõdit
Dñe dimitte eaz ⁊ hoc anno donec fo
diam circa illã ⁊ mittã stercora. ⁊ si q̃
dem nõ fecerit fructũ/tunc in futurũ
excides eã. Iste paterfamilias qui ar
borẽ fici plantauit est deꝰ pater: q̃ ho
minẽ ad imaginẽ suã creauit ⁊ ipsum
donis ⁊ virtutibꝫ adornauit. sed ho
mo per peccatũ auersus nullũ fructũ
iusticie reddit/sed potius in sterilita
te bonoꝝ operum per tẽpus legis na
ture ⁊ legis scripture: ⁊ etiã legis gra
tie tanq̃ per tres annos remãsit: ⁊ iõ
ipsam per damnationẽ eternã occide
re voluit. Cultor aũt huius vinee fm
Teophilũ christus est: qui ex sua mi
sericordia ficum sterilem non ꝑmittit
amputari/sed patri dicit. O pater di
mitte eam donec fodiã circa eam ⁊c.
q. d. licet ꝑ legẽ ⁊ ꝓpbas fructuz pnie
nõ attulit: dimitte tñ eã donec ipsam
irrigabo meis passionibꝫ ⁊ doctrinis.
⁊ extũc tibi forsitan dabit obediẽtie et
iusticie fructũ. Sinaũt/tũc in futuro
iudicio ipsam succidas ⁊ eternal'r pu
nias. Et iõ d̃t apl's Ro. ij. c. An ig̃ras
ꝙ patiẽtia d̃i ad pniaz te expectat. C
¶ Tertio dico ꝙ deꝰ pctõres vocat
multipl'r. Qñq; dñs vocat pctõrẽ ab
exteriori ꝑ p̃dicationẽ pctm̃ obiurgã
do ⁊ penã eternã pctõ debitã cõminã
do. Qñq; ꝟo ab interiori ꝑ inspiratio
nẽ interiꝰ cõpũctiõis gr̃az inspirãdo.
Et ille duplex modꝰ innuit̃ Prouer.
j. Sapientia foris p̃dicat. Ecce exte
rior exhortatio. ⁊ in capite turbarum
ꝑfert verba sua. Ecce interior inspira
tio. Caput em̃ aĩe est ipsa mẽs q̃ habz
tres turbas. Pr̃ia est turba cogitatio
nũ. scd̃a affectionũ. tertia itẽtionũ. Et

istarū turbarū vox solū sonat in ipsa mente que est caput anie. Quandoq; vero dñs vocat peccatorē a pre posteriori reducēdo sibi ad memoriā beneficia p̄terita: vt recognoscant̄ de q̄bo dicit ꝓpha Esa. lxiij. Miserationū domini recordabor: laudē dicā pro oībus que reddidit nobis dñs deus noster. Qñq; vero vocat a parte anteriori reducēdo anie ad memoriā dei iudicia futura vt timeant̄. Et ad hoc insinuādum scribit Apo. iiij. ꝙ illa quattuor anialia erant plena ocl'is ante ⁊ retro Nam p ocl'os anteriores intelligitur mentis circūspectio ad cauendū pericula futura. Per posteriores autē intelligit̄ mentis circūspectio ad deflendū ⁊ detestandū petā preterita. Qñq; vero dñs etiā vocat hoīem a dextris largiendo sibi aliquā ꝓsperitatem vt materiaz habeat afflictis cōpatiendi. Jō scribit Heb. iiij. Non habem⁹ pōtificē qui nō possit cōpati infirmitatibus nr̄is: qm̄ ⁊ ipse circūdatus est infirmitate. D ¶ Scdo describit Matthei imitatio fructuosa/cū subditur: ⁊ surgēs secutus est euz. Circa quā duo p̄ncipal'r sunt videnda. Primū est quid ip̄m ad tam velocē sequelam chr̄i mouerit ⁊ impulerit. Scdm qualit̄ ⁊ in quibꝰ chr̄m imitat⁹ fuerit vt eius exēplo discam⁹ chr̄m sil'r imitari. ¶ Propter primū est sciendū ꝙ Porphirius ⁊ Julian⁹ apostata dixerunt ꝙ ad istā subitaz sequelā christi Mattheū traxerit eius stulticia ⁊ leuitas animi: qz sic quēlibet alium hominē ip̄m vocantē simili mō fuisset secutus. Sed hoc est penit⁹ erroneū: et ideo dicendū ꝑm Hiero. ꝙ quidā fulgor diuine maiestatis relucebat in facie christi: virtute cui⁹ primo aspectu poterat ad se trahere animos ip̄m intuentiū. ⁊ ponit exēplū. Si em̄ in magnete vis illa esse dicit̄ vt ferꝝ trahat q̄nto magis dñs oīm creaturaꝝ ad se trahere potuit quos volebat. Et ꝓpter illū effectū vox chr̄i dicit̄ per ps̄. vox virtutis: qz per ei⁹ efficaciā corda hominū ad se traxit. Vñ dicit Bern. ꝙ ꝓpter hoc pat̄ dicit filio/vt adamantē dedi faciē tuā: vt p hoc innuat̄ virtus attractiua: q̄ in facie chr̄i etiā corporaliter diuinitus relucebat. Et hunc tractū appetijt sponsa cū diceret Cañ. j. Trahe me post te: vt ꝟtute tui tract⁹ mihi fiat facile ⁊ suaue currere p voluntariā obseruantiā: non solū tuorū mandatoꝝ/verū etiā consilioꝝ ⁊ operū pfectoꝝ. Sic ergo btm̄ Mattheū ad sequelā chr̄i traxit non leuitas animi vl' stulticia/sed potius dei virtus ⁊ dei sapiētia. E ¶ Et iō exemplo bti Matthei reprehendunt̄ tria genera hoīm chr̄m nō recte sequētiū. Primi sunt cupidi: qui in dei seruitio nō querunt principaliter dei honorem et proximorū salutem: sed potius terrenam cupiditatē/siue in beneficijs assequendis/siue in doctrina veritatis seminanda ꝓpter lucrum. Secundi sunt curiosi: qui sequūtur christuz vt videāt eius miracula que fecit in terra. Isto modo sequebatur christum ille scriba q̄ dixit christo. Magister sequar te quocūq; ieris: vt ptz Mat. viij. Et ideo dominus suam sequelaz non acceptauit. Tertij sunt pigri ⁊ desidiosi: qui diuinos instinctus sequi renuūt quantūcunq; efficaciter ⁊ crebro intrinsecus excitentur. Et de talibus specialiter conquerit̄ spiritussanctus Prouerb. j. Vocaui ⁊ renuistis extendi manuz meam ⁊ non fuit qui aspiceret. Et isti sunt similes illi qui vocatus a christo respondit Matth. viij. Domine permitte me primuz ire et sepelire patrem meum. Sic et isti

qñq; ꝓpter occupationes min⁹ vtiles diuinos instinct⁹ ꝓcrastinãt vl' omittunt. Sed Jesus suã excusationẽ nõ acceptãs dixit. Sequere me ⁊ dimitte mortuos. i. ifideles sepelire mortuos suos. Sup qđ dicẽ Aug. Dñs qñ vocat aliquẽ ad euãgeliũ. i. ad apicez euãgelice ꝑfectõis: nullã excusationẽ vult interponi hui⁹ carnalis tꝑalisq; pietatis. Et si hoc non vult de ope pietatis/quid dicem⁹ de ope vanitatis? Non em̃ vult dñs maius bonũ ꝓpter min⁹ bonũ negligi vel differri. Et ideo dicit Chrys. q dñs noluit vt iste iret ad sepeliendũ patrẽ: nõ quasi iuberet cõtemnere honorẽ ⁊ obsequiũ parẽtibus debitũ: sed voluit mõstrare q nihil sit celestib⁹ negocijs ꝑponenduz. Et qm̃ his toto studio intẽdere debemus: nec in his parũ tardare debem⁹ etsi valde magna ⁊ ieuitabilia sint retrahentia q̃ occurrũt. Uñ ad istũ modum imitatiõis chr̃s nos inuitat cuz dicit Mat. xvj. Qui vult venire post me. i. q vult vite mee ⁊ exemplis meis ꝑfecte conformari: abneget semetipm scz ⁊ amorẽ naturalẽ quẽ habet ad seipz: ⁊ etiã ad parẽtes totalr deserẽdo/ inq̃ntũ sunt maioris ꝑfectionis impeditiua. Et q: hoc sine mortificatõe naturalis inclinatiõis ⁊ ꝓprie voluntatis fieri non põt: ideo subdit. Et tollat crucẽ suã: seipm scz ⁊ oẽm appetitum naturalis inclinatiõis ꝑfecte mortificando/⁊ sequat me. quia hec faciẽdo erit meus ꝑfectus imitator. Cui⁹ imitationis nos ꝑti. fa. ⁊c.

¶ De sancto Mattheo Ser. q̃ntus Et in ordine. CXXXVI.

Secũdo videndũ est qualit ⁊ in quib⁹ btũs Mattheus chr̃m imitatus fuerit: vt ei⁹ exẽplo discam⁹ christũ silr imitari. A ¶ Ad cui⁹ maiorẽ euidentiã est sciendũ q illi soli ꝓprie chr̃m imitant q viuũt vita chr̃i ⁊ conformant exẽplis ei⁹. Et q: vita ⁊ mors se naturalit cõsequũtur: iõ quicunq; vult conformari vite chr̃i/ oportet q etiã cõformet morte chr̃i. Uita autez chr̃i spũalis ⁊ exẽplaris ꝯsistit in vnione anie rõnalis ad ipm deũ. Que q dẽ vnio fit per amorez ꝑfectũ: qui fm Dio. nõ sinit amatores suijpsius esse: sed soli⁹ amati. Et mors huic vite correspondẽs est q mens ⁊ spũs creatus derelinquat seipm ⁊ oĩa bona creata amore dei: ⁊ soli deo ꝑ amorẽ ꝑfectuz inhereat ⁊ illi soli viuat. Et ad istum modũ moriẽdi ⁊ seipm deserẽdi chr̃s nos inuitat cũ dicit. Qui vult venire post me abneget semetipsum ⁊ tollat crucẽ suã ⁊ sequat me. Qđ habes expositũ in fine fmo. ꝑcedẽtis. ¶ Sciẽdum aũt q ista mors spũalis triplici g̃du ꝑficit. Prim⁹ grad⁹ est q hõ vel mẽs seipsam dimittat fm oẽm amorẽ naturalẽ suijpsius/ vt soli deo viuat. Scđs est vt seipsam deserat fm oẽm affectionẽ ⁊ desideriũ quo hõ põt affici ad cõplacentiã suijpsi⁹/⁊ oĩm actionũ suarũ. nõ solũ illaꝝ quas hõ naturaliter opatur ex seipso: sed et in illis operib⁹ ꝑfectis q̃ deus in ipso hoie ꝑ suã gratiã opat. Terti⁹ est vt seipsam deserat q̃ntum ad vsum ⁊ exercitium oĩm opationũ naturaliũ q̃ntumcũq; ꝑfectarũ: a quib⁹ oportet mentẽ rõnalem abstrahi ⁊ suspendi si debeat isto tertio mõ ꝑfecte mori. B ¶ De primo ptz. Nã ad hoc vt mẽs moriat sibijpsi oportet ꝑmo q deserat ꝓpter deũ oẽm amorẽ naturaliũ quẽ põt habere ad seipsum ⁊ ad parentes suos ⁊ amicos suos: ⁊ etiã ad bona terrena ⁊ exteriora: imo etiaz oportet q deserat naturalẽ amorẽ quẽ habet naturalit

etiã ad ip̃m deuz. Qd̃ ptz. nam amor naturalis ad seip̃m naturaliter reflectitur in cõmodũ ꝓpriũ: qd̃ q̃ꝫdiu homo amplectit̃/certũ est ꝙ amorẽ suijpsi⁹ nõ deseruit quo ad seipsum. Oportet etiã ꝙ hõ deserat amorẽ naturalẽ pro pinquoꝝ ⁊ amicoꝝ: inq̃ntũ impeditiua sunt amoꝝ diuini. Et iõ dixit christus: Qui amat patrẽ ⁊ mr̃ez plus q̃ꝫ me: nõ est me dign⁹. Ex quo ptz q̃nta sit cecitas ⁊ amẽtia ꝙ homo ꝑ amorẽ extraneũ deflectat̃ in aliquẽ hominez vñ amor diuin⁹ cõtaminari possit: et vnde hõ deo ⁊ sibi sp̃ualiter moritur. Hoc ei dolent̃ cõquerit̃ se fecisse Augustin⁹ cũ adhuc viueret i amore suiipsius dicẽs. Et venã diuini amoꝝ co inquinabam sordibus cõcupiscentie. Oportet etiã ꝙ homo deserat amorẽ omniũ terrenoꝝ inq̃ntũ abducũt ab amore diuino: q̃ tñ recte ⁊ salubriter diligi p̃nt in vita actiua inq̃ntũ sunt instrumẽta ⁊ organa felicitatis ⁊ virtuose opationis. Sed in vita ꝯtẽplatiua sunt simplicit̃ ⁊ totalit̃ deserẽda: qꝛ ꝑfect⁹ actus vite ꝯtẽplatiue consistit in speculatiõe ⁊ intima dilectione sũmi boni/qd̃ abstrahit ab oĩ exercitio vite actiue. Et q̃ntuz ad hoc dicit Aug. Min⁹ te amat qui aliq̃d tecuz amat qd̃ non ꝓpter te amat. Oportet etiã vltimo ꝙ hõ deserat seipsuz in oĩ amore naturali quẽ põt hr̃e naturalr̃ etiã ad ip̃m deũ. Cui⁹ ratio est: q̃a tal' amor est reciproc⁹ ⁊ reflectit̃ in cõmodum ꝓpriũ suijpsi⁹. sicut cũ homo diligit deũ: qꝛ habet esse ab eo ⁊ ꝑ ipsuz conseruat̃ in esse: non solũ nature/sed etiã gratie ⁊ glorie. Et q̃a tali amore non diligit deũ ꝓpter seip̃m/sed magis ꝓpter cõmodũ aliquod qd̃ ab ip̃o consequit̃ vel expectat: ideo oportet ꝙ homo a tali amore se separet/⁊ moriatur sibijpsi vt soli deo viuat vita christi. C ¶ De scdo ptz. Nã secundo oportz ꝙ hõ qui mori vult sibijpsi: deserat oẽm affectionẽ ⁊ inclinationem quã habet ad cõplacentiã ꝓpriam/et oĩm actionũ suaꝝ: ita vt in illis nõ delectet̃ ꝓpter seip̃m: vel inq̃ntum sibi a deo tribuũtur ꝑ gratiã. sz solũ vt in diuinũ honorẽ ordinent̃: a q̃ etiaz in esse fluxerũt. Et hoc rõnabiliter cõtingit cum em̃ homo nullũ bonũ habeat a seipso/sed solũ sibi diuinit⁹ largiunt̃ a deo: ptz nimis esse absurdũ ꝙ hõ in seipso gloriet̃ de eo qd̃ suũ non est: sed solius dei. Uñ tales sic sibi in actibꝰ bonis cõplacẽtes priuãt deũ honore sibi debito: inq̃ntũ ip̃m per cõplacentiã ꝓpriã rapiũt ⁊ sibi vsurpant. Uñ tales verissime raptores dici possunt inq̃ntũ rapiũt alienũ honorẽ sibi non debitũ. Et iõ dicit Berñ. Quid mihi vendico honorẽ victorie/ cũ non triũphauerim v̄tute mea. Et talis mors figurat̃ in Hester. Ubi legit̃ ꝙ cũ hester regẽ adire deberet ꝙ seipsam pre teneritate cõtinere non potuit: sed habuit duas domicellas. Unã que ipsã p̃cessit ⁊ cui initebat̃ ⁊ incubuit. Aliã q̃ sequebat̃ ⁊ q̃ defluentiã vestimentorum ei⁹ sustulit ne in terrã defluerẽt/ ⁊ ne gressum ei⁹ impedirẽt. Per Hester reginã tenerã signat̃ anima deuota regali dominatu suis viribꝰ presidẽs: ⁊ ita moriẽs sibijpsi ⁊ deficiẽs/ꝙ pre teneritate cõditionis ꝓprie seipsaz continere nõ valet: quia nõ põt sustẽtari/nec per amorẽ suijpsius nec alicuius rei create. ⁊ ideo habet puellaz precedentẽ se cui innitit̃/q̃ est ipsa gratia: in cui⁹ virtute ⁊ efficacia talis anima graditur ⁊ ei in om̃ibꝰ actibꝰ suis innitit̃. Sed alia puella q̃ eam sequitur ⁊ vestimentoꝝ defluentiã sustentat ne in terrã decidant: ipsa est gratitudo que de omnibꝰ beneficijs perce

ptis deo gr̃as agit: ⁊ dona dei in ip̃m fontē a quo originaliter effluxerūt ordinat ⁊ reducit. Nec in aliquo ipsoruz ꝓpriā cōplacentiā vel humanū fauorem postulat ⁊ requirit. D ¶ De tertio ptz. Nam postq̃ homo amorez sui ⁊ omniū terrenorū ac etiā complacentiam ꝓpriā pfecte deseruit ⁊ rationi subegit: adhuc req̃ritur tertio ꝙ postq̃ homo toto conatu suffulto adiutorio diuine gratie se in sup̃ma acie interne cōtemplatiōis suspendit quo vltra ꝓgredi nō potest ꝙ ibi seipsum deserat ⁊ ab omni exercitio actuū q̃ntūcunq̃ perfectoꝝ liber ⁊ abstract⁹ remaneat solam diuinā influentiā expectās: quā illa ī ipso vltra hūane facultatis exercitiū disposuerit opari. Uñ ibi anīa simplicit̃ a seipsa et ab om̃i exercitio cuiuscūq̃ actus ꝓprij naturalis vel gratuiti absoluitur: ⁊ solū passiue diuinā influentiā prestolatur. Et ad hunc statū ocij ⁊ libertatis ꝓpheta nos excitat cū dicit. Uacate ⁊ videte quoniā suauis est dominus. ¶ Est aūt hic intelligendū ꝙ illud verbum non intelligit̃ de illa vacatiōe qua aliqui ab omni virtuoso exercitio ipsis vtili ⁊ cōuenienti se subtrahunt: in seipsis quadā desidie ignauia torpētes qd̃ est erroneū manifeste. sed intelligitur de vacatiōe illa qua mens virtute gratie per exercitiū actus ꝓprij vlterius progredi nō valens in seipsa suspenditur: ⁊ diuine motionis ⁊ operationis influentiā prestolat̃. Juxta illud quod dicit idem ꝓpheta. Audiaz quid loquatur in me domin⁹ de⁹. Et hoc apte figuratuz est Ezech. j. Cunq̃ fieret vox scz diuine inspirationis super firmamentū. i. super portionez superiorem rationis: que est robur oim aliarū potentiarū anime: tunc anima lia stabāt libera scz ⁊ absoluta ab oī exercitio cuiuscūq̃ actus. ⁊ submittebāt alas suas: quia vires superiores submittunt ad expectandū ⁊ recipiendum illud donū quod diuina clemētia ipsis inspirare voluerit. Et in ista vacatione fm Aug. omnia silent anime sic abstracte: ⁊ anima silet sibijpsi quia nulli⁹ sui actus habet exercitiū. sed in illo silentio ⁊ vacatione solum verbū eternū loquitur anime deuote vt dicit Aug. non per linguā carnis/ nec per phantasmata alicuius similitudinis: sed per seipsum / hoc est per eius p̃sentiā ꝓpriā qua seip̃m anīe rep̃sentat: ⁊ eius volūtatē menti rōnali tacitus inspirat. E ¶ Tale autē colloquiū ⁊ mentis ociū fuit adepta spōsa Cañ. cum diceret. Ego dormio quia vicz ratio mea iacet sopita ab oī exercitio actuū perfecte cōtemplationis. ⁊ cor meū vigilat: quia mēs mea in soluz deū attentissime est erecta ac vnitissime suspensa. Taliter etiā dormiebat Joannes/ quando in pectore Jesu christi recubuit: ⁊ fluenta euangelij de ipso fonte sapientie dominici pectoris largissime potauit. Et quia in tali abstractione mens rōnalis fm Bern̄. super Canti. quodāmodo se sibi furatur: ⁊ a seipsa dilabitur. Ideo Job de tali influentia ⁊ familiari colloquio diuino loquens dicit. Et quasi furtiue suscepit auris mea venas susurrij eius. Istud etiaz familiare colloquiū quod mens sine verborum expressione per solā diuinā experit̃ p̃sentiam beatus Aug. videt̃ expertus cū diceret. Intromittis me quādoq̃ in tam inexpertā dulcedinē: que si cōpleretur in me: nescio si qua vita dulcior esse posset. Unde istam dulcedinez diuini colloquij fari gestiens/ nec tamē

ipsam verbis formatis exprimere valēs sic dicit. O in pace o in idipm/qñ veniā ad te: qñ pfecte fruar te? Ubi cōsiderandū est q in exp̄ssiōe huius littere o. hō totū suū conatū apponit magis q̄z in aliqua alia lr̄a exprimenda. In quo innuit q licet conatuz habuerit illā dulcedinē exprimendi q̄ sibi diuinitus influxa fuerat: hoc fieri non potuit/qz illud qd exprimere voluit per linguā carnis: inexplicabile fuit. Sicē etiā dicit Bern̄. sup Cañ. Si tale donū mihi daret expiri putas ne me posse eloqui: qd inexplicabile est omī lingue. q. d. nō possez eloqui q̄ntūcunqz pfunditatē illius dulcedinis expertus essem. ¶ Et quicūqz tali triplici morte mortuus fuerit: ille poterit verbo eterno pfecte vniri z viuere cum chr̄o illa vita qua eius aīa p amorē pfectū vniebat verbo eterno in omnibus suis actibus se diuino bñplacito pfectissime cōformādo. Quā vitam z vnionē nobis experiri cōcedat zc̄.

¶ De sancto Mattheo Ser. sextus Et in ordine. CXXXVII.

Ubi erat impetus spūs illuc gradiebant: nec reuertebant cū ambularēt Ezech. j. Per ista quattuor anīalia q̄ ppheta Ezechiel in spiritu p̄uidit: cōgrue signātur q̄ttuor euangeliste: inter q̄s Mattheus est primus z p faciem hois cōueniēter exprimit: qz ipe inter alios de humanitate christi plus z aptius alijs scripsit initiās ab eius corporali natiuitate dicens. Liber generatōis iesu christi filij dauid zc̄. Et licet ista verba legant de quattuor euāgeliorū scriptoribus: possunt tamen cōueniēter exponi de viris deuotis/euangelice perfectionis sectatoribus. Quia em̄ summa totius perfectionis fm Aug. in euāgelio cōtinetur: iō nō est mirū si verba q̄ de ipsis euāgelistis ad lr̄am dicunt/ de viris euāgelicis moraliter exponātur. A ¶ Ad cuius maiorē euidentiā est sciendum q sicut notat Greg. sup Ezech. de istis sanctis anīalibus ppheta tria describit ad litterā/q̄ triplicē pfectionem mystice innuūt in viris aplicis requisitā. Primo nāqz debēt habere copiosam affluentiā diuini muneris que ipsos ad virtuosas opationes impellat. qd notat cum dicit: vbi erat impetus spūs illuc gradiebant. Scdo debent habere radiosam effluentiā sctē cōuersatiōis qua alios suo exemplo in amorē dei accendāt. qd notat cuz subditur: z similitudo anīaliū z aspectus eorum q̄si carbonū ignis ardētiū z q̄si aspectus lāpadarū. Tertio debēt habere vigorosam appetentiā eterne beatitudinis. qd notat cum annectit: cunqz eleuarent anīalia a terra/ eleuabātur pariter z rote sequētes ea. ¶ Circa primū est sciendū q copiosa affluētia diuini muneris requisita in viris perfectis ad hoc vt ipsos iugit ad pfectas actiones impellat/ cōueniēter notat cum dicit: vbi erat impetus spūs zc̄. quia tales mentes ad aplice pfectōis culmē p donū gr̄e sublimare dirigūtur in suis actionibus: non p quēcunqz spm̄/hoc est nō p quodcūqz cōe donū gr̄e: sed oportet q p impetū/ h̄ est p magnā affluentiā spūs ad culmē tāte pfectiōis sublimentur. vbi sibijpsis z oībus creaturis amore z desiderio funditus moriant: z iō oportet q ad culmē tāte pfectiōis p impetū z magnā affluentiā spūs impellant. ¶ Pōt autez dici q ista affluētia z impetus spūs apparz extribus. Prīo in h̄ q hō ex feruore spūs etiaz in seipō crucifigat oēs actus pcti. Scdo in h̄ q crucifigat oīa desideria

peti. Tertio in hoc ꝙ crucifigat oēm amorē carnis ⁊ mundi. Que q̄dē tria ꝓprie pertinēt ad vitā actiuā: quia cō/sistunt in quodā ꝯflictu ꝯtra passio/nes carnis ⁊ illicita desideria: in q̄bꝰ ꝓprie versat̄ vita actiua. Quartū aūt qd̄ nō respicit passionis conflictū/sed spūs dominiū sup ip̄am carnē ⁊ eiꝰ il licita desideria: hoc ꝓp̄e spectat ad vi tam ꝯtemplatiuā: vt ꝙ homo ex abū/danti dono spūssancti non solū mole/stias sibi illatas patiēter ferat: sz etiā in eis gaudeat: ⁊ cū cordis gaudio et interno dulcore eas suscipiat. hoc ꝓp̄e pertinet ad vitā ꝯtemplatiuā: q: hoc ex abundanti gr̄a spūssancti in nobis perficit̄: qd̄ solū existentibꝫ in vita cō tēplatiua tribuit̄. B ¶ Et vt istā materiā ad laudē beati matthei aliq̄/liter applicemꝰ/dicere possumꝰ ꝙ ist̄ tribus modis p̄dictis beatꝰ matthe⁹ fuit mortuꝰ sibi ip̄si. Primo nāq; fuit mortuꝰ om̄ibꝫ actibꝫ peti/qn̄ p̄mā vo cationē christi secutꝰ fuit: ⁊ oēs actus vite veteris ꝑfecte deseruit. Qd̄ patet ꝑ hoc ꝙ s̄m Amb. ꝑfecte ꝟtutis vesti gio ⁊ feruido cordis desiderio christū secutꝰ fuit. Scd̄o etiā fuit mortuꝰ oi/bus desiderijs peti. Qd̄ ptz ꝑ hoc: q: tantꝰ fuit amator castitatis/ꝙ ip̄e pri mus legit̄ collegiū ꝟginū instituisse: ⁊ ꝑ suā p̄dicationē ꝟginalē pudiciciā cōsecrasse. Et ideo legit̄ ꝙ filiā regis (quē cū toto ppl'o suo ad fidē cōuerte rat) matrē ꝟginū instituit: ⁊ ei plusq̄ ducētas ꝟgines i societatē deputauit: qd̄ vtiq; mime fecisset nisi amator ca stitatis p̄cipuꝰ extitisset. Tertio in se ip̄o crucifixit oēm amorē carnis ⁊ mū di. Qd̄ patz ꝑ hoc ꝙ tantū ꝟginalē pu diciciā amauit/ꝙ ꝑ eiꝰ ꝯseruatōe mor tē indubitanter suscepit. Nā cū hirta cus successor regis quē cōuerterat si bi vellet sacrā ꝟginē epygeniā in con iugiū assumere: hoc apl'us ꝓhibuit: ⁊ ob hoc pūctu gladij ip̄m occidi fecit/ cū diuina mysteria celebrassz. Ex quo patet euidēter ꝙ om̄es gradꝰ quibus homo in vita actiua morit̄ sibi ip̄i fuit plenissime assecutꝰ. Fuit insup assecu tus q̄rtū gradū: q̄ ꝑtinet ad vitā con templatiuā: quē declarat Grego. per hoc ꝙ sicut amare terrena/tēporalia eternis p̄ponere/de inimici morte gau dere ꝓcedit ex impetu carnis: sic econ trario amare celestia/ꝯtēnere trāsito ria/de inimici morte dolere/⁊ mortē ꝑ christo voluntarie sustinere/ꝓcedit ex impetu spūs: qd̄ fuit ꝑfectissime in beato mattheo: vt patet ex dictis.

L ¶ Circa secundū est sciēdum ꝙ radiosa effluētia sancte ꝯuersationis qua viri euāgelici alios suo exēplo in amorem dei accendūt cōueniēter no/tatur cū subdit̄: ꝙ sil̄itudo aīmaliū et aspectꝰ eorū fuit quasi carbonū ignis ardentiū/⁊ quasi aspectꝰ lampadarū Qd̄ verbū tractās Greg. sup Ezech. dicit: Quisq̄s carbonē tangit/accēdit̄ quia q̄ sancto viro iungit̄/ab eiꝰ vite exemplo accipit vnde accendat̄: pecca torūq; suoꝝ tenebras fuget: ⁊ in desi derio eterne lucis inardescat: ⁊ iam ꝑ diuinū amorē ardeat/qui priꝰ q̄si fri gidus torpebat. Lampades ꝟo lucez suā longe spargūt. Sācti ḡ viri quia q̄sdā iuxta se positos suo exemplo ad amorē patrie celestis accēdūt/carbo/nes sunt: quia ꝟo q̄busdā longe posi/tis lucent ⁊ ꝟbo doctrine ⁊ exēplis bo ne vite: ideo ꝑ hoc lampades fiunt. Et iste sunt lāpades que semꝑ debent ar dere in manibꝫ nostris: vt p̄cipit chri stus Matth. xxv. et Luc. xij. vt semꝑ ꝑ bona opa ꝓximis nostris lucis exē pla monstremꝰ: multū formidantes qd̄ dicit Greg. xj. q. iij. p̄cipue. ꝙ illi q̄ mala exēpla ꝓximis tribuūt tot mor

tibus digni sunt: quor mala exempla ad alios crāsmittūt. Nec mirū: quia fm Bern̄. Christ⁹ maiorē psecutionē ab eo sustinet qui suo pnicioso exēplo occidit animas quas sua morte redemit: q̄ a iudeo q̄ sanguinē suū fudit. Et ideo cuilibet nostrū multū est cōmandū vt per bona opera pximis nostris lucis exempla mōstrem⁹. Quia sicut dicit Cesari⁹. quantis exemplū vere humilitatis et pfecte charitatis ostēdis: cū tantis z p tātis eterna premia possidebis. Et hoc bñ figuratū ē in illis sanctis aialibꝫ/q̄ alis suis mutuo se pcutiebāt. Sup quo verbo dicit Grego. Sancta aimalia alis suis viciissim se ferīūt: dū se mutuo p edificationis exempla ad amorē vtutis accēdunt. Ala em̄ sua me pcutit qui exemplo sue charitatis me ad meli⁹ accendit. Et ala mea vicinū ferio: cū sibi bonū op⁹ quod imitet ostendo. D ¶ Circa tertiū est sciendū/q̄ feruēs appetitus eterne beatitudinis q̄uenienter notat p hoc/q̄ illa q̄tuor aialia volatu suarū alarū eleuabant a terra. Per pennas em̄ quibꝫ aues in aerū volant/intelligo appetitū charitate inflāmatū: quo viri sancti q̄si quodā volatu beatitudinē eternā feruēter appetūt. Sz est notab. fr aduertendū quod dicit: Cūq̄ eleuarent aimalia a terra: eleuabant pariter z rote sequentes ea. Per rotas em̄ in quibꝫ spūs vite est: vt ibi dē dicit: intelligere debem⁹ cor humanum spiritui perfecte subiectū. Quia sicut rota ex oīi parte sui eleuatur a terra z solū in puncto tangit terram: ita natura corpa taliū spirituū in omnibus suis actibꝫ et desideriis a sunt a terrenis affectibꝫ eleuata z in solo pūcto terrā cōtingūt: quia p sola stricta nature necessitate terrena cōcupiscūt q̄ p prompte aūt talia corpa subdantur imperio suorū spirituū/patet per hoc quod ibidē subdit: q̄ cum euntibus ibant: z cum stantibꝫ stabāt: et cū eleuarent a terra animalia/eleuabantur pariter rote sequētes ea: spiritꝰ em̄ vite erat in rotis. Per hoc autē qđ dicit q̄ cum euntibꝫ ibāt: designatur q̄ ista corpora spiritibꝫ suis pmpte obediūt in quolibet exercitio vtuoso etiā q̄tūcunq̄ difficili z arduo. Per hoc autē qđ dicit q̄ cum stantibꝫ stabant designat ordinata subiectio appetitꝰ ad rationē: vt q̄ appetitꝰ solū ad illa impellat ad q̄ rō instigat. Qđ est pcra illos qui hoc solū meli⁹ estimāt quod eos delectat: nō quod a doctoribꝫ et expitoribꝫ eis agēdū ponit z indicit. Per hoc autē qđ dicit q̄ cū eleuatis a terra eleuabant: designat q̄ isti homines in q̄tuor affectiōibꝫ appetitus sensitiui pfecte cōformant spūi et superiori rationi. Me aūt quatuor affectiones sunt/amor/timor/gaudiū et dolor: in quibꝫ homo sic debet a terra id ē a cōditiōibꝫ terreni corpis eleuari vt nihil amet in oīibꝫ creatis nisi solum dēū. Et si quid aliud amauerit/hoc amet in ordine ad ipm dēū. Nihil timeat nisi p qđ oculos diuine maiestatis offendat. De nullo etiā gaudeat/nisi de hoc solū qđ in bonorē diuinum z in salutē pximi redundat. De nullo etiam doleat/nisi solum de hoc q̄ dēū offendit: z sibi in tanta puritate nō seruiuit vt debuit. ¶ Et ad istā perfectionē ipe christus videt hortari suos discipulos/cum dicit Luc. xvij. Cum feceritis oīa que precepta sūt vobis: dicite serui inutiles sum⁹: qđ enim facere debuimus fecimus. E ¶ Ubi insurgit rationabilis dubitatio: Cur z quō possunt dici serui inutiles/qui tamē oīa christi precepta custodiunt z obseruāt: Ad quod dī

ei potest q istud verbū possunt dicere omnes homies perfecti in hac vita Cui⁹ ratio est: quia nunq̄ fit aliquod opus in hac vita in tanta puritate/in tanta humilitate ⁊ in tanta charitate/ quin possit fieri in mlto maiori: ex eo q homo semp in hac vita possit pficere: ⁊ quantū ad hoc merito se possunt seruos inutiles reputare: quia quāto magis tales mentes in seipsis humiliant/tanto amplius a christo in eterna gloria exaltant. Qd nobis ꝯce. ⁊c.

¶ De sancto Mauricio et socijs ei⁹ Sermo. j. et in ordine. CXXXVIII

Sancti per fidē vicerūt regna: opati sunt iusticiam: adepti sunt repromissiones: Heb. xj. In verbis ꝓpositis beatus mauric⁹ ⁊ sui socij cōmendant a tribus. Primo a virili triplicē regni expugnatōe: quod notat cū premittit: Sācti per fidē vicerūt regna. Secūdo a laudabili iusticie opatiōe cum subdit: opati sunt iusticiaꝫ. Tertio a p̄mioꝝ celestiū adeptiōe/cū annectitur: adepti sunt repromissiones. A ¶ Circa primū est sciēdū q isti gloriosi sancti tria regna vicerūt. Primum est regnū carnis. Secūdum regnum mūdi. Tertiū est regnum dei. Primū vincendū est studioso labore Secundū odioso liuore. Tertiū dulcoroso amore. Primū igit regnū vincim⁹ carnis lasciuiā reprimendo. Secundū maliciam mūdi fugiēdo. Tertiū celestē gl'iam feruēti⁹ appetendo. ¶ Primū igitur est regnū carnis qd vincimus eius lasciuiā reprimendo. Ex hoc eīm quilibet homo rex dicit si bene seip̄m regat. Unde dicit Seneca: Uis habere regnū/rege teip̄m. Pōt aūt dici q hui⁹ regni sunt tres ꝓuincie: in quibꝫ carni seruit. Prima est ꝓcuratio cōmoditatis. Scda est continuatio ociositatis. Tertia ē ꝯcupiscētia voluptatis. De primo scribit Eccī. xxiij. Qui diligit cōmodū/mltiplicat flagella. Quia ex hoc q hō commodo carnis nimis insistit: maiorē rebellionē a carne sentit. Ideo dt Greg. Qui nimis delicate nutrit carnē suā: postea inuenit eā contumacē. Unde dicit Amb. Cauēdū est ne dū relaxare animū volum⁹: soluam⁹ omnē armoniā bonoꝝ opeꝝ. Et Raban⁹ rep̄hēdit illos q cōmodū carnis nimiū sectātur sic dicens: Experimento didici correctiōi ⁊ modestie repugnare q sub infirmitatis specie cōmodū corpis procurant: quia eo sibi oīa licere contendūt quo se infirmos dicūt: si vigilādū sit/dormiūt: si ieiunandū sit/comedūt: si tacendū sit/garriūt: ⁊ nūq̄ ad correctiōis nr̄e tubā aures erigūt: nisi cum forte illos rep̄hendimus q circa infirmos negligētes sunt. Et tūc boni p̄lati sum⁹/cū illorū petulantiā lauriori ꝓcuratiōe ꝯfouem⁹. ¶ De secūdo ptꝫ Ociositas enim multa mala docuit: vt scribit Eccī. xxxiij. Que autē mala doceat/ostēdit Raba. breui contextu sic dicēs: Ociositas est pigricia mentis/egestas virtutum/fomes delectatiōis/lepra morbi/reqes demonū/infernalis incēdij nutrimētū. Huic bñ alludit qd dicit Bern. Ociositas est mater nugaꝝ/omniū nouerca vtutū. Ipsa est eīm que virū fortē sepissime precipitat in reatū: suffocat eīm virtutē: nutrit superbiā: ⁊ viā certissime cōstruit ad gehennā. Et iō dt Hiero. q nihil in pficiēdi ꝓposito deteri⁹ ē ocio: quia nō solū nō acquirit noua: sed cōsumit ⁊ dissipat acquisita. Sācte eīm vite ratio processu gaudet et crescit/

cessatiõe vo torpescit ⁊ deficit. Et ideo dicit Bern. ad fratres de mõte dei/ q̃ sũma mentis malicia est ociũ. ¶ De tertio patet Eccl. ij. vbi Sapiens in psona hoĩs voluptatẽ appetẽtis dicit: Dixi in co. de meo: vadã ⁊ affluã delitijs ⁊ fruar bonis: edificaui mihi domos: nec ꝓhibui cor meũ quin oĩ voluptate frueret. Et subdit: Est ne aliquid tam vanũ? q. d. non. Cui⁹ rationem assignat Chrys. in de repatiõe lapsi hoĩs. Nõne om̃e temp⁹ hui⁹ vite quo delitijs frui videmur ⁊ indulgere libidini quasi noctis vni⁹ somnius ad eternitatis cõparationẽ videt. Uide eũ latius si libet adhuc añ mediũ libri. Non solum autẽ est vanũ intendere delitijs voluptatũ/ sed sũme noxium: quia sicut ĩpossibile est vt ignis inflãmet in aqua: ita ĩpossibile est cõpunctionem cordis vigere in delitijs: Ideo dicit Seneca. Qui seruiunt voluptatib⁹ mala sua diligũt: immo qd̃ malorũ vltimũ est amant: quia delectationes diuinas ⁊ ꝑpetuas in voluptates trãsitorias ⁊ penas eternas cõmutant. Cui cõsonat qd̃ dicit Aug⁹. Qui ꝓ modica delectatiõe illud dat ꝓ quo christus sei p̃m morti tradidit vtiq; christũ stultũ estimat mercatorem. Ideo scribit Gal. vj. Qui christi sunt. i. qui vitã ⁊ regnũ christi desiderant/ carnẽ suã crucifixerunt cũ vitijs ⁊ ꝯcupiscẽtijs. B ¶ Secũdũ regnum est mũdi: qd̃ vincim⁹ maliciã mũdi fugiendo. De quo scribit Johãnis. xix. Regnũ meũ nõ est de h̃ mundo. Hui⁹ etiã regni sũt tres ciuitates Prima est dñatiõis vel dignitatis excellẽtia. Secũda est diuitiaꝝ abũdãtia. Tertia est trãsitorie laudis appetentia. ¶ De primo patet exemplũ in absalon: q̃ dixit. ij. Reg. xv. Quis me cõstituit iudicẽ sup terrã vt recte iudicem. Et in adonia: qui regnũ ambiẽs eleuabat/ dicẽs: Ego regnabo. quoꝝ vterq; occisus est. Uñ ab hoc appetitu dñandi retrahit Sapiens Eccl. x. Om̃is potentat⁹ breuis vita: rex est hodie cras moriet. Cui⁹ etiã exemplũ habem⁹ in dño iesu christo Joh. vj. Qui cũ cognouisset q̃ venturi erãt vt raperẽt eũ in regẽ/ solus fugit in montẽ vt exemplo suo nos doceret q̃ huius mũdi gl'iam fugere debem⁹. Nam illa dignitas indigna est quam multi possident indigni. Solus aũt ille verus honor est qui nulli digno negat: vt dicit Aug. Et ideo ibidẽ Aug⁹. cõtra mũdanã gl'iam inuehit ita dicẽs: Si gloriaris in potẽtia/ superis a bestijs que fortiores sunt: si pulchritudine/ superaris a cauda pauonis: qui ergo recte gl'iari vult/ in dño gloriet. ¶ De secũdo patet. Nã a puero vsq; ad senẽ om̃es auaricie studẽt. Cuius rationẽ assignat Aug. dicẽs: Quia insatiabilis est diuitiarum appetit⁹. Et ideo dicit q̃ auarus inferno sil'is est. Infern⁹ em̃ q̃ntoscũq; deglutiat/ nũq̃ dr satis est. Sic ⁊ si oẽs thesauri cõfluxerint in auarũ/ nunq̃ satiabitur. Ideo scribit ꝓuerb. xxvij. Infern⁹ et auarus nunq̃ implebunt: sic et oculi cupidoꝝ insatiabiles sunt. Sole aũt ille vere diuitie sunt que nos virtutibus dignos faciunt: vt dicit Grego. Si ergo fratres diuites esse cupitis/ veras diuitias amate: si culmen veri honoris q̃rit/ ad illã celestẽ patriam feruenti⁹ ꝓperate. Uñ dicit Bern. Uere diuitie virtutes sunt quas secũ cõsciẽtia portat vt in ꝑpetuũ diues fiat. ¶ De tertio patz ꝑ Aug. q̃ dicit: Qui vult laudari ab hoĩb⁹ vitupante te. s. deo/ nõ defendit iudicãte te/ nõ eripit dãnante te. Talis nõ fuit apl'us. q̃ dicit. j. Thessal'. ij. Nõ querim⁹ ab hoĩ

bꝰ gl̃iam deꝰ nob̃ tesť ẽ. Si eĩ adhuc boibꝰ placerẽ: chriſti fuꝰ nõ eſſem: vt ſcribit Gal. j. Unde dicit Hiero. Si humanã laudẽ q̃rimꝰ/diuinã amittimus. Qui eñ ab boibꝰ voluntarie laudatur: a deo certiſſime culpatur

¶ Hoc ergo regnũ eſt vincendũ per contemptũ ⁊ abiectionẽ: vt veraciter poſſimꝰ dicere: Regnũ mũdi ⁊ omnẽ ornatũ ſeculi cõtempſi. Et iõ ꝺ Greg. Deſpiciẽdus eſſet a nobis mũdꝰ etſi blandiret ⁊ ſi rebꝰ pſperis demulceret animũ. Nunc aũt poſt ꝓ tot flagellis ꝓmittur/poſtq̃ rãta aduerſitate concuſſi/⁊ tot nobis dolores ingeminat: quid nobis aliud q̃ ne diligatur clamat. £ ¶ Tertiũ regnũ eſt dei. De hoc dicit Luc. xiij. Beatꝰ homo qui mãducabit panẽ in regno dei. Huius regni ſimiliter tres ſunt manſiones. In prima manent mites. In ſecũda amãtes. In tertia laudantes. De his tribus manſionibꝰ ſimul dicit Aug. lib. vlt. de ciuitate dei. in ſi. Ipſe eſt finis deſideriorꝫ noſtrorꝫ qui ſine fine videbit/quãtũ ad ꝓmũ: ſine faſtidio amabit/quãtũ ad ſecundũ: ſine fatigatiõe laudabit/quãtũ ad tertiũ. Et ſubdit: Hoc munꝰ/hic affectꝰ hic actꝰ ꝑ facto erit omnibꝰ cõmunis ſicut ⁊ ipa gloria omnibus cõis erit.

¶ De primo ſcribit Eſa. lx. Tũc videbis ⁊ affluens ⁊ mirabit ⁊ dilatabit cor tuũ. Hoc eſt dicere: Videbis chriſtũ in ſue glorie maieſtate. Hec viſio erit tota merces: de qua in Pſ. Oſtendã illi ſalutare meũ. Et affluens pre deliciarũ ſuauitate. De q̃ Job. xxij. Tunc ſup omnipotentẽ delicijs affluens. Eſa. lxvj. Ut affluatis delicijs ab omnimoda gl̃ia eiꝰ. Sequit: Et mirabit cor tuũ/de mirabili. ſ. nouitate quã habebit homo in ſeipſo. De qua dicit Anſelmus Sancti cum ſe congregatos viderint in eterna beatitudie: circũſpiciũt ſe cum admiratione dicentes: Sum ego ne? qualis ſum ego? quis me tante glorie fecit? ꝺ ignum. Sequit: Et dilatabitur cor tuum/pre magno. ſ. deſiderio diuine ſuauitatis. De q̃ ꝺ Greg. Quãdo ad ipſum fontẽ vite venerimus/erit nobis delectabiliter impſa ſitis atq; ſatietas: ſed longe aberit a ſiti neceſſitas/longe a ſacie ariditas: quia ſitientes ſatiabimur/et ſatiati ſitiemus. ¶ De ſecũdo patet per Aug. de ſpiritu ⁊ littera. q̃ dicit: Per amorem dei adheremus deo: ꝓ amorem vero dei ⁊ ꝓximi omnes ad inuicem vnum ſumus: ita vt bonum omnium fiat ſingulorum: et quod quiſq; in ſe nõ habeat: hoc per charitatis vinculum in alio poſſideat. Nam q? ꝺm Anſel. nihil amatur niſi cognitum. ſequitur neceſſario q̃ vbi eſt ſũma cognitio q̃ ibi ſit ſumma dilectio. Uñ dicit Augꝰ. Non numeroſitas operũ/non diuturnitas temporũ: ſed maior charitas melioraq; volũtas auget meritũ. Ille igit̃ tenet quod latet ⁊ quod patet in diuinis ſermonibꝰ: qui charitatẽ ſeruat in moribꝰ. ¶ De tertio patet. Sancti eñ in patria inceſſanter inſiſtũt diuinis laudibꝰ. Et ideo ſcribitur Apocal. viij. q̃ illa ſancta quatuor animalia (ꝑ que vniuerſitas ſanctorum intelligit̃) requiem non habebant quin inceſſanter deũ laudarent dicẽtes: Sanctus/ſanctus/ſanctus dominꝰ deus ſabaoth ⁊c. De hoc dicit Aug. de ciuitate dei. O quãta erit illa felicitas vbi nullum erit malũ: et nullũ latebit bonũ. Ibi vacabitur dei laudibus: qui erit omnia in oñibus. Et ideo ſcribit Apocal. vij. Et omnes angeli ſtabant in circũitu throni ⁊ ſenioꝝ ⁊ q̃tuor animalium ⁊ ceciderũt in facies ſuas ⁊ adorauerũt viuẽtẽ in ſecu

me rabule: quia illa ordinant hominē ad deum. In dilectiōe aūt primi implentur mandata secūde rabule: quia ordinant hominem ad primum. Et ideo qui diligit primū legem implevit. Unō scribit Matth. xxij. In his duobꝫ p̄ceptis tota lex pendet & ꝓphete Ad huius charitatis obseruantiam hortatur Bern. suos nouitios/ita dicens: Quotidiana vestra conuersatio cum equalibꝫ debet esse: qui nobiscuꝫ vnū in deo sentiāt & mutuo se diligūt In quibus etiā charitatis & pacis cōseruande debet esse tanta diligentia/ vt in nullo vnq̄ negocio quātū in nobis est fraterna societas perturbetur. Quis aūt talis sit/hoc docet Bern. Amabilis (inquit) socius est in omnibꝫ officiosus et nulli onerosus/benignus ad primū/sobrius ad mūdum. Hic enī est dñi seruus/primi socius & mundi dominus. Talis habet superiora ad gaudiū/equalia ad consortiū/inferiora ad seruitiū. ℒ ¶ Ad tertiā iustitiam hortat Johānes in Apoc. xxij. Qui iustus est iustificetur adhuc. Iustus enī vt dicit Bern. nunq̄ arbitratur se comp̄hendisse: nunq̄ dicit/satis est: sp sitit & esurit iustitiam: ita vt si semp viueret/semp iustior esse contenderet. Unde dicit Leo papa. Hec est vera perfectorū iustitia/vt nunq̄ perfectos se esse p̄sumāt: ne ab itineris nondū finiti intentione cessantes/ abi incidant deficiēdi periculū vbi p̄ficiendi deponūt appetitū. Nemo ap̄pe est q̄ in hac vita p̄fectior sanctiorq̄ esse non possit: et ideo dicit Bernar. Necesse est vt aut ascendas p̄ficiēdo aut descendas in deficiēdo. Si enim ad tēp̄s stare velis/necesse est q̄ p torpore ruas. Talem conatū p̄ficiēdi habuit apostolus/cum dixit: Que retro sunt obliuiscēs/in anteriora me extendens p̄sequor ad destinatū brauiū supne vocationis in christo iesu. In quibus verbis ostendit q̄ sollicitudo & feruor p̄ficiendi in melius consistit in tribus. Primo in p̄teritorū meritorum obliuiōe: et ideo dicit: Que retro sunt/id est merita p̄terita obliuiscens tanq̄ parua/& nulla quasi reputatione digna. Secundo in futuroꝝ meritorum feruida p̄secutiōe: et ideo subdit: ad anteriora/id est ad futura merita acquirēda/me extendo p feruidum. s. desiderium et conatū pro fectum virtutū. Tertio consistit in celestis p̄mij adeptiōe: et ideo subdit/ q̄ ista duo p̄sequor/scilicz feruenter: quousq̄z scilicet perueniā ad destinatum brauiū/id est ad p̄miū ab eterno p̄paratū. Brauium dico supernę vocatiōis/id est vite eterne: ad quā deus per solā suā misericordiā nos vocauit in christo iesu/id est per meritū ipsius christi. Quia p̄miū eterne vite nobis nō debetur ex meritis p̄ceptis sed solum ex meritis ipsius christi: qui suo sanguine p̄cioso nos a damnatione redemit: et claue dignissime mortis sue nobis aditum regni celestis aperuit. Cui⁹ nos participes efficiat &c.

¶ De sancto Mauricio et socijs eius Sermo tertius/et in ordine. CXL.

Certio cōmendātur ea celestiū p̄miorū adeptiōe/ cū ānectit: adepti sunt rep̄ta missiones. Hoc aūt p̄mium sanctis olim repromissū tantū est vt Aug. dicat: Quod p̄parauit deus diligentibus se: fide nō capitur: spe non attingitur: charitate nō comp̄hendi/tur: desideria et vota transgreditur: acquiri potest/estimari non potest.

B ¶ Ad cui⁹ maiorē euidentiam est

scendū/q licet bona felicitatis eterne sint innumerabilia: possum⁹ tamē dicere q̄ specialiter q̄tuor legim⁹ sanctis martyribus repromissa. Primo nanq; ipis repromittit diuina conformitatē. Secūdo bonoz affluentiam z copiositatē. Tertio vite beate eternitatē. Quarto firmā eterne glorie felicitatē. ¶ Primo ergo deus repromittit nobis diuinā ꝓformitatem/nobis ab eterno p̄destinatā. Ideo scribit ad Ro. viij. Quos p̄scuit et p̄destinauit cōformes fieri imaginis filij sui. i. verbi eterni. Nō ideo dicit imago patris quia patrē pfectissime repsentat. Ideo dicit Job. xxiij. Qui videt me/videt z patrē meū. Huic autem imagini nūc cōformari debem⁹ in puritate vite: vt dicit Glo. Sed i beatitudine sibi cōformabimur in glorie claritate. De q̄ scribit. j. Joh. iij. Scimus quia cum apparuerit similes ei erim⁹/in gl'ie. s. claritate: quia videbim⁹ eū sicuti est. Un dicit Glo. Cū eterne diuinitatis contēplatiōe pfruemur/nos q̄z imorales z eterni in illo erim⁹. Nō quidē vt simus idē qō ipe/sed ei sil'es: quia sum⁹ creatura de nihilo p̄ducta z ad imaginē insignita. Et ista cōformitas diuine assimilatiōis figurata est in illo denario/quem paterfamilias cuilibet operāti in vinea sua repromisit: vt pz Matth. xx. vbi dicit: Conuentōe aūt facta cū operarijs ex denario diurno misit eos in vineā suā. Ubi sciēdū q̄ iste denari⁹ habet imaginē regis: et ideo signat illā ꝓformitatē: que nobis p̄ p̄mio eē beatitudinis repromittitur. Et ideo dicit glo. q̄ quāto quis i agro ecclie z p̄sentis vite plus laborauerit in implctiōe diuinoz mādatoz z in obseruātia cōsiliorū: tanto maiori ꝓformitate diuine assimilatiōis decorabit in futuro: in quo ꝓsistit nr̄a beatitudo. Un dicit Boeci⁹, Beatitudinis adeptiōe fiūt boies beati: beatitudo ẽ. o est ipa diuitas. Et sicut adeptōe iustitie fiūt boies iusti: sic̄ rōne boies diuinitatis adeptiōe deos fieri necesse est. Iḡt ois beat⁹ deus est: nō quidē natura/sed participatiōe. Nā licz nō sit vnus de⁹ natura: participatiōe nō p̄hibet esse plures. B ¶ Secūdo deus nobis repromittit bonoz oim affluētiā et copiositatē. Un cum moyses a dño peteret vt facē suam sibi ostēderet: dño sibi rndit: Ego ostendā tibi omne bonū: boc est illā terrā p̄missiōis que antiqs patribz fuit in lege veteri figuralit̄ repromissa. Ob̄ bene declarat ap'lus Heb. xi. dicens: q̄ abraam demorat⁹ est in terra p̄missionis tanq̄ in aliena. Et subdit causam: Expectabat enī fundamentū habentē ciuitatē: cui⁹ artifex et conditor est ipe deus. Hec est illa terra vera p̄missiōis que fluit lacte. i. puritate humanitatis: z melle. i. suauitate diuinitatis. Ideo dicit Aug. q̄ ibi oculi⁹ ire fortius refician⁹ in p̄templatiōe diuinitatis: exterius: ꝯo in contēplatiōe būanitatis. Et boptie figuratū est Nūe. xiij. vbi iosue misit explo:atores ad inq̄rendū de vbertate tre p̄missiōis: q̄ pḡētes vsq; ad torrētē botri/abscidert palmitē cū vua sua: quā portauert in vecte duo viri: de malis q̄z granat⁹ z de ficubꝰ loci illi⁹ tulert. Et i isto ꝯpliet fructus erp̄mit ꝯplex vbertas q̄ iuenit i vera terra p̄missiōis: boc est i regno britudinis. Nā in vua itelligere debem⁹ letitiā suauissime inebriātē. In malogranis ordiate dispositi⁹ z locati⁹ intelligere debem⁹ ordinatiōnē p̄mij pfectissime decorātē: qz ibi cuilibz loc⁹ z p̄miū fm̄ sua merita ꝓferet. In ficu ār dulcedinat⁹ suauitatē mētē pfectissime delectātē. Ió scribit Deut. viij. Ibi: bē i ce

lesti btitudie absq; penuria panū tuū cōedes ⁊ rez oīm abūdātia ꝑfrueris. Nam ſm Aug⁹. Ille beatus est q̄ habet oīa que vult/⁊ nihil vult qđ non deceat. Ideo dicit idē in de spiritu et littera. Quid hoc bono melius: quid hac felicitate felicius? viuere deo/viuere in deo: ⁊ viuere de deo. C

¶ Tertio nobis de⁹ repromittit vite beate eternitatē. Ideo scribit. j. Jo. ij. Hec est repromissio quā ip̄e pollicit⁹ est nobis vitā eternā. Quid aūt sit vita eterna ostendit idē Jo. xvij. Hec ē vita eterna vt cognoscant te solū deū vez: ⁊ quē misisti iesum chr̄m. Unde dicit Aug. Premiū virtutis erit ipse q̄ virtutē dedit: eiq; seip̄m quo nihil melius est/nihil mai⁹ est: in p̄miū repromisit. Ido scribit Apoc. xxj. Ego ero illoz deus ⁊ ipsi erunt mihi ppl's q. d. ſm Aug. Ego ero illis quecunq; ab hominib⁹ honeste desiderant: ⁊ vita: et salus: ⁊ gloria: et honor: ⁊ pax: ⁊ omnia bona. Sic enim et illud recte ītelligitur quod dicit apostolus. Ut sit deus oīa in omnib⁹. Ipse em̄ deus erit finis oīm desideriozꝫ nostrozū: q̄ sine fine videbit/sine fastidio amabit sine fatigatione laudabit: vt dt Aug. xxij. de ciui. dei. Ad istam vitā appetēdam inducit Aug. in lib. de vtilitate agende penitētie ita dicēs. Illic festinate vbi semp viuat. Si ei ita amatis istam miserā ⁊ fluidā vitā: vbi cū tanto labore viuit: ⁊ vbi vix currēdo: laborādo: suspirando necessarijs satisfacitis. quāto magis amare debet vitam eternā: vbi nullū laborez sustinebitis: vbi semp summa securitas/summa libertas/sūma felicitas erit. Cui bene cōsonat qđ alibi dicit Aug. Uita eterna nūq̄ marcescit/semp q̄ dulcescit. Si amat vita/q̄re nō queritur vera? Si vita amat/talis queratur q̄ nunq̄ finiatur. Et si amatur quare nō querit? quia hic nō inuenit/ad eum locū vbi est quare non festinatur? Idem etiā alibi dicit. O si possemus hoies excitare ⁊ nos cū ipsis taliter excitari: vt tales essemus amatores vite permanentis/sicut amatores sunt vite fugientis. Uñ Bern. in ser. volens nobilez creaturā reuocare sic dicit. Scio q̄ homo nō solum est timidus/sed etiā cupidus. Promittaz ergo ei qđ oīno desiderabile est: desiderant aurū ⁊ argentū ⁊ lapides preciosos: ⁊ super oīa vitam desiderant. Si ergo tantū desiderant hanc miseram ⁊ momētaneā vitam: q̄ntum diligere debent vitam beatā: eternam ⁊ quietē. Unde dicit Grego. Si cōsideremus q̄ ⁊ quāta sunt que nobis promittūtur in celis: vilescūt animo oīa que habent in terris. Terrena nanq; substātia superne felicitati cōparata: pōdus est/nō subsidiū. Temporalis vero vita eterne vite cōparata mors est potius dicenda q̄ vita. Cui⁹ causam assignat Aug. xij. đ ciui. dei. Ibi em̄ totum gaudiuz erit videre quod amas: ⁊ summa felicitas erit amare qđ videas. Nā ibi btā vita in suo fonte bibitur/vbi veritatis visio clarissime aperitur. D

¶ Quarto deus nobis repromittit summā gloriam et felicitatem. Quod patet: quia ibi coronabimur corona honoris ⁊ regie dignitatis. De qua scribitur Eccl'i. xlv. Corona aurea super caput eius: glorie honoris ⁊ op⁹ fortitudinis. Hāc autem coronam nobis deus ore proprio repromisit. Ut patet Jac. j. Beatus vir qui suffert tentationem quesez occurrit in presenti vita: quoniam cum probatus fuerit/subaudi: per victoriosum certamen huius vite: tunc recipiet coronaz quā repromisit deus

diligentibus se. ¶ Ad cuius maiorē cuidentiā est sciendū ꝙ legimus quadruplicem coronā a deo se diligentibꝰ repromissam: videlicet stelleā: aureā: lapideam ⁊ floreaꝫ. In corona stellea accipe splendorē. In corona aurea accipe honorē. In corona lapidea accipe decorem. Sed in corona florea accipe odorem. ¶ Et istam quadruplicem coronā istis martyribꝰ repromisit. Primo ipsis repromisit coronam splendoris lucidissimi: qa ꝓpter deuꝫ omnē splendorem huius mundi contempserūt. De hac corona splendoris scribitur Apoca. xij. ꝙ mulier amicta sole: ⁊ in capite eius corona stellaruꝫ duodecim. Per quas intelligunt duodecim p̄rogatiue singulares quibus deus ipsos martyres pre alijs sanctꝭ coronat in vita btā: vt alibi poterit declarari. Scdo ipsis repmisit coronā honoris altissimi: quia se ꝓpter deuꝫ omnibus p̄enis ⁊ obprobrijs subiecerunt. De qua corona scribitur in pſ. Gloria ⁊ honore coronasti eos. Tertio ipsis repromisit coronam decoris perfectissimi: que intelligitur per lapides preciosos. et hoc ideo: quia ꝓpter deum ornatū mundi totaliter abiecerunt. Quā coronā dominus cuilibet ornatum huius mundi ꝓpter eū contemnenti repromittit Esaie. xxviij. Et eris corona glorie ⁊ diadema speciei in manu dei tui. Quarto ipsis repromittit coronā odoris dulcissimi: quia seipsos in odorē suauissimū deo obtulerūt. De q̄ corona scribit Esa. xxviij. In illa die erit dominus corona gaudij ⁊ sertum exultationis residuo populi sui. Quarū nos ꝑti. fa. ⁊c.

¶ De sancto Mauricio Ser. q̄rtus Et in ordine. CXLI.

Iusti autē in perpetuū viuent ⁊ apud dominū est merces eorum Sapient. quinto. In verbis propositis vita beata quam isti gloriosi martyres per triumphum sue passionis assecuti noscuntur/nobis describitur a duobus. Primo quidem ab eius eternitate. Secundo a premij immensitate. Uite beate eternitas notatur cum premittitur: iusti autē in perpetuū viuent. Sed premij celestis immensitas notat cuꝫ subditur: ⁊ apud dominū est merces eorum. A

¶ Circa primū est sciendū ꝙ isti gloriosi martyres perpetuitatem vite beate fuerunt consecuti ꝓpter tria. Primo quia fidem christi fideliter seruauerunt. Secundo quia carnalia desideria viriliter represserunt. Tertio qꝛ fontem diuine suauitatis suauit pregustauerunt. Primum patet per hoc ꝙ fidem christi viriliter defensauerūt ⁊ pro christi confessione mortem constanter ⁊ gaudent susceperūt. ¶ Sciendum autem ꝙ fides istorum martyrum fuit tripliciter ornata. Primo nanqꝫ fuit integra: vt homo de omnibus articulis siue ad diuinitatē siue ad humanitatē spectātibus recte sentiret. qꝛ q̄ de vno articulo recte nō sentiret ⁊ de omnibus alijs vnū sentiret/hereticus cēseretur. Cuius simile patet per hoc ꝙ qui in omnibus mēbris ⁊ in tota facie pulcer esset ⁊ solo naso careret: deformis reputaret. sic etiam in proposito. Ideo scribitur Jaco. ij. Qui offendit in vno: factꝰ est omniuꝫ reus. Secundo debet esse viua vt sit charitate informata ⁊ bonis operibꝰ fecundata. Ideo dicit Chrys. ꝙ charitas est vita fidei: quia sibi confert vi-

talem operationem meriti. Unde dicit Aug⁹. Tunc vere fideles sumus si quod ore promittim⁹ operibus adimplemus. Tertio debet esse cōstans ⁊ firma: ita vt pro nullo presentis vite periculo deseratur. Unde dicit Ber. Qualis sit cuiusq; fides tribulatio probat. ¶ Talis fuit fides istorum: quia fidem christi contra imperatorem defensauerūt dicentes. Milites quidem sumus imperator tui: sed serui (quod libere confitemur) dei. Tibi debemus militiā: sibi innocentiā. In hoc te imperator sequi non possumus vt deum aut dominum omniū abnegemus. Et mortem ex charitate pro constantia fidei voluntarie pertulerunt. Unde bene memoriter tenuerunt illud Augustini. Nulle sunt maiores diuitie: nulli thesauri: nulli honores: q̄ fides catholica: pro qua isti gloriosi martyres omnia mūdana cōtempserunt: ⁊ seipsos morti acerbissime tradiderūt. B ¶ Secundū patet. naz isti gloriosi martyres om̄ia carnalia desideria sic perfecte represserunt q̄ illud preceptum dominicuz Luce. xiiij. perfectissime impleuerunt Qui non odit patrem ⁊ matrez ⁊ vxorem et filios ⁊ fratres et sorores: adhuc autem ⁊ animā suam/non potest esse me⁹ discipul⁹. ¶ Ubi querit Gregorius. Quomodo parentes ⁊ ꝓpinquos precipimur odire/qui iubemur ⁊ inimicos diligere? Ad quod respondet q̄ per discretionē fieri pōt vtrūq; vt nobis cōiunctos ex precepto diuino diligamus: et eosdem inquātum aduersarios in via dei patimur odiendo ⁊ fugiendo nesciamus. Si em̄ pater vel mater/vl' quicunq; alius te velit retrahere a bono ꝓposito seruiendi deo: in hoc casu odium ad parentes pietas est in deum: vt dicit Hieronymus. Et hoc est odium perfectorum s̄m Augustinū: vt nec ꝓpter homines vicia diligas/nec propter vicia ipsos hoīes odias. Qualiter autez ipsa anima odienda sit docet Gregorius ita dicens. Tunc enim bene animā nostraz odimus/cum eius corporalibus desiderijs non acquiescam⁹: cum eius appetitū frangimus: ⁊ eius voluptati reluctam⁹. Qd̄ ꝯsiderarūt martyres gl'iosi: qz dicit Cassi. q̄ martyres nunq̄ corpora sua morti cōstanter exposuissent/nisi seipsos et omnia carnis ⁊ mundi desideria prius in seipsis mortificassent. C ¶ Tertiū patet. naz ipse deus est vera ⁊ summa suauitas omni suauitate dulcior: ⁊ iō mentes cum semel prelibatorie degustantes tāta replet dulcedine/q̄ oēm suauitatem presentis vite ipsis conuertit in tedium ⁊ merorez. Quod declarat Bern. tali exemplo. Naz sicut post gustum mellis omnia palato videntur insipida: ita pregustata suauitate diuine dulcedinis om̄ia delectabilia huius mundi cordi amoroso desipiunt. Unde dicit Augustinus: q̄ q̄ de torrente huius voluptatis/cuius vna gutta maior est oceano: solum ꝓ ut est viatori possibile perfecte gustauerit: restat vt in eo omnis sitis reruz secularium omnimode extinguatur. Ideo dicit saluator Joan. iiij. Qui biberit ex aqua quam ego dabo ei/non sitiet in eternum. Quod ideo fit s̄m Augustinum. Quia apud te est fons vite/et ideo per eius stillicidia mentes sic inebrias q̄ nihil extra te desiderare possunt. Talit' vtiq; inebriat⁹ fuerat Augusti. cum diceret. Quicquid mihi p̄ter te deū est/dulce nō est. Unde quicq̄d mihi p̄ter deuz vult dare dn̄s

meus: totum auferat et se mihi det. Ideo scribitur Joan. iij. Qui biberit ex aqua quam ego dabo ei: fiet in eo fons aque salientis in vitam eternam. Ubi dicit Aug⁹. Aqua carnalis deor sum fluit. aqua vero spiritualis salit z secum eos qui eam bibunt in eternā gloriam subuehit. Hanc suauitatem vbi gloriosi martyres in iocunditate conscientie: z in delicijs gratie ita affluenter degustauerūt/ q̄ gaudenter vitā istam pro domino expenderunt. Ad quod Aug⁹. horat quemlibet fidelem ita dicens. O si possemus oēs homines excitare z cum illis pariter excitari: vt valeo esse⁹ amatores vite permanētis quales sumus hui⁹ vite fugientis. D ¶ Secundo vita beata hic describitur a p̄mij immensitate/ cum subditur: z apud dominū est merces eorum. Et ideo scribitur Apoc. xxij. Ecce venio cito: z merces mea mecum est: reddere vnicuiq; iuxta opera sua. Ad cuius maiorem euidentiā est sciendū q̄ deus reddet sanctis suis in eterna beatitudine triplicem mercedē. Primo quidē ipse dabit regiam dignitatē. Secūdo diuine similitudinis cōformitatē. Tertio celestis gaudij iocunditissimas suauitates. Primū patet. nam regia dignitas que sanctis confert in patria/ bene figuratur Hester. vj. vbi dicit. Homo quē rex bonorare voluerit debet indui vestibus regijs z imponi super equū qui de sella regia est: z accipere regium diadema. In quibus tāguntur tria dignitatē regiam integrā tia: videlicet vestimenta regia: sella regia: z regium diadema. Per regias vestes possunt intelligi quatuor glorie dores quibus nostrū corpus in eterna beatitudine vestiet. Que sunt claritas: quia Fulgebūt iusti sicut sol in regno pris eor. Mat. xiij. Agilitas q̄ fm Aug⁹. tanta erit/ q̄ vbicunq; vo/ let spiritus/ ibi p̄tinus erit z corpus. Subtilitas: quia nulla moles ei resistere poterit. Impassibilitas: quia a nullo contrario leedi poterit. Per sellam autē regiam potest intelligi iudiciaria potestas quaz viri p̄fecti z oēs apostoli cum christo obtinebunt z cū christo iudicabunt. Sap. iij. Judicabunt sancti nationes. Non quidē sententiam p̄ferendo: quia sic solus deꝰ iudicabit. sed magis eius sententiam approbando/ z ex ipsorum perfectio/ ne impios condēnando. Per regium diadema q̄ est circularis figure: intelligitur p̄petuitas eterne glorie. De qua scribitur Esaie. lxij. Et eris corona gloriē i manu domini: z diadema speciei in manu dei tui. E ¶ Secundū p̄z. nam triplicem deiformitatem deus p̄tulit sanctis suis. Prima est deiformitas nature: z illam dedit in creatione. fm quā homo solus factus est ad imaginē dei inter omnia creata. Que quidem imago consistit in memoria per quaz sumus similes patri. In intelligētia: per quā sumus similes filio. Et in volūtate siue amore: per quā sum⁹ similes spiritui sctō. Secūda est conformitas gratie: quā potissime consequit in lucida veritatis p̄templatione. Un̄ dicit Hugo de sctō Vic. Sicut massa liquefacta z in formā funditur z formā accipit eius cui imprimitur: ita per radiū contemplationis mēs humana igne diuini amoris resoluta currit vsq; ad imaginem diuine similitudinis. Tertia est conformitas glorie quam consequitur in clara dei visione. De qua dicit Bern. super Cant. Nescio qua vicinitate nature cum semel reuelata facie gloriaz domini ania fuerit contemplata: mox

illi ꝯformari necesse est: atq; in eandē imaginē transformari de claritate in claritatem: hoc est de claritate gratie in claritatē glorie. Ideo dicit beatus Greg. Omnis beatus deus est: natura quidē vnus deus est. participatōe vero nihil ꝓhibet esse plures. Cui cōsonat qd̄ dicit Boeti⁹. Sicut adeptione iusticie fiunt hoies iusti: simili ratione hoies diuinitatez adeptos/fieri deos necesse est. Et ista deiformitas diuine assimilatiōis est ille denarius quez dn̄s cuilibet in vinea sua fideliť laboranti pro mercede dare promisit vt patet Matth. xx. Voca operarios ⁊ redde illis mercedem suam. F

¶ Tertiū patet. Cum em̄ reuelata facie (vt dicit apl'us) gloriā domini cōtēplabimur: tunc iocūdissima suauitate int'nis d̄licijs adimplebimur. Jux̄ illud quod nobis promittit̄ Job. xxij Tūc super oīpotentē delicijs afflues/ ⁊ leuabis ad deum faciez tuā. (al'as) videbis eum sicuti est. Quia sicut dicit Bern̄. Hec erit summa felicitas ⁊ summa iocūditas/ quādo videbitur ī suo puro esse sincera deitas. Hec visio ⁊ delectatio totuz cor hoīs replens ⁊ satiās/ tota erit illius beatitudinis ꝯsummatio. Propter qd̄ idem Ber̄. in quadā epistola dicit. Illud est solū ⁊ verū gaudiū: quod nō de creatura/ sed de creatore concipit̄. Cui ꝯparata omnis aliena iocunditas meror est: omne dulce amarum: omne pulcruz fedum: ⁊ om̄e quodcūq; delectare potest molestum. Ideo dicit Aug. Tanta est iocunditas lucis eterne: vt si in ea tm̄ vni⁹ hore spacio morari liceret/ merito ꝓinde mille anni presentis vite pleni diuitijs recteq; cōtemnerent̄. Tale gaudium desiderabat Ber̄. cuz diceret. O felix ⁊ gloriosa societas. O sanctum cōuiuium. O desiderabiles epule. O regio celestis quando veniā ad te vt videam deum meum in te.

¶ Ex quibus euidenter apparet vesania cecitatis nostre. Si em̄ sic amamus istam labilem ⁊ miseram vitaz vbi cum tanta anxietate ⁊ cum tot laboribus viuitur: quantū ergo debemus amare illam beatam vitam: vbi nullum laborem sustinemus: sed potius om̄i pace/ om̄i leticia ⁊ om̄i gaudio abundabimus. Ideo dicit Ber̄. Festinemus ad locum tutiorem: ad agrum vberiorem: ad pastum suauiorem. vt habitemus sine metu: abundem⁹ sine defectu: ⁊ sine fastidio epulemur. Quod nobis prest. ⁊c̄.

¶ De sancto Mauricio Ser. q̄ntus Et in ordine. CXLII.

DEsideriuz iustorū omne bonū Prouer. ix. A ¶ Quia s̄m Boetiū. iij. de consol'. omnis natura mortalium licz diuerso calle procedat/ ad vnū tamē finem beatitudinis nititur peruenire. Ideo sapiēs in verbis premissis ostendit q̄ iustoꝝ desiderium (quales fuerunt isti martyres gloriosi) omnibꝰ mundanis contemptis ad solum reguū beatitudinis aspiret cū dicit. desiderium iustorum omne bonum. In quibus verbis sapiens duo facit. Primo nanq; innuit sui desiderij actum/ cum premittit: desiderium iustorum. Secundo tangit desiderātis finem ⁊ obiectū/ cum subdit: om̄e bonum. Nam omne bonuz christus est: qz christus s̄m q̄ homo: est omne bonuz creatum. Quod patet: quia cōprehendit in se omne bonum: quia in suo corpore comprehendit rectitudi-

nem originalis iusticie multo perfectius q̄ fuerit in primo homine. In anima aūt eius comprehendit omnē pulcritudinē gratie. Sed ꝑm q̄ deus est bonū increatum quod est ab omnibus summe desiderandū: quia soluz habet omne desiderium quietare.

B ¶ Circa primū est sciendum q̄ iustorū anime habent tria desideria. Primo quidem opera iusticie ad promerendum. Secundo fluenta gratie ad reficiendū. Tertio alimenta celestis glorie ad delectanduz. De primo patet in ps̄. Concupiuit anīa mea desiderare iustificationes tuas. i. opera iusticie tue: ex quibus meritum eternum colligitur. Et hoc non semel vel bis: sed in omni tempore. In quibus verbis ꝓpheta primo nos docet bonorum operum auiditatem/ cum dicit: concupiuit anima mea desiderare. q. d. hoc cōcupisco/ hoc opto: vt semper magis ⁊ magꝭ in bonis operibus me exerceam. Secundo ostendit eoꝝ vtilitatem/ cū dicit: iustificationes tuas Per opera eīm bona ⁊ meritoria iustificamur et deo grati efficimur: vt dicit Aug⁹. Tertio ostendit eorū continuitatem ⁊ longiturnitatē. Non eīm homini sufficit ad salutez se in bonis operibus vna die vel duobus exercere: sed debet in eis omni tēpore q̄diu hic viuitur perseuerare: quia nō bene incipienti/ sed potius in bono perseueranti premiū debetur. Vñ dicit Ber. q̄ ꝑseuerantia est singularꝭ filia summi regis: que sola triūphantibus reddit brauiū eterne retributionis. Hec autem opera iusticie specialiter consistunt in tribus. Primo quidem in interiori mentis discussione/ ne aliquid in mente lateat quod oculos dilecti offendat. Secundo in exteriori carnis mortificatōne/ vt semper corpus spiritui in actibus ꝟtuosis seruire cogatur. Tertio in ꝓximorū exemplari edificatione. Et de hoc progressu virtuoso in actibus iusticie potest intelligi quod scribitur Prouer. iiij. Iustorum semita. i. eorum conuersatio virtuosa: est quasi lux ꝓpter internā mentis discussionem. sed est lux splendēs propter ꝓprie carnis mortificationez. Sed procedit ⁊ crescit in alijs per boni exempli ostensionem: ⁊ hoc vsq̄ ad perfectum diem. i. vsq̄ ad perfectam meritorum cumulationem. C

¶ De secundo etiā patet. Fluenta eīm gratiarum sunt feruēter desideranda quia mentem reficiunt ⁊ confortant ne i hac valle miserie a bono deficiat/ sed semꝑ inoffenso pede in bono ꝓficiat. Quod bene propheta videtur fuisse expertus cum diceret. Viam mādatorū cucurri cuz dilatasti cor meū. Illud enim ꝓprie dilatatur/ quod a dextris ⁊ sinistris extēditur. Ille ergo cuius cor per gratiam dilatatur sine offendiculo: ꝑ viā mandatoꝝ dei currit tam in prosperis q̄ in aduersis. Et ideo scribitur Prouer. xv. Via iustorum est absq̄ offendiculo: quia ipsis omnia cooperātur in bonū/ siue sint prospera siue aduersa. imo etiā ⁊ ipsa peccata mortalia vt dicit glo. Cuius ratio est: quia iustus post lapsum resurgit cautior: feruentior: ⁊ humilior. Tale feruens desiderium habuit propheta cum diceret. Quemadmodum desiderat ceruus ad fontes aquarum ita desiderat anima mea ad te deus. Nam sicut ceruus fatigatus fontem sitit vt se refrigeret: ita anima feruentibus desiderijs boni diuini estuans ad fontem gratie currit vt sitim suaz temperet ⁊ refrigeret. D ¶ De

tertio patet per apostolū Phil.j.qui dicit. Coartor e duobus: scz ex desiderio moriendi ꝛ vtilitate viuendi. Ido subdit: desiderium habens scz dissolui.i.a presentis vite miserijs liberari ꝛ esse cum christo/eius scz faciez gaudiosam delectabiliter contemplando De qua scribitur Hester. xv. Ualde admirabilis es domine/ ꝛ facies tua plena gratiarum. Et licet illud super omnia desiderem: manere tamen in carne necessarium.i. vtile est propter vos.quia propter vestram instructionem ꝛ edificationē. Ex quibus patet feruens desiderium apostoli: quia ex vna parte cupiebat dissolui ex amore ꝛ desiderio celestis premij. Ex altera parte cupiebat viuere pro vtilitate et cōmodo proximi. Unde dicit Aug⁹. ꝙ sancti viri habent mortem in desiderio/ꝛ vitam presentem in patiētia. Rationabiliter autem sancti viri habent mortez in desiderio ꝓpter multa bona q̄ ex morte ip̄is proueniūt.quia presentis vite mors/nihil est aliud q̄ exitus de carcere.totius laboris consummatio.perpetue quietis adeptio grauissimi oneris depositio. omniuz periculorum euasio.omniū malorūz consumptio.gloriosus reditus ad patriam.gaudiosus ingressus in gloriā Unde predicta considerans apostolus in hanc vocem prorumpit Rhoma. vij. Infelix ego homo: quis me liberabit de corpore mortis huius?

E ¶ Circa secundum est sciendum ꝙ finis ꝛ obiectum desiderij iustorūz rationabiliter dicitur omne bonum diuinuz. Unde cum Moyses a deo visionem diuinam appeteret/sibi responsum fuit: Ego ostendam tibi omne bonum. Hoc autem bonum diuinuz est merito iustis appetibile propter tria. Primo quia illud bonum est iocundissimum ad cognoscenduz. Secundo / quia est vtilissimum ad diligendum. Tertio quia est suauissimum ad fruendum. De primo potest intelligi quod scribitur in psal. Adimplebis me leticia cū vultu tuo. Super quo verbo dicit Augustinus Tāta est iocūditas lucis eterne/hoc est incōmutabilis veritatis ꝛ sapiētie vt si solum per vnū momentum in ea morari liceret: merito ꝓinde mille anni presentis vite pleni delicijs recteq; ꝯtemnerētur. Ideo dicit Bern̄. O cuius non vidit extra te/nec auris audiuit quanta suauitas/quanta iocunditas maneat in illa visione quādo deū facie ad faciē videbimus.que est lux illuminatorum.requies laborantiū. patria redeuntiū. corona viuentium. Et alibi dicit. O q̄ gloriosa dicta sunt de te ciuitas dei. Ubi om̄es iusti gaudebunt ꝛ epulabūtur in leticia ꝛ exultatione: omnes delectātur in deo. Cuius aspectus est delectabilis ad vidēdum: suauis ꝛ dulcis ad perfruendū Ad hoc gaudium suspirābat Augustinus cum diceret. O beata regio paradisi. O ciuitas celestis totum continens quod delectat: quando veniaz ad te vt videam deum meum in te. Illa enim visio totum absorbet suuz splendorem: vt toto affectu in illum transeat. Sicut vna gutta aque absorbetur a vino fortissimo ꝛ in vinuz transit: sic totus intellectus ꝛ affect⁹ transit in deum. Non quidem per nature vnitatem / sed per similitudinis conformitatem.

F ¶ De secundo patet. Amor em̄ diuin⁹ tante puritatis existit/ꝙ nullo affectu amorꝫ extrinseci cōtaminari pōt. Et iste grad⁹ amorꝫ in te attēdit/quādo amor diui

nus non solū oēm aliū affectū transitoriū superat/sed etiā eneruat. quia ꝑ vim huius amoris oīs delectatio que christū non redolet fit abominabilis menti deuote. Et ideo huius amoris ꝓprium est ꝙ pre interna mentis dulcedine omnē suauitatez transitoriā in quandā insipiditatē cōuertat. Quod declarat Bern. tali exemplo. Nam sicut serpens Moysi comedit oēs serpentes magorū: sic interna suauitas diuini amoris oēm delectationē trāsitoriam absorbet ⁊ in quandā insipiditatem cōuertit. Hunc amorē gustauerat Aug. cum dixit. O felix ⁊ secura dulcedo diuini amoris quis mihi det vt venias in cor meū ⁊ inebries illud amore tuo: ⁊ vnū bonum amplectar te/colligens me a dispersione in qua frustratim decisus sum duz abs te vno auersus in multa euanui. Et istum gradū amoris Ber. sup Cant. appellat amorē sincerū: qui in hoc cōsistit ꝙ mens amorosa ad vnū solum bonū se contulit. qđ ita sincere diligit ꝙ nihil aliud cupit nisi solum amare sinceriter summū bonū. Hunc amorem attigit apl's cum dixit Phil. iij. Omnia arbitratꝰ sum vt stercora: vt christum lucrifaciā. B ¶ De tertio patet. Nam in fruitiōe summi boni mens rōnalis tanta suauitate perfunditur ꝙ omnes vires ad imaginē pertinētes ex eius gustu perfectissime quietātur. Quod patet. nā ibi quietatur intellectꝰ in clara visione lucidissime veritatis. Cuius ratio est: quia lumen p̄me veritatis cum sit īmensum ⁊ omnis veritatis contentiuū: sic replet omnē capacitatem intellectus ꝙ extra eam nullaz veritatē concupiscit quia in prima veritate omnis alia veritas relucet. Ideo dicit Greg. Quid est quod nō videat qui videntē om̄ia videt? Ibi etiaz perfectissime quietatur affectus in plena degustatiōe suauissime bonitatis. Unde dicit Ansel. Ibi totum gaudiū quod mens potest appetere intrabit in ipsos gaudentes imo ipsi gaudentes totaliter intrabūt in ipsum gaudiuz sui domini. Tunc implebitur illud Matth. xxv. Intra in gaudiū domini tui. Quod ideo dicit s̄m Aug. quia illud gaudium tantum est ꝙ nulla mēte creata comprehendi potest: q̄a in illa suauitate oēs vires anime ita absorbentur ꝙ extra illam nihil aliud possunt appetere: ⁊ iō dicūtur ī gaudiū illud intrare. Ibi etiā perfectissime quietat memoria in securissima tentiōe eterne tranquillitatis. Tunc em̄ per experientiā certissime sciet anima ꝙ illud gaudium et illam leticiā nullus ab ea poterit tollere/nec vllum spaciū duratiōis ip̄m poterit terminare. Joā. xvj. Gaudiū vestrum nemo tollet a vobis. Tunc vtiqꝫ verificabit in nobis illud Esaie xxxij. Sedebit populus meus in pulcritudine pacis ⁊ in tabernaculis fiducie ⁊ requie opulenta. Et bene dicit sedebit: quia illud gaudium ⁊ illam gloriaz eternaliter ⁊ incōmutabiliter obtinebit. Quod nobis prest. ⁊c.

¶ De sancto Michaele Ser. p̄mus Et in ordine. CXLIII.

Nunquid nosti ordinem celi ⁊ pones rationem eius in terra Job xxxviij. A ¶ Licet ordo ⁊ dispositio diuine sapientie in omnibꝫ creaturis reluceat: potissime tn̄ ⁊ euidentius h̄ apparet in creatura nobiliori ⁊ ꝑfectiori: q̄r illa magꝭ ⁊ ꝑfectiꝰ diuinā

sapientiā repsentat. Et quia inter oēs creaturas natura angelica est perfectior. ideo in vbis ꝓpositis nobis sub metaphora celi/ordo ⁊ dispositio angeloꝝ ꝓponitur in hunc modū. Nunqd nosti ordinem celi: vbi per celū natura angelica intelligit: sicut ⁊ ꝑ terram natura corporalis/vt docet Augustin⁹ sup Gene. ad lr̄am. In quibꝫ verbis ꝓ nostra instructione duo per ordinem implicant. Primū est ipoꝝ angeloꝝ in suis ordinibꝫ ⁊ hierarchiis ordinata distinctio: quod notat cū ꝑmittit Nunqd nosti ordinē celi: q̄si di. Hunc impossibile esset hoi agnoscere: nisi hoc esset Paulo in raptu diuinitus reuelatum. Secūdū est nostre vtilitatis ex tali ordine ꝓueniens grata explicatio. quod notat cum subditur Et pones rationē eius in terra. quasi di. Si ordinem ⁊ distinctionez angelorum agnoueris/tūc cōuenienter poteris explicare vtilitatez nobis ex tali ordine ꝓuenientē. ¶ Circa primū duo sunt vidēda. Primū ē: qualiter sit intelligenda ipoꝝ angeloꝝ ordinata distinctio. Secundū est: q̄ sit cuiuslibet ordinis ꝓprietas ⁊ ꝯditio. Et ex h̄ tertio apparebit nostre vtilitatis exinde ꝓuenientis euidens explicatio. B ¶ Propter ꝑmum est sciendum: ꝙ sicut patet ex traditione Dionysij recepta a Paulo: angeloruz distinctio. in hoc attēditur ꝙ ordinate sunt distributi ꝑ tres hierarchias. Quaruz vna dr̄ suprema. Secunda dicitur media. Tertia infima. Et quelibet earum cōtinet tres ordines. vicz superiorem/medium ⁊ infimum. Nā superior hierarchia continet Seraphin Cherubin ⁊ Thronos. Quoruz primi desiderant dei bonitatem. Secundi veritatē. Tertij equitatē. Media hierarchia cōtinet Dominatiōes: Principatus ⁊ Potestates. Quorū ꝑmi regunt officia angeloꝝ. Secundi ꝑsunt capitibꝫ populorum. Tertij coercent potestatem demonū. Inferior hierarchia ꝯtinet Uirtutes: Archangelos ⁊ Angelos. Ad ꝑmos ꝑtinet miraculorum operatio Ad secundos magnoꝝ negociorum denūciatio. Ad tertios humane custodie cura ⁊ occupatio. C Propter scd̄m est sciendum: ꝙ ꝓprietas ⁊ ꝯditio ordinuz ꝑme hierarchie sic potest haberi. Nam ꝑmi ordinis pura seraphin conditio est triplex. Prima est in amore dei fortiter ardere. vnde seraphin ardentes interp̄tant. Secūda est alios in amore diuino accendere. In cuius signuz seraph tetigit labia Esaie calcl'o ignito: vt patz Esa. vij. Tertia est alijs deum ordinate diligēdi formam tribuere. Quod bene figuratum est Danielis. x. Ubi postq̄ Daniel pre magnitudine visionis ad terram ceciderat/ ⁊ nihil in eo virium remanserat. Sequit. Et ecce manus. s. angeli in figura hominis apparentis tetigit me: et erexit me sup genua mea: ⁊ super articulos manuum mearū. Genua interioris hominis (vt dicit glosa) sunt affectiones. articuli vo man⁹ sunt discreta desideria ex talibꝫ affectionibꝫ ꝓcedentia. Quia sicut manus inflectitur per desideria affectionum. Sup genua ergo erectio/est affectionum nostrarum eleuatio. Tunc vo per angelum super articulos manuum erigimur/quando angelico nutu discrete ⁊ ordinate in ea que sunt diligēda inflectimur. Et vt ꝓpter maiorē ꝯnexionem tertiū membruz cum secūdo decurrat/dici potest ꝙ huic ordini anima conformatur ex perfecta dilectione. Unde de ania igne charitatis accensa ⁊ ad chorum seraphicum subli

mata pōt intelligi quod scribit Cant. ij. Introduxit me rex in cellā vinariā Ordinauit i me charitatē: fulcite me floribus. stipate me malis: qz amore lā gueo. Anima nanq; in cellaz vinariā introducit p excessum dilectiōis: ordiatā hñs charitatē p sobrietatē discretōis: q̄ prudēter potiora bona semper minoribus p̄ponit. Fulcit aūt floribus z stipatur malis per suauitatem spūalis refectiōis: que bene odori florum z pomorū comparat. Quia ista suauitas mentalis refectiōis que habetur in via modica/est respectu sue plenitudis q̄ habet in patria. Licz aūt hec spūalis oblectatio que hic habet in via/sit parua respectu eius q̄ habetur in patria: magna tamen est respectu cuiuslibet transitorie delectatōis Vñ dicit Grego. Parua est: quia de tanto felicitatis pelago modicum q̄d mentibus fidelibus instillat: z tamē mentem quā tangit plene inebriat. Felix q̄ in hac mortali vita hoc gaudiū expi/tur. sicut exptus erat Augustin⁹ cum dixit. Dñe intromittis me quādoq; in tāinexptam dulcedinem: q̄ si pficeretur in me: nescio qua vita dulcior esse posset D ¶ Secūdus ordo dicitur cherubin: qui interp̄tatur plenitudo sciētie: quia in ip̄is p̄ ceteris relucet clarius radius diuini luminis. ex eo q̄ intimi⁹ diuine vitati iūgunt. Hoꝝ etiam ꝓprietas est triplex. Prima est diuini luminis copiosa susceptio. Secūda per lumen susceptum diuine veritatis radiosa ꝯtemplatio Tertia: suscepte sapientie studiosa cōmuniatio. quia plenitudinem sapiētie quam in fonte p̄me veritatis hauriunt/alijs inferioribus cōmunicant z diffundunt. Sicut etiam luna z stelle nō solum lumen a sole recipiūt: sed etiam receptum in alia diffundunt. Huius exemplū habemus Danielis viij. Ubi angelo inferiori puta Gabrieli per superiorem dicit. Gabriel (inquit angelus superior) fac eum. s. Danielem intelligere visionē. Ex quo patet q̄ diuine illuminationes ordinate a superioribus/per medios descēdūt ad infimos. Quia s̄m Dionysiū. vij. celestis hierarchie. Immobili lege diuine ꝓuidentie sancitum est/infima per media reducere in suprema. Huic etiā ordini anima ꝯformat/quādo diuino lumine sic perfunditur/vt aliquam veritatem supnaturalem lympide contēplet. vt dicit illud Job. xxix. Quis mihi det vt sim iuxta mēses pristinos/quādo lucebat lucerna ei⁹ sup caput meū: z ad lumen eius ambulabā in tenebris. Hac em̄ luce anima irradiata rapit in cognitiōe diuinoꝝ secretoruz: vt dicat illud Esa. vj. Vidi dñm sedentem super solium excelsum z eleuatuz: z plena erat om̄is terra maiestate eius ꝛc. Quia em̄ anima iusti sedes est sapientie: Ideo ip̄a potest dici solium excelsum ꝓpter eminentiam z pfectiōem iusticie. De qua dicit ꝓpheta: Justicia tua sicut montes dei. Hoc autē solium dicit eleuatum per serenitatem cōtemplationis quia in illo lumine diuino anime deuote mira z ineffabilia reuelant. Esa. lx. Tunc videbis z affluēs: z mirabitur z dilatabitur cor tuuz. Tunc em̄ eius maiestate plena est omnis terra quando tam corpus q̄z anima plena erunt gratia diuina: vt corpus nihil terrenum concupiscat. z anima virtute luminis inspirati ab om̄ibus transitorijs abstracta/soli prime veritati inhereat: dicens cum sponsa Canticoꝝ vij. Ueni dilecte mi egrediamur in agrum. Et nota processum. Uenit em̄ filius dei in mentem/inflāmans eaz

ad cognitionē ⁊ amorem: Et hoc est/ veni dilecte mi. Sic autē anima in/ flāmata trāscensis omnibus creatis per mentis excessum fertur in cōtem/ plationem creatoris: Et hoc est. Egre diamur in agrum: Iste nanq; egres/ sus est mentis excessus. ager autē est latitudo diuine incōprehensibilitatis ⁊ plenitudo omnis suauitatis. Et q̄ anima per seipsam ad istam cogniti/ onem pertingere non valet/ nisi eius munere suffulta: ideo dicitur plurali ter: Egrediamur. Quia sine tuo adiu torio ad hoc per memetipam pertin/ gere non possum. E ¶ Tertius ordo dicitur tronorum q̄ ideo troni dicunt/ eo q̄ in eis deus sedeat et sua iudicia decernat. In quibus p̄cipue relucet rectitudo diuini iudicij. Ho rum autē ꝓprietas patere potest ex ra tione nominis. Troni enim materia/ les ad litterā sunt sedes regnantium ⁊ iudicantiū. Qui etiā sunt situ sub limes/ factura fortes/ ⁊ statu imobi les. Et figurant istos beatos spiritus qui troni appellantur/ quos etiam di cit Dionys. sedes alt as ꝓpter digni/ tatis excellentiā/ quā super alios acce perunt. compactas propter veritatis soliditatē quā pre alijs discernunt. et firmiter collocatas propter equita/ tis immutabilitatē/ quia sententiam diuini iudicij immutabiliter recipiūt ⁊ ad inferiores transfundunt. Huic autem ordini anima cōformatur/ qñ inspecta seueritate diuini iudicij/ au/ ctoritate regia seipsā dijudicans in/ tima sue conscientie veraciter pene/ trat/ ⁊ diligenter custodit ne aliquid in ea remaneat qd̄ oculos diuine ma iestatis offendat. ¶ Sciendum au/ tem q̄ ad tantum perfectionis gra/ dum/ quo dictis tribus ordinibꝰ con formetur anima deuota/ sine virtu/ tum pēnis conscendere non valet. Et ideo habet clamare cū ꝓpheta. Quis dabit mihi pennas sicut columbe et volabo ⁊ requiescam. Triplices enim legimus pēnas huius columbe: vide licet niueas/ argenteas ⁊ deauratas Et s̄m istaꝝ pennaꝝ varietatē diuer sus ei volatus ꝯgruit. Nam ꝑ pēnas niueas volat in altum ꝑ ꝯscientie pu ritatem. Per argenteas volat ad in/ telligentie claritatem. Per aureas ꝟo volat ad incendij charitatē. Et ꝑ istū triplicem volatū anima ꝯformat̄ tri/ plici ordini prime hierarchie. Nam ꝑ pennas niueas puritatis ⁊ innocen/ tie anima ꝯformat̄ ordini tronoꝝ in quibꝰ deus tanq̄ in trono residet: q̄ familiarit̄ deum in seipsis recipiunt Per pēnas argenteas veritatis ⁊ in/ telligentie sublimat̄ ad ordinem Che/ rubin qui q̄dem eminent̄ diuina secre ta cognoscunt. Per pennas vero de auratas charitatis eximie sublima/ tur ad ordinē Seraphin qui d̄o sub/ limissime vniunt̄: ⁊ in ipsum pre alijs per charitatis incendiū transformau tur. Qd̄ nobis conce.

¶ De sancto Michaele et sanctis Angelis Sermo secundus. Et in or/ dine. CXLIIII.

Visoque sūt ꝓprietates trium ordinuꝫ prime hierarchie: restat vi dere ꝓprietates ordinum scd̄e ⁊ tertie hierarchie. A ¶ Circa quod est sciendū/ q̄ in media hierarchia sunt tres ordines: vicꝫ ptātes principat⁹ ⁊ dominatōes. Et istorum ꝓprietas est

q̄ hominē iuuant in oꝑatione boni: si cut ꝓprietas inferioris hierarchie est hoiem adiuuare in cognitione veri. Primū sic patz. Homo eñ tripliciť impediť ne possit exire in operationē boni. Primo q̄dem ꝑ demonis infestationē. Secūdo per mūdialis cure oppressionē. Tertio per ꝓprie carnis infectiōem. ¶ De p̄mo exempluz habemus in beato Antonio: quē diabolus multipliciter infestauit/ ⁊ varias plagas vulnerū sibi ītulit. Similiter exēplum habemus in beato Benedicto: quē diabolus in specie merule circūuolans ad tātam ꝯcupiscentiā inflāmauit q̄ se nudū īter spinas ⁊ vepres tādiu volutauit quousq; feruor ꝯcupiscētie totaliter refriguit. Et illud impedimentū appropriate tollitur ꝑ potestates: quoꝝ officium est vt dicit Grego. potestatē demonū refrenare. ⁊ homines in bonis actibꝰ confortare. Quod bñ figuratū est Exodi xiiij. vbi d̄r q̄ angelꝰ dñi q̄ custodiebat castra isrl̄/ interposuit se inť egyptios ⁊ pharaonē ꝑseq̄ntes filios isrl̄ ⁊ cū eo pariter colūna nubis. In q̄bꝰ ꝟbis apte describiť patrociniū angelicū cōfortās ⁊ ꝓtegēs nos ꝯtra infestationē inimici. Cum eñ pharao et egyptij. i. caterua demonū/ filios israel. i. fideles deū ꝑ fidē vidētes/ atrociter ꝑsequunť: tūc diuinū p̄sidiū/ q̄d ꝑ angelū intelligiť: se interponit. ⁊ nos a demonū infestatione defendit. Q̄d q̄dē p̄sidiū signanter d̄r colūna/ ꝓpter robur fortitudinis. Sed d̄r nubes ꝓpter effectū refrigeratiōis: q̄r nos ab estu tētationū refrigerat. Huic autē ordini ꝯformamur/ quādo diabolicis infestatiōibꝰ viriliter reluctamur. Ad quod hortamur. j. Petri. v. Resistite diabolo ⁊ fugiet a vobis. Cuiꝰ causam assignat Ambro. ꝑ hoc q̄ deus ip̄e cū omniū angelorū militia certamē tuū expectat: tibiq; ꝯtra diabolum dimicanti parat eternitatis coronam. B ¶ De secūdo potest intelligi quod scribiť Joan. xvj. In mūdo pressuram habebitꝭ: in me aūt pacem. sed cōfidite: quia ego vici mūdū In his eñ ꝟbis chr̄s p̄dixit discipul̄ ⁊ in eis omnibꝰ/ tribulatiōes quas in mūdo passuri erant. De quibꝰ d̄t apostolus. ij. Corinth̄. j. Nolo vos ignorare fratres q̄ supra modū grauati sumus ⁊ sup̄ omnē virtutē: ita vt tederet nos etiā viuere. Licz aūt in mundo apostoli ⁊ ceť fideles graues patiant molestias ⁊ ꝑsecutiones: in deo tamē mēte pacem retinēt per iternas eius cōsolationes/ quibꝰ eos interius consolať: vt dicit Greg. Qualiter autē mūdus fideles impugnat/ hoc docet Augustinꝰ dicens. q̄ mūdus duplicē aciem ꝓducit cōtra milites chr̄i Blandiť aūt vt decipiat. sed tribulationibꝰ terret vt frāgat. Si ergo nos nō teneat voluptas ꝓpria: nec terreat crudelitas aliena: tūc victus est mūdus. In vtraq; via chr̄us occurrit: ⁊ nobis ꝑ suaz gr̄am adiutoriū impendit. Et hoc bñ figuratuz est Matth̄. viij. vbi magnus motus ⁊ magna tēpestas facta est in mari/ ita vt nauicula in qua erant discipuli operireť fluctibus. Et ideo p̄ timore clamauerūt ad chr̄m dicētes: Domie salua nos perimus. Qui statim surgens imꝑauit ventis ⁊ mari: ⁊ facta est trāquillitas magna. Et istud impedimētuz remouent p̄ncipatus: qui faciunt nos mēte ⁊ desiderio summi boni omnibus principibꝰ ⁊ mundanis persecutionibus tranquilla mēte dominari. Huic autem ordini conformamur quando tribulationes nobis imminentes tranquilla mente toleramus. C

¶ De tertio pōt intelligi quod scribitur Sap. ix. Corpus aūt qd̄ corrumpitur grauat animā. quia ex corrupta infectione fomitis insurgūt praue cōcupiscentie carnis/animā nō solū aggrauātes: ⁊ per carnalia desideria q̄si quodam pondere graui eam inferius deprimentes: sed etiam spūaliter inficientes. Quia per hoc q̄ anima talibus desiderijs ꝯsentit/spūaliter moritur. Quod patz per illud quod dn̄s dicit Matth. v. Qui viderit mulierē ad cōcupiscendum eam. i. eo animo ⁊ fine/vt eam cōcupiscat. quod sm̄ Augustinum est ꝑlane ꝯsentire libidini: talis mechatus est eam in corde suo: ⁊ peccatuz mortale perfecte commisit.

¶ Remediū aūt cōtra ꝯcupiscentiā docet Grego. vj. moral. sic dicēs. Caro cum ꝯcupiscit̄ pensetur quid sit ex animis: ⁊ videbit̄ quid amat̄. Nihil ꝓprie sic ad domandū carnalium desideriorum appetitum valet/ q̄ꝫ vt q̄s quis hoc quod diligit viuum/penset quale sit mortuum. Et illud impedimentum remouent dominatiōes: q̄a ip̄orum virtute faciūt nos omnibus passionib̄ potenter ⁊ viriliter domiari. Huic autē ordini cōformatur anima: q̄n̄ per diuinā gratiam cōfortata omnib̄ cōcupiscentijs ⁊ voluptatib̄ potēter dominat̄. Unde iste tres act⁹ istorum trium ordinum apte figurātur Genesis. xxxij. Ubi angelus q̄ luctabatur cum Jacob/tria bn̄ficia sibi impendit. Primo nanq̄ ip̄m ꝯtra Esau defendit ⁊ cōstantem fecit. Secūdo nomē Jsrael sibi imposuit. Tertio neruum femoris percussit ⁊ emarcuit. Primū horum spectat ad potestates/qui nos cōtra diabolicas potestates roborant ⁊ confortant. Secūdum spectat ad principatus: qui tūc nobis nomen Jsrael imponūt: quando propter cōtemplationem diuinorum/ip̄oꝝ instinctu nobis terrena desipiunt. Tertium pertinet ad domiationes. Tunc em̄ neruus tactu angeli in nobis marcescit: quando gratia diuina omnē estum carnalis delectationis in nob̄ extinguit D ¶ Secundū patet. Nam potentia intellectiua impedit̄ in cognitione veri ꝑ triplicem defectum: ꝓpter cuius remotionem mittunt̄ tres vltimi ordines inferioris hierarchie. Primo nanq̄ est de se obscura: ⁊ ideo per naturam vix cognoscit minima. ⁊ multotiens per carnalia desideria fit magis obscura. Cuius exemplū habemus in Tobia: ad cuius curationem angel⁹ Raphael missus fuit. Legitur em̄ q̄ fatigatus ex sepultura iactauit se in lecto Et signat illos qui post bona opa intendunt voluptuosis delectationib̄. Et ideo tales cum Tobia stercore hirundinum excecantur. Per hirundines em̄ volitantes signant̄ immūde cogitatiōes: que per sua stercora mētem excecant/quando in tali feda cogitatione delectatur/⁊ ei consentit. et tunc visum spūalem amittit: quē lumen gratie sibi contulit. Sed angel⁹ ipsum Tobiam illuminauit per hoc qd̄ de felle piscis sibi super oculos posuit. Per quod designatur q̄ mens ꝑ amaritudinem penitentie: ⁊ recordationem passionis dominice illuminatur ⁊ recipit lumen gratie. Unde ad istud impedimentum tollēdum mittūtur angeli inferioris ordinis: quorum officium est hominib̄ minima nunciare: ⁊ om̄em caliginem mentis abstergere. Huic autē ordini anima cōformatur quando in diuinis mandatis exequendis/⁊ in diuinis instinctibus consentiendis celer ⁊ obediēs inuenitur. E Secundo est imper

fecta. quia licet ratio naturaliter possit cognoscere hec inferiora que sunt minima: nō tñ supiora ⁊ ꝓfunda mysteria q̄ sūt maiora. Ideo scribit Sapien. ix. Sensum aūt tuum q̄s nouit nisi spiritum tuum miseris de altissimis. Et ad istum defectum tollendum mittuntur archāgeli/qui sunt medij ordinis inferioris hierarchie. quorum est nunciare maiora: vt ptz in Gabriele qui natiuitatem Joannis baptiste nunciauit: qui fuit supnaturaliter de senibꝫ ⁊ sterilibꝫ cōceptus. ⁊ similiter christum nūciauit: qui supernaturalit virtute spūssancti fuit cōceptus ⁊ natus. Huic autē ordini anima conformat/quando ad magna mysteria capienda ⁊ etiam ꝓpalanda ꝑ gratiam subleuatur. F ¶ Tertio est ad hec sensibilia depressa. ⁊ ideo oportet ꝙ ad illa que fidei sunt supnaturaliter eleuet. Et ad istum defectū tollendum mittunt virtutes. quibꝫ fm Gregorium attribuitur operatio miraculorū. ꝑ que q̄dem miracula nos in vera scientia fidei stabiliūt ⁊ ꝯfirmant. Huic autē ordini anima conformat quando diuino amore succensa/magna ⁊ stupenda cōmunēq; modū humanum excedentia in virtuosis actibus operat. Et isti tres actus hoꝝ trium ordinum apte figurant. iiij. Regū. xix. Ubi legitur ꝙ angelus Helie subter iuniperū dormienti tria bona ꝯtulit. Primo nanq; per aquam ipm refrigerauit. Secūdo per panem allatum ipm cōfortauit. Tertio in fortitudine cibi sumpti quadraginta diebus ⁊ noctibꝫ ambulauit. Et ideo ꝑ aquam qui est potus paruuloꝝ ⁊ faciliter trahitur/intelligitur reuelatio minorum: que per angelos nunciantur ⁊ facilius capiuntur. Per panem autem qui est cibus fortium intelligitur reuelatio magnoꝝ ⁊ difficilium q̄ per archangelos nūciantur. Per fortitudinem ostēsam in ꝓlixitate itineris/intelligitur reuelatio sublimium ⁊ ostensio miraculorum per que in fide roboramur: que ꝓprie pertinet ad virtutes. Quarum perfectionum nos participes fa. ⁊c.

¶ De Angelis sermo tertiꝰ Et in ordine. CXLV

Omnes sunt administratorij spiritus i obsequium missi ꝓpter eos qui hereditatem capiunt salutis Hebreo. j. A ¶ In verbis ꝓpositis ꝑ nostra instructione spūali duo innuūtur. Primū est magnitudo diuie clementie. Secūdum est magnitudo dignitatis humane. Primū apparet in hoc ꝙ totam celestem militiam in obsequium homini deputauit. Quod notatur cum p̄mittitur Omnes sūt administratorij spiritꝰ in obsequiū missi. Secūdum apparet in hoc ꝙ deus seipm homini in salutis premiū deputauit. Quod notatur cum subditur: ꝓpter eos qui hereditatem capiunt salutis. Ideo dixit ꝓpheta ad deum loquens. Tu es qui restitues hereditatem meam mihi. i. teipm in quo solo hereditas vite eterne consistit. ¶ Circa p̄mū est sciendū: ꝙ licet omnes celestes spiritus mittantur in ministerium nostre salutis. quia supiores mittunt ad medios: ⁊ medij ad infimos Soli tamē inferiores imediate mittunt ad nos: nō aūt medij vel supremi. Et tales circa nos exercēt quadruplex ministeriū. Quoꝝ q̄dam exercēt circa peccatores: q̄dam circa peniten

tes: qdam circa pugnantes in tenta-
tione. Quidā circa laborantes in bo-
na operatione. B ¶ Circa pri-
mum est sciendum q circa ipos pec-
catores exercent ministeriū triperti-
tum. Primū est ipos impedire ne pec-
cent. Secundū est eos increpare post
q̄ peccauerunt. Tertiū est ipsos qui
eorum increpationē dissimulāt a pec-
cato potenter eruere. Primū ministe-
rium quo peccatum impediunt figu-
ratū est Nūc. xx. i ipso Balaam: q cū
mercede adductus esset ad maled icē-
dum populo israeli fuit ab angelo tri-
pliciter impeditus. Primo quia an-
gelus sibi occurrit in itinere plano
euaginato gladio/quē cernens asina
cui insidebat ab itinere se auertit. Se-
cundo sibi ꝯsequenter occurrit in an-
gusto duarum maceriarū/quem vi-
dens asina/iunxit se parieti ⁊ pedem
sedentis attriuit. Tertio sibi occur-
rit in loco angustissimo vbi nec a de-
xtris nec a sinistris potuit declinare ⁊
tunc asina sub pedibꝰ eius cecidit/et
mirabiliter est locuta. Ex quo datur
intelligi q angeli ipos pctōres pecca-
re volētes triplicit̄ ipediunt. Primo
quidem ꝑ recordationē districti exa-
minis. Secundo ꝑ immissionem pre-
sentis tribulationis. Tertio per hor-
rorem dire mortis. Per asinam que
brutalis est sensualitas designat̄. per
Balaam asine insidentem notat̄ ipsa
ratio que voluntate peccandi exceca-
ta mouetur ad ꝑficiendū peccatum.
Cui angelus primo occurrit cū eua-
ginato gladio: ingerens sibi examen
districti iudicij vt ꝑ hoc retrahatur a
peccato: Ideo scribitur Deut̄. xxxij.
Euaginabo gladium meum: ⁊ interfi-
ciet eos manus mea. Et quia talis re-
cordatio magꝭ ingeritur et ꝑcipitur a
sensualitate/q̄ ab ipsa ratione: Ideo
asina dicitur videre angelum et non
Balaam. ¶ Scdo pctōrez a pctō de-
sistere nolentē impediūt ꝑ imissionē
p̄ntis tribulatōis/qd̄ designant an-
gustie maceriaꝝ: quibꝰ vinee ad lit-
terā cingunt̄. Nam ꝑ ipas vineas in-
telligere debemꝰ electoꝝ animas/q̄
ꝑ tribulatōnes p̄ntes muniūtur ⁊ de-
fendunt̄ ꝯtra tētationes iminentes.
Et in isto loco puta aduersitate tpali
pctōre ꝯstituto/asina atterit pedem
sedentis. qꝛ sensualitas ingerit dolo-
rem ꝯtritionis: ⁊ affectum rationis.
Sessor em̄ asine est ipa ratio sensua-
litati p̄sidens. Pes autē est ipse affe-
ctus: cui dolor ꝯtritionis ingeritur.
¶ Tertio pctōrem adhuc a ꝓposito
peccandi nō desistere angeli ipediūt
ꝑ horrorē mortis/qd̄ signatur ꝑ locū
artissimū/in quo nō potest declinari:
nec a dextris: nec a sinistris: ⁊ ibi ca-
dit asina qꝛ morte iminente sensuali-
tas occumbit: ⁊ rationi loquit̄ ꝑ opa
que ꝯmisit. Que scdm Augustinum
tunc dicent anime. Opera tua sumꝰ
non te derelinquemꝰ sed tecum ad iu-
dicium veniemꝰ. L Scdm mi-
nisterium angeloꝝ est peccatores in-
crepare de peccato p̄terito. Et hoc be-
ne figuratum est iudicium scdo Ubi
dicitur q angelꝰ domini accessit ad
locum flentium ⁊ increpauit eos di-
cens in persona domini. Eduxi vos
de terra Egypti ⁊ induxi in terrā pro
qua iuraui patribus vestris: ⁊ polli-
citus sum/vt non facerē irritum pa-
ctum meum vobiscum in sempiter-
num. Ita dumtaxat vt non faceritis
fedus cum habitatoribus terre huiꝰ
⁊ aras eoꝝ subuerteretꝭ: ⁊ noluistis
audire me. Qobrē gentē istā hostes
habebitꝭ: ⁊ dij eoꝝ vob erūt in ruinā

Et sequit: q cum angelus domini talia loqueretur ad filios israel: eleuauerũt vocem suam ⁊ fleuerunt. In quibus verbis inuit q boni angeli ipos peccantes arguũt pmo de ingratitudine triplici. Prima est de beneficio liberatõis ab egypto. i. de potestate tenebrarum: a qua liberamur in baptismo. Secũda ingratitudo attendit quãtum ad donum gratie in psenti: p qd introducimur in terram pmissionis. Tertia ingratitudo attenditur qntum ad donũ glorie in futuro quã nobis sub iuramento pollicitus est se daturum ¶ Secũdo ipos arguit de puaricatõe diuini mandati: ⁊ h qntũ ad duo Precepit em pmo vt non intremus fedus cuz demonibꝰ: qd fedꝰ inimus peccando: ⁊ demonis suggestionibus ꝯsentiendo. Secũdo vt demoliremus aras demonũ. i. vt extirparemus vicia ⁊ concupiscentias in quibꝰ diabolo seruit: ⁊ ei honor latrie exhibetur. Ex qua quidem increpatione tertio peccator frequenter cõpungitur ⁊ in amaras lachrymas puocatur. Quod designat per h: q cum filij israel p dictam increpationẽ audissent: omnes eleuauerũt vocem suam ⁊ fleuerũt. D ¶ Tertiũ ministerium angeloꝝ est peccatores a peccato quasi vi eruere: quos p impedimẽta ⁊ increpationes a peccato auertere nõ possunt. Quod bene figuratũ est Genesis. xix. in ereptione Loth de sodomis: ne periret in scelere ciuitatis. Legit em ibi q angeli cogebãt Loth surgere: ⁊ cũ vxore sua ⁊ liberꝭ recedere a sodomis: ne ipe ⁊ sui perirẽt i scelere ciuitatis/ q mox delenda erat p ministerium angeloꝝ. Per Loth nãq designat ipa mens ⁊ vigor ratiõis Per vxorem autẽ ipa caro. per duas filias eius designat cogitatio ⁊ affectio que ab ipa rõne pcedunt. Cogũt ergo angeli Loth. i. spm homis exire de sodomis. i. de ipa voluntate peccãdi: cum vxore sua. i. cum peccandi cõsuetudine: que quasi indissolubiliter peccatori cõiungit. ⁊ cum duabꝰ filiabus suis. i. cum cogitatione ⁊ affectione ipm eruunt a peccato: ⁊ quasi vi a sodomis educunt. Quia cum dissimulamus vocationem angelicam et inspirationem internam/ multotiens nobis quasi vim inferunt: ⁊ apprehẽdunt manum/ pbentes diuinum adiutorium/ vt nos eruant a peccato E ¶ Secũdo circa ipos penitẽtes similiter exhibent ministerium triptitum. Primo nanq sanãt oculos cordis per cõtritionem. Secũdo purgãt labia penitentis per ꝯfessionem. Tertio gaudenter nos puocant ad actuz satisfactionis. Primũ ministeriũ figurat Tobie. xj. Ubi dicit q Tobias iunior ex pcepto angeli Raphaelis liniuit oculos patris sui de felle piscis: ⁊ statim cepit albugo egredi: qua egressa pater visuz recepit. Per Tobiam iuniorem inferior portis rõnis Per patrẽ excecatũ/ signatur liberuz arbitrium excecatũ per peccatũ. Qd quidem excecat ⁊ quantũ ad aspectũ celestis glorie/ qui est oculus dexter: ⁊ quãtum ad aspectum infernalis pene/ qui est oculus sinister. Quia delectatio peccati nõ sinit hominẽ cõsiderare gl'iam celestis gaudij: nec penaz inferni: p quã ꝯsiderationẽ homo deberet retrahi a peccato. Fel piscis est amaritudo compũctiõis: q instinctu angelico homini ministrat. Tunc autem felle piscis oculi liniunt: quãdo de peccati cõmissione dolor ⁊ amaritudo cõtritionis concipitur. cuiꝰ virtute albugo ab oculis egredit: quia virtute contritiõis cecitas peccati p

pellitur. ⁊ per hoc visus recipitur: q̄a gratia diuina mēti infunditur. vt sic possit cernere gloriam eternā quam ꝑ peccatum amisit: ⁊ penā eternā quaꝫ promeruit. F ¶ Secundū ministerium scꝫ purgatio labioꝝ per confessionem/figuratum est Esa. vj. vbi cum ꝓpheta vidisset dominū sendentem super solium excelsuꝫ: ⁊ angelos circūstantes/clamauit Ue mihi quia tacui: quia vir pollut⁹ labijs ego sum Sequit̄. Et volauit ad me vn⁹ de seraphin: ⁊ in manu eius calcul⁹ ignit⁹ qui tetigit os meum ⁊ dixit. Ecce tetigi labia tua ⁊ auferet̄ iniquitas tua: ⁊ mundabit̄ peccatum tuum. ¶ In q̄bus verbis exprimitur modus ministerij angelici quo labia penitentium per cōfessionem purgant̄. Nam cum ip̄e penitēs recogitat rigoreꝫ extremi iudicij: quādo rex glorie sedebit sup̄ solium diuine maiestatis ad iudicandum viuos ⁊ mortuos: tunc incipit clamare ⁊ gemitu cordis ⁊ ore vocis Ue mihi quia tacui a vera cōfessiōe. scꝫ peccatoꝝ meoꝝ: quia ex h̄ vir pollutus labijs ego sum. Quo facto statim adest ministeriū angelicum. qui sumpto calculo diuini amoris tāgit labia confitentis ad intime ꝓferendū actum ꝯfessionis: per quā eius iniq̄tas aufertur: ⁊ peccatū eius deletur. iuxta illud psal. Dixi confitebor: ⁊ tu remisisti iniquitatem peccati mei.

G ¶ Tertiū ministeriū angelicuꝫ scꝫ nobis congaudere ⁊ nos ꝓuocare ad actum satisfactiōis aperte exp̄mit̄ in parabola dominica Lu. xv. vbi dicitur: ꝙ mulier q̄ ꝑdiderat drachmaꝫ vnam accendit lucernā ⁊ euertit domum ⁊ querit diligenter donec inueniat. ⁊ cum inuenerit ꝯuocat amicas ⁊ vicinas dicēs: Congratulamini mihi quia inueni drachmā quam perdideram. Ita dico vobis/gaudium erit angelis dei super vno peccatore penitentiam agente q̄ꝫ sup̄ nonagintanouem iustis qui nō indigent penitentia. Nam per drachmā intelligere debemus rationalem animā ꝑditaꝫ per peccatum. Mulier aūt requirēs animā ꝑditam est diuina misericordia. De qua scribit̄ Esaie. xlix. Nunq̄d potest obliuici mulier infantem suuꝫ vt nō misereat̄ filio vteri sui: Sed si illa oblita fuerit: ego autēꝫ nō obliuiscar tui: dicit domin⁹. Nō em̄ obliuiscet̄ misereri deus: quia nō continet in ira sua misericordias suas: vt scribit̄ in psal. Lucerne autē accensio est gratie infusio. Dom⁹ euertit̄ ⁊ drachma ꝑdita diligenter querit̄: dum ꝑ ꝯtritionē peccatum conterit̄: ⁊ volūtas a delectatione peccati auertit̄/⁊ ad bonum ꝓpositum immutat̄. Inuētio aūt drachme perdite fit in penitentis ꝯfessione. Ibi em̄ drachma ꝑdita inuenitur quia imago ꝑ pctm̄ deformata ꝑ gratiam reformat̄. Cōuocatio ꝟo amicarū ⁊ vicinaꝝ ad gaudendū/est ꝯgratulatio spirituū celestium nostre saluti cōgratulantium. Ideo dicit̄ ibideꝫ ꝙ gaudiuꝫ est angelis dei ⁊c̄. Cuius gaudij ⁊ eoꝝ ministerij nos ꝑti. ⁊c̄.

¶ De Angelis sermo q̄rtus
Et in ordine. CXLVI

Tertio ministerium angeloꝝ attendit̄ circa pugnātes in tētatiōe. Et similiter est triplex iuxta triplicē tentationē quam ab hoste tripl'r sustinemus. Est em̄ q̄dā tentatō carnis: q̄dam hominis: ⁊ q̄dā demonis. Nam ꝯtra tentatōem carnis misteriū angeloꝝ est debilitare vigorē ꝯcupiscētie carnalis. Cōtra tētationē hois/ip̄oꝝ

angeloꝝ ministerium est signare: ⁊ signo distictiuo discernere bonos a malis. Sed contra tentationẽ demonis ipsoꝝ ministeriũ est ligare ⁊ refrenare potentiã demonis. A ¶ Primũ ministeriũ angeloꝝ cõtra tẽtationez carnis figurat̃ Gen. xxxj. in lucta Jacob quã habuit cum angelo. Ubi dicit̃ ꝙ angelus luctabat̃ cuz eo vsqꝫ mane: quẽ cum angelus superare nõ posset/tetigit neruuz femoris ei⁹: qui statim emarcuit. ꝓpter qd̃ Jacob deinceps pede claudicabat. Jacob interpretat̃ luctator: qꝛ cũ angelo in oratione luctabat̃: nam illa lucta intellectualis fuit/⁊ ĩtellectualibꝫ brachijs agebatur in oratione deuota. Qd̃ in nob̃ similiter cõtingit cũ angelos imploramus vt sint nobis adiutores cõtra tẽtationes carnales. Brachia aũt quibꝫ cũ angelo luctamur sunt fletus compunctiõis ⁊ deuotio orõnis. De fletu orõnis dicit Grego. Quo vberi⁹ culpa fletur/eo altior cognitio ꝟitatis attingitur: qꝛ dñs rem petitã nescit differre quã cõpuncto corde sibi senserit supplicare. Cui⁹ cãm assignat Hiero. quia magis affligit diabolum lachryma humilis q̃ꝫ pena infernalis. Nec mirũ. Uincit em̃ inuincibilez ⁊ ligat oĩpotentez. De oratione deuota dicit Grego. Si virtus deuotionis orantẽ in intimis afficit: om̃is strepitus praue cogitationis obmutescit. Unde dicit Aug⁹. ꝙ oratio confert oranti subsidium: deo sacrificiũ: demonibꝫ aũt flagelluz. Et ideo virtute orationis deuote Jacob inualuit ad angelum cuz quo luctabat̃. In hac lucta tangit angelus neruũ femoꝛ ⁊ marcescit: quia virtute deuote orationis/carnis concupiscentiã reprimit: ita ꝙ ex hoc vir sanctus incipiat claudicare. Qui em̃ claudicat pede/nõ potest firmiter pedem terre infigere: quia mẽs deuotione affecta non potest pedem affectionis affigere delectationi cõcupiscẽtie carnalis. B ¶ Secundũ ministerium angeloꝝ contra tentationem hominis/est hominẽ signare ⁊ protehere. Quod bene figuratũ est Apoca. vij. cum dicit̃. Uidi angelũ ascendentem ab ortu solis/habẽtem signũ dei viui: et clamauit voce magna q̃ttuor angelis quibus datum est nocere terre ⁊ mari dicens. Nolite nocere terre mari neqꝫ arboribus: quousqꝫ signemus seruos dei nostri in frontibꝫ eorum. Hoc signũ quod ministerio angelorum imprimit̃ mentibus electorum/est memoria ⁊ feruens amor dominice passionis. De quo signo scribitur Ezech. ix. Signa thau sup̃ frontibus viroꝝ gementiũ. ⁊ quicunqꝫ isto signo fuerint insigniti: non timent angelum percussorẽ. Unde sequitur ibi Super quem videritis thau: ne occidatis. Non em̃ habet timere diabolũ percussorẽ qui intus habuerit deũ inhabitatorem: vt dicit Aug. Per hoc etiam signũ discernũtur electi a reprobis: qui designant̃ in Apocalypsi per terram ⁊ mare ⁊ arbores. Terra nãqꝫ dicuntur ipsi terrenorum amatores. Mare autem quod fluctibus intumescit: sunt ip̃i superbi per spiritũ elationis inflati. Arbores autez qui terre affigũtur ⁊ ex ea nutrimentum sumũt: sunt homines molles carnalibꝫ concupiscentijs adherentes. Et isti reprobi discernũtur ab electis per figuram dominice passionis: in qua sola apostolus volebat gloriari cum dixit Gal. vj. Mihi absit gl̃iari nisi in cruce domini nostri Jesu christi. C ¶ Tertium ministerium angelorũ est ligare potẽtiam demonis per compressionẽ sue tentationis. Et hoc bene

figuratū est Apocal. xx. vbi Johānes vidit angelū descendētem de celo habentem clauem abyssi ⁊ catenam magnam/et apprehendit draconem serpentem antiquū (qui est diabolus) et ligauit eum ⁊ misit eum in abyssum. Ex quo ostenditur ꝙ sancti angeli ligant ⁊ comprimūt potestatem diaboli: ne possit nocere electis quantū vellet. Qui dicit draco ꝓpter tentationez occultam: quia in principio blande ⁊ quasi sub specie boni suggerit malū: Sed postq̄ precipitauit tunc in fine stringit cauda/⁊ per malā consuetudinē hominē detinet in peccato. Sicut dicit Isido. ꝙ draco cauda stringendo interficit elephantē. Sed dicitur serpens ꝓpter tentationē manifestam: que venenū peccati ore suo diffundit. Diabolus vero dicit inquātū ad peccatū impellit. Sed dicitur sathan. i. aduersarius/inquātum omni bono aduersat ꝓpter ꝑuersitatem sue voluntatis obstinatā in malo. Tunc aūt ſm Grego. aduersarius perfecte vincit/quando mens nostra in malū quod suggerit nec ꝑ delectationē nec per cōsensum inclinat: et quādo inter contumelias a ꝓximo illatas ab odio custodit: ⁊ iter flagella dei a murmuratiōe compescit. Vñ Bern. Demonum est mala suggerere: nostꝝ est nō ꝯsentire. Nam quotiens eis resistim⁹ totiens eos superam⁹: angelos letificamus: deū honoram⁹: qui incitat vt pugnem⁹: adiuuat vt vincam⁹: fortificat ne deficiam⁹. D ¶ Quarto ministeriū angeloꝝ attendit circa laborantes in bona operatiōe. Et hoc similiter est tripertitū ſm ꝙ in hoīe est triplex impotētia ad bonū operādū. Primo nanq̄ homo habet impotentiam standi in bono. Scdo habet impotentiā ꝓficiēdi in bono. Tertio habet impotētiam perseuerādi in bono. ¶ Primo dico ꝙ hō ex se habet impotentiā standi in bono. Quod patet in simili. Nā sicut puer pre debilitate virtutis motiue statim caderet nisi teneret a nutrice: ita homo pre debilitate ⁊ fluctuatiōe mentis sue in bono stare nō posset nisi ꝑsidio āgelico muniret. Et ideo scribit in Ps. Angelis suis deus mādauit de te vt custodiāt te in omnib⁹ vijs tuis: ne. s. a ꝓposito bono volūtatis vnq̄ cadas. Quod verbum ſm Bern. ꝑmo nobis debet cōferre magnā reuerentiā ex ꝑsentia angeli nos custodiētis. Unde dicit: In quouis diuersorio/in quouis angulo tuo angelo reuerentiā exhibe. Nec vnq̄ illo ꝑsente quicq̄ agere audeas quod me ꝑsente facere non auderes. Secūdo debet nobis afferre magnā deuotionē ex beniuolētia dei: q̄ nobis tales custodes ex misericordia deputauit. Tertio debet nobis conferre magnam fiduciā: ex eo ꝙ talib⁹ custodibus sic nobilib⁹/sic potentib⁹ vallati sum⁹: ꝙ contra eorū nutum nihil nobis aduersi ꝯtingere potest. Quod patet per hoc qd ꝓpheta ibidem subdit: In manib⁹ suis portabunt te ne vnq̄ offendas ad lapidē pedem tuū/id est ne tuus affectus si ipsis consentire volueris/vnq̄ in aliquod malū impingat. Ideo autem signāter dicitur/ꝙ portabunt te in manib⁹: quia paruuli ⁊ debiles sum⁹. vt dicit Bern. et ideo ab eis portari ⁊ custodiri indigemus Unde dicit Bern. ꝙ q̄tiens grauissima te vrget tentatio. q̄tiēs tibi vehemēs imminet tribulatio: inuoca custodē tuum: recurre ad ductorē tuū: quia te custodiet ⁊ defendet in omnibus vijs tuis. E ¶ Secūdo homo habet impotentiā ꝓficiēdi i bono nisi vrgeretur ⁊ cōfortaret ministerio

angeloꝝ. Et ꝑ ministeriū bene figu/ratū est. iij. Regū. xix. vbi Helias fugiens a facie Jezabel petiuit anie sue vt moreret. Et ecce angel⁹ dñi tetigit eum: dixitq; illi Surge comede: grādis enim restat tibi via. Et ecce ad caput suū subcinerici⁹ panis ⁊ vas aq̄ Qui surgens comedit ⁊ bibit: ⁊ ambulauit in fortitudine cibi illius vsq; ad montē domini. In quibus verbis euidēter innuit ministeriuz angelorum circa nos q̄ncuz ad duo. Primo quia nostram infirmitatē ⁊ impotentiam in ꝓposito bono ꝯfortant ⁊ sustētant. ⁊ ꝑ designat in pane nos spūaliter reficiente. Scdo q̄ rore sue ꝯsolationis estū tentatiōis cuiuslibet in nobis extinguūt. Et ꝑ figuratur ī aqua estū tentatiōis in nobis spūal'r temperante. Hec aūt potētia in bono stādi ⁊ ꝓficiendi plerunq; in nob ex ocio ⁊ tepiditate innascit. Vñ dt Hieroñ. ad Demetriadē. Quotidianis ac recētibꝰ virtutū incrementis instaurāda mens est. Sancte eñ vite ratio ꝓfectu gaudet ⁊ crescit: cessatōe torpescit ⁊ deficit. F ¶ Tertio habet impotētiaz ꝑseuerandi in bono. sine qua ꝑseuerātia nemo pōt attingere brauium eterne felicitatis: nec ꝑuenire ad terrā ꝓmissionis. Jdeo dt Bern̄. q̄ ꝑseuerātia est singularis filia summi regis: que solum triumphātibꝰ imponit sertū eterne retributionis. Ad hāc autē perseuerantiam in bono/multū indigemus ministerio ⁊ auxilio angelorum. Quod bene figuratū est Exodi. xxiij. vbi dicit. Ecce ego mitto angelum meū/qui te custodiat in via: ⁊ inducat in terram quam ꝓmissi patribus tuis. In quibꝰ verbis innuitur duplex actus circa nos angelici ministerij. Primo est a nob remouere impedimenta que nos retardāt a profectu virtutum/quibus ī via presentis vite insistere debemus. Secundo est: quia per finalem perseuerātiam nos inducunt in terrā promissiōis ⁊ eterne felicitatis quā expectamus. quod summe nobis necessarium est. Quia sicut dicit Bernard⁹. Absq; perseuerantia nec qui pugnat/victoriam: nec palmam victor ꝯsequitur. Tolle perseuerantiam/nec obsequium mercedem habet/nec laudem fortitudo bellantis. Sola est que hominez eterne felicitati reddit: dicente dño Matth. xxiiij. Qui ꝑseuerauerit vsq; in finez hic saluus erit. Quam perseuerantiam in amore dei ⁊ profectu virtutum nobis cōcedat ⁊c.

¶ De Angelis sermo q̄ntus Et in ordine. CXLVII.

Angelis suis deus mādauit de te: vt custodiant te in omnibꝰ vijs tuis. In pš. In verbis propositis ad nostram instructionem tria per ordinem innuuntur. Primum est magnitudo diuine pietatis/que apparet in hoc q̄ tam nobiles angelos ad nostrū ministeriū deputauit. Scdm est celsitudo humane dignitatis: q̄ apparet in ꝑ q̄ hominē dignuz tāto obsequio estimauit. Tertiū est multitudo nostre vtilitatis: q̄ nob ex eoꝝ custodia ꝓuenit. Primū notat cū p̄mittit: Angelis suis de⁹ mādauit de te. Scdm notat cū subdit: vt custodiāt te. Tertiū notat cū annectit: ī oībꝰ vijs tuis A ¶ Circa p̄mū ē sciēdū q̄ magnitudo diuīe pietatis in ꝑ attēdit q̄ diuīa maiestas māda' ill' sublimibꝰ suis āgel' tā btis: tā sibi familiaribꝰ ⁊ dōesticꝭ vt nob miserꝭ deꝑuirēt: q̄ r̄spectu

eorꝫ sumus putredo ⁊ vermis. Unde hanc magnitudinem diuine pietatis Bern̄. admirans dicit cum ꝓpha. Domine q̄d est homo quia sic magnificas eum. Mittis nanq; sibi vnigenitum tuum: immittis sibi spiritū tuū: ꝓmittis eis vultum tuuz. Et ne quid vacet in celestibꝫ ab opere tue sollicitudinis/illos beatos spūs gl̄iam tuā iugiter cōtemplātes nobis mittis in ministeriū nostrū. ¶ Sciendū autē ꝙ angeli libenter homini ministrant triplici rōne. Primo q̄dem ꝓpter hominis dignitatem que in hoc attenditur ꝙ humana natura est deificata ⁊ ineffabiliter nobilitata/ꝑ sui subsistētiam in diuino supposito: rōne cui⁹ sibi debetur honor diuinus ⁊ cult⁹ latrie: qui est debit⁹ soli deo. Et inde est ꝙ licz ante incarnationē angeli se permiserūt ab hominibꝫ adorari: hoc tn̄ post incarnationē fieri prohibuerunt Unde angelus ꝓhibuit Joannem se adorare volentē: sic dicens. Uide ne feceris: ꝯseruus em̄ tu⁹ sum ⁊ fratrū tuoꝝ: vt scribit Apocal'. xix. Secundo ꝓpter nostram necessitatē q̄ est triplex. Nam ipe diabolus nostrā intellectiuā sepe obnubilat ꝑ errorez. Uolūtatem ꝛo inq̄nat ꝑ illicitum amorem. sed memoriā offuscat per dei obliuionem. Et quia angel⁹ s̄m Dionysium habet virtutē illuminatiuā: purgatiuam ⁊ ꝑfectiuam Ideo eius ministerio indigem⁹: vt rationē illumiet per sue sapiētie claritatem. Affectionem purget ꝑ sui amoris ignitā charitatē. Memoriā ꝑficiat/ꝑ diuine p̄sentie iocūditatē. Tertio ꝓpter eorū ꝓpriam vtilitatē: q̄ ꝯsistit in h̄ ꝙ ipoꝝ ruina debet ex hominibꝫ restaurari: ꝑ q̄ etiā q̄tidie diuine supplicāt pietati: iuxta illud psal. Fac benigne i bona volūtate tua sion: vt edificent̄ muri hierusalē. Nā s̄m Aug. tot homines saluabunt̄ (licz de h̄ sint diuerse doctoꝝ sententie) quot angeli ceciderūt. Sed s̄m Grego. tot homines saluabunt̄ q̄s angeli remāserūt. Sed dictū Augustini videt̄ ꝓbabilius. quia cōmunit̄ sancti tradūt angeloꝝ ruinā ꝑ homines restaurandam. Et ideo ꝯueniētius tenet̄ quod d̄t Aug. B ¶ Circa secundū est sciēdum: ꝙ celsitudo humane dignitatis s̄m Hieron̄. in h̄ attēdit̄: ꝙ vnaq̄q; ania habz ꝑ sui custodia sibi angelū deputatū. Primo q̄dē in matris vtero: ne ꝑ diaboli maliciam fetus in vtero suffocet̄. Secūdo egresso ex vtero/ne infans ꝑ diaboluz baptismali gratia p̄uaret̄. Tertio custodiunt viuentē in hoc mūdo/vt a peccatoꝝ sordibꝫ p̄seruet̄. Jō scribitur in psal. In manibꝫ portabūt te: ne vnq̄z offendas ad lapidem pedem tuū. i. ne tuus affectus ledat̄ ⁊ inficiatur sordibꝫ peccatoꝝ. Quarto custodiunt exeuntem de mūdo. Que q̄dez custodia est necessaria q̄ ad tria. Primo ne ꝑ diabolū a fid̄ auertat̄. Secūdo ne ꝓpter peccata cōmissa in desperationē labatur. Tertio ne a peccatorum ꝯfessione ⁊ a vera ꝯtritione ꝑ diabolum impediat̄. quia de p̄dictis tribus/hominibꝫ maxime insidiat̄ i morte. Unde scribit̄ Gene. iij. Tu insidiaberis calcaneo eius. Hoc em̄ ad literā scribit̄ de serpēte ꝑ quē diabolus figurat̄. Nā illos q̄s diabolus nō potest decipe in iuuētute: q̄ est quasi prima pars pedis homis i hac vita gradientis: hoc maxime tentat in senectute. in qua multi ꝑ desidiam vel debilitatem nature magis laxant̄ a rigore incepto. Et hoc maxime facit in morte. que pro tāto calcaneum dicit̄: quia est vltima pars vite humane. C ¶ Circa tertiū est sciendū ꝙ vtilitas

angelice custodie in hoc attenditur ꝙ hominē custodit in omnibꝫ vijs suis. quod patet. Primo eñ custodit hominē in hac vita. ⁊ hoc triplicit̄. Primo ip̄m a tentatione diabolica preseruando. Quod bñ figuratū est Apoc. xx. in illo angelo qui demonē ligauit ⁊ in abyssum misit: quia vim sue tentationis repressit/ne sic acrit̄ tentaret hominē quantū vellet. Secūdo ip̄m in ꝓfectu gratie adiuuando. ⁊ hoc tā respectu gratie p̄uenientis ⁊ ꝓficiētis q̄ꝫ etiā perficiētis. Et de hoc scribitur Judith. xiij. Uiuit dominꝰ qm̄ custodiuit me angelus eius/⁊ hinc euntez. in quo notat̄ gratia p̄uenies. ⁊ ibi manentē. in quo notat̄ gratia ꝓficiens. ⁊ inde huc reuertentē. in quo notat̄ gratia perficiēs que ad celestem patriam perducit. Tertio bona opera ipsorū/ puta: oratiō es: ieiunia: ⁊ elemosynas diuino ꝯspectui p̄sentando. Et ideo angelus domini depingit̄ quandoqꝫ habens in manu stateraz/ad designandum ꝙ corā summo iudice bona nr̄a ponderat cōtra peccata de quibꝫ diabolus tunc accusat. D ¶ Secūdo angelus custodit hominē in morte: ⁊ hoc contra tria incōmoda q̄ tūc homo p̄cipue patitur. Primū est ꝙ timor mortis hominē affligit ⁊ de sua salute dubiū reddit. ⁊ contra hoc viris sanctis sua saluatio reuelat̄: et sic timor mortis ab eis excludit̄. Secundum est ꝙ diabolus animā defuncti ad penam inferni rapere contendit. et contra hoc angelus ipsuz diabolū in fugam ꝓpellit. Quod bene figuratuz est in Jacob qui Esau fratrē suū valde timuit: ⁊ ideo deus sibi angeluz in protectionē misit. quem videns Esau ipsum Jacob in pace dimisit. ¶ Tertium est: quia multitudo peccatoruz ipsum hominē in pauorem cōuertit. ⁊ cōtra hoc sepe ipse angelus homini peccata fore dimissa ostendit. Cuiꝰ exemplū patz in Gabriele qui dixit Danieli. Ab exordio precū tuarum egressus est sermo a deo: et ego veni vt indicarez tibi peccata tua/subaudi. esse dimissa: quia vir desideriorꝫ tu es.

E ¶ Tertio angelus custodit hominē post mortem: ⁊ hoc similiter in omnibus vijs suis. Tribus eñ vijs anime gradiūtur post mortem. Prima est que ducit ad infernū. secunda que ducit ad purgatoriū. tertia q̄ ducit ad celeste gaudium. In prima via custodit angelus ipsam animaz a penis inferni preseruando. ⁊ de hoc ipsa anima gloriat̄ dicēs cum ꝓpheta. Nisi quia dominus adiuuit me (ministerio ⁊ custodia angelorꝫ) paulominus habitasset in inferno anima mea. In secūda via ipsam custodit: eā ad purgatorium deducendo: ⁊ cōtra penarū afflictionē dulciter cōsolando. ⁊ etiaz a penis purgatorij educendo. In cuius signū dixit angelus Tobie. Ego sanū ducam ⁊ reducam filiū tuū. In tertia etiaz via animā custodit: quia ip̄am ad celeste gaudiū feliciter introducit. Unde scribit̄ Exod. xxiiij. Ecce ego mittā angeluz meū qui custodiat te in via ⁊ introducat in terrā quam iuraui patribus tuis. hec est terra viuentium que fluit lacte. i. puritate scz humanitatis: ⁊ melle. i. suauitate diuinitatis. Cuius nos ꝑti. fa. ⁊c.

¶ De sctō Michaele ⁊ angelis Sermo sextus. Et in ordine. CXLVIII.

Michael vnus de principibꝫ venit in adiutoriū meū Dañ. iij. A ¶ Licet sancta mater ecclesia hodie

cōmuniter celebret festū omniū angelorum triplici ratione: ne videlicz circa ministeriū angelicū nobis exhibitum nos accuset/aut negligētia considerationis/aut ingratitudo recordationis/aut contēptꝰ omissionis. Istō tamen festū singulariter attribuit archangelo michaeli. Et hoc triplici ratione. Primo/quia ipse specialiter legitur assistere supplicantibꝰ ad impetrandū. Unde Dañ. x. dixit angelus sibi oranti: Exaudita sunt verba tua. Secūdo/quia assistit laborantibꝰ ad adiuuandū. Unde Dañ. x. Nemo est adiutor meus in omnibꝰ nisi michael princeps vester. Tertio/quia assistit preliantibꝰ ad triumphādum. Unde scribit Apocal. xij. Michael ⁊ angeli eius preliabant cum dracone et fecit victoriā. Ex quibꝰ patet ꝙ diuina clementia cōmisit beato michaeli specialiter sup nos tria officia nobis summe necessaria: ꝓpter que merito ipm specialiter veneramur. B ¶ Primum officiū est principandi: quia fecit eum principem militie angelorū ⁊ etiam hominū. Ratiōe cuius habet homines a malo retrahere ⁊ excitare ad bonum. Et etiā habet malos angelos coercere/ne tantum hominibꝰ noceant q̄ntū vellent. Et lz michael fuit olim princeps synagoge (vt ptz Dañ. xij. vbi dicit: In tēpore illo consurget michael princeps vester qui stat ꝓ filijs populi tui) mō tamē factꝰ est princeps eccl̄ie. Intantū aūt angeli zelare vident ꝓ salute illorū quibꝰ principantur/ꝙ etiā contra se inuicē preliari quodāmodo asserant. Unde ad hoc ostendendū Dañ. xiiij. ponunt quattuor de ordine principatꝰ. Quoꝝ vnꝰ puta michael erat p̄nceps iudeorū: q̄rem āserāt i terra ꝓmissiōis. Aliꝰ q̄ loquebatur cum daniele/erat princeps illorū iudeorū qui erant in captiuitate persarū. Tertius erat princeps illorum persarū. Quartus erat princeps ipsorū grecorum. Unde dicit Gregorius. Recte contra se angeli veniunt: quia subiectaꝝ sibi gentiū vicissim sibi merita contradicūt. Cūq; vniuscuiusq; gentis vel culpa vel iusticia ad supremū consiliū ducit/eiusdem gētis prepositus vel obtinuisse in certamine vel non obtinuisse ꝑhibetur.

C ¶ Secūdum est officium adiuuandi: ideo dicitur in auctoritate ꝓposita/Michael venit in adiutoriū meum. Unde sciendum ꝙ ipsoꝝ adiutorium specialiter apparet in tribꝰ. Primo quia nos monent ad purissimā affectionē: vt simꝰ angelici per puritatē affectionis: que in hoc consistit ꝙ nec mente nec corpore vnq̄ mentis puritas cōtaminet/nec per cogitationem illicitā nec per affectionē impudicam. Unde dicit Bern. Quid castitate ⁊ mentis puritate quietiꝰ: que statū future īmortalitatis iā in mortali corpore rep̄sentat. Scdo/q; nos monent ad feruētissimā dilectionē: vt ardenti charitate ⁊ feruēti desiderio sp̄tendamꝰ in illū in quē desiderant angeli ꝓspicere: vt scribit. j. Pe. j. Et ꝓpt̄ hanc virtutē inflammatiuā angeli dicunt ignis vrens: quia ad modum ignis ardent per amorē: et lucent ꝑ cognitionē. Et quia amor fm Diony. habet virtutē eleuatiuā: q; corda ꝑ amorem inflāmata vehemēter eleuant in deū/ipm feruēter pre oībꝰ diligēdo ⁊ suam laudem ꝓ viribus procurando. Ideo quantū ad hoc merito dicuntur ardores sempiterni. De quibꝰ scribitur Esaie. xxxiij. Quis habitare poterit cum ardoribus sempiternis/nisi scilicet per eos ardentius inflāmetur. D ¶ Tertio q; nos monent

ad ꝓmptissimā actionē. vt in omnibꝫ exhibeamus nosmetipos sicut dei ministros: in multa patiētia/in vigilijs in ieiunijs/in sciētia/in lōganimitate in suauitate i spūsancto: vt scribitur j. Coꝝ. iiij. vt sic ꝓpter ꝯformitatez angelice vite de nobis verificet qd̄ scribitur Apocal'. xv. Septem angeli exierūt de templo vestiti lapide mūdo ⁊ cādido: ⁊ p̄cincti circa pectora zonis aureis. Ubi i septenario vniuersitas ꝑfectionis intelligitur. In veste nouitas r̄formatōis. In lapide firmitas ⁊ ꝯstātia bōc oꝑatōis In cādore v̄o claritas ꝯuersationis. Sed in zonis aureis charitas vnionis accipit. E

¶ Tertiuz est officium p̄liandi. Uñ scribitur Apoca. x. Michael ⁊ angeli eius p̄liabant cum dracone. ⁊ draco pugnabat ⁊ angeli eius: ⁊ nō p̄ualuerunt. Circa quod est sciendū: ꝙ Michael tria prelia gessit/in quibꝫ semꝑ victoriam habuit. ¶ Primū p̄lium habuit cum Lucifero ⁊ eiꝰ sequacibꝫ in celo. sed hoc p̄liuz vicit/quia de paradiso ipm eiecit. Et ideo scribit vbi supra: ꝙ locus eorū nō est inuentus amplius in celo: quia sunt detrusi in hūc aerem caliginosum/quod est medium aeris interstitium. Nō em̄ decuit eos remanere in parte suꝑiori aeris: quia ille est lucidus ⁊ clarus. ⁊ iō nō ꝯuenit ꝯditioni ipoꝝ. Nec etiā cōueniebat eis habitare nobiscuz: quia nimis nos suis infestationibꝫ impugnarent Sed potius in medio aeris: vt dum sursum respiciūt ⁊ vidēt gloriam quam amiserūt/dolore torq̄ntur. Et dum inferius respiciūt ⁊ vidēt illuc homies ꝑ humilitatem ascendere vnde ipi per p̄sumptionem ceciderūt/maiori inuidia quatiant. ¶ Secundū preliū habuit cum diabolo de corpore Moysi: vt patz in Canonica Jude. Naz diabolus videns iudeos ad idolatriā ꝓmptos eē: volebat corpus Moysi honorabiliter sepeliri: vt iudei sibi hostias immolarent: ac per hoc idolatriam exercerent. Sed Michael cōtra ipm victoriaz obtiuit. qz Moysi corpus ita abscondit ꝙ a iudeis deꝑhendi nō potuit. Posset etiam dici ꝙ ista altercatio ex hoc causari potuit. quia diabolus asserebat se i corpore Moysi aliquod ius habere/ꝓpter peccatū cōmissuz ad aquas cōtradictionis: vbi Moyses quasi dubitans dixit. Nū de petra hac aquaz vobis poterimus eijcere? Sed Michael eum vicit: quia culpā eiꝰ a deo dimissam asseruit. F ¶ Tertiū p̄lium habuit cum Pharaone: cū eū cum omni populo suo in mari rubro submersit: ⁊ populum israeliticuz de eius potentia liberauit. Creditur em̄ ꝙ Michael fuerit ille angelus q̄ egyptum plagauit. qui mare diuisit. q̄ in columna ignis ⁊ nubis ꝓpl'm israeliticum antecessit. ⁊ in terram ꝓmissiōis introduxit. Quod ostēdit per hoc ꝙ fuit p̄nceps synagoge. Unde scribit Daniel'. x. Nemo mihi adiutor est nisi Michael p̄nceps vester. Sed post q̄z iudei christū crucifixerūt/factꝰ est p̄nceps ecclesie. Uñ refert Josephus ꝙ in templo audite sunt voces angeloꝝ dicentium. Transeamꝰ a sedibus istis. Hec aūt q̄ Michael gessit circa ꝓpl'm israeliticū corꝑal'r: i nob̄ operatur spūaliter. Tunc em̄ nos liberat de manu pharaonis/qñ nos eripit a tētatione ⁊ oppressione ipius demōis Tunc autē nobis mare rubrum diuidit: quādo per fremitum ⁊ fluctꝰ tumentes huius mūdi nos tranq̄lla mēte deducit. Precedit añ nos in colūna nubis ⁊ ignis/quādo nobis in hac peregrinatione laborantibꝫ implorat

tentatiōis refrigerium ⁊ diuini amoris incendiū. Per que duo beneficia nos introducit i terram promissiōis. hoc est: in hereditatem ⁊ gaudiū eterne fruitionis. Qd nob p̄sta. ⁊c.

¶ De sctō Frācisco ser. p̄m⁹ Et in ordine. CXLIX

Vidi in medio septem candelabrorū aureorū similem filio hominis vestitū podere ⁊c. Apocal. j. A

In verbis p̄missis singulariꝫ ⁊ admiranda perfectio beati Frācisci describitur q̄ ad tria. Primo nanq̄ cōmendat a fecūditate virtuose perfectiōis. Secūdo a conformitate diuine assimilationis. Tertio a ꝓprietate diuine rep̄sentatiōis. Primū probat mediationis ꝓprietas: cū premittit Vidi in medio septem cādelabrorū aureorū. Secūdū probat pfecta christi conformitas: cū subdit: similem filio hominis. Tertiū probat diuine rep̄sentationis multiplicitas: cū annectitur Vestitū podere ⁊ p̄cinctuꝫ ad mammillas zona aurea. ¶ Circa primū ē sciēdū: q̄ fecūditas sue ꝟtuose perfectionis tanta fuit q̄ omniū sanctorū perfectiones in se comprehendit. Qd patꝫ per hoc: q̄ visus est in medio candelabroꝝ aureorū. Nam per septem candelabra aurea intelligit vniuersitas omniū sanctorū: in quorū medio visus fuit: qꝛ cū perfectionibꝫ omniū cōmunicauit. Qd patꝫ. Nam cū angelis cōmunicat in rectitudine originalis iusticie: eo q̄ mens sua sic fuit ꝑ donū gratie cōfirmata in perfectione ꝟtutis: q̄ q̄si videbat restituta in pfectionē inobliq̄bilē originalis iusticie Cū patriarchis cōicauit ꝑ fidelitatem obedientie: eo q̄ mens sua in omnibꝫ agendis ⁊ meditandis cōtinue mouebat ꝑ diuinos instinct⁹: q̄bꝫ etiā paruit sine aliq̄ tarditate ⁊ maxima ꝓmptitudine obediētie. Cū ꝓphetis cōicauit in p̄claritate intelligētie: qꝛ crementū ⁊ ꝓfectū sue religionis in spū p̄uidit. ⁊ hoc q̄busdam fratribꝫ sibi familiaribꝫ ꝓphetice reuelauit. Cū apostolis cōicauit in paupertate indigentie: eo q̄ paupertatis euangelice nō solū fuit sectator: sed per suam regulā precidu⁹ institutor. Cū martyribꝫ cōmunicauit in soliditate patientie. qꝛ mūdi contemptū ⁊ omniū terrenorū despectū patientissime tolerauit. Cū cōfessoribꝫ cōicauit in strenuitate penitentie: qꝛ carnem suam supra moduꝫ fragilitatis humane castigatōibꝫ / vigiliis ⁊ ieiuniis macerauit. Cū virginibꝫ cōicauit in sinceritate pudicicie: cui⁹ fuit precipu⁹ emulator. Cor eniꝫ suū iugiter tenuit in tanta puritate q̄ merito dicere potuit illud Job. xxvij. Non reprehendit me cor meū in tota vita mea. Unde ꝓpter plenitudinem virtuose perfectionis de ip̄o merito verificat qd scribit Esaie. iiij. Apprehendent septem mulieres. i. septē virtutes: q̄ttuor cardinales: ⁊ tres theologice / virū vnū. i. virilem animū beati Francisci: q̄ totius decore virtutis ei⁹ animuꝫ adornabant. Propter qd etiam in dextra sua visus est habuisse septem stellas. i. omniū virtutū prerogatiuas. Quas ideo dicit in dextera habuisse: qꝛ ꝓmptam inclinationē habuit ad exercitiū omniū virtutuꝫ acsi essent sibi naturaliter complantate. Unde in hoc iste gloriosus pater omnibꝫ ꝓponit in exempluꝫ virtualis perfectionis: qd ex ei⁹ vita resplenduit. Et q̄cūq̄ se isti exēplari cōformari voluerit: in illo proculdubio perficiet

triplex decor virtualis pfectionis: p/ ut habes deductū in duodecimo ser/ mone de beato Augustino. Et hoc de pmo B ¶ Scdo cōmendat a p fecta cōformitate diuine assimilatio nis: cum subdit Similē filio hois. i. chro. Ad cui⁹ euidentiā est sciendum q btūs Franciscus ꝯformabat chro in triplici gradu singularis pfectiōis In quo nobis reliqt exemplū sue for/ malis imitatiōis. Prim⁹ gradus est: quia fuit humilitatis chri perfectissi mus imitator. Secūdus est: quia fu it omniū mūdanoꝝ sincerissimus ab dicator. Tertius est: quia fuit passio/ nis christi feruentissimus emulator. ¶ Primū patz per hoc q ab exordio sue cōuersionis totam vitā suam hu/ militati chri perfectissime ꝯformauit Quod pmo patz per h q habitū ab/ iectissimū assumpsit: ꝛ chorda p cin/ gulo vsus fuit. Ob hoc autez assum/ psit p cinctura funiculū: vt pampli⁹ maceraret corpus ppriū. ꝛ vt in eo sus penderet diabolū. ꝛ vt per ipm se ꝛ ali os sui sequaces traheret ad celū. Se cundo quia laudes hominū semp fu/ git. Qd patz. quia maluit sibi dici vi tuperiū q̄z laudis pconiū. Ideo legit mandasse suo socio/ q cū popul⁹ ipm laudaret/ statim verba cōuicij sibi in ferre deberet. Tertio quia de se semp humilia sensit. quia se asserebat maxi mū peccatorē. Quarto quia inferiori bus se obediuit: ꝛ ppio suo socio obe dientiā pmisit. C ¶ Scdm patz p hoc q exemplo chri paupertatem sin/ cerissimā tenuit. Eius em̄ paupertas fuit triplici decore insignita. Nā pri/ mo fuit spontanea: qr oēs mūdi diui/ tias ppter chrm volūtarie ꝯtempsit: ꝛ totū suū patrimoniū paupibꝫ eroga/ uit. Secūdo fuit extrema: qr nudus chrm secut⁹ fuit: ꝛ nunq̄z aliqd ppriū habere voluit: nec i ppio nec in cōmu ni. Et ideo reꝝ cōmuniū ad necessita tē etiā vict⁹ ꝛ studij spectantiū pcura torē aliū elegit qui i hmōi rebꝫ domi niū retinuit: sibi solū reseruās simpli cē vsufructū: sine q̄ natura nō subsi/ steret. Tertio qr fuit humil ꝛ deuota Carius em̄ vtebat elemosynis ostiati quesitis q̄z sponte oblatis: asserēs il/ lum panē petitū esse angelicū: qr mi/ nistrabat p instinctū angeloꝝ D ¶ Tertiū patz p hoc q btūs Franci/ scus quadā vice intima cōpassione ꝛ feruentissima meditatiōe passionem chri reuoluēs: sibi apparuit vnus de seraphin sex alas habens. ꝛ inter alas apparuit similitudo hominis crucifi xi. Que visio in corde suo reliquit mi rabilē ardorē: ꝛ in corpe suo stigmatū impssionē. Et extūc chrs beatū Fran ciscū induit vestimētis glie sue. qr p ra diū diuini amoris mēte interi⁹ trans formabat in chrm incēdio dilectiōis. ꝛ exteri⁹ fuit transformat⁹ in ipm sti/ gmatibꝫ passionis. Nec mirū. Amor em̄ sm Dionysiū est vtus trāsformat/ tiua/ transformās amantē in amatuz Et iō feruid⁹ amor sic transformauit amantē Franciscū in amatū crucifi/ xum: q nō solū cor eius ab intra: ve/ rūetiam in corpore ab extra sigillaret stigmatibꝫ crucifixi. Uñ qcūq̄z tūc vi debat Frāciscū sic insignitū stigmati bus passionis: euidenter potuit in eo cognoscere Jesum christū ꝛ hunc cru cifixum. Et ideo bene sibi congruit il/ lud verbuz quod scribit de Abraam Eccli. xliiij. Nō est inuentus similis illi in gloria. quia inter om̄es sanctos nullus inuenit cui sit sic euidēter im pressa bulla summi pōtificis. ꝛ q cor/ pore suo sic ferret vexillum summi re gis: sicut fecit beatus Frāciscus. Un de ad litteram sibi competit illud qd

dicit apl'us figuraliter de seip̄o Gal'. vj. Ego stigmata chr̄i in corpore meo porto. Propt' q̄d ex vehemētia amoris/quē habuit ad chr̄i compassionez bene poterat dicere cū bt̄o Aug. Dn̄e scribe vulnera tua in corde meo: sanguine tuo: vt in eis legam tuuz amorem ⁊ tuum dolorē. Tuū amorem vt libenter ꝓpter te cuncta despiciā. Tuum dolorē vt ꝓ te cuncta aduersa patienter sustineā. Qd̄ nobis ⁊c̄.

¶ De sancto Francisco sermo secundus. Et in ordine. CLI.

Tertio beatus Frāciscus describit' a ꝓprietate diuine rep̄sentatiōis q̄r chr̄i sil'itudinē rep̄sentauit in mlt'is. A Et primo quantū ad fundamētū spiritualis ꝑfectionis q̄d est donum perseuerantie/quia beatus Frāciscus in rigore sue inchoationis iugiter vsq; ad mortem ꝑseuerabat. Qd̄ aperte signatur in veste poderis/cum dicitur vestitus podere. Est em̄ vestis talar' que extendit' vsq; ad extremū corporis/⁊ signat ꝑseuerantiā que in nobis extendi debet vsq; ad extremum nostre vite ⁊ tempor'. quia non qui bene inceperit: sed qui finaliter, in bono incepto ꝑseuerauerit: hic saluus erit: vt dicit saluator Matth. xxiiij. Und̄ bene dicit Bern̄. Perseuerantia est singularis filia summi reg'/finis virtutum earumq; cōsummatio/⁊ totius boni repositoriuz/que sola triumphantibus reddit brauium eterne remunerationis. B ¶ Secundo gessit christi sil'itudinē quantū ad ornamentū diuine dilectionis/q̄d notatur in hoc q̄ fuit precinct' a d mamillas zona aurea. i. charitate feruentissima. Nam sicut aurum est forma et ornamentū oīm metallor̄. Ita charitas est formalis ⁊ vitalis ꝑfectio oīm virtutū. Ideo dicit Cassiod. sup̄ p̄s. Charitas est mors criminū: vit' pugnantiū: palma victor̄: ꝯcordia mentiū: dulcis societas elector̄. Un̄ dicit Aug' Non nūerositas operū: nō diuturnitas tempor̄: s; maior charitas meliorq; voluntas auget meritū. Et sicut zona stringit omnes vestes: sic charitas nectit om̄es v̄tutes. Et ideo dicit' vinculū ꝑfectiōis Col'. iij. Signāt' aūt hec zona aurea dicit' esse ad mamillas: vbi est regio cordis. quia charitas est de corde puro/ꝯscientia bona fide nō ficta: vt scribit'. j. Tim̄. j. Non em̄ deus ex charitate diligit': nisi gustet' corde puro: ⁊ sperek' ꝯsciētia bona/nullū remorsum habente: ⁊ credat' fide nō ficta: sed opib' cōprobata. Bene g̃ bt̄us Franciscus fuit ad mamillas zona aurea p̄cinct' q̄a fune ardētissime charitatis fuit chr̄o insep̄abilit' ꝯiunct' C ¶ Tertio gessit chr̄i sil'itudinem q̄ntū ad sinceritatē cōscientie: q̄d notat' cum dicit' Caput ⁊ capilli eius erant tanq̄ lana alba. Per caput intelligit' ipsa mens q̄ est supremū in anima Per capillos que oriunt' in capite intelligunt' cogitatiōes ⁊ affectōes. q̄ ꝓcedunt a mēte. Tūc g̃ caput ⁊ capilli sunt alba tāq̄ lana: ⁊ tanq̄ nix/cuz ip̄a mens est pura ⁊ lucida ⁊ non sordidatur aliq̄bus cogitationib' īmundis. Et talis fuit beatus Franciscus/qui mentez suam ⁊ om̄ia desideria in tanta puritate tenuit/q̄ per donum gratie videbatur restitut' ad statum innocentie. Et ideo in mente sua fecerat gratū habitaculū ip̄i deo. Un̄ d̄t Bern̄. Gratū parat habitaculū ip̄i d̄o: cui' nec ratio decepta/nec peruersa volūtas/nec memoria fuerit inquinata.

Nam ſm eundē Bernar. Fortitudo cuiuslibet fidelis est fiducia conscientie sue: ⁊ decor cuiuslibet ē splēdor bone opinionis. Quis aūt habet tutā ⁊ fidelem ꝯsciētiā? hoc docet Hugo in libro. ij. de anima. sic dicens. Tranqlla cōscientia est/ que omib⁹ est dulcis nulli grauis. vtens amico ad gratiā/ inimico ad patientiam/ cūctis ad beniuolētiam: ⁊ q̄buscūq; potest ad beneficentiam. D ¶ Quarto gessit christi similitudinē/ q̄ntum ad subtilitatem intelligentie. qđ notat cum dicitur Oculi eius velut flamma ignis Oculi hominis interioris est superior portio rationis. que ſm Aug. intēdit regulis diuinis cōsulendis. Et inferior portio rationis que intēdit humanis actib⁹ disponendis. Et ambo isti oculi in beato Francisco erant velut flamma ignis. ⁊ hoc cōueuienter. Nam sicut ignis inter omnia elemēta est lucidissimus/ acutissimus/ ⁊ sūme penetratiu⁹: Ita oculi beati Francisci erant lucidissimi ⁊ acutissimi. q: nō solum penetrauerūt secreta hominis: vt pt3 in q̄dam fratre: cui⁹ occultam cogitationē agnouit/ ⁊ sibi reuelauit: sed etiam arcana dei. Ipe em̄ p̄uidebat futura: r̄serabat dubia: ⁊ manifestabat occulta. Quod pat3 ꝑ hoc quia ꝑ triennium ante vidit terremotū ⁊ hūc p̄dixit populis affuturu3. Nec mirū: quia spū dei plenus erat: q̄ oīa scrutatur/ etiam ꝓfunda dei: vt pat3 s. Corinth. ij. Et ideo sibi ſm q̄ndam participatōem ꝯuenire pōt: qđ de ipo deo scribitur Ecci. xxiiij. Oculi domini sunt multo lucidiores sup̄ solē: prospicientes in omnes vias hominū ꝓfundū abyssi: ⁊ hominū corda intuentes. Que omnia ſm aliquā participationē conueniūt beato Francisco: vt pat3 ex dictis. E ¶ Quinto gessit chr̄i similitudinē q̄ntum ad patientiam tribulationū. quod notat cū dicitur Et pedes eius similes aurichalcho in camino ardenti. Per pedes in scriptura intelligunt affectiōes. q: sicut corpus gradit pedib⁹: ita aīa mouetur suis affectionib⁹: vt dicit Augustinus. Aurichalchū aūt q̄nto magis tunditur: tanto meliorē colorē recipit. Sic beat⁹ Francisc⁹ q̄nto magis vrebat igne tribulatiōis: tanto ꝑ patientiā fuit ꝯstātior ⁊ purior ī sustinēdis aduerſ. Et sicut aurichalchū ꝑ ignē ab omni rubigine depurat: Sic mens beati Fancisci ꝑ ignem tribulationis purior/ clarior/ ⁊ iocundior facta fuit. Gaudebat em̄ de h̄ q̄ ꝓ deo contumeliam ⁊ iniuriam pati debuit. Nec mirū. attendebat em̄ illud Gregorij. x. moraliū. Ex tāto spes in deo solidior insurgit: q̄nto pro illo graui ora quis pertulerit. Quia nunq̄ retributionis gaudiū in eternitate tollitur/ quod nō p̄us hic in pia tribulatione semiat. Nunq̄ em̄ dominus vt dicit Grego. iustis mala aduersari ꝑmitteret: nisi q̄ntum eis per h̄ ꝓdesse videret. Quia dū iniusti seuiūt: iusti purgant: ⁊ vtilitati innocentiū militat vita prauoꝝ. F ¶ Sexto gessit chr̄i similitudinē quantū ad efficaciam orationū. qđ notat cum dicitur Et vox eius sicut vox aquaꝝ multarum. Clamor em̄ ⁊ feruor oratiōis est vox cordis: que sonat in aurib⁹ dei: ⁊ citi⁹ impetrat omne qđ desiderat: vt dt Augusti. Et ista vox adducit aq̄s multas lachrymose. s. compassionis ⁊ interne deuotionis de oculis cordis. Sed de thesauris dei adducit aq̄s gratiarū ⁊ donoꝝ per largitatē sue cōmunicatiōis. Et reuera talis fuit vox beati Francisci: quam edidit in oratione ⁊ suaui deuotione. Quis enim

enarrare sufficiat gemit⁹ ⁊ suspiria ⁊ lachrymas quas beat⁹ Franciscus in oratione ⁊ deuotiõe sua emisit: Quis cogitare valeat gratiam charismatũ qua diuina clemẽtia ip̃m crebrius in deuotione positum irrigauit. Et ideo bene figurari potuit per Axam filiaꝫ Caleph: q̃ cum sederet sup̄ asinam suspirauit ⁊ dixit patri. Terram arẽtẽꝫ dedisti mihi: iũge ⁊ irriguam. ⁊ dedit ei irriguũ superius ⁊ irriguũ inferi⁹.

G ¶ Septimo gessit chr̃i similitudinem q̃ntum ad diligentem nutritionem sue congregatõnis. qd̃ notatur in hoc q̃ habuit stellas septem in dextera sua. Per septem em̃ stellas vniuersitas suoꝝ filiorũ ⁊ filiarum ip̃m sequentiũ intelligit̃. qui bene per stellas figurant̃: quia vere ꝓprietates ip̃arum stellaꝝ participant. quia sũt admodum a terra remote per professionem extreme paupertatis. Sũt in celo fixe per iugem cõtemplationem diuine maiestatis. ⁊ sunt in se rotũde p̄ ꝓmptitudinem obedientie ⁊ sanctitatis. quia nõ est in eis angulus vicioꝝ sed prõpta obedientia diuinoꝝ mandatoꝝ. Sunt etiaꝫ lucide: quia alijs lucent exemplaritate conuersationis. Has aũt stellas beatus Francisc⁹ dicitur habere in dextera sua: quia eos tenet ⁊ sustẽtat virtute ⁊ efficacia meritoꝝ suoꝝ. Quia reuera post meritũ christi ⁊ v̄ginis gloriose merita ⁊ orationũ suffragia beati Francisci efficaciter omnes excitãt vt a malo recedãt ⁊ omnes conseruant: ne a bono deficiant. ⁊ omnes monent vt in bono proficiant.

H ¶ Octauo gessit similitudinem chr̃i q̃ntũ ad feruentẽ istructiõem p̄dicatiõis. qd̃ notat̃ per hoc: q̃ de ore eius exibat gladius in vtraq̃ parte acutus. Sermo em̃ diuin⁹ habet virtutẽꝫ gladij: imo est penetrabilior om̃i gladio ancipiti/pertingẽs vsq̃ ad diuisionem carnis ⁊ spũs. q̃a spiritũ ⁊ mentẽ separat ab om̃ib⁹ carnalib⁹ delectationib⁹. Qd̃ patꝫ. Pungit em̃ mentẽ ⁊ ꝯscientiam ad desertionem peccati. Scindit vulnus morbi/ad curatiõem saniei. Rumpit etiam consuetudinem peccandi/⁊ sic occidit hominẽꝫ salubriter ip̃i peccato/vt viuat soli deo. Vñ dicit Aug. Verbũ doctrine proximis impende: ⁊ bonorũ opeꝝ exempla relinque: vt recipias p̄miũ vite eterne. Iste aũt gladius verbi dei scindit ex vtraq̃ parte. A dextris quidem/ne prospera decipiant. A sinistris v̄o ne aduersa mentem deijciant. Scindit etiã deorsum incitans ad despectũ terrenoꝝ. Sursum v̄o scindit: quia mentẽ eleuat ad amorẽ celestiũ. Talis fuit sermo beati Francisci. In cuius signũ quandoq̃ p̄dicans visus est cum duob⁹ ensibus dispositis ad modũ crucis ex ei⁹ ore velut quidam radij ꝓcedentib⁹

I ¶ Nono gessit sil̃itudinẽ christi q̃ntũ ad exemplaritatem sancte conuersationis: quod notat̃ per hoc q̃ facies eius sicut sol lucet in virtute sua Conuersatio em̃ beati Francisci fuit clara ⁊ lucida sicut lux meridiana: q̃ tunc sol est i maximo feruore ⁊ in maxima claritate. Et bñ sic̃ lux meridiana Nõ em̃ fuit sicut lux matutina: q̃ nullam habuit admixtionem alicui⁹ carnalitatis: Sed fuit sicut lux meridiana: in qua est hora clarior/per vite honestatẽꝫ. aura calidior: per feruidam charitatem. terra siccior: per veram castitatem. ⁊ vmbra mundi breuior: per veram humilitatem. Et ideo eius conuersatio fuit omnibus amabilis ⁊ gratiosa. De qua recte potest intelligi illud Ecc̃s. xj. Dulce lumen ⁊ delectabile est videre solem. i. imita

ri ⁊ cernere eius sanctam conuersatio
nē. Quā nobis imitari ꝯcedat ⁊c.

¶ De sctō Frācisco ser. tertiꝰ,
Et in ordine. CLI.

Vidi alteruz angelum ascendentem ab ortu solis habentē signū dei viui. Apocal. vij. Verba ꝓposita cōuenienter assumunt̄ in laudem ⁊ p̄conium beati Francisci. In quibꝰ verbis commendat̄ a tribꝰ. Primo quidem ab angelica puritate. Secūdo a virtuosa fecunditate. Tertio a prodigiosa filij dei conformitate. Puritatē in ipo probat angelica nominatio: cū premittitur Vidi alterum angelum. Fecunditatem in ipo probat solaris ascensio: cum subditur/ascendentem ab ortu solis. Sed christi conformitatem probat signi vitalis impressio: cū annectitur: habentem signum dei viui. A ¶ Circa primū est sciendū ꝙ puritatem angelice perfectionis in beato Francisco tria ostendūt: in quibus puritati angelice conformatur. Habent em̄ angeli latissimaz capacitatem in donoꝝ diuinorum susceptione. firmissimaz stabilitatem in diuina dilectione. ⁊ purissimam luminositatē in diuina cognitione. Que quidem tria beato Francisco elegāter cōueniunt. Primo nanqꝫ habuit latissimam capacitatem in donorum diuinorum susceptione. Quod patz per h̄ quia in ipo euidenter apparuit decor innocentie: rigor abstinentie: ⁊ dulcor misericordie. Tante nanqꝫ puritatis ⁊ innocentie fuit/ꝙ nec in eius cogitationem: nec in eius affectionem vnqꝫ aliquid coinquinatum poterat introire. Et ideo de puritate sue conscientie potest intelligi quod de ipa sapientia scribitur Sapien. vj. Clara est que nunqꝫ marcescit sapientia. ⁊ ideo nihil coinquinatum in illam incurrit Unde propter hanc suam puritatem ⁊ innocētiam potest dicere illud Job xxvij. Non reprehendit me cor meum in tota vita mea. Fuit etiā tanti rigoris ⁊ abstinentie ꝙ in oratione crebrius pernoctabat. super nudam humū frequentius accumbebat. ⁊ corpꝰ suum vigilijs/orationibꝰ/ ⁊ ieiunijs/fortius macerabat. Fuit insuper tante misericordie etiam ante ipius conuersionem/ꝙ nunqꝫ se cuicūqꝫ petenti negare disponeret: maxime si diuinum amorem allegaret. Vñ bene adimpleuit illud consiliū domini. Omī petenti te tribue: vt scribitur Luc. vj. Et propter istam magnam capacitatem diuinorum donorum ore diuino laudari promeruit. j. Regum. vbi dicitur. Inueni viruz fm cor meum. i. qui iuxta cor meum ⁊ animam meaz faciet. B ¶ Secūdo habuit firmissimam stabilitatem in diuina dilectione. Quod patet. quia dilexit deum stabiliter: immobiliter ⁊ perseueranter. De stabilitate patet ꝙ dilectio dei i corde suo iugiter arsit: nec vnqꝫ ꝑ aliquam dilectiōem momentaneaz ad momentuz potuit intercipi. Et ad hunc amorem stabilem hortat̄ Origenes dicens. Semper ames: indesinenter ardeas: ⁊ stabiliter cor tuuz in dei amore figas. Hoc em̄ modo se diligi voluit/qui dilectionem suam super cor tuum poni precepit Cañ. viij. Pone me. i. dilectionem meam stabiliter ⁊ firmiter super cor tuum vt absqꝫ mutatione semper me stabiliter diligas. De imobilitate patet. qꝛ sic pure/sic vnice deū dilexit ꝙ nunqꝫ extra deum ad aliquā creaturam eius di-

lectio iſtera fuit. Et hoc appellat Origenes deum ſine modo ſine ſocio diligere: vt ipſum deū ſolū in omnibus et ſuper omnia diligēres/in ipſo ſolo omnia diligamus: nec alicui⁹ rei creature dilectionez eius amori aſſociemus: ſed omnia diligibilia in ipſo ſolo diligamus: ita q̄ diuina dilectio ſit tam principium q̄ finis omnis noſtre dilectionis. Et vere hoc modo ſignāter chriſtus vult ſe poni ſuper cor noſtrū ſicut ſignaculū: quia vult q̄ ſigillum ſue dilectiōis (vt dicit Origenes) ſic ponatur ſuper cor noſtrū: vt tot⁹ affectus noſter ſigilletur ſua dilectione: ita vt nulla dilectio alia in affectu noſtro recipi poſſit. De perſeuerātia patet: quia ſic conſtāter z perſeueranter chriſtū dilexit/q̄ nūq̄ per aliquod vitiū nec per cuiuſcūq; laboris z penalitatis exercitiū eius dilectio interrupta fuit. Uñ bene poterat dicere Cañ.iij. Inueni quē diligit anima mea: tenui eum nec dimittā. Beatus nanq; frāciſcus chriſtum iuenit p diuini amoris inſpiratione: tenuit per ſuoz bene ficiorū recordatione: nec dimiſit p iugem vtriuſq; continuatione. Uñ nos ſuo exemplo ipſum inuenire debem⁹ per deuotam oratione: tenere vero debemus per gratiarū actionem: nec dimittere per boni deſiderij z eterni gaudij iugē cōtinuatione. L Tertio habuit puriſſimā claritatē in diuina cognitōe. Quod patet: quia p lumen ſibi diuinit⁹ inſpiratū cognouit euangelice vite formā z imitationem ſui ordinis magnā dilatatione z celeſtis ſeraphin lucidā repreſentatione. Ex qua quidē viſione tantū ardorem dilectionis z tārā ſuauitatē interne deuotionis recepit/q̄ bene poterat dicere cum ſpōſa Cañ.iij. Introduxit me rex in cellā vinariā. Ubi dicit Origenes Q̄cito guttur meum dulcedinē gratie ei⁹ attingit ita me in ſpiritu recreatum/et ab amore terrenorū in ſuper/nam dulcedinē translatū ſentio/ac ſi in cellam vinariā introductus nouo ſui vini odore inebriatus ſim. D

¶ Secundo cōmēdat a virtuoſa feconditate/cum ſubditur: aſcendentē ab ortu ſolis. Per hoc em̄ q̄ aſcendit oſtēditur q̄ feruido conatu in exercitio virtuoſo iugiter pfecerit. Per hoc autē q̄ aſcendit ab ortu ſolis notatur q̄ p donū gr̄e tot⁹ fuit inflāmat⁹ illuminat⁹ z deificat⁹. Prio dico q̄ beatus frāciſcus in ſuo progreſſu ſtructis aſcendit totus illuminat⁹: ideo totus mundum tenebroſum illumiauit ſuis exemplis/meritis et doctrinis. Et ideo bene figuratur per illum angelum habentē euangeliū eternū: et terra illuminata eſt a gloria eius. Bene autem dicitur q̄ terra/id eſt homines terreni ſunt illuminati per merita beati franciſci: Ipſe em̄ habuit tres radios quib⁹ totū mundū illuminauit. Quia radio doctrine illumiauit obſcuros: radio beatorū exemplorū excitauit tepidos: ſed radio miraculorū illuſtrauit z conuertit obſtinatos. Et ideo de ipſo verificatur quod ſcribitur Eccliaſtici. xliij.c. Tripliciter ſol comburit montes. Uñ radio doctrine fugauit ignorantiam. Radio exēplorum in tepidis fugauit negligentiam. Sz radio miraculorū fugauit obſtinationē z duriciā. Secūdo in p greſſu virtutū aſcendit totus inflammatus: et ideo bene potuit frigidos inflammare. Nec mirū: ipſe enim habuit carbones accenſos in ore per ignita eloquia. Unde omnes ipſum audiētes bene poterant ſibi dicere illud Pſalmiſte: Ignitum eloquium tuū vehemēter: quia verbum eius tanq;

facula ardebat: vt scribitur de Helia Eccli. xlviij. Item in corde p ignita desideria. Luce vlti. Nonne cor nostrū ardens erat in nobis dum loqueretur nobis in via. Item i corpore per ignita stigmata que vltimi amoris z cō passionis sibi diuinitus fuerūt impressa. Unde bene poterat dicere cū apostolo Gala. vj. Ego stigmata christi i corpore meo porto. ¶ Tertio in pgressu virtutum ascendit totus deificat⁹ Exodi. xj. q cum sole ascendit/eius similitudinem induit in conformitate virtutis z claritatis bonorum exemplorum z actuum virtuosorum. Unde de ipo recte pōt intelligi quod scribitur Hester. x. Fons paru⁹ creuit in fluuiū magnum: z in lucem solemq; cōuersus est. Iste fons paru⁹ fuit beatus Franciscus: qui dicit fons pter gratie vbertatē. sed paruus pter ei⁹ humilitatē. qui creuit in fluuium magnuz/pter oim virtutum abūdantiam z copiositatem. Sed conuersus est in lucem z solem per veram christi conformitatem. quia sibi in paupertate: humilitate z ceteris virtutibz fuit p̄fecte conformatus. ¶ Tertio cōmendatur a filij dei mira cōformitate: cum annectitur/habētem signū dei viui. Per hoc enī cōformabatur deo viuo q stigmata Jesu christi per biennium in corpore pprio portauit. Que bene erant signum dei viui: qz p hoc christus ostendit discipulis se vere viuere post passionem suam: cū diceret Luce vlti. Videte manus meas z pedes meos quia ego ipe sum. Qō quidem signum dei viui in hoc euidēter apparuit: q beatus Frāciscus fuit sigillatus bulla summi pontificis: z consignat⁹ vexillo z charactere summi regis per impressionem sui deifici stigmatis. Hec autem stigmatū impressio sibi facta fuit in signum singularis dilectionis: triumphalis cōgressionis: z lateralis legationis. Primū patet. Nam hoc ex magna dilectione processit q pre oīb⁹ sanctis christ⁹ sibi sua stigmata impressit. per qō etiaz ipm vestimentis suis regalibz induit. Ut per hoc q sicut interius mente transformabatur in christū incendio dilectionis: ita exterius transformaretur stigmatibz passionis. Radius enī diuini amoris subintrās nubem humidam. i. mentē roridam beati Francisci. z ex aspectu crucifixi lachrymis liquefactam reliquit in carne sua mirabilem impressionē suoz stigmatuz que fuerūt in eo argumentum feruētissime charitatis: que magna z mirabilia operat in homine. ¶ Secundū patet. Fuit enī miles z vexillifer ipi⁹ christi. Et ideo p̄cessit actem expeditorum militum: fratrū. s. suam vitam z regulam sequētium: portans vexillum summi regis. quo potestates aereę fugant: z christi milites in actibz belli ei confirmant. Sicut ad vexillū regis hostes terrent: illi q de acie fugerant congregant. z per hoc etiam nihilominus boni z fortes milites pamplius animant. ¶ Tertium patz. Nā beatus Franciscus fuit quasi quidaz legatus missus a latere ipius christi ad fidelium illuminationē z regularis vite institutionem. Quod bene in ipo pbauit vera bulla. i. plaga lateralis sibi mirifice diuinitus impressa. Cuius veritas patuit ex sanguinis emissione/qui de eius latere emanabat: z sepe tunicam z eius femoralia respergebat. Eius etiā veritas patuit ex sensibili dolore. quia cum quidam fratrum eius scapulas confricaret: vulnus lateris tetigit: ad cuius tactum sensibilem dolorem sensit. quez vtiq; nō sen

sisset/nisi verum vulnus habuisset. Et ideo ex veritate suorum stigmatuz modo certificat dubios. sicut in papa Gregorio quem de hoc certificauit: ⁊ dubitationem eius fugauit. Modo iuuat deuotos: Sicut patz de milite quodam sibi deuoto: ⁊ letaliter vulnerato: quem mirifice sanauit. Modo conuertit incredulos: Sicut patz in q̃dam clerico de vulnere suo dubitanti: ⁊ ex hoc ĩ manu sua simile vulnus recipienti. Cui⁹ meritis nos par cipes faci. ⁊c̃.

¶ De sctõ Dionysio ser. p̃mus Et in ordine. CLII

LUce splẽdida fulgebis: ⁊ omnes fines terre adorabũt te. Tob. xiij. Uerba ꝓposita cõuenienter assumuntur in laudem ⁊ preconiũ beati Dionysij In quibꝰ verbis cõuenienter attollitur a duobꝰ. Primũ est sui meriti ꝑfectio singularis. Secundum est sui patrocinij exhibitio liberalis. Propter primũ p̃mittitur Luce splẽdida fulgebis. Propter secundũ subditur Et omnes fines terre adorabunt te

A ¶ Circa p̃muz est sciendum: ꝙ ꝑfectio sui meriti colligitur ex tribꝰ. Primo ex sanctitate vite. Secũdo ex claritate doctrine. Tertio ex multiplicitate victorie. Que q̃dem tria in primis verbis ꝑ ordinẽ innuuntur. Naz ꝓpter sanctitatez vite dicitur lucidus Propter claritatẽ doctrine d̃r splendidus. sed ꝓpter multiplicitatẽ victorie dicitur fulgidus. Primũ notat̃ cum p̃mittitur: luce Secundũ cum subditur: splẽdida. Tertiũ notat̃ cum annectit̃: fulgebis. ¶ Circa primũ est sciẽdum ꝙ singularis sanctitas sue vite ex hoc colligitur ꝙ bene fuit ordinat⁹ respectu dei: respectu proximi: ⁊ respectu sui. Nam p̃mo fuit bene ordinat⁹ respectu dei ꝑ intimã ꝯtemplationez Quod patz. quia per tres gradus cõtemplationis in diuinam cognitõem ascendit. ꝓut ip̃emet docet in libro de diuinis noĩbꝰ. Et p̃mo ꝑ sensibilium cognitionẽ. Secũdo ꝑ intellectualez operatõem. Tertio ꝑ nudam visionẽ ⁊ intimã fruitiõem. Primã cognitionem habuit inquantũ ꝑ hus. quia naturali cognitione inuisibilia dei ꝑ ea que facta sunt intellecta conspiciunt̃: vt scribitur Roma. j. Secũdam habuit inquantum christianus ⁊ in lege diuina instructus. Quaz cognitionẽ petebat ꝓpheta cum diceret. Da mihi intellectum vt discam mãdata tua Tertiam habuit inquantuz beatus: quia nudo intuitu facie ad faciẽ deũ contemplabatur. De qua scribitur. ij Corinth. iij. Nos autẽ reuelata facie gl̃iam domini cõtemplãtes in eandẽ imaginem trãsformamur. Et ideo de isto triplici gradu contẽplationis potest intelligi quod scribitur Prouer. iij. Justorum semita quasi lux splendens procedit ⁊ crescit vsqz ad ꝑfectã diem. Primo em̃ homo habet de deo aliquam cognitiõem ex creaturis. deinde ꝑ fidem proficit ad maiorem dei cognitionem. Postremo crescit vsqz ad ꝑfectaz diem qñ sibi in via vnit̃ ꝑ diuinũ amorem: ⁊ in patria ꝑ immediatam visionẽ. B Secũdo fuit bene ordinat⁹ q̃ntũ ad ꝓximũ ꝑ cõpassionez. qz nimia austeritas etiã ex zelo fidei ꝓcedens sibi in sanctis viris plurimum displicebat. Qđ patz. qz volẽs ip̃m Demophilũ qui nimis auster⁹ erat ad cõpassionẽ ꝓuocare: sibi scripsit epl'am. In q̃ de Carpofero tale exemplũ recitat̃. Qꝛ cũ q̃dam

infidelis quēdā chr̄ianū subuertisset de hoc Earp⁹ tantū doluit ꝙ ex h̄ infirmitatē incurrit. Et cū q̄tidie deuz rogaret ꝙ puniret tales fidei subuersores: Demū sibi visio appuit/ꝙ illi subuersores a serpētib⁹ puniri debe/rent in fornace ardenti. Et sursum respiciens vidit Jesuz cū multitudine angeloꝝ: Sz tantū delectabat in punitione illoꝝ ꝙ a visione ip̄ius Jesu oc̄los auertit. Tūc Jesus ad ip̄m descendēs illos de fornace eripuit ⁊ carpo dixit: Percute me q: adhuc paratus sū ꝓ om̄ib⁹ saluandis pati. ⁊ hoc solū mihi amicū est ꝙ hoīes nō peccent. In quo facto mirabilis dei pietas (qui adhuc parat⁹ est ꝓ pctōrib⁹ mori) nob̄ ponit in exemplū pietatis ⁊ cōpassionis. L ¶ Tertio fuit bn̄ ordinat⁹ q̄ntū ad semetip̄m ꝑ magne scitat⁹ ꝑfectōez. Propt̄ quā etiā meruit honorari a chr̄o ab angelo/a mūdo. Nā chr̄s ad ip̄m in carcerē descendit: ⁊ Dionysio missaz celebranti panē obtulit dicēs. Accipe care me⁹: q: mecū erit maxīa merces tua. Angeli etiam ip̄m honorauerūt qn̄ post ei⁹ decapitationē corp⁹ exanie caput abscisuz int̄ mau⁹ extētas vsqz ad locū vbi nūc q̄escit deduxerūt ⁊ aniam ad celū gl̄iose cū hymnis ⁊ laudibus detulerūt. tot⁹ etiā mūd⁹ eū honorat quia ipsū venerabilit̄ visitat: ⁊ eius patrocinia deuote implorat: vt sic verificet verbū qd̄ ip̄e chr̄s sibi dixerat Memoria tua erit in laude. Et ideo d̄r Ecc̄i. xlix. Memoria iusti cū laudib⁹ D ¶ Scd̄o dico ꝙ ꝑfectō sui merito colligit ex claritate doctrine q̄ triplici radio illustrata fuit. Et p̄mo radio sapiētie celest⁹ quā didicit ꝑ instructionē Pauli ⁊ diuinissimi Hierothei/vt ipsemet testat in Epl̄a ad Laym. vbi ondit ꝙ post diuinissimū Paulū fuit in diuinis l̄ris introductus ex eloquijs hierothei. Et etiaz ꝑ assiduā orōnē: vt dic̄ in libro de diuīs noīb⁹. Qd̄ oportz orōnib⁹ p̄us ad ip̄z p̄ncipē duci: ⁊ magis ei appropinq̄ntes ꝑ ip̄m doceri oportuna dona circa illū collocata. Scd̄o ei⁹ doctrina fuit illustrata radio diuine reuelationis: q̄ in eo triplex fuit. Prima est q̄a spū ꝓphetie claruit: qd̄ bene patuit in Joāne euangelista in exilio relegato cui suuz reditū ꝓphetice p̄dixit i epl̄a quā sibi in pathmos insulaz direxit. Scd̄a est q: ꝑ reuelationē edoct⁹ assumptiōi bt̄e virginis interfuit. Sic ip̄e met insinuare videtur: loquēs ad Timotheū. Nos (inq̄t) vt nosti ⁊ ipsi cū sctis p̄rib⁹ cōuenim⁹ ad dormitionē corp̄is vite p̄ncipis q̄ deum suscepit. Aderat aūt tūc ⁊ frater dn̄i Jacobus ⁊ petrus ⁊c̄. Tertia fuit ꝑ reuelationem pauli/q̄ sibi ordines ⁊ officia angeloꝝ: quos in tertiuz celum rapt⁹ agnouit familiariter reuelauit/q̄ postea in libro de celesti hierarchia nobis in scriptis reseruauit. Tertio fuit illustrata radio deuote orationis/qd̄ patet in libro de diuinis nominibus vbi sic dicit. Nos igitur extēdamus nosmetip̄os oratiōib⁹ ad diuinoꝝ radiorum altiorem aspectuz. Nam per orationes nos ad diuinoꝝ cognitionem sursum trahim⁹/nō quidem deum ad nos trahētes/sed nosmetip̄os ad deum extēdentes. Et hoc ostendit Dionysius triplici exemplo. Primū est q: oratio est quedā catena luminosa desuper ad deum extenta: que ideo catena dicitur: quia ꝑ eam mens sursum trahitur. sed dicitur luminosa/quia ꝑ ipsaz meritorie illuminamur. sed dicitur sursum extenta: q̄a mens per ipsam orōnem in deum extendit. Secūdū exemplū est: quia oratio est

quasi quidā funis nauis ligate ad petram. Constat autē q̄ per funem nos trahimur ad petram que est christus non autē petram trahimus ad nos. Tertiū exemplū est de naui ad petraz impingente. Tunc aūt nauis anime nostre ad petraz christum impingit/ quando mortale peccatuz cōmittit. et quanto nauis impingit fortius / tāto amplius se elōgat a christo: cui ꝑ orationem deuotam appropinquamus. Ideo scribitur Jacobi. iiij. Appropinquate deo ⁊ appropinquabit vobis.

E ¶ Tertio dico q̄ ꝑfectio sui meriti colligitur ex multiplicitate sue victorie: quia fuit multis ⁊ diris suppliciis afflictus: de quibus omnibꝰ tāq̄ miles christi inuictus/ victoriose triūphauit. Qd̄ patet per singula discurrendo. Nam primo fuit a tribus militum ternionibus sibi succedētibus vicissim flagellatus. Unde poterat dicere cum Paulo. Ter virgis cesus suz Fuit etiaz super cratem ferream assatus ad instar Laurētij. Fuit ante bestias seuissimas ꝓiectꝰ ad instar Danielis ⁊ Ignacij. Fuit in fornacem ardentem ꝓiectus ad instar trium puerorum. Fuit ad instar Petri crucifixus. Et ad instar Pauli ad vltimuz decollatus. ¶ Sed tamen de his tormētis virtute diuina victorialit̄ triūphauit. Nam cratis ferrea amisit virtutem cōburendi ꝓpter ignitaz eius dilectionem. Unde dicit Orige. Mirabile genus medicamenti / vt ignis ignibus extinguatur. Bestie amiserunt virtutem seuiendi: quia mox vt Dionysius contra eas crucem opposuit mansuetissimas eas fecit. Unde sibi competit quod scribitur Job. v. Bestie terre pacifice erunt tibi. Fornax etiam amisit virtutem vrendi: et hoc ꝓpter spiritussancti refrigerationem. Daniel. iij. Fecit medium fornacis tanq̄ ventum roris flantem. Patibulum crucis etiam amisit virtutē cruciandi: ⁊ hoc ꝓpter recordationez dominice passionis. Grego. Si passio christi ad memoriā reducitur: nihil est quod non equo anio toleretur. Gladius etiam amisit virtutem occidendi: quia reuera carnifex ipsum nō occidit/ sed potius ad eterna gaudia perduxit.

F ¶ Secūdo notatur sui patrocinij exhibitio liberal': quod notatur cum subditur. ⁊ om̄es fines terre adorabunt te. quia reuera om̄es fideles omniū terrarum eius patrociniū implorant: quibus om̄ibus sue consolationis beneficium liberaliter impendit. Quod patet. nam suis deuotis tripliciter sua beneficia impendit. Primo quidem in vita. sicut patet euidēter in Tagaberto rege francorum sibi deuoto: quem ipse sepe et nō semel ab ira patris eripuit ⁊ a multis tribulationibus preseruauit. Secundo suos deuotos adiuuat in morte. sicut patet per hoc: Ex cum legatꝰ imperatoris libros Dionysij de nouo translatos Ludouico regi francoruz misisset: virtute dei et beati Dionysij xix. infirmi curati sunt: quorum non nulli mortali egritudine tenebantur. Tertio suos deuotos adiuuat post mortem. sicut patet in predicto rege Tagaberto: cuius animam Dionysius a demonibus ipsam ad infernū deducentibus liberauit/ ⁊ ei penitendi spaciuz impetrauit. Unde omnes fideles possunt sibi dicere illud Tobie. xij. Benedixit nobis dominꝰ ad introituz tuū: quia per te bonis omnibus repleti sumꝰ. Cuius meritis nos participes fa. ⁊c.

¶ De sctō Dionysio ser. scdus
Et in ordine. CLIII.

Homies magni virtute nūciantes in populis dignitatē ꝓphetaꝝ imperātes imperāti populo. Eccli. xliiij A ¶ Uerba ꝓposita ꝯuenient assumunt in laudē ⁊ preconiū beati Dionysij ⁊ socioꝝ eius: qui a papa Clemente fuerunt directi in Franciā. ⁊ illi gēti ⁊ maxime in ciuitate Pariensi verbum salutis ardētissime p̄dicauerūt. ⁊ illam gentem ferocē iugo fidei subdiderūt. In q̄bꝰ ꝟbis isti gloriosi martyres tripliciter describunt. Primo nanq; ostendit ipoꝝ sanctitas exemplaris. Secūdo innuit ipoꝝ p̄dicatio salutaris. Tertio exprimit ipoꝝ reuerentia paternalis. Propter eorū sanctitatem exemplarē sunt a nobis fideliter imitādi. Propter p̄dicationeꝫ eoꝝ salutarē sunt a nobis merito cōmendandi. Sed ꝓpter reuerentiā paternalem sunt a nobis solenniter venerandi. Primū notat cum p̄mittit: Homines magni virtute. Secūdū cum subdit: nunciātes in populis ⁊c. Tertiū cum annectit: imperantes imperāti populo B ¶ Primo ḡ ex virtuoso ornatu ostendit ipoꝝ sanctitas exemplaris: que notat cum p̄mittit: homines magni ꝟtute. Ex hoc em̄ dicti sunt virtute magni: quia fuerūt in virtutibꝰ copiosi. Unde ipoꝝ conuersatiōe copiosa potest itelligi quod scribit Eccli. xliij. homines diuites in in virtute pulcritudinis studiū habētes: isti in generatōibꝰ gentis sue gloriam adepti sunt: ⁊ in diebꝰ suis habētur in laudibꝰ. In quibꝰ verbis sapiens primo ostēdit ꝙ isti gloriosi martyres fuerunt in meritis copiosi: cū dicit eos diuites in virtute. Sola em̄ opa meritoria ⁊ deo grata vere diuitie sunt dicende: ⁊ a nobis feruenter appetende. Sunt em̄ saporose: quia mentem delectabiliter reficiūt. Sūt copiose: quia mentis egestatem excludunt. Et sunt fructuose: quia ad beatitudinē eternā ꝓficiūt. Sz ecōtra diuitie terrene sunt displicibiles: qꝛ cito deficiūt. Sunt ⁊ inanes: quia mentem reficiūt. Sūt detestabiles: qꝛ mētem peccatis inficiunt. Nam quia diuites huius mūdi ex cupiditate semper egent ⁊ esuriunt. ideo nō diuites sed pauperes sunt dicendi. Unde dicit Bernar. Uere diuitie nō opes sūt sed virtutes: quas secū ꝯscientia portat: vt in perpetuū diues fiat. Cui consonat quod dicit Grego. Sole diuitie vere sunt: que nos virtutibus diuites efficiunt. Si ergo fratres diuites esse cupitis: veras diuitias amate. Si culmen veri honoris queritis ad illam celestem gloriam quantotius properate. Uera em̄ gloria est que nulli prestat indigno. Secūdo ostendit ipos in moribꝰ speciosos: cum dicit: pulcritudinis studium habentes Non em̄ isti gloriosi martyres studebant vt abundarent diuitijs/vt redūdarent delitijs: sed potius studebant orationibꝰ ⁊ vigilijs p̄dicationibus ⁊ ieiunijs. Et hoc ꝓpter tria. Primo vt placarent deū. Secūdo vt edificarēt ꝓximū. Tertio vt sibijp̄is comparent regnum. Et in his ꝯsistit studiuꝫ bonoꝝ hominū. quia ad aliud nō intendunt nisi vt placent deum: ⁊ vt edificent ꝓximū: ⁊ sibijpsis accumulēt meritum. Tale studium habuit Augustinus cum diceret. Domine sanctuꝫ opus semper in me spira/vt cogitem: compelle vt faciam: suade vt te diligam, confirma me vt te teneam.

custodi me vt te nõ ꝑdã. Tertio ostẽdit ipos in populo gloriosos: cum dicit: ꝙ isti in generationibꝫ suis gloriã gentis sue adepti sunt. Et hoc rõnabiliter. Habuerũt em̃ copiã meritoꝝ et refulgẽtiam miraculoꝝ. Fuerũt em̃ magni doctores eccl'ie: sed nunc sunt ciues celestis glorie. Et iõ digni sunt vt a nobis deuotis laudibꝫ attollant Eccl'i. xliiij. Laudem⁹ viros gl'iosos ⁊ parentes nostros. Hec aũt laus (vt dicit Bern̄. sup Canti.) debet fieri cũ sinceritate fida: deuotiõe sollicita: hilaritate grata. Nõ aũt iocũditate dissoluta. qđ est ꝯtra illos q̃ in festiuitatibꝫ sanctoꝝ choreis ⁊ lasciuis ludis intendũt. in q̃ magis deũ ꝓuocãt: nõ aũt sanctos honorant. L ¶ Secũdo ex eoꝝ doctrina catholica ostenditur ipoꝝ predicatio salutaris: cum dicit/nũciantes in populis dignitatẽ ꝓphetarũ. h̄ est: veritatẽ diuinaꝝ scripturaꝝ. Ipe em̃ a beato papa Clemẽte cũ duobꝫ socijs vita ⁊ doctrina clarissimis Rustico ⁊ Eleutherio ad predicandũ fidem chr̄i i Franciã missus fuit. vbi Parisi⁹ ꝟbum salutis cũ predictis suis socijs ardentissime p̄dicauit: ⁊ maximã partẽ populi ad fidẽ cõuertit. ¶ Potest aũt dici ꝙ sua doctrina ex tribꝫ ostendit salutaris. Primo: quia radio sue doctrine totam ecclesiam mirifice illustrauit. Secũdo quia errores ꝯtra fidem insurgentes magnifice ꝯfutauit. Tertio: qꝛ om̃es secũ ꝯuersantes exemplo sue sanctitatis viuifice edificauit. ¶ Primũ patet. Nam ipe per libros quos scripsit ⁊ ꝑ p̄dicationẽ quã feruẽt exercuit ecclesiã dei singulariter illustrauit. reserando nobis occulta mysteria tam de ordinatione hierarchie eccl'iastice q̃ etiam celestis. Unde de h̄ põt gloriari assumẽs illud Eccl'i. xxiiij. Ego sapientia effudi flumina. Et bñ dicit flumina pluraliter. quia q̃cq̃d ꝑtinet ad ꝯsciẽtie puritatẽ: ad moꝝ reformationem: ad ꝟtutũ crementũ ⁊ dilatationẽ: ⁊ ad diuine dulcedinis ꝯtemplationem: hoc totũ in sua doctrina lucidissime comprehendit. Et ideo merito sibi congruit quod scribitur Esaie xlij. Dedi te in fedus populi mei: ⁊ in lucem gentiũ: vt apires oculos cecoꝝ ⁊ educeres de captiuitate vinctũ: ⁊ de domo carceris sedentes in tenebris. ¶ Scdm̃ patet. Nam ipe hereticos gladio ꝟbi dei necauit. ⁊ errores contra fidei veritatem insurgentes apertissime ꝯfutauit. Et ideo bñ figurari potuit per Josiaz: de quo scribit. iiij. Regũ. xxiij. ꝙ figuras idoloꝝ ⁊ abominatiões q̃ erant i terra Juda ⁊ hierusalem abstulit: vt statueret verba legis. Josias interp̄tat incẽsum domini. ⁊ bene signat btm̃ Dionysiũ: q̃ totus fuit igne charitatis ⁊ zelo fidei succensus: ⁊ seip̄m deo in sacrificium obtulit. quia totũ cor suũ in legis diuine meditatione totã linguã in fideliũ eruditione: ⁊ totam virtutẽ suam in fidei defensione ⁊ ꝟtuosa opatione deo obtulit in sacrificiũ. Hic figuras idoloꝝ ⁊ abominatiões abstulit. qꝛ versutas calliditates hereticoꝝ ꝑ veritatem fidei cõfutauit: ⁊ rõnes phantasticas tanq̃ q̃dam idola cõminuit et ꝯfregit. ¶ Tertiũ patet. Nam ab ipo tantus decor ꝟtutum resplenduit: ꝙ omnes eũ videntes ⁊ secum ꝯuersantes ꝟtutum exemplis mirabiliter edificauit. Et ideo ꝓpter sue ꝟtutis exemplaritatẽ gratiosam nõ incõgrue sue ꝟtutis habitus figurari potest ꝑ illaz vestem Aaron in qua erat tot⁹ orbis terraꝝ descript⁹. ⁊ parentũ magnalia in quattuor ordinibꝫ lapidum erant sculpta. Descriptio toti⁹ orbis desig̃t

vniuersalē decorem omīs virtutis qua beat⁹ dionysi⁹ excellēter ornatus fuit. Parentū vo magnalia que in q̄tuor ordinibo lapidū erant sculpta possūt denotare excellentiā q̄tuor vtutū: in quibo beat⁹ dionysi⁹ oēs alios patres eccle excellebat: videlz in humilitate z sapiētia/in paupertate z obediētia. Quia salua pace z reuerētia aliorū in dictis q̄tuor excellētijs virtutū nullus sibi similis iuenit. D ¶ Tertio ex ipsoz p̄sentia corporali notatur ipsoz reuerētia paternalis/cū anne/ctitur: imperātes imperanti populo. Et hoc cōuenienter. Jure em̄ paternalis auctoritatis beat⁹ dionysi⁹ z eius socij debēt specialiter imperare populo gallicano: licet cunctis fidelibo auctoritatē habeāt imperādi. Cui⁹ rō ē: Quia lz oīes sancti martyres qui p fide vsq; ad mortē decertauerūt sint in toto orbe terraz a cunctis fidelibo venerādi: ab illis tamē precipue quos ad fidē christi per p̄dicationē euangelij genuerūt: z inter quos signis/exēplis z miraculis claruerē. Potest autem dici q̄ beato dyonysio cōperit auctoritas principādi p̄ter tria que cuilibet principi z plato conuenit suū populū salubriter gubernanti. Habuit em̄ primo prudentiam ad cognoscendū. Secūdo clementiā ad miserēdū. Tertio iusticiā ad decernēdū. ¶ Primū patet. Tante nanq; fuit prudētie in docēdo z etiā in regēdo/q̄ cuilibet morbo sciebat congruū remediū applicare. Quē modū apte docet Cassiodorus dicēs: Feroces discretiōe p̄mendi sunt: dolosi caute circūueniēdi: simplices z benivoli sub lenitate tractandi sunt. Et ideo vbiq; necessaria inuenit prudētia: quia rebus oīibo adhibere videt accōmoda. Vñ de beato dionysio congrue potest intelligi qđ scribit ij. Reg. xxij. David sedēs in carbedra princeps sapientissimus inter tres. Et bene dicit/inter tres: cum em̄ triplex sit principatus: videlicz monasticus/yconomic⁹ z politic⁹. Ille est sapiens qui principatū p̄prie conscientie bene regit virtute monastica. Sapientior aūt qui suam familiaz bene regit virtute yconomica. Sapientissim⁹ autē dicitur quādo p̄incipatū reipublice bene regit virtute politica. Quod optime fecit beatus dionysius: qui terrā gallicanā ad fidē cōuertit: et eos in amore dei sanguine p̄prio confirmauit.

¶ Secundū patet. Tante nanq; clementie fuit beatus dionysius q⁹ viscera sue compassiōis ad oīes generaliter exp̄endit: dicēs cum apostolo: Quia infirmat z ego non infirmor. ij. Cor. xj. Hanc autem clemētiam maxime ostendit in suppotādis miserijs afflictorum/in consolandis mestitijs oppressorum/z in remittēdis iniurijs sibi indebite irrogat⁹: p quibus exēplo christi deuotissime orabat. ¶ Tertium patet. Fuit enim veritatis z iusticie feruentissim⁹ emulator: et ideo conuenienē potuit dicere illō Job. xxvij Justiciam quā cepi tenere non deseram. Quia p ea vsq; ad mortē viriliter decertauit. Unde quia sic fructuose suos subditos gubernauit: et eis tot bona exempla edificationis reliq̄t: ideo a christo audire meruit: Veni dilecte meus ad me: quia tempus est vt epuleris in conuiuio meo cum fratribus tuis. Et ideo beato dionysio z eius socijs bene conuenit illud Job. xxxix Complebunt in bonis dies suos/et annos suos in gloria. Quam gloriā nobis concedat tē.

¶ De sancto Dionysio Sermo tertius

Et in ordine. CLIIII.

Homo cuz in honore esset nō intellexit: cōparatus est iumētis insipiētibus: ⁊ similis factus est illis. in pñ. A ¶ In quo status humane penalitatis ⁊ miserie declarat. Sup quo ꝑbo dicit Bern. Heu tristis ⁊ lachrymosa mutatio: vt homo paradisi accola: terre dñs: celi ciuis: domestic⁹ dñi sabaoth: frater beatoꝝ spirituū/ ⁊ celestiū coheres virtutū: repentina se cōuersione mutauit in pecorinā silitudinem indigentē feno: ⁊ in feritatē indomitaz alligatā presepio. Sed ille qui nō continet in ira sua miscēdias suas/ adhuc non destitit hoi misereri. Propter qd ꝑ nostra salute ille qui est panis angelorū factus/ est fenū posit⁹ in presepio: vt sic nobis tanq̄ iumentis alimentū prestaret. Cibus enim hoīs mutauit se in pabulū pecoris homine prius mutato in pecus. B ¶ Ad cuius pleniorē euidentiā est sciendu ꝙ in lapsu p̄mi hoīs/ homo de honore ⁊ gloria in qua creatus ē cecidit in ignominiaz: de copia in miseriam: de gaudio in dolorē ⁊ penam. Nam oēs hoīes ante statū peccati fuerūt īmortales: angeloꝝ ciues: ⁊ oīm reruz dñi ⁊ possessores. Sed post pctm̄ omnes hoīes facti sunt mortales: qꝛ omnibꝫ respondet terra cinerosa ꝑ vite principio: miseria dolorosa ꝑ vite medio: et mors horrenda ꝑ vite termino. quoꝝ origo fetor: vita dolor: ⁊ finis horror. Quorū vt dicit Bern. conceptus est culpa: nasci miseria: viuere pena: mori angustia. Vñ idē Ber. sic scribit ad Eugeniū papā. Uide vñ venerꝭ ⁊ erubesce: vbi es ⁊ ingemisce: quo vadis ⁊ contremisce. Talis igitur cōsideratio qua homo ꝓpriā naturā: presentē gloriam: ⁊ suā parentelā considerat: quā exprimit Job. xvij. Putredini (inqt) dixi pater me⁹ es: mater mea et soror mea vermibus. Merito ipsum in sui humilitatē ⁊ mundi cōtemptū inducit: que sunt principiū vite sancte ⁊ pignus salutis eterne. ¶ Sed proch dolor multi huius cōditionis ignari nō hoīes/ sz crudeles bestie dici possunt. Quos euidenter ⁊ ꝓprie describit Daniel. vij. c. ita dicēs. Uidebam inquit in visione mea: ⁊ ecce quattuor bestie grandes ascendebāt de mari diuerse inter se. Una quasi leena ⁊ alas habebat quasi aquila: ⁊ super pedes quasi homo stetit. Et ecce alia bestia simil' vrso: ⁊ tres ordines dentium erant in ore ei⁹. Et ecce tertia bestia quasi pardus. ⁊ ecce q̄rta bestia terribilis ⁊ mirabilis nimis. He nāq; quattuor bestie designāt conditionē viciosam hominis per peccatū bestiali statui comparatū. C ¶ Nam prima bestia que erat quasi leena/ ⁊ habebat alas quasi aquila: aperte signat superbiaz humilitati contrariaz. In qua proch dolor hodie multi habentes clerici/ laici/ et religiosi ex defectu considerationis sui. Leo em̄ est rex animaliuz: Aquila vero pre ceteris volat in altū: sic homo superbꝫ semper ⁊ vbiq; querit in omnibꝫ dominari et ceterꝭ ante ferri: nullum sibi equalem estimans: ⁊ ideo pre omnibꝫ ⁊ ab omnibꝫ desiderat honorari. Istis alis aquile. i. mentis superbe/ non volatur ad sublimitatem glorie angelorū: sed magis deprimunt deorsum vsq; ad penā damnatorum. Si em̄ superbia ip̄m Luciferum qui fuit lucidissimus ⁊ splendidissimus angeloꝝ sic detraxit in ꝓfundum inferni: vbi credis ꝙ demerget putridum vermiculum se inflan-

tem. Nō solū autē hec bestia habebat alas vt aq̄la: sed in corpore erat quasi leena: in q̄ feritas ip̄ius superbie designatur. Hic leo ē homo superbo qui rugit cōminādo. Seuit aūt morsus opprobrioꝝ ⁊ cōuitiorū vulnera inferendo. Rapit ꝟo ⁊ opprimit innocentes homines iniuste opprimendo/et pecuniam ab eis indebite extorquendo. De hoc leone. i. homine superbo: i bestialem feritatem ꝑ elationē mutato/scribit Ezechiel. xix. Leo fact⁹ est ⁊ didicit cape predas ⁊ homines deuorare. D ¶ Sed est sciendū: ꝙ ad hanc bestiam ꝓsternendam sunt tria remedia potissima. Primū est cōsideratio ꝓprie vilitatis. Qui em̄ attēdit sue nature originem/ꝙ est sterc⁹ immūdū. ⁊ vite p̄ñtis miseriam: q̄ nascimur cū dolore: viuimus cū labore: ⁊ morimur cū merore. Et ꝙ de vtero matris homo egredit nud⁹/pauper/miser/⁊ miserabilis. dolens ꝙ homo sit: plorans ꝙ miser sit. Et hec vera ē scientia demonstratiua q̄ salubrit̄ homini superbo demonstrat ex ꝓprie nature vilitate ꝙ debeat esse humilis et nō superbo. Nam sicut dicit Bernardus. Humilitas ē virtus qua homo verissima cognitiōe sui/sibimetip̄i vilescit. Et ideo dicit ꝙ sola virt⁹ humilitatis est lese charitatis reparatio: ⁊ per cōsequēs totius superbie eneruatio. ¶ Secundū est cōsideratio trāsitorie vanitatis. Omnia em̄ de quibꝫ gloriamur in presenti siue sit scientia siue potentia: siue fortitudo: siue pulcritudo: siue parentuꝫ nobilitas: siue diuitiarum copiositas: Omnia illa in momento euanescunt: ⁊ transeunt velut fumus. quia in morte putrescit tua pulcritudo. prosternetur tua fortitudo. Tūc commutabis nobilitatem parentū in vilitatem vermiū. q̄a putredo erit mater tua: ⁊ vermes sorores tue. Paꝝ em̄ durāt ale suꝑbie: quia in morte cadēt plume iactantie: euellent̄ ale superbie. Ideo scribit̄ in Daniele. Aspiciebā donec euulse sunt ale eius: ⁊ sublata est bestia de terra. Tertium est ꝯsideratio districti iudicij ⁊ eterne penalitatis. quādo iudex iustus dicet malis: Ite maledicti in ignē eternū: q̄ parat⁹ est diabolo ⁊ angelis ei⁹. Matth. xxv. Ubi dr̄ Bern̄. Qui sputas tūc meror erit: q̄s luctus q̄ tristicia: cū sepabunt̄ impij a ꝯsortio btōꝝ: ⁊ a visiōe dei. Cuius carētia ſm Chryſ. homel. xxiij. sup Mat. tāta pena est ꝙ mille gehēne illā amaritudinē eq̄pare nō possent. Ibi em̄ erit dolor intolerabil̄: fetor incōpabilis: timor horribilis: mors aīe ⁊ corpis. sic dr̄ Grego. i mor̄. Ibi horrēdo mō fit mors miseris sine morte: finis sine fine. ⁊ atroci⁹ in tormentis obruit̄ q̄ hic altius ꝑ suꝑbiā eleuat̄. ⁊ q̄si ꝑ amena prata ad penas ꝑpetuas trāsit: q̄ per mētis elationē ⁊ p̄ñtis vite ꝓsperitatē ad dānationē ꝑpetuā tēdit. Dicunt em̄ h̄ vt dr̄ Job. xxj. Cōplebūt i bonis dies suos: ⁊ i pūcto ad infernū descēdūt. A q̄ nos custo. ⁊c.

¶ De eodē sermo q̄rt⁹
Et in ordine. CLV.

Viso quomodo prima bestia sit prosternenda ex ꝯsideratione ꝓprie vilitatis Restat ostendere quomodo secūda bestia sit ꝓsternenda ex consideratione humane dignitatis. que ostēditur in hoc ꝙ homo factus est ad imaginē ⁊ similitudinē dei p̄ ceteris creatur. A ¶ Istā aūt secūdaꝫ bestiā que hominē i bestialē vitā ꝑ pctm̄ cōmutat: Daniel describit cū

subdit. Et ecce alia bestia sil'is vrso/ꝛ tres ordines dentiū erant in ore eius ꝛ sic dicebāt. Surge comede carnes plurimas. Notate ꝟba/signate mysteria. Vrsus ad lr̄am est anīal gulosum ꝛ mellis dulcedinē diligit. Ista bestia gulosa īmoderate diligēs dulcia/est carnis īmūdicia siue luxuria. Tres ordines dentiū in ore huiꝰ bestie/sunt tria q̄ illud pctm̄ cōplectit. videlicꝫ cogitatio pctm̄ inchoans: cōsensus pctm̄ opans: ꝛ opatio peccatū ꝯsūmans. Ipsa em̄ inordinata cogitatio mentē inficit: ꝯsensus interficit sed opus ꝯsuetudinē inducit. Unde dicit Aug. Q ex volūtate ꝑuersa facta est libido/ꝛ dum seruit libidini: facta est ꝯsuetudo. ꝛ duꝫ ꝯsuetudini non resistit facta est necessitas. Sed aliū ꝓgressum pcti ponit Grego. dicens. Q ex cogitationis delectatiōe innascit pcti affectio: ex affectione cōsensus: ex ꝯsensu opatio: ex opatione ꝯsuetudo: ex ꝯsuetudine desperatio. ex desperatiōe pcti defensio/ex defensione gl'iatio. quia gl'iant cū malefecerint: ex gl'iatione eterna damnatio. Primus g̃ ordo dentiū huiꝰ abominabil' bestie est praua cogitatio ꝛ praua delectatio q̄ mens inficit/ꝑ quaꝫ cibꝰ iste venenosꝰ q̄si inter fauces recipit: ꝛ nisi statim expuat ꝓculdubio mortē inducit: qꝛ talis morosa delectatio pctm̄ ꝑficit/vt dicit Aug. Secundus ordo dentiū est ipse ꝯsensus in delectatiōe pcti/q̄ non solū aniam inficit: sed interficit. Nam ꝑ ꝯsensuꝫ venenū illud mortiferū q̄si in ventrē traijcit. Ex quo statim aīa ꝑfecte moritur. Ido dixit saluator Matth. v. Qui viderit mulierē ad ꝯcupiscendā eam. i. eo anīo vt ꝯcupiscat: iā mechatus est eā in corde suo. quia tali nō deficit peccandi volūtas/sed solū oportūitas. Tertiꝰ ordo dentiū ē ip̄ꝫ opꝰ nefariū/ꝑ qd̄ illd̄ venenū mortale q̄si in naturam vertit: quia ex vsu praui opis ꝯsuetudo execrabil' generat. Et ꝑ istos tres ordines dentiū hec maledicta bestia pl'imos deuorat de q̄libꝫ statu hoīm. Ido dictū fuit illi bestie: surge comede carnes pl'imas: hoc est homies carnalit' ꝛ bestialit' viuentes in fetore luxurie. Hos em̄ fetidos homines ꝛ carnales deuorabūt in inferno serpētes ꝛ demones/vermes ꝛ ignes. De p̄mo Deut. xxxij. Dentes bestiarū īmittam in eos cū furore trahētiū sup terrā atqꝫ serpentiū. De scdo Judith vltio. Dn̄s om̄ipotens vindicabit in illis in die iudicij: dabit eī ignem ꝛ vermes in carnes eoꝝ vsqꝫ in sempiternū. De talibꝰ homibꝰ bestialibꝰ dt Joel. ij. q iumēta ꝯputruerūt in stercore suo. vbi dicit Grego. Jumēta in stercore suo putrescere est carnales hoies in fetore luxurie vitaꝫ finire. B ¶ Ad hanc autem bestiam ꝓsternendā potissime valet cōsideratio hūane dignitatis q̄ sumit ex impressione diuine imaginis. et hoc ꝓpter tria. Primo qꝛ ꝑ impressionem huiꝰ imaginis sola natura rōnalis ē capax btitudinis/et ꝑ eam naturali dignitate distinguit ab om̄ibꝰ rebus creatis: quas naturalit' supgreditur. ¶ Scdo qꝛ ꝟtute illiꝰ imaginis natura rōnalis disponit et ꝑficit ꝟtuali sctitate: q̄ consistit in quadā mundicia mentis ꝛ corpis/sine qua non pōt hō in dei filiū adoptari/ꝛ ꝑ gr̄am decorari: aut ꝑ gl'iam coronari. ¶ Tertio qꝛ ꝑ hanc imaginē/virtutū decore ornatam hō ab alijs hoībꝰ discernit quadā spūali ꝯformitate. Oportet em̄ in illa ciuitate supna mēbro suo capiti ꝑfectissime ꝯformari. Et ꝑ hanc ꝯformitatē q̄ vitā chr̄i ꝟtuosis

actibꝰ imitātur/ ipsi electi in extremo iudicio a reprobis discernent/ qñ illa formidanda q̄stio ore dñico cunctis ī iudicio ꝓponet. Cuiꝰ ē hec imago ⁊ suꝑscptio? Huic q̄stiōi iusti cū gaudio rñdebūt. Dñe Jesu chr̄e hec imago tua est: qꝛ tibi ꝯsignata in creatōe ꝑ te renouata in redemptiōe: tibi conformata in imitatiōe: sed ipi impij arguēte ꝯsciētia: allegante iusticia: tūc cuꝫ fletu dicent. Justissime iudex hec est imago ꝑ te creata. ꝑ nos deformata ⁊ a te ꝑpetue reꝓbata. Quā rñsionem iudex exequet ⁊ dicet. Ite maledicti in ignē eternū ⁊c. L ¶ Nūc restat videre de tertia bestia in q̄ hō ꝑ petm̄ deformat: quā ꝓpheta sic describit. Ecce tertia bestia q̄si pardus ⁊ alas habebat q̄ttuor ⁊ q̄ttuor capita. ⁊ ptās data est ei. Per hanc bestiā ꝯgrue figurātur studentes curiosi ⁊ hoīes ambitiosi: q̄ laborant vt attingant aliquē gradū dignitatꝭ ⁊ eminētie: qđ ꝑ caput itelligit: eo ꝙ caput sit eminētior pars aīalis. Quattuor ale sunt q̄ttuor intentōnes ꝑuerse/ quibꝰ volant ꝑ desideriū ⁊ conatuꝫ vt possint assequi qđ intendūt. Quidā em̄ student ⁊ laborāt vt ꝓsint. Quidā vt p̄sint. Alij vt domient. Alij vt honorentur. Primi volant alis aquile vt possint celeste brauiū obtinere. Secundi volant alis herodij/ vt possint honores ⁊ diuitias obtinere. Tertij volant alis vulturis vt possint cadaueribus ⁊ delicijs se implere. Quarti volāt alis pauonis vt possint caudaꝫ sue pulcritudinis alijs oñdere. Oim autē istoꝝ volatus/ nō est sursum ad celeste p̄mium/ sed potius deorsum: quia ducit ad infernale supplicium. Sola autē gemina ala/ charitatꝭ dei scꝫ ⁊ proximi volat sursum: qꝛ ꝑtingit ad eterne felicitatis brauiū. D

¶ Ad hanc autē bestiam. i. bestialeꝫ vitam ꝓsternendaꝫ multum valent tria remedia. Primum est ꝯsiderare breuitatē p̄sentis vite/ que est quidā vapor ad modicuꝫ parens. qui cum trāsierit nullū vestigiū sui relinquit. Post hanc em̄ vitam/ quid ꝓfuit in anis gloria/ quid breuis leticia/ quid mundi potentia/ quid carnis voluptas: quid false diuitie: quid magna familia? Hec em̄ oīa vt dicit Bern̄. vana sunt et subito transeunt velut vmbra. ¶ Scđm est considerare fallaciā mūdane glorie/ de qua sic dicit Bern̄. Fallax mundi gloria digne respuitur: q̄a subito tanq̄ flos feni arescit. Et cum hocipso eius status qualiscūq̄ fuerit certe plus habet anxietatis q̄ꝫ iocūditatis. Dum vendicas quod nō habes: dum litigiose defendis qđ habes: dum semꝑ plura ambis q̄ꝫ habes. Que ergo requies? q̄ cōsolatio in hac gloria tua que plus hꝫ anxietatis q̄ꝫ iocūditatis. ¶ Tertium est feruenter appetere suauitatem dulcedinis diuine. De quo dicit Bern̄. ꝙ gustato spiritu dei/ necesse est carnē desipere. Affectanti em̄ celestia: terrestria nō sapiunt ⁊ eternis inhianti: fastidio sunt trāsitoria. E ¶ Nunc restat videre de quarta bestia que ꝑm descriptionē Daniel fuit terribilis atq̄ mirabilis ⁊ fortis nimis: dētes ferreos habebat: ꝯterens ⁊ cōminuēs: ⁊ reliqua pedibus suis cōculcans. Per istam bestiā ꝑm glosam intelligitur voluntas obstinata in malo. Unde huic bestie nomē speciale non imponit: quia hoc peccatū omne malum complectit: De hac bestia dicitur ꝙ erat terribilis: mirabilis ⁊ fortis. Quia obstinata: volūtas est terribilis deformitate: quia nullā feditatē peccati abhorret. Et est mira

bilis ferocitate: quia nec expauescit formidabilē dei sententiā: nec incertā mortis horam: nec interminabilē infernī penam/ q̄ ꝓpter hoc a peccō resipiscat. Est etiā ista bestia fortis malignitate: q̄ nec p̄dicatione corrigitur nec diuina inspiratōne ꝙuertit. Nec cor suum amore celestis patrie emollitur: nec timore infernalis gehenne concutit. Dicitur etiā habere dentes ferreos ꝓpter obstinationē in malo et inflexibilitatē ad bonum: q̄ istis dentibus cōterit q̄ abiecit oēm inspirationem diuinā: cōminuit et annihilat omnē gratiā q̄ pedibus sue desperationis cōculcat: q̄ premit eternā gloriam. Et ista voluntas obstinata in malo fm Bern̄. est cor durū q̄ impenitentis: qđ nec ꝙpunctione scinditur nec pietate mollitur: nec monet precibus: nec minis cedit q̄ flagellis indurat. F ¶ Ad banc bestiam ꝓsternendā tria sunt remedia quoꝝ nullū haberi potest nisi de profundo miserationis diuine: homini obstinato q̄ peruerse voluntati diuinitus largiatur misericordiē. Primū cōsistit in ꝓfecta penitudine peccatoꝝ in quo appareat mira clementia diuine pietatis: que homini in ꝓfundo peccatoꝝ delapso: quasi contra renisum ꝓprie voluntatis dignatur manū sue misericordie porrigere. q̄ ad penitentiam reuocare. Ideo bene dicit ꝓbeta: q̄ miserationes eius super oīa opera eius. Secōm cōsistit in ꝓfecto cōrempsu p̄sentiuꝝ cōmodoꝝ in quo anima per gratiam adiuta vim facit suis naturalibus desideriis: q̄ cōtra illa contendens q̄ decertans ad que naturaliē inclinatur: q̄ sic sibimet violenter reluctādo regnum celoꝝ quasi violēter rapit: vt sic verificet illud Matth. xj. Regnum celoꝝ vim patitur q̄ violenti rapiūt illud. ¶ Tertium cōsistit in feruido desiderio celestium premioꝝ: ad que quicūq; feruenter afficitur: tali necessario despicit oīnia suauitas: que in rebus creatis inuenitur. Quia sicut dicit Gregorius. Ille solus nouit in temporalibus nihil esse: qui nouit eterna veraciter estimare. Primum istoruꝫ remediū consequimur per vocationē timoris quo nobis horror extremi iudicij diuinitus incutitur. Secōm consequimur per iustificationem amoris quo solum in rebus diuinis q̄ celestibus delectamur. Tertium ꝙsequimur p̄ spem glificationis qua futuram beatitudinem certissime p̄stolamur. Qđ nobis prestet.

¶ De Translatione sancti Augustini Ser. pal. Et est in ordine. CLVI.

ECce odor filij mei. sicut odor agri pleni cui benedixit dñs Gen. xxvij.

A ¶ Verba ꝓposita spūaliter intellecta ꝙuenienter attollunt translationem beati Augustini. In quibus sancta mater eccl'ia ipsius translationeꝫ cōmendat ex tribus. Primū est miri odoris fragrātia. Secōm est virtuose plenitudinis abundantia. Tertiū est diuine benedictionis euidentia. Et ista tria se recto ordine ꝙsequūtur Nam odoris suauitas ꝓcedit ex virtuosa plenitudine: sed ipa virtus plenitudo causatur ex diuina benedictione. Attende ergo anima christiana odoris suauitatem vt attraheris. Attende benedictionem vt eam con

sequaris. Et attende ꝓtuis plenitu/
dinē vt implearʒ. Propē ꝑmū ꝑmit/
titur: ecce odor filij mei. Propē scōm
subdit/sīc odor agri pleni. Sed ꝓpē
tertiū annectit/cui bñdixit dñs. Pri
mū g̃ qō hāc ꝑclarā festiuitatē attol/
lit/ait miri odoris fragrātia q̃ etiā cō
mendabil' reddit ex tribꝰ. Primū est
euidētia demonstrationis q̃ notat in
aduerbio/ecce. Scōm excellētia vir
tualis pfectōnis. Que notat in odo/
re. Tertiū est ꝑminētia filiationis/q̃
notat cū singulariē adiūgit. filij mei.
B ¶ Circa primuz est sciendum/q̃
ꝙuenienter hic vtitur aduerbio de/
monstrādi triplici rōne. Primo qui/
dē ad exꝑmēdū admirationē z euidē/
tiā tanti miracli. Q̃ eīm de ossibꝰ na
ture incineratʒ z q̃si in puluerē reda/
ctis tam suauis odor ꝓcedat/q̃ oīm
aromatū odorē ꝑsuper q̃lis ꝓcessit de
ossibꝰ bri Augustini: cuz eleuaret de
tumulo/qñ sacrū corpus eiꝰ transla
tū est a Sardinia in Papiā. hoc ne/
cessario supnaturali miracl'o attesta
tur. Scōo hoc fit ad notādum certi
tudinē rē incredibil' facti. Et sic acci
pit Luc.j. cū dicit. Ecce ego ꝙcipiet z
pariet filiū. q. d. indubitanter z certitu
dinaliꝰ ō fiet. Tertio hoc fit ad signi
ficandā euidentiā tam singl'aris pre
conij: z sic accipit illō Apo.xxij. Ecce
venio cito: z merces mea mecū est: ꝺt
dñs dare vnicuiq; scōm opera sua.
¶ Circa scōm est sciendū/q̃ excellē
tia siue virtualis pfectionis euidenē ex
ꝑmit in effusione tam suauis z mirifi
ci odoris. Ad cuiꝰ euidentiā est scien
dum/q̃ virtualis pfectō bri Augu/
stini refudit m'triplicē suauitatʒ odo
rē. Primo quidē in mūdo. Scōo in
celo. Tertio in tumlo. ℒ ¶ Pri/
mum ptz. Nam in mūdo refudit tri/
plicē odorē. Primo quidē odorē sctē
opatōnis in vita ꝓtuosa. De hoc pōt
intelligi qō scribit Lañ.iiij. Odor ve
stimentoꝝ tuoꝝ sīc odor thuris. Nā
p vestimēta ꝺm glosaz signāt opa iu/
storꝝ: quibꝰ debēt vestiri pfecti docto
res vt bñ qō doceant ꝓbo impleāt ex/
emplo. Et sicut sunt q̃dam vestimen
ta q̃ tegunt tm̃: alia aūt que tegunt z
calefaciūt: sed nō ornant sīc vesti/
mēta religiosoꝝ. Alia ꝓbo que tegunt
calefaciūt z ornāt: Jta sunt quedam
opa bona q̃ tegunt tm̃/sed nihil vel
modicū faciūt p charitatʒ feruorem:
Sicut opa necessarie satisfactionis.
Nec ipsos operantes: nec alios in/
flāmant p charitatʒ feruorē. Alia sūt
opa q̃ tegunt z calefaciūt sed non orꝰ
nant q̃ ad alios: sicut sūt opa supero
gationis. q̃ faciūt illi qui sunt in bere
mo z in latibulis ꝓstituti: q̃ ꝓcedūt q̃
dem ex feruore charitatʒ quo ad ipos
opantes: sed non ornant. i. edificant
alios: qa latent z in absconso fiunt.
Alia ꝓbo sunt opa que tegunt calefa/
ciūt z ornant: sicut sunt opa supero/
gationis q̃ fiunt in ꝙspectu fidelium q̃
exinde edificanť z interius ornanť qz
ad filias ꝙuocanť. De talibꝰ scribit p
uerb. vl. Stragulatā vestē fecit sibi
byssus z purpura indumētū eiꝰ. Ta
lia aūt opa ꝙuenienter ꝙpanť odori
thuris. Quia sicut supmū qō erat in
mensa ꝓpositionis fuit thus. Qō pōt
q: sup mensaz illā primo erant panes
sup panes erant patene/sup patenas
erat thus. Jta supma oblatio q̃ fit in
ecclia/est opus bonū/et vera charitʒ
tate elicitū. Qō ptz. Nam p panes il/
los signat sapiētia/p patenas eloquē
tia. Per thus ꝺbo signat bona opa ex
charitate informata. Scōo refudit
odorem celestis sapiētie in doctrina
luminosa. De hoc pōt intelligi qō scri/
bit Eccli.xxiiij. Ego quasi liban' va/

poraui odorē. Ubi est notabiliter ad uertendū. Q. odor celestis sapientie ꝑ luminosaꝫ doctrinā nō euaporat nisi de libano. Libanꝰ interp̄tat̄ decandidatio: ⁊ signat mentem puram ab omni fetulentia praue cogitatiōis: et inordinate affectionis depuratam: a qua dulciter ⁊ sapide euaporat odor celestis sapientie ⁊ luminose doctrine Unde de tali doctore qui talem doctrinam profert scribit̄ Cañ. iiij. Fauus distillās labia tua: mel ⁊ lac sub lingua tua. In quibꝰ verbis ꝑm Origenem innuit̄ quales debent esse doctores quo ad corpus: quo ad corda: ⁊ quo ad verba. Debent esse pleni castitate quo ad corpora: vt possint dicere illud Ecc̄i. xxiiij. Quasi balsamū non mixtū odor meus. Itē debēt esse repleti dulcedine: quo ad corda: quia secura mens q̄si iuge cōuiuiū. Et replentes alios abundātia doctrine q̄ ad verba. Fauus em̄ ꝑm Orige. est cera virginea dulcedine mellis repleta ⁊ signat mundiciā castitatis ⁊ repletionem spiritualis dulcedinis. Talia autē labia predicatoris debent istud mel spiritualis dulcedinis distillare ⁊ nō solum effundere. Quia ꝑm glo. Sic nō semꝑ expedit p̄dicare aspera ita nec dulcia. Sꝫ ista sunt sibi ordinate ꝑmiscenda: vt ꝑ asperitatē exerceant pigros: ⁊ ꝑ dulcedinē afficiant deuotos. E ¶ Tertio effudit odorem mirabilis deuotiōis in ꝯscientia amorosa. De q̄ ip̄emet loquit̄ in li. cōfes. dicens: Intromitt̄ me q̄nq̄ in tā inexpertam dulcedinē que si ꝑficeret̄ in me/nescio quid erit. vnum scio/ꝙ vita ista nō erit. Et ꝺ hoc potest intelligi qꝺ scribitur Cañ. iij. Que est ista que ascendit sicut v̄gula fumi ex aromatibꝰ mirrhe ⁊ thuris. In quibus verbis innuit̄/ꝙ ista deuotio cōsurgit ex tribꝰ. Primo quidē ex feruida mentis eleuatiōe q̄ intelligit̄ ꝑ virgulam fumi que in altuꝫ erigit̄: ⁊ signat mentis rectam intentionē que in deū dirigitur. Secūdū ex omniū virtutū aggregatiōe: in quibꝰ odor suauis deuotionis respergit̄. Tertio ex carnis mortificatiōe: que quanto magis spūali disciplina reprimit̄: tāto mens suauiꝰ in diuina dulcedie delectatur.

F ¶ S. ꝺo beatꝰ Aug. in celo refudit triplicē odoreꝫ. Nā inter apl̄os respersit odorem voluntarie paupertatis ꝑ vitam apl̄icam quā elegit ⁊ instituit. Inter martyres respersit odorem voluntarie penalitat̄: quia volūtatē ꝓ fide patiendi indesinenter habuit. Unde de ipso canit̄: O martyr desiderio ⁊c. Inter ꝯfessores ⁊ virgines respersit odorem ꝯtinentie ⁊ celestis sctimonie: quam ⁊ verbo docuit ⁊ opē seruauit. Fuit em̄ totus castitatis amator: vnde non ꝑmittebat ꝙ soror sua carnalis cum nepte sua q̄ tm̄ ambe deo seruiebāt: ip̄m crebro visitarent. Ex quo ptꝫ quantū odorem et nitorem ꝯtinentie dilexerit: vnꝺ recte potuit dicere illud Job. xxxj. Pepigi fedus cū ocl'is meis: vt nō cogitarē q̄dē de virgine. G ¶ Tertio beatꝰ Aug. refudit mirabilē odorē sensibilē de tumulo. cuiꝰ excellētia ptꝫ ex tribus. Primo q̄dē rōne q̄litatis: q̄ talis odor ita suauis nusq̄ē visus sup terrā: vtpote quē nō de terrenoꝝ aromatū: sed celestiū virtutū p̄ciositate ille celest̄ pigmētariꝰ ꝯfecerat. Scꝺo rōne quātitat̄. vincebat em̄ ille odor om̄es alios odores: imo odor thuris ⁊ aromatuꝫ videbant̄ fetere respectu eius. ¶ Tertio rōne virtuositatis: q̄ iste odor ⁊ morbos curauit: ⁊ mortuos suscitauit. Ita fortiter etiā manibus adherebat ꝙ per lotionē manuū

non poterat aboleri. H ¶ Circa tertiũ est sciendũ/ q̃ licet om̃es fideles sint filij eccl'ie generaliter triplici ratõne. Tum q: spũaliter generati ꝑ verbũ Jaco. j. Uolũtarie em̃ genuit nos verbo ꝟtutis sue. Tum q: sacramentalit̃ regnãti ꝑ baptismũ Joan. iij. Nisi quis renat⁹ fuerit denuo ex aqua ⁊ spũsctõ ⁊c̃. Tum q: in filios adoptati ꝑ spiritũ suum Roma. viij. Non em̃ accepistis spm̃ seruitut̃ iterum in timore/sed accepist̃ spm̃ adoptionis filioꝝ dei. Spẽalis tamen imo singular̃ filius eccl'ie fuit btũs Aug⁹ q: sue matri scz eccl'ie tria exhibuit/que etiã filij naturales suis matribꝰ exhibere tenentur. Primo nãq; matri eccl'ie deuotã subiectionẽ. Secundo intimã dilectionẽ. Tertio feruidam defensionẽ. Primũ patet Nã btũs Aug. non solum dicta ⁊ scripta sua/iudicio ⁊ discretioni eccl'ie deuotissime subiecit. sed etiã totã vitã suã in honorẽ dei ⁊ seruitiũ eccl'ie liberaliter expendit. Et iõ ꝯgrue sibi aptat̃ illud Luce. ij. Descendit cum illis in Nazareth ⁊ erat subdit⁹ illis. Nazareth interp̃tat̃/sctũs mund⁹: vnctus ⁊ floridus/que om̃ia btõ Augustino excellent̃ ꝯueniunt. Fuit em̃ sanctus in ꝯscientia. Quia post eius cõuersionem nullũ vnq̃ remorsuz peccati cõmisit. Fuit mund⁹ pudicicia: q: consortiũ feminaꝝ sicut venenum fugit. Fuit vnct⁹ sapientia ꝑ quã nobis diuinaꝝ scripturarũ secreta reserauit. Sed fuit floridus bonoꝝ exemploꝝ redundãtia: q: tam in dictis q̃ fact̃ nobis exempla virtutũ reliq̃t. ¶ Secundũ patz Nam tanto amore ꝑ bono statu eccl'ie inflãmatus fuit/ q̃ q̃si totus absorpt⁹ videbatur. Jta q̃ etiã nesciret ꝺ aliq̃ alio/q̃ de honore eccl'ie cogitare. Et ideo sibi verissime ꝯgruit qꝺ scribit̃ in ps̃. Zelus dom⁹ tue comedit me. Qꝺ etiã euident̃ patz ꝑ hoc/q̃ obseruãtias eccl'iasticas sacris institutionibꝰ cõmuniuit ⁊ eas rõnibus ⁊ scriptis irrefragabilibꝰ roborauit. Propt̃ qꝺ sibi a ꝓpriate congruit/qꝺ scribitur Ecc̃i. l. Ecce sacerdos magnus q̃ in vita sua suffulsit domũ: ⁊ in diebꝰ suis corroborauit templũ. Modus autẽ quo btũs Augustinus templuz eccl'ie muniuit ⁊ roborauit patz ibidem cum subdit̃ Templi etiã altitudo ab ipso fundata est ⁊c̃. In quo verbo innuit̃/q̃ status altissime paupꝛtatis que in eccl'ia hodie obs̃uat̃ a btõ Augustino fundamentũ ⁊ initiũ sumpsit. Per h̃ q̃ ipse ⁊ sui sectatores nihil ꝓpriũ habẽbant/sed more apl'oꝝ om̃ia in cõmuni retinebãt. Ut sic ab affectione terrenoꝝ mag̃ essent elongati: ⁊ in amore celestium inflãmati. Unde de ipo legitur/q̃ displicebat ei quicq̃d agebat̃ in secl'o/pre dulcedine dei. Quã etiã crebrius quadã p̃libatoria degustatione ꝑsensit. ¶ Tertiũ patz Nam fidem eccl'ie catholice studiosissime defensauit: ⁊ versutias hereticoꝝ hasta siue iaculo triplici expugnauit. s. p̃dicando/disputando/⁊ scribendo. Nam vbicũq; poterat ꝑ erroribꝰ extirpandis suam p̃sentiaz exhibebat. Ubi autẽ non poterat voce ⁊ p̃dicatione attingere illuc ꝑ scripta sua se diffudit: ⁊ sanctaz ecclesiam a nefandis erroribus defensauit. Unde sibi ꝯgruit qꝺ scribit̃. ij. Mach. xv. Accipe munus a deo gladiũ sctm̃ in quo deijcies aduersarios ꝓpl'i mei. Tale em̃ munus gratie super om̃es alios doctores eccl'ie a deo recepit/q̃ gladio verbi dei/oẽm hereticam prauitatem ab eccl'ia fugauit: imo fundit⁹ extirpauit. Et ideo sancta mat̃ eccles

sia illud p̄coniuz Judith sibi merito poterit adoptare. Benedictus deus qui ita nomen tuuz magnificauit. vt non deficiat laus tua de ore hominū Cui⁹ laudis nos ꝑti. ꝛc.

¶ Sermo secund⁹ de Translatiōe scti Augustini Et in ordine. CLVII.

SEquit̄ scd̄m principale cū subditur/sicut odor agri pleni. In quo notatur virtuose plenitudinis abundantia. Non em̄ fragrantia tanti odoris ꝓcessit ex vacuitate: sed ex virtutis plenitudine. A ¶ Ubi sciendum. Q. vtuose plenitudinis abundantia recte ꝑ plenitudinē agri intelligit̄. Quia sicut in agro materiali est plenitudo seminis germinātis: ꝛ floris pullulantis: ꝛ roris fructificantis. Sic in btō Augustino fuit plenitudo sapientie mētis dulcit̄ reficientis: Plenitudo floride eloquētie auditores suauit̄ delectantis. Plenitudo pietatis ꝛ miscdie mentez ad modum roris dulciter impinguantis et alioꝝ inopiaz releuantis. De primo potest intelligi qd̄ scribit̄ Eccī. xv. Cibauit eum dn̄s pane vite ꝛ intellect⁹ ꝛ aqua sapientie salutaris potauit illum. Qd̄ verbum exponens Grego. dicit. Sapientia diuina in diuinis libris expressa aliqn̄ nobis cibus est: aliquando potus. Cibus est in locis obscurioribꝫ qꝛ dētibus meditatiōis ꝓfunde scinditur: ꝛ tanq̄ꝫ panis vite suauiter manducat̄. Potus vero est in locis aꝑtioribus: quia sine difficultate ita trahitur/sicut inuenit̄. Hoc pane vite ꝛ aqua sapientie celest̄ beatus Augustinus ita dono dei repletus fuit. ꝙ de ip̄o non in cōgrue accipitur illud Job. xxviij. Omne p̄ciosum vidit oculus eius. Qd̄ potest referri ad diuinaꝝ emanationē ꝑsonarū. Profunda quoqꝫ fluuioꝝ scrutatus est/qd̄ potest referri ad diuinā p̄scientiā ꝛ p̄stinationē. Cui⁹ ꝓfunditatem apl's admirans dicit Rom̄. xj O altitudo diuitiaꝝ sapientie ꝛ scientie dei/q̄ꝫ incōp̄hensibilia sunt iudicia eius ꝛ inuestigabiles vie eius. Et abscondita ꝓduxit in lucem. Qd̄ potest referri ad mysterioꝝ sacre scripture clarissimaz explicationē. Que omnia nobis btūs Augustinus sup̄ om̄es alios doctores apertissime reseruauit ꝑ donū sapientie ꝛ intelligentie sibi diuinitus inspiratū. Et ideo sibi appropriate ꝯuenire potest illud qd̄ scribitur Exod. xxxj. Ecce vocaui Bezeleel. ꝛ impleui eum spiritu dn̄i: sapientia/scientia/ꝛ intelligentia ad faciendum om̄e opus: ex auro ꝛ argento ꝛ lapidibus p̄ciosis. Bezeleel interpretat̄ vmbraculū ꝛ signat beatum Augustinū donis dei multipliciter obumbratū. Quem vtiqꝫ dominus vocauit/quādo ipsum in tantuz doctorē ecclesie ꝑ eternam p̄destinationē elegit: ꝛ in tempore ꝑ beati Ambrosij p̄dicationē ad fidem cōuertit. Quē etiam spiritu dn̄i impleuit: q̄a sibi cōtulit plenaz sapientiā in ꝯtemplandis: ꝑfectam intelligentiā in obscuris mysterijs explicandis: ꝛ clarā scientiaz in oꝑandis. Ideo scribit̄: ad faciendū om̄e opus ex auro ꝛ argēto ꝛ lapidibꝫ p̄ciosis. Quia nobis apertissime disseruit om̄e qd̄ ꝑtinet ad cognitionē diuine sapientie que intelligit̄ ꝑ aurū. Et ad suauitatē humane eloquentie: que intelligit̄ ꝑ argentū: ꝛ ad ꝑfectionē virtuose vite que intelligit̄ ꝑ lapides p̄ciosos. B ¶ De scd̄o pōt intelligi qd̄ scribit̄ Can̄. ij. Ego flos campi ꝛ liliū cōualliū Con-

grue aūt florida eloquētia bti Augustini flori campi compat triplici rōne Primo quidē rōne pulcritudinis et venustatis. Nam sm Origenē. Flos campi om̄es alios flores etiā ip̄as rosas rubore p̄cellit. Et ideo ꝯueniēter p̄ florē campi pulcritudo ⁊ venustas sue floride eloquētie intelligit. De q̄ ipsa sapiētia in p̄sona bti Augustini gl'iatur Ecc̄i. xxiiij. Flores mei. i. eloquētie mee/sunt fruct⁹ honoris ⁊ honestatis. Quia largiunt in p̄nti bonestat⁹ meritū/⁊ in futuro bonor⁹ eterni p̄miū. Ubi ꝯsiderandū q̄ eloquētia bti Augustini: dicit flos ⁊ fruct⁹ diuersis respectib⁹. Dicit em̄ flos q̄a delectat visum. i. aīe intellectū. Sz dicit fruct⁹ q̄z reficit aīe gustū/inflāmando ⁊ alliciendo ei⁹ affectū ad internā ment⁹ deuotionē. ¶ Scdo ratione cōicabilitatis. Est em̄ flos cōis quē om̄es cape p̄nt: ⁊ bene signat floridam ⁊ fructuosaz eloquētiā bti Augustini q̄ odorē ⁊ gustū sue doctrine ⁊ exemplar⁹ vite toti mūdo cōicauit. Unde Bern̄. sup̄ v̄bo p̄dicto. si ad deliciandū creata est anima mea in hoc flore delicias q̄ras/vbi odor suauit attrahit: vbi color salubriter reficit: vbi inspirata securitas om̄e dubiū p̄pellit: vbi securitas eterne salut⁹ palato ment⁹ illabit. illapsa desipe facit om̄e qd̄ sapidū reputat iste mund⁹. ¶ Tertio rōne multiplicis vtilitatis. Nam sm Bern̄. Flos campi est: cui⁹ odor fetere facit pctm̄: cui⁹ color obfuscat mundū: cui⁹ fruct⁹ solis illis cōceditur/qui istū florem olfaciūt qui vident/q̄ ꝯtrectant/qui audiunt qui gustant sp̄ualiter sicut debēt. Ex quo patz q̄ florida doctrina bti Augustini tanta ⁊ talis est/q̄ om̄es sensus interiores ⁊ exteriores reficit: ⁊ in om̄imoda suauitate ꝯseruat. Et ido signant addit. Et liliū conualliū. Ad ostendendū q̄ eloquētia florida sue doctrine p̄dictas p̄fectiōes potissime cōmunicat mentib⁹ deuotis duris ⁊ humilib⁹/non de se p̄sumentib⁹: sed totā spem suam in solo deo ponētib⁹

L ¶ De tertio pōt intelligi qd̄ scribit Can̄. v. Caput meū plenū est rore Ubi sciendū/q̄ hic p̄ caput mentē ⁊ supiorem portionē rōnis debem⁹ intelligere. Quia sic vir est caput mulieris inq̄ntum ip̄am dirigit ⁊ regulat in suis actib⁹ vt patz per apl'm. j. Cor. xj. Ita mens est caput aīe inquantū eam dirigit ⁊ regulat in suis affectionib⁹. Unde dicit Aug. in de vera religione. Q̄ tūc interior homo gaudet in q̄dam dulcedine cōiugali cū aīa menti copulat velamēto pudoris obducit: vt iā recte viuere non cogat/sed etiā si om̄es ꝯcedant peccare/nō libeat. Et istum amplexū cōiugalē interioris hois attigisse videt Seneca cū diceret. Si scirem deos ignoscituros/⁊ homies ignoraturos adhuc peccare dedignarer. ¶ Cōueniēt aūt btūs Aug. potuit dicere verbum p̄positū. Caput meū plenū est rore. Quia mens ei⁹ triplici rore abūdabat. Primū quidē rore deuotōis qua incolatum p̄ntis miserie crebri⁹ deplangebat. Scdo ꝯpassionis quia tribulatis ⁊ afflictis medullitus cōdolebat. Tertio rore miserationis qua paupes ⁊ infirmos largius refouebat. ¶ Primuz patet Nam p̄pter rorem deuotionis qua incolatū p̄sentis miserie crebrius deplangebat potuit dicere cum p̄pheta Heu mihi q̄z incolatus meus p̄longat⁹ est. Et alibi. Fuerunt mihi lachryme mee panes die ac nocte ⁊c. Tamferuēti em̄ desiderio eternam btitudinem appetebat/q̄ quelibet morula p̄sentis ex

illij sibi longa videbat. Nec mirũ, qa
sm Rich. Quelibet morula amanti
desiderio plurimũ est molesta. Et iõ
oportuit q̃ btõ Augus. qui toto cor-
de inhiabat gustare fluenta superna
fontis vite (vt ptz. ix. cõfessionũ) qdli-
bet momentũ p̃sentis exilij esset sum-
me penale ꝛ molestũ. ¶ Scdm patz
Tante em̃ pietatꝫ ꝛ cõpassionis fuit:
q̃ quẽcũq; in tribulatione cõspiceret
pre affectu pietatꝫ lachrymas cõtine-
re nõ posset. Unde veracit̃ dicere po-
terat Job. xxx. Flebam quondaz sup
eo qui afflict⁹ erat: ꝛ cõpatiebat̃ anĩa
mea paupi. In quo sm Greg. in mo-
ra: vir sctũs ostendit/ q̃ omnipoten
ti deo mlto magis placet affectus cõ
passionis/ q̃ datum muneris. Cui⁹
causaz Greg. ibidem ostendit dicẽs.
Qui em̃ afflicto pfecte ꝯpatitur/ plu
rimũ etiã hoc indigẽti tribuit̃ in quo
ipse qui dederit/ postea angustiaz et
penuriaz sentit. Propter qd̃ tunc est
plena cordis nostri cõpassio/ cũ ma-
lum inopie ꝓximi suscipere non me-
tuimus: vt illum ab inopia liberem⁹
¶ Tertiũ ptz Totus em̃ affluebat
visceribꝫ misericordie: que sm Raba
nuz ꝯsistit in elemosynis largiendis
in mal̃ ꝑ dilectione ꝓximi tolerãdis
in cõuicijs remittendũ ꝛ in puerꝫ er-
rantibꝫ corrigendis. Hec aũt elemo
synaꝝ largitio nõ solum intelligit̃ de
elemosyna corpali: sed mltomagꝫ de
spirituali vt dicit ibidẽ Raba. super
Matth. Qui esurientẽ pane vbi dei
reficit: ꝛ sitientẽ potu sapientie refri-
gerat: qui errantẽ in domũ celestꝫ pa-
trie reuocat. Qui inocentem ꝓtegit.
Qui infirmũ in fide roborat ꝛ nutrit
Qui tribulato subuenit cõpatiendo
vel etiã ꝯsolando/ veram misericor-
diam adimplet. D ¶ Hec autẽ
om̃ia excellenter exercuit btũs Aug.
quia totus mund⁹ plenus est pietate
sue cõpassionis: vtilitate sue instru-
ctionis: ꝛ largitate sue subuentionis
Uasa em̃ sacra exemplo bti Ambro.
vendere fecit: vt mun⁹ miscdie adim
pleret. Unde de ipo appropriate põt
intelligi/ qd̃ scribitur in ps̃. A fructu
frumenti vini ꝛ olei sui multiplicati
sunt. quia sue vite ꝛ regl'e sectatores
sunt multiplicati ꝑ eccl'iam a fructu
sue doctrie: a vino sue gratie: ab oleo
sue miscdie. Propter qd̃ ꝯuenienter
dicere poterat illud Job. xxix. Pater
erã pauperũ. Ubi sciendũ sm Greg.
Q̃ signant̃ dicit se patrem pauperũ
non patronũ: non adiutorẽ vel con-
solatorem ad ostendendũ/ q̃ magno
charitatis affectu: effectum miscdie
vertit in affectũ nature: vt eos quasi
filios haberet ꝑ amorez: quibꝫ tanq̃
pater p̃erat ꝑ subuentionẽ. Ille autẽ
sm Grego. ibidem ꝑfectã elemosynã
tribuit: qui cum eo q̃ afflicto manuz
porrigit: afflicti quoq; miseriam in se
sumit. vt prius in se dolentis mise-
riam transferat. ꝛ tunc illi⁹ inopie fo
ris ꝑ ministeriũ succurrat. Quã pie-
tatem ꝛ miscdiam nobis vtiliter ex-
ercere concedat ꝛc̃.

¶ De trãslatione scti Augustini ser-
mo terti⁹ Et in ordine. CLVIII.

Uiso de fragrãtia
sui odoris ꝛ de abundan-
tia sue virtuose plenitudi-
nis. Restat videre tertio
de euidẽtia diuine benedictiõis. vtrũ
q; p̃dictoꝝ a qua ꝓcedit: qd̃ notatur
cum annectit̃ cui benedixit domin⁹.
A ¶ Ad cuius maiorem euiden-
tiam potest assumi illud verbuz: qd̃
scribit̃ Gen̄. xlix. Benedict⁹ in filijs
Aser. Que sunt verba ipsius patri-

arche Jacob in quibus exprimit sui filij benedictionẽ. Et possunt ꝯueniẽter intelligi de beato Aug. In quibꝫ spũsscrũs exp̃mit eius multiplicẽ cõmendationẽ. Et hoc ſm triplicẽ benedictiõez/quã a deo recepit. Nam primo habuit benedictionẽ diuine inhabitatiõis. Scdo bñdictionez future successionis. Tertio bñdictionẽ eternẽ remunerationis. Primum notat cum premittit: benedictus. In quo insinuatur benedictio diuine inhabitationis. quia tota trinitas mentem eius delectabiliter inhabitauit. Secundũ notat cum subdit in filijs. In q̃ insinuat ꝙ diuina clemẽtia ip̃m in successiõe ⁊ multiplicatiõe filioꝝ suã regulã ꝓfitentiũ mirabiliter dilatauit. Tertiũ notat cũ annectit: aser qd̃ interpretat btitudo: ⁊ signat btm̃ Aug. quẽ diuina clemẽtia ꝓ suis meritis in eterna gl̃ia feliciter premiauit. B

¶ Circa primũ est sciendũ ꝙ pr̃ ipsũ inhabitans sibi dedit potentiã in triplicis hostis expugnatiõe. quia potẽter vicit carnis delicias in sui corporis mortificatiõe/qd̃ ꝯtinuis ieiunijs vigilijs/orõnibꝫ/⁊ laboribꝫ atterebat instanter/orando/p̃dicando ⁊ scribẽ bendo/in tantũ ꝙ eius scripta pauci q̃uis etiã multũ studiosi vix ꝑlegere sufficiũt. Potenter etiam despexit mũdi diuitias: qꝛ fuit potissimꝰ sectator aplice pauꝑtatis quã in seip̃o seruauit/⁊ seruandã alijs instituit. Potenter etiã debellauit diaboli fallacias/quas per suam salutarem doctrinam docuit omnibꝫ fidelibus euitãdas. Filius vero sibi dedit plenã sapientiã in secretoꝝ cognitione. Unde de ipso potest intelligi qd̃ scribit Job xxviij. Omne preciosuz vidit oculus eius. ꝓfunda quoqꝫ fluuioꝝ scrutatꝰ est/⁊ abscondita ꝓduxit in lucem. In quibus verbis ostendit/ꝙ beatꝰ Augusti. fuit triplici dono sapientie illustratus. Primo nãqꝫ pre alijs doctoribus ꝑfectissime agnouit ⁊ luculenter disseruit nature diuine nobilitatem/ꝑsonaꝝ ꝯsubstantialitatẽ/⁊ eaꝝ distinctam ꝑsonalitatẽ. Et iõ p̃mittit Omne p̃ciosuz vidit oculus eiꝰ. Secundo luculentiꝰ pre alijs cognouit sctãꝝ scripturarum ꝓfunditatem/⁊ mysterioꝝ ibidẽ ꝯtentoꝝ varietatem Et ideo subdit: ꝓfunda q̃qꝫ fluuioruz scrutatꝰ ẽ. Per fluuiũ nãqꝫ ſm Aug. sup Gen̄. ad lr̃az: sacra scp̃tura intelligit. In qua vt ip̃e Aug. dic̃. Agnꝰ peditat/et elephas natat. Quia hũiles captiuantes intellectũ in obsequiũ fidei: ꝓfunda scp̃turaꝝ mysteria deo reuelãte ꝑcipiũt/q̃ supbas mẽtes effugiunt. Tertio luculentiꝰ pre alijs disseruit diuine p̃destinatiõis ineffabilem ꝓfunditatẽ/ p̃mioꝝ celestium sublimitatẽ/⁊ penaꝝ infernaliũ varietatẽ. que quia fuerũt abscondita ab oculis oĩm viuẽtiũ. Jõ subiũgit: ⁊ abscõdita ꝓduxit in lucem. Spũsscrũs sibi dedit abundãtẽ gr̃az in ꝑfecta sui iustificatiõe. C ¶ Qd̃ ptz: Habuit em̃ tria q̃ ſm Chrys. sũt scitatis ⁊ iusticie ostẽsiua. vicz Cordis mundiciaz ꝓpter quã dicere potuit. Nõ rep̃hẽdit me cor meum in tota vita mea Job. xxvij. Itẽ abũdantẽ charitatẽ ⁊ gr̃az ꝓpter qd̃ de ip̃o legit. Uulnerauerat charitas chr̃i cor eiꝰ. Itẽ bonoꝝ operũ affluentiã: Ideo legit ꝙ mortuus est in senectute bona plenꝰ bonis opibus. Et ꝑ hoc ptz ꝙ btũs Aug. habuit gr̃am incipientẽ/q̃ mundũ deserẽs deuote incepit. Itẽ habuit gr̃am ꝓficientẽ/qꝛ vitã sctãm quã in sua ꝯuersione incepit feruenter vsqꝫ ad mortẽ ꝓsecutꝰ fuit. Itẽ habuit gr̃am ꝑfectã qꝛ ad summũ gradũ ꝯtẽplatiõis ꝑue

nit. Que quidē tria fuerunt figurata in ppl'o israelitico/q̄ primo de egypto exiens in desertū ꝑuenit. Deinde i terrā ꝓmissiōis ductus fuit vbi dulces fructꝰ comedit. Demū in hierl'm ꝑuenit. Sic btūs Aug. mundū tenebrosum deserens/venit ad desertū penitentie. Deinde ꝑuenit ad gustū celest' gr̄e/de cuiꝰ suauitate dr: Intromittꝫ me qñq; in tam inexpertā dulcedinē/q̄ si ꝑficeret in me: nescio q̄d erit, vnū tm̄ scio q̄ pñs vita nō erit. Deinde venit ad clarā ꝯtemplationē visionis diuine. D ¶ Scdo habuit bñdictionem future successionis/ꝛ ideo dicit in filijs: ꝛ hoc ꝯuenienter. Fuit enim in filijs tripliciter benedictus. Prīo quidem in filiorū numerositate. Secundo in filiorum diuersitate. Tertio in filiorum sanctitate. De filiorū numerositate potest intelligi/q̄d sibi dictum est in figura Ab. ae Genes. xvj. Multiplicabo semen tuum. i. filios per tuam doctrinam ꝛ imitationē ex te spiritualiter ꝓpagandos: sicut stellas celi/ꝛ sicut arenaz maris que pre multitudine numerari nō potest. Q̄d optime impletum est in beato Augu. qui in numerositate filiorū/suam regulam ꝛ ꝓfessionem sectantiū/adeo fecundus ꝛ copiosus existit: q̄ eorum multitudo omnem humanā ordinationem excedit. Q̄d bene videt in spiritu ꝓuidisse Joannes Apocal'. vij. Vidi inquit turbam magnam: quaz dinūerare nemo poterat ex omnibꝫ gentibus stātes ante thronū ꝛ in cōspectu agni/amicti stolis albis/ꝛ palme in manibꝫ eorum. In quibus verbis innuit q̄ sui sectatores debēt esse erecti in deum ꝑferuēs desideriū. Et ideo dicunt stare ante thronuz/nō iacentes ꝛ terrenis ꝑ affectum incūbentes. Item dicunt esse albi ꝛ nitidi per vite innocentiam: ideo dicit q̄ erant amicti stolis albis. Item debent triumphaliter vincere et vicisse/mundi delicias: carnis illecebras: et diaboli pompas: Et ideo subditur: q̄ palme erant in manibꝫ eorum. E ¶ De filiorum diuersitate pt̄z euidenter. Tū ex diuersitate habitꝰ/tum ex diuersitate sexus. Quia non est regula in ecclesia dei/q̄ habeat tam varios ꝓfessos: tam in habitu q̄ꝫ in sexu: sic habet regula beati Augu. Quā ꝓfitent regl'ares canonici: albi mōachi. Nortbernij: fratres Augustini: predicatores: canonisse seculares. Et omnium predictorum ordinum moniales: Et ista diuersitas filiorum apte figuratur Zachar. vj. per quattuor quadrigas quas vidit in medio duorū montium/ꝑ quos intelligit celsa ꝑfectio beati Augu. ꝛ beati Benedicti/quorum vterq; vitam regularem in ecclesia instituit. In quibus visi sunt equi rubei: varij: albi ꝛ nigri. Nam in professione beati Augustini sunt equi rubei. hoc est viri cōtemplatiui celestibꝫ desiderijs ꝛ amore diuino feruētes. Ibi etiam sunt equi varij: hoc est boni actiui virtutum varietate pollentes. Ibi etiam sunt equi albi: hoc est sancte virgines incōtaminabili puritate nitentes. Ibi nihilominꝰ sūt equi nigri: hoc est boni continentes: se per opera penitentie macerantes. Et licet in sua professiōe sit tanta diuersitas filiorum: veri tamē ꝛ proprij filij sūt fratres heremitarum ordinis sancti Augustini. Q̄d euidēter patet ex tribus. Primo quia in principio sue cōuersiōis cū eis ꝑsonaliter ꝯuersatꝰ fuit. Scdo qꝛ habituz ipoꝝ in heremo ꝑsonaliter portauit. Tertio qꝛ regl'az

vite apostolice ipis cōposuit ⁊ eis manu ꝓpria tradidit: vt in sermōe seqnti declarabit euidenter. F De filiorum vero sauctitate ptz ꝑ hoc ꝙ primum originale fratrū heremitarum nostri ordinis ex sctissimis patribus est deductū. Qd ptz primo ꝑ Hiero. in epl'a ad Eustochiū/ꝙ illius vite solitarie auctor fuit paulus primus heremita vir sanctissim⁹. Eius autez illustrator fuit sanctus Anthonius: Et vt ad altiora conscendam princeps eius fuit Joannes baptista/q̄s omnes constat fuisse excellentissime sctitatis. Secūdo hoc idem patz per Aug. in libro d̄ moribꝫ eccl'ie: qui sic dicit ⁊ ꝓprie loquit d̄ heremitꝫ. Quis eos non miretur? quis eos nō predicet: qui secretissimi ⁊ ab hominū ꝯspectu semoti pane solo: qui eis per digesta tempo:ū interualla confertur: et aqua contenti terras desertissimas incolunt ꝑfruētes colloquio diuino/ cui puris mentibus inheserūt/⁊ eius cōtemplatione beatissimi sunt. Et in codez. Uidi Mediolani/⁊ alibi (per quos intelligit heremitas tuscie: cuz quibus ꝑsonaliter ꝯuersat⁹ fuit vt in sequenti sermone apparebit) nonnullos adeo dei amore flagrātes/vt eos in summa ꝯtinentia: atqz mundi huius incredibili cōtemptu: etiam ipa solitudo delectet. Jeiunia q̄z prorsus incredibilia multos ipoꝝ exercere didici. Non solū quotidie semel reficiēdo corpus tꝑe noctis pane solo ⁊ aq̄ qd̄ apud eos vsitatissimū est: sed continuum triduum vel ampli⁹ sepissime ducere sine cibo et potu. Et quia s'm apl'm. Si radix sctā/⁊ rami. ideo virtute taliū patrū qui fuerūt nostri ordinis primarij fundatores/ super eorū posteros dei gratia largiēte sanctitas copiosa descendit: Ut ptz euidenter in sancto Joanne bono: in sancto Uito. In fratre nicolao de tolentano: In fratre clemēte: in fratre Augustino de iterano: qui ambo fuerūt generales in ordine: ⁊ pluribus alijs sanctis patribus: qui in diuersis prouintijs ordinis euidentissimis miraculis claruerūt: ⁊ hodie clarēt: quos non est dubium esse tanti meriti apd̄ deum/sicut multi alij sancti ꝑ eccl'iaz canonisati. G ¶ Tertio habuit benedictionē eterne remunerationis. Qd̄ patz: Nam nūc ⁊ in eternum fruitur iocunditate celestiuz gaudiorū: Unde in eo gaudenter impletum est: qd̄ scribitur in Ps̄. Adimpleb̄ me letitia cum vultu tuo. Et bene dicit: adimplebis. Quia gaudium fruitionis perpetuū est: qd̄ omnes vires anime perfecte satiat ⁊ adimplet. Quod ptz: Nam eius memoria satiata est iocūda dei presentia in eius continua meditatione: ita ꝙ diuertere non potest ad aliud meditandum. Eius intelligentia repletur in lympida dei cognitione: ⁊ eius radiosa ⁊ continua contemplatione. Eius vero voluntas repletur quadam intimi dulcoꝝ suauissima degustatiōe. Propter qd̄ gaudenter impletū est in eo illud qd̄ scribitur Esa. lx. Tunc videbis ⁊ affluēs ⁊ mirabitur ⁊ dilatabitur cor tuum. Tūc scz videbis/que oculus non vidit: nec auris audiuit: nec in cor hominis ascendit. Quia eius intelligētia iocundissima cognitione cōtinue immergitur i abyssum ineffabilis diuinitatis. Et quia pre dulcore diuine contemplationis tota mens affluet inenarrabilibus delitijs: Ideo subditur: et affluēs: quia tota memoria satiabitur tentione diuine pñtie: ⁊ ꝑ b̄ affluere delitijs d̄r: qz tota immerget in pelagus melliflue suauitatis. Et

qꝛ pre illa suauitate idicibili tota ani
ma quodã stupore ꝯcutit ꝛ ad eiꝰ gu/
stum capiendũ totis nisibus dilatat
ideo annectit: ꝛ mirabit ꝛ dilatabitur
cor tuũ. Quia tota volũtas ibi iebria
bitur in cellarijs pfectissime charita
tis. Ut ita impleat/ qđ scribit in ps̃.
Inebriabunt ab vbertate domꝰ tue
ꝛ torrente voluptatꝭ tue potabis eos
Quã nobis degustare ꝯcedat.

¶ De translatiõe scti Augustini ser/
mo quartus. Et in ordine. CLIX.

Tempus affu
it quo sol refulsit: qui prius
erat in nubilo: et accensus ẽ
ignis magnus ita vt oĩnes mirarent
ij. Mach. j. A ¶ Sicut flores ter/
renascentiũ ꝟtualiter ꝯtinent in radi
ce ꝛ forme reꝝ sensibiliũ ꝟtualiter cõ
tinẽtur in sole: Ita q̃q; ad statũ noue
legis ꝑtinent que p̃figurata fuerunt
in veteri lege: ꝛ quanto potiora: tanto
pulcrioribꝰ figuris sunt prefigurata.
Quare cũ bt̃us Aug. fuerit a deo ab
eterno ꝓuisus pro lumine ꝛ doctore
p̃cipuo militãtꝭ eccl̃ie/ merito ꝑ actũ
lũinosi corꝑis p̃figurat: cum subdit:
Tempꝰ affuit ꝛc. In quibus verbis
ip̃ius translatio venerabilis attollit
ex tribꝰ que ad ipsam ꝯcurrerũt. Pri
mum est plenitudo pfectionis ex ꝑte
sui: que notat in refulsione solis: cuꝫ
premittit: tempus affuit quo sol reful
sit. Secũdũ est magnitudo deuotio
nis ex parte populi: que notat: in ac/
censione ignis: cum subdit: ꝛ accen/
sus est ignis magnꝰ. Tertiũ est mul
titudo admiratiõis ex parte miracu/
li facti. qđ notat cum subinfert: ita vt
omnes mirarent. ¶ Circa primum
est sciendum: q̃ eius translatio in pri
ma clausula tripliciter describitur et
eximie cõmendat. Primo vicꝫ vt di/
uinitus preordinata: ideo p̃mittitur:
tempus affuit. In quo scꝫ ista glorio/
sa translatio ab eterno preordinata: ꝛ
ab ecclesia plurimũ desiderata: in tẽ
pore completa fuit. Unde oĩnes qui
eius translationẽ expectabant gratu
lanter dicere poterant: illud Threñ.
ij. En dies quẽ expectabamus adue/
nit. Secũdo describit vt celitus de/
clarata: cum subditur: quo sol reful/
sit: id est quo corpus eius sacrum si/
gnis et virtutibus reflorere incepit.
Tertio describitur vt humanitꝰ ob/
umbrata: cum annectitur: qui prius
erat in nubilo. Nam eius luminosa
pfectio fuit triplici nubilo obumbra
ta. Primo quidem nubilo absconsio
nis ꝛ latentie. quia fideles pre metu
gentilium ciuitatẽ hyponensem obsi/
dentium corpus eius absconderunt
ꝛ in sardiniam transtulerũt. Secun/
do nubilo caliginis ꝛ ignorãtie: quia
gentiles ciuitatem illam expugnan/
tes. nec eius pfectionem cognouerũt
nec sibi debitam reuerentiam impen
derunt. Tertio nubilo despectionis
ꝛ ignominie: quia pagani postmodũ
sardiniam expugnantes ꝛ loca sacra
ꝓphanantes sacro corpori ignominiã
intulerunt. Et cõtra istum triplicem
nubilũ sol iste gloriosus ĩ sua trãsla/
tione tripliciter refulsit. Et primo qui
dem in miraculoꝝ coruscatione. Se
cundo in populorum deuotiõe. Ter/
tio in multoꝝ bonorum exhibitione:
vt videbit ĩ ꝓcessu. B ¶ Primo ḡ
plenitudo sue perfectiõis notatur: in
sole refulgente. In quo etiam quantã
pfectionem super alios sanctos habe
bat ex hoc colligitur. q̃ alij doctores
comparant stellis Dañ. xij. Qui aũt
docti fuerint fulgebunt sicut stelle in
ꝑpetuas eternitates. Iste autẽ cõpat

soli. Item qđ alijs repromittit in regno Matth. xiij. Fulgebunt iusti sic sol in regno patris eoꝝ. Hoc iste obtinuit in mundo Eccī. l. Quasi sol refulgens sic ille refulsit in templo dei. Potest autē dici ꝙ plenitudo sue ꝑfectionis ꝯgrue ꝑ solem refulgentem intelligit ꝓpter tria. Sol nanq; habz puritatem in essentia: claritatez in refulgentia: ꝛ caliditatez in influentia. Quia suo calore omnibꝫ terrenascentibus vitam influit ꝛ ministrat. Sic iste gloriosus doctor habuit candorem icōtamiabilē scritatꝫ ꝛ ꝯscie/splēdorem ioffuscabilē veritatis ꝛ intelligentie: ꝛ ꝛ feruorem inextinguibilez charitatis ꝛ beniuolentie. C ¶ De primo ptz: Nam sicut celum dicitur purū qđ aliene nature est impmixtū: nec vllaz peregrinā impressionez recipit a qua maculetur vel offuscetur/ sic conscientia potest dici pura/quando nec aliqua re transitoria. ꝛ ꝑ consequēs sue nature aliena ꝑmiscet: nec inordinata affectione sordidatur. Est em̄ anima specularis nature/ꝛ omnē rem quā concipit ꝛ diligit/eius similitudinem in se gerit. Quare cum ipsa sit speculuz purissimū ꝛ ad exemplar summe trinitatis exemplata/multuz debet detestari/ne aliq̄ re viliori maculetur. Talem puritatē habuit beatus Aug. Unde bene poterat dicere illud Job. xxvij. Non me reprehēdit cor meum in tota vita mea/sez ex quo conuersus sum ad fidei veritatez. Et ideo per puritatez ꝯscientie fuit amabilis in oculis diuine maiestatꝫ Eccē xj. Dulce lumen ꝛ delectabile est oculis videre solem. Et quia dilectus libenter pascitur inter lilia puritatis ꝛ mundicie: ideo soli mundo corde debent eum videre/ꝛ cum ipsis solū dignatur mansionez facere. Amat enim floridam terram flos de radice iesse/ ꝛ non nisi inter lilia pascit flos campi: vt dic̄ Bern̄. Ps̄. In sole. i. in puritate incōtaminabili munde ꝯsciētie beati Aug. ipse deus posuit tabernaculum suum. Et illud tabernaculuz dn̄s vt sibi ꝑpararet excitauit multo clamore: illustrauit splēdore/ recreauit odore/satiauit dulcore: vt paz per beatum Aug. in ꝯfessionibꝫ dicentē. Uocasti domine ꝛ clamasti/ꝛ rupisti surditatē meam. Et bene dicit clamasti/quia longe aberat in regiōe dissimilitudinis. coruscasti splenduisti: ꝛ fugasti cecitatez meam. Fragrasti ꝛ duxi spiritum ꝛ anhelo. gustaui ꝛ esurio: tetigisti ꝛ ardeo in pacem tuam.

D ¶ De secundo ptz. Naz sicut sol est fontale principiū lūinis/ip̄am lunam ꝛ stellas illustrans ꝛ ad omnē partem radios suos diffundēs. Sic beatus Aug. lumen sue sapientie in om̄es alios diffundit. quia reuera hodie omnes doctores palpitarent in tenebris ignorātie/nisi haurirēt de fonte sue sapientie. Et ideo ei cōpetit qđ scribitur Job. xxxvij. Lumen illiꝰ super terminos terre. Et ideo dicit Remigius ꝙ alij doctores cōparant stellis. Aug. autem soli. Quia sicut sol totum mundū illuminat: Sic Aug. totam eccl'iam ꝑfudit lumine sue sapientie ꝛ doctrine Eccī. l. In diebus ipsius emanauerunt putei aquarum .i. ꝓfunditas scripturaꝝ ad cōmunez aliorum intelligentiā per suam expositionē est deducta/ꝛ quasi mare adimpleti sunt supra modum. Merito autez claritati sapientie ꝑmittit puritas cōscientie. quia sicut videmꝰ ꝙ pictores primo omniū album colorē supponūt: ꝛ postea diuersitatē aliorū colorum suꝑducūt: Sic oportet mētis oculū depurari anteq̄ sapiētia fe

pleatur. Nec mirꝝ. Cum em̄ sapientia diuina sit candor lucis eterne ⁊ speculum sine macl'a: vt ptz Sap. vij. Nō nisi in loco purissimo tam preciosus thesaur⁹ reponi debet. Et quia neminem diligit nisi qui cū sapiētia inhabitat/ Patet quantum deus beatuz Aug. dilexerit/ in quem tantū pelag⁹ sapientie effudit. Unde de hac effusione gloriat̄ ipsa sapientia Ecc̄i. xxiiij. dicens. Ego sapiētia effudi flumina.

E ¶ De tertio patet Ecc̄i. xlviij. Verbum eius quasi facula ardebat. Quia totuz mundū suis libris ⁊ verbis ardentibus inflāmabat/ in quib⁹ non nisi charitas exuberabat. Et ideo dicit in libro de doct. christiana. Q. a doctore catholico sic exponenda est sacra scriptura ꝙ semp in omni expositione sonet charitas. Nec mirum Quia enim ex abūdātia cordis os loquitur/ ipse q̄ charitate plenus fuit/ non nisi q̄ charitatis erant sciebat loqui. Unde de ip̄o legitur: ꝙ charitas christi vulnerauerat cor eius/ ⁊ gestabat verba eius in visceribus quasi sagittas acutas. Sagitte nanq; ignite charitatis: tantū cordi suo fuerūt infixe ꝙ nō satiabat̄ illis diebꝫ dulcedine mirabili ꝯsiderare altitudinē diuini cōsilij sup salutē generis humani. Has sagittas ꝓpha exptus fuit cum dixit Sagitte potent̄ acute: qr ptingunt vsq; ad diuisionē anie ⁊ corpis: vt dr Heb. iiij. Eo ꝙ aniaz totaliter a fece tpaliū diuidūt ⁊ elongāt. Has sagittas sensit Aug. cum dixit: Quis mihi det vt venias in cor meuz ⁊ inebries illud amore tuo/ ⁊ oīm malorū obliuiscar ⁊ vnū bonū amplectar te.

¶ Ex q̄ ptz quantū delirēt q̄ cum ꝺo transitoria diligūt. Totū em̄ cor de⁹ habere vult/ nec patit̄ ꝯsortem. Quia lectul⁹ ꝯscientie artus est: ita vt alter decidat/ ⁊ palliū diuini amor̄ breue est: vtrūq; opire non pōt. Quia suauitas diuini amoris nunq̄ sentit̄ a corde dedito cupiditatib⁹ carnalibus ⁊ terrenis: Jꝺo dic̄ Bern̄. Delicata est ꝯsolatio diuina/ nō datur admittentibus alienam. Quam nobis degustare conce.

¶ De translatione scti Augu. sermo quintus. Et in ordic. CLX.

Secundo in verbis ꝓpositis notat̄ magnitudo deuotōis ex parte populi: cū subdit̄: ⁊ accensus est ignis magnus Quia ex istius solis refulgentia magna est deuotio in populo subsecuta. Ut autem clarius appareat qualiter ⁊ in q̄b⁹ radij huius solis refulserint Dici pōt ꝙ ei⁹ radij specialiter refulserūt i triplici genere hoiz. Uicz actiuorū/ ꝯtemplatiuoꝝ/ ⁊ hereticorum.

A ¶ Ad q̄d insinuadū Ecc̄i. xliij. dicit̄. tripliciter sol exurit montes/ radios igneos exufflans. Isti montes sūt viri pfecti/ ⁊ vite sctitate: ⁊ cognitiōis claritate sup alios eleuati. Unde ꝺt glo. Mōtes sūt scti: q̄ gnālē ecclie ꝯuersationē q̄si floridā campi planiciē: singl'ari ment̄ puritate trāscēdūt q̄ꝝ corda deus sue gr̄e visitatiōe illustrat: ⁊ mētes eoꝝ q̄dā p̄libatoria fruitione iebriat. ¶ De p̄mo pz: Nā ip̄os actiuos iste sol triplici radio pfudit. Et p̄mo q̄dē radio castitat̄ ⁊ ꝯtinentie vt carnē vincerēt. Fuit em̄ toti⁹ castitat̄ amator: vñ non pmittebat ꝙ soror sua carnal' cū nepte sua. que tñ ambe dño fuiebāt/ ip̄m crebro visitarēt. Ex q̄ ptz q̄ntū fugit ꝯsortiū feminaꝝ/ vñ poterat dicere illud Job. xxxj Pepigi fed⁹ cū ocl'is meis vt nō cogitarē q̄dē de ꝟgine. Jō āt sctūs Job fed⁹ cū suis ocl'is pepigit. qr sic̄ Hugo in li. de claustro aie. Pudic⁹ ocul⁹ ianitor est cordis/ sedet ad ianuam

nō ꝑmittit intrareq̄ nocear: nihil nū ciat nisi q̄ deceat: q̄cquid indecēs vi derit elimiat ⁊ excludit. Secūdo pau pertatis volūtarie vt mōm ꝯtemne rent. Nam de ipo legit̄ q̄ displicebat ei quicq̄d agebat̄ in seculo p̄ dulcedi ne dei. Fuit em̄ tot⁹ pauꝑtatis ama tor: quia volūtariā pauꝑtatē in sua re gula instituit: quā etiā vsq̄ ad mor tē ꝓuauit: ⁊ seruandā alijs predicauit. Unde poterat dicere cū apl'o Phil'. iij. Oīa arbitrat⁹ sum vt stercora vt chr̄m lucrifacerē. Nō em̄ solū fuit ꝑ verū ꝯtemptū mōo mortu⁹ sed etiam crucifixus. quia penale ⁊ quasi crucez sibi reputabat q̄ vnq̄z deberet terre nis ⁊ temporalib⁹ implicari. Uñ vere potuit dicere cum apl'o: Mihi mōs crucifixus est ⁊ ego mōo. Tertio ꝑfu dit eos radio humilitatis ⁊ obedien tie/ vt diabolū suꝑarent. Q̄d ꝑtz. Fu it em̄ vere humilitatis sectator/ ⁊ hu militatis chr̄i ꝑfectus imitator: q̄r se reputabat oīb⁹ humiliorez. Uñ legit̄ q̄ dixerit: hoc q̄dez deceret ep̄m/ sz nō decet Augustinuz. Et ꝓpter hanc ni miā humilitatē ascendit ad maximā diuinoꝝ secretoꝝ reuelationē: q̄ non debet̄ nisi humilib⁹. Jō d̄t Aug. q̄ flu enta diuine sapiētie declināt cacumi na mōtium: b̄ est mētes suꝑboꝝ. ⁊ de fluūt ad ima cōualliū: quia replēt mē tes humiliū. Etq̄r ꝑm regulaz dñi in Mattheo Qui se humiliat exaltabi tur. Ideo sicut ipe fuit oīb⁹ sua repu tatione humilior: ita oīb⁹ doctorib⁹ ē fama/ dignitate/ ⁊ auctoritate in mū do suꝑior. ⁊ etiaz vt pie credit̄/ in celo gloriosior. Ideo scribit̄ Job. v. Qui ponit humiles in sublime. Ubi dicit Gregori⁹. Bene humiles in sublime posuit: quia qni nunc ꝑro christo de specti sunt: tunc cum ipo iudices ap parebunt. Et ista triplex splēdoris re fulgētia nobis fuit ꝓ missa Esa. lviij. Implebit inq̄t splendorib⁹ aīam tuā. Propter q̄d aperte sibi congruit illd̄ Baruch. v. Dñs ostēdit splendorē su um in te: q̄r splendor totius v̄tutis ꝑ fectiōis ⁊ sanctitatis ex ipo refulsit.

B ¶ Scdo sol iste viuific⁹/ ipos cōtēplatiuos triplici radio perfudit. Primo scz radio serenissime cognitio nis Scdo radio feruētissime dilectio nis Tertio radio suauissime deuotio nis ¶ De primo ꝑtz. Ipe em̄ quantū hūana natura patit̄ ꝓfundissime dis seruit de personaꝝ emanatiōe. de ca rum ꝯsubstantialitate ⁊ coeternitate Hoc aūt amare ⁊ cognoscere ē sum mum bonum/ q̄d non nisi purgatissi mis mentib⁹ cernitur: vt ꝑtz per ip̄m j. de trini. Et ideo iuxta doctrinā eius ibidē necessaria est mentis purgatio vt illud ineffabile ineffabiliter vide ri possit. Unde de splendore sue sere ne cognitionis potest intelligi q̄d scri bitur Apocal'. xxij. Ostendit mihi an gel⁹ flumen aque viue splendidum tanq̄z crystallum/ q̄d bene de clarita te sue doctrine potest intelligi ꝑ quaz nobis mysterium trinitatis ⁊ multa secretoꝝ mysteria splendide reseruit ¶ De secundo ꝑtz. Fuit enim christi vehementissim⁹ amator qui tantum cor suum inflāmauerat/ q̄ in nullo gradu familiaritatis cōtentus/ sem per interiora penetrans quousq̄z ad cor dilecti ꝑtingeret ⁊ ipsum in dile ctum totaliter transformaret. In tan tum enim ip̄m charitas cum dilecto vniuerat q̄ mūdo ⁊ omnib⁹ mūdiali bus mortu⁹ diceret. Uiuo ego/ iā nō ego/ viuit autē in me christus. Ex fer uore nanq̄z charitatis totuz mundū suis libris respergebat in quib⁹ sola charitas exuberabat. Uñ de ipo pōt itelligi q̄d scribit̄ Ecci. xlviij. Uerbuz

tius quasi facula ardebat. Propter qd ipe dicit in lib. solilo. O amor qui semp ardes ꝛ nūqꝫ extingueris deus meꝰ accende totū me. vt totꝰ diligam solū te. Quia vt ipse dic. x. ꝯfessionū. Minꝰ te amat/qui aliqd tecū amat qd nō ꝓpter te amat. ¶ De tertio ptz Nam crebro diuinas reuelationes: ꝛ theoricos excessus sentiebat: in quibꝰ diuinā dulcedinē quadā fruitiōe ꝑlibatoria degustabat. Jdo dixit in li. ꝯfessionū. Dñe intromittis me qñqꝫ in tam inexptā dulcedinē: q̄ si ꝑficeretur in me nescio si q̄ vita dulcior esse posset. Unde sicut facies Moysi videbat cornuta ex ꝯsortio ꝑmonis dei Jta post talē ꝯtemplatiōis excessum nō quasi humanā: sed potiꝰ angelicā faciē habere videbat. Sicut legit de Stephano Act. vj. Et de hoc splendore deuotionis pōt intelligi qd scribit Exodi. xvj. Cūqꝫ incaluisset sol liq̄fiebat manna. Quia ad feruorē charitatis ꝛ splendorē inspirati luminis mens eiꝰ tanqꝫ māna celicū in miraꝫ suauitatē deuotiōis resoluta fuit. vñ bñ dicere potuit cū ꝓpheta. Factū est cor meū tanqꝫ cera liq̄scēs in medio ventris mei. C ¶ Tertio mōtes altos. i. hereticos arrogātes ꝛ super hos triplici radio ꝑfudit. Quia ipoꝝ errores triplicit expugnauit/videlicet scribendo/ꝑdicando/ꝛ disputando. Ubicunqꝫ em̄ poterat ꝓ erroribꝰ extirpandis suā presentiā exhibebat. Ubi aūt nō poterat voce ꝛ ꝑdicatiōe attingere: illuc ꝑ scripta ꝛ disputationes se diffudit: ꝛ ita gladio ꝟbi dei fidez catholicā ꝯtra hereticos viriliter defensauit. Uñ bene sibi ꝯpetit illud. ij. Mach. xv. Accipe gladium scm̄ munꝰ a deo in quo deijcies aduersarios ꝓpli mei. Et ideo per hanc multiplicē vtilitatē factaꝫ eccl̄ie merito flāma deuotionis totiꝰ ꝓpli christiani in ipm maxima deuotiōe exarsit. De primo radio pōt intelligi illud Ezech. j. Splēdor ignis ꝛ de igne fulgur egrediens: qꝛ de ignita doctrina Augustini ꝓcessit fulgur splendens om̄es scꝫ hereticos deterrens. De secūdo radio scribitur Abachuch. iij. Ibunt in splendore fulgurātis haste tue. Per q̄s quidē hastas intelligunt ꝛ om̄es fortes ꝛ inexpugnabiles quibus hereticos ꝯfutauit: ꝛ ad modū fulguris repercussit. De tertio radio scribit in ps̄. Fulgura coruscationez ꝛ dissipabis eos. Quia ꝑ lucidaꝫ doctrinā in suis libris respersam: ipsos hereticos ad modū fulguris dissipauit ꝛ validissime ꝯfutauit. Propter qd bene de ipo pōt intelligi qd scribitur Judith. xiij. Benedictꝰ deꝰ q̄ hodie nomē ita magnificauit/vt nō deficiat laus tua de ore hoīm. Omnes em̄ homies catholici ꝛ fideles ꝓ sue laudis ꝑconio possunt assumere illd Judith. xv. Tu gloria hierusalē. Tu leticia israel. Tu honorificētia populi mei. D ¶ Tertio notat multitudo admirationis ex ꝑte miraculi facti/cum subinfertur. Jta vt om̄es mirarent. Et hoc ꝯuenient. Omnes em̄ homines ꝑsentes ꝛ absentes/fideles ꝛ infideles mirari possunt de stupendis miraculis in sua translatōne factis. De q̄bus potest exponi illud qd scribit in figura Joseph Ecc̄i. xlix Ubi dicit/q̄ ossa eius post mortem ꝓphetauerūt. Quod reuera bene fuit adimpletum in translatione beati Augustini/cuius ossa ꝓphetauerūt nō lingua/sed odoris fragrantia: nō verbis/sed miraculis/non clamore exteriori sed reuelatiōe interiori. Potest autē dici. Q ossa beati Augustini ꝓphetabant triplicē ꝓphetiā. Pri-

mo ꝓbertã ſuauiſſimã ꝑ odoris fragrantiã qui de ſuo tumulo ſenſibiliter emanauit. Cuius quidẽ excellentia ex ãtiquor apparet mirabiliter. Primo ratiõe originis: q de oſſibꝫ reſoluſ z i pulueres ꝙuersꝫ exhalabat. Scõo fuit mirabilis rõne ẽgritatis: q nunq̃ talis odor sup terrã visus ẽ/nec alicui terreno odori silis fuit. Nec mirũ: quia ipm celestiꝫ vnguentarij ꝓfecerat de ꝑciositate nõ terrenor sed celestium aromatũ. Tertio rõne ãntitatiꝫ/vincebat eñ oẽs alios odores/uno rbus z mirra suauissima videbãt ferre in respectu ei⁹. Quarto rõe vtuſ: q talis odor curabat mortuos z sanabat egros. ¶ Scõo ꝓpterabãr ꝓphetaꝫ potentissimã ꝑ miracl'or operatiõem. Tanta eñ pietate sua bñficia exurebãt/q nũq̃ aliquis ipm fideliter inuocauit: quin sue petitiõis salutifere ꝓsequeret effectũ. Sicut etiã in vita oñibꝫ ita gl'iosus exititꝫ nũq̃ aliquis de ipo incõsolat⁹ abscessit: ãcũq̃ tribulatione vexaret: seu turbatiõe detineret. ¶ Tertio ꝓpterabãr ꝓphetiam sacratissimã ꝑ mlt'iplicẽ reuelationẽ. Vñ diuino instinctu inspirat⁹ rex Leudobrandꝰ ipm magnis sumptibꝫ laboribꝫ ỏ Sardinia vbi fere CC. annos z .l viij. in humo qeuerat vsq̃ in Papiaꝫ: transtulit debellatis Saracenis q tũc Sardiniã occupauerãt. Et ne fama tanti viri obruerẽ tur inspirat⁹ dict⁹ rex: z ꝑ reuelatiõnẽ admonit⁹ ipm trãstulit in Papiã Et hec ẽ scõa trãslatiõ quã nũc ilsto tpe pagim⁹. Sed in Autũno pagiꝫ ꝓma eius translatio in qua de bꝝpona per saracenos deꝓpl'ata/in qua etiã mortuus est z in pace ꝙeuit: deinde in sardiniã cũ magno honore z deuotione translatus est. De qua gl'iosa translatione poterit intelligi illud .j. Paral. xv. Vbi dauid z omnes seniores isr'l deduxerunt arcam federis dñi cum iubilo. Et ¶ Recte aurẽ beatus Augustinus poterit dici arca federis dñi: quia sicut in arca federis fuerũt tria. Videlicet: rabule Moysi: z ꝓga Aaron q floruerat: z vna aurea habens manna. Ita in brõ Augustino fuit ꝑfecta intelligẽtia scripturar. vt de eo scribit Volusian⁹. Legi dei dest/quicqd Augustinũ ꝓrigerit ignorare/que intelligiꝫ ꝑ rabulas. Et perfecta rectitudo vite z doctrine: q intelligiꝫ ꝑ virgã. Et ꝑfect⁹ ardor charitatis z sapor deuotionis: que intelliguñ per vnam auream habentes manna. Cuius iubili z eterne felicitatis nos ꝓcipes zẽ.

¶ Sermo sext⁹ de scõ Augustino Et in ordine. CLXI.

Signaculum similitudinis/plen⁹ sciẽtia Ezech. xxviij. In ꝓbis ꝓpositis gl'iosus pater noster Augustinus a duobus ecclie cõmendat. Et primo a diuine siliitudinis gratia/ꝑfectione gl'iosa. Scõo a diuine veritatis ꝓemplatione luminosa. Primus noratur cum ꝓmittitur: Tu signaculum siliitudinis. Scõm cum subdit plenus sciẽtia. A ¶ Circa primũ est sciendus: q deus pater in sua eternitate sculpsit quoddã sigillus in corde paterno: in quo se totus. totã substantiã z naturã: z totaꝫ suã sciẽtiam quã in corde paterno habuit totaliter expressit. Hoc sigillum est verbus sibi coeternũ: qđ filius dei Deũ. primo. est figura substãtie ei⁹. De cuius figure expressione dicit Aug. ꝓ.

de trinitate. Pater genuit verbū sibi equale ꝑ omīa: Non em̄ se integre ꝑfecteq; dixisset: si aliquid ampli⁹ vel minus esset in eius verbo q̄ꝫ in seipso. Nam quicq̄d est in ea sciētia de qua gignitur: ⁊ in ipso est. Et qꝛ in scientia dei patris ꝯtinent̄ om̄es creature. ideo in expressione hui⁹ sigilli: non solum pater expressit se: verū etiā omnē creaturā. Unde dicit Ansel. Q pat̄ eodem verbo dixit se ⁊ oēm creaturā. Et inde est ꝙ in figura hui⁹ ienarrabilis sigilli sunt expresse forme et exemplaria oim creaturaꝝ. Et fm ꝙ q̄libet creatura in re exemplificata ab illo sigillo maiorē vel minorē expressionem recipit: fm hoc est magis vel minus ꝑfecta. Nam ꝑfectiones creaturaꝝ in re exemplata: non sunt nisi quedam ꝑticipationes impresse ab illo primordiali sigillo infinite actualitatis ⁊ entitatis. Que etiā ideo dicūtur signacula: qꝛ sigillū ꝓprie dicitur original' figura fm quā fit impressio in ipsa creatura. Signaculū autē dicitur ipa figura creata ꝑ primariū sigillum impressa. Ab hoc ergo sigillo patris impressionis different̄ sunt diriuata signacl'a i creaturis. his quidē clarius: his ꝟo obscurius: vt dicitur libro de celo ⁊ mundo. Et hoc fit prout magis ⁊ minus ꝑticipant ꝑfectiones ⁊ ꝓprietates primi sigilli: hoc est verbi eterni: in quo om̄is ꝑfectio primordialit̄ cōtinet̄. B ¶ Sciendum aūt ꝙ inter ceteras ꝓprietates verbi eterni: duas p̄cipuas exprimit apostol⁹. j. Coꝝ. j. Predicamus (inquit) christum dei virtutē ⁊ dei sapientiaꝫ. Et quia hec duo ꝑfectissime p̄ ceteris doctoribꝫ relucebant in beato Augustino: ideo cōuenienter ⁊ appropriate sibi dicit: Tu signaculum similitudinis. Nam in ipo relucebat virtus diuina quo ad duo. Primo q̄dem in sua miracl'osa ꝯuersione. Secundo in diuine sapientie illustratōe vt inferius in sequenti ꝓcessu clarius apparebit. Primo dico ꝙ in sua conuersione virtus diuina relucebat ex tribus. Primo ex ipso conuersionis opere/q̄d fm Augustinū maius est/ q̄ꝫ nouum mundū creare. Cuius ratio sumitur ex ipa repugnantia liberi arbitrij. In creatione autē nulla p̄ existit repugnantia in natura. Et ido bene dicit Augustinus: Qui creauit te sine te ⁊c. Quia oportet ꝙ homo ꝑ liberū arbitriuꝫ/gratie diuine/⁊ motibus diuinis assentiat ⁊ se ꝑ liberuꝫ arbitrium ad gratie susceptionē disponat. ¶ Scdo ex eius p̄nunciatiōe Illoꝝ em̄ natiuitas in scriptura sacra legit̄ p̄nunciata/in quibꝫ diuina virtus magna ⁊ mira singularit̄ noscitur opata. Ut ꝑꝫ de christo: Maria ⁊ Joāne baptista ⁊ similibꝫ. Et qꝛ deus in ꝯuersione bti Augustini magna ⁊ mira p̄uiderat: ideo dupliciter sua cōuersio p̄nūciata fuit. Uno modo ꝑ hominem ⁊ hoc quasi spiritu ꝓphetico: vt ꝑꝫ de Ambrosio/qui matri flenti: ⁊ pro eius cōuersione petenti quasi ꝓphetica voce respondit. Uade secura quia impossibile est vt filius tantaꝝ lachrymarū pereat. vt ꝑꝫ iij. ꝯfessionū. Alio modo ꝑ angelum: quādo mater Augustini vidit se stare in regula lignea licꝫ tristem: ⁊ quidam pulcerrimus iuuenis/angelus videlicet sibi astitit ⁊ dixit. esto secura quia vbi tu/ibi ⁊ ille: ⁊ statim eum iuxta se stare vidit. C ¶ Tertio h̄ idem ꝑꝫ ex ei⁹ ꝯuersionis ꝓcessu et mō. Quia sua ꝯuersio intellectualit̄ loquēdo ad instar Pauli ꝑ oīa facta

fuit. Qđ patz ex singul' circũstantijs que circa pauli mirabilẽ cõuersionez ꝯtigerũt. Nã de Paulo legit̃ ꝙ erat spirans minaꝝ ꝛ cedis in discipulos dñi. Sic ꝛ Aug⁹ vt ptz ex. ix. ꝯfessionũ fuit latrator amar⁹ aduersus litteras de melle celi melleas: et celesti lumine lumiosas. Et sic̃ Paul⁹ spirabat vt sctõs dei caperet ꝛ vinctos illos in hierl'm ꝑduceret. Sic Augu. obſuabat doctores ꝛ fidei p̃dicatores/vt eos in ſmõe caꝑet: ꝛ ꝯtra eos latrãdo disputaret. Ut ptz de Amb. v. lib. ꝯfessionũ. ¶ Scđo sic̃ Paulũ circũfulsit lux đ celo/sic in mẽte Augustini lux intellectual' refulsit ꝛ ei⁹ aciem reuerberauit. Uñ ipe đt Irradiauerat in me vehement̃. Et. vij. cõfessionũ dic̃ Uidi q̃licunqꝫ ocl'o anie mee. i. sup̃ eundẽ oculũ ment̃ mee lucẽ quãdaꝫ incõmutabilẽ sua magnitudine oĩa occupantez. ¶ Tertio q̃a sic̃ Paulus celesti voce ꝑterritus in terrã cecidit: Sic Aug⁹ ex p̃dicta irradiatiõe cecidit in faciẽ sue ꝓprie recognitionis. Uñ p̃dicta luce irradiatus inuenit se longe esse in regiõe dissilitudinis: tãq̃ audiret vocẽ dei de excelso. cibo suꝫ grandiũ cresce ꝛ mãducabis me. ¶ Quarto sic̃ Paul⁹ fuit excecat⁹ claritate lũinis ipm circũ fulgent̃: Sic Aug⁹ p̃ fulgore luminis inspirati fuit mẽtalit̃ repcussus. Uñ dicit in lib. ꝯfes. Cũ te primũ agnoui/reuerberasti ifirmitatẽ aspectus mei. Sensi igit̃ ꝛ exptus suꝫ/ꝙ oculis egris odiosa est lux/que pur̃ est amabil'. Uñ ꝛ hanc p̃dictã cecitatem gloriat̃ esse fugatã. x. ꝯfes. dicẽs Coruscasti: splenduisti ꝛ fugasti cecitatẽ meaꝫ. ¶ Quinto q̃ sicut Paul⁹ audiuit vocẽ sibi dicentẽ. Quid me ꝑsequeris. Sic Augustin⁹ sensit q̃ndam instinctum quasi redarguentẽ se in quodã cõflictu grandi sui hoĩs interiorꝫ. Uñ dicebat. quid patimur surgunt indocti ꝛ arripiũt celum: et nos cũ doctrinis nr̃is ad inferna demergimur q̃ꝫdiu/q̃ꝫdiu ꝛc̃. vt pz. viij ꝯfessionũ. ¶ Sexto q̃ sic̃ Paul⁹ diuine voci obtẽperauit dicẽs. Dñe q̃d me vis facere: Sic Aug⁹ diuine voluntati se totũ subiecit dicẽs. viij. cõfessionũ. Age dñe ꝛ fac/excita ꝛ reuoca nos/accende ꝛ rape/flagra ꝛ dulcesce. ¶ Septimo q̃ Paul⁹ iussus est ingredi ciuitatẽ ꝓ sua instructiõe. Sic Aug⁹ iussus est legere sacrã scripturã ꝓ sue eruditione vite sibi dicẽtem. tolle lege/tolle lege. Ex quo oracl'o cõmonit⁹ codicẽ aꝑuit ꝛ legit: Induimĩ dñm Jesuꝫ chr̃m: ꝛ statim q̃si infusa luce securitatꝫ: ab eo oẽs dubietatis tenebre diffugerũt. Ubi ꝯsiderandũ est ꝙ sacra scptura cõuenienter ciuitati assimilat̃. Tũ rõne securitatis q̃ ab hostibꝫ ꝓtegit. Tum rõne varie refectionis ꝛ instructiõis. q̃ ſm Greg. ꝛ Aug. Ubi quilibet inuenit alimentũ sue ꝯditioni ꝯsonuꝫ. ¶ Octauo q̃ sicut Paulus missus est ad Ananiã vt ꝑ eum baptisaret̃ et illũinaret̃: Ita Aug⁹ ꝑ Ambro. fuit baptisatus ꝛ in fide illuminat⁹. Qui etiã bene ꝑ Ananiã intelligit̃. Quia interp̃tat̃ donũ columbe: vel donũ gr̃e. ꝑ quã Aug⁹ in baptismo ita fuit ꝑfecte illũinat⁹/ꝙ om̃is tenebra ab ipso discessit ꝛ ab area fidei om̃es hereses ꝓpulsauit. Propt̃ qđ bene dicit̃ Augustinũ fuisse validissimũ malleum hereticoꝝ. Quia ipoꝝ errores validissime repcussit: ꝛ fidem catholicaꝫ strenuissime defensauit. Propter qđ in sui p̃comũ ꝯgrue assumit̃ illđ Judith. xv. Tu gl'ia hierusalẽ. Tu leticia isrl'. Tu honorificẽtia ꝓpl'i nr̃i. In q̃bꝫ subtilit̃ innuit̃/ꝙ ei⁹ labor ꝛ stu-

dium cessit in gl̄iam bt̄orꝝ/in leticiaꝫ viatorꝝ/ꝛ in honorē ꝛ gaudiū omniū chr̄ianorꝝ. Cui⁹ meriti nos parti.

¶ De sancto Augustino sermo septimus: ꝛ in ordine. CLXII.

Secundo signaculū ꝛ ꝯformitas vbi eterni ī ipso apparuit in diuine sapiētie illustratiōe: ꝓpter qđ subdit: plenus sapientia. A ¶ Hec aūt plenitudo sapiētie in ipo relucet: tam in actu exteriori: q̄ꝫ in actu interiori. In exteriori quidē. ꝙ mysteria sacre scripture profundissime ꝛ disertissime sup oēs doctores exposuit/ꝛ tot libros ex ꝫdo fidei ꝯscripsit: ꝙ paucis vel nullis tp̄s sufficit ad ꝑlegendū: nedū ad scribendū. In actu autē interiori plenitudo sue sapientie colligit ex tribꝰ. Primo q̄dem ex obiecto: nam ex cognitōe solius illi⁹ obiecti homo dicit plen⁹ sapientia/qđ ꝑfecte pōt satiare ꝛ q̄etare homis appetitū. Hoc aūt est sol⁹ de⁹ in q̄ sunt eminenter ꝑfectiōes omniū entiū: Et ideo ipe solus bt̄ificās ꝛ faciens hoiem plenum sapiētia. ꝛinde ē ꝙ ꝑfecta imago dei in mente soluꝫ in hoc attendit inquantum mens cognoscit ipsum deum: quia in tali cognitione assimilat ipi deo. Non autē in cognitione aliaꝝ rerū. quia in cognitione aliarum rerum mens ꝯformat ipsis creatis/nō autē ipsi deo. Et quia beatus Augu. totam suam speculationem direxit potissime ad cognitionem diuinorum: ideo recte dicit plenus sapientia/ꝛ imago dei fuit in illo ꝑfectissima. Unde dicit quito confes. Infelix homo qui scit omnia: te autē nescit. beatus autem homo qui te scit ꝛ si illa nesciat. qui vero te ꝛ illa nouit/nō propter illa beatior: sed ꝓpter te solum beatus. B ¶ Secūdo plenitudo sapientie sumit ex potētiis ita ꝙ nō vna potētia tm̄: sed tota mēs quo ad oēs suas potētias rep'eatur. Nō em̄ ad plenitudinē sapiētie sufficit de deo aliquā speculationē habere nisi cū hoc intime amet/et aliq̄s gustus inde ꝑcipiat. Un̄ dic̄ Aug⁹. post verba preallegata: sed ꝓpter te solum bt̄us Aug. subdit: si cognoscens te sicut deū te gl'ificat scꝫ te cognoscendo ꝛ gr̄as agat: scꝫ te amādo ꝛ fruendo. Et ponit ex emplū de habēte arborez/cui nō sufficit arboris pulcritudo: nisi ꝛ fructum eius suauiter deguster: ¶ Qualiter aūt vires mentis ꝑ pulcritudinē sapiētie repleant. Sciendū est: ꝙ memoria replet iocunda dei p̄sentia ꝛ ꝯtinua meditatiōe. Intelligētia eius replet ꝑspicua ꝯtemplatione Uolūtas vero replet amoris tripudio ꝛ interni saporis pregustatiōe. Et ideo sapiētia d̄r: q̄si sapida sciētia. vn̄ in tali mēte sic informata ꝑ hmōi nobiles habit⁹ ratio imaginis ꝑfectissime inuenit. Et talibꝰ habitibꝰ informabat nobilissime mens bt̄i Augu. Et p̄mo quantū ad memoriā. Unde dicit. x. ꝯfes. Dn̄e deus: tu dignatus es (ex quo te didici) in memoria mea habitare. Et alibi v̄tus aīe mee: intra in eam ꝛ coapta eā tibi: vt eam possideas sine macula ꝛ sine ruga. Quantum ad intelligentiam dicit. x. ꝯfes. Erigentes nos ardētiore affectu in id ipsum ascendebam⁹ interius ꝛ venimus in mentes nostras/ꝛ transcendimus eas vt attingerem⁹ regionem vbertatis indeficiētis: vbi pascis isrl' in eternū pabulo veritatis: ꝛ dum loquimur ꝛ inhiamus illi/attingimus eam modice toto ictu cordis/ꝛ relinquimus ibi religatas primitias spiritus. C ¶ Tertio hoc idem patet ex parte luminis intellectualis: Nam

qꝛ in lumĩe nãli mẽs nõ implet ꝯgni-
tiõe oim illoꝝ quoꝝ capax est. Jõ sibi
supaddit aliud lumẽ supnãle q̃ eiꝰ ca-
pacitas impleat. Juxt illd ps. Satia-
bor cũ appuerit glia tua. Et b lumen
Augꝰ habuit in gradu excellentissimo
q̃ ꝯpetit viatori: qd tñ nõ fuit lumen
glie: qꝛ in illo viatori durare nõ posset
vt ptz ex raptu pauli. Sed est lumen
q̃ddã intellectuale supadditũ lumini
fidei: qd btũs Joãnes habuit cũ dixit
In pncipio erat ꝟbuz: Et de hac luce
dic Aug. vij. ꝯfes. Uidi q̃licũqꝫ ocu-
lo anie mee ꝛc. vt pz sup in smone p̃-
cedẽti. Uñ ꝓpter huiꝰ lucis excellẽtiã
de ipo potest exponi illd Job. ix. Qui
claudit stellas q̃si sub sigculo. Quia
nãqꝫ q̃si tota sapiẽtia possibil viatori
fuit reclusa in scrinio sui pectoꝛ: que
p euidẽtiã sue doctrine q̃si apto sigil-
lo fuit mũdo pãdita ꝛ reserata. Jõ di-
citur claudere stellas. i. oim alioꝝ do-
ctoꝝ doctrinas in suo pectore q̃si sub
signaclo ad modũ q̃ scptura claudit
libro vel etiã sigillo. Uel põt dici alit
Nam qꝛ alij doctores cõpant stellis
sm Remi. Aug. aũt cõparat soli iux
illud Ecci. l. Sol refulgens ꝛc. Jõ sic
sol lumẽ stellaꝝ originalit in se clau-
dit ꝛ suo lumie lumẽ obũbrat stellaꝝ
Sic btũs Aug. alioꝝ doctoꝝ doctri-
nas in suo pectore claudit / inq̃ntum
omes alij doctores ab ipo hauriũt lu-
men sapiẽtie: sic aque riuuli originalr
claudũt in fonte. Uñ dicit Hiero. in
epla sua ad Aug. Certe q̃cq̃d dici ab
homie potuit: ꝛ sublimi ingenio hau-
riri de fontibꝫ scripturaꝝ a te positũ
atqꝫ disertum est. Et Uolusianus in
tertia Epla sua de ipo dicit. Legi dei
deest / quicq̃d Aug. ꝯtigerit ignora-
re. Quasi diceret. si aliquid ignorat:
hoc non deficit ex pte sue inuestiga-
tionis: sed qꝛ hoc nõ fuit in lege diui-
na expressuz. D ¶ Sciendũ aũt
q̃ plenitudo huiꝰ sapientie refulsit in
btõ Aug. quantũ ad triplicẽ actũ in-
teriorẽ. Primꝰ est qꝛ p donũ sapiẽtie
mens sua fuit ab affectu t̃renoꝝ to-
talit eleuata: ꝛ in sup̃mo simplicis in-
telligẽ ie q̃si iugit ꝯstituta. Que sm
Boe. Sola capax est illiꝰ forme sim-
plicissime omia formãtis ꝛ exemplã-
tis. Jdo bene poterat dicere Job. vij.
Suspendiũ elegit ania mea ꝛ mortẽ
ossa mea. Ubi p ossa intelligũt vires
supiores mentꝫ que tunc dulcit sibi ꝛ
oibꝫ rebus creatis moriunt / qñ a re-
bus inferioribꝫ abstracte diuine ꝯtẽ-
plationis dulcedine pfruunt. In hac
eñ suauitate mens ꝯtemplatiua sibi
ipsi ꝛ omnibꝫ alijs rebꝫ morit. Quia
solum circa gustũ diuine veritatis ꝛ
interne dulcedinis occupat. ¶ Se-
cundus est: qꝛ p donũ sapientie mens
sua p quãdã assimilationẽ fuit in deũ
totalit trãsformata. Et hec trãsforma-
tio appebat exteriꝰ in scitate ꝯuersa-
tionis. Interius ꝟo in quadã assimi-
latione diuine ꝯformatõis. Propter
qd recte sibi ꝯpetere põt illud Apoc.
xij. Mulier amicta sole: qꝛ mens sua
fuit totalit irradiata diuina clarita-
te. Et luna sub pedibꝫ eiꝰ: qꝛ habuit p-
fectũ ꝯtemptũ oim terrenoꝝ. In ca-
pite etiã eius fuit corona stellaꝝ. xij.
Quia mens eiꝰ fuit ornata oim do-
noꝝ varietate. ¶ Tertiꝰ est / qꝛ mens
sua sic fuit deo p donũ sapientie inti-
me vnita q̃ eiꝰ voluntas fuit diuine
volũtati in oibꝫ ꝛ p oia ꝯformata: ꝛ
q̃si vnus spũs cuz deo effecta. Juxta
illd apli. j. Coꝝ. vj. Qui adheret deo
vnꝰ spũs est cum eo: qꝛ idem appetit
ꝛ idem sentit cũ spiritu diuino. Pro-
pter qd cũ btũs Aug. sic dulcit inhe-
rebat p amorẽ bono diuino: recte po-
terat dicere cũ ꝓpheta. mihi adherere

deo bonū est. Quia in ipo inuenit lu
men indicibil' veritatis: ⁊ gustū eterne
ne suauitatis: ⁊ fontē ineffabil' satieta
tis. E ¶ Istam aūt plenitudinē
sapientie mens deuota debet ardētis
simo desiderio suspirare: qz exinde tri
plicē fructū delectabilē ꝯsequit. Pri
mus est: qz ex dono sapiētie omēs po
tentie rōnales trahunt ad quādā vni
onem ⁊ assimilationē imaginis incre
ate. Et istū fructū chr̄s ore ꝓprio vide
tur ꝓmisisse menti deuote ꝑ donū sa
pientie a terrenoꝝ desideriis sublima
re cū diceret Joānis. xij. Ego si exalta
tus fuero a terra. i. qñ ꝑ donū sapien
tie mentē sublimauero ab omni terre
noꝝ desiderio: ita ꝙ nihil sibi sapiat
nisi bonū diuinū: tunc omnia. i. omēs
vires mētis trahā ad meipm. i. ad ple
nā vnionē ⁊ ꝯformitatē mee imagis
increate. ¶ Scd̄s est: qz ex dono sa
pientie anīa ꝯsequit iugem conatū ⁊
feruidū desideriū se totalit' transfor
mādi in ei⁹ imaginē increatā: in qua
inuenit ꝑfectissimā cognitionē oim re
rū: ⁊ sūmam q̄etationē oim suoꝝ de
sideriorꝝ. Ideo bñ dicit Aug. in libro
ꝯfessionū. Fecisti nos dñe ad te. i. ad
claritatē tui luminis ꝯtemplandā: ⁊
ad tuam dulcedinē ꝑfruendaz: ⁊ in
quietum est cor nostruz donec q̄escat
in te. De hoc fructu scribit apl'us. ij.
Coꝝ. iij. Nos autē reuelata facie glo
riam dñi ꝯtemplātes in eandem ima
ginem transformamur: a claritate in
claritatē tanq̄z a dñi spiritu. ¶ Ter
tius est: quia ex dono sapientie mens
adquirit liberam facultatē vt cuz bo
no diuino eius desideriuz ꝑfectissime
vniatur. Et illa vnio tam intime mē
tem trasformat in bonum diuinū/ ꝙ
nihil sibi sapit: nihil sibi dulcescit nisi
bonum diuinuz. Ex hac etiam vnio
nem mens deuota crebro reficitur q̄
daz ꝑgustatione diuine suauitatis: ⁊
eterne delectationis. Quā bene sen
serat Aug. cum dixit. Dñe intromit
tis me qñq̄z in tantam suauitatez in
experte dulcedinis: que si ꝑficeretur
in me nescio si qua vita dulcior esse
posset. Quam suauitatem ⁊c.

¶ De scto Luca Sermo primus Et
in ordine. CLXIII.

LUmen illius
super terminos terre Job.
xxxvij. In verbis ꝓpositis
btūs Lucas euident' attollit a duobꝫ
Et ꝑmo a vite scitate. Scd̄o a scien
tie claritate. Nā vite scitatē ꝓbat ei⁹
ꝑfectio singularis/ cū ꝑmittit. Lumen
illius. Sed sciētie claritatē ꝓbat ei⁹
diffusio gnālis cum subdit/ sup ter
minos terre. A ¶ Circa primū
est sciendū/ ꝙ vite sue ꝑfectio singla
ris in hoc appet ꝙ fuit triplici lumie
diuinit⁹ illustrat⁹. Et ꝑmo lumie sup
natural' sapientie/ q̄ nobis secreta dei
⁊ mysteria reuelauit. Scd̄o lūine vir
tualis eminētie/ quo ꝟtutū nob exem
pla luculent' demōstrauit. Tertio lu
mine ꝟginalis mūdicie/ quo nob in
seipo ꝟginalē pudicitiā cōmendauit.
Primū patz Nam btūs Lucas ꝑ lu
men sapientie sibi diuinit⁹ inspiratū
remouit a nobis triplicē defectū quē
homo ꝑ pctm̄ incurrerat. Nam ipsa
intellectiua fuit ꝑuata dei ꝯgnitiōe.
Ipsa affectiua fuit ꝑuata dei dilecti
one. Sed ipa opatiua: fuit ꝑuata me
ritoria actione. Et contra istum tri
plicem defectum Lucas nobis tra
didit triplicem sapientiam. Nam

vt illūmaret intellectiuā in dei cogni
tiōe nob ꝯscripsit doctrinā euāgelicā
Ut roboraret opatiuaꝫ in meritoria
actōe: nob ꝯscp̄sit doctrinā apl'icā: qꝛ
in actib apl'oꝝ ostendit/ q̄lit apl'i fu
erūt fortes ad bene opandū ⁊ ad que
libet aduersa patient' sufferendū. Sꝫ
vt inflāmaret affectiuā in dei dilecti
one: nobis p̄ ceteris exp̄mit acerbita
tē dn̄ice passionis quā chr̄s ꝓ nob ex
sūma charitate sustinuit. Et iō meri
to sibi ꝯgruit illō qd̄ scribit Ecc̄i. xv.
Impleuit eū dn̄s spū sapiētie ⁊ intel
lect⁹. ¶ Scd̄m ptꝫ/ qꝛ decor oīs vir
tutis ex ipo resplenduit. Unde de ipso
legit in quodā ſmone. Lucas int' an
geloꝝ ⁊ apl'oꝝ choros: ⁊ candētiū ꝟ
ginū lilia: ⁊ imarcessibiles rosas mar
tyꝝ triūphans coruscat. Dicit nanq̄
coruscare inter angelos ⁊ ꝟgines/ ꝓ
pt aureolā incorruptiōis. Inter apo
stol⁹ ꝓpter p̄dicatōis. Sed int' mar
tyres ꝓpt volūtariā afflictionē carnis
Un̄ de ipo dicit Greg. q̄ crucꝫ morti
ficationeꝫ iugit in suo corpe ꝓ diuini
nois honore portauit. In quib verbis
innuit/ q̄ suā penitentiā viriliter
inchoauit: qꝛ in crucꝫ mortificatōne.
q̄ eaꝫ longanimit ꝯtinuauit: qꝛ iugit
in suo corpe. Et q̄ eā felicit ꝯsūmauit
qꝛ ꝓ diuini nois honore. Et sic habe
mus in bt̄o Luca exemplū innocētie
q̄ntum ad vite inchoationē. exemplū
penitētie/ quantū ad vite ꝓsecutionē.
Sed exemplū ꝑseuerātie quātum ad
vite ꝯsūmationē. ¶ Tertiū patꝫ Lu
cas em̄ teste hieronymo ꝟginitatē ꝑ
petuā custodiuit. Cui⁹ ꝟginitas tres
laudabiles ꝯditiones habuit: ⁊ ideo
gratissima fuit. Prima est qꝛ fuit in
tegra/ qd̄ ptꝫ qꝛ fuit incōtaminat⁹ in
mente ⁊ incorrupt⁹ in corpe. Ideo di
cit Hiero./ q̄ sine crimine vixit ⁊ vir
ginitate plena deo seruiuit. Scd̄a est
qꝛ fuit longanimit conseruata. Ideo
dicit Hiero. q̄ nec vxorem/ nec filios
habens. lxxxiiij. anno vite sue obijt in
Bithinia. Tertia est qꝛ fuit spūsscti
gratia enutrita. qꝛ sicut dicit Hiero.
plenus fuit spūsctō. Et ꝓpter istā pu
diciciā ꝟginalē fuit spēalis secretari⁹
beate ꝟginis. Qd̄ ptꝫ ꝑ hoc: qꝛ secre
ta mysteria diuine annūciatiōis ꝯce
ptionis ⁊ natiuitatꝫ que soli angelo ⁊
beate ꝟgini nota erant Lucas sol⁹ cō
scripsit. Unde sibi ꝯpetit qd̄ scribitur
Ecc̄i. xij. Conscripsit ſmones rectissi
mos ⁊ veritate plenos. B ¶ Cir
ca scd̄m est sciendū/ q̄ claritatem sue
doctrine bene ꝓbat ei⁹ diffusio gene
ralis: cuꝫ subdit/ sup terminos terre.
Quia tam apud grecos/ q̄ꝫ apud la
tinos sua doctrina est celebꝫ ⁊ famo
sa. Nec mirū qꝛ sua doctrina triplicit
informat. Primo quidē claritate ver
boꝝ. Scd̄o claritate exemploꝝ. Ter
tio claritate p̄sidioꝝ. Primū ptꝫ Nā
in suo euāgelio aperit nobis veritatē
vite/ veritatē doctrine/ ⁊ veritatē iu
sticie. Qd̄ sic patꝫ veritas em̄ vite cō
sistit in obſuātia mādatoꝝ dei. Hāc
autē aptissime docet. x. c. sui euāgelij
cum dicit. Diliges dn̄m deū tuuꝫ ex
toto corde tuo. hoc est/ simplicit sine
simulatiōe. Et ex tota mente tua/ hoc
est/ memorit sine obliuione. Et ex oī
bus viribus tuis/ hoc est/ efficaciter
sine diminutiōe. Ut nō solum deum
diligamus verbo ⁊ lingua: sed ope ⁊
veritate. Et qꝛ obſuantia mandato
rum dei meret vitam eternā: vt patet
Matth. xix. vbi chr̄s dic̄. Si vis ad
vitā ingredi serua mandata. Ideo si
gnant' hic subditur. Hoc fac ⁊ viues
Veritas autē doctrine ꝯsistit in libe
ra veritatꝫ ꝓpalatione: vt nec timore
supplicij: nec cuiuscūqꝫ tpalis detri
menti veritas supp̄mat. Hanc apit

Lucas.xj.c. sui euangelij ostendēs exemplo cbī: veritatē aduersarios etiā ꝯtūcūcq; magnos esse libere arguēdos: dū dicit. Ue vobis scribe & pharisei: qui decimatis.i. decimandā pdijs carnis: mentā & rutam & ꝓteritis iudiciū & charitatē dei. Et infra. ve vobis legisperitis: q tulistis clauē scientie: ipi nō introistis: & eos qui intrare volebant ꝓhibuistis. Docuit etiam tertio veritatē iusticie. Quā exprimit. c. xx. dicens. Reddite ḡ que sunt cesaris cesari: & que sunt dei deo. Propt qō claritati sue doctrine dñi ꝓgruit qō scribit Tobie. viij. Luce splendida fulgebis. Nam suus euangeliū fulget luce splendida ꝓpt veritatē doctrine. splēdidior ꝓpter veritatē vite: qz sua vita nō discrepabat a doctrina: sed quicq; qd docuit verbo/hoc firmauit exemplo. Sed splendidissima ꝓpt veritatem iusticie que est ꝓclarissima virtutū: quia nec hesperus nec lucifer sic est admirabilis vt scribit. v. Erbicoꝓ

L ¶ Scōm pars Nam exempla pfectissima nobis reliquit docēs nos q in hoc seculo debem⁹ viuere sobrie: pie & iuste vt patet ad Titū. ij. Debet enī hō viuere sobrie quo ad seipm: pie quo ad deū: & iuste q ad primum. Et ad ista tria brūs Lucas exemplo ꝓphetio nos informat. virit ei sobrie quo ad seipm: q: vt dicit Greg. Lucas mortificationē ingīt in suo corpe ꝓ diuini nois bonore portauit: virit etiā pie q ad deum: qz circa pietatē cultus diuini & dilatationē fidei ardentissim⁹ fuit. Virit insup iuste quo ad primuz: da Paulo apl̄o tanq; suo suptori exhibuit debitam reuerentiā: cui semp in oīb⁹ obediuit & totius sue pegrinationis comes fuit. Suo etiaz equali exhibuit ꝓcordiam: sicut ꝓz in Cleophba suo socio: cum quo cōcordit fuit & ꝓcorditer redijt: suo etiam inferiori pura nobis exhibuit salubrimā doctrinā: quia ꝓ suū euangeliū nos fidē docuit. sed ꝓ actus apl̄oz nos in moribus instruxit. D ¶ Tertiū pz Nam beatus Lucas & alij sci ꝓ sua merita & orationū suffragia in nostr̄is necessitatib⁹ nos adiuuāt & ꝓtra mala nobis iminentia nos fideliter defensant. vñ bene sibi ꝓgruit qō scribit. ij. Macb. xv. Hic est fratrū amator et pplī israel. Hic est qui multuz orat ꝓ pplo & vniuersa ciuitate sancta hierusalem. In cuius argumentū legit/ q cum cbristiani a Turcis essent obsessi appuit eis quidā vir i habitu lucido & splendido q dixit se esse Lucā euangelistā/mandāo cbristianis vt secure cōtra hostes ꝓcederent & bellū cōmitterent. Sed cū illi adhuc ꝓpter multitudinē hostiuz formidarēt: brūs Lucas actem cbristianoz ꝓcessit: & subactis hostib⁹ gloriosam victoriā ipsis cbristianis fecit. Cui⁹ meritis ab oīb⁹ hostib⁹ et piculis nos defendat: q est benedict⁹.

¶ De sancta Luca Sermo secund⁹ Et in ordine. CLXIIII.

Ocedite in lucem gentium Esaie. xlix.

A ¶ Quia Lucas a luce dicit: Ideo ꝓ sue laudis ꝓconio ꝓphetie sensum verbū assumi videt. In quo ꝓphetio beati Luce duplicit attollit. Et primo cōmendat ab auctoritate euāgelice ꝓscriptionis. Scōo a claritate vitifice instructiōis. Auctoritatē cōscriptionis ostendit eius institutio regularis cum ꝓmittitur. Dedi te. i. auctoritatē scribendi tibi contuli ꝓ tuaz institutionē regularē. Sed claritatez instructionis pandit informatio salutaris cum subdit. In lucem gentiū.

Dicat ergo tota trinitas in laudē beato Luce. dedi te in lucem gentium. In q̄ verbo ꝑfectis bti Luce ꝑmo attollit ab auctoritate euāgelice cōscriptiōis/quā ꝓbat eiꝰ institutio regularis cū ꝑmittit: dedi te. i. ad hoc officium institui te: ⁊ tibi auctoritatē scribendi ꝑ ceteris ꝯtuli. Nā licet plures alij conati fuerūt scribere narrationē euangelicaꝫ: vt ipēmet testat in ꝑncipio sui ꝓlogi. Tñ i auctoritatē eccl'ie solū q̄ttuor scriptores ⁊ q̄ttuor euangelia sūt recepti: ⁊ hoc rōnabil'r: quia iste numerꝰ est ꝓphetali oraculo ꝑsignatus: vt Ezech. j. vbi isti quattuor euangeliste per figuras istoꝝ q̄ttuor aialiū sanctoꝝ figurant: vnde de ipiꝰ regulari istitutiōe loquens Apl's dt Eph. iiij. Et ipe dedit. i. instituit q̄sdam quidem apl'os/alios aūt euangelistas ad ꝯsūmationē ministerij ⁊c.

B ¶ Potest aūt dici ꝙ conscriptio euāgelica beati Luce triplici auctoritate fulcit ⁊ roborat. Primo qꝛ illa conscriptio fuit a spūsctō inspirata. Secundo qꝛ fuit a gl'iosa virgine reserata. Tertio qꝛ fuit a cetu apl'ico solenniter approbata. De primo patꝫ per Hiero. qui dicit in prologo super Lucam: ꝙ spiritusancto instigāte in Achaie partibus suum scripsit euangelium. ⁊ de hoc potest exponi qd̄ scribitur Esa. xlij. Ecce seruus meus cōplacuit sibi in illo aīma mea: dedi spiritum meum sup eum. In quibꝰ verbis ꝓpheta tangit Primo eiꝰ subiectionem ⁊ obedientiā: quia ecce seruus meus. Secundo diuinnam acceptationem ⁊ beniuolentiā: quia compla. sibi in il. a. m. Tertio tāgit diuini muneris cōicationē ⁊ ifluentiā: quia dedi spiritū meum super eum. Prima duo respiciunt idoneitatē recipientis Deinde exprimit liberalitatē ꝯferentis ⁊ dignitatez collati muneris. De secundo patꝫ ꝑ glo. sup illud Luce. ij. Maria aūt ꝯseruabat omnia verba hec ⁊c. que dicit: Om̄ia q̄ de deo dicta vel a dño facta cognouit in memoria ꝯseruabat: vt cū tēpus ꝑdicandi: vel scribende incarnatiōis aduenirет: sufficienter vniuersa ꝓut gesta essent posset explicare q̄rentibꝰ. Propter qd̄ ipa virgo ꝯgrue figurata est ꝑ arcam testamēti/in qua manna diuinitatis/⁊ thesauri celestis sapientie recōdūt: ⁊ etiā ꝓpiciatoriū/a q̄ moysi .i. btō Luce de aqua mūdane vanitatis ꝑ gratiā assumpto responsa diuinitus nūciant: vt ptꝫ Exo. xxxvij. Nūq̄ em̄ btūs Lucas secreta ꝟginis puta mysteriū annunciatiōis: ꝯceptiōis ⁊ natiuitatꝫ: que solus ꝯscripsit referre potuisset: nisi ea ꝑ virginē gl'iosaꝫ cui soli nota fuerant familiariter didicisset. Unde quia beatꝰ Lucas tantus fuit virginis secretarius: ideo poterat dicere illud qd̄ scribit Sap. viij. Proposui hanc scꝫ virginem gloriosam mihi adducere ad conuiuium ꝑ familiaritatē scꝫ gloriosaꝫ. sciens qm̄ cōmunicabit mecum de bonis suis per secretorum scꝫ reserationem voluntariam. vnde ibidem subdit: est eī preclaritas in cōmunicatiōe sermonū ipsius. Propter qd̄ etiam beate virgini specialiter ꝓpter reserationeꝫ secretorum factam ipsi Luce congruit dicere qd̄ scribit Esa. xlj. Hierusalez euangelistam dabo: Hierusalē nāq̄ interpretat visio pacis ⁊ signat fidelium in eccl'ia congregationē: cui beata virgo euangelistā dedit/qñ ipi Luce ad conscribendū sua secreta reserauit.

C ¶ De tertio patꝫ: cum enim Lucas (vt apparet ex suo mō loquēdi in ꝓlogo) non fuit cum chr̄o ꝑsonaliter ꝯuersatus/oportuit vt euangeliū

suum conscriberet, put ei apl'i qui doctrinā chr̄i audierāt ⁊ miracula eius viderāt intimarent. Et hoc ip̄emet testatur in plogo suo dicēs: Sicut tradiderūt nobis q̄ ab initio ip̄i viderūt ⁊ ministri fuerūt sermonis. Ubi ē notabiliter aduertendū: q̄ q̄ testimonium in hūanis ferri ꝯsueuit ⁊ de vis. ⁊ auditis: Ideo chr̄s (vt dicit Aug.) duplices testes veritatis euangelice deputauit. vicz Mattheum ⁊ Joannem qui scripserūt visa. ⁊ Marcū ⁊ Lucam qui solum scripserūt audita. Et quia in humanis testimonium qd̄ est de auditis censet̄ infirmius: qd̄ aūt est de visis censet̄ fortius: ido s̄m Aug. istoꝝ duorum euangelia q̄ sūt de auditis ponunt̄ in medio vt ab illis extremis scz Mattheo ⁊ Joanne qui certioribꝫ fulciantur. Et quia tātorum auctoritate fulcitur eius conscriptio: Jō rōnabiliter suum euangelium a toto cetu apl'ico approbatur. Propter qd̄ in p̄sona cetus apl'ici: beati Luce euangeliū approbantis pōt intelligi qd̄ scribitur. ij. Coꝝ. iij. Misimus cum illo fratrem nostruz/hoc est Lucam s̄m glo. cuius laus est in euangelio p̄ omnes eccl'ias. In quibꝫ verbis ostendit̄: q̄ beat⁹ Lucas fuit auctoritate apl'ica sublimat⁹/q̄ fratrē nr̄z. fuit fama publica decorat⁹ qd̄ notat: laudis preconiū. Et fuit i scribendo a tota eccl'ia approbat⁹/q̄ ab oībꝫ eccl'ijs suū euangeliū recipitur. Et sic ptz de auctoritate euāgelice cōscriptiōis/qd̄ est primū. D ¶ Sequit̄ scd̄m in q̄ btūs Lucas attollit̄ a claritate viuifice instructionis quā pandit informatio salutaris cū subditur: in lucem gentiū: Cōuenienter aūt p̄ lucē: salutaris ac viuifica doctrina beati luce intelligitur. Nam sicut lux corporalis habet claritatē in aspectu quia se ⁊ alia manifestat/habet diffusibilitatez: in motu quia seip̄am multiplicat: ⁊ viuacitatē in effectu/q̄ debilia fortificat. sic doctrina salutaris bti Luce/fuit veritate radiosa: multiformitate copiosa: ⁊ viuacitate ꝟtuosa. Primo dico q̄ doctrina beati luce fuit veritate radiosa: q̄ ptz: quia p̄ suam doctrinā ip̄os incipiētes in bono virtutis fundauit. Jp̄os p̄ficiētes in progressu virtutis ꝟbo ⁊ exemplo inflammauit. ⁊ ipsos cōtemplatiuos in cognitione veritatis ⁊ gustu diuine dulcedinis inebriauit. Et ideo congrue sua doctrina/per lumen solis intelligitur. quia sicut stelle ⁊ cetera sidera lumen a sole recipiunt: ⁊ ipsum postea in alia corpora diffundunt. sic omnes doctores ab euangelicis scriptoribus lumen sapientie recipiunt ⁊ ipsum extunc in alios per suam doctrinam refundūt. Et quia sapientia diuina est candor lucis eterne: ideo requirit purum ⁊ mundum receptaculum anime. Ex quo ptz quantā puritatem mentis btūs lucas habuit: qui diuina sapientia plen⁹ fuit/quā etiaz nobis in suis libris tam copiose effudit. Unde bene dicere potuit illud Ecclesi. xxiiij. Ego sapientia effudi flumina: et bene dicit/flumina/pluraliter. quia quicquid p̄tinet ad conscientie puritatem. ad morum reformationē. ad virtutum crementū ⁊ augmētationē: ⁊ ad dulcedinis cōtēplationē: b̄ totuz sua docirina euidenter disseruit/⁊ lucide comprehendit. Propter qd̄ bene dicere poterat illud Sap̄. vj. Quid autem sit sapientia et quemadmodū facta sit referam ⁊ non abscondam a vobis sacramenta dn̄i. E ¶ Secūdo dico q̄ doctrina bti luce fuit multiformitate copiosa. Quod ptz: quia s̄m Ambro. Lucas in suo euangelio

ōmnes virtutes sapientie cōprehēdi Docuit enī naturalia/duz cbm vnigenitū dei filiū ostendit z in eius adventu virtutes celoz moueri p̄dixit. Docuit moralia: dum inimicū diligere/p̄cutientem non repercutere/multuum gratis dare p̄strinxit. Docuit rationalia siue logicalia dū per locuz a maiori destructiue concludit. q̄ qui non est fidelis in minori nec etiam in maiori. Et nos possumus addere q̄ etiā docuit supnaturalia/dum cbm verū deū ostendit/z p cogitatiōis reuelationē Luce. v. Ut quid cogitatis mala in cordibz vestris. Et p miraculoz operationez: que in suo euangelio copiosi⁹ enarrauit. Et ideo de sua doctrina salutari: p̄ter ei⁹ m'ltiformitatē copiosaz pōt intelligi qō scribitur. Eccli. xlij. Sol illūinans p oia respexit Sol enī illūinans ē sua doctrina euāgelica/cozuscans virtute lucidissima/q̄ bū p omnia respexit. quia omnem modū viuēdi fidelū sue doctrine radijs illustrauit. Nam p lumē sue doctrine pctōres traxit ad cordis cōpunctionē. Actiuos ad feruidā virtutum operationē. cōtemplatiuos vero ad mētis illustrationē: z diuine suauitatis p̄gustationē. Pastores vero z p̄latos ad sollicitā sui gregis custodiā z gubernationē. Et illud donū serecepisse a spūsctō ipemet testat Esa. lxj. cuz dr: Spūs dñi super me: eo q̄ vnxerit me/adannūciandū māsuet̄ misit me vt mederer cōtritos corde. In q̄ vbo brūs Lucas p̄stat. Primo doni sapiētie copositatē cū dr: spūs dñi sup me z. Scdo oñdit sue doctrine suauitatē cū subdit: ad annūciandū māsuetis misit me. Tertio oñdit eiusdē doctrine vtilitatē: cū annectit: vt mederer p̄tritos corde. ℣ ¶ Tertio doctrina salutar⁹ bti Luce fuit virtuosa exercitate virtuosa: Qō patz: q̄ oēs vires aīe fortificat: p̄mouet: z accēdit: Q̄ enī eius doctrina vires aie reparet z fortificet: patz p Hiero. in p̄logo dicētem/q̄ oia eius verba sūt languenti aie medicina: q̄ etiā oēs vires aie ad bonū p̄mouet z accendit. Patet q̄ in eⁱ⁹ euāgelio illūinat intellectiua in dei cognitiōe. dū vicz p̄ceptiōez ortū z gnātiōez ip̄i⁹ educatiōez passiōez et resurrectionē nob seriatim z ordiate p̄nūciat. In ip̄i⁹ etiā euāgelio iflāmāt affectiua in dei dilectiōe dum in. x. c. nob explicat: dilectōis actū: q̄ diliges dilectiōis obiectū: q̄ dñm deū tuuz z dilectiōis modum: q̄ ex toto corde tuo z ex oi mente tua z ex oīb viribz tuis. In actiuis aūt ap'lor⁹ aiat mortuam in bona operatiōe. In ip̄is cū actibus cuident oñdit q̄liter apli fuerūt feruētes in bonoz operatiōe/patientes i malor⁹ toleratiōe z lōganimes i eternoz expectatiōe. Quoz exēplo q̄libet fidel' ad eoz imitatiōez merito p̄mouet. Uñ de bmōi luc⁹ virtuosa trutōa p̄t intelligi qō scribit Eph. v. Fructus enī luc⁹: B/est doctrine salutaris est in oi bonitate q̄ntū ad illūinatiōez affective/z virtute/q̄ntū ad illūinatiōz cognitiue. z iusticia: q̄ntū ad aiatiōez virtutis operatiue: que posteriorū obliuiscens sp ad anteriora se debet extendere: donec attingat illū q̄ fm Augu. vj. p̄fes. ē oi suauitate dulciorē: oi luce clariorē. qui cuz patre z spūsancto est vnus deus benedictus.

¶ De sancto Luca sermo tertius: et in ordine. CLXV.

Similitudo bo
minis in eis q̄ruor faciem
xni/z q̄ruor penne vni Eze
cbl. j. B ¶ Licz vba ap̄lica ad lr̄as
scribant de sanctoz̄ euangelist⁹ ex

singulari pfectiõe. Possunt tñ cõuenienter exponi p nostra morali istructione. Nam illa q̃ttuor anialia/q̃ttuor euangeliorũ scptores figuralit̃ exp̃mẽtia/mystice designãt mẽtes deuotas pfectiõis euãgelice sectatores. In q̃bus quidẽ ꝟbis euangelice pfectiõis sectatores triplicit̃ describunt̃. Prio quãtũ ad chr̃i sequelã ⁊ imitationẽ. Scdo quantũ ad imaginis rõnalis supnãlem pfectionẽ. Tertio quantuz ad eterne btitudinis crebrã ⁊ feruidã affectionẽ. Que q̃dẽ tria in ꝟbis ꝓpositis ꝯgrue d̃signant̃. Naz chr̃i sequela ⁊ imitatio notat̃ in hois sil̃itudine cũ p̃mittit̃: sil̃itudo hois i eis: vbi p hominẽ s̃z Gre. ip̃e chr̃s itelligit̃ ex cui⁹ sil̃itudie ⁊ imitatiõe oĩs pfectio euãgelica emanat. Ipsi⁹ imaginis supnaturalis pfectio notat̃ in ip̃a facie: cuz subdit̃: q̃ttuor facies vni. Per faciez em̃ imago ꝓprie itelligit̃. qz cuiuslibet rei imago ⁊ figura p faciem potissim̃ repñtat̃. Sed eterne btitudinis feruida affectio notat̃ in pennaꝝ exp̃ssione cuz annectit̃: ⁊ q̃ttuor penne vni. Per pennas em̃ q̃bꝫ aues in altũ eleuant̃/feruens desideriũ eterne btitudinis ꝯgrue designat̃. B ¶ Circa p̃mũ est ꝯsiderandũ/q̃ ⁊ q̃r sint illa i q̃bꝫ mentes deuote sectatores pfectionis euãgelice chr̃m debeãt imitari/ ⁊ ei⁹ sil̃itudini ꝯformari. Põt aũt dici/ꝙ ista oĩa pñt reduci ad tria ⁊ hoc s̃m tria bona que a deo recepim⁹/sez res exteriores/corp⁹ ꝓpriũ ⁊ ip̃a ania que oĩa oportet relinq̃ ꝓpter deũ si velim⁹ esse ip̃i⁹ chr̃i pfecti imitatores. Perfect⁹ em̃ imitator chr̃i ¶ Prio debet relinquere mõm ⁊ oẽs res tp̃ales. Et etiã cũ hoc terrenoꝝ occupationẽ ⁊ sollicitudinẽ penitus debz postponere. Hoc aũt fit p volũtariã paupertatẽ quã chr̃s altissime seruauit. qz in tota vita sua pauperrimus fuit. Qd̃ vtiqz fuit ꝓpter tria. Primo vt cã nobis amabilẽ redderet ⁊ ꝯmẽdaret. Nã sic crux p̃mo fuit penalis ⁊ horrenda sed postq̃z chr̃s eã ascendit facta est amabilis ⁊ venerãda. Ita licet paupertas de se nõ sit appetibilis/cũ sit p̃uatio reꝝ necessariarũ vsu hũano. Paupertas tamẽ euãgelica ꝓpt̃ chr̃m voluntarie assũpta est res multũ nobilis et appetẽda. Scdo vt p eaz nos spũal'r ditaret: ⁊ istã rõnẽ tãgit apl's. ij. Coꝝ. viij. Scit̃ gr̃am dñi nr̃i iesu chr̃i qm̃ ꝓpter nos egen⁹ factus est. vt illi⁹ inopia diuites essem⁹. Quia p hoc ꝙ se p nob vsqz ad crucẽ patibulũ hũilia uit oĩbꝫ donis spũalibꝫ nos repleuit. Tertio vt p eam suã diuinitatẽ euidẽter declararet. Nã quãto chr̃s p paupertatẽ assũptaz videbat̃ abiectior/tanto ꝟtus diuinitat̃ appebat gl̃iosior. vt ptz euidẽter tam in ei⁹ resurrectiõe q̃z in ei⁹ ascensiõe. Et d̃ ista paupertate euãgelica ꝓpter chr̃m assũpta gl̃iabatur petrus cũ diceret in p̃sona oĩm discipuloꝝ Matth. xix. Ecce nos reliq̃mus oĩa ⁊ secuti sum⁹ te/q̃d ergo dabis nob p̃mij. Ubi chr̃s ip̃is p p̃mio ptãtẽ iudiciariã ⁊ regni btitudinẽ repmittit. L ¶ Scdo debet relinq̃re corp⁹ ꝓpriũ/qd̃ q̃dẽ relinquit̃ tribꝫ modis. Primo p carnis maceratiõez p quã corp⁹ vigilijs: ieiunijs: ⁊ orõnibus atterit̃/ne caro lasciuiat/⁊ cõtra spm̃ erigere ptinacit̃ se p̃sumat. Secundo p corpalis cõmodi abiectionẽ/ qz q̃ nimis delicate nutrit carnẽ suam postea inuenit eam ꝯtumacẽ. Et iõ debet semp in rigore teneri: vt magꝫ subijciat̃ spiritui. Tertio p penalitatum volũtariã ꝑpessionẽ. Sic apl'i ⁊ martires: qui p chr̃o voluntarie passi sũt Et oĩa ista chr̃s fec̃ ⁊ seip̃z i exẽplũ dedit. Ip̃e em̃ toto tp̃e q̃ fuit in mundo

qua bō p ꝓpētū sui mozis sibūpi/q̄ busdā gradib⁹ ꝓficit. Primꝰ est q̄ bō p būilitatez repurat se oib⁹ vilioꝛem. Scōs est q̄ ꝫ verbis ꝓxīs fateatur Terciꝰ est q̄ etiā ab alijs dici eq̄nimiter patiat. Quartꝰ q̄ bō eq̄nimit ferat cū ab alijs ꝓpētibꝰ tractet. Quintus est q̄ bō nō solū nō doleat/sed ēt diligat q̄ ab alijs ꝓmnat. Et oīes isti gradꝰ ꝓxīe despectiōis pfecte relucebāt in chīo. Primꝰ pz p apl'm: qz exinaniuit semetipz formā serui accipiens. Scōs patz p ps. Ego sum vermis z nō hō. Terciꝰ pz in multz ꝧbis ꝓtumeliosis sibi ꝛrogatis: vt cū dicerent: demoniū habes: z ꝓbrosa nob. Quartꝰ ꝓtz ex modo passiōis: qz mozte turpissima mozte⁹ fuit. Un̄ sup illo verbo: crucifige: ōr Chīz f. Turpiꝰ genus mozis excogitari nō poterat q̄ chīo summa honestas viram finiret. Qō ideo facū est: vt ibi oia nr̄a mala finē acciperēt. Quintꝰ ꝓtz Luce. xxij. Desiderio desideraui hoc pasca tc. Un̄ ꝓter rātū desideriū passiōis noluit respōdere cozā pilato: ne ex moꝛa rnīonis sua passio differret. Et iste ē vltimꝰ gradꝰ q̄ bō in vita actiua seipm deijcit vsq̄ ad nihil. Quia nec se ipm/nec oīa qō sibi inferi reputat/ꝓter amoꝛē pfectū quē habet ad deū.

¶ Sed in vita ꝓplatiua oportet q̄ bō seipm deijciat etiā vlera nihil. qō ꝓtz. In vita em̄ cōtēplatiua nō solū molestie sustinent patient z libēter sic fit in vita actiua. sed etiā sustinent gaudēter z delectabiliter. qui ꝛ vita ꝓplatiua/tāto amoꝛe diuino ferueſcit/z gaudent z hilariter ea ꝛta sui ipit: z p suscepta pena deo gratias agit. Et hoc puenit ex abundanti dono spūsancti/quo ꝛz Bern̄. b. mini cōferī/q̄ de aduersis nō solū patientiā: ꝛ etiā de ꝓtumelijs gliam/z de afflictionib⁹ z penis gaudiū z leticiam habem⁹. Cui⁹ exēplū ꝓz in brō Laurentio q̄ dixit Decio. Disce miser/q̄nta est virtus chīi: qz carbones tui nō ardoꝛē ꝛz refrigeriū mihi pstāt. Hoc idem ꝓtz in brō Tiburcio: q̄ cū nuda planta sup̄ carbones viuos incederet dixit: videtur m'bi: q̄ in nomine domini nr̄i ihesu chīsti super roseos floꝛes incedam. ¶ Sed diceres: est ne possibile q̄ aliquis in ꝓsenti istū gradum perfectionis attingat: Dico q̄ est possibile: vt patet in apostolis z alijs sanctis: qui eum per specialem gratiam attigerunt. licet raro z a paucis in ꝓsenti vita attingatur. sed q̄ cunq̄ nō possunt plene attingere/saltem debent ipsum ardenti desiderio aspirare. et hoc ipsum facit eos talez gradum aliqualiter attingere. qz fm Augu. solus amoꝛ boni/non modica pars bonitatis est: quia desiderium boni ad ipsum bonū capessendū hominem maxime dirigit: roboꝛat: z coaptat. Qō desideriū nobis ꝓfest. dige.

¶ De sancto Luca sermo quartus: z in ordine. CLVI.

SEcūdo perfectiōis euangelice lectaꝛes deseruntur hic quātum ad imaginis rōnalis supnaturalē pfectionē cuz subditur: q̄rtuoꝛ facies vni. Per faciem em̄ imago rationalis cōgrue intelligitur. quia cuiuslibet rei imago z figura per faciem potissime ꝛpresentatur. A ¶ Ad cuius maioꝛem euidentiā est sciendū: q̄ p istas q̄rtuoꝛ facies intelligo q̄rtuoꝛ q̄ sūt rōpituatiua imaginis icreate: q̄ sūt treq̄ peremie: z ipa essentia anīe. In quibꝰ repnīat trinitas psonaꝝ z vnitas essētie. Nā ipa memoria intellectualis ꝛpnīat ipm̄ ꝓcm. Intelligentia filiuz

sed ipa volūtas repñtat spm̄ sanctuz. Ne aūt ptes imaginis debēt esse decorate q̄ttuor nobilibꝫ habitibꝫ q̄bus supnāliter pficiunt. Primꝰ est diuie bonitatis fortis ⁊ ꝯtinua meditatio q̄ pficit memoriā. Scdꝰ est diuiorum secretorꝫ reuelatio. q̄ pficit intelligentiā. Tertiꝰ diuini amoris interna delectatio: q̄ pficit volūtatē. Quartꝰ singularis p̄rogatiue dotatio: q̄ respicit ipam essentiā siue mentē. B ¶ De pmo dic̄ Bern̄. in lib. de meditatiōe: Sic nullum momētū est quo homo nō fruat dei bonitate ⁊ miscdia: Sic nullū debet esse momentū q̄ eum nō habeat pñtem in memoria. Omne tēpus in q̄ de deo nō cogitas/hoc te cōputa pdidisse. In q̄cūq; loco cōsistis semp aliq̄d salutare in aīa tua versa. Et in eodem li. dicit. Repñtemꝰ imaginem dei in nobis/ teneamꝰ eum in memoria portemꝰ eum in cōscientia/ pñtem: vbiq; veneremur. Ex hac aūt memoria diuine pñtie hunc fructuz ꝯsequimur: q̄ deus p hoc incipit habitare in aīa/sicut in quodā cenaculo grandi strato. In q̄ deus pasca mā ducat spūaliter cū suis discipulis/reficiens eam. s. aīam quodā gustu trāsitorio ⁊ suaui cuiusdā interne dilectionis. Ad qd̄ hortat Bern̄. quamlibꝫ aīam deuotā ita dicens: In latitudīe cordis tui: hoc est: in latitudine charitatis/deo cenaculū grande stratum. Btā siquidē aīa in q̄ deus talem req̄em inuenit: negare siquidē ei celi req̄em nō poterit. Idē etiā Bern̄. dt sup cantica: Quis dabit mihi saltē vestigijs inherere cuiuspiā anie quā elegit deus in habitationē sibi. O quāta illi a ie latitudo/quāta p̄rogatiua meritorꝫ: que diuinā in se habet pñtiam ⁊ digna inueniat suscipe: ⁊ sufficiens sit capere. D ¶ Scdꝰ habitꝰ est diuinorꝫ secretorum reuelatio: q̄ pficit intelligentiā. Hanc pfectionē excellēter habuit vir ille vgineus arcanorū celestiū ꝯtēplator/cui pre ceteris aplis reuelata sūt secreta celestia. Hec antē pfectio nō datur nisi mentibꝫ solitarijs ⁊ a strepitu mūdano semotis: Juxta illud Osee. ij. Ducā eam in solitudinē ⁊ ibi loquar ad cor eiꝰ. Propt̄ qd̄ etiā ipi Joanni facta est reuelatio cū eēt i pathmos isula relegatꝰ. ¶ Sciendū aūt q̄ talem reuelationez q̄nq; p̄cedit meditatio/q̄nq; nō. qd̄ pulcre declarat Rich. v. li. de ꝯtemplatiōe. Tūc eīm sm ipm p̄cedit: q̄n aīa deuota de adiutorio diuino p̄sumēs vehementer insistit studio iuestigande veritatis. Et tūc q̄nq; fit q̄ illa ad que cognoscēda ex ꝓpria facultate nō sufficit: inter orōnū suspiria ex diuina reuelatiōe cognoscat. Exemplū de regina Saba q̄ venit audire sapientiam salomonis: ⁊ significat animā diuine cognitioni feruenter intentā: que hoc ordine pcessit. Nā pmo q̄siuit: postea q̄ audierat vidit: ⁊ postea tandez pre admiratiōis magnitudine ad spiritꝰ sui defectū venit. Primū est meditationis. Scdꝫ est ꝯtēplatiōis. Tertiū ipiꝰ extasis. Et sic ptz quō meditatio ꝯtemplationē p̄cedat. Q̄nq; vero fit reuelatio absq; meditatōe p. euia. Exemplū in Petro: qui dormiēs in carcere vinctus duabꝫ catenis ab angelo visitat ⁊ extra portam ferream ducitur. Due catene sm Rich. sunt duo impedimēta voluptatū: exteriora scz ⁊ interiora. Nam voluptas surgit in nobis: modo a foris in carne: modo intus in mente. quia modo sordida titillatione caro inflāmatur: modo feda cogitatione animus sordidatur. His catenis anima quando vinculatur: quasi carcerales tenebras icur-

rit. Quas etiā si velit ex se declinare nō valet. Huic aūt anie tūc angelus mittit̄ qñ ex diuine inspiratiōis gr̄a ⁊ luce reuelatōis ab oppssionis sub luce releuat̄ ⁊ sic anīa sequēdo angeluz sez diuinū instinctū ducit̄ extra portā ferreā: ꝑ quā intelligit̄ hūane intelligētie obfuscatio: q̄ porta nostre cognitōis ita obserat̄/vt nullo mō eam exire possim⁹: ⁊ lumen diuine cognitionis appbendere/nisi angelo duce. b̄ est diuina inspiratiōe mediāte. ¶ Patet ḡ/ꝙ diuina reuelatio nr̄e meditatiōis studia p̄uenit torpentēq; a iam excitat: ⁊ hoiem in imis delectū etiaz sup̄ semetip̄m leuat. D ¶ Tertius habit⁹ est diuini amoris interna delectatio/qui ꝑficit voluntatez: quā q̄dē delectationē sentit ex diuie dulcedinis p̄gustatiōe. Uñ sciendū/ꝙ sūma delectatio anie ꝯsistit in clara dei visione/q̄ tñ hic in via anime deuote feruore diuini amoris succense: q̄si in q̄dam trāsitu ꝯcedit̄ degustare. Qd̄ bñ figuratū est in ipso Abrahā Gen̄. xviij. Qui dum staret ad ostiū tabernaculi in ip̄o feruore diei: dñm transeuntē vidit et reuelata facie dño venienti occurrit. Ex q̄ docemur/vt dicit Rich. iij lib. de ꝯtempla. Q̄ anīa ꝑfecta feruore diuini amoris accensa debet om̄i hora ꝑegrinatiōis sue terminū: ⁊ tabernaculi sui egressum cuz sūmo desiderio expectare. Quo illud qd̄ nunc videt ꝑ speculū ⁊ in enigmate/mereat̄ facie ad faciē iocunda contemplatōne aspicere. Feruor em̄ diei signat feruidum desideriū ⁊ feruidū amorē summi boni. Talem delectabilem ⁊ iocundam visionem ille sanctus patriarcha Jacob diuinit⁹ adeptus fuerat/cum dicebat Gen̄. xxxij Uidi dñm facie ad faciem: ⁊ salua facta est anima mea. Non em̄ sufficit anie amanti/vt videat quocūq; modo faciem amati nisi ipsam videat facie. i. p̄ncipalit̄ ⁊ in mente. Talē amorem videndi dilectuz habuit. Hugo qui dicit in laude charitatis. Ad te me cōuerte dulcis amor Jesu/in quo totum bonū anime mee depēdet. In q̄cūq; tu es dulcis amor semꝑ cogitat qñ mundū exeat: qñ verā pacem inueniat: si quādo quiescat: si qñ q̄d agat: vl̄ quicq̄d in corde versat̄: tu a memoria nunq̄ recedis. Si quādo taceat/de te cogitat. Si quādo loquit̄. de te loqui desiderat/om̄ibꝰ credit dulce qd̄ sibi sapit. E ¶ Quartus habitus est singularis p̄rogatiue dotatō qui respicit essentiā siue mentē q̄ ipsa mens deuota dotatur p̄uilegio gratie spēalis. Ad cui⁹ euidentiā est sciendum/ꝙ circa hui⁹ singularis gratie p̄uilegiū duo sunt vidēda. Primo an homo in seipso possit cognoscere q̄d sit illud priuilegiū speciale. Scd̄o q̄liter quisq; se debeat habere ad illud gratie p̄uilegiuz. Propter primū est sciendum. Q̄ gr̄aꝝ ⁊ donoꝝ dei quedam sunt cōmunia: puta que om̄ibꝰ iustis cōmuniter dant̄/vt fides/spes charitas/sine quibꝰ null⁹ saluari pōt. Quedā v̄o sunt specialia/vt que non om̄ibꝰ cōmunit̄ sed quibusdā specialiter data sūt/puta v̄ginitas ⁊ huiusmodi que ex spēali dono dei quibusdam largiunt̄. Ut patz ꝑ Aug. xij. cōfessionum. Quedam v̄o sunt singularia: puta ea que vnicuiq; ꝓpria sūt concessa. Et ista priuilegia sunt in q̄busdam manifesta sicut Abrae datum est priuilegiū fidei. Dauid mansuetudinis Job patiētie. Salomoni donum sapientie. Petro priuilegiuz principatus apl̄oꝝ. Paulo doctoratus gentium ⁊ zelus legis. Joāni priuilegiū amoris Quosdam autē latet

fuerūt quattuor/q̄ttuor inquit p̄ēne vni. Scō q; fuerunt extente desup. Tertio q; due p̄ēne iungebant; due tegebant corpa eoꝝ. Per q̄ttuor igit̄ p̄nas intelligunt q̄ttuor ꝓtutes quibus vnūqō q; sertū aial a ꝓtenis actib⁹ eleuat: z i feruido desiderio eterne beatitudinis suspendit. Ne autē virtutes ſm Greg. sunt amor z spes/timor z penitētia. Ne etiā penne desuper extendunt: q; p eas sera aialis in altū sustollunt. Due etiā bꝛe iungūtur sez/amor z spes: z be due ꝓtutes ad idem obiectum referunt/puta ad ipm deū. Amor em̄ naturaliter tendit i ipm amatū. Et ideo amor dei directe tendit in ipm deū. Proprium obiectū spei est ipa beatitudo eterna. Due etiaz alie penne tegūt corpa. Quia timor z penitētia tegūt peccā a facie dei: ne in extremo iudicio vindicent. Un̄ dicit ꝓpheta. beati quoꝝ remisse sunt iniq̄tates z quoꝝ tecta sunt peccā. ¶ Et si dicas/q̄ hoc fieri habet p charitatē. De qua scribit Jacob. v. Et. j. Per. iij. Universa delicta operit charitas ¶ Ad qd̄ dicendū/q̄ timor filialis z penitētia formata q̄ delet peccm̄ non excludunt charitatē imo formaliter essentialiter includūt eā. B ¶ Circa secm̄ est sciendū/q̄ ista sera aialia p suas ꝓtutū pēnas q̄ndq; volāt ad interiora: q̄ndq; ad exteriora z q̄ndq; ad superiora. Primū pz Nā primo volāt ad interiora p intima recollectionē sui solū sibi p ꝓtēplationē inhāa vacāces: z oim rez exteriorū penitꝰ obliuiscentes. De hoc volatu scribit Apoc. xij. Date sunt mulieri .i. anie ꝓtutib⁹ fecunde: due ale vt volaret in desertū. Iste due ale sunt feruens conatꝰ ꝓprie industrie z adiutorium diuine gratie: qd̄ aie deuote diuino influxu impendit/q̄n̄ sua virtute ad alta ꝓgredi nō valet. Desertū aūt in qd̄ volat ania ꝓtēplatiua: est ipa ania quā solus deꝰ inhabitat libera z exclusa ab oīni alia creatura: q; nec cōgitatione: nec affectiōe ad aliqd̄ creatū inclinatur: sed solū meus sua pure in deuz dirigit. Et hec ania dr̄ desertum: nō quidē a sterilitate sed a solitudine. Istud em̄ desertus est summe fructifer. Propter qd̄ etiā ortus dicit ad quē sponsus animā inuitat. Cañ. v. Veni in ortū meū sozor mea sponsa. Et subditur ratio vocatiōis. Messui ci. i. ampucaui mirrhā meā ꝓtritionis sez z penitentie/cū aromatibꝰ meis. i. cum odore virtutū z bonoꝝ operū: que exercent in vita actiua: sed non habent in vita solitaria z cōtēplatiua. In qua sola comeditur fauus eterne dulcedinis z bibit vinū spūalis letitie: cum lacte puritatis et mundicie. Ideo sequit ibidē comedi fauū cum melle meo z bibi vinū cuz lacte meo. ¶ Scōm pz Nā scōs volant ad exteriora p edificationē ꝓximis qd̄ necessariū ē: q; sic dic Greg. in lib. Dial. Sunt nonnulli quos ad amorē celestis patrie plus exempla q̄z p̄dicamēta succendūt. Et ideo sic dicit idem Greg. p. mor. Nullum ergo ꝓfectū melius arbitror: q̄z si exemplo tuo fratres docere studeas que oporteat cum facere: et oporteat omittere cōsulens ei nō verbo neq; lingua: sed opere z veritate. Ideo dicit Bern. q̄ in agro virtutuz seminare debemus pro ꝓximis bonum exemplum per aperta opera. Sed ipsis angelis seminamus gaudium per occulta suspiria. Et ad hoc insinuandū ꝓphera significanter dicit/q̄ animalia ibant z reuertebant in similitudinē fulguris coruscantis. Vadunt em̄ ad extra p alios

directionem. Reuertūt ad intra per sui recollectionē ⁊ suijpsi⁹ internam circūspectionem. Et hoc in silitudinem fulgur⁹ coruscant⁹ ꝑ lucidā ⁊ exemplarē edificationē. ¶ Tertiū patz Nam tertio volant ad supiora ꝑ ꝯtēplationē ⁊ sūmi boni degustationem In hac em̄ ꝯtemplatione tota mens inebriat quadā dulcedine q̄ sibi ꝓpinat ab ipo fonte vbertat⁹ diuine. Qd̄ ptz: qꝛ ibi memoria reficit diuine presentie gaudiosa fruitione. Intelligentia reficit diuine sapiētie radiosa cognitione. Sed ipa volūtas ibi ꝑfundit diuine suauitat⁹ amorosa delectatione. Quā bñ senserat ꝓpheta cū diceret: Delectatiōes in dextera tua vsq; in finē. i. finales ⁊ interminabiles q̄ nullo fine terminātur. E ¶ Circa tertiū est sciēdū/ ꝙ ista q̄ttuor sancta aialia in suo volatu sex alis vtuntur quibꝰ etiā triplex volat⁹ ꝑficit ⁊ in q̄libet volatu quidā gust⁹ spēalis ꝑfectiōis attingit. Qd̄ sic est videre Nā ꝑma ala potest dici ꝑfectus ꝯtempt⁹ mūdi: qꝛ ſm Greg. Quanto ꝑfectius mens a terrenis ꝑ ꝯtemptū voluntariū segregat/ tanto feruenti⁹ ad bona celestia afficit. Scda pōt dici ꝑfecta discussio sui. De q̄ scribit Deut. iiij. Custodi temetipm ⁊ aiam tuā sollicite/ ne scz aliq̄d ꝑ sensus exteriores illabat vñ interioris hoīs puritas maculet. Nam sicut castrum materiale ꝓtinus capit si porta aduersarijs aperitur: sic vtiq; ſm Greg. castrum virtutum diminuit: si ꝑ portas sensuuz aditus aduersario apit. Et istis alis anima volare poterit ad ꝯscientie puritatem. Ad quā bene volauerat qui dicebat. Nō reprehendit me cor meū in tota vita mea Job. xxvij. Felix est iste volatus qui fit ad ꝯscientie puritatem. Quia ꝑ hoc anima ꝯsequitur cōtinuam mentis iocunditatē. Ideo scribit ꝓuerb. xv. Secura mens quasi iuge cōuiuiū. Tertia ala potest dici rōnalis nature ꝑspicacia/ que est q̄dam ꝑticipatio diuini lūinis impssa portioni superiori rōnis. Iuxta illud Signatū est sup nos lumen vultus tui dñe. Quarta ala dicit gr̄e efficacia: qꝛ ſm Rich. in libro de ꝯtemplatione. Illa ex dono gratie anie q̄nq; diuinit⁹ reuelant: que nō solū humane: sed etiā cuiuslibꝫ creature metas naturales excedūt. Et istis alis anima volare potest ad pure intelligētie claritatē. Exemplū in Joāne Euangelista q̄ piscator existens nobis ꝑ lumen gr̄e mysteriū brissime trinitat⁹ luculēter reserauit dicens. In ꝑncipio erat ꝟbū ⁊c. Quinta ala potest dici act⁹ amoris supferuidi. Cui⁹ ꝟtute mēs accensa ad modum aque supferuide mouet supse ⁊ iactatur extra se: ⁊ nec in se: nec in aliqua creatura potest q̄escere nisi in bono increato qd̄ summe diligit. Unde pōt dicere illd̄ Eccī xxiiij. In om̄ibꝰ scz creatur⁹ requiem quesiui: ⁊ nō iueni. Uñ subdit. Et in hereditate dñi morabor: qꝛ ibi scz solū mens mea ꝑfectissime q̄etat. Sexta ala pōt dici actus amoris casti: qui ꝯsistit in hoc ꝙ summū bonū vnice ⁊ singularit diligatur. Tunc vero ipm vnice diligis si ipm solum sitis. si eo solo reficieris: ⁊ inflāmaber⁹/ si nihil tibi dulcescat/ nisi hoc vno cōdiatur. Tunc autē ipsum singularit diligis cum ipsum tantū in seipso ⁊ nō in donis suis cōcupiscis vt sic vere posset dicere cum sponsa Cañ. j. Osculetur me osculo or⁹ sui. quasi diceres. Non contentor/ non satior in dono cuiuscūq; create gratie: nisi mihi exhibeas plenitudinem tue gratiose ⁊ gaudiose presentie. Ideo bene dicit Aug. in

libro de verbis dñi. Quisquis aliqd a deo preter deum querit nõ caste deum querit. ¶ Et istis alis aia tertio volare poterit ad dulcorẽ pfectũ dulcissime charitatis. q̃ degustata/omia alia menti amorose reddunt insipida Hanc suauitatẽ degustauerat Aug. cũ diceret: Quis mihi det vt venias in cor meũ/ et inebries illo amore tuo et vnũ bonũ amplectar te. Nã in illa magna dulcedine/aia deo sic intime vnitur/ q nõ recolit nisi deũ: nõ intelligit nisi deũ: nec ꝯcupiscit nisi deum. Quã suauitatem ꝛc.

¶ De vndecim milibꝫ virginũ sermo primus: et in ordine. CLXVIII.

Filie sion exultate et letamini in dño deo vestro Joel. ij. A ¶ Verba ꝓposita ꝯuenienter assumũt in laudem et p̃coniũ istaꝝ sctãꝝ virginum. In q̃bꝫ ꝯmendant notabiliter a duobus. Prio a meritoꝝ vbertate. Secũdo a p̃mioꝝ sublimitate. Ubertas meritoꝝ colligit ex eaꝝ ꝟtuosa pfectione: cũ p̃mittit: filie sion. Sublimitas vero p̃mioꝝ colligit ex eaꝝ dulcorosa fruitiõe: cũ subditur: exultate et letamini in domino deo vro. ¶ Circa primum est sciendum q iste sancte virgines recte dicuntur filie sion triplici ratiõe. Primo quia diuie cõtemplatiõi iugiter vacabãt/ et diuinã presentiam feruẽter appetebant. Qd patꝫ quia regnum mundi et omẽs eiꝰ delicias: ꝓpter chr̃m voluntarie contempserũt: et ꝓ eius amore mortez indubitanter susceperũt. qd vtiq; effecit in eis feruor diuini amoris: q corda earum ita perfecte accenderat: q nihil transitoriũ eis sapiebat: nisi tm̃ dulcor diuini amoris: et ideo gaudenter ꝓ chr̃o passiones et ꝯtumelias pati debuerũt. Et ideo bene poterant dicere cũ sponsa Cañ. j. Osculet me osculo oris sui. q. dicerẽt: Tãto amore ipiꝰ inardescimꝰ: q nõ ꝯtentamur in dono cuiuslibet gratie: nisi nobis exhibeat suauitatẽ sue psonalis presentie. Certuꝫ est hoc quia plures eaꝝ nobilissimis duobꝫ baronibꝫ et aliis ditissimis sponsis desponsate erãt/ quos tñ vnacũ diuitiis et delicijs sciẽter et voluntarie christi respectu respuebant. ¶ Scdo quia post ipm chr̃m feruẽti desiderio currebãt. qd ptꝫ ꝑ hoc/ q longum exilium ꝓ chr̃o hic duxerũt: quia d Britãnia rhomam iueruut/ et de rhoma cum sancto Ciriaco papa et multis alijs epis Coloniã venerunt et ibi glioso martyrio vitam trãsitoriam finiuerũt. Vñ bene poterãt dicere cũ sponsa Cañ. j. Trahe me post te curremꝰ in odorem vngentoꝝ tuorũ. quasi dicerẽt. Ex q̃ mentes nostras: ꝑ tuam gratiã attraxisti: et nos quodã gustu interno tue dulcedinis refecisti/ dulcꝫ nob fructꝰ est i odore vngẽtorum tuorum currere: et oĩa aduersa ꝓ tuo honore eq̃nimit sustinere. ¶ Tertio quia locuꝫ mansionis q̃ verbum eternũ mentes inhabitat feruẽtissime requirebãt. Vñ bene poterant dicere cum sponsa illud Cañ. j. Indica mihi vbi pascas: vbi cubes in meridie: quasi dicerẽt. O iesu quẽ pte omnibꝫ diligimꝰ ꝓ quo omnes passiones libẽter sustinemus: indica nobis ꝑ tuam gratiã: vbi pascas: gustu scꝫ tue dulcedinis mẽtes tibi deuotas: et vbi cubes in meridie. i. charitatꝫ et ꝯtemplationis feruore in mentibꝫ tibi deuotꝫ et totam spem suam in te solum habẽtium. B ¶ Pot aũt dici q istaꝝ virginũ virtuosa pfectio colligitur ex

tribꝰ. Primo ex candore incõtaminabilis puritatꝭ. Scdo ex decore vtualis fecunditatꝭ. Tertio ex dulcore mẽtalis suauitatꝭ. ¶ Primo dico ꝙ in ipis fuit candor incõtaminabil' puritatis. Hec aũt puritas inascit ex duobus. Primo ex oim sensuũ interioꝝ ⁊ exterioꝝ diligẽti custodia ⁊ restrictione. Nã ex hoc ꝙ mens rõnal' ab exterioꝝ ⁊ interioꝝ sensuũ euagatione retrahit: ⁊ ꝑ diligentẽ custodiaꝫ in se ipam recolligit. Et sollicite p̃cauens ne aliqd in cogitatõe vel affectiõe subrepat/qd oclos diuine maiestatꝭ offendat. Necessario in sua puritate incõtaminabili ꝯseruat. Ex q̃ patet. ꝙ mens illa q̃ neglecta custodia sensuũ suoꝝ extrinsecꝰ euagat/necessario dispendiũ sue puritatꝭ incurrit. Teste ꝓpheta q̃ istud dispendiũ lamentabilit̃ q̃rulabat ita dicẽs. Ue mihi: qꝛ oclꝰ meus depdatꝰ est aĩam meã Threñ. iij. Et b̃ apte figuratũ est Gen. xxxiiij in Dyna filia Jacob q̃ cum egrederet ad videndũ mlieres regiõis illiꝰ: oppressa est ꝑ Sichẽ filiũ Emor. Quia cũ mens ꝑ euagationẽ egredit ad videndũ pulcritudinẽ ⁊ molliciẽ rerũ sensibiliũ: tũc ꝑ ꝯcupiscentiã carnalẽ q̃ ipis sensibꝰ dñat ilico rapit ⁊ interiori sua puritate priuat. Scdo hec puritas inascit ex diuini lumis p̃ntia ⁊ coruscatõe: ex cuiꝰ illapsu mens rõnalis inestimabilẽ puritatẽ ꝯsequit. Cuiꝰ ratio est: qꝛ lux diuine p̃ntie sua ꝓpria claritate mentẽ irradiat ⁊ eam ꝑ suũ illapsũ mira puritate venustat De quo põt itelligi qd scribit in ps. Ex sion spẽs decoris eiꝰ .q.d. ꝙ ex sion.i. ex illa ꝯtemplatione: qua mens rationalis se cõuertit ad speculandũ radiũ diuine lucis sibi diuinitus impressum egreditur ⁊ resultat decor interne puritatis ꝑ quã mens rõnalis ꝯsequitur ꝑfectam assimilationẽ illius increate lucis inquantuꝫ viatori in statu presentis exilij hic ꝑmittitur expiri. L ¶ Scdo dico ꝙ in ipis fuit decor virtualis fecunditatꝭ: que nihil aliud est/q̃ quedam vestis illibate puritatis/que mentẽ rationalem amabilẽ ⁊ gratiosam reddit oculis summi regis. Juxta illud ps. Et cõcupiscet rex decorem tuũ. Signãt aũt sm Ber. dic̃ decorẽ tuũ. Et nõ dicit/humilitatẽ ⁊ castitatẽ aut etiam amorem tuum: quia decor virtualis qui resultat ex otñibꝰ virtutibꝰ in ipa anima/est quidam habitꝰ candidatꝰ reddens animã dignã oculis diuine maiestatis. Est etiã quedaꝫ vestis: et quidã ornatus qui animã dignã reddit ꝯtubernio ipsius sponsi. quia libẽter mentẽ illam p̃sentialit̃ inhabitat que virtutuꝫ floribꝰ est respersa: teste Bern. qui dicit: Amat florigerã patriam flos de radice Jesse. Et libent̃ inter lilia pascitur flos campi.i. inter puritatẽ ⁊ mundiciã cordis illibati. ¶ Est etiã decor virtualis illa vestis nuptialis qua anima deuota ad celestes nuptias p̃parat et ꝑ quã inquadam regali dignitate constituit: teste ꝓpheta q̃ dicit. Astitit regina a dextris tuis in ves. deau. circũdata varietate. ¶ Ubi considerandũ ꝙ anima virtutibꝰ insignita ꝯgrue regina dicit: qꝛ regnũ oim potentiaꝝ suaꝝ regali potẽtia ordinate regulat ⁊ disponit. sollicite p̃cauens ne vnq̃ in toto regno anime/aliquis motus inordinatꝰ insurgat qui oculos diuine maiestatis offendat. Talis autẽ regina: signanter stare dicit non sedere: quia semper eius intentio est erecta in deum ꝑ feruens amoris desideriũ. Di-

citur etiam stare a dextris non a sini-
stris: quia mens eius solum fixa est
in bonis eternis: non autē in caducis
ꝛ transi oriis. Signant etiā stare di
citur in vestitu deaurato. quia omēs
eius virtutes/quibus mens rationa
lis vestitur ꝛ ornatur/informate sūt
auro fuluo ardentissime charitatis:
¶ Et si queratur. Unde hoc charita
ti/ꝙ ceteras virtutes vitaliter ꝛ sup-
naturaliter informat. Potest dici ꝙ b
sibi ꝯgruit ex indita ꝓprietate sue na-
ture. Nam eo ipso ꝙ est forma super
naturalis: hominē ꝑfecte assimilans
bonitati diuine: habet ceteras virtu-
tes vitaliter informare: ꝛ in esse sup-
naturali sublimare ac eis celicā for-
mā imprimere. Qd patz ꝑ hoc. quia
virtutes quas prius homo possedit
in esse naturali ꝛ morali/postea inci-
pit possidere in esse gratuito ꝛ super-
naturali. Et ꝟtute tal' esse ḡtuiti ꝛ su
pernatural' qdlibet opus virtuosum
habet hoc ꝙ est meritorium vite eter
ne non solum ex cōgruo: sed etiā ex cō
digno. D ¶ Tertio dico ꝙ ī ipis
fuit dulcor mentalis suauitatis: que
ꝯsistit in hoc ꝙ mens deuota crebriꝰ
reficiatur quadaz gustu diuine sua-
uitatis. Et istum gustū mens deuo-
ta sentire debet in intimo sui cordis:
ꝛ in arcano sue ꝓprie deuotionis. Si-
cut videmus ꝙ ipsa ossa in sui ꝓfun-
do claudunt suam dulcedinē medul-
larem. Unde ꝓpter istum familiarez
ꝛ intimū gustum quo mens deuota
diuina suauitate reficitur/signanter
beatus Job diuinorum conscius se-
cretoꝝ dicit. iiij. c. Et q̄si furtiue susce
pit auris mea. i. intima mens mea ve
nas susurrij eius. i. familiaris collo-
quij eius. Signanter etiaz dicit/ꝙ
istud familiare colloquiuz/qd mens
rationalis sine verboꝝ expressione ꝑ
solam verbi presentiam experitur/ꝙ
furtiue. i. latenter ꝛ occulte auris cor
dis ꝑcipiat. Ad designandū ꝙ suaui
tas huius gustus omībus aliis po-
tentijs anime occultatur. Sed ꝑcipi
tur a superioribꝰ viribus diuina ima
gine insignitis. Et ꝓpter istam laten-
tiam dicit Bern. ꝙ in tali gustu sua-
uitatis/anima quodāmodo se sibi fu
ratur ꝛ elabitur aliqualiter a seipsa.
E ¶ Sciendum autē ꝙ istum gu
stum diuine suauitatis mens ratio-
nalis assequitur tribus modis. Pri-
mo q̄dē ex dulci amplexu diuine cha
ritatis. Scdo ex liberali influxu di-
uine bonitatis. Tertio ex iocundo il-
lapsu diuine p̄sentialitatis. ¶ Primū
patet Nam ipsa charitas ꝑfecta cor
amorosum sic indissolubiliter cum bo
no diuino stringit ꝛ ligat/ꝙ de nulla
alia re possit delectabiliter cogitare.
Sed hoc solum vigilās cogitat/hoc
dormiēs somniat/hoc omīu hora sua-
uiter retractat. vnde omnibꝰ aliis re-
troiectis ꝓrumpit in illud verbum io-
cundum cum ꝓpheta. Mihi adhere
re deo bonum est ꝛ ponere in domino
deo spem meam. Beata est illa ania
que totam spem suaz in solo bono di-
uino posuerit: quia talis gustum di-
uine suauitatis crebrius experitur.
Quem quidem gustuz Augustinus
videtur expertus cum dicit. Intro-
mittis me quandoqz in tam inexper-
tam prorsus dulcedinem/que si per-
ficeretur in me: nescio quid erit. vnuz
scio ꝙ vita ista non erit. ¶ Secun-
dum patet Nam bonitas diuina est
adeo superaffluenter suiꝑsius dif-
fusiua/ꝙ seipam ꝯtinere non potest:
quin liberaliter se cōicet ꝛ diffundat in
mentes puras ꝛ deuotas ipsas quo-
dam interno gustu diuine dulcedi-
nis adimplendo. Unde scribitur

Sap. vij. q̄ in anias sctās se trāsferet
t q̄ ingrientes se ꝓcuparet: t pue se il
lis hilarē ostendit. Qđ patet p hoc
q̄ opus sūmus qđ dē in oīi creatu
ra oparet/est illđ q̄ ai am rōnalē pu
ram t illibatā sua iocunda bonitate
reficiat. Propter qđ hoc ipsus sum
mas sibi delicias arbitrat Juxta illđ
pueř. viij. Delicie mee esse cū filijs
hoim. ¶ Tertiū pars Nam ūlapsus
diuine pñcie hoc habet ex indita ꝓpie
tate sue nature/q̄ p intima t excessi
ua sua dulcedine oēm aliam suauita
tē annihilat absumit In cuius figurā
fm Barñ. serpens Moysi/oīes ser
pentes magoꝝ ꝓsumpsit: sic t dulcor
diuine suauitatis oēm aliā delectatio
nem creatā in quandā amaritudinē
t insipiditatē ꝙuertit: cuius exemplus
pars in igne materialiā q̄ videm⁹ q̄
quācūq; rem sua adustione retrigerit
oēm eius pulcritudinē t amenitatez
in q̄ndā nigredinē ꝙuertit. Jta gust⁹
diuine dulcedinis q̄ pmū mentē ra
tionalē retrigerit: oēz i ea delectationē
creatam in quandā insipiditatē ꝙuer
tit. Ūñ sola dīna suauitas/fm Bēr.
est illud verū t purū gaudiū/qđ nul
la est amaritudine vl timore pmixtū
sed cum oīi plenitudine in ꝓfecta se
curitate eternalit possidet. Qđ gau
diū nobis expiri cōce. tē.

¶ De vndecim milibus vginum sermo
secund⁹: Et in ordine. CLXIX.

SEcundo cōmendā
tur a pmioꝝ sublimitate q̄
colligit ex earum dulcoroſa
fruitiōe/cū subdit. Exultate
t letamini in dño ōes vos. ℟ ¶ Cir
ca qđ est sciendū/q̄ non solū sctē vgi
nes in patria veruntamē q̄libet mens
deuota hic in via debet ꝓ̄ria in so
lo bono diuio iugit delectari. ¶ Pri
mo qz in ipo solo iuenit ꝓfectū dulco
rē oīmode suauitatis. Scđo qz in ipo
iuenit lympidū fulgorē eterne felicita
tis. Tertio qz in ipo inuenit amabilē
suauitatē interne sattietatis. ¶ Primo
dico q̄ iste vgines in patria t q̄libet
mēs deuota hic in via i vbo eterno
inueniūt ꝓfectū dulcorē ineffabiliter
delectātē. Qđ ꝓz p ř/q̄ mens deuo
ta ex vbi eterni pñcia tanto dulcore p
fundit q̄ i ea oīs carnal delectatio fū
dit⁹ absorbet inātū vt de labore req
quiē: de tribulatione letitiā: t ꝙtume
lijs gl̄iam habeam⁹: vt ōr Bēr. Qđ
declarat tali exēplo. Nam sīc serpens
Moysi deuorauit alios magoꝝ ser
pentes Sic ista dulcedo cū mentē re
tigerit oēs carnales delectatōes anni
hilat t absorbet. Et iste dulcor tanto
feruore charitatis mentē inflāmat q̄
quālibet horā incolat⁹ psentē miserie
magnā sibi penā reputet: feruentissi
me desiderās cū apl'o a vinculis car
nis absolui: vt dulcore icstimabili di
uine ꝓemplationis libere frui possit.
Que adeo dinoſcit delectabil mentī
amorose q̄ ania sibi sūmam penā re
putet ab ea p momentū excludi. Qđ
euidēt apparuit in Symeone iusto: q̄
statim posteř verbū eternū in natu
ra būana corpalibus brachijs: t in na
tura diuina spūalibus brachijs ample
xus fuit: tanta mentis dulcedinē de
gustauit/q̄ p suauitate isti⁹ a corpo
reis nexibus absolui pertulit: in ř cantich pro
rumpens. Nunc dimittis seruum tuū
dñe fm verbū tuum in pace Luce. ij.
℟ ¶ Ubi est sciēdū. Q̄ licz agno
sceret se post hanc vitam oportere di
uinaz pñciā in limbo cum aliis san
ctis patribus pstolari: ex ꝓcepta tamē
suauitate interiori in tantum exarsit
desiderū diuine pñcie t cōtemplaz

tionis beatifice/ q tota vita p̄sens si/
bi in amaritudinē ⁊ tediū versa fuit.
Hanc autē suauitatē bene senserat p
pheta cum diceret: q̄ magna multi/
tudo dulcedinis tue dn̄e quā abscon/
disti timentib⁹ te. In quo v̄bo ē dili
genter aduertendū. Q licet ista dul
cedo diuina ex p̄te obiecti delectant⁹
sit vna ⁊ simplicissima: sicut ⁊ vnum
bonū diuinū est vnicum ⁊ simplicis/
simuz. quia tn̄ varie mentes ꝓpter ea/
rum variam dispositionē gustum di
uine suauitatis diuersimode ꝑcipiūt
quia ꝓut mens rōnalis diuinā essen
tiam lympidius ꝯtemplat: sic etiam
suaui⁹ ⁊ intimius fruit. Et ꝓpter istā
variam ꝑceptionē diuine suauitatis
signant ꝓpheta diuinā dulcedinē plu/
raliter exprimit in verbo multitudo
que tn̄ ex p̄te obiecti vnica existit. Qd
etiā videtur innuere saluator Joan/
nis. xiiij. qui dicit. in domo p̄ris mei
mansiōes multe sunt. Ubi s̄m Aug.
ꝑ vnitatē domus vnitatē essentie di/
uine intelligere debem⁹. Per diuer/
sas aūt mansiones: varias diuine cō
templationis ⁊ fruitionis ꝑticipatio
nes. Et ad gustū hui⁹ suauitat⁹ quā/
libz animā deuotā spūsscetūs inuitat
Baruch. v. cum dicit: Surge hieru/
salem ⁊ sta in excelso ⁊ vide iocundi/
tatē que veniet tibi a deo tuo. In q̄b⁹
verbis innuitur q ad ꝑcipiendū gu/
stum dulcedinis eterne tria requirū/
tur. Primū est ipsi⁹ mentis a specie/
bus creatis ⁊ ab affectibus terrenis
om̄imoda abstractio. Et ideo signā/
ter p̄mittitur. Hierusalem surge: hoc
ē: ab om̄i affectu terrenoꝝ: ⁊ ab om̄i
specie creata mentē studeas elonga/
re. Istam dispositionem bene fuerat
assecutus ꝓpheta cum diceret. Ecce
elongaui fugiens. Secundum quod
ad hoc requiritur: est mentis abstra/
cte sublimatio: ⁊ omniū viriū anime
supgressio. Quia s̄m Diony. ⁊ Boe.
sola intelligentia que om̄es vires aīe
supgredit intuemur formaz simplicē
om̄ia formantē. Et ideo bene subdit:
⁊ sta in excelso. Tertiū ē diuine p̄sen/
tie lympida ꝯtemplatio/ ꝓpter qd an
nectit. Et vide iocūditatē que veniet
tibi a deo tuo. Hec autē iocunditas
est quedaz ineffabilis suauitas/ quā
mens deuota: ex gustu diuine dulce/
dinis exp̄it. Hoc em̄ habet diuina p̄
sentia ex ei⁹ ingenita bonitate q inte/
riorē gustum mentis tanta suauitate
ꝑfundit q oēm delectationē creataz
in quandam insipiditatem cōuertit.
Sicut et post gustum mellis omnia
alia vident palato insipida. Cuius ex
emplū patz in naturalib⁹. Nam sicut
videmus q ignis material' a rebus
quas attingit oēm pulcritudinē tol/
lit: ⁊ eas in nigredinem horrendā cō/
uertit. ita diuina suauitas: oēm alaiz
delectatōez absumit ⁊ i amaritudinē
cōuertit. Nec mirū. Quia solus gu/
stus diuine p̄sentie: s̄m Bern̄. gau/
dium est purū. Dicit em̄ purū qz nul
la amaritudine ꝑmixtum. Dicit autē
plenū quia satiat totum anime desi/
deriū. Sed dicit ꝑfectuz qz nihil pōt
sibi adijci: qd ip̄m augmētet. Sicut
nec punctus additus linee ip̄ius quā
titatē augere potest. Et ad istam sua/
uitatem gustandaz mens deuota de/
bet summo desiderio aspirare: quia
ꝑ eius gustum: mens quodā diuino
amore accendit: qui appropriate di/
citur consumptiuus: eo q suo feruo/
re absorbet in anima om̄e illud qd in
homine posset insurgere contra amo
rem diuinū vel ipsum ab amore diui
no posset aliqualiter retardare. E

¶ Scdo dico q anima deuota debet
in solo deo cum istis virginib⁹ iugit

delectari/ q2 in ip̄o inuenit lympidus fulgorē eterne felicitatis: qd̄ patz p̄ b̄ q2 verbū eternū est q̄dā refectio mētalis/ z q̄ddā gaudiū itellectuale ip̄oꝝ angeloꝝ z oim btōꝝ/ q̄ pari voto z cōcordia plene possidēt oēm thesaurus totius sapiētie/ z bonitat̄ diuine/ qui de torrente diuine voluptat̄ cōtinue potant̄/ z ab vbertate diuine suauitatis iugiter inebriant̄. qui etiā fontē diuine suauitat̄ ī ea puritate degustāt in q̄ ꝟbū eternū obiectiue fruit̄ seip̄o Et hec ꝓprietas videt̄ appropriate competere verbo eterno ex eo q̄ imago et speculū est p̄ne claritatis: patrē vicz z oēs creaturas pfectissime repñtans quia exinde trahit/ q̄ est fons z origo eterne felicitat̄. ¶ Est aūt hic diligēter aduertendū. q̄ ex ista ꝓprietate q̄ verbū eternū dicit̄ speculus z imago p̄ris: eo q̄ ip̄m p̄rem pfectissime repsentat/ triplex informatio spūalis pōt elici. Nā p̄mo ex eo d̄r forma z imago ad insinuandū singularē dignitatem nature rōnalis: que tante nobilitatis existit: vt nulli creature: sed solus sibi ip̄i assimilare voluerit. Scd̄o hoc idē fecit vt totum affectum amoris anie rationalis in se solū inclinaret. qd̄ ptz Cum em̄ quelibet res naturali amore inclinet̄ in sibi simile. patet q̄ iure totus affectus amoris ip̄i⁹ anime in solum deum inflectit̄: quia nihil sibi simile in rebus creatis inuenit̄. Tertio ex hoc: q̄ sincero amore creaturas (rōnales intellige, diligere debeam⁹: in q̄bus nihil aliud est amandus: nisi hoc solum q̄ sunt ad imaginē dei. Et ideo dicit Aug. q̄ null⁹ pōt adimplere mandatū dilectionis. Diliges ꝓximum tuum sicut tei p̄m: qui aliquid aliud in eo diligit: q̄ q̄ est imago dei Qd̄ ꝓbat per hoc: quia cōstat q̄ null⁹ homo est sibi q̄p̄i pater vl̄ mater: soror vel frater: sed solum est sibi quedam creatura rōnalis facta ad imagiē dei. z ideo ptz: q̄ ille nō diligit ꝓximum sicut seip̄m/ q̄ aliquid allud in eo diligit/ q̄ illud q̄ est imago z similitudo dei et quanto lux diuine claritatis plus relucet z clarius fulget in vno hoie q̄ alio: tam in vita q̄ in doctrina: s̄m hoc est ex charitate sincerius z feruentius diligēdus. D ¶ Tertio dico q̄ anima deuota debet in solo deo cū istis virginibus iugiter delectari: q2 in ip̄o inuenit amabilē saporem interne suauitatis z satietat̄. qd̄ patz per hoc. quia solus de⁹ vnice ꝯtinet omnē rationem appetibilē: ratione cuius habet omne desideriū pfectissime quietare. ꝓpter qd̄ dicit ꝓpheta/ q̄ ip̄e est q̄ replet in bonis desideriū tuum: z s̄m Aug. ip̄e est finis desideriorꝝ nostrorum: quia eo solo habito: nihil aliud restat vlterius appetendū. Et ista dignitas cōpetit verbo eterno: ex eo q̄ ē vultus z speculum paterne claritat̄: ratione cuius sibi congruit: vt animā deuotam ip̄m contemplantē/ repleat ineffabili gaudio diuine suauitatis: z in eo tanq̄ in speculo lympidissimo possit cognoscere omnem plenitudinem diuine veritatis. Ad quod suspirabat ꝓpheta cū diceret: Adimplebis me leticia cum vultu tuo. ¶ Sciendum autem: q̄ huius vultus cōtemplatio: habet efficaciā animaz deuotam perfecta leticia adimplendi propter tria q̄ ex ip̄o relucent. Primo q̄dem ꝓpter candorem ineffabilis veritatis. Secundo ꝓpter feruorē inestimabilis charitatis. Tertio ꝓpter dulcorem inenarrabilis suauitatis. Que quidem tria de suo dilecto tangit spōsa Cañ. v. cum dicit: Dilectus meus candidus: quantū ad candorem veritatis: quia est primum intelligibile

Et rubicundus/ꝓpter feruorem cha/ritatis:quia est primus diligibile. sed electus ex milibꝫ ꝓpter dulcorem sua uitatis/quia est primus appetibile p/fectissime sanans omnẽ appetitũ. E

¶ Qualiter aũt anĩa deuota ex ipm̃/pida cognitione boni diuini pfectissi/me sanet/hoc euidenter docet Joan̄es Apocal'.vi.cum dicit: Platee ciuitatis eius sternent auro mũdo:et cantabitur in te canticũ letitie ꝑ omnes vi/cos tuos. Vbi sm̃ interpretat visio pa/cis z signat aiam deuotam in oĩb̃ viribus suis pacatã que ex virtuoso exercitio totũ regnum anime in perfecta cr̃aquillitate z pace possidet. Que quidẽ platee tunc auro mundo sterne/nentur: qñ oĩes vires rationales ad ymaginem pertinentes diuinitate pu/rissima replebuntur. Iste aũ rem vi/res ideo platee dicuntur/quia per so/los actus istarum virtũ/anima bea/ta consequit plenam cognitionem et intimam fruitionem essentie diuine: que cum mens rationalis assecuta fuerit:tunc cantabitur in te canticuz perfecte letitie. Est autem signanter aduertendum:q licet canticum illud letitie per omnes vicos ierusalem decanteturr:quia omnes vires anime ineffabili gaudio replebuntur. qõ pa/ter: Nam omnia membra corporis z sensus exteriores gaudebũt/eo q in actibus virtutũ ꝓmptę z ad nutuz spiritui seruierunt: omnes etiam vi/res et potentie anime gaudebunt:eo q se per imperium rationis et per do num gratie in actibus virtutuz/tam viriliter q̃ constanter exercuerunt. Sole tamẽ platee/z non vici sternen/tur auro mundo: quia sole vires ad ymaginem pertinentes suauitate di/uine presentie propie replebuntur: Quod patet per hoc:quia memoria intellectualis replebitur presentia di/uine maiestatis. Intelligentia reple/bitur cognitione ympida diuine ve/ritatis. Sed ipa voluntas replebitur infima fruitiõe diuine suauitatis. Qõ nobis experiri concedat chr̃us Jesus qui est benedictus z̃.

¶ De vndecimilibo ꝓginũ ser. terti⁹ Et in ordine. CLXXI

AGnus qui in medio throni est reget eos z deducet eos ad fontes vi/te aquaz. Apoca. vij. Verba ꝓposita cõuenienter assumunt̃ ꝓ laude z ꝓce/lebri⁹ celse solẽnitatis vndecimi/lium ꝓginũ: q ex toto feruore charitat̃ ꝓ fide chr̃i passe sunt. B ¶ In q̃/bus ꝓbis brũ Joãnes innuit duplẽ dignitatẽ quã i tbo eterno iste glo/riose ꝓgies acceperũt. Prima est ista/rũ ꝓginũ ꝑ tbũ eternũ familiaris in/structio q̃ notat cũ ꝑmittit Agn⁹ q in medio throni est reget eos. Scõa est earũdẽ ꝓginũ ꝑ tbũ diuinũ delectabilis refectio. q̃ notat cũ subdit: z deducet eos ad fontes vite aq̃z. Isti fõ/tes vitenibil aliud sunt q̃ purissima cognitio veritatis diuine: q̃ ipse in eterna beatitudine ꝓprie de fonte sapiẽtie diuie. Et sicꝫ diligenter ꝓsideret ex ist̃ ꝓbis nob̃ relucet ista ꝓginuz digni/tas singular̃: z tbi diuini benignitas ineffabilis. Qõ ex hoc colligit: q iste ꝓgines ꝓpter excellentẽ earum sanctitatẽ digne erant vt a verbo eterno hic in via tam familiariter docerentur: z in patria per fontem diuine sapientie tãduciter reficerentur. ¶ Circa ꝑmũ est sciẽdũ q earũ singularis dignitas recte colligit ex ꝺ q agnus q i medio throni est (ꝑ quẽ intelligit tbũ eternũ

ꝑ nostra salute incarnatū: qd̄ ideo dr̄ esse in medio throni: qr̄ est media in trinitate ꝑsona: istas virgines sacras familiariter instruxit ⁊ ꝑ vias ꝑfectionis oīmode ipas sic amabiliter deduxit ¶ Pōt aūt dici ꝙ eaꝝ familiaris instructio in hoc appet ꝙ verbum eternū ꝑ sue gr̄e influentiā in eaꝝ mētibus triplicē lr̄am descripsit: ꝑ cuius doctrinā ad culmen tante ꝑfectionis attingerēt. Prima lr̄a fuit scripta colore viridi. Scd̄a colore albo. Sz tertia colore celico. Per colorē viridē in ipis descripsit lr̄am virtualis fecūditatis. Per colorē album: in eis descripsit lr̄am incōtaminabilis puritatis. Sed ꝑ colorē celicū in eis descp̄sit litterā feruentis desiderij eterne felicitatis. Et in istis tribus sufficienter ptz sublimitas sue ꝑfectiōis quaz in hac vita ex dono gr̄e fuerant consecute. B

¶ Primo ḡ ꝟbū eternū colore viridi descp̄sit in eaꝝ mentibus lr̄am ꝟtualis fecūditatis. qd̄ ptz ꝑ hoc: ꝙ mens eaꝝ iugiter stetit sublimata in ꝟtutū virore: ⁊ oēs potentie aīe sic erāt habituate. imo potius ꝯfirmate in amore virtutis: ꝙ ad oēm actū ꝟtuosuz adeo ꝓmpte ⁊ delectabiliter inclinabant: ac si talis inclinatio ipis fuisset nātiter cōplantata. Et qr̄ cor ⁊ mens eaꝝ sic ꝑsistebat in cōtinuo virore virtutū propter hoc sine repugnātia: imo cū magna delectatiōe: oēs actus ꝟtutū iugiter exercebant. Qd̄ bene singulariter patuit in btā vrsula/aliarum virginū p̄miceria/quia vexillum castitatis ⁊ virtuose fecunditatis omnibus alijs virginibus antetulit: de qua tāta fama virtutis respersa fuit: ꝙ ratiōe sue nobilitatis qr̄ filia regis britannie fuit ⁊ rōne sui virtu. si odoris q̄dam filius regis potentissimi licz paganitius cōnubium summe desiderio appetebat: ⁊ ei om̄es mundi diuicias: ⁊ omnē mundi gl̄iam in dotem offerebat. vez cū rex Britānie pater vrsule de tali legatiōe ꝯsternatus esset: quia timebat ex vna ꝑte se tante potētie suis viribus non posse resistere. et ex alia ꝑte dolebat virginē chr̄o sponso arcius inherentez barbarice sociare libidini. Hec virgo sancta aduertēs: se cū lachrymis orōni dedit: in qua p̄ fatigatione modicū obdormiēs: de toto ordine vite sue ⁊ gl̄ioso triūpho martyrio diuinitus ē edocta. quo facto leta ad p̄rem accessit ⁊ eius mesticiā cōsolata fuit. Cōsentiens in matrimoniuz iuuenis sub hac conditione: ꝙ se baptisari permitteret ⁊ per tres annos in fide christi istrui deberet: Interim ipa cum .x. alijs virginibus nobilibus: quarū q̄libet/sicut ⁊ ipa/mille virgines secum haberent vellet peregre ꝓficisci/⁊ post triennium si deo placeret suo matrimonio se offerret. Sic igit̄ btā vrsula cum suis sodalibus ad portum rhomanū applicuerūt. quoꝝ fidem ⁊ deuotionē Liriacus papa considerans/se cū multis alijs ep̄is sctis virginum collegio se coniūxit/⁊ cum ipis virginibus Coloniam applicantes/ibidē gloriose a paganis coronaz martyrij sunt adepti. In quo euidenter apparet q̄z familiariter iste virgines ꝑ ꝟbū eternū diuinitus sūt edocte ꝓpter lr̄am virtuosam in cordibus eaꝝ diuinitus inscriptā. Quā quidē lr̄az virtuose fecunditatis quelibet mens deuota cordi suo ꝑ seruidā imitatiōez dz ip̄rimere: qr̄ ex ea triplex fructus salutaris sibi relucet. Primus est: quia aīam deuotaz sūme tedet ꝙ vnq̄z ad momētū in rebus exterioribus se debeat occupare. Cuius rō est duplex: Una qr̄ cor deuotū ⁊ ꝟtuosū in nlla re exteriori tantā delectatiōez iuenit q̄ntā in seipso

Jō scribit Prouer. xv. Secura mēs quasi iuge ꝯuiuiū. Alia ratio est: qꝛ mens q̄ seipaꝫ inhabitat ⁊ in suis internis delicijs gl'iat/omibꝫ rebꝫ exterioribꝫ dñat/⁊ oēm suauitatē exteriorem detestat. ⁊ ipam quandā amaritudinē reputat respectu sue interioris iocūditatꝭ. Scdꝰ est qꝛ cor amorosum ⁊ deuotū vnionez diuine presētie iugiter feruide ꝯcupiscit: qꝛ cognoscit ꝙ suam sitim nullus pōt extinguere ac eius desideriū nil aliud pōt satiare nisi sola pñtia diuina. Tertiꝰ est qꝛ decor ꝟtuosus ī mēte rōnali dō ꝓparat tam desiderabilē mansionez/ ꝙ verbū eternū in tali corde deuoto/ virtutum odoribꝫ resperso desiderat habitare. In cuiꝰ argumentū christꝰ zacheo dixit: hodie in domo tua oportet me manere. q. d. tua ꝺuotio ⁊ odor tue virtutis ad hoc me cōpellūt. B

¶ Scdo dico: ꝙ verbū eternū ī earū mentibꝫ colore albo descr. bit lr̄am incōtaminabilis puritatꝭ: Qd pꝫ ꝑ hoc qꝛ oēs finaliter ꝑstiterūt in virore ⁊ decore incōtaminabilis puritatꝭ. Cuius thesauri oībꝫ alijs ꝟginibꝫ ꝑmiceria fuit btā Ursula/aliaꝝ ꝟginum q̄si mater ⁊ dña. Et vt istum thesauꝝ desiderabilē ꝟginalis castitatꝭ possitꝭ feruentiꝰ diligere ⁊ diligentius custodire ¶ Sciendū est ꝙ ex ꝯsideratiōe istius thesauri: ꝟginalis puritatꝭ: nobis relucet triplex fructus ꝓpter quē est sumopꝛe ꝯseruandꝰ. Primꝰ est ꝙ ipe ꝟgines sup oēs alios vestiūt q̄dā decore spēali diuine ꝯformitatꝭ tā ab exteriori/q̄ꝫ etiā ab interiori. Qd patꝫ Nā h̄ est ꝓpriū illoꝝ q̄ puritatē castitatis ⁊ imaginē anie rōnalis tenēt in cōtinua puritate/ꝙ oīs eoꝝ cōuersatio decorat quadaꝫ celica venustate: ꝓpter qd ipoꝝ ꝯuersatio ab exteriori vestit quadā ꝯformitate diuine assimilationis. ⁊ mens eoruꝫ ab interiori vestit quodā decore ꝟtuoso deifice similitudinis. Et istum fructuꝫ q̄libet aīa ꝯtemplatiua debꝫ appetere feruentissimo desiderio: quia tota plenitudo spūalis ꝑfectiōis ꝯsistit in hoc ꝙ mēs deuota ꝑfecte ꝯformet sue imagini increate. ¶ Scdꝰ fructus est ꝙ sole ꝟgines singularit portant sertuꝫ roseū ꝟginalis puritatis. qd patꝫ ꝑ h̄ ꝓmiū cōmensuret cuilibet actui ꝟtuoso fm mensurā sue difficultatꝭ ⁊ laboris. Et qꝛ nullꝰ actus laboriosior ⁊ difficilior q̄ꝫ ꝙ homo vincat seipm: ⁊ mortificet suum appetitū in illa delectatiōe ad quā hō naturalit inclinat/ ⁊ ꝑsistat cōtra eius naturalē inclinationem in quadā angelica puritate: iō premiū ⁊ aureola virginalis puritatis dicit quoddā sertum roseum quo ipse virgines pre ceteris in btitudine celesti decorant. Et licet premiū virginale sit aureum ꝯsiderata sua nobilitate/ꝓpter qd etiā aureola nuncupatur: Signanter tñ sertum roseū ꝓpt eius incōtaminabilē puritatem. quia sicut rosa marcescit in eius decore et odore: etiā eo ꝙ manibus cōtrectat: Ita virginalis puritas debet esse semota ab omni ꝯtactu: tam corporali q̄ꝫ etiā mentali. vt nunq̄ꝫ ꝑ consensuꝫ cogitationibꝫ vel affectionibꝫ sordidis inquinet: si pura ⁊ inuiolata debeat custodiri. Et quia istū thesaurū ꝑciosum portamus in tamfragili vase/⁊ adeo difficile est ipm in puritate oīmoda custodire: Ideo dic Hiero. ꝙ virginalis puritas est multo nobilior in homine q̄ꝫ in angelo. quia angelus eam habet ex nature sue conditione. homo autez ipam assequit victorioso studio et labore. ¶ Tertius fructus est ꝙ sole virgines cantant illud canticum singularis gaudij ⁊ le-

ticie/qđ nec angelus/nec petrus apl's nec quicunq; scrōꝝ in patria cantare pōt/q̄ v̄ginalē puritatez amisit. Hoc etiā gaudiū ita appropriate virginali ꝯtinētie congruit: ꝙ nec pueri post baptismū decedētes illud canticū leticie ꝑfecte cantare possunt. Cui⁹ ratio est/qꝛ illud canticū est quoddam singulare gaudiū qđ solum illis v̄ginibus debet que de oblectatiōib⁹ sue carnis amore dei victorialiter triumpharunt. quod illis pueris nō cōperit. ⁊ ideo illud canticū in sua plenitudine cantare non possunt: licet de sua integritate gaudeant. Et quātū ad h̄ etiā dicunt in Apocal'. nouum canticum decantare. Istud etiā canticum virginale est tante dulcedinis/ꝙ nulla lingua creata sufficit alijs explicare. Propter qđ signanter de solis virginibus scribit/ꝙ sequunt agnū q̄cunq; ierit. quia ipse sequūt agnū nō solum ꝑ viam virtuose fecunditatis ⁊ laboriose penalitatis: sed etiā ꝑ viā incōtamiabilis puritatis: qđ nullus aliorum scrōꝝ facere pōt. ¶ Tertio dico ꝙ verbum eternum in earuz mentib⁹ colore celico ꝯscripsit litterā feruidi desiderij eterne felicitat⁹. Qđ patz per hoc ꝙ tantus ardor charitatis fuerat accensus in corde istarum sanctaꝝ virginū/ꝙ in eis cōsumpserat omnem inclinationez voluptatis quā habere poterant ad q̄cunq; delectabilia hui⁹ mundi. Dulcor em̄ diuini amoris sic mentes ⁊ corda ipsaruz impleuerat/ꝙ quicquid bonum diuinum nō erat: hoc eis in quandā insipiditatē ⁊ amaritudinē versum fuit. Ipsaꝝ etiā corda sic fuerunt accēsa in amore diuino: ꝙ hoc sibi magnaz penam reputabant/ꝙ ꝑ momentū carere debuerāt aspectu gr̄oso diuine cognitionis. Cui⁹ vnicus intuitus tante est dulcedinis ꝙ mentē ꝑfecte satiat/ ⁊ ꝙ ꝓ illo merito mille anni hui⁹ vite pleni delicijs ꝯtemni deberēt vt/dicit Aug. Et hanc lr̄az q̄libet mens deuota cordi suo debet ipꝛimere: quia ex ea nobis triplex fructus relucet. Prim⁹ est ꝙ ex ꝓfunda ꝯsideratione magnitudinis ⁊ nobilitat⁹ boni diuini: merito vilescunt anie oīa bona creata: q̄ nihil aliud sunt nisi vmbra boni diui. Jō ꝓpheta postq̄z diuinā ꝯtemplationem fuerat in spiritu assecutus dixit Hiere. iiij. c. Aspexi terrā ⁊ ecce tota vacua erat ⁊ plena nihili. Scđs est ꝙ feruens desideriū bonoruz celestium ita mortificat ⁊ arefacit radicez proprie voluntatis: ꝙ mens hominis ad nihil extra deuz potest delectabiliter inclinari: sed semꝑ dicit cum ꝓpheta. Bonū mihi lex oris tui suꝑ milia auri ⁊ argenti. Tertius est qꝛ ex feruido amore ⁊ desiderio bonoꝝ celestiū: mēti confert liber accessus ad vnionē diuinā. Cuius rō est. qꝛ tale desideriuz sic ꝓpinque m orat in portis eternitatis/⁊ suum tētoriū ita fixit intime regno dei: ꝙ mens accensa tali feruido desiderio: liberū habet ingressum ad vnionem diuinā/⁊ crebri⁹ recreatur dulcore diuine suauitat⁹. Quē nob ⁊c.

¶ De vndecim milib⁹ virginum. sermo quartus. ⁊ in ordine. CLXXI

Viso quō iste virgines sancte per verbū diuinū familiariter sunt instructe/restat videre scđo: quō ꝑ ip̄m sunt in eterna btitudine feliciter recreate: qđ notat cum subdit: ⁊ deducet eos ad fōtes vite aquarū. ¶ Ad cuius euidentiā tria ꝑ ordinē sunt declaranda. Primū est q̄s sit iste fons vite ex cui⁹ aquis mentes istaꝝ virginū tam dulciter recreant. Scđm ē

que sint iste aque viue ex quaꝝ gustu mentes bte tam suauiter inebriãtur. Tertiũ est qualiter iste aque viue a ꝑsonis diuinis deuotꝭ ꝛ btis mẽtibꝫ ꝓpinent. A ¶ Propter primum est sciendũ: ꝙ iste fons vite nihil est aliud q̃ diuine bonitatꝭ immensitas: ꝛ sui dulcoris suauitas: ꝛ sue claritatꝭ lympiditas: que tanta est: ꝙ omnẽ intellectum creatum suo splendore reuerberat ꝛ obcecat: Propter qd̃ dicit apl̃s ꝙ deus inhabitat lucẽ inaccessibilem quia illiꝰ luminis abyssũ nũq̃ aliq̃s intellectꝰ creatꝰ attingere potuit. suo etiã dulcore omnẽ appetitum allicit ꝛ satiat ac ꝑfecte quietat. Circa qd̃ incidit duplex dubitatio. Prima est cuꝫ diuina bonitas ꝛ eius claritatis immẽsitas sit tm̃ vna/ꝛ per consequens fons vite sit tm̃ vnꝰ/qꝛ est ipsa essentia diuina: Juxta illud Dñe apud te ẽ fons vite: Cur ḡ Joãnes ipm̃ pluraliter exp̃mit cũ dicit: ꝙ deducet eos ad fontes vite aquaꝝ. Scd̃a vtꝝ istum gustum aq̃ viue possit vna ꝑsona sine alia deuotis mentibꝫ ꝓpinare. Ad p̃mũ dicendũ: ꝙ suauitas diuine dulcedinis p̃t ꝯsiderari dupliciter: Uno mõ ex ꝑte obiecti talẽ dulcedinẽ btis mentibꝫ influentꝭ/ꝛ sic est vna suauitas ꝛ vnꝰ fons vite a q̃ emanat puta ipa bonitas diuina. Alio modo ex ꝑte subiecti recipientꝭ: ꝛ qꝛ mentes rõnales diuersimode illã suauitatẽ recipiunt: ꝓut ad eiꝰ receptiõeꝫ ꝑ dona gr̃e ꝛ opa meritoria diuersimode disponunt: Jõ s̃m hoc est multiplex influentia diuine suauitatꝭ: ꝛ etiã ipe fons vite a q̃ ista suauitas vitalis emanat nõ q̃dẽ inscip̃o/sed solũ ꝓpter variam dispositiõem ꝛ capabilitatẽ mẽtium ipam suauitatẽ diuersimode recipiẽtiũ. Et istã vitatẽ nobis apit Joãnes apl̃s Joã. xiiij. cũ d̃t: In domo p̃ris mei mansiões multe sũt: Nã ꝑ vnitatem domus intelligit vnitas obiecti btifici. Per pluralitatẽ aũt mãsionũ intelligit diuersa dispositio recipientiũ. Ad scd̃m dicendũ ꝙ ꝓpt̃ inseꝑabilitatẽ ꝑsonaꝝ q̃ vnitiue subsistunt in ipa essentia diuina: sũt indiuisa opa trinitatꝭ in actibꝫ eaꝝ essentialibꝫ ad extra. Licet opatiões earum ꝑsonales ad intra sint distincte propter distinctas personarum proprietates. Et qꝛ beatificare est actus essentialis ꝛ cõmunis tribus: Jõ suauitatem diuine dulcedinis nõ p̃t vna ꝑsona diuina ꝓpinare mẽtibꝫ deuotis sine alia. Licꝫ in mõ ꝓpinandi sit distinctio int̃ eas: vt inferiꝰ appebit. B ¶ Propt̃ scd̃m ẽ sciẽdũ: ꝙ iste aq̃ viue nihil aliud s̃t q̃ illapsus diuine claritatꝭ ĩ actu visiõis ꝛ diuine bonitatis in actu fruitionis q̃bus diuina veritas nude ꝛ ĩmediate cognoscit ꝛ diuina suauitas quadaꝫ fruitione intima in patria vel in via prelibatorie degustatur: Et istarum aquaꝝ triplex inuenit̃ ꝓprietas/ex q̃bus eaꝝ ꝓprietas ꝛ excellentia declaratur. Sunt em̃ iste aque viue ꝓpter intimum amplexum summe maiestatis: Nam sicut mors ꝑpetua attendit̃ in seꝑatiõe a deo. ita vita ꝑpetua consistit in amplexu ꝛ ꝯiũctiõe ad deum Sũt etiã solide ꝓpter duratiõis eternitatẽ. Sunt clare ꝓpt̃ cognitiõis lympiditatẽ: ꝛ sũt dulcissime ꝓpt̃ fruitois suauitatẽ: Et de his tribꝫ ꝓp̃etatibus habet̃ exp̃sse ĩ Apoca. xxj. c. eas ĩ spũ p̃uidens d̃t: vidi fluuiũ aq̃ viue splendidum tãq̃ crystallũ ꝓcedẽtẽ de sede dei ꝛ agni: Dr̃ em̃ iste fluuiꝰ aq̃ viue splendidꝰ ꝓpter diuine cognitiõis claritatẽ: Dr̃ solidꝰ tanq̃ crystallꝰ ꝓpter duratiõis eternitatẽ: sꝫ d̃r ꝓcedere a sede dei ꝛ agni: ꝓpt̃ fruitiõis suauitatẽ. licꝫ different̃ Interiꝰ em̃ mens btã

fruit suauitate diuina q̄ intelligit p sedem dei. Exterius vero fruit puritate humana que intelligit p sede agni. ¶ Et ad istas aquas assequēdas q̄libet aīa deuota debet feruenti desiderio aspirare/ ꝓpter tria que ip̄as maxime reddunt amabiles ⁊ gratiosas. Primo nāq; sunt faciles ad habēdū qui a solo amoris desiderio adq̄runt Apocal. xxj. Sitienti. i. feruenter desideranti dabo fontem aque gratis: Jō scribit Ecci. xv. Posui tibi aquas. i. felicitatē eterne glorie. Et ignem. i. penam gehēne/ ad q̄dcūq; voluerꝭ extende manū tuam. quia per liberum arbitriū homo i presenti potest acceptare gratiam per quā ꝯsequitur gloriam: vel ꝑpetrare culpā p quā merct gehēnā. Sed proh dolor de multꝭ cōq̄rit dn̄s Hiere. ij. Me dereliq̄runt fontē aque viue/ ⁊ foderūt sibi cisternas. i. ꝯuersi sūt ad delectatiōes trāsitorias/ q̄ aquas scz vite eterne continere non p̄nt. Scdo sūt vtiles ad potandū. satiant em̄ in ꝑpetuū Joā. iiij Qui biberit ex aqua quā ego dabo illi/ non sitiet in eternū. Nec mirꝝ: quia fm Greg. gustato spiritu desipit oīs caro. Tertio qꝛ sunt suaues ad gustādū In p̄s. Gustate ⁊ videte qm̄ suauis est dominꝰ. Et Hester. xv. scribit Valde admirabilis/ subaudi/ pulcritudinis/ es dn̄e ⁊ facies tua plēa gratiarū. L ¶ Propter tertiū est sciēduz. q̄ licet tota trinitas istas aquas viuas ꝯmuniter ⁊ indiuise ꝓpinet singulis mentib; btōꝝ: ꝓpter vnitatē obiecti btifici appetitū oīz spirituū satiantis. Pōt tn̄ dici q̄ quodāmō speciali q̄ q̄libet ꝑsona subsistit in diuina essentia/ iste aque viue a qualibz ꝑsona diuina spēalit ꝓpinant. ¶ Qd sic est videre: Nā p̄ istas aquas viuas ⁊ salutares ꝓpinat potentissime/ filiꝰ sapientissime: sed spūsserūs dulcissime. Primū pz: Nā pater replet memoriā sue potentie maiestate/ ⁊ b̄ tribus modis. Prīo q̄dē sua diuina presentialitate q̄ ita itime imprimit ip̄i memorie q̄ de nulla alia re q̄z de bono diuino pōt cogitare. Scdo replet memoriā eterna securitate: qꝛ btī certi sunt q̄ ab vnione ⁊ tentiōe diuie presentie nunq̄z p̄nt eternaliter separari. Tertio qꝛ replet memoriaz ꝑfectissima satietate: qꝛ ex p̄ntia boni diuini sic ꝑfecte quietat desideriū btōꝝ: q̄ in nullū aliud bonū extra deū p̄nt delectabiliter inclinari: imo quicq̄d appetunt hoc totū p̄cise ordināt in honorē ⁊ laudem dei. Vn̄ sic ꝑfecte eoꝝ appetitus cōformat volūtati diuine: q̄ cōtra eius nutum nullus btūs appeteret patrē, suū saluari si eū dānatū aspiceret ne diuino bn̄placito ꝯiret. Et d̄ isto dono gratulatur Aug. xj. cōfes. cum dic: Dn̄e deus gr̄as tibi ago qꝛ dignatus es in memoria mea habitare: ⁊ infra: Virtus anie mee intra in aīam meam ⁊ coapta eam tibi. D ¶ Scdm pz: Nā filiꝰ p suā sapiam replet ip̄am itelligentiā sil'r tribꝰ modis. Prīo qꝛ sibi nude obijcit speculū eternitatis. Naz ip̄e filius est vultus ⁊ speculū p̄ne maiestatꝭ/ p̄ez ꝑfectissime repn̄tans. Scdo qꝛ sibi īprimit lumē oīmode ꝟitatꝭ. Filiꝰ em̄ est candor lucis eterne Sap. vij. De q̄ Luce scribit Joā. j. Erat lux vera ⁊c. Unde dicit Ansel. in ꝓsologion. O quanta lux est illa de qua micat oē veruz q̄d menti rōnali lucet. Q̄ ampla est veritas in q̄ est om̄e verꝝ. Et subdit: reuela dn̄e teip̄m mihi/ munda/ sana/ illumina oculum mentis mee: Recollige vires aīe mee vt totū intellectum meū transfundā in te. Tertio qꝛ sibi exprimit spēm oīmode repn̄tabilitatis

Filiꝰ em̃ fm̃ Hilariū est species t imago patris: ipm̃ patrē tōes creaturas pfectissime repsentās. Et tō beati in vbo eterno pfectissime cognoscunt omnes creaturas: t quicqd ptinet ad rationē beatitudinis. Unꝺ ꝺr Aug. Quid est qꝺ nō videat/q̃ videntē oia videt: ℰ ¶ Tertiū ptz. Nā spūs sanctꝰ p suam clementiā replet volūtatē oīs dulcedinis suauitate. Et hāc suauitatem beati tripl'r degustant. Primo: qꝺ p exptiā sentiunt q̃nta suauitate vbum eternū in hac vita p q̃ndam pgustationē reficiat mentes t replantiuas sibi soli vacāres. In qꝺ bus vna gutta dulcedinis extinguit omnē sitim terrene cupiditat̃: t mortificat omnē affectū pprie cōmoditatis: Ita vt reales mētes sibi ipis t oīb⁹ alijs creaturis fundituꝰ moriant. Quā suauitatē bene fuit expertꝰ Augustinus cū diceret. Intromittis me q̃n̄ p in inexptā pt̄ꝰ dulcedinē: q̃ si pficeretur i me/nescio si qua vita dulcior esse posset. ¶ Secūdo: qꝺ actualit̄ degustant q̃nta suauitate reficiat ipas mentes beatas: q̃ in pfecta plenitudine possident omnē thesaurū diuinitatis: t oīa nude contēplant in illa luce p̄ marie veritatis. t bibūt indeficiētes aquas glie in ipo fontali p̄ncipio diuine suauitatis. Qua gustata oēs p rumpūt in illud Sapiē. xij. O q̃ bonus t suauis est spūs tuꝰ in nobis domine. De tali suauitate ꝺr Aug. Oculus nō vidit deꝰ extra te/q̃ preparasti diligentib⁹ te. Locupisci pōt: sed verbis explicari nō pōt. ¶ Tertio: qꝺ eterna luce degustant q̃nte sit dulcedinis in seipo/qui est fons t origo oīs suauitatis: t omnē appetitū trahit in abyssum dulcedinis: Ita q̃ extra ipm̃ nihil eis sapidū t amabile videat. Quā dulcedinē quadā p̄libatiōe videt deꝰ gustasse Augustinus cū diceret: Oīs copia q̃ deꝰ meꝰ nō est/egestas mihi est. Et in isto gustu diuine dulcedinis implet in eis illud Matth. xxv. Intra in gaudiū dñi tui. Ubi signanter ꝺr Intra in gaudiū. qꝺ tāta est suauitas diuine fruitōis q̃ ania ipam capere nō pōt: sed potiꝰ totū affectū anime absorbet: sicut gutta aq̃ absorbet a vino: t claritas auroꝛe absorbet a claritate solis. Et ideo spōsa in Cantic⁹ istū gustū diuine fruitōis appellat amplexum. Quia illa suauitas tāta est q̃ in se claudit t amplectit totā capacitatē mētis rōnalis. t ex ea p q̃n dam redūdātiā diffundit in ipm̃ corpus. Cuiꝰ gaudij tē.

¶ De sctis Simōe t Juda ser. pm̃ Et in ordine. CLXXII.

Ego elegi vos de mūdo vt eatis t fructū afferatis. Jo. xv. A ¶ In verbis p̄positis innuunt tria bñficia isti⁹ beatis aplis elargita. Primū est ipoꝝ electio specialis. Scōm est eorundē pgressio ꝓtualis. Tertiū est ipoꝝ pfectio exēplaris. Primū notat cum p̄mittit Ego elegi vos de mūdo. Secundū ꝓ cū subdit: vt eatis. i. vt tuosa pgressiōe efficaciē pficiatis. Tertiū cū annectit: t fructū afferat̃. i. vt exēpla pfectiōis alijs p̄beatis. ¶ Circa p̄mū est sciendū: q̃ isti bti aplī fuerunt a deo electi dupl'r: vicz eternal'r t tēporal'r. Eternal'r i sua eterna p̄destinatiōe in q̃ ipos ad pfectionē aplī⁹ cā ab eterno vocare disposuit. Tpal'r ꝓ in sua corpali vocatōe: p quā ipos ad sui seqlā t imitationē tpaliter euocauit. ¶ De p̄ma electiōe pōt intelligi qꝺ scribit Eph. j. Elegit nos i ipo añ mūꝺ

ꝯstitutionẽ. i. ab eterno: vt essem⁹ scti ⁊ immaculati in ꝯspectu ipi⁹ in charitate. In q̃ ꝟbo innuit triplex effectus siue fruct⁹ eterne electiõis. Prim⁹ est q: ꝯfert ipis p̃destinatis sctificationẽ gr̃osam. Et iõ d̃t: vt essem⁹ scti. i. ꝟtuosi ⁊ gr̃a pleni. Scd̃s est: q: ꝯfert mẽtibus refectionẽ dulcorosaꝫ. iõ d̃t: ⁊ immaculati. Puritas ei mẽtis magnaꝫ iocũditatẽ ⁊ exultationẽ tribuit. Unde scribit Prouer. xv. Secura mẽs q̃si iuge ꝯuiuiũ. Terti⁹ est: q: ꝯfert ipius dei cognitionẽ radiosam. iõ d̃t: in conspectu ei⁹. i. vt ipi⁹ gl̃iam eternal'r cõtẽplemur. q̃ q̃dem visio siue ꝯtẽplatio est tota merces btõꝝ: vt d̃t Augus.

B ¶ De p̃mo effectu põt intelligi qd̃ scribit Leuit. xj. Sancti estote: q: ego scũs sum q̃ sanctifico vos. Quid aũt sit sanctitas ⁊ i q̃ cõsistat: h̃ docet Diony. sic dicẽs. Sãctitas est ex partita vita in vnicã ꝯsurgere. Quia q̃nto mens circa exterio: a min⁹ spargit ⁊ partit. ⁊ q̃nto magis vnitiue in deũ recolligit: tãto maiori scitate pficit. Que q̃dem sanctitas pficit ⁊ crescit i q̃tidiana mẽtis renouatiõe. Ad quod hortat apl'us Eph. iiij. Renouamini spũ mẽtis vestre ⁊ induite nouum hominẽ s̃m deum. id est: q̃ q̃dã ꝯuersatiõis similitudine dei creat⁹ est in iusticia ⁊ scitate ꝟitatis. In q̃ ꝟbo apostol⁹ p̃mo hortat ad renouationẽ mẽtis: cũ d̃t Renouamini spũ mẽtis vestre. i. spũ q̃ est ipa mẽs vel sup̃mũ i ea Scd̃o hortat ad renouationẽ ꝯuersatiõis cũ d̃t: ⁊ induite nouuꝫ hoiem. i. chr̃m: q̃ d̃t nou⁹ hõ. q: nouo more fuit ꝯcept⁹ ⁊ nat⁹. q̃ s̃m deũ. i. s̃m operationẽ spũsscti creat⁹ est. i. ꝯcept⁹ ⁊ nat⁹ in vtero ꝟginis. Uel sic. Induite nouũ hoiem q̃ s̃m statũ innocẽtie creat⁹ est s̃m deũ. i. ad dei imaginẽ. ⁊ h̃ in iusticia original'. s. rectitudis, in q̃ statu oĩa erãt debite ordinata. Creat⁹ etiaꝫ fuit in scitate. i. in oĩs bonitatꝫ plenitudine ipi⁹ ꝟitatis diuie. q: hõ in illo statu pfecte ꝯformabat ꝟitati diuine Et q: pfectio oĩs iusticie: oĩs scitatꝫ ⁊ ꝟitatis i charitate pficit: Jõ annectit apl's q̃ nou⁹ hõ i p̃dictꝫ tribꝫ creat⁹ ẽ in charitate

C ¶ De scd̃o effectu põt intelligi qd̃ scribit in psal. Gustate ⁊ videte qm̃ suauis ẽ dñs. Et notabil'r p̃mittit gustũ diuie dulcedinis cognitiõi diuine. q: nuli⁹ põt iudicare q̃nta sit dulcedo diuia nisi eã p̃mitus degustauerit. Hic aũt gust⁹ diuine dulcedis tãte ẽ efficacie: q̃ in hoie oẽ desideriũ carnal' delectatiõis extinguit. Qd̃ oñdit ipe dñs Jo. iiij. Qui biberit ex aq̃. i. ex gustu diuie dulcedinis/quã ego dabo ei: nõ sitiet ampli⁹ q: nihil terrenũ poterit appetere. Unde d̃t Aug. Qui de torrẽte diuine voluptatis: cui⁹ vna gutta maior ẽ oceano semel q̃ntũ possibile ẽ pfecte gustauerit: restat vt i ea oĩs sitis reꝝ tpalium extinguat. Est etiã tãte efficacie q̃ oĩa carnalia desipere facit. Quia sicut d̃t Aug. Gustato spũ d̃i desipit oĩs caro Unde d̃t Bern̄. Gustato spũ dei necesse est carnẽ desipe. affectãti celestia terrena nõ sapiũt. Et q̃ eternis inhiãt: talibus vtiq̃ fastidio sũt tpalia. Est etiaꝫ tãte efficacie q̃ amaꝝ i dulce ꝯuertit. Jõ scribit Eccl'i. xxiiij. Spũs me⁹ super mel dulcis. Unde d̃t Bern̄. q̃ spũs deiadeo dulcis est q̃ ei⁹ dulcedini preualere nõ põt ipa mortis amaritudo. Que g̃ amaritudo illi dulcedini resistere poterit q̃ etiã mortẽ facit suauissimã.

D ¶ De tertio effectu põt itelligi qd̃ scribit. Job. xxxiij. Uidebit faciem eius in iubilo. i. cũ gaudio ineffabili: qd̃ nullis verbis potest exp̃mi nec aliquo captu mentis potest comp̃hendi. Ideo dicit Augustin⁹. Quod

deus p̄parauit diligentibꝫ se: fide non capit: spe nō attingit: charitate nō cō p̄hendit: desideria ⁊ vota transgredit adquiri pōt estimari nō potest. Hāc faciez iubilosam nō in sua ꝓpria gl'ia ⁊ iocūditate: sed potiꝰ in q̄dam corpali claritate resplendēte in facie christi ex dote claritatis ipsius anime viderūt apostoli in eius transfiguratiōe / quādo facies eius resplenduit sicut sol: vt patet Matth. xvij. Sed prohdolor illam claritatez in presenti videre nō possumus: quia statura ⁊ meritis pusilli sumus. Et ideo si claritatez et suauitatē diuine p̄sentie vtcūq; in presenti videre cupimꝰ: oportet ꝙ vel ascēdamus in arborē dn̄ice passionis cuz Zacheo: ꝑ oim desideriorꝫ carnalium mortificationē. Uel cuz discipulis in montē transfiguratiōis ꝑ eminentē et feruidā dilectionē. Ul' cū Symeone ascendamꝰ in tēplū ꝑ intimā oratiōis deuotionē. qz in istis tribꝫ locis ⁊ modis vtcūq; possumꝰ in p̄senti diuine dulcedinis p̄sentiā experiri. E

¶ Scdo dico ꝙ chr̄s elegit istos beatos apl'os electione tpali ꝑ ipsorū corporalē vocationē. De qua scribit Jo. xv. Non vos me elegistis / sed ego elegi vos. Potest aūt dici ꝙ chr̄s ipsos elegit ad triplicē actū priuilegiatum. Primo quidē ad viriliter pugnandū ꝓ fidei veritate. Scdo ad suauit conuiuandū in cene societate: vbi verum corpꝰ suū ipsis sacramētaliter sumendum dedit. Tertio ad potēter iudicādū in finalis iudicij austeritate. Propter primū ipsis dedit perfectā mentis constantiam. Propter secundum ipsis tribuit perfectam temperantiā. Sed ꝓpter tertium ipsis tribuit perfectam iusticiam. ¶ De primo potest intelligi quod scribit in figura. j. Regum. xvj. vbi cū Jsai oēs septē filios suos adduxisset ad Samuelē / solum Dauid elegit ⁊ eū in regē inunxit: qui funda ⁊ lapide Goliaz ꝓstrauit. Per Dauid signat ipse christus ⁊ eius discipuli: qui cū funda predicationis et quinq; lapidibꝫ. i. q̄nq; exercitijs virtuosis: Goliā. i. diabolum vicerūt / et eius potentiā ⁊ dominiū de cordibus fidelium deiecerūt. Primꝰ lapis pōt dici vera cordis hūilitas. Secundus vite austeritas. Tertius resistendi virilitas. Quartus est vigiliaꝝ assiduitas. qđ s̄m Hugonē debet eē quadruplex. Primo em̄ peccator vigilat qn̄ mala sua cognoscere incipit. Scdo qn̄ mala sua cognita corrigit. Tertio euigilat qn̄ ad bona agenda se cōuertit. Quarto euigilat qn̄ bona opa sua diligēter custodit. Quintꝰ est patientie firmitas ꝑ quā homo seip̄m ⁊ oēs motus animi sui ꝑfecte possidet. Jdo scribit Luce. xxj. In patiētia vr̄a possidebitis anias vestras. F ¶ De secundo ptz. Nam chr̄s istos btōs apostolos in cena vltima pauit et refecit sui corporis ⁊ preciosi sanguinis veritate. Sed nūc in eterno conuiuio eos pascit sue presentie iocunditate. Quā suspirabat propheta cum diceret. Adimplebis me leticia cum vultu tuo. Hec enim leticia s̄m Bernardū: est tanta / ꝙ in eius comparatiōe omnis alia iocunditas meror est: om̄is alia suauitas dolor est: ⁊ omne quodcūq; delectare potest / molestum. Et quicūq; huius cōuiuij particeps esse vult: oportet ꝙ habeat cum istis beatꝫ apostolis perfectam temperantiā: que s̄m Augustinuz ordinat modum vite in verbo ⁊ opere. Nā vt ipse dicit. Temperātia est comes verecundie: regulā hūilitatꝫ custodit: tranq̄llitatē animi seruat: cōtinentiā ⁊ castitatē amplectitur: fouet honestatē: appetitum ab il-

licitis restringit: ⁊ iram cõprimit. Et iste decor ꝟtualis est vestis nuptialis que necessario requirit̃ in his qui debent esse cõuiue chr̃i. Unde illa veste carens ab eterno cõuiuio excludit̃: vt patz Matth. xxij. B ¶ De tertio ptz. Nam ip̃i discipuli habebũt cũ chr̃o iudiciariã potestatẽ: quã christꝰ eis ꝓmisit Matth. xix. Uos q̃ reliq̃stis oĩa ⁊ secuti estis me: meã. s. sanctitatem ⁊ ꝟtuosa opa imitãtes. in regeneratiõe. i. in finali mũdi renouatiõe cũ sederit filiꝰ hoĩs in sede maiestatꝭ sue. Quia chr̃s iudicabit ĩ forma humana: in q̃ ab impijs iudicatus fuit. Sedebitis ⁊ vos sup̃ sedes duodeci iudicantes duodecim tribꝰ israel. q̃a scz vobis credẽtibꝰ illi credere noluerũt. Ex quibꝰ ꝟbis ptz ꝑm Grego. Q̃ nõ solũ discipuli: sed oẽs illi q̃ res possessas ⁊ ꝓpriã voluntatẽ pro chr̃o reliquerũt/ cũ chr̃o iudicabũt. Est aũt sciendũ ꝙ multiplex est modus iudicãdi. Primus est p̃marie vel ordinarie potestatis. ⁊ sic solus deus iudicabit Scd̃s est subauctoritatis vel delegate potestatꝭ. ⁊ sic iudicabit chr̃s inq̃ntum hõ. quia pater omne iudiciũ dedit filio Joan. v. Tertius est assessorie dignitatis. ⁊ sic iudicabũt apostoli: q̃ etiã erũt alijs eminẽtiores. Et iõ debẽt sedere sup̃ thronos/ tanq̃z illi q̃ legibꝰ diuinis adimplendis perfectã operam dederũt. Quartus modꝰ est approbationis. ⁊ sic oẽs sancti angeli cum chr̃o iudicabũt: quia verã eiꝰ sententiã approbabũt. Et licz chr̃s in iudicio appareat ĩ forma gl̃iosa: hec tamen claritas dãnatis erit in tormentũ ⁊ penã. ⁊ per h̃ specialiter torq̃buntur ꝙ p̃ sua demerita illam ꝑdiderũt quã iusti bonis meritis ꝯq̃sierũt. Cuius gl̃ie nos ꝑti. ⁊c.

¶ De eisdem apl̃is Simõe ⁊ Juda ser scd̃s. Et in ordine. CLXXIII.

Secundũ priuilegiũ istis apl̃is collatũ/ fuit ipoꝝ progressio virtualis A ¶ Quia q̃tidie ꝓfecerũt de ꝟtute in ꝟtutẽ: vt scribit̃ in ps̃. q̃d notat̃ cum subdit̃: vt eatis. i. vt in ꝓgressu virtutis iugiter ꝓficiatꝭ. Q̃d est cõtra pigros ⁊ desides q̃ nõ ꝓficiũt: sed semp̃ in q̃dã tepiditate subsistũt. Ut aũt appareat q̃liter in ꝟtutibꝰ ꝓficere debeamꝰ: dici põt/ ꝙ aliter ꝓficere debent incipiẽtes: aliter ꝓficiẽtes: ⁊ alit̃ ꝑfecti. Cuiꝰ rõ est. q̃z status incipientium ꝑm Berñ. d̃r anialis. Statꝰ ꝓficientiũ d̃r rõnalis. Sed statꝰ ꝑfectorũ d̃r spũalis. Cõstat aũt ꝙ multa tolerãtur in statu aniali: q̃ rep̃hẽsibilia eẽnt in statu rõnali. Et multa tolerari possent in statu rõnali/ q̃ essent rep̃hensibilia in statu spũali. ¶ Et iõ dici põt ꝙ incipiẽtes potissime debent studere ⁊ ꝓficere in tribꝰ. Primo nãq̃z debẽt intẽdere spũali circũcisioni: vt om̃es sensus ⁊ motꝰ suos ab illicitis restringant. Q̃d bñ figuratuz est Exodi. xij. vbi d̃r. Siq̃s ꝑegrinoꝝ in vestrã voluerit transire coloniã. i. societatẽ ⁊ ritũ: ⁊ facere phase. i. sacrificiũ acceptabile deo Circũcidet̃ p̃mo om̃e masculinũ eiꝰ. q̃z ab actibꝰ virilibus ⁊ ꝟtuosis: debet oĩs mollicies effeminata p̃cidi. ⁊ tũc rite poterit deo sacrificium offerre laudis. Sciẽdũ ãt ꝙ ꝑm Bernar. optĩe nos circũcidit paupꝛtas volũtaria: labor/ ⁊ regularis disciplina. Nã ip̃a paupꝛtate circũcidunt̃ ⁊ tollũtur oĩa opa auaricie. Labore circũcidunt̃ opa vana ⁊ dissoluta sup̃bie. sz regulari disciplina ⁊ castigatiõe circũcidũt̃ opa voluptuosa luxurie. Et ad illd̃ studiũ nos hortat̃ apl̃us Rom̃. xiij. cũ d̃t Abijcite opa tenebraꝝ. i. pec

tata q̄ mentē obtenebrāt: ⁊ eā lumine gr̄e p̄uant: ⁊ induimini arma lucis. i. opib⁹ ꝟtuosis: qꝛ mētē ꝯ vicia armāt ⁊ illumināt. B ¶ Scdo debꝫ insistere pctōꝝ suoꝝ amare recordatōi Ad qd̄ hortat̄ Esaias. xxxviij. cū dicit Recogitabo tibi oēs annos meos in amaritudine anie mee. Hec em̄ recogitatio causat in homie multa bona. Primo nanq̄ diuinū amorē generat Un̄ August. li. ꝯfes. Recordari volo transactas feditates meas: nō vt eas amem: sed vt amez te de⁹ me⁹. Scdo dura ⁊ aspa dulcorat Job. vj. Que p̄ius nolebat tāgere aīa mea/nūc p̄ angustia cibi mei sunt. Jō d̄t Hieron̄. Null⁹ labor dur⁹: nullū tp̄s longū: q̄ gl̄ia eternitatis adq̄rit̄. Tertio a vanitate mōi ⁊ ab hoīm lasciuoꝝ societate separat. Un̄ d̄t ꝓpha. Sol⁹ sedebaꝫ qꝛ amaritudine plen⁹ erā. Et in ps̄. Ecce elōgaui fugiēs ⁊ mās̄ in solitudie Ubi d̄t Bern̄. q̄ viro iusto nō sufficit prauoꝝ ꝯsortia fugere nisi etiā se elōget ab oī specie mali: ⁊ a ꝯtagiōe exēpli ꝑuersi. Alias aūt vtilitates tangit Augusti. dicēs. Quāto hō mala sua itelligit/tāto magis suspirat ⁊ gemit Hec em̄ meditatio parit pctōꝝ cognitionē. cognitio cōpūctionē: cōpunctio deuotionē: deuotio cōmēdat oīonez. C ¶ Tertio debꝫ insistere debite satisfactiōi: exēplo Magdalene/q̄ stās retro sec⁹ pedes dn̄i: lachrymis cepit rigare pedes ei⁹: ⁊ capillis capitis sui tergebat. Ubi d̄t Greg. Quot q̄ hūit in se oblectamēta: tot de se iuenit holocausta. ꝯuertit ad numeꝝ ꝟtutū numeꝝ criminū: vt totū d̄o fuiret i pēa: ꝑ qd̄ deū offenderat in culpa. Un̄ legit̄ de Hester: q̄ oīa loca in q̄b⁹ antea letari ꝯsueuerat criniū laceratiōe repleuit. Un̄ d̄t Joānes ep̄s. Nemo vnq̄ flēs accessit q̄ nō qd̄ postulauit accepit. Null⁹ ab eo bn̄ficia dolent̄ petijt/q̄n impetraret qd̄ voluit. Lauet q̄ pctōr lachrymis/qd̄ delictis infecit. curet fletib⁹/qd̄ peccādo necauit. gemitib⁹ purget/qd̄ ꝯtēnēdo ꝯmisit. curet penitēs qd̄ fecit/vt possit r̄cipe qd̄ amisit. Et istoꝝ ꝓfect⁹ recte figurat⁹ ē ꝑ Dauid q̄ manu fortis d̄r. eo q̄ bella dn̄i fortiter p̄liabat̄. De q̄ scribit̄. ij. Regū. iij. q̄ ibat ꝓficiēs ⁊ sp̄ scip̄o robustior fuit. Dom⁹ aūt Saul̄ decrescebat: qꝛ q̄nto magꝫ regnū dei ⁊ ꝟtutꝫ i hoīe crescit: tātū regnū ⁊ ptās diaboli in hoīe decrescit. D ¶ Secūdo dico q̄ in statu ꝓficientiū existētes simil̄r debēt trib⁹ isistere. Primo q̄dē ꝓprie infirmitatis cognitiōi. Exēplū in publicano: q̄ ꝓprie infirmitatis ꝯsci⁹ stabat alōge ꝓpter criminū pudorē. nō leuabat oculos sursum/ꝓpt̄ pēaꝝ timorē. ⁊ ꝑcutiebat pect⁹ suū/ꝑ ꝯtritiōis dolorē. sed ⁊ humil̄r dixit/ꝑ ꝯfidētiā ⁊ amorē Deus ꝓpiti⁹ esto mihi pctōri. Un̄ d̄t Ansel. Alteri⁹ ꝟtutē nō viciū: suū ꝟo viciū nō ꝟtutē debet attēdere q̄squis ad culmē humilitatꝫ ⁊ ꝑfectōis cupit ascēdere. Cui ꝯsonat qd̄ d̄t Greg. Scti viri ad cognoscēdū ꝓpriā infirmitatē suū ingeniū dirigūt ⁊ ꝑ hoc ad ꝓfectum ꝟtutis meli⁹ ꝯualescūt. Scdo debēt isistere feruide deuotiōi: ⁊ ip̄ius christi ꝯformatōi. Ad h̄ hortat̄ Bern̄. cū d̄t. Induere te homo insignib⁹ tuis vt chr̄o ꝯformeris Que aūt sint illa insignia docet apl̄s Col̄. iij. Induite vos sicut electi dei/scti ⁊ dilecti: viscera miscdie: benignitatem/humilitatē/patientiā/mās̄uetudinē ⁊ charitatē. Et iteꝝ. Induite nouū hoīem q̄ s̄m deū creat⁹ est. Ubi d̄t Remigi⁹. Qui habꝫ iusticiā ⁊ sctitatē/ꝟitatē/ patiētiā ⁊ charitatē/ ⁊ ceteras ꝟtutes quas chr̄s habuit: vtiq̄ chr̄m iduit. Tertio dꝫ isistere bonoꝝ

opꝰ multiplicatiõi. Ad qõ dꝛat ſa/
piẽs Eccl. ix. Quantũ põt manꝰ tua
inſtanter opare. Ubi ꝺr Aug. i de ẏbis
apli. Semp adde: ſemp ãbula: ſemp
ꝓfice. Nã in via dei nõ ꝓficere/defi/
cere ẽ. Adeo eñ feruidũ appetitũ de/
ber habere bõ ſemp ꝓficiẽdi in meli⁹
vt q̃ntũcũq; ꝓfecerit ſemp ſibi videri
debz q̃ nũc ꝓmo incipiat. Et b̃ docz ſa
piẽs Eccli. xviij. Cum ꝓſumauerit bõ
tũc incipiet. Et iſte ꝓfect⁹ figural'r ſi/
gnificat ꝑ Iſaac: q̃ riſus vel gaudiũ
dñi ꝺr. Et iſtos figural'r deſignat q̃ cũ
gaudio z leticia ꝺo fuiũt De q̃ ſcribit
Beñ. xxvj. Ibat Iſaac ꝓficiens atq;
ſuccreſcẽs donec magn⁹ vehemẽs fa
ctus eſt. Uñ ſibi z femini ei⁹ ꝺr Beñ.
xxvij. Dilataberis ad orientẽ z occi/
dẽtẽ: ſeptẽrioñ ez z meridiẽ. In qbo ver
bis innuit q̃ opa ꝓficientiũ debẽt ad
q̃ttuo: genera boim exẽplariter dila/
tari. Et ꝓmo q̃dẽ ad orientẽ: per quos
intelliguñt pueri z adoleſcẽtes: in qbo
viget calo⁹ natural'. Scõo ad occidẽ
tẽ: ꝑ quẽ intelliguñt ſenes z caloꝛe na
turali deficiẽtes. Tertio ad ſeptẽrio
nẽ: per quẽ ꝛtelliguñt mali z delinq̃n
tes: qbo exẽpla ẗrucũ ſubtrabẽda non
ſunt: vt ex b̃ habeãt materiã redeũdi.
Quarto ad meridiẽ: ꝑ quẽ intelligun
tur ſcti z feruẽtes i amoꝛe diuino. q̃ ꝑ
exẽpla ẗrucũ ad opa maioꝛis ſcitatis
plurimũ excitant. ℰ ¶ Tertio di
co q̃ exiſtẽtes in ſtatu ꝓfectoꝝ ſimil'r
i tribu ꝓficere dñr. Ꝓtio i oim mũda
naꝝ reꝝ ꝓfectã obliuiõe: qbo iſtaꝝ reꝝ
affluẽtia ſm Greg. onoroſa eſt. Et iſti
poſſunt dicere cũ apl'o Gal. vj. Mi/
hi mũdus crucifixꝰ eſt z ego mũdo. Unde
ꝺr Aug. Perfecta via/mortis imita
tio eſt. Nã ſicut moꝛs inducit obliui
onẽ omniũ reꝝ: ſic z ꝓfectio. Cui ꝓſo/
nat qõ ꝺr Beñ. Perfecta coꝝ quere
ꝛta ſunt obliuioꝛ z ꝓfecta in anteꝛioꝛa
extẽſioꝛ: ipa eſt bois ſuſti i hac vita ꝓfec
tio. Scõo i ſue ꝓfectõis oꝛmoda co
gnitiõe. Uñ ꝺr Greg. Magꝝ ẽ ꝓfectio
ſue ipfectõis cognitio. Qõ bñ Paꝛ
lus vas electõis oñdit/cũ ſe minimũ
apl'oꝝ aſſeruit. Jõ ꝺr Greg. Sancti
oẽs q̃ntomagis in dei cognitiõe ꝓfi/
ciũt: tãto mag' ſuã impfectionẽ agno
ſcũt. q: nũq; Abꝛaã legit ſe puluerẽ z
cineꝛe appellaſſe/niſi cũ ꝺr colloquiũ
hñe meruit. Tertio i aliene impfecti/
onis tolerãtia z ꝓpoſitõe. Uñ ꝺr Gre/
go. Ille ꝓfect⁹ eſt/q̃ ad impfectionem
ꝓximi ipatiẽs nõ eſt. Nã q̃ alienã ipfe
ctionẽ eq̃nimit ferre nõ poteꝛit: ipe ſi
bi reſtis eſt q̃ ꝓfecte nõdum ꝓfecerit.
Propter qõ docto: ꝓfectõis ꝺr, Nos
firmiores debem⁹ infirmoꝝ imbecil
litatẽ ſuſtiere. i. eq̃nimiter ferre: vt ꝺr
glo. Cui⁹ exẽplũ nob in ſcipo cbñs ex/
hibuit/q̃ Judã ꝓditoꝛẽ ad apl'atũ de
git. z ei cũ aliis euchariſtiã ꝺdit: vt ꝺr
Aug. Et iſtoꝝ ꝓfect⁹ apte deſignat in
Joãne baptiſta: de q̃ ſcribitur Luc. j.
Puer aut creſcebat z ꝓfortabat ſpũ/
ſcrõ: z erat in deſerto. Intãtũ eñ i ſan
ctitate ꝓfecit: q̃ ipe cbñs oꝛe ꝓꝓio de
ipo ꝺr. Inter natos mulieꝝ nõ ſurre/
xit maioꝛ Joãne baptiſta. q: ipe fuit
maioꝛ ceteris in officio baptizãdi z ꝑ
pbetãdi. q: nõ ſolũ cbm ventuꝝ ꝓdi/
xit: ſed digito ꝓſentialiꝝ demõſtrauit
Plures eñ in amoꝛe z cognitione
cbñi adduxit. Uñ ꝺr Grego. Ille apõ
deũ maioꝛ eſt i amoꝛe dei: q̃ plures ad
amoꝛe dei trahit. Quod fecit Joãnes
z p exẽpla ſanctitatis z p obiurgatõez
auſteritatis dicens. Genimina vipe/
raꝝ q̃s vob demõſtrabit fugere a ven
tura ira? Et etiã p doctrinã vitaꝝ. Cu
ius ꝓfectõis nos ꝑticipes fiat. Qui

¶ De eiſdẽ apl'is ſer. tertius
Et in ordine. CLXXXIIII.

Tertium priuilegiū istis btis aplis collatū/fuit scz eorꝝ perfectio exēplaris: q̄ notat cū annectit: ⁊ fructuꝫ afferatis. i. vt exēpla pfectōis alijs pre beatis: vt dt glos. Pōt aūt dici q̄ isti bti apli spēalr tria exēpla pfectōis no bis reliq̄rūt. A ¶ Primū exemplū fuit patiētie ⁊ lōganimitatis: quia oēs penas ⁊ oēs iniurias sibi p chr̄o illatas patiētissime ptulerūt. ⁊ qd̄ pl⁹ ē cū magno gaudio susceperūt. Quia deb sūme gaudebāt q̄ p chr̄o penas ⁊ ꝯtumelias sustinebāt. ⁊ h erat exemplū magne pfectiōis. Jō scribit Jac. j. Patiētia op⁹ pfectū habz. Quia sicut dt glo. facit nos pfecte opari. Qd̄ patz ex duobꝰ. Primo: qꝛ facit nos intormētis fortiter ⁊ indeficiēter psistere. Scdo: qꝛ facit futurā btitudinē eq̄nimit expectare. Jō dt Greg. in dialo. Ego vtutē patiētie signis ⁊ miraculis maiorē credo. Ab h autē exēplo pfectiōis multi pbdolor deficiunt: q̄ nihil aduersi pati possunt: sed p vno vbo ad magnā impatiētiā cōmouent. Quia sicut dt Greg. oīa bona pius p eos bn̄ gesta ꝯfundūt: ⁊ subito impulsu destruūt q̄cq̄d diu ante labore puido ꝯstruxerūt B ¶ Sciēdū aūt q̄ illud exemplū patiētie feruēter amplecti debem⁹ ꝓpter tria bona q̄ nob exinde pueniūt. Primo: qꝛ patientia nos in statu perfectionis ponit: vt dt Grego. Null⁹ pfect⁹ est q̄ inter mala q̄ sibi inferunt/patiēs nō est. Qui em̄ eq̄nimit aliena mala nō tolerat: ipe sibi testis est q̄ ab oī pfectiōis plenitudine lōge distat. Et iō dt Aug. Fili noli murmurare ꝯtra flagellū dei. qꝛ qd̄ pater/medicina est: nō pena. castigatio/nō dānatio. Noli repellere flagellū/si velis ꝯsequi regnum. qꝛ si patimur ⁊ ꝯregnabim⁹. Scdo quia oēm amaritudinē in dulcedinem ꝯuertit. Un̄ dt Greg. Si mens ⁊ fortis intētio p amorē ⁊ patientiā in deū dirigit q̄cquid in hac vita amaritudinis sentit/dulce estimat. ⁊ oē qd̄ affligit req̄em putat. cert⁹ q̄ q̄nto hic acerbiora p deo patit: tanto in eterna btitudine gloriosius coronat. Tertio quia dulcedinē p̄sentē nobis amaram reddit. Un̄ dicit Grego. Donis suis de⁹ flagellū pmiscet vt nobis omne qd̄ nos in hoc seculo delectabat amarescat: ⁊ illud incendū surgat in anio: qd̄ nos ad celeste desideriuꝫ semp excitet. Et (vt ita dicā) nos suauit cruciet: ⁊ hilariter ꝯtristet. L ¶ Scdm fuit exemplū māsuetudis ⁊ mititatis. Que q̄dē vtus tanta est q̄ a solo chr̄o disci ⁊ doceri digna fuit. Un̄ dt Mat. xj. Discite a me qꝛ mitis sum ⁊ humilis corde. Un̄ dt Amb. sup Luc. Cū deposuero oē pctm̄ ⁊ eruero oēm maliciā: supest vt ⁊ mores tēperem. Quid em̄ mihi pdest carere sceleribꝰ nisi fuero mitis atq̄ māsuet⁹? Quis āt mitis sit docet Hiero. sup Mat. di. Mitis est quē nec rācor vl ira afficit: sed oīa equanimiter sustinet. nō irritat quēq̄: nec irritat. nō nocet cuiq̄: ⁊ quod plus est: nec nocere cogitat. Cuius exemplum habem⁹ in Moyse qui fuit mitissimus super oēs homines q̄ tūc morabant in terra. Quod dicitur: ad excipiendū chr̄m qui fuit simplr mitissimus super oēs homies q̄ vnq̄ nati sunt. Hanc aūt mititatē ⁊ māsuetudinē amplecti debemus: ꝓpter tria bona que nobis exinde pueniunt. Primo quia hominē etiā in hac vita beatificat. i. de btitudine assecurat. Mat thei. v. Beati mites: qm̄ ipi hereditate possidebūt terram. Illam vtiq̄ terrā felicitatis de qua pelli nō possunt:

vt dt Aug. Qui aũt sint mites oñdit ꝯsequẽter subdẽs. Mitis est quẽ mẽtis asperitas vl' amaritudo nõ afficit Sed benignitas fidei ⁊ crux chr̃i ad oẽm iniuriã sustinendã instruit patiẽter. Scdo: qꝛ bonũ ꝓ malo recõpensat. Nã sicut dt Hugo. Propriũ est animi clemẽtis ⁊ pij vt sit tener ad cõpatiẽdũ/facil' ad remittẽdum: ⁊ ꝓmptus ad subueniẽdũ. Uñ dt Isidorꝰ. Magna ꝟtus ẽ si nõ ledas a q̃ lesus es. Magna fortitudo est si etiã lesus remittas. Magna gl'ia est si cui potuisti nocere: parcas. Tertio qꝛ q̃etez animi ingit' ꝯfuat. Uñ dt pb̃s. Ma suetudo ẽ ꝑ quaz tranq̃llitas m̃ odesti animi nulli⁹ ĩprobitate limitẽ sue q̃etis excedit. ¶ Sed ꝓhdolor q̃dã sũt mites/q̃ꝫdiu nihil dr vel agit ꝯ eoruz arbitriuz. patebit aũt q̃ꝫlonge sint a mãsuetudine si leuis oriat occasio ꝓuocãdi D ¶ Tertiũ fuit beniuolẽtie ⁊ charitatis: q̃ maxime in h̃ apparet. ꝙ ꝓ fidei dilatatiõe ⁊ alioꝝ saluatiõe mortis amaritudinẽ adeo alacriter sustiebãt. q̃ quidẽ charitate nulla maior est: vt docz ipe chr̃s Jo. xv. Ad quã charitatẽ hortat apl'us Col'. iij. Sup oĩa aũt hec charitatẽ ꝯtinuam hñtes: q̃ est vinculũ ꝑfectõis. In q̃bꝫ ꝟbis innuit ꝙ ipa charitas ceterꝭ virtutibꝫ ẽ supior dignitate. Jõ dt Sup oĩa aũt hec. Uñ ipa dr via excellẽtior. f. Coꝝ. xij. Scdo est alijs p̃ciosior vtilitate. ⁊ iõ dr vinculũ ꝑfectiõis. qꝛ charitas oĩa cõnectit ⁊ simul' ligat: q̃ pertinẽt ad ꝑfectionẽ hoĩs. Uñ dt Diony. Amorẽ siue diuinũ siue humanũ siue angelicũ vnitiuã q̃ndã ꝟtutẽ intelligimus. Istud em̃ vinculum vnitiuũ ligat hoĩem homini ꝑ ꝯcordiã. hominem angelo ꝑ amiciciaz. deũ homini ꝑ incarnationẽ. ⁊ hoĩem deo ꝑ recõciliationẽ. Et iõ dt Grego. Recte p̃dicator ꝟitatis charitatẽ vinculũ ꝑfectõis vocat. qꝛ ꝟtutes cetere ꝑfectũ q̃dẽ generãt: sed tñ charitas eas ita ligat vt ab amãtꝭ mẽte dissolui iã neq̃ant. Est aũt notabil'r aduertẽdũ: ꝙ lz charitatis amor habeat vim vnitiuã in dei ⁊ ꝓximi dilectiõe ⁊ ceteraꝝ ꝟtutũ cõnexione: habz tñ cũ h̃ ꝟtutẽ diffusiuam in bona opatõe: ⁊ trãsformatiuam in diuina trãsformatiõe. qꝛ mentẽ deo ꝑfecte assimilat inq̃ntũ stat⁹ patit' viatoris E ¶ Hãc aũt charitatẽ potissime debem⁹ amplecti ꝓpter triplicẽ ei⁹ effectũ quẽ in ea ꝯseq̃mur. Primus est: qꝛ cor amorosuz iaculo amoris dulciter vulnerat. Uñ dicit spõsa Uulnerata charitate ego sum. Bene aũt amor vehemẽs dr cor vulnerare. qꝛ suspiria trahit: gemit⁹ multiplicat ⁊ faciẽ amãtis pallentẽ ⁊ tabescentem oñdit. Bñ etiã talis amor cor vulnerat qñ ita affectionẽ trãffigit ꝙ mors ei⁹ desiderio resistere nõ possit. Uñ dr Cañ. vlt'. Fortis est vt mors dilectio. Qd ꝟbũ tractãs Greg. in moral'. dt. Jõ ꝟtuti mortis dilectio compat'. q̃ animiꝝ mentẽ quã semel ꝑfecte accendit a dilectiõe mdi funditus occidit. Scdo est: qꝛ cor amorosum gustu diuine dulcedinis suauit' inebriat. Qd fit qñ mẽs tãforti intẽtõe in deũ tẽdit ꝙ suijp̃i⁹ ⁊ oĩm exterioꝝ total'r obliuiscit: ⁊ ꝑ suauitatẽ amorꝭ total'r trãsformat' i deũ. Sic videm⁹ ꝙ vna gutta aq̃ a vino potẽti: ⁊ aurora a sol' claritate totalit' absorbet'. Et sicut videm⁹ ꝙ in lãguidis nihil ẽ ꝓprij vigoris: sz eoꝝ motus ex alieno pendet arbitrio. Sic q̃ ad istũ gradũ amoris ꝓfecerũt nihil iã ꝓpria volũtate agũt: nihil iaz ꝓprio arbitrio relinquũt: sed oĩa diuine dispositiõi cõmittũt. Jã em̃ mũdo ⁊ sibijp̃is mortui possunt dicere Gala. ij. Uiuo ego iã nõ ego: viuit ꝟo in

me chr̄s. Terti⁹ est: qꝛ cor amātis sic cū spōso ligat ꝙ amātis anim⁹ ꝺ alio cogitare aut nesciat/aut non valeat. Cui⁹ rō est. quia q̄cq̄d agat: q̄cquid dicat: h̄ dormiēs cogitat: h̄ vigilās om̄i hora ꝑtractat. Hoc amore insolubili ligat⁹ fuit btūs Bern̄. cū dixit: Jesu sūma benignitas: mira cordis iocūditas: incōprehēsa bonitas: me tua stringit charitas. De h̄ gradu ꝺt apostol⁹ Rom̄. viij. Quis nos sep̄abit a charitate chr̄i. Et infra. Cert⁹ sum ꝙ neq̄ mors: neq̄ vita: neq̄ aliq̄ creatura poterit nos separare a charitate chr̄i. Qꝺ ptz ꝑ hoc: qꝛ forti⁹ ⁊ insep̄abili⁹ charitas vnit amantē cū amato. q̄ ania vniat cū corpe ꝓprio. Qꝺ oñdit Hugo ꝑ h̄ ꝙ facilius fuit animā chr̄i sep̄ari a corpe ꝓprio qꝺ viuificabat: q̄ mēs Magdalene sep̄ari posset a corpe chr̄i mortuo qꝺ diligebat. Cui⁹ amoris nos ꝑti. fa. ⁊c̄.

¶ De sctis apl'is Simone ⁊ Juda sermo q̄rt⁹. Et in ordine. CLXXV.

Duo vbera tua sicut duo hynnuli gemelli. collū tuū sicut turr̄ eburnea. Cañ. vij. Uerba ꝓposita spū aliter intellecta pñt esse ip̄i⁹ chr̄i: sponsam suaꝫ eccl'iam dulcit alloq̄ntis: ⁊ istos btōs apl'os tripl'r describentis. Primo nāq̄ ip̄os describit a ꝑfectōe doctrine. Scꝺo a ꝑfectiōe vite. Tertio a ꝑfectiōe patiētie. Dicuntur nāq̄ isti apl'i vbera ꝓp̄t doctrine salutar̄ fecunditatē. Sed dicunt duo vbera: qꝛ lacte spūalis ꝯsolatiōis paruulos nutrierūt/⁊ ꝟbo doctrīe/⁊ exēplis bone vite. Dicunt hynnuli: ꝓpter vite exemplaris ostensionē. Sed dicunt turr̄ eburnea ꝓpter pene tormētal' feruidā tolerationē. Primū notat cū p̄mittit Duo vbera tua. Scꝺm notat cū subdit: sicut duo hynnuli gemelli. Tertium notat cū annectit: collū tuū sicut turris eburnea. A ¶ Circa p̄mū est sciendū: ꝙ ꝑ duo vbera ꝯueniēter ꝯcors doctrina istoꝝ apl'oꝝ intelligit triplici rōne. Jp̄a nāq̄ vbera ꝑm ph̄m sunt humoris susceptiua/ꝑ ꝯceptōez. sunt lactis effusiua/ꝑ exp̄ssionē. ⁊ sūt fetus nutritiua/ꝑ refectionē Sic isti duo apl'i p̄mo salutar̄ doctrine ⁊ humorē ⁊ influentiā a chr̄o receperunt ꝑ ei⁹ inspirationē. qꝛ oīm sciētiaꝝ lr̄as: ⁊ oīm gētiū linguas diuinit⁹ sūt edocti. Scꝺo suā doctrinā salubrit fuderūt ꝑ p̄dicationē. Tertio ꝓpl'os credētes in fide nutrierūt ꝑ salutarē informationem: ⁊ miraculoꝝ opationem. ¶ Primū ptz. Isti em̄ apl'i sicut ⁊ ceteri preter Paulū fuerūt homies simplices ⁊ idiote. Quos iō diuina sapientia elegit vt mꝺm ad fidez ꝯuertērēt: ⁊ sapiētes ꝯfutarēt. vt meritū fidei ⁊ ꝯuersio fideliū nō attribueret hūane peritie: sed poti⁹ diuie ꝟtuti ⁊ diuine potētie: vt ꝺt Aug. Uñ ꝺt in epl'a ad Uolusianū. Nō ꝑ rhetorē ⁊ imp̄atorē chr̄s cepit piscatorē. sed ꝑ piscatorē cepit rhetorē ⁊ ip̄atorē. Et iō ꝺt apostolus. ꝙ infirma ⁊ ꝯtēptibilia huius mūdi elegit deus vt ꝯfundat fortia. ¶ Scꝺm patz. Nā isti apl'i salutarē doctrinā fidei salubrit effuderūt ꝑ instantē p̄dicationē. Judas em̄ p̄mo solus ⁊ diuisim in Mesopotamia ⁊ pōto p̄dicauit. Simon ꝟo frat ei⁹ p̄dicauit i egypto. Quas terras cū ad fidē ꝯuertissent: demū ambo simul diuino nutu i Persidē venerūt. ⁊ ibidē duos magos q̄s Matthe⁹ de Ethiopia fugauerat/iuenerūt. Quos etiaꝫ manifest̄ rōnib⁹ ⁊ euidētib⁹ miracul' ꝯuicerūt. ⁊ ꝓpl'm illū cū rege ip̄oꝝ ad fi

dẽ chr̃i ꝯuerterũt: ⁊ suo sanguine p̃ci-
oso ibidẽ eccl'ias fundauerũt. ¶ Ter-
tiũ ptz. Tantã em̃ effluentiã de⁹ illis
ꝯtulit i ṽbo doctrine: ⁊ tantã ṽtutẽ in
miraculoꝝ opatiõe: ꝙ infra spacium
vni⁹ anni ⁊ triũ mensiũ triamilia ho-
minũ ad fidẽ ꝯuerterũt: excepts par-
uul'. q̃ oẽs cũ rege ⁊ p̃ncipib⁹ illi⁹ ter-
re ⁊ ꝓuincie baptizati sũt. Propt' qd̃
recte d̃ ip̃is ꝓpter suauitatẽ sue doctri-
ne põt itelligi illd̃ qd̃ scribit' Cañ. iiij.
Fau⁹ distillãs labia tua mel ⁊ lac sub
lingua tua. Ubi ꝑ mel possum⁹ accipe
suauitatẽ ip̃i⁹ diuitatis ⁊ eterne bti-
tudinis. Per lac ṽo puritatẽ humani-
tatis: in q̃b⁹ fides catholica fundat'.
quã isti bti apl'i cũ tãto feruore ⁊ instã-
tia docuerũt. Uñ ꝓpter p̃dicta meri-
to de ip̃is exponit' qd̃ scribit' Cañ. iiij.
Meliora sunt vbera tua vino. Nã si-
cut vinũ suauitatẽ suã recipit a vite:
sic isti suã doctrinã ⁊ alia dona gr̃aꝝ
receperũt a chr̃o q̃ est vit' vera. vt ptz
Joã. xv. Sicut etiã vinũ cor letificat:
⁊ hoiem nutrit ⁊ fortificat: Sic isti sã-
cti apl'i corda audiẽtiũ letificauerunt
⁊ eos i fide ⁊ ṽtutib⁹ nutrierũt. B
¶ Circa scd̃m est sciendũ: ꝙ ꝑ hynnu-
luz recte vite sctitas designat' triplici
rõne. Nã hynnul⁹ est visu acutissim⁹
cursu velocissim⁹: ⁊ carne sapidissim⁹
Sic isti bti apl'i habuerũt visum acu-
tissimũ in lucida ꝯtẽplatõe diuinoꝝ.
habuerũt cursum velocissimũ: in fer-
uida apprehesiõe eternoꝝ. ⁊ gustũ sa-
pidissimũ/in volũtaria ꝑpessione fla-
gelloꝝ. Primũ ptz. Nam isti bti apl'i
habuerũt ꝑfectã noticiã oim scp̃tura-
rũ ⁊ oim secretoꝝ diuinoꝝ. qd̃ testat'
ip̃e chr̃s cũ d̃t Jo. xv. Jã nõ dicã vos
suos ⁊ amicos: quia omnia q̃ audiui
a p̃re meo nota feci vob̃. Hec aũt di-
uinoꝝ ꝯtẽplatio req̃rit ꝑfectã mentis
subleuationẽ ad deũ. vt solũ illa sup-
na mẽti sapiãt: nõ aũt terrena ⁊ trãsi-
toria. ꝓpter qd̃ talis subleuatio mẽtis
i deũ hoies celestes facit. Jõ d̃t Job.
xxvj. ꝙ spũs dñi ornauit celos. Celi-
nãq̃ sunt mẽtes apl'ice ⁊ deuote: ad
culmẽ ꝯtẽplatõis sublimate: q̃s deus
ornauit sole/luna/⁊ stellis. Per solez
itelligit' rõ supior/q̃ intẽdit ꝯtẽplãdis
Per lunã intelligit' rõ inferior/q̃ intẽ-
dit corpalib⁹ disponẽdis. Per stellas
intelligunt' ṽtutes inferiores/ꝑ q̃ ho-
mines ṽtutib⁹ adornant': ⁊ suo mõ lu-
mine diuie gr̃e ꝑfundunt'. Scd̃m ptz
Nã isti apl'i tãferuẽti d̃siderio celestẽ
gl'iam appetebãt ꝙ ꝑ ea oia mdi dele-
ctabilia ꝯtẽnebãt: b̃ iugit' in anio cum
Paulo reuoluẽtes Phil'. iij. Oia ar-
bitrat⁹ sum vt stercora vt chr̃m lucri
faciã. Uñ d̃t Aug. Illã celestẽ hierl'm
q̃nto ipatienti⁹. i. feruẽtius desidera-
mus: tãto patienti⁹ ꝑ ip̃o oia sustine-
mus. Tale desideriũ habuit Aug. cũ
diceret: O qñ venies ꝯsolator meus
quẽ expecto. O qñ videbo gaudium
meũ qd̃ desidero. O qñ iebriabor ab
vbertate dom⁹ tue ad quã suspiro. Et
istud desideriũ causat' in nob̃ ꝑ odiuz
mdi. Et q̃nto hõ magis ꝓficit i amore
dei ⁊ ꝓximi: ⁊ in ꝯtẽptu mũdanoruz:
tãto i eo magis crescit desideriũ eter-
noꝝ. ¶ Tertiũ ptz. Nã tãto gustu di-
uine suauitat' corda eoꝝ repleta erãt
q̃nto amore dei oia mdi mala gaudẽt'
sustiebãt. Qd̃ euident' ptz ꝑ b̃ ꝙ ꝓpter
chr̃m tria bona gaudent' reliq̃rũt/ad
q̃ hõ natural'r inclinat'. vicz res exteri-
ores/corp⁹ ⁊ aiam. Nã res exteriores
reliq̃rũt ꝑ pauptatẽ volũtariã: quam
chr̃s altissime tenuit. q: oim paupri-
mus fuit. Et iõ q̃cunq̃ chr̃m seq̃ desi-
derat debz total'r mdm relinq̃re: ⁊ cũ
b̃ debet abijcere oẽm mdi occupatio-
nẽ ⁊ sollicitudinẽ terrenoꝝ. Corp⁹ aũt
ꝓpriũ reliq̃rũt ꝑ sue carnis mortifica-

tionē: ⁊ oīs cōmodi corpal' abiectiōez
Uñ poterāt dicere cū ꝓpha. Qm̄ ꝓpt'
te mortificamur tota die. Aīam ꝟo re
liq̄rūt ꝑ ꝓprie volūtatis abdicationē.
⁊ ꝑ sue volūtatis cū deo ꝑfectā ihesio
nē. Et i b̄ ꝑfecte secuti sūt chr̄z q̄ d̄t Jo.
vj. Nō veni facere volūtatē meā: sed
ei⁹ q̄ misit me p̄ris. L ¶ Circa ter
tiū est sciēdum ꝙ suaꝝ penaꝝ tormē
talis acerbitas recte noīe turris ebur
nee designat̄ triplici rōe. In turri nā
q̄z ꝯsidero imobilē firmitatē: p̄sidij se
curitatē. sed i ebore incōtaminabilem
puritatē. Que q̄dē tria spūal'r intelle
cta fecerūt istos btōs apl'os oīm tor
mētoꝝ acerbitatē eq̄nimit' sustinere.
Primo nāq̄z habuerunt ꝑ verā forti
tudinē sibi diuinit⁹ influxā i tormētis
sufferēdis imobilē firmitatem. q̄z spi
ritussctūs ita mētes ipoꝝ i amore di
uino firmauerat ꝙ ꝓpter chr̄m oīa
aduersa alacrit' sustinebāt. Uñ dicit
Greg. i moral'. Justoꝝ fortitudo est
delectationē p̄ntis vite extiguere: hu
ius mōi aspa ꝑ eternis p̄mijs amare.
ꝓsperitatꝭ blādimēta ꝯtēnere: cuiusli
bet aduersitatis metū alacriter supa
re. Uñ ꝓpter eoꝝ imobilē firmitatē re
cte ꝑ ꝓphām montibꝫ cōpant̄/ cū d̄t ꝙ
fundamēta. s. militātꝭ eccl'ie ꝯsistūt in
mōtibꝫ sctis: gl'iosis. s. apl'is. q̄ oēs fi
deles eccl'ie supeminēt ꝟtutū ꝑfecti
onē. Scd̄o i suis tormētis habuerūt
diuini p̄sidij securitatē. q̄z certi erant
ꝙ diuinū p̄sidiū eos nō descereret i tor
mētis. Et inde ē ꝙ sctī ꝑ ipas ꝑsecuti
ones impioꝝ creuerūt i numero meri
toꝝ. Qd̄ bñ figuratū ē Exo. j. c. vbi d̄t
ꝙ filij isrl' q̄nto magꝭ opp̄mebant̄ ab
egyptijs tāto magis crescebāt. Uñ d̄
hui⁹ p̄sidij securitate pōt intelligi qd̄
scribit̄ Cañ. iiij. Collū tuū sicut turrꝭ
Dauid: qd̄ edificatū est cū ꝓpugnacu
lis. Ubi ꝑ collū qd̄ caput vnit corpi/
intelligunt̄ isti bti apl'i: q̄ ꝓpter sue mē
tis immobilē firmitatē dicunt̄ turrꝭ
Dauid. Sed ista turris d̄r edificata
cū ꝓpugnacul'/ ꝓpter diuini patrocinij
ꝯtinuā assistētiā: quā ipemet sctis su
is ꝓmittit cū d̄t: cū ipo. s. q̄ ꝓpt' me pa
tit̄: sum in tribulatiōe. eripiaz eū: sibi
meū p̄sidiū impēdēdo. ⁊ gl'ificabo eū
meipum. s. sibi ꝑ mercede ꝑpetua tri
buendo. Tertio dico ꝙ sua tormenta
alacrit' sufferebāt/ ꝓpter sue mētis in
cōtaminabilē puritatē: q̄ recte in ebo
re intelligit̄: qd̄ est nitidū ⁊ fulgidum
Hec em̄ puritas incōtaminabil' tan
tā suauitatē ⁊ delectationē mēti p̄stat
ꝙ sctī poti⁹ oīa mala pati voluerunt
anteq̄z ipam desererēt. Qd̄ bñ ptz in
btā Catarina Cecilia: ⁊ ceteris sacris
virgibꝫ: q̄ ꝑ ꝯseruatiōe sue puritatis
⁊ fidei q̄cunq̄z tormenta eis irrogata
intrepide ⁊ alacrit' sustinebāt. Quam
ꝯstantiā in volūtaria sufferētia cuius
libet aduersitatꝭ nob ꝯce. ⁊c.

¶ De sctis apl'is Simone ⁊ Juda
sermo q̄nt⁹. Et in ordine. CLXXVI.

In illa die stil
labūt mōtes dulcedinē. Joe
lis. iij. In ꝟbis ꝓpositꝭ Joel
ꝓpheta diuinitus afflatus istos bea
tos apostolos describit ⁊ commen
dat specialiter a duobꝫ. Primo nāq̄z
ipos cōmendat ab eorum perfectiōe
speciali. Secūdo ab eorū diffusione
virtuali. Ipōrum perfectionē specia
lem ostendit montis eminentia: cum
premittitur/ montes. per quos intel
ligit istos gloriosos apostolos/ super
alios perfectōis culmine sublimatos
Ipoꝝ diffusionē virtualē ostēdit dul
cedis ifluētia cū subdit̄: stillabūt dul
cedinē: q̄z gentibꝫ ⁊ populis influent

ipi⁹ fidei ⁊ toti⁹ ꝟtualis exẽpli plenitudinẽ: vt videbit̃ in processu. B

¶ Circa p̃mũ est sciẽdũ. ꝙ sicut mõtes mat̃iales a sole hñt vt sint fulgore splendidi: humore irrigui: ⁊ virore iocũdi: Ita isti gl̃iosi apl̃i acceperũt a chr̃o splẽdorẽ diuine cognitõis a superiori. humorẽ intime deuotiõis ab interiori. ⁊ virorẽ iocũde ꝯuersatiõis ab exteriori. Ipi nãq; fuerũt i diuina cognitiõe splẽdidi. in feruida deuotione irrigui. ⁊ i honesta ꝯuersatiõe iocũdi. ¶ Primũ pt3. Ad sensum ei videm⁹ ꝙ de mane radij solares primo apparẽt i cacumine mõtium. ⁊ etiam de vespe postq̃ idẽ radij ab oĩb⁹ planis se abstrahũt: adhuc mõtiũ cacumina illustrant̃. Ex q̃ mystice dat̃ itelligi: ꝙ isti gl̃iosi apl̃i q̃ ꝓpt̃ sue ꝑfectionis iminẽtiã mõtes dicunt̃: añ oẽs alios copiose ⁊ visibil̃r gr̃am spũsscti receperũt. Et postq̃ tẽporib⁹ nouissimis i cordib⁹ multoꝝ teste saluatore: charitas refrigescet: in solis viris apl̃icis apl̃icã ꝑfectionẽ sectãtib⁹/lumẽ vite ⁊ fidei catholice viuaciter resplẽdescet. Et isti mõtes radijs veri solis inuisibil̃ tripl̃r adurunt̃: teste Sapiẽte qui d̃t. Tripl̃r sol exurit mõtes. qd̃ pat3. Nã p̃mo memoriã eoꝝ illustrauit feruẽti ⁊ assidua diuinoꝝ memoratiõe: teste ꝓpha q̃ d̃t. Memor fui dei ⁊ delectat⁹ suꝫ ⁊ defecit spũs me⁹. Ex q̃ apparet ꝙ crebra ⁊ feruẽs dei meditatõ inducit hoĩem in internã mẽtis delectationẽ: ⁊ exinde i spũs defectionem Scd̃o ipoꝝ itelligẽtiã illustrauit clara diuine ꝟitat̃ cognitiõe. quã sitiebat Ans̃. cũ diceret. Dñe desidero aliq̃lit̃ itelligere ꝟitatẽ tuã quã credit ⁊ desiderat cor meum. Et subdit. Uere dñe hec ẽ illa lux iaccessibil̃ i q̃ ĩhabitas: reuela te mihi dñe. mũda/sana ⁊ illumia oculũ mẽt̃ mee vt videã te. Tertio ipoꝝ volũtatẽ inflãmauit feruentissima dei dilectiõe: ⁊ diuie dulcedinis suauissima p̃gustatiõe. Uñ bñ poterãt dicere illd̃ Sap̃. xij. O q̃ bon⁹ ⁊ suauis est spũs tu⁹ i nob dñe. Ex q̃ q̃dem interna suauitate oẽm afflictionẽ p̃ntis vite volũtarie ꝑtulerũt B

¶ Scd̃m pat3. Nã sicut montes ad lr̃am rõne sue spõgiositatis ⁊ porositatis sũt aq̃ꝝ attractiui ⁊ ꝑ ꝯñs interi⁹ irrigui: Sic isti gl̃iosi apl̃i ꝑ q̃ndã porositatẽ interne deuotiõis q̃ ab oĩbus affectiõib⁹ mũdialib⁹ seq̃strati tãtũ or̃oni ⁊ interne deuotiõi insistebãt: aq̃s diuie gr̃e sibi vberi⁹ attraxerũt: q̃s postmodũ in diuers̃ gentib⁹ ⁊ linguis ꝑ sue doctrine riuulos diffuderũt. Uñ in ipis ipletuꝫ fuit qd̃ añ dñs ꝓmiserat ꝑ ꝓpham. Int̃ mediũ mõtium ꝑtrãsibũt aq̃. i. ab eminẽtia ꝑfectionis apl̃ice fluẽt in alios opa diuine gr̃e: ⁊ exẽpla bone vite. q̃b⁹ velut quibusdã aq̃s salutarib⁹ oẽs bestie agri id ẽ simplices hui⁹ mdi potant̃ ⁊ dulcit̃ inebriant̃. Uñ ibidẽ subdit̃: Potabunt omnes bestie agri: expectabunt onagri in siti sua. Ex quo innuitur ꝙ nõ solum simplices qui intelligunt̃ ꝑ bestias agri: verũetiam cõtemplatiui ⁊ perfecti qui intelligunt̃ per onagrũ qui amat solitudinem ipsorũ doctrinis ⁊ exẽplis reficiunt̃. C ¶ Tertium pat3. Nam s̃m sententiã sapientum ex puritate aeris ⁊ ꝯtinua attractione humoris fruct⁹ qui nascunt̃ in mõtib⁹ sũt sapidiores/dulciores ⁊ saniores. ⁊ herbe montiũ ex eisdẽ causis sunt viridiores: ⁊ flores iocundiores. In q̃ moral̃r designat̃ saporosa p̃dicatio: virens ⁊ iocũda ꝯuersatio istorũ apl̃oꝝ: q̃b⁹ corda fideliuꝫ in fide ⁊ morib⁹ suauit̃ reficiebãt ⁊ dulcit̃ nutriebãt. ⁊ in eis diuersa meritoꝝ genera producebant. Unde de ipsis bene

pōt intelligi qd̄ scribit̄ in figura Ge-
nes. xxvj. Seminauit Isaac in terra ⁊
inuenit in ip̄o anno centuplum. Per
Isaac q̄ risus iterp̄tat̄ significant̄ isti
gl'iosi apl'i q̄ cū interno mētis gaudio
dn̄o ꝑuiebāt Isti semiauerūt in terra
mētis rōnal' fidē ꝑfectā ꝑ p̄dicatōem
⁊ mores ꝑ exēplarē ꝯuersationē. ⁊ ido
tantū germen ꝓduxerūt ꝙ in vno an
no ⁊ tribꝰ mēsibꝰ plꝰ q̄ꝫ. 80. milia ho-
minū ad fidē ꝯuerterūt. Et in h̄ euidē
ter apparet vigor sue p̄dicatiōis ⁊ vi
ror ⁊ iocūditas sue sancte ꝯuersatōis
ꝙ in tp̄e tābreui regē ꝑsaꝝ ⁊ eiꝰ p̄nci-
pes cū toto ꝓpl'o suo ad fidē catholicā
ꝯuerterūt. Un̄ ip̄is approp̄ate cōpe-
tit qd̄ scribit̄ Esa. lxj. Oēs q̄ viderint
eos agnoscēt. i. approbabūt illos ⁊ di
cēt: qm̄ h̄ est semen cui bn̄dixit dn̄s

D ¶ Secūdo isti gl'iosi apl'i cōmē
dant̄ ab eoꝝ diffusiōe ꝟtuali: quā on̄
dit sue dulcedinis influētia: cū subdi
tur: stillabūt dulcedinē. Pōt aūt dici
ꝙ eoꝝ diffusio virtualis triplicē dul
cedinē distillabat/ ꝑ exēpla vite ⁊ ver
ba doctrine. Nā p̄mo exēplo vite po-
pulis distillabāt opa iusticie ad viri-
liter opanduz. Scd̄o verbo doctrine
ip̄is distillabāt fluēta gratie ad feruē
ter appetēdū. Tertio ip̄is distillabāt
vel potiꝰ imp̄mebāt p̄mia celestꝫ glo-
rie ad eternal'r delectanduz. De p̄mo
ptz ꝑ h̄. Isti gl'iosi apl'i opibꝰ iusticie
insistebāt. ⁊ iō exēplo sui oēs alios ad
similia opa viriliter inducebāt: iugit̄
reuoluētes illud ps̄. Concupiuit ania
mea desiderare iustificatiōes tuas in
oi tp̄e. ¶ Sciendū aūt: ꝙ hec opa cō
sistūt special'r in tribꝰ. Primo q̄dem
in interiori mentis discussione: vt ho
mo vigilanter ꝓspiciat ne in sua men
te ⁊ in suis operibꝰ aliquid lateat/ qd̄
oculos diuine maiestatis offendat.
Secūdo i exteriori carnis mortifica-
tione: vt hō semꝑ corpꝰ suū in actibus
ꝟtuosis deo ⁊ spiritui seruire cogat.
Qd̄ bene fecerūt isti apl'i: iuxta illud
psal. Qm̄ ꝓpter te mortificamur to-
ta die. Tertio in ꝓximoꝝ exēplari edi
ficatiōe: qꝛ in oībꝰ suis dictis ⁊ factis
exempla ꝟtutū alijs p̄buerūt. Un̄ re
cte de ip̄is pōt itelligi qd̄ scribit̄ Pro
uerb. iiij. Justoꝝ semita. i. eoꝝ ꝯuersa
tio virtuosa/ est q̄si lux: ꝑ internā mē
tis discussionē. Sed est lux splēdens
ꝑ ꝓprie carnis mortificationē: q̄ proce
dit ⁊ crescit in alijs ꝑ boni exēpli osten
sionē. vsqꝫ ad ꝑfectā diē. i. vsqꝫ ad ꝑfe
ctam meritoꝝ cumulationem. E

¶ De scd̄o ptz. Nā ꝟbo doctrine ip̄is
auditoribꝰ influebāt fluēta gr̄aꝝ q̄ sūt
a q̄libꝫ appetēda feruent̄: qꝛ mētē refi
ciūt ⁊ ꝯfortāt ne i hac valle miſie a bo
no ꝓposito deficiat. sꝫ sꝑ leta volūtate
i bono ꝓficiat Cuiꝰ rō ē. qꝛ gr̄a cor ho
minis dilatat vt hō sine offendiculo
ꝑ viaꝫ mādatoꝝ dei currat tam in ꝓ-
speris q̄ꝫ in aduers. Et iō scribit̄ Pro
uer. xv. Uia iustoꝝ est absqꝫ offendi-
culo. quia ip̄is oia cooperant̄ in bonū
etiā pctā mortalia: vt d̄t glo. Qd̄ patꝫ
ꝑ hoc. qꝛ iustus post lapsum resurgit
feruētior: cautior ⁊ humilior. Tale fer
uēs desideriū habuit ꝓpheta cū dice-
ret. Quēadmodū desiderat ceruꝰ ad
fontes aq̄rū ⁊c. Nam sicut ceruꝰ fati
gatꝰ fontē sitit vt se refrigeret: ita ani
ma feruentibꝰ desiderijs estuās boni
diuini/ currit ad fontē gr̄e: vt ardorez
sue sitis refrigeret. ¶ De tertio patet.
Nā ip̄i tam verbo doctrine q̄ꝫ exem-
plo vite auditores excitabāt ad p̄mia
celestis glorie. desideriū habentes cū
apostolo ad Phil'. j. dissolui. i. a p̄sen
tis vite miserijs liberari: ⁊ esse cū chri
sto: eius faciem iubilosam delectabi-
liter cōtemplando. Et licꝫ sup omnia
illam faciez videre appeterent: ꝓpter

alioꝝ tñ vtilitatē ⁊ edificationē volue runt ad tp̄us in carne manere. Unde dr̄ Aug. ꝙ sancti viri habēt mortez in desiderio ⁊ vitā in patiētia. Rōnabiliter aūt scti viri habent mortē in desiderio ꝓpter multa bona q̄ illis ex morte ꝓueniūt. Mors em̄ p̄sentꝫ vite ſm Aug. nihil aliud est q̄z exitꝰ de carcere, totius laboris ꝯsūmatio. ꝑpetue q̄ etis adeptio, grauissimi oneris depositio, oīm ꝑiculoꝝ euasio, omniū maloꝝ ꝯsumptio, gl̄iosus reditus ad patriā, gaudiosus ingressus ad eternaz gl'az. Qd̄ nob̄ p̄sta, dig. ⁊c̄.

¶ De omnib̄ sctis ser. p̄mus Et in ordine. CLXXVII.

Sternam per ordinez lapides tuos. Esaie liiij. A ¶ In v̄bis ꝓpositis ꝓpheta structuram edificij celestis hierusalē ꝑ diuinā sapiētiā fabricatā nobis elegant̄ describit q̄ ad tria Nā p̄mo ostendit̄ generosa ex auctoris celsitudine. Scd̄o oñdit̄ speciosa ex ordinis pulcritudine. Tertio oñditur gaudiosa ex dulcoris plenitudīe. Generositatē eiꝰ ꝓbat auctoris excellētia: cū p̄mittit̄/sternā. Jp̄e em̄ deꝰ q̄ est altissimꝰ oīm est fundator celestis hierusalē: q̄ eaz fundauit in saphyris q̄ sunt lapides p̄ciosi coloris celici. Et significat btōs celesti amore feruētes Speciositatē eiꝰ ꝓbat ordinis euidētia: cū subdit̄/ꝑ ordinē. Quia ciues celici iuxta gradū ⁊ ordinez sui meriti ⁊ sue dignitatis sūt ordinatissime collocati. Ex q̄ q̄dē ordine i eis relucet mirabilis pulcritudo. Jocūditatē aūt ⁊ gaudiū eiꝰ ostēdit dulcoris exuberantia. Uñ scribit̄ Esa. lj. Gaudiū ⁊ leticia inuenietur in ea: hoc est in celesti patria: gratiarū actio ⁊ vox laudis. Et q̄ illud gaudiū est ꝑpetuū ⁊ indeficiens Jō bñ per firmitatē lapidū intelligit̄: cum annectit̄/lapides tuos. B

¶ Circa p̄mū est sciendū ꝙ p̄mꝰ ⁊ sūmus fabricator celestꝫ hierusalē ē ip̄e deus: q̄ ꝓpter eiꝰ splēdorē ⁊ claritatem dr̄ sol iusticie. ꝓpter qd̄ etiā ciuitas celestis dicit̄ ciuitas solis. Esaie. xix. Ciuitas solis vocabit̄ vna. Dicit̄ aūt ciuitas ꝓpter vnitatē affectuū, q̄z oēs ciues supni vnū sitiūt: vnum diligūt: ⁊ vno bono fruunt̄. Sed dr̄ ciuitas solis ꝓpt̄ triplicē radiū q̄ illustrat̄. Primus est decor p̄cipuꝰ: q̄ excludit oēm deformitatē. Scd̄s est fulgor clarissimus: q̄ excludit oēm obscuritatem. Tertiꝰ est vigor ꝑpetuꝰ: q̄ excludit omnē infirmitatē. Hec g̃ ciuitas solis dr̄ vna. Tū ꝓpter iocunditatē vniꝰ lucis. Tū ꝓpter tranq̄llitatē vniꝰ pacis. Tū ꝓpter celebritatem vnius laudis.

¶ Sed diceres: Quō ciuitas supna pōt dici ciuitas solis: cū Joānes dicat in Apoca. Ciuitas hec nō indiget sole ⁊ luna vt luceant in ea: sed claritas dei illuminabit illā. ⁊ lucerna eiꝰ est agnus. Ad qd̄ dicendū ꝙ ciuitas illa celestis nō indiget illuminari sole isto vi sibili: q̄ sua motōe de loco ad locū migrat: ⁊ sua influentia terrenascētia fecundat. Sed potius illo sole iusticie/qui sua claritate omnē creaturā intellectualem satiat ⁊ illumiat. Et iō signant̄ dr̄ Joan. ꝙ claritas dei ip̄am illuminat: ⁊ ꝙ lucerna eius est agnꝰ. B est ip̄e chr̄s. Qui ꝓ tanto lucerna dicitur: quia habet lumen diuine claritatis absconsum sub testa humanitatis. O q̄z beati erimus si fuerimus admissi ad videndū claritatem illius celestis hierusalem, quoniā ex lapide cādido. i. ex mētibus purissimis omnes platee eius sternent̄: ⁊ ꝑ omnes vicos

eius alleluia cantabit. quia omnes potentie aie ibi gaudio ineffabili replebuntur. Sed pbdolor illi q sunt lapides sordidi p vite prauitatem: denigrati p vite obscuritatē: molles p mentis infirmitatem/tūc nō gaudebūt: sed ppetue lugebūt. quia subter eos sternent tinee: ⁊ opimentū eoꝝ erūt vermes Esa. xiiij. L ¶ Circa scdm est sciendū q ꝓpter ordinis pulcritudinē celestis ciuitas dr speciosa. qd notat cū subditur: p ordinem. Nā ex ipis spiritibus celestis hierusalem ordinate dispositis fm exigentiā pmioꝝ resultat in illa ciuitate supna qdam admirabilis pulcritudo. Propter qd est sciendū q gradus istiꝰ ordinis: fm quē beati in glia ordinate disponunt/attendit in tribꝰ. Primo in gradu claritatis/qntū ad visum. Scdo in gradu charitatis qntum ad gustum. Tertio in gradu dignitatis/qntum ad situm. Qd patz. Nā quāto magis illi lapides celestes in psenti vita fuerint quadrati tribulatiōis tūsiōe: ⁊ magis politi virtutis pfectiōe: tanto claritatē diuinā ⁊ chri humanitatē lucidā vidēt clarius: ⁊ eiꝰ suauitatē gustāt dulciꝰ. ⁊ sue maiestati assistūt ꝓpinquius. Et inde est q ꝓpter gradatā visionē beatoꝝ qdam eoꝝ compant ordinibus stellarū. j. Corinth. xv. Stella differt a stella in claritate: sic ⁊ in resurrectione mortuoꝝ illi maiori claritate fulgebūt: qui deū lympidiꝰ ceteris ꝯtemplant. Et ꝓpter variā degustationem diuine suauitatis compantur ordini ꝯuiuaꝝ. De quo habet Gen. xliij. Sederūt coram eo pmogenitꝰ iuxta primogenita sua: ⁊ minimꝰ iuxta etatem suaz ⁊ comederūt. Sed ꝓpter gradatam positionem situs ⁊ dignitatis cōparant ordini spherarū celestiū. De q Job. xxxviij. Nunq d nosti ordinē celi ⁊ pones rōnem eiꝰ in terra. Uidemus em q qnto sphera celestis fuerit supme sphere ꝓpinqor: tāto est in situ eminentior ⁊ in motu velocior. Sic qnto btūs est illi sūmo bono ꝓpinqor p intimitatē amoris: tāto in illud bonū p amorē fert velociꝰ: ⁊ alijs spiritibꝰ psidebit eminentiꝰ: ⁊ suauitatē glie capiet excellētiꝰ. Quicūqz g in huiꝰ mūdi obscuritate studuerit esse stella per euidentiā exemplarē: ⁊ in huiꝰ mundi volubilitate fuerit sphera rotūda per obedientiā virtualē. ⁊ in huiꝰ mdi egestate fuerit chri ꝯuiua p sui corpis pceptiōem sacramētalez: In illo regno poterit dicere cū regina Saba illi vero Salomoni: Beati viri tui: ⁊ beati serui tui q stant corā te: tuā claritatez iugiter ꝯtemplantes: ⁊ tuā suauitatē dulciter degustantes D ¶ Circa tertiū est sciēdū q celestis ciuitas bene ostendit gaudiosa ex dulcoris plenitudine: qr ibi omnes beati gnālit in oibꝰ suis potētijs ⁊ desiderijs ineffabili gaudio replebunt. Et quia illud gaudium est ppetuū ⁊ indeficiens. ⁊ ideo merito nomie lapidum designatur. ¶ Potest aūt dici q magnitudo gaudij celestis fundatur i ordine qnqz lapidum diuina charitate ignitoꝝ. Primꝰ lapis est virgo btā: q fuit thronus dei. cuiꝰ aspectus fuit quasi lapidis saphyri: vt ptz Ezech. j. quia in ea tanqz in saphyro pfectissime relucz celestis ꝯuersatio. Et iō in ipa tanqz in speculo legit Cecilia cādorē puritatis Lucia amorem pauptatis Catherina splēdorē veritatis. ⁊ sic d alijs. Nec mirū. qr fm Hiero. oīs virtus/decor/et glia ex ipa resplenduit. Scds lapis ē Joānes baptista: q p suā pdicationē ⁊ vite asperitatē ad moduz adamātis corda dura ⁊ ferrea traxit ad baptismuz penitentie. Tertiꝰ lapis q dicit

Carbūcul⁹ significat cetum apl'oꝝ in amore dei p̄ ceteris flagrantiū: q̄ suo sanguie p̄cioso militantē eccl'iam fundauerūt. Nec mirꝝ: qꝛ fuerūt feruētes in dilectione: celestes in cōuersatione: constantes in ꝑsecutiōe: ductores exercit⁹ christiani: ⁊ pastores ouilis domini. Quart⁹ lapis est collegiū martyrum: qui fuerunt cordati per diuinam ꝯfidentiam: armati ꝑ verā innocentiam: ⁊ robusti ꝑ fidei ꝯstantiā fidem catholicā ꝟbo ⁊ ope docuerūt. ⁊ eam suo sanguine firmauerūt: ⁊ ꝓ fide moriendo gloriose de suis hostibus triūphauerūt. Et ideo mō in celesti gl'ia coronant̄. ⁊ accipiūt palmā id est victorie premiū ⁊ coronā. Quintus lapis est collegiū cōfessoꝝ. qui in hac vita carnē suam viriliter domauerunt: vicia potenter supauerūt: populū ꝟbis ⁊ exemplis salubriter informauerūt. Et ideo nūc in eterna beatitudine gaudenter intuent̄ diuinā presentiam: ⁊ iocūde ꝯfitent̄ diuinā om̄i potentiā: ⁊ dulciter expiunt̄ ei⁹ misericordiā. Nos igitur charissimi istos ignitos lapides celestē hierl'm ꝯstruētes deuoto obseq̄o veneremur: ⁊ eorū vestigia imitemur: ⁊ eoruꝫ suffragia deuoti⁹ imploremus: vt ꝑ ip̄oꝝ adiutoriū ad eternā btitudinē ꝑtigere valeam⁹. Qd̄ nob̄ ꝯce. ⁊c̄.

¶ De omnibꝫ sanctis sermo scd̄s Et in ordine. CLXXVIII. Et est tot⁹ de dilectiōe ⁊ charitate

Diligite dominū oēs scti eius. In psal. A ¶ Quia amor diuin⁹ q̄ charitas d̄r/sol⁹ hoiem ad verā btitudinē ꝑducit. ⁊ hic in p̄nti nos ꝑfecte sctificat. Jō ꝓpb̄a in ꝟbo ꝓposito nos oēs ad ꝑfectionē charitatis iuitat cū d̄r. Diligite dn̄m oēs scti ei⁹. ¶ Ubi sciendū s̄m Aug. Q̄ licꝫ cetera mandata dei possint ipleri in via: sicut Nō mechaberis: Non furtum facies ⁊c̄. Mādatū tn̄ dilectōis q̄ de⁹ p̄cipitur diligi ex toto corde: ⁊ ex tota ania: ⁊ ex oibꝫ viribꝫ anie solū implet̄ in patria vbi oia cessabūt impedimēta. ꝓpt̄ qd̄ etiā sola ibi charitas h̄r ꝑfecta. Circa cui⁹ ꝑfectionē tria ꝑ ordinē sūt videnda. Primū quō ista charitas debeat dici ꝑfecta. Scd̄m est: in q̄bꝫ hoibꝫ h̄ ꝑfecta charitas iueniri possit. Tertiū est: q̄s effect⁹ illa ꝑfecta charitas in aia operet̄. B ¶ Propter p̄mū est sciendū: q̄ ꝑfectio charitatis potest intelligi dupl'r. Uno mō ex ꝑte diligibilis. ⁊ sic charitas d̄r ꝑfecta q̄n bonū diuinū tantū diligit̄ q̄ntū est diligibile. Et qꝛ bonitas diuia est infinita: iō de⁹ est in infinitū diligibil'. Et ista ꝑfectio charitatis ꝯuenit soli deo. quia ip̄e sol⁹ tantū diligit se q̄ntū diligibilis est. ⁊ b̄ nulli creature ꝯuenire pōt. Alio mō charitas d̄r perfecta ex parte diligentis: puta q̄n aliq̄s s̄m totuꝫ suū posse deū diligit. Sed b̄ pōt esse tribꝫ modis. Primo mō sic: q̄ totuꝫ cor hoīs s̄m totū suū posse semꝑ actualiter ferat̄ i deū. ⁊ sic charitas patrie d̄r esse ꝑfecta. qꝛ beati semper actual'r s̄m totum eoꝝ posse deū diligūt. Sꝫ ista ꝑfectio est impossibilis hic in via homi: qꝛ ꝓpter humane vite infirmitatem impossibile est hoī q̄ sꝑ actualiter d̄ deo cogitet: ⁊ semꝑ actual'r cū diligat. Scd̄o mō sic q̄ hō habitualiter totū cor suū ponat in deo: ita vicꝫ q̄ nihil cogitet vl' appetat quod sit diuine dilectioni ꝯriū. Et hec perfectio inuenit̄ in oibꝫ charitatē habētibꝫ. q̄a ista ꝑfectio est de rōne intranea charitatis. Tertio mō sic/q̄ homo actua-

liter ⁊ deliberate totā vitā suam ⁊ stu
dium suū deputet ad vacandū deo ⁊
rebus diuinis: omibꝫ aliis p̄termissis
nisi inq̄tū requirit necessitas presentꝭ
vite. Et ista ꝑfectio charitatis est possi
bilis hoi in hac vita: nō tamē est cōmu
nis oībus charitatē habentibꝫ/sed so
lum ꝯuenit viris ꝑfectis mūdo totali
ter renunciātibꝫ. Et talis fuit ꝑfectio
charitatis i sctis hac vita degentibꝫ: q̄
ardēti desiderio cupiebāt dissolui ⁊ eē
cū christo: vt ptz in beato paulo. Uñ
de tali aīa sic in charitate ⁊ ceteris vir
tutibꝫ perfecta scribit Cañ. viij. Que
est ista que ascēdit de deserto/delitijs
affluens. In quibꝫ verbis ꝑm Orige.
innuit triplex ꝑfectio collata in p̄sen
ti viris ꝑfectis. Prima est: q̄ de hor
rore pcti sunt educti: qđ intelligit per
desertū. Secūda est: quia ad ꝟtutum
eminentiā sunt ꝓducti: qđ intelligit ꝑ
ascēsum. Tertia ē: q̄ diuinis delitijs
sunt repleti: qđ notat in affluētia deli
tiarū. Propter quas int̄nas delitias
scti in p̄nti vita oēm austeritatē ⁊ oīa
tormētoꝝ genera gaudēter sustinue
runt. L ¶ Propter scđm est sciē
dū q̄ vt bñ videat in q̄bꝫ hoībꝫ inue
niat ꝑfecta charitas oportet intellige
re q̄ ꝑfectio charitatis vie est duplex.
Quaꝝ vna attēdit ꝑm intēsionē act⁹:
ita q̄ habēs charitatē ꝑfecte. i. intense
diligat. Alia ꝑfectio attēdit ꝑm obie
cta vel opa: ita q̄ diligens opa ꝑfecta
faciat. Quelibet autē haꝝ ꝑfectionuꝫ
dupl'r attendit in charitate. Uno mō
q̄tū ad esse charitatꝭ ꝓut est ꝑfecta in
cēntia sua: ⁊ ad hāc ꝑfectiōeꝫ charitatꝭ
oēs tenent: q̄ sine hac charitate null⁹
saluari pōt. Alio mō attēdit perfectio
charitatis q̄tū ad bñ esse: vt. s. habēs
charitatē conet in ea ꝓficere: et de ista
ꝑfectiōe oꝑtet loq̄ sub distinctiōe. Nā
ad illā ꝑfectionē q̄ est ꝑm intēsionē te
nent oēs hoīes tēdere: q̄uis nō oēs te
neant eā hīe/sed soli ꝑfecti: q̄ se et sua
ꝓpt chr̄m dimiserūt ⁊ se totalr ei⁹ ob
sequio astrinxerūt. Et hec intēsio amo
ris siue conat⁹ ꝓficiendi in amore vo
catur languor amoris. Quē q̄dē lan
guorē aīa ꝑfecta innuerat/cū diceret
Cañ. v. Nūciate dilecto q̄ amore lan
gueo. Cōueniēter aūt talis ꝑfectio cha
ritatꝭ languori assimilat: q̄ sic in lan
guidis nulla remanet virt⁹ ex se aliq̄d
oꝑandi: sed q̄cq̄d faciunt/hoc ab alie
no depēdet impio: sic aīma in tali gra
du ꝑfectiōis ꝯstituta nihil operat ꝑm
ei⁹ ꝓpriū ⁊ naturalē appetitū: sed oīa
agit ꝓut mouet ⁊ impellit ꝑ diuinum
instinctū. D Sed hic orit rōna
bilis questio: Utrū aliquis in hac vi
ta possit attingere tātā ꝑfectionē cha
ritatis/q̄ āpli⁹ in ea ꝓficere nō possit:
Ad qđ quidā dixerūt q̄ sic: quia si hō
in hac vita semꝑ posset ꝓficere in cha
ritate ⁊ gr̄a: tūc inueniri posset aliq̄s
ꝑfectior christo: qđ est impossibile: q̄
re ⁊c. Sed hoc dictū est oīno ꝯtrariū
rōni ⁊ etiā auctoritati. Primū patet:
Nā totus decursus vite p̄ntis est qui
dā mot⁹ tendēs in ꝑfectionē assequen
dā. Ex hoc em̄ dicimur viatores q̄ tē
dim⁹ in deū: q̄ est vltim⁹ finis nr̄e bea
titudinis: sed ꝯstat q̄ mot⁹ nūq̄ pōt
ꝯsūmari citra terminū mot⁹. Cū igit
vita futura btā sit termin⁹ mot⁹ vite
p̄ntis: sequit q̄ hō in vita ista sꝑ magꝭ
⁊ magis possit ꝓficere: ⁊ ꝑ cōsequens
deo magis appropinq̄re. Cui non ap
propinquat passibꝫ corpis/sed magꝭ
affectibꝫ mētis: vt dicit Aug. Que q̄
dē appropinq̄tio fit ꝑ charitatē: quia
ꝑ ip̄am mens deo vnit. Et ideo quāto
quis intēsi⁹ deum dilig't: tāto magis
deo appropinquat ⁊ magis sibi vnit.
¶ Scđm ptz. Nā vt dicit Aug. Sū
ma ꝑfectio chr̄istiane religionis est vt

ꝯcēcū ꝙ bō in hac vita ꝓficiat/sp sibi puret supesse qō ꝝrat. Lui cōsonat qō ōr Leo papa. Nā q reputat se ad bn puenisse qō cupit: nō qrit reppit/sed in qstiōe defecit. Jō de apl's Phil. iij. Nō q iā ꝓfect⁹ sim: sequor aūt si quo cōprehēdā a quo z cōprehensus sum. Istud aūt qō ad hoc phādū inducūt falsū est oino. s. q aliqs posset eē perfectior chō: nā pfectio grē fuit i chō ad modū causę vniuersalis oēs generaliter gratificātis. Et ideo sicut oia lux repta in istis inferioribus nō adeqt lucem solis: a quo pfectio lucis in ista inferiora derivat. Ita nec oīs pfectio gratuita oim hoim pōt adeqre perfectionē gratie ipi⁹ chi: qz sm Aug⁹. oia sunt in christo sm oēm modū sue plenitudinis. Et iō dicit Joh⁹. q chūs nō accepit ad mēsurā grām pfectiōis sed in aliis hoibus solū inuenit gra sm aliquē modum limitate perfectiōis.

¶ Ad illā aūt pfectionē charitatis q attendit sm opa charitatis non tenet homo simplr nec ad eā tendere nec eā hīe: sed solū tenet ad eā i casu. Sicut aiam ꝓ fratribus ponere z ꝓ chō martyriū pati ad hoc null⁹ tenet simplr sed solū in casu: puta cū fides ꝓclitaret nisi dep fide ex charitate moueret. Et ad hoc specialr tenent illi qbus cura aliox est cōmissa. Un scribit. j. Johānis. iij. Si chūs ꝓ nobis aiam suam posuit: et nos debem⁹ ꝓ fratribus nīis aias nīas ponere. ℰ ¶ Propter tertiū est sciendum q pfecta charitas tres effect⁹ specialr in aia opat. Primus rerū tpaliū abdicatio z cor oīm modi oblatio. Qō ptz. Cū cīm relinq re tpalia ad pfectionē pertineat. Luc. xviij. Si vis pfect⁹ esse/vade z vende oia q habes z da pauperibus: et habebis thesaur⁹ indeficientē in celis. multo ꝙ magis ad p'fectionē pertinet ea totaliter obliuisci. Sic ꝙ fecerat apl's Phil. iij. Que retro sunt obliuiscēs. glo. i. terrena q relinq: ad ea aūt q sūt ꝓtora. i. ad celestia: q terrenis sunt ꝓtiora/extendens me ipm/tora. s. intentiōe z feruēti desiderio: vt dicit Aug⁹. Scds est nō solū ꝑceptor⁹ sz etiā ꝓfitior⁹ ꝓmpta et facilis adimpletio. Licet em ex corruptiōe nature simus naturaliter graues ad operādū bonū: pfecta tn charitas ita hoiem fecundat z eleuat: vt omnē actū pfectionis delectabiliter z faciliter exerceat. Sciendū aūt q isti duo effectus charitatis ꝓgrue figurant i duobus filijs Ioseph/manasse et effraim: nā p Ioseph qui interpretat augmentum significat alia deuota: q quotidie feruido conatu in charitate proficit z augeb⁹. Sui⁹ ꝓm⁹ fili⁹ est manasses: q interpretat oblitio: z signat ꝓmū effectū charitatis: q est ꝓpt⁹ z obliuio oim tpaliū. Secds filius est effraim: q interpretat feracitas bonox opex in qbus crescit anima charitate ifiāmata. Tertius effect⁹ est pūctus vite totalis despectio. Charitas em cū perfecta fuerit dicit: cupio dissolui z esse cū chō. Nā sm Aug⁹. amor dei pfect⁹ ducit hoiem ad ꝓtemptū sui: sicut amor nimi⁹ sui ducit hominē ad ꝓtemptū dei. Et iste gradus amoris est multo pfectior aliis duob⁹ q: multo pfecti⁹ est cōtemnere seipm q̄ sua. Ad hūc gradū pfectū amoris inuitat nos chūs Luc. xp. Si qs vult post me venire. i. pfectionē mei amoris imitari/abneget semetipm. Glo. dic: Abnegare semetipm/est seipsum totaliter deserere/z oīa cōmoda presentis vite ꝓtemnere: z soli christo per amorē firmissime inherere/sicut sancti fecerūt. Quod nobis ꝑstare dc.

¶ De oīm sanctis Sermo tertius et in ordine. CLXXIX.

Beati qui habitāt in domo tua dñe: in secula seculoꝝ laudabunt te: In Ps. In vbis ꝓpositis beatoꝝ status describit ex tribꝰ. Primo ab ipoꝝ beatoꝝ ꝯditiōe gl'iosa. Scdo a domꝰ celestis quā inhabitāt ꝯditiōe gratiosa. Tertio a ministerij qd frequētant delectatiōe gaudiosa. Primū notat cū p̄mittit: Beati q habitāt. Secūdū notat cū subdit: in domo tua domie. Tertiū notat cū ānectit: in secl'a seculoꝝ laudabūt te. A ¶ Circa primū est sciendū ꝙ sicut dicit Boetius Beatitudo est statꝰ oim bonoꝝ aggregatiōe pfectꝰ: et ideo merito btōꝝ cōditio dicit gl'iosa: qꝛ sicut dicit Bern. Soli beati hñt veꝝ ꝛ pfectū gaudiū cui cōparata oīs aliena iocūditas meror est: oīs suauitas dolor est: oē dulce amaꝝ: ꝛ om̄e qd delectare pōt molestū. Ideo dicit Aug. Illuc festinate vbi semp viuatis. Si em̄ sic amatis istā fluidā ꝛ miserā vitā/vbi cū tanto labore viuit: quāto magis amare debetꝭ vitā eternā/vbi nullū laborē sustinebitis/vbi semp sūma securitas/sūma iocūditas ꝛ summa felicitas possidebit. ¶ Est autē sciēdū ꝙ ad istū statū beatitudinis tribꝰ gradibꝰ ꝑtingit Primꝰ est humilitas ꝓprie abiectiōis Unde dicit Aug. Si vis ꝯstruere fabricam infinite magnitudinis: priꝰ cogita de fundamēto humilitatis. Cuius causam assignat Greg. viij. moral. dicens: Quisq̄s nūc ꝓpter deū se sponte nō humiliat/neq̄q̄ hūc sequēs gloria exaltat. Vera aūt hūilitas ſm Greg. est qua quis de se parua estimat ꝛ bona alteriꝰ sine inuidia ꝛ liuore cōmendat. Ideo dicit Hieroñ. Nihil est qd ita gratum deo facit ꝛ hoibꝰ/q̄ si vite merito magni/sed humilitate infimi videamur. Propter qd ad humilitatem sectandā hortat Amb. sic dicens: Quisq̄s cupit diuinitatis tenere vestigia/hūilitatis ima sectet: qꝛ quāto h fueris hūilior/tāto eris in patria gloriosior: dicente dño: Qui se exaltat humiliabit: ꝛ q se hūiliat exaltabit. Secūdus est patiētia ꝛ mititas volūtarie toleratiōis. Quia sicut dicit Grego. Nullꝰ pfectus est q inter mala sibi ab alio irrogata patiēs nō est. Nā vt dic ibidē Greg. Patiētia vera est q ꝛ ipm amat quē portat. Nā tolerare ꝛ odire nō est virtꝰ māsuetudinis/sed velamē furoris. Ista autē virtus tāte excellētie ꝛ pfectiōis est ꝙ nisi a solo deo disci nō potuit. Unde christꝰ dicit Matthei. xj. Discite a me qꝛ mitꝭ sum ꝛ humilis corde. Hāc autē virtutē amplecti debemꝰ ꝓpter tria. Primo/qꝛ hominē beatificat. Matth. v. Beati mitēo qm̄ ipi hereditate possidebūt terrā. i. celestē gl'iam. Secūdo/qꝛ omnē iniuriā equanimit tolerat: et ita hoiem in tranqllitate mētis ꝯstituit. Unde dicit Augꝰ. Mitis est quē nec rancor nec ira afficit/sed oēm iniuriā sustinet patienter. Cuiꝰ exemplū potissimū habemus in chro. Tertio/qꝛ ꝓ malo bonū recōpēsat. Nam verꝰ mitis et patiēs ſm Chrys. mala sibi inferentē nō odit sed magis eū diligit ꝛ sibi ꝓ posse benefacit. Exemplū de christo: q iudā ꝓditorē amicū dixit: ꝛ ipm corpe ꝓprio cū alijs discipulis refecit. ¶ Tertiꝰ ē charitas feruide dilectiōis. Hec em̄ ē vinculū pfectiōis: vt patꝫ Col. iij. vbi dt Greg. Recte p̄dicator vitatꝭ charitatē vinculū pfectiōis vocat: qꝛ virtutes cete pfectū q̄dē generāt: sꝫ tn̄ charitas eas ita ligat vt a mēte diligētis dissolui iam nequeant. Unde dicit Augꝰ. Sola charitas est que vnit oīa: sine qua nihil valēt om̄ia. Ipa em̄ est que

vincit inuincibilē ⁊ de immortali fac̄ mortalē. Jō bñ scribit Lañ. viij. Fortis ē vt mors dilectio. Quia sic̄ mors corp⁹ interimit. sic ab amore tēpaliū rerū charitas occidit: nam quē semel pfecte absorbuerit: ad terrena desideria q̄si insensibilē reddit: vt dic̄ Greg. B ¶ Circa scdm est sciendū q̄ domus celestis quā beati inhabitāt gratiosa ⁊ amabilis reddit ex tribꝰ. Primo quidē ab ei⁹ magnitudine spaciosa. Scdo ab oīm bonoꝝ plenitudine copiosa. Tertio a pfecti splendoris refulgētia luminosa. De pmo scribitur Baruch. iiij. O isrl̄ q̄m magna est domus dei/ ⁊ ingēs loc⁹ possessiōis eius Hanc domū in quā in futuro letātes ibim⁹: vt dicit ꝓpheta/ cū suis incolis ⁊ habitatoribꝰ Bern̄. sic describit: O ciuitas celestis/ māsio secura/ totū cōtinens qd̄ delectat. Et subdit de incolis: Popul⁹ sine murmure/ incole q̄eti/ nullā indigentiā habētes: oēs letantur in leticia ⁊ exultatiōe: oēs delectātur in deo. Cui⁹ aspectus pius/ facies decora/ eloquiū dulce: nā desiderabilis est ad vidēdū/ suauis ad audiēdū dulcis ad perfruendū. Si ergo charissimi tantū amam⁹ istā vitā labilem vbi cū tāto labore viuim⁹: q̄ntū amare debem⁹ eternā/ vbi nullū laborem sustinebim⁹/ vbi summa sp iocūditas felix beatitudo: vbi boīes erunt similes angelis: ⁊ fulgebunt iusti sicut sol in regno patris eoꝝ. De secūdo scribitur in Ps̄. Inebriabunt ab vbertate dom⁹ tue. Nec mirū: quia sicut dicit Bern̄. in illa domo est plena felicitas sūma iocūditas/ vera libertas/ pfecta charitas et eterna securitas. Que ergo charissimi est in nobis vesania huius vite labilis amare piculū/ vitioꝝ sentire naufragiū: ⁊ nō magis ꝯuolare ad angeloꝝ societatē/ ad iocūditatem vite eterne: vbi possum⁹ sentire q̄m dulcis est domin⁹ ⁊ q̄m magna multitudo dulcedinis ei⁹. De tertio scribit Apoc. xvij. Ciuitas hec nō eget sole ⁊ luna vt luceant in ea: sed claritas dei illuiabit illā/ ⁊ lucerna ei⁹ est agnus. Nā sicut dicit Bern̄. Ibi purissimū lumē deitatis purissimis oculis videbim⁹/ qñ lumē pme vitatis i suo fonte intuebit. Signāter aūt dicit/ et lucerna ei⁹ est agn⁹: q̄r ibi lumē deitatis clare videbit p testā hūanitatis. Pensate ergo charissimi q̄lis erit tūc splēdor animaꝝ/ qñ solis splendorē habebit lux corpoꝝ. Bern̄. Festinemus ergo charissimi de ista miseria ad locū tutiorē/ ad agrū vberiorē/ ad pastum suauiorē: vt habitem⁹ sine metu/ abūdem⁹ sine defectu/ epulemur sine fastidio. L ¶ Circa tertiū est sciendū q̄ scti in eterna btitudie iugit laudāt deū specialr̄ ꝓpt̄ tria bñficia q̄ ab ipo receperūt. Primo/ q̄r de pñti miseria ad vitā imortalē gl̄iose trāsierūt. Vita nāq̄ pñs tota plena est peccatorū laqueis/ tota plena doloribꝰ ⁊ miserijs. Quia sicut dicit Bern̄. In sordibꝰ generamur/ in tenebris confouemur/ in doloribꝰ pturimur/ ⁊ mox nati pmā vocē lacb: ymatiōis emittim⁹ dolētes q̄ hanc vallē lacbrymarū sumus ingressi: vbi oīa opta sunt tenebris: ⁊ aīa obsidet ⁊ circūcingit pctōrū laqueis: vbi aīe piclitant ⁊ spūs affligunt. Que oīa Paul⁹ aduertēs dt Ro. vij. Infelix ego hō q̄s me liberabit de corpe mortis hui⁹. Propt̄ qd̄ ipi beati de vinculis pñtis miserie liberati/ ⁊ cū chr̄o in aīa ⁊ corpe glorificati/ merito pñt dicere cū ꝓpha: Dirupisti dñe vincula mea/ cecitatis scz et miserie ⁊ doloris: et ideo let⁹ tibi sacrificabo hostiā laudis/ ppetuo duraturā. Scdo/ q̄r in locū gaudij ⁊ exultatis

tionis plenissime intrauerũt. Hodie nãq; impletũ est in eis illud Matth. xxij. Intra in gaudiũ dñi tui. Signã ter autẽ dicit/intra in gaudiũ. qz ꝑm Aug. illud gaudiũ tã copiosuz est ꝙ nullꝰ affectꝰ põt ipm cõprehẽdere: sed totã aiam cũ oibꝫ potẽtijs eius absorbet z supaffluẽter adimplet. Qd vtiqz ꝓpha postulauit cũ diceret: Adiplebꝫ me leticia cum vultu tuo dñe. Tertio qz regẽ in decore suo eternal'r videbũt Job. xxxiij. Videbis faciẽ eiꝰ in iubilo qd est gaudiũ inexplicabile oĩ lingue. Ibi em vt dicit Bern. vacabimꝰ z videbimꝰ q̃dulcis est dñs et q̃magna multitudo dulcedinis eiꝰ. Ibi videbimus gl'ie decorẽ/sctõꝝ splendorẽ z regie potestatis honorẽ. Ibi cognoscemus patris potentiã/filij sapientiã/z spũsscti benignissimã clementiã. Certe hec erit sũma felicitas: qz intelligit ĩ suo puro esse sincera diuinitas: z cõprehendit modo nobis possibili incõprehẽsibilis trinitas. Hec visio et eiꝰ delectatio totum cor hoĩs replẽs z satians erit tota illiꝰ btitudinis cõsũmatio: et quãto q̃sq; deũ magis amabit tanto lympidiꝰ ipm cognoscet et delectabiliꝰ eo fruet z sibi intimius vniet. Qd nobis p̃stare ꝛc.

¶ De omnibꝫ sanctis Sermo quartus/et in ordine. CLXXX.

Domine dilexi decorẽ domꝰ tue. In pñ. Propheta in spũ p̃uidens sctõrũ gl'iam in celesti domo/in hanc vocẽ ꝓrũpit dicẽs: Dñe dilexi decorẽ domꝰ tue. A ¶ Potest autẽ dici ꝙ decor z pulchritudo domꝰ celestis est a nobis merito diligenda triplici rõne. Primo ꝓpt eiꝰ ordinatã cõstructionẽ. Scdo ꝓpt eiꝰ delicatã mansionẽ. Tertio ꝓpt sũmi boni optatã fruitionẽ. Primũ ptz. Domꝰ em celestis patrie ordinatissime ẽ cõstructa. Sic euidẽter patet Esa. liiij. vbi spũsscrũs dt: Ecce ego sternã ꝑ ordinem lapides tuos: fundabo te ĩ saphyris z ponam iaspidẽ ꝓpugnacl'a tua: z portas tuas ĩ lapides sculptos: et oẽs filios tuos ĩ lapides desiderabiles. ¶ Sciẽdũ ãt ꝙ ꝑ lapides ordinate stratos ĩtelligit ordinata distinctio meritoꝝ ĩ ipis sanctis: z special'r chorus p̃riarchaꝝ z ꝓphetaꝝ: q̃ fuerũt dñ ordinati q̃tũ ad seipos ꝑ vtuosam actionẽ/q̃tũ ad ꝓximũ ꝑ piã z pacificã ꝯuersationẽ/z q̃tũ ad deũ ꝑ feruidaz dilectionẽ. Per saphyros (q̃ sũt celestis coloris) intelligunt apl'i tãq̃ p̃cipui imitatores chr̃i vitã celicã in terr̃ habuerẽ. Per lapides sculptos ĩtelligunt chr̃i martyres q̃ fuerũt sculpti diuersis plagis z vulneribꝫ z dolati varijs penaꝝ doloribus. Per iaspidẽ positũ in ꝓpugnacula intelligunt scti doctores: qz varijs rõnũ z librorũ studijs eccl'iam chr̃i ꝯ hereticos viril'r defensarũt. Per lapides desiderabiles ĩtelligunt ipe virgines: q̃ ꝓpt meritũ castitat̃ deo z hoĩbꝫ desiderabiles z acceptabiles extiterẽ. B ¶ Scdm ptz. Mãsio nãq; beatoꝝ recte dr delicata: qz ibi oẽs sensꝰ nr̃i delectatiõe ineffabili replebuntur Qd ptz. Nã visus delectabit in hoĩs clarissima visiõe. De qua scribit Job xxxiij. Videb faciẽ eiꝰ in iubilo. Auditus delectabit in dei dulcissima allocutiõe. Quã desiderabat spõsa Cañ. ij Sonet vox tua ĩ auribꝫ meis: vox em tua dulcis. Et etiã in angeloꝝ z hoĩm deũ laudãtiũ intẽtissima iubilatione. De q̃ scribit Esa. lj. Gaudiũ et leticia ĩuenict in ea/gr̃aꝝ actio z vox laudis Odoratꝰ delectabit odorando rosam rubeã. i. carnẽ chr̃i rubore et dulcedie

pfusam: ⁊ etiã odorãdo balsamũ illd̃ dulcissimũ: b̃ ẽ diuitatẽ ei⁹ suauissimã Jõ scribit̃ Ecc̃i. xxiiij. Quasi balsamũ nõ mixtum odor me⁹. Sil'r odorãdo chr̃i aiam oim gr̃aꝝ ⁊ donoꝝ plenissimã. De q̃ scribit̃ Cañ. j. Curremus in odorẽ vnguẽtoꝝ tuoꝝ. Gust⁹ etiã delectabit̃ in dei plenissima fruitiõe: in qua triplicẽ gustũ sentiet dulcissimũ. Primũ ex carne chr̃i purissima. Secũdũ ex aia ei⁹ dulcissima. Tertiũ ex ei⁹ diuitate suauissima. Propt̃ qd̃ bñ scribit̃ Ecc̃i. xxiiij. Spũs me⁹. i. spũalis gust⁹ me⁹/est sup mel dulcis: ⁊ hereditas mea sup mel ⁊ fauũ. Tactus delectabit̃ i tãgẽdo et osculãdo ⁊ etiã amplexãdo psonã chr̃i. Qui q̃dẽ amplex⁹ nihil aliud est q̃ꝫ hoĩs cũ deo itimus ⁊ indiuisibilis nex⁹. C ¶ Tertiũ ptz. Nã sicut d̃t Berñ. q̃libet beatus videbit deũ ad volũtatẽ: habebit deũ ad voluptatẽ: ⁊ fruet̃ deo ad iocũditatẽ. Et iõ tot⁹ hõ interior iocũdissime deo fruet̃: ⁊ in ei⁹ visione pfectissime satiabit̃. Qd̃ ptz. Nã itellect⁹ satiabit̃ in diuia ꝟitate: quã tũc facie ad faciẽ ꝯtẽplabit̃. Esa. lx. Tũc videbis qd̃ ocul⁹ non vidit: ⁊ afflues pre delitijs diuie dulcedinis: ⁊ mirabit̃ cor tuum sup claritate diuia quã ꝯtẽplar⁹. Sil'r affect⁹ nr̃ satiabit̃ in dei bonitate: q̃ illa bonitas est essentialis. Est bonitas corpalis ⁊ est bonitas finalis: ⁊ iõ pfecte satiat volũtatẽ. In creaturis autẽ ꝓpt̃ istoꝝ triũ defectũ nõ põt perfecta satietas sꝫ poti⁹ egestas ⁊ anxietas inueniri. Sil'r etiã appetit⁹ nr̃ satiabit̃ in dei plenissima vbertate: in q̃ fontaliter oĩs delectatio ꝯtinet̃. Quia sicut scribit̃ Apoc̃. vij. Agn⁹ q̃ i medio throni est reget eos et deducet eos ad fontes vite aquarũ. Mũdi vo sectatores q̃ solũ quãdã vmbrã vere bonitat⁹ in creatura lingũt: iõ satiari nõ pñt: sed ꝯtinua fame torquent̃. Boni aũt licꝫ i pñti quãdã p̃gustationẽ diuie bonitatis sentiãt: nõ tñ ex b̃ satiant̃ sed magis ad feruorẽ desiderij irritant̃. Soli aũt beati pfecta delectatiõe satiant̃: q̃ in fonte diuine dulcedinis ꝯtinue imergunt̃. D ¶ Est autẽ sciendũ q̃ ab isto gustu diuine dulcedinis excludunt̃ septẽ genera hoĩm. Primi sunt supbi intumescẽtes i seip̃is/ ⁊ diuitiarũ ⁊ pompaꝝ fastũ sectãtes: q̃ non faciunt festũ dei/ sꝫ magis ip̃i⁹ luciferi: q̃ est sup oẽs filios supbie: vt ptz Job xlj. Humiles aũt ⁊ deuoti deũ bonorãtes ⁊ chr̃i hũilitatẽ sectãtes faciunt festũ dei: ⁊ iõ in futuro ei⁹ delitijs satiant̃. Vñ dic̃ Aug⁹. Hũilitas hoĩes sctis angelis sil'es facit: supbia aũt ex sctis angelis demones fecit. Ipsa est em̃ oim pctõꝝ initiũ ⁊ finis: q̃ nullũ pctm̃ esse põt sine supbia: p quã hõ diuine legi ꝯdicit. Secũdi sunt inuidi/ bonis detrahentes ⁊ eorũ bona facta deprauãtes. Hoc vitiũ s̃m Aug. dicitur diabolicũ: q̃ ip̃e diabol⁹ dãnatur nõ q̃ adulteriũ cõmisit/ non q̃ furtũ fecit/ vel villã rapuit: sed q̃ hoĩ iusto inuidit. Vñ p inuidiã diabol⁹ ꝓcuratus est lapsus mũdi ⁊ mors chr̃i: et iõ tales diuia bonitate nõ satiabunt̃/ sꝫ fame ⁊ siti eternal'r torquent̃. De quibus dicit̃ illd̃ Apoc̃. xxij. Foris canes ⁊ venefici q̃ dente canino bonis detraxistis: ⁊ eorũ bona facta p inuidiã deprauastis. Tertij sunt iracũdi hũanã mansuetudinẽ suffocãtes: ⁊ alioꝝ pacẽ iprouide pturbãtes: ⁊ hũanã naturã i bestialẽ figurã pmutãtes. Nã s̃m Ber. ira est q̃dã draco q̃ suo igneo flatu ñ solũ necat bestias terre/ sꝫ etiã volucres celi: imo etiã necat seip̃m. Vñ dicit Aug. Sicut acetũ corrũpit vas si diuti⁹ ibi fuerit: sic ira corrũpit ⁊ necat si in aliũ diẽ durauerit. Et iõ non

satiabunt diuina dilectõe/sed magis eternal'r replebunt fellis ⁊ tormẽtoꝝ amaritudie. Quarti sũt cupidi ⁊ auari semp mẽdicãtes/semp terrena sitiẽtes. Quippterea (vt dicit Bern.) terrenis inhiãt ꝙ minime celestia meditẽtur. Et isti diuina dulcedine nõ satiãtur: sed magis fame eternal'r cruciantur. Carere em̃ fame nõ põt q̃ pictum panẽ lingit in pariete: et a te q̃ vez panẽ habes nõ petit. Uer⁹ em̃ panis aie est iusticia: et illi soli beati sunt q̃ ipm̃ esuriũt: quoniã vtiq; eo in beatitudine saturabunt. Cõsiderate charissimi q̃ stultũ ⁊ extreme demẽtie sit ea semper appetere q̃ nunq̃ satiãt sed magis cruciãt appetitũ. Amor nãq; diuitiarũ longe ampli⁹ torquet aiam q̃ refrigeret: vtpote quaꝝ acq̃sitio plena laboris/possessio plena timoris/dimissio plena doloris inuenit. Quinti sũt gulosi/carnis delitijs seruiẽtes/et voracitatẽ suã felicitatẽ estimantes. Aer em̃ terra ⁊ mare nostre gulositati vix sufficiũt. Et sicut dicit Bern. ꝓpt hoc frequenter ꝯtingit paupes spoliari et rapinas fieri: vt fames pauperꝝ trãseãt in delitias gulosoꝝ. Et reuera magna stulticia est ꝙ ꝓpter paruam delectationẽ gule ⁊ vẽtris ingluuiẽ homo se priuet eternis delitijs. Quia sicut ignis ⁊ aqua simul esse non possunt: sic spũales delitie ⁊ carnales in eodẽ se nõ cõpatiunt. Uñ dicit Bern. Ubi curiosa ciboꝝ diuersitas pascit vẽtrẽ: ibi celestis panis ieiunã ⁊ famelicã deserit mentẽ. Sexti sunt curiosi et acidiosi/ad omne opus bonũ pigri ⁊ tepidi. Que quidẽ pest⁹ inferno ꝓxima est. Et ideo recte dicit vmbra mortis: quia pigri ⁊ acidiosi et molles lãguẽt in omni bono ope. Et quia de⁹ vult ꝙ ubi cũ hilaritate ⁊ cordis leticia seruiatur: ideo talis torpor acidie sũme ẽ cauend⁹. Optimũ autẽ remediũ ꝑ ea repellẽda est/ꝙ homo cogitet quãta instantia ⁊ quãta sollicitudine christ⁹ ꝑ nostra salute laborauit: ⁊ ꝙ die noctuq; ꝑ ea laborare nõ destitit: vt dt Augusti. Septimi sunt luxuriosi: q̃ hũanã dignitatẽ in bestialẽ vilitatẽ cõmutant. Uoluptas em̃ carnis vsum rationis absorbet: et ideo de hoie bestiã facit. Uñ cõtra eã sic inuehit Hiero. O ignis infernalis luxuria/cui⁹ materia gula/cuius flãma supbia/cui⁹ scintilla praua colloquia/cui⁹ fumus infamia/cui⁹ cinis inopia/cui⁹ finis gehẽna. Ab hac peste mortifera Bernos retrahit/ita dicens: O filij hoim vsq; q̃ diligitis vanitatẽ. i. transitoriã voluptatẽ: ⁊ queritis mẽdaciũ. i. dulcedinẽ carnis: que est falsa quedã silitudo vere dulcedinis. Nec autẽ ante mortẽ vos deseret: aut vos i morte eã relinquetis/quãdo caro vr̃a vmib⁹ et aia eternis ignibꝫ deputat/donec i resurrectiõe ifelici collegio colligati tormentis penalibꝫ socient: qui socij fuerũt in vitijs. Tales autẽ merito fraudantur diuina dulcedine/qui h volũtate peruersa sunt carnali dulcedine satiati. Quã nobis respuere ⁊ declinare cõcedat: qui viuit ⁊c.

¶ De aiabꝫ Ser. j. et i or. CLXXXI

Mementote vinctoꝝ tãq̃ simul vincti. Heb. vlt. A ¶ Quia sm Greg. suffragia ecclesie nõ ꝓsunt electis: q̃ stati euolãt ad gl'iam. Nec etiã dãnatis: q̃ statim pergunt ad penam. Sed solũ animabꝫ in purgatorio detentis ⁊ cũ christo in ꝓximo regnaturis. Ideo post festũ oim sctõrũ rõnabil'r agitur cõmemoratio defun

ctorū. In verbis igit̄ ꝓpositis apl'us hortat̄ om̄es fideles ad cōpatiendū ⁊ pie subueniendū aīabꝫ detētis in carcere purgatorij: cū dicit: Memento te vinctoꝝ. In quibꝫ ꝟbis nobis ꝓponit statū defunctoꝝ quātum ad tria. Et p̄mo in speculū memorie: vt recordemur q̄lit̄ floruerūt in vanitate hui⁹ ꝑegrinatiōis/cū p̄mittit̄: Memento te. Secūdo in speculū intelligētie: vt ꝯtēplemur qualiter nūc incurrerunt reatū penalis obligatiōis: ideo subditur: vinctorū. Tertio ī speculū ꝓuidētie: vt prestolemur ꝙ sil'es eis erimus q̄tū ad identitatē ꝯditiōis: ideo annectit: tanq̄ simul vincti. Ideo quilibet eorum nobis dicit illud Eccl. xxxviij. Memēto iudicij mei: sic erit ⁊ tuum Ideo aūt mors dicit̄ iudiciū: qꝛ iusto dei iudicio hoī est inflicta ex p̄ma ei⁹ preuaricatiōe/qñ de⁹ dixit ade: Quecūq; hora comederis morte morieris. B. Circa p̄mū est sciēdum ꝙ bene hui⁹ ꝑegrinatiōis incolatū nobis ꝓponit in memorie speculū: vt attēdamus quales illi fuerūt in ortu sue generatiōis: q̄les fuerūt in cursu huius ꝑegrinatiōis: ⁊ etiā q̄les fuerūt in obitu sue resolutiōis. ¶ Quales āt fuerunt in ortu sue generatiōis / ostēdit Bern̄. dicēs. Quid suꝑbis terra et cinis? cui⁹ ꝯceptus culpa/nasci miseria/viuere pena/mori angustia. Si considerem⁹ vilitatē nr̄i ꝯcept⁹/feditatem alimēti nr̄i fet⁹ (q̄ ē sanguis mēstru⁹) periculū nr̄i part⁹/et miserabilē vocē p̄mā nr̄i plorat⁹: q̄ plangim⁹ ꝙ ī hāc vallē lachrymaꝝ ⁊ miserie nati sum⁹: merito ex ꝯditiōe nr̄e originis nob̄ vilescim⁹ in oculis nr̄is: vnde ḡ nob̄ est ꝙ tātū suꝑbim⁹? certe hoc est/qꝛ concupiscētia carnis (q̄ nob̄ ꝓponit iuuētutē/sanitatē/fortitudinē et pulchritudinē) nos fascinauit. Predicta em̄ q̄libet hō appetit natural'r: ⁊ ideo hec speculū ratiōis total'r obcecāt: ꝙ vilitatē nr̄e originis nos videre nō sinūt. ¶ Secūdo ꝯsiderem⁹ q̄les fuerūt in cursu hui⁹ ꝑegrinatiōis. Quod declarat Job. xiiij. Hō nat⁹ de muliere breui viuēs tp̄e replet̄ multis miserijs: et nūq̄ in eodē statu ꝑmanet. Un̄ dicit Greg. Ip̄e em̄ q̄tidianus defect⁹ nr̄e corruptiōis quid aliud est q̄ q̄dā ꝓlixitas mortis. Et Seneca dicit: Quotidie morimur: q̄tidie demit̄ aliq̄ pars vite nr̄e. Ab hac vtili ꝯsideratiōe auertit nos ꝯcupiscētia mūdi: q̄ viles merces suas fraudulēter occultat: abscōdens ꝑicula magna sub dignitatibꝫ dolores graues sub ip̄is delitijs: ⁊ lāguores mētiū sub diuitijs rerū. Cum tamē res exteriores ⁊ delitie carnales s̄m Aug. pl⁹ onerent q̄ alleuiāt: plus mentē cōtristāt q̄ delectēt. ¶ Tertio ꝯsiderem⁹ q̄les fuer̄t in obitu resolutiōis. Ad qd̄ hortat̄ Sapiēs Eccl. vij. In oībꝫ opibꝫ tuis memorare nouissima tua ⁊ in eternū nō peccabis. Certe nouissima nr̄a sunt mors/extremū iudiciū ⁊ gehēna. Constat aūt ꝙ nihil est morte horribilius: nihil iudicio extremo terribili⁹: ⁊ nihil gehēna intolerabili⁹ cogitari pōt. Sed ab hoꝝ cōsideratiōe nos auertit ꝯcupiscētia vite: q̄ mētes alienat. Un̄ dicit Seneca ꝙ vna est catena q̄ nos oēs captiuos tenet: videlꝫ amor p̄ntis vite. Ab hac tn̄ catena absoluimur/si cogitem⁹ huius vite labilitatē laboriositatē ⁊ suarū miseriaꝝ plenitudinē. C ¶ Secūdo nob̄ ꝓponit in speculū intelligentie reatū penalis obligatiōis: qd̄ notat̄ cū subdit̄: vinctorū. Memētote inq̄t vinctorū. Nā sicut vincula durissimi carceris auferūt ab hoīe facultatem operādi: libertatē ambulandi: ⁊ ptātē liberādi: sic carcer purgatorij causat

in purgãdis meriti impossibilitatez: incẽdij ineuitabilitatem: ⁊ debiti insolubilitatẽ. Que q̃dem omnia ꝓpheta ꝯprehẽdit in vno versu sic dicẽs. Sedentes in tenebris ⁊ vmbra mortꝭ vinctos in mẽdicitate ⁊ ferro. Nã cõstat ꝙ tenebre impediũt opationẽ: vincula impediũt euasionẽ: ⁊ mẽdicitas impedit solutionẽ: ferrũ autẽ inducit penarũ afflictionez, que ibi maxima est cui nulla pena hic sensibilis poterit cõparari. Primũ ptz. Licet sedentes in tenebris purgatorij nõ possint mereri/ qꝛ non est stat⁹ merendi: possunt tñ per nr̃a suffragia adiuuari. Sunt em̃ mẽbra corporis mystici: ⁊ ido pñt recipe influentiã ab ipso corpe. Et licz suffragia eccl̃ie omnib⁹ iustis prosint maxime tñ his ꝑ quib⁹ spẽaliter fiunt. q̃a intẽtio faciẽtis opera talia specialiter dirigit ad eos ꝑ quib⁹ specialiter fiunt. Scd̃m patz. Sunt em̃ astricti pene decreto diuie iusticie donec reddãt nouissimũ quadrantẽ. i. donec diuine iusticie plenarie satisfaciant. O miserabilis cecitas nostra: qꝛ ꝑmittimus nos ligari funiculis pctõꝝ donec facti sumus impotẽtes nos absoluere. Hanc ḡ impotentiã hic ꝑuenia mus faciẽdo dignos fruct⁹ penitẽtie. Ad qd̃ hortamur Esa. lij. Solue vincula colli tui captiua filia siõ Tertiũ ptz. Nam existẽtes in purgatorio habent ex se impotentiã satisfaciendi diuine iusticie ꝑ opera: qꝛ mereri nõ possunt. Et iõ dicunt̃ esse in mendicitate qꝛ deficit eis meritori⁹ actus ꝑ quem deberẽt satisfacere diuine iusticie pro reatu delicti. Et q̃nto in eis est mendicitas maior/ tanto in subueniẽdo eis est pietas copiosior. Qꝛ sicut d̃t Aug. Magna ẽ pietas illos iuuare qui se ipsos iuuare nõ pñt. vt illos qui ꝑ nostra suffragia liberant̃ a vinculis/ habeam⁹ postmodũ intercessores in cel̃.

D ¶ Tertio nobis ꝓponit in speculum ꝓuidẽtie identitatẽ vel paritatez sil̃is cõditionis/ cũ annectit̃: tanq̃ sil̃ vincti. Nã cũ ipsis vincimur ⁊ cõiungimur triplici vinculo. Primũ est cõformitas naturalis. Scd̃m est cõmunio sacr̃alis. Tertiũ est cõnexio amoris sup̃naturalis. Primũ ptz. Nã inter nos ⁊ eos est cõformitas natural̃ diuine assimilatõis. ⁊ sup̃ istũ funiculũ naturalis assil̃ationis fundat̃ vinculũ gratuite dilectiõis. De q̃ vinculo scribit̃ Osee. xj. In funiculis Adã trahã eos in vincl̃is charitatꝭ. Et sic dicit Aug. In signũ hui⁹ charitatꝭ totum genus humanũ ex vno hoĩe voluit ꝓpagare. Scd̃m ptz. Nam cũ eis cõicamus in vinculis sacr̃alis regeneratiõis vbi cõtrahit̃ quedã cognatio spũalis cõfraternitatꝭ: dũ quilibꝫ baptisat⁹ cõsignat̃ caractere chr̃iani nominis ⁊ vexillo dñice crucis Hec aũt vincula sunt eccl̃ie sacr̃a quib⁹ vulnera nr̃e nature per pctm̃ sauciate salubriter alligant̃. Jõ scribit̃ Eccl̃i. vj. ꝙ vincula illi⁹. i. sacr̃a ipius sunt alligatura salutaris. Tertiũ patz. Nã charitatis cõnexio est vinculũ ꝑfectionis q̃ multa mẽbra vnius corpis mystici sibi mutuo cõnectunt̃/ ⁊ ꝑ subuentõis charitatiue auxiliũ cõfouent̃. Ex hac em̃ cõnexione cõtingit ꝙ ꝑ suffragia viuoꝝ iuuat̃ necessitas defunctoruꝫ: vt sic tandẽ per eoꝝ preces ꝑ nobis in celo fusas/ eternã gloriã assequamur Quã nobis prest. ⁊c̃.

¶ De Animabus Sermo secundus Et in ordine. CLXXXII.

Memorare nouissima tua ⁊ in eternũ nõ peccabis Eccl̃i. vij. A

¶ Quia ꝑm cōem sctōꝝ sniaꝫ memoria mortis est medicina pcti: iō spūs sctūs in ꝟbis ꝓpositis ꝑmo nos hortatur ad mortis meditationē/cū ꝑmittit: memorare nouissima tua. Scdo exꝑmit sue exhortatiōis ꝑspicuā rōnē cum subdit: ꝛ in eternū nō peccabis.

¶ Circa primū est sciendū ꝙ quilibꝫ nr̄m merito debet hr̄e cōtinuā mortꝭ memoriā. Nā qñ aliquis citat⁹ est ad iudicē in causa ardua: tūc solet apud se retinere copiā citatoriꝭ ꝓcessus ꝓpt̄ duo. Primo vt bñ recordet̄ de termino sibi ꝑfixo. Scdo vt interim se muniat sapientiū cōsilio. Nūc aūt ex quo Adā peccauit: tā ꝓ se q̄ꝫ ꝓ tota posteritate citatoriū mortis accepit/qñ sibi dictū est. In sudore vult⁹ tui vesceris pane tuo donec reuertarꝭ in terrā de q̄ sumpt⁹ es/ꝛ in cinerē reuertarꝭ. Et iō necesse est nob vt de morte quā hereditarie cōtraxim⁹ ab Adam cōtinue meditemur: iure nā qꝫ cōmuni hereditas transit ad heredē cū suo onere. Et qꝛ ab Adā traxim⁹ terrā sui corporis: iō ab ipso necessario hereditamus debitū mortis. Cui⁹ memoriaꝫ cōtinue meditari debem⁹ ꝓpter tria.

B ¶ Primo q̄a mors se habet ad hoīeꝫ ad modū latronis/latēter ꝛ furtiue necātis. Mors em̄ assimilat̄ furi vel latroni: q̄ hoīe dormiēte domuꝫ suffodit: ꝛ latēter intrās res ei⁹ furat̄. Qꝛ sicut dr̄ Jo. x. Fur nō venit nisi vt furet̄ ꝛ mactet ꝛ ꝑdat. Sic frequēter cōtingit ꝙ hoīe de morte minime cogitāte/qꝛ circa curā tꝑaliū vel carnis delicias occupat̄: mors cōtinue parietem corꝑis ei⁹ fodiēs/ad modū furis improuise īgrediēs hoīeꝫ occidit ꝛ totā ei⁹ subam rapit. qꝛ aīam a corꝑe diuidit/tradēs corp⁹ vermibꝫ: et aīam pctō obnoxiā eternis ignibus: ꝛ terrenā subam quā male ꝯquesiuit ꝛ laboriose possedit tradit ipsis ꝓpinquis. imo ingr̄tis hoībꝫ vl' filijs/ꝛ ingratis nepotibꝫ: q̄ multotiēs de diuitijs sine labore cōquisitꝭ inanit̄ gl̄iant̄. ꝛ eius cui⁹ fuerāt modicuꝫ recordant̄. Et iō saluator nos ad vigilantiā boni oꝑis ꝛ iugē meditationē mortꝭ hortat̄ Lu. xij. cū dr̄. Vigilate qꝛ nescitis q̄ hora fili⁹ hoīs veniet. Et subdit. Hoc aūt̄ scitote/qm̄ si sciret pr̄familias q̄ hora fur veniret/vigilaret vtiqꝫ ꝛ non sinere: ꝑfodi domū suā. Ubi dicit glo. Nesciēte pr̄efamilias fur domū ꝑfodit. qꝛ cū a sua custodia spūs dormit mors iprouisa carnis habitaculū rūpit. Furi aūt resisteret si vigilaret: q̄a aduentū iudicis occulte veniētis/precauēs eidē ꝑ pniam occurreret. Heu ꝓhdolor q̄t ꝛ q̄nti de morte cogitare nō curātes morte subito sunt ꝑuenti ꝛ volētes in bonis ducere dies suos/in pūcto sui exit⁹ ad inferos descenderūt Job. xxj. Propt̄ qd̄ ꝑiculū euitādū ipse saluator hortat̄ vigilanduꝫ ꝛ dānatiōis ꝑiculū euitandū. Qd̄ bñ fecit Joānes el'ynarius pr̄iarcha alexādrin⁹. de q̄ scribit̄ in Uitaspa. ꝙ viu⁹ ꝛ san⁹ fecit sibi sepulcrū fieri: ordinās ꝙ in magnis festiuitatibꝫ cuꝫ maiori honore fulgeret veniret aliq̄s dicens Dñe sepulcrū tuū imꝑfectū est: iube illd̄ ꝑfici/qꝛ nescis q̄ hora fur veniat ꝛ suffodiat domū tuā.

C ¶ Secūdo mors se habet ad hoīem ad modū histriōis vigilātiā hoīs iocularit̄ illudētis. Histrio em̄ scit se moribus oīm hoīm cōformare: alit̄ se representans nobilibꝫ: et aliter popularibus: ꝛ aliter regularibꝫ: ꝛ aliter secularibꝫ. quoslibet tamen nititur decipere ꝛ in eis sua ludibria exercere. Sic est de morte: q̄ pauꝑes ꝛ diuites/doctos et indoctos imꝑuise nitit̄ supplantare. Hoīm nāqꝫ quidā sunt iusti ꝛ quidā

petōres: quorū vite mors finaliter se cōformat. Quia bonis ⁊ iustis cū bona veste ⁊ leta facie occurrit dicente ꝓpheta. Preciosa in ꝯspectu dñi mors sctōꝝ eius. Malis aūt ⁊ petōribꝫ cū mala veste ⁊ turbulēta facie occurrit dicēs. Mors petōꝝ pessima. Mors em̄ petōris recte nō solū mala sꝫ etiaꝫ pessima dicit. Est em̄ mala in amara corpis ⁊ anīc sepatione. Peior in meritoꝝ discussione: qñ mala opa peccatoribꝫ dicēt ſm Grego. Opera tua sumus: te nō derelinquem⁹: sed tecū ad iudiciū veniem⁹. Pessima autē est in suppliciorꝝ eternoꝝ inflictione. Iccirco multū expediret ⁊ nimis vtile esset hoībꝫ vitā suā in p̄senti ꝑ penitētiam in melius cōmutare ⁊ memoriā mortis cōtinuo habere. Nam meditatio mortis est quoddā frenuꝫ retrahens hominez ne presumptuose decidat in peccatum/ dicente Hiero. Nequaq̄ꝫ peccat qui semper cogitat se moriturum. Et huius exemplum habemus in q̄busdā philosophis in deserto habitantibꝫ ⁊ oīa tēporalia cōtemnētibꝫ quibꝫ Alexander magnus ꝑ nuncios mandauit ꝙ ab eo peterēt quicq̄d vellent. quibꝫ respōdentibꝫ ꝙ peterēt immortalitatē/ quā summe desiderarēt. Ille rescripsit dicens. Cum ego mortalis sim/ quō possem dare vobis immortalitatē? Tunc illi rescripserunt. Tu ergo cum sis mortalis quare tot mala ꝯmittis. quasi dicerent: saltem ab his malis deberet te retrahere memoria mortis: que nec nobili nec ignobili parcit. qꝛ rex est hodie ⁊ cras morietur: vt ptꝫ Eccī. x. D ¶ Tertio mors se habet ad hoīem ad modum predonis. Mors em̄ spoliat hominē ꝓprio corpore: temporali possessione: ⁊ carnali cognatione. Primū ptꝫ. nā corpus ꝓpriū ab anima diuidit/ tradens corpus vmbris ⁊ animā peccatricez eternis ignibus cruciandā. Secundū ptꝫ. nam sicut in domo magni principis cōiter comeditur ⁊ bibit de vasis argenteis: sed ianitor portā custodiens nō permittit extra domū aliquid deportari. Sic mūdus iste permittit ꝙ serui sui aurum ⁊ argētum possideant: sed de mundo exeūtes inueniunt ianitorē. i. ipsam mortē q̄ nō permittit eos aliquid secum deferre. sed de corpore nudi exeunt nihil secū p̄ter petā portātes. imo ꝓp. ij filij etiā aliqñ testamentū parentū impediunt ⁊ condere haud sinūt. Ideo scribitur Job. xxvij. Diues cū dormierit nihil secū auferet: aperiet oculos suos ⁊ nihil inueniet ad modū somniātis. Homini em̄ quādoqꝫ videtur in somno ꝙ lapides p̄ciosos habeat ⁊ cōtrectet ⁊ ꝙ multis delicijs ⁊ diuitijs vtatur sed postq̄ꝫ euigilauerit/ euidēter percipit ꝙ nihil inuenit: ⁊ quicq̄d in somno vidit non vera res/ sed phantasma fuit. Sic mundi amatores ista temporalia veras diuitias reputantes vident ⁊ tractant ea quasi in somno. sed quando in morte ab isto somno excitantur: tunc incipiunt oculos aperire quia plene tunc experiētur ꝙ omnia que possidebant ⁊ amabant fugitiua ⁊ quasi quedam phantasmata erant. Et ideo bene scribitur in ps̄. Dormierunt somnū suum et nihil inuenerūt omnes viri diuitiarum in manibus suis. Tertium patet. nam mors spoliat hominē a patre ⁊ matre: ab vxoribus ⁊ a filijs/ ⁊ a parētibus ⁊ cognatis: qui omnes relicto mortuo statim eo sepulto ad propria festināt. Unde legitur/ ꝙ mortuo Alexandro magno sibi facta fuit aurea sepultura: ad quā multi philosophi mundi cōtemptores conuenerunt. Quorum vnus

dixit. Heri Alexãder fecit thesaurũ de auro: hodie mors et terra faciunt thesaurũ de alexãdro. Aliꝰ dixit. Heri totꝰ mũdus nõ sufficiebat alexandro: hodie tres vlne pãni sufficiunt sibi ꝓ sudario. Tertius dixit. Heri totus mũdus alexãdrũ timebat: hodie nullus etiã ꝓpinquorũ eum reputat. Et si p̃dicta diligenꝫ pensenꝫ: quis est ita demens q̃ ista tꝑalia nõ voluntarie ꝯtemnat? Quia sicut dicit Hiero. Facile cõtemnit oĩa q̃ se semꝑ cogitat moriturũ. Ista ḡ tꝑalia charissimi in celestes thesauros ꝑ manus pauperꝫ transmittamus: vt eos ⁊ oẽs sanctos post hãc vitã patronos habeamus/ ⁊ a iusto iudice centupluꝫ recipiamus. Quod nobis prest. dig. ⁊c̃.

¶ De Animabus Sermo tertius Et in ordine. CLXXXIII.

Secundo spũsctũs exprimit sue exhortationis ꝑ spicuam rõnem/ cũ subdit: ⁊ in eternũ nõ peccabis. A

¶ Et b̃ cõueniẽter: nã mortis memoria est nobis indubitatũ remediũ cõtra omne pctm̃. Qd̃ ptꝫ. qꝛ si consideres resolutionẽ tui corꝑis in putredinẽ ⁊ ꝟmes: nõ peccabis pctõ elatiõis. Unde dicit Ber̃. Quid supbis cinis et puluis? cõceptꝰ in culpa: natꝰ in miseria: viuẽs in pena: moriens in angustia. Nã s̃m Berñ. hõ nihil aliud ẽ q̃ꝫ sperma fetiduꝫ: saccus stercoꝝ: ⁊ cibo vermiũ. qd̃ si diligẽter volueris considerare: oẽm elatiõeꝫ de corde tuo eradicabis. Si consideres nuditatẽ tui corꝑis/ ꝙ nudꝰ intrasti mundũ ⁊ nudus egredierꝫ de mũdo: nihil tecum portãs nisi vile sudariũ ⁊ pannũ abiectissimũ: nõ peccabis pctõ cupiditatꝫ. Unde dt̃ Berñ. Diuitiarũ amor miser est ⁊ insatiabilis: longe amplꝰ suo desiderio torquẽs aĩaꝫ q̃ꝫ refrigeret vsu suo. qꝛ earũ adq̃sitio est plena laborꝫ: possessio plena timorꝫ: ⁊ amissio plẽa dolorꝫ. Fideli aũt ⁊ iusto hoĩ totꝰ mõs fuit: qꝛ tã aduersa q̃ꝫ ꝓspa ei cooperantur in bonũ. Si ꝟo cõsideres anxietatem mortis/ qñ rũpenꝫ oẽs cõpages corꝑis tui ⁊ oẽs nexus armonici: non peccabis pctõ carnal' voluptatꝫ. Unde dt̃ Berñ. Cur carnẽ p̃ciosis rebꝰ impinguas ⁊ adornas? quã post modicũ ꝟmes deuoraturi sunt in sepulcro Animã ꝟo tuã nõ ornas bonis operibus q̃ deo fruet̃ in celis. Abijcis vel non curas sponsam/ ornas ancillam. Quare aĩam tuã vilipendis ⁊ ei corpus tuũ p̃ponis? q̃ tante dignitatꝫ est ꝙ totꝰ mũdus ad vniꝰ aĩe preciũ estimari nõ põt. Deus em̃ ꝓ toto mundo sanguinẽ suũ dare noluit: quẽ tñ pro aĩa humana dedit. Ex q̃ ptꝫ euidenꝫ ꝙ preciũ vniꝰ aĩe sublimius est toto mũdo. Et subdit. Insanꝰ plane labor omittere curã cordis ⁊ curam carnis agere in desiderijs. impinguare cadauer putridũ qd̃ paulo pꝰ esca ꝟmiuꝫ nullatenꝰ dubitat̃. B ¶ Potest aũt dici ꝙ p̃ter dicta tria remedia memoria mortꝫ triplicẽ vtilitatẽ in nob̃ opat̃. Nã p̃mo docꝫ nos ad deũ ꝯuerti sine dilatiõe. Mors semꝑ parata ẽ hoĩem ꝑimere ⁊ vbiq̃ꝫ calcaneo nr̃o insidiat̃: ꝓpt̃ qd̃ expedit vitã nr̃am talit̃ ĩstaurare/ ꝙ in oĩ loco ⁊ in oĩ tꝑe ipsaꝫ securi expectemꝰ. Unde sic̃ auis videns extentã sagittã nõ differt auolare: ita nos cõsiderantes mortis ꝓpinq̃tatẽ ⁊ diuini iudicij seueritatẽ: non debemꝰ tardare cõuerti ad deuꝫ ꝑ pniam. Jõ scribit̃ Ecc̃i. v. Ne tardes conuerti ad deũ ⁊ ne differas de die in diẽ. Cuiꝰ cãꝫ assignat Aug. sic di. Qui ei penitẽti ꝓmisit veniã: dissimulãti diem cra-

stinā nō spopondit. Et de h̄ habes exē plum in quodā strenuo milite / male tñ vite: quē rex freq̄nter admonuit vt vitā suā emendaret. Qđ ille ꝯtēn ens dixit ꝙ hoc vilitati imputaret̄ si face/ ret: ⁊ ꝙ adhuc sufficiēs tp̄s penitendi haberet. In fine aūt vite sue iterū ve/ nit rex ⁊ ip̄m ad penitentiā incitauit. Qui respondit. Dñe mi rex / modo est nimis tarde. Nunc em̄ corā me exiue runt duo viri preclari (ꝑ quos angeli figurātur homini deputati ad custo/ dia m: quorū vnus deputat̄ in ortu / ali⁹ in baptismate) habētes libellum paruū scriptū aureis litteris: in q̄ vi/ di pauca bona opera q̄ feci in iuuētu te. Postmodū venerūt duo alij teter rimi cū magno libro / excipiētes ꝙ pri mi nihil iuris in me haberent: ⁊ dixe/ runt. Secate istū a capite vsq̄ ad pe des: ⁊ sic mortu⁹ est ⁊ deduct⁹ ad tor menta. Nos igit̄ dum tp̄s habemus ad penitentiā recurram⁹: Quia sicut dic̄ Sene. Omnib⁹ horis atq̄ momē tis mors nos interimere conat̄. Quia nec mirū / cū ſm sententiā sapiētū hō sit quedā arbor: ad cuius radicē duo mures vn⁹ albus ⁊ alter niger. i. dies ⁊ nox: semꝑ corrodunt vt vitā nr̄am eradicent. Et iō memoriā mortis no bis iugiter imprimere debem⁹ exem plo grecoꝝ: qui eodē die quo corona/ bant suū imperatorē / sibi sepulcrū de marmore p̄parabant. L ¶ Se/ cundo mors docet nos bonū operari sine interpolatiōe: ⁊ hoc triplici ratio ne. Primo ꝓpter eius celeritatē Ecc̄i. xiiij. Memor esto / qm̄ mors non tar dabit. Breues em̄ dies hois sunt: vt pt̄z Job. xiiij. Et iō scribit̄ Jac̄. iiij. Vi ta nr̄a est vapor ad modicuz parens. Scđo ꝓpter eius dubietatem. Ideo saluator nos hortat̄ ad vigilātiā mor tis Mat. xxiiij. Itaq̄ ⁊ vos estote pa rati: q̄ nescitis diē neq̄ horā. Tertio ꝓpter eius ꝓpinquitatē. Mors enim nunq̄ cessat venire: q̄ q̄tidie fit vita nr̄a breuior / cū sit q̄dā curs⁹ ad mortē Jam em̄ infantiā amisim⁹: adolescē/ tiā ꝑdidimus: ⁊ oē tp̄s vite nr̄e perijt vsq̄ ad hanc horā. Et illud modicuz qđ de tp̄e nūc habemus cū morte di/ uidim⁹ vt dicit Sene. Et q̄a mors in cessant̄ nobis magis ⁊ magis appro/ pinquat: iō incessant̄ ⁊ vigilāter bonū opari debem⁹. Ad qđ hortat̄ sapiens Ecc̄s. ix. Quantū pōt man⁹ tua instan ter opare: q̄ nec ratio nec sapiētia est apud inferos q̄ tu ꝓperas. Cui⁹ exem plum pt̄z in viatore: qui q̄nto magis viderit noctē appropinq̄re / tanto ma gis festinat ad hospitiū. Mors enim tantū nob̄ appropinq̄t / ꝙ etiā ipsa in fusio vite corꝑalis nobis est q̄ddā se/ minariū mortis. Vñ q̄cito q̄s incipit viuere / tācito incipit mori: q̄a statim mortis miserias et penalitates assu/ mit. Nā qñ duo cursores celeri⁹ cur/ runt vt se mutuo inueniant: ⁊ via bre uis sit ꝑ quā trāseunt: sine mora se in ueniūt. Et q̄ ſm Aug⁹. Vita nr̄a ni/ hil est aliud q̄ quidā cursus ad mor tem. ⁊ q̄nto magis vita nr̄a se abbre/ uiat / tanto mors magis appropinq̄t. iō necessariū est nobis vt incessanter bonū opemur. D ¶ Tertio do/ cet nos om̄ia terrena despicere ex cor dis intima affectione. Ipsa em̄ mors nihil ꝑmittit hoiem secuz portare / nec de corporalib⁹ delicijs: nec de dignita tibus mūdanis: nec de terrenis diui/ tijs. Jō scribit̄ in ps̄. Ne timueris cū diues fact⁹ fuerit homo: ⁊ cū multi/ plicata fuerit gloria domus eius. qm̄ cū interierit nō sumet oīa neq̄ descen det cū eo gloria dom⁹ ei⁹. Signāter aūt dicit / cū interierit non sumet oīa: dans ꝑ hoc intelligere ꝙ de predictis

tribus q̄ hic magni p̄cij habenk/que dam secū assumet. Nam p delicijs hic habitis secū eternā amaritudinē portabit. Job.xvij. In amaritudine morabit oculus me⁹. Et Prouer.xv. scribitur. Nouissima ei⁹ amara quasi absinthiū. De diuitijs tu portabit summā egestatē z esurie. sicut pz de diuite sepulto in inferno q̄ gutta aque pro sua refrigeratione hic nō potuit. Pro ipsis tu bonoribus z terrenis dignitatibus portabit eternā dei ectionē z vilificationē. Jō scribit.j.Mach.ij. Gloria ei⁹ stercus z ǝmis: rep bodie est et cras nō inuenick. Uñ Bern. Quid p fuit inanis gloria: breuis letitia: mundi poterit: carnis voluptas/z falsa diuitie. Nā de tanta letitia ceciderūt in summā tristitiā: de tāta voluptate in summā penā. de tanta potētie eminētia in maximā ruinā: q̄ ad inferos descenderūt vbi a vermibus z serpentibus infernalibus corrodūtur/z in tenebris tartareis sepeliunk. Propter qō charissimi nūc p pniam studeamus peccā nra diluere: vt post hanc vitam possimus ad eterna gaudia feliciter puenire. Qō nobis p̄stare digne. ꝛc.

De Animabus Sermo quartus Et in ordine. CLXXXIIII.

Scribe: beati mortui qui in dño moriunk, Apoc.xiiij. ℟ Verba pposita sunt dicta bō Joāni p reuelationē ipsius angeli: in quibus de premio eterne beatitudinis cuidēter certificamur ex eo qō dicit: scribe. beati mortui ꝛc. Illud cūm qō scribit indelibiliter remanck. In quibus verbis duo tanguntur pro nra instructione. Primo nāq; tangit p̄miū beatitudinis/cū dicit: beati mortui. Secō tangit meritū adeptionis/cū subdit: q̄ in dño moriūtur.

¶ Circa primū est sciendū q̄ quidaz mortuorū sunt valde boni: in quibus nihil post hāc vitā purgandū inuenik: z illi statim euolāt ad p̄miū beatitudinis. Quidaz sunt valde mali: q̄ decedunt cū voluntate obstinata in peccato mortali. Primi nō indigēt suffragijs ecclie q̄ deū clare p essentiā cōtemplant. Secundis tu non p̄sunt nec p eis fiunt. q̄ ſm Greg. statim cū recedūt de corpore/eternis ignibus cruciant. Sed ultris soluz p̄sunt suffragia ecclie/qui in charitate decesserūt: sed cū aliq̄ peccata venialia vel aliquā reatū pene satisfactorie secū portauerūt. Et nō solum de p̄miis deū clare z nude cōtemplātibus ꝑpe intelligik verbū ꝑpositū beati mortui ꝛc. ℟ ¶ Circa secōm est sciendū q̄ meritū ꝓsequēdi eternā beatitudinē cōsistit in hoc q̄ hō subiectus z obediens vicijs z ḧbuslibet prauis desiderijs spūalit̄er p gratiā mortal. Ad cui⁹ maiorē euidentiā est sciēdum q̄ p donū gr̄e q̄ aiam ꝓfecte cuz christo vnit/quidā moriunk ꝑ chīo: quidā moriunk in chīo: z quidā cuz chīo. Pro chīo aūt quidam moriunk corpaliter/et quidā spūalit̄. Nā corpalit̄ quidā moriūtur p chīo ipi martyres: q̄ corpus suū p fide z amore chīi martyrio exposuerūt: z p eius amore penas acerbissimas volūtarie pertulerūt: rependentes sibi vicez de morte sua quō p nobis volūtarie sustinuit. Ad qō hortatur Petrus. j. Pet. ij. Charissimi chīo passus est p nob/vob relinquens exemplū vt sequamini vestigia ei⁹. Quia sicut p nob chīo aiam suā posuit: ita z nos debem⁹ p fratribus alios ponere. Et ad ℟ quilibz tenet̄ ol ꝛpe ſm ꝑparationē animi: ita q̄ si casꝰ occurrat de pcto fidei/qlibet fidel̄ sit paratus morī

pati p fide chri. z bipm tpe nccitat re
net ondere in effectu. Et ad ꝺ quelibz
nfm dorrat Joanes Apoc. ij. Esto fi
delis vsq ad morte z dabo tibi coro
nā vite. q. d. Sicut chr̃s p te mortem
acerbissimā sustinuit: ita z tu p chr̃o
mori debes. Dō si feceris/cūc p certo
tibi dabit coronā eterne vite: quia ipsi
martyres future sanguinis chr̃i statim
post mortē in glia eternali coronant
Spūaliē aūt p chr̃o moriunt/q amo
re chr̃i carnē suā crucifigunt cū vicijs
z cupiscētijs hui⁹ seculi: sicut faciūt
penitētes veri z religiosi viri q sepos
p chr̃o quotidie vigilijs: oronibz: z le
unijs mortificāt/dicētes cū ꝓphera.
Propter te mortificamur tota die. Et
ista mortificatio intelligēda ē de mor
tificatiōe carnis: vt subdat spiritui et
ei in bonis actibus non reluctet. ℒ
¶ Sciendū aūt q nra caro est morti
ficanda p chr̃o qntū ad tria. Primo
qntū ad facta. Scḍo qntus ad mala
desideria. Tertio qntus ad inordina
tū amorē carnis. De pma mortifica
tione malox operum scribit ad Ro.
viij. Si spū facta carnis mortificaue
ritis viuetis. Que aūt sunt opera car
nis aperit apl's ad Gal'. v. vbi ostēdit
q oia vicia carnalia sunt opa carnis:
qr ex infectione carnis caro ad illa na
turaliē inclinat. De scḍa mortificatio
ne carnis qntū ad ei⁹ desideria scribi
tur ad Gal'. v. Qui aūt sunt chr̃i: hoc
est. q viuūt in amore z imitatiōe ipsi⁹
chr̃isti: tales vtiq carnē suam crucifi
xerūt/hoc est spiritui subiecerūt cum
vicijs z cōcupiscētijs. Ubi ꝑm glos. p
vicia debēt intelligi carnis opera: per
cōcupiscentias aūt ipsa carnalia desi
deria. Tertio mortificanda ē caro qn
tus ad inordinatū amorē carnis: q est
triplex. Primus attendit respectu ne
cessarie nutritiōis. Scḍo respectu na
turalis delectatiōis. Tertio attēditur
respectu cuiuslibet ꝑmodi naturalis.
Et de istis tribus hic ptranseo: qa de
eis in mēbro sequēti clarius apparebit.
ꝺ ¶ Scḍo quidē sunt q moriunt
in chr̃o. z isti sunt qui p gratiā mortui
tur mūdo z viuūt soli deo. De quibꝫ
scribit ad Col'. iij. Mortui estis z vi
ta vestra abscōdita est cū chr̃o in deo
In qbus vbis apl's cōmendat vitam
spūalē. Tum ex ei⁹ puritate: qa tales
sunt mortui mūdo/z tō nullis terrenis
cōcupiscētijs inquinari debēt: sicut et
corporaliē mortui de rebus mundanis
nullā curā habēt. Tum ex ei⁹ veritate:
qz viuūt in deo/vbi est vera z eterna
vita. Tum ex ei⁹ securitate: qz vita eo
rum est abscondita cū chr̃o in deo scz
patre: cū quo chr̃s est verus deꝰ z ve
ra vita. Hunc etiā oibꝫ pegrinātibus
est abscondita in deo z vita gre: qa ne
mo scit vtrum amore vel odio dignus
sit Ecce. xx. z xj. q. j. sacerdotibus. Et
etiam vita glorie sm illud pō. Qm ma
gna multitudo dulcedinis tue domi
ne quā abscondisti scz in reipso timen
tibus te: vt eam suo tēpore reuelares
¶ Et isti oino amorem carnis debēt
mortificare quo ad tria. Primo q ad
gustū necessarie nutritionis: ita q bo
mo in cibo nō amplius recipe intendat
qz q necessitati nature sufficiat. et q
bō carnē suā non nutriat ꝓpter se: sed
ꝓpter deū: vt sibi melius fruire possit.
Ac si homo sic imaginet q deꝰ in mē
te sua sedeat z cibū requirat: et quic
quid sumpserit q de hoc soli deo mini
strare intēdat. Ira q pro illa delecta
tione que sentitur in cibo z potu/hoꝫ
mo non amplius sumat qz quod sue
sustentationi ꝓficiat. Et quia homo
plus vel minus alimento indiget: ideo
de tali mēsura certa regla dari nō pōt
Tertio qntū ad modū corpaliter nūtrari

sicut sunt balnea stramenta: et cetera hmōi: quibꝫ fouet cōsistentia nature quibꝫ exēplo Augustini nō est magis vtendū/nisi q̄ntū ad nature sustentationē cōferre pñt. E. ¶ Tertio q̄dam sunt q̄ moriūtur cum deo. ⁊ ista mors est ꝑfectissima inter oēs. Et cōsistit in hoc ꝙ hō penitus seip̄m derelinquat ꝓpter deū: ita ꝙ in nullo secretur ⁊ querat satisfacere ꝓprie volūtati/sed in omnibꝫ diuinā voluntatē implere disponat: vt sic ꝑfecte cōformet ipsi chr̄o q̄ dicit Joā. vj. Non veni facere voluntatez meā/sed eius q̄ misit me. Et ista mors tertia in hoc differt a scd̄a: q̄ illa ꝯsistit in mortificatione carnis/⁊ carnaliū desideriorꝫ. hec autem cōsistit in mortificatiōe desideriorum ⁊ affectionū naturaliū: qd̄ longe ꝑfectius est. Ex quo patz ꝙ ista mors tertia est multo ꝑfectior morte secūda Vñ ista solum cōpetit viris ꝑfectis ⁊ cōtemplatiuis. Scd̄a vero cōuenit ipsis ꝓficientibꝫ in vita actiua. Patet etiā ꝙ vita illi tertie morti correspondens multo ꝑfectior est vita illa q̄ secunde morti respōdet. Qd̄ sic est videre. Nam vita illa solū consistit in hoc ꝙ caro sic subijciat spiritui/ꝙ euz in actibꝫ virtuosis nō impediat: ⁊ i hoc cōformet ipsi chr̄o q̄ penitus nullam repugnantiā a suo corpe sentiebat. sz potiꝰ eius spūs ⁊ mens rōnalis viribus inferioribꝫ ꝑfectissime impabat/q̄ sibi ad nutū in om̄ibꝫ obtēperabāt. ⁊ huic vite chr̄i ⁊ eius mortificationi q̄ntū possumus nos cōformare debemus. Ad qd̄ monet apl's. ij. ad Corꝫ. iiij. Semp̄ mortificatiōez iesu christi in corpe nr̄o circūferētes: vt ⁊ vita Jesu in corpibus nr̄is manifestet. Ista aūt tertia vita soluz consistit in ꝑfecta vnione aīe cū deo: qd̄ multo excellentius est q̄z corpꝰ spiritui subiugare/et passiōes sensibiles edomare. F

¶ Pōt aūt dici ꝙ in ista morte perfecta ꝯtēplatiuorꝫ hō debet se abnegare ⁊ deserere q̄ ad tria. Primo q̄ntuz ad oēm affectionē ⁊ amorē naturalē quē hō pōt habere siue ad seip̄m siue ad ꝓpinquos/siue ad res exteriores siue etiā ad ip̄m deū. In om̄ibꝫ em̄ talibꝫ est relegāda affectio naturalis inq̄ntū diuine volūtati repugnat. Qd̄ patet. Nā hō ꝑfectꝰ debet amorē naturalez restringere ad seip̄m: vt hō non amet se ꝓpt̄ se/sed solū ꝓpt̄ diuinū honorē ⁊ ꝓximorꝫ edificationē Et sil'r etiā ad ipsos ꝓpinquos: vt eos solū amet in ordine ad deū. Pat̄ em̄ ⁊ alij ꝓpinq̄ bñ sunt naturalit̄ amādi in actibꝫ pietatis. Sz si pat̄ tuꝰ a diuīo honore retrahat: in h̄ odiēdus est ⁊ fugiendꝰ vt pz i barbara: cristina: ⁊ ceteris. In tali em̄ casu vt dt̄ Hiero. Odiū in parētes est pietas i deū. Sil'r etiā amorē naturalē dz hō restrigere ad ipsas res exteriores/vt solū eas hr̄e desideret inq̄ntū fuiūt diuīo honori ⁊ sue ꝓpe sustētatiōi/⁊ etiā pauperū recreatiōi. Sil'r etiā hō dz abnegar̄ amorē nālē ad ip̄m deū: q̄ tal' amor ē recuruꝰ inq̄ntū ip̄m diligimꝰ ꝓpt̄ nos ⁊ ꝓpt̄ bonū qd̄ ex ip̄o ꝯseq̄mur. ⁊ iō tal' ē amor cōcupiscētie. Deꝰ aūt solū est diligēdꝰ ꝓpt̄ se ⁊ ꝓpt̄ suā bonitatē: dato etiā ꝑ impossibile ꝙ nullū bonū ex ip̄o ꝯseq̄ deberemꝰ. ⁊ talis amor ꝓpe est amor amicicie. Ex q̄bꝫ euident̄ ptz ꝙ q̄z diu amor suijpsiꝰ vl' ꝓpinq̄ꝝ/vl' rerū exteriorꝫ hoīez inq̄etare pōt. vel etiā q̄z diu in amādo deū aliq̄d sui est admixtuz: nō perfecte abnegat seip̄m. G

¶ Scd̄o dz hō seip̄m abnegare q̄ntū ad suorꝫ actuū cōplacentiā: ita ꝙ sibi nō placeāt actꝰ ꝓprij q̄ntūcūq̄z sint virtuosi ꝓpt̄ se: q̄ h̄ esset vanitas ⁊ iactātie. sz solū ꝓpt̄ diuinū honorē/vt ex h̄

deus honoret ⁊ primus edificet. Exemplum habem⁹ i beato augustino: qui dixit. x. confessi. Tu refulges ⁊ places ita vt nec mihi nec tibi placeam nisi propter te. Et hoc bene figuratū est in regina hester: que induta regio habitu cum ingrederet ad regem assumpsit duas ancillas. Per hester teneram et delicatā (ita q̄ pre teneritudine ferre corpus suū nō potuit) significat mēs deuota decore regio virtutū ornata. Que quia seip̄az totaliter abnegauit ideo habet vnā ancillā cui innitatur: et hec est ip̄a gratia/cui mens deuota semp̄ innitit: quia nihil p̄fectiōis sibi ascribit: sed totū a deo humiliter recognoscit. Alia ancilla que vestimēta sustentat ne animā in gressu virtutū impediāt/est ipsa gratitudo per quā om̄ia bona nostra debem⁹ in deū pure referre/⁊ nihil nobisijpsis ascribere: ne puluere terrene complacētie vestimenta virtutū maculent: et sic sue perfectionis p̄gressus impediat. H

¶ Tertio debet homo in vita cōtemplatiua seip̄m abnegare q̄tū ad vacationē ⁊ ocium omniū suarū viriū animaliū ⁊ intellectualiū: que omnes debent esse eleuate in deum/⁊ vacare ab omni exercitio p̄prio ⁊ naturali: ita vt toto conatu sit in deū suspensa/soluz expectans ⁊ feruēter desiderans influxum diuine dulcedinis: iuxta illd̄ ps̄. Vacate ⁊ videte q̄m suauis est dominus. In tali aūt statū vacatiōis ⁊ ocij anima cōstituta potest dicere cum p̄pheta: Audiā quid loquat in me dn̄s deus. Unde de ista vacatiōe viriū animaliū scribit Threñ. j. Sedebit solitarius ⁊ tacebit: quia leuabit se super se. Tūc em̄ aīa tacet sibijpsi q̄n ē q̄eta in seip̄a ⁊ ab om̄i strepitu cogitationū segregata. Tūc aūt leuat se sup̄ se/cū feruido desiderio expectat influxū diuine dulcedinis: sic fecerat sponsa in Cañ. v. c. cum dicebat: Ego dormio ⁊ cor meum vigilat. Mens em̄ dormit q̄tū ad viriū animaliū vacationē: sed cor eius vigilat q̄tū ad diuine dulcedinis feruidā expectationē. Sic dormiebat iohānes euangelista/cū in cena recubuit supra pect⁹ dn̄i: vbi etiaz hausit fluēta euāgelij ⁊ reficiebat fonte p̄enni. Cui⁹ gust⁹ ⁊ refectiōis ⁊c.

¶ Sermo quintus p̄ animab⁹/et in ordine. CLXXXV.

O Mors quā amara est memoria tua homini habēti pacē in substātia sua: Ecc̄i. xlj. A ¶ Quia mors est finis terribiliū/s̄m Ph̄m: ideo recte memoria mortis est amara omni hoī: quia oīs hō naturalr mortē refugit: specialr tamē dicit amara hoī diuiti habēti pacē ⁊ p̄spitatē in substantijs suis: quia homo cū interierit non sumet oīa: nec descēdet cū eo gl'ia ei⁹: sed poti⁹ nudus ⁊ miser hinc exibit: et loco diuitiarū ⁊ delitiarū quas in p̄senti vita habuit/hereditabit bestias serpentes ⁊ vermes: vt scribit Ecc̄i. x. Nam post hanc vitā hereditabit vermes ad corrodendū/serpētes ad associandū ⁊ bestias ad conculcādū. Justū em̄ est q̄ hō q̄ p̄ superbiā ꝯtempsit ꝯuiuere hoīb⁹/post mortē a bestijs cōculcet ⁊ associet p̄ serpentes: ideo scribitur Esa. xiiij. Subter te sternentur tinee: ⁊ operimētū tuū erunt vermes.

¶ Ad maiorē autē p̄positi euidentiā sciendū est q̄ triplex est mors cui⁹ memoria recte conuincit hoī esse amara. Prima est mors nature: qua oēs homines p̄pter pctm̄ primi hoīs moriūtur corp̄aliter. Secūda est mors culpe: qua ip̄i pctōres moriunt sp̄ualit:

quia pctm̄ mortale hoiem separat a deo q̄ est fontale principiū vite. Tertia est mors gehēne: qua dānati moriuntur eternaliter. De p̄ma morte satis dictū est. s̄. ser. ij. ⁊ ideo nūc restat exequi de scd̄a ⁊ tertia. B ¶ Propter qd̄ ē sciēdū q̄ recte pctm̄ mortale mors dicitur: quia p ip̄m aīa spūali vita p̄uatur. Priuat em̄ gratiā: p quā aīa deo ꝯiungit̄: que est vita aīe. Potest autē dici q̄ pctōr dicit̄ spūal'r mortu⁹ tribus de causis. Res em̄ dicit̄ mortua vel qꝛ morti ꝓpinq̄: vel qꝛ viuit in dolore ⁊ miseria: vel qꝛ est sterilis ⁊ ifructuosa. Sil'i ergo modo hō in peccato mortali existēs p̄mo dicit̄ mortu⁹: qꝛ est eterne morti valde ꝓpinqu⁹. Qd̄ patet: quia inter ip̄m ⁊ mortē eternaꝫ solū est paries corpalis. s. mortis medius: nā q̄cito aīa a corpe separat̄/in momēto ꝑpetue morti adijcit̄. Unde quilibet existēs in pctō mortali potest dicere illud. j. Reg. xx. Uno tm̄ gradu ego morsq̄ diuidimur. Et bn̄ dicit vno gradu: nam si quis ī ostio domus vnū pedē teneret: ab ingressu domus tm̄ vno passu distaret: quia stati cū aliū pedē anteponeret/intra domū esset. Et qꝛ peccatū mortale est quoddā ostiū per qd̄ intrat̄ ad infernū: ideo existēs in pctō mortali tm̄ vno gradu distat ab inferno. Et iste gradus solū est paries corpis: īmo min⁹ distat: qꝛ inter peccatorē ⁊ infernū est solū punctale spaciū. Qd̄ patet Job. xxj. Ducunt in bonis. i. in delectatiōib⁹ mūdi ⁊ carnis/dies suos: et in pūcto. i. ī momēto postq̄ fuerint a corpore exuti. ad inferna descendūt. Quicūq̄ ergo tenet pedē in limite mortꝭ infernalis ip̄ꝫ p penitētiā retrahat: ne in flāmas gehēnales eternal'r cadat. Ad qd̄ quēlibet nostrū hortat̄ ꝓpha Ezech. xviij. Quare moriemini dom⁹ israel: quia hec dicit dn̄s: nolo mortē pctōris: sed magis vt cōuertat̄ et viuat. Un̄ dicit Greg. q̄ idcirco diuina miseratio delinquentē tolerat: vt se ab iniq̄tate cōpescat. C ¶ Secūdo dicit̄ homo mortu⁹: quia est angustia et miseriis inuolut⁹. Et isto modo pctōr recte dicitur mortu⁹: quia ita in corde ⁊ consciētia cruciat̄ q̄ iam in seipso inferni suppliciū experit̄. Qd̄ patet: damnati em̄ in inferno puniunt̄ flāma ardēte/verme ꝯsciētie intima corrodente/⁊ tenebra palpabili obscuritatē precipuā ingerēte. Sic reuera in cōsciētia pctōris viget ignis ꝯcupiscentie inflāmātis/dolor ꝯsciētie remordētis/⁊ tenebra pcti mētē excecātis. Et ideo nō est mirū q̄ pctōr nūc in miseria viuit qꝛ penas inferni iam in seip̄o p̄sentit. Unde q̄cūq̄ existens in pctō mortali istas penas aduerteret/sine mora vtiq̄ a pctō resiliret: exemplo ꝓphete: qui dixit: Cogitaui vias meas ⁊ conuerti pedes meos in testimonia tua. Sꝫ iō peccatores talia nō aduertūt: qꝛ excecauit eos malicia eoꝝ: vt scribit Sapientie. ij. ¶ Tertio modo arbor dicitur mortua quādo ita est desiccata q̄ nec habet flores nec fructus nec folia. Sic homo existēs in pctō mortali dicitur mortu⁹: quia nec flores bonarū cogitationū/nec folia bonaꝝ locutionū/nec habet fructus bonoꝝ operū. Un̄ talib⁹ verēdū est illud qd̄ christ⁹ cōminat̄ Matth. vij. Om̄is arbor q̄ nō facit fructū bonū: excidet̄ et ī ignē mittet̄. quia excidet̄ vtiq̄ in morte et mittet̄ in ignē gehēne. ¶ Cōueniēter autē pctōr arbori cōparat̄. Arbor em̄ cito florē amittit: sed fructū diu custodit: Sic homo amittit venustatē corporis/nobilitatē generis ⁊ delectationem quā habet in diuitijs et delitijs. Nos em̄ flores cito perdit hō in mor

te: sed fructus boni vel mali opis perpetuo manebūt: quia deꝰ ꝑm suā iusticiā reddit iustis eterna premia/ ⁊ dānatis eterna supplicia/ qñ vtrisq; dicetur: malis quidē/ Ite maledicti i ignē eternū ⁊c. iustis autē/ Uenite benedicti patris mei ꝑcipite regnū ⁊c. Matthei. xxv. c. D ¶ Tertia est mors gehenne: qua damnati mor unt eternaliter. Et ista est secūda mors dānatorū. Nam prima eorū mors est qua priuant visione diuina: que est beata vita. Scda est eterna eorū pena. Conueniēter aūt damnati dicunt mortui ꝓpter tria. Primo ꝓpter dolorē penalem/ que eis infligit. De hoc scribitur Job. xx. Omis dolor irruet super eū. Et bene dicit/ Omis dolor. nā ab intrinseco durissime patiunt dolores/ torsionē ad modū mulierū parturiētium: que in partu inestimabiliter patiunt/ q̄uis cū delectatiōe cōceperint Sic peccatores fetū peccati cōcipiūt cum effrenata delectatiōe: s; postmodū in inferno affligunt incredibili dolore. Unde sunt similes viperis: quarū viscera sic a ꝓprijs fetibꝰ corroduntur/ ꝙ pre doloris vehemētia moriuntur. Ideo scribit de dānatis Esa. xiij. Dolores ventris. i. cōsciētie remordētis tenebūt eos quasi parturiētis. Uermis eñ ꝯsciētie eos corrodet ꝯtinue: ita ꝙ nunq̄ ad momentū ipsos sinet quiescere. Patiunt autē ab extrinseco: quia cruciant ab igne sulphureo mirabilr fetente ⁊ in summo feruēte. Cuius ratio est: quia infernꝰ est in cētro terre: ⁊ ideo aer est inclusus q̄si in clibano: vbi nulla est exhalatio. Unde scribit in Ps. Pones eos vt clibanū ignis. ¶ De acerbitate vo illiꝰ ignis nota exemplū quod legit parrhisiꝰ cōtigisse. Ubi quidā magister in artibꝰ habuit quendā scholarē quē plurimū diligebat: qui cum post mortē sibi apparet: vt eum adiurauerat excussit vnā guttā sudoris in manu: que tātū ipm afflixit ꝙ manū eius perforauit: ita ꝙ semꝑ deinceps habuit manum perforatā. Propter quod bene dicit Aug. ꝙ ignis iste sensibilis est ita dissimilis igni īfernali/ sicut ignis pictꝰ igni naturali. E ¶ Secūdo ꝓpt timorē horribilē qui eis semꝑ incutit Ideo scribit Job. xviij. Terrebūt eū formidines. Ubi dicit Grego. Cū pena hic infligitur/ timor quiescit. Sed apud inferos in penarū afflictiōe est timoris augmentū. Cuiꝰ rationē assignat Bern. ꝑ hoc ꝙ ibi erit dolor intolerabilis/ fetor incōparabilis/ timor horribilis/ ⁊ mors corporis ⁊ anime/ sine spe venie ⁊ misericordie. ¶ Tertio ꝓpter vigorē naturalē: qui in damnatis totaliter perdit: nihil enim boni poterūt operari: immo quod plus est nihil etiā boni poterūt cogitare: quia habent voluntatē obstinatā in malo. Unde dicit Bernardus. Quisputas tunc meror erit? quis luctus? que tristicia? cum separantur impij a consortio beatorū ⁊ a visione dei. Hoc enim priuari visione dei erit maior pena q̄ excogitari potest: vt dicit Augꝰ. Unde dicit Chryꝰ. Si mille gehēnas dixeris/ nihil tāte amaritudinis est q̄ priuari visiōe diuina: in qua ꝑficit totū gaudiū angelorꝫ ⁊ beatorꝫ. Et ideo dicit Bern. Nunc charissimi alterū eligamus/ aut semper cruciari cum impijs/ aut semꝑ letari cū sanctis: Nūc eñ bonum ⁊ malū/ vita ⁊ mors ꝓposita sunt nobis: ad quod volumꝰ manum liberi arbitrij extendamus. Si quem ergo tormenta eterna non terrent: saltem ad bene operādum p̄mia inuitent. Que premia nobis cōcedat qui est benedictus ⁊c.

¶ De sancto Martino Sermo primus/et in ordine. CLXXXVI

SEruus meus dauid p̄nceps erit in medio eorū: Ezech. xxxiiij. Uerba ꝓposita spūaliter ītellecta sunt ipsi⁹ spiritussancti: q̄ per ezechielē ꝓphetā gloriosum pōtificē beatū martinū sub typo dauid triplr cōmendat/q̄ntum ad triplicē vitā: quā habuit ſm ei⁹ triplicem statū/videlz actiuoꝝ/contēplatiuorū ⁊ prelatorū. Primo nanq; ipm cōmēdat q̄ntū ad exercitiū recte actionis cū p̄mittit/Seruus me⁹. Secūdo quātū ad ociū clare contēplatiōis cū subdit: Dauid. Tertio q̄ntū ad officium bone p̄lationis ⁊ iuste gubernationis/cū annectit: princeps erit i medio eorū. A ¶ Circa primum est sciendū ꝙ beat⁹ martin⁹ a studio bone actiōis cōmēdat/cū p̄mittit: Seruus me⁹. quia ipe in vita seculari fideliter deo seruiuit/q̄ntū ad tria que in bono actiuo requirunt. Nā primo in ipo requirit virilis expugnatio vitiorū. Secundo liberalis cōpassio miserorū. Tertio humilis paruipēsio proprioꝝ meritoꝝ. Que quidē tria excellenter fuerunt in beato martino q̄ntū ad statū ei⁹ secularē. ¶ Primo nāq; beat⁹ martin⁹ vitia viriliter expugnauit: qñ carnē spūi seruire coegit: ⁊ carnis concupiscentiā (que ſm Bern. est hostis noster ferocissim⁹) totalr deuicit: ⁊ ꝟginitatē illibatā ꝑpetue ꝯseruauit. Et ideo de ipo recte pōt ītelligi illud qd scribit Job. j. vbi dñs dixit ad sathan: Nunq̄d ꝯsiderasti seruū meū iob ꝙ non sit ei silis in terra/vir simplex ⁊ rect⁹/timēs deum ⁊ recedens a malo. In quibꝫ verbis innuit triplex cōditio req̄sita in bono seruo: q̄ gratū seruitiū debet facere dño suo. Nā primo in ipo req̄rit ꝑfecta patientia: qua tolerant oīa aduersa: qd notat cum dicit: vir simplex ⁊ rectus. Fuit enim beat⁹ martin⁹ vir: q: virilr aduersa ꝓpter deū tolerauit. Fuit simplex: quia per verā charitatē oīa dei p̄cepta ſuauit. Et fuit rect⁹: q: oīa opa sua in honorē dei rectissime ordinauit/in oībus vitās humanā iactātiā ⁊ ꝓpriā cōplacentiē. Scdo in ipso req̄rit ꝑfecta obediētia: qua implent oīa mandata: qd notat cū dr: vir timēs deū. Nā ille ꝑfecte mādata dei adimplet/q̄ dei timorē ⁊ amorē habet. Tertio in ipso requirit ꝑfecta innocētia: qua cauent oīa pctā: qd notat cū subdit: et recedens a malo. Ille em̄ sol⁹ a malo recedit/q̄ ꝑfectā innocētiā custodit. B ¶ Scdo beat⁹ martin⁹ habuit liberalē compassionē quo ad miseros seu ꝓximū/qñ in media hyeme (que tunc solito asperior fuit) ense ꝓprio pallium diuisit ⁊ egeno distribuit. De q̄ quidē opere pietatis ipe christus met gl̄iat/cū dicit: Martin⁹ adhuc catheccumi⁹ nus hac me veste ꝯtexit. In hoc enim christ⁹ ꝟbū suū adimpleuit qd dixit Matth. xxv. Qd vni ex mimis meis fecistis mihi fecistis. ¶ Tertio beat⁹ martin⁹ perfectā humilitatē ostendit ꝙ ꝓpriū seruū discalciauit: ⁊ ei ꝟsa vice frequēter tanq̄ dño seruiebat. Unde tali seruo dño sic grato et accepto gloriat ipe dñs Esa. xlij. Ecce (inquit) seru⁹ meus dilect⁹ quē elegi: complacuit sibi in illo aīa mea. ¶ Sed ꝓhdolor hodie pauci tales serui reperiūtur quia vbiq; vt plurimū apparet seru⁹ nequā: qui misericorditer liberatus a dño noluit misereri cōseruo suo. Certe iste nō erat simplex sz duplex: q: misericordiā a dño petebat: sed eam conseruo mīme impēdebat. Nec etiā erat

rectꝰ sed obliquꝰ: q: petebat a dño re-
missionē: ⁊ seruū cogebat ad solutio-
nem. Nec etiā deū timebat: q: gratiā
sibi factā nō cognoscebat: nec eiꝰ iusti
ciā metuebat: ⁊ ideo fuit a dño cōdē-
natus ⁊ in tenebras exteriores ꝓiectꝰ.
Quid ergo erit de illis q̄ nō solū aliis
debita nō remittūt: sed aliena iniuste
ꝑ violentiā rapiūt: vel exactiōes inde
bitas extorquent? Talibꝰ vtiq; debet
tortura ignis gehēnalis et compedes
carceris infernalis: vt pz Ecci. xxxiij
Fidelis aūt seruꝰ ⁊ prudēs fideliter ne-
gociat de talēto sibi diuinitꝰ cōmisso:
vt pz Matth. xxv. vbi paterfamilias
vocauit seruos suos ⁊ tradidit illꝰ bo-
na sua: vni quidē dedit q̄nq; talenta/
alij autem duo/alij ꝟo vnum. E
¶ Sciendū aūt q̄ ꝑ q̄nq; talēta itel-
ligere possumꝰ oīa sensibilia q̄ ꝓ tāto
sub numero q̄nario censent: quia no-
bis ad vsum q̄ntuplicē sunt concessa:
videlz in speculū ꝯtēplationis/in sola
tiū ꝯsolatiōis/in subsidiū ꝑegrinatio
nis/in exercitiū ꝓbatiōis/et in docu-
mentū eruditiōis. Tūc ergo circa q̄n
q; talēta fideliter negociamur/si ex re
bus nobis ꝯcessis deo regratiamur ⁊
eis debito modo tēperāter vtamur/⁊
de ipīs alioꝝ inopiā subleuamꝰ: ⁊ re-
rū ablationē indebitā patiēter tolera-
mus: ⁊ si eas in honorē dei liberaliter
erogamꝰ. Predicta etiā talēta ex nr̄a
negociatiōe geminant: cum terrena ꝓ
celestibꝰ/⁊ ꝓ eternis trāsitoria cōmu-
tant. Per duo ꝟo talenta possunt itel
ligi corpꝰ ⁊ aīa: q̄ sunt illa duo minu-
ta/que mulier vidua deo in sacrificiū
obtulit. Cuiꝰ etiā oblatio ꝑ christū ap-
probata fuit. In q̄bꝰ tūc bene negocia
tur/q̄n hō interior ⁊ exterior ꝑ ꝟtutis
exercitiū ⁊ volūtariū obsequiū deo sa-
crificat. Tūc aūt hec duo talēta gemi
nant/cum corpus ⁊ anima per stolā
duplicē eterna felicitate premiantur.
Per vnū ꝟo talentū oīa bona gratui
ta designant. Que ideo singlariter vnū
talentū dicunt: quia oēs homines vna
gratia viuificant: ⁊ vna charitate cum
deo ⁊ ꝓximo vniunt. Hoc aūt talēto
vno negociamur q̄n nos diligēter ad
gratiaz ꝑparamꝰ ⁊ dona gratuita fi-
deliter cōseruamꝰ. Istud aūt talentū
bene negociāti geminat/dū gratia ex
crescit in gl'iam/et pugna transitoria
trāsit in coronā eternā. D ¶ Sed
prohdolor multi sunt hodie q̄ istis ta
lentis abutunt: quia gulosi talibꝰ bo
nis vtunt ad ventris ingurgitationē:
cū tamē sic sit nutrienda caro vt spiri
tui seruiat: ⁊ ꝑ abstinentiā sic sit edo-
māda vt nō superbiat. Luxuriosi aūt
eis vtunt ad carnis delectationē: cū
tamē corpora nostra ꝑm apl'm sunt in
dei seruitiū castiganda/⁊ deo in placi
dam hostiā offerenda. Auari aūt eis
vtunt ad cōgregationē. Quos domi-
nus reprehēdit Luc. xij. O stulte hac
nocte tollet aīa tua a te: que cōgrega-
sti cuiꝰ erūt. Hec est oīno stulta nego
ciatio: quia parit hoī maximū detri-
mētū. Unde dicit Bern. Dic mihi vbi
sunt amatores huiꝰ mundi/qui ante
pauca tēpa nobiscū erant: nihil ex eis
remansit nisi cineres ⁊ vermes: in pū-
cto em̄ ad inferna descenderunt. Hic
em̄ caro quā delicate nutrierūt datur
vermibꝰ: ⁊ illic anima deputat eternis
ignibus: ⁊ tēporalis substātia distra-
hitur a parentibꝰ. A predictis autē de-
fectibꝰ per nihil meliꝰ homo potest re
trahi/q̄z considerādo horrorem diui-
ni iudicij. Unde dicit Bern. Quid tam
pauendū est/quid tam plenū anxieta
tis ⁊ doloris excogitari potest/q̄z iu-
dicandū assistere tribunali illiꝰ distri-
cti iudicis: vbi iudex teste nō indiget
quia secreta cordis videt. Uerendum

valde est ne in tā subtili examinatiōe multe nostre iusticie (vt nūc putātur) tūc peccata magna appareant. Ad qd̄ vnicū remediū est/ q̄ hic ad lamenta penitētie recurramus: quia si hic nos dijudicauerim⁹: tūc ꝓculdubio illic vigorē ⁊ timorē futuri iudicij euademus. Qd̄ nobis p̄stare ⁊c̄.

¶ De sancto Martino Sermo secūdus/ et in ordine. CLXXXVII.

Secūdo cōmēdatur q̄ntū ad ociū contēplatiōis: qd̄ habuit ī statu monachali: quod notat̄ cum subditur Dauid. A ¶ Et hoc cōueniēter: Dauid em̄ interp̄tat̄ vultu desiderabilis. Et ipse fuit dilect⁹ ⁊ amabilis toti trinitati in hac vita. Fuit em̄ dilect⁹ a patre: quia tantā potētiā miraculorū sibi tribuit/ q̄ tres mortuos suscitauit. Fuit etiā dilect⁹ a filio: q̄ ip̄m corā angelis cōmēdauit dicēs: Martinus adhuc catheciumin⁹ hac me veste contexit. Fuit insup̄ dilect⁹ a spiritusancto: quia in specie globi ignei super caput ei⁹ apparuit cū missam celebraret. ¶ Potest autē dici q̄ in statu contēplatiōis monachalis cōmendabilis reddit̄ ex trib⁹. Primo/ q̄ fuit contēptor ꝑfectissim⁹ respectu mundi. Secūdo/ quia fuit orator deuotissimus respectu sui. Tertio/ quia fuit amator feruentissimus respectu dei. ¶ Primū patet. Nam ip̄e fuit perfectus ꝯtemptor terrenoꝝ tam in statu laicali: in quo ꝑfecte ꝯtempsit terrena quia nihil sibi p̄ter quotidianū victū seruabat. Insup̄ largitus est ꝓpria: q̄ om̄ia que habebat pauperibꝫ liberaliter erogabat. Insuper respuit militaria stipendia: sicut patet in iuliano: q̄ cū militibꝫ stipendia dari fecit/ ip̄e accipere renuit/ asserēs q̄ de cetero vellet militare ip̄i deo. Q̄ etiaꝫ in statu monachali: in quo mūdū per oīa contēpsit: quia extremā paupertatē seruauit nullū ꝓpriū habens: nec in facultate terre: quia totū mūdū ꝓ christo deseruit: ⁊ in suo monasterio tantā paupertatē seruauit/ q̄ nutriebat̄ de radicibus herbarū. Nec in corp̄ali cōmoditate: quia viuēs ⁊ moriēs/ dormiens ⁊ vigilās desup̄ cilicio vtebat̄. Nec etiā in eius ꝓpria volūtate: quā totalr̄ deseruit ⁊ diuine volūtati in oībus obediuit. Vñ bene adimpleuit illud cōsiliū dñicū: Qui vult venire post me. i. meā vitā perfecte imitari: abneget semetip̄m ⁊ tollat crucē suā ⁊ sequatur me. B ¶ Scd̄m ptz. Nā ip̄e fuit deuotissim⁹ orator: sicut euidenter apparet ex sua legenda. Vñ feruor ⁊ deuotio sue oratiōis apparet ex tribus. Primo: q̄ orabat feruēter/ totū intellectū ⁊ affectū suū in oratione ad deū colligēs: sicut fecit ap̄l'us: qui dicit. j. Cor. xiiij. Orabo spū orabo ⁊ mente. Vbi ꝑ spiritū s̄m Glo. intelligit volūtatē deuotiōe inflāmatā: per mentem vo intelligit intellectū nō solū verbis oratiōis sed magis deuotiōis intētū. Secūdo: q̄ orabat reuerēter: quia ex man⁹ ⁊ oculos ī oratiōe ad deū semp̄ leuabat. Ideo de ip̄o legit̄ q̄ oculis ac manibꝫ in celū semp̄ intent⁹ fuit. Tertio: q̄ orabat ꝑseuerāter. Ideo de ip̄o legit̄/ q̄ nec in vita nec in morte spiritū ab oratiōe relaxabat. Vñ scribitur Luc. xviij. Oportet semp̄ orare et non deficere. Vbi dicit Aug⁹. Ille semper orat q̄ sine intermissiōe deum diligit: nā oratio est ascēsus mētis in deū. Et q̄ ꝑ amorē mens semp̄ in deū extenditur: ideo bene dicit/ q̄ ille semp̄ orat q̄ deū sine intermissiōe diligit. C ¶ Tertiū patet. Nā beat⁹ martinus fuit feruētissim⁹ amator: q̄ deū feruē-

ſſime dilexit. Cui⁹ triplex ſignū aper
tū nobis oſtēdit. Primū eſt: q; omnē
ſbam ſuā ꝓter deū dimiſit: z oīa ſua
pauperib⁹ erogauit: attēdēs illō qđ ſcri
bit Lañ. 8. Si dederit hō oēm ſubſtā
tiā ſuā ꝓ dilectiōe/q̄ſi nihil reputabit
eā. Scōm eſt: q; corpus ſuū ꝓ amore
dei ꝓtinus laborib⁹/ieiunijs z oꝛōni
bus macerauit. Un̄ poterat dicere cū
Apl'o. Caſtigo coꝛp⁹ meū z in ſeruitu
tē redigo. Tertiū eſt: q; voluntatē ſuā
volūtati diuine in oīb⁹ ꝓfecit: nihil volūtati ſue relinquēs/ſed in oī
bus ſuā volūtatē diuine volūtati ſub
iectēs. Un̄ ꝙrūcū q; ad pmū beatitu
dinis anbelare (qđ ſcitebat ſuis meri
tis cribuendū) adhuc cū in hoc ſe diui
ne diſpoſitiōi commiſit/dicēs: Dñe ſi
adhuc ppl'o tuo ſum neceſſari⁹ nō re
cuſo laborem/fiat volūtas tua. ¶ Et
ꝓpt̄ p̄dicta q̄ ad virū cōtēplatiuū pti
nent ſibi merito cōgruit qđ ſcribit in
Pſ. Inueni dauid ſeruum meū oleo
ſancto meo vnxi eū: manus mea aux
iliabit ei. In q̄b⁹ verbis brūs martin⁹ cō
mēdat a ꝓpoſito eterne electiōis/cum
ꝓmittit: Inueniā ab eterno elegi/da
uid ſeruū meū. Et a dono inēne iuſtifi
catiōis/cū ſubdit: oleo ſcō meo vnxi
eū. Et a merito ſcē opatiōis/cū anne
ctit: man⁹ eī mea auxiliabit ei. Non
eī ſum⁹ ſufficientes aliq̄d boni cogi
tare a nobis tanq̄ ex nobis. Et ideo
bene dr Job. xv. Sine me nihil pote
ſtis facere. D ¶ Tertio brūs mar
tinus cōmēdat ꝙrūcū ad ſtatū ſue pla
tionis/cū annectit: ꝓnceps erit in me
dio eoꝝ. Circa qđ ſciēdū q̄ ꝓnceps ſi
ue ſecularis ſiue ſpūalis debet cē pru
dens ad diſcernēdū/clemēs ad miſe
rēdū/z ꝓſtās ad pregēdū. Cui⁹ rō eſt:
Nā ipm ꝓncipatū prudētia ordinat:
clemētia roborat: ſed ꝓſtātia ꝓſeruat.
Primū pz: Nā ſicut opus ordinat z
diſponit z regit p ipm artificē ſic ꝓn
cipat⁹ diſponit z regit per ipm ꝓncipē
Ideo ſcribit Eccl'i. ix. In manu artifi
cis opa laudabunt: z ꝓnceps pplī i ſa
pientia ſua. ſ. laudat. Talis ꝓnceps fu
it beat⁹ martin⁹: q̄ pplm ſuū ſibi com
miſſum prudēter z ſtudioſe rexit doc
trinali inſtructiōe: qz nūq̄ ab oꝛōne
z p̄dicatiōe ceſſabat. Et etiā exempla
ri edificatiōe: qz exēpla ſuo clero z po
pulo p̄buit z dimiſit. Cui⁹ ſcientias in b
apter/q̄ ſicut apl's ſpūſcīā ꝓfecta
receperūt: videlz ad miraculoꝝ opera
tionē/ad pctōꝝ relaxationē/z ad coꝛ
diū ꝓfirmationē. Sic brūs martin⁹ i
b apl's ꝓfectat/q̄ ſpūſcīā recepit
ad miraculoꝝ opationē: vt pz in trib⁹
mortuoꝝ ſuſcitatiōe. ad pctōꝝ relaxa
tionē: ſic pz in gētiliū cōuerſiōe. et ad
coꝛdiū ꝓfirmationē: vt pz i b q̄ glob⁹
igne⁹ ſup caput ei⁹ apparuit cū miſſam
celebrauit. Et iō ſibi ꝙgruit qđ ſcribit
ij. Reg. xxiij. Dauid ſedēs i carbedra
ꝓncipe ſapientiſſim⁹ inter tres. Scīēs
eīm martin⁹ fuit ſapiēs: q; ſe ipm rexit
vtute mōaſtica. Fuit ſapiēs: q; ſuū
mōaſterīū i ſtatu monachali bñ rexit
vtute iconomica. Sed fuit ſapientiſſi
mus: qz clerū z pplm ſibi cōmiſſū bñ
rexit vtute politica. ¶ Scōm pz: nā
ſicut ſcribit ꝓuerb. xx. Miſericordia et
veritas cuſtodiūt regē: z roborabit cle
mētia thron⁹ eius. Un̄ rōne clemētie
ꝓncepſ dicit pater: vt dicit Seneca.
Et talis ꝓnceps fuit beat⁹ martinus.
Fuit eīm clemētiſſim⁹ animi cōpaſſio
ne/vbi ꝓſolatiōe z facti exhibitōe. Qđ
pz p b q̄ ſup oīb⁹ afflictē pia viſcera
cōpaſſionis geſtabat ſeu bēbat: z eos
verbo ꝓſolatiōis refouebat: z coꝝ iopiā
pīſſime releuabat. nā opa pietatē ex
ercebat i ſūmo. qđ pz: qz pm⁹ grad⁹
pietatis eſt dare ptē de ſupfluo: ſcōs
gd⁹ ē dare oīa ſupflua z ſolū retinere

necessaria: et iste est maior p̄mo. Tertius est dare egeno etiā ip̄a necessaria Et istū gradū pietatis q̄ est summ⁹ ⁊ maxim⁹/habuit beat⁹ martin⁹: q̄ partem chlamydis paup̄i diuisit: cui⁹ tamen ip̄emet ꝓpter frigus imminēs necessarius fuit. ¶ Tertiū patet. Nam ip̄m principatū constātia conseruat. Cui⁹ euidēs exemplū patet in in ipso ioseph: cui⁹ animi constantiā in bono virtutis fundatā frangere nō potuit nec fratꝝ suoꝝ iniquitas/nec fortune aduersitas/nec carceris iniusta ⁊ longa penalitas: et ideo fact⁹ est p̄nceps egypti: ⁊ conseruabat per suā ꝓuidentiam statū regni: ꝓpter quod ipse pharao vocabat eū lingua egyptiaca saluatorē mūdi. Unde ip̄o scribit Eccī. xlix. Joseph natus est princeps fratꝝ firmamentū gentis sue ⁊ stabilimentum ppl'i. Et isto modo beat⁹ martinus fuit princeps constātissim⁹: quia nec fuit elat⁹ per iactantiā: nec accensus per inuidiā: nec confract⁹ ꝑ impatientiā. Et ideo p̄ncipatū sue p̄latiōis in oī honestate ⁊ scītate conseruauit. Propter qd̄ de sua morte magn⁹ ploratus ⁊ vlulat⁹ tam in clero q̄ in populo excitat⁹ fuit: q: hec fuit vna vox oīm clamantiū: Cur nos pater deseris aut cui nos desolatos relinq̄s: scim⁹ quidē desiderare te christū: sed saluatibi sunt tua p̄mia: nostri poti⁹ miserere quos deseris. Quibꝰ vocibus ex pietate ꝑmot⁹ flens ad deū se cōuertit dicēs: Dñe si adhuc sum ppl'o tuo necessari⁹/nō recuso laborē: fiat voluntas tua. Cui⁹ meritis ⁊c.

¶ De sancto Martino Sermo tertius/et in ordine. CLXXXVIII.

Vide arcū et bñdic eū q̄ fecit illuꝫ: valde em̄ speciosus est in splendore suo: Eccī. xliij. A ¶ In ꝟbis ꝓpositis spūaliter intellectis beat⁹ martinus tripl'r cōmēdat. Primo nanq̄ nobis ꝓponit in speculū ⁊tēplatōis vt ei⁹ ꝑfectionē admiremur. Scd̄o i exēplū informatiōis: vt ei⁹ sanctitatē imitemur. Tertio in signū deuotiōis: vt ei⁹ gl'iam veneremur. Propter p̄mū p̄mittit: Uide arcū. i. diligēter ⁊tēplare beatū martinū: q̄ ꝓpt̄ multiplicē ei⁹ ꝑfectionē merito reddit nobis admirandus. Propter scd̄m subdit: et benedic eū q̄ fecit illū/adeo. s. mirabilē ⁊ ꝟtuosum ꝙ a nobis est merito imitādus. Propt̄ tertiū ānectit: valde em̄ speciosus est in splendore suo. ꝓpt̄ quē quidē splēdorē gr̄e ⁊ gl'ie est nob̄ merito venerādus. B ¶ Circa primū est sciendū ꝙ iste arc⁹ celestis de q̄ ad litterā intelligunt ꝟba ꝓposita/potest tripl'r cōsiderari. Primo q̄tū ad ei⁹ ortū ⁊ generationē: et sic signat beatū martinū i statu militari. Scd̄o q̄tū ad eius speciē ⁊ figurationē: et sic signat b. martinū in statu regl'ari. Tertio q̄tū ad ei⁹ effectū ⁊ oꝑationē: ⁊ sic signat beatū martinū in statu p̄sulari ¶ Propt̄ p̄mū ē sciēdū ꝙ arc⁹ celestis materialr gñat i nube rorida: q: arc⁹ nihil aliud est q̄ refulgētia radioꝝ solis in nube aq̄sa: q̄ vsq̄ ad celū subtil'r eleuat ⁊ solē ex opposito diametralit ⁊tēplat: nā si sol est in oriēte/arc⁹ apparet i occidēte/⁊ ecōuerso. Sic beatus martin⁹ i statu militari fuit hūidus siue rorid⁹ gr̄a ⁊ pietate/fuit sublimis ⁊ alt⁹ ꝑfecta hūilitate/et oculis mētis sp̄ ad deū direct⁹ plena fidelitate: q: deo fidel'r seruiuit: ⁊ oēs actiones suas i deū sincerit direxit. Primū pꝫ Tātā ei pietatē i statu militari habuit ꝙ paup̄i ex̄ portā ambianeñ. suū palliū diuisit. Ex q̄ pꝫ ꝙ btūs martin⁹ ñ fuit ad modū nr̄oꝝ militū pauperū

oppressor/sz pius adiutor. Nā ipos pauperes adiuuit ipos liberās ab inopia quia pter quotidianū victū nihil sibi de militaribus stipendijs reseruauit/sz oia pauperibus erogauit. Ipsos etiam pauperes liberauit a potentū violentia: qz pupillos z orphanos ptegebat Unde de eo legit q cura illi erat assistere laborantibus: alere egētes: opem ferre miseris. Propter qd sibi ꝯgruit quod scribit in ps. Tibi derelictus est paup: orphano zc. Ipsos etiā pauperes releuabat a tribulatione z miseria Qd bene patuit in illo leproso quē ex charitate osculatus fuit: z eū a sua egritudine pfecte sanauit. ¶ Scdm ptz. nam nulla virtus est q hominē in cōspectu dei tantū sublimet z honorabilem faciat q̄ntuz ipsa humilitas. Unde scribit Job. v. Qui ponit humiles in sublime. Ubi dicit Grego. q fm pondus humiliatiōis quēlibet sequetur gloria exaltatiōis. Ideo dicit Amb. Quisquis cupit tenere diuinitatis fastigia: humilitatis ima sectet. Et quicunqz fratrē siue proximū vult pueni re regnando: prius illum pueniat obsequendo. Qd bene fecit btūs Martinus: qui in hoc nobis exemplū maxime humilitatis ostendit/q suo proprio seruo versa vice seruiuit: z ei plerunqz calceos suos abstraxit z tersit. Unde ppter hāc maximā hūilitatē tātū a deo exaltari meruit/q sicut legitur par aplis fuit. ¶ Tertiū patet. nā beatus Martinus fideliter deo seruiuit tam in orone deuota: qz oculis ac manibus in celum semp intētus fuit/et nunqz ab orone spiritus relaxauit. qz etiā in vita sua. In cuius signū apertū globus igneus sup caput eius apparuit/cū diuina mysteria celebrauit/qd in eo spūsseri gratiā abundāter ostendit. Et huius sctitatis triplex exemplū nobis reliquit. Primū est q tumultuz secularium negociorum p viribus declinauit: z ecclias ac diuinū officiū sollicite frequētauit. Scdm est q aspectus z colloqa mulierū summope vitauit. Tertiū est q a torpore z ocio sp abstinuit: z exercitio bonorum operū sugit intētus fuit. Unde de ipo legit q nulla hora vel momentū preterijt/in q̄ non incūberet aut lectioni aut orōni: aut etiam pdicationi. ¶ Propter scdm est sciendū q si cōsideret arcus celestis q̄ntuz ad eius figurā z dispositionē: sic repsentat btm Martinus in statu regulari. Qd ptz. nā arcus celestis est in natura specularis: in figura circularis: z in colore multiplex et singularis. Primū ptz per Bedā qui dicit q forme elementorum in ipso relucent velut in speculo. Scdm patz ad sensuz: qz eius circularitas versus celū eleuat: z in suis extremitatibus versus terrā flectit. Tertiū ptz. Licet em colores iridis fm phum nullus pictor depingere possit: habet tn q̄sdā colores sensu pceptibiles. qz fm phum ex igne trahit colorē rubeū: ex aere colorem lacteū: ex aqua viridē: ex terra ceruleū. Et pdictas pprietates beatus Martinus habuit in statu regulari Qd ptz. Nā primo habuit lucidā claritatē puritatis z innocētie. Scdo pfectā circularitatē charitatis et patiētie. Tertio habuit oimodā singularitatē austeritatis z abstinētie. ¶ Primū pz. Bene nāqz btūs Martinus dr habuisse claritatē puritatis z inocētie qz nō solū seruauit castitatē ꝯtinētie/sed etiā virginalis mūdicie. Et iō dr in sua legēda: q caro sua assilabat tribus rebus lucidis z pspicuis. Assilatur em vitro ppt claritatē virginalis mūdicie Lacti vero ppt mundiciā z nitorē pure cōsciētie. Sz gēme pfulgide ppt the

saurū p̄ciosum v̄tutis ⁊ fame. Uñ dicit Amb. Uirginitas supergredit̄ cōditionē humane nature. Cui⁹ rōnem assignat Cyprian⁹ dicēs/ q̄ v̄ginitas est flos ecclīastici germinis: dec⁹ ⁊ ornamentū totius gratie spūalis/ ⁊ illustrior portio gregis chr̄i. Scd̄m patz nam p̄fectā circularitatē mens ei⁹ habuit: eo q̄ mens ei⁹ in diuino amore ⁊ celestib⁹ desideriis tanq̄ in nubib⁹ iugiter suspēsa fuit. Qd̄ pz p̄ b̄ q̄ ad nulla transitoria mens ei⁹ poterat affici/ nec etiā delectari. Uñ sibi apte conuenire pōt illud verbū qd̄ legitur de btō Aug⁹. Displicebat ei quicq̄d agebat in secu'o/ p̄ dulcedine dei ⁊ decore domus eius quā dilexit. Et iō bene poterat dicere cū apl'o Gal. vj. Mihi mūdus crucifixus est ⁊ ego mūdo. Bene aūt cuilibet anie deuote mūdus debz esse crucifixus: qz nihil est in mundo qd̄ eam delectet ⁊ satiet. Solū em̄ ad amplexū summi boni aspirat: cuius vmbrā ⁊ figurā ista transitoria p̄tendunt. Uñ sicut fatu⁹ esset q̄ sequeret vmbrā ⁊ dimitteret rez verā: ita fatui sunt qui amplectūtur tp̄alia ⁊ dimittunt eterna. Uñ dicit Aug. Carere fame nō pōt qui pictū panē lingit in pariete: ⁊ a te q̄ verum habes non petit. Considerandū tñ est q̄ quāto magis arcus iridis ad celū eleuat̄: tanto magis ei⁹ cornua ad ima deflectunt. Qz s̄m Greg. Quāto magis electoꝝ mētes in deū per celestia desideria eleuātur/ tāto magis p̄ pietatez ad alioꝝ inopiā deflectūtur. D ¶ Tertium ptz. Tantā em̄ austeritatē penitentie exercebat/ q̄ ipse cū suis crudis herbarū radicib⁹ pascebat. Nec mirū: q̄a mentis deuotio ⁊ desideriū feruēs celestis patrie omnē amaritudinē trāsitoriam in quandā dulcedinem conuertit. Et licet in principio cuz incepe ris renūciare carnis delectationibus tristicia quedaz impleat cor tuum: vt dicit Bern̄. si tamē p̄seuerauer̄: tristicia tua vertet̄ in gaudiū. Tunc em̄ vt dicit Ber̄. affect⁹ purgabit̄ ⁊ volūtas renouabit̄: vt oīa q̄ prius difficilia et q̄si impossibilia videbātur: cū multa portent̄ dulcedine ⁊ animi auiditate. Ut sic impleat̄ in nobis illud Job. vj. Que p̄us tangere nolebat anīa mea/ nūc p̄ angustia scz eterne calamitatis vitanda ⁊ amore celestis p̄rie assequēda/ cibi mei sunt. qz illis amaris penalitatib⁹ anīa deuota reficitur tanq̄ cibis delicatis ⁊ interiori gr̄a saginat̄. E ¶ Propt̄ tertiū est sciendū/ q̄ si arcus celestis consideret̄ q̄ntū ad ei⁹ effectū ⁊ opationē: sic rep̄sentat beatū Martinū in statu p̄sulari. Et b̄ p̄ter tres eius p̄prietates. Arcus em̄ celestis habet v̄tutē refrigeratiuā ardoris: humectatiuā liquoris: ⁊ p̄nūciatiuā pacis ⁊ amoris: ⁊ ideo in signū pacis ⁊ recōciliatiōis factus est. vt patz Gen̄. ix. Sic btūs Martin⁹ tanq̄ alter arcus celicus primo refrigerabat estū paupertat̄ ⁊ inopie pauperib⁹ subueniēdo. Scd̄o effundebat aq̄s deuotionis ⁊ sapiētie ppl'm fidelit̄ instruēdo. Tertio reformabat pacē trāquillitatis ⁊ amicicie clerū disceptantē ad pacē ⁊ concordiā reducendo. ¶ Primū ptz. nā quidā sunt qui necessitati pauperū subueniūt de sup̄fluo: et illa pietas ⁊ ꝯpassio bona est. Quidā vero oīa sup̄flua pauperib⁹ erogant: ⁊ sibi ipsis sola nec̄aria reseruāt. ⁊ hec ē melior. Quidā vero etiā nec̄aria subtrahūt ⁊ pauperib⁹ subueniūt. ⁊ hec est sūma ⁊ maxima. Talē aūt pietatē cōpassionis btūs Martin⁹ habuit: qui chlamydē sibi necessariū cū paupe diuisit. Uñ bñ poterat dicere illud Job Pat̄ erā pauperū. Jō aūt s̄m Gre. se

dixit patrē pauperū/nō adiutorē vel patronū: vt oñderet ꝙ magno charitatis studio effectuz miscōie cōuertit in affectū nature. Ubi notat Greg. ꝙ ille ꝑfecte tribuit/qui cū eo qd̄ afflicto porrigit/afflicti q̄z animū in se sumit. vt ꝑus in se dolētis animū transferat ⁊ tūc egestati illius ꝑ beneficiū succurrat. ¶ Scd̄m patz, nā boni pastores suos subditos q̄tidie reficiunt doctrinis parit̄ ⁊ exēplis: vt dicit Ber. Qd̄ bñ fecit btūs Martin⁹: q̄ ab orōne et p̄dicatōe spm̄ nō relaxabat. Et b̄ facer̄ potuit: qz habuit tria in ep̄is requisita: q̄ docet apl'us. j. Tim̄. iij. Oportet ep̄m esse ornatū: doctorē: ⁊ hospitalē. Hoc bñ fecit btūs Martin⁹: q̄ fuit interius ornat⁹ decore oim ꝟtutū: ⁊ exteri⁹ honestate moꝝ. Fuit etiā doctor egregi⁹: qz viā salutis oñdebat subditis/⁊ ꝟbo doctrine ⁊ exēplo bone vite. Fuit etiā hospitalis: q̄a suū hospitiuz nlli paupi clausuz fuit: ⁊ oēs pauꝑes viscerosa charitate suscepit. ¶ Tertiū ptz, nā licet obitū suū ante p̄sciret/eāq̄ discipulis nūciasset: descendit tñ ad Nicomediēsem diocesim/⁊ ibidē clerū illū discordantē ad cōcordiā reuocauit: qz magn⁹ amator pacis fuit Nec mirum, qz vt d̄t Aug. in de ciui. dei. Tale bonū est bonū pacꝭ: vt in rebus creatis nihil gratiosi⁹ solet audiri: nihil delectabili⁹ cōcupisci: et nihil vtilius possideri. Cui⁹ rōnem reddit Aug. in lib. de ꝟbis dñi. Qm̄ q̄ in ea non fuerit inuētus/a patre abdicat̄: a filio exheredat̄: ⁊ a spūsctō alien⁹ efficitur. Nec poterit ad hereditatez dñi ꝑuenire: q̄ testamentū pacis noluerit custodire. Ibidē aūt recedens vultus eius tanq̄z iam glorificat⁹ resplēduit ⁊ chorus angeloꝝ laudes deo concinēs a multꝭ auditus fuit. Quē quidē cantū beatus Seuerin⁹ Coloniēsis archiep̄s dum quadā die dñica loca sancta ex more post matutinuz visitaret/audiuit. et suo Archidiacono vt eas audire mereret̄ a dño impetrauit. Cuius meritis ⁊c̄.

¶ De sancto Martino Ser. q̄rtus. Et in ordine. CLXXXIX.

Placens deo factus est dilectus: ⁊ viuēs inter pctōres translatus est Sap. iiij. A ¶ Uerba proposita ad litterā scribunt̄ de Enoch iusto: sz spūaliter intellecta possunt ꝯuenient̄ intelligi de beato Martino. In quibus verbis singularis perfectio beati Martini cōmendat̄ ex tribus. Prio q̄ntuz ad dignitatē quā habuit in statu militari. Scd̄o q̄ntū ad sanctitatē quaz habuit in statu clericali. Tertio q̄ntum ad felicitatē quā nunc obtinet in p̄mio eternali. Primū notat̄ cum premittit̄: placens deo. Scd̄m notat̄ cuz subdit̄: fact⁹ dilectus. Tertiū notatur cū annectit̄: ⁊ viuēs int̄ pctōres trāslat⁹ est. ¶ Circa primū est sciēduz ꝙ btūs Martinus in statu militari habuit triplicē dignitatē per quā merito ponit̄ in exēplū ꝟtutis ⁊ ꝓbitatis ceterꝭ militibꝰ: imo etiā cūctis fidelibus. ¶ Primo nāq̄z in statu militari deo placuit ꝑ mirā fidelitatē. Qd̄ ptz Magna em̄ dignitas fuit ꝙ Martinus adhuc existens cathecuminus inter ipsos gentiles fidei integritatē seruauit in corde. Maior ꝙ fidem illaz ostēdebat in ope. qz Juliani stipēdia postq̄z sibi de cetero militare noluit/recusabat recipe. Und̄ Juliano dixit. Stipēdia tua alijs da. Hactenꝰ em̄ militaui tibi: sed nūc de cetero militare volo ipsi deo. Maxia ꝟo fidelitas

fuit ꝙ fidem trinitatis predicauit in-
trepide in conspectu regis apostate.
Cuz em̄ Julianus sibi impingeret ꝙ
ꝓpter vecordiaz certaminis iminētis
militiā detrectaret: beatus Martin⁹
audacter rn̄dit. Ego signo crucis nō
clypeo ꝓtect⁹ aut galea/hostiuz cune
os penetrabo secur⁹. Et cū ſuaret vt
cras inermis ipsis hostib⁹ obijceret/
vt id qd̄ dixerat factꝫ ꝓbaret. Prius-
q̄ ad certamē ventū esset: hostes pacē
petiuerūt ⁊ se regis imperio volunta
rie subiecerūt. qd̄ nulli dubiū est bea-
ti Martini meritis ꝓuenisse: licz de⁹
meritis sue fidei ipsuz bene potuisset
illesum ab hostib⁹ conseruasse. B
¶ Scd̄o in eodē statu deo placuit ꝑ
mirā pietatē. Qd̄ ptz. Non em̄ vt mo
ris est militū nostri tp̄is fuit pauperū
oppressor/aut bonoꝝ pauperum spo
liator: sed potius fuit pauperū defen
sor ⁊ ipsoꝝ inopie liberalissim⁹ suble-
uator. Qd̄ ptz in hoc ꝙ in media hye
me illi mēdico elemosynā petēti chla-
mydez sibi necessariū diuisit ⁊ mediā
partē mendicanti tribuit. In quo op⁹
magne superogatiōis ostendit: q̄a nō
de superfluo/sed magis de necessario
elemosynā fecit. Propter qd̄ vt chr̄s
ostenderet q̄ntū sibi tale op⁹ pietatis
gratū esset: in nocte sequēti cū Mar
tinus se sopori dedisset: chr̄s sibi cum
mlta militia angeloꝝ apparuit dicēs
Martin⁹ adhuc cathecuminus hac
me veste contexit. Ut sic chr̄s in eo ve
rificaret qd̄ ipse dixerat Matth. xxv
Qd̄ vni ex minimis meis fecistis mi-
hi fecistis. ¶ Tertio in eodē statu pla
cuit deo ꝑ nimiā humilitatē. Qd̄ ptz
Magna em̄ humilitas fuit ꝙ filius
principis militie vnico seruo cōtent⁹
esse voluit. Maior ꝙ ei⁹ seruo subdi
tus esse voluit: q̄z frequēter sibi versa
vice dn̄s seruiebat: ⁊ ip̄m nō seruum
sed tā q̄ equalē sibi reputabat. Ma-
xima v̄o humilitas fuit ꝙ eidē seruo
in extreme hūilitatis obsequio deser-
uiuit. In q̄ nostra arrogātia manife-
ste rep̄hendit: q̄z nullū nob̄ equalez et
volum⁹/sed poti⁹ meliores nob̄ qn̄q̄
despicimus. Et q̄a btūs Martin⁹ in
statu militari sic deo placuit: iō cōue-
nienter de ipso pōt intelligi qd̄ scribit
Deut. xj. Quis est hō q̄ edificauit do
mū nouā ⁊ nō dedicauit eam? vadat
⁊ reuertat in domū suā. Per domuz
nouaz intelligit cor beati Martini ꝑ
gratiā fidei renouatum/⁊ a vetustate
peti purgatū. qd̄ ꝑ opus bonū edifi-
catur ⁊ deo acceptabile reddit. In ba
ptismo aūt deo dedicatur ⁊ sibi ad in
habitandū cōsecrat. Ad hanc aūt do
mū btūs Martin⁹ reuertebat: q̄z cō-
scientiā suā iugit explorabat ne aliq̄d
ibi lateret qd̄ oculos diuīe maiestatis
offenderet. E ¶ Scd̄o ꝯmendat
q̄ntū ad sanctitatē quā habuit in sta-
tu clericali/cū subdit: factus dilect⁹.
Et hoc ꝯueniēter. Plus em̄ est esse di
lectū q̄ esse placitū. Potest autē dici
ꝙ beatus Martin⁹ fuit tam in statu
monachali q̄ etiā pastorali deo dile-
ctus ꝓpter tria. Primo ꝓpter absti
nentie rigorē. Secundo ꝓpter cōtinē
tie vigorē. Tertio ꝓpter orationis fer
uorē. ¶ Primū ptz. Tantū em̄ rigo
rem abstinētie in monasterio tenuit/
ꝙ crudis herbis content⁹ fuit. Et cuz
lxxx. monachos haberet: nullus eoruz
vinū bibit/nisi hoc corporalis infir-
mitas expeteret. firmiter attendens ⁊
iugiter in animo suo reuoluens illud
quod scribit apl̄s ad Rom̄. xiiij. Nō
est em̄ regnū dei, i. non perducit ad re
gnū dei/esca ⁊ potus. i. delectatio que
habet in cibo ⁊ potu. sed iusticia gau
diū ⁊ pax in spūsctō. Ubi ꝑ iusticiā in
telligere d̄bem⁹ mortificatōez carnis

qa iustū est ꝙ caro subijciat̄ spiritui. Et ideo sic est restringēda ſm Aug⁹. vt nō supbiat: sed tñ est nutrienda vt nō succūbat. Per pacē aūt debemus itelligere serenitatē mētis: q̄ maxime in rigore ꝯtinētie cōseruat̄. Per gaudiū aūt intelligere debem⁹ plenitudinē spūalis iocūditatis quā de⁹ principal: t̄ illis tribuit q̄ nō in carnalib⁹ delicijs delectant̄. Nā sicut dr̄ Ber̄. Delicata ē ꝯsolatio diuia: ⁊ nō datur admittentib⁹ alienā ¶ Scdm̄ ptz. Tante nāq; ꝯtinentie fuit/ꝙ non solū causas incōtinētie amputauit/sed etiam occasiones ei⁹ declinauit. Cellā etem̄ sibi a ciuitate ꝑ duo fere miliaria distantē fieri fecit: nec in publicū prodire/nec a cella voluit declinare: vt soli deo liberi⁹ vacaret. Hec aūt cōtinentia qua carnis ⁊ animi voluptates restringim⁹/est q̄ddā genus martyrij: vt dr̄ Ber̄. qr in quotidiana corporis afflictiōe fit q̄dam sanguinis effusio. Ut illi q̄ pro chr̄o dire mortis martyriū semel ferre nō pñt: saltē mitiori/sz diuturniori martyrio sanguinem fundunt. Et subdit. Qd̄ em̄ martyrium graui⁹ est inter epulas esurire: int̄ vestes multas frigore algere: ⁊ int̄ diuitias paupertate p̄mi. Hec oīa beatus Martin⁹ in statu ep̄ali volūtarie sufferebat. Et ideo de ipso recte cātatur. O sanctissima aīa: quā etsi gladi⁹ persecutoris nō abstulit: tamē palmam martyrij nō amisit. Sciendū aūt ſm Chryſ. ꝙ istam ꝯtinentiā incorruptā seruāt sobrietas victus: asperitas cultus: sensuū fortis restrictio: ⁊ occasionū pcti declīatio. q̄ oīa fuer̄t excellent̄ in beato Martino: vt ptz ex p̄dictis. ¶ Tertiū patz. nā orabat feruēter: qr oculis ac manib⁹ fuit semp in celū intentus/⁊ feruida deuotiōe suspensus Orabat etiam potēter: q̄a virtute sue orōis tres mortuos resuscitauit. Orauit etiā perseuerāter: q̄a inuictum ab oratione spiritū nō relaxabat. Uñ ad insinuandū feruorē ⁊ vigorē sue orationis/globus igneus sup caput ei⁹ apparuit: ratiōe cui⁹ par apostolis dictus fuit. D ¶ Tertio ꝯmendatur q̄ntum ad felicitatē quā nūc obtinet in statu eternali/cum annectit̄: et viuēs inter pctōres trāslatus est. Circa quod sciendū ꝙ q̄a beat⁹ Martinus in statu laicali placuit deo ꝑ miram fidelitatē: q̄a fidē trinitatis corā rege perfido audacter cōfessus est: iō translat⁹ est in paradisum ad ꝑpetue cōtemplandū beatissimā trinitatem. Hec aūt visio est tota merces: vt dic̄ Aug. que tante erit suauitatis/ꝙ si in illa nō nisi vnū momentū morari liceret: merito ꝓinde mille anni pleni delicijs p̄sentis vite/recteq; cōtemnerent̄ Uñ dicit Aug. xij. de ciuita. dei. ꝙ ibi beata vita in suo fonte bibit̄: vbi veritatis visio clarissime aperit̄. Qr etiaz beat⁹ Martin⁹ in statu clericali placuit deo per verā humilitatē: iō translatus est ad celestis regni sublimitatē Et hoc ꝯueniēter. Premiū em̄ debet correspōdere ipsi merito. Et q̄a beat⁹ Martin⁹ hic se deprimebat ꝑ nimiaz humilitatē: ⁊ se affligebat per penitētie austeritatē: ⁊ se despiciebat ꝑ habitus vilitatē: Ideo rōnabiliter trāsferri debuit de ista miseria ad celest̄ glorie sublimitatem: ad celestis cōuiuij vbertatē: ⁊ ad beatoꝝ spirituū eternā societatē. Et ista tria tangunt̄ cum de ipso cantat̄. Martin⁹ hic paup ⁊ modicus: celum diues ingredit̄: hymnis celestib⁹ honorat̄. Per hoc em̄ ꝙ dicitur/celū ingredit̄: notat̄ loci sublimitas. Per hoc vero ꝙ diues ingredit̄/notatur illius gaudij vbertas. Per h̄ ꝙ hymnis celestib⁹ honorat̄: notatur

beatoꝝ angeloꝝ societas. Quia vero beatus Martinꝰ placuit deo ꝑ volũtarie afflictionis penalitatẽ: ideo nũc translatꝰ est ad celestis gaudij suauitatem/ vbi nũc eterna leticia indesinẽter reficit. ⁊ illo pane celesti omne delectamentũ in se habente eternalit̃ satiatur. Cuiꝰ regni nos ꝑti. fa. ⁊c̃.

¶ De sancta Elisabeth Ser. ꝑmus Et in ordine. CXC.

Manum suaz aperuit inopi: ⁊ palmas suas extendit ad pauperem. Prouer. xxxj. A ¶ Uerba ꝓposita spũaliter intellecta cõueniẽter intelligunt̃ de beata Elisabeth. que tante fuit pietat̃ ⁊ miscdie/ ꝙ cõmuniter mater pauperũ dicebat̃. Unde ad sue laudis ꝑconiũ cõueniẽter dicere possumꝰ ꝙ manũ suã aperuit inopi. In quibꝫ verbis beata Elisabeth cõmendatur a duobꝫ. Primo a ꝑfecta pietate quã exhibuit circa proximũ ipsius necessitatẽ pijssime releuando. Scdo a plena cõformitate quã habuit circa chr̃m: ipsius vitã ⁊ exempla deuotissime imitando. Primũ notat̃ cum premittit̃: manũ suã aperuit inopi. Secundũ notat̃ cũ subdit̃: ⁊ palmas suas extendit ad pauperẽ. i. ad christum ipsius vestigijs inherendo/ ⁊ eiꝰ exemplis se ꝑfecte conformando. ¶ Circa primũ est sciendũ ꝙ beata Elisabeth manũ sue pietatis paupibꝫ ⁊ afflictis tripliciť aperuit. Primo ipsoꝝ necessitatẽ ⁊ indigentiã misericorditer releuando. Scdo ipsoꝝ doloribꝫ visceraliter cõpatiendo. Tertio seipsam obsequijs ipsoꝝ humiliter applicando. ¶ Primũ ptz: nã statim post mortẽ mariti spũsancto inflãmata/ oĩa q̃ iure p̃rimonij habere poterat: more apostolorũ sibi nihil retinẽs/ in sustẽtationem pauperũ liberalissime erogauit. Tantũ em̃ pietat̃ visceribꝫ affluebat ꝙ de sua substantia hospitale pauperũ cõstruxit: ⁊ in eo nudos: infirmos: cecos ⁊ claudos: ⁊ q̃slibet peregrinos alacriter suscepit: ⁊ cuilibꝫ iuxta rerũ facultatẽ ⁊ sue exigẽtie necessitatẽ: prout decuit ministrauit. Uñ aperte sibi ꝯgruit qd̃ scribit̃ in ps̃. Dispsit dedit pauperibꝫ: iusticia eiꝰ manet in secl̃m seculi. Notabilit̃ aũt dicit dispsit: q̃a oĩa q̃ habere poterat/ in pauperũ necessitates libalissime distribuit. Unde illud bñ adimpleuit qd̃ scribit̃ Tobie iiij. Noli auertere faciez tuã ab vllo paupe. Sed ꝓhdolor multi sunt qui nõ solũ faciẽ a pauperibꝫ ꝑ incõpassionẽ auertũt/ sed etiã ꝟbis obprobriosis lacescũt. Et huiꝰ liberalitat̃ signũ nobis chr̃s in seipso oñdit: qñ manus suas in cruce ꝑforari fecit/ ⁊ nob̃ thesaurũ pietatis copiosissime effudit. B ¶ Scdm ptz. Ipa em̃ tanq̃ pia mater oĩm pauperũ afflictiões ⁊ miserias in seipsa cõpassionis affectu visceralit̃ transformabat. Qd̃ euidẽter ptz ex hoc ꝙ cũ ipsa quadã vice infirmos in hospitali qd̃ ꝯstruxerat visitaret: in introitu domꝰ quendã infirmũ miserabilit̃ inuenit. a quo cũ humilit̃ q̃reret si quid comedere desideraret. Ille rñdit: piscicl̃os recẽtes desidero. Que statim circũstantibꝫ dixit. Cõpatiamini mihi ⁊ misero illi/ afferentes mihi pisciculos q̃s desideranti valeã ministrare. Qui oẽs nec vnũ se posse adq̃rere iurauerunt. Tunc tanq̃ pia mat̃ de dei bonitate cõfidẽs: pelui arripuit. ⁊ currẽs ad fontẽ vicinũ aquã hausit ⁊ pelui plenã piscibus inuenit: quos etiã festinãtius ꝑparauit. Ex q̃bus cũ eger iuxtã suũ desideriũ comedisset: sanꝰ ⁊ incolumis surrexit. Unde

ꝓpter affectū pie cōpassionis sibi com
petit qđ scribit Job.xxx. Flebā q̄ndaꝫ
sup eo qui afflictus erat: ⁊ ꝯpatiebat
anīa mea paupi. Ubi đt Gre. Plus
esse dicimus cōpati ex corde q̄ꝫ dare.
qꝛ quicūqꝫ indigenti ꝑfecte cōpatit:
minus estimat omne qđ dat. Et sub
dit rationeꝫ dicti. Exteriora nāqꝫ lar
giens: reꝫ extra seipsum tribuit. Qui
aūt fleuit ⁊ cōpassionē proximo porri
git: ei aliquid de seipso dedit. L

¶ Tertiū ptꝫ. Considerās btā Elisa
beth plus esse gratū deo se q̄ꝫ sua im
pendere: seipsam postmodū pauperꝫ
obsequio studiosissime deputauit. ita
vt leprosis ⁊ cōtractis: q̄s nec infimi
serui vel ancille domꝰ respicere pote
rant: ceterio plurimū admirātibꝫ/pe
des ⁊ capita ablueret. imo cicatrices
vulnerū mente deuotissima tergeret
⁊ palparet. Qđ vidētes multi tam di
uites q̄ꝫ paupes: deū collaudabant q̄
famulā suā tante humilitatis priuile
gio misericordit insigniuit. Et ido bñ
sibi pōt competere illud qđ dixit Abi
gail ad Dauid.j. Re.xxv. Ecce famu
la tua sit tibi in ancillam: vt lauet pe
des seruoꝝ dñi mei. Hoc em̄ verbuꝫ
dixit Abigail ad nūcios Dauid cum
vellet eam mr̄imonialiter desponsare
Sic beata Elisabeth chr̄o despōsata
se sibi ⁊ eiꝰ pauperibꝫ humilitatis ob
sequio in ancillā offerebat: imitata re
ginā humilitatis obsequio. Que cuꝫ
esset electa in dominā mūdi ⁊ reginaꝫ
celi: seip̄am chr̄o obtulit in ancillā.

D ¶ Circa scđm est sciendū ꝙ ple
na cōformitas quā habuit ad christū
ipsius vitā ⁊ exēpla deuotissime imitā
do recte notat cum subdit: ⁊ palmas
suas extendit ad pauperē. i. ad chr̄m.
Qui cū diues esset in sua deitate: pro
nobis egenꝰ factꝰ est in assumpta scꝫ
hūanitate: vt eiꝰ inopia diuites esse
mus: vt scribit. ij. ad Coꝝ. viij. Jō dic
btūs Bern̄. Nihil ditiꝰ paupꝛtate chr̄i
Preciosiores em̄ sunt panniculi chr̄i
oi purpura: ⁊ gl̄iosius hoc stabulare
p̄sepiū auratis regū solijs. ¶ Potest
autez dici ꝙ beata Elisabeth palmas
suas/hoc ē intellectū ⁊ affectū: quibꝫ
operibꝫ meritorijs insistebat ad chr̄i
sequelā ⁊ imitationē triplicit extende
bat. Primo nāqꝫ ip̄m imitabatur in
ꝑfecta humilitate. Qꝛ cū esset filia re
gis ⁊ vxor magni p̄ncipis: horuꝫ cim
oblita exēplo chr̄i humilitatis operibꝫ
iugiter insistebat: in mēte reuoluens
illud Hiero. Nihil est qđ ita gratum
deo faciat ⁊ hoībus: q̄ꝫ si vite merito
magni/sꝫ hūilitate infimi videamur.
Uñ đt Bern̄. Fode in te fundamētuꝫ
hūilitatis ⁊ ꝑuenies ad fastigiū cha
ritatis. Uis capere celsitudineꝫ dei: se
ctare p̄us humilitatē chr̄i. Quis aūt
sit verus hūilis docet Ber̄. sic dicēs.
Uerꝰ humilis est q̄ parcit anie sue: et
nō vult videri qđ nō est: sꝫ sp q̄ntū in
se ē vult nesciri qđ est. Et huiꝰ hūilita
tis exēplū ꝑoptime ptꝫ in rege dauid.
Qui postq̄ꝫ leonē dissipassꝫ ⁊ goliā ꝓ
strauisset: ⁊ magna ꝟtutū opa pegissꝫ
⁊ ad sublimitatē regiā erectꝰ esset: ad
huc tñ nudꝰ ⁊ succinctꝰ ex hūilitate añ
arcā dñi saltabat: qđ hūiliū ⁊ vulga
riū opꝰ erat. Uñ đt Gre. Ego dauid
saltantē plus stupeo q̄ꝫ pugnātē. Pu
gnādo q̄ppe hostes subdidit: saltādo
aūt corā dño seip̄m vicit. Jō nāqꝫ co
rā dño egit debilia: vt hec ꝑ hūilitatē
solidaret q̄ corā hoībꝫ egerat fortia.

E ¶ Scđo chr̄m imitabat in ꝑfe
cta charitate. Qđ ptꝫ. Jntātū ei cor eiꝰ
in amore diuīs inflāmatū erat ꝙ oēs
mđi diuitias: oēs carnis delicias q̄si
stercꝰ putridū reputabat di. Phil. iij.
Oia arbi. sum vt ster. vt chr̄m lucri.
Uñ đt Gre. Quēcūqꝫ charitas semel

pfecte absorbuerit ad oia terrena fortitudinis. nihilq; reddit. Neq; aliquis sectus p̄ dño mori potuisset in corpe/si pus a terrenis desiderijs mortuus nō fuisset in mente. Et q; perfectissime charitatis exemplū nobis reliquit i chō qui tantū nos dilexit q̄ p nobis pauperē summā z morte acerbissimā pati voluit: ideo ad sui imitationē inuitat quālibet aiam deuotam Cañ. viij. dicens. Pone me sicut signaculū perfecti sez amoris super cor tuū. Ubi dic̄ Aug. Inspice vulnera pendentis: sanguinē morientis: preciū redimēcio. caput habet inclinatū ad osculandum: cor apertū ad diligendū: brachia extēta ad amplexandū. Nec q̄nta sint cogitate: nec in statera cordis appēdite: vt totus vobis figat in corde qui tot⁹ p nobis fuit fixus in cruce. Oō ꝓbus memoriter retinebat z firmiter seruabat bēa Elisabeth. Ideo recte poterat dicere cum sponsa Cañ. j. Fasciculus mirrhe dilectus meus mihi: inter vbera mea cōmorabit. q; cius amaritudinē oculo mentis iugiter meditabat: z eius amore feruētēr inflāmabat. F

¶ Tertio chīm imitabat in pseuerā/cia z longanimitate. Oō prz̄nam fm Bern. pseuerantia est singularis filia sūmi regis: finis z ꝓsummatio virtutū: que sola ertūpbannis reddit eterne retributionis mercedē/dicēte dño. Qui aūt pseuerauerit vsq; in finē: hic saluus erit. Ipsa cīm pseuerantia fm Bern. est corona oīm virtutū. Un dicit. Tolle pseuerantiā: nec obsequiuz mercedē habet/nec laudez fortitudo. Quod ꝓbat per hoc: q̄ si Salomon in deuotione z Samson in cautela p seueraſſet: nec iste sapiētiā nec ille fortitudinem pdidisset. Hanc aūt perseuerantiā beata Elisabeth habuit: que in perfecta humilitate z feruida charitate vsq; ad mortem pduauit: attendens quod dicit Grego. j. moral. Incassum enim bonū agitur/si ante vite terminū deseratur. Et hec perseuerātia bene figurata est in tunica talari ipsius Joseph. Quia fm Grego. talaris tunica nō est nisi actio cōsummata. Tunc cīm protensa tunica talū corporis operit/cum bona actio nos cōtraz deo vsq; ad vite terminū regit. vt omne bonū quod incipimus/perseueranti fine ꝓpleamus. Oō nob̄ p̄st. rē.

¶ De sancta Elisabeth Ser. secūdus Et in ordine. CXCI.

Considerauit semitas domus sue: z panē ociosa nō comedit. Prouer. xxxj. A ¶ Uerba ꝓposita conuenienter assumūtur in laudem z preconiū bēe Elisabeth. In quib⁹ ei⁹ perfectio duplicit cōmendat. Primo a sue mēris discussiōe studiosa. Scōo ab ei⁹ operatiōe ꝓfuosa. Primū notat cuz p̄mittit: cōsiderauit semitas domus sue. i. oēs mot⁹ interiores aie sue. Secundo notat cū subdit: z panē ociosa nō comedit. ¶ Circa primū est sciendū q̄ qlibet bō iustus diligēter debet ꝓsiderare oēs semitas. i. oēs cogitationes z affectiones mēris sue: ne in eis aliquid lateat vel erūpat qō oculos diuine maiestatis offendat. Et ad hāc cōsiderationē inducit Hugo sic dicens. Diligēter attende q̄ntū deficis z q̄ntū ꝓficis: z q̄lis sis in moribz/z q̄lis sis in affectionibz. Redi ḡ ad cor tuū z diligēter ac subtiliē discute teipm: ꝓsidera qd agis/quō vivis/z q̄ tendis. Et cū hoc totū interiorz̄ z exteriorz̄ bonū statū z habitus q̄ntū possibile est plene cognoueris: nō solū q̄lis sis/sed

qualis esse debeas: tūc de cognitione tui poteris subleuari ad cōtēplationē dei. Precipuū em̄ ⁊ p̄ncipale speculū ad videndū deū est anim⁹ intuens se ip̄m. Et istā ꝯsiderationē ⁊ discussionē mētis beata elisabeth q̄tidie freq̄ntabat. Fecit em̄ sicut Seneca refert d̄ Sextio. qui oī die cū se ad nocturnā quietē recepisset interrogabat animū suū: Qd̄ bonum hodie pegisti? qd̄ malū tuū hodie sanasti: cui vitio obstetisti: q̄ parte in v̄tutib⁹ ꝓfecisti: ¶ Potest aūt dici q̄ hec consideratio debet esse tripertita. Prīo vt homo ꝯsideret suos defect⁹ p̄teritos vt corrigantur. Qd̄ bene docet Bern̄. sic dicēs: Consideret aīa maculas suas: vt vidēs doleat/dolens lugeat/⁊ lugens deo placeat/⁊ sibi placēs audiat: Ecce tu pulchra es amica mea: ecce tu pulchra et macula nō est in te: Can̄. iiij. Istd̄ verbū ꝓprijssime ꝯuenit beate elisabeth: cuius pulchritudo bis ingeminat: q̄ nō solū fuit pulchra in interioris mētis affectiōe/sed etiā in exteriori ꝯuersatione: eo q̄ exēpla sctē edificationis oībus ip̄am intuentib⁹ reliq̄t. Secūdo vt homo ꝯsideret suas affectiōes p̄sentes vt dirigant̄. Ad quod hortat̄ Bern̄. sic dicēs: A te tua consideratio incipiat: ne frustra extendaris in alia te neglecto. Quid em̄ tibi ꝓdest si noueris oīa mysteria/oēs vires herbarū/cursus siderū: si te nescier̄/eris similis edificāti sine fundamēto: ruinā em̄ facies/non structurā. Nā quicq̄d extruxeris extra te ip̄m: hoc (vt ipse dicit) erit tanq̄ puluis q̄ a vēto dissipat̄. Et subdit: Nō solum aūt cōsideratio tua a te incipiat/s̄z etiā in te finiatur: vt quicquid ꝯsideratiōi tue se offerat qd̄ ad tuā salutē nō ꝑtineat: hoc noueris respuendū. Tertio vt hō ꝯsideret defect⁹ futuros in quos ex ꝓpria infirmitate labi posset vt caueantur. Homo em̄ vt docet Aug. magis cogitare debet quid sibi boni desit q̄ quid sibi assit. Qd̄ habes caue ne ꝑdas: qd̄ non habes supplica vt habeas. Semp̄ em̄ cogitare debes q̄ sis minor in merit̄ non aūt q̄ sis maior. Si em̄ cogitas q̄ntū aliū p̄cessisti time elationē: si āt cogitas q̄ntū tibi deest igemisc̄: ⁊ cū ingemiscis a delicto curaris ⁊ cū b̄ humiliaris ⁊ ꝓficias. B ¶ Sciēdū aūt ē ꝑm Chrys. q̄ ista cōsideratio sui parit hoi quadripertitū fructū. Primo causat humilitatē sui: vt d̄t Grego. Magno hūilitatis radio sua opa illustrat: q̄ alioꝝ bona subtiliter pensat. Tādiu em̄ quis pctā sua (q̄ nosse ⁊ flere debet) ignorat: q̄diu alioꝝ defectus curiose cōsiderat. Scd̄o inducit charitatē ꝓximi. Ex hoc em̄ q̄ homo ꝓpriam fragilitatē agnoscit/necessitatib⁹ ꝓximi ex charitate liberaliter subuenit. Tertio inducit cōtēptū mūdi. Quia ex ꝯsideratione ꝓprie nobilitatis ⁊ ex magnitudine celestis p̄mij ad quod homo factus est/oīa trāsitoria velut stercora arbitratur. Quarto inducit amorē dei. Quia cū homo cōsiderat q̄ de⁹ ip̄m tanti precij estimauit/q̄ ꝑ ip̄o incarnari et mori voluit/in amore diuino merito inardescit.

C ¶ Circa secundū est sciēdum q̄ eius opatio virtuosa recte ꝑ hoc inuitur qd̄ subdit̄: Et panē ociosa nō cōedit. Potest aūt dici q̄ triplex est panis: videlz materialis/doctrinalis et sacramētalis. Et nullū istoꝝ btā elisabeth comedit ociose/sed magis opose ⁊ v̄tuose. Primo ergo beata elisabeth panē materialē nō comedit ociose/sed magis opose ⁊ v̄tuose. Quod euidēter ex hoc colligit̄ qd̄ in eodē ca. de ea scribit̄. Quesiuit lanā ⁊ linum: ⁊ operata est consilio manuū suarū:

Ubi per lanā de qua vestes fiunt quibus corpora tegunt/possunt intelligi opa misericordie corpalia: quibꝰ feruenter intendebāt/pauꝑes de labore manuū suarū vestiēdo/ꝛ eoꝝ indigētijs ꝓuidendo. Per linū ꝟo qđ ꝑ multas tunsiōes ad candorē deducit/pñt intelligi opera penitētie/puta vigilie oratiōes ꝛ abstinētie: quibꝰ caro mortificat: et mens ad candorē puritatis perducit. Q̄ operose aūt beata elisabeth in istis actibꝰ laborauerit/Sapiens ibidē declarat cū subdit: Manum suā misit ad fortia. quia p̄dictis operibꝰ fortiter ꝛ viriliter insistebat: ꝛ digiti eius. i. cogitatiōes et affectiōes ipi⁹: apprehēderūt fusum/vt de lana ꝛ lino fila faceret et vestem texeret de qua pauꝑes corpaliter vestiret: ꝛ etiā mentē spūaliter adornaret. Nā beata Elisabeth de lana agni. i. de exēplis et vita ch. isti: ꝛ de lino interne puritatis sibi vestē texuit. De qua scribit ibidē: Fortitudo et decor indumentū eius. Sed hic est notabilr aduertēdum ꝙ quāto mulier est fortior ꝛ sedet alti⁹: tāto filū trahit longius: sic mēs beate elisabeth q̄nto magꝭ a terrenis eleuabat: tāto sympidi⁹ claritatē diuinā cōtēplabat: ꝛ feruenti⁹ amore diuino accēdebat. D ¶ Secūdo beata elisabeth panē doctrinalē non cōedit ociose: q̄ veritatē vite quā audiendo vel meditādo didicit/ꝑ boni exempli euidentiā alijs ostēdit. Et de hoc congrue potest intelligi qđ scribit ibidē. Syndonē fecit ꝛ vendidit ꝛ cingulū tradidit chananeo. Nā ꝑ syndonem que de subtilibꝰ filis texit/pōt ītelligi ꝯgregatio sacroꝝ verboꝝ ꝛ bonorum exemploꝝ/quibꝰ beata elisabeth tāq̄ pane mentē ꝯfortante seipsam ꝛ alios reficiebat. Predictā autē syndonē vēdidit: quia ꝑ mercede eterna predictis operibꝰ intēta fuit. Et cingulū tradidit chananeo. Per chananeū q̄ interp̄tatur cōmutat⁹/significant illi qui ꝑ eius exēpla ad bonā vitā sunt cōuersi: quibꝰ ipa tradidit cingulū ꝯtinētie: q̄ mens a noxijs cogitationibꝰ retrahit. et cingulū penitētie: quo carnalis cōcupiscentia restringit. Et etiā cingulū iusticie: quo affect⁹ ab inordiato amore reprimit. E Tertio beata elisabeth panē sacramentalē non comedit ociose/sed magis operose ꝛ virtuose: quia ad sacramētū eucharistie nō cū tepiditate ꝛ desidia accessit (sic ꝓbdolor multi faciunt) sed ad eius ꝑceptionem se cum magno feruore deuotionis ꝛ puritate mentis studiose preparauit. Et ideo per hoc triplicē fructū virtute eucharistie recepit/q̄ solet dono diuini muneris digne cōmunicantibus ꝓuenire. Hoc eñ sacramētum hoīem digne accedētem confortat in virtuosa actiōe: mentē subleuat in diuina contēplatione: et cor accendit in bonoꝝ celestiū feruida desideratiōe. Et ista tria figurant per hoc ꝙ helias in fortitudine panis subcinericij quē monitu angeli in deserto degustauit quadraginta diebꝰ ꝛ quadraginta noctibus ambulauit ꝛ vsq̄ ad mōtē dei oreb ꝑuenit et in ostio spelunce stetit. Tūc eñ homo in fortitudine hui⁹ cibi ꝑ q̄draginta dies ambulat/quādo ꝟtute hui⁹ sacramenti in bonis actib⁹ laborare nō cessat. Tunc aūt mēs ad montē dei oreb perducit/quādo ꝟtute hui⁹ sacramēti in dei cōtēplatione per amorē ꝛ desideriū subleuat. Tūc stat in ostio spelunce/quādo per feruidum amoris desideriū vult liberari a nexibus corpis: ꝛ feruēter appetit peruenire ad regnū beatitudinis. Cuius nos participes ꝛc.

¶ De sancta Elisabeth Sermo ter-

ius/ er in ordine. CXCII.

Mulier timēs deū ipa laudabit: Prouer biorū. xxxj. Uerba ꝓposita quemēter assumunt ad laudem z pcōniū beate elisabeth. In quib⁹ ꝓbis beata elisabeth cōmēdat specialiter a duob⁹. Primo a perfectiōe meritorū. Scdo a retributiōe ꝑmiorū. Primū notat cū ꝑmittit: Mulier timēs deū Scdm notat cū subdit: ipa laudabitur. B Circa ꝓmū est sciēdū q beata elisabeth recte dr mlier: nō ꝓpter sexū fragilitatē/ sed ꝓpter bonorū operū fecūditatē. Que erā bñ dr timēs deū. Et istū timorē in hoc ostēdit q māda ta dei pfecte custodiuit: z eis volūtatē nūq in aliq̄ preteriit. Cōgrue aūt per fectio suoꝝ meritoꝝ hic nomie timorīs exprimit duplici ratiōe. Primo ꝓpter modū vsitatū loquēdi veteris legis: que erat lex timoris: ideo timorē magis q̄ amorē mentib⁹ hoim inculcabat. Scdo q hic nō loquit de timore seruili/ nec etiā de timore initiali: q̄ est ꝓncipiū sapiētie: sed magis de timore filiali z casto: quo sponsa timet spōsum offendere etiā in mimo. Et iste timor ꝑm Bedā est virtus ⁊ tus: z com ꝓhēdit in se oēm rōnē donoꝝ z omnē pfectionē virtutū. C Pōt aūt dici q meritoꝝ suoꝝ pfectio in hoc oñdit q oia q̄ possidebat ꝓpter amorē dei relinq̄bat. Nec aūt sunt tria/ res exteriores/ corp⁹/ z ipa aia. C Primo q̄ beata elisabeth reliqt ꝓpter cbīm res exteriores. Qđ ꝑz p hoc q oēs suas facultates q̄s iure p̄imonij hic poterit/ in ꝓstructiōe hospitalis et in sustētatiōe paupeꝝ z egenorū totaliter expendit. Et sic cbīm pauperē in volūtaria paupertate secuta fuit. Hanc aūt paupertatē q⁹ merito exēplo debem⁹ āplecti ꝓpter tria bona q̄ ex ipsa cōsequmur. Primo nanq; volūtaria paupertas hoiem a curis z sollicitudinib⁹ relevat. Secūdo hoiem spūal'r ditat. Un dicit Bernh. Nihil est dit⁹ paupertate christi: si ꝑ pter cbīm sponte suscipit et patienter sustinet. Tertio q; hominē in magno honore z gl'ia exaltat. Un dicit Aug. q illi qui nūc ꝓ christo p voluntariā paupertatē despecti sunt/ tunc cū ipo iudice⁹ apparebunt. Dignū est em vt illi qui nūc ꝓ christo humiles z abiecti vident/ tunc in iudicio gloriose super alios exaltent. B Secūdo beata elisabeth ꝓpter christū reliquit corp⁹ ꝓpriū. Et hoc tribus modis. Primo p carnis macerationē: q; corpus suū ieiunijs/ vigilijs z orationib⁹ ꝑ nuis arterebat: ne appetit⁹ carnis lasciuiret: z contra spm̄ presumptuose se erigeret. Et ad hoc quēliber boīs tatur apls ad Col'. iij. Mortificate inquit mēbra vestra q̄ sunt sup terrā. Secūdo per corpalis cōmodi abiectionem. Nō em̄ corp⁹ suū delicate nutriebat: nec somno z solatijs intēdebat: sicut mulieres cōiter facere consueuerunt: sed magis in oñib⁹ actib⁹ virtuosis ipm̄ fatigare spūi cogebat. In hoc tamē discretio est tenēda: quia ꝑm Aug. sic reprimēda est caro vt nō succūbat: et sic ē nutrīēda vt nō supbiat. Tertio p penalitatū volūtariā susceptionē. Tā tū em̄ erat i amore cbīi succēsa vt nullas penalitates/ nll'os labores p cbīo subire phorresceret. Nec mīr; q; cbīstus in his tribus seipm̄ nob⁹ ꝓposuit in exēplū. Ipe em̄ toto tpe q̄ fuit in mūdo artissimā vitā duxit: vt ꝑz p ieiuniū in deserto. Numq̄ etiaz cōmodū corporis quesuit: vt patet per rectiōnationē eius in ꝑsepio. Ad vltimum etiā amarissime mortē se p nob⁹ exposuit: vt nos exemplo sui ad actꝰ sil'es

informaret. Quicũq; igit̃ vult eẽ imitator christi ⁊ beate elisabeth/debet ꝑ ieiunia/vigilias et orõnes carnẽ suaꝫ affligere et om̃e cõmodũ corꝑale ꝓpt̃ christũ postponere: et si necesse sit etiã penas ⁊ obprobria ꝓpter ip̃m patiẽter sustinere. L ¶ Tertio beata elisabeth ꝓpter christũ reliq̃t aĩam suam per ꝓprie volũtatis abdicationẽ/exemplo christi: q̃ dicit Joh. vj. Nõ veni facere voluntatẽ meã/sed voluntatẽ eiꝰ qui misit me. Ad quod etiã christus nos verbo ⁊ exemplo inuitat Luce. ix. cũ dicit: Qui vult venire post me: abneget semetip̃m. Ubi dicit Basilius Abnegatio suij p̃iꝰ est totalis sui obliuio ⁊ recessus a ꝓprijs voluntatibꝫ. Et ideo quicũq; cum beata elisabet culmen spũalis perfectiõis attingere voluerit/oportet ꝙ exẽplo christi in hoc se cõformet/ꝙ volũtati ꝓprie renũciet ⁊ ꝙ suã voluntatẽ ita diuine volũtati ꝯformet/ꝙ nihil aliud velit nisi solum illud qđ est beneplacitũ volũtati diuine. Uñ ille ꝑe cõformat̃ exẽplo christi ⁊ beate elisabet/qui volũtatẽ diuinã sibi p̃stituit regulã ⁊ mẽsurã oĩꝫ actionum suarũ: ita ꝙ in oĩbꝫ actionibꝫ et desiderijs nihil aliud concupiscat nisi ꝙ honor dei tã in vita q̃ꝫ in morte impleat̃ in seipso ⁊ in om̃ibꝫ creaturis.

¶ Sed est sciendũ ꝙ istã ꝑfectionem nullus põt attingere nisi solũ ille q̃ ꝑfecte ꝯtẽnit seip̃m. Homo em̃ ad istã ꝑfectionẽ tendẽs oportet ꝙ ꝑfecte cõtemnat seip̃m: hoc est omne illud qđ a seip̃o habet. Qđ autem habet a deo puta dona dei quibꝫ christo ꝯformat̃ illa debet sũme reputare ⁊ summo studio custodire. Uñ de talibꝫ đt Apl's ad Col. iij. Mortui est ⁊ vita vestra abscondita est cũ christo in deo. Et bene dicit/abscõdita est: qnia vita illa q̃ mens ꝑ amorẽ ꝯtinuũ ꝑfecte vnit̃ deo in patria/illa est nobis in p̃nti abscondita: q̃ ꝓpter necessitatẽ corꝑalis vite talis amor in p̃nti vita nõ põt esse cõtinuꝰ/sed interrũpit̃ somno ⁊ alijs necessitatibꝫ corꝑalibꝫ. Sed hoc patẽter appebit in beata vita: vbi speculo eternitatis ꝯtinue fruemur: ⁊ in solo deo iugiter delectabimur. Et ideo bñ subditur: Cũ aũt christꝰ apparuerit vita vr̃a: tunc ⁊ vos cũ ip̃o apparebitis in gl̃ia. D ¶ Circa scđm est sciẽdũ/ꝙ retributio suorũ premioꝝ ꝯuenienter notat̃ cũ subdit̃: ip̃a laudabit̃. Talis em̃ laudatio est aĩme sue perfecta glorificatio: que cuilibet beato mẽsurabit̃ iuxta qualitatẽ ⁊ exigentiã suoꝝ meritoꝝ. Qđ bene figurat̃ in ꝯuiuio ioseph Gen. xliij. vbi q̃libet fratꝝ suorum locatꝰ est iuxta ordinẽ p̃mogeniture sue. Quia s̃m Aug. quãto quisq; hic fuerit humilior ⁊ sua reputatione abiectior: tanto ibi excelsiorẽ locũ glorie obtinebit. Uñ scribit̃ ꝓuer. vlt. Date ei de fructu manuũ suaꝝ. i. glorificate eam s̃m exigentiã meritoꝝ: ⁊ laudent eã. i. laudabilẽ et cõmẽdabilẽ eã ostendẽt: in portis. i. in extremo iudicio opera eius. In quo due porte ostẽdent̃: videlicꝫ porta paradisi/qñ dicet̃ electis: Uenite bñdicti patris mei: ꝑcipite regnũ qđ vobis paratum est ab origine mũdi. Et porta inferni/qñ reprobis dicet̃: Ite maledicti in ignem eternũ: qui paratꝰ est diabolo. i. lucifero: qui fuit primꝰ angelꝰ ⁊ ceteris clarior ⁊ excellẽtior in naturalibꝫ: ⁊ angelis eius. i. demonibꝫ sibi ꝯsentiẽtibꝫ ⁊ secũ cadentibꝫ. ¶ Sed cum Glo. dicat ꝙ ista est vox dei ad ip̃os angelos merito dubitat̃/quõ hoc verbũ angelis dici possit: cũ solus christꝰ (vt ipse met testat̃) reddere velit vnicuiq; s̃m opa sua? Ad qđ dicẽdũ ꝙ ipse christꝰ solus reddet premiũ beatitudinis au

ctoritatiue ⁊ ꝑncipaliter. Angeli autē ad hoc cooꝑabunt dispositiue ⁊ ministeraliter. s. q̄ꝫtū ad cineꝝ collectionem/ ⁊ q̄ꝫtū ad iudicij ꝑconisationē: iuxta illud Matth. xxiiij. Mittet filiꝰ hominis angelos suos cū tubis: qꝛ potēti virtute clamabūt: Surgite mortui ⁊ venite ad iudiciū. Et cōgregabit electos eius a q̄ttuor ventis celi. Et etiā q̄ꝫtū ad beatorū in celū cōductionē et eterni gaudij ostensionē. Unde dicit Bern. Puto ꝙ angeli non dedignabunt eis ministrare in celo/ quibꝫ ministrauerūt in sterq̄linio. De hac gl'ia celesti sic dicit Bern. O vere ⁊ gloriosa societas: o sanctū ꝯuiuiū: o desiderabiles epule: vbi nimirum anxietas nulla/ nullū poterit fastidiū esse: quoniā ibi satietas sūma ⁊ summū inerit desideriū. Et subdit: Festinemꝰ ꝓinde charissimi ad locū tutiorē/ ad agꝝ vberiorē/ ad pastū suauiorē: vbi habibitemꝰ sine metu/ abundemꝰ sine defectu/ epulemur sine fastidio. Illud em̄ est solū ⁊ verū gaudiū (vt ipse alibi dicit) qđ nō de creato sed de creatore cōcipit. Cui cōparata oīs aliena iocūditas meror est/ om̄is suauitas dolor est/ om̄e dulce amarū est/ om̄e decorū fedū/ et quodcūqꝫ delectare pōt molestū. Cuiꝰ gaudij ⁊c.

¶ De sancta elisabeth Sermo quartus/ et in ordine. CXCIII.

Fortitudo et decor indumentū eius: ⁊ ridebit in die nouissimo: Prouerb. xxxj. A ¶ Uerba ꝓposita cōueniēter exp̄munt beate elisabeth laudē ⁊ ꝑconiū q̄ ad duo. Prīo q̄ꝫtū ad vbertatē sue virtuose ꝑfectiōis quā habuit in via. Secūdo q̄ꝫtū ad sublimitatē gloriose retributiōis quam nunc possidet in patria. Primū notat cum ꝑmittit: fortitudo ⁊ decor indumentū eius. Secūdū notat cū subditur. Et ridebit in die nouissimo. ¶ Circa primū est sciendū ꝙ vbertas sue virtuose ꝑfectiōis ꝯueniēter exprimitur ꝑ fortitudinē ⁊ decorē indumēti: quia ꝑfectio virtuosa qua mens sua ornabatur consistebat in fortitudine amoris ⁊ decore oīs virtutis. Qđ patet ex hoc: qꝛ in ea refulget triplex decor virtualis/ videlꝫ incipientiū/ ꝓficientiū ⁊ perfectoꝝ. ¶ Ad cuiꝰ maiorē euidētiam est sciendū/ ꝙ decor incipiētium cōsistit in innocētie recuꝑatiōe: ꝓficiētium in virtuali augmēto ⁊ ꝓgressione: sed decor ꝑfectoꝝ consistit in perfecta christi imitatione. ¶ Primo ergo decor incipientiū consistit in innocentie recuperatiōe: hec autē recuperatur per penitentiā: que fm Aug. pctā diluit ⁊ angelice felicitatis ꝯsortes facit. Nō solū autē penitētia restituit innocentiā: sed quādoqꝫ homo resurgit ad maiorē gratiā. Unde dicit Amb. Fidelior factꝰ est petrus postq̄ꝫ fidem se ꝑdidisse defleuit: atqꝫ ideo maiorem gratiā reppit q̄ꝫ amisit. B ¶ Qualiter aūt penitētia sit agēda/ docet idē Amb. dicēs: Qui penitentiā agit paratus debet esse ad obprobria ꝑferenda iniuriasqꝫ subeūdas: nec cōmoueri si quis ei sui peccati crimē obijciat. Ad talē penitentiā faciendā hortatur Bern. sic dicens: Ad agendā penitentiam nulla austeritas te deterreat: qꝛ nō sunt condigne passiōes huiꝰ tēporis ad ꝑteritā culpā que remittit/ nō ad ꝑsentis ꝯsolatiōis gratiā q̄ imittitur: nō ad futurā gl'iam que ꝓmittit. Et talē penitentiā beata elisabeth continuauit: et ideo decorē ꝑfecte innocētie ꝯsecuta fuit. Quod patet ꝑ hoc/ qꝛ

sm Orige. perfecta innocentia habet tres pedissequas. Prima est fama celebris ⁊ illesa: que innascit ex detestatione peccati. Unde dicit Orige. Ad reparandā famā lesam nihil adeo efficax puto quam id perfecte abominari / per quod maxime contingit famam maculari. Per hoc enim fit regressio ad bonū / quod malū infamie detestaris. Cuius ratio est. Cum enim fama celebris sit status illese dignitatis: status autem dignitatis non ledit nisi per notoriū mortale peccatū ideo sm Orige. consequens est ibi esse celebrem famā / vbi verā contingit inuenire innocētiā. Secūda pedissequa est secura ⁊ suauis cōsciētia: que innascit ex dolore peccati. Unde dicit Origenes. Quāto magis sensitiua pro peccato cōmisso in se vim veri doloris excipit: tanto iocūdius in se ratio tota dulcescit. Sicut ergo semper presumit seua turbata cōsciētia: ita ecōtrario secura mēs quasi iuge cōuiuiū: prouerb. xv. Ex quibus euidēter patet quod vbi innocētia ibi necessario est suauis conscientia. Tertia pedissequa est pudica verecundia. Unde dicit Orige. Infrunite inuerecūdie tanquam pessime prolis pestilēs mater est cōsuetudo peccādi. Quod enim frequenter male cōmittitur: eo credit cōmitti licentius quo frequētius. Sed sctē innocētie se sociat nobilis verecūdia / in qua per totā innocētis faciē fit rubea perfusio etiā de peccato alieno. Et hāc pedissequā gignit in nobis verecūdia cōfessiōis. Unde dicit Greg. Bona verecūdia quā in confessiōe vere penitēs sustinet: nā ⁊ verā gignit pudiciciā ⁊ verā cōplet penitētiā. Et propter istū decorē innocētie beata elisabeth ⁊ quelibet mēs deuota fit amabilis diuine maiestati: iuxta illud Ps. Et cōcupiscet rex decorē tuum.

L ¶ Secūdo beata elisabeth fuit induta decore proficiētiū: qui consistit in tribus: videlicet in forti tentationū reluctatiōe: in continuo proficiendi desiderio sine interruptiōe: ⁊ in feruida bonorum operum exercitatiōe. ¶ De primo sciendū quod ipsi proficiētes precipue sustinēt triplices tentatiōes. Et primo vagarum cogitationū: quibus eis aduersarius peccata preterita ad mēoriā reducit. Secundo titillationē inordinati amoris. Quia hostis antiquus per nihil aliud plus potest impedire progressum virtutis quam per imissionē inordinati amoris. Tertio patiuntur diffidentiā virtuose continuatiōis: quia timēt quod in rigore incepto perseuerare nō possint. Et his tribus tentatiōibus beata elisabeth restitit vigorose: nam ipsa presentiā diuinā iugiter cōcupiuit: ⁊ mens eius amore diuino perfecte succēsa fuit: et iugē perseuerātiā in bono virtutis tenuit. Unde bene figurata est in ipsa iudith: que sicut legitur Judith. x.) cū iret ad holofernē triplici ornamēto vsa fuit. Nā discrimiauit crinē capitis sui / ⁊ posuit mitrā super caput suū / ⁊ accepit monile in pectore / ⁊ anulos in digitis suis. Per mitrā enim intelligitur animi stabilitas: qua vage cogitatiōes prohibentur / sicut pili per mitram cōstringuntur. Per monile quod pectus ornat sponse / ne amor adulterinus subintret / intelligitur diuini amoris sinceritas. Sed per anulū vt fidei constātia sponse seruet / designatur fiducia et mentis robur in bono incepto perseuerādi. D ¶ De secūdo sciendū quod desideriū proficiēdi in hoc attēditur quod homo feruido conatu semper ad meliora nitatur / nil reputās ea que iam habuit respectu eorū que habenda sibi necessaria nouit / exemplo apostoli: qui dicit ad Philip. iij. Que retro sūt obliuiscēs / ad ea que āteriora sunt me extendēs. Unde dicit Cassi. Ibi bonus incidit deficiēdi periculū: vbi proficien

di deponit appetitū. Ideo dicit Aug. Summa perfectio christiane religionis est: vt quātūcūq; homo in hac vita ꝓficiat/semper sibi putet superesse quod querat. Hoc autē feruidū ꝓficiendi desideriū habuit beata elisabeth: et ideo bene figurata est per Judith: que cum iret ad holofernē / suis sandaliis ornata fuit. Sandalia enim que sunt inferi⁹ clausa ne pes terram contingat z superi⁹ aperta/significāt affectū ꝓficientis: qui dicit esse inferi⁹ clausus/ne attendat ad ea que boni gestiū: sed apertus superius/quārum ad ꝓficiendi desideriū. Et de tali ꝓgressu virtuali scribit Lañ. vij. Quā pulchri sunt gressus tui in calciamētis filia principis. Filia principis est anima diuina imagine insignita: cuius gressus in ꝓcessu virtutis sunt pulchri et diuinis oculis grati: sed dicunt fieri in calciamētis. i. in affectibus decore virtutū ornatis. ¶ De tertio sciendū q; nō sufficit homini solū habere ꝓficiendi desiderium/nisi cū hoc habeat operis exercitiū virtuosum. Sed hoc exercitiū virtuosum nō est vniforme sed variatur fm varios status et conditiones hominū/z fm varietatē donorum que quis a deo recipit: nam ille qui accepit a deo quinq; talēta/id est quinq; dona gratuita/tenet se exercitare in oībus: z de ꝓpsis donis et eorū lucro tenetur reddere rationem. Ad quod nō tenet ille qui solum duo vel tria talenta recepit. Unū dicit Greg. Cū em augent dona/ratiōes etiā crescunt donorū. Et quo patet q; si ille qui acceperat quinq; talenta fuisset solum superlucratus tria: hoc sibi nō sufficeret ad salutem: sicut illi sufficit qui tria talenta recepit si alia tria superlucratus sit: vt patet Matth. xxv. Tale autem exercitiū virtuosum habuit beata elisabeth que omni tempore se in virtutum actibus exercebat.

Et ¶ Tertio beata elisabeth fuit indura decore perfectorū: qui cōsistit in perfecta christi imitatiōe. Que attenditur in tribus. Primo in omniū rerum mundialiū perfecta renūciatiōe sicut christus pervoluntariā paupertatē oīm perfecte renūciauit. Et ad hāc inducit christus suos discipulos Luc. xiiij. cum dicit: Nisi quis renunciauerit oībus que possidet/nō potest meus esse discipul⁹. In quo actu beata elisabeth christum secuta fuit: quia ꝓpter christum omnib⁹ diuitijs z bonoribus perfecte renūciauit. Secundo in suppsius perfecta derelictione. Debet autem homo perfectus se ipsum derelinquere: et q̄tū ad actuū suorum ꝓpriam complacentiā: z q̄tū ad amorem naturalē quē habet ad seipsum: de q⁹ supra sermone de oībus sanctis: ita q; homo nec seipm diligat: nec etiā in vllis actibus virtuosis quos deus in ipso operat/aliquā complacentiā habeat ꝓpter se/sed solū ꝓpter bonorem dei. Hanc perfectionem habuit beatus augustin⁹/cū dixit. ix. confessi. Tu refulgeo et placeo: vt abijciam me et eligam te: z nec mihi nec tibi placeā nisi ꝓpter te. In quo actu etiam beata elisabeth christū secuta fuit: quia pure omnes actiones suas in bonorem dei ordinauit. Tertio in sue mentis ad deum ꝓfecta sublevatiōe: sicut mens christi fuit in ꝓfecta vnione ad deū iugiter sublimata. Et tales mētes solū sapiūt ea q̄ sursū sunt/nō q̄ sup terrā. Et ꝓ hoc tam nō sibi viuunt sed deo. Et de hoc decore scribit Job. xxvj. Spūs dñi ornauit celos. Nam sicut celi cōtinue mouentur circa terram/ipsam tamen nunq; ꝓtingunt: sic iste mentes licet versent

circa carnē ꝙruz ad inhabitationem
z necessariā nature sustentationē: car
nem camē z terrena nō pringūt p con
sensum z delectationē. Et hoc fit ꝓpt
eam mētalē abstractionē qua sic sub
limant: vt iam nō in terra/sed in celo
cōuersari videant. Propter quā sub
limitatē beata elisabeth cū talibꝫ spi
ritibꝫ pōt dicere cū apl'o ad Phil. iij.
Nostra ꝙuersatio i celis est. Et sic ap
paret vbertas sue virtuose pfectionis
quā habuit in via. ℣ ¶ Secūdo
describit ꝙruz ad sublimitatē gl'ose
retributiōis quā nūc possidet i patria
cū subdit: Et ridebit. i. gaudebit i die
nouissimo. qñ deus cuilibet premiuz
dabit p suis opibꝫ / siue bona fuerint
siue mala: vt dicit Apl's. Et tale meri
tū beate elisabeth ꝙsistebat in fortitu
dine patiētie z in opibꝫ misericordie z
iusticie: quia oia diuina p̄cepta fideli
ter obseruabat: z seipam in opibꝫ mi
sericordie iugiter exercebat: ideo me
rito p sua laude ser bit vbi. ē. Accin
xit fortitudine lumbos suos z robora
uit brachiū suū: seipam videlz in ope
ribus patiētie/misericordie z iusticie vi
riliter exercēdo. Et ideo merito ride
bit. i. gaudebit in nouissimo die/quā
do ch'ist' sibi z alijs dicet: Uenite be
nedicti patris mei: ꝑcipite regnū ꝛc.
Cui' regni nos participes faciat ꝛc.

¶ De sancta Cecilia Sermo p̄m'/
et in ordine. CXCIIII.

BReuis in vo
latilibꝫ apis/z initiū dulco
ris Label fructꝰ ei': Eccli. xj.
Quia beata cecilia ꝓpter dulcorē sue
deuotiōis apī melliflue cōparat: ideo
ad sue laudis p̄conium verba ꝓposita
merito assumunt. In quibꝫ beata ce
cilia cōmēdat specialr a duob'. P'mo
a mire sanctitatis pfectiōe. Secūdo
ab eterne mercedis retributiōe. P'mū
in ea respicit statū vie. Secundū
respicit statū p̄rie. Nā ꝓpter mire sctitatis
pfectionē p̄mittit: Breuis in volatilibꝫ apis. Sz ꝓpter eterne mercedis
retributionē subdit: et initiū dulcoris
habet fruct' eius. B ¶ Circa p̄mū
est sciendū q̄ sue sanctitatis pfectio
hic innuit ex tribꝫ. Primo ex magna
sui corpis castigatiōe. Secūdo ex ei'
feruida oratiōe et interna deuotione.
Tertio ex omniū virtutū fecūda ope
ratiōe. ¶ P'mū innuit in ei' breuis
tate. Quia fuit breuis z restricta in se
q̄ndo carnis oblectamēta: sz fuit am
pla z dilatata in rigore discipline z pe
nitētia: quia cilicio semp ad carnē por
tabat: crebris ieiunijs corp' macera
bat z internis gemitibꝫ deū exorabat
vt eius ỽginitatē ꝙseruaret illesam/z
in aīa p̄ interno puritatē/z in corpore
p ỽginē integritatē: ideo petebat di
cens: Fiat dñe cor meū/q̄tū ad interna
lē puritatē: et corpus meū/q̄tū ad
corporalē integritatē/immaculatū vt
nō cōfundar. Cū cū ad sponsum suū
valerianū traducta fuisset/z secū se
creta cubilis accepisset: p̄m ad casti
tatē dulciter inuitauit/dicēs se habe
re angelū dei amatorē: qui tanto zelo
suā castitatem custodiret: q̄ si videret
q̄ eā polluto amore contingeret: statī
furorē suū ī ipz exerceret: z amitteret
florē sue gratissime iuuētutis. Ex cuj
us ꝓhibitione diuino nutu coronat'/z banū
papā adijt z ab ipo baptizatus fuit: z
sic in ỽginitate p̄mānit: z cū fratre suo
tiburtio coronā martyrij adept' fuit.
B ¶ Scōm innuit in volat'q̄ita
te cum subdit: Involatilibꝫ. Circa qō
sciendū q̄ apes in volādo strepitū fa
ciunt: alas suas extendūt/z ꝛtrahūt

postmodū attrahūt: sic beata Cecilia internū strepitum faciebat in oratōe per gemitū. Ideo de ea scribit q̄ nec diebus nec noctibus ab oratiōe cessabat. Item alas mentis extendebat in cōtemplatiōe ad dominū. Ideo de ea legit q̄ euāgeliū christi semp̄ in pectore suo gerebat: ⁊ q̄ a colloquijs diuinis nunq̄ cessabat: sed extensas cōtrahebat per informationē ad proximū: quia p̄ suā instructionē ⁊ angelicum oraculū rosas miri odoris sibi a paradiso portātē/ Tiburtiū ⁊ Ualerianū ad coronas vocabat. Et sicut apis ad volandū per tria specialr̄ excitat: vicz per tēporis serenitatē: per florū amenitatē: ⁊ per dulcis vini sapiditatē: sic beata Cecilia volauit ad deū per contemplationē: quia in ea fuit serenitas cōsciētie: flos interne puritatis ⁊ mundicie: ⁊ vinū mentalis suauitatis ⁊ leticie. Unde spūssetūs ex his tribꝰ quālibet animā deuotā excitat ad cōtemplationem diuinā Cañ. ij. sic dicens. Surge p̄pera amica mea ⁊ veni: ad diuinā scz veritatē cōtemplandā ⁊ eiꝰ dulcedinē degustādā. Et subdit causam. Jam em̄ hyems transijt: ecce serenitas cōscientie. flores apparuerūt in terra nostra: ecce florida venustas puritatis ⁊ mundicie. Et infra. Ueni de libano: ecce vinū iocunditatis ⁊ leticie. De quo vino scribitur Osee. xiiij Memoriale eiꝰ sicut vinū libani. Qd̄ s̄m glo. est suaue ⁊ odoriferꝫ ⁊ mentis oblectatiuū. L ¶ Tertiū innuit in apis proprietate cum subdit: apis. Que sicut in libro de ansalibus dicit triplex est. Nā primo apes ad operandum mutuo se adiuuāt. Secūdo torpētes ad mellificandū stimulāt. Tertio p̄ tuendis domicilijs vitā donāt. ¶ Primū patet. Apes enim ordinate mella componūt. nam quedā earū flores adducunt: quedā de floribꝰ adductis rorem colligūt: quedaz alucaria componūt: quedā vero mellificationi intendunt. Sic beata Cecilia mō flores colligebat quos sibi angelꝰ de paradiso apportabat: lilia scz castitatis ⁊ rosas charitatis. Modo rorem celestē. i. spūssancti gratiā per deuotionē sugebat: qui ipsam varijs virtutibus germinare faciebat. Modo etiā alucariū cōponebat: quia corpus propriū ⁊ etiā mentē in omni puritate cōseruabat. Modo etiā mellificationi intendebat: quia dulci deuotioni iugiter insistebat. ¶ Secundum patet. Nam sicut dicitur in eodem libro Quascūq̄ viderint ocio torpentes et mellificationi nō insistētes: illas aculeis suis pungunt ⁊ ad mellificandū inducūt. sic beata Cecilia Tiburtiuz ⁊ valerianū ad credenduz pupugit et induxit: taz p̄ fidei p̄dicationē q̄ etiā per miraculoꝝ operationē. Unde dixit. Eia milites christi abijcite opa tenebrarū ⁊ induimini arma lucis. i. fidem veram amplectamini: ⁊ p̄ ea cōstanter patiamini/ q̄ vos contra oēm impugnationē diabolicam ⁊ tyrānicam muniet ⁊ defendet. ¶ Tertium patet. Nam sicut ibidez scribit: Apes tantū sua domicilia diligunt/ q̄ ꝯtra examen alienū vsq̄ ad mortem sua alucaria defendunt: sic beata Cecilia p̄ domo celestis patrie sibi cōseruanda vitam suā per martyriū libenter ⁊ hilariter exposuit. Uñ iudex Almachiꝰ postq̄ facultates sui patrimonij ab ea requisiuit/ quas pauperibus distribuit: iussit eam in bullienti balneo cōcremare: in quo per diem ⁊ noctez illesa p̄mansit. quā spiculator tertio ictu p̄cussit: sed caput eius amputare non potuit. ⁊ sic cruentata per triduū superuixit: ⁊ omnes fideles in fide cōfor

fortaui: ⁊ suam domum in ecclesiaꝫ consecrari fecit. Cuiꝰ meritis nos participes faciat ⁊c̄.

¶ De sancta Cecilia Ser. secundus Et in ordine. CXCV.

Circa secunduꝫ est sciendū ꝙ sue mercedis eterna retributio cōueniēter notatur cum subditur: initiuꝫ dulcoris habet fructus eiꝰ. quia fructus sue retributionis in illo bono diuino consistit: qđ est causa et initium omnis delectationis create. A

¶ Potest autēꝫ dici ꝙ beata Cecilia fructū siue gustum sui dulcoris haurit ex triplici fonte. Primus est fons vite ⁊ eternitatis/ in quo beata Cecilia dulciter immergitur ⁊ eius gustu eternaliter satiatur. Gustus huiꝰ fontis sordes abluit: omnem sitim terrenam extinguit/ ⁊ imaginē dei per peccatum amissam per gratiaꝫ restituit. Unde dicit Aug. Quicq̄d habemus iusticie contra superbiā: quicq̄d temperantie ꝯtra carnis lasciuiā: quicq̄d fortitudinis contra mundi molestiā: quicq̄d prudentie cōtra diaboli astutiam: totum de hoc fonte descendit.

¶ Sciendū aūt ꝙ virtus ⁊ efficacia huius fontis etiā hic in via tribꝰ modis attingit. Primo quidē vehementia desiderij. Secūdo feruore dilectionis. Tertio puritate orationis. Primū patꝫ. nam anima deuota ex nimia desiderij vehemētia ꝓrumpit in illud ps̄. Quemadmodū desiderat ceruus ad fontes aquaruꝫ ita desiderat anīa mea ad te deus. Nec mirū: quia quicquid est in creatura rationali virtutis ⁊ gr̄e: totū emanat ab illo fonte. Unđ dicit Aug. In regione illa intelligibilium vita btā in suo fonte bibit: inde humane vite hic aspergit/ vnde in tēptationibꝰ huius seculi iuste: tēperate: fortiter prudēterq̄ viuat. ¶ Secundum ptꝫ ꝑ Ber̄. qui dicit. O domine fac me gustare teip̄m fontē viuū per feruidā dilectionē: quo gustato fame amoris languet anima mea/ satiet eā dilectio tua: q̄a alio modo satiari nō pōt. Ideo scribit in ps̄. Satiabor cū apparuerit gloria tua. ¶ Tertiū patꝫ sil̄r per Ber̄. qui dicit ꝙ Maria puritate orōnis sue attigit fontē viuum tam sublimē: cuius pulcritudineꝫ de corde patris excipiēs nobis illum edidit/ ⁊ velut ꝑ quendaꝫ aqueductū ad nos transmisit. nō vt in sua puritate consistit/ sed carne velatū ꝓut ip̄m capere poteramꝰ. Uñ dicit Bern̄. Chr̄s est fons vite de quo fluūt flumina aq̄ viue: dona scꝫ spūssancti q̄bꝰ irrigat totū hortū eccl̄ie vt ꝓferat spiramina florū vite. Qđ euidenter apparuit in btā Cecilia: q̄ tali fonte irrigata sponsum suū Ualerianū/ quē quasi leonē ferocē suscepit cum fratre suo Tiburtio ad fidē christi conuertit ⁊ ad coronam martyrij ꝑduxit. B ¶ Secundꝰ est fons vere lucis ⁊ eterne claritatis. De quo scribit Jo. j. Erat lux vera q̄ illuminat oēm hoīem venientē in hunc mundū. Ex hoc fonte emanat quicq̄d cognitionis habemꝰ in p̄senti vita ⁊ in vita beata: qꝛ ex eo hauritur clara cognitio btissime trinitatis. Jō scribit Apoc̄. xxij. Ostendit mihi angelus flumē aq̄ viue splendidū tanq̄ crystallū. ¶ Notandū aūt ꝙ signant̄ iste fons dicit̄ fluuius ꝓpter largā sui cōicationē: sed dicit̄ splendidus propter clarā suijpsius ⁊ omniū aliaꝝ rerum cognoscibiliū rep̄sentationē: q̄a oīa in ipso ⁊ per ip̄m euidentissime cognoscūtur. sed dicit̄ procedere a sede dei ⁊ agni: qꝛ eius delectatio ꝯsistit in clara cognitione ipsius diuinitatis/ ⁊

in iocunda visione ipsi⁹ humanitatis ¶ Sciendū etiā ꝙ gustus hui⁹ fontis triplicē habet ꝓprietatē. Nam primo cognoscentē replet omni veritate Ideo dicit Greg. Quid est qđ non videat qui videntē om̄ia videt. In illa em̄ luce quisq; seip̄m ⁊ om̄es cogitationes suas/imo ⁊ cogitationes alterius tanq̄ ꝓprias ꝑfectissime cognoscet. ¶ Scđo gustus huius fontis bibentē replet oī suauitate: teste Aug⁹. qui dicit. vj. cōfess. O vera sūma suauitas omni suauitate dulcior: oī luce clarior: omni honore sublimior. In q̄bus verbis innuit ꝙ diuina veritas mentē delectat ꝓpter eius suauitatē: summe illuminat ꝓpter ei⁹ claritatē: ⁊ summo honore exaltat ꝓpter ei⁹ sublimitatē. Jō bene dicit Aug. in de ciui. dei. Qđ deus p̄parauit diligentib⁹ se fide non capit: spe non attingit: charitate non ꝯprehendit: desideria ⁊ vota transgredit: adquiri pōt/estimari nō pōt. ¶ Tertio gustus hui⁹ fontis bibenti cōfert perfectā satietatē. Uñ dicit ꝓpheta. Satiabor cuꝫ apparuerit gloria tua. Illud em̄ gaudiū felicitatis eterne omne desideriū ⁊ oēs vires anie ꝑfecte satiat ⁊ quietat. Uñ dicit Bern̄. Illud est verū ⁊ summū gaudiū qđ non de creatura/sed de creatore concipit. cui cōparata oīs aliena iocunditas meror est: oīs suauitas dolor est: omne dulce amarū: ⁊ q̄dcunq; delectare pōt molestū. Cui ꝯsonat qđ dicit Aug. Quicq̄d preter te mihi est/dulce nō est. Quicq̄d mihi dare vult dñs meus/totū auferat a me ⁊ se mihi det: qꝛ ipse solus amanti sufficit.

L ¶ Tertius est fons eterne iocūditatis: qꝛ de hoc fonte haurit ꝑfecta leticia ⁊ ꝑfectū gaudiū btōꝝ. Propt cui⁹ exuberantiā quilibet angelorū et quilibet beatoꝝ erit fons indeficiens i regno dei. Hoc em̄ nobis ꝓmittitur Esa. lviij. Et eris q̄si hortus irriguus ⁊ sicut fons aquarū cuius nō deficiēt aque. Ex hoc em̄ fonte emanat cōmunitas gaudioꝝ: quia quisq; beat⁹ tantū gaudet de gloria alteri⁹ q̄ntū de ꝓpria. Et iō dic̄ Aug. ꝙ ibi erit in dispari claritate par gaudiū. Ad istos fontes cōmuniū ⁊ celestiuꝫ gaudioꝝ nos ducet agnus dei. Ideo scribit Apoc̄. vij. Non esuriēt neq; sitient amplius: qm̄ agnus qui in medio throni est reget eos ⁊ deducet eos ad fontes vite aquarum. ¶ Sciendū autem ꝙ gustus istarum aquarū triplicem habet ꝓprietatē. Nam primo iste aque sunt faciles ad obtinendū: q̄a sole mentis desiderio cōparant. Jō scribit Apoc̄. xxj. Sitiēti dabo fontē aque viue gratis. Eccli. xv. Apposuit tibi aquā. i. refrigeratiōeꝫ et'ne gl'ie/⁊ ignē scꝫ gehēne ad quodcūq; voluerit mitte manuꝫ tuā. Sed ꝓhdolor de multis has aq̄s contēnentib⁹ cōquerit dñs Hiere. ij. Me dereliquerūt fontē aque viue/⁊ foderunt sibi cisternas: h̄ est. in rebus terrenis quesierūt delicias: q̄ ꝯtinere nō valēt aquas celestiū scꝫ gaudioꝝ. ¶ Secundo sunt suaues ⁊ vtiles ad potādū: quia ꝑfecto gaudio ⁊ leticia replent totū hominis desideriū. Iste nāq; aque celestium gaudioruꝫ tales sunt/ꝙ replent in bonis desiderium tuū: vt scribitur in ps̄. Ideo dicit dominus Jo. iiij. Qui biberit ex aq̄ quā ego dabo ei/non sitiet amplius. quia extinguit in hoīe omne terrenū desiderium. Cuius causam ibideꝫ subdit quia illa aqua fit in eo fons aque salientis. i. ipsum affectum salire facientis in vitam eternam. Qui autē biberit ex quacūq; aqua terrene delectationis/talis vtiq; sitiet ampli⁹: vt scribitur ibidē. Ubi dic̄ Aug. Carere fame

non pōt qui pictum panē lingit in pa-
riete: ⁊ a te qui verum panē habes nō
petit. ¶ Tertio quia gustus eaꝝ est
vari⁹ ad delectandū. Unde dicit Greg.
Que aūt lingua dicere vel quis intel
lectus capere sufficit quāta sint gau-
dia angeloꝝ choris interesse: cuꝫ bea
tissimis spiritib⁹ glorie cōditoris assi
stere: presentē dei vultū cernere: incir
cunscriptū lumen videre: nullo mor-
tis metu affici: incorruptiōis ꝑpetue
munere letari. Sed ad hec audita in
ardescit anius: iāqꝫ illic cupit assister
vbi se sperat sine fine gaudere. Raba
nus etiā tractās illud Esa. ix. c. letabū
tur coram te sicut qui letant in messe
sic dicit. Qui toto cordis affectu per
eterna currūt cellaria: modo de patris
potētia: modo de filij sapiētia: mō de
spūssancti bonitate ⁊ clemētia dulcia
pocula gaudioꝝ degustant. Insuper
de matris gloria: de filij misericordia
admiratōis hauriunt pocula: de cele
stiuꝫ spirituū dulci melodia incessan
ter deū laudantes suauissima bibunt
gaudia. Insuꝑ de constātia ꝑfectorū
de venia petōrū: de pudicicia virgi-
nū: ⁊ de gloria oīm beatoꝝ deo grās
agentes/gaudioꝝ spiritualiū pocula
indesinēter bibunt. Quorū gaudiorū
nos participes fa. ⁊c.

¶ De sancta Cecilia Sermo tertius
Et in ordine. CXCVI.

Quesiui eaꝫ
sponsam mihi assumere: et
amator factus sum forme
illius Sap. viij. A ¶ In verbis
premissis beata Cecilia cōmendat a
duobus ꝓpter que fuit amabilis ipsi
deo. Primo nāqꝫ attollitur a charita
te preciosa que ipsam dei filio despon
sabat. Secūdo a virginitate speciosa
que ipam amabilē deo faciebat. Pri
mū notat cum premittit: quesiui eam
sponsam mihi assumere. Scdm no-
tatur cum subdit: ⁊ amator fact⁹ sum
forme illius. ¶ Circa primū est scien
dum ꝙ licet cetere virtutes reddant
deo animā gratā: sola tamē charitas
ipsam deo desponsat. Ideo scribitur
Hiere. ij. Recordatus sum tui: mise-
rans adolescentiā tuā ⁊ charitatē de⁹
sponsationis tue. Ex quo euidēter ap
paret ꝙ sola charitas beatā Ceciliā et
quālibet animā deuotam deo despō-
sat ⁊ anulo ꝑfecte fidei subarrat. Qui
quidē anulus est aureus ⁊ solus poni
tur in quarto digito: ⁊ est rotundus.
Anulus iste verū amorē signat q̄ de⁹
bet esse inter sponsum ⁊ sponsam. Cu
ius conditio ex triplici ꝓprietate p̄di-
cta colligit. Nam ꝑ hoc ꝙ est aureus
designat amoris excellentiā ⁊ sūmita
tem: qꝛ summe ⁊ pre omnib⁹ spōsa de
bet sponsum diligere. Per hoc aūt ꝙ
est vnus designat amoris singularita-
tem: qꝛ sponsa debet spōsum vnice et
singulariter diligere. Si ei essent duo
anuli ⁊ in duob⁹ digitis positi: videre
tur ꝙ posset diligere deum ⁊ mundū
Nunc aūt quia vnicus est ⁊ in quar-
to digito collocat/in quo terminatur
quedā vena que a corde procedit: da-
tur intelligi ꝙ sponsa precordialiter ⁊
singulariter debet sponsum diligere.
Per hoc aūt ꝙ est rotūdus designat
amoris ꝯstantiā ⁊ ꝑpetuitatē: qꝛ talis
amor nullo fine claudi debꝫ sicut figu
ra spherica finē nō habꝫ B ¶ Et
istas ꝓprietates amoris beata Ceci-
lia excellenter habuit erga suuꝫ spon-
sum: nam ipsa christū summe ⁊ excel
lenter pre omnib⁹ dilexit: quia amore
chr̄i spōsum carnalē volūtarie recusa
uit. Singulariter etiā ⁊ vnice deū dile

xit: qꝛ suũ amorẽ nunq̃ ꝑ amorẽ spon
si corporalis cõtaminauit. Constãter
etiã ⁊ ꝑseuerãter ip̃m christuꝫ dilexit:
quia ꝑ eius fide ⁊ amore voluntarie
passa fuit. ¶ Et iõ recte figurari põt
ꝑ Abigail quã rex Dauid sibi despõ-
sauit. vt pt3. j. Reg. xxv. Que cũ eius
nũcios accepisset: adorauit ꝓna in ter
ram ⁊ ait. Ecce famula tua sit tibi in
ancillam: vt lauet pedes seruorũ tuo
rum. Et surrexit ⁊ ascendit sup̃ asinaꝫ
⁊ quinq̃ puelle eius pedisseque ierũt
cuꝫ ea: ⁊ venit ad Dauid ⁊ facta est ei
vxor. Abigail interp̃tatur patris mei
exultatio: ⁊ bene signat btãm Ceciliã.
que ꝓpter eius ꝑfectionẽ spiritualem
fuit exultatio patris celestis ⁊ omniũ
spirituũ beatoꝝ. Quã cũ verus Da-
uid Jesus christus sibi despõsare vel
let/ascendit sup̃ asinam: quia vigore
rõnis ꝑfecte subiugauit oẽm carnalẽ
concupiscentiã/⁊ accepit secũ quinq̃
puellas pedissequas/hoc est q̃nq̃ ge-
nera virtutũ: que quãlibet animã de-
uotã ad hoc disponunt ꝙ chr̃o sit ido
nea desponsari. ¶ Prima puella põt
dici pudor/inseꝑabiliter virginitateꝫ
cõsequẽs. Unde dicit Amb. Comes
singularũ virtutũ virginem vbiq̃ se-
quẽs est pudor. Hic auteꝫ pudor ſm
Hiero. sic est indiuiduꝰ ꝟginitati: ꝙ
sine eo castitas ꝑfecte seruari non põt
Quid aũt sit pudor ⁊ verecũdia ostẽ
dit Bern̄. super Cañ. ser. finali in p̃n.
dicẽs. ꝙ Verecũdia est ornatus oĩm
etatũ: sed in tenera etate amplius pul
criusq̃ enitescit. Hunc pudorẽ beata
Cecilia ſuauit: qꝛ spectacula declina
uit/⁊ cũ angelis secreta colloquia fre
quẽtauit. ¶ Scd̃a puella siue pedis-
sequa est abstinẽtia carnẽ castigans.
Unde dicit Amb. Cibus ꝑsimonie: po-
tus abstinentie: vicia carnis domat.
Oportꝫ vicia nescire/qui causas vult
nescire vicioꝝ. Causa enim peccandi
etiã iustos sepe decepit. Hanc pedisse
quã beata Cecilia habuit: quia carnẽ
suã biduanis ac triduanis ieiunijs ⁊
cilicio edomabat. ¶ Tertia puella si
ue pedisseq̃ est vtilis labor exercitans
Unde dicit Hiero. de cõse. di. v. nunq̃.
Semꝑ aliquid boni facito ne diabo-
lus iueniat te ociosuꝫ. Ociositas em̃
q̃plurimũ mentẽ dissoluit. Et ideo di-
citur Eccl. xxxiij. Multa mala docuit
ociositas. Qd̃ pro tanto dicit: qꝛ pre-
bet incentiuũ multoꝝ malorum. que
etiã maxime vitanda est sacris ꝟgini
bus. Jõ dicit Hiero. In monasterio
posite nõ ocio torpescant: nõ detracti
onibus: nõ fabulationibꝰ incumbãt.
sed psalmoꝝ modulationibꝰ: manuũ
operationibꝰ insistãt: ⁊ diuinis lectio
nibus aurem accõmodent. Hanc pe
dissequã beata Cecilia habuit: q̃ a col
loquijs diuinis ⁊ oratione non cessa-
bat. L ¶ Quarta puella siue pe
dissequa est prudẽtia inter vtilia ⁊ no
xia iudicans. Unde dicit Aug. O vir
gines non inueniat in vobis improbꝰ
vultus: nõ vagi oculi: nõ infrenis lin
gua: nõ petulans risus: non scurrilis
iocus: nõ indecens habitus. sed toto
corde ip̃m amate qui totus ꝑ vobis
pependit in cruce. Hinc est ꝙ pruden
tes virgines acceperũt prudẽter oleũ
gratie in lampade sui cordis: ⁊ seip̃as
charitate ⁊ alijs virtutibꝰ ornauerũt
⁊ veniẽti sponso alacriter occurrerũt.
⁊ sic parate ⁊ ornate cum ipso ad eter
nas nuptias intrauerũt. Hanc pedis
sequã beata Cecilia habuit: que pru-
denter sponsum celesteꝫ carnali spon-
so p̃elegit: ⁊ oẽs facultates suas pau
peruꝫ visceribus inclusit. Ad vltimũ
domũ suam in ecclesiam papã Urba
nũ consecrare fecit. ¶ Quinta puella
siue pedissequa est iugis cõtemplatio

soli deo vacans. Unde dicit Greg. Contemplativa vita est charitatem dei et proximi tota mente retinere: et ab exteriori actione quiescere: soli desiderio conditoris inherere: vt iam nihil terrenum habere libeat/sed calcatis curis omnibus ad videndum faciem creatoris animus inardescat. Ad hanc autem contemplationem internam vt dicit Greg. mens nostra non perducit: nisi prius studio/se a terrenorum desideriorum tumultu subtrahat. Et ponit exemplum de Jacob qui vno pede claudicabat sic dicens. Omnis qui vno claudicat: illi soli pedi innititur quem sanum habet. Sic et cui desiderium terrenum iam arefactum fuerit: in solo pede amoris dei se tota virtute sustinet et in ipso solo stat. quia pedem amoris secu'i quem in terra ponere consueuerat iam a terra suspensum portat. Hanc pedissequam beata Cecilia habuit: quia perfecto amore in bono diuino semper fixa fuit. Quod bene liquet ex hoc quod adeo feruenter sponsum suum Ualerianum et eius fratrem Tiburtium suis exhortationibus in amore dei solidauit: quod contemptis omnibus terrenis/seipsos deo in sacrificium obtulerunt: et gloriose pro eius amore coronam martyrij susceperunt. Quorum meritis etc.

¶ De sancta Cecilia Ser. quartus Et in ordine. CXCVII.

Secundo beata Cecilia commendatur a virginitate speciosa: quod notatur cum subditur: et amator factus sum forme illius. A ¶ Et hoc conuenienter. Nam inter omnes virtutes pudicicia virginalis mentem deuotam deo specialiter amabilem reddit. Nec mirum, quia dicit Cyprianus. Virginitas est flos ecclesiastici germinis: decus atque ornamentum gratie spiritualis: et illustrior portio gregis christi. ¶ Potest autem dici quod virginalis castitas est merito amplectenda et diligenter conseruanda propter tria. Primo propter magnitudinem meriti. Secundo propter fortitudinem belli. Tertio propter celsitudinem premij. ¶ Primum patet. Nam castitas virginalis quattuor modis excellit castitatem angelorum. Est enim in merito multiplicior: nobilior: gloriosior: et laudabilior. Multiplicior est: quia castitas angelorum est solum in spiritu: virginum autem castitas est in carne et spiritu. Unde dicit Hiero. Illa virginitas est hostia christi/cuius nec mentem cogitatio: nec carnem maculat libido. Est etiam nobilior quia in angelis est naturalis: in virginibus autem est meritoria. Est etiam gloriosior: quia in angelis est sine victoria: in virginibus autem est cum victoria: imo cum fortissima et continua pugna: quod non est in angelis. Est etiam laudabilior quia in angelis est necessaria ex natura conditione: in virginibus autem est voluntaria ex spontanea electione. Et ideo merito pro laude singularis meriti dicitur ipsis virginibus. Audi filia et vide et inclina aurem tuam: quia concupiuit rex speciem tuam. Primo namque virgo christi debet audire. i. interiori auditu cordis percipere consilium diuine inspirationis de virginitate seruanda. Secundo debet aurem cordis inclinare diuine inspirationi consentiendo. Debet etiam tertio videre et cognoscere magnitudinem meriti quod ipsis virginibus repromittitur. Et tunc quarto propter firmum virginitatis propositum rex omnium regum concupiscet decorem tuum. B ¶ Secundum patet. Nam sicut dicit Aug. Inter omnia christianorum certamina duriora sunt castitatis prelia: vbi est quotidiana pugna et rara victoria. Unde

sicut ebur antiquū in ruborē vertitur sic longa castitas ꝓ martyrio reputatur/supergredit enim ipsa virginitas conditionez humane nature: quia in carne preter carnem viuere nō humane nature est sed celestis. Et ideo propter excellentiā victorie qua virgines de seipsis triumphant: ipsis debetur triplex premium speciale: quod exprimit Joā. Apo. xiiij. Primū est ꝙ sole ꝟgines sequūtur agnū quocūqꝫ ierit quia sibi cōformant non solū in austeritate passiōis vt alij sancti martyres sed in puritate incorruptionis. In q̄ Petrus sibi cōformari nō pōt. qꝛ ſm Hiero. licet deus oīa possit: nō tamē pōt facere ꝙ corrupta nō sit corrupta Secundū est ꝙ sole ꝟgines cantāt illud canticū nouū quod nullus alius sanctꝰ cantare pōt. Dicit aūt virginitas canticū nouū: quia ī noua lege reuelatur consiliū de ꝟginitate cōseruāda: quod in lege veteri inauditū fuit: vbi steriles ꝛ infecūde erāt maledicto legis obnoxie. Tertiū est ꝙ sole virgines pre alijs portāt sertum floridū specialis exultationis: q̄a sole gaudēt de p̄mio accidētali sue incōtaminabilis puritatis. Ideo scribit Esa. xxviij. In die illa erit dn̄s exercituū corona glorie: ꝛ sertū exultationis residuo populi sui. L ¶ Tertiū ptz. Virginibus em̄ debet premiū altissimū: q̄a nō solum possident cū alijs sanctꝭ auream/sed super alios obtinēt etiaꝫ aureolam. Quod satis innuit Esa. lvj. Hec dicit dominꝰ eunuchis. i. virginibus qui seipsos castrauerunt ꝓpter regnū celorum. vt ptz Mat. xix. Qui custodierunt sabbata mea ꝛ elegerūt que ego volui. i. qui nō solum seruauerunt p̄cepta/sed etiā consilia: dabo eis in domo mea. i. in celesti patria/locum scꝫ singularis leticie: ꝛ nomē melius a filijs ꝛ filiabus: quia p̄ ceteris sctis de sua incorruptione singular t̄ gaudebunt. Et ideo scribit Sapi. iij. Felix sterilis ꝛ incoinquinata: que nesciuit thorū in delicto. Et sequit. Dabitur em̄ ei fidei donū electuꝫ/ꝛ sors in templo dei acceptissima. Vn̄ ꝓpter eius premij celsitudinē spōsus specialiter sponsam inuitat ad ꝟginale premiū recipiēdū Can̄. viij. cū dicit. Veni de libano. i. de statu ꝟginitatis candidato: veni coronaberis. In cuius figura scribitur Hester. ij. Erat hester formosa valde: ducta est itaqꝫ ad cubiculū regis/ꝛ posuit diadema regni in capite eiꝰ. Per qd̄ intelligitur ipsa aureola solis ꝟginibus debita. D ¶ Et ꝓpt̄ istud premiū spēale de beata Cecilia cōueniēter pōt intelligi qd̄ scribit in ps̄. Astitit regina a dextris tuis/qꝛ gaudet in potioribꝫ bonis. in vestitu deaurato: ꝓpter premiū essentiale qd̄ dicitur aurea. circundata varietate: ꝓpter premiū triplex accidentale quod dicit aureola. ¶ Sciendū autem ꝙ quātecunqꝫ dignitatis et excellentie sit ipsa virginitas: non est tamen meritoria sine charitate. Cuius ratio est: quia ꝟginitas est tanq̄ lampas: charitas autem est tanq̄ oleum Unde sicut lampas sine oleo non lucet: ita ꝟginitas sine charitate deo nō placet: vt dicit Bern̄. Propter quod Augꝰ. sacras virgines ad feruidum amorem dei excitat dicens. Inspicite vulnera pendentis: cicatrices resurgentis: sanguinem redimentis. Hec quanti valeant cogitare: hec in statera cordis appendite. vt totus vobis ꝑ amorē figatur in corde qui totus ꝓ nobis fuit fixus in cruce. Talez amorem habuit beata Cecilia. Unde ipsa poterat dicere illud Canticoꝝ quinto. Nunciate dilecto qꝛ amore langueo.

Languor hic vocat fastidiū omīs rei que nō est illud qđ summe diligitur. Unde dicit Glo. Pre magnitudine amoris dei oīa tēporalia sunt mihi fastidio. Cuius amoris nos pti. ꝛc.

¶ De sancta Catarina Ser. pmus Et in ordine. CXCVIII.

NOn est talis mulier sup terrā in aspectu ꝛ pulcritudie ꝛ in sensu verborū Judith. xj. A ¶ In verbis ꝓpositi mystice intellectis inclyta virgo Catarina quadrupliciter attollit. Primo nāq; ꝯmendat a pfectionali vbertate. Scđo ab intellectuali claritate. Tertio a mētali vēustate. Quarto a prudentiali fecunditate. Primū ostendit silitudinis exclusio/cū pmittitur: nō est talis mulier sup terram. Scđm innuit eius pspicax ꝛ lucularis cognitio/cū subditur: in aspectu. Tertiū pandit eius amabilis ꝛ pulcra dispositio/cū subiungit: ꝛ in pulcritudine. Quartū ptendit eius sensata locutio/cū annectit: in sensu verborū.

¶ Circa primū incidit notabilis dubitatio: quare btāz Catarinā que fuit virgo ill bata nō expresserit noie virginis sed noie mulieris: qđ in quādam corruptionē sonare videt? Ad qđ dicendum ꝙ nomē mulieris in ꝓposito nō importat aliquā corruptionē vl' sexus fragilitatē: sed potius virtutū exuberantiā ꝛ fecunditatē: q̄ magis exprimit noie mulieris q̄ noie virginis. Et ideo tali noie rōnabilit' vsus fuit: qz sm hoc dignius est ꝛ perfectius nomen mulieris q̄ nomē virginis. Cuius ratio est. Nam licet sit pfectionis ꝙ mens vniatur cū ipso deo: qđ fit p dona dei in se recepta (qđ cōpetit anie per nomē virgineū. Quod ptz. Nam cū similitudo sit causa vnionis: oportet necessario ꝙ mens illa q̄ debet in se recipere illum virgineū Jesum/sit etiā virginitate pdita/hoc est ꝙ sit libera ꝛ abstracta ab omni specie intelligibili mentē ingrauidantē per cognitionem ꝛ amorē) multo tn̄ perfectius est ꝙ mens fructificet p diuinā psentiam. qđ fit p hoc ꝙ mens dona a deo recepta p quandā gratitudinē diuine laudis reducit in suū originale principiū vn̄ primitus effluxerunt. quia p hoc ꝙ mens deuota p diuinā presentiam: ꝛ donoꝝ diuinoꝝ affluentiā copiosius fecundat. Nec aūt fecunditas in noie mulieris magis notat q̄ in noie virginis: q̄re nomē mulieris dignius est ꝛ pfectius noie virginis. B

¶ Notabiliter etiā spūssctūs dicit ꝙ nō est talis mulier sup terrā: quia btā Catarina p suū desideriū ꝛ amorē nō morabat in rebus terrenis: sed mens sua iugiter fuit eleuata ꝛ suspensa per cognitionem et amorē in ipm deum.

¶ Sciendū aūt ꝙ ista mentalis abstractio q̄ etiā eius pfectionalē vbertatem ostendit/colligit ex tribus. Primo ex sue mētis ab affectiōe rerū tpaliuz oīmoda abstractione. Que quidē abstractio fit tribus modis. Prima est eorum qui solū in necessarijs ꝯtentant. tales nāq; sui incolatus miseriā deplāgētes/ꝛ se esse hic aduenas ꝛ peregrinos cognoscētes: solo victu et vestitu ꝯtenti alijs onerari nolūt. Et talibus sm Grego. ipsa rerū affluentia onerosa est: quia hoc ipm grauiter tolerant ꝙ festinātes ad patriā in itinere multa portant. Secunda est eoꝝ qui nec in necessarijs delectātur: ꝛ isti totalit' ab actibus terrenis alieni existunt/in nullo ad temporalia affecti/sed magis mđo ꝛ mūdialibus mortui. Mortuus

em̄ si quid defuerit nō sentit: sic ⁊ anima in suis affectib⁹ mortificata laudem ⁊ obprobriū/penuriā ⁊ defectuꝫ equaliter accipit: sed solū illa que christi sunt illa reputat/illis assentit ⁊ illa cōcupiscit. Tertia est eorū qui etiā vsu necessarioꝝ affligunt. Tales em̄ cū apl'o ad tertiū celum rapti ⁊ celesti dulcedine refecti dicere possunt cum apl'o: Mihi mūdus crucifixus est ⁊ ego mūdo. Ecce ꝙ tales nō solū sunt mundo mortui sed etiā crucifixi. Illi quidē ea que mūdi sunt nō sentiunt: isti pre affectu dulcedinis īterne talia nō solum nō sentiūt: sed om̄ia q̄ mundus amat/vtpote diuitias/honores ⁊ delitias/amore chr̄i tanq̄ vilia stercora arbitrant. Que vero mūdus crucem reputat illis affixi sūt/illis adherēt ⁊ toto desiderio amplectunt. Uñ sicut sphera nō tangit planum nisi in puncto: vt patet ex lib. de aia. sic mēs beate catarine ⁊ oim spirituū pfectorum nō plus appetijt de reb⁹ tēporalibus q̄ sufficere possit ad necessariaꝫ sue nature sustentationē: reliqua omnia que possedit de paternis diuitijs in honorē dei ⁊ in pauperꝫ sustentationē liberalissime distribuit. Et ideo recte potuit dicere illd̄ Job. vij. Suspēdiū elegit aīa mea. quia mens sua fuit eleuata p clarā cognitionē ⁊ intimā meditationē diuine bonitatis ⁊ diuine dulcedinis. Et mortē ossa mea. q̄ interiores vires aīme mee desideraue runt volūtariā separationē ab oībus reb⁹ terrenis: ad hoc vt libere possint vti ꝯtemplatiōe ⁊ suauitate diuina.

¶ Ubi etiā est notabiliter aduertēdū ꝙ p ossa cōueniēter intelligunt īterio res vires aīe ꝓpter tria. Nā ossa sunt alba ⁊ fortia ⁊ medullarꝫ dulcedinis ꝯtentiua. In quo spūal'r datur intelligi ꝙ interiores vires aīme iugiter debent pſistere in nitore angelice puritatis ⁊ i vigore feruide charitatꝫ/⁊ claudere in se gustū ⁊ saporē diuine suauitatis. Et ꝓpter istū gustū interne suauitatis qui abscondit̄ in sui pceptione omnib⁹ potētijs corpalib⁹. Signāter dicit Job. iiij. ꝙ auris sua. s. intelligibilis/suscepit quasi furtiue venas susurrij eius/hoc est internū ⁊ intelligibilē influxuꝫ diuine dulcedinis. Qui quidē influxus p tanto dicit̄ q̄si furtiuus: quia nulla potētiaꝝ corpaliū ei⁹ particeps esse potest. E ¶ Secūdo colligit̄ eius abstractio ex sue mentis vnitiua recollectiōe: que consistit in hoc ꝙ eius mens fuit p desideriū ⁊ amorē in seipsam iugiter recollecta ⁊ ab omni appetitu rerū corpaliū totaliter segregata. Et ideo ei⁹ mēs fuit omni tēpore pfecte disposita: vt se diuine bonitati vniret: et eius internam suauitatē degustaret quotiēscūq̄ vellet. Quod patet p hoc ꝙ mētis recollectio in seipam hanc habet ꝓprietatē ꝙ sine medio/sine om̄i impedimēto vniri potest sue imagini increate: ꝓpt̄ qd̄ quicūq̄ voluerit per desideriū ⁊ amorem absq̄ quolibet impedimēto diuine bonitati vniri: talis studeat mentē suam in seipam perfecte recolligere ⁊ bono diuino p amorē ⁊ desideriū iugiter inherere: tunc absq̄ om̄i impedimento potest per quādā p̄gustationem diuinā suauitatē p libito p̄gustare/⁊ in eius increatā imaginē (put est viatori possibile) trāsformari. Nunc quidē per speculū ⁊ in enigmate: tunc aūt facie ad faciē: vt scribit̄. j. ad Cor. xiij. Et ista est sentētia Aug. in lib. soli. cum dicit. j. ca. Quisquis cognoscit te/obliuiscit̄ se/amat te plus q̄ se: venit ad te vt gaudeat de te. Hinc ē ergo dñe ꝙ non tantū te diligo quantū debeo: quia a te vero gaudio interio-

ri per exteriora recedēs/dū tui careo. Ideo amicicias i his exterioribꝫ quero. Et sic miser ego cor meū quod tibi soli debui toto amore et toto affectu impendere/vanis dedi ⁊ vanus effectus sum dū vanitatē dilexi. Hinc est domine quia in te nō gaudeo: ideo tibi nō adhereo: quia ego versor in exterioribus/tu in interioribꝫ: ego in temporalibꝫ/tu in spiritualibꝫ: ego i trāsitoriis aīmo diffundor/cogitatiōe versor locutiōe ⁊ operatiōe: tu autē domine habitas in eternis/immo in te ipso qui es vera eternitas. Et quia tu diligis alta ⁊ celestia/ego infima ⁊ terrena. Ideo in pfecta dilectiōe cōuenire nō possumus nisi inferiora propter te perfecte contēnamus. D ¶ Tertio colligit eius abstractio ex sue mentis pfecta simplificatiōe. Que cōsistit in hoc ꝙ mens sit abstracta ab omni specie ⁊ operatiōe quarumlibet potētiarū ⁊ operationū etiā intelligibiliū/ ⁊ solum stet suspensa in acie ipi⁹ intelligentie. Quia dicit Boeti⁹ lib. de consol. lumē increatū nec capit sensu nec imaginatiōe nec etiā ratione/sed sola intelligentia: que omnes supergredit creaturas: ⁊ ipsam simplicē formam pura mentis acie intuet. In hoc gradu perfectionis anima rapit in illam abyssum diuini luminis: vt mēs oim exteriorū oblita/penitus nesciat seipsam ⁊ tota trāseat in deū. Sicut vna gutta aque a vino potēti/et aurora a solis claritate totaliter absorbet: vt dicit Bern. Et sicut videm⁹ ꝙ in languidis nihil est ꝓprij vigoris: sed totū qd in eis viuit ex alieno depēdet arbitrio Sic qui ad tantū gradū perfectiōis pfecerunt: nihil iam ꝓpria voluntate agunt: nihil ꝓprio arbitrio relinquūt: sed diuine dispositioni omnia cōmittunt. Nec mirum: tales em̄ mūdo et mundialibus mortui dicere possunt cum apostolo ad Gal. ij. Viuo ego iā non ego: viuit autem in me christus. Unde de talibus scribitur Col. iij. c. Mortui estis ⁊ vita vestra abscondita est cum christo in deo. Mens enim ex lympiditate diuini luminis ⁊ ex intima pregustatione diuine suauitatis in seipsa deficiens ⁊ totalit in sui alienationem transiens/dulciter morit sibijpsi ⁊ omnibus rebus transitorijs/ dicens cum patriarcha Jacob: Jam letus moriar/quia vidi faciē tuā: Genesis. xlvj. Et ista est sentētia Augustini in libro soliloquio. cum dicit. Eia domine mihi moriar vt te videam: dissolui cupio et esse cum christo. Mori desidero vt videam christū: viuere renuo vt viuam christo. Domine iesu christe suscipe spiritum meum: vita mea suscipe animā meā: gaudium meum attrahe cor meū: laus mea letifica animā serui tui. Intra in eam gaudium/ vt in te solo gaudeat: intra in eā dulcedo summa vt solū tuam dulcedinē sapiat. Lumē eternū illustra super eā vt te solum cognoscat et diligat. Ob hoc em̄ homo non diligit te: quia nō cognoscit q̄ suauis ē domin⁹. Quod quāto perfecti⁹ cognoscit/tanto intimius diligit. Et ad istam mentis subleuationē ꝓpheta quālibet animā deuotam excitat: et inuitat dicens Baruch. v. Surge hierusalē et sta in excelso ⁊ vide iocunditatē que veniet tibi a domīo deo tuo. In quibꝫ verbis ꝓpheta Primo inuitat animā deuotam ad omniū rerū mundialiū perfectam abdicationē cum p̄mittit: Surge hierusalem. Secundo ipsam inuitat ad eminentē ⁊ lympidā contēplationem cum subdit: et sta in excelso. Tertio ip̄am inuitat ad sapidā diuine suauitatis p̄gustationē/cum anne

ctit: et vide iocunditatē ꝛc. Cui⁹ iocūditatis ꝛc.

¶ De sancta Catarina Sermo secūdus/et in ordine. CXCIX.

Secūdo beata catarina cōmēdat ab intellectuali claritate/cum subdit/In aspectu. A ¶ Et vt claritatē sue intellectualis cognitiōis ꝓfundius itelligere possum⁹/circa hoc sunt tria declarāda. Primū est quid per istos oculos intellectuales itelligatur. Secundū est/que sint illa que per istos spirituales ocl'os cognoscūtur. Tertiū est/quos fruct⁹ amabiles mētes deuote ex illa cognitione consequantur. ¶ Circa ꝑmū est sciendū/ ꝙ mēs rationalis ſm Aug. habet duos oculos spirituales. Prim⁹ est lumen intellectuale: quod nihil aliud ē q̄ quedā formalis impressio luminis increati: que a lumine essentiali diuīe veritatis menti rationali imꝑmit. Et iste oculus illustratur per sapiētiam diuinā/que mentē rationalem eleuat ad lympidā cognitionē diuine veritatis ꝛ ad cognoscenda illa secreta que omnē captum naturalis ratiōis excedunt. Ideo dicit Apl'us. j. ad Cor. j. Predicam⁹ christū dei virtutē et dei sapientiā a seculis absconditā: quam nemo principū hui⁹ seculi/id est nullus philosophorū: vt dicit Glo. vidit nec videre potuit: quia talia non possunt cognosci in lumine naturali/sed potius in lumine supnaturali diuinitus reuelant. Vñ Matth. xvj. Caro ꝛ sanguis nō reuelauit tibi/sed pater meus ꝛc. Secūdus oculus est seruidus amor ipius volūtatis. Que tante est potestatis ꝙ etiā per diuinā maiestatē cogi nō potest: licet eam possit sponte inflectere ad quodcūq; voluerit. Est etiam tante libertatis ꝙ a nullo captiuari potest nisi a sola bonitate diuina. Istorum duoꝝ oculorū ſm Bern. cognitio dicit oculus sinister/amor vero dexter. Cui⁹ ratio est: quia naturaliter videm⁹ tā in oculis q̄ in manibꝫ/ꝙ semꝑ sinistrum est debili⁹ dextrum vero fortius. Quod patꝫ ex hoc ꝙ in hac vita nō possum⁹ deū cognoscere nude sicut in seipso subsistit. Et inde est ꝙ in scriptura sacra nobis prefigitur modus cognitiōis: vt non plus sapiam⁹ q̄ oportet sapere. Sed nō prefigit nobis modus dilectionis quia quāto dilectio est feruētior ꝛ intimior: tāto est melior. Propter quod dicit Bernar. ꝙ deus om̄ia fecit i numero/pondere et mensura/excepto solo amore: quia modus amoris est nō habere modum. B ¶ Sciendū autem ſm Bern. ꝙ iste amor castus dicitur oculus columbin⁹: quia in rebus humano vsui cōcessis nulla libidine figitur: sed in transitorijs contēplat eterna. Iste etiā ocul⁹ nūq̄ clauditur. quia indesinēter illū intuetur quem amat. Nam si amor est oculus oportet vtiq; ꝙ amare sit visus: vt dicit Aug⁹. Iste etiā oculus nunq̄ turbatur aliquo puluere cupiditatis: qꝛ nihil concupiscit forinsecū. Iste etiaꝫ ocul⁹ nunq̄ cecat caligine: quia indesinenter intuetur lucem diuine veritatis/ne vnq̄ in modico exorbitet a beneplacito diuine voluntatis. Iste etiā oculus nunq̄ grauatur somno: quia semꝑ est vigilāter erect⁹ ad desideriū sūmi boni. Ideo dicit Sapiēs: Ego dormio ꝛ cor meū vigilat: Cañ. v. ca. Iste etiā ocul⁹ est simplex: qꝛ nulla in eū cadit suspicio: sed om̄ia in melius interꝑtat. Iste etiā ocul⁹ est visu acutissimus: qꝛ spūs. i. spiritualis amoris ocul⁹ omnia scrutat/etiā ꝓfunda dei

Iste etiã oculus ꝓ tanto dicit dexter: quia ipm nulla deorsum inflectit sinistra intẽtio: nulla deorsum flectit terrena affectio: sed vnitiua vis amoris ipm semꝑ dulciter intuet/in quẽ desiderant angeli ꝓspicere. Hoc etiã oclo se vulneratũ fatet/q̃ dicit Cañ. iiij. Vulnerasti cor meum soror mea sponsa in vno oculorũ tuorũ. Videtur itaq; ab amantibꝫ vtroq; oculo deus: sed alio solũ vulnerat: quia vbi intellectꝰ caligat/amor penetrat: vbi ille repellitur iste admittit. Hec Bern. Hũc oculũ dextrũ ille naas. i. serpens ammonitarum rex sũmo studio conatur eruere. In hoc inquit inibo fedus vobiscum vt eruam omniũ vestrum oculos dextros. Quia sublato amore (qui dexter est oculus) ad solũ errorẽ remanet intellectus. Intelligere eñ z nõ amare illorũ error fuit qui cuꝫ cognouissent deũ: nõ sicut deũ glorificauerunt: sed euanuerũt in cogitatiõibꝫ suis: vt scribitur Ro. j. L ¶ Circa secundũ est sciẽdum ꝙ acumen sue cognitiõis colligit ex triũ rerũ cognitiõe: que excedunt omnẽ comprehensionẽ humanam. ¶ Primo nanq; cognouit simplicitatẽ diuine incomp̃hensiõis. Qđ patet ꝑ hoc ꝙ per influentiã diuini luminis clare cognouit (ꝓut est possibile viatori) ꝙ simplicitas essentie vnitiue z absq; omni distinctõe claudit in se personas diuinas cum suis ꝓprietatibꝰ distinctiuis. Et exinde ꝓuenit vt dicit Aug. ꝙ ꝓprietates sunt distinctiue in ꝑsonis z nõ in essentia. Ista cognitio tantũ excedit omnẽ facultatem nature/ꝙ ille magnus doctor Hylarius de trini. se excusat ab eiꝰ explicatiõe: asserens ꝙ nullus ab ipo de hac re debeat rationẽ p̃stolari. Celsitudo autẽ huius cognitiõis maxime apparet ex hoc ꝙ deus ipe in ipsam simplicitatem veritatis sue essentie nunq̃ semel respxiet/inquãtũ subsistit in esse personali/sed solum ꝓut subsistit idẽtice z vnitiue in esse substantiali. Qđ patet per hoc ꝙ in tali esse substantiali z vnitiuo nulla est distinctio ꝑsonarum nec etiam ꝓprietatũ personaliũ/sed tam persone q̃ ꝓprietates personales vnitiue z identice transeunt in ipam essentiã simplicissimã. Ista etiã cognitio simplicissima mentẽ abstrahit ab omni varietate: z conformat eã simplicitati diuine/prout est possibile viatori. Propter quod etiã mẽtem beate catarine inflãmauit tanto dulcore diuini amoris ꝙ eius appetitus in nullo alio quiescere poterat nisi solũ in bono diuino. Propter quod bene dicere poterat cum ꝓpheta: Unã petij a dño hanc requirã vt inhabitẽ in domo domini omibus diebus vite mee: Ps. xxvj. D ¶ Secundo beata catarina cognouit immensitatem diuine perfectiõis: que tanta est/ꝙ nulla personarũ diuinaꝝ potest in se cõcludere omnẽ modũ perfectiõis. Et ꝓpter hoc immẽsitas diuine perfectionis hoc requirit ex eiꝰ naturali fecunditate ꝙ subsistat in tribus personis: que perfectionẽ diuine nature tribus modis possideant. Nam pater eã possidet modo innascibili z in esse naturali. Filius eam possidet nascibiliter z sub esse intellectuali. Spũssanctus eã possidet ꝓcessibiliter z sub esse amorabili: cum sit amor z nexus patris et filij. ¶ Sciendum autẽ ꝙ ex predictis potest colligi duplex veritas: per quã mens quelibet rationalis intellectualiter reficitur. ¶ Prima: quia hec est singularis dignitas in deo ꝙ immensitate sue perfectiõis requirit tres personas: que perfectionẽ sue nature diuersimode possideant. Omnis autẽ

natura creata ꝓpter limitationem sue perfectiōis solū subsistit in vno supposito. Secunda vitas est ꝙ quia immensitas diuine nature necessario requirit subsistētiā in tribus ꝑsonis: vt dictū est. Ex hoc sequit ꝙ sola natura diuina cōmunicat tribus ꝑsonis i idētitate nature. Omnis aūt natura creata oportet ꝙ cōmunicet cū diuersitate nature ⁊ suppositi. Cuius ratio est: quia natura creata omnē suā perfectionē naturalē claudit in vno supposito: ⁊ ideo alij supposito sine sui diuersitate cōmūicari nō potest. ¶ Et ista cognitio tanto amore inflāmabat mentē beate catarine ꝙ hoc sibi magnum gaudiū reputabat ꝙ ꝓ amore dei penas ⁊ obprobria sustiere debeat. Quod potissime consecuta fuit ex illo dulci colloquio sui sponsi: qui eā in tenebroso carcere dulciter cōfortabat. Propter qđ recte dicere potuit Canticoꝝ. v. Anima mea liquefacta est. i. resoluta interna dulcedine/ vt dilect⁹ locutus est. Ex illa enim locutiōe ſm Bern̄. mens rationalis tanto dulcore ꝑfundit/ ꝙ de labore requiē ⁊ de cōtumelijs leticiam habeamus. E

¶ Tertio btā catarina cognouit diuine potētie celsitudinē ⁊ diuie sapiētie ꝓfunditatē: qua verbum eternū ex amore idicibili se sine sua deiectōe sciuit ⁊ potuit vniri hūane nature. Qđ patet per hoc ꝙ ipa tam elegāter ostēdit hoc esse ꝑdictū ex libris etiā gentilium ꝙ deus ex nimia charitate ꝓ nostra salute vellet humanari: ꝙ ex hoc quinq̄ginta oratores peritissimos ad fidē conuertit: ⁊ vsq̄ ad palmā martyrij perduxit. Et ideo cum mysterius incarnatiōis diuine quinq̄ginta oratoribꝫ explicauit: tunc vtiq̄ dimensa est altitudinē diuine potestatis et profunditatē diuine sapiētie et veritatis ⁊ latitudinē diuine charitatis: q̄ summe in hoc relucet ꝙ nobis tanta pietate cōdescēdit ꝙ ꝓ nostra salute icarnari voluit. Quia ſm Aug. de trinit. lib. xiij. ca. penul. hec sūma gratia fuit ꝙ deus sine vllis meritis nostris coniunctus est hoī. F ¶ Circa tertiū est sciendū ꝙ beata catarina ex cognitione predicta tria dona excellentissima ꝯsecuta fuit. Primū est: q̄ mens eius potuit vniri ipsi deo quotiēscūq̄ voluit. Quod patet per hoc: quia hec est natura amoris ꝙ amantem vniat cum amato: ⁊ ideo quelibet mēs amorosa liberū ingressum habet ad vniendum se deo quādocūq̄ voluerit/ nisi sibijpsi obicē ponat. Predictā etiam vnionē christ⁹ tantum appetit/ ꝙ ad ostium cordis nostri quotidie stat et pulsat/ ⁊ se intromitti petit. Apoc. iij. Ego sto ad ostium ⁊ pulso: si q̄s mihi aperuerit intrabo ad illum et cenabo cum illo. Signanter autē dicit/ et cenabo cum illo: quia pregustatio diuine dulcedinis habita in ꝑsenti ꝓpter sui breuitatem magis dicitur cena q̄ꝫ prandiū. ¶ Secundū donum fuit ꝙ mens eius tādiu in deo remanere potuit quantū voluit. Quod patet ꝑ hoc quia hoc est ꝓprium dei ex ei⁹ ingenita bonitate quo se vltro communicet cordi amoroso iuxta eius desiderium inflammatū. Et quia mens beate catarine iugiter stetit in om̄imoda puritate ⁊ in maximo feruore diuini amoris. Igitur cor eius in vnione diuina remanere potuit q̄ꝫdiu voluit. Unde recte dicere potuit cū ꝓpheta: Hec requies mea in seculū seculi: hic habitabo quoniā elegi eam. Signāter autē dicit/ in seculū seculi: quia quies mentis in deo sꝫ imperfecta incipit in hac vita: sed perfecte terminabitur in vita beata: vbi dulcedine diuina eternali-

ter satiabitur. ¶ Tertiũ donum fuit ꝙ meno eius in deo habuit suorũ desideriorũ perfectã quietationẽ. Quod patet per hoc: nã certũ est ꝙ q̃ꝫdiu natura rationalis per amorem perfecte vnitur deo: ⁊ se in omnibꝫ conformat diuino beneplacito: tãdiu deus ex ingenita bonitate seipsum ⁊ omnia dona sua cõmunicat mẽti deuote. Et qꝛ mẽs beate catarine per intimũ amorem semꝑ fuit conformis volũtati diuine: ideo diuia bonitas semper fuit ꝓmpta eius desideriũ in omnibꝫ adimplere. Propter quod in ea fuit impletũ illud Psalmiste: Delectare i domino ⁊ dabit tibi petitões cordis tui. Nec em̃ delectatio (vt dicit August.) perfecte satiat totũ anime desideriũ. Et hãc delectationẽ (s̃m ip̃m) iustum est vt amittat quicunqꝫ in aliquo alio cõsolari eligit q̃ꝫ in solo deo. Et iõ subdit: Obsecro te summa veritas vt nõ permittas me in aliqua alia vana cõsolatiõe consolari q̃ꝫ in te solo: sꝫ om̃ia mihi peto amarescãt vt tu solus dulcis appareas anime mee: qui es dulcedo inestimabilis/ per qua oĩa amara dulcorant̃. Qđ nobis ⁊c̃.

¶ De sancta Catarina Sermo tertiꝰ et in ordine. CC.

Tertio cõmendatur beata catarina ab eius mentali pulchritudine ⁊ venustate/ cũ subditur: et in pulchritudine. A ¶ Circa quod est sciẽdum ꝙ eius mentalis pulchritudo tãta fuit ꝙ ex hoc reddit̃ omnibꝫ creatꝭ spiritibꝫ admirãda. Ideo scribit̃ Ecclesiastici. xliij. Pulchritudinẽ candoris eius admirabit̃ oculus. Unde vt eius pulchritudo virtualis meliꝰ ĩtelligatur: ⁊ vt nobis ex ea exemplũ imitatiõis clarius prebeat̃/ dici potest ꝙ eius mẽtalis pulchritudo ⁊ venustas colligit̃ ex tribus. Primo ex virtutis ⁊ sanctitatis affluentia. Secundo ex deiformis luminis influẽtia. Tertio ex deiformitatis refulgentia. ¶ Primũ patet: nam beata catarina possedit thesaurũ totiꝰ ꝟtutis ⁊ sanctitatis in maiori affluẽtia ⁊ fecunditate sup̃ omnes alias ꝟgines: ꝓut ip̃e spũssanctus voce diuina de ipsa ꝓfitet̃ puerbiorũ vlti. Multe filie congregauerũt diuitias. s. spũales: que consistunt in aggregatiõe virtutis ⁊ sanctitatis: tu supergressa es vniuersas. Quod patꝫ per hoc: quia sic perfecte se exercitauit in omni ꝟtute ⁊ sanctitate ꝙ exterius omnibꝫ ipsam intuentibꝫ p̃hebat exẽpla edificationis: ⁊ interius in mente fuit trãsformata in speculũ diuine assimilationis: ꝓpter quod omnibꝫ suis cogitationibꝫ tribuit adeo celicũ colorem: ⁊ omnibꝫ suis operibꝫ contulit adeo virtuosum virorem: ac omni sue conuersatiõi adeo amabilẽ splendorẽ ꝙ omnes ip̃am intuẽtes vertit in stuporem: et ꝓ ea diuine clemẽtie laudes deuotissimas exoluebãt. Et ex ista pulchritudine virtuali mens eius fuit tota amabilis oculis deitatis: ita ꝙ ipsam appetebat delectabiliter intueri. Unde dicit Lañ. ij. Ostende mihi faciem tuã. s. imagine deitatꝭ insignitã/ ⁊ virtutũ splendore decoratã. q̃si di. Illa est mihi super om̃ia delectabilis advidendũ. B ¶ Secũdũ patet Nam ex influẽtia diuini luminis oẽs vires sue mẽtis pulchriformiter irradiantis/ mens eius fuit totaliter trãsformata in suam imaginẽ increatã: ac per hoc ꝑfectũ decorẽ et claritatẽ induit deifici luminis inspirati. Et hoc euidenter ꝓpheta exprimit cum dicit: Ex sion species decorꝭ eiꝰ. Sion nãqꝫ specula interp̃tat̃: et ideo ex illa specu

latiõe q̃ mẽs beate catarine se per lucidam contẽplationẽ ⁊ per feruidã dilectionẽ cõuertit in illud bonũ increatũ vnde prius effluxerat/ ꝓcessit spẽs decoris sue mentalis puritatis/ q̃ ipam perfecte transformabat in imaginem increatã diuine assimilatiõis ⁊ diuine claritatis. Unde ꝓpter istũ decorẽ interne puritatis facta est supra modũ amabilis oculꝰ diuĩe maiestatis. Propter quod bene figurata est per reginam hester: de qua scriptuꝫ est ꝙ fuit incredibilis pulchritudinis oĩm oculis gratiosa. Hester interpretatꝰ eleuata vel abscõdita: et bene significat beatam catarinã: que in singulari dignitate ⁊ in virtuali puritate eleuata ẽ super ceteras ꝟgines: et etiã que in luce ⁊ claritate diuine cõtẽplatiõis abscõdita est omnibꝰ creaturis. Propter q̃ duo recte dicitꝰ incredibilis pulchritudinis et omniũ oculis gratiosa. Hãc lucẽ petijt Augustinꝰ/ cũ dixit in libro solꝰ. O lux eterna ad cuius cõparationem oĩs alia lux est tenebra/ absorbe me in tue claritatis abyssum: vt videam te in te ⁊ cuncta sub te: ne derelinquas me/ ne accrescãt vmbre ignorie mee/ ⁊ multiplicentur delicta mea Sine te eñ omnia sunt mihi tenebre ⁊ malũ: quia nihil bonum sine te solo bono. E ¶ Tertiũ patꝫ. Nam diuine claritatis refulgentia in hoc apparet ꝙ ex irradiatõe diuini luminis mens sua ad talem decorẽ interne claritatis est deducta ꝙ splẽdor sue imaginis quam in deo habuit ab eterno/ sibi resplenduerit in ea singularitate/ qua sua imago creata cõformabatur sue imagini increate in quadã singulari complacẽtia et decore pre omnibꝰ alijs creaturis. Et illud signanter innuit ꝓpheta: Ortus est sol ⁊ cõgregati sunt/ ⁊ in cubilibꝰ suis collocabũtur. quasi dicat ꝙ sol diuine claritatis ortus est in mente beate catarine in quadaꝫ assimilatiõe diuine conformitatis: et omnes vires anime sue cõgregate sũt ⁊ vnite in vi suprema sue intelligẽtie: que sola capax est illius forme increate oĩa alia formantis. Et ibi collocabuntur in cubilibꝰ suis/ hoc est in dulcedine diuine suauitatis. Que ꝑ tanto cubile dicitur/ quia quelibꝫ mens rationalis ibi perfecte quiescit in clara contẽplatõe ⁊ intima fruitione sue imaginis increate. Et istum decorem diuine conformitatis ꝓmittit cuilibꝫ anime deuote. Esa. lx. Erit tibi dominus in lucem sempiternã/ ⁊ deus tuꝰ in gloriam tuam. Ex qua quidẽ claritate imago creata totaliter transformabitꝰ in claritatẽ sue imaginis increate. ij. ad Cor. iij. Nos autem reuelata facie gl̃iam domini speculantes in eandem imaginem transformamur/ a claritate scꝫ imaginis create ad claritatẽ imaginis increate. Ab ista autem conformatione diuine assimilationis omnes potentie anime fuerũt in beata catarina reducte q̃si in quandam rectitudinẽ originalis iusticie/ ⁊ decorate quodã singulari decore ĩterne puritatis. Propter quod sibi bene cõgruit illud Hiere. xxxj. Benedicat tibi dominꝰ pulchritudo iusticie/ ad te veniet primꝰ decor tuus. D

¶ Sciẽdũ autẽ ꝙ ex istis tribus suã mẽtalẽ pulchritudinẽ integrãtibꝰ btã catarina fuit a deo tria dõa ꝑuilegiata supnaturalr assecuta. Primũ donũ suũ fuit oĩm actionũ suarũ oĩmoda deiformitas. Quod patꝫ ex hoc ꝙ oẽs opatiões ꝟtuosas in summo gradu perfectiõis ꝟtualis exercuit. Et iã oĩes sue actiões relucebãt in quadã celica claritate/ ⁊ semꝑ steterũt i diuĩe volũtatis ꝯformitate. ¶ Sũmꝰ aũt

gradus perfectiōis virtualis attingit ex tribus. Primū est diuine gratie et interne motiōis ꝓmpta assensio: quia qui diuine motioni resistit/talis vtiq; spūi sancto obsistit. Propter qd̄ quilibet homo debet motionē internā aure sui cordis diligenter aduertere ⁊ ei ꝓmpte ⁊ volūtarie assentire. Qd̄ ideo necessariū est: quia qñq; ꝯtingit ꝙ illi q̄ diuīe inspiratiōi resistūt/talit̄ diuino iudicio indurant̄/ꝙ quasi nullū motū diuine gratie persentiūt. Unde bene dicit Apl'us. ij. Cor. vj. Hortamur vos ne in vacuū gratiā dei recipiatis. Isti motiōi interne beata catarina iugiter assensit/et ei in sup̄mo sp̄ cooperata fuit. Propter qd̄ bene dicere potuit cū ꝓpheta: Audiam quid loquat̄ in me dn̄s deus. ¶ Secūdū est volūtatis ꝓprie ꝑfecta abdicatio: quā quidē beata catarina sic totalit̄ abdicauerat vt eius volūtas totaliter fuit ꝯformis volūtati diuine: q: nihil aliud appetijt nisi ꝙ honor dei in rebus oībus impleret̄. Et quia eius voluntas sic fuit emortua in seip̄a: ideo in nulla re creata/sed solū in bono diuio eius appetitus potuit quietari. In quo etiā assecuta fuit omniū suoꝝ desideriorꝝ ꝑfectā quietationē: iuxta illud qd̄ spiritussctūs ꝓmiserat ꝓuerb. x. Desiderium suū iustis dabit̄. Et in Ps. scribit̄: Delectare in dn̄o ⁊ dabit tibi petitiones cordis tui. ¶ Tertiū est om̄is boni delectabilis ⁊ feruens opatio: q̄ semp̄ viguit in beata catarina. Qd̄ patet ꝑ hoc ꝙ om̄ia ꝟtut̄ opera magno feruore delectabiliter opabat̄: ⁊ tamē illa opera i magna humilitate sui cordis iugiter possedit. Nā hoc est ꝓpriū mentiū perfectaꝝ ꝙ quāto magis ꝓficiunt in acceptatōe diuina ⁊ in actibus virtutū: tanto magis ꝑ humilitatē seipsas deijciūt ⁊ magis resiliūt in ꝓpriam paruitatē. Quod ex hoc cōtingit ꝙ quāto magis diuino beneplacito ꝯformant̄/tanto magis cognoscūt ꝙ nihil boni ex seip̄is facere possunt: ⁊ ideo nihil boni ascribunt sibi/sed oīa in deū referūt de cuius gratia ꝓcesserūt. Et huius exemplū patet in palma: que quāto crescit altius: tāto suas radices infigit terre ꝓfundius. E ¶ Secundū donū fuit sue mentis ad diuinū beneplacitū perfecta cōformitas: quia decor virtualis ip̄am reddebat ꝑfecte amabilē diuīe volūtati. Quod patet per hoc ꝙ decor virtualis sic est acceptabilis diuine voluntati ꝙ deus seipsum ꝯtinere non potest quin cum pleno gaudio suā presentiā exhibeat mēti amorose ⁊ virtuose. Et hec est vera causa quare mens deuota libenter ē solitaria: et ꝙ sibi penale sit ꝙ vnq̄ circa exteriora d̄beat occupari. Quia ergo talis mens perfectū gaudiū iugiter inuenit i seipsa ex eius interna puritate ⁊ ex diuina p̄sentialitate. Ideo scribit̄ ꝓuerb. xv. Secura mēs quasi iuge cōuiuiū. Sed cor seculare quia ꝓpter defectus interiores nullū gaudiū sed magis penā inuenit in seip̄o: ideo mēdicat suū gaudiū ab extra. ¶ Si autē querat̄ vnde decor ꝟtualis fit sic acceptabilis deo: Potest dici ꝙ hoc fit triplici ratiōe. Prima est: quia decor virtualis est quedā ꝯformitas et q̄dā formalis imp̄ssio diuīe assimilatiōis. Et quia om̄e simile diligit sibi simile: quare ⁊c̄. Secūda ratio: quia decor virtualis est quoddā lumē iterne puritatis: et ideo patefacit aīe viā rectā per quā tendere possit ad felicitatem eternā. Tertia ratio est: quia decor ꝟtualis ponit hoīem in q̄dā amicabili societate oīm sanctoꝝ ⁊ angelorū. Qd̄ patet ꝑ hoc ꝙ tā sancti q̄ꝫ etiaꝫ angeli oī tp̄e sunt parati suis p̄cibo et

suo studio boiem virtuosum defensare ab incursu malignoꝝ spiritꝰ: ꝛ ei donū persecutōis suis ꝓcibus impetrare. ℣ ¶ Tertiū donū fuit diuine ꝓsentie cōtinua ꝛ amicabilis familiaritas. Que ptz ex triplici indicio sue signo q̄ familiaritatē arguūt etiaz mō humano. Primū indiciuz sumit ex nunciozꝝ familiariū directiōe. Secundū sumit ex litterarū amicabiliuz transmissione. Tertiū sumit ex magnozū locaiū exhibitione. ¶ Primū ptz. Nam isti nūcij familiares fuerūt sancti angeli q̄ ei tam familiariter assistebant tam in familiari cōsilio q̄z in sollicita custodia: q̄z etiam in interiori mētis solatio. Nec diuine clementie suffecit q̄ eam p̄ sctōs angelos tanq̄z p̄ suos familiares nūcios visitaret q̄n vellet etiā per seipm eā in carcere constitutā p̄sonaliter visitare ꝛ benignissime cōsolari sic dicēs. Constans esto filia p̄dilecta: tecum ego sum/nil paueas. Ex qua q̄dez p̄sentia tantū gaudiū interne dulcedinis recepit/q̄ oīs penarū afflictio sibi in gaudiū ꝛ dulcedinē versa fuit. Sicut etiā legit de brā Agatha/q̄ letissime ꝛ gloriantersbat ad carcerē tāq̄z cēt ad epulas iuitata ¶ Scōm ptz. Nā ire familiares sibi directe a spōso fuerit securitas diuine acceptatiōis ꝛ suauitas interne cōsolatiōis/ꝛ etiā sublimitas sue eterne retributiōis: q̄a premiū tricentesimū est adepta. Qō ptz: q̄z possidet coronā p̄mū centesimi ipsarū virginū: ipsoꝝ martyꝝ: ꝛ ipsoꝝ doctoꝝ. Ubi notabiliter est sciendū q̄ quālibet coronā de p̄dictis brā Catarina in quadā singulari excellentia sup alios sctōs possedit. Qō primo ptz de aureola ꝟginū. Naz florē virgineū in tanta puritate sup alias ꝟgines possedit/q̄ manꝰ humane nō fuerūt digne sacratissimum eiꝰ corpus etiā post mortē cōtingere. Propt̄ qō eiꝰ corpus in monte Sinaniti angelicis est sepultū. Coronā etiā martyrū excellent' p̄e ceteris obtinet: tum ꝓpter multarū penarū varietatē: tum ꝓpter feruidā p̄ christo patiēdi liberā voluntatē. Coronā insup doctoꝝ excellent' possedit: q̄z nō quoslibet simplices/sed q̄nq̄ginta Rhetores peritissimos rōnabiliter q̄uicit ꝛ ad fidem cōuertit: ꝛ eos vna cū Regina ꝛ Porphirio ad palmā martyrij gloriose p̄duxit. ¶ Tertiū ptz. Nā christus etia magna locaiia sibi p̄ ceteris virginib⁹ cōtulit: in quib⁹ ei singularem familiaritatē ostendit. Primū fuit q̄ eam in carcere p̄sonaliter visitauit. Secūdū fuit q̄ eam corpore ꝓprio sua manu deifica p̄sonaliter refecit. Tertiū fuit q̄ ei oze dominico oīm suarū petitionū exaudītionē liberaliter repromisit: asserēs q̄ omnes p̄ quib⁹ intercederet essent incūctanter saluandi ꝛ ꝓpetuo cozonandi. Cuius meritis nos participes fa. q̄ est corona omniū sanctoꝝ virginū. ꝛc.

¶ De sancta Catarina Ser. ordinis Et in ordine. CCI.

Signū magnū apparuit in celo Apoc. xij. ¶ In nouissimis tēpoꝛibus cū inciper deformari pulcritudo innocētie diuina puidētia in celo militātis ecclie fecit apparere signuz magnū inclytā scz ꝟginē Catarinam. In cuius vita celica tripler signū appuit: qō etiā dicit magnū: q̄z est rōnal' imaginis reformatiuū. Primū signū fuit cādoꝛ sapiētie. Scōm fuit decoꝛ innocētie. Tertiū fuit rigoꝛ magne rolerantie. Per primū reformatur rōnal'

obcecata in cognitõe veri. Per sedm reformat cõcupiscibilis obliquata in dilectione boni. Per tertiũ reformat irascibilis infirmata in opatõe ardui Et qꝛ istud signũ magnũ apparuit in celo. i. in vita celica inclyte ꝟginis Catarine: iõ põt dici ꝙ rõne huius triplicis signi cõparat triplici celo: scꝫ empyreo/aqueo/ꝛ sidereo. ¶ Prĩo ergo cõparat celo empyreo ꝓpter tria. Nã celũ empyreũ habet latissimã capacitatẽ: firmissimã ĩmobilitatẽ: ꝛ purissimã luminositatẽ. sic btã Catarina habuit affectũ latissimũ in donoꝝ diuinorũ munifica receptiõe. habuit aspectũ quietissimũ in diuinoꝝ secretoꝝ viuifica cõtemplatiõe. habuit etiã incessum fulgentissimũ in sctõꝝ exẽplorũ deifica ostensiõe. ¶ Primũ ptꝫ. Naꝫ sicut celuꝫ empyreũ ex sua capacitate latissima claudit in se oẽs alios celos sic btã Catarina claudit ꝛ cõprehẽdit in se liberalẽ influxum oĩm gratiaꝝ ꝛ donoꝝ diuinoꝝ. Qđ ptꝫ ꝑ hoc ꝙ oĩa dona priuilegiata q̃ deus diuisim cõtulit aliis sctis ꝛ electis: oĩa illa priuilegia simul ꝛ vnite cõtulit btẽ Catarine/vt alibi declaraui. Et h̃ euidẽter et ꝓprie põt ostendi ex quadã figura Joanni ostensa Apoc. j. Uidi inq̃t in medio septẽ cãdelabroꝝ aureoꝝ similẽ filio hoĩs. i. ꝑfecte conformẽ ꝛ sil'em ipi chr̃o. Eia nunc pensate ꝛ aduertite q̃ꝫ bene ꝛ ꝓprie in ista figura sit expressa vnitiua ꝑfectio btẽ Catarine. naꝫ per ista septẽ candelabra designãtur septẽ chori ꝛ ordines sctõꝝ: Qꝛ primũ candelabrũ designat choꝝ angelorũ. Secundũ designat chorũ patriarcharũ. Tertiũ designat chorum ꝓphetarũ. Quartũ designat chorũ apostolorũ. Quintũ designat choꝝ sanctoꝝ martyrum. Sextũ chorũ confessoꝝ. Septimũ designat chorũ sanctarũ virginũ. Rationabiliter aũt predicti ordines sanctoꝝ claudunt sub nũero septenario: qꝛ iste numerus cõprehendit oẽm ꝑfectionẽ totius sanctitatꝭ. Qđ patꝫ ꝑ hoc ꝙ oĩs sctitas causat ꝛ fluit ex septem donis spũssancti. Cõueniẽter etiã dicunt candelabra: qꝛ tã verbo doctrine q̃ꝫ exẽplis vite totã ecclesiam illustrarũt. Sed ꝓ tanto dicuntur aurea: qꝛ in amore diuino feruent ꝛ ꝑseuerãter arserunt. B ¶ Conueniẽter autẽ btã Catarina est in medio istoꝝ septẽ candelabroꝝ. q̃a sicut mediũ claudit in se ꝟtutẽ extremorũ/sic beata Catarina vnitiue claudit et aggregat in se oẽm ꝑfectionẽ aliorũ sanctoꝝ. Qđ patꝫ per hoc/qꝛ cũ ipsis angelis ꝑticipat in puritate inflexibil' rectitudinis. Cum pr̃iarchis ꝑticipat in fidei firmitate ꝛ in obediẽtie promptitudine. Cuꝫ ꝓphetis participat in cognitiõis ꝓfunditate ꝛ sapiẽtie claritate. Cum apl'is ꝟo cõicat in voluntaria paupertate ꝛ oĩm mũdanoꝝ cõtẽptibilitate. Cũ martyribꝫ ꝟo in volũtaria tormẽtoꝝ penalitate. Cũ cõfessoribus aũt in penitẽtie austeritate. Cũ virginibꝫ ꝟo in mentis ꝛ corꝑis incõtaminabili puritate. Nã thesauꝝ virginalis puritatis ipsa possedit in maiori excellẽtia ꝛ dignitate p̃ ceterꝭ virginibus: excepta ꝟgine gloriosa q̃ est speculũ ꝛ corona ceteris ꝟginibꝫ incõtaminabilis puritatꝭ. Qđ etiã ipse dominꝰ ore ꝓprio ꝓfitetur cũ dicit Prouerb. vlti. Multe filie cõgregauerũt diuitias: tu supergressa es vniuersas. qꝛ thesauꝝ ꝟginal' puritatꝭ ꝛ ceteraꝝ ꝟtutũ ipsa excellentiꝰ possedit ceteris virginibꝫ. Sed ideo visa ẽ similis filio hoĩs: quia in omni exercitio fuit ꝑfecte cõformata vite christi ꝓut possibile erat viatori. Et iõ virtutũ suaruꝫ perfecta varietas congrue figuratur

per illas septē lucernas quas ꝓpheta Zacharias vidit sup vno candelabro aureo Zach. iiij. Quia decore omniū virtutū mentē suam illustrauerūt ⁊ p duxerūt ad perfectā conformitatē diuine assimilatiōis. ¶ In isto etiā celo/hoc est in vita celica huiꝰ virginis apparuit signū magnū qđ potest Gemini appellari: ⁊ designat geminum preceptū charitatis/dei scz ⁊ proximi que in corde eiꝰ feruētissime ardebat. Primo q̄dem ex parte dei quē ex toto corde ⁊ ex tota ania/⁊ ex omnibꝰ viribus suis dilexit. Scđo respectu proximi quē sincerissime sicut seipam dilexit. Et ideo quicūqꝫ sentit se tepiduꝫ in amore diuino/meditet illud signū amorosum: recogitās quanto amore suū cor fuerit inflāmatū quādo cum tanta alacritate penas acerbissimas sustinebat/⁊ cum tanto feruore alios ad amorē dei ꝓuocabat. ⁊ ex hoc proculdubio cor suū continget in amore diuino necessario inflāmari. L

¶ Secundo beata Catarina habuit aspectū quietissimū in diuinoꝝ secretorū viuifica cōtemplatōe: per quam mēs eius iugiter quieuit in lympida cognitione sapiētie diuine. Quod patet per hoc ꝙ ex profunda cognitione diuina mēs eius fuit perfecte quietata ⁊ in seipsam totaliter recollecta: propter quod mens eius tota affectualiter refluxit in vnitatem diuine essentie/⁊ per hoc in bono diuino fuit perfectissime quietata. Et hanc recollectionez petijt Augusti. cum dicit in lib. soliꝰ. Peto domine deꝰ meus non me permittas amplius diuerberari in multa: sed collige me đ exterioribꝰ ad meipsum/⁊ de me ad teipsum. Tu enim es lumen letificans: lux renouans: decor adornans mentē meam quaz formasti ad imaginez tuam. Et propter hanc simplificationem sui affectus oculi sue mentis dicunt oculi columbarum Cant. pri. quia semper cū magno ardore ⁊ simplicitate casti amoris suum dilectum contemplabatur. Propter quod Joannes in Apocal. pri. ca. assimilat oculos eius flamme ignis cuz dicit. Oculi eius velut flamma ignis. Quia sicut ignis semp sursum fertur ⁊ penetrat intima nature in quam agit: ita mens beate Catarine semper sursum tendebat in maiori cognitiōe diuine veritatis/⁊ in profundiori dilectione diuine bonitatis. Propter quod dicit Bernard. ꝙ ipsa est cui dilectus eius semper inter vbera cōmoratur: ⁊ que in ipsam abyssuz secretorum dei semper oculum contēplationis immersit. Et ideo potest dici ꝙ in isto celo deifico secundo apparuit magnū signuz quod possumus dicere Capricornum. Nam sicut capricornus habet visum acutissimū ⁊ semper conatur suis cornibus altius ascendere: sic beata Catarina delectabiliter semper conabatur oculis mentis altius ascēdere in lympida cognitione diuine veritatis/⁊ in intima degustatōe diuine bonitatis. Ad istam cognitionē diuine veritatis/⁊ ad suauem degustationez diuine bonitatis quelibet anima deuota debet feruentibꝰ desiderijs anhelare. ad quod hortatur apostolus Colos. iij. Que sursum sunt sapite/nō que sup terraz. O q̄ꝫ pauci sunt quibꝰ recte sapiāt bona diuia ⁊ celestia: que certe nulli sapere possunt nisi solū illis qui p dulcē gustum diuini amoris perducti sunt in quandā insipiditatē oīs terrene delectatiōis: vt dicit Aug. Quia sicut videmus ꝙ flāma ignis oēm rem materialem quā attingit in nigredinē cōuertit: ita dulcedo diuini amoris oēm

delectationē terrenā in quādā abominationē ⁊ insipiditatē vertit. D

¶ Tertio beata Catarina habuit incessum fulgentissimū in sctōꝝ exēplorum deifica ostensione/⁊ in diuie veritatis intima cognitiōe. Qđ ptz. Nā sicut celum empyreū est totū lucidū absq; omni obscuritate: sic beata Catarina tota fulgebat interiꝰ in diuine veritatis cognitiōe: ⁊ etiaz exterius in sctōꝝ exēploꝝ clarissima ostentatiōe: Nā ipsa in quodā lumine diuino sibi interius inspirato oēm veritatē diuinam agnouit q̄ntuz est possibile viatori. Juxta illud ꝓpheticū. Dñe in lumine tuo: ꝑ te scz nobis inspirato. videbimꝰ lumen. i. teip̄m: vt dicit Aug. Ex influxu aūt huius luminis mens beate Catarine fuit totaliter transformata in ip̄m lumē diuine veritatis. Et ideo recte poterat dicere illud Esaie xviij. Quiescā in loco meo, i. in ītimo mentis mee: ⁊ ibi ꝯsiderabo lympidū scz influxuz luminis inspirati: q̄a hec lux est clara sic̄ lux meridiana. ¶ Ad istū influxū diuini lumīs q̄libet mēs deuota debet feruentius aspirare: q̄a v̄tute huiꝰ luminis mēs deuota moritur sibijpsi ⁊ oībus rebꝰ creatis. q̄a nihil in ea viuit nisi solū amor ⁊ desideriū prime veritatis ⁊ summe bonitatis. Et istud donum assecutus fuit apl's cū diceret Gal'. ij. Viuo ego: iaz nō ego: viuit autē in me christus. q. d. Ego sum mortuꝰ mihijpsi ⁊ om̄ibus rebus creatis: ⁊ nihil viuit in me nisi illa que spectāt ad diuinā reuerētiam ⁊ amorē. ¶ In illo celo deifico apparuit signū magnū qđ pōt dici Libra: quia beata Catarina oēs actus ⁊ motus suos ponderabat s̄m libraz recte rōnis: ⁊ oēs cogitatiōes ⁊ affectiones suas cōformabat sup̄me regule diuine volūtatis: ita ꝙ oēs ipsam vidētes ⁊ audiētes oportuit excitari ad gl'iaz diuine laudis: ⁊ ꝓuocari in melius ꝑ speculū sanctitatis ex eiꝰ vita radiantis. Propter qđ recte sibi cōgruit qđ scribit̄ Esa. xlix. Dedi te in lucem gentiū. Quia sicut lumē sine intermissione irradiat oīa sibi p̄sentia: sic ipsa exemplari ꝯuersatione ⁊ sancta exhortatione illustrabat radio deuotiōis mētes omniū ipsam cōtemplantiū. Cuiꝰ sanctitatis nos ꝑti. fa. ⁊c.

¶ De sancta Catarina Ser. q̄ntus Et in ordine. CCII.

Secundo beata Catarina ꝯparat̄ celo aqueo siue crystallino ꝓpter tria.

A ¶ Nam illud celuz s̄m Mathematicos est totaliter ꝑuium: est effectualit̄ frigidū: est etiā vniformiter motiuū. Sic btā Catarina fuit totaliter ꝑuia siue parula ad susceptionē eterne sapiētie. fuit effectualit̄ frigida ꝑ totalem extinctionē male cōcupiscētie. ⁊ fuit vniformit̄ motiua per plenā adhesionē cōiunctionis diuine ¶ Primo dico ꝙ beata Catarina recte assimilata est celo aqueo rōne sue ꝑuietatis. q̄ sicut illud celū rōne sue ꝑuietatis semꝑ est dispositū recipe solaris lumīs influentiā: sic mēs eiꝰ ratione int̄ne puritat̄ semꝑ fuit disposita ad recipiēdū influxū diuini lumīs Refulgētia aūt huiꝰ luminis marie claruit in h̄ ꝙ ꝑ virtutē ⁊ efficaciā sapiētie sibi diuinitꝰ ispirate q̄nquaginta oratores ꝑitissimos euident̄ ꝯuicit ⁊ mutos fecit: ⁊ eos ꝑ efficaciā sue doctrine ad fidez cōuertit et ad martyrij coronā perduxit. ¶ De ipsa etiā legit̄ ꝙ non solū in sapientia diuina: verū etiā in sapiētia hūana oēs alios antecessit. ⁊ iō a litteratis ⁊ clericis spēalit̄

pre ceteris venerat. Propter qd recte potest dicere illud Eccli. xxiiij. Giruz celi circuiui sola. qz sua cognitione intellectuali celi ambitu cōprehendit. et in fluctibus maris ambulaui. qz acumen sui intellectus pfundū humane et diuine sapiētie penetrauit. et in omi gēte et ppl'o primatū tenuit: vicz cuiuslibet sciētie magr̄alis. Et illud magisteriū bn̄ in seipsa ostendit: qa sic fuit ordinata q nec in ṽbo nec in facto regulam rōnis vnq̄ in tota vita sua legitur excessisse. Et iō om̄ia sua dicta et facta fuerūt mensurata fm formā sui virtuosi decoris. Nec mirū: qa mens sua fuit plantata iuxta fluēta diuinarū gr̄arū/quaꝝ virtute oīa sua opera possedit in summo ṽtutis. ¶ In isto etiā celo deifico appuit signū magnū qd dicit Aquari⁹: qd habet ṽtutē pluuiā cōcitandi sole existēte in illo signo Et inde est q illud signū depingit in figura virginis vtraqz manu de hydria aq̄s effundētis. Un̄ recte significat btām Catarinā q̄ aquas gratiarū et donoꝝ in nos oēs liberalit̄ suis precibus effundit et nobis eternā beatitudinē suis meritis implorauit. Propt̄ qd recte pōt dici illd celuz extēsum ad moduz pellis: cui⁹ supiora tecta sunt aq̄s vt dicit ꝓpheta: qz diuina clementia supiora sue mentis irrigauit abundantia oīm donoꝝ et gratiaꝝ: vt mentes nostras aridas fluentis gr̄e vberius fecūdaret. B ¶ Scdo assimilat̄ celo aqueo ratiōe virtualis frigiditatis quā ceteris influit. Qd patz nā ros diuine gratie sic oēm estū concupiscētie in ip̄a plene refrigerauit q ad omnē motū inordinatū quasi impassibilis facta fuit. Nec mirū: qz per influxum gratie et cōtinuū exercitiuz virtuosum tantā sensit mentis dulcedinē/q nunq̄ potuit ad aliq̄d transitoriū delectabilit̄ inclinari. Et hoc petijt Aug. in lib. solil. cum dixit. Obsecro te summa veritas ne pmittas me in aliqua alia re delectari q̄z in te. sed peto vt oīa mihi amarescāt/vt tu sol⁹ dulcescas anīe mee: qui es dulcor inestimabilis per quē cūcta amara dulcorant̄. Tua em̄ dulcedo craticulaz ferream Laurentio/et lapides torrentes Stephano dulces fecit. Et ideo p donū gratie et per exercitiū virtuosuz oēs vires anīe sue in quandā rectitudinem prime innocētie sunt reducte. et ex hoc sua imago rationalis refulsit in ea puritate claritatis in qua fuit creata in sua primaria conditione primi homis. Quod euidēter videtur innuere spūssanctus Michee. iiij. cum dicit. Et tu turris gregis nebulosa filia sion ad te veniet potestas p̄ma. Et si diligēter cōsideremꝰ: apparet q̄z euidenter et ꝓprie hic describit̄ perfectio beate Catarine. que recte dicit̄ turris tum ꝓpter imobilitatem sue bone voluntatis: tum etiā ꝓpter fortitudinez sue materne ꝓtectionis. sed dicit̄ turris gregis. i. populi ꝓpter pietatez sue materne subuētionis quā liberaliter impendit omnibꝰ ipsam pie inuocantibus. sed dicit̄ turris nebulosa ꝓpter largam influentiā donorū et gratiarū celestis roris: qa corda arida et desiccata per rorē diuine gratie humectat et fecundat. Et ideo recte subdit̄/ad te veniet potestas prima: qa ꝓpter predicta mens eius fuit prime puritati et rectitudini restituta. ¶ In isto celo deifico apparuit signū magnū quod dicit̄ Sagittarius: quia fm sciētiam astrologoꝝ sole existente in isto signo emittit in terram triplicē sagittā: vicz imbrem/niuem/et grandines. sic etiā precibus et meritis beate Catarine sol iusticie nobis influit dulcez imbrem

siue rorem diuine gratie/ꝛ albā niuez pure cōscientie/ꝛ terribilez grandinē diuine sentētie. Ex quibꝫ donis in nobis refrigescit oīs ardor male concupiscentie/ꝛ mens inflāmatur ad amorem celestis patrie. L ¶ Tertio assimilat̄ celo aqueo ꝓpter sui motus vniformitatē: quia in tota vita sua habuit vniformē motuz in omnibꝫ suis actibus ꝛ desiderijs ꝑfecte sequendo diuinū beneplacitū. Qđ patz per hoc ꝙ ita fuit emortua in volūtate ꝓpa sibijpsi: ꝛ ita ꝑfecte suā voluntatē conformauerat volūtati diuine/ꝙ in oībus agēdis nihil faciebat ex arbitrio ꝓprio: sed solū ex beneplacito diuino. Qđ exinde ꝓuenit ꝙ mens sua ꝑ feruidum desideriū ꝛ amorē sic indissolubiliter fuit vnita ipsi deo/ꝙ solū diuinū beneplacitum sibi fuit regula ꝛ mensura omniū agendoꝝ. ¶ Propt̄ qđ recte sicut videmus ꝙ ista sphera nona suo motu rapit secum oēs spheras orbium inferioꝝ (qđ euidēter ptz ex hoc qđ ad sensum videmus/ꝙ sol ꝛ luna ꝛ sidera in quolibꝫ die naturali girant totū celum: ꝛ reuertūtur ad eundē punctū sui motus. Qđ nō pōt fieri ex eoꝝ motu ꝓprio ꝛ naturali: qa sol cōplet cursum suū motu ꝓprio solum in vno anno (al's duodecī annis ꝛ iō oportet ꝙ istū motū diurnū ex influentia none sphere habeāt) sic beata Catarina in omnibꝫ suis actibꝫ ꝛ desiderijs agebat̄: nō ex impulsu voluntatis ꝓprie/sed solum ex impulsu ꝛ influentia volūtatis diuine. Propt̄ qđ sequit̄ ꝙ nihil agebat ex arbitrio proprio: sed oīa faciebat ex arbitrio diuino. ꝛ hoc ꝓpter ꝑfectā conformitatez sue voluntatis ad voluntatē diuinā. Et quia tota vita beate Catarine sic fuit conformis ꝛ beneplacita diuine voluntati: ideo ipsam pre ceteris sanctis donauit copioso munere omniū gratiarū. Unde sibi recte aptat̄ illud Eccī. xliiij. Cognouit eā in benedictionibus suis. qđ dicit ꝓpter donorū copiositatez. cōseruauit illi misericordiā suā: quia post matrē misericordie ipa pietatē suam large cōmunicat oībus ipsam inuocantibꝫ. Et inuenit gratiā in cōspectu oīs carnis. quia populus christianꝰ ꝛ etiā gentilis ipsam singulariter honorat: ꝛ eiꝰ beneficia pre ceteris sanctis virginibꝫ deuotiꝰ implorat. ¶ In isto etiaz celo deifico apparuit signū magnū qđ dicit̄ Taurus: qa sicut sole existente in isto signo terra nostra naturalis fecūdat̄ diuersis seminibꝫ corporalibꝫ: ita terra ratiōalis mentis nostre ꝑ eius suffragia fecundat̄ diuinitus diuersis donis spiritualibꝫ. Unde ꝓpter virtutē ꝛ efficaciam sui patrocinij ꝑdicti recte potest dicere illud Esa. Sicut imber descēdit de celo ꝛ inebriat terrā ꝛ infundit eam ꝛ germinare eā facit: sic erit verbum scz mee oratōis quā pro fidelibꝫ effundo/nō reuertet̄ ad me vacuum: sed prosperabit̄ in his ad q̄ misi illud quia fructū exauditionis causat in oībus eius patrocinīū deuote implorātibus. Cuiꝰ patrocinij nos ꝑti. fa. ꝛc.

¶ De sancta Catarina Ser. sextus Et in ordine. CCIII.

Tertio beata Catarina ꝯparat̄ celo sidereo. ꝛ hoc ꝓpt̄ tres ꝓpetates huiꝰ celi. A ¶ Nā hoc celū habz ornatum pulcriorē: qđ ostendit stellarū varietas. Circūitum ꝓlixiorem: qđ innuit motionis sue tarditas. Et influxum potiorē: qđ pandit eius vital' causalitas. Sic beata Catarina ꝑ ceteris virginibꝫ primo habuit in mēte orna

tum splendidū per donoꝝ ⁊ gratiarū venustatē. Secūdo habuit in virtuoso opere mirā fecunditatē ⁊ iugē cōtinuitatē. Tertio habuit in materna cōmunicatione diffusiuā bonitatem.

¶ Primo dico ꝙ beata Catarina habuit in mente ornatū splendidū ꝑ virtutum ⁊ donoꝝ venustatē. Qđ patet ex hoc ꝙ ex eius interno decore virtutis ⁊ gratie refulsit in eiꝰ verbis ⁊ facie tantus splendor sanctitatis / ꝙ ex eius aspectu ⁊ allocutione ipa regina cum duce Porphirio ad veritatē fidei ꝓtinus sunt cōuersi: videtes eam in carcere tenebroso tāta luce circūfusam: in quo iacuerat .xij. diebus ⁊ noctibus sine refectiōe cuiuslibet corporalis alimenti. Propter qđ tantꝰ fuit decor ⁊ ornatus sue pulcritudinis / ꝙ pre ipsius magnitudine est inexplicabilis omni lingue humane. Qđ patet per hoc ꝙ ore diuino cuilibet nostrū potest dici illud Gen. xv. Suspice celum .i. celicā virtutez huius virginis Catarine: ⁊ numera stellas eius si potes .q.d. Tanta est varietas suaꝝ virtutū ⁊ donoꝝ / ꝙ eius decor ⁊ speciositas est inexplicabilis omni lingue humane. Nec miruz: fuit em̄ de illis cel' q̄s ipse spūssctūs ornauit suoꝝ donorum largitate: vt scribit in ps̄. Et q̄a magnitudo sue bonitatis est infinita ⁊ indicibilis: iō recte magnitudo sui decoris quā beate Catarine ꝑ donorū suoꝝ varietatē impressit / dicitur inexplicabilis omni lingue. B ¶ Et in isto celo deifico apparuit signū magnū quod dicit Uirgo: cuiꝰ efficacia sm̄ Astronomos in hoc apparet ꝙ in facie hominis imp̄mit pulcritudinē ⁊ in visu magnā perspicaciā ⁊ claritatem: ⁊ singulis mēbris hominis confert decentē dispositionē. Ex quo spiritualiter datur intelligi / ꝙ influxus sui patrocinij triplicem decorem operatur in hoīe ipsam deuote inuocante. Primus est ꝙ per eiꝰ patrocinium imago rationalis reducit ad pulcritudinez sue primarie innocētie in qua in suo p̄mo effluxu creata fuit. Quod patet per hoc qđ scribit Michee. iiij. Tu turris nebulosa gregis filia sion ad te veniet potestas p̄ma. In quibꝰ verbis innuit duplex ratio huius effectus. Prima est: quia per donuz singularis gratie fuit confirmata in esse virtuali: ⁊ ideo dicit turris ꝓpter immobilem fixionez sue mentis in statu gratie ⁊ virtutis. Secunda est: quia tota fuit fecundata rore gratie: ⁊ ideo dicitur turris nebulosa .i. rore scz diuine gratie singulariter obumbrata. Ex quibꝰ duobus potest imaginē rationalē decorare pulcritudine primarie innocētie: quod innuit per hoc qđ subdit / ad te veniet ptās prima. Secundus est: quia per eius patrociniū imago rational' illustratur claritate diuine intelligētie. Propter quod de ipa scribitur Can̄. vij. Oculi tui sicut piscine in esebon q̄ resident iuxta fluenta plenissima. Ubi sciendum ꝙ Esebon est ciuitas vnam tm̄ habens portam: in qua porta est fons vnus q̄ suo effluxu generat multas piscinas: et signat beatā Catarinam: in q̄ erat fons diuine sapientie: a quo q̄dē fonte multe piscine effluxerunt. q̄a ab eiꝰ cognitione clara ⁊ ꝑspicaci que ꝑ oculos intel'igit multis cōicat aquas sapiētie ⁊ salutaris doctrine. Et ad istas aq̄s aspirauit Augusti. cuz dicit in lib. soli lo. O lux a qua om̄is lux absorbe me in tue claritatis abyssum: vt videam vndiqz te in te: ⁊ cuncta sub te ne dere linquas me / ne accrescant ignorantie mee et multiplicētur delicta mea. Sine te enim om̄ia mihi tenebre / omnia

mala: quia nihil bonū sine te vero solo ⁊ sūmo bono. Tertius est: q̄a ꝑ eiꝰ patrociniū homo iterior ⁊ exterior decoratur venustate cōuersationis virtuose. Qđ patet. nā quicūq; diligēter attēderet illud speculū virtuosum qđ nobis ostendit sanctitatē sue cōuersationis: impossibile esset quin mēs eiꝰ excitaret ad imitationē sui exēpli virtuosi. Et q: tantꝰ decor virtutis ⁊ gr̄e ab ipsa resplenduit: iō bene de ipsa verificatur illud Sap̄. vij. Nec em̄ est speciosior sole: ⁊ sup̄ omnē stellarum dispositionē luci cōparata inuenitur prior. E ¶ Scđo cōparat̄ isti celo ꝓpter virtuosi operis fecūditatem ⁊ eius iugem cōtinuitatē. Nam sicut motus celi est cōtinuus sine qualibet interruptiōe: ita totus motꝰ sue vite fuit cōtinuus ⁊ nō interruptus in virtuosa opatiōe ⁊ in feruida dei dilectione. Nec mirū: quia internus dulcor diuini amoris excitauerat in ea tantū feruorē virtuose opationis/ q̄ multū penale sibi fuisset si vnq̄ ad momentum destitisset ab actibus virtuosis. Vñ ista prōptitudo ⁊ delectabilis inclinatio quā beata Catarina habuit ad exercitiū virtuosuz/ est illud amabile vinū conditū qđ sponsa propinat sponso Cañ. viij. cum dicit. Dabo tibi poculū ex vino cōdito. Quia sicut vinū ꝯditū est delectabile gustui humano: ita opus virtuosum delectabiliter factū est delectabile cordi diuīo. Ecōtrario ꝟo illa opera q̄ quis cum tedio ⁊ tepiditate operat̄: nō sunt sapida/ sz abominabilia ipsi deo. Nec mirū: q̄a talia opera sunt insipida etiā ipsi operāti: qđ vtiq; ꝓuenit ex duobus. Primū est: q: talia opera sunt cruda ⁊ frigida/ ⁊ nullo ardore diuine dilectōis inflāmata. Scđm est: q: sunt arida ⁊ nullo humore deuotōis impinguata Et exinde ꝯtingit q̄ multi sunt ita frigidi in suis orōnib⁹/ ⁊ tardi ad cōsentiendum diuinis motionib⁹: q: modicum feruorez habent amoris diuini: ⁊ modicū vl̄ nullū conatū habent in melius ꝓficiendi. In isto celo deifico apparuit signū magnū qđ dicit̄ Leo. qđ quidē signū habet vim imꝑmendi triplicē effectū illi nature q̄ nascit̄ sub dominio huiꝰ signi. Imꝑmit em̄ animi magnitudinez ⁊ cordis fortitudinez: ⁊ magnū cordis calorē. Ex quib⁹ spūalit̄ informamur q̄ btā Catarina hūit aī magnitudinē in libero ꝯtēptu oīm terrenoꝝ/ habuit etiā cordis fortitudinē in volūtaria passione tormētorū: ⁊ magnū in corde suo calorē ꝓpter diuini amoris feruidā inflāmationē. Que apparet in h̄ q̄ statim cuz audiret q̄ imꝑator cōpellebat ppl'm ad idolatriā: tunc sponte se ingessit et imꝑatorē sup̄ suo errore corripuit: ⁊ eū apertis rōnib⁹ cōfutauit. ¶ Et q̄a sic volūtarie ⁊ nō cōpulsa ꝓ fide ex amore diuino se exposuit: iō chr̄s ipsaz super alios martyres rōnabiliter dignificauit. Nec mirū: q: ex ipsa nobis relucet exēplar ⁊ speculū triplicis ꝑfectionis: vicz volūtarie paupꝛtatis in contēptu terrenoꝝ/ volūtarie penalitatis i sufferētia tormētoꝝ: ⁊ singularꝫ charitatꝫ in amore feruido eternoꝝ. D ¶ Tertio ꝯpat̄ isti celo: q: habuit in mr̄na cōicatione diffusiuā bonitatez sic illđ celū hz i sua influētia viuificā vitalitatē. Qđ ptz. Nā sic illud celū ꝑ suā influentiā cōfert vitaz oīb⁹ rebus corpalib⁹: sic ip̄a ex mat̄na pietate oīa corda tristia ꝯsolat̄: ⁊ rore sue pietatꝫ fecundat oēs mentes aridas interna deuotiōe destitutas. Qđ ptz ex hoc q̄ ipsa ex speciali gratie priuilegio facta est pincerna donorum diuinoruz que ex materna pietate suis p̄cib⁹ liberali

ter cōicat om̄ib⁹ ip̄am deuote inuo/
cantib⁹. Unde de hoc pōt intelligi qd̄
scribit̄ ꝓuerb. vlti. Manū suā aꝑuit
inopi ⁊ palmas suas extēdit ad pau/
perē. Et ideo ꝓpter istū influxū mat̄/
ne sue pietat̄/dicit Joā. in Apoca. ꝙ
habeat in dextera sua septem stellas
.i. affluentiā oim̄ donoꝝ diuinoꝝ/q̄
iō dicit̄ habere in dextera sua: qꝛ habꝫ
facultatem ea cōicandi ex sua pietate
materna. ¶ Sciendū aūt ꝙ dona di/
uina q̄ nobis influit merito stellis cō/
parant̄: qꝛ stelle sunt a terra separate et
in celo fixe: ⁊ in sua forma sunt rotū/
de: ⁊ in splēdore lucide. Sic dona di/
uina que nob̄ impetrat/mentē rōna/
lem eleuant a terrenoꝝ affectione: et
eam roborant ⁊ firmāt in dei dilectio/
ne: ⁊ faciūt eam mobilē ⁊ rotundā in
bona oꝑatione: ⁊ lucidā ⁊ clarā in bo/
noꝝ exemploꝝ ostensione. ¶ In isto
etiā celo deifico apꝑuit signū magnū
qd̄ dicit̄ Aries. De quo scribūt astro/
logi ꝙ habet dominiū sup̄ ortū ⁊ nati/
uitatē hoim: ⁊ sup̄ vitā corꝑalem ter/
renascentiū. Et cū sol est in isto signo:
⁊ tunc vtplurimuꝫ reuelant̄ occulta.
Unde illud signū ꝓprie figurat bea/
tā Catarinā/q̄ ex diuino munere ha/
bet plenū dn̄ium sup̄ spiritualē gene/
rationē cuiuslibet hoīs qua ꝑ gratiaꝫ
nascimur filij dei. Habet etiā plenuꝫ
dominiū ꝑ suū p̄rociniū quēlibet cō/
seruandi in vita spirituali. Et cuꝫ sol
diuine gratie īcepit fulgere in isto si/
gno/tunc magna ꝓdigia inceperunt
appere sup̄ terrā. E ¶ Que qui/
dē ꝓdigia sunt dona illa celica que tā
mirifice effluūt/de isto osse sacratissi/
mo sui corꝑis bn̄dicti: nobis in admi/
rationē: ⁊ cunctis fidelib⁹ in spēalem
deuotionem. Nam hec stupenda mi/
racula deus ꝑ illud ossiculū ꝟgineū
in Grennerode tam copiose ⁊ mlt̄ifa/
rie oꝑat̄ ad declarādā excellentiā sue
dignitatis/ita ꝙ etiā sup̄ angelos eā
de⁹ exaltauit in miracl̄oꝝ ptāte ⁊ effi/
cacia. Qd̄ ptꝫ ꝑ h̄/ꝙ angeli nulla mi/
ra oꝑa facere pn̄t nisi ꝑ hoc ꝙ ꝯiūgūt
actiua passiuis ꝑ semialia p̄ncipia re/
bus nālib⁹ ꝯcreata. Sꝫ ꝙ ab vno ossi/
culo arido ⁊ sicco fluat sanguis viui/
dus: ⁊ purū lac ⁊ mel dulcissimū in
momēto ⁊ p̄ter om̄e adminiculū cu/
iuscūqꝫ rei vel p̄ncipij nālis/qd̄ ip̄os/
sibile oīno existit/ꝙ talia ꝑficiāt̄ q̄cūq̄
qꝫ ꝟtute creata. sed solū suis meritis
fiūt ꝑ ꝟtutē diuinā ⁊ increatā. Et ideo
q̄uis ꝑ suā mat̄nā pietatē corda oīm
hoim excitauerit ad sua p̄conia extol/
lenda adhuc tn̄ ista ciuitas Grenēro
de spēali⁹ ceter̄ est astricta. Tum qꝛ
istū locū p̄ ceter̄ dotauit thesauro ce/
lesti suoꝝ donoꝝ mirabiliū. Tuꝫ q̄a
istū locū dignificauit ⁊ fructificauit
suis maternis bn̄ficijs/ꝑ q̄ oib⁹ ip̄aꝫ
iuocantib⁹ ꝯfert̄ augmētū gr̄e ⁊ ꝯso/
latiōis spūalis in oib⁹ suis necessita/
tib⁹ ⁊ pressuris. Et iō post btām ꝟgi/
nē ip̄a signāt̄ dicit̄ spes miseroꝝ: ⁊ cō/
solatrix opp̄ssoꝝ. De q̄ scribit beatus
Bern̄. de btā ꝟgine gl̄iosa/qd̄ tn̄ non
inconuenient̄ dici pōt de btā Catari/
na seq̄ns ꝟbū. Om̄ib⁹ oīa facta ē/ad
oēs man⁹ sue largitat̄ extendit/oib⁹
miscdie sue sinū aperuit vt de pleni/
tudine ei⁹ accipiant vniuersi/captiu⁹
redēptionē/eger curationē/petōr ve/
niā/iust⁹ gr̄am: angel⁹ leticiā. Et sic in
signū sue fecunde cōicationis: om̄es
ip̄ius dona ⁊ bn̄ficia recipe volentes
ad se liberal̄r inuitat dicēs Eccl̄i. xxiiij
Trāsite inq̄t ad me oēs q̄ ꝯcupiscit̄
me: ⁊ a generatōib⁹ meis adimplemī
.i. a fecūditate donoꝝ ⁊ bn̄ficioꝝ q̄ a
mea materna pietate/oib⁹ me deuo/
te iuocātib⁹ liberal̄r diffundūt. Que
bn̄ficia in p̄dicta ciuitate in mult̄ se

implorantibꝰ ad oc̄m euidēt claru erūt. Quoꝝ bñficioꝝ nos tē.

¶ De ſctā Catarina ſermo ſeptim⁹: Et in ordine. CCIIII.

VIde arcum z bñdic q̄ fecit illuz. valde eñ ſpecioſus eſt in ſplēdore ſuo Eccī. xliij. Verba ꝓpoſita cōuenienſ aſſumūt in laudē z p̄coniū imperatricis ꝑginis Catarine. B ¶ In q̄bꝰ ꝑbꝰ impler ſue laudis p̄coniū implicat. Primo eñ nob ꝓponit in ſpeculū iubiloſe ꝛc̄plationis. Scō in exemplū truoſe pfectōis. Tertio in ſolatiū erūnoſe pegrinationis: vt ſic p̄dicat/ſpecīm pfectoꝝ/exēplū viatoꝝ z ſolatiū oppſſoꝝ. Dec aūt tria i verbis p̄miſſis cōgrue deſignāt. nā Primū babet cū p̄mittit Vide arcū. Secundū ꝑo cū ſubdit: z bñdic q̄ fecit illū. Tertiū habet cū ānectit Valde eſpe. eſt in ſplen. ſuo. ¶ Circa p̄mū eſt ſciendū q̄ plenitudo ſue pfectōis meruit nob in ſpeculū ꝛc̄platōis ꝓponitur tripliciter rōne p tridē deſignāte. Primo q̄dē rōne ſue cauſalē generatōis. Scō rōne ſue diametralē oppoſitōnis. Tertio rōne ſue circularē eleuationis: q: ſp a terra ad celū circulariter eleuat. ¶ Cōueniēt aūt ei⁹ ingens pfectio nob in ſpeculū iubiloſe ꝛc̄plationis ꝓponit cū p̄mittit. Vide arcū. i. celicā virā bte Catarine a terra eleuatā. q: in ei⁹ vita celica q̄liber nr̄m cōtēplari poterit ꝑfectē z ānctū in vita ſpūali p̄fecerit: z ānctū ſe a defectib⁹ culpabilibus elōgauerit. Et B primo p̄z in iſde rōe ſue cauſalē generatōis. ad quā tria ꝛcurrūt/vicz nubis cōcauitas: nubis aḡſitas: z ſolis claritas. Bre⁹ eñ celeſtis ex B generat q̄ radi⁹ ſolis ingredit nubē cōcauā rotūdā z aḡſaz: z illā radijs ſuis penetrat. Sed q̄n illi radij reflectūt p nubē denſaz/quaz radij ſolares penetrare nō p̄nt/tunc gnāt figura iridis/q̄ triplicitū colorez ꝑbens ex q̄tuoꝝ elementis. Sic etiā ex illapſu veri ſolis i mēte bte Catarine ipa ſpūalr in arcū celeſtē trāſformata eſt. In q̄ bñ mīplex ei⁹ pfectio nob dat intelligi. Nā nubis cōcauitas nob exp̄mit ſue bñuolentie ꝑfunditatē/nubis aḡſitas exp̄mit diuine gratie fecunditatē/ſed ſolis claritas exp̄mit diuine ſapiēie lūinoſitatē/p q̄ā z celarē ꝓuauit: z q̄ndā ſtigmata oratoꝝ reſ gl̄oſe ſuſcauit. B ¶ Primū p̄z Nam ꝓfunda ſua bñuolentia in hoc euidēt colligit/q̄ ſuā ꝓtiā volūtatē penit⁹ abdicauerat z cā diuine voluntati pfecte ꝓformauerat: ita q̄ nec in ſeipſa nec in alijs rebꝰ creatis aliq̄d aliud a ꝑpetebat: niſi q̄ bono: diuini⁹ et diuinū bñplacitū in oībꝰ impleret. Et tāto nihil poterat ſuſtinere q̄ offet diuino bonoꝝ z bñplacito ꝛrariū. vñ ſtatim cū audiret q̄ imperator ꝑſ̄m ad idolatriā impelleret: ſponte irrupit: z ſp̄m de erroꝛe idolatrie audacter reꝑbendit. Et ideo ex hoc merito ſingularia ꝓuilegia a ſuo ſponſo ꝓmeruit: q̄ nō coacte ſed ſponte ꝑ ei⁹ amore paſſioni ſe obtulit: ſubmittens volūtatē ſuā diuine voluntati. Et q̄ in omnib⁹ ſuis deſideriis ſic fuit emortua ſibi ipſi q̄ oprabat ſemp implere volūtatē z bñplacitū diuinū. Et ideo bñ poterat dicere cū apl̄o ad Gal. ij. Viuo ego tam nō ego viuit aūt in me bte ſtus. In quo euidēt oſtendit/q̄ tota vita ſua fuit tranſformata in pfectam cōformitatē diuine voluntatis. Et in iſtud ſpeculū luminoſe pfectoꝝ

nis diligent' debet aspicere quicunq; in vita spirituali curat pficere. Talē eñ oportet penit' abrenunciare ꝓprie voluntati: ⁊ in om̄ib; viuere ꝯformit' volūtati diuine. Ido chr̄s dicit Luc. ix. Si quis vult venire post me abneget semetip̄m. scz ꝯformans se diuine voluntati: ⁊ tollat crucē suā quotidie ⁊ sequat' me. scz p passionē. Qd pfecte bt̄a Catarina impleuit: qñ ꝓ amore sui sponsi sponte passioni se obtulit.

C ¶ Scdm patz Ros eñ diuine gratie que p nubē aquosaz intelligit adeo largit' mentē suam fecundauerat q in varietate donoꝝ diuinoꝝ h in via. ⁊ in magnitudie p̄mioꝝ in patria vt pie credit' ceteras vgines excedit. qd satis videt' innuere ꝓpheta cū dic̄. Propterea vnxit te de' deus tu' oleo leticie pre cōsortib; tuis. ¶ Ubi sciendū/ q ideo gr̄a dei dicit' oleū leticie: qz sicut oleū est nutrimētū flāme ita gr̄a est fomentū spūalis leticie: qd ido ꝯtingit: qz ꝯseruat mentē deuotā in cōtinua iocūditate diuine p̄sentie. ¶ Sciendū etiā q sicut null' pictor p̄t pfecte figurare colores iridis. Ita nulla lingua hūana potest pfecte explicare pfectionē donoꝝ beate Catarine vt declaratū est ex p̄cedentibus. ¶ Tertium patz Radius eñ diuine lucis qui p radiū solis intelligit' adeo intime mentē ei' illustrabat: ⁊ oibus ip̄am videntib; ⁊ audientib; exempla scitatis ministrabat. Et ideo in ea vificat' qd scribit' Ecc̄i. xliij. Tripliciter sol exurit montes. Per istos mōtes intelligunt' vires anie ad imaginē ꝯtinētes: ⁊ alias potētias anime excedentes. quia tota trinitas variuz splendorē donoꝝ sibi cōtulit. Qd ptz Nam pater sibi cōtulit plenitudinez potentie/ ꝓpter quod impator p nulla tormentoꝝ genera mentem eius potuit: ad suam voluntatem inflectere. Filius etiam sibi cōtulit plenitudinē sapientie p quā electoꝝ rhetoꝝ scientiam supauit. ꝓpter qd in ea impletuz fuit illud qd christus suis discipulis repromiserat. Ego dabo vobis os et sapientiaz cui nō possunt ꝯtradicere om̄es aduersarij vestri. Spirit' etiā sanctus sibi ꝯtulit plenitudinē amoris diuini: qui ita pfecte mentē ei' accenderat q in solo bono diuino poterat quietari. Propt' qd bene poterat dicere cū ꝓpheta Mihi adherere deo bonum est ⁊ ponere in dño deo spem meā. D ¶ Scdo plenitudo sue pfectionis p iridem ostendit' rōne sue diametralis oppositiōis. Nam videmus ad sensum q iris semp ex opposito solez respicit: ita q si sol sit in oriente/ iris appet in occidente: et econuerso. Ex quo dat' intelligi: q beata Catarina totū cor suum ⁊ om̄e suum desideriuz: directe ⁊ insepabil'r semp ꝯuertit ad ip̄m deū: ⁊ ideo semp in se habuit iuge cōuiuiū ⁊ gaudiū diuine p̄sentie. ¶ Sciendūz autē ad hoc vt mens hominis iugiter vniatur diuine presentie tria requirunt'. Primuz est ment' in seipsa intima recollectio Scdm est ab om̄ibus curis exterioribus eius pfecta quietatio. Tertium est ment' quietate ⁊ in seipsam recollecte p diuinaz presentiā illustratio. Et ista tria innuūtur Sapientie. vij Nam quantū ad primū dicitur: intrans in domū meam. Quantum ad scdm dicitur. Conquiescā cum ea scz sapientia increata. sed quantū ad tertium annectit'. Sicut lux meridiana clara est scilicz ipsa diuina presentia. ¶ Est etiam diligent' aduertendum q sicut tria sunt que impediunt appentiā iridis. vicz aer' nubilositas. visus debilitas: ⁊ nub' tenebrositas. ita

ꝓportionaliť tria sunt q̄ impediūt vi-
sionē diuine p̄sentie. Primū est ipi⁹
mēt⁹ ad terrena distractio. Scd̄m ē
ad appetitū feruidū eternoꝝ interio-
ris oc̄li caligatio. Tertiū est peti opa
citas ⁊ caligo. Propť qd̄ q̄cūq; vult
ꝯtinuare in iocūditate diuine p̄sentie
studeat se recolligere in seip̄m: ⁊ gau
dent ꝓpť deuꝫ respuat om̄e terrenū: ⁊
vitet oīs peti nubilū: tūc pōt libere cō
tēplari bonuꝫ diuinū. qd̄ nō nisi pur-
gatissimis mētib⁹ cernit vt dic̄ Aug.
j. de trini. E ¶ Tertio plenitudo
sue ꝑfectiōis ꝑ iridē ostendit rōne sue
circular⁹ eleuatōis. Nā sic̄ iris in to-
ta sua circularitate eleuat ꝟsus celū:
⁊ in suis extremitatib⁹ inclinat ꝟsus
t̄rā: Ita mēs btē Catarine ꝑ feruidū
amorē iugit fuit eleuata in ip̄m deū:
⁊ suis affectiōis pedib⁹ oēm mdi glo
riā cōculcauit. Propť qd̄ recte assimi
lat illi angelo qui dextrū pedē posuit
sup mare: ⁊ sinistrū sup terrā vt patꝫ
Apoc̄. x. Quia btā Catarina omnem
gl'iam mundanā q̄ ꝑ mare fluidū in-
telligit: ⁊ oēs diuitias corꝑales q̄ per
terrā intelligūt volūtarie ꝯtempsit ꝓ
pter deū ⁊ cōculcauit. Qd̄ bn̄ claruit
in b̄/ꝙ cuꝫ rex sibi ꝓponeret/ꝙ si sibi
assentiret ⁊ deos suos adoraret/figu
rā sibi vellet ī medio fori erigere quā
oēs ꝓpl'i deberēt ob sui honorē ⁊ reue
rentiā adorare. Ip̄a aūt patent rn̄dit
regi/ꝙ postponeret talia dicet/q̄ etiā
cuilibꝫ hoī esset facin⁹ cogitare. Ex b̄
etiā euident appet ꝙ ipsa fuit ꝑ amo
reꝫ in deū circularit eleuata. qꝛ sicut
motus circular⁹ incipit ab eodē pun
cto ⁊ terminat in eundē: ita p̄ncipiuꝫ
⁊ finis om̄is sue dilectionis erat solū
bonū diuinū. quia nihil diligebat ni-
si in deo ⁊ ꝓpter honorē dei. Et in hoc
nobis relucet exemplū ordinati amo
ris. Un̄ ꝯuenient potest dicere illud
Eccl̄i. xxiiij. Giruꝫ celi circūiui sola: et
in fluctib⁹ mar⁹ ambulaui ⁊ in oī gen
te ⁊ ꝓpl'o p̄matū tenui. In quib⁹ ver-
bis inuit triplex p̄rogatiua quā btā
Catarina a deo singularit p̄ ceteris
accepit. Prima est ꝙ oēm amorem ⁊
om̄e desideriū suū in solo bono dino
posuit. Et iō dicit ꝙ girū celi sola cir-
cūiuit: qꝛ oēm amorē suuꝫ in solo bo-
no dino collocauit. Scd̄a est ꝙ mēs
sua ꝓfunditatē diuine sapiētie dulcit
penetrauit. Et ideo dicit/ꝙ mens ei⁹
in fluctib⁹ maris. hoc est in ꝓfundita
te diuine sapiētie dulcit ambulauit.
Tertia est/ꝙ in om̄i gente ⁊ ꝓpl'o sin-
gularē reuerentiā obtinuit/ido dicit
ꝙ in om̄i ꝓpl'o p̄matum tenuit. F
¶ Et est sciendū/ꝙ ꝓpť p̄dicta tria p̄
uilegia btā Catarina in figura Iu-
dith attollit/laude diuina/angelica
⁊ hūana. Nā ꝓpter laudē diuinā sibi
dicit. tu gl'ia hierl'm: qꝛ tota curia ce-
lest⁹ in ip̄a honorat. Propť laudē an
gelicā sibi dicit. tu leticia israel. i. cele
stiū spirituū deū clare iugit ꝯtēplan-
tiū. Sed ꝓpter laudē hūanā sibi dicit
tu honorificētia ꝓpl'i nr̄i: qꝛ tota natu
ra hūana honorat ⁊ extollit ex merito
dignitat⁹ sue. Et ido q̄libet mens de-
uota dꝫ hodie diligent sue dignitat⁹
⁊ ꝑfectionis speculū ꝯtēplari: qꝛ ex b̄
tres fruct⁹ amabiles ꝯseq̄mur. Pri-
mus est feruēs conat⁹ et diligētia ꝓ-
prie custodie. qꝛ suo exēplo mens de-
uota incitat vt sollicite caueat/ne vn
q̄ꝫ aliq̄d illabat ab exteriori/nec quic
q̄ꝫ sibi surrepat ab interiori/qd̄ ei⁹ pu
ritatē valeat inq̄nare. Et iō dicit cum
ꝓpheta Abachuch. ij. Sup̄ custodiā
meā stabo. i. diligent ⁊ sollicite obser
uabo/ne aliq̄d mihi incidat vl' surre
pat vn̄ mētalis puritas maculet. Se
cund⁹ ē diligēs obs̄uatio motōis in-
terne: quā q̄libet mēs deuota debꝫ cū

ctā diligētia obseruare: vt possit dis
cere cū ꝓpheta. Audiā ḋd loquat in me
dñs deꝰ pś. lxxxiij. Tertiꝰ est ex sue
imitatiōis exēplo mēs deuota iocūde
vestit quodā ꝛruoso decore. Nā q̄cū
q̄ mens deuota attēte ꝓsiderare vo
luerit exēplar ꝛruosuz: qđ brā catari
na nobis exhibuit i cota vita sua: tā
possibile est quin cor eiꝰ ad amorez et
operationē fructis feruentiꝰ inflāmet.
¶ Et exinde tribo fructibo ꝓuilegiet.
Primꝰ est oim operꝝ fortiū ꝛ difficili
um libera aggressio: q; nullū opus ẽ
ita difficile ḋn amanti reddat facile.
Ideo dr Aug. q̄ oia seua ꝛ aspera le
via ꝛ prope nulla facit amor. Exēplū
in brō Ipolito ḋ cum supꝑuenas ar
dentes incederet: dixit: videt mihi in
noie dñi iesu chri: q̄ sup roseos flores
incedam. Secundus fructꝰ est oim
donoꝝ a deo receptoꝝ in solo deo pos
sessio: qđ patz ꝑ hoc: q̄ amor diuinus
animā mortificat in oibo suis ꝓpꝛijs
affectibo: Et ibo quicḋ dulcedinis
ꝛ ꝓsolationis recipit a deo: hoc nō pos
sidet in seipa: sz ꝑ grāruāctionē refert
in illud ꝑmū principiū: a q̄ sibi influit
Vñ aia amorosa q̄dliber donū a deo
susceptū: nō possidet in seipa: sed pori
us in solo deo a q̄ sibi influit: volēs ꝑ
hunc fructū a se excludere ingratitu
dinē/q̄ ꝑm Bern. est ventꝰ vrens/de
siccans fontē diuine pietatis. Nā fre
quēter dona illis boibo iusto dei iudi
cio subtrahunt/ḋ eis ꝓ ingratitudinē
abutunt. Sz illis ḋ dona recepta per
gratitudinē ꝛ grāruactionē refundūt
in suū ꝑncipiū/talibo ꝛeiq̄ talia do
na augent ꝑ largam effluentiā diuie
largitatis. Qđ videt innuere sapiēs
Eccē. j. Ad locū vnde exeunt flumia
reuertunt vt iterq̄ fluant. Tertiꝰ fru
ctus est oim defectuū culpabiliū per
fecta annihilatio. Nā ꝑ habet virtus
amoris q̄ mentē ꝛ desideriū sic ꝛmo
biliter firmat in sūmo bono/q̄ nulla
in ea relinquit ꝑnitas ad defectꝰ culꝑ
pabiles/sed potius eos sūmope detes
tat: Jō scribit Eccl. xv. Firmabit in
illo ꝛ nō flectet: ꝓtinebit illū ꝛ nō con
fundet ꝛ exaltabit illū apud ꝓmos
suos. In qđo verbis innuit q̄ amor di
uinꝰ mentē i bono diuino firmat ꝛ so
lidat. Quē amorē diuinū nob ꝑstet.

¶ De sancta Catarina sermo octauꝰ
et in ordine. CCV.

SEcundo beata Ca
tarina nobis ꝓponit in exem
plū ꝛruose ꝓfectionis: cū sub
dit: et benedic ḋ faciat illū. ℟ ¶ Et
hoc ꝙuenienter: Nā q̄druplex color ꝑn
cipalis in iride reperitur in ea q̄drupli
cem ꝛbesauz virtuose ꝓfectionis. Qđ
patet: Nā color rubeus designat i ea
splendorē diuine sapiētie. Color celi
cuo siue flaueꝰ designat nitorē inter
oris mūdicie. Color cerulꝰ designat
candorē virginalis pudicicie. Sz co
lor viridis designat decorē virtualis
excellentie. ¶ Primo dico q̄ color ru
beus in ipo iride designat in ea splen
dorē diuine sapiētie: q; diuina sapien
tia ex ipa resplenduit pre ceteris virꝑ
ginibo. Qđ ꝓz ꝑmo in actu exter: ori
quo quinq̄ginta oratores pitissimos
ꝛ doctissimos quos cesar Maxentiꝰ
in toto suo regno porerat inuenire sic
mgr̄aliter superauit/q̄ eos mutos fecē.
Ita q̄ sibi de vno verbo nō poterant
respondere. ꝛ ad fidem chri nō solū
ipos conuertit/sed etiā ad palmā mar
tyrij gloriose ꝑduxit. In qđuo etiam
merito sue fidei hoc stupendū mira
culū apparuit q̄ ardor ignis in quez
piecti fuit/nec in vestibo nec in corpo
ribo eoꝝ vllā inrulit lesionē. Hoc idē
scḋo ꝓz in actu interiori. Naz mens

ciuo ꝓlumen sapiētie sic fuit in deū totaliē trāsformata/q̄ illi luctinate/ cessibili q̄si totaliter videbat imersa. Ideo merito sibi ꝙgruit qđ scribitur Apoca.xij. Signū magnū appuit in celo mulier amicta sole: quia virtute sapiētie diuine cota fuit amicta clari tate diuina. Propt̄ qđ recte potcrat dicere illđ Esa.lxj. Induit me dño ve stimēto salutis: z indumēto leticie circūdedit me: z q̄. ꝑ sponsas decorauit me corona. In quibꝰ ꝓbis est notabi liť aduertendū/q̄ influxus gr̄e z sa pientie diuine/deo dicit̄ vestimētus salutis: qz aiam reddit acceptabilē diuine volūtati. Et qua quidē accepta tione secura reddit̄/de sua eterna feli citate. Propt̄ qđ etiam apl'us ipam gr̄am pignus nostre saluris appellat Pro tanto etiā dicit̄ indumentū leti cie: qz ex ꝑ mens deuota ꝑtinue ma/ net in interiori leticia/q̄ se ꝓseruat in mentis puritate z in boni diuini pre sentialitate. Jó dicit̄ sapiēs ꝓuerb.xv Secura mens q̄si iuge cōuiuium: sed ꝓ tanto dicit̄ corona: qz mentē cōsti/ tuit in regali dignitate z in diuini lu minis claritate. ¶ Scđo di/ co q̄ color celicus designat in ea nitorem interiorꝭ mūdicie. Et istū thesau rū in cāra puritate possedit/q̄ oēs vi/ reo mētꝭ ex ꝑ fucrūt in illo nitore pu/ ritate claritatꝭ/in q̄ imago eius creata fuit i sua ꝓfecta assimilatiōe trinitatꝭ. Hāc aūt puritatē in ea cau sabat donū gr̄e q̄ntū ad triplicē eius actū. Primꝰ est aiam sup̄ seipsam ꝓ amorē z desiderū elcuare. Scđs est aniam sic elcuatā suo ꝓncipio vnire. Tertꝰ est aiam sic deo vnitā in ciꝰfi/ militudinē trāsformare. Et qz vnio cuiuslibz fidis cū suo sit̄ est ꝙuenien tissima: Jó optet q̄ vnio anīe cū deo sit delectabilissima. Propt̄ qđ cum ꝓbera ꝓformitatē diuine assimilatōis in aia exprimeret dicēs. Signū est sup nos lumē vultꝰ tui dñe: statiꝫ subdit Dedisti leticiā i corde meo. Quia nūl la maior leticia/nulla maior delectatō ē aiam ꝙ voluntatē z intellectū primo vero z sūmo bono inclme vniri z i eiꝰ similitudinē trāsformari. Propt̄ qđ be ata Catarina/sic bono diuino mētaliť vnita: z in eiꝰ similitudinē trāsformata bñ potat dicere cū ꝓbera: Mihi ad/ herere deo bonū ē z ponere in dño đo spez meā. ¶ Tertio dico/q̄ color ce rulꝰ ōsignat in ea cādorē ꝑginal' pu dicie. Et istū thesaurꝫ ꝑginal' pudicicie possedit excellētꝭ ceteris ꝑginibꝰ. excepta sola ꝑgie gl'iosa Maria. Qđ ꝓz euiť denť ꝙb/q̄ ꝑ tē incōtaminabilē puritatē sue ꝑginal' pudicicie de corpe cius fluxit lac purissimū loco sanguis cuz decollarer. Et tō etiā corpꝰ eius exanie fuit incōtrectabile būanis manibꝰ: sz solū angelicis/ppt̄ qđ eiꝰ corpꝰ secūdm̄ꝫ q̄ man' angelicas fuit deductū z sepul tū in mōte sina distantē a loco suc de collatōis bñ. ꝑꝑ. dicis. Lōueniēť aūt corpꝰ eiꝰ bñdictū fuit i mōte Sina se pulrū quē dño illustrauerat sua ꝓsti/ ca ꝑsētia z familiari colloqđ qđ babu it cū Moyse in codē mōte.xl. diebꝰ et xl. noctibꝰ. In q̄ spūal'r dat intelligi q̄ mēs aīp deuotōe excessiua frequēt̄ ra pta fuit i familiare colloquiū dīne ꝑ/ sentie. Et q̄si fine medio iugit̄ fruebā tur dulci amplexu cōtēcrōis diuine. Et istō donū sibi ꝓmittť oze dīno cū đe Osee.ij. Ducā eā in solitudinē. boc ē in abstractionē z denudationē ꝑfe/ ctā oīm rer̄ mūdanar̄. z ibi.sez i cali ligēcio loquar ad cor eiꝰ. qz sicut dicit Aug. In illo silēcio vbi oīs creatura silet aie/loqtur ad cor ꝙbū cr̄nū q̄ se ipm ca ꝑmēs sine sono z lingua/oēm veritatez: z im ꝑ mēs sibi ois dulcedo

suauitatē. ¶ Sciendū aūt ꝙ iste decor ꝟginalis pudicicie: tante est excellentie/ ꝙ ꝑ nullū aliud bonū/ nec eximie scitatis nec ꝟtualis ꝑfectionis: nec etiā tormētal' passionis valeat cōpensari. Qd̄ ptz ꝑ b̄/ ꝙ sole ꝟgines illud canticū ꝟgineū decantāt qd̄ nll'a scitate/ nulla ꝟtuositate/ nec afflicta penalitate poterit obtineri. ¶ Ex quo etiaz patere pñt tria corollaria. Primū est q̄ntū illi peccāt q̄ violāt votū ꝟginei floris/ b̄ cm̄ plus deo displicet q̄z ꝙ clauis durissimis cruci fuit affixus. Scd̄m est ꝙ tales maxio ꝑiclo se exponūt: qz facili⁹ posset ꝯsuli decē homicidia ꝑpetrāti. Uel etiā meretrici ꝑ .xx. annos ꝓstibula freq̄ntanti/ q̄z vni ꝑsone votū ꝟgineū violanti. Tertiū est q̄ntū illi peccēt q̄ aliis talē trāsgressiōz ꝑsuadēt dicētes ꝙ tl'es licite pñt ꝯtrahere mr̄imoniū post votuz simplex ꝯtinētie emissū. Hoc em̄ nō ꝯsonat doctrine chr̄i/ sed poti⁹ luciperi/ q̄ p̄ om̄ib⁹ aliis florē ꝟgineū conat̄ adimere sciēs hūc ꝑ penitētiā restaurari nō posse. D ¶ Quarto dico ꝙ color viridis designat in ea decorem ꝟtualis excellētie. qz thesaurū ꝟtutis ipa possedit multo excellentius ceteris ꝟginib⁹. Qd̄ ptz ꝑ b̄ ꝙ fructū oīs ꝟtutis ipa possedit in sūmo nobilitatis ⁊ in sūmo puritatis. Et de b̄ pōt intelligi qd̄ scribit̄ ꝓuerb. iij. Primi et purissimi fruct⁹ eius. Ideo aūt fructus suaꝝ ꝟtutum dicunt̄ p̄mi ꝓpter eaꝝ excellentē nobilitatē. Sed dicūt̄ purissimi ꝓpter sue dulcedinis excellentē suauitatē: quia q̄nto virtus lucet purius in ania tanto opus virtutis dulci⁹ sapit ipsi menti: ⁊ etiā diuine volūtati: ⁊ ei⁹ acceptatiōi. Scd̄m patz Nam cor ei⁹ ita vigebat in ꝑfecto virore virtutū/ ꝙ oēm actū virtutis opabatur in magno feruore diuini amoris: ⁊ in maxīa suauitate interne delectatiōis. Qd̄ ꝓueniebat ex eo: ꝙ vires anie fuerūt in ea ita regulariter stabilite ꝑ donuz gr̄e/ ꝙ oēs suas actiones p̄cise ordinabat in laudē dei ⁊ in edificationē ꝓximi. Per frequēs etiā ꝟtutū exercitiū vires inferiores ita ꝑfecte subdebant̄ impio rōnis/ ꝙ nulla vis inferior p̄sumptuose vnq̄z se erigere potuit ꝯtra impiū rōnis. Et ꝓpter istā excellentiā virtuosi decoris congrue de ipa intelligit̄ qd̄ scribit̄ in ps̄. Astitit regina a dextris tuis ⁊c. Recte nāq̄z brā Catarina regina dicit̄. Tū ꝓpter regalē nobilitatē: quia fuit ad lr̄am vnica filia Costi regis. Tum ꝓpter regalē ptātē quā habuit in toto regno anie/ stringendo om̄es act⁹ potētiaꝝ sub iugo ⁊ dominio rōnis. Bene etiā dicit̄ ꝙ stetit ad insinuandū ꝙ est expedita ⁊ ꝑata nos iuuare ⁊ nobis assistere in om̄i nr̄a tribulatōne. Propt̄ qd̄ de ipa scribit̄ ꝙ est fidelis aduocata ⁊ cuiuslibet necessitatis adiutrix. Recte etiā dicit̄ ꝙ stetit a dextris dei: qz bonis dei fruitur in sūma puritate ⁊ in maxīa suauitate/ ꝓpter feruorē diuini amoris q̄ ei⁹ affectū ⁊ intellectū intime coniungit diuine ꝟtati: ⁊ diuine bonitati. Ideo autem dicit̄ stare in vestitu deaurato qz om̄is decor sue virtutis fuit vestitus amore diuino feruētissimo. Ideo vero dicit̄ circūamicta varietate propter variū decorem ꝟtualis excellentie: Cui⁹ decoris ⁊ ꝑfectionis ⁊c.

¶ De scā Catarina sermo Nonus: Et in ordine. CCVI.

Tertio sancta Catarina nobis ꝓponitur in solatium nostre ꝑegrinationis: cū annectit̄. Ualde em̄ speciosus est in splēdore suo. B ¶ Cōuenient̄ aūt ꝑ speciositatē splendoris

ipius iridis dat intelligi pia influentia sue materne ꝯsolatiōis/ꝑ quā oēs ipam in suis necessitatibꝫ inuocantes pie ⁊ ꝯtuite ꝯsolat. Uñ ⁊ ab isto arcu celesti tot ꝓcedūt splendores q̄tquot nobis influit pietatis ꝯsolationes.

¶ Potest aūt dici ꝙ ex triplici ꝓprietate iridis inuit triplex influentia sue maternal' ꝯsolationis. Primo nanq; iris sui interpolatiōe feruorē solis tēperat. Scdo ꝑfectā pacē inter deū et hoiez nūciat ⁊ designat. Tertio ꝑ sui resolutionē in rorē ⁊ pluuiā hec inferiora vegetat ⁊ fecundat. Sic beata Catarina Primo sua pia interpellatione irā dei mitigat. Scdo iugē pacē ⁊ recōciliationē inter deū ⁊ mundū impetrat. Tertio ꝑ influētiā sue maternal' pietat' rore diuine gratie mentes aridas vegetat ⁊ fecundat.

¶ Primū patz Nam ꝑ suas oīones feruidas est diuine offense placatiua qd̄ ptz ꝑ hoc/ꝙ cū deus manū sue iusticie erigit ad pctōrem cōdēnanduz: tunc intercipit iram diuine vindicte ꝑ pietatē sue dine clemētie. Et ꝑ suarū precū efficaciā potent' detinet manū diuine iusticie/nō ꝑmittens ꝙ irā sue vltionis exerceat in pctōres delinq̄ntes. Propt' qd̄ dic̄ Bern̄. ꝙ ipa deuota oīo que fit in feruore charitat' valet ad oīa ⁊ in oīibꝫ p̄ualet/ita ꝙ ipam dei oīpotentiā reddat quodāmō impotentē. Cui' exemplū euidēs ptz in ipo Moyse q̄ ꝑ suaꝝ p̄cuz efficaciā manū diuine iusticie taz potent' restrinxit ꝙ ipe de' sibi dixit. Dimitte obsecro me vt irascat' furor me' cōtra ꝓplm istū rebellē scz ⁊ incredulū. Exod. xxxij. Et qz sic potent' ꝑ manuz sue pietat' a nob auertit iram diuine vltionis Ideo bn̄ figurata est ꝑ reginā Hester q̄ suo ꝓplo/ꝯtra sententiaz durā regis Asueri vitaz ⁊ miscōiam impetrauit. Uñ clemētia diuīa suis merit' ⁊ p̄cibꝫ excitata bn̄ sibi pōt dicere illud verbū/qd̄ rex Salomō ipi Bersabee rn̄dit Pete qd̄ vis nō enī fas est vt auertam faciē meam. Nec mirū. Quia sicut dicit Bern̄. Sola charitas est q̄ sua fortitudine extentā manū di detinet ne feriat pctōrē. Ipa est q̄ sathanā sub pedibꝫ ꝯterit. ⁊ eius ꝯsucias ꝯfringit. Ipsa est q̄ sup capita inimicoꝝ carbones iginis cōgerit dum ꝓ aduersis illatis bona repēdit

B ¶ Scdm ptz Nā ꝑ suā piā clementiā q̄tiēs deū offendim'/nos diuine gr̄e recōciliat. Qd̄ quidē de' nobis ore ꝓprio ꝓmittit Gen̄. vij. cū dic̄ Ponā arcū meū in nubibꝫ celi ⁊ erit signū federis inter me ⁊ terrā. Cōuenient' autē verbū p̄dictū intelligit' de btā Catarina. qz sicut arc' celest' nob dat' est in signū feder' ⁊ recōciliationis ꝑfecte ꝙ de' nūq̄z velit terrā delere vlteri' ꝑ diluuiuz/sed velit ire sue obliuisci ꝓut iurauit ꝑ seipsum. Sic etiā btā Catarina nob est data diuinitus in signū ꝑfecte recōciliationis ꝙ deus suis merit' ⁊ p̄cibꝫ vult misereri oībꝫ pctōribꝫ suū p̄ociniū deuote iplorantibꝫ. Hoc enī ore ꝓprio sibi repromisit dicēs. Pro quibꝫ oras salui erūt. Et in b̄ euident' appet euidēs iudiciū amoris diuini. ꝙ ipam de' post matrē miscōie tali p̄uilegio dotauit: ꝙ nullā petitionē sibi negare potuit. Propt' qd̄ bn̄ sibi ꝯgruit qd̄ ad litterā rex Salomō mr̄i sue dixit. iij. Regū. ij. Pete qd̄ vis. non enī fas est vt auertā faciē meam. Et inde est ꝙ etiā desperati quibꝫ ex suis ꝓprijs demeritis nullius fiducie locus esse potest ad ipsaz fiducialit' recurrūt ⁊ ꝑ eius p̄ociniū misericordit' sepe saluantur Nec mirū quia ipsa ex speciali priuilegio post beatā virginē facta est pin

terna donorum diuinorum/que ex materna pietate suis precibus liberaliter communicat omnibus ipsam deuote inuocantibus. Ideo per istud arcum celestem intelligitur clementia beate Catarine magno meritorum culmine sublimata: sed tamen ad nobis subueniendum et ad nostras miserias releuandum est ad nos reflexa/sicut etiam arcus celestis in suis extremitatibus ad terram deflectitur. Signanter autem iste arcus dicitur positus in nubibus celi/ad ostendendum quod deus thesaurum sue pietatis in celicam vitam et in celica merita beate Catarine posuit ad nobis pie subueniendum et ad nostras miserias releuandum. Et ideo per sue pietatis affluentia sibi potest competere suo modo verbum illud quod beatus Bernardus scribit de virgine gloriosa. Sileat inquit misericordiam tuam o virgo benedicta si quis te deuote inuocatam in suis necessitatibus misericordiam tuam sibi sentiat defuisse. C. ¶ Sciendum quod iste arcus celestis: hoc est gloriosa et celestia merita beate Catarine nobis datus est in triplex signum. Primum est perfecte puritatis et inocentie: quia tam interius per puritatem et sapientiam radiosam quam etiam exterius per conuersationem virtuosam quasi fuit reducta ad statum prime inocentie. Et isti signo quilibet mens deuota se debet conformare ipsius puritatem imitando. ad quod hortatur apostolus ad Romanos xiij. Induimini dominum Jesum christum. Tunc autem secundum Aug. christum induimus cum eius vite et perfectioni pro modo nobis possibili nos conformamus. Secundum est perfecte charitatis et beniuolentie/tanto enim ardore diuini amoris mens eius iugiter estuauit quod oculi eius erant quasi flamma ignis vt scribitur Apocalipsis j. Et hoc conuenienter: nam sicut flamma ignis semper sursum tendit: et penetrat intima illius rei quam accendit. Ita mens beate Catarine semper magis et magis eleuabatur in diuine veritatis cognitione: et semper intimius penetrabatur in feruidi amoris dilectione. Et ideo quicumque senserit se tepidum in diuino amore debet attendere quanto amore cor suum ardebat/cum per christi amore tot penas acerbissimas tam alacriter sustinebat. Et ex hoc procul dubio cor suum inflamabitur. Quod plane ostendit sapiens sic dicens. proverbio. vj. Quis potest abscondere ignem in sinu suo vt vestimenta eius non ardeant. q. d. Non est possibile vt aliquis feruorem sui amoris profunde meditetur quin ex hoc mens eius et conuersatio feruentius inflametur. Tertium signum est perfecte pietatis et misericordie. Tanta enim est affluentia sue pietatis quod nulli desolato negat influxum sue misericordie/ipsam deuote in suis necessitatibus inuocante. Quod euidenter apparuit in multis quos in suis pressuris et tribulationibus hic est misericorditer consolata. Cuius exemplum habemus in illa puella clauda que infra publicum sermonem factum in ecclesia coram omnibus fuit perfecte sanitati restituta. Et ideo post beatam virginem ipsa signanter dicitur spes miserorum: et consolatrix oppressorum. Et propter hoc affluentia sue pietatis bene signatur per illa duo vbera sponse. De quibus dicitur Cant. iiij. Duo vbera tua. i. duplex tue pietatis affluentia/quia miseros et afflictos dulciter consolaris sunt sicut duo hinnuli gemelli. In quibus signatur agilitas et promptitudo sue subuentionis. quia sua beneficia non protrahit in longum/sed statim ad petentis desiderium suam consolationem impendit. Et hoc apte innuitur per duos hinnulos capree quia secundum Glosam sunt veloces et agiles in suo cursu et operatione. Signanter etiam ista vbera et hinnuli dicuntur esse bini ad designandum quod ipsa per suam pietatem et clementiam tristes et afflictos dupliciter consolatur: quia corporaliter

z mentaliter: oẽm afflictionẽ corpalẽ z etiã mozbũ mẽtalẽ suis bñficijs leuit z tollit. Uñ recte sibi põt cõpetere qõ scribit in põ. Clamabit ad me: et ego exaudiã eũ. D. ¶ Tertiũ pcz p b q̃ sua materna pierare p rozz diuine gr̃e fecũdat corda arida: oĩ bũoze deuotiõis de structura z gelicidio peti restricta. Non est aliqõ cor adeo frigidũ in deuotiõe z induratũ longa peccãdi ꝓsuetudie dñ incalescit ĩ deuotiõe: si ipi⁹ clemẽ tiã deuota mẽte iplozauerit. Qõ parz p b: qõ ei dñs ozẽ ꝓmio reprimisit q̃ oẽs salui fierent: p qbz ipa diuinã clemẽtiã exorarer. Uñ dñ figurata est p illũ fluuiũ q̃ oz Dozit de paradiso emanãt. Nã dozit interpratt medicamẽtũ. Ex q̃ spũaliꝫ datt intelligi/ q̃ ipa est nob diuinit⁹ puisa in remediũ ꝓ oẽm spũalez z etiã corpalẽ mozbũ. Et hoc euidẽt colligit ex sui nois interpratione. Nã Catarina oz q̃si vniuersalis ruina oĩm viciox. Ex q̃ datt intelligi/ q̃ ipa p suã ꝓuersationẽ virtuosaz de structit oẽm congertẽ vicioſaz: qõ parz qz oẽm fastũ superbie delecit p ei⁹ ꝓfundã bũilitatẽ. oẽm etiã cupiditatẽ auaritie destruxit p ei⁹ volũtariã paupertatẽ: qz oĩa regna terrena: z oẽs mũdi diuitias q̃ cbĩm volũtarie ꝓtẽpsit: et oẽm delectationẽ carnalis ꝓcupie destruxit p oĩmodã itegritatẽ t ginal' in nocẽtie. Ex qbz euidẽt apparet: q̃ in ea reluceat exemplũ tot⁹ virtualis pfectionis/ cui q̃libet mens deuota ꝓfore mari debz p imitationẽ t ruosaz: si cũ ipa celestẽ ꝓmiũ desiderat esse capax. z ideo merito ò ipa p̃ intelligi illud qõ scribit Esa. xlix. Dedit in lucẽ gentiũ quia in ea lucet candor angelice puritatis: in ea fulget splẽdor deifice veritatis: z in ea feruet amor viuifice pietatis. Cui⁹ meritis nos pti. z. ¶ De dedicatiõe eccl'ie sermo primus z in ordine. CC. VII.

EGelegi domuz istã z sctificaui eam. ĩ. Paral'. vij. ¶ Licz t̃ba ꝓposita ad lram scribanꝫ de tẽplo mãli militantis ecclie. A ¶ Pũt tñ mystice q̃uenienter exponi de tẽplo spũali fidelis aie/ qõ sm Aug. ꝓplek nõ serie lapidũ: sed pfectiõe virtutũ. In qbz qdez t̃bis dom⁹ ista spũalis attollit a duobus. Primo ab ei⁹ icnarrabili dignitate. Scõo ab ei⁹ incõprabili sctitate. Primũ notat act⁹ eterne electiõis cũ ꝓmiserit: elegi domũ istaz. Scõm notat act⁹ interne sctificatiõis: cũ subdit: z sctificaui eã. ¶ Circa ꝑmũ est sciendũ: q̃ dignitas istius dom⁹ maxie in b attendit q̃ p̃ oibz creaturꝫ ẽ electa ad inhabitationẽ delectabilẽ brissime triniratis. De q̃ põt intelligi qõ scribit ĩ põ. Elegit dñs sion/ elegit eam in habitationẽ sibi. Ubi diligẽter ꝓsiderãdũ est: q̃ locus habitatiõis diuine: sigñãt oz esse i sion. i. in aia ꝓfectua nõ aũt in actiua q̃ curꝫ z sollicitudibz varijs rorat z inuoluit. Et iõ dignum dei habitaculũ esse nõ põt: qz solũ i pace: hoc est: in q̃eta z pacata mẽte facet⁹ est loc⁹ ei⁹: vt scribit i põ. In hac em̃ deus delectabiliter habitat z quiescit put ipeiner restat. Prouerb. viij. Deliciie mee esse cuz filijs hoim. ¶ Ubi merito dubitat: quare deus ꝑsentiã suaz anime deuote tãcito subtrahat: cum qua tamẽ tñ morari desiderat. Ad qõ dicendũ q̃ b facit duplici ratiõe. Primo ad sui humiliationẽ. Et hoc em̃ q̃ tam amarũ est ad tempus carere desiderata ꝑsentia sponsi/ cogitur anima ꝓsiderare q̃ intolerabilis sit illa total' z eterna abiectio/ qñ colligetur impius: ne videat gl'iam dei. Et

ex hoc incipit hũiliari sub potẽti ma-
nu dei/qui ipsam sua gr̃a tam miseri
cordit̃ visitauit. Scdo hoc fit ad suã
ꝑfectionẽ/ex ipsa em̃ subtractione so-
lacij crescit desideriũ: ⁊ capacior red
ditur ip̃a ania ad maioris boni rece-
ptionẽ. quia sicut sctã desideria dila-
tione crescunt/fm Greg. ita deside-
ria dilata capaciorẽ reddunt animaꝫ
fm Aug. Et quia deus dat vnicuiq;
fm ꝓpriam virtutẽ. i. fm eius capaci-
tatẽ vt scribit̃ Matth. xxv. Ideo re-
linquit̃ ex hoc ꝙ iuxta crementũ ⁊ di
latationẽ desiderij crescãt ⁊ ip̃a dona
Si ergo vis impleri bonis celestibꝫ
dilata desideriũ tuuꝫ: expande sinum
cordis tui: qꝛ ipse est qui replet in bo-
nis desideriũ tuum/vt scribit̃ in pſ̃.
B ¶ Potest autẽ dici ꝙ aĩam cõ-
templatiuã tota trinitas delectabilit̃
inhabitat tribꝫ modis fm appropria
ta triũ ꝑsonaꝝ: ⁊ fm ꝓprietatẽ triũ po
tẽtiaꝝ. Nã pater appropriate inhabi
tat irascibilẽ ad modum roboris sus-
tentantꝫ. Filius inhabitat rationalẽ
ad modũ luminis illustrantis. Sed
spũssanctus inhabitat concupiscibilẽ
ad modũ fluminis irrigantꝫ. ¶ Pri-
mũ ptꝫ Nam pater mentẽ inhabitãs
tantũ ꝑ suam potentiã affectum anie
sibi cõiungit: ꝙ de quocũq; alio cogi
tare/siue aliquid aliõ desiderare aut
penitus nesciat/aut non valeat. Nec
mirũ cum etiam amor natural̃ itan-
tum affectũ amantꝫ cuꝫ re amata cõ-
iũgat. ꝙ de nll̃a alia re possit delecta-
biliter cogitare. Sed quicq̃d agat ꝑ
semper corde cogitat: hoc om̃i hora:
mente vel verbo retractat. Et quia ꝑ
est naturale ꝙ semper vna natura in
aliam transformata recipit in se pro-
prietates illius nature in quã trãsfor
matur: Hinc est ꝙ anima ꝑ robur di
uine virtutis in deum transformata:
in ipso ꝑfecte roborat̃: ⁊ in eius poten
tia ⁊ insuꝑabilitate/potens ⁊ insuꝑa
bilis efficit̃: vt dicat cũ apl̃o Phil̃. ij.
Om̃ia possum in eo qui me cõfortat.
Talis em̃ ania delectabilit̃ opat̃ etiã
illa opa que hũanã facultatẽ excedere
vident̃/qd̃ vtiq; non posset nisi diui-
no robore sustentata. Et de hoc robo
re ip̃amet gl̃iat̃ cum ꝓpheta. ij. Reg.
xxij. Dñs petra mea. dñs robur meũ.
Signant̃ autẽ dñs dicit̃ petra fidel̃
anime/ꝓpter securũ refugiuꝫ cuiusli-
bet temptationis. qꝛ in eo anima in-
uenit suaue vmbraculũ ꝯtra oẽm tẽ-
ptationis estum. Sed dicit̃ robur eiꝰ
ꝓpter p̃sidium cuiuslibet tribulatõis
quia nos in om̃i tribulatione adiu-
uat ⁊ sustentat. Unde dicit ꝑ ꝓphetã
Cum ip̃o sum in tribulatione eripiã
eum ⁊ gl̃ificabo eum. C ¶ Se-
cundũ patꝫ Nam filius rationalem
inhabitans ip̃am lumine sapientie ir
radiat ⁊ illustrat: ⁊ oẽm mentis cali-
ginem ꝓpulsat. Unde ad huiꝰ lumis
promptã receptionẽ: ⁊ ad eiꝰ ꝯgruaꝫ
dispositionẽ hortat̃ spũssctũs quãlibꝫ
aĩam deuotã Esa. lx. Surge illũinaꝫ
re hier l̃m qꝛ venit lumen tuũ. In q̃bꝫ
ꝟbis p̃mo inuit necessariã dispositio-
nẽ anie ad receptionẽ diuine lucꝫ. que
ꝯsistit in hoc ꝙ mens hois sit abstra
cta ab om̃i affectu t̃renoꝝ ⁊ ab omni
spẽ creata. Et iõ d̃t Surge. ab oĩ af
fectu t̃renoꝝ te studeas elõgare. De-
inde subdit formalẽ illustrationẽ mẽ
tis/cũ sb̃dit: ⁊ illũinare hierl̃m. Ter
tio subdit cãm vtriusq;/cũ ãnectit: qꝛ
venit lumẽ tuũ Et bñ d̃t lumẽ tuũ: qꝛ
tibi diuinitꝰ datuꝫ est/ad te sanandũ
ad te redimendum: ⁊ ad te beatifican
dum. Propter qd̃ ipse filius sibi spe-
cialiter reseruauit doctrinaꝫ ⁊ magi-
steriũ anie rõnalis. Iuxta qd̃ ꝓmise-
rat ꝓuerb̃. iiij. Uiã inq̃t sapiẽtie mon-

strabo tibi: z ducã te p semitas eqtatis Ubi diligẽter ꝓsiderandũ est ꝙ qz arcana diuine sapiẽtie sic sũt ꝓfunda: ꝙ nullatenꝰ scrutari: z penetrari pñt: lumine nãlis ratiõis: Jõ dic/mõstrabo tibi viã sapiẽtie. quia vero hec eadem sic sũt subtilia/ꝙ nullatenus attingi pñt lumine nãlis rõnis. ibo dic/z ducam te p semitas eqtatis .i. p cognitiõnẽ z cõpendiũ indicibilis veritatis. In quo quidẽ lumine videbimus lumen. i. deũm vt dicit Aug⁹. Et q̃ manifeste damnatur error eoꝝ q̃ ponũt creaturã rõnalẽ ex seipa esse capacem beatitudinis/et obtecti beatifici absq; alio dono alicuiꝰ lũinis supnãlis. qđ manifeste est ꝫ illud apli. Oculꝰ non vidit deꝰ extra te: q̃ ꝓparasti diligentibus te. j. Coꝝ. ij. ¶ Tertiũ ꝓz: Nã spũsctus scrutatꝰ etiã profunda dei. Et paulo post. Spiritus enim omnia scrutatur etiã profunda dei. Et ꝓpter hoc ꝓmittit. Ezech. xxxvi. Dabo vobis cor nouum et spiritum nouum ponam in medio vestri. Et auferam cor lapideum de carne vestra et dabo vobis cor carneum. Et spiritum meum ponam in medio vestri. Et faciam vt in iustificationibus meis ambuletis et iudicia mea custodiatis et operemini ea. Et habitabitis in terra quam dedi patribus vestris et eritis mihi in populum et ego ero vobis in deum. Et saluabo vos ab omnibus immundicijs vestris. Et vocabo frumentum et multiplicabo illud et non dabo super vos famem. Et multiplicabo fructum ligni et germen agri vt non accipiatis vltra opprobrium famis in gentibus. Et erit quasi ligni vitam faciens fructum suum per singulos menses. Et erit quasi arbor vite omne lignum pomiferum. Et ꝓpter hoc ꝓmittit. Ezech. xxxvi. Dabo vobis cor nouum et spiritum nouum ponam in medio vestri. Et auferam cor lapideum de carne vestra et dabo vobis cor carneum. Et spiritum meum ponam in medio vestri. Et faciam vt in iustificationibus meis ambuletis et iudicia mea custodiatis et operemini ea. Et habitabitis in terra quam dedi patribus vestris et eritis mihi in populum et ego ero vobis in deum. Et saluabo vos ab omnibus immundicijs vestris. Et vocabo frumentum et multiplicabo illud et non dabo super vos famem. Et multiplicabo fructum ligni et germen agri vt non accipiatis vltra opprobrium famis in gentibus. Et erit quasi ligni vitam faciens fructum suum per singulos menses. Et erit quasi arbor vite omne lignum pomiferum. Et ꝓpter hoc ꝓmittit. Ezech. xxxvi. Dabo vobis cor nouum et spiritum nouum ponam in medio vestri. Et auferam cor lapideum de carne vestra et dabo vobis cor carneum. Et spiritum meum ponam in medio vestri. Et faciam vt in iustificationibus meis ambuletis et iudicia mea custodiatis et operemini ea. Et habitabitis in terra quam dedi patribus vestris et eritis mihi in populum et ego ero vobis in deum. Et saluabo vos ab omnibus immundicijs vestris. Et vocabo frumentum et multiplicabo illud et non dabo super vos famem. Et multiplicabo fructum ligni et germen agri vt non accipiatis vltra opprobrium famis in gentibus. Et erit quasi ligni vitam faciens fructum suum per singulos menses. Et erit quasi arbor vite omne lignum pomiferum.

¶ De dedicatione ecclie sermo secundus: et in ordine. CCVIII.

Secũdo domus ista spũalis describit ab eius incõparabili sctitate cũ subdit̃. et sctificauit eam. ¶ Pot̃ ãt dici ꝙ sctitas istius templi spũalis cõsistit in tribꝰ. Primo in mentis rõnalis incõtaminabili puritate. Scõo in diuine pñtie inobfuscabili claritate. Tertio in diuini amoris inestimabili charitate. ¶ Primo eñ sanctificatio huiꝰ domꝰ attẽdit i mẽtis incõtaminabili puritate. Qđ ꝓz: Cũ ei ꝙ dñs eternũ sit candor lucis, et ne z speculus sine macla incõtaminabilis puritatis Sap. vij. Oportet ꝙ mẽs deuota q̃ dz esse templũ dei polleat ꝓfectissima puritate z conscientie serenitate. vt sic a sponso possit sibi dici illd Can. iiij. Tota pulcra es amica mea: z macla nõ est in te. Sponsa eñ christi dz esse tota pulcra vt i oibꝰ cogitatiõibꝰ z ꝙ sideribꝰ suis nulla macula appeat: z i suis motibꝰ exteriorib⁹ sp exẽpla virtutis z edificatiõis prebeãt. ¶ Sciẽdũ ãt ꝙ hec mẽtis puritas pficit i tribꝰ. Primo qdẽ i ꝓscientie serenitate: vt sic fidẽl possit dicere cũ Job. xxvij. Nõ reprehendit me cor meũ i tota vita mea. Scõo i castitate p quã mẽs deuota i merito ꝛginal' aureole erit ipis angel' ꝓferat. rũ qz castitas ꝛginal' est nobilior i hoie q̃z i agẽlo quia ibi per naturam/hoc ãt p gratiã

Tum qꝛ est fructuosior/qꝛ ista fun/
datur in thesauro virtutꝫ. Illa aũt in
pura natura:tum qꝛ est gl̃iosior/ q̃a
hic est in victoria:illic aũt est sine oi
pugna:ꝛ ꝑ ꝯsequẽs sine victoria. Ter
tio ꝑficit̃ in virtuosi decoris mentali
venustate:vt sic possit dicere ip̃i spon
so illud Cañ.j. Veni dilecte mi:en le
ctulus noster florid⁹ est. Isti aũt flo/
res intellectuales nihil aliud sunt q̃ꝫ
venustas ꝛ pulcritudo ꝟtuosi decorꝫ
qui lectulũ ꝯsciẽtie tã amabilẽ ꝛ gr̃o/
sum reddunt/ꝙ verbũ eternũ in tali
lectulo virtutũ odore resperso pau/
sare dignat̃. Unde Bern̄. Amat florige
ram patriã flos de radice iesse/ꝛ libẽ/
ter inter lilia pascit̃ flos campi: qꝛ li/
benter pausat in deuotis mentib⁹ in/
terna puritate nitẽtib⁹. B ¶ Se
cundo scrificatio hui⁹ dom⁹ attendit̃
in diuine p̃ntie inobfuscabili clarita/
te. Qd̃ ptz: Cũ em̄ verbũ eternũ sit q̃
dam splẽdor p̃ne substãtie:ideo aĩaꝫ
sibi ꝑ gr̃am vnitaꝫ habet illustrare ra
diis indicibilis claritatis. ¶ Est aũt
sciendũ:ꝙ triplici ratiõe ꝟbũ eternuꝫ
d̃r splendor p̃ne substãtie. Primo ad
exp̃mendũ modũ ꝓpriũ ꝑsonal̃ ema/
nationis. Scd̃o ad exp̃mendũ largi/
tateꝫ sue p̃ne cõicationis. Tertio ad
ostendendũ influxũ sue interne illu/
strationis quẽ causat sua p̃ntia in ipsa
mente rõnali. Primũ ptz: Nã iõ splẽ
dor p̃ne gl̃ie d̃r vt ex b̃ innuat menti
deuote ꝑ sui influxũ intelligibilẽ velit
exp̃mere modum q̃ sub alit̃ emanat a
corde p̃no. a quo vtiq̃ ꝓcedit velut
imago q̃dã intellectualis q̃ cõcipit̃ in
lũine p̃ne intelligẽtie:q̃ tantã assimi/
lationẽ habet ad p̃em:ꝙ oẽm thesau
rũ p̃ne sapiẽtie bonitatꝫ ꝛ sue ꝑfectio
nis essential̃ plenissime repꝛesentat.
¶ Scd̃m patꝫ:ex hoc em̄ ꝙ p̃ ex ni/
mia charitate nob̃ filiũ dedit/ quẽ d̃
corde paterno genuit/euidẽter ptz:ꝙ
deus p̃ nullũ aliud donũ/minus fi/
lio nob̃ poterit denegare. Unde ex b̃ de
us p̃ nobis q̃ndã arrã ꝯtulit:ꝙ eter/
na hereditas nobis debet̃:ꝛ iure filia/
tionis:qꝛ ꝑ gr̃am in filios dei adopta
mur:ꝛ etiã iure fraterne cõicatõis:qꝛ
ꝑ assũptionẽ carnis frater nr̃ fieri vo
luit:vt particeps fact⁹ hũane nature:
nob̃ tribuere ꝑticipationẽ diuine na/
ture. Et iõ d̃t apl̃s/ꝙ sum⁹ heredes q̃
dẽ dei/coheredes aũt chr̃i. Rho.viij.
Innuẽs ꝑ hoc ꝙ sum⁹ heredes dei iu
re filiatõis:sed coheredes christi iure
fraterne cõicatiõis. ¶ Tertiũ patꝫ:ꝑ
b̃ em̄ ꝙ est splẽdor p̃ne gl̃ie euidẽter
innuit:ꝙ aĩam deuotã quã ꝑ gr̃aꝫ in/
habitat replet lũinosa p̃ntia diuĩe cla
ritatis ꝓut spũsctũs sibi pꝛomiserat
Esa.lx. Erit tibi dñs in lucẽ sempiter/
nã/ꝛ deus tu⁹ in gl̃iam tuã. Unde ex b̃
merito aĩa deuota debet ad feruorem
diuini amoris singulariter ꝓuocari/ꝙ
ip̃am in tãta nobilitate intellectualis
dignitatꝫ ꝯstituit/ꝙ eaꝫ lumine sue
claritatꝫ dignat̃ ꝑsonal̃r illustrare/in
q̃ tãq̃ꝫ in speculo lympidissimo omnẽ
ꝟitatẽ ꝓut sue saluti cõgruit/cõprehẽ
dit. C ¶ Tertio scrificatio hui⁹ do
mus attendit̃ in diuini amorꝫ inesti/
mabili charitate:q̃ a seip̃o chr̃o:nõ so
lũ exẽplariter verũetiã cãliter in ip̃am
trãsfundit̃:qd̃ põt ostẽdi triplici rõne
Primo qꝛ ex ei⁹ vita nob̃ relucet for/
ma ꝛ speculũ ꝑfecti amorꝫ. Qd̃ sic de
clarat Aug.in li. solilo. dicẽs: In pec
catis venundat⁹ erã:venisti ꝓ me/di
lexisti me plus q̃ꝫ te:qꝛ vt me redime
res ꝓ me mori voluisti/sanguinẽ pro
me fudisti/tali pacto:tam caro p̃cio
reduxisti me de exilio:redemisti me d̃
seruitio:extraxisti me d̃ eterno suppli
cio:in manib⁹ tuis descripsisti me:vt
sꝑ sit memoria mea apud te:si tũ me

moria tua iugiter fuerit apud me. Et istam formã amoris tam intime sibi debet imp̃mere q̃libet mens deuota/ q̃ totã vitã suam amori ⁊ vite christi valeat conformare: qd̃ etiã petit ipse christus Cañ. viij. Pone me inq̃t: sic̃ signaculũ sup̃ cor tuũ/ p̃fecti scz amoris. ¶ Secũdo hoc idẽ ptz: ex eo q̃ signa p̃fecti amoris indelibiliter corpi suo impressit: Naz ad modũ sigilli fuit sculpt⁹ in capite corona spinea in manib⁹ ⁊ pedibus clauis durissimis ꝯfossus. In latera lancea transuerberatus: ⁊ in toto corp̃e sic fuit virgarũ verberib⁹ lacerat⁹/ q̃ a planta pedis vsq̃ ad verticez nõ fuit in eo sanitas Et reuera quicũq̃ ista signa amoris cordi suo diligenter imp̃meret: ⁊ recogitaret q̃ amare nos ex nimia charitate redemit/ q̃ grauia supplicia pro nobis passus fuit/ q̃ feruenter nr̃am salutẽ iugiter q̃siuit: talem necessario oporteret ad oĩa illa feruenter affici p̃que posset honor dei ⁊ salus p̃ximi p̃curari. ¶ Tertio hoc idẽ ptz ex eo, q̃ vino feruentissime charitatis inebriatus semetip̃m p̃ nobis in mortẽ tradidit: ⁊ oĩa q̃ habuit tam in natura diuina: q̃ etiã ĩ hũana nobis liberalissime distribuit: Nã s̃m Aug. corp⁹ suum p̃prium nobis dedit in tormentis aĩam vero in documẽtis: sed ip̃am diuinitatem nobis dedit in sacramẽtis Et isto triplici vinculo charitat⁹: nos sibi indissolubiliter cõiunxit. D

¶ Põt aũt dici q̃ iste triplex funiculus/ sũt tria singularia bñficia q̃ christus nobis exhibuit in triplici substãtia/ in corp̃e/ ⁊ aĩa/ ⁊ in diuina natura Qd̃ etiã pulcre figuratuz est Gen. xl. Ubi ex vna vite tres p̃pagines erumpebãt/ q̃ paulatim crescebãt in gemmas ⁊ maturescebãt in vuas: ex q̃b⁹ pincerna vinũ exp̃ssit/ ⁊ dabat poculũ pharaoni. Tres p̃pagines ĩ vna vite sũt tres substãtie in vna p̃sona chr̃i q̃ est vitis vera Joã. xv. Collige g̃ primo bñficia q̃ tibi chr̃s exhibuit ĩ sua diuinitate. et deuota meditatione reuolue: quõ te d̃ nihilo creauit: quõ te p̃p̃a imagie ĩsigniuit: quõ tibi p̃p̃um corp⁹ dedit in cibũ ⁊ sanguinẽ ĩ potũ ⁊ seip̃m tibi dedit in p̃miũ. Ex q̃b⁹ vinũ feruẽtissime dilectiõis exp̃mere poterz ĩ calicẽ cordis tui. Collige scd̃o bñficia q̃ tibi ꝯtulit ĩ aĩa: quõ te sciẽtijs ⁊ v̄tutib⁹ exemplarit̃ adornauit: quõ amore tui dilectũ hospitiũ nãlis ꝯtubernij dimisit. si em̃ aĩa q̃ g̃uat̃ ⁊ q̃si carcerat̃ a suo corp̃e: tãtã habz nãlẽ inclinatiõez ad ip̃m q̃ s̃m Aug. rõne talis nãlis ĩclinatiõis: anĩe btẽ etiã aliq̃lit̃ retrahũt̃: ne sũmo d̃siderio ferantur ĩ illud sup̃mũ celũ. quanto magz aĩa chr̃i q̃ nll̃az sensit g̃uitatẽ a corp̃e p̃p̃o/ sibi nãli amorz federe iungebat̃. et tñ tãtũ nos dilexit q̃ p̃ nob⁹ vinculũ nãlis ꝯtubernij d̃serere voluit. Recollige ẽt q̃lit̃ ista aĩa bñdicta p̃ nobis apud p̃tez q̃tidie ĩterpellat: Aduocatũ (inq̃t apl̃s. j. Joã. ij. habem⁹ apd̃ p̃tez iesuz chr̃m ⁊ ip̃e erit p̃pitiatio p̃ pctis nr̃is. Ex his diligent̃ pẽsat⁹ vinũ feruentissime dilectiõis exp̃mere poter⁹ in calicẽ cordis tui. Recollige nihilominus tertio bñficia q̃ tibi ĩ corp̃e exhibuit: tã in ĩcarnatõe q̃ ĩ passiõe: q̃ ẽt in sacramẽti cõmuniõe. Exinde vinũ feruẽtissime dilectiõis ĩprimere poteris ĩ calicẽ cordis tui. Ut ei gr̃a ⁊ v̄tutib⁹ te affluent̃ irrigaret: q̃nq̃ fontes gr̃e tibi ĩ corp̃e p̃p̃o patefecit/ ex q̃b⁹ haurire poter⁹ de gr̃a q̃ntũ libet. Ad q̃d hortat̃ Esa. xij. Haurite aq̃s ĩ gaudio de fontib⁹ saluator⁹. Hoc vinuz feruent⁹ dilectiõis exp̃sserat Aug. cũ diceret: Dñe scribe vulnera tua ĩ cord̃ meo sanguine tuo: vt in eis legã amo

rem tuũ ⁊ dolorẽ tuũ: Tuũ amorẽ vt ꝓ te oia terrena ⁊ temnã libent. Tuũ dolorẽ: vt ꝓ te oĩa penalitates/nõ solũ forter/sed etiã gaudenter sustineam. Qõ nobis. ⁊c.

¶ De dedicatiõe sermo tertius: Et in ordine. CCIX.

Domũ tuam

dñe decet sctitudo in lõgi/tudine dierum. In ps. xcij.

B ¶ Verba ꝓposita ꝓ nra edificatione pñt dupl᷑ exponi: Et primo de rẽplo mãli ꝓsecrate eccl'ie. Scõo õ templo spũali fidelis aie: vtr᷑q; em̃ istor decet maxima sctitudo: Qõ primo põt ostendi de templo mãli tripliciter. ¶ Primo q; ibi habitat sctũs sctõr ꝓ eius sctificatiõnẽ ⁊ nror actuũ dis/cussiõz. Uñ scribit. ij. Para. vij. Oculi mei erunt aperti ⁊ aures mee erecte ad oĩnẽ ei⁹ q ozat i loco isto/elegi em̃ ⁊ sctificaui cũ. Et q̃to ꝑ hoc apparet q dño eccl'iam elegit ad inhabitandũ ⁊ eã sctificãdũ: ⁊ etiã ad deuote i ipa exaudiẽdũ oãres ⁊ deũ laudãres: Qõ etiã ꝑ hoc ꝑsuadet i ipa tribꝰ modis. Primo q; ibi ponit occ'los suos q̃to ꝓplat ⁊ deuotionẽ bonor ⁊ idemotiõez malorũ. Scõo q; põit i ea aures suas q̃to diligẽtr audit oĩnẽ fidelitũ: vt exaudiat. Et tꝫ vana ⁊ ridicl'osa mkrorũ q̃ ꝑ ipor ꝓdẽnatioe i libro suo scribit ⁊ i iudicio pũtabit. q̃to dicꝫ illi Matth. xxj. Dom⁹ mea dom⁹ oĩonis vocabit/vos ãt fecistis illã spelũcã latronũ q; sic scurre ⁊ latrones: vano loquũtur i tabna: sic illi scurrilia tractãt i eccl'ia. Tertio q; bz ibi cor suũ: ad oĩendũ q̃ q; ipe diligẽt attẽdit oĩbꝰ q̃ ibi fiũt. Sic ⁊ nos i diuinis laudibꝰ toto cor/natu beam⁹ cor nrm diligẽtissime ꝑ/cauẽtes: ne q̃diu in diuis laudibꝰ occupamur: aliq̃d nob surripiat: qõ õo displiceat/vel qõ oc'los sue maiestatis offẽdat. Ne nob exp:obrect qõ ꝛc dño Matth. xv. Pp'le h labijs me honorat/cor aũt eor longe est a me. B ¶ Scõo istã domũ decꝫ magr sctitudo ꝓpr misteria angelor q̃ in ea q̃drupliciter exercent. Primo q; sacerdoti eccl'ie bñti devotissime assistunt/⁊ ipm ab impugnatiõibꝰ demonũ viriliter defendũt. Uñ ꝛt Greg. q; i ipa imolatiõis hostia celi aperiũt/atq; angelor misterio tm̃a sumis tũgunt: q; tũc nõ solũ ipm eccl'ie bñtẽ: veꝝ etiã mẽtes oĩm fideliũ toto conatu ⁊ summa devotiõe suspendũt. Scõo q; ibi oĩones fideliũ õo fidelit offerũt/⁊ effectũ exauditiõis suis ꝑcibꝰ adq̃rũt. De h ꝛt Aug. li. soli. c. xxj. vij. Diligũt angeli cõciues suos ꝓ q̃s sue ruine scissuras restaurari expectãt. Jõ scribit Tobie. xij. Uñ orabas cũ lachrymis ego obtuli oĩnẽ tuã dño. ¶ Tertio q; ibi fideles ab incursibꝰ demonũ defendũt/⁊ suo ꝓpitio ꝓtegũt fideles ad eccl'ias eũntes. Iõ scribit Judith. xiij. Custodiuit me ãgel⁹ dñi/⁊ hinc cũtẽ/⁊ ibi cõmorãtẽ/⁊ inde reuertẽtẽ. ¶ Quarto q; deũ laudantibꝰ hilariter se ꝓiungũt/ipos ad diuinas laudes accẽdentes: ⁊ ad ꝓpitiãdũ eas feruẽtr᷑ incitãtes. Jõ scribit i ps. Prevenerũt ꝓncipes. i. angeli/q̃ istis mõo ꝓncipant/ꝓiũcti psallentibꝰ. i. diuinis laudibꝰ insistentibꝰ: ⁊ eos ad feruorẽ devotiõis icitãtibꝰ. Et iõ dicunt esse i medio iuuẽcular q̃ est ipar mẽtiũ feruentẽ deũ laudantiũ: isti sũt i medio tympanistar. i. illar aniar: q̃ ad chꝛi bñficia passiõez ⁊ diratẽ dulciter afficiũt. In tympano ci ẽ forma sphe/rica. i. diuinas ct'na/pell' extẽsa cum cruce fixa/⁊ dulcis melodia. i. gia chꝛi i iubilatõe plẽa. L ¶ Tertio ipaz de-

cet scitudo: ꝓpter reliq̃as sctõꝝ q̃ ibi recõdunt̃ ⁊ venerant̃: ⁊ maxime ꝓpter sacratissimũ corpus chr̃i qd̃ ibi quotidie ꝑ salute fideliũ ĩmolat̃. ¶ Et ideo sciendũ est ꝙ nullius sancti festuꝫ est ita solenne sic dedicatiõis eccl'ie quã hodie celebram⁹. Et hoc patꝫ duplici rõne. Primo rõne maioris scitatis: Nã festũ aliqd̃ tanto ẽ solenni⁹ quãto sanctius. Nunc aũt istud festuꝫ est sanctius omnibꝫ aliꝫs: quia in se aggregat scitatẽ chr̃i q̃ designat̃ ꝑ consecrationẽ altaris ⁊ scitatẽ oim fidelium: ⁊ oim sctõꝝ q̃ designat̃ ꝑ consecrationẽ eccl'ie: Et qꝛ scitificatio oim fideliũ fluit ⁊ dependet a scitate ip̃i⁹ chr̃i: ideo ad hoc designandũ: nunq̃ põt ꝯsecrari eccl'ia: nisi p:i⁹ altare fuerit ꝯsecratũ. Scdo rõne maioꝛꝫ vtilitatis: nam tanto aliqd̃ festũ celebratur solenni⁹: quãto maior vtilitas patrocinij vel exempli nobis ꝓuenit ex parte sancti illius. Unde qꝛ maior vtilitas ꝓuenit eccl'ie per ip̃os apl'os p̃mos eccl'ie fundatores q̃ꝫ ꝑ ip̃os martyres: Ideo solennitas apl'oꝝ est maior solennitate martyꝝ. Nunc aũt in consecratiõe eccl'ie recolit̃ omnis vtilitas nobis ꝓueniens: vel a capite nr̃o christo: vel a ceteris sanctis ⁊ fidelibꝫ Qd̃ ptꝫ si diligenter consideret̃ actus ꝯsecratiõis tẽpli materialis: Jõ dicit Aug. Si fidelit̃/si pie viuim⁹/ q̃cq̃d in templis manufactꝫ agit̃: totũ ĩ nobis spũali edificatiõe cõpletur. D

¶ Qd̃ sic est videre: Nã primo pontifex eccl'iam ꝯsecrandã tribus vicibus circũit/ad ostendendũ triplicẽ circũitum quẽ chr̃s ꝑ nr̃a salute fecit. Primus est fructuosus q̃ de celo venit in mundũ ad nos saluandũ. Secũdus est gaudiosus quo de mũdo descendit ad limbum ad p̃res liberandum. Tertius est gloriosus quo de limbo rediens gl'iose ascẽdit in celũ. ¶ Secundo in quolibet circũitu ep̃s cum baculo pastorali ꝑcutit ad ostiũ clausum eccl'ie: dicẽs: Tollite portas p̃ncipes vestras/ad designandũ ꝙ christus merito sue passiõis nos liberauit a triplici seruitute. vicꝫ a seruitute peccati/a seruitute diaboli/⁊ a seruitute mortali: quia nouissime destruet̃ inimica mors: q̃ ñ nã mortalis imortalitate vestiet̃. ¶ Tertio ip̃a eccl'ia ꝯsecranda ter aqua benedicta interi⁹ ⁊ exterius ꝑ ep̃m irrigat̃/ad ostendẽdum ꝙ christus eccl'iam tripliciter irrigauit: vicꝫ vnda fluminis in baptismali regeneratõe: vnda sanguinis in sua passione: ⁊ vnda flãminis in spiritussci missione. ¶ Quarto ep̃s cum baculo crucem depingit in cinere ⁊ sabulo/ex transuerso angulo orient̃ ad angulũ occidentis: qd̃ signat ꝯiunctionem pp̃l'i iudaici ⁊ gentilis factaꝫ ꝑ crucem chr̃i per quã fecit vtraqꝫ vnũ Ideo aũt hec crux scribit̃ in cinere et sabulo/ad insinuãdũ ꝙ si passio christi ⁊ proprie carnis fragilitas/⁊ celestis glorie suauitas ad memoriam reuocet̃ quecũqꝫ grauia ⁊ aspera faciliter tolerant̃: Et etiã ad ostendendum ꝙ homo ex se sit sterilis ⁊ infructuos⁹ nisi per dei gratiam adiuuet̃. ¶ Quĩto ep̃s depingit duodecim cruces in parietibus ecclesie ad ostendenduꝫ ꝙ per tropheum crucis qd̃ est vexillum chr̃i/eccl'ia sit ei⁹ dominio subiugata Unde ⁊ apud regalem magnificẽtiaꝫ hoc vsqꝫ hodie obseruat̃: ꝙ cũ aliqua ciuitas ei tradit̃ statim ibidem insignia regia eriguntur: Ideo aũt duodecim cruces depingunt̃: quia duodecim apostoli hoc vexilluꝫ crucis ꝑ vniuersum mundum sua predicatõe deferẽtes/ipsuꝫ ꝑiugũ fidei chr̃o subiugauerunt. ¶ Sexto ip̃e cruces il-

luminā: z chrismate inungūt. Nam illa duodecim lūmaria añ cruces posita/significāt duodecim apl'os q̄ lumine sapiētie/odore bone fame: z cōuersatiōis sctē in ꝟ mūdo rutilātes p crucis p̄dicationē/totū mundū fide chr̄i illuminauerūt. Uñ ipīs dr Matt. v. Uos est lux mūdi. Ex añ chrisma te inungūt/signat influentiā gr̄e/q̄ a chr̄o capite in duodecim electoꝝ ordines emanauit/mouē vicz angelox: z triū scrox fidelū/vicz virginū/pudicox: z viugatox. Lui⁹ gr̄e z sctitat̄ tē.

¶ De dedicatione Sermo quartus: Et in ordine. CCX.

SEcundo eadē verba possunt exponi de scrita/re tēpli spūalis fidelis anie. A ¶ Qō quidē tēplū spūrituale in ꝟbis p̄missis attollit ex tribus. Primo ab efficiētis nobilitate: cū p̄mittit. domū tuā dñe. Scōo cōmendat a nobilitat̄ scritate/cū subdit: decet sctitudo. Tertio cōmendat a scritat̄ diuturnitate/cū annectit: in lōgitudine dierū. Et q̄ lōgitudo dierū nihil aliud signat nisi p̄seuerātiā scritat̄ finalē: Jōo de isto mēbro p̄sequi nō oportet. Circa primū est sciendū/q̄ ist⁹ dom⁹ singlāris nobilitas colligitur ex tribꝰ. Primo ex efficiēt̄/ dignitate. Scōo ex forme venustate. Tertio ex hui⁹ dom⁹ opulētia z vbertate. ¶ De primo p̄z Nā hec dom⁹ spūalis fuit a deo eternaliter p̄cuisa: q̄ ab eterno eā faciendā in seipō disposuit. Fuit etiaz ab eo mirabiliter z de nihilo in esse p̄ducta. In q̄ maxia nobilitas anie rōnalis apparet: cū q̄ nō potuit p̄duci ab aliqua creatura/sed imediate fiunt a deo p̄ducta: cū etiā q̄ non potuit fieri ab aliq̄ placente materia sed fuit de nihilo p̄ducta. Sed dicēs res. Cum ipm nihil nullā habeat nobilitatē/sicut nec entitatē/quō ḡ anīa rōnalis p ꝟ nobilitari dicit/q̄ de nihilo p̄ducit. Jcem cū oīe qō factum est in ipo vita erat Joā. j. Quō verus est q̄ anīa de nihilo p̄ducta fuit/si in ipa vitaz z p̄sequēs essentiā ab eterno habuit. Ad primū dicendū/q̄ aiam p̄duci de nihilo dicit esse nobilitatis: nō p̄pter nobilitatē nihili. sed p̄pter excessum p̄fectōnis nature p̄ducte: que in tantū ceteras naturas supergredit q̄ in nulla natura creata est possibilitas nālis ad eductionē anie rōnalis. Et iō oportet q̄ p̄ducat a solo deo p ei⁹ potentiā infinitā. Ad scōm dicendū/q̄ licz anīa rōnalis sit z cetera creatura ab eterno fuerit vita in deo fm rōnez sue forme exemplar̄: q̄ est ipa essentia diuina. Tñ in seipa antecēz p̄ducerē nō habuit essentiā necz vitā. Et iō nō repugnat ei q̄ in deo essentiā z vitaz habuerit ab eterno de nihilo p̄duci. Et de ꝟ pōt exponi qō scribit in pō. Edificauit dñs sion z ibi videbit in gl'ia sua. Ex q̄ patz euidēter: q̄ istā nobilem domū ipe dñs p seipm: z in seipo mirabiliter edificauit. Et in ea p̄inhabitatione sue p̄nctie suā gl'iaz manifestauit: B ¶ Qualiter aūt istā domū spūaliter edificauerit z in ea suā gl'iaz manifestauerit: p̄uenienter pōt p similitudinē declarari: ex tēpli corpalis edificatiōe facta p Salomonē. cui vtiq; edificatio templi spūalis p̄portionabiliter cōformat. Propter qō sciendū: q̄ in introitu illius templi material': erat altare holocaustox z in pte illa interiori templi qō dicit sancta erat altare tymiamat̄. In parte vero secretiori erat arca testamēti: z vna aurea bñs manna. Per altare aūt holocaustorum in quo offerebant animalia: signi-

ificat q̄ in introitu templi spūalis: ꝺ est in principio nr̄e sanctificationis: ania debet deo offerre oīm viciorū mortificationē: z ꝺ p actum trascibil'. Per altare autē tymiamat': qđ totū incēdebat: z erat p̄fectū ex diuersis spēb⁹ aromatic⁹ significat' cor amor: ossuz totū accensuz in amore dei: qđ debet esse plenuz fructib⁹ diuersis: z p hoc totū accensuz celestib⁹ desideriis. z ꝺ p actuz p̄cupiscibil'. Per arcā testamēti q̄ erat in secretiori pte templi designat diuina reuelatio: q̄ quidē fit in secretiori pte rēpli: qz in ipa potētia rōnali q̄ secreti⁹ z puri⁹ diuinā claritatē pticipat: in q̄ quidē luce intelligibili cōtēplari debem⁹ arcā testamēti primentē vnā aureā z manna. i. suppositum eternū verbi subsistens in vtraq; natura diuina scz q̄ signat p manna qđ gustu cuiuslibz se p̄formabat: z būna que signat p vnā aureā. Nō solū rōne p̄ciositatis z nobilitat' vtriusq; corpis scz z anie. Sed spēaliter rōne anie q̄ cōtinet ipm corpus. Que quidem ania dicit' aurea: ruz qz rubea p charitatē. rū qz splēdida p sapiētie claritatē: rū qz solida p integritat' puritatē. L ¶ De scō pz Nobilitas ei cuiuslibet rei attendit' ex forma sua. Forma aūt aie rōnal' est nobilissima. Quia ꝺine trinitat' imagin: insignita. Non cīm bā trinitas magis animā rōnalez nobilitare potuit q̄ q̄ cā sibipsi assimilauit z ei suam p̄priam imaginem impressit. Ad hoc vtiq; vt quia similitudo est causa z principiū dilectionis: vt rotum sue dilectionis affectum anima in solum deū cōuerteret/cum in rebus creatis nihil sibi simile inueniret. Et ideo p hoc spūaliter informamur/q̄ in rebus creat' nihil debemus diligere: nisi vel inquātum dei similitudinez rep̄sentat/vel inquantū nos ad eius p̄secutionē adiuuat. Et ꝺ bñ saluator inuit Matt. vj. Si oculus (inquit) tuus dexter. amicus intimus quem tra diligis vt ocu'us dexter. scandalisat re: nuru scz vel consilio aut etiā exemplo te a p̄fectu virtutis retrahendo/abscide eus z proīce abs te. i. deuita sue societat' cōsortium. D ¶ De tertio pater: Nam bin⁹ dom⁹ opulēta est inscrutabilis. quia pater mentē rōnalem inhabitans p suaz potentiā infinitā sibi reponit thesaurū omnis essentie. Filius ibi reponit thesaurū oīm sapientie. Spiritussctūs ibidem reponit thesaurū omnis gratie. z hoc p̄misserat dom⁹ Ysaie. xlv. Dabo tibi thesauros absconditos z arcana secretorū. Et bene isti thesauri in p̄senti nob dicunt' absconditi: qa in hac mortali vita/nec plene possi'ent/nec etiā plene ab aliquo cognoscunt. Et propter istas tres p̄ditiones nobilitatem huius domus explicantes beata trinitas mentem rationalē delectabiliter inhabitat/dicens illud Pō. Hec requies mea in seculū seculi. hic habitabo quoniā elegi eam. E ¶ Secūdo ista domus attollitur a nobilitate sanctitate/cum subdit'/decet sanctitudo. Potest aūt dici q̄ sanctitas huius domus colligit' ex tribus. Primo quia debet esse clausa p sensuum interiorū z exteriorū diligentē restrictionem: vt anima deuota nihil p sensus exteriores hauriat/nihil per eosdē exteriores cōcipiat/qđ oc'os diuine maiestatis offendat. Taliter se concluserat ille beatus Job. xxvij. Cum dicerem. Non rep̄hendit me cor meū in tota vita mea. Et ideo talis anima p̄ter diligentē custodiam suoꝝ sensuū ortо clauso comparat Can. iij. dicente sponso. Ortus p̄clusus soror mea spō

sa: ortus ꝯclusus fons signatus. Si-
gnanť autē bis dicit/ortus cōclusus
ꝓpter geminā custodiam sensuū inte-
riorum scilicet ⁊ exterioꝝ. Sed ad-
ditur/fons signatus ad ꝑfectā eiꝰ pu
ritatē exprimendā. Quia sicut in fon
tem signatum ⁊ clausuꝫ nihil potest
incidere/qđ turbet aque claritatem:
Ita nec in animā sic cōclusam/aliqd
praue cogitatōnis vel inordinate af-
fectiōis potest illabi/qđ turbet ⁊ ma-
culet eius puritatē. ¶ Scđo qꝛ talis
domus debet esse lata ⁊ ampla ꝑ cha
ritatis et miscđie diffusionem. Nam
sicut plumbū liq̄scit ad calorē ignis:
ita cor humanū debꝫ liquefieri ad fer
uorem charitatis. Et ideo anima cha
ritatis igne inflāmata clamat cū spō-
sa Cañ. v. Anima mea liquefacta est:
vt dilectus locutus est. Sicut etiam
videmus ꝙ plumbuꝫ liquefactū pro
pria specie destituit ⁊ in formam sibi
ꝓpositam transformat. Ita cor igne
charitatis ⁊ feruore cōpassionis reso-
lutum cuiuslibet molestie ⁊ tribula-
tioni ꝑ cōpassionē se ꝯformat dicens
cum apl'o. ij. Coꝝ. xj. quis infirmat: ⁊
ego nō infirmor. ¶ Ad hanc cō-
passionē q̄libet merito debꝫ induci ex
emplo naturali. Cum em̄ scđm apl'm
j. Coꝝ. xij. om̄es sumꝰ vnū in christo:
singuli aūt alter alteriꝰ mēbra: Jō sic
in corpore nāli q̄dlibet mēbrū tantū
ꝯgaudet in bono ⁊ condolet in malo
alteri mēbro ac si ꝫ pateret i seipō: ita
etiā adeo ꝓmpte ⁊ efficacit q̄libet dꝫ
moueri ad cōpatienduꝫ necessitatibꝫ
ꝓximi/sicut vnuꝫ mēbrū naturale cō
patitur alteri. Nec autē ꝑfectio amo
ris in hac vita ꝓpter fomitis infectio
nem ⁊ nature lesionem haberi nō po-
test/sed expectat in futura vita: vbi
inimica mors ⁊ corꝑales molestie de-
struent: ⁊ charitas oīmode ꝑficietur.
Et iō bñ đt Aug. ꝙ mandatū de dile
ctione in hac vita ꝑfici nō pōt/sed ꝑfi-
ciet in vita beata/vbi in dispari clari-
tate erit par gaudiū. quia licꝫ ibi vnꝰ
ꝑmā veritatē alio lympidiꝰ ꝯgnoscat
⁊ intimiꝰ diligat: ⁊ ꝑ ꝯsequēs maiorē
hēat claritatē q̄ntū ad deiformitatē
itellectꝰ: ⁊ maiorē dilectionē q̄ntū ad
fruitionē affectꝰ: par tñ erit ibi gau-
diū: qꝛ ſm Aug. q̄libet ibi tantū gau
debit de bono alteriꝰ q̄ntū de bono ꝓ
prio. ¶ Tertio debet esse alta ꝑ desi-
derioꝝ eleuationē: ⁊ diuinoꝝ myste-
rioꝝ ꝯtēplationē. In cuiꝰ figura aīa-
lia sctā ab Ezechiele visa eleuata sunt
a terra: ad designandū ꝙ mens rōna
lis semꝑ debꝫ esse in sublimibꝫ suspē-
sa ꝑ desideriꝝ eleuationē ⁊ ꝓfundaꝫ
rerum celestium ꝯtemplationē. Ani-
ma em̄ ꝑ ꝯtemplationē diuino lumi-
ne irradiata: ⁊ in ip̄m lumen deificuꝫ
transformata: oēm speciē creatā suꝑ-
gredit. Ubi tam inferiori q̄ꝫ supiori
portione ratōnis derelicta tm̄ ip̄i in-
telligentie innititur: que ſm Boeciū
ipsam formam om̄ia formantē pura
mentis acie intuetur. Ex hoc autē in
tuitu tanta dulcedine mens ꝑfundi-
tur/ꝙ sui ⁊ omniū creaturarū oblita
⁊ in seipsa defecta. sibi ⁊ om̄ibus cre-
aturis dulciter imoritur: dicēs cum
patriarcha Jacob Gen. xlvj. Jam le
tus moriar quia vidi faciem tuā. Cu
ius visionis nos ꝑticipes faciat Je-
sus christus ⁊c.

¶ De dedicatione Sermo quintus
Et in ordine. CCXI.

Vos estis tē-
plū dei viui. sic dicit dñs:
qm̄ ihabitabo ⁊ in ambu-
labo in eis ⁊ ero illoꝝ deꝰ. ij. Coꝝ. vj.

A ¶ Uerba ꝓposita conuenienter pñt exponi de tẽplo spũali fidelis aĩe qđ deꝰ sibi ꝑ̃ fabricauit in creatiõe/ ⁊ sctificauit in baptismali regeneratione/ ⁊ delectabiliť inhabitauit in sue pñtie amabili exhibitione. Et ideo ꝙ aĩa rõnalis sit templuz dei viui: ꝓbat hoc apl's ex auctoritate diuina: tripli ci rõne. Primo ꝑ gr̃e infusionẽ. Secundo ꝑ gr̃e augmentationẽ. Tertio ꝑ gr̃e augmẽtate iugem ꝯseruationẽ. Primũ notať cũ ꝑmittiť: qm̃ inhabitabo in eis. Scđm notať cũ subdiť: ⁊ ambulabo in eis. Sed tertiũ notať cũ annectiť: ⁊ ero illoꝝ deꝰ. Ipos scz fouendo in bono et ꝓtegẽdo a malo/ ⁊ ipsi erũt mihi ppl's/ mãdatꝫ scz meis ꝓmpte obediẽdo/ ⁊ volũtati mee se in oĩbꝫ ꝯformando. ¶ Circa ꝑmũ est sciendũ: ꝙ ad hoc vt deꝰ templum. i. mentẽ aĩe rõnalis ꝑ gr̃am inhabitare dignet/ oportet ipam fulgere maxima puritate. Cuiꝰ ratio est qꝛ gr̃a assimilať flori ameno/ balsamo odorifero/ ⁊ splẽdori diuĩo: cũ sit q̃dã emanatio ⁊ q̃dã refulgẽtia claritatꝫ diuine. Cõstat aũt ꝙ flos amenꝰ nõ est dignus reponi in loco sordido/ nec balsamũ odoriferũ debet reponi in vase putrido. Nec splẽdor diuinꝰ põt recipi i loco tenebroso pctõꝝ caligine obducto. Et iõ necessariũ est ꝙ mẽs illa q̃ diuine pñtie capax esse voluerit: sit illustrata triplici puritate. Pria puritas causať a supiori ꝑ gr̃e refulgentiã De hac scribiť Job. xxix. Splẽdebat lucerna eiꝰ sup caput meũ. Ubi dicit Greg. ꝙ ꝑ lucernã itelligiť lumẽ gr̃e/ ꝑ caput vero ipa mens q̃ est suprema portio ipiꝰ anie. Lucernã ꝗ sup caput splendere nihil est aliud q̃z ipam mẽtem rõnalẽ lũine gr̃e illustrare. Secunda puritas causať ab inferiori/ siue ꝑ virginalẽ mundiciã/ siue ꝑ purementis innocentiã. De q̃ scribiť Esa. xviij. Sic lux meridiana clara est: qꝛ sicut i meridie est vmbra breuior/ aer serenior ⁊ aura calidior. Ita in mẽte pura abbreuiať/ ⁊ qñq̃z ꝑ gr̃am totaliter tolliť/ vmbra vanitatis/ serenať aer veritatꝫ/ ⁊ iflãmať aura charitatꝫ Tertia puritas causať ab exteriori ꝑ ꝯuersationẽ exẽplarẽ ⁊ sctãz. De qua scribiť Matth. v. Sic luceat lux vr̃a corã hoĩbꝫ vt videãt opa vr̃a bona et glificẽt pr̃em vr̃m qui in celis est. Et ꝓpť istaz triplicẽ puritatẽ aĩa rõnalis merito đr tẽpluz dei: qꝛ est interiꝰ fulgida ⁊ exteriꝰ virtutũ exẽplis adornata. B ¶ Circa scđm est sciẽdũ: ꝙ gr̃e infuse augmẽtatio notať cũ subdiť: et ambulabo in eis. Jõ scribitur Apocal. xxj. Ecce tabernaculũ dei cũ hoĩbꝫ/ ⁊ habitabit cũ eis: Et inambulabo inter illos: ipos scz de bono i meliꝰ ꝓmouendo vt semꝑ crescant de bono in melius ꝑ virtutis ꝓfectũ: vt de ipis: verificeť qđ scribitur in ps̃. Jbũt de virtute in virtutẽ q̃usq̃z videant deum deoꝝ in sion. i. in lucida mẽtis ꝯtẽplatiõe/ ⁊ suaui gustus delectatiõe. Propter hoc em̃ in hoĩe requiriť ꝯtinuũ ꝓficiendi desideriũ. qꝛ fm Greg. in via dei stare: retrocedere est. Uñ dic̃ Aug. Sũma ꝑfectio christiane religiõis est: vt quãtũcũq̃z hõ i hac vita ꝓficiat sꝑ sibi putet supesse qđ querat. Cuiꝰ causaz assignat Leo papa. Nã ille q̃ se estimat ad hoc ꝑuenisse qđ q̃rit: nõ quesita repit sed i inq̃sitione deficit. ¶ Sz hic incidit rõnabil' dubitatio. Utrũ homini sit necessariũ ad salutẽ semꝑ ꝓficere: Et possz videri ꝙ nõ: qꝛ fm hoc mlti boni nõ saluarenť: q̃ semꝑ in vno statu bone cõsuetudinis: puta in eisdẽ or̃onibꝫ: ieiunijs vitã suã nũc ꝯtinuãt. Ad qđ dicendũ: ꝙ ꝯtinuus ꝓfectus necessa-

rius est homini quantū ad desideriū nō quātū ad exercitiū exteriorū operum: qđ sic patet: Quilibet eñ in hac vita quantūcūq; sanctus: debet dicere cū ꝓpha: Et dixi nūc cepi: quia cum ꝯsūmauerit hō. i. cū ad ꝑfectionē magnā deuenerit: tūc incipiet. i. tunc sibi videri debet in aīo ꝙ primo incipiat. vt patz Eccī. xviij. vnde dicit Greg. Hec est ꝑfectoꝝ summa iusticia vt se nūq̄ ꝑfectos credāt nec ibi deficiendi incidāt ꝑiculū vbi ꝓficiēdi deponūt appetitū. Signāt āt dr: ꝓficiēdi appetitū: ⁊ nō dic̄/ꝓficiēdi exercitiū: innuēs ꝑ hoc: ꝙ ꝯtinuus ꝓfectus est habend⁹ in desiderio non aūt in opis exercitio. Uñ de tali ꝯtinuo ꝓficiēdi desiderio pōt intelligi qđ scribit Prouerb. iiij. Justorū semita. i. exēplaris eoꝝ ꝯuersatio ꝟtuosa: est q̄si lux splēdens: ꝑ boni scz exēpli euidentiā ⁊ crescens vsq; ad ꝑfectā diem. i. vsq; ad ꝑfectam mētis claritatē ꝑ meritoꝝ scz affluentiā. C ¶ Circa tertiū est sciendū: ꝙ gr̄e augmētate ꝯtinua ꝯseruatio ꝯsistit in oīmoda mētis ad deū subleuatiōe: vt iam solū ea q̄ sursum sunt mēti sapiāt: nō q̄ sup terram/vt scribit Colo. iij. Uñ tales boies nō viuunt sibi ꝑ ꝑis: sed soli deo. Nec mirū: qꝛ ſm Aug. tales mentes nō viuunt vita sui: sed solū vita dei: dicētes cuz apl'o. Uiuo ego scz vita gr̄e ⁊ virtutū iam non ego/subaudi/ſm carnē/vel ſm veterem hominē: viuit aūt in me christus: inquātū sub eius spiritu viuo: ⁊ eius exemplis adhereo. Unde tales mentes perfecte possunt dicere illud Job. xxiij. Uestigia eius secut⁹ est pes meus: viam eius custodiui et non declinaui ab ea. In quibus verbis tria innuunt. Primuz est ipsius christi ꝑfecta imitatio/q̄ notat cū dr: vestigia ei⁹. i. exempla/monita: ⁊ mādata eius: secutus est pes meus. Uñ Hugo sup illđ Eccēs. ij. Quis est hō vt sequatur factorem suuz: dicit. Ille sequitur factorē suū/q̄ rendit ad bonum ad qđ dirigit. qui festinat ꝑuenire ad qđ inuitat: q̄ iubentis impio ad oīa volūtate spōtanea se inclinat. Secundū est diuine charitatis que est lex dei ⁊ mandatoꝝ ipi⁹ studiosa adimpletio. qđ notat cū subdit: viā eius custodiui/tam in opatiōis effectu q̄ in intentiōis affectu. quia iusti totā intētionē dirigere debēt vt ei⁹ voluntatē in oībꝫ etiā in quātūcūq; arduis adimpleāt: Jō dic̄ ꝓpheta Propter verba labioꝝ tuoruz ego custodiui vias duras. Tertiū est finalis ꝑseuerātie in talibus bonis indeclinabilis obseruatio que notat cum annectit: et non declinaui ex ea. Prouerb. iiij. Nec declines ad dexterā/nec ad sinistraz: qꝛ nec per statum ꝓsperitatis q̄ intelligitur ꝑ dexteram/nec aduersitatis que intelligit per sinistram/homo iustus debet deflecti a ꝑseuerantia virtutis Quia ſm Bern. Perseuerātia ē singularis filia summi regis que sola triumphantibꝫ reddit brauiū eterne retributionis. D ¶ Sciendū aūt ꝙ in isto templo spirituali diuina p̄sentia ostēdit tribus modis. Primo nanq; se ostendit mentibꝫ deuotis ad modum dulcoris ineffabiliter delectantis. Qđ patz: Nā ex verbi eterni presentia/mens rationalis tanto dulcore ꝑfunditur/ꝙ in ea omnis carnalis delectatio funditus absorbetur/intm̄ vt de labore requiem/de tribulatione leticiam/de cōtumelijs gloriam habeamus. vt dicit Bern. Secūdo se ipsis ostendit per modum splēdoris mentaliter radiātis. Et iste modus competit ꝟbo eterno ex eo ꝙ est splendor paterne glorie: vt scribit ad

Heb. j. Ex hac aũt irradiatiõe mens deuota illustrat: vt in oĩbꝫ agendis volũtatẽ diuinã agnoscat: Qđ petijt ꝓpha cũ diceret: Doce me facere volũtatẽ tuã: ⁊ ꝙ i oĩbꝫ suis actiõibꝫ ⁊ desiderijs ꝑfecte diuino bñplacito ꝯformet/ ⁊ eiꝰ volũtas in diuinã voluntatẽ totaliter trãsformet. Tertio se ipis oñdit ad modũ fulgoris bñficantis eternaliter. Qđ pz: Nã verbũ eternũ est q̃dã refectio mẽtalis/ ⁊ q̃ddã gaudiũ intellectuale ipoꝝ angeloꝝ ⁊ oĩz btõꝝ/ q̃ pari voto ⁊ ꝯcordia plene possidẽt oẽm thesauꝝ totiꝰ sapiẽtie ⁊ bonitatis diuine. quia de torrente voluptat; diuine ꝯtinue potant. ⁊ ab vbertate suauitat; eiꝰ iugit inebriant/ q̃ ẽt fontẽ diuine suauitatis in ea puritate degustãt: in q̃ verbũ eternũ obiectiue fruit seipo. Cuius fruitiõis ⁊ gaudij nos ꝑ. ⁊c.

¶ De dedicatiõe sermo sextus. et in ordine. CCXII.

Agnus qui in medio throni est reget illos ⁊ deducet eos ad fontes vite aquaꝝ Apoca. vij. A ¶ Verbũ ꝓpositũ ꝯuenit cũ epl'a hodierna. In qua Joannes scribit: ꝙ ille q̃ sedebat in throno: dixit. Ecce noua facio oĩa: Et iõ ne q̃rat/ q̃s sit ille sedens in throno q̃ omnia innouat: Ideo Joannes hoc ostẽdit: dicẽs ꝙ ipe est ille agnus qui est in medio throni. ⁊c. Uñ in verbis ꝓpositis beatus Joannes euidenter ostendit ꝙ verbũ eternum mẽtes deuotas q̃ per gratiam dei meruerũt fieri templum dei Primo ꝑ seipm familiariter gubernat ⁊ regit/ ⁊ ideo p̃mittit: agnus qui in medio throni est reget eos. Scđo oñdit ꝙ eas intellectualit ꝑ suã pñtiam dulciter reficit/ ⁊ ideo subdit: et deducet eos ad fontes vi. aq̃. ¶ Ad euidetiã p̃mi tria sũt per ordinẽ declarãda. Primũ est quid ꝑ istum agnũ: ⁊ ꝑ thronũ in cuiꝰ medio visus est recte intelligat. Scđm est q̃bus ꝑfectiõibꝫ mens deuota ad istaꝫ istructionẽ amicabilẽ disponat. Tertiũ est q̃liter in mẽte deuota ista amicabilis istructio cõpleat. ¶ Propter primũ est sciendũ: ꝙ ꝑ istũ agnuꝫ recte itelligit verbũ eternũ ꝓ nobis ex charitate inestimabili ꝑsonaliter incarnatũ. Qđ rõnabilit in specie agni apparuit ꝓpter tria. Primo ꝓpter sue mãsuetudinis inestimabilẽ imitatẽ. Propter quã et oĩbꝫ homĩbꝫ grõsus ⁊ amabilis factꝰ fuit. Quã quidẽ mãsuetudinẽ duplici indicio euidenter ostendit. Primo qꝛ ꝓ oĩm cõtumelia sibi innocẽter irrogata nunq̃ verbuꝫ vel etiã nutũ turbatiõis ostẽdit. Secundo qꝛ nũq̃ ꝓ aliquo pctõ q̃ntũcũq̃ enormi aliquã pniaꝫ iniunxit/ sꝫ ex pietate ⁊ clementia reatũ oẽm peccantibꝫ misericorditer indulsit. Non tñ ꝓpter hoc sacerdotes in hoc christum debent imitari: vt penitentibꝫ ⁊ ꝯfessis nullã pniam iniũgant: Tũ qꝛ non hñt illã ptãtẽ/ ꝙ possint reatũ peccãti dimittere: licet possint pctã absoluere ⁊ ideo debẽt aliquã pniam penitenti iniũgere Tũ etiã qꝛ nõ habẽt plenaꝫ cordis ꝯgnitionẽ: vt sciant si tantꝰ sit dolor interior cordis q̃ sufficiat nõ solum ad verã ꝯtritionẽ/ sed etiã ad pene satisfactionẽ. Scđo dr agnus ꝓpt nature assũpte incõtaminabilẽ puritatẽ/ qꝛ naturã hũanaꝫ assumpsit: vt nos a pcti ꝯtagione mũdaret. Et ideo sm Aug. decuit vt ille merito tanq̃ agnus innocẽs a pctõ ĩmunis existeret: q̃ nos a reatu pcti mũdare deberet. Tertio dr agnus ꝓpt sue p̃figuratõis repñtabilẽ veritatẽ. Nã agnus legalis fuit figura veri sacrificij ꝑ chri-

stum in ara crucis oblati. Et iō rōna biliter in figura agni Joanni appuit Ut oñderet se esse illud verū sacrificium in lege veteri p agnū p̄figuratū. ¶ Per thronū aūt in q̄ iste agnus visus est/intelligit̄ nature diuine dignitas ⁊ celsitudo: q: iste thron⁹ est interminabilis eternitate: Et ido scribit̄ in ps̄. Thron⁹ tuus de⁹ in seculū seculi q: eternaliter firm⁹ existit ꝓpter suaz interminabi'ē eternitatē: Jō dic̄ ꝓpheta: Ipsi peribūt ⁊ oēs sicut vestimētū veterascēt: tu aūt idem ip̄e es: ⁊ anni tui nō deficient. Signanter aūt iste agnus visus est in medio throni: q̄a verbū eternū est media in trinitate p̄sona. Pater em̄ est innascibilis: ⁊ iō est p̄ma p̄sona cū nō sit ab alio. Fili⁹ aūt est verbum a p̄re eternaliter genitū. Spūs aūt sctūs est amor ab vtroq; ꝓcedens. Et q: s̄m Aug. p̄or est noticia q̄ amor: ideo filius est media p̄sona i trinitate: spūs aūt sctūs est tertia. B ¶ Propter scdm est sciendū q̄ mens deuota ad istā instructionez verbi eterni triplici pfectiōe disponit̄. Prima ꝯsistit in q̄dā ꝯformitate diuine assimilatiōis. Scda in sapiditate ꝟtuose opatiōis. Tertia in q̄dā suauitate diuine p̄gustatiōis. ¶ Primū pz. Nā imago rōnalis in scipa: nō ē aliud q̄ q̄dā refulgētia diuine claritatis: ⁊ q̄dā repñtatio diuine assimilatiōis. Ita q̄ de⁹ de potētia ordinata nō posset ꝓducere creaturā maiorez assimilationē habentē ad repñtandū imaginē increatā: q̄ sit imago rōnalis ⁊ intellectualis nature. Et iō bene scribit̄ in ps̄. Signatū est sup nos lumen vultus tui dñe. in q̄ innuit̄ pfecta assimilatio increate imaginis refulgēs in ip̄a mente. Ex ista pfectione diuine assimilatiōis: h̄ est ꝓpriū anie rōnali: q̄ in nullo bono creato pfecte q̄etari possit nisi in solo bono diuino: quia ibi solū inuenit oēm rōnē appetibilis. ¶ Secūdū pz: Nā ex fecunditate ꝟtut̄ appetit⁹ hoīs ꝟtuosi/sic ē habituat⁹ i exercitio virtuoso/q̄ in oēm actū virtutis ita ꝓmpte ⁊ delectabiliter inclinat̄/acsi talis inclinatio sibi esset nāliter cōplātata. Et inde est q̄ cor ꝟtuosū magnā sibi penā reputat/si p aliqd̄ ipedimentū a ꝟtutis exercitio retardet̄. ¶ Et iste mētes sic firmate in bono virtut̄ thesaur̄ virtutis possidēt tribꝰ modis. Primo q̄dem in dulcore pfecte suauitat̄. Secundo in virore pfecte vitalitat̄. Tertio in splendore pfecte deiformitatis. ¶ Tertium pz: Nam verbū eternuz puris mentibꝰ ⁊ deuotis: qñq; īfundit quandā pregustationē ineffabilis suauitat̄ diuine dulcedinis. Quā iō diuina clementia suis amicis specialibus interdum momētanee confert: vt tedium ⁊ merorem presentis exilij tolerabilius supportent. Et istam pregustationem diuine dulcedinis mēs rationalis assequit̄ tribꝰ modis. Primo ex dulci amplexu diuine charitatis/que cor amorosum sic intime i bono diuino strīgit et ligat: q̄ de nulla alia re possit delectabiliter cogitare. Talem gustū senserat Aug. cum dixit: Intromittis me qñq; in tam inexptam dulcedinez: q̄ si pficeret̄ in me: nescio si qua vita dulcior esse posset Secūdo innascit̄ ex liberali influxu diuine bonitatis. qd̄ pz p h̄: q̄ opus summe delectabile qd̄ de⁹ in creaturis opat̄ est illud: q̄ mentē purā ⁊ deuotam iocunda sua p̄ñtia reficit. Et ideo ip̄emet diceret Prouerb. viij. Delicie mee esse cuz filijs hominū: ip̄oꝝ scz mentes interna dulcedine recreando. Tertio ex iocūdo illapsu diuīe p̄sentialitat̄: q̄ habz ex sue nāe ꝓpetate

q̃ pre excessiua sua dulcedie oẽm aliã delectationẽ annihilat ⁊ absumit. In cui⁹ figura s̃m Bern̄. serpens Moysi oẽs serpentes magoꝝ ꝯsumpsit. Et sõ dicit Greg. ꝙ gustatu spũ dei/desipit oĩs caro. qꝛ ex hoc oĩs carnal' delectatio reddit' insipida mẽti deuote.

C ¶ Propter tertiũ est sciendũ/ꝙ ad pleni⁹ cognoscendũ q̃liter ista instructio amicabil' in aĩa ꝯpleat tria sunt videnda. Primũ est in q̃ ista instructio formalit' ꝯsistat. Scd̃m ẽ q̃liter in anima deuota ꝯpleri debeat. Tertiũ est quos fruct⁹ aĩa deuota ex illa instructiõe ꝑcipiat. ¶ Propt' primũ est sciendũ/ꝙ ista instructio formalit' ꝯsistat in quodã ĩfluxu diuini lũinis ex q̃ aĩa de om̃i ꝟitate ad salutẽ spectãte ĩ momẽto edocet': ꝓut etiaꝫ ip̃e chr̃s suis discipul' ꝓmiserat Joãnis. xvj. Cũ autẽ venerit ille docebit vos oẽm veritatẽ Qualit' aũt illã doceat: Gregori⁹ ostendit dicẽs/ꝙ mox mentẽ tetigisse/docuisse est. Et de tãto doctore multũ gaudere debꝫ aĩa fidelis. Ad qd̃ hortat' ꝓpheta Joel. ij. Filie sion gaudete ⁊ letami in dn̄o d̃o vr̃o: qꝛ dedit vobis doctoreꝫ iusticie. ¶ Propt' scd̃m est sciendũ/ꝙ ista instructio ꝑ hoc complet' in aĩa deuota: ꝙ mẽs ei⁹ abstrahit' ⁊ denudat' ab om̃i specie creata: ⁊ stat simplicit' eleuata ⁊ suspensa in sup̃ma vi ip̃ius intelligẽtie: que s̃m Boeciũ. sola capax est illius simplicis forme omnia alia formant'. Ad qd̃ hortat' Esa. lx. Surge illũinare hierusalẽ: qꝛ venit lumen tuum ⁊ gloria domini sup̃ te orta est. ¶ Propter tertiũ est sciendũ/ꝙ ab isto influxu diuini luminis mens rationalis triplicem fructũ cõsequitur. Primus est vnitas ꝑfecte simplificationis: quia mens virtute hui⁹ luminis ad hoc deducit'/ꝙ solũ vnum querit sicut soluꝫ vnũ diligit. ⁊ nihil sibi sapit in rebꝫ creatis: nisi hoc vno cõdiat' Ideo dicit cum ꝓpheta. vnã pecij a dn̄o hanc requirã. Scd̃s est ꝑfecta assecutio diuine assimilatiõis: q̃a mens ꝑ lumen diuine sapientie transformat' in ꝑfectã assimilationẽ veritatis diuine. Jõ scribit'. j. Joh. iij. Scimus qm̃ cũ appuerit sil'es ei erim⁹. Tertius est ꝙ ꝑ influxũ diuini lũinis mens rõnalis p̃ interna suauitate ꝑducit' in ꝑfectaꝫ ignorantiã sui ⁊ oĩm alioꝝ. Exemplũ in apostolis qui ex inspecta luce illi⁹ corꝑalis claritat'/ quã chr̃s eis in transfiguratione ostendit tantã mentis alienationẽ incurrerũt: ꝙ sui ⁊ oĩm obliti in illa dulcedine iugiter manere voluerũt: dicẽtes. Dn̄e bonũ est nos hic esse. Ex q̃ euidenter ꝑtꝫ quantã mẽtis alienationẽ incurrerũt cũ vmbrã veri gaudij. ip̃m gaudiũ putauerũt. Cui⁹ veri gaudij ⁊c̃.

¶ De dedicatione eccl'ie sermo septimus. Et in ordine. CCXIII.

Secundo in verbis p̃missis oñdit' q̃liter ꝟbum eternũ mẽtes deuotas ꝑ suã p̃sentiã dulcit' reficit: qd̃ notat' cuꝫ subdit': ⁊ deducet eos ad fon. vi. aqua. A ¶ Ad cui⁹ euidentiã tria sunt declaranda. Primũ est q̃s sit fons vite ex cui⁹ gustu mentes deuote tam dulcit' recreant'. Scd̃m est quõ iste aque viue a nobis hauriant'. Tertiũ est quos fruct⁹ mentes deuote ex isto gustu amabili ꝯsequantur. ¶ Propter primũ est sciendũ/ꝙ iste fons a quo aque viue emanãt est cor paternũ qd̃ est origo ⁊ p̃ncipiũ om̃is vite/videlicꝫ nature gratie ⁊ gl'ie. Cuius ratio est: qꝛ a corde paterno emanat ipsum verbum eternũ: in quo oĩa creata vitalit' p̃existunt: imo sunt ip̃a

vita Joan.j. Qd factū est in ipo vita erat. Et ido dicit Aug⁹ q creatura in deo est ipsa creatrix essentia. Et quia omis vita nr̄a siue sit nature/siue gr̄e siue gl̄ie in nos emanat ⁊ fluit a verbo eterno qd cōcipit in ipo corde paterno. Ideo bn̄ dictū est q fontale pncipiū hui⁹ aque viue est ipm cor paternū. Et ꝓpter hoc scribit Jaco.j. Omne datū optimū/⁊ omne donū pfectū desursum est descendens a pr̄e luminuz Dicit aūt ipe pat luminū ꝓpter alias duas psonas q ab ipo originalr emanant. Et ideo dicit Dionysi⁹. q pater est fontana deitas/filius aūt ⁊ spūsscrūs sunt q̄si riuuli deigene deitatis

¶ Sed hic incidit rōnabilit duplex q̄stio. Prima est cuz fons vite sit tm̄ vn⁹ Juxta illd. Dn̄e apud te est fons vite. quare g̃ Joānes ipm pluralit ex pmit/cū dicit: ad fontes vite aquaꝝ. Scda est vtrū istas aquas vite ⁊ earū gustum possit vna psona sine alia deuotꝫ mentib ꝓpinare. Quaꝝ solutionē habes in scdo mēbro de vndecimilib ꝟginū sup eodē themate. B

¶ Propter scdm est sciendū/q quia pute⁹ paterni cordis alt⁹ est: ⁊ hō ex se nō habet vnde de ipso hauriat. Ideo oꝑtet necessario q aque isti⁹ fontꝫ ducant ad nos p quasdā cānales vt sic ipas haurire possim⁹. Et qꝛ aqua profundi putei hauriri nō potest: nisi mediante fune ⁊ vrna a ꝓpendente. Ideo ad maiorē euidētiā. Primo sciendus est: q iste cānales pn̄t dici vene ipius christi que ꝓpter vnionē verbi existētis in ipso patre attingūt ipm cor paternū: ex quib etiā stillicidia gr̄e vsq ad nos descendūt. Fons em̄ gr̄e multo tempore fuit nobis obstruct⁹ per peccatuz: nec poterat in nos defluere nisi mediāte christi humanitate ꝟbo eterno hypostatice vnita. ¶ Sciendum est tn̄ q iste cānales erāt obstructe vsq ad passionē dn̄i: qꝛ tunc pmo fuit solutum preciū p peccato p effusionem sanguinis chr̄i. Et inde est q tanto desiderio estuabat nob aquas gr̄aꝝ effundere/q instante hora passionis de om̄ib mēbris suis sanguineū sudorem emisit. Et ex tunc in cruce om̄es sue vene sunt apte in pforatione manuū ⁊ pedum in quib est cōcursus venaꝝ: vt sic riui gratiaꝝ in nos copiosi⁹ emanarēt: ⁊ ad vltimuz de ipa vena cordis exiuit sanguis nr̄e redemptiōis ⁊ aqua nr̄e spūalis regenerationis p quā purificati ⁊ scrificati: capaces efficimur istaꝝ aquaꝝ spiritualiū: q̄ a chr̄o in nos capiose fluxerunt. quia nō solū nos abluit a pctō: sed etiā reatū peccati p nobis exoluit De quaꝝ etiā inundātia pōt intelligi qd scribit Gen. vij. Rupti sunt om̄s fōtes abyssi: ⁊ mltiplicate sunt aque ⁊ eleuauerūt arcaz in sublyme: quia in passione christi: rupti ⁊ aperti sunt fontes diuine miseratiōis: ⁊ ex hoc in nos mltiplicate sunt aque celestium gratiaꝝ: ex quarū gustu arca mentis nr̄e eleuat in sublime. Quia p hoc cor nr̄m inflāmat diuino amore: ⁊ mens nostra exinde reficit spūali dulcore. Iste autē aque a nobis hauriunt: cū ad eaꝝ receptionē nos p̄param⁹ p liberū arbitrium ⁊ feruens desideriū. Hauriunt aūt funiculo fidei/q̄ firmiter credim⁹ verbū eternū p nostra salute incarnatū ⁊ passum: qui qdem funicul⁹ vsq ad cor pr̄nuz attingit. Ideo dicit Bern. q fides attingit in accessa ꝯprehendit īmensa: ipam ꝟbo eternitatē suo sinu vastissimo circūcludit. Ipsa em̄ est q̄ pctōres saluat: cecos illuminat: fideles ⁊ iustos augmētat: ⁊ in eterna btitudine cuz angel collocat. Hic etiā funicl'us fidei

debet habere vrnam appensam p quã istas aq̃s nob attrahamꝰ. Que q̃dez vrna est feruẽs desideriũ bonoꝝ celestiũ q̃ aque viue potissime adq̃runt. Jõ scribit Apoc. xxj. Sitienti dabo fontẽ aq̃ viue gratꝭ. Hec aũt vrna dz esse aurea/ ꝓpt charitatꝭ feruorẽ: ꝛ cõtinere mãna ꝓpt dine suauitatꝭ dulcorẽ: qꝛ tal' mẽs dino amore succẽsa: gustũ dine dulcedinis crebriꝰ expit. L

¶ Propt tertiũ est sciendũ/ ꝙ ex gustu istaꝝ aquaꝝ triplicẽ fructũ amabilẽ ꝯseq̃mur. Primus est qꝛ oẽm sitim trenaꝝ rerũ excludũt. Unde dixit saluator Joã. iiij. qui biberit ex aqua quã ego dabo ei nõ sitiet ampliꝰ. Qd declarat Chryf. tali exẽplo. Nã sic ille q̃ fontẽ hẽret in se positũ sitire nõ possꝫ Ita nulliꝰ rei tpalis sitim hẽre põt qui semel nectar celeste gustauerit. Secũdus est qꝛ mentẽ q̃ eis reficit ad gaudiũ eternitatꝭ pducũt. Qd etiã videt inuere saluator vbi ẽ. Joh. iiij. dicẽs Aqua quã ego dabo ei fiet i eo: q̃ scꝫ ipam degustat/ fons aq̃ saliẽtꝭ. i. ipm affectũ salire facientꝭ in vitã eternaꝫ. Nec mirũ: qꝛ dicit Augꝰ vere non est aliq̃d sup terrã qd mens possit appetere q̃ semel nectare diuie dulcedinis potata fuerit. Tertiꝰ est/ qꝛ iste aque gustũ suauissimũ mentibꝫ deuotꝭ cõferũt. Ad cuiꝰ pceptionẽ hortat ꝓpheta cũ dicit Gustate ꝛ videte qm̃ suauis est dñs. Significant autẽ gustũ cognitioni p̃mittit: qꝛ istã dulcedinẽ nullus estimare põt nisi solũ ille qui eã expimẽtalit degustauerit. Nam h diuina suauitas ex sua nãli ꝓprietate habet/ ꝙ interiorẽ gustũ mentꝭ tãta delectatiõe pfundit/ ꝙ oẽm dulcedinez creatã in quãdã insipiditatẽ ꝛ amaritudinẽ cõuertit. Cuiꝰ rõnem Bern. p hoc assignat/ ꝙ solus gustus diuine dulcedinis est gaudiũ purũ plenũ et pfectũ. Dicit aũt illud gaudiũ purũ qꝛ nulla est amaritudine pmixtũ. Dicit aũt plenũ: qꝛ satiat totũ anie desideriũ. Sed etiã dicit pfectũ: qꝛ nihil sibi addi põt qd ipm augmẽtet. Sic nec punctꝰ additꝰ linee ipius q̃ntitatẽ in aliquo augere põt. Tãta est eñ efficacia istiꝰ gaudij ꝙ totã aiam absorbet: ꝛ in suij p̃ius defectũ ꝛ alienationẽ inducit. Teste Ber. q̃ dic. Pregustato q̃ꝫ suauis est dñs/ ania fidelis in gaudiũ dñi transit: ꝛ ibi inebriata ꝛ in seip̃a deficiẽs tota in deũ pgit ꝛ velut modica stilla in dolio vini fusa in dilectũ suũ totalit transformat: ibiq; cantꝰ iubilatõnis emittit. Quẽ iubilum no. conce. ꝛc

¶ De dedicatõe eccl'ie sermo octauꝰ Et in ordine. CCXIIII.

Vidi ciuitatẽ scrãm hierl'm nouã descẽdentẽ de celo/ a deo paratam/ sicut sponsaꝫ ornataꝫ viro suo Apoc. xxj. A ¶ Verba ꝓposita que scribunt in epl'a hodierna spũalit intellecta possunt esse dicta in psona militantꝭ eccl'ie. Uel etiã cuiuslibꝫ fidel' anie/ que ad h est disposita vt digna sit effici templũ dei/ quã etiã ꝟbũ patris p gr̃am inhabitet ꝛ eã p suã amabilẽ p̃sentiã scrificet. In quibꝫ verbis ania deuota describit ad duo. Primo quo ad statum pfectionis quã hꝫ in p̃senti vita/ qd notat cũ p̃mittitur. Uidi ciuitatẽ scrãꝫ hierl'm/ nouã descẽdentẽ de celo. Scdo describit quo ad statũ pfectionis quã habebit in vita btã/ qd notat cum subdit: a deo paratam/ sicut sponsaꝫ ornatã viro suo ¶ Circa primũ est sciendũ/ ꝙ pfectio disponens aiam in vita p̃senti vt digna sit effici templũ dei ꝯsistit in tri-

bus. Primo in sublimatione virtuosa qua virtutibus adornat. Scdo in illustratiõe gratiosa qua p gr̃am illustratur. Tertio in ꝯformatiõe speciosa: q̃ chr̃o in vita ⁊ moribus ꝯformat. Propter p̃mũ p̃mittit. Vidi ciuitatẽ sanctam. Propter scd̃m subdit/ hierusalẽ nouã. sed ꝓpter tertiũ ãnectit: descendentẽ de celo. ¶ Ad primi euidẽtiam est sciendũ/ q̃ sublimatio virtuosa q̃ntum ad p̃sens cõsistit in duobus. Primo in sensuũ tam exterioꝝ q̃ꝫ interioꝝ pfecta restrictione. Propter quã quidẽ restrictionẽ ⁊ custodiã ipa mens pura Joãni sub specie ciuitatis apparuit: cum dicit. Vidi ciuitatẽ. In hac aũt ciuitate s̃m Aug. de ciuitate dei. Rex est ipsa veritas. Lex est ipsa charitas/ sed vita est ipsa eternitas.

¶ Conuenient autẽ mens deuota in suis sensibus custodita ⁊ restricta ciuitati comparatur: quia talis mens triplici muro cingit. Primo quidẽ muro diuine ꝓuidentie q̃ hoiem a multis malis sepe p̃seruat/ in que ex fragilitate ꝓpria labi posset. Vñ dicit Aug. q̃ omnia illa nobis debem⁹ censeri dimissa/ a quibus nos diuina ꝓuidentia p̃seruauit. ¶ Sciendũ aũt q̃ p hũc murũ diuine ꝓuidentie a triplici malo p̃seruamur in qu ex nobis facilit labi possem⁹. Primo nãq̃ p̃seruamur ab h̃ malo q̃ nullũ temere iudicem⁹ Scdo ab hoc malo q̃ nũ q̃ꝫ alicuius hois defectũ nimis aggrauem⁹: quia h̃ est ꝓpriũ puri cordis ⁊ hois virtuosi: q̃ semp suos defect⁹ aggrauet: ⁊ alterius alleuiet. Cuius ratio est: q̃ cuilibet homini mag̃ sunt noti defect⁹ ꝓprij/ q̃ꝫ alieni. Et iõ plus debet aggrauare defect⁹ ꝓprios q̃ꝫ alienos. Tertio p̃seruamur ab h̃ malo/ q̃ nullum hoiem ꝓpter suos defect⁹ ꝯtemnam⁹. Qui em̃ ꝓpriã fragilitatẽ diligent ad uerteret/ clare cognosceret q̃ in maiores defectus labi potuisset/ si ip̃m diuina clemẽtia misericordit non p̃seruasset. Et ideo p hoc q̃libet mag̃ inducit ad ꝓximo cõpatiẽdũ: q̃ꝫ ad ip̃m ꝯtemnendũ. ¶ Scdo talis mens cingit muro angelice custodie: ido dicit anime deuote Esa. lxij. Sup muros tuos hierusalẽ ꝯstitui custodes tota die: ⁊ tota nocte nõ tacebunt laudare nomen dñi. Ab hoc etiã muro angelice custodie hõ triplicẽ vtilitatẽ cõsequit. Primo nãq̃ angeli nos custodiunt bona suggerẽdo. Scdo nos a mal' cõcupiscẽtijs retrahẽdo. Tertio circa nos hostis seuiciã cohibẽdo: nõ pmittẽtes nos tam acriter ipugnari: sic libent faceret ex sua corrupta voluntate. Cui⁹ exemplũ habem⁹ in serpente primũ lapsum hois psuadente quã spẽm s̃m Aug. diabolus non assũpsit ex arbitrio ꝓprio/ sed q̃ nõ est p missus aliã spẽm assumere/ in q̃ magis potuissꝫ sua calliditas occultari.

¶ Tertio cingit muro ꝓprie diligẽtie ⁊ circũspectõis attente. Nec aũt circũspectio ꝯuenient figurat in q̃tuor aĩalibus scrĩs q̃ erãt plena ocl'is ante ⁊ retro. Quia diligẽs circũspectõ ex cõditiõe p̃teritoꝝ accipit cautelã futuroꝝ. Nã ex h̃ q̃ hõ recolit se q̃nq̃ꝫ in p̃terito ex leui tẽtatiõe supatũ/ dꝫ accipe cautelã in futuro/ vt a maiori tẽptatiõe diligẽti⁹ se p̃fuet. Erãt etiã ista aĩalia ocl'ata ab int⁹ ⁊ ab extra/ ad designãdũ q̃ mens in pfecta puritate nõ põt subsistere/ nisi sit in diligẽti custodia sensuũ interioꝝ ⁊ exterioꝝ. Diligent p̃cauens/ ne menti aliqua spẽs illabat que ei⁹ puritatẽ valeat obfuscare. Talis aũt mens p̃dictis muris cincta/ nullis machinamentis mũdi: vel hostis poterit expugnari. Nec ad aliquã inordinatã ꝯcupiscẽtiã poterit.

inclinari. B ¶ Scdo sublimatio vtuosa ꝯsistit in oim virtutum et vnctionũ diuinaꝝ plenaria fecundatione/q̃ ꝯuenient inuit in ipa sctitate cũ dicit sctam. Uidi inqt ciuitatẽ sanctã. Sctũs em̃ idẽ est qd vnct⁹ vl' floridus: vñ vasa chrismate vncta sctã dicunt Ad designandũ ꝙ mens per spũsscti gr̃am sublimata iteri⁹ vngit spũsscti gr̃a: ⁊ iugit floret in vtutum vbertate ⁊ affluentia. Istoꝝ vngẽtorũ suauitatẽ ꝺgustauerat spõsa Cañ. j, cũ diceret. Meliora sunt vbera tua vino fragrãtia vngẽtꝫ optimis. Per vbera sponsi debem⁹ intelligere vber rimã diuine sapiẽtie ⁊ bonitatꝫ plenitudinẽ: ex quibꝫ nob effluit delectabil' gustus diuine suauitatꝫ ⁊ lac purissimũ diuine pietatꝫ. Que quidẽ vbera recte dicunt meliora vino: Quia gustus diuine suauitatꝫ incõpabilit' excedit triplicẽ ꝓprietatẽ vini/ ⁊ ꝫ in gustus suauitate/ q̃ꝫ in mentꝫ hilaritate q̃ꝫ etiã in mentꝫ securitate: q̃ qdẽ tria vinũ naturalit' efficit in hoĩe. Nã gustus diuini saporis in tanta securitate mentẽ ꝯstituit/ ꝙ nullũ opus q̃ntũcũqꝫ arduũ ꝑ amore diuino aggredi ꝑtimescit. Bene g̃ fidel' ania dicit ciuitas sctã: qꝛ ꝑ regeneratõis gratiaꝫ scrificata: ⁊ ꝑ donoꝝ diuinoꝝ affluẽtiã deo in spẽale habitaculũ dedicata L ¶ Scdo describit ab illustratione g̃tiosa. mẽtalit' ꝑ gratiã illustratur/ qd notat cũ subdit/ hierl'm nouã. Hec aũt mẽtis illustratio hic innuit ex duobꝫ. Primo ex mentꝫ in seipa ꝑfecta q̃etatione. Scdo ex eius ꝑ gr̃am ꝑfecta inouatiõe. Propt' ꝑmũ ania fidel' dicit hierl'm: qd interp̃tat visio pacꝫ. Quia mens vtutibꝫ ⁊ gr̃a fecũdata ꝑfecta pace in seipa fruit: qꝛ nullã sentit repugnantiã viriũ inferioꝝ ad supiores. Cui⁹ ratio est: quia mens rõnalis ꝑ donũ gr̃e adeo firmatur in bono virtutꝫ/ ꝙ q̃si reddit inflexibil' ad opa viciosa. Et ido in tali mẽte sic pacata/ ipe sponsus appetit delectabilit' habitare/ dicẽs illd Cantico rũ. iiij. Ibo ad montẽ myrrhe: ⁊ ibi loquar sponse mee. Mens em̃ charitate inflãmata recte mõti cõpat: qꝛ perferuẽs desideriũ in amore diuino eleuatur ⁊ suspendit. Sed iõ dicit mõs myrrhe: qꝛ ardor diuini amoris/ oẽm mẽtis fluxibilitatẽ desiccatꝫ ⁊ repmit. Myrrha nãqꝫ naturalit' hꝫ humorẽ desiccare: ⁊ a corruptõe putredinis ꝑseruare. Sic aũt mẽte eleuata: ⁊ omi ꝯcupiscẽtia desiccata. tũc primũ sponsus loquit sponse sue. Que quidẽ locutio nõ est alid/ q̃ꝫ sue p̃ntie exhibitõ ⁊ diuini dulcoris ꝑgustatio. Que qꝛ ineffabil' est omi lingue. Ideo signat dicit apl's ꝙ audiuit arcana vba que nõ licꝫ hoi loqui. ¶ Propt' scdm nr̃a spũalis hierl'm dicit noua. Et h ꝯuenient. Recte em̃ ania ꝑ gr̃am illustrata dr noua: qꝛ est ꝑ gr̃am inouata/ oi vetustati peti depulsa. Ad qd hortat apl's Eph. iiij. cũ dic Renouami spũ mentꝫ vr̃e ⁊ induite nouũ hoiem qui fm deũ creat⁹ est in iusticia ⁊ sctitate veritatꝫ. In quibꝫ vbis ꝑfecte innuit renouatio nostre mentꝫ. Nam intellectus renouat ꝑ veritatẽ/ volũtas ꝑ iusticie rectitudinẽ: et tot⁹ hõ interior ꝑ sanctitatẽ. D ¶ In hac aũt mẽte sic renouata ꝑ iusticiã ⁊ sctitatẽ/ sponsus delectabilit' quiescit tribꝫ modis. Quia ꝑ suã amabilẽ p̃sentiã ĩhabitat tres vires ad imaginẽ ꝑtinentes. Nã Primo quiescit in memoria ꝑ amabilem p̃sentiam sue maiestatꝫ: qd ptꝫ per Augustinũ qui dicit. Tu dñe dedisti hanc dignationẽ memorie mee vt maneres in ea ꝑ dulcem videlicet amplexuꝫ tue amabilis p̃sentie. ibi te

inueni: nō nisi in te ⁊ supra me. Secū do q̄escit in intelligētia per contēplationē luciferam diuine veritatis. Uñ dr̄ Augustin⁹. Intraui intima cordis mei: ⁊ posui te ducē/ q̄m fact⁹ es adiutor me⁹. Intraui ⁊ vidi q̄licunq; oculo anīe mee supra mētem meam q̄ndā lucē incōmutabilem te deū meū. Tertio quiescit in volūtate per q̄ndā amplexū diuīe charitatis. ⁊ p̄ gustū mellifluū diuine suauitatis. De qua dicit Aug. in. xij. ꝯfes. Intrem i cubile meum. i. in interiora mentis mee: ⁊ cantem tibi amatoria cantica: ⁊ recordās celestis hierl'm extendo me in eā sursum corde ⁊ feruenti desiderio: ⁊ non auertar donec in ei⁹ pacem fiam: per dulcē. s. amplexū diuine p̄sentie: ⁊ saporē intimū p̄gustatiōis eterne. Quē saporem nobis p̄libatorie degustare concedat ⁊c̄.

¶ De dedicatiōe ser. non⁹
Et in ordine. CCXV.

Tertio spiritualis p̄fectio anīe deuote q̄ vult esse templū dei ꝯsistit in q̄dā cōformatiōe speciosa q̄ ip̄i christo in vita ⁊ moribꝫ conformat̄. quod notat̄ cū annectit̄: descendentem de celo. i. de celica vita christi: q̄ non soluz humanam sed etiam celestem vitam duxit i terris. A ¶ Nam s̄m Augustinū de ciuitate dei: ideo hec ciuitas dicit̄ de celo descendere. quia celestis est gratia que eam conformat/ et que ip̄am i baptismo sanctificat. Ad istam conformitatem imitatiōis hortat̄ apostol⁹ Roma. xiij. cū dr̄: Induimini dominū Jesum christū: vitā. s. ip̄ius ⁊ exempla imitando: ⁊ ei⁹ exemplis q̄ntum humana fragilitas patit̄ vos conformando. Hec cōformitas est illa vestis nuptialis sine qua nullus pōt ingredi ad nuptias agni. Unde scribit̄ Matth. xxij. Amice q̄modo huc intrasti nō habens vestem nuptialem: ¶ Est aūt sciendū: q̄ q̄cūq; vitā chr̄i imitari voluerit Primo debet esse hui⁹ mūdi perfectissim⁹ ꝯtēptor. Secūdo debet esse sue salutis ⁊ alioꝝ feruentissim⁹ emulator. Tertio debet esse diuinoꝝ beneficioꝝ ardēs ⁊ assiduus meditator. B ¶ Primo dico q̄ imitator chr̄i debz esse huius mūdi p̄fectissimus cōtemptor. q̄z oportet ip̄m exemplo chr̄i tria sponte deserere: q̄ hui⁹ mūdi amatores feruētius amplectunt̄: vicz ip̄as res exteriores: corp⁹ propriū: ⁊ p̄prie volūtatis arbitriū. Hec em̄ tria chr̄s perfectissime deseruit: q̄z res exteriores reliq̄t p̄ volūtariam paup̄tatem. Corp⁹ propriū reliq̄t per tormentoꝝ penalitatē Sed volūtatē p̄priam reliquit per diuinam conformitatē. Ideo dixit Joānis. vj. Non veni facere volūtatē meam/ sed eius q̄ misit me. ¶ Primum patz. Nam verus chr̄i imitator debet omnes res temporales relinq̄re p̄ volūtariam paupertatem. Exemplū huius bene patet in apostolis: in q̄rū p̄sona dicit Petr⁹ Mat. xix. Ecce nos reliq̄m⁹ omnia ⁊ secuti sum⁹ te. Et bene res temporales sunt merito relinq̄nde: q̄z mentem onerant ⁊ ab amore diuino ⁊ p̄fectu virtutis retardant. Uñ dicit Grego. Sanctis viris ip̄a rerū affluētia onerosa est: q̄z hoc ip̄m grauiter tolerant q̄ festinantes ad patriā in itinere multa portant. Et ideo aut contemnendo deserūt aut largiēdo distribuūt. ¶ Secūdū patz. Naz christ⁹ artissimam vitam duxit: quaz mox i sua natiuitate inchoauit: quando in presepio super fenū aridū positus fuit. Unde verus christi imitator debet corp⁹ suū propriū cōtemnere p̄

carnis macerationẽ: ⁊ cuiuslibet corporalis cõmodi vitationẽ/ q̃ꝫtũ humana fragilitas pati põt. Et ad istã imitationẽ christꝰ nos inuitat Mat. xvj Qui vult venire post me/ meã. s. perfectionẽ imitãdo: tollat crucẽ suã. i. voluntarie assumat mortificationẽ carnis ⁊ corpalis afflictiõis: ⁊ sequat me. Nam ſm Aug. tota vita christiani si ſm euãgeliũ viuat/ crux est atq; martyriũ. Et isti monitiõi bene sponsa obtẽperauit Cañ. v. Surrexi. i. ꝓpriũ cõmodũ corpis postposui: vt aperirẽ dilecto meo. i. vt ipi christo i meipa mãsionẽ amabilẽ ꝑparẽ: et me suis exẽpl' plenꝰ cõformarẽ. ¶ Tertiũ patet. Verus em̃ christi imitator debet exẽplo christi ꝯtẽnere aiam ꝓpriã ꝑ ꝓprie volũtatis abrenũciationẽ/ ⁊ per ꝑstine conuersatõis abdicationẽ: vt sic veraciter possit dicere cũ ipo christo: Non veni facere voluntatẽ meã. Debet etiã homo sic totalit' deserere ꝯuersationẽ pristinã ꝙ eã relinquat corpe/ mẽte ⁊ volũtate. Ad quod monet ꝓpheta cũ dicit: Obliuiscere ppl'm tuũ ⁊ domum patris tui. Ubi ꝑ domũ paternã debemus intelligere cõuersationẽ ꝑstinã. Ad quã redire ꝓhibet' sectator spũalis ꝑfectõis Matth. xxiiij. Qui in tecto est. i. qui vult subsistere in virtutũ munimẽto/ nõ reuertat' aliq̃d tollere de domo sua. Quia q̃ vite noue perfectionis studere voluerit/ oꝑtet ꝙ ꝑstinis suis desiderijs totaliter reluctet'/ exuendo veterẽ hoiem cũ actibꝰ suis: ⁊ induendo nouũ/ qui ſm deũ. i. ſm ꝯformitatẽ diuine imaginis creatꝰ est in sua ꝑmaria cõditiõe. L ¶ Secũdo dico ꝙ verus imitator christi debet esse sue salutis ⁊ alioꝝ feruentissimus emulator/ exẽplo christi: qui nostram salutẽ tã ardẽter ⁊ sollicite q̃siuit/ ꝙ Hugꝰ. ⁊ Bern̄. dicũt. Certe cũ miserationes eiꝰ circa me attẽdo: ita ipsum totũ circa meã custodiã occupatũ video: vt quasi oim alioꝝ sit oblitꝰ ⁊ tm̃ mee saluti vacare velit. Huius exemplo q̃libet anima fidelis tantum conatũ ꝓficiẽdi debet habere in amore dei ⁊ circa salutẽ alioꝝ: vt nihil reputet om̃ia bona opa que iam fecit/ ⁊ om̃ia dona dei que iam est per gratiã assecuta/ respectu eiꝰ qd̃ se sperat per gratiã assequendũ: vt sic possit dicere cũ apostolo Phil'. iij. Que retro sunt obliuiscẽs/ ad anteriora me extendo. ¶ Sciendũ autẽ ꝙ iste conatꝰ ꝓficiẽdi in melius innascit' ex tribus. Primo quidẽ ex tẽporis ⁊ vite labilis breuitate. Qui em̃ diligenter aduerteret incertitudinẽ ꝑsentis vite/ ⁊ ꝙ tẽpus quod nobis ad bene operandũ indulget' tam velociter decurrit: et ꝙ post hanc vitã per nullã penitentiã possimus minutissimã horã ꝑsentis tẽpis reuocare. Certissimũ est ꝙ talis magno conatu proficiendi inardesceret. Ad qd̃ etiaꝫ hortat' Sapiẽs Eccẽs. ix. Quantũ potest manus tua instanter operare: quia nec ratio nec sapiẽtia est apud inferos. q̃si di. ꝙ nulla ratione/ nulla sapiẽtia/ nulla potẽtia nob' possumꝰ post hanc vitã aliqd̃ meritũ cõparare. Scd̃o conatꝰ ꝓficiẽdi inascit' ex ꝑsentis tꝑis fructu ⁊ vtilitate. Qui em̃ diligẽter aduerteret quãtum boni in q̃libet momẽto tꝑis q̃s mereri põt ꝑ vnũ feruens desideriũ in deum: et a quantis pctis ⁊ penis homo seipm̃ ꝑ penitentiã in q̃libet pũcto tẽporis poterit expiare: et ꝙ impossibile est post hanc vitã per om̃es penas inferni de minimo peccato mortali diuine iusticie satisfacere: Nõ mirũ q̃n talis inardesceret magno conatu ꝓficiẽdi i melius. Unde piger ⁊ tardꝰ in bono opere per Salomonem monet' a formica

sapientiā discere q̄ in estate cōgregat cibum sibi ꝓuerb. vj. Sic ⁊ nos in p̄senti tp̄e quasi in estate apto scz ad bn̄ opandū debem⁹ virilit̄ bonis opib⁹ insistere seminādo in pn̄ti bona opa. vt post hanc vitā labilē possim⁹ metere fructū eterne retributionis. Nunc em̄ in labore ⁊ sudore seminam⁹ sed i futuro cū gaudio ⁊ exultatiōe metemus fructū eterne retributiōis. Tertio talis conat⁹ inascitur ex magnitudine celestis p̄mij. qz sic dicit Greg. Consideratio premij minuit vim flagelli. Qui em̄ suauitatē premij eterni ꝯsiderat: quicq̄d in pn̄ti momētaneū tolerat ꝓ nihilo reputabit. Et iō scribit Sap̄. xvj. Panez de celo dedisti eis sine labore. Non qz panis eterne fruitionis p̄stet alicui simplicit̄ sine om̄i labore: cum scriptū sit. Qui non laborat nō māducet. Sed cōpensato excessu q̄ p̄miū eternū ⁊ in suauitate ⁊ i durabilitate excedit momētaneū laborē pn̄tis vite/tūc labor pn̄tis vite q̄si nihil est respectu btitudis eterne.

D ¶ Tertio dico/ꝙ verus imitator christi/debet esse diuinoꝝ bn̄ficiorum q̄ nobis chr̄s impendit ardēs et assiduus meditator. Ut sic possit dicere illud Esaie. lxiij. Miserationuz dn̄i recordabor laudē dicam ꝓ om̄ibus que reddidit nob dn̄s de⁹ noster Anime nāqz fideli multū est vitanda ingratitudo/que s̄m Bern̄. Inimica est anime exinanitio meritoꝝ/dispersio v̄tutū: ⁊ ventus vrens/fontē pietatis desiccans. Tunc aūt in thesaurū pietatis diuine introimus quando iugi meditatione diuina beneficia cū gratiaꝝ actione deuota mente reuoluim⁹. Ad q̄d hortat Aug⁹ cum dicit Sicut nullū momētū est quo homo diuina beneficia non ꝑcipiat/sic nullū debet esse momentū/quo eū p̄sentem ꝑ gr̄arūactionē i memoria nō teneat: vt sic quotidie sue mentis resonet gr̄aꝝactio ⁊ vox laudis. ¶ Debemus aūt deo psallere laudes in psalterio d̄cachordo: Ut vicz ꝓ decē generib⁹ bn̄ficioꝝ sibi laudis p̄coniū exoluam⁹. q̄ quidē bn̄ficia sic docet colligere Aug. Nā primū bn̄ficiū est ꝙ te de nihilo creauit. Scd̄m est ꝙ te imagine ꝓpria insigniuit. Tertiū ꝙ nām nr̄am assumēdo nos sup oēm dignitatē angelicā sublimauit. Quartū ꝙ nos precioso sanguine suo ab eterna morte liberauit. Quintū ꝙ nobis ꝑ suā resurrectionē certā spem imortalitatis ꝯtulit. Sextū ꝙ nos in p̄senti exilio alimēto sui corporis enutriuit. Septimū ꝙ ip̄os innocētes a pctōꝝ laqueis in quos ex fragilitate hūana labi potuissent/tam misericorditer p̄seruauit. Octauū ꝙ mltos in ꝓfundū pctōꝝ lapsos tampie ꝑ gr̄am reuocauit. Nonū ꝙ multos bonos sic ꝑ gr̄am stabiliuit/ꝙ modicā aut nullam habent ꝓnitatem peccandi. Decimum ꝙ ita feruenter nostre saluti intendit/ꝙ s̄m Aug. cuilibet videri possit si fas est dicere, ꝙ deus nihil aliud agat/q̄z ꝙ nr̄e saluti intendat. Et quia istoꝝ beneficiorum prohdolor sunt multi imemores: Ideo dicit Bern̄. ꝙ taliū igratitudo fuit causa quare chr̄s fleuit in cruce. quia talis ingratitudo plus eum afflixit interi⁹ q̄z omnis dolor quem sensit exterius: vt ipse dicit. Et ideo talibus s̄m Augusti. dicet christus in extremo iudicio. Ecce hominem quem crucifixistis/videtis latus quod pupugistis: agnoscitis vulnera que inflixistis: que pro vobis aperta sunt: nec tamē ostium salutis intrare voluistis. Ite ergo maledicti in ignē eternū. sz ecōtrahis qui de precio sui sanguinis grati

extiterũt dicet illud verbũ mellifluuz Uenite bñdicti patris mei pcipite regnũ qđ vob paratũ est ab origie mđi. Cui⁹ regni nos pti. ⁊c.

¶ De dedicatiõe ser. decim⁹ Et in ordine. CCXVI.

Secũdo describitur ania rõnalis q̃ ad statũ pfectionis quã hab[illegible]bit in pñia vl' in vita bea[illegible] qđ notatur cũ subdit A deo par[illegible] sicut spõsam ornatã viro suo. A[illegible] ¶ In qbꝫ verbis status anie bea[illegible] primo describitur q̃ntum ad do[illegible] corpis/quibꝫ exterius decorat: qđ [illegible]at cũ pmittitur/a deo paratã. Se[illegible]do q̃ntuz ad dotes anie qbꝫ mens i[illegible]eri⁹ illustrat: cũ subdit/sicut spõsam [illegible]natam. Tertio describit q̃ntuz ad a[illegible]plexũ regis eterni cui feliciter copulatur. qđ notatur cũ annectit/viro suo. ¶ Ubi incidit rationabil' dubitatio. Cũ em̃ sponsa respiciat ip̃m spõsuz/sicut vxor respicit ip̃m virũ: videt q̃ meli⁹ dixissz Sicut spõsam ornatam sponso suo/q̃z dicit: viro suo. Ad qđ dicẽdũ q̃ nomen sponse/ꝯuenit anime pro p̃senti vita in qua chr̃o desponsat p triplicez arram. Primo per fidem: vt semp fidem illesam chr̃o sponso suo custodiat. Secũdo per spem: vt in om̃i pressura tribulatiõis de ip̃ius adiutorio plene confidat. Tertio p charitatem/vt ip̃m solũ vnice diligat/⁊ nullũ preter eũ amatorẽ admittat. Sed nomẽ vxoris sibi competit in vita beata: vbi ad eternũ cõuiuium plene admittit: ⁊ ad secreta thalami ĩtroducit. vbi spõsi ⁊ viri sui amplexibꝫ eternaliter fruitur. Et ad h̃ designãdũ poti⁹ hic vsus est noie viri/q̃z noie sponsi. vt ostẽdat q̃ aĩa btã ip̃i⁹ dei amplexibꝫ eternalr fruet: vt infra clari⁹ apparebit. B ¶ Circa pmũ est sciẽdũ q̃ ania ĩ vita btã q̃ntũ ad ip̃m corp⁹ exteri⁹ decoratur q̃ttuor dotibꝫ: q̃ cũ ꝟtute anie effluũt ĩ ip̃m corp⁹: vt docet Aug. ĩ epistola ad Dioscoꝝ. Harũ aũt dotum Prima est pfecta claritas: quã null⁹ ocul⁹ corpalis posset sufferre. In cuius signũ apl̃i in trãsfiguratiõe chr̃i/vbi eis dotẽ claritatis ostẽdit/cecidẽrũt in facies suas: q̃z visus eoꝝ reuerberabat ab excessiua claritate ip̃ius chr̃i. Secũda dos ẽ pfecta subtilitas q̃z corpa gl̃iosa sic erũt subtilia q̃ nullũ corp⁹ põt eis obsistere q̃n illud penitrẽt oĩ facilitate. Tertia dos est pfecta ĩpassibilitas: q̃z corp⁹ gl̃iosum nec ab igne nec ab aliq̃ nociuo ledi p̃t. Cuius rõ est. q̃z illud corp⁹ pfecte subdit ĩperio aĩe. ⁊ iõ ꝟtute anie h̃ sibi largit q̃ a nullo nociuo ledi p̃t: sicut nec ip̃a ania. Quarta dos est pfecta agilitas q̃ tãta erit in corpẽ q̃ ip̃m corpus fm Aug. tũc sequet velocitatẽ cogitationũ ip̃i⁹ anie. Uñ đt Aug. q̃ vbi volet spũs ibi ꝓtin⁹ erit ⁊ corp⁹. ¶ Predictas aũt dotes corp⁹ gl̃iosum ex h̃ cõsequit: q̃ in p̃nti vita plene subiectuz fuit impio rõnis. ⁊ q̃ nunq̃z p aliquẽ motũ inordinatũ inclinare se voluit ꝯ dictamẽ rõnis. Et iõ iste dotes sibi q̃si p p̃mio subiectõis plene ab aĩa btã influũt. Corpa aũt dãnatoꝝ habẽt cõtrarias ꝯditiões: q̃z nunq̃z subdi voluerũt: nec dictamini rõnis: nec etiaz regul' diuine legis. Et iõ corp⁹ gl̃iosũ p̃dictis dotibꝫ ab ania vestitũ/bñ põt dicere illud Esa. lxj. Induit me dominus vestimento salutis: ⁊ indumento leticie circũdedit me. quia in beatitudine eterna erit pfecta salus ⁊ pfecta leticia. C ¶ Circa secũdũ est sciendum: q̃ tres sunt dotes anime beate quibꝫ mens rõnalis per gl̃iam illu

strat. Prima cōsistit ī clara visiōe diuine essentie in qua complet totū desiderium potentie rōnalis. Scda consistit in firma tentione diuine p̄sentie per quā complet totū desideriū potētie memoratiue. Tertia ꝯsistit in deliciosa fruitione bonitatis diuie: ꝑ quā complet totum desideriū potētie volitiue. Et ꝓpter ista dr Bern. sup Cantica. ꝙ deꝰ semp erit rōni pulcritudo lucis: volūtati multitudo pacis. quia tūc homo est in pfecta pace sui desiderij/ qñ delectabilit eo fruit qd amat. Memorie ꝟo erit ꝯtinuatio eternitatis/ inq̄ntū memoria diuinā p̄sentiaꝫ ardenter ꝛ indesinēter tenet ꝛ amplectitur. Et ꝑ istas tres dotes p̄dictas puta ꝑ claram visionē/ ꝑ firmā tentionez: ꝛ ꝑ dulcissimā fruitionē/ anima beata immediate ꝛ p̄mo cōiungit ipi deo. Que etiā ꝑ quandā appropatiōnē ꝯuenire possunt trib ꝑsonis: ita vt ipa tentio memorie obiectiue ꝯueniat ꝑsone patris. quia memoria diuinaꝫ p̄sentiā ingiter ꝛ delectabiliter meditat. Ipa ꝟo visio ꝯueniat ꝑsone filij: cuiꝰ sapientiā obiectiue nostra intelligentia delectabilit ꝯtemplat. Sꝫ ipa fruitio obiectiue ꝯueniat ꝑsone spūssancti: in cuiꝰ bonitate ipa volūtas ꝑ actū fruitionis ꝛ amoris delectabilit voluptat. Et isto triplici mō ania beata de torrente diuine voluptatis delectabiliter potat. ꝛ de fonte diuie bonitatis suauit inebriat: iuxta illud qd ꝓpheta p̄dixerat in psal. Inebriabunt ab vbertate domꝰ tue: ꝛ de torrēte voluptatis tue potab eos D ¶ Sciendum aūt ꝙ licꝫ iste tres dotes solū perfecte possideant in patria. per q̄ndam tamē participationē etiā in p̄senti vita per efficaciā ꝛ donū gratie aliqualiter attingunt. Quod patꝫ. Naꝫ tentio diuina hic quandoqꝫ attingit ꝑ diuine p̄sentie firmā inhesionē. De q̄ scribit Prouerb. iij. Lignū vite est his qui apprehenderint eam: ꝛ qui tenuerit eam beatus. Nam sicut lignū vite comestum valuit ad perpetuam suauitatis ꝯseruationē: sic feruēs desiderium diuine p̄sentie causat in anima amorosa iugem boni diuini meditationem. De qua pulcre loquit Hugo in de laudib charitatis. Ad te me cōuerto dulcis amor Jesu: in quo totum bonum anime mee depēdet. Tu enim mentem amorosam sic suauiter in te transformas: vt quicquid cogitat/ quicquid in corde gerat/ tu dulcis amor a memoria non recedis. Si quādo taceat: d te cogitat. si quando loquat/ de te loqui desiderat. omnib credit dulce quod sibi sapit. ¶ Cognitio etiam diuina hic attingit ꝑ q̄ndam diuinam irradiationem. de qua scribitur. ij. Corinth. iiij. Deus qui dixit de tenebris lumē splēdescere: in p̄ma. s. mūdi creatiōe: ipe illuxit in cordibus nostris ad illuminationeꝫ scientie claritatis dei. inquantum deus quādoqꝫ suis amicis multa mysteria diuine claritatis manifestat ꝑ q̄ndaꝫ influentiam diuine lucis. ¶ Fruitio etiam diuina hic quādoqꝫ p̄libat per quandaꝫ diuine suauitatis p̄gustationem. De qua scribitur Cantic. viij. Que est ista que ascendit de deserto delicijs affluens: innixa super dilectū suum. Et bene dicit/ innixa: quia anima deuota ad istam pregustationem sublimata suo dilecto tripliciter innititur ꝟm tres partes imaginis. Nam p̄mo per memoriam iugi meditatiōe ita figitur in bono diuino/ ꝙ nulliꝰ alterius rei potest delectabiliter recordari: vt patet per Augustinū. x. ꝯfes. Secundo figitur in dilecto per intelligentiam: que ita fixa cogitatione p̄

me vitati inheret: q nihil aliud ipam cogitare delectat q̃ sola refulgẽtia p̃me vitatis Jugiter reuoluẽs in anio illud Origenis. Quia creatorẽ meuz solũ videre q̃ro: iõ oĩs creatura mihi grauis est ad videndũ. Tertio figit̃ i dilecto p volũtatẽ amorosam: q̃ amore cum dilecto vnitur: q p̃ suauitate diuini amoris cuiuslibet rei alterius dilectio q̃si totalit̃ absorbet̃. Et ideo solũ in bono diuino p suã affectionez poterit delectari. Talẽ suauitatẽ senserat Aug. cũ diceret. Intromittis me q̃nq; in affectũ multũ inusitatũ/ z nescio quã dulcedinez: q̃ si pficeret̃ i me nescio si qua vita dulcior esse posset

E ¶ Circa tertiũ est sciendũ q anĩa beata immediate deo ꝯiungit̃ p clarã visionem p quã in ipo sicut in speculo intellectuali omnem veritatez (vt dr̃ Augustin⁹) lympidissime cõtemplat̃ Per firmã aũt tentionẽ sibi ꝯiungit̃ sicut bono desiderabili in q̃ totũ desideriũ memoratiue potentie pfectissime q̃etat̃. Per ipam aũt fruitionẽ sibi ꝯiũgit̃ tanq̃ bono amabili: in q̃ totũ volũtatis desideriũ pfectissime satiat̃. Ideo iste tres dotes possunt dici amplexus amabiles/ quos petit sponsa Cañ. ij. cum dicit. Leua eius sub capite meo z dextera illius amplexabit̃ me. Ubi p leuã s̃m Origenẽ intelligũtur bona tẽporalia vel etiaz spũalia q̃ hic dant̃ ad sustentandũ fragilitatez nostre indigẽtie. que quia minora sũt bonis eternis: ideo intelligunt̃ p leuã quia sinistra pars naturalit̃ est frigidior/ minor/ z debilior parte dextra. z hoc est ꝓpter influentiã caloris cordis q̃ maior est i dextra q̃ i sinistra. Sed p dextrã intelligunt̃ bona eterna que dant̃ i gloria. Que etiam ideo amplexus dicunt̃: quia totam capacitatem anime replent z satiant/ sicut amplexus corporalis ꝓpter sui circularitatez totam rem corporalem complectitur. vt dicit Orige. ¶ Et quia amplexus fit p duo brachia: Ideo per ista duo brachia possunt dici cognitio p̃mi veri z ĩtima fruitio summi boni. Et hec duo brachia ꝓpter exuberantiam summe dulcedinis dicunt̃ duo vbera Cãticoꝝ. j. dicente sponsa: Meliora sũt vbera tua vino: fragrãtia vnguentis optimis. Que bene dicunt̃ meliora vino: quia dulcius mentem inebriant. Sed dicunt̃ meli⁹ fragrantia vnguẽtis optimis: quia mira suauitate reficiunt omnes vires anĩe/ licz differenter: quia superiores reficiunt p essentiam siue per obiectiuam presentiã. Inferiores v̄o p redundantiam: vt sic de anima beata verificetur quod scribit̃ Apocal'. xxj. Omnes platee tue hierusalem sternent̃ auro mũdo. z per oẽs vicos tuos cantabitur canticum leticie. Per plateas autez que largiores sunt vicis intelliguntur vires superiores/ que bene auro mundo sternent̃ quia per diuinitatis p̃sentiam replentur. Nam rationalem replet per claritatem cognitionis: vt dictum est. Uoluntatem autem per suauitatem fruitionis. Sed ipam memoriam replet per firmitatem tentionis. Per vicos autem qui minores sũt plateis intelligere debemus potentias inferiores In quibꝰ omnibꝰ canticum leticie decantabitur. quia omnes vires inferiores ex redundantia virium superioꝝ gaudio z leticia replebunt̃. Cui⁹ gaudij nos participes faciat Jesus chr̃s dñs noster Amen.

Sed adhuc nota quia in tertio exemplari ex quo finaliť scripsi sermones istos/ vnum adhuc sermonē repperi de sancto Antonio heremicola: nec tamen erat in suo loco ꝛ ordine scriptus/ sed inter sermōes de sancto Barnaba/ ꝛ ď natiuitate beati Joānis baptiste collocat⁹. Nolēs igitur ordinē sermonū per me inuētum ꝛ signatū destruere: eundē ſmonē hic saltez in fine supaddere curaui. Non eñ videtur esse de stilo auctoris: sed rarus ꝛ mirabilis in additione tertij membri diuisionis. Igitur de sancto Antonio Sermo vltimus.

Inueni dauid filiū Isai virum ſm cor meū Act. xiij. In verbis ꝓpositis beatus Antonius cōmendatur principaliter a duobus. Primo ab operatione virtuosa. Scđo ab acceptatiōe gratiosa. Primū notať cum p̄mittiť: inueni dauid filiū isai. Secundū notatur cū subditur: ſm cor meū. A ¶ Circa primū est sciendū ꝙ bene ei⁹ operatio virtuosa notať cum p̄mittiť inueni dauid. nam dauid interpretať manu fortis: ꝛ bene signat beatū Antoniū qui sua fortitudine virtuosa triplicē aduersariū superauit: vicz mundum/ carnē/ ꝛ diabolū. Naz mūdum cōculcauit per oīm terrenoꝝ contemptum. Carnē edomauit per artū ieiuniū crebras orationes ꝛ corporis supplicium. Sed diabolū superauit ꝑ oīm virtutū ꝯtinuū exercitiū. Primū ptz nā btūs Antonius fuit ꝑfectissimus mūdi cōtemptor: qꝛ in etate tenera diuina gr̄a inspirat⁹ mundū deseruit et in vasta solitudine ꝑ. lxxx. annos deo fidelissime seruiēs angelicam vitā duxit. Uñ bene sibi cōgruit qđ scribitur de Abraā Gen̄. xij. cui dixit domin⁹. Egredere de terra ꝛ de cognatiōe tua ꝛ veni in terrā quā monstrauero tibi. In quibꝫ verbis deus primo sibi imperat egressum oīs mūdane cōuersationis/ cū dicit: Egredere ď terra tua relinquendo vicz oēs mūdanas diuitias ꝛ honores: ꝛ de cognatiōe tua relinquēdo oēm amorē parentū carnalium ꝓpter deū. Qđ bene fecit beat⁹ Antonius: q̄ oēs mūdi diuitias ꝛ pōpas huius seculi cōtempsit/ ꝛ omnez amorē parentū carnaliuz deseruit vt posset vacare soli deo. Scđo deus sibi precepit ingressum vite regularꝫ et spūalis obseruatiōis/ cū subdit: ꝛ vade in terrā. i. i vitā regularē ꝛ solitariā quā mōstrauero tibi/ per meas sez occultas inspiratiōes. Unde cuz esset in ciuitate Patras/ dixit fratribꝫ s. ius. Fratres cōturbant me cogitationes mee: quia nō est locus ad seruiēdum deo. Et tūc assumptꝫ fratribꝫ q̄s suiebat i timore dei positos solitudinē intrauit/ ꝛ ibi taz artā vitā duxit: q̄ ſm Aug. incredibil' esset omni hoī nūc viuēti. B ¶ Scđm ptz. nā delectatiōes carnis multo forti⁹ viros sctōs impugnāt q̄ꝫ delectatio mđi. Cui⁹ rō est: qꝛ iste sunt hoī natural'r cōplātate ꝛ iō magꝫ difficulter vinci p̄nt. Oēs tñ istas delectatiōes carnis btūs Antoni⁹ ꝑfectissime vicit crebꝫ ieiunijs ꝛ orōnibꝫ feruētissimis: ꝛ magnis castigatiōibꝫ sui corpis. Uñ de istis spiritualibꝫ exercitijs sic loquitur Aug. Quis eos nō mireť q̄ ab oī hūano cōspectu semoti terras desertissimas incolūt ꝑfruētes colloq̄o diuio ꝛ ei⁹ cōtemplatiōe suauissima btissimi sunt. Quis explicare possit q̄ntū nob eorū deuotio in orōne ꝓsit ꝛ vita in exemplum. Unde quia btūs Antoni⁹ ꝑfecte oēs mot⁹ carnaliū delectationū vi

cit ⁊ rōni subiecit. Ideo bñ ꝛificat de ipo qd scribit Job. v. Bestie terre. i. bestiales mot⁹ carnalis ⁊ terrene ꝯcupiscētie pacifice erūt tibi. quia tales motus perfecte vicerat ⁊ perfecte subdiderat imperio ratiōis. Et de h potest exponi illud Apocal. vj. Vidi ⁊ ecce equus albꝰ. ⁊ q̄ sedebat sup eum habebat arcū: ⁊ exiuit vincens vt vinceret ⁊ data est ei corona. Per equū albuꝫ intelligit corp⁹ mūdū ⁊ ab omni concupiscētia carnis depuratū. Per sedētem sup equū intelligit mēs ⁊ ratio q̄ suo impio refrenat corporis illicitos mot⁹. ⁊ sicut sessor ducit equū q̄ vult p ipm frenū. Et talis mēs habet arcū extensum. i. feruidū conatū in manu sua: p quē oēs mot⁹ illicitos occidit ⁊ vincit. Et ideo signant dr q exiuit vincens vt vinceret: oēs. s. mot⁹ carnis illicitos. Et iō in signū perfecte victorie data est ei corona. i. retributio eterna: q̄ fm apl'm. ij. Timo. ij. nulli dabit nisi q̄ legitime certauerit. C ¶ Tertiū patz. Nā btūs Antoni⁹ p vigorez sue mētis ⁊ p exercitiū ꝟtuosum/diaboli potentiā ⁊ oēm exq̄sitā ei⁹ maliciam pfectissime supauit. Qd ptz per h q cū turba demonū ipm q̄dā vice tātū impugnarēt: q ad modū bestiarū corporaliū ipm cornibꝰ ⁊ dentibꝰ totaliter lacerarēt: Ipe iteꝝ atq; iteꝝ eos suis sermonibꝰ prouocauit. vt adhuc maiorē dolorez vulneris sibi inferrēt Qui cū ꝯ eos fortissime pugnasset: ⁊ d eis gl'iosissime triūpharet: sibi chrs i luce splendida apparuit: ⁊ eū sua dulci p̄sentia consolat⁹ fuit. Cui dixit beatus Antoni⁹: Ubi eras bone Jesu cū tantū tormentarer? Cui dñs respōdit Antoni hic eram. sed ideo tantū expectare volui: vt p tua magna victoria te coronarem: ⁊ famosum te redderē vniuerso mdo. Uñ legit q btūs Hilarion abbas semel ex deuotione volens reuidere beatū Antoniū: his verbis ipm salutauit dicēs. Pax tibi colūna lucis/q̄ meritis tuis sustētas orbem terrarū. Qd ideo dicit. qz beatus Antoni⁹ hoc apud deū pmeruit/q q̄cūq; in omi pressura ⁊ turbatiōe ipm deuote inuocauerit: ⁊ ei votū suū liberaliter exoluerit: ab oī tribulatiōe ⁊ angustia vite p̄sentis ⁊ future pculdubio suis meritis liberabit. Qd nob in pñti pmereri ꝯce. ⁊c.

Secūda pars sermonis.

Secūdo beatus Antoni⁹ cōmendat ab acceptatiōe gratiosa: cū subdit/vir fm cor meū. qz sua vita ⁊ sua ꝯuersatio sctā/fuit deo gratior ⁊ acceptior sup oēs patres tūc i heremo degētes. D ¶ Pōt aūt dici q btūs Antoni⁹ fuit sup alios p̄res deo acceptissim⁹ ꝓpt tria. Primo ꝓpt volūtariā paupertatē. Scdo ꝓpt pnie austeritatē. Tertio ꝓpt pfectissimā hūilitatē ¶ Primū ptz. Nā btūs Antoni⁹ i se ipo pfectissime fuauit volūtariā paupertatē: quā chrs apl'is tradidit obfuādā. Qd ptz. Nā cū audiret legi i eccia Si vis pfect⁹ eē vade ⁊ vē. oia q̄ ha. ⁊ seq̄re me. Mat. xix. stati oēs facultates suas imobiles pxis ⁊ vicinis reliq̄t: ⁊ mobiles paupibꝰ erogauit: ⁊ nihil prsus sibi retinuit. ⁊ sic nud⁹ chrm paupem secut⁹ fuit. Attēdēs il'd euāgelicū: Quicūq; dimiserit p̄rem aut mr̄ez aut agros ꝓpt nomē meū cētu. acci. ⁊ vi. et. possi. Uñ dr Aug. Nihil dici⁹ est chriana paupertate: q̄ regnū celoꝝ emit: quod nullis thesauris poterit comparari. Unde dicit G: ego. q paupertas chriana nō veretur in h mūdo penuriam sustinere: cui datum est in celesti regno oia possidere. E

Sermo vltimus

¶ Scō btūs Antoni⁹ fuit deo acceptabilis ⁊ gratus ꝓpter penitentie austeritatē. Nā corpus suū i vigilijs ieiunijs ⁊ oīonibꝫ tātū afflixit: q̄ erat in stuporem ⁊ admirationē oībꝫ ip̄m agnoscentibꝫ. Propter qđ sibi a dño dictū fuit/q̄ cū magnū ⁊ admirabilē faceret toti mūdo. Uñ rigor ēt austeritas sue penitētie maxie in b̄ apparet/q̄ suo exēplo ꝓtuoso/mīros eius discipulos ad culmē tante pfectiōis pduxit. Qđ ꝑmo euidēter lucet i btō Machario ei⁹ discipulo q̄ tante fuit abstinētie/q̄ ḡtiēs cū fratribꝫ charitatiue reficeret/p tot dies postea absq; vllo cibo q̄ nec aquā oīno bibit. Qđ cū q̄dā familiaris ei⁹ discipul⁹ agnouisset: frēs ꝓbibuit ne vnq̄ vīnū ei porrigerēt: asserēs q̄ p̄ b̄ ei magistrozmētā q̄ pocula ministrarēt. ¶ Scō boc idē ꝑ in q̄dā alio sene qui in beremo ctibꝫ annis in q̄dā rupe sterit/sp oratiōibū etiā nullū cepit: nisi q̄ die dñica q̄dā sacerdos ip̄m cōicauit/⁊ b̄ sacramentū sibi fuit plena refectio mentis ⁊ corpis. Uñ btūs Antoni⁹ p̄ rigoreꝫ penitētie ⁊ alia opa virtuosa: ad tantā pfectionē ascēdit: q̄ facies ei⁹ i morte tanq̄ angeli magno splendore rutilauit: vt dicit Hiero. Propter qđ non immerito sibi aptat illud verbū. Hic est filius me⁹ dilectus in q̄ mihi bene cōplacui vt scribit Matth. iij. Sciendū aūt ꝑm Aug. q̄ ad agendū penitentiā non sufficit mores in melius cōmutare: nisi ⁊ de his q̄ facta sūt dolentes satisfaciās p̄ penitentie dolorē/p̄ būiliatis gemitū: ⁊ p̄ contriti cordis sacrificiū. ¶ Tertio btūs Antoni⁹ fuit deo acceptabilis ⁊ grat⁹ ꝓpter p̄ profundissimā humilitatē. Ideo dr Hiero. Nihil est qđ nos deo ꝯhomibꝫ ita gratos faciat q̄ si vite meritō magni sed būilitate infimi videamur. Hāc aūt virtutē būilitatis: btūs Antonius in tanta pfectiōe possedit: q̄ oēs frēs eius nimiā humilitatē mirarent. Uñ ⁊ filiis suis dicebat: q̄ nihil sic enervat p̄tes inimici q̄ vera humilitas. Et ideo ēt ipse cbīs p̄ humilitatē carnis assumpte diabolū supauit/et oēm a⁹ virtutē p̄triuit. Asseruit etiā se boc a demonibꝫ audiuisse/q̄ cū aliqs patienter ⁊ būiliter conuicia sustinet/p̄ boc toti⁹ corp̄ virtutē enervat. Unde dr Bern. Fode in te fundamētū bumilitatis. ⁊ sic puenies ad fastigium charitatis. Uis capere celsitudinē dei capere prius humilitatē christi: q̄ sola humilitas est lese charitatis reparatio. Per hanc virtutē būilitatis btūs Antonius tantā adq̄siuit plenitudinem gratie: vt dicat Hiero. q̄ nullus fuit eo charitate flagrātior/null⁹ būlior: null⁹ eo patiētior. Dic etiā oēs monachos q̄ in cellis vicinis habitabāt: sic paterne fouebat/⁊ eos sic ad virtutis exercitiū cōmonebat: tanq̄ nutrix fouear filios suos: vt eos nutriat ⁊ ad debitū crementum perducat. Unde de ip̄o sic dicit Hiero. Miretur alij signa eius q̄ fecit/mirētur incredibilem eius abstinentiam ⁊ summā patientiaz. Ego nihil ita stupeo sicut illud q̄ omnē gloriam ⁊ honorem sibi exhibitum per veram humilitatem calcando ꝓtēpserit. Unde sic in bona vita fuit cereris humilior: ita pculdubio nunc in gl̄ia est etiā cereris excellentior: et gloriosior. Et ideo merito de ip̄o verificatur qđ scribitur Eccl. xlix. Memoria eius quasi mel in ore oīm indulcorabit. quia suauitas eius virtuosa in omnes eius viram cognoscentes vel etiaz audientes miro dulcore deuotionis diffunditur. Cuius suauitatis ⁊ pfectionis nos ꝑticipes faciat qui est benedict⁹ in secula.

De scto Antonio

¶ Item de scto Antonio sermo. Mirum videt q̄ hic addat tertium memorandum: de quo tamē in principali diuisione nullā oīno fecit mēcionē. Quia vero sic scriptū reperi: ita et ipse non omittere debui.

Certio beatus Antonius cōmendat a cōtemplatione gratiosa: cū subdit: virū sm cor meū: Et quementer. Nam licet bēs Antonius in opibus vite actiue p̄ fruosus exercitū fuerit deo gratus: in opibus tñ vite cōtemplatiue multo ꝑamplius exstitit deo gratus. Et hoc signanter de q̄ isti virū quantū ad actus vite cōtemplatiue inuenit sm cor suū. qz in talibus actibus beatus Antonius sup alios sctos ꝑes fuit deo acceptissimus. ℟ ¶ Sciendū aūt q̄ tres sūt species cōtemplationis. Prima ꝙsistit in deuota oīone. Scda in intima meditatione. Tertia cōsistit in feruida dilectione. Et in his tribus speciebus cōtemplationis bēs Antonius pfectus fuit. Primū ptz: Nā in actu orationis fuit adeo feruens et ignitus q̄ ipe demon sufferre nō poterat: Unde cū q̄dam obsessa sibi fuisset adducta vt p̄ ea oraret: statim cū p̄ ea deū rogare cepisset demon clamauit: O Antoni incēdūt me oīones tue: et ꝺ dicto statim ab ea recessit. Ad idem etiā habem⁹ exemplū in vitas patrū de q̄dam sctō patre q̄ fuit discipul⁹ beati Antonij: q̄ q̄nqz in oīone positus: ita feruēter orauit expansis manibus in celū q̄ ei⁹ digiti tanq̄z facule ardentes nocturno tēpore resplēdebāt. Un̄ bñ potuit dicere cū ꝓpha. Inter oīo mea sic incensum in ꝙspectu tuo. Nam sic tbus in igne positū suauē odorē et deo accepabilē a se emittit: Ita cor bti Antonij feruida deuotiōe in oīone accensum suauissimū odorē emisit in ꝙspectu diuine maiestatis. ℣ ¶ De scdo ptz: Nā totū studiū bti Antonij potissimū fuit feruenter meditari penam damnatoz ad euadendū et gloriā beatoz ad ꝙsequendū. Et ꝺ p̄cipu⁹ et principalis fuit inter illos sctos patres de q̄bus scribit Hiero. se vidisse quosdā monachos in egypto celestez virā hic agentes: q̄ tanta mentis affectione et tāto feruore desiderij fuerūt ad celestia elcuati vt q̄si penit⁹ ignorent q̄d boni vel mali in hoc seculo gerat: q̄ diuinis laudibus iugiter insistunt: et in magna tranq̄llitate animi ꝑmanent subsistūt. et ideo hic angelicas virās ducūt et diuinas reuelationes cribus suscipiūt. Cui⁹ exemplū patz in Abrahā p̄triarcha q̄ cuz in feruore dieī sederet in ostio dom⁹ spelunce vidit tres viros. i. tres angelos i specie humana quos ad hospitiū introduxit et eis cenā fecit. Per Abrahā congrue intelligit bēs Antonius: quia sic abrahā fuit p̄ multas gentiū: Ita bēs Antonius fuit p̄ multos monachos: Hic aūt in feruore stetit i ostio dom⁹ sue: q̄ feruenti desiderio suspirabat gaudiū celeste patrie. Ꝓpter q̄d etiā legit q̄ mar. ꝓrij pari/multū tpe Maximiani desiderabat: et q̄ sibi nō daba tur ꝺ suis demeritis imputabat. In ꝺ aūt feruore desiderij celestis patrie et istens sibi diuina reuelatio facta fuit quia vidit in extasi posit⁹ q̄ totus iste mund⁹ erat plen⁹ laqueis demonum: q̄d videns ingemuit et dixit: O dulcis iesu q̄s istos laqos pōt euadere: Et ꝺ vox rñdens dixit: solum corde būlis et timens deum: q̄ pfectus timor dei dissipat oia machinamenta diaboli. Frequēter em̄ in meditatione diuinoz existens visus est q̄si totus ignitus et

eius facies tāq̄ facies angeli rutilabat. J ¶ De tertio ptz: Nā beat⁹ Antoni⁹ in sua ꝯtēplatione excessiua tria fuit spēaliter ꝯtemplat⁹. Primo q̄dē diuini amor⁹ sublimitatē. Qd̄ pz: Nā ꝑ celsitudinē diuini amoris mēs sua ita fuit sublimata ꝙ omne terrenū ꝯtemnens: imo om̄e creatū trāsiens solū in bono diuino q̄etata fuit. quotidie reuoluēs illud verbū Aug. Inquietū est cor nostrum dn̄e donec q̄escat in te. Et ideo cū Maria illud summū bonū amplectēs potuit dicere cū ꝓpha. Mihi adherere deo bonū est ⁊ ponere in dn̄o deo spem meā Hoc em̄ ideo bonū est aīe deuote: q: in solo deo inuenit ꝑfectā securitatē. ꝑfectā trāq̄llitatē: ⁊ ꝑfectā suauitatē. ¶ Scd̄o ꝯtemplabat̄ diuini amoris puritatē: qd̄ ptz: Nā mens rōnalis ꝑ diuini amoris puritatē semꝑ magis ⁊ magis in deū ascendit/⁊ solū illa q̄ sursum sūt feruenti desiderio querit. Ad qd̄ monet apl̄s Colo. iij. Que sursuz sūt sapite nō que suꝑ terrā. Mēs em̄ ꝑ puritatē diuini amor⁹ in deum sublimata nihil terrenū pōt appetere sed solū sitit dulcedinez diuine pn̄tie dicens cū ꝓpha. Sitiuit aīa mea ad deū fontem viuū qn̄ veniā ⁊ appebo ante faciē dn̄i. ¶ Tertio ꝯtemplabat̄ diuini amoris suauitatē/q̄ fm Aug. tanta est ꝑ oēm dulcedinis pn̄t⁹ vite in quandā amaritudinez ⁊ insipiditatē ꝯuertit. Qd̄ bene fuerat exptus Aug. cū diceret: Nihil mihi dulce: nihil mihi delectabile: nisi soli deo inherere/⁊ ei⁹ dulcedinez degustare. Nec mirum: q: fm Bern̄. respectu diuine suauitatis oīs aliena iocūditas meror est/omne dulce amaꝝ/⁊ om̄e qd̄cūq̄z delectare pōt molestum ⁊ insipidum reperit̄. Et q: btūs Anto. ꝓpter sua merita gl̄iosa fact⁹ est speculuz ⁊ columna totius eccl̄ie. Jō bn̄ de ipo verificatur/qd̄ scribit̄ Esa. xlix. Vultu in terram demisso venient ad te et adorabunt vestigia pedum tuorum: Cuius merit⁹ et patrocinijs nos participes faciat qui est benedictus in secula seculoꝝ Amen.

¶ Sermonū de Sanctis finis adest feliciter.

Finitis igitur vt cũq; excellẽtissimi viri ſmõibꝫ ad Repꝛrium ꝓpero. Lector itaq; aduertat me ẽt i antiqs exẽplaribꝫ offẽdisse directoriũ/ſꝫ satis impꝛtinẽs ⁊ extraneũ. Tuꝫ ꝓpter notabiles sub certis lr̃is repꝛtas sententias: lr̃e. cui adnotabant̃ in nullo penitus coherentes: Tũ deniq; ob numerũ indicẽ admoduꝫ cõfuse rem optatã demonstrantẽ: ac exinde tediũ quesitori ingeminantẽ. dum vicꝫ exprimit/quere sermone isto vel illo. i. tertio: quarto: vel quinto de hoc ſctõ: cũ tñ in corpe sermonũ eiusmodi q̃ti haud habebant̃: sed vt cõiter talez notam videres. Item alius sermo de eodem vel. Item aliꝰ sermo de hac vel illa festiuitate: ⁊ cetera id genus. Uñ etiã numerato ⁊ repto sermone optato/materiã desideratam reperire fuit apprime ⁊ laboriosum ⁊ tediosuꝫ. puta discurrere q̃ritando ꝑ totum sermonem. vel maiorẽ eius partẽ/añq̃ repias qd̃ concupiscis. Quibꝫ ꝑmotus interscribendũ meme diuina fretus gr̃a/ad nouum Repꝛtoriũ cõtuli congerendũ. sermones ipos integerrime quotando in genere: vbi ad numerũ. ccxvj. dempto de s. Antonio/ascẽdunt. ⁊ in specie singulariꝰ: ſcꝫ quot habeant̃ de quolibet ſctõ: vel qualibꝫ festiuitate. Insup singuloꝝ q̃q; ſmonũ: membra ꝑncipalis vel minus ꝑncipalis diuisionũ accuratius. lr̃is alphabeticis adnotatis distinxi: vt ſcꝫ quiuis lector quascũq; sententias in hoc volumine cõtentas: saltem notabiliores. Item figuras satis raras et explanatiões eaꝝ luculentas. ast deniq; autoritatuꝫ sacre scripture profundas expositiões/labore facillimo ad manũ habeat/sciatq; numerũ ipsi sententie vel oꝛoni primũ supadditũ sermoni ipi: ⁊ suo ordini respondere: quem sequit̃ lr̃a alphabetica iuxta eã q̃ in ipso ſmone est adnotata. ꝫ bino indice: q̃sq̃s qd̃ q̃ sierit ꝑ libitu/absq; graui labore perspiciet oculariter ac manifeste.

Tabula Alphabetica

In noie domini

incipit Tabula sermonū de Sāctis Henrici de Urimaria: ſm ordinē alphabeti. Et p̄mo de lr̄a A.

Abnegare debet hō scip̄m q̄ ad tria/ad culmen pfectiōis tendens. ser. clxxxiiij. F B

Abscōdere debem⁹ opa bona ab hūanis laudib⁹. ser. cv. A

Absoluere pctōrē quō sacerdos dicat̄ ser. lxxxviij. A

Abstracti a terrenis sūt i triplici gradu. ser. cxcviij. B

Accidentia in sacr̄o eucharistie quō sint sine subiecto. ser. lij. C

Actiua vita tria req̄rit. clxxxvj. A

Actor istoꝝ ſmonū fuit frat̄ ordīs heremitaꝝ diui Augustini. clviij. F. i p̄nci. ⁊. clxj. in p̄nci.

Adiutoriū diuinū triplex sctis ꝯferr̄. ser. ciiij. C

Adoptet̄ vt q̄s in filiū dei/tria ꝯcurrūt. ser. lxxx. B

Adoptat⁹ dei fili⁹ volūtati diuine se ꝯformare debz. Ibidē.

Adulteriū spūale cum triplici vxore Philippi. i. chr̄i/tria genera hoim cōmittūt. ser. cxxiiij. D

Affectio inordiata hoiem a deo ⁊ a recta rōne obliq̄t: ⁊ h̄ q̄druplr̄. xxij. C

Affectiōes q̄ttuor anie sic debēt regulari. ser. cxxxviij. D

Affectū cordis de⁹ pl⁹ pēsat q̄ datuz muneris. clvij. C. in scdo

Affluētia spūsseti in viris pfectis i q̄ttuor apparet. cxxxvij. A

Agnes triplici p̄conio attollit̄. Itē soror est btissime trinitatis. Deniq; a suo sponso se gloriat̄ tria bn̄ficia accepisse. xxix. A B. ⁊c.

Agnes trib⁹ personis diuinis confortabatur: vt patet ex trib⁹. ser. xxix. C. ⁊. xxx. A

Agnes ex trib⁹ summe cōmedatur. ser. xxxij. A ⁊c.

Agni paschal̄ esus mysticat̄. cxxix. C

Agnus dicit̄ verbū eternū triplici ratiōe. ser. ccxij. A

Ale sctōꝝ q̄d significent. cxxxvij. C

Alexandrū magnum cum pb̄is nota. Item ⁊ eius sepulturā. ser. clxxxij. C. in fine. ⁊. D

Amabilē tres ꝟtutes singulares hominē reddūt. lxxxvj. C

Ambulandū nobis est tripliciter. ser. cxxxj. E

Amiciciam indissolubilem chr̄s nobis ꝓmisit. Item iuramēto firmauit. Deinde instrumēto roborauit. ser. lvj. D

Amici nob̄ in dei ſuitio ⁊ pnia sūt obstaculo ⁊ ipedimēto. c. D

Amor reꝝ tpaliū vmbra dūtaxat est ⁊ nō ꝟitas: ⁊ q̄re. xxvj. A

Amor diuini sinceritas trib⁹ modis gradati inficit̄. Et nota. xxiij. C

Ex amore diuio mēs deuota triplicē ꝯsequit̄ fructū. xxx. D

Amor diuin⁹ quō in nobis sordidat̄. ser. xlj. A

Amoris diuini triplex notabilis effectus. ser. lxix. C

Amor mdi diuinū amorem excludit. ser. ciiij. post D.

Amor diuin⁹ triplicē inordiatū amorē. s. carnalē: domesticū ⁊ terrenū in nob̄ extinguit. cvij. C.

Amoris diuini triplicē pspice ꝓprietatē. ser. cxv. D E

Amor lāguēs ē stimul⁹ diligētie: titulus audacie: ⁊ cumulus pseuerātie ser. cxvj. D

Amor lāguens tres eximias ꝓprietates possidet. ibidē E

Amoris diuini ꝑfectio subiectū ꝑdi-
spositū reqrit.cxvj.L
Amor vehemēs aīe lāguor noīat du
plici rōne.cxxxiij.L
Amare deū singularit ⁊ pure quid sit
Ibidē D
Amor diuin⁹ solū diuīe suauitatꝫ gu
stū ꝑstat triplici rōe.cxxxiiij.ad finē
Amor quis deserēd⁹ est vt soli deo ꝑ
amorē inheream⁹.cxxxvj.AB
Amorē naturalē etiā q̄ ad deū hō de-
serere debꝫ.ibidē B
Amor cast⁹ amor suꝑferuid⁹ q̄d sint.
ser.clxvij.L
Amor naturalis q̄ ad nos ⁊ ꝓpinq̄s ⁊
res tꝑales: ⁊ etiā q̄ ad ipm deū quō
ē relegād⁹.clxxxiiij.F
Amor concupiscentie ⁊ amor amici-
cie quomodo quo ad deum distent
Ibidem.
Amoris diuini īmēsitas in nos trās-
fundit a chr̄o ⁊ exēplarit ⁊ causalit
Et hoc trip'ici rōne. ⁊ notabilit sa-
tis.ccviij.LD
Amoris diuini nota sublimitatē: pu
ritatem ⁊ suauitatez de sancto An-
tonio.J
Amplexus spōsi erga spōsaꝫ q̄ sunt:
⁊ hic in via: ⁊ ibi in vita beata.ser.
ccxvj.D
Amplex⁹ fit brachijs duob⁹: ⁊ q̄ sint
illa brachia.ibidē E.
Andree apl'i passio gl'iosa ꝺscribit ex
trib⁹.ser.ꝑmo ꝑ totū. Item Andre
as fuit ad ascendendū leuis/agil' ⁊
robust⁹. Ibidē B
Andree crucis penā acerbissimā tria
dulcorarūt.ij.A
Angel⁹ magni ꝯsilij ē chr̄s.cij.B.
Angel⁹ Marie ꝟgini missus a deo ē
īmediate destinat⁹.xlviij.B
Angel⁹ chr̄i resurrectiōem mulierib⁹
ip̄as tripl'r letificauit.lvij.D
Angeloꝝ nouē chori distīguunt suc-
cictim: ⁊ q̄ hoīes ad quēuis assumā
tur choꝝ.lxvij.B.⁊ ꝯnter
Angeloꝝ hierachie/ordines ⁊ ꝓprieta
tes explicant.ser.cxliiij. ⁊ etiā.cxl-
iij.ꝑ totum.
Angelicū patrocinīū ꝺr colūna ⁊ nu-
bes: ⁊ q̄re.cxliiij.A
Angeloꝝ infime hierarchie circa nos
q̄druplex misteriū nota.cxlv.⁊.cxl-
vj.ꝑ totum
Angeli libent hoīb⁹ ministrāt triplici
rōne.cxlvij.A
Angeli hoīes custodiūt q̄druplici tē-
pore.ibidē B.
Angelica custodia hoī egredienti de
mundo est necessaria quo ad tria.
Ibidem B.
Angelice custodie vtilitas circa hoīez
ꝑcipue ī trib⁹ attēdit.ibidē L
Angeloꝝ oīm festū eccl'ia triplici co-
lit rōne.cxlviij.A in ꝑn.
Angelicū adiutoriū circa nos ī trib⁹
claret.ibidē LD
Angeloꝝ ī eccl'ia ꝯsecrata q̄ttuor mi
nisteria exercent.ccix.B
Angelica custodia hō triplicem ꝯseq̄
tur vtilitatē.ccxiiij.A
Anim homīs tria ꝯsueuerūt īmutare.
s.Etas: dignitas: ꝓsꝑitas.iij.D
Animā deuotā christus ad tria inui-
tat.x.B
Anime exilium depingitur.xxj.D.in
q̄nta die.
Anima instar rote est spherica ꝓpter
tria.xxiiij.L
Aīa deo vniri desiderās ꝑ tria se dis-
ponere debꝫ.xxxij.L
Aīa quō deificat.ibidē D
Anime rationalis puritas que sit: vel
quō veniet estimanda.xxxvij.B
Aīa rōnalis quare scrē trinitatis ima
gine sit insignita.xxxvj.L
Anima rōnalis est tēplum trinitatis.
xxxvj.A. Vide ibidē plura de eius-

modi tēplo: ⁊ ꝯñter ser. xxxvij
Anima rationalis in trib⁹ claret, xxx/vj. A B ⁊c.
Anima deuota triplicē fructū notabilem consequit̄ ex inhabitatiōe trinitatis. xxxviij. per totū.
Anime deuote quare domin⁹ aliquādo gratiam consolationis subtrahit: cxvj. A
Anima deuota quō a predicatorib⁹ percutitur/vulnerat̄ ⁊ pallio exuitur. Ibidē B
Animā amare vel odire in hoc mundo quid sit: cxvij. E. in secūdo
Aīma q̄cito sentit praua desideria repellere debet. Ibidē
Anime intimum et extrinsecuz quid sint: cxxxiij. A
Anime vires omnes ad imaginē pertinentes in patria ꝑfectissime quietabuntur. cxlij. G
Anima vt se conformet tribus ordinibus angelorū supreme hierarchie/triplicib⁹ indiget pēnis. cxliij. F
Anima est specularis nature/⁊ speculum purissimū ad exemplar summe trinitatis. clix. A
Anima quō imagine sua ꝑfecte deo conformet̄. clxij. A
Anime potentie siue vires superiores quomodo plenitudine sapientie repleant̄. Ibidē B
Anime tres potentie vna cū ip̄i⁹ essentia siue mēte quattuor nobilib⁹ habitibus supernaturaliter perficiūtur. clxvj. per totum.
Anime tres potentie quō in ꝯtemplatione reficiant̄. clxvij. B
Anima regina astans a dextris in vestitu deaurato. clxviij. C
Anime potētie tres que sunt s̄m imaginē/quō a beatissima trinitate cōiunctim ⁊ tamē q̄si diuisim repleātur. clxxj. C D E. ⁊ notabiliter.
Anime potentie in patria ad plenū saturabunt̄. clxxx. C
Anime beate in celo ex naturali inclinatiōe ad corpus retardant̄ aliqualiter: ne i deū ꝑfecte ferāt̄. ccviij. D.
Anima deuota templū dei tripliciter cōmendat̄. ccx. per totū.
Anime nobilitas singularis ex tribus colligit̄/⁊ notabilr. Ibidē A B C.
Animā deus amplius nobilitare nō potuit q̄z ꝙ eam sibijpsi assimilauit/et imagine sua propria insigniuit. Ibidem C
Anima deuota describit̄ quo ad duo ser. ccxiiij. per totū.
Anima vt sit dignū dei templū triplici floreat ꝑfectiōe. Ibidē A B ⁊c.
Anime virtuosa sublimatio in duob⁹ consistit. Ibidē A
Anima dicit̄ ciuitas. Ibidem A
Item dicit̄ ciuitas sancta. Ibidē B
Aīa sponsa christi dicit̄ rōne p̄ntis vite/sed vxor rōne future. ccxv. A
Anima quomodo sponso siue dilecto innititur. ccxvj. D
Annā beatissimā oēs gnātiōes btificāt. xcviij. A. Et h̄ triplici rōe. B C
Anna tres genuit marias. Ibidē
Anne ⁊ Joachim triplex perfectio. Ibidem
Anne ꝓpagatio naturalis ⁊ mystica siue virtualis. Ibidē C in fine
Anne perfectio ex duob⁹ colligit̄. sermone. xcix. A.
Anna a deo in presenti mirabilr sublimata ⁊ magnificata: et hoc tripliciter. Ibidem.
Anna congrue regina dicit̄. xcix. C
Anna figuratur in muliere sole amicta. Ibidem
Annā deus multiplicitate premiorū dotauit. Ibidē D
Anne premium excellens in trib⁹ singulariter notatur. Ibidē E

Anna laude triplici attollit̄ scz diuina angelica ⁊ hūana. Ibidē
Annunciatio dñica humano generi tria bona contulit: cōtra tria mala xlviij. A
Antonius a duob⁹ p̄ncipaliter commendat̄. ser. vltimo ꝑ totū. Vel tu dic a trib⁹ ꝓter tertiū sup̄addit uz memb:ū. B H J.
Antonius tres hostes vicit. ibidem. A B C.
Antoni⁹ sup̄ alios p̄res: deo gratissim⁹ extitit/ꝓp̄t tria. Ibidē D E F.
Antonius circa diuinū amorem tria cōtemplabat̄. Ibidem. J
Apis ꝓprietatez vide. cxciiij. q̄si ꝑ to.
Apostoli tripliciter sūt inflāmati per spm̄sctm̄ scz corde: verbo: ⁊ opere. lxxiij. C. ⁊. lxxv. B.
Apl'os spūsanct⁹ repleuit q̄ ad tria/ scz intellectiuā/affectiuaz/⁊ opatiuam. ser. lxxiij. ꝑ to.
Apl'i ossa dicuntur triplici ratione. lxxvj. B.
Apl'i ꝑ rubū moysi figurant̄. lxxiij. C
Apl'is chr̄s pro eo q̄ oīa dimiserant/ triplicē de p̄mio fecit ꝓmissionem. lxxxviij. D.
Apl'i in iudicio habebunt/regale dominiū/regale sertū/regale sceptrū Ibidem.
Apl'i spm̄sanctum ad tria receperūt. clxxxvij. D.
Appetitus singularitatꝫ homini triplicem defectū parit. xxiij. A
Aqua baptismi ꝯuenienter designat̄ gr̄a spūsscti: ob triplicem ꝓprietatē. xxvij. A.
Aqueductui spūsscti gr̄a ꝯpat̄ ꝓpter tria. lxxvij. C.
Aque celestiū gaudioꝝ tres habēt ꝓprietates. cxcv. C.
Aque viue que sint: ⁊ tres ꝓprietates eaꝝ. ser. clxxj. B.
Aquas viuētes ania desideret ꝓpter tria q̄ reddūt eas amabiles. Ibid
Arca testamēti chr̄m significat ꝓpter tria in ea cōtenta. xvj. C. in fi.
Arma sunt ꝟtutes ⁊ q̄re. viij. B
Arrā de⁹ pater nobis ꝯtulit/q̄ hereditas eterna nob̄ debet̄. ccviij. B
Arra triplex qua ania ꝟbo eterno desponsat̄. ccxvj. A
Arrogātia mentꝫ deo valde displicet. xxj. D. in. vj.
Ascendere leuit̄ tria faciunt/corpal'r ⁊ etiā spūaliter. ser. j. A
Ascensio spūalis in corde trib⁹ ꝑficit̄ gradib⁹. xxv. C
Ascendit chr̄s de monte Oliueti ⁊ q̄re: lxxij. B
Ascensionis christi mod⁹ triplex fuit (lxxij. C
Ascensio chr̄i facta est sup̄ triplex celū. Ibidem D
Ascensione sua chr̄m om̄ia adimplesse intelligit̄ duplicit̄. lxxiij. A
Ascendit chr̄s triplici comitatu. lxxij C. ⁊ cum eisdē nos mentalit̄ ascendere debemus. Ibidem
Ascensionis chr̄i triplex fruct⁹. lxxiij.
Ascendere debēt viri ꝑfecti (ꝑ totū. ac p̄lati triplicit̄. lxxiij. E
Ascensionis chr̄i/nota actum terminū ⁊ fructū. lxxij. et. lxxiij. ꝑ totū.
Ascensiōis christi temp⁹ loc⁹ et modus destribunt̄. lxxij. A B C
Ascensionis ꝟtualis triplex gradus. lxxiiij. C
Ascendere nos oportet triplicē locū: vno triū modoꝝ si vtcūq; in p̄senti diuinā velim⁹ dulcedinē degustare. clxxij. D
Asina videt angelū/quē Balaā non ꝑspicit: ⁊ q̄d hoc significet: cxlv. B
Assimilari do debem⁹ in trib⁹. lix. D
Assumptionis Marie festu duo sūt integrātia. cix. in p̄n. vide Maria.
Auarus inferno sil'is est. cxxxviij. B.

Augustin⁹ a trib⁹ singulariter commendat. cxviij. A B C
Eiusdez doctrine vtilitas ex trib⁹ colligit. ibidē C.
Augustin⁹ ceru⁹ emissus ꝛc. Ibidē
Idem triplex onus abiecit. Ibidez
Eiusdem eloquia triplicem ꝯditōem habuere. Ibidem.
Augustin⁹ a quattuor cōmendatur. cxix. ꝑ totū
Idem omnib⁹ doctorib⁹ p̄ferr̄: ꝛ ideo soli compat. Alij ꝟo stellis. cxix. B Ad idē. clix. B
Augustin⁹ soli comparat ꝓpter triplicem ip̄ius nobilem conditionem. clix. C D E
Idem paradisus deliciaꝝ quem deus delectabiliter inhabitauit ꝓpter tria. cxix. in finē.
Augustini tanta ꝑfectio q̄ ab ei⁹ expressiōe deficiūt oēs lingue. ꝛ ab eius ꝑfecta rep̄sentatiōe deficiūt oēs rerum similitudines ꝛ figure. cxx. Et cxxij. in p̄nci.
Idem multaꝝ reꝝ similitudinib⁹ cōpat vt angelo celo nouo ꝛc. cxx. A
Augustini sapiētia flumini cōpat triplici rōne. ser. cxx. B
Eiusdem doctrina triplicē habz ꝓprietatē. ibidem C
Eiusdem vite sanctitas ꝛ excellentia patz ex trib⁹
Augustin⁹ nobis in triplex exēplū relict⁹ est. cxx. C D
Augustini doctrine fecūditas ex trib⁹ cōmēdat. cxx. ad finē.
Idē rursus sup alios doctores extollit in trib⁹: in quib⁹ sibi debem⁹ cōformari. cxxj. ꝑ totū
Idez omnē mōi fastū ꝯtempsit nob i exemplar perfecte humilitatis. ibidem A. ꝑ totū
Idem chr̄o i vita actiua ꝯformis fuit in trib⁹. cxxj. A B ꝛc.
Augustinus item a trib⁹ cōmendat. cxxij. ꝑ totū
Idem diuine veritatis ꝓfunditatem ꝛ puritatē pre ceteris clari⁹ scrutatus est. Ibidē
Idem perfectiōi omniū sanctoꝝ cōicat. Ibidē B.
Idē nobis ꝓponit in exēplar ꝑfectōis vñ mēti rōnali triplex decor emergit. Ibidē C.
Augustin⁹ imitator chr̄i ꝑfectissim⁹. patz in trib⁹. Ibidē D
Augustini trāslatio cōmēdabil' ex tribus reddit. clvj. ꝑ totū
Eiusdem doctrina valde cōmendabilis. clvj. D
Idem est singularꝫ fili⁹ eccl'ie ob tria bñficia q̄ ipe exhibuit. clvj. H
Idem ecclie fidem studiosissime defendit. Ibidem.
Idem fuit sanctus/mund⁹/vnct⁹ et floridus. Ibidē
Augustin⁹ odorē bonū triplici in loco effudit: vicz in mundo/celo ꝛ tumulo. ꝛ vbiqz tripl'r. clvj. C D
Idez agro fructifero cōparat ꝓpt tria clxx. ꝑ totū.
Augustini caput. i. mēs fuit plena triplici rore. s. deuotōis/cōpassiōis et miseratiōis. clvij. C.
Eiusdem sapientia commendatur. Ibidem A.
Itē eiusdē eloq̄ntia flori cāpi ꝯpat triplici rōne. ibidē B
Augustin⁹ a deo triplicē obtinuit benedictionē. clviij. A B ꝛc.
Idē triplici dono sapiētie floruit ac illustrat⁹ fuit. ibidē B
Idē in filijs triplicē ꝯsecut⁹ est bñdictionem. s. i numerositate diuersitate ꝛ sctitate. clviij. D E F
Eiusdē corpus post mortē triplici nubilo. clix. A
Augustinus vt sol triplici radio illu

strat actiuos.clx.A
Idem triplici radio ꝯtemplatiuos illuminat.ibidē B
Idem triplici radio perfundit montes.i.hereticos.ibidē C
Augustini ossa triplicē ꝓphetiā ꝓphetabant.ibidē D
Idem arca testamēti dr triplici ratione.clx.E.
Augustinꝰ a duobꝰ eximie cōmendatur.clxj.A
Idem verbi diuini similitudinē i duobꝰ gessit.ibidē B
Idem recte dr validissimꝰ hereticoꝝ malleus.clxj.in fine
Augustinꝰ fuit plenꝰ sapiētia:qđ relucet tā ex actu interiori q̄ etiā exteriori:ꝛ vbiq; triplr.clxij.ꝑ totū
Auꝝ charitatē significat.cl.B

Baptismꝰ nedū oīa petā verū ꝛ oēs penas ꝓ eisdem debitas delet:etiāsi hō oīa peccata totius mundi commisisset.lvj.A.in.iij.
Barnabe apl'atus tripl'r cōmēdatur lxxxj.ser.ꝛ.lxxxij
Barnabe electio fuit tripl'r ꝑuilegiata.lxxxj.A
Barnabā apl'm tria cōmendant.ibidem ante B.
Barnabas assumptus est de triplici collegio.s.fidelium:doctoꝝ ꝛ ꝓphetarū.lxxxj.B
Barnabas cū Paulo a deo assūptꝰ ē ad tria.lxxxij.C
Bartholomei apl'i passio ex tribꝰ colligit.cxv.in ꝑn.
Idem triplex genus martyrij passus est.Ibidē A.
Bartholomeꝰ hō dr ꝓpter triplicē ꝑfectionē.cxvij.A
Et dr hō q̄dā singularit.cxv.B
Idem fuit dei thesaurꝰ/margarita ꝛ lumē.cxv.E
Bartholomei passio describit q̄ntuꝫ ad tria.cxvij.ꝑ totū
Idem pellem triplicem deo dedit. Ibidem B
Idē q̄drupl'r fuit incensus deo in holocaustū.ibidē C
Idē oīa q̄ habuit ꝓ anīa sua dedit tripliciter.ibidē E.
Btitudo eterna duplici nob iure debet.ser.xxxviij.C.in.ij.
Beatitudo eterna nomīe torrentis signata tres riuos habꝫ q̄bꝰ electi potant.xliiij.D
Beatitudinis eterne māsio quare nomine domus ꝛ non regni designetur.lxv.A
Beatitudinem eternā desiderare feruenter debemꝰ pro quo tria incitamēta.cxxij.E
Btī i ṽbo oēs creaturas ꝑfectissime cognoscūt ꝛc.clxxj.D.
Beatorum status ex tribus commendabilis describitur.sermone.clxxix.per totū.
Beatitudinis statꝰ tribꝰ gradibꝰ attingit:puta humilitate/mititate ꝛ charitate.ibidē A
Benedictꝰ ex triplici ꝑrogatiua extoltur.ser.xlv.A
Idē triplicē a beata trinitate obtinuit bn̄dictionē.ibidē A B C
Benedicti regula commendatur.sermone.xlvj.A
Benedictū deus dupliciter magnificauit.s.in se ꝛ i filijs.ꝛ vtrobiq; triplicit.xlvj.B C
Idē triplicē bn̄dictionē a deo ꝓmeruit.ibidem D
Idem benedictionē incipientiū/proficientium ꝛ perfectoꝝ in se habuit ꝛc.xlvij.A B
Idē ꝑfectissimꝰ mdi ꝯtēptor fuit:qđ ptꝫ ex tribꝰ.xlvij.A.

Jez fuit virtutis ⁊ spiritualis profectus ardentissimus emulator. Jbidem.
Jrē diuine veritatis luculentissimus contemplator. Jbidem.
Benedicto triplex a deo contigit benedictio. xlvij. E
Bene operari debemus triplici ratione. xxj. B
Beneficiorū diuinorū p quibꝫ deo gratias ac laudes persoluere tenemur ser. r. L. ⁊. cc xv. D
Beneficia chr̄i tria singlaria sunt iugiter recolēda/ vt hō in charitate p ficiat ⁊ inflāmet. ccviij. L. D.
Bernardi perfectionē duo ostendūt. ser. cxiij. B. ⁊c.
Bernardi in vita triplex candor apparuit. Jbidem L.
Ex ei⁹ triplici cādore triplex pulcritudo refulsit. Jbidem E.
Jdem triplici candore puritatis decoratus fuit. cxiij. B. B.
Bernardi doctrina stupenda propter tria. Jbidem.
Bernardus suam sciētiam per reuelationē habuit; quod ex tribus liquet. Jbidem
Bernardus feruētissime deū dilexit. qđ pz ex tribus. cxiij. B
Bernardi sermo prāte maria planus claret ex tribus. Jbidem D.
Lidē obedichār clementia: corda obstinata; ⁊ demonia. Jbidem D.
Bestie quattuor signāres humanitatis excessum ⁊ mutationē in feritatem viciosam describuntur. sermone. cliij. B. L. ⁊c.
Bonum diuinū solum ex sui natura perfecte saciat omnē appetitum rationalem. xvj. D.
Bonū diuinū est omne desiderū iustorū ꝓpter tria. cxliij. E.
Bona triplicia sunt proximis cōmunicanda triplici ratione. lxxij. E
Borrus e terra pmissionis delat⁹ verbū eternū significat. xliij. B

Calculus cādidus quare dicitur chr̄i corpus. lj. B
Calicē triplicē chr̄is bibit/ ⁊ suis solet ꝓpinare amicis
Calicē passiōis tria sua/ (xcv. B. ⁊c. uem reddunt. Jbidem B
Cādidos virtualiter tria nos facūt. sermone. cxiij. D.
Candelabra septē aurea vniuersitatē signāt electorū. cxxij. B
Caput anime mens est: ⁊ que sunt ei⁹ turbe. cxxv. L.
Carcer peccati tres malas habet p̄ priet̄tes. c. D
Carcerē peti egredi volenti tria obstacula occurrūt: duplex pz custodia ⁊ porta ferrea. cj. D
Charitatis laudes ⁊ virtutes nota. sermōe. xvij. D. ⁊. xv. D. Jrē. d. B ac. cc vj. A
Charitas facit habitaculū spirituālis. xxviij. B.
Ex quō est vinculū pfectiōis. Jbidē.
Jtem excellentia eius ad oīa alias virtutes. Jbidem.
Charitatē pfectissimā erga nos chr̄istus in cruce ostendit quintuplici signo. lvj. L. D
Charitas deo patri attribuitur triplici ratione. lxxviij. L
Charitas dei patris in nobis debz triplicitez diffundi. Jbidem
Charitas vt vinculum que cōnectet. ser. lxxx. L
Charitatis perfectionē maiorīas premij sequitur in celo. cxiij. in fi.
Charitas est palliū. cxix. D. in scō.
Charitas quō ⁊ vñ habeat alias virtutes informare ⁊c. clxviij. L. in fi.
Charitatis vinculū quomō liget. sermone. clxviij. D.

Tabula

Charitas est alijs virtutibꝫ superior ꝛ pcioſior. Jbidem.
Item habet vtrumꝫ vnitiuã/diffuſiuã ꝛ tranſformatiuã. Jbidẽ
Charitatẽ ampleci debemꝰ ꝓpter tri/plicẽ eius effectũ. Jbidẽ E
De charitatis perfectione tria perſpi ce. clxxiij. per totũ.
Charitaſ perfectio dupliciter poteſt intelligi. Jbidẽ B
Charitatis perfectio ex parte diligen tis pôt ꝙſiderari tribꝫ modis. Jbi.
Charitas languoꝛ dicitur/et quare: Jbidem L
Charitas vtrũ in homine tanta poſſit reperiri q̃ in ipa non poſſit amplꝰ pficere. clxxviij. D
Charitatis pfecte triplex effectꝰ. Jbi/dem E.
Charitas quõ vinculum perfectionis exiſtat. clxxix. B. in fine. et ſupra ſer mone. xxviij. B.
Caſtitas tribus circũſtantijs fulcia/tur. xxiij. E
Caſtitas preſentiã ſpiritusſancti, me/retur. xxviij. L.
Caſtitas lilio cõparat. Jbidẽ.
Sine caſtitate nulla virꝰ a deo pba tur. Jbidẽ in fine
Ad caſtitatis candoꝛẽ ſeruandũ tria ſunt neceſſaria. cxij. B
Cathedra triplex in qua petꝰ ſedit: et inde nactꝰ eſt triplicẽ dignitatẽ. ſer mone. xl. B.
Catene due quibꝫ peccatoꝛ ſtringitur videlicꝫ pnitas ad malũ ꝛ difficul/tas ad bonũ. c. D
Item alie catene due. ſ. carnis delecta/tio ꝛ praua ꝙſuetudo. Jbidẽ.
Cecilie pconia ex duobꝫ eliciunt. ſer/mone. cxcij. et. cxcv. p totũ
Cecilie ſanctitas ꝛ perfectio ex tribus oſtendit. cxciij. B B L.
Cecilia apt cõpat quo ad tria. Jbidẽ.
Cecilia guſtũ eterni dulcoꝛis hauſit ex triplici fonte. cxc v. p totũ
Cecilia a duobꝫ cõmendatur: ſcz chas ritate ꝛ virginitate. ſer. cxcvj. et. ſer/mone. cxcvij. p totũ.
Cecilia ſponſum chriſtũ dilexit tripli/citer. cxcvj. B.
Item p abigail figurat. Jbidẽ
Cecilia chriſto deſpõſata ſecum ãnas puellas adduxit/id eſt virtutes. Jbi dem in fine
Celum triplex eſt mellifluũ factuꝫ in chriſti natiuitate. xiij. D.
Celi dicunt mentes contẽplatiue du/plici ratiõe. xxxvij. D
Celũ empyreũ q̃nobilius ſit conditio/nis. lxxiij. D
Celum triplex in quo beatiſſima trini tas dat reſtionũ. lxxix. et. lxxx. p to.
Celeſtis premij ſuauitas et dulcoꝛ ex tribus cauſat. xcv. L
Celi dicũtur apoſtoli ſole luna ꝛ ſtel/lis ornati. clxv. B. in prin.
Celis perfecti deſignant. cxciij. E.
Cibus quẽ chriſtus poſt reſurrectio/nem comedit quo deuenit: lviij. L.
Cibus atq; potꝰ beatoꝛũ quis ſit: ſer mone. lxv. L.
Cicatrices quare chriſtus reſeruauit. ſer. x. E. et. lvj. i fi. Jbi ponunt tres cauſe. ꝛ. lviij. D. Jbi eã quare cau ſe ponuntur.
Circũcidi chriſtus voluit quadrupli ci ratione. xxj. B
Circũciſio q̃re. viij. die fiebat. Jbidẽ.
Circũciſio ſpũalis octaua fieri debet die: et ꝙ fuit iſti octo dies. Jbidẽ. B
Circũciſio ſpiritualis triplex/ſcilz in/cipientium pficientium et perfecto/rum ꝛc. xxij. B B L.
Circũciſio perfectoꝛũ figurata ẽ Deu tero. xxj. et tria requirit. xxiij. D.
Circũcidũt nos optime tria. clxxiij. B
Claritas diuina quare vmbra dicat

ꝛ tenebra.xxix.A
Claritatis diuine simplicitas/occultatur omi lumini:et subtrahit omi cognitioni.cxix.B.
Claudicare in bono qd significet.sermone.cxlvj.A
Columba p noe ex arca emissa/aiam rōnalem fcat.lxiij.D.ad finē.
Columbe speciē assumpsit spūssctūs ꝓpter tria que repiri debet i spiritu aliter baptisato p grāz.ccvij.B
Columbe tres conditiōes habeat ad optatus.lxxx.C.
Come eius sicut elate palmarum/nigre quasi coruꝰ exponitur sermōe ij.A.in fine.
Cōmunicare ꝓximis tria debemus.lxxviij.E.
Compati ex corde magꝫ est q̄ꝫ res dare exteriores.cxc.B
Compassionem proximoꝝ habeamꝰ.ccx.F.
Conceptio virginis marie triplex.sermone.v.A.Item eadem conceptio q̄druplex.sermone.vj.A.
Ad conceptionis marie festuꝫ rite celebrandum tria requirunt.sermōe vj.A.
Idem festum celebrare volētes/tres in se conditiones habeant.sermōe vj.A B C D E
Cōceptio marie: quare celebratur ea die ꝛ non in die quando anima eiꝰ est corpori infusa:vide tres ratiōes sermone.vj.C.
Conceptiōis festum celebrantes tres vtilitates cōsequunt.vj.F.
Concupiscentia triplex mentis quietem ꝑturbat/ꝛ ideo reprimenda.et quō:xxiiij.B C.
Confessio fidei petri ꝯmendat ex tribus.xxxix.C.
Confessionē sacramentalem tria ꝑficiunt.cj.D.
Conformabunt sancti deo in patria ser.cxl.A
Cōformitas dei siue deiformitas sanctis triplex ꝯferet.cxlj.E
Conformitas vite christi aiam saluabit:sine ea dānabit.clv.B
Conformari debent mentes ad aplcē ꝑfectionis tendentes ipsi chr̄o i tribus.clxv.ꝑ totū
Conformari debemus christo in tribus.cxc.D E F
Coniugiū iocundū iter mentē ꝛ animā.clvij.C
Conscientia tuta ꝛ fidelis que sit.cl.C in fine.
Consecratiōis vel dedicationis ecclesie actus ꝛ eiꝰ mysticatio explicat.ccix.D
Cōsensus solꝰ in delectationē.ꝛ si nō i actū causat pctm̄ mortale.xxiiij.E
Considerare debet homo seipsuꝫ triplicit.cxcj.A
Consideratio suij p̄ius parit homini q̄dripertitū fructū.Ibidē B
Consolationis diuine gustus sentit in tribo.lxj.C
Cōtēnere seip̄m quō debet hō.cxcij.C
Contemplatiuꝰ si esse non poteris sis actiuus.ciiij.B
Contemplatiuā animā deus inhabitat/nō sic actiuā.ccvij.A
Contemplationis tres sunt spēs.ser.de scto Anto.G H I
Continentiā que seruāt vel ꝯstituant clxxxix.C.in tertio
Contritionis vere tres conditiones nota.cj.B
Cōuersionis Pauli triplex ponitur fructus.xxxiij.E
Conuersio Augustini v̄tute diuina facta est/ ptꝫ triplicit.clxj.B
Conuersio Augustini fuit diuinitus ostensa duplicit.Ibidem
Conuersio Augustini sil'is fuit con-

uersione sancti pauli in octo ꝯditi onibus.clxj.C.
Conuerti debem⁹ ad penitentiā velociter ꝓpter tria. cxxxiiij. D.
Creature quō a verbo eterno effluāt. ⁊ notabilit' sermone.xxxj. A.
Conuiuiū celeste qd̄ hic a sanctis pregustat' quid sit/⁊ ex quib⁹ ꝑficiat'. sermone.cxxxij. A B.⁊c̄.
Conuiuiū spūale in anima:hac in vita ꝑficit' tripliciter.cxxxiij. C D E.
Cōuiuio celesti interesse cupiens:h̄ tēperantiā sectari debet.clxxij.F
Corona qua sancti premiant' et coronantur habet splendorem lucidissimum/honorem altissimū/⁊ decorem perfectissimū.ciiij. E.in finem
Coronam quadruplicē deus sanctis in patria repromisit.cxl.D.
Corp⁹ christi quō in diuersis hostijs diuersis in altarib⁹ simul ꝯtineat'. sermone.lij.D.
Corporis cōmoda sectari/quanti sit dispendij.xxj.C.
Corpus triplici onere animaꝫ aggrauat. xlij. A. ⁊c̄
Corpus proprium relinquendū trib⁹ modis.clxv.C.
Crux per palmam designatur.sermone.j.in prin.
Crucifixio nostra mystica luculenter depingit'.sermone.x. B.
Crux christi dicitur lignum absolute triplici de causa.lxviij.C.
Crucis chr̄i virtus.lxix. A.
Crucis pena per palmam designatur triplici ratiōe.ij. A.
Crucis supplicij genus vilissimum. Ibidem.
Crucis tormentū ḡuissimū. Ibidē
Crucis premium triplex ꝑ palmefructum designat'. Ibidē.B.
Crucis christi inuentio triplici miraculo fuit decorata.lxviij.A. Et per hec crucꝭ christi triplex virtus ostēditur. Ibidem B
Crux chr̄isti facta est de q̄druplici genere lignoꝝ. Ibidem C
Circa lignū scte crucis q̄tuor notabilit' sunt ꝯsideranda. Ibidē
Crucis chr̄i ꝟtute tripliciū aquaꝝ amaritudo dulcorat'.lxix. A
Crucꝭ scte bn̄ficio de⁹ hoi remedium triplex adinuenit.cxxix. A
Crux sctā est bacul⁹ miscōie penitētie ⁊ gl'ie. Ibidem A B C
Crucifixi sunt q̄dā mūdo/q̄dā nō. Et
Crucifix⁹ est mūd⁹ q̄busdā.alijs aūt non.ser.xc. E
Crucis scte exaltatiōis p̄coniū ex tribus colligit'.cxxx. E
Crucifigi mōdo q̄d sit' declarat' luculenter.cxcviij. B in tertio.
Custodes muroꝝ q̄re dicunt' pontifices idoloꝝ.cxv.C

Damnati dicūt' mortui/triplici rōe.f.clxxxv.D E
Damnati taꝫ ab intrinseco q̄ꝫ ab extrinseco cruciantur. Ibidem
Decoꝝ reddunt hominē tres virtuter.lxxxvj.C
Decor triplex ꝓuenit anie deuote/q̄ se ꝑfectioni scti Augustini conformat.cxxij. C
Decor ꝟtualis quanti emolumēti in anima.clxviij.C
Decor triplex:incipientiū/ꝓficientiū ⁊ ꝑfectoꝝ.cxciij.ꝑ totū.
Decor incipientiū q̄s sit' Ibidē A B
Decor ꝓficientiū in tribus consistit. cxciij.C D
Decor ꝑfectoꝝ christi imitationē req̄rit/⁊ hoc in trib⁹. Ibidē E
Decor virtualis est deo summe acceptabilis ꝓpter tria.cc.E
Defectus triplices in nobis ꝯsidere/

Alphabetica

mus.cxcj.A.
Defectus ꝓprios cõsiderãti quadruplex ex hoc fructꝰ emergit. Jbidẽ B
Defectus ꝓprios magis q̃ alienos debemus perspicere: et nullum ꝓpter suos defectus contẽnere.ccxiiij.A.
Deiformitas quere conformitas.
Delectatio queuis creata est solũ vmbra ⁊ figura delectationis que habetur in deo: et ideo animã non satiat: sicut nec panis pictus famelicũ potest satiare.xxxj.C
Demonis callida suggestio retrahẽs hoiem a penitẽtia.c.D
Demones in tribus confidentes hominẽ ꝑdere conant.cij.D
Demon quare ⁊ quando dicit draco/serpens/diabolus ⁊ sathan.sermone.cxlvj.C.
Desiderium sic ignitum et feruidum eius aime que deo querit vniri.sermone.xxxij.A.
Desiderium celeste menti deuote imprimi debet ob triplicẽ fructũ.sermone.clxx.C.
Desponsatur in p̃senti anima christo per triplicẽ arram.ccxvj.A.
Deus in eterna gloria quattuor sanctis suis repromisit.cxl.ꝑ totũ
Deus pater sigillum in corde paterno sculpsit supmirabile.clxj.A.
Deus quomodo videri debet ꝙ deuoto homini quasi soli ⁊ singulariter intendat: cum tamẽ om̃ibꝫ creatis vniuersaliter intẽdat ⁊ ꝓuideat.sermone.clxvj.F.
Deus in ecclesia cõsecrata habet oculos suos/cor ⁊ aures/et quare.sermone.ccix.A.
Deus de potẽtia ordinata nõ posset ꝓducere creaturã maiorẽ assimilationem habentẽ ad rep̃sentandũ imaginẽ increatã q̃ sit imago rationalis ⁊ intellectualis.ccxij.B.
Deus pater quare dicat pater luminum.ccxiij.A.
Dilectionis soliditas petre comparatur ꝓpter tria.iij.D.
Diligere debemꝰ deũ triplr.xj.D.
Dilectio nostra tũc est ꝑfecta q̃n eam diuine dilectiõi cõformamꝰ. Jbidẽ
Diligere debemus deũ fortiter/dulciter ⁊ constãter.xxx.C
Dilecti nomine quare christꝰ magis nominet q̃ filij.lxxiiij.A.
Dilectionis diuine triplex gradꝰ.sermone.lxxxvj.B.
Diligentibꝫ deũ omnia cooperant in bonũ etiã pctã mortalia.xcvj.B
De dilectiõe dei/sui ⁊ ꝓximi plura vide.xcviij.C
Diligere deũ ex toto corde/tota aĩa et totis viribꝫ quid sit.cij.A
Dilectio est fortis vt mors tripliciter ser.cvij.quasi in fine.
Diligere debemꝰ christũ liberalit/penaliter ⁊ ꝑseuerãter.cxv.D.sicut et christus nos dilexit. Jbidẽ.
Dilectio dei requirit intimitatẽ/vigorositatẽ ⁊ vtilitatẽ. Jbidẽ D E
Diligere debemꝰ deũ stabiliter/imobilter ⁊ ꝑseuerãter.clj.B
Diligis deum vnice ⁊ singulariter et quando.clxvij.C
Diligentes temporalia cum deo delirant.clix.E.in fine.
Diuinitas quãtũcũq; sit interior corpori q̃ anima non potest formaliter corpus viuificare nisi anima mediante.xxxij.D.
Diuina p̃sentia in tẽplo anime tribꝰ modis ostendit.xxxviij.ꝑ totũ
Diuitũ triplex gradꝰ ꝑfectiõis.iiij.B
Diuitie vere sunt opera meritoria: et earum veritas in tribus agnoscitur ser.cliij.B.
Doctor ⁊ spiritualis euangelista in se tria debet habere.lxj.A.

Tabula

Dominus quare dicitur petra vel robur anime. ccvij. B.
Domus superne felicitatis amabilis est ex tribus. puta: fecunditate: iocunditate: et capacitate. lxv. A. et.
Domus quare dicatur regnum celorum. Jbidem
Domus celestis mirabilis fecūditas ex tribus claret. Jbidem. B. C
Domus item celestis ex tribus redditur amabilis. clxxix. B
Dom⁹ celestis pulcritudo a nobis debet diligi ꝓpter tria. clxxx. ꝙ to.
Domus dei sez anima rōnalis tribus modis sanctificat. cviij. ꝙ to.
Domus dei spiritualis vt sit sera tres cōditiones habeat. ccx. E. F
Dona triplicia cbs nobis in sua natiuitate attulit. xiij. A. B
Dona tria ꝓtulit deus martyribꝫ pro fide certantibꝫ. lxj. A
Donū excellentissimū quod dat deus .i. spiritussctūs a quattuor describitur. lxxv. post A.
Dona que nobis meritis sancte Catarine a deo tribuūtur / stellis cōparantur. cciij. D.
Dores tres anime quo per tres res q̄ in paradiso fuere figurātur. sermone. ix. C.
Dores anime quō aliqualit⁹ in presenti p̄libent. Jbidem
Dores tres anime quō tribus personis appropriētur. ix. B
Dores anime tres et quattuor: corporis succinctim enucleantur. sermone. lvij. B. et. lxv. A
Dores corporis augeant anime beatitudinē. et quō. lxv. B
Dores q̄ttuor: corporis breuiter enumerantur. cxlj. D
Dores corpis in patria nota. ccxvj. B
Dores anime tres perspicue. ccxvj. C. et quō possunt cōuenire tribus personis in deitate. Jbidem. Et quō ꝓti capatiue b in via habent. Jbiō. D.
Dulcedines diuinā feruēter suspirare debemus. xxxj. C.
Dulcedinis diuini gustus inascit in mente rationali ex tribꝫ. Et notabiliter. xxxj. D
Dura triplici mō resoluūtur: sic et cor durū verbo dei. cxxxiij. C
Diabolus herodes spiritualis hominem sibi consentientez tenet: ligat: vincit: et quō. cxxiij. B
Diabolus virtute passionis christi debilis est factus. Jbidem B.
Dionysi⁹ a duobꝫ cōmendat: sez ꝓfectione meriti et largitiōe patrocinij ser. clij. in ꝓin.
Dionysij merita ex tribus colligunt. Jbidem per to.
Jdē bñ fuit ordinat⁹ quo ad deū: proximū: et seipm. Jbidē A. B. C.
Dionysij doctrina triplici radio illustrata. Jbidem D.
Jdē vbiq; fuit victoriosus. Jbiō. E.
Idem tripliciter sua beneficia sibi debitoris impendit. Jbidem F.
Dionysius cū socijs suis triplicit describit. cliij. per to.
Jdē cū socijs suis tripl'r ꝓmēdat. Jbi
Eiusdē doctrina et sociorꝫ ei⁹ (dē B ex tribꝫ saluter⁹ oñdit. Jbiō. C. D
Idem hereticos gladio verbi dei occidit. Jbidem
Jdē ex sancta vita et cōuersatione oēs videntes edificauit. Jbidem
Item oēs patres quattuor virtutibꝫ ꝓcellit. Jbidē ante D.
Jdē tres fructus habuit dbs ꝓncipes et ꝓlati fulgere debēt. Jbidē D.

Ecce aduerbium tria notat. ser. clvj. B.
Ecclia triplicē auctoritatez in petro accepit. xl. C

Eccl'ie auctoritas q̃ magna.xl.C
Eccl'ie militãtis ⁊ triumphãtis orõnibus pctõr ad pniam cõuertit.cj.A
Eccl'ia nunq̃ cõsecrat, sine altaris cõsecratiõe/⁊ quare.ccix.C
Edificant quidã domus suas in magnam ruinã.cxxv.B
Effluxus creaturaꝝ a diuina essentia quomodo fiat.lxvj.C
Electio diuina in sacra scriptura multis noĩb⁹ exp̃mit.cxxvij.A
Electio diuina duplex: temporalis et eternalis.clxxij.A
Electionis eterne triplex effectus siue fructus. Ibidem
Elegit christus tẽporaliter apostolos ad tria. Ibidẽ E F G
Elemẽta tria pctõ p̃moꝝ parẽtũ infecta/q̃ p chr̃m sũt mũdata.lxxiiij.E
Elemosyna quo affectu sit exhibenda Et nota.cv.B.
Itẽ quõ faciẽda: ibidẽ A
Elemosyna q̃b⁹ est faciẽda.ibidẽ C
Elemosyne corporalis quattuor effectus.ibidem
Elemosyna spũalis maior est q̃ corporalis.ibidem
Elemosyna nulla maior q̃ iiurias et offensas ex corde remittere.ibidem
Elemosyne largitas iusticia vocat̃ triplici ratiõe.cvj.A B ⁊c̃.
Elemosyna dat cuiq̃ quod suum est: deo/ꝓximo ⁊ sibijpsi.ibidẽ A
Elemosyne triplex fructus quo ad se ipsum.ibidem.
Elemosynã facere tenemur triplici ex debito.ibidẽ.B
Elemosyna inter omnes actus ꝟtutũ hoiem iustificat: ⁊ h̃ tripl'r.ibidẽ C
Elemosyne tria beneficia in futuro. cvj.D E
Elemosyna hominẽ post mortẽ precedit: et hoc tripliciter.ibidẽ D
Elemosyna bona opa multiplicat tribus modis.ibidẽ E
Elemosyna danda est tripliciter.xcij. B.in fine.
Elemosynã recipiens tenet̃ ad impetrandũ gratiã suo bñfactori.cvj.C
Elemosynam faciẽtes sunt in triplici differẽtia.clxxxviij.E
Elisabeth ex duobus commendatur. cxc.per totum.et item.cxcj.per totum.et.cxcij.per totũ.
Elisabeth cõsiderauit semitas dom⁹ sue.cxcj.per totũ.
Elisabeth manũ suam pauperib⁹ tripliciter aperuit.ibidẽ A B C
Elisabeth in tribus christo cõformabatur. ibidẽ D E F
Eius perfectio per timorem designatur duplici de causa.cxcij.A
Elisabeth ꝓpter deũ tria reliquit.ibidem A B C
Elisabeth a duob⁹ extollit̃.cxciij.per totum.
Elisabeth triplici decore refulsit.ibidem.
Episcopalis stat⁹ magnã charitatẽ requirit: ⁊ quare.cxiiij.C
Episcopus eccl'iam dedicãs sex facere solet: que mysticant̃.ccix.D
Error eorũ qui dicũt hoiem in hac vita ad tantã gratie perfectionẽ posse puenire q̃ in ea ampli⁹ ꝓficere nõ possit/eliditur.xxxvij.C
Esebon ciuitas Katherinam significat.cciij.B.
Essentia dicit̃ locus ⁊ locus voluptatis: et quare: cxix.C
Euagatio mentis q̃ perniciosa: cõtra quã dat̃ triplex doctrina.cxxxiij.B
Itẽ de euagatiõis dispẽdio.clxviij.B
Euãgelica doctrina est ceteris clarior vtilior/dulcior.lxiiij.B
Euangelica lege triplicem fructũ cõsequimur: quem lex mosaica p̃stare nequit.lxiiij.B.

Euãgelij triplex firmitas repit. ibi. C
Euãgeliũ q̃re eternũ dicat. Ibidẽ
Euangeliste q̃ttuor sunt assumpti: et non plures ⁊ quare. Item duo ex eis de visis/duo de auditis scripsere. clxiiij. C
Euangelice pfectõnis sectatores: tria relinquere habent/mũdum corp⁹ ⁊ animã. Ita quoq; chri vite ⁊ morti ꝯfirmari. clxv. p totũ.
Eucharistie circa sacramẽtuꝫ diuina virtus opatur q̃druplicit. lj. A
Eucharistie sacramẽtũ digne sumere volẽs p tria se disponat. ibid. B C
Eucharistia se digne sumẽti triplicez tribuit vitã. Ibidem D
Eucharistia tres in se ꝯtinet substantias. Ibidem
Eucharistia d̃r cena nuptiaꝝ. lj. in fi.
In eucharistie sacramẽto/corp⁹ chri verũ triplici velamento occultatur lij. p totum
Eucharistie sacramentũ/triplicẽ fructũ digne sumẽti mistrat. cxcj. E
Excelsum triplex/vñ donũ spiritus sancti in apl'os venit. lxxv. B C
Exemplũ triplex imitatõne dignũ nobis Lucia reliqt. vij. D
Exemplũ q̃ de⁹ pre oculis semp habendus. xj. B
Exemplũ Carthusieñ p̃oris epatum refutantis. ser. cxiiij. C
Exemplũ imense miscõie dei. clij. B
Exemplis bonaꝝ virtutum primos instruere debem⁹. clxvij. B
Exemplũ q̃ penitẽtia nõ est pcrastinanda. clxxxiij. B
Exemplũ acerbitatꝫ penaꝝ infernalium. ser. clxxxvj. D
Exemplum de clauda puella. meritꝫ brẽ Catharine pfectẽ sanata. ccvj. C
Exemplum de christi natiuitate seu puericia satꝫ iocũdũ. xv. B. ⁊. xvj. A
Expectãt nos triplices psone sed valde differenter. cij. D
Exultandũ nobis in Maria ⁊ letandum triplici rõne ser. cx. A

Facies brissime trinitatis triplici proprietate describit xiij. A.
Facies chri vt triplex exemplar nob̃ ꝓponit ꝯtẽplanda. liiij. A.
Facies chri in passione quare a iudeis velabat. Ibidem.
Fecunditas domus supne: in tribꝫ cõsistit: Et notabilit er. lxv. B.
Felicitatis dulcor in tribꝫ ꝯsistit. ix. A
Festũ dedicatiõis eccl'ie: est sanctius omnibꝫ festis alioꝝ sctõꝝ: duplici de causa. ccix. C.
Fidei meritũ ex tribꝫ difficultatibꝫ cõsurgit. xij. A.
Fides tres habet eximias ꝓprietates Ibidem. D E F
Fides hominem beatificat triplici ex causa. Ibidem
Fidem nulla creatura: sed solus de⁹ homini inspirat. Ibidem. E.
Fides nostra catholica: tripliciter fulcit scꝫ scripturaꝝ testimonijs/creaturaꝝ vestigijs/⁊ euidentibꝫ miraculis. lxxix. D.
Fides tria notabiliter opat in hoĩe. lxxxij. in finem.
Fides integra: tres habeat condiciones. lxxxvij. D. E. ⁊ item. cxxxj. D
Fides funis que mediãte aqua grãꝝ hauriunt: eximie ⁊ succinctim laudatur. ccxiij. B.
Figura de heliseo pueꝝ suscitañ. allegorisatur. cxxix. A.
Figura de dauid philisteũ vincente tropologysat. Ibidez. B.
Figura de Jacob ⁊ eius baculo mysticat. Ibidem. C.
Figura de Hester ⁊ duabus ancillis explicatur. cxxxvj. C.

Figura de Helia ⁊ angelo confortan te.cxlvj.E.
Figura Hester ⁊ anime deuote tro/ pologisatur.clxxxiiij.B.Itez de ea dē.xciij.L.
Filium dei adoptatuz tria cōstituūt. ser.xxvij.A
Filij dei sumus chari/chariores/cha rissimi.cij.A.in fine.
Filij matribus tria tenētur exhibere. ser.clvj.H
Filij ecclesie sunt oēs fideles generali ter ꝓpter tria. Ibidem
Filius in diuinis est species ⁊ imago patris:ipsum patrē ⁊ oēs creatu ras ꝑfectissime rep̄sentās. clxxj.D.
Firmari debem⁹ tripliciter exemplo Marie.cviij.ante B.
Florigeram mansionē flos de radice iesse deposcit.ccviij.A
Flos campi pulcerrim⁹. clvij.B.cui cōparat Aug⁹. Ibidem
Flumen gratie triplicē paradisum ir rigauit.ccvij.D
Fluuio spiritussanctus cōparatur.et hoc ꝓpter tria.lxxvij.per to.
Fons vite quis sit. Et cū sit vn⁹ qua/ re Joānes in Apoc.plures designa uit.clxxj.A.
Fons gratie multo tempore fuit ob/ structus ⁊c. Ibidem B.
Fontes tres in beatitudine e quibus sancti potātur.cxcv.per to.
Fons indeficiēs erit quilibet btūs in regno dei. Ibidem L.
Fontes quinq; christ⁹ in suo corpore patefecit.de quibus q̄ntū libet gra tiā hauriamus.ccviij.in fine.
Fons aquarū viuentiū quis est: ser. ccxiij.A
Fōs vnus cordis paterni quare a Jo anne noiatur pluralit. Ibidem
Fontis huius cānales vene sunt hu/ manitatis christi. Ibidem.
Foramen acus quedā porta humilis fuit ſm Hieronymū.xcvj.B.
Fortitudo aī tres habet grad⁹.xl.A
Franciscus habuit in se perfectiones oīm sanctoꝝ.cxlix.A
Idē voluit habere ꝓcuratorē rerū cō muniū q̄ h̄ret ipsarū dominiū.ipse vero solū vsufructū. Ibidez L.
Franciscus in nouē similitudinē chri sti gessit.cl.per to.
Eiusdem cōuersatio fuit lux meridia na.cl.J.
Idem angelis in puritate equat.⁊ h̄ in tribus.clj.A.⁊c.
Frācisc⁹ dilexit deū triplr. Ibidē B.
Idē ascēdit ab ortu solis:q: tot⁹ illu minatus/inflāmatus ⁊ deificatus ser.clj.D
Idē fuit inflāmat⁹ triplr. Ibid.i scdo
Eiusdē ꝑfectio in trib⁹ notat.clj.ꝑ to.
Francisco stigmatū imp̄ssio facta est triplici de causa.clj.E.
Idē fuit vexillifer christi ⁊ legat⁹ a la/ tere missus. Ibidem
Fraterna dilectio per tria augmenta tur.lxxxj.in fine
Frēs heremite sunt veri ⁊ proprij filij scti Aug.ptz ex trib⁹.clviij.E.in fi.
Fratrū ordinis heremitaꝝ fuit actor istoꝝ ſmonū. Ibi.F.in p̄n.⁊ añ fi.
Fruct⁹ eterne glorie hic p̄libatorie de gustatur.ij.D.
Fructū triplicez christ⁹ dedit dilecto suo Joāni.xx.A.⁊c.
Fruct⁹ triplex resultās aīe deuote ex essentie diuie ꝯtēplatiōe.xxxj.A.⁊c.
Fruct⁹ dulcedinis diuine in mēte de uota ex trib⁹ emergit. Ibidez D.
Fruct⁹ tres nobiles aīa ex diuina pre sentia cōsequit.xxxviij.A.⁊ ꝯseq̄nt
Fruct⁹ triplex quo reficiūtur ad chri stum veniētes.xlij.E
Fruct⁹ quadruplex ex eucharistie di gna ꝑceptione nob cōsurgit.liij.L.

Fructus celestis triplicē habz ꝯditionem. ser. lxx. B
Fructus triplex ascensiōis christi. ser. lxxiij. p totū
Fructꝰ ⁊ vtilitas doni spūssetī notat̄ in tribꝰ. lxxvj. C
Fructū triplicē ꝯsequit̄ mēs deuota ex influxu diuini lumis. ccxij. C
Fune se cinxit Frācisc⁹ triplici de causa. cxlix. B

Gaudiū puꝝ/plenū/⁊ perfectum est gustus diuie pñtie. xxxj. in fine
Gaudiū sanctoꝝ in deo dicitur purum/perfectū/⁊ plenum. xxxviij. in fine.
Gaudiū ⁊ leticia btōꝝ varie describūtur. xliiij. CD
Gaudij celestis magnitudo ī ordine quinqꝫ lapidū fundatur. sermone clxxvij. D.
Gaudiū celeste q̄ꝫ magnū. clxxix. E
Georgius cōmendat̄ ex tribꝰ. lx. ⁊ lxj. per totum
Idem fortiter ꝯtra triplicē hostē certauit. lx. p totū
Idem vicit carnis lasciuiā/curā ⁊ naturā. ibidē. B
Georgi⁹ mōm vicit tripl'r. ibidē C
Georgiuꝫ diabolus tentauit tribus modis. sed ipe vbiqꝫ victor extitit. Ibidem D.
Georgio rōne victorie triplex corona respōdet. lxj. C
Gloria regni celestꝭ p sessionē ꝯgrue designat̄. xcvj. A
Gl'iant̄ scti in p̄ria de q̄ttuor: de quibus ⁊ deo regratiant̄. cij. p totū.
Gratie diuineqꝫ bonitatis dignitas/efficacia ⁊ opulētia notat̄. ser. xxj. in. vij. ⁊. viij
Gr̄e triplex effect⁹ p stellā magos ad chr̄m ducētē ſcat̄. xxvj. C
Gratie item triplex effect⁹ in anima. ser. xxvij. A
Gr̄e plenitudo Marie collata ī tribꝰ ꝯsistit. xlix. p totū
Gratie diuie quattuor effectus iuxta materialis olei ꝓprietates exp̄mūtur. lxxj. C
Gratia triplex christo attribuit̄. ser. lxxviij. AB
Gr̄a triplex bñficiū p̄stat ꝯuertēti se a pctis. cj. B.
Gr̄am dei tria genera hoim incarcerāt ⁊ extinguūt. cxxiiij. C
Gratiaꝝ ⁊ donoꝝ dei tria sūt genera q̄dā cōia: q̄dam specialia: ⁊ q̄dā singularia. clxvj. E
Gratie donū triplicē habet ī aīa actū exercere. ccv. B
Gratia assimilat̄ flori ameno/balsamo odorifero: ⁊ splendori diuino. ser. ccxj. A
Gratie conseruatio in quo consistat. Ibidem C.
Gratiaꝝ actōes deo semp referre tenemur. cxv. D
Gregori⁹ papa a duobꝰ singularit̄ extollit̄. xliij. A
Itē ei⁹ triplex p̄rogatiua. Ibidē
Gregorius cōmendat̄ ex humilitate: charitate ⁊ oīm ꝟtutum vbertate. Ibidē ABC
Gregori⁹ humilitatē tripl'r oñdit. verbo: anīo: signo. xliij. post C
Gregorio de⁹ suā gl'iam ostēdit tripliciter. xliiij. p totū.
Grenēkode ciuitas est in q̄ hr̄ os paruum de sctā Catherina: in q̄ deus mirabilia stupēda opat̄. cciij. E
Gust⁹ corpalis ⁊ spūal' distant̄ se habēt. lxxiiij. B
Gustū diuine suauitatꝭ aīa ex tribus ꝯsequit̄. clxviij. E
Gustare volēs diuinā ducedinē tria obseruet. clxix. B.

Gust⁹ diuine dulcedinis triplicez hz mirabilē efficaciā.clxxij.L

Heremitarū vita ab Augustino in p̄cio habet̄ ⁊ extollit̄.ser.clviij.F

Herodes tres homicide signāt diabolū q̄ triplicē nob̄ gr̄am aufert.cxxiiij A

Herodiades tres spūales triplicē ioannē.i.gr̄am incarcerāt.cxxiiij.L

Hester mentis deuote figurā gerit.

Hierosolis p̄mū resur⁹ (clxxxiiij.B rectō chr̄i ⁊ ei⁹ euāgeliū p̄dicari debuit duplici de causa.cxxxj.L

Hierl'm celest⁹ structura ex tribꝰ extollit̄ qz gn̄osa/speciosa/gaudiosa.

Hierl'm celest⁹ q̄re d̄r (clxxvij. p to. ciuitas solis ⁊ vna.clxxvij.B

Hō post lapsū freq̄nt̄ resurgit cautior/feruētior:⁊ hūilior.xxvj.in fine

Hō vet⁹ quō exuend⁹.lix.L

Hō nou⁹ in tribꝰ induend⁹.Jbi.D

Hoīes t̄renis dediti corrūpunt nām hūanā staturā q̄z euertūt.lxxij.L

Hoīs stat⁹ triplex signat̄/in petri incarceratiōe/liberatōe:⁊ gr̄aꝝ acti/

Hō cōplemētū p̄fe/ (one.c.B L ⁊c. ctionis hūane fcat q̄ntum ad tria.

Hō q̄libet de se p̄ua/de p̄xi (cxvij.A mo magna i bono iudicare vl̄ estimare debet.cxx.D

Hō interior f̄m duplicē p̄tē ꝯsiderat̄ sez inferiorē ⁊ sup̄iorē:⁊ que sint tales p̄tes:ser.cxxxiiij.F

Hoim tria gn̄ā/chr̄m nō recte seq̄ntiū rep̄hendunt̄.cxxxv.E

Hō in op̄atiōe boni triplicit̄ ipedit̄.

Hō in cognitōe veri (cxliiij.A B L t̄plex patit̄ ipedimētū.cxliiij.D ⁊c.

Hoīes an tot saluabūt̄ q̄t angeli ceciderūt/vl̄ tot q̄t angeli steterūt.ser.

Hoīs an̄ lapsuz excel/ (cxlvij.A i filentia:⁊ post petm̄ miseria luculēt̄ exprimit̄.cliiij.A B ⁊c.

Hō iust⁹ q̄libet donū dei/sic debet estimare ac si sibi soli singl̄are.clx/

Hominē quēlibet q̄z sincero (vj.F amore diligere debeam⁹:⁊ quō sincerim⁹ ⁊ feruenti⁹ vnus p̄ alio diligēdus est.clxix.L

Hō q̄d sit in ortu/cursu/⁊ obitu/no/

Hostie p̄prietas ⁊ (ta.clxxxj.B dispositio q̄druplicē indicat fructū digne cōmunicantiū.liij.L

Hūana natura ex p̄ma p̄uaricatiōe tria dāna incurrit.xlviij.A. Cōtra q̄ eidē nobilissima dona chr̄i cōtulit incarnatio.Jbidem p̄ totū

Hūilitas ē domiciliū spūsseti.xxviij.

Hūilitat⁹ tres grad⁹ nota.Jbi. (A

Humilitatē Marie sectari debem⁹ p̄pter tria.sermo.l.B

Hūilitati studere debem⁹ triplici de

Hūilitate triplicē (causa.lxxxvij.F hō ꝯsequit̄ excellentiā.ciiij.A

Hūilitas oēs anie potentias disponit ad p̄fectionē dini amor⁹.cxvj.L

Hūilitat⁹ virt⁹ q̄z necessaria.cxxj.A

Hūilitas vera q̄d est:clxxix.A

Hūilitatē tene si vis exaltari.clxxxviij.B in secundo.

Hūilitat⁹ vere virt⁹ cōmēdat̄.cxc.D

Hinnul' gemellis vite sanctitas designat̄/triplici rōne.clxxv.B

Jacobus ⁊ Joānes cur nō p̄ se sed p̄ matrē petierūt confessionē dextere leueq̄z chr̄i Est triplex ratio.xcvj.A

Jacob de tribꝰ gl'iat̄.xcvij.A

Jacob apl'us/triplici baculo Jordanē p̄sentis miserie trāsiuit.xcvij.B

Jacob lucta cum angelo moralisat̄. sermo.cxlvj.A

Jgni spūssancti gratia assimilatur: triplici rōe ⁊ notabil'r.lxxvj.p̄ totū

Jgnis triplici p̄prietate sua triplicez

operationē spūssctī in aplis designat
Illustratio mentis ex duo/ (Ibidē A
bus ꝯsurgit.ccxiiij.L
Imitatio q̄ christū imitari debemus
in tribꝰ ꝯsistit.x.F
Imitant̄ pfecti chr̄m i tribꝰ.cxciij.D
Imitari chr̄m volēs tria in se habeat
Imitator chr̄i pfectꝰ (ccxv.A B ꝛc.
tria deserat. Ibidē B
Impatiētia q̄ꝫ pniciosa.clxxiiij.A
Incipientes dono gr̄e dilatant̄ tripli
citer.cxviij.L
Incipiētes in tribus pficere debent.
Indulgētie efficaciā ex (clxxiij.A B
dn̄ica passione sortiunt̄.lvj.A
Infidelitas maximū pctōꝝ eē pbat̄.
Ingratitudo dānosa: ꝛ ido (lxxx.A
vitanda.ccxv.D
Innocētia pfecta habet tres pedisse/
quas.cxciij.B
Inq̄sitio spūalis regis chr̄i p magoꝝ
inq̄sitionē tpalē triplicit̄ nob̄ noti/
Inspiratōni diuine re/ (ficat̄.xxv.B
sistere est piculosum.cc.D
Intentionis rectitudo in Stephano
notat̄ in tribꝰ.xviij.A B ꝛc.
Inuētio reliquiaꝝ scti Stephani cō
mēdabil̄ reddit̄ ex tribꝰ.ciij. p totū
Ira dei placata est p chr̄i natiuitatē:
ꝛ p ipīꝰ passionē.sed differēt̄.xv.D
Joānis baptiste ortum tria mirabilē
reddunt.lxxxiij.A
In Joāne bap.triplex refulsit gratia
Joānes baptista a d̄o tri/ (Ibid.B
plicit̄ est magnificatꝰ. Ibidem
Joannis bap.merita copiosa ex tribꝰ
specialit̄ colligunt̄. Ibidē L
Joānes bap.plusq̄ꝫ ꝓpheta. Ibidē.D
Joānes baptista tres a christo obti/
nuit aureolas. Ibidem in fine
Idem dicit̄ Helias non natura/sed
sil'itudine triplici rōne.lxxxiiij.D
Joannes baptista in ortu triplici fuit
gratia dotatus.lxxxiiij.A
Idē triplici fuit igne accēsꝰ.ibidē.B.
Joānis baptiste doctrina fuit q̄si gla
dius acutꝰ ꝛ h̄ triplicit̄.lxxxv.A.
Idē fuit sagitta electa triplici respe/
ctu. ibidem B.
Joannes baptista/veritas q̄ corruit
in plateis.cxxiij.p totū.
Joānis baptiste triplex p̄uilegiū pre
ceteris sanctis. Ibidē.B.
Idē lucerna ardēs ꝛ lucēs. Ibidē L.
Idē d̄r ignis: ꝓpha āgelꝰ. Ibidē.L.D
Idem in se ꝯphēdit pfectōes omniū
sanctoꝝ. Ibidē.E.
Joannis baptiste digitus: q̄ chr̄m de
monstrauit incenso corpeillesus p
mansit. Ibidem. D.
Joannes euangelista ex tribꝰ elegan
ter cōmendat̄.xix.p totū
Joānis euangeliste meritum precla/
rum: nota Ibidem.
Idez dilexit chr̄m/dulciter/feruēter/
ꝛ pseueranter. Ibidem.L.
Joannes euangelista a chr̄o triplicē
fructū ꝓpiatū degustauit.xx.p totū
Idem tria docuit. Ibidem.A.
Eidem: chr̄s pre alijs triplex contulit
priuilegiū. Ibidem.B.
Joannes euāgelista ꝓponit̄ nobis in
exemplū triplicis pfectionis imitā
de. Ibidem.L.
Idem in premio gl'iosus apparet ex
tribus. Ibidem. D.
Joānes euangelista arca d̄r ꝛ conuē/
nienter. Ibidem.
Joannis euangeliste triplex martyri/
um declarat̄.lxx. A.ꝛc.
Idem q̄drupliciter tribulatꝰ p chri/
stū fuit q̄drupl'r ꝯsolatꝰ: ibidē p to.
Joānem euāgelistā chr̄s q̄drupl'r le/
tificauit.lxxj.D.
Idē triplici oleo fuit vnctꝰ: et h̄ i cor/
pore: capite ꝛ mēte.lxxj.A.ꝛc.
Iris ꝯsiderat̄ q̄ ad tria.scz generatio
nem: figurationez: ꝛ operationem.

ser.clxxxviij.B.ꝛc.
Iridem tria causant.cciiij.A
Iridis apparitionē tria ꝑpediūt:sic ꝛ spūaliter visionez diuie ꝑsentie tria occultant. Ibidem D.
Iridis color ꝑncipal' q̄druplex:ꝛ reꝑsentat thesauꝝ ꝟtual' ꝑfectionis in Catarina.ꝛ b q̄druplr.ccv.ꝑ totū
Iridis ac sue influentie nota tres effectus.ccvj.A
Iudicare alioꝝ boiz defect⁹ nō dēm⁹ sz poti⁹ nr̄os.cxx.D. Itē.ccxiiij.A.
Iudicio in extremo quadruplex modus iudicandi.clxxij.B
Iugū dñi quō suaue reddat.lxiiij.B
Iugū triplex chr̄s nos tollere iubet. ser.xlij.C.
Iusticia triplex:scz ꝯmutatiua/distributiua/ꝛ ꝓuisiua.lxxiij.B.
Iusticia actiuoꝝ i tribꝫ ꝯsistit.cxxxix
Iusticia ꝯtēplatiuoꝝ stat in tribus. Ibidem B C.
Iusticie opa in tribꝫ cōsistūt.cxlij.B.
Iusti tria desiderāt. Ibidez.B C D.
Iustis oīa in bonū cooperant etiam mortalia peccata. Ibidem B.

Katheria ex q̄ttuor eximie cōmendat.cxcviij.ꝑ to.
Katherina q̄re noīe mulieris designet ꝛ nō noīe virginis. Ibidem A.
Katherine mentalis abstractio indicans ipsius ꝑfectionē ex tribus colligitur.cxcviij.B C D.
Katherine acumen intellectualis cognitionis mirū immodū extollitur ser.cxcix.per totum
Katherina circa diuinitatem tria cognouit que oēm cōprehensionē humanā excedunt. Ibidē C D E
Katherine ex eiusmodi cognitiōe triplex inestimabile donū a deo ē collatum. Ibidem F.
Katherie mētal' pulcritudo creat' oībus reddit admirāda ꝓpt tria.cc.ꝑ
Eidē rōe mētal' puritat' triplex (to obtigit donū supnāle a deo.cc.D E
Katherie familiaritas cū chr̄o ptz ex tribus. Ibidem F.
Katherina fructū tricentesimū excellēti⁹ sup alios sctōs obtinuit. Ibid.
Katherine corp⁹ etiā p⁹ mortē man⁹ hūane non fuere digne ꝯtingere.et iō ab angelis sepelit. Ibidem.
Eidē vt sponse chr̄us tria eximia iocalia cōtulit. Ibidez in fine.
Katherina celo triplici cōpat: scz empyreo/aqueo/sidereo.ccj.ꝑ to.
Eadē celo empyreo ꝓpt tria sikat. Ibi.
Katherie ocl'i mētales:ocl'i colūbaꝝ
Itē veluti flāma ignis. Ibidem C.
Katheria i celo signū magnū gemiorū/capcorni/ꝛ libre.ccj.B C D.
Katherina celo aqueo cōparat ꝓpter tria.ccij.ꝑ totum
Katheria i isto celo appuit signū magnuz:vicz aq̄rij:sagittarij ꝛ tauri.
Eiusdē patrocinij influx⁹ (ibi.A B C
triplicē decorē opat in boie ipsā deuotius inuocāte.cciij.B
In Katherina nobis relucet specl'm triplicis ꝑfectiōis. Ibide ante D.
Katheria sidereo celo ꝯpat triplici ra
Eadē i b celo appuit (tiōe.cciij.ꝑ to.
triplex signū magnū:virginis vicz leonis ꝛ arietis. Ibidē B C D.
Katherinā deus sup angelos exaltauit in potestate ꝛ efficacia miraculorum.cciij.E
Eadem post beatā virginē dicit spes miseroꝝ ꝛ consolatrix oppressoruz. Ibidem.ꝛ.ccvj.C
Katherina arcui celico siue iridi cōparatur triplici ratione.cciiij.ꝛ sermone sequē.per totum
Katherine triplex virt⁹ in iridis generatione designata.cciiij.B C.

Eiusdē pfectionē ī donis nulla huma na lingua pt explicare.ibidē.C
Katherinā ī viribꝫ supioribꝫ quō to ta trinitas adornauit.Ibidē
Katherina angelo q̄ vnū pedē posuit sup mare:alterꝫ sup terrā assimila/ tur.cciiij.E.
Eiusdē puilegia laude diuīa/āgelica ⁊ hūana efferūt.ibidē F
Katherinā vt speculū pfectiōis ⁊ di/ gnitatis deuote ꝯtēplātes triplicez fru ctū ꝯseq̄nt.Ibidē
Eiusdē ꝟtuosum exēplar ꝯsiderās ad amorē diuinū inflāmat. Et exinde triplici fructu puilegiato donabit. Ibidē in finē
Katherine sapīa ex duobꝫ actibꝫ cla/ ret:intiori.s.⁊ extiori.ccv.A
Eiusdē ꝟginal decor tāt⁹ fuit vt corp⁹ ei⁹ nō hūanis sꝫ tm̄ angelicꝫ māibꝫ ꝯtrectari debuit ⁊ sepeliri.ibidē C.
Itē q̄re i mōte sinai sepelit. Ibidē
Katherina regina astās a dextrꝫ dei ⁊c.ibidē D.
Katherina vt arc⁹ celestis data ē no/ bis ī triplex signū.ccvj.C.
Eiusdē pietas ⁊ miscdia sūt duo vbe/ ra ⁊ duo hynnuli.Ibidē
Katherine meritis clauda q̄dā san/ tur.Ibidem.
Katherine noīs īterp̄tatio.Ibidem.
Nā oē regnū diaboli dstruxit.Ibidē
Katherina nob bñficia sue pietatꝫ i/ pēdit tripl'r.ccvj.p totū

Lachryme ꝟt⁹ exp̄mit.cxlviij A.⁊.clxxiij.C
Lāguere/ardere ⁊ amare di stant notabil'r.ccvj.D
Lāguor amoris aīe q̄d sit.cxv.D.Et cxvj.D.⁊.cxcvij.in fine.
Lapidibꝫ q̄nq̄ Goliam ꝓsternim⁹. ser.clxxij.E.
Lapidū noīe ꝑpetuū ⁊ īdeficiēs gau/ diū celi designat.clxxvij.A D
Lapides strati pr̄iarchas ⁊ ꝓphas si/ gnificant.clxxx.A
Lapide saphyri apl'i itelligūt. Ibidē.
Lapidibꝫ sculptis martyres desig̃nt.
Lapide iaspide accipiūt (Ibidē doctores.Ibidē
Lapides desiderabiles st̄ ꝟgies.ibidē
Laquei tres ī mdo q̄s sancti euolādo euadūt.ciij.D
Laudāt scti in pr̄ia deū spēal'r de tri/ bus.cxcvij.C
Laurēti⁹ semē triplex semīauit.cv.A
Laurētij tormentū seuissimū colligit ex tribꝫ.cvij.A B
Idē ꝯ ignē extiorē triplici igne intiori forti⁹ vrebat ī mēte.ibidē C D
Idē ꝯ penā adustiōis triplex refrigeri um sensit.ibidē D
Laurenti⁹ ꝯ penas acerrimas tripl'r ꝯcertauit.ibidē E
Laus ⁊ reuerētia nob ab hoībꝫ exhibi ta q̄lit ē recipiēda.cxx.C.in.ij.
Laus nr̄a erga sctōs q̄lis eē debeat. ser.cliij.B.ī fi.
Legatio Marie ꝟgini a deo facta fu it pacis ⁊ salutꝫ.pt̄z p tria.xlviij.B
Itē fuit familiarissima:qd ostēdit ex tribꝫ.Ibidē
Itē fuit dulcissima triplici rōne.ibi/ dem D.
Leo supbū hoīem desig̃t.cliiij.C
Lex amoris q̄d sit ꝓprie.xxxviij.C.i.ij.
Liberatio hoīs pctōris a carcere peti tria req̄rit.cj.A B ⁊c.
Ligni vetiti esu hūana natura triplex dānū incurrit.cxxix.A
Locutio spōsi ad sponsam qualis sit. ccxiiij.C
Loth ereptio de sodomis m ysticatur ser.cxlv.D.
Lucas euangelista a duobꝫ p̄ncipalit extollit:vite vicꝫ sctitate:⁊ scie cla/ ritate.clxiij.A

Alphabetica

Lucas triplici lumine diuitus fuit il lustrat⁹. Ibidē
Luce ꝟgitas ex tribꝰ laudat̄. ibidē A
Luce doctrīa celebris ⁊ famosa ex tribus. ibidē B.
Idē nob̄ exēpla tria ꝑfectissime religionis reliq̄t. ibidē B
Luce euāgeliū triplici auēte fulcitur ser. clxiiij. B
Luce doctrina ꝑ lumē designat̄ triplici rōne. ibidē D
Lucerna ciuitatꝭ supne q̄re chr̄s dicitur. clxxvij. B
Lucie ꝑfectio i tribꝰ oñdit̄. vij. A. ⁊c̄.
Lucie fortitudo ex tribꝰ claret. Ibidē.
Lucia tria tormētoꝝ gn̄a supauit. vij
Luciā ignis ledere nō potuit (E. Ibidem E F
Lucia mortis inducias īpetrauit propter q̄ttuor. ser. vij. F
Lud⁹ aīe deuotio est. vj. E
Lumē sapie res nobilissima: ⁊ aniam ineffabil'r nobilitat. cxix. C
Lumis diuini influxu mēs rōnal' triplicē fructū ꝯsequit̄. ccxij. E
Lux circūfulgēs Paulū tria in se notabilia habuit. xxxiij. C. ⁊ i Paulo tria ꝯstituit. Ibidē.
Luxurie ꝓgressus ⁊ finis Et remediū potissimū ꝯ̄ eādē. clv. A B.

Magi chr̄m adorātes triplicē ꝯditōez hūere. xxiiij. A
Magoꝝ inq̄sitō circa natū pueꝝ ex tribꝰ cōmendat̄. xxv. A.
Magi vñ sciuer̄t q̄ noua stella chr̄istū natū indicaret. Ibidē.
Mala tria hō ex ꝑma ꝑuaricatiōe incurrit: ꝯ̄ q̄ ē triplex bñficiuꝫ crucis
Maloꝝ ꝯsortia sūt (chr̄i. ij. B. ⁊c̄. fugiēda ꝓpt̄ tria. xcj. C
Māna figurabat corp⁹ chr̄i triplici rōne. ser. liij. ꝑ totū.
Māna gaudiū celeste significat triplici de cā. lxj. C.
Māna illd̄ colligētibꝰ ē triplex egressus necessari⁹. ibidē D.
Māna diuie dulcedīs degustare volēs tria debꝫ hr̄e. lxj. D.
Māna liq̄fiebat ad solē: ⁊ ad ignē indurabat̄. xciiij. D
Māna cuilibꝫ deuoto sapiebat ad libitū: sꝫ nō rebellibꝰ. cxxxij. D
Man⁹ chr̄i i cruce apte affixe ⁊ ꝑforate: ⁊ q̄re. lvj. C.
Marc⁹ euāgelista ex tribꝰ cōmēdat̄. ser. lxij. A. ⁊c̄.
Marci triplex p̄rogatiua pre ceteris euāgelistis Ibidē B.
Marc⁹ āgel⁹ d̄r ob triplicē gr̄am. lxij
Idē a triplici corruptōe im (A. ⁊c̄. munis fuit. ibidē A.
Idē euāgeliū suū scp̄sit duplici līgua greca rome: latina aq̄legie. ibidē B
Marc⁹ legat⁹ celestꝭ tribꝰ modis: q̄ fortis/dulcꝭ ⁊ vtil'. Ibidē C
Marci volat⁹ ꝑfectionē vite indicat q̄ ex tribꝰ liq̄t. lxiij. A.
Marci ꝑ mdm laboriosissim⁹ discursus. lxiij. C
Marci doctrina ex tribꝰ cōmēdabil'
Marci euāgeliū d̄r eter (lxiiij. A. ⁊c̄. nū triplici rōne. ibidē C.
Margareta tripl'r chr̄um gl'ificauit
Margarete oīo oī exaudi (xcj. A tiōe digna fuit. ibidē B
Eadē tria tormēta ꝑtulit. ibidē. C
Margareta hostē triplicē d̄uicit. ibi
Marie scti̅ficatio i vtero (dē C D alioꝝ scti̅ficatoꝝ i vtero scti̅ficatio nē i tribꝰ excedit. v. D
Maria arca testamēti. vj. E
Marie reuerētia i salutatiōe angelica ex tribꝰ attollit̄. xlviij. C
Maria mysteriū icarnatōis ⁊ ꝯceptionis chr̄i sup oēm purā creaturā ꝑfūdi⁹ itellexit ⁊ penetrauit. xlix. C.

Tabula

Maria mulier sole amicta. Ibidem
Maria quō dicit gra plena cum adhuc plus capere potuit. Ibidē D.
Maria fons puus in fluuiū magnū creuit. Ibidem post D.
Maria cerne ꝓpat triplici cōdictiōe. l.
Marie ex cōsensu in incarnat (protionē triplex nobis puenit fructus Ibidem L. in fine
Marie duplex scrificatio. l. D.
Maria p arcā Noe designat. cx. B
Maria arca Noe. Ibidem
Jrē bozt cōclus z fons signat. Ibi.
Marie ꝓpassio in filij passiōe inenarrabilis. lv. B.
Marie christus primū apparuit resurgens a mozte. lvij. E.
Maria triplex regnum possidet. sermone. cvij. per totum
Maria pre oīb⁹ puris creaturis in regno gre triplr fuit firmata. Ibi. B.
Maria circa filij passionē triplicem habuit firmitatē. Ibidem
Marie triplex prās i regē miscōie. ibi
Maria i assūptiōe tria regal (dē L. ista insignia accepit. cvij. in fi.
Marie assumptio ex tribus astrollit. ser. cix. per totum
Maria in triplex cellariū introducta
Maria ad celestē gloriam (ibiō. B. triplicter introniſat. Ibidem L.
De Maria i assūptōe angeli triplicē ingemināt admirationē. cix. L
Maria in triplicē domū christ hic in mūdo introduxit. Ibidem E.
Marie assūptio fuit ei sūme delectabilis ꝓpter tria. Ibidem D.
Maria triplici beneficio est priuilegiata. cix. in fine.
Jn maria mētes deuote letari debēt z exultare ꝓpter tria. cx. B
Marie bñficioꝝ diffusio p vbera signatur. Ibidem B.
Maria regnum celeste cū christo diuisit. cx. ante B.
Maria triplicia bz vbera. Ibidez B
Marie vbera trib⁹ rebꝰ assil'ant: scilz bor⁹/turri/z binnul gemell. cx. L
Maria palme cōparat. Ibidem
Maria in assumptiōe oīnat: bonozatur: cozonat. cxj. per totuz
Maria deum z mentē deuotam inhabitat. cx. L.
Maria triplici oīnatu decozat. cxj. B
Maria triplex exēplū nobis relinquit imitandū. Ibidez B.
Marie sub pedibꝰ luna deprehendit Ibidem L.
Maria pauperatez in summo coluit. ser. cxj. D.
Maria cozōata cozona stellaꝝ duodecim intelligit tripl cir. cxij. B B.
Maria ad accipiendū cozonā ter leygitur vocata. Ibidē L.
Marie natiuitas eximie collaudat ex tribus. cxxv. per totum
Marie domꝰ vicz cōscientia supra firmā petrā edificata. Ibidem B.
Maria solio triplicem ꝓpietatem a christo obtinuit. Ibidez D. in fine.
Maria domꝰ dei nobilissima ꝓpter septē dignitates. cxxvj. p totū.
Jn maria nisi trā trinitas habitacuꝝ gratissimū reppisset/nature humane gratiā suā in ꝓpetuū subtraxisset. cxxv. B. in fine. et. cxxvj. L. et cxxvij. L.
Maria quō gratia plena. cxxvj. L. et cxxvij. F.
Maria fide: spe: charitate excellētissime donata. cxxvj. D
Jn maria triplicem thesauz brissima trinitas recōdidit. cxxvj. B.
Marie ozt⁹ duplicit cōmendatur: scz quo ad diuinā predestinationez z internā sanctificationē. cxxvij. A.
Marie ozt⁹ triplicter fuit prefiguratus. cxxvij. B L D.

Marie ortū de⁹ figuris p̄ostēdit/ꝑ ꝓ phetas repromisit/ꝑ angelū nūcia uit.cxxvij.per totū.
Marie ort⁹ p̄me lucis creatiōe p̄figu ratus. Ibidē B.
Idē ort⁹ ꝑ arcā noe ꝑcat̄.cxxvij.C
Mariā circa angeli tria mirant̄.ser mone.cxxviij.B
Maria virga aaron. Ibidē C.
Maria fons paru⁹ crescēs in fluuiū magnū ⁊ in lucē solēq; ꝯuersus.ser mone.cxxvij.post F
Maria ꝟtutib⁹ domisq; repleri nequi uit donec eam dei filius diuinitate repleret. Ibidē F.
Marie natiuitas per virgā signatur triplici ratiōe.cxxviij.ꝑ totū
Marie puritas/fecūditas/benigni tas depromit̄. Ibidē B C D.
Ex his trib⁹ triplicē fructū consequi mur. Ibidē D ad finē.
Maria magdalena lauit/tersit/vn xit pedes iesu:ꝑ q̄s hūanitas chri sti designat̄ q̄druplici obsequio fo uenda.xcij.A.
Maria magdalena marthe preferk̄ quadrupliciter. Ibidē C.
Eadē apl̄is i q̄ttuor p̄ferk̄.xciij.ꝑ totū
Marie magdalene cōuersio ex duo bus causabat̄.xciiij.A
Maria magdalena chr̄m tripl̄r dile xit:⁊ ab ip̄o tria ꝟba audire meruit ser.xciiij.A B ⁊c̄.
Marie magdalene aīa tripl̄r lique facta.xciiij.D
Martin⁹ cōmēdat̄ ꝑm triplicē statū scz actiuoꝝ/ꝯtēplatiuoꝝ ⁊ prelato rum.clxxxvj.et.clxxxvij.ꝑ totū.
Martin⁹ fuit mūdi ꝑfectissim⁹ cōtē ptor/dei deuotissim⁹ orator et fer uentissim⁹ amator.clxxxvij.ꝑ totū.
Martin⁹ fuit dilect⁹ ⁊ amabilis toti trinitati. Ibidem A
Martin⁹ orabat tripl̄r.clxxxvj.C.
Martinus spm̄sanctum ad tria rece pit.clxxxvij.D
Idem opera pietatis in summo exer cuit. Ibidē.et.clxxxviij.E
Idē iridi cōparat̄ ob tria.clxxxviij.ꝑ totum.
Idem virginitatē seruauit:⁊ ideo ei⁹ corpus trib⁹ lucidis ⁊ ꝑspicuis cō parat̄.clxxxviij.C.in.j.
Martin⁹ cōmendat̄ ꝑm triplicē sta tum.clxxxix.ꝑ totū.
Idem placuit deo in statu militari tri plici ꝟtute.clxxxix.A B.
Martin⁹ deo dilectus ob virtutē tri plicem. Ibidē C
Idem translat⁹ est ad eternā felicita tem tripliciter. Ibidē D.
Martyrib⁹ in hoc mundo tria dona deus dedit.lxj.A
Mattheus dupliciter cōmendatur. ser.cxxxiiij.B C.ꝑ totū
Mattheus vitam veterē deseruit tri pliciter. Ibidē D E.
Mattheus sol⁹ inter christi discipu los apostolus/euāgelista ⁊ martyr existit.cxxxv.A.
Mattheus fuit perfect⁹ in vita acti ua ⁊ contēplatiua.cxxxvij.B.
Mauricius ⁊ socij eius triplex regnū vicerūt.cxxxviij.per totū
Iidē iusticiā operati sunt in vita acti ua ⁊ contēplatiua.cxxxix.ꝑ totū.
Iidē vite ꝑennitatem ꝯsecuti sunt per tria.cxlj.per totū
Eorūdē fides fuit tripl̄r ornata. Ibi.
Mens humana dicit̄ tenebra tripli ci ratiōe.xij.B
Mens deuota quō ad p̄libatoriā de gustationē dīne suauitat̄ ꝑtingat.
Mēs deuota qn̄q; vno ocu (xliiij.B lo tm̄:qn̄q; duob⁹ diuinā p̄ntiā cō templat̄.cxxxij.D
Mentis incōtaminabilis puritas ex duob⁹ innascit̄.clxiiij.B

Tabula

Mens deuota solũmõ in bono dino debet delectari ꝓpt̃ tria. clxix. ꝑ to.
Mens pia si deo iugiter vniri velit: tria in se habeat. ccciiij. D
Mẽs quã deꝰ inhitare dignet̃ puritate maxia fulget̃ dz tripl'r. ccxij. A
Mens deuota vt a vbo et'no istruat̃ triplici ꝑfectiõe disponi dz. Ibi. B
Mens rõnalis/mõti/ꝛ mõti mirrhe cõpat̃ ꝛ quare. ccxiiij. C
In mẽte renouata spõsus tripl'r req̃escit. cc iiij. D
Mensaꝫ celestis cõuiuij/pr̃ ꝑat/filiꝰ ornat ad eã spũsscrũs cõuiuas lo/
Mercedẽ triplicẽ deus (cat. lxx. E
sctis dabit in vita btã. cxlj. D
Meridie inueniendꝰ est puer christꝰ quẽadmodũ ꝛ magi iuenerũt. xxvj
Meridie spõsus dicit̃ cuba/ (A B
re ꝛ pascere. xciiij. E
Michaeli archangelo facit eccl'ia festum singl'arit̃ ꝓpter tria: cxlviij. A
Michaeli deꝰ cõmisit tria officia nobis sũme necessaria. cxlviij. B C
Michael prius princeps synagoge/modo factꝰ est p̃nceps eccl'ie. Ibidem. B F. Idem bñficia olim exhibita israelitis corꝑalit̃ iam nob̃ spũaliter exhibet. Ibidem
Michael triplex preliũ gessit ꝛ semꝑ vicit. Ibidem E
Miscdie exercitiũ tria req̃rit. lxxij. B
Miscdie spũalis opera plurima nota. clvij. C. in tertio
Mititatꝫ ꝯmendatio. clxxiiij. C
Mitis quis sit. Ibidem
Mititatẽ amplecti debemꝰ ꝓpt̃ tria eius bona. Ibidem
Mors corꝑalis est iustꝫ desiderabil' ꝓpter mlta ip̃ius bona. cxlij. D
Mori debet quilibet sibi ip̃o tendẽs ad ꝑfectionẽ ꝑ veraꝫ humilitatẽ et plenariũ sui ꝯtemptũ. clxv. D
Mors spũalis triplici gradu ꝑficit̃. sermone. xxxvj. C. ꝛc.
Mors spũalis alit̃ actiuis aliter cõtingit ꝯtẽplatiuis. Ibidẽ. D. F.
Mors spũal' q̃busdã g̃dib̃ ꝑficitur.
Mori dz hõ sibijp̃i in vita (Ibi. E
actiua trib̃ gradib̃. cxxxvij. B
Mors corꝑalis est iustꝫ desiderabilis ꝓpt̃ mlta ip̃iꝰ bona. cxlij D.
Mori debet q̃libet sibijp̃i tendẽs ad ꝑfectionẽ ꝑ verã hũilitatẽ ꝛ plenariuꝫ sui ꝯtemptũ. clxv. D.
Mortẽ scti rõnabiliter desiderãt ꝛc. sermone. clxxvj. E.
Mortuis cõpati ꝛ pie subuenire debemus. clxxxj. A.
Mortuoꝝ statꝰ nobis in triplex speculũ ꝓponit̃. clxxxj. ꝑ totũ.
Mortuis ꝯiungimur triplici vincl'o
Mors opat̃ furi/histriõi (Ibidẽ D
ꝛ p̃doni. ser. clxxxij. B C D.
Mors meditãda ꝓpt̃ tria. clxxxij. ꝑ to.
Mortis memoria est nob̃ remediuꝫ ꝯ̃ supbiã: auariciã: ꝛ carnis lasciuiam. ser. clxxxiij. A.
Mortis memoria causat in nob̃ triplicẽ vtilitatẽ. Ibidẽ. B C D.
Mortis ꝑspice celeritatẽ: dubietatẽ: ꝓpinquitatẽ. Ibidẽ. C.
Moriẽtiũ q̃dã valde boni: q̃dã valde mali: q̃dã medij q̃b̃ sol' suffragia eccl'ie ꝓsunt. clxxxiij. A.
Mori nos oꝑtet spũal'r vt ꝯseq̃mur vitã et'nã. Et h̃ tripl'r. q̃dã ei moriũt̃ ꝑ chr̃o: q̃dã in chr̃o: ꝛ q̃da cũ chr̃o: Ibidẽ ꝑ totũ.
Mori ꝑ chr̃o ꝯtigit dupl'r. ibidẽ. B.
Mortificãda est caro q̃ntũ ad tria.
Mortificãdꝰ amor carnis (ibidẽ C.
tripliciter. Ibidem. D.
Mors actiuoꝝ ꝛ ꝯtẽplatiuoꝝ notabiliter distinguit̃. Ibidẽ. D E.
Mors triplex oi hoi formidãda. ser.
Mulierꝫ nomẽ: ẽ dignꝰ (clxxxv. A.
ꝛ ꝑfectꝰ noie v̄gis ꝑ anagogen. ser.
Mundꝰ tria appetit q̃ (cxcviij. A
Aug. ꝯtempsit. cxxij. D.

Alphabetica

Mūdus ꝯ nos duplicē aciē ꝓducit: ⁊ quō vincendus.cxliiij.B
Mundi gloria fallax.clv.D
Mūdi vanitatē q̄rūt triplices studē tes curiosi ⁊ ambitiosi.clv.L. Contra quā vanitatē ē triplex remediū. Ibidem D.
Mundana sunt vmbra eternorū. sermone.clxxxviij.L.in scdo
Mundani fatui sunt. Ibidem
Mundo mori ⁊ crucifigi distāter se habent.cxcviij.B
Muro triplici aīa vt ciuitas cingit. ser.ccxiiij.A
Mutabilitas triplex Marie subijcitur.cxj.L D E.

Natiuitatis christi multiplex vtilitas precipue claret i tribus.xv.L.
Natiuitates tres duntaxat ab eccl'ia celebrant: ⁊ q̄re.lxxxiiij.A
Nata nos īuitat ad chr̄m vēire.xlj.A
Natura humana esu ligni vetiti triplex damnū incurrit.cxxix.A.
Nequā ꝑu⁹ tres in se malas habet cōditiones.clxxxvj.B.
Nicolaus dupl'r cōmendat.iij.A.
Nicolai ꝺuotio ex tribꝰ colligit.iij.B
Nicolai ꝑfectio ꝑ petrā ꝺsignat.iij.A
Nicola⁹ ꝯpat petre acutissime/durissime/⁊ sublimissime.iij.B L D.⁊c̄
Nicolai sublimationez in ep̄atu tria cōmendant.iij.F
Nicolai pietatē tria declarant.sermone.iiij.A B.⁊c̄.

Obediētia triplici circūstantia ꝑficit.xxiiij.E.
Oblatio q̄ quis offert vel offert se religioni est maxima ⁊ dignissima.cxxj.L.
Obstinatio nimia deijcit hominez in triplicē notabilē defectū.xxiij.B.
Ociositas quanta mala doceat nota. ser.cxxxviij.A.in scdo
Occultatio triplex figurabat occultationē chr̄i in sacramēto eucharistie ser.lij.A B L.
Occultatio chr̄i i eucharistia ex tribꝰ mirabilis reddit.lij.D
Oculus/lusc⁹/lipp⁹ aut maculosus deo offerri nō debet.cxiij.B.
Oculus intētionis sit pur⁹: simplex: ⁊ rectus. Ibidem
Oculi duo aīe qui sint ⁊ quō excecātur.cl.D.
Oculus aīe duplex: sinister ⁊ dexter ser.xxiij.L.⁊.cxcix.A
Ocul⁹ amoris multas habet nobiles ꝓprietates. Ibidem B.
Ocul⁹ mētꝭ valde pur⁹ esse debꝫ in q̄ sapiētia dei dꝫ inhabitare.clix.D
Oculus pudicus quis sit.clx.A.
Odiū sctm̄ ꝑfectoꝝ nota.cxlj.B
Odore triplici trahit ⁊ delectat sponsus.lxviij.B.
Odor de ossibꝰ sctī Aug. ꝓdiēs mirabilis fuit q̄druplici rōne.clx.D
Oleū triplex de triplici loco beat⁹ Nicolaus fudit.iiij.D
Olei materialis quattuor ꝓprietates instar quarū oleū spirituale gratie scꝫ decoratur.lxxj.L.
Oleū miscōdiam significat.lxxij.B
Onere triplici grauamur in hac vita ser.xlij.A.⁊c̄.
Onus triplex triplici suaui iugo chr̄i alleuiatur.xlij.L.
Opera nr̄a sunt iualida ad satisfaciēdum deo nisi virtute passionis chr̄i fecundētur.lvj.A.
Opera bona sunt in triplici differentia.clvj.L
Opera iusticie specialiter in tribꝰ consistunt.clxxvj.D
Opus summū q̄d de⁹ in creatura oī operat quid sit.clxviij.E

Opus deo summe delectabile est mē tem deuotam sua p̄sentia reficere. ser.cxij.B
Opera bona hilariter facta deo sunt delectabilia: sed cum tedio ꝛ tepiditate opata sunt ip̄i abomiabilia ꝓpter duo.cciij.L
Oratio vt exaudiat̄/tria requirit.ser. xcj.A B.ꝛc.
Orōnis deuote v̄tus ꝛ efficacia.cxlvj A.ꝛ.ccvj.A.
Orare spū ꝛ orare mente quid sit.ser. clxxxvj.L
Orare sp̄ quō debem⁹.Ibidē.
Ordinis celici pulcritudo g̃dibꝫ tribus ꝯficit̄.clxxvij.L
Ort⁹ ꝯclusus aīa d̄uota q̄re d̄r.ccx.E
Ossa vires sup̄iores anīe designāt triplici ꝓprietate.cvij.D.
Ad idē.ꝛ quō talia ossa mortē eligūt. ser.cxcviij.B
Osciculū q̄ddā in ciuitate Greuērode: mirabiliū v̄tutū opatiuū. Naꝫ ex eo sic arido fluit sanguis/lac/ꝛ mel.cciij.E
Ostiū celi pctō Ade duobꝫ vectibus fuit clausum.xv.D.

Patientie opus pfectū claret ex duobꝫ.clxxiiij.A.
Patiētie v̄tus tria ī nobis bona opat̄.ibidē B
Patiētia v̄a cōmēdat̄.clxxix.A
Pallij noīe celeste gaudiū rite desig̃tur.lxx.L
Panis angeloꝝ q̄s sit.cxxxij.D.ꝛ similr̄.cxxxiij.L.
Pane angeloꝝ mētes deuote triplici ter reficiunt̄.cxxxij.E
Panem triplicē beata Elisabeth non comedit ociose: sed operose.sermōe cxcj.L D
Panē pictū lingit in pariete q̄ tp̄alia sectat̄.cxcv.L
Papa solus habꝫ plenitudinē ptātis alij aūt ep̄i vocant̄ in partē sollicitudinis.xl.L
Papa ꝯtra votū paup̄tatis ex regula ꝓfesse non potest dispensare.ser. cxxj.L.
Parabola de drachma p̄dita exponitur.cxlv.B.
Paradisus mens deuota d̄r triplici ꝓprietate.cxix.D
Paradisus triplex flumīe gr̄e irrigatur.ser.ccvij.D.
Parentes ꝛ amicos odire ꝛ diligere quō debem⁹.cxlj.B.
Parētes quō amādi sūt amore nāli: ꝛ quō nō.clxxxiiij.F
Parisiensis doctor fuit actor s̄monū istoꝝ.vj.L.in fine
Passeribꝫ assimilant̄ scti triplici ratione.ciiij.A.ꝛc.
Passionē chr̄i reuoluēs anīa deuota tria meditet̄.x.D
Passiōis chr̄i acerbitas p̄maxīa ostēdit̄.lv.A.ꝛc
Passiōe chr̄i nob̄ triplex fruct⁹ emersit.lvj.A B ꝛc.
Passio chr̄i ꝓp̄t efficaciā noīe triplici exp̄mit̄.xcv.B
Passio chr̄i ē meditāda.ciiij.L
Passiōis chr̄i sp̄ memoriā h̄re debemus vt diabolū vincam⁹.cxxix.B
Nā ꝯ oīa ei⁹ tētamēta ip̄a ē remedium efficacissimū.Ibidē
Passiōes hui⁹ tp̄is q̄re nō sūt ꝯdigne ad eternā gl̄iam.cxxxj.F
Passiōes s̄t vtiles ad q̄ttuor.Ibidē.
Pati debem⁹ p chr̄o volūtarie ꝓpter tria.lxj.B
Pater celestis dedit nob̄ filiū suū oīmō q̄ donabilis fuit: pt̄ꝫ ex quattuor.xvj.A B.ꝛc.
Paul⁹ triplex vas electionis fuit.ser. xxxiij.A.ꝛc.
Paulus vas singular̄ gratie reddit̄

mirabile ꝓpter tria.xxxiij.A B
Pauli persecutio cōtra eccl'iam ex tribus grauis erat. Ibidē
Pauli ad ꝯuersionē tria concurrunt Ibidem B.
Pauli ꝯuersio ꝓponit nobis i triplex imitatiōis exemplū.xxxiij.in fine
Paul⁹ vas doctrinal' sapie.xxxiiij.A
Idē fuit triplici p̄dit⁹ sapia. Ibidem
Idem predicauit verbo/exēplo/martyrio. Ibidem A B
Pauli p̄dicatio sup alios apl'os reddit cōmēdabilis ex tribꝰ.xxxiiij.C.
Paul⁹ vas mirabilis patiētie/ꝛ hoc in triplici genere passionū.xxxv.A.
Paul⁹ mentali affectiōe triplicit' afficiebatur.xxxv.B
Paul⁹ fuit omni saxo durior/oī colūna imobilior/ꝛ omni adamāte fortior.xxxv.C
Pauli triplex p̄rogatiua super alios apl'os. Ibidē D
Paulo nomen apostolat⁹ per excellētiā conuenit. Ibidē
Paulus in tribus scholis suā didicit sapientiā.lxxxvj.A
Paul⁹ tres salt⁹ fecit. Ibidē E
Circa pauli corpus post mortē quattuor mirabilia ꝯtigerūt. Ibidē.
Paul⁹ nobis imitādus ꝓponit triplici actu ꝟtuoso.lxxxix.et.xc.ꝑ totū.
Pauli p̄dicatio certamen dicit' ꝓpter tria.lxxxix.A
Paulus in sua doctrina certauit tripliciter. Ibidē B.et in hoc nob imitandus. Ibidem
Paulus q̄ꝫ virtuose fuerit conuersatus.xc.per totū.
Idem omnia terrena ꝯtempsit ꝓpter tria.xc.B.
Idem fuit virtuosi augmēti feruid⁹ emulator. Ibidem C
Paulus fuit dn̄ice passiōis p̄cipuus imitator. Ibidē D.
Paupertatis volūtarie christ⁹ est amator/doctor ꝛ remunerator.xiij.C
Paupertas spūs tres habeat circunstantias.xxiiij.E
Pauperes volūtarij cui choro angelorū associant'.lxvij.E
Pauperes qui per pedes christi accipiunt quadruplici officio sunt ꝓsequēdi.xcij.B
Paupertatis triplicis christ⁹ nobis exemplū reliquit.cxxj.C
Paupertatis ex ꝓfessiōe regulari/et ei⁹ que volūtarie ex voto tn̄ assumit' q̄ sit distinctio. Ibidē
Paupertatē altissimā christus seruauit ꝓpter tria.clxv.B.
Paupertatē amplecti debem⁹ ꝓpt' tria. ser.cxcij.A.
Pax est seruāda.xxvij.C.
Pax quātū sit bonū.clxxxviij.in finē
Pctōrū status miserabilis ex q̄ttuor claret.c.B
Pctōrē angel⁹ triplicit' impedit ꝛ retrahit a peccato.cxlv.B C D.
Peccatū mortale mors dicitur anime.clxxxv.B.
Pctōr d'r mortu⁹ trib⁹ de causis.ibi.
Peccator etiā in hoc mūdo penas inferni p̄sentit. Ibidē C
Pctōr arbori cōparat'. Ibidē.
Pedibꝰ chr̄i hūanitas ei⁹ designatur quadruplici obseq̄o venerāda.sermone.xcij.A
Pedes chr̄i sunt paupes q̄bꝰ silr hec q̄ttuor bn̄ficia exhibēda. Ibidē B
Pelagianoꝝ error de pueris nō baptisatis saluādis destruit'.lxv.A
Penas libēter pati debem⁹.ciiij.E.
Pena gehēne.cliiij.in finē.
Pnia tā parua quare iniūgit' aliquādo ꝑ mille pctis.lvj.A
Pnie q̄ttuor impedimēta.c.B
Penitētia perfecta tria requirit: que gratia in hoie operat'.cj.B

Tabula

Penitētia q̄liter eligēda.cxciiij.B
Penne sctōꝝ q̄d significēt.cxxxvij.D
Penne aie triplices.s.niuee/argentee deaurate.cxliij.F.
Pēne q̄ttuor q̄bꝫ aīalia sctā decorantur.iiij.ꝟtutes designāt.clxvij.A
Penne eedē quare bine ꝯiungūtur ꝛ bine corpa tegunt. Jbidē.
Perfectio vite in petro liquet ex tribꝫ ser.xxxix.A.
Perfecti tria esuriūt ꝛ sitiūt.xlij.D
Perfectiōis euāgelice sectatores a tribus cōmendant.clxv.ꝑ totū.
Perfecti i tribꝫ crescere dn̄t.clxxiij.E
Perfectio triplex sanctꝫ i hac vita cōfertur.clxxviij.B
Perfectionis virtualis sūmꝰ gradus ex tribus attingit.cc.D.
Perfectior quāto quis existit/eo humilior esse debet. Jbidē
Perseuerātia ꝯmēdat.cxc.F. Jtē ꝑseuerantie p̄coniū.cxlvj.F
Perseuerantiā itē nota.ccxj.C
Petri merita colligunt ex tribus.sermone.xxxix.A.
Petrus triplicē habuit perfectionē.s. vite/sapie/charitatis ac gr̄e. Jbidē
Petrꝰ tres mgr̄os habuit. Jbidē.C.
Petri fortitudo tripl'r ꝓbat. Jbi.D.
Petri hūilitas tribꝫ signis claret.ibi.
Petrus christo conformis fuit in tribus. Jbidem.D
Petro tria sua noīa adaptant. Jbidē
Petrus triplici ꝟtute singulariter decoratus fuit. Jbidē D
Petri māsuetudo liquet ex tribꝰ.ibi.
Petri sublimatio ex tribus cōmēdatur.xl.A ꝛc.
Jdem ex triplici cathedra triplicē sortitus est potestatē. Jbidē B.
Ad petrū spectat iudiciū omniū causarū ꝛ eccl'iasticarū ꝛ tp̄aliū. Jbidē
Petro singulariter date sunt claues regni celoꝝ triplici de causa.xl.D
Petrus triplici dono columbe pre ceteris apl'is est donatꝰ.lxxxvj.B.
Petrus verso capite crucifigi voluit triplici ratione. Jbidē.D
Petrus dicit a christo beatus tribus modis.lxxxvij.A
Petri firmitas fidei claret ex tribus
Petri feruor in charitate tri (Jbidē
plici signo colligit. Jbidē.
Petri hūilitas cōmēdat. Jbidē C
Petro in tribus cōformari debemꝰ. Jbidē D E F
Petri meritū copiosum ex tribꝰ colligitur virtutibꝫ.lxxxvij.A B C
Petri dilectio erga christū triplici signo demonstrat. Jbidē B
Petrus christū dilexit fortiter/dulciter/ꝯstanter. Jbidē E.
Petro tota trinitas iurisdictionē dedit super celū/mūdū ꝛ infernū.sermone.lxxxviij.B
Eidē a christo pre ceteris sunt tria priuilegia ꝯcessa. Jbidē A.
Pharisei spinas portabāt in fimbrijs ꝛ decalogū in brachijs.lxxxiiij.C.
Phariseos Jobes viperꝫ assimilauit duabꝫ de causis. Jbidē
Pictor nullus colores iridis perfecte potest figurare.cciiij.C
Platee hierusalē q̄liter auro mūdo sternentur.xliiij.E.
Pontifices idolorū latrones dicunt ꝛ fures triplici de causa.cxv.C.
Populus dei quis ꝓprie dicit.xlviij. post D.
Porphirius ꝛ iulianus cōtra christi euāgeliū ꝑfide latrarūt.cxxxv.D.
Porte inferi peccata dicūt triplici ratione.lxxxviij.B.
Porte due in iudicio aperient/celi videlicet ꝛ inferni.cxcij.D
Predestinatio diuina in scripturꝫ sacris multꝫ ꝟbis designat.cxxvij.A
Predicatores sunt vigiles a q̄bꝰ ani

ma deuota ꝑcutit/vulnerat ⁊ pal-
lio spoliat.cxvj.B
Predicatores molestātes ⁊ impediē-
tes ⁊c. dānabunt.cxxiiij.in fi.
Predicator siue doctor tria in se ha-
beat.clvj.D
Prelat⁹ debet esse dauid duplici vir
tute.xl.A
Prelati ad chorū dominationū assu-
muntur.ser.lxvij.C
Prelat⁹ ac quis ꝑfect⁹ tripliciter ascē
dere debet/⁊ sic christo in ascensiōe
ꝯformari.lxxij.E
Prelat⁹ ⁊ etiā ꝑdicator a trib⁹ debet
esse segregatus.lxxxj.B
Prelat⁹ mal⁹ ē peior diabolo.ibi.ī fi.
Premiū celeste habet triplicē condi-
tionē. Est em̄ luminosum/vigoro-
sum/dulcorosum.xvj.D
Premiū accidētale in btitudie elect⁹
suꝑaddit ipi auree trib⁹ modis.ser
mone.lxvij.A.
Presentiā suā de⁹ aīe deuote subtra-
hit duplici de causa.ccvij.A
Princeps quis tria in se habeat.ser-
mone.clxxxvij.D.
Proficiētes maxime diabolus tentat
sermone.viij.B.
Proficiēdū quō est assidue.xxxvij.C.
et.xlvij.B.et.ccxj.B
Proficiētes triplices sustinent tenta-
tiones.ser.xlvij.B.
Cōtra q̄s tria accipe remedia. Ibidē.
Proficiēdi conatū ⁊ modū paul⁹ oñ-
dit.ser.xc.C
Proficiēdi in melius feruor in trib⁹.
consistit.cxxxix.C.
Proficere oēs hoīes debēt:sed al'r ici
piētes/al'r ꝓficientes/al'r ꝑfecti.ser
mone.clxxiij.per totū
Proficere volētes q̄ incipiūt trib⁹ de
bent insistere. Ibidē A B C.
Proficere cupiētes in statu ꝓficiētiū
tria amplectant. Ibidē D.
Proficiāt ꝑfecti sil'r in trib⁹. Ibid. E
Proficiēdi conat⁹ in nob⁹ ex trib⁹ ina
scitur.⁊ notabil'r.ccxv.E
Prouidētia diuina hō a triplici ma-
lo preseruat.ccxiiij.A.
Proximi impfectio patiēter est feren
da.clxxiij.E.in tertio
Pueroꝝ tres ꝯditiones laudabiles.
Puritas mētis triplex:q̄a (ciij.B.
alia incipiētiū ⁊c.xxxvij.A B.⁊c.
Puritas mētis vt seruet tria sunt ne
cessaria.cxiij.B.
Puritas mētal' i trib⁹ ꝑficit.ccviij.A
Puritate triplici mēs illa r̄fulgeat q̄
diuine pñtie capax eē velit.ccxj.A.

Qualit dies ꝯceptōis marie
debeat noīari.v.A.
Questio scd̄a an illa dies
iuste ⁊ rationabil'r possit
celebrari. Ibidem
Querere spūal'r chr̄m regē tripl'r de-
bem⁹ iux̄ magoꝝ corꝑalē inq̄sitōez
Querēdus ē chr̄s cū mag⁹ (xxv.B
meridie.xxvj.A.⁊c.
Questio an paul⁹ rōnabil'r ꝓ frib⁹ op
tauerit eē anathēa a chr̄o.xxxiij.E
Qualit efflux⁹ creaturarū ⁊ spēaliter
intelligentiarū fiat a diuina essen-
tia.lxvj.C
Questio an tot hoīes saluabūtur q̄t
angeli ceciderūt. vel tot quot ange
li remanserūt.cxlvij.A.in fi.
Questio formidāda cūctis a chr̄o ī iu
dicio ꝓponet:cuius est hec imago
ser.clv.B.
Questio vtꝝ charitas tāta possit eē ī
hoīe q̄ in ea ampli⁹ ꝓficere nō pos
set.clxxviij.D
Questio an visio diuina sola beatifi
cet sine fruitione.lxvj.D
Quies aīe ī vl'neribꝰ chr̄i.ciiij.C.ī fi.
Questiones duas circa aīam hūanā
⁊ earū solutiōes ꝑspice.ccx.A.

Tabula

Rapi in ꝑmū/ecundū ce ter/
tiū celū quid ſit.lxxiij.L
Raptores veriſſime dicunt
q̄ de bonis ogibꝫ in ſe dei
gr̄a factis gl̄iant.cxxxvj.L
Recogitatio annoꝝ in anime amari
tudine multa in boie bona caulat.
ſer.clxxiij.B.
Rectus quis ꝑ̄ie dicat.lx.D. in fine
ct.lxxv.B.
Reddere bonū ꝑ bonū z malū ꝑ ma
lū:itē q̄ bonum ꝑ malo cuiuſmodi
ſit:xxvij.in fine.
Refulgētia formalis triplex in eſſen/
tia diuina reperit.xxxj.B
Redit⁹ ſanctoꝝ in patriā triplicē ha/
bet leticie materiā.xcvij.D.
Regalē dignitatē in boie tria conſti/
tuunt.xxiij.B.
Reges oīes esse debēt vt ſit eoꝝ ob/
ſequiū chriſto gratū z eis ſalutife/
rum. Ibidem.
Bidem.ciij.L
Regio triplex nūcios ſue leticie i chri
ſti reſurrectiōe deſtinauit.lvij.E.
Regnū celoꝝ tribꝫ boiꝫ generibꝫ ꝑpa
tū eſt a p̄ce celeſti.xcvj.B
Regnū glie maria notabil⁹ ex trib⁹
cōmendat.cvij.B
Regnū triplex vincēdū.ſ.carnis/mū
di z dei.cxxxviij.ꝑ totū.
Regnū carnis tres h̄z puincias. Ibi.
Regnum mundi tres poſſider ciuita
tes. Ibidem.
Regnū dei tres māſiōes ꝓtinet. Ibi.
Religioſi ad chorū principatuū aſſu
munt.lxvij.L
Religioſus nō pōt ꝓſentire electioni
de ſe facte ſine ſupioꝝ licētia.cxxj.L
Renūciatio ſeculi ꝑfecta in tribꝫ con
ſiſtit.xxix.B.
Repleri ſpūſcō mal⁹ eſt q̄ eodē dun
taxat ſanctificari.lxxiij.B.in ter/
tio:et.lxxiij.B
Repromiſſiones q̄ctoꝝ ſanctī a deo
adipiſcunt.cxl.per totū.
Rerū mundanaꝝ homo noret vani/
tatē z fluxibilitatē.xxj.L.
Reſurrectiōis ſpiritualis argumētū
tripler.lvij.B
Reſurgēres cū chriſto in corp̄ibꝫ glo
riōſis reſurrexerūt.lvij.B.f.B
Reſurrectio noſtra ſpūalis q̄lis eſſe
debeat. Ibidē D
Reſurrectiōis chriſti dies lumine tri
plici refulſit. Ibidē B B
Reſurrectiōis chriſti dies excellētiſſi
ma ꝑbat ex tribꝫ.lvij.L
Reſurrectio chriſti eſt vniuerſal⁹ lēti
ficatiua. Ibidē D
Reſurrectioni chriſti conformari de
bemus. Ibidē.
Reſurrexit chriſt⁹ tripl⁹/potēter/ve/
raciter/euidēter.lvij.B
Reſurrectio noſtra ſpūalis ealdē ha/
beat conditiōes. Ibidē.
Reſurrectiōis veritatē chriſt⁹ triplī
ci argumēto ꝓbauit. Ibidē L
Reſurrectionē ſuā chriſ⁹ ꝓbauit tripli
ci ſigno exteriori z triplici ſigno in
teriori.lix.per totū.
Reſurrectio ſpūalis actiuoꝝ treo ha
beat ꝓditiōes.lix.B B L D.
Reſurrectio ſpūalis contemplatiuo⁹
rum tria ſigna. Ibidē E f B.
Reuelatio diuinoꝝ ſecretoꝝ q̄ñq̄ me
ditatiōe ꝑcuia contingit:q̄ñq̄ ſine
meditatiōe.clxvj.L
Riui tres a corr̄ēte diuine voluptatis
fluunt.xliij.D
Rore mēs ꝑfecta aſſimilat triplici ra
tione.xxiij.L.
Rore quid ſignificēt⁹.cxxxvij.D
Rub⁹ moyſi cuiuſmodi fuerit diſpo
ſitiōis ſiue ꝓditiōis.lxxiij.L
Sacerdos aliquando ꝑ mille
pcis paruā penitētiā iniū
git z quere.lvj.B.

Sacerdotes boni maxima miracula operant/et in celis ad choꝝ ꝑtutū assumunt.lxvij.D
Sagittas acutas ⁊ ignitas nota sermone.clix.E
Saluti ꝓprie ⁊ alioꝝ quiuis imitator christi studeat ꝑcipue.ccxv.L
Sācti in patriā reuertunt vti messores/victores ⁊ reges.xcvij.D
Sancti in eterna gloria deo de quattuor beneficijs regratiant si gl'iantur.cij.per totū.
Sctitatis tria ꝑspice signa.clviij.L
Sanctitas quid sit ⁊ in quo cōsistat? ser.clxxij.B
Sanctificatio mētis rōnalis tria deposcit.ccviij.A B L.
Sanguis christi rubeus quō a peccatis lauat.ij.L
Sapere nō possunt celestia ac diuina nisi oīs terrena delectatio fundit⁹ extirpet.ccj.L
Sapientie plenitudinē mens deuota ardentissime debet desiderare ꝓpt triplicē eius fructū.clxij.E
Sapiētie plenitudinē pre oībꝫ doctoribꝫ augustin⁹ habuit. Ibidē ꝑ to.
Satisfactio perfecta tria cōcomitantia habet.cj.L
Sedere christū a dextris dei intelligit tripliciter.lxxij.D
Sedere autē ad dextrā meā nō ē meū dare vobis ⁊c̄.exponit triplicit.sermone.xcvj.A
Sessiōis noie ꝯgrue gl'ia celestis exp̄mit triplici ratiōe. Ibidem L
Sedes dei ⁊ agni que sit?cxx.E.
Seminare tenemur ꝓximis et angelis.ser.clxvij.B
Sēsus exteriores vt ianitores cordis sunt custodiēdi.xxij.A.
Sensus oēs corporei in patria ineffabili delectatiōe satiabuntur.sermone.clxxx.B
Serpentis prudentiā in tribus cōsidera.xxvij.B
Seruos dei inutiles se verissime appellant/etiā ꝑfecti.cxxxvij.E
Seruus bonus tria in se habeat.sermone.clxxxvj.A
Sigillum ⁊ signaculū in quo distēt? ser.clxj.A.
Sigillū suꝑmirabile deus pater paterno sculpsit in corde. Ibidē.
Singularitas nimia in actibꝫ ⁊ exercitijs hominē in triplicē deijcit defectum.xxiij.A.
Sitis triplex perfectorū.xlij.D
Societas Barnabe ac pauli ex tribꝰ est cōmēdabilis.lxxxj.D
Sol tribus horis citius est ortus die resurrectionis christi.ser.lvij.E. et sermone.lix.B
Sole quomodo etiam in vita presenti debem⁹ esse vestiti.cxj.B.in fine
Somniū sunt om̄ia tēporalia ⁊ trāsitoria.ser.clxxxij.D.
Sors in tēplo dei acceptissima q̄ sit? sermone.xlj.D.
Spei dignitas et excellentia.sermone.cxxvj.D.
Spiritussanctus requiescit in aīma triplici virtute redimita. sermone xxviij.A ⁊c̄.
Spiritumsanctuꝫ deus pater solus spirare non potest/et quare? sermone.lxvj.A.
Spiritussancti donum de triplici excelso in apostolos descendit.sermone.lxxv.B L.
Spūssanct⁹ ratiōe bonitatis sue triplicē effectū ī apl'is ē opat⁹. Ibi.L.
Spūssanctus apostolos in tribꝫ erudiuit.lxvj.L.
Spūssanct⁹ a quattuor locis in corda fideliū venit.lxxvij.D
Spūssancti motu tria ꝓximis cōmunicare debem⁹.lxxviij.E.

Spūsſcōe in baptisato tria operat. ſer. lxxx. L.
Spūsſcōe in baptisatū descendit in modū ignis/roris z dulcoris. Ibi.
Spūsſanctī pſentia in laurēcio triplicem causauit effectū. cvij. D
Spōsa spōsū diligat triplr. cxcvj. B.
Stella magos dirigēs diuinā gram significat: z hoc triplr. xxvj. L
Stella eadē in tribus ab alijs differebat: q̄ mysticant. xxvj. L
Stellā magi q̄re pdiderūt: z q̄d p hoc significet. xxvj. D
Stelle. xij. in corona marie zc. cxij. B
Stellarū ꝓprietates habent fratres beati francisci. cl. B
Stephan⁹ habuit duplicē gre plenitudinē: videlz sufficiētie z redūdantie. ser. xvij. B.
Stephan⁹ a triplici perfectiōe cōmēdatur. Ibidem.
In stephano plenitudo redūdātie q̄ druplicē habuit effectū. Ibidē B
Idē alios sanctos dupl'r p̄cellit: meritis. s. z exemplis. Ibidē L
Idē passus est p triplici cā. xviij. B
Idē de gl'ia cert⁹ erat ex tribꝰ. Ibi. L.
Eiusdē dilectio dilatata fuit sm oēm dimensionē. Ibidē. L.
Eidē in hac vita tria sunt ꝓuilegia cōcessa. Ibidem.
Stephani triplex trāslatio. cliij. D.
Steriles matres tres genuere viros sanctissimos: z supra bas anna beata. ser. xcix. B.
Studiū bonoꝝ stat in tribꝰ. cliij. B.
Studēt q̄dā q̄ druplici de cā. clv. L.
Sufficiētia triplex plene in ꝓsona patris reperit. lxv. B B zc.
Superbi bona tres ꝓditiōes vitiose. sermone. cliij. D.
Cōtra superbiā tria remedia bñ notan
Suspēdiū q̄le eligit aia (da. Ibidē devota. cxcviij. B
Symon z Iudas tria fūt a deo beneficia ꝓsecuti. clxij. B zc. et. clxviij. per totum.
Idē dupl'r a deo fūt electi. Ibidem
Eozūdē passio describit quantum ad tria. clxxv. L.
Idē apl'i triplex nobis pfectionis exēplū reliquerūt. clxviij. B
Idē sunt duo vbera/duo binnuli et turris eburnea. clxxv. p totū.
Eozundē doctrina vberibꝰ comparat ꝓpter tria. Ibidē. B
Idē binuli dicūt triplici rōne. Ibi. B
Idē montibꝰ cōparant ter⁹ ob equalitas. clxxvj. B B L.
Idē triplicē stillabāt dulcedinē. Ibidem D E
Syna in monte quare corpus catarine sepelit. ccv. L

Alentio q̄nq; duobꝰ et vno q̄d accipiēdū: z quō i eis negociandū: z q̄lit̄ geminent: z q̄ eis abutāt. clxxvj. L D.
Temperantia quanta bona in homine operet. clxij. F.
Tēperātia est vestis nuptialis: sine q̄ bō a conuiuio supno secludit. Ibidē
Tēplū materiale decet maxia scitudo triplici ratiōe. ccix. B B L.
Tēpli spūalis. s. aīe dedicatio notabiliter tropologisat p ea q̄ in tēplo salomonis ꝓtinebant. ccx. B
Tēplū dei ē aia fidelis: qō tribꝰ rōnibꝰ deducit. ccxj. p totū.
In tēplo aīe diuina ꝓsentia ostēdit tribus modis. Ibidē D
Tēplū spūale. s. mentē deuotā verbū eternū familiariter regit z dulciter reficit. ccxij. et. ccxiij. p totū
Tēporis bonꝰ noter b: cuitatē/abilitatē z irrecuperabilitatē/ymo z p̄cioſitatē. xxj. B.
Tempus nō est inaniter trāsigēdum

sermone.ccxv.C
Tpalia exēplo Marie ꝟginis sūt cō-
temnenda ꝓpter tria.cxj.D in fine.
et.lxiij.A
Teophili historiam ꝑspice cviij.C et
Terrenis inhiantes naturā (cx.A
z staturā hūanā euertunt.lxxij.C
Terrena aniam mirabilit incuruant
sermone.lxxxv.B
Terremot⁹ triplici ꝺ cā accidit.xcj.C
Thesaurū triplicē in deuota mente:
btā trinitas reponit.ccx.D
Tympanū tria in se cōtinet: z christū
significat.ccix.B in fine.
Timorē diuinū tria inducūt z nota-
biliter satis.xj.A B C
Tobie cecati z illuminati historia de
petōre exponit.cxlv.E
Thome ꝯfessio in fide ex tribꝰ reddi
tur cōmendabil.xj. ꝑ totum
Thomas ꝯfessus est chr̄i. z ptātem z
pietatē z harū quālibet triplici in-
dicio cognouit. Ibidem F G
Torrentis noīe btitudo eterna desi-
gnat: z quare? zc.xliij.D
Transfiguratio chr̄i aliqualit tangit
sermone.clxxij.D
Transit⁹ de hac miseria ꝑ mortē cō-
uenit oibꝰ hoibꝰ q̄ ad tria. Sz dif
fert i bonis z mal ēt triplr.xcvij.A
Trāsit⁹ triplex iordanis/triplicē scrō
rū transitum ex hac vita insinuat.
Transit⁹ triplex scrōꝝ ex b (xcvij.C
mdo in regnū.cxxix.D
Tribulatōes pn̄tis tpis admodū sūt
De trinitate btissima (vtiles.cxxxj F
mlta notabilia z p̄clara vide.lx.).
Trinitatis sacratissime nob tri (A zc.
plex bn̄ficiū inculcat.lxxviij.ꝑ to.
Trinitas inhabitādo Augustinum
i p̄m triplr benedixit.clviij.B
Trinitas btissima aq̄s viuas btis ꝓ-
pinat indiuise: z tn̄ q̄libet ꝑsonaꝝ
videt illas q̄si singularit ꝓpinare. z
b etiā triplicit.clxxj.C D E
De trinitate/q̄dā excellentissima z no-
tatu dignissīa ꝑspice.cxcix.C D E
Trinitas btā ꝑm sua appropata aiaz
delectabilit inhitat/iux̄ triū poten-
tiaꝝ ꝓprietatē tribus modis.ccvij.
Turris eburnea tria indicat (B C
sermone.clxxv.C

Vacare a quibꝰ dz aīa/de
dita ꝯtēplatōi.cxxxvj.D
Ubera chr̄i duo quibꝰ fi-
deliū mētes reficit.xv.E
Ubera q̄re sponsus habere dr (in fi.
z nō sponsa?xx.G in fine.
Ubera spōsi que sint: z quō meliora
vino.ccxiiij.B z.ccxvj.E
Ubera suauitatē z delectationē signi
Ubera btē Marie sūt (ficāt.xxix.B
ei⁹ bn̄ficia.ser.cx.B
Ubera triplicia hz btā Maria. Ibi.
Uenire ad chr̄m nos incitat/natura
gr̄a z gloria.xlj.A B D
Uerbū eternū vt splēdor mētes illūi
nat/qd sibi ꝯpetit triplici rōe.xxx.
Uerbū eternū ex eo q̄ est spe- (viij.C
culū z imago p̄tis: in b accipit tri-
plex informatio spūal zc.clxix.C
Uerbū eternū bti vidētes/in eo ꝑfe-
ctissime ꝯgnoscūt oēs creaturas z
q̄cq̄d ꝑtinet ad btitudinis rōnem.
sermone.clxxj.D
Uerbū eternū triplici rōne splendor
paterne gl'ie vocitat.ccviij.B
Uerbū dei est glad⁹ ex vtraq; parte
acutus z quō?cl.H
Uerbum dei triplicem habet virtutē
sermone.cxxxiiij.C
Ueritates tres circa effluxum ipsius
esse creaturaꝝ a deo nota.xxij.A
Ueritates item tres circa refulgētiā
om̄is speciei formal in essentia di-
uina. Ibidē B
Ueritas triplex vite doctrine z iusti-

cie ꝛc.lxxiij.B et.clxiij.B
Ueritates duas nota circa btissimaꝫ trinitatem.cxcix.D
Ueritas fidei/vt credat et ei firmit inhereat duo sūt necessaria.xij.A
Uestimenta tria christꝰ nob attulit.
Uestimēta sunt triplicia q̄ (xiij.B dā em̄ operiūt/quedaꝫ calefaciūt: ꝛ quedā ornant ꝛc. Sic opa bona in triplici differētia repiunt.clvj.C
Uestis nuptialis est cōformitas vite christi.ccxv.A
Uia q̄ itur ad chr̄m est arta laboriosa et ardua ꝛc.xlj.B
Uiatores q̄re dicimur.clxxvij.D.
Uicia oia passiōis chr̄i memoria sup antur.cxxix.B in fine.
Uicijs septē capitalibꝰ implicati a regno dei secludunt.clxxx.D
Uictoria q̄ quis seip̄m vincit in tribus ꝯsistit.ser.xxxv.C
Uidue ad quē choꝝ angeloꝝ assumē
Uigilandū est rectori ꝛ (tur.lxvij.E doctori seu p̄dicatori ꝛ hoc triplr.
Uigiles custodes ciuitatꝭ (lxxxij.A ꝛ muroꝝ q̄ sunt.cxvj.A
Uigilia q̄druplex.clxxij.E
Uincenti dabo māna absconditū ꝛc.
Uincimꝰ quō ꝛ qn̄ (explicat.lxj.E diabolum.cxlvj.C
Uinū eterne felicitatꝭ/tres habet laudabiles ꝓprietates.xx.B
Uinuꝫ diuine dulcedinis est imense suauitatꝭ.xxxij.E
Idem vinū cōmēdabile reddit ex tribus.Ibid
Uinū cōdituꝫ qd sponsa (bus.Ibid sponso ꝓpinat q̄d sit.cciij.C
Uires om̄es anie reficient in patria supiores p essentiā.cxlij.in fi. sed inferiores p redūdantiam.clxix.E et
Uirga Aaron mentē aridā (ccxvj.E ꝛ indeuotā designat.cxxviij.C
Uirginitas est tam nobile donū/qd nullo alio bono etiā martyrio poterit ꝯpensari.vij.A et.ccv.C
Uirginitas est deo gratissima triplici ratione.vij.B
Uirginitas ꝑfecta tria req̄rit.xix.C
Uirgines ad choꝝ thronoꝝ assummūtur.lxvij.C
Uirgines fatue habent virginitatez dependentie.Ibidem
Uirginales ꝓprietates nota.cxcvj.C
Uirginitas est amplectēda ꝓpter tria sermone.cxcvij.p totū
Uirginalis pudicicia in q̄ttuor castitatem angeloꝝ excellit.Ibidem A Item ꝛ in tribꝰ qꝛ nobilior fructuosior ꝛ gl'iosior.ccviij.A
Uirginis vere nota quattuor conditiones.ser.cxcvij.A
Uirginitatꝭ triplex premiū speciale.
Uirginitatꝭ p̄miū altissimū (Ibi:B ꝛ dignissimū. Ibidem C
Uirginitas sine charitate/sicut lampas sine oleo ꝛ ideo nō est meritoria.Ibidem D
Uirgo Anagogica q̄ sit.cxcviij.A
Uirginei voti corruptio/q̄nti sit dāni:nota tria corollaria.ccv.C
Uirtutes tria noia sortiūt.viij.C
Uirtutū decor diuersimode hoibus dat.viij.A B ꝛc.et.cxciij.D
Uirtutes arma dicunt ꝛ q̄re Ibi.B
Uirtutes sunt equi dei.xxiiij.D
Uirtutes tres ꝛ q̄libet triplicit circūstantionata velocit animā ad deū ꝑducunt.Ibidem E
Uirtutes quattuor quasi ale. quibꝰ animalia sancta ad deū eleuantur sermone.lxxxv.C
Uirtualis fecūditas est menti deuote cōplectenda/ob fructum triplicē ser.clxx.A in fine.
Uirtutū exercitiū nō est vniforme in om̄ibus.cxciij.D
Uisio diuine essentie an sola btificet sine fruitione,lxvj.B

Uita quō omnis creata essentia/vel etiā factibilis/in deo fuit ab eterno.sermo.lxvj.D
Uita btā a duobꝫ extollit.cxlj.p to.
Uita christi nullꝰ viuere pōt nisi etiā moriat morte chr̄i.clxv.D
Uita tota christiani si ꝑm euangeliuꝫ viuit crux est.cxv.B in tertio
Umbrā christi querere ⁊ sua ea quiescere debemꝰ ꝓpter tria.xix.D
Umbra significat quietē claritatꝭ diuine ⁊ quare.xxix.A
Sub vmbra se q̄escere quare potius gl'iat sponsa q̄ꝫ in vmbra. Ibidem
Per vmbrā dinoꝝ chrismatuꝫ vbertatē accipe. Ibidem
Unio aīe rōnalis cū deo/q̄lit' ꝯpleat ⁊ plura alia notabilia.xxxij.L D
Unio qua deo aīa vnit' oīno delectabilissima.ccv.B
Uocat chr̄s ad penitētiam tribꝫ modis.ser.cxxxv.A B ⁊c.
Uocat nos christꝰ q̄druplicit'. Ibidē
Uolant pfecti ad triplicē sitū/scꝫ interiorē exteriorē ⁊ supiorē.clxvij.B
Uoluntas in pctō obstinata. q̄ꝫ mala bestia.clv.E Cōtra hāc tria optima remedia nota. Ibidem F
Uoluptas carnis triplicit' viros sanctos impugnat.lx.A
Uoluptas in nobis duplicit' insurgit a foris scꝫ ⁊ ab intra.
Ursulam cū suis comitibꝫ duo sublimit' cōmendāt.clxx.p totū
Ursule ⁊ vndecim milibꝫ ꝟginū verbum eternū triplicē litteraꝫ inscripsit. Ibidem
Ursula ⁊ vndecim milia ꝟginū/filie sion dicunt' triplici rōne.clxviij.A
Ursule ⁊ eiꝰ comituꝫ pfectio ꝟtuosa ex tribꝫ colligit'. Ibidē B
Ursula cū comitibꝫ suis/quō aquis viuis fontis vite felicit' recreant'. ser.clxxj.p totū
Uultus diuini cōtemplatio animaꝫ ineffabili leticia replet ꝓpter tria. sermone.clxix.D

Xp̄s saxum durissimum .q. ad finem.
Xp̄o vt vero dño subiectio timorꝭ debet.xj.A B L
Xp̄o vt vero deo debet sūma affectio amoris. Ibidem D
Xp̄s puulus in natiuitate sua nobis amabilis reddit' ꝓpter tria.xiij.xiiij ⁊.xv.p totum
Xp̄i nobilitas sūma declarat.xv.A
Xp̄s se om̄ibꝫ exhibet vt gratiosum: gaudiosum ⁊ deliciosuꝫ/seruilē et officiosum. Ibidem B
Xp̄i officiositas i tribꝫ ꝺclarat. Ibid
Xp̄s nos in natiuitate de ptāte diaboli eripuit ⁊ ab eterna morte suscitauit.sermo.xiij.D
Xp̄s in sua natiuitate tria nobis contulit dona.ser.xiiij.p totū
Xp̄s Bethleem nasci ⁊ in p̄sepio poni voluit.ser.xiiij.L
Xp̄s in diuersorio nasci quare voluit sermone.xv.B
Xp̄i cōuersatio fuit omnibꝫ gratiosa gaudiosa ⁊ fructuosa.xvj.A.
Xp̄s est nobis om̄ia. Ibidē B in fi.
Xp̄s datus est nobis in sociū amabilis cōuersationis in solatiū delectabilis refectionis/in preciū triumphalis redemptionis: ⁊ in premiuꝫ eternal' retributōis.xvj.A B L D
Xp̄s nos reficit triplicit'. Ibidē B
Xp̄s vnctus fuit triplicit'.xxxix.L
Xp̄s quō nobis est via veritas ⁊ vita.sermo.xlj.B
Xp̄s est nobis triplex veritas. Ibi.L
Xp̄s est nobis vita triplicit'. Ibidē
Xp̄o quō debet homo in interioribꝫ exterioribusq̄ꝫ conformari.sermone.liij.D

Tabula Alphabetica

Xp̃i diuinitati iudet tripliciter illuse/re.lriij.A

Jtē ei⁹ būanitati silr tripl'r. ibidē.B

Xp̃s quare cāas penaq; pati voluit acerbitates: vide duas cās.lv.E

Xp̃s cāra pati voluit: vt p̄ cās gressi/one p̄mi hoīs plene satisfaceret. ibi.

Xp̃s vulnerari voluit tribꝰ i locꝫ: q̄ triplicē peti p̄gressuz.lv.D.

Xp̃s passiōe sua/nedū nos a peris lasuit. veq; t penis oēs exoluit/q̄ tripliciſig̃ notabil'r ꝺmōstrat.lvj.A.

Xp̃s ab interiori tripl'r paticbat.lv.A

Jtē ab exteriori q̄z tripl'r.ibi.L. (B.

Xp̃s ab inst̄ati ꝓceptiōis sue/t p̄ cārā vitā suā passiōez sustinuit.lrj.B.

Xp̃s exaltat⁹ in cruce oia trahit ad se tribꝰ modis.lrir.B.

Xp̃s nobis factus sapientia: sctificatio t redēptio/quō intelligat.lxxj.L.

Xp̃s in ascensiōe dñi se dñm celi t inferni ostendit.lxrij.L.

Xp̃s quare noie dilecti/potiꝰ q̄ filij designet.lxriij.A.

Xp̃s ad orientē ascendit triplici rōne sermone.lxriij.E.

Xp̃s i celū emppreus tripliciſ ascēdit vicz vti pōtifex/rex/et iudex.ibi.D.

Xp̃s magni ꝓsilij angel⁹.cij.B.

Xp̃s candidus: rubicundus: t electꝰ ex milibꝰ.rcix.B.

Xp̃s est totū lucrum et plena merces sctōz t hoc tripliciter.crvj.E.

Xp̃s nobis exemplū triplicj pauperta/ostēdit.sermone.cxxj.L.

Xp̃s tria sibi bōa ffuauit: q̄ pul hoiesſibi dānabiliter vsurpāt.cxriij.D.

Xp̃s exaltari voluit in cruce: triplicī de causa.cxrx.B L D.

Xp̃s nos ad se trahit q̄drupl'r.ibi.D.

Xp̃m in cruce oportuit exaltari: p̄ter tria.cxxj.B.tē.

Xp̃s exaltatus in cruce: nob̄ p̄posit insignū: speculū t libꝝ.cxrx.B.

Cū chio si volumꝰ exaltari: debēmꝰ habere tria.cxxj.D E F.

Xp̃i imitari debemꝰ t vitā t mortem sermone.cxxvj.p totū.

Xp̃s est nobis oīne bonū: t fm q̄ bō t fm q̄ deus.cxlij.B.

Xp̃s eēs gradꝰ p̄prie despectiōis in se pfecte habuit t oñdit.clxv.E.

Xp̃m inducere q̄d sit.clxxiij.D. t.ccvj

Xp̃s liberalitat⁹ signū nob (L. i sebo exhibuit.ser.cxc.A.in fi.

Xp̃s charitat⁹ imitāde nob crēplū rei

Xp̃i triplex circūit⁹.cciz.D (q̄t.cxc.E

Xp̃s triplici nos lauit vnda.Jbidē.

Ydola siue simulacra q̄dā in corde ꝓstituūt.cxv.B

Ymago charitat⁹ cbīl ꝓsistit in tribꝰ cui Agnes confortata fuit.ser.xxx.A B.

ymagine diuina insignita aia tripliciter nobilitat.clv.B.

ymago q̄ aia pfecte deo cōformat in quo ꝓsistat.clxij.A.

Zelat bonoꝝ suū sūme diuina maiestas: nec vsurpāte mitū patit abire.xj.B. Et cxxiij.D. in p̄mo:

Zelus t furor viri nō pcet tē.xj.L.

Zelator p̄cipuus mentalis puritatis fuit Bernardus.cxij.B.

Finis Tabule alphabetice

Tabula Sermonũ

Tabula indicãs capita/numerũ ordinẽq; sermonum.

¶ De sancto Andrea

j Ascendam in palmam ⁊ apprehendam fructus eius. j

ij Circa scdm est sciendum: q crucis pena. ij

¶ De sancto Nicolao

j Petra fũdebat mihi riuos olei. iij

ij Scdo nob ꝓponit vt amabil' iiij

¶ De cõceptiõe ꝟginis Marie

j Sanctificauit tabernaculum suum altissimus. v

ij Secundo videndũ est de hui⁹ festi celebratione. vj

¶ De sancta Lucia.

j Fortitudo ⁊ decor indumentũ ei⁹ ⁊ ridebit in die nouissimo. viij

ij Secũdo cõmendat a decore incõtaminate. viij

iij Tertio cõmẽdat a dulcore ⁊c. ix

¶ De sancto Thoma apl'o

j Infer digitũ tuum huc ⁊ vide manus meas. ⁊c. x

ij Scdo fides resurrectõis nob ꝓponit: vt ꝓbata certitudinaliter. xj

iij Tertio fides resurrectiõis nobis ꝓponitur vt remunerata eternaliter. xij

¶ De Natiuitate dñi

j Paruulus natus est nobis ⁊ fili⁹ datus est nobis. xiij

ij Tertio iste puer omnibus reddit amabilis. xiiij

iij Paruulus natus est nobis. xv

iiij Filius datus est nobis. xvj

¶ De sancto Stephano

j Cum esset Stephanus plen⁹ spiritusancto ⁊c. xvij

ij Scdo cõmendat eius ꝑfectio ab intentionis rectitudine xviij

¶ De scrõ Joanne euangelista

j Sub vmbra illi⁹ quẽ desiderabã sedi: ⁊ fruct⁹ eius dulcis gutturi meo. xix

ij Et fruct⁹ ei⁹ dulcis gutturi meo xx

¶ De christi circũcisione

j Postq̃ ꝯsũmati sũt dies octo: vt circũcideret puer ⁊c. xxj

ij Scdo videndũ est quõ fieri debeat spũalis cirũcisio. xxij

iij Tertio ꝑfecta ⁊ ꝯtemplatiui debẽt esse circũcisi. xxiij

¶ De Epiphania dñi

j Ecce magi ab oriẽte venerũt. xxiiij

ij Scdo describit ipoꝝ magoꝝ inquisitio. xxv

iij Circa scdm est sciẽdum q isti magi. xxvj

¶ In octaua Epiphanie

j Vidi spiritũ descendentẽ sicut columbam ⁊c. xxvij

ij Tertio spũsserũs descendit in animam. xxviij

¶ De sancta Agnete.

j Sub vmbra illius quem desiderabam sedi ⁊c. xxix

ij Tertio fuit conformata spiritusancto ⁊c. xxx

iij Fruct⁹ ei⁹ dulcis gutturi meo xxxj

iiij Introduxit me rex in cellaria sua. xxxij

¶ De conuersione scti Pauli

j Vas electiõis mihi est iste vt portet nomen meũ ⁊c. xxxiij

ij Scdo fuit vas doctrinalis sapientie. xxxiiij

iij Tertio paulus fuit vas mirabilis patientie. xxxv

¶ De btẽ Marie purificatiõe

j Statim veniet ad templũ sanctũ suum dñator ⁊c. xxxvj

ij Propt scdm est sciendum/q congrua. xxxvij

iij Tertio est ostendẽdũ q̃lit in isto tẽplo diuina pñtia ostẽdat. xxxviij

Tabula indicans capita

¶ De Cathedratione scti Petri

j Circūda tibi decorez ⁊ in sublime erigere ⁊ esto gl'iosus. xxxix

ij Scdo in ꝟbis istis notat̄ sue i cathedratiōis mira sublimitas. xl

¶ De sctō Matthia apl'o

j Venite ad me om̄es q̄ laboratis ⁊ onerati estis ⁊ ego reficiā vos. xlj

ij Scdm qd̄ nos ad deū redire cōpellit. xlij

¶ De sctō Gregorio papa

j Glorificauit eū in ꝯspectu regum ⁊ oñdit illi gl'iam suam. xliij

ij Viso q̄nta i b. Gregorio ⁊c. xliiij

¶ De sctō Benedicto

j Bñdicā tibi ⁊ magnificabo nomē tuum. xlv

ij Magnificabo nomē tuū. xlvj

iij Tertio beatus Bñdict⁹ attollit̄ ⁊c. xlvij

¶ De Annūciatiōe dñica

j Visitasti terrā ⁊ inebriasti eā multiplicasti locupletare eā xlviij

ij Scdo pr̄ miscdiaꝝ vt naturaz ab humore gr̄e desiccatam humectaret ⁊c. xlix

iij Tertio pr̄ miscdiaꝝ vt nām gratuitis spoliatā copiose dotaret l

¶ De corpe christi

j Vincenti dabo manna abscondi tum. lj

ij Tertio notat̄ sui corpis in hoc sacramento. lij

iij Quarto notat̄ interni gust⁹ i b̄ sacramēto suauissima refectio liij

¶ De passione chr̄i dñi

j Respice in faciē chr̄i tui liiij

ij Scdo in facie chr̄i vidēdū ē exemplar ꝯtristabile ⁊c. lv

iij Tertio in facie chr̄i relucet exemplar amabile ⁊c. lvj

¶ De dñi chr̄i Resurrectiōe.

j Hec dies quā fecit dñs exultem⁹ ⁊ letemur in ea. lvij

ij Si cōsurrexistis cū chr̄o q̄ sursuz sunt querite ⁊c. lviij

iij Scdo videndū est quibꝰ signis ⁊ indicijs. lix

¶ De sctō Georgio

j Certamen forte dedit illi vt vinceret ⁊c. lx

ij Scdo ꝯmēdat̄ a triumphali victoria. lxj

¶ De sctō Marco euāgelista

j Vidi alteꝝ angelū volātē p medium celū: habentē euangeliū eternum. lxij

ij Scdo commēdatur ex merito vite. lxiij

iij Tertio cōmēdat̄ ex pfectione doctrine. lxiiij

¶ Philippi ⁊ Jacobi

j In domo patris mei mansiones multe sunt. lxv

ij Scdo loc⁹ p chr̄m discipulis preparandus ⁊c. lxvj

iij Tertio loc⁹ p chr̄m discipul' p̄parand⁹ reddit̄ amabilis ⁊c. lxvij

¶ De inuentione sctē crucis

j Ostendit ei lignū qd̄ cū misisset in aq̄s: in dulcedinē ⁊c. lxviij

ij Scdo notat̄ virtutis sctē crucis magnifica cōmendatio. lxix

¶ Joannis añ portā latinā

j Parasti in ꝯspectu meo mēsā. lxx

ij Impinguasti in oleo: caput meum. lxxj

¶ De Ascensione dñi

j Ascendit sup omnes celos vt adimpleret omnia. lxxij

ij Tertio tangitur ascensionis fructus. lxxiij

iij Quo abijt dilectus tuus o pulcerrima mlier ⁊c. lxxiiij

¶ In die Pentecostes

j De excelso misit ignem in ossibus meis ⁊ erudiuit me lxxv

ij Scdo notat̄ hui⁹ doni excellētissi

numerū ordinēqz Sermonū

ma nobilitas. lxxvj
iij Fluuius igneus rapidusqz egredie-
bat a facie eius. lxxvij

¶ De btā trinitate

j Bta dñi nostri iesu chri charitas
dei ꝛc. lxxviij
j Tres sūt q̄ testimoniū dāt in celo
pater verbū ꝛc. lxxix
iij Scdo beata trinitas in medio ce-
lo. lxxx

¶ De sancto Barnaba apl'o

j Segregate mihi Barnabā ꝛ sau-
lum in opus ꝛc. lxxxj
ij Secundo cōmendat eius apostola-
tus. lxxxij

¶ De natiuitate Joañ. baptiste

j Magnificatus est puer Samuel
apud deum. lxxxiij
ij Ille erat lucerna ardens et lu-
cens lxxxiiij
iij Uiso q̄lit' btūs Joañ. ꝛc. lxxxv

¶ Petri ꝛ Pauli apl'oꝝ

j Saul ꝛ ionathas amabiles ꝛ de-
cori in vita sua ꝛc. lxxxvj
ij Btūs es simō bariona. lxxxvij
iij Secūdo dico q̄ Petrus fuit bea-
tus ꝛc. lxxxviij
iiij Bonū certamen certaui/cursum
ꝯsummaui ꝛc. lxxxix
v Scdo nobis ꝓponit in exemplū
quātū ad actū sue virtuose cōuer-
sationis. xc

¶ De sancta Margareta

j Da mihi in animo constātiam vt
contemnam illum ꝛ virtutem vt
euertā illū. xcj

¶ De scrā Maria magdalena

j Nō est talis mulier sup terram in
aspectu ꝛ in pulcritudine ꝛ in sen-
su verborum. xcij
ij Tertio fm statuꝫ pfectoꝝ maria
excessit discipl'os ꝛc. xciij
iij Anima mea liquefacta est vt dile-
ctus locutus est. xciiij

¶ De scrō Jacobo apl'o

j Calicē meū bibetꝫ sedere ꝛc. xcv
ij Secūdo christus eos docet corre-
onem desiderij. xcvj
iij In baculo meo transiui iordanez
istum: ꝛ nunc cū duabꝫ turmis re-
gredior. xcvij

¶ De scrissima Anna

j Btām me dicent omnes generati-
ones. xcviij
ij Bñdictus dñs q̄ hodie nomē tuuꝫ
ita magnificauit ꝛc. xcix

¶ De scrō Petro ad vincula

j Uidēs aūt qꝛ placeret iudeis ap-
posuit appꝫhendere ꝛ petrū. c
ij Et ecce angelus dñi astitit ꝛc. cj
iij Et petrus ad se reuersus dixit: nūc
scio vere ꝛc. cij

¶ De inuentione reliquiaꝝ
sancti Stephani.

j Statuisti ꝟba tua que locutus est
in manibꝫ puerorum tuorum pro-
phetaꝝ vt trāfferrent ossa regum
nostroꝝ. ciij

¶ De sancto Ciriaco ꝛc.

j Anima nostra sicut passer erepta
est de laqueo venātiū. ciiij

¶ De sancto Laurentio

j Dispersit dedit pauperibꝫ ꝛc. cv
ij Uiso ex primo processu qualiter
elemosyna sit facienda ꝛc. cvj.
iij Uapor ignis vrit carnes eius et
in calore fornacis concertat. cvij

¶ De assumptione virgi-
nis Marie

j Et sic in sion firmata sum/et in ci-
uitate sanctificata similiter requi-
ui et in hierusalē ptās mea. cviij
ij Introduxit me rex in cellaria sua
ꝛc. cix
iij Exultabimus ꝛ letabimur in te me-
mores vberꝫ tuoꝝ. cx

iiij Signū magnū apparuit in celo mlier amicta sole ꝛc. cxj
v Tertio btā ꝟgo ostendit gloriosissime coronata. cxij.

¶ De sctō Bernardo

j Pulcritudinē candoris eius admirabit oculus ꝛ sup imbrē eius expauescet cor. cxiij.
ij Sup imbrē eius ꝛc. vt sup. cxiiij

¶ De sancto Bartholomeo

j Percusserūt me ꝛ vulnerauerunt me ꝛc. cxv.
ij Scdo eadem ꝟba possunt exponi de anima deuota cxvj.
iij Pellem ꝑ pelle ꝛ cuncta que habz hō dabit ꝑ ania sua cxvij

¶ De sctō Augustino Epo

j Sol illuminans ꝑ omnia respexit ꝛ gloria domini plenum est opus eius cxviij.
ij Fluuius egrediebat de loco voluptatis ꝛc. cxix
iij Ostendit mihi angelus flumē aque viue ꝛc cxx.
iiij Tu signaculū similitudinis plenus sciētia ꝛ pfect⁹ decore ꝛc. cxxj
v Vidi in medio septez candelabrorū similē filio hois cxxij.

¶ De decollatiōe sancti Joānis

j Corruit veritas in plateis ꝛ equitas nō potuit ingredi cxxiij.
ij Herodes misit ac tenuit Joannē ꝛ vinxit eum ꝛc. cxxiiij

¶ De natiuitate btē ꝟginis

j Sapientia edificauit sibi domuz excidit colūnas septē cxxv
ij Tertio templū vteri virginal' attollit a rei ꝓducte nobilitate cxxvj
iij Prius q̄z te formarem in vtero noui te ꝛc. cxxvij.
iiij Virgā virtutis sue emittet dominus ex sion cxxviij.

¶ De exaltatione sctē Crucis

j In baculo meo transiui Jordanē istum cxxix
ij Exaltari oportet filiū hois cxxx
iij Secundo sacramentū nostre redemptionis ꝛc. cxxxj

¶ De sctō Matheo aplo

j Fecit leui cōuiuiū magnū Jesu in domo sua cxxxij
ij Secundo videndum est in quo loco ꝛc cxxxiij.
iij Sequere me ꝛ surgens secut⁹ est eum cxxxiiij
iiij Et dixit ei sequere me ꝛ surgēs secutus est eum cxxxv
v Secundo videndū est qualit' ꝛ in quibus btūs Matthеus christuz imitatus fuerit cxxxvj.
vj Ubi erat spūs impet⁹ illuc gdiebant nec reuertebant ꝛc. cxxxvij.

¶ De sctō Mauricio ꝛ socijs ei⁹.

j Sancti per fidem vicerunt regna ꝛc. cxxxviij
ij Scdo cōmendāt a laudabili iusticie opatione cxxxix
iij Tertio cōmendāt a celestiū pmiorum adeptione cxl
iiij Justi aūt in ꝑpetuū viuent ꝛ apd dñm est merces eoꝝ. cxlj.
v Desiderium iustorum omne bonum. cxlij.

¶ De sancto Michaele ꝛ omibus angelis.

j Nunqd nosti ordinē celi ꝛ pones rōnem eius in terra cxliij
ij Viso q̄ sunt ꝓprietates triuz ordinū prime hierarchie cxliiij.
iij Omes sunt administratorij spūs in obsequiū missi ꝛc cxlv
iiij Tertio ministeriū angeloꝝ attenditur circa pugnantes in temptatione. cxlvj.
v Angelis suis de⁹ mandauit de te vt custodiant te ꝛc. cxlvij
vj Michael vn⁹ de pncipibus venit in adiutoriū meū. cxlviij.

numerū ordinēqz sermonū

¶ De sancto Francisco.
j Vidi in medio septē cādelabroz aureoz sil'em filio hois. cxlx
ij Tertio bīs Francisc⁹ descendit a pprietate diuie repñtatiōis. cl
iij Vidi alterū angelū ascendentē ab ortu solis habentē ꝛc. cl
¶ De scō Dionysio ꝛ soc⁹
j Luce splendida fulgebis ꝛ oēs fines terre adorabūt te. clj
ij Voces magni ꝑrute nūciātes in pl'is dignitatē ꝓperarū impantes imperanti ppō. clij
iij Homo cū in honore esset nō intellexit ꝛc. cliij
iiij Viso quō prima bestia sit prosternenda. cliv
¶ De trāslat. diui Augustini.
j Ecce odor filij mei sicut odor agri pleni cui bñdixit dñs. clvj
ij Sequit scōm pncipale cū subdit: odor ꝛ agri pleni. clvij
iij Viso de fragrātia odoꝛ ꝛc. clviij
iiij Tempus affuit quo sol refulsit q prius erat in nubilo ꝛc. clix
v Scō in ꝟbis ꝓpositis notat magnitudo deuotiōis. clx
vj Tu signaculū similitudinis plenus scientia. clxj
vij Scō signaculum ꝛ cōformitas verbi eterni in ipso ꝛc. clxij
¶ De scō Luca euangelista
j Sume tibi ꝙ tuos terminos ꝛc. clxiij
ij Dedit te in lucē gentiū. clxiij
iij Similitudo homis in eis q̄tuor facies vni: ꝛ q̄tuor pēne vni. clxv
iiij Secūdo pfectionis euangelice sectatores ꝛc. clxvj
v Tertio euāgelice pfectōis sectatores describunt hic ꝛc. clxvij
¶ De scā Ursula et vndecim milibus virginū
j Filie sion exultate ꝛ letamini i domino deo vestro clxviij
ij Secundo cōmendat a premiorū sublimitate. clxix
iij Agnus qui in medio throni ē reget eos ꝛ deducet eos ad fontes vite aquarum. clxx
iiij Viso quō iste sancte ⁊gines p verbum diuinū familiariē ꝛc. clxxj
¶ Simonis ꝛ Jude apl'oꝝ
j Ego elegi vos de mūdo vt eatis ꝛ fructū afferatis clxxij
ij Secundū priuilegiū istis apostolis collatum clxxiij
iij Tertiū priuilegiū istis beat⁹ apostolis collatum clxxiiij
iiij Duo vbera tua sicut duo hinnuli gemelli collum tuū ꝛc. clxxv
v In illa die stillabūt montes dulcedinem. clxxvj
¶ De omnibus sanctis
j Sternam per ordinē lapides tuos. clxxvij
ij Diligite dñm oēs scī ei⁹. clxxviij
iij Bti q̄ habitant in domo tua dñe in sec'a sec'oꝝ laudabūt te. clxxix
iiij Dñe dilexi decorē dom⁹ tue. clxxx
¶ De Animabus.
j Memento te vinctorum tanq̄ simul vincti. clxxxj
ij Memorare nouissima tua et in eternū nō peccabis. clxxxij
iij Scō spūssctūs exprimit sue exhortatōis pīcuū rōnem. clxxxiij
iiij Scribe: beati mortui q̄ in domio moriūtur clxxxiiij
v O mors q̄amara est mēoria tua homini habenti pacē ꝛc. clxxxv
¶ De sancto Martino
j Seruus meus David princeps erit in medio eoꝝ clxxxvj
ij Scō ꝓmendat quantū ad otiū cōtemplationis. clxxxvij
iij Vide arcum ꝛ benedic eū qui fecit illum. valde enim speciosus est in splendore suo clxxxviij

iiij Placēs deo fact⁹ dilect⁹ ⁊ viuēs inter pctōres translat⁹ est. clxxxix

¶ De sancta Elisabeth

j Manū suaꝫ aperuit inopi: ⁊ palmas suas extēdit ad paupem. cxc

ij Cōsiderauit semitas dom⁹ sue ⁊ panē ociosa nō comedit. cxcj

iij Mulier timēs deum ipsa laudabitur cxcij

iiij Fortitudo et decor indumētū ei⁹ ⁊ ridebit in die nouissimo. cxciij

¶ De beata Cecilia ꝟgine

j Breuis in volatilibꝰ apis ⁊ initiū dulcoris habet fruct⁹ eius. cxciiij

ij Circa scdm est sciendū ꝙ sue mercedis eterna retributio. cxcv

iij Quesiui eā sponsam mihi assumere ⁊ amator factus sum forme illius. cxcvj

iiij Scdo beata Cecilia cōmendat̄ a virginitate speciosa cxcvij

¶ De sancta Catarina ꝟgine

j Non est talis mulier super terraꝫ in aspectu ⁊ pulcritudine ⁊ in sensu ⁊c. cxcviij

ij Scdo beata Catarina cōmendat̄ ab intellectuali claritate. cxcix

iij Tertio cōmēdat̄ beata Catarina ab ei⁹ mentali pulcritudine ⁊ venustate. cc

iiij Signū magnum apparuit in celo. ccj

v Secūdo beata Catarina cōparat̄ celo aqueo. ccij

vj Tertio beata Catarina comparat̄ celo sidereo cciij

vij Uide arcū ⁊ benedic q̄ fecit illuꝫ. valde eīn speciosus est ⁊c. cciiij

viij Secundo beata Catarina nobis ꝓponitur in exemplū virtuose ꝑfectionis. ccv

ix Tertio beata Catarina nobis proponitur in solatiū nostrum peregrinationis. ccvj

¶ De Dedicatione ecclie.

j Elegi domuꝫ istam et sanctificaui eam. ccvij

ij Secundo domus ista spiritualis describit̄ ab eius incōparabili sanctitate. ccviij

iij Domū tuā dñe decꝫ sanctitudo in longitudine dierū. ccix

iiij Secundo eadē verba possunt exponi de sanctitate templi spiritualis ⁊c. ccx

v Uos estis templū dei viui ⁊c. ccxj

vj Agnus q̄ in medio throni est reget illos ⁊c. ccxij

vij Secundo in verbis p̄missis ostēditur ⁊c. ccxiij

viij Uidi ciuitatem sanctam hierusalem nouam descendentez de celo a deo parataꝫ sicut sponsam ornatam viro suo. ccxiiij

ix Tertio spiritualis perfectio anie ꝺuote q̄ vult esse tēplū dei ⁊c. ccxv

x Secundo describitur anima rationalis quo ad statum perfectionis quā habebit in patria. ccxvj

¶ De sctō Antonio heremita.

j Inueni dauid filiū Isai ⁊c.

ij Secūdo btūs Antonius cōmendatur ab acceptatione gratiosa

iij Tertio beatus Antonius commendatur a contemplatione gratiosa.

¶ Finis Tabule indicātis capita / ordinē numerumqꝫ sermonū de sctis.

Conclusio operis

Gratias igitur tibi ago o deus oipotens/a quo fluit omne datū optimū atq; omne donū perfectū: qui me extremū z vere minimū seruoꝝ tuoꝝ sacerdotū post varios sudoresz agones sparsionis vbi rui/ocio modico admisso/ad hoc tua gra admonere z instigare dignat⁹ es atq; largi⁹ cooperari: vt hui⁹ Seraphici ac longi⁹ eminētissimi doctoris rui dubio pcul moto feruētissimi (vti er bis liquet veritate adstipulante: qz ex abundantia cordis os loquit: z bō bon⁹ de thesauro sui cordis bona profert) dilectioꝝ z ecclie dilecte tue spōse exactissimi p̄dicatoris: elegantissimos et sine inuidia fructuosissimos oim (quū oē caducū atq; creatū post habitū iri suadeāt: tibiq; soli put fragili boi possibile/ardentissimo amore inherere z intimi⁹ vniri doceāt/clariusq; mōstrent) simones iam vetulus transscriberē: necnō z tuo ductu atq; hortatu de puluere q̄ nedū obsiti/verū ferme sepulti negligenti⁹ delituerant excuterē. Deniq; de tenebris emersos p plurimoꝝ eruditiōe z aniarū dulci pastu i lucē vtcūq; pduxerim: atq; de exēplari vetustissimo z pene illegibili meliori zsi q̄licūq; forme restituerē: p laude z glia sacratissimi tui nois z deuotissime tue amarissime passionis z innocētissime mortis gratumactiōe. Pro singulari p̄conio gl'iosissime et pdignissime tue genitricis virginis Marie: necnō coꝝ scrōꝝ atq; sanctarū/p̄cipue quoꝝ virtutes pfectiōes z p̄mia deuotissimo corde/ore placido simone satis diserto z accurato ertulit idē doctor noster atq; deprompsit hoc in volumine rectissimeq; descripsit: atq; oim scrōꝝ z electoꝝ tuorum Quoꝝ interuētu ac meritis pijssime z misericordissime/necnō dulcissime redēptor largire: q̄ten⁹ peccatrix aīa mea carnis sarcina deposita/tere speculū abs oī macula iocūde feliciter q̄ cōtemplari/z tibi pfecto amoris vinculo indissolubilit vniri: demū q; magni iudicij die resumpto corpe perfectissime beari: z tibi ppetuo mereatur inherere. Qui viuis z regnas deus in secula benedictus. Amen.

Sermonū exactissimoꝝ de Sanctis/excellētis ac vere Seraphici doctoris sacreq; theologie professoris Henrici de Primaria/ordinis Heremitarum diui Augustini opus/cū duabus tabulis adiectis/summa castigatione emendatum/ac impressum in officina industrij Henrici Gran/ciuis imperialis oppidi Hagenau: impensis sumptibusq; circunspecti viri Joannis Rynman de Oringau/finit feliciter Anno salutis nostre. M.D.xiij. quarta vero die mensis Nouembris.

Laboratorio di Restauro
Leandro Gottscher
Via del Gesuchetto, 97
Roma 1970